DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD

VAN HET

KONINKLIJK NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP VOORGESLACHT- ENWAPENKUNDE

GEVESTIGD TE 's-GRAVENHAGE

1938

56STE JAARGANG

INHOUD.

1938.

	Kol.
Bestuursberichten	1, 49, 99. 145. 193, 241. 289, 337, 385, 433, 479, 527.
De Groninger geslachten van Heeck en Eeck, door Mr. H. L. Hommes	1-15.
Zutphensche Geslachten. Bijdrage tot de genealogie van den Wall. door Jhr. H. H. Röell.	15-24.
De oudere generaties van het geslacht der heeren van Egmond, medegedeeld door Jhr. P. Beelaerts van Blokland	24-30, 60—64.
Het Palick-probleem belicht (met een plaat), door J. de Groot,	30-33, 52-60, 117-123.
De Haagsch-Amsterdamsche tak van het Utrechtsch-Dordtsche geslacht' Pijll. door W. F. del Campo Hartman	33-39.
Onjuistheden in het Armorial Général van J. B. Rietstap, door R. T. Muschart,	39—42, 83—86, 173-177, 263-268, 415-419, 503—508.
Boekbespreking door J. P. de Man: De Hofboeken van 's-Gravenhage (1458—1561) bewerkt door Drs. N. J. Pabon in opdracht van de Vereeniging „Die Haghe"	42-43.
Epke Roos van Bienema, zijn afstamming en zijn gezin, door Mr. S. M. van Haersma Buma	63-72.
Een Duitsche wapensteen in de Hooglandsche kerk te Leiden, door Mr. J. Belonje (met een plaat)	72-79.
De eerste vier generaties van de familie Bowier hier te lande. door W. Wijnaendts van Resandt	79-82.
Prinses Beatrix der Nederlanden, door Jhr. Mr. F. Beelaerts van Blokland	98.
Neerland's Hope, door Jhr. Dr. Th. van Rheineck Leyssius	99.
Genealogie Aldringa, door Mr. H. L. Hommes	99-116.
Nog eens de afstamming van de geslachten van Blootenburg en van Rossem, door W. Wijnaendts van Resandt.	123-123.
Boekbespreking: De bescheiden' krachtens het 'K.B. van 29 April 1929, S. No. 176 naar het Rijksarchief in Zeeland overgebracht. Registers, Tafels en Stukken betreffende den burgerlijken stand in Zeeland (1796) 1811—1842. door Dr. D. A. Felix, besproken door J. P. de Man	129-130.
Nederland's Adelsboek 1938 (36e jaargang), besproken door W. F. del Campo Hartman.	130-131.
Nederland's Patriciaat (24e jaargang), besproken door W. F. del Campo Hartman	131-134.
Statutenwijziging	145.
Stamreeksen van Brienen. door W. Wijnaendts van Resandt	147-153. 234.
Familieaanteekeningen van Beest van Renoy en Ingen Housz, door Mr. J. C. Baron Creutz, met medewerking van Mr. Elisabeth C. M. Prins	153-160.
De familie van Everdingen uit Kesteren. door Mr. A. P. van Schilfgaarde	160-165.
De afstamming van de familie Bert (thans: de Bert en Schrassert Bert), door Mr. F. Daniëls.	165—170.
Oudere generaties van het geslacht Binkhorst van Oudcarspel en in Koedijk, door Ir. P. Binkhorst van Oudcarspel	170-173.
Heer Gerrit van Egmond en zijn nakomelingen, door J. P. de Man	197-201.
De herkomst en de eerste generaties van het geslacht Lieftinck, door H. Mijnssen	201—215 244-250. 310-323, 361-366.
Oostdijck in Zeeland, door Dr. Mr. J. C. Maris van Sandelingenambacht.	215-223, 249-259, 366-373.
Familie-aanteekeningen van het geslacht Nieupoort (Schiedam), medegedeeld door M. C. Sigal.	223-230.
De excursie naar Amsterdam	242.
Comité d'Etudes Généalogiques et Héraldiques te Brussel	243.
Julius Cesar van Everdingen en zijn familie, door G. J. Honig	259-264.
Aanvullingen op de genealogie Sloet, door Mr. A. Haga	268-269.
W. M. C. Regt †, door W. J. J. C. Bijleveld	290-29 1.
Een verrasende vondst in de Groote Kerk te Dordrecht, door Jhr. Mr. P. A. J. van den Brandeler	291-295.
Het Oost-Friesche en later ook Nederlandsche geslacht Oncken, resp. Wesselius (Oncken) door L. Bruin Grupstra en H. Wesselius	295-310, 407-4 ll.
De herkomst der Groningsche familie Hora, door W. J. J. C. Bijleveld	323-325
Algemeene vergadering van het Genootschap op Zaterdag 2 Juli 1938 in Hotel des Pays-Bas te Utrecht	341-343.
De barensteel in de wapens, zijn beteekenis en toepassing. Lezins door R. T. Muschart	343-346.
Jaarverslag 1937	346-35 1.
De Geschiedenis van den' Bulgaarschen 'adel. door Hilde Grantscharowa	352—357.
Uitenhage de Mist. door † Ir. P. Binkhorst van Oudcarspel	357-361.

Kol.

Haijckens, Haickens, De Veencamp, Appius en daarmede samenhangende geslachten, door Mr. H. L. liommes . . . . . 386—402.
Nog eens van Baar van Slangenburg, door W. Wijnaendts van Resandt ..... 402—407, 522.
De Alkmaarsche familie Van Everdingen, door Mr. A. P. van Schilfgaarde ..... 411-415.
Het veertigjarig regeeringsjubileum van Hare Majesteit de Koningin, door Dr. Th. R. Valck Lucassen . . . . . 431-434.
Middeleeuwsche Geslachtsnamen, door Jhr. Dr. Th. van Rheineck Leyssius ..... 434-439.
Een Groninger tak van het geslacht van Isselmuden, door Mr. H. L. Hommes ..... 440—448.
Clant van Stedum, door W. H. ti. Baron van der Borch van Verwolde ..... 448-454.
Het geslacht Slingsbie (Slingsby), door Mr. W. F. Leemans ..... 454-46 1.
Genealogie van het Rotterdamsche geslacht Vroombrouck, door W. A. van Rijn ..... 461-467.
Agnes van der Bse van Gramsbergen, gravin van Sayn-Witgenstein, door Mr. A. Haga . . . . 467—470.
Boekbespreking door J. P. de Man: Grafmonumenten en Grafzerken in de Oude kerk te Delft, door Jhr. Mr. Dr. E. A. v. Beresteyn. Van Gorcum en Comp. N.V. Assen 1938 ..... 469.
Stammtafeln zur Geschichte der Europaeischen Staaten. Herausgegeben von Dr. Wilhelm Karl Prinz von isenburg, Dozent an der Universität Berlin. Berlin. Verlag J. A. Stargardt. 1936 . . . . . 470-471.
Genealogisch onderzoek in Rijnland en Westfalen, ... 480-481.
De afstamming van het tot den Nederlandschen adel behoorende geslacht van Splinter, door W. Wijnaendts van Resandt . . . . . 481-486.
Het Stiedamsche geslacht Daom en eenige verwarring stichtende, zeventiende-eeuwsche naamgenooten, door Mr. W. de Vries ..... 486-502, 549-552.
De oudere generatiën van het geslacht Rueb, door W. A. van Rijn ..... 508-509.
Royer, door J. P. de Man . . . . . 510—511.
Boekbespreking door Dr. Th. R. Valck Lucassen: De Geschiedenis van een Amsterdamsche Regentenfamilie. Het geslacht Elias, door Dr. Johan E. Elias, 's-Gravenhage. Martinus Nijhoff, 1937 . . . . . 511-513.
De Vos van Steenwijk, door Jhr. Dr. Th. van Rheineck Leyssius ..... 529-541.
De Zevenaarsche Vermeer's uit Bemmel, door Dr. Mr. J. C. Maris van Sandelingenambacht . . 541-549.
Familie-aanteekeningen Schimmelpenninck en Tielemans, medegedeeld door Mr. A. Haga ... 553-556.
Aanvuiiingen en verbeteringen op de genealogieën Van der Merwede, Van Heeck, Beck, Aldringa en Appius, door Mr. H. L. Hommes . . . . . 556--559.
Boekbespreking door J. P, de Man: Het oud-Archief van de gemeente Culemborg, door Dr. A. J. van de Ven. Utrecht, 1938 . . . . . 559-560.

Korte mededeelingen: De van Brienen's te Wageningen, 43, 44, 136, 137; De Bruyn van Berendrecht, 44-45; De Lint, 45, 88, 425-426; Hiddingh, 86 87, 134-136, 177-180, 230; Eenige nadere gegevens over het „Utrechtsch" geslacht van Beest (later van Voorst van Beest), 87, 88; Von Deneken, 137; Huyn van Amstenrade, 137, 138; Het wapen Van der Laan met vergezelden dwarsbalk een fictie?, 138, 139; Van Luchtenberch, 140; Van Riebeeck, 140; Een lastig testament, 140, 141; van Ittersum 180-182, 273, 423-425; Von de Wall-Barten (Een wonderbaarlijke redding), 182-183, 232-233; Familie-aanteekeningen Donkersloot-Timmers, 183-185; De wapens der mannelijke en vrouwelijke nakomelingen in de mannelijke lijn van Hunne Koninklijke Hoogheden Frinses Juliana en Prins Bernhard, 185; Aldringa, 186, 230: Pijll, 186; Van Ittersum, 230; Paew, 231: Wapens der families Bouricius (Bouwer) en van Deventer, 233; Wapen der familie Speelman, 233-234, 275, 327-329, 473, 520, 521: Wapens Preuijt en Kruijff, 234; Crommelin-Orrock, 270-271, 330; Eyck van Zuylichem, 271-272; Wapen der Zutphensche familie Iseren, 272; Familie-aanteekeningen van het geslacht Nieupoort (Schiedam), 273; Perk, 274, 275: Straetman, 275-276, 376; Gemeentewapens, 325, 428, 521; De herkomst der familie Crabeth, 325-326; Van Haeften, 326; De Pagniet, 326-327; Verschuer-van der Schuer, 329, 377, 474; Vondst in de Groote Kerk te Dordrecht, 373, 374; Penning Nieuwland, 374-376; Van der Meer, 377; De Barensteel, 419, 420, 471, 519, 560, 561: Van Beest van Renoy, 421-422; le Breton van Doeswerff, 422, 423; Lieftinck, 425; Gegevens Van (von) Spittaell, 426-428; Waterschapswapen, 428: Maelstede, 471, 472; Melort van Middelharnis, 472; Wapen le Poole, 473, 566; Van Vierssen, 474, 565; Het geslacht Lieftinck, 513-515; Van Iddekinge 515 516; Van Rijswijck, 516, 517; Slingsbie (Slingsby) 517, 518, 563; Storm van Leeuwen, 518, 519; Genealogisch materiaal van P. van Brederode, 519; Penning (Schiedam), 520, 563; Van Appell, 561; Van Splinter-van Voss, 564; Wapen van Sminia-van Baerdt van Sminia, 566; Wapen Swartendijk 567; Adelsgunsten, 567: Nederland's Adelsboek, 567.

Vragen en antwoorden: Aken (van 45; Anthonides 88; Anthony 88; Back (de) 475; Banning 45; Beeldsnijder 45, 47, 91, 330, 377, 568: Bert, 234, 330, 568; Bienbar 568; Biese (de) 474, 522: Binneblijff 569; Blanckenhagen 330, 429; Blanckert 377, 429: Bleeker 234, 377; Block 88, 141; Boucher 235, 276; Boudewijns 277, 380; Boymer 380; Brouwer 88; Bruce 235, 276; Bruyn 89, 141, 187; Buisman 235; Burgh (ter) 48; Bussy de Rabutin 569; Chalmers 380, 474; Daendels 33 1; Diodati 380, 430; Doeveren (van) 569; Dorsten (van) 522; Duvelaer 380, 474; Duijfhuijs 332; Duyn (en) (van) 522; Ermel (van) 46; Evertsen 236: Eyck 475:

Fielliettaz (de) 523, 569; Flament 381, 430, 475; Fontaine (de la) 89, 142, 569; Francis, 187, 277; Fremery (de) 237; Frischang 475; Godin 381, 475; Gordon 143; Graafland 383; Grevenraet 277, 381; Hagen 234, 377; Halmael (van) 89; Hartman 88, 94, 96, 141, 142, 569; Haverman 381, 475; Heerman 143; Heiden (von) 90, 279, 332; Helsdingen (van) 188; Herlaer (van) 91; Heshusius 143: Hilarius 188, 236, 280; Hompesch (von) 90, 279, 332, Hooft ('t) 384; Hoogbruin 381, 475; Hultman 144, 191; Hustaert 91; Huygens 570; Huyssen 381, 475; Idsaerda (van) 382, 430; In 't Veld 187, 277; Janse 144, 239; Joachimi 236, 476; Jutting 476, 523, 524, 572; Kell (van) 572; Kerckhoven 573; Ceulen (van) 89, 142; Climp (van der) 89; Knook 188: Coldewey 429, 522; Colve 331, 380, 429; Kruijff 280; Kuyken 430; Laan (van der) 189; Laen (van der) 189. 237, 332; Lang (de) 236; Lange (de) 46, 189; Lidth de Jeude (van) 380; Lint (de) 189, 236; Liotard 431; Loeff (van der) 431; Maas (van der) 236; Massa 189, 237, 332; Meulenbeek 46; Mom 382, 430; Morica (de) 334, 431; Muller 47, 91; Nots 280, 333; Oem 143; Oly 88, 89, 141, 187; Oosterwijk (van) 91; Oyens 47, 91; Pavordt (van de) 333, 382; Payen 189; Poll (van de) 190, 280; Pols 334, 431; Preuyt 280; Pui (du) 144, 237, 239; Renselaer (van) 91, 280, 334; Rikkers 144; Ringeling 92, 190, 237, 280, 281, 334, 335, 431, 477; Rocquette 93, 144, 281, 283, 335, 382; Rodere (de) 144, 238; Rovenius 522: Ruelles (de) 94; Ruyven 94; Rijs 190; St. Amant (de) 89, 142; Sasbout 48, 190; Schallig 573; Schey 284, 285, 383, 432; Schilders 573: Schilperoort 524, 573; Schmetser 285; Schuer (van der) 383, 477; Schuttrop 285; Schuttrup 285; Sebo 525; Sibolle 335; Siebold 335; Snellen 235, 276; Sperna Weiland 94; Stedman 144, 191; Steenhart 48; Steenhoven (van den) 477, 526: Steenkamp 525; Stoop (de) 383; Stoopenburg 383; Stratenus 235; 276; Surtel 384; Swieten (van) 143; Thorbecke 330, 429; Tieneken 285; Toict (du) 381, 430, 475; Tromp 191; Tromp (Haamstede) 191, 239, 286; Velde (van de) 526; Ven (van der) 191; Verbeek 524, 573; Verdoorn 477, 526; Verhoek (van Hall) 89, 141, 187: Vermeer 96; Vernatti 380, 430; Versteeg 573: Visboom 91: Vürtheim 573; Waalkens 477; Waesberg(h)e (van) 239, 526; Wall(van de) 182, 239, 286, 335; Waijershuijsen 189; Wely 96; Wessemius 477; Weyershausen 189; Willes 144, 239; Willink 573; Windig 192; Wolde (ten) 192, 240, 432; Wijnhoff 522; Zoutman 234, 377; Zuylen van Nyevelt (van) 96; Een bronzen deurklopper 96, 240, 288; Hannoversche Staatskalender 384; Doop- en trouwboeken van 's-Gravendeel 240, 288: Het loffelijke Gilde van St. Hubert te Haarlem 573; Onbekende wapens 336, 384, 432: Wapen gevraagd 96, 192.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, zoomede opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den Hoofdredacteur Dr. TH. R. VALCK LUCASSEN, *huize Eikenrode,* ***Driebergen.***

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot den 1en Secretaris H. J. A. VAN SON, *Riouwstraat* 4, *'s-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie) te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleyenburg* 5, ***'s-Grauenhagc.***

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 1. LVIe. Jaargang. Januari 1938.

BESTUURSBERICHTEN.

Het Bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van de Heeren Jhr. A. F. K. Graswinckel, luit.-gen. der inf. b.d., en C. J. van Dusseldorp, resp. sedert 1908 en 1910 gewoon lid van het Genootschap.

Tot lid zijn benoemd:

J. D. VAN VOORST VAN BEEST . . . . . **Laren** ***(N.H.).***
Leemkuil 5e.

L. A. BOERÉ . . . . . ***'s-Graveland.***
Arts. *Kerkbuurt 255*

J. J. M. TAUDIN CHAROT . . . . . *Delft.*
Oude Delft ***226.***

J. A. COLDEWEY . . . . . ***Deventer.***
Twelloscheweg 15.

MEJ. DR. E. J. M. CONRADIE . . . *Bloemfontein (Z.-Afrika).*
Lectrice a/d Univ. Kollege van die Oranje Vrijstaat.

IR. H. L. DA COSTA W. I. . . . . *Amsterdam.*
Johan Vermeerplein 9.

G. A. DAEY OUWENS. . . . . Brussel
Gep. Offic. v. Adm. le Kl. K. M. Pension *Cosmopolite.*
22 Rue du Pont ***Neuf.***

H. DE GROOT . . . . . ***Gouda.***
Ontv. der Reg. & Dom. Karnemelksloot *20.*

PROF. DR. M. VAN HAAFTEN . . . . . ***Amsterdam Z.***
Prins *Hendriklaan* 18.

J. CH. VAN HALL . . . . . *Velp (Gdl.).*
Directeur Ned. Handel Mij. Kantoor Velp. Biesdelschelaan 11.

W. J. H. GRAAF VAN LIMBURG STIRUM . . . ***Londen N.W. 11***
4 North *Square.*

JHR. J. J. VAN RAAB VAN CANSTEIN . . . . ***Voorburg***
Secret. Profilti Filmfabriek. *Hockwaterstraat 52.*

J. H. A. RINGELING . . . . . ***Amsterdam Z.***
Jur. Cand. ***Lomanstraat 83.***

MR. J. TONCKENS . . . . . ***Wassenaar.***
Schouwweg 51.

A. A. L. VIÉ . . . . . ***Amsterdam Z.***
Stadionweg 84.

Adreswijzigingen.

MR. T. J. NAUDIN TEN CATE . . . . . *'s-Gravenhage.*
Burnierstraat 38.

J. A. VAN ZELM VAN ELDIK . . . . . *Hillegersberg.*
Burgemeester Lefèvre de *Montignylaan* 65.

JHR. A. P. A. ELIAS VAN STABROUCK . . . ***Bilthoven.***
Merellaan 4.

J. VAN LIER . . . . . ***Ambon (N.I.).***
Agentsch. K. N. P.

J. P. DE MAN . . . . . ***'s-Gravenhage***
Burnierstraat 21.

JHR. MR. H. R. A. LAMAN TRIP . . . . . *Velp (Gdl.).*
Arnhemschestraat 27.

MR. C. C. VAN VALKENBURG . . . . . ***Amstelveen.***
Graaf Zeppelinlaan *2.*

Bij dit nummer worden verzonden titel, inhoud en register op de namen, behoorende bij den 55sten jaargang (1937).

De Groninger geslachten van Heeck en Eeck,

door MR. H. L. HOMMES.

Het leek me niet ongewenscht om deze beide families, die in de 17e eeuw verscheidene leden voor regeeringsfuncties in de provincie van Stad en Lande hebben opgeleverd, eens te ontwarren. Dit was niet zoo eenvoudig, want tot een verwarring droeg niet weinig bij de Groninger gewoonte van het plaatsen van een h, waar hij niet, en het weglaten, waar hij wel behoort, en de voorkeur bij beide geslachten voor den voornaam Johan. Ik heb daarom verscheiden bronnen moeten

raadplegen, want genealogieën, die aanwijzingen hadden kunnen geven, heb ik niet gevonden.

Een prachtig hulpmiddel bleken te zijn de programmata funebria, die in de Universiteitsbibliotheek berusten. Deze werden opgesteld door den rector magnificus bij den dood van iemand, die in betrekking stond tot de Academie. Talrijke genealogische bijzonderheden kan zoo'n programma bevatten. Een zeer goed voorbeeld is dat van *Henric van Heeck*. Merkwaardig is daarin de vermelding van het verleenen van adeldom aan de families *Hoendricks* en *Van Aschendorp* door resp. Karel V en den Engelschen koning. In Bijdragen tot de gesch. en oudheidkunde, inzonderheid van de Prov. Groningen, dl. 11, blz. 246 werd hierop reeds gewezen.

Om niet steeds de bronnen uitvoerig aan te halen, laat ik hieronder een lijstje volgen van de gebruikte afkortingen.

Van het Gemeentearchief te Groningen:

Procl. = uit de proclamatieboeken, beginnende bij 1594.
Doopb. = doopboeken, beginnende bij 1640.
coopm. = gildeboek van het coopman- en cramergilde.

Van het Rijks-archief te Groningen:

Weesk. = Archief van de weeskamer.

Inventaris rechterlijke archieven:

IIii protocol van trekcedullen. .
III x = schuldprotocol of protocol van verzegelingen.
III y = minuten van verzegelingen (huwelijkscontracten, testamenten enz.).
IIIhh = protocol van aanzwering van voormonders en voogden.
s 102. = Statenarchief. Reekeningen van den Ontfanger generaal.
giltr. = giltrechtregister.
Gruys = inventaris Huisarchief Gruys.
v. Bolh. = inv. familiepapieren Van Bolhuis.

Doop- en trouwboeken van andere plaatsen in de prov.

De overlijdensdata van regeeringspersonen vond ik in het Regeeringsboek van Stad en Lande.

Van het archief der Ned. Herv. kerk, bewaard in de Martinikerk: de lidmatenboeken, beginnend 1594.

Van gedrukte werken:

Grafschriften = Grafschr. in Stad en Lande, verzameld door J. A. Feith, C. H. van Rhijn e.a. Gron. 1910.
Stamb. Fr. adel = M. de Haan Hettema en A. van Halmael, Stamboek van den Frieschen adel.

Voor de data van officiersbenoemingen heb ik kunnen gebruikmaken van regeeringsboekjes, beginnende bij 1694, getiteld: Bestellinge der generaliteijts, provinciale, ende voor yder lidt particuliere ambten van de Provincie van Stadt en Lande. Uitgeg. te Groningen 1694 en vlg. jaren.

Ik wil beginnen met de familie Van Heeck, die het eerste in de stad voorkomt.

Van Heeck.

Een familiewapen heb ik alleen gevonden op den grafsteen van *Toebeyen van Heeck* in de Martinikerk [1]), dat uit 5 rozen bestaat, geplaatst 2, 1, 2; kleuren onbekend. Dat de familie een wapen had, blijkt uit verschillende minuten van

1) Grafschriften, blz. 119. Op den steen staat Toebeyen Jansen van Heeck.

akten, waarin Hendrick van Heeck verklaart met zijn aangeboren zegel te hebben gezegeld [2]).

Voor het eerst vond ik den naam bij een inschrijving in het giltrechtregister, n.l.: *Aleff van Heeck* in 1456, welken ik evenwel niet aan de stamreeks heb kunnen aansluiten. Het voorkomen van den naam geeft echter vertrouwen, dat de stamreeks, die in het programma funebre van Henric van Heeck wordt opgegeven, wel juist zal zijn.

1. *Henric van Heeck*. waarschijnlijk in het eind van de 15e eeuw gehuwd met *Judith van Westerhuysen*.
   Uit hun huwelijk o.a.:
   1. *Johan*, de oudste zoon, volgt II.
   2. Coerf *van Heeck*, redger te Aduard in 1531 en vlg. jaren, die in zijn tijd gewaardeerde geschriften in het licht moet hebben gegeven. Een in zijn bezit geweest zijnd Hs. berust in de Univ. bibl.[3]).

II *Johan van Heeck*. Van hem wordt niets vermeld. Hij is waarschijnlijk laat of meermalen gehuwd, want zijn dochter Tobejen huwt pas in 1599. Hij had o.a.? 5 kinderen, waarvan de volgorde niet vaststaat:
   1. *Johan*, volgt 111.
   2. *Geert*, volgt IIIbis.
   3. *Hindric*, volgt IIIter.
   4. *Stijne van Heeck*, geb. waarschijnlijk te Groningen, *overl.* aldaar vóór 22 Dec. 1617 [4]), tr. *Arendt Geerts Smidt*, overl. na 1617. Zij woonden in de Ebbingestraat. Dat zij een zuster is van Johan blijkt uit een akte in archief weeskamer 5).
   5. *Tobejen van Heeck* [6]), geb. Groningen, overl. aldaar 11 October 1619, begraven Martinikerk [1]), tr. Groningen (procl. 20 Januari) 1599 *Johan Jansen* „der Junger", koekebakker, overl. Groningen 1632 [1]), zoon van den koekebakker *Jan Jansen* „de Olde". Hij hertr. aldaar 19 Mei 1622 (procl. 30 Maart) *Hannetien Schoninck*, dochter van *Evert Schoninck*.

111. *Johan van Heeck*, geb. Groningen c. 1550, ging tot den Herv. godsdienst over en tr. 22 Febr. 1577 *Jantien Sickens*. Zij vluchtten in 1580 naar Oost-Friesland, woonden in Emden en andere plaatsen en keerden na de reductie in 1594 in Groningen terug, waar hij vóór Maart

2) b.v. IIIx 25 fol. 157. „als borgemeester met mijn segel en naamsonderteekening ".

3) H. Brugmans, Catalogus codicum manu scriptorum Universitatis Groninganae bibliothocae. Groningae 1898. blz. 304.

4) IIIx 3, fol. 76 vso. Gron. 22 Dec. 1617. Erfscheiding van de nalatenschap van *Stijne* van ***Heeck,*** waarbij compareeren: Hinclrick Melchiors en Roloff Geers, respondeerende voor hun oom *Arendt Geerts Smidt* in Ebbingestr., Henricus van Heeck, Jan Coerts, Johan van Heeck, Reinier Lambers, Jan Jansen, koekebakker, Geert Goeeman, mede de rato caveerende voor de andere erfgenamen van zal. *Stijne* van Heeck, gewesene echte huisfr. van *Arendt Smidt,* en Sybolt Geerts en Assele, e.l.

5) Weesk. 15, fol 31 en vlg. 29 Juni 1619: Afrekening door Tije ***van*** Heeck als voormond over sal. Johan van Heeck's kinderen Johan, *Hindrik* en *Trine* genaemt, met Luitien Cransz en Johan Jansen als medevoogden, van de goederen der ouders, van die van wijlen hun moei *Stine* en van hun broeder ***Geert.***

6) Procl. 27 Dec. 1617:

„Hindrick Julsingh Claes Julsinck ehelike soene present mit de ***vader*** ende Judith Jansen zal. Jan van Heecks ehelike dochter absent daarvoer de Raadsheersche Luitien Cranss huisfr. ende de huisfr. van Jan Janss koekenb. als moeijen compareerden.

(cop.) 8 Febr. 1618 per D. Arnold(um)."

Hieruit volgt dus ook, dat Tobejen van Heeck een zuster is van Johan (111). Den naam van Luitien Cranss huisvr. heb ik niet kunnen ontdekken.

1614 (blijkens de procl. van zijn zoon Sicco) en zij vóór 29 Juni 1619 [5]) overleed. Hij zal koopman zijn geweest, evenals zijn zoons Thye en Johan.

Uit hun huwelijk (volgorde onzeker):

1. *Maffhias,* volgt IV.
2. Sicco, volgt IVbis.
3. Geert van Heeck, overl. vóór 1619 [5]).
4. *Judith van Heeck,* overl. Groningen vóór Dec. 1622, tr. aldaar 8 Febr. 1618 (procl. 27 Dec. 1617) [6]) *Hindrick Julsingh,* stadshalmeester, in 1627 bouwmeester der 18 gilden, overl. vóór Juni 1634, zoon van *Claes Julsingh.* Hij hertr. Gron. 26 Jan. 1623 (procl. 7 Dec. 1622) *Swaenfje Claessen,* dochter van *Claes Arens,* en daarna ald. 28 Oct. 1627 (procl. 26 Sept.) *Hillefien Ubbens* uit Midwolder hamrik; laatstgenoemde hertr. Gron. 29 Juni 1634 (procl. 7 Juni) *Focke Roelefs.*

   Uit hun huwelijk 2 zoons genaamd *Johan van Heeck* en *Barolt Julsingh* [7]).
5. *Johan van Heeck,* is in 1628 te Lissabon [8]).
6. *Henric,* volgt IVter.
7. *Trine van Heeck,* alleen genoemd in een afrekening in 1619 [5]).

IV. *Matthias* of *Thije van Heeck,* geb. ong. 1578, komt o.a. voor als voormond over zijn jongere broers en zusters [5]), en van zijn neven Julsingh [7]), zoodat hij wel de oudste zal zijn geweest. Hij werd in 1610 ingeschreven in het „coopman en cramergildeboek" [9]), was gezworene 1625. '26, '29, '30, '33, '34, '37, '38, '41, '42, '45, '46 en '48, taalman 1634, giltrechtsheer 1633, '34, '36, '37, busheer 1637-'40, '42, '43, '45, '46, kluftheer 1642-'47, lid van de Prov. rekenkamer 1647-'48, raadskeurheer 1631, hopman in het burgerlijke regiment, overl Groningen 2 Juni 1649 [9]), tr. Groningen 10 Dec. 1609 (procl. 11 Nov.) *Lammetien Jacobs,* geb. 2 Nov. 1587 [10]), begr. Groningen 19 Oct. 1635 [9]), dochter van *Jacob Micheels* en *Assele Folckers. Zij* woonden aan de Vischmarkt.

Uit dit huweliik (volgorde onbekend):

1. *Johan,* volgt V.
2. *Jantien van Heeck,* geb. Groningen, in Sept. 1631 tot lidmaat van de Herv. kerk aanqenomen, wonende aan de „Cramerryp" (Vischmarkt Nz), overl. aldaar vóór Dec. 1653, tr. le 1637 [11]) (huw. contr. 27 Dec. 1636) *Willem Gerrits* of *Gerlacius,* brouwer, zoon van *Gerrit Tonnis en Alydt Everts;* tr. 2e c. 1642 *Jacob Hayckens* [12]), geb. Groningen, rentmeester der stadsveenen van 1652-'66, overl. Groningen 2 Juni 1666, zoon van *Jacob* en *Welmoet Louwens.* Hij hertr. Groningen 14 Dec. 1653 (procl. 19 Nov.) *Catharina Wolfhers* [13]), dochter van *Wolther Luytjes,* en wed. van *Egbert Schuringh.* Zij hertr. Gron. 8 Dec. 1674 *Andreas Sibenius.* Uit haar eerste huwelijk had Jantien1 dochter, uit haar 2e huwelijk 3 kinderen.
3. *Elsien van Heeck,* tot lidmaat aangenomen van dc Herv. kerk Maart 1635, wonende „aent Vischmerckt".
4. *Jacob van Heeck,* in 1627 ingeschreven in het giltr. [14]).
5. *Geert van Heeck,* eveneens in 1627 ingeschreven, vaandrig, leeft nog in 1651 [15]).
6. *Anna van Heeck* [16]), geb. Groningen, tot lidm. van de Herv. kerk aangenomen Maart 1640, wonende in de Boteringestr., tr. vóór 1647 *Johan Bartholt Sohnius* [17]), de eerste, die als bewindhebber van de O.-Ind. Comp. voor Groningen werd verkozen, en die werd ingedeeld bij de Kamer van Zeeland. In 1661 werd hij benoemd tot „hoochgraefl. Oldenburgische Raet". In Groningen woonden zij eerst in de Ebbingestr., later aan de Vischmarkt. Hun kinderen waren: *Sara Sohnius,* ged. Gron. 2 Aug. 1647, *Johanna Sohnius,* ged. 4 Maart 1652, gehuwd geweest met een *Noyen* [18]), en *Maffheus Sohnius,* ged. 12 Juli 1654.
7. *Assele van Heeck,* geb. Groningen, tot lidm. van de Herv. kerk aangenomen Maart 1644, wonende aan de Vischmarkt, verkoout in 1659 een huis aan de Carolieweg en is waarschijnlijk overl. in 1691 [19]).
8. *Dewertien* of *Debora van Heeck,* geb. Gron , lidm. Herv. kerk Sept.. 1647, wonende Peperstr., overl.

[7]) IIIx 6, fol. 328. 24 Febr. 1624. Accoord tusschen Thiie van Heeck, voormond over de 2 kinderen van stadt-hallemeister Hindrick Julsingh bij wijlen Judith van Heeck verwekt (gen. Johan *van Heeck* en *Barolt Julsinck) en* Hindrick Julsingh. (Over een behuizing aan de Brede Merckt en o.a. over een gouden ring van hun zalige grootmoeder Jantien van Heeck.)

[8]) IIIx 8, fol. 414. 12 Dec. 1628. Akte van verkoop door hopman Tije van Heeck en Lammetien. e.l., luit. Sicco van Hecck on Trijntien, e.l., Hindrick Julsinck, boumester 'en Hilletien Ubbens, e.l., mede voor hun broeder Johan van Heeck te Lissabon, van hun aandeel in een huis aan het Damsterdiep Z.z. aan hun broer Henricus van Heeck, i.u.dr. (In het stuk ook sprake van een neef Johan van Heeek, hopman, vermoedelijk den zoon van Geert (IIIbis)).

[9]) Coopm. 1610: „Tije Jansen van Heeck."
1649: „Tije van Heeck gestorven 2 Juni."
1635: Lammeien huisvrouw van Teije van Heek begraven 19 Oct.''

[10]) Bolh. No. 62. doos 1. Copie van 't Geslachtregister, opgemaakt door Abel Eppo van Bolhuis, in 1704. Hierin wordt de geboortedatum van Lammetien en haar zusters en broers vermeld. Tevens blijkt uit dit register, dat háár dochter Jantien, en niet die van Sicco gehuwd is met Jacob Hagckens.

[11]) Zie over Gerlacius: Ned. Leeuw 1934. kol. 185. en de aldaar aangehaalde akten.

[12]) Genealogie Tammen in Ned. Leeuw 1918, kol. 67.

[13]) Genealogie Wolthers. Gen. en herald. bladen, 1906, blz. 275.

[14]) giltr. 1627: „Johan, Jacob ende Geerdt van Heeck als soens van hopman Mathias van Heeck' '.

[15]) IIIx 32, fol. 2121. 2 Dec. 1651.
Akte van geldleening door lieutenant Johan van Heeck en Margaretha Cornelia Ackema, e.l. waarbij Veendrich Geert van Heeck als borg.

[16]) IIIx 34 fol. 211. Akte van verkoop d.d. 15 Maart 1653 door Bewinthebber Johan Bartolt Sohnius en Anna van Heerk, e.l., aan Margereta Cornelia van Ackema, wed. luit. Johan van Hecrk van de helft van een huis aan do Oude Vischmarkt. geërfd van hun vader Matthias van Hceck.

IIIx 43. fol. 64. Akte van verkoop door Johan Bartholt Sonhius, hoochgraefl. Oldenburgische Raet en vrouw Anna van Heeck anders Sonhius sijn 1. huysvr. van hun huis, waar zij tegenwoordig zelf in wonen aan de N.Z. van de Vischmerckt. 6 Juni 1661.

[17]) Een aardig artikel in: Bijdr. v. vaderl. geschiedenis en oudheidkunde. 3e reeks, dl. 7 (1893) blz. 308, van J. E. Heeres: Hoe Stad en Lande een bewindhebbersplaats in de Oost-Indische compagnie machtig werd. (Zie ook in Rijks gesch. publ. 63, blz. 188, waar evenwel de naam Sohnius werd veranderd in Sonhuis!)

[18]) S 102. 1687, fol. 297 verso. „Uitgave van losrenten tegens afgeloste capitalen genegotieert & betaelt teegens 4 p. ceuto Ao 1686. Gesworen Matthias Junius in qlte wegens Johanna Sonius. med. Noijen heeft jaarlijx te beuren hondert twalf el. rente van twee duisent acht hondert gl.''

[19]) 111s 40, fol. 346. 20 Mei 1659. Akte van verkoop door Assele van Heerk. dochter van wijlen Thije van Heeck, rekenmeester van de Prov. rekenkamer, en van Lammetien.

IIIx 70, fol. 171. 4 Jan. 1692. Akte van scheiding der nalatenschap van Assele van Heeck door Joh. Vigl. van Heeck, raadsheer, Matthias Haickens, Jacob Appius, gezw. Baurmester, representeerende Johanna Sonhius, en Dion. Junius, mede last hebbend voor zijn broeders.

vóór 4 April 1693 [20]), tr. Groningen 28 Sept. 1657 (procl. 4 Sept.) Prof. Franciscus *Junius,* i. u. dr. [20]), geb. Emden 21 Sept. 1624, hoogleeraar 1651-'66, stadssyndicus 15 Oct. 1652-19 Nov. 1653, raadsheer van 6 Febr. 1666 af, telkens om de twee jaar, overl. Groningen 29 Juli 1678, zoon van *Joannes Casimir* en *Maria de Dison.* Afstammelingen van het echtpaar *Junius* in „De Navorscher" 1937, blz. 227.

9. *Derck van Heeck,* tot lidm. van de Herv. kerk aangenomen Sept. 1650, „vaendrich aent Vismerct".

V. *Johan van Heeck,* geb. Groningen, in 1627 ingeschreven in het giltr.[14]), luitenant, overl. vóór 19 Januari 1653 [24]), tr. vóór 11 Febr. 1651 [21]) *Margaretha Cornelia Ackema* [22]) dochter van *Warmoldus* en *Mechteld Judith van Aytta* (die in 1626 te Leeuwarden huwden: procl. Gron. 24 Juni). Zij hertr. 1659 (procl. Gron. 5 Febr.) Jr. *Hans Georgh van Manneel* [23]). In Sept. 1655 werd zij, als weduwe met attestatie uyt 's-Gravenhage, lidm. van de Herv. kerk.

Uit dit huwelijk:

VI. *Johan Viglius van Heeck,* ged. Groningen 19 Jan. 1653 [24]) in de Akerk, ingeschreven als student te Groningen 15 Juni 1668, gezworene 1682, '83, '85 en '86, raadsheer 1688, '89, '91, '92, '94, '95, '97, '98, 1700, '01, '03, '04, '06, '07, '09, afgevaardigde v. d. Staten-generaal 1690, '93, '99, 1705, raad v. state 1696, 1702, 1708, burgemeester 1710, overl. Groningen 1711, vóór 7 Dec. [25]). Hij woonde aan de Nieuwe weg [26]), en was de laatste mannelijke afstammeling van dit geslacht, voor zoover ik kan nagaan.

IVbis. *Sicco van Heeck,* in Juni 1614 tot lidm. v. d. Herv. kerk aangenomen, en wonende in het huis „de Verloren Sohn" in de Zwanestraat, vermoedelijk koopman, in 1627 voorkomend als vaandrig, later als luitenant (waarsch. van het burgerlijke regiment), begr. Groningen 9 October 1638 [27]), tr. Gron. 10 April 1614 (procl. 19 Maart) *Trijntien Haijens,* weduwe van *Pieter Breda (of Beda,* met wien zij 1604 (procl. 20 Oct.) huwde), overl. na 1 Nov. 1648 [28]).

Uit hun huwelijk:

1. *Selie* (waarsch. afkorting van *Assele) van Heeck,* een meisje, evenals de twee volgende kinderen in 1624 ingeschreven in het Coopman en cramergildeboek [27]).
2. *Jantien van Heeck.*
3. *Johan van Heeck,* is op 16 Febr. 1640 [28]) in leven.

IVter. *Henric van Heeck,* i. u. dr. Over hem is het programma funebre verschenen, dat ik in het begin noemde. Hij werd geboren in Groningen in 1598, werd student in Groningen 13 Nov. 1616, in Leiden 27 Juni 1622 [29]), waar hij 1 jaar verbleef, daarna naar Caen, waar hij promoveerde, waarna hij Frankrijk doorreisde. Hij keerde in 1626 terug en werd gezworene 1627, '28, weesheer 1628, lid van de Gen. rekenkamer in den Haag 1629, '30, '33, raadsheer 1631, '32, '35, '36, '38, '39, '41, gedeputeerde voor de prov. 1637, '40, burgemeester 1644, '45, '48, '49, '52, curator van de academie 1639, lid van de Hoofdmannenkamer 1643, '46, '47, '50, '51, overl. Groningen 13 Dec. 1652, begr. 20 Dec. d.a.v., tr. 1 e Groningen 18 Dec. 1631 (procl. 5 Nov.) *Elsjen Folckers,* overl. ald. 14 Mei 1636, dochter van den raadsheer *Berend Folckers* en *Albertien Popkens;* tr. 2e Gron. 17 Dec. 1637 (procl. 4 Nov) *Anna Hoendricks,* overl. aldaar na 8 Juli 1669 (op welken datum zij haar testament maakte [30]), dochter van *Assuerus Hoendricks* en *Allegonda Asschendorp. Zij* woonden in de Boteringestraat.

Uit het eerste huwelijk:

Twee zoons, jong overleden.

Uit het tweede huwelijk:

3. *Elisabetha van Heeck:* geb. Groningen c. 1639, overl. aldaar vóór 8 Jan. 1672 [32]), tr. 1665 (procl. Gron. 21 Oct., att. 16 Nov. [31]) *Jacob Winshemius,* ingenieur, vaandrig, in 1675 als kapitein voorkomend, overl. vóór 19 Dec. 1682 [33]), uit welk huwelijk een zoon *Henricus Winshemius.*
4. *Henricus van Heeck,* ged. Groningen 31 Oct. 1641, als student ingeschreven 20 April 1657, waarsch. overl, vóór 1669. [30]).
5. *Assuerus van Heeck,* tweeling met den voorgaande, zelfden datum student, leeft 16 Nov. 1665 [31]), waarsch. overl. vóór 1669 [30]).
6. *Johan van Heeck,* ged. Gron. 14 April 1644, jong overl.
7. *Sicko van Heeck,* ged. Gron. 17 Juni 1645, jong overl.
8. *Johan van Heeck,* ged. Gron. 22 Juli 1646, jong overl.
9. *Allegonda van Heeck,* ged. Gron. 26 Jan. 1648, jong overl.
10. *Johan van Heeck,* ged. Gron. 4 Maart 1649, vermoe-

---

20) Zie zijn levensbeschrijving bij Jonekbloet: Gedenkboek der Hoogeschool te Groningen; IIIx 71 fol. 245. 4 Apr. 1693, Scheiding van de ouderlijke nalatenschap door de zonen Junius.

21) IIIx 32, fol. 122. 11 Febr. 1651. Schuldbekentenis van Joh. van Heeck en Margaretha Ackema. e.l.

22) Genealogie Van Aytta, in Stamb. Fr. adel, dl. 1, blz. 16.

23) Ned. Leeuw. 1925. Genealogio Van Maneil. waar zii verkeerd als weduwe Eeck genoemd wordt.

24) Doopb.:19 Jan. 1653:
Johan Viglius, soon van S(alige) Johan van Heek en Margreta Ackema in Pelserstr''.

25) IIIx 91, fol. 191. 7 Dec. 1711. Publieke verkoop van een graf van wijlen Johan Viglius van Heeck.

26) IIIx 90, fol. 215 vso. 25 Juni 1712. Verkoop van behuizing aan de Nieuwe weg van borg. van Heeck.

27) Coopm. 1638: „de 9 October is do horclijnck ende luetenant Syeke van Heeck begraven''.
1624: ingeschreven: „Sicke van Heeck met 3 kinderen als Selie ende Jantien, de soenc Johan van Heeck".

28) IIIx 20. fol. 171. 16 Febr. 1640. Akte van verkoop door Trijntien v. Heeck, wed. Luitenant Sicke van Heeck en haar zoon Johannes van een huis enz.
IIIx 29, fol. 56. Schultbekentenis d.d. 1 Nov. 1648 van Trijntien van Heeck, wed. Sickc van Heeck.

29) In het album stud. van Leiden verkeerd gedrukt als Heerkius.

30) IIIy 1. In het testament sprake van oudste dochter, gehuwd met vaendrich Winsemius, jongste dochter Johanna en zoon Johan, onder voog dij van Monsr. Tiddo Appius en rekenmr. Georgh Kemmerer, onder wier curateele hij later zal komen. Deze laatsten zijn tevens cxecutcurs.

31) Procl. 21 Oct. 1665
„Jacob Wisemius ingenieur ps. ende Elsebetha van Heeck, waer voor Assuerus van Heeck als broeder.
p. attest. den 16 November 1665".

32) IIIhh 2, 8 Jan. 1672. „De E.E. Raadtsheere Franciscus Junius heeft ingesworen als voormondt over Vaendrich Winshemius kint bij Elisabeth van Heeck geprocreert''.
Weesk. 18, 1 Maart 1675. Overgave van den staat van goederen uit de nalatenschap van wijlen borgmr. Hindrick van Heeck en Anna Hoendrix door Fr. Junius, „voormond over Capt. Winshemius soontien Henricus bij wijlen Elsebetha van Heeck geprocreeerd''.

33) IIIhh 2, 19 Dec. 1682. Aanzwering van Solliciteur Matthias Haijckens als voormont over wilen Capt. Winshemius kindt bij Elisabeth van Heeck.

delijk niet heelemaal normaal, want volgens het testament van zijn moeder zal hij na de voogdij onder curateele staan, overl. waarschijnlijk 1683, vóór 17 Juli [34]).

11. *Allegonda van Meeck*, ged. Gron. 11 April 1650, jong overl.
12. *Johanna van Heeck*, ged. Groningen 7 Mei 1651, overl. na 22 Nov. 1684 [34]), tr. 1673 (procl. Gron. 8 Maart: att. 23 Mrt.) *Wilhelm* (of *Guilielmus) Baurmesfer*, gezworene 1681, enz., kluftheer 1684 enz., stadsartilleriemeester 1694 enz., raadsheer 1696 enz., burgemeester 1715 enz., overl. aldaar 17 Sept. 1720, uit welk huwelijk kinderen.
13. *Alegunda van Heeck*, ged. Gron. 22 Juni 1652, jong overl,

IIIbis. Geert *van Heeck*. Waarschijnlijk is hij een broer van Johan (111). H ij week uit naar Oost-Friesland, zooals vermeld wordt in de kroniek van Abel Eppens. Verder vond ik niets van hem, zoodat hij vermoedelijk vóór 1594 elders overleden is. In de procl. [35]) van zijn zoon wordt hij als overl. gemeld.

Zijn zoon was:

IV. *Johan* of *Jan van Heeck*, ingeschreven in het giltr. in 1606, in coopm. in 1611, gezworene 1624, '25, gildrechtsheer 1624, weesheer 1626, busheer 1627, olderman 1627, raadsheer 1628, afgezet Januari 1629, overl. Gron. 5 Jan, 1631 [38]), tr. aldaar 31 Maart 1611 (procl. 16 Febr.) [35]) *Annetien Tjassens* [36]), overl. vóór 29 Dec. 1636 [42]), dochter van *Hayo* en *Lammegien van Wieringe*. Op 29 Dec. 1628 [37]) kocht hij een huis aan de Ossenmarkt.

Uit hun huwelijk:

1. *Lammetien van Heeck*, geb. Gron., lidm. van de Herv. k. Sept. 1634, wonende Poelestr., overl. Gron. Dec. 1644 of Jan. 1645 [40]), tr. le 1636 (procl. Gron. 30 Juli) *Popco Tammen*, geb.in deOmmelanden,ingeschr. als stud. in Gron. 7 Juni 1624, medegecomm. der Prov. rekenkamer 1636-'39, overl. 1639, waarsch. zoon van *Tammo Popkens* tho Meerum en *Hyltien Reinties Halsma* [39]; tr. 2e Gron. 25 Sept. 1641 *Joannes Birza*, i. u. dr. [40]), geb. Gron. 15 Maart 1605, stud. in Gron. 26 Juni 1624, in Leiden 25 Juni 1627, secretaris van de stad 1634-'44, raadsheer 14 Nov. 1644, '47, '49, lid van de adm. te Harlingen 1645, gedep. curator van acad. 1649, overl. Gron. 7 April 1649, zoon van *Lubbert Birza* en *Catharina Belta*. Zij woonden in de Oosterstr.

   Uit hun huwelijk een dochter *Annechien Birza*, ged. Gron. 31 Dec. 1643, die 6 Dec. 1662 huwde met den rentmeester *Gerhard Hendrik ten Berge*, die zijn ambt niet zeer naar behooren heeft vervuld [41]). Hun dochter *Lammina ten Berge* huwt 1680 *Lodewijk Wychgel*.
2. *Hilletien van Heeck*, geb. Gron., lidm. van de Herv. k. Maart 1636, wonende in de Schuitemakersstraat. Zij verkocht 18 Oct. 1638 het huis aan de Ossenmarkt Oostzijde hoek Nieuwe Boteringestr. [42]), dat haar bij de scheiding op 29 Dec. 1636 was toebedeeld. Zij maakte haar testament 2 Nov. 1670 [43]) en vermaakte haar bezittingen aan de kinderen van haar overleden nichtje Anna Birza, bij G. H. ten Berge.
3. *Geert van Heeck*, ingeschreven in het giltr. in 1634. Vermoedelijk is hij een zoon van dezen Johan en vóór 1670 overleden.

IIIter. *Hindric van Heeck* [44]), wordt in 1602 als burger van Leeuwarden ingeschreven [46]), komende van Groningen, verhuist in 1617 weer daarheen [45]) en is in 1632 wederom burger van Leeuwarden, waar hij op 28 Febr. van dat jaar zijn huis aan de Tweebaksmarkt verkoopt, dat hij met zijn vrouw op 26 Nov. 1605 had gekocht. Hij overleed tusschen 26 Febr. 1634 en 30 April 1639, tr. *Maycke Gossedr. van Echten*, overl. Emden? na 30 April 1639 [46]).

Uit hun huwelijk:

1. *Anske van Heeck*, geb. Leeuwarden?, overl. na 30 April 1639 [46]), tr. Groningen 7 October 1624 (procl. 14 Sept.) *Derck van Meurs (Moers* of *Vermeurs)* [47]), geb. Emden, lakenkoopman, zoon van *Derck van Meurs*, raadsheer te Emden.
2. *Trinke van Heeck* [48]), ged. Leeuwarden 21 Mei 1609, jong overl.
3. *Trintke van Heeck* [48]), ged. Leeuwarden 2 Sept. 1610, jong overl.

Ten slotte heb ik nog in het giltrechtregister in 1560 ingeschreven gevonden *Berenf van Heeck*, die in

34) IIIx 62, fol. 193 vso. 22 Nov. 1684. Erfscheiding tusschen do voogden van Honricus Winshemius, en Wilhelm Bourmester met zijn vrouw Johanna van Hceck, van de goederen van wijlen hun oom en broeder Johan van Heeck, volgens loting op 17 Juli 1683.

35) Procl. :1611.

„Jan van Eeck, z(alige) Geert van Eecks soone ende Annetien Tyassens, zal. Hayo Tyassens dr. mit Hindrick van Weringhe present„ is accord. den 16 febr.

(cop.) per D. Bernardum 31 martii 1611''.

36) Genoalogie Tjassens in: Wapenheraut 1916.

37) IIIx 8 fol. 536vso. Aktr van verkoop van een huis aan Jan van Heeck, mederaadsheer.

38) Coonm. : „verstorven 5 Jan. 1631. Jan van Heeck".

39) Genealogie Tammen in Ned. Leeuw 1918, kol. 67.

40) Programma funebre van Joannes Birza.

41) Zie Gron. volksalmanak 1902: Een ontrouw rentmeester, door Mr. H.D. Guyot, welk artikel de genealogie Ten Berge bij Vorsterman van Oycn III voor deze generatic geheel wijzigt.

42) IIIx 18, fol. 308 vso. Akte van verkoop door Hilletien van Heeck, geadsistecrd met hopman Albert Tjassens, oom, en rekenmeester Popko Tammens, zwager, van een huis, zooals gekocht door wijlen haar rader op 29 Dec. 1628 (noot, 37) en haar toebedeeld bij do scheiding van 29 Dec. 1636.

43) Register Feith 1670, No. 5.

44) Uit een akte van 23 Nov. 1624 (111s 7, fol. 102), waarbij hij on zijn vrouw Majike van Echten geld ter leen nemen van Thiie van Hcock. den zoon van wijlen zijn broer Johan, blijkt, dat hij dus een "zoon is van Johan (11). Hij geeft als onderpand zijn huis in de Zwanestraat N.z., dat hij 9 Mei 1630 (IIIx 10, fol. 40) aan Thije en Lammeijen verkoopt.

45) Lidmatenbock Herv. k. : „Maart 1617, Henricus Heeck met sin huisfr. Majike Hcnrici met attest. v. Leeuwarden' '.

46) Van Mr. A. van der Minne, archivaris der Gem. Leeuwarden ontving ik de gegevens over Leeuwarden.

Aan het eind van rerkoopaktc van 28 Febr. 1 622 staat : „Alsoo Henricus Heeck door sijn overgrote olderdom ende blintheydd niot schriewen nochte merck setten can, is desen bij Dr. Richae(u)s Echten uyt sijnen name ende van sijnentwegen onderteekend' '.

26 Febr. 1634 koopen zij weder een huis in het Droevendal (waar ook een ander voor hem teekent), welk huis in 1639 op 30 April weder verkocht wordt door zijn weduwe Maycke Jossis van Echten en zijn dochter Anskien Heeck, beide woonachtig te Emden, zijnde ieder voor de helft eigenaresse.

47) Volgens mededeeling van Prof. Dr. F. Ritter te Emden was het geslacht Van Meurs „eine wohlhabende und angesehene Kaufmannsfamilie, die besonders Tuchhandel und Geldgeschäfte betrieb' '.

48) Doopb. Leeuwarden: 21 Mei 1 609: „Trinke een dr. van meister Henderiek fan Eecken''.

2 Sept. 1610: „Trintke een dr. van Hendrickes Heck''.

1561 het klein-burgerrecht van Groningen kreeg en dien ik niet kan plaatsen.

Eeck.

Deze familie was gemakkelijker te bewerken, 'daar zij haar hoogtepunt bereikt in de 17e eeuw, een tijd, waarin de gegevens van doop- en trouwboeken ruimer aanwezig zijn. In het Huisarchief Gruys bevinden zich verscheidene akten bijelkaar en voorts waren over enkele leden van dit geslacht, als bewoners van de borg Rusthoven onder Wirdum, reeds enkele mededeelingen gedaan in de Gron. Volksalmanak van 1926, blz. 139 en vlg. Evenwel levert de laatste generatie nog moeilijkheden op, die ik tot mijn spijt niet heelemaal heb kunnen oplossen. Misschien dat anderen hierin beter kunnen slagen.

Het wapen is volgens Rietstap: In goud een eekhoorn in natuurlijke kleur, een noot krakend. Helmteeken: de eekhoorn van het wapen, geplaatst tusschen een vlucht van goud. Evenwel wordt het wapen van *Bernhard Eeck* in het Wapenboek der Friesch-Gron. studentenvereeniging aan de Utrechtsche Hoogeschool 1648-1656 (Ned. Leeuw 1924, kol. 139) met een ander helmteeken beschreven n.l.: een vlucht van rood en goud, waartusschen een eekhoornstaart. Dekkleeden: rood en goud. Deze laatste beschrijving lijkt mij juister, aangezien de afbeelding stamt uit den tijd van den opdrachtgever. Het zegel van *Johan Eeck* (111, 4) genoemd in Register Feith 1697, No. 5, vertoont geen helmteeken en dekkleeden.

Voor de eerste twee generaties leverde wederom een programma funebre de gegevens, en wel dat van *Johan Eeck* (111). Daarin wordt vermeldt, dat zijn grootvader *Johan Eeck* geboren is te Farmsum (bij Delfzijl), evenals zijn voorouders, en aldaar, gelijk zij, een grooten houthandel dreef, die van de Spaansche bezetting veel te lijden zal hebben gehad. Als staaltje wordt tenminste genoemd, dat hij de volledige kosten van het houtwerk voor een dijk aan den Dollard heeft gedragen door het bedrog van ambtenaren van Philips 11, die hem dus blijkbaar niet betaald hebben.

Een tak van dit geslacht heeft zich te Emden gevestigd, waar *Tjaard, Johannes en Joachim Eeck* raadsheer zijn geweest, waarschijnlijk 3 generaties, van wie de laatstgenoemde enkele jaren vóór 1663 overleed. Tot dezen tak, dien ik niet verder heb nagegaan, behooren *Henricus Eeck,* die op 1 April 1643, en *Johannes Eeck,* die, als 18-jarige, op 25 Januari 1654 te Groningen als student staan ingeschreven Bovendien de in Maart 1611 in het lidmatenboek voorkomende *Anneke Eecks* met attest. v. Embden".

De regelmatige reeks begint dus met:

1. *Johan Eeck.* geb. Farmsum. houthandelaar aldaar, leeft 2 Dec. 1561 [49]).

Een van zijn kinderen was:

11. *Tiaert Eeck,* geb. Farmsum, in 1599 schoolmeester te Garmerwolde, overl. vóór 28 October 1620 [53]), tr. 1599 (huw. contr. 2 Sept. [50]); procl. Groningen 8 Sept. 1599 [51])) *Jantijen Berenfs,* geb. Groningen, dochter van den raadsheer (in 1591, '92 en '94) *Berent Hindriks* en Nese, en weduwe van *Geert Arens.*

[49]) Rcgistcr Feith. 1561, No. 88. Sententie van burg. en raad tusschen Sebastiaan Wibbens aan de eene en Johan Eeck te Farmsum aan de andere zijde over betaling van 1/16 part schepes. 2 Dec. (Stadsordelboek, blz. 425, IIIb. 1.)

[50]) Gruys, No. 107.

[51]) Procl. : „Tijardt Eeck Scholmestr tho Garmermolde ende Jantijen Berents absendt daer voer haer broeder mestr Warmoldt Berents caverdt is die proclamation geaccorderth donn 8 septembris Ao 99''.

Uit dit huwelijk:

1. *Johan,* volgt III.
2. *Geertruit Eeck.* geb. Groningen, overl. aldaar 26 Oct. 1629 [52]), tr. Groningen 26 Nov. 1620 (procl. 28 Oct. [53])) *Johan Jansens* „in de Zunne", overl. na 1629

III. *Johan Eeck,* i. u. dr., Heer van Ekenstein, sedert 1629 hoofdeling te Loppersum en Wirdum, geb. Groningen 18 Juni 1600, over wien het bovengenoemde progr. fun. gaat. Hij werd ingeschreven als student te Groningen 28 Sept. 1618, promoveerde te Franeker 9 Juli 1629 [54]), secretaris van de stad 1624-35, secr. van het giltrecht 1624-'28, id. van Gedeputeerden en van de Staten 1635-'48, secr. van curatoren der Acad. 6 Aug. 1635-21 Febr. 1648, raadsheer 8 Febr. 1648, '49, '51, '52, burgemeester 1655, '58, '59, '62, '63, curator Acad. 1654, '55, '59, raad van State 1650, lid Hooge Justitiekamer 1653, '56, '57, '60, '61, buitengew. afgevaardigde naar de Stat.-gen., overl. Groningen 10 Juni 1663, begr. 16 Juni, tr. le Groningen 20 Maart 1625 (procl. 19 Febr.) *Aeltijn (Alegonda) Asserhuys,* geb. Groningen, overl. aldaar Febr. 1646, dochter van *Lammert* en *Margareta Eissinghe;* tr. 2e Groningen 14 Nov. 1649 (procl. 20 Oct.) *Johanna Crans,* overl. na 6 Aug. 1663 [55]), dochter van *Berend Crans, en* wed. van den luitenant van het burgerlijk regiment, *Jacob Tjassens.* Hij woonde eerst aan het Nieuwe Kerkhof, later aan het Martinikerkhof, en heeft in 1648 de Ekenstein bij Tjamsweer laten bouwen of verbouwen [56]).

Uit het eerste huwelijk 8 kinderen, waarvan 3 jong stierven:

1. *Sicco,* volgt IV.
2. *Tiaert,* volgt IVbis.
3. *Berenf,* volgt IVter.
4. *Johan Eeck,* Heer van de borg Rusthoven (die in 1686 werd gebouwd), geb. c. 1637, ingeschr. als stud. te Groningen 25 October 1655, gezworene 1661, uitgezet 1662, opnieuw gezworene 1666, '67, '69, '70, raadsheer 1670, '71, '74,, '75, '78, '79, '81, '82, '84, '85, burgemeester 1693, '96, '97, 1700, '01, '04, '05, '08, '09, '12, '13, lid van de Hooge Justitiekamer 1683, '94, '95, '99, 1702, '03, '06, '07, '10, extra ord. admiraliteit Harlingen 1662, gecomm. Gen. rekenkamer 1663-'69, lid Stat.-gen. 1672, '73, bewindh. W. Ind. Comp., lid Raad v. State 1676, '77, '80, '90, '91, '92, '98, curator Acad. 1681, '82, '84, 1704, '08, '12, '13, overl. Gron. 30 April 1713 [57]), tr. 1665 (procl. Gron. 1 April, 's-Grav. 12 April) *Clementia Eyckbergh* of *Eckberghen,* uit 's-Gravenhage, overl. na 10 Dec. 1684 [58]).
5. *Margriete Eeck,* geb. Gron. overl. ?, tr. Gron. 26

[52]) Coopm. 1629: „verstorven 26 Oct. Qertrut eeck de huysfrou van Jan Jansez ijn de zunne''.

[53]) Procl. 2s Oct. 1620: „Johan Jansens unde Geertruit Eeck daer voer haer Broeder Johan Eeck Respondeerde sijnde de dochter van sal. Tiaert Eeck ende Jantien Berens Is de procl. geconsent.
26 Nov. 1620 (per) Uchtman.''

[54]) Gruys, No. 94.

[55]) IIIx 45, fol. 185. 6 Aug. 1663. Scheidingaktc tusschen Johanna Crans, wed. Johan Eeck, raadsheer Sicco Eeck e.a.

[56]) J. A. Feith, De Ommelander borgen, blz. 94.

[57]) Gruys, No. 230. 2 Nov. 1719. Boedelscheiding van de nalatenschap van Johan Eeck tusschen zijn, met namen genoemde, neven en nichten.

[58]) Gruys, No. 172. 10 Dec. 1684. Mutueel testament tusschen Johan Eeck en Clementia Eyckbergh.

April 1658 (procl. 20 Maart) *Wicher Wichers* [59]), geb. c. 1632, lid Prov. Rekenkamer enz., overl. 1682, zoon van *Wicher Rotgersz* en *Beertien Schonincks* of *Schoeninx*. Uit dit huwelijk 2 zoons en 1 dochter.

6. *Lambert Eeck,* ged. Groningen 10 Jan. 1644, jong overl.
7. *Aeltien Eeck,* ged. Groningen 19 Febr. 1646, jong overl.

IV. *Sicco Eeck,* Heer van Ekenstein, hoofdeling te Loppersum en Wirdum (sedert 1663), geb. Groningen 1626 (genoemd naar zijn overgrootvader *Sicco Eissinghe),* ingeschr. als stud. te Gron. 31 Dec. 1642, te Leiden 1 Juni 1647, gezworene 1649, '50, '52, '53, taalman 1655, '56, '58, '59, raadsheer 1660, '61, '64, '65, '66, burgemr. 1668, '69, '72, '73, '76, 77, lid gedep. staten 1663, '67, curator Acad. 1660, extraord. admir. Harlingen 1651, gecomm. Prov. Rekenkamer 1652-59, lid admir. Amsterdam 1662, lid Hooge Justitiekamer 1670, '71, '74, '75, '79, overl. Groningen 5 Oct. 1679, tr. 1653 (procl. Gron. 10 Dec.) *Houcke (Houwrelia* of *Aurelia) Stala* of *Stael,* overl. vóór 4 Juli 1678 [63]), dochter van *Hemmo Stala,* richter van Bellingwolde van 1626-33. Zij woonden eerst aan de Groote markt, na 1656 in het huis „den groten Eenhoorn" in de Oude Boteringestraat (thans No. 6) [60]).

Uit dit huwelijk:

1. *Alegunda Eeck,* ged. Groningen 21 Febr. 1655, *overl.* 17 Aug. 1692 [76]), tr. le Wirdum 17 Januari 1675 (huw. contr. 1 Jan. 1675 [61])) *Lodewijk Schaffer,* jonker en hoveling tot Oldehove, capitein-luitenant te paard, overl. vóór 1678, zoon van *Gerhard* en *Anna van Millinga,* en weduwnaar van *Hillegonda Verrucius* [61]); tr. 2e Wirdum 1 April 1678 Jr. *Eijlko Tamminga* [62]), rekenmeester, raadsheer, burgemr., curator Acad., overl. Groningen 26 Jan. 1721, zoon van *Eger* en *Eylke Eijlckesdr. Clant* van Stedum. Uit het eerste huwelijk een zoon *Gerhard Schaffer,* uit het tweede: *Johanna Wilhelmina Tamminga* (huwt *Onno Sickinghe)* [57]) en *Eger Tamminga* (Heer van Maarsbergen),
2. *Frouwa* (of *Frouwina) Eeck,* ged. Groningen 30 Juli 1657, overl. 28 Oct. 1680 [76]), tr. 1678 (procl. Gron. 6 Juli: huw. contr. 4 Juli [63])) Jr. *Edzart Jacob Tjarda van Starckenborgh,* heer van Verhildersum en Leens, gen.-majoor bij de ruiterij, overl. 26 Juli 1716, zoon van *Allard* en *Gratia Susanna Clant.* Hij hertr. 1684 (huw. contr. 16 October [64])) *Anna Habina Lewe van Middelstum.* Uit zijn eerste huwelijk een dochter *Gratia Susanna* [65]), die jong overleed.
3. *Johan Eeck,* ged. Groningen 25 Januari 1660, jong overl.

[59]) Genealogie Wichers, in Ned. 'Patriciaat Jg. 20.

[60]) IIIx 58, fol. 93 vso. Extract d.d. 10 Juni 1680 van een scheidingsakte van 6 Mei tusschen do kinderen van wijlen Sicco Eeck en Aurelia Stala, waarbij aan Hemmo wordt toegewezen o.a. ren huis „den groten Eenhoorn'', vooran in O. Boteringestr.

[61]) Gruys, No. 134. Hierin komt de zinsnede voor: „goederen, hem aangecomen van zijn zalige vrouw Hillegonda Verrucii''.

[62]) Genealogie Tamminga in Stamboek van den Frieschen adel dl. 1. blz. 163.

[63]) Gruys, No. 136. Hierin wordt Vrauwina Eeck, dochter van Sicco Eeck en van wijlen Hourelia Stala genoemd.

[64]) Archief der familie Tjarda van Starkenborgh, No. 13. (Verslagen arch. 1931).

[65]) Idem. Uit de genealogische tabel A blijkt, dat er slechts één dochter van Frouwina is, zoodat de opgave in het Stamb. Fr. adel foutief is.

4. *Titia Eeck,* ged. Groningen 1 Juni 1662, jong overl.
5. *Hemmo Eeck,* Heer van Ekenstein sedert 1679 [66]), ged. Groningen 1 September 1663, ingeschr. als student te Groningen 3 Juli 1679, te Leiden 3 Mei 1680, ontvanger der convooien en licenten, overl. waarsch. 1727 [76]). De borg Ekenstein werd 28 April 1723 publiek verkocht [77]).

IVbis. *Tiaert Eeck,* geb. c. 1627, ingeschreven als student te Groningen 3 Mei 1639, capitein der inf. overl. ?, tr. Coevorden 31 Dec. 1658 *Clara Helena van den Boetzelaer,* wed. *Camp.*

Uit dit huwelijk:

1. *Jan Osewolt,* volgt V.
2. *Henric Floris Eeck,* ged. Coevorden 16 Juli 1665.

V. *Jan Oesewolt (Maurits) Eeck,* ged. Coevorden 24 Oct. 1660, capitain 19 Juli 1690, ritmeester 18 Juni 1701, overl. c. 1713, tr. 1685 (procl. Groningen 31 October) *Hester de Sanderen,* ged. Heerenveen 27 Januari 1661, overl. vóór 25 April 1714 [67]), dochter van Jr. *Maximiliaan* en *Beatrix van Tybolt.*

Uit dit huwelijk waarschijnlijk [68]):

1. *Tiaert Erenst Eeck,* geb. ?, overl. ?, tr. 1715 (procl. Groningen 30 Maart) *Aleida Sijbilla Recke,* ged. Delfzijl 28 November 1683, overl. ?, dochter van *Ernst Willem* en *Alegonda Eeck.*
2. *Johan Maximiliaan Eeck,* geb. ?, vaandrig 1789; cornet 1712, capitain 29 Mei 1714-'19, lidmaat Herv. kerk te Groningen Juni 1714, wonende Heerestraat.
3. *Helena Beatrix Eeck,* geb. ?, lidm. Herv. kerk Gron. Sept. 1712, wonende Oosterstraat, leeft 17 Mei 1714.
4. *Willem Hendrik Eeck,* geb. ?, vaandrig 1713, capitain 2 Februari 1728-'37, overl. vóór 17 October 1737 [69]).

IVter. *Berent Eeck,* geb. Groningen c. 1635, ingeschreven als student te Groningen 17 Januari 1653, in 1664 cornet „van de compagnie te peerde van Ritmeester Wenge", overl. vóór 1676, tr. Groningen 26 Febr. 1664 (procl. 6 Febr.; huw. contr. 2 Febr. [70])) *Sophia Oginsky,* overl. na Mei 1691 [71]). Zij hertr. 1676 (procl. Gron. 2 Dec.) kapt. Jr. *Albert Jan van der Merwen.*

Uit dit huwelijk:

1. *Alegonda Eeck,* ged. Groningen (Martinik.) 1 November 1664, overl. ?, tr. Appingedam 1 Aug. 1683 (procl. Gron. 14 Juli: huw. contr. 11 Juli [72]) *Ernst Willem Recke,* geb. Bentheim of Neuenhaus, vaan-

[66]) Idem, No. 103. Scheidingaakte d.d. 6 Mei 1680, waarbij Ekenstein aan Hemmo wordt toegewezen, met het redger en orerrecht te Loppersum.

[67]) IIIhh, 25 Apr. 1714. „De cornet Eeck angesworen als vooght over do minderjarige kinderen van wijlen do ritmr Johan Oescwolt Eeck bij wijlen Hester de Sanderen''.

[68]) Tot heden heb ik nog geen bewijs gevonden, dat. deze 4 kinderen van Jan Osewolt zijn. Wel staat rast, dat 2 en 3 broer en zuster zijn. (IIIx 94, fol. 32. 17 Mei 1714. Akte, waarbij Johan Max. Eeck belooft aan zijn zuster Helena Beatrix, jaarlijks te betalen 100 Car. gulden.) De namen van de drie eersten geren echter wel een duidelijke aanwijzing.

[69]) Weesk. No. 28, fol. 82. 17 Oct. 1737.

„Staat en inventaris van sodane goederen en effecten, als door wijlen de Heer Capitain Willem Hendrik Eeck sijn nagelaten. Overgegeven door Raadsheer O. Sickinghe als metlc-executeur van het testament''. Bij deze inventaris komt ook voor „nogh eenige goederen so in het guarnisoen in de Grave sijn cerbleeren.''

Misschien geeft het Archief in 's-Hertogenbosch nog licht.

[70]) Gruys, No. 132.

[71]) Ned. Leeuw 1937, kol. 44.

[72]) Gruys, No. 139.

drig in 1683, luitenant 1701, capitain 1702-'09, overl. ?, zoon van *Peter* en *Aleyda Lomans.* Uit dit huwelijk kinderen.

2. *Johan Wilhelm Eeck,* ged. Groningen (Martinikerk) 31 Mei 1668, overl. 25 April 1691 (Oude stijl), begr. Brussel 5 Mei 1691 (N. S.) [71].

Nu nog enkele Eecks, genoemd in het register Feith.

In 1598 [73]) dient Jacob *Eeck* een request in bij de Staten van Stad en Lande om vermindering van betaling van het koopschat voor een stuk kloosterhuis. Hij is een zoon van *Luetken Eeck,* te Farmsum, die in 1569 hout geleverd had voor de forteresse Delfzijl. Deze Luetken [74]) komt ook voor in 1562 op 14 Aug., waar hij oneenigheid heeft gehad met den olderman van het gildregt over het verkoopen tegen het stapelregt.

Den op 21 Aug. 1560 genoemden *Koert Eeck* [75]) kan ik niet thuisbrengen.

Uit het lidmatenboek noteerde ik nog: 5 Juni 1608 „*Hinrick Eeck* met attest. uth den Dam", en Sept. 1755 „*Hemmina Eeck* aan de Ossenmarkt"; voorts in IIIx 4, fol. 169 *Hindrick Eeck* en *Celie Jochums,* e.l., die op 7 Jan. 1620 een geldleening sloten.

De in de Ned. Leeuw van 1906, kol, 102 genoemde *Pieter Eeck,* oud-vaendr. der inl. burgerij, en *Magdalena Eeck,* die in 1714 te Amboina leven, behooren, dunkt mij, niet tot deze familie.

Tot besluit wil ik nog melding maken van een gedenkpenning op het beleg en ontzet van Groningen, waarop o.a. de portretten staan van het stadsbestuur van Groningen, waarbij *Sicco Eeck,* als één van de 4 burgemeesters. Een afbeelding van deze penning komt voor in het boek: De Oranje Nassau-boekerij en de Oranje-penningen in de Kon. Bibl. en in het Kon. Penningkabinet te 's-Gravenhage. Haarlem 1898, blz. 39, en in de Groningsche volksalmanak 1905.

Zutphensche Geslachten.

Bijdrage tot de genealogie **van den Wall,**

door **Jhr. H. H.** Röell.

W a p e n: in goud een aarden wal, later voorkomende als drie aaneengesloten heuvels, de randen van het schild al of niet rakende, van rood.

Op Plaat 1, No. 13, voorkomende in het artikel *Grafzerken, grafmonumenten en memoriesteenen in de Groote of St. Walburgskerk te Zutphen, Bijdragen en Mededeelingen van de Vereeniging Gelre,* Deel XL, komt het wapen in zijn oudsten vorm voor.

1. *Arent van den Wall,* beleend met Hooghelbergen, kerspel Wichmond, buurschap Oeken (later kerspel Brummen, buurschap Cortenoever) 1424, schepen en burgemeester te Zutphen 1410-1439, overl. 1439, huwde 1408: *Catharina van der Capellen,* dr. van *Johan van der Capellen* en *Catharina van Lintelo,* beleend met Hooghelbergen, als erfgenaam van haar broeder *Hendrik van der Capellen 1415,* overl. 1419.

II. *Derk van den Wall,* beleend met Hooghelbergen 1440, schepen en burgemeester te Zutphen 1473-1492, overl. 1492, huwde 1 e 1446: *Mechtelt Huginck,* dr. van *Arent Huginck* en.. .... *Kreynck,* overl, vóór 1466. Hij huwde 2e 1466: *Ermgart Holtcamp.*

Uit het eerste huwelijk:

III. *Arent van den Wall,* beleend met Hooghelbergen 20 Aug. 1484, schepen en burgemeester te Zutphen 1498-1526, overl. 4 Mei 1528, huwde 1484: *Suete (van) Stuyvenbergh, dr. van Berent (van) Stuyvenbergh* en *Niesken Kreynck,* overl. op St. Margarethadag 1529, Hun grafzerk in de St. Walburgskerk te Zutphen met duidelijk leesbare opschriften (Gelre 1937, No. 13).

Uit dit huwelijk 3 kinderen:

1. *Derk,* volgt IV.
2. *Mechtelt,* geestelijke zuster in het Adamanshuis te Zutphen.
3. *Niesken,* geestelijke zuster in het Spittaal te Zutphen. Van Rhemen vermeldt van haar: „ein geweldige medicijnmeistersche".

IV. *Derk van den Wall.* geb. 1475, beleend met Hooghelbergen 28 Oct. 1528, schepen en burgemeester te Zutphen 1529-1563, overl. 3 Juli 1564, huwde St. Mauritiusdag 1521 (morgengave Zutphen Maandag na St. Mattheus): *Geertruid van Essen,* dr. van *Henrik van Essen* en *Gerberich Luykensen,* geb. 1503, overl. 29 Mei 1564.

Van Rhemen vertelt van hun overlijden: „sij sijn beide bedlegerich geworden, en elck in een bijsonder camer liggende is sij 1564 den 24 Maij overleden, sonder dat hij eenige kennisse daer van creeg, dewijl sulx om sijn hogen olderdom vor hem verborgen gehouden wierde, waerom hij alle reijse (volgende sijn gewonte) vragende hoe 't met sijn vrou was, wanneer hem 't eeten wierde gebragt, de helfte daer van bespaerde, end aen sijn vrou belaste te brengen, endé haer te seggen, dat het hem wel gesmaeckt hadden end is also gerustelick gestorven in denselven jaere den 3 Julij".

Uit dit huwelijk 16 kinderen:

1. *Henrica,* geb. 's nachts na St. Mauritiusdag 1522, overl. als kind.
2. *Niesken,* geb. Zaterdag na St. Lambertusdag 1523, geestelijke zuster in het Spittaal te Zutphen.

   Van Rhemen vertelt van haar: „dese heeft uit een ijver, siende oer vaeder oir niet wolde helpen to ein plaetse in 't Spittael, selvest getreden voor die Magistraet van Zutphen, alwaer die plaetsen vergeven werden end een uitgebeden, dat welcke oer vaeder siende, heeft haer, diewiel sij schoon waer, doen tegelijcke praesenteren ein golden ende peerlen hueve ende ketten, end oock een rock uit het Spittael, willen-dat sije eene van beiden kiesen solde, waerop sie, die hueven end ketten genamen end onder de voeten geworpen, dieselven met voeten tredende, seggende: Duivel, bekaert mij niet! en aldoe den rock gekaeren".
3. *Henrik,* geb. 1525, overl. nà 1541, ongehuwd+

---

73) Reg. Feith 1598, No. 67 = S 408. blz. 523.
74) Rcg. Feith. 1562 No. 55 = Recht. arch. IIIb1 blz. 480.
75) Reg. Feith. 1560, No. 82.
76) Volgens S 102 hebben Sicco Eeek en Houwelia Stala in 1667 en nog eens in 1669 een lijfrente op hun drie kinderen genomen nl. op Alegunda, Frouws en Hemmo Eeck.

Volgens de rekening van 1680, fol. 362, is Juffr. Frouwa Eeek 25 Oct. 1680 overleden en tot dien datum de lijfrente uitgekeerd; de rekening van 3.692, fol. 382, geeft den overlijdensdatum van Alegunda. In de rekening van 1733, fol. 332, wordt de rente van de jaren 1724-27 van Hemmo nog betaald, daarna wordt zijn naam alleen pro memorie genoemd.

77) IIii. 28 April 7 723. Gerechtelijke verkoop van den boedel van ontvanger Eeck.

4. *Geerfruid,* geb. St. Petersavond 1526, geestelijke zuster in Sion bij Doetinchem 1544, overl. 1582,
5. *Mechfelf,* geb. Zondag voor St. Gregorius 1527, overl. als kind.
6. Suefe, geb. Apostelenscheiding 1528, overl. Paaschavond 1530.
7. *Arenf,* geb. Vrijdag na St. Catharina 1529, overl. 14 dagen oud.
8. *Suefe,* geb. St. Jacobsdag 1531, overl. 2 jaar oud.
9. *Arenf,* geb. 0. L. Vrouwenavond 1532, overl. 3 weken oud.
10. *Arent,* volgt V.
11. *Suefe,* geb. Zaterdag na Midvasten (8 Mrt.) 1535, overl. te Deventer 25 Aug. 1600, huwde 13 Dec. 1564 (morgengave Donderdag na Conc. Mariae Virg.): *Sfeven van Rhemen,* zn. van *Steven van Rhemen* en *Aleid van der Beeck,* geb. te Deventer St. Stevensdag (26 Sept.) 1532. J. U. D., schepen en burgemeester te Deventer, landraad en hofrichter van het gerechtshof te Munster 1575-1578, overl. te Bentheim 7 Febr. 1587, begr. te Munster.
12. *Johan,* geb. 1536, overl.

    Van Rhemen zegt van hem: „heeft S. Quintyn helpen innemen, daernae to huijs comende A° 15.. aen den schoirbutt gestorven."
13. *Catharina,* geb. 's nachts voor St. Chrispijnsdag 1507, overl. als kind.
14. *Gerberich,* geb. St. Jacobsdag 1543, overl. 11 Juni 1617, huwde 5 Febr. 1571 (morgengave Maandag na Pur. Mariae, huw v.w. 2 Febr.): *Johan Kreynck,* zn. van *Jacob Kreynck* en *Aelfgen ten Bussche,* geb. 11 Sept. 1541, raad en schepen te Zutphen 1567-'83, overl. 26 Mrt. 1584. Zij tuchtigen elkaar 20 Oct. 1582 (Zutph. kent. 1580-'83, fol. 264 v".) en benoemen 25 Mrt. 1584 tot momberen over hun kinderen *Peter van der Vecht,* deken der St. Walburgskerk, *Egberf ten Bussche,* hun neven, *Arenf van den Wall* en Dr. *Sfeven van Rhemen,* hun broeder en zwager (Zutph. kent. 1583-'89).

15. een onged. overl. kind.
16. een onged. overl. kind,

V. *Arenf van den Wall,* geb. op St. Lucasdag (18 Oct.) 1533, bekend met Hooghelbergen 18 Dec. 1565, vernieuwt den eed 7 Oct. 1581, raad, schepen en burgemeester te Zutphen 1565-'67, 1571-'83, herbenoemd 31 Mei 1591, overl. 10 Jan. 1603, „aen een beroeringe in 't hooft" (van Rhemen), huwde St. Laurensdag (10 Aug.) 1561: *Geerfruid Swaeffken,* dr. van *Gerrif Swaeffken* en *Swaene van Doetinchem, overl.* 10 Jan. 1612.

„Alzoo den Borgemr. *Arnt van (den) Wall* op den 10en Januarij in den Heere entslaepen is, ende desen dach ter eerden sall gebracht warden, is goet gevonden ende gearresteert, om zekere erheffelicke redenen, die schepenen movierende, het olde gebruick van dat den affgestorven schepenen zijn segell voer desselven huys, eer men het lick van daer draecht, in stucken geslagen ofte gerasiert plach te worden, mits desen aff te stellen und hin vorder nijet meer 't observieren (Res. van 14 Jan, 1603).

Uit dit huwelijk 16 kinderen:

1. *Henrik, geb.* 27 April 1563, overl. binnen 8 dagen.
2. *Gerrif.* geb. 10 Mrt. 1564, overl. 15 Juni 1573.
3. *Derk,* die volgt VI.

4. *Geerfruid,* geb. 15 Juni 1566, overl. 18 Dec. 1.625, huwde te Zutphen 28 April 1609 (o. 2, huw. v.w. 6 April) *Johan Ruyter.* zn van *Henrik Gerrifsa Ruyter* en *Geerfruid van der Hell,* luit. te paard in de comp. van kapitein Ernst van der Lauwick 17 Nov. 1628, overl. 4/5 Dec. 1640. Hij hertr. met *Gesina Gansneb gen. Tengnagell,* daarna met *Gesina Splifloff,* wed. van *Volkier Scherff* en eindelijk met *Magdalena Sfreuff van Lauwenstein,* wed van *Derk van Rhemen.* Zij tuchtigen elkaar 30 Aug. 1617 (Zutph. Kent. 1615-'18, fol. 141 v".); hij passeert 14 Sept. 1630 zijn besl. disp. (Zutph. Kent 1630-'33, fol. 104), die, d.d. Zutphen 1 Sept. 1630, geopend wordt 12 Febr. 1641 (Zutph. Kent. 1640-'43, fol. 179).
5. *Lucas,* geb. 9 Aug 1567, overl. 7 Febr. 1580.
6. *Andries,* geb. 25 Aug. 1568, overl. Oct. 1572.
7. *Swaene,* geb. 24 Juni 1569, over1 na den doop.
8. *Henrik,* geb. 14 Juni 1570, overl. na 8 dagen.
9. *Johan,* geb. 10 Juni 1572, overl. vóór 31 Dec. 1636, ongehuwd.

    Bij disp. van 30 Jan. 1630 vermaakt hij zijn huis in de Waterstraat te Zutphen, voor zoover hij het in tucht bezit aan zijn schoonzuster *Anna Mom,* huisvrouw van zijn broeder *Derk van den Wall* en haar zoontje *Jan Caspar* (Zutph. Kent. 1628-'30, pl. 254). Uit een kantteekening blijkt dat 31 Dec. 1636 *Derk van den Wall* als zijn eenige en universeele erfgenaam optreedt.
10. een kind, geb. 17 Aug. 1573, onged overl.
11. *Judith,* geb. 5 Aug. 1574, overl. 7 Nov. 1603 aan de pest, ongehuwd
12. *Niesken,* geb. 1 Sept. 1575, overl. 25 Oct. 1603 aan de pest, ongehuwd.
13. *Swaene,* geb. 24 April 1577, overl. 4 Sept. 1582 aan de pest.
14. *Gerrifgen,* geb. 5 Nov. 1578, overl. den 2en in de Vasten 1579.
15. *Gerrifgen,* geb. 23 Febr. 1580, overl. 2 Nov. 1583 aan de pest.
16. *Arenf,* geb. 9 Mrt. 1581, overl. 5 April 1581.

VI. *Derk van den Wall,* geb. 6 Febr. 1565, beleend met Hooghelbergen 6 Nov. 1595 bii transport van zijn vader, raadsvriend te Zutphen 26 Febr. 1606, overl. 7 Febr. 1639, huwde le 22 Dec. 1595 (huw. v.w. 14 Oct.): *Johanna Cruise,* dr. van *Ernsf Cruise* en *Barfha van Rhemen,* overl. 7 April 1624.

Zii tuchtigen elkaar 28 Dec. 1619 (Zutph. Kent. 1619-'23, fol. 129) en zij tuchtigt haar man 16 April 1621 (Zutph Kent. 1619-'23, fol. 331).

Hij huwde 2e te Zutphen 1 Sept 1624 (o. 8, huw. v.w. 4 Aug.): *Anna Mom,* dr. van *Caspar Mom gen. Baersdonck* en *Elisabeth van Ulft,* over1 15 Juni 1631.

Zij tuchtigen elkaar 6 Jan. 1625 (Zutph. Kent. 1623-'25, fol 220) en herroenen deze disp. 12 Juni 1631 (Zutph. Kent. 1630-'33, fol. 201 v°.).

Bij Res. van 27 Mrt. 1632 worden *Jacob van Winshem* en Dr. *Willem Valck* benoemd tot momberen over de twee onmondige kinderen van Burgemeester *Derk van den Wall* en w. zijn huisvrouw *Anna Mom* (Weesboek van Zutphen 1629-'36, fol. 123).

Uit het eerste huwelijk:

1. *Derk,* die volgt VII (A).

Uit het tweede huwelijk:

2. ***Arenf,*** geb. 2 Febr. **1626,** als kind overl.
3. Johan ***Caspar,*** die volgt VIIbis (B).
4. *Derk,* die volgt VIIter. (C).

A.

VI 1. ***Derk van den Wall tot Hooghelbergen,*** geb. **2** Oct. 1597, beleend met Hooghelbergen 29 Juli 1639, overl. op Hooghelbergen **3,** begr. te Brummen 23 Mrt. 1658, huwde (o. te Zutphen 8 Oct., naar buiten geatt. 23 Nov., huw. v.w. 6 Oct. 1620): ***Maria van Höevell,*** dr. van ***Roelof van Höevell tot den Dam*** en ***Swaene Swaeffken,*** overl. op Hooghelbergen 31 Aug. 1653, begr. te Brummen.

Bij disp. van 8 Sept. 1654, gepasseerd voor ***Diederik van Raesfelf tot den Wesferburch*** en ***Jacob Noordinck,*** scholtus te Brummen, als leenmannen van St. Pieter te Utrecht en des Hoves Colmschate vermaakt hij de havesathe Hooghelbergen of Cortenoever aan zijn zoon ***Arenf van den Wall,*** onder zekere voorwaarden; deze disp. geapprobeerd 13 Sept. 1654 door den Leenstadhouder van Gelre (van Rhemen).

Uit dit huwelijk 5 kinderen:

1. ***Geertruid,*** ged. te Zutphen 7 Aug. 1622, overl. op Hooghelbergen aan de pest 14, begr. te Brummen 17 Aug. 1666, ongehuwd.
2. *Arent,* die volgt VIII.
3. ***Swaene,*** overl. op Hooghelbergen „aen een apostema" (van Rhemen) 13, begr. te Brummen 20 Aug. 1658, ongehuwd.
4. ***Johanna, overl.*** te Zutphen 11 Jan. 1672, begr. te Brummen, in ondertrouw staande (o. te Zutphen en te Harderwijk 7 Jan. 1672) met *Gijsbert Gansneb* ***gend. Tengnagell.*** kapitein.

   Bij disp. van 7 Jan. 1672 benoemt zij tot haar eenigen en universeelen erfsenaam haar broeder *Arent van den Wall tof Hooghelbergen;* leaaten aan haar oom ***Diederik van den Wall tot Velhorst,*** burgemeester der stad Zutphen, haar bruidegom, kapitein ***Giisbert Tengnapell*** en haar dienstmaagd ***Lucretia*** (Zutph. Kent. 1671-'77, fol. 69).
5. Roelof, overl. te Zutphen 19 Jan. 1654 „na ½ jaer an een accident door een val an de rugge becomen bedlegerigh was geweest" (van Rhemen).

VIII. *Arent van den Wall tot Hooghelbergen,* beleend met Hooghelbergen 5 Mrt. 1659, overl. aldaar April 1684, beur. te Brummen, huwde te Gorssel 28 Juni 1672 (o. te Brummen 2, te Zutphen 16 juni): *Swaentje* ***Buecker,*** dr. van *Engbert* ***Buscker*** en ***Trine van der Linden,*** overl. nà 28 Mei 1701.

Uit dit huweliik 4 kinderen:

1. *Arent* ***Diederik,*** ged. te Brummen 22 Mrt. 1674, overl. op Hooghelbergen Mrt. 1682, begr. te Brummen.
2. ***Roelof Willem,*** die volgt IX.
3. ***Maria Geertruid.*** ged. te Brummen 9 Juli 1676, overl. vóór 2 Seot. 1724. huwde (o. te Brummen 16 Dec. 1719): ***Hendrik Helderman,*** zn. van ***Jan Hendriksz Helderman*** en ***Jenneken Jansen,*** overl. vóór zijn vrouw.

   Zij disp. 24 Juli 1724 ten behoeve van haar schoonmoeder, bovengenoemd, en van de vrouw van haar oudsten broeder, ***Eva Harmsen;*** deze disp. 2 Sept. 1724 geregistreerd (Proth. Brummen, 1675-1733, fol. 65 v°.).

4. *Wolter Jan,* ***tot Hooghelbergen,*** ged. te Brummen 15 Dec. 1678, leerling Zutph. Gymn. 30 Juli 1687, beleend met Hooghelbergen 9 Oct. 1710, luit. in het reg. van Delen, overl. vóór 1 Mei 1730, huwde (o. te Borculo 18, te Brummen 19 April 1722, naar Geesteren geatt,) : ***Gerbrig Agnes van Langen,*** vrouwe van Dakhorst, dr. van *Otto* ***van Langen tof*** *Dakhorst* ***en Willemina Mechtelt van Duithe gend. Buth,*** over!. 1 Mei 1730.

   Hij koopt bij transport van 15 Mrt. 1710 Hooghelbergen van zijn broeder ***Roelof Willem van den*** *Wall* (Proth. Brummen 1675-1733, fol. 44 v°.). maar verplicht zich bij huw. v.w. d.d. Borculo 12 Mei 1722 de havesathe Hooghelbergen te verkoopen, ter betaling van de schulden, die op dat goed rusten (Proth. Stad Borculo 1716-'26, fol. 216). Het wordt dan getransporteerd aan *Abraham* ***Jacob*** *Schluiter* en ***Catharina Geerfruid*** *d'Outrein,* die er 22 Sept. 1723 mede beleend worden.

IX. ***Roelof Willem van den*** *Wall,* ged. te Brummen 16 Mei 1675, leerling Zuth. Gymn. 4 Aug. 1686, beleend met Hooghelbergen 15 Juni 1684, doet meerderjarig den.eed 2 Sept. 1701, kapitein in het reg. van Delen, verliest zijn linkerbeen in den slag bij Malplaquet, begr. te Brummen 12 Aug. 1743, huwde (o. te Brummen 17 Mei 1715): ***Eva Harmens,*** overl. nà **20** Aug. 1750.

Hij verkoopt bij transport van 15 Mrt. 1710 Hooghelbergen aan zijn broeder *Wolter* ***Jan van den*** *Wall* (Prothocol Brummen 1675-1733, fol. 44 v°.).

Uit dit huwelijk één zoon:

X. ***Arnoldus Derk van den*** *Wall,* kapitein luit. in het reg. Acronius, ondermajoor te Zutphen,. benoemd tot burger majoor bij Res. van 21 Nov. 1754, overl. vóór 1 Mrt. 1765, huwde, als vaandrig in het reg. van Broeckhuysen te Zutphen 13 Juli 1740 (o. aldaar en te Nijmegen 26 Juni): ***Maria Josepha de Charon (de) Saint Germain,*** dr. van ***Guillaume de Charon (de) Saint Germain*** en ***Maria Josepha d'Aredondo,*** ged. te Utrecht in de RK. Kerk in de Catharynesteeg 1 Juli 1715, overl. onbekend. Gescheiden van tafel en bed 2 April 1760 (Res. van 12 April 1760).

Uit dit huwelijk 4 kinderen:

1. *Rudolf* ***Willem,*** die volgt XI.
2. ***Willem*** *Joseph,* ged. te Zutphen 22 Jan, 1743, luit. in het reg. de Famars 21 Mei 1775, niet meer in 1779, zou naar Oost-Indië zijn gegaan.
3. ***Willem Hendrik,*** ged. te Brummen 26 Juli 1744, huwde ***Maria van Herwerden,*** dr. van ***Hermannus van Herwerden*** en ***Sara Bovens,*** overl. te Delmenhorst 22 Jan. 1828.

   Uit dit huwelijk 3 kinderen o.a.:

   a. ***Maria Catharina,*** geh. met ***Hendrik Jan*** *Woltink* woonde 1816 te Amsterdam.
4. *Carel Augustus,* ged. te Brummen 25 Aug. 1748, huwde te IJzendoorn 23 Juni 1771 (o. te Tiel 7, naar IJzendoorn aeatt. 23 Juni): ***Pefronella van Baak,*** wed. van ***Gerrit*** *Hombrugh.*

   Uit dit huwelijk:

   a. ***Maria Josepha,*** geb. te Tiel 22 Nov. 1771.

XI. ***Rudolf Willem van den*** *Wall,* ged. te Zutphen 4 Aug. 1741, vaandrig supern. in het reg. Orange Gelderland 11 April 1766, ondermajoor te Zutphen bij Res. van den

Raad van State van 10 April 1766, inplaats van w. zijn vader, burgermajoor bij Res. van 18 April 1766, commies van 's Lands Magazijnen te Zutphen bij Res. van den Raad van State van 15 Mrt. 1773, demissie als ondermajoor en wederom aanstelling als eerste commies van 's Lands Magazijnen te Zutphen bij Res. van 30 Jan. 1799, demissie als burgermajoor 2 Mrt. 1801, overl. te Zutphen 12 April 1814 (Kuiperstraat No. 953), huwde le te Zutphen 15 Juni 1768 (o. 29 Mei): Sara *Helderman,* dr. van ***Albert Helderman*** en ***Geertruid in den Bosch,*** ged. te Zutphen 7 Juni 1741.

Hij huwde 2e te Zutphen 14 Oct. 1772 (o. 25 Sept.): ***Johanna Cornelia Janssens,*** dr. van ***Johannes Jacobus Janssens*** en ***Adriana Rees,*** ged. te Doesburg 15 Mrt. 1747, overl. te Zutphen, begr. te Brummen 13 Jan. 1804.

Bij Res. van 11 Sept. 1788 wordt aan ***Rudolf Willem van den Wall*** en zijn drie minderjarige kinderen ***Arnoldina Maria, Wilhelmina Johanna Adriana*** en ***Maria Johanna*** het grootburgerrecht verleend, op grond ..hoedat deszelfs overovergrootvader ***Derk van den Wall*** niet alleen was geweest grootburger, maar zelfs schepen dezer stad, en dat suppl. overgrootvader, grootvader en vader *Arent,* ***Rudolf*** en ***Arnoldus Derk van den Wall*** alle in 's lands dienst, en dus reipublicae causa absent geweest zijnde, daardoor ipso jurae het burgerrecht dezer stad voor hun en hunne kinderen hadden geconserveerd gehad".

Rudolf Willem van den Wall en ***Johanna Cornelia Janssens*** koopen Hooghelbergen terug van ***Jean Philippe de la Fontaine Schluiter,*** en worden er 26 Jan. 1791 mede beleend: de verkooper was de kleinzoon van *Abraham* ***Jacob Schluiter en Catharina Geertruid*** *d'Outrein,* aan wie het getransporteerd was geworden door *Wolter* ***Jan van den Wall*** en ***Gerbrig van Langen,*** en die er 22 Sept. 1723 mede beleend werden.

Rudolf Willem van den Wall en ***Johanna Cornelia*** *Jansens* passeeren 13 Oct. en 13 Dec. 1803 hun besl. disp. (Zutph. Test. 1796-1805, fol. 214 en 218 v°.).

Uit het eerste huwelijk 2 kinderen:

1. ***Maria Josepha,*** ged. te Zutphen 4 Mei 1769, begr. aldaar in de Nieuwstadskerk 15 April 1772.
2. ***Willem Christiaan,*** ged. te Zutphen 19 Febr. 1771, begr. aldaar in de Nieuwstadskerk 28 Jan. 1772.

Uit het tweede huwelijk 4 kinderen:

3. een onged. overl. kind, begr. te Zutphen in de Gr. kerk 14 Sept. 1773.
4. ***Maria Arnolda,*** ged. te Zutphen 26 Oct. 1774, overl aldaar 4 Nov. 1843, huwde te Zutphen 21 Oct. 1798 (o. 5 Oct.) ***Christoffel Ludwig Arnemann,*** zn. van ***Andreas Diedrich Arnemann*** en ***Catharina Sophie*** *Grimme,* geb. te Merzhausen (Hessel Cassel), bij zijn huwelijk le luit. in het 3e bat. der 6e Halve Brigade, kapitein bij het 4e Liniereq. in Westfaalschen dienst 1810-'12, overl. te Hengelo (Gld.) 9 Juni 1845, oud 78 jaar en 10 maanden. Hij hertr. met ***Catharina Lohr.***
5. ***Willemina Johanna Adriana,*** ged. te Zutphen 28 Febr. 1779, overl. aldaar, begr. te Brummen 23 April 1795.
6. ***Maria Johanna,*** geb. 9, ged. te Zutphen 10 Aug. 1788, overl. te Utrecht 20 April 1871, huwde te Brummen 18 Sept. 1809 (o. aldaar 28 Aug., te Doesburg 31 Aug., te Zutphen 2 Sept., huw. v.w. 15 Sept.): ***William Archibald Bake,*** zn. van Dr. ***Hermanus Adrianus Bake*** en ***Margaret Mitchell,*** geb. 9, ged.

te Woerden 14 Sept. 1783, luit. kol. der artillerie 21 Juli 1828, kol. 4 Oct. 1836, generaal majoor 8 April 1841, directeur van de le Artillerie directie, overl. te 's-Gravenhage 10 Dec. 1843.

Hun oudste zoon, geb. te Zutphen 1 Sept. en aldaar ged. 3 Oct. 1809 met de namen *Herman Adriaan* ***van den Wall*** is de stamvader der familie ***van den Wall Bake.***

B.

VIIbis. ***Johan Caspar van den Wall,*** geb. einde 1626, doct. praebende bij Res. van 5 Dec. 1636, over1 vóór 23 Mei 1699, huwde le (o. te Zutphen 12 Aug., naar buiten geatt. 8 Sept. 1655): ***Margaretha Maria van Mehen,*** dr. van ***Ellard van Mehen,*** scholtus te Twello en ***Grete van Eck,*** overl. vóór 23 Nov. 1679.

Zij passeeren 24 Juli 1656 hun besl. disp. (Zutph. Kent. 1656-'59, fol. 13); een tweede besl. disp. gepasseerd te Deventer 4 Mrt. 1662, een derde te Zutphen 2 Mei 1664 (Zutph. Kent. 1663-'67, fol. 62); de twee laatste disp. geopend 23 Nov. 1679 (Zutph. Kent. 1677-'83, fol, 122 v°.); zij dateeren resp. van 4 Mrt. 1662 en 5 April 1664.

Hij huwde 2e (o. te Zutphen 17 Aug. 1679, naar Almen geatt. 14 Mrt. 1680): ***Johanna Margaretha Bettinck,*** dr. van ***Anthony Bettinck,*** commies te Doesburg, en ***Clara van Raesfelt,*** overl. vóór 28 Febr. 1733.

Bij Res. van 29 Aug. 1679 worden *Albert* ***Harts*** en *Jacob* ***van Ommeren*** benoemd tot momberen over de onmondige dochter van ***Johan Caspar van den Wall*** en w. zijn huisvrouw *Margaretha* ***van Mehen,*** met namen ***Anna Maria Margaretha,*** in haar 15e jaar (Weesboek van Zutphen 1678-'85, fol. 56). Door order van de Weeskamer wordt de derde huwelijksprocl. gestuit en wordt niet voor 12 Mrt. 1680 wederom toegestaan.

Johan Caspar van den Wall en ***Johanna*** *Margaretha* ***Bettinck*** tuchtigen elkaar 9 Juni 1680 (Zutph. Kent. 1677--'83, fol. 156)

Bij Res. van 28 Febr. 1733 wordt aan ***Diederik Jan van den Wall*** op zijn verzoek f 17.— toeqelegd, om daarmede de begrafenis van zijn moeder te bekostigen.

Uit het eerste huwelijk een dochter:

1 ***Anna Maria Margaretha,*** geb. 1664, overl. nà 17 Juli 1709, huwde (o. te Zutphen 7 Nov. 1680): ***Johan Bowier,*** zn. van ***Frans Bowier*** en ***Anna de Buissonet,*** geb. te Doesburg 1655, bij zijn huweliik luit. in het reg. Buloe, beleend met het Zijlgoed onder Olst 9 Aug. 1686, dat zijn weduwe 6 Juni 1688 verkoopt, overl. vóór April 1687.

Bij Res. van 21 Juli 1693 worden de secretarissen ***Wentholt en Haesebroeck*** geauthoriseerd om nategaan, aangezien gebleken is „dat de weduwe *Bouwiers* niet als te well bij verstant is ende sij oversulx als mede haere kinderen door anderen dienen gegouverneert te worden", wie de verpleginq van deze personen op zich zou willen nemen. Uit de Res. van 23 Juni d.a.v. blijkt, dat de moeder in huis is gekomen bij *Wendele* ***van Brummen*** en de twee kinderen bij hun tante ***(Helena) Bowier.*** Uit een Res. van 17 Juli 1709 blijkt, dat de wed. *Bouwier* op dat tijdstip nog in leven is.

Uit het tweede huwelijk 7 kinderen: [1])

[1]) Reeds gedurende het leven van *Johan Caspar van den Wall* geraakte zijn **gezin in** verval; op **de meer dan ergerlijke** levensomstandigheden

2. *Margaretha Anna, ged. te* Zutphen 16 Mei 1680.
3. *Anna Lucretia I'heodora,* ged. te Zutphen 5 Mei 1682,
4. *Johanna Arnoldina,* ged. te Zutphen 7 Sept. 1684.
5. *Willemina Geertruid,* ged. te Zutphen 21 April 1686, huwde te Zutphen 18 Juli 1710 (o. 29 Juni): *Francis Brouwer.*
6. *Derk Jan,* die volgt VIII.
7. *Anthony Goswin Adolf,* ged. te Zutphen 16 Dec. 1690.
8. *Johannes Casparus,* ged. te Zutphen 10 Febr. 1698.

VIII. *Derk Jan van den Wall,* ged. te Zutphen 22 Juli 1687, bij zijn huwelijk vaandrig in het reg. van Welderen, lidmaat te Lochem Paschen 1728, begr. te Lochem 24 Juli 1781, huwde begin 1712: *Grietje Engberts,* uit den Lindeboom bij Lochem.

Zin moeder verzet zich tegen dit huwelijk 23 Dec. 1711 (Zutph. Kent. 1709-'14, fol. 130), terwijl de Lochemsche kerkenraad een buitgewone vergadering over deze aangelegenheid houdt op 23 Febr. 1712 (Kerkenboek Lochem, 1667-1728).

Uit dit huwelijk 4 kinderen:

1. *Johan Caspar,* die volgt IX.
2. *Antonius Goswinus Adolf,* ged. te Lochem 12 Dec. 1714.
3. *Engelbertus,* ged. te Lochem 4 Febr. 1725.
4. *Anna Maria,* lidmaat te Lochem Kerstmis 1747, begr. te Lochem 27 Jan. 1810, oud 82 jaar, huwde te Lochem 6 Febr. 1765 (o. te Zutphen 20 Jan., naar Lochem geatt. 4 Febr.): *Johannes Stubbe,* soldaat in het reg. Ruysch, overl. nà zijn vrouw.

IX. *Johan Caspar van den Wall,* geb. 1712, bij zijn huwelijk „capitaine des armes", sous luit. in het reg. van Randwyck 27 Juli 1748, luit. 8 Sept. 1764, kapitein 14 Juli 1771, overl. 1786, huwde te Groningen 24 Jan. 1745 (o. 12 Dec. 1744): *Fockjen Alberts Huyssink.*

Hij verzoekt bij request aan den Zutphenschen Magistraat om met het grootburgerrecht gebeneficeerd te mogen worden op ongeveer gelijke gronden als zijn neef *Rudolf Wilem van den Wall;* dit verzoek bij Res. van 10 Mei 1777 in advies gehouden. Een herhaald verzoek geaccordeerd bij Res. van 21 Febr. 1783.

Uit dit huwelijk 2 kinderen:

1. *Derk Jan,* die volgt X.
2. *Margaretha,* ged. te Doesburg 18 Febr. 1756, begr. te Lochem 12 Mei 1809, ongehuwd.

X. *Derk Jan van den Wall,* ged. te Groningen 9 Sept. 1746, vaandrig in het reg. van Randwyck 9 Aug. 1766, luit. 28 Jan. 1772, kapitein in het reg. van Welderen 5 April 1779, majoor 10 Nov. 1793, overl. als luit. kolonel te Zutphen 17 Sept. 1828, huwde te Hattem 5 Dec. 1798 (o. 16 Nov.): *Elisabeth Jacoba Judith* barones *van Heeckeren,* dr. van *Reinhard Borchard Willem van Heeckeren,* heer van Molecaten, en *Henrietta van Lintelo,* geb. op Molecaten 27, ged. te Hattem 31 Jan. 1762, overl. te Oldebroek 2 Jan. 1830.

van zijn weduwe en zijn oudste dochters Anna en *Johanna* kan hier niet nader worden ingegaan, maar cie Zutphensche Magistraat had heel wat met hen te stellen, zooals blijkt uit de Ros. tusschen de jaren 1699 cn 3.715. Zij woonden op het 's-Gravenhof.

Zie voorts over de levensomstandigheden van *Anna Margaretha Maria van den Wall,* wed. van *Johan Bowier, de Ned.* Leeuw, 1916, kol. 17.

Uit dit huwelijk één zoon:

XI. *Reinhard Borchard Willem van den Wall,* geb. op Molecaten 28 Nov., ged. te Hattem 1 Dec. 1799, eerste luit. 16 Aug. 1829, kapitein 3 Jan, 1839, bij het reg. Grenadiers 15 Oct. 1843, overl. te 's-Gravenhage 3 Mrt. 1848, huwde te Oldebroek 31 Juli 1846: *Willemina Frederika* barones *van Heeckeren,* dr. van *Robbert August Adolf Maurits Carel* baron *van Heeckeren van Molecaten* en *Charlotte Alexandrine* barones *van Westerholt,* geb. te Arnhem 19 April 1818, overl. te Wiesbaden 10 April 1885. Zij hertr. met *Aarnout van Citters,* wedr. van *Susanna Catharina van Beresteyn.*

C.

VIIter. *Diederik van den Wall tot Velhorst* [2]), ged. te Zutphen 28 Febr. 1630, doct. praebende bij Res. van 1 Sept. 1646, ingeschr. Deventer Ath. 10 kal. Nov. 1649, raadsvriend te Zutphen 23 Febr. 1660, in 1675 niet herbenoemd, wegens zijn houding bij de komst der Franschen, bij Res. van 7 Jan. 1679 wederom voorgedragen met *Derk Schimmelpenninck van der Oye tot de Blanckena,* maar niet door den Prins gekozen, lidmaat te Lochem met zijn vrouw Kerstmis 1676, met att. van Almen, overl. Jan. **1684** (de stadsroeden toegestaan 23 Jan. 1684), huwde te Zutphen 12 Aug. 1660 (o. 22 Juli): ***Helena*** *van der Leeuw,* dr. van *Henrik van der Leeuw* en *Sophia Mockinck,* overl. vóór 24 Febr. 1680.

Zij passeeren 24 Aug. 1660 hun besl. disp. (Zutph. Kent. 1659-'63, fol. 64 v°.). Bij disp. van 10 Febr. 1683, gepasseerd op de Velhorst, geeft hij „nu datelyck en uijt wermer hand" aan zijn zoon *Derk Henrik van den Wall* „alle syne mobile en beweeghlycke ofte gerede goederen" (Proth. Scholtambt Lochem 1664-'85, fol. 216). Bij Res. van 8 Aug. 1683 wordt hem „uijt gunstige consideratien" een jaargeld van ƒ100.— toegelegd, nadat **20** Juli te voren vader en zoon de erven en goederen Velhorst „met het huijs daerop staende, bij hun comparanten bewoond", dat voor een daarop gevestigde schuld van ƒ8000.— dreigde geexecuteerd te worden, moesten overdragen aan Ds. *Abrahamus Becker,* predikant te Zutphen." (Proth. Scholtambt Lochem 1664-'85, fol, 228).

Uit dit huwelijk één zoon:

VIII. *Derk Hendrik van den Wall,* ged. te Zutphen 9 Mei 1663, gesneuveld als vaandrig voor Namen in 1695, ongehuwd.

De oudere generaties van het geslacht der Heeren van Egmond,

medegedeeld door JHR. P. BEELAERTS VAN BLOKLAND.

De opgravingen van het Slot op den Hoef, die dit jaar hun beslag hebben gekregen, hadden mij naar de plaats, waar eens de Heeren van Egmond resideerden, gelokt. Men trachte er met behulp der kronieken een inzicht in de verschillende bouwperioden van het kasteel van Egmond te krijgen. Dit bleek niet goed te gelukken, daar men van de gelijktijdig voorkomende leden van het geslacht niet den oudsten tak, die op het slot zou hebben gewoond, kende. Derhalve vroeg men mij een genealogie van Egmond te willen zenden. Zonder

[2]) „Velhorst". Gelre 1935, door Jhr. Mr. A. H. Martens van Sevenhoven.

onderzoek zag ik hiertoe, ondanks de overvloedige litteratuur, geen kans.

Derhalve toog ik aan den arbeid en trad in correspondentie met ons niet door mij alleen zoo diep betreurd mede-lid Dr. H.G.A. Obreen, die in het Nieuw Nederlandsch Biographisch Woordenboek [1]) de belangrijkste leden van dit geslacht had behandeld.

De Heer Obreen gaf mij niet slechts aanwijzingen. Toen ik dezen zomer voor het laatst bij hem op bezoek was, werd mijn geheele werk aangevuld met hetgeen hijzelf sinds jaren had verzameld. Zoo ontstond de hier na volgende genealogie, die ik in dankbare herinnering persklaar heb gemaakt. Zijn zoo rijke dossiers, waaruit ik na zijn heengaan nog hier en daar de bronnen controleerde, berusten thans, door de groote welwillendheid van zijn weduwe, bij ons Genootschap.

Bronnen.

In de eerste plaats moet hier genoemd worden het Necrologium of doodenregister der abdij van Egmond. Hiervan bestaan verschillende redacties [2]). Daarnaast zijn als steeds de oorkonden- [3]) en landskronieken van groot belang. Voor de nieuwere tijden zijn naast de algemeene geschiedwerken de familiekronieken, van welke sommige alleen in handschrift, andere in druk bestaan en waarvan de waarde en onderlinge verhouding nog niet zijn onderzocht, belangrijke bronnen. Zonder op volledigheid aanspraak te willen maken laten wij hier de belangrijkste volgen [4]):

A. *Gedrukfe gegevens:*

1. Cronyck ende historie van het.. .... geslachte van Egmondt door Ant. Hovaeus, kannunik te Eqmond en later abt te Echternach, geschreven vóór 1568, voor het eerst qedrukt te Alkmaar in 1630, aldaar herdrukt in 1637, '41 en '46, daarna te Haarlem in 1664, te Amsterdam in 1696 en tenslotte wederom te Alkmaar in 1707 en 1734.
2. Egmondanorum... . genealogica door P. C. Bockenberg, uitgegeven te Leiden in 1589.
3. Arbol genealogico del Excellentissimo Señor Don Phelipe Conde de Eqmond, door den huiskapelaan van Graaf Philips Fulgencio Cocco y Manca geschreven en te Brussel in 1679 verschenen.
4. Chronicon Egmundanum van Jo. a Levdis, geschreven in 1484 en uitgegeven door A. Matthaeus te Leiden in 1692. Hiervan bezorpden K. v. Herk en G. Kemper een Hollandsche vertalinq, die in 1732 te Alkmaar het licht zag. Dit werk behandelt ook uitvoerig de verhouding tusschen de Heeren van Egmond en de abdij.

Naast deze publicaties vindt men geslachtslijsten van de Heeren van Egmond in de bekende werken van P. Heuterus, van Gouthoeven en van Simon van Leeuwen.

B. *Handschriften:*

1. Theodericus Pauli, 1484, Kon. Bibl. Brussel No. 22476.
2. Willem van Berchem, 1486?, Kon. Bibl. Brussel No. 8047.
3. Origo dominorum de Egmonda, schrijver onbekend. Kon. Bibl. Brussel No. 6045-6054, fol. 122-127 v°.

[1]) t.a.p. Deel III blz. 322 en vlg.

[2]) De in de Bijdragen en Mededeelingen van het Hist. Gen. Utrecht, deel 35 blz. 40 en vlg. gegeven uitgave is hier gevolgd.

[3]) Het Oorkondenboek van Holland en Zeeland door Mr. L. P. C. van den Bergh wordt hier als O. H. geciteerd.

[4]) c.f. het Repertorium van Jhr. Mr. Dr. E. A. van Beresteyn.

4. Schrijver onbekend, Kon. Bibl. Brussel, No. 5377.
5. Dirc Woutersz., pastoor van Wassenaar, 1562, Kon Bibl. Brussel, No. 18003.
6. Jean Scohier, 1606, Arch. Nat. Parijs No. 2458 (M.M. 734).
7. De Furstensteinsche kroniek van 1568, welke door de Com. Roy. d'Hist. te Brussel is uitgegeven [5]).

Dat er onder de vele andere manuscript-genealogieën geen zijn, die niet als afschriften of bewerkingen van de hierbovengenoemde moeten worden beschouwd, kan ik niet met zekerheid zeggen.

Genealogie.

I. *Wouter van Egmond* komt het eerst voor onder de „homines comitis" (sc. Hollandiae) bij het vredesverdrag met Brabant [6]) van 3 Nov. 1200. Vervolgens wordt hij genoemd in 1201[7]), als Graaf Dirk VII de gift bevestigt van Walterus de Eggamunda en Antonius de Gelmen „pro remedio animarum suarum et Hugonis de Isselmunde et pro animabus uxorum suarum, scilicet Mabilie et Heilewif", bestaande uit het goed Albrantswaart in het land van Putten aan de abdij Ter Does in Vlaanderen. Blijkens het necrologium sterft hij 13 Sept. 1208. Uit de kronieken kennen we zijn_ rol in den Loonschen oorlog [8]), maar noch de mededeeling van Hovaeus en Bockenberg, dat hij in het Heilige Land is geweest, noch het bericht van Jo, a Leydis, dat hij de abdij veel overlast heeft aangedaan na het overlijden van abt Dodo († 1200) [9]), welk laatste verhaal door eerder genoemden nog aanzienlijk is opgesierd, vinden steun in bewaardgebleven stukken. Ook zijn door Jo. a Leydis gegeven afstamminq is niet te bewijzen [10]). De als zijn vader genoemde *Nardus van Egmond* is een historisch persoon, die in 1168 [11]) tegen de Friezen sneuvelt. Voor deze filiatie ontbreekt echter ieder bewijs. Ook de mededeeling van Hovaeus, dat Walterus gehuwd zou zijn geweest met Clementia, een dochter van den Graaf van Gelre, verdient geen geloof. Zoo is ook omtrent den herbouw van het kasteel, dat in den Loonschen oorlog in vlammen opging, geen zekerheid te verkrijgen.

Uit het huwelijk van Wouter en *Mabilia,* wier achternaam 'onbekend is, sproten drie zoons:

1. *Willem,* volgt 11.
2. *Woufer,* die als Walterus de Ecmunda in Febr. 1220/21 als getuige van Graaf Willem 1 te Antwerpen optreedt [12]). Zijn broeder Dominus Willelmus de Egqhemunde doet pro anima Walteri fratris sui een gift aan de abdijen van Egmond en Rijnsbrug, welke 23 Juli 1223 door Graaf Floris IV bevestigd wordt [13]). Van hem zijn mij geen afstammelingen bekend.
3. *Gherardus,* volgt IIbis.

II. *Willem van Egmond I* was een zoon van Walterus blijkens het necrologium en een oorkonde van 28 Aug.

[5]) t. a. p. 2e serie tome IX, p. 13 en vlg. uitg. Brussel 1857.

[6]) O. H. I no. 183.

[7]) O. H. II no. 441, en de Fremery, Suppl. no. 26 in regest.

[8]) Annales Egm. uitg. de Geer, blz. 88 vlg., c.f. Kluit, Hist. Critica I blz. 175.

[9]) t. a. p. cap. 28, p. 34, 35 en 40.

[10]) t. a. p. cap. 28, p. 26 en 34.

[11]) de Geer blz. 70; Kluit blz. 119.

[12]) Bijdr. en Meded. Hist. Gen. 34 blz. 487.

[13]) O. H. I no. 283.

1215 [14]), waarbij Graaf Willem 1 beslist over een oneenigheid tusschen hem en den toenmaligen abt Lubbertus. Reeds in 1199 komt hij voor in een acte, die overigens niet algemeen voor echt wordt gehouden [15]). Vervolgens als getuige van Graaf Willem 1 in 1212?[16]). Het volgend jaar oorkondt Lubbertus 1, abt van Egmondt „quod ego fideli meo Wilhelmo, advocato Egmundensis ecclesiae, advocatiam et cuncta bona feodalia, quae ipse de ecclesia nostra tenet, sub hac forma contuli", sterft Willem zonder zoons, dan mogen de dochters opvolgen, ontbreken ook deze dan zijn broeder en zoo al zijn erfgenamen [17]). In deze oorkonde vindt men dus geboekstaafd, dat de advocatie der rijke abdij van Egmond aan de Heeren van Egmond was toevertrouwd: deze voogdij is de grondslag van hun macht. In Juli 1220/21 vinden we hem onder de „nobiles homines" bij het huwelijksverdrag van Graaf Willem en bij de handvesten van Dordrecht [18]). Daarna komt hij regelmatig voor tot 1231 [19]). Drie jaar later, 17 Mei 1234 sneuvelt hij tegen de Stadingers. Zijn echtgenoote heette *Badeloch*. Dat zij uit het geslacht der Amstels zou zijn gesproten, is niet te bewijzen; van Spaen maakt er dan ook in zijn Historie der Heeren van Aemstel geen gewag van. Zij overleed 27 April 1244.

Uit hun huwelijk kennen wij slechts één zoon *Gerard*, volgt 111.

111. *Gerard van Egmond* deed 8 Oct. 1229 een kapel wijden [20]), waarin later zijn ouders werden bijgezet. Deze kapel zou zijn vader hebben doen bouwen bij Rijnegom [21]). Waar het Slot op den Hoef ook wel het kasteel bij Rijnegom wordt genoemd [22]), gist men, dat met deze kapel de slotkapel van het stamhuis wordt bedoeld. Hij overleed zonder, voor zoover bekend, een belangrijke rol gespeeld te hebben, op Kerstdag 1242. Zijne echtgenoote heette *Mabilia*. Zij overleed eerst 20 jaar later, 20 April 1262.

Uit hun huwelijk kennen we een zoon en een dochter:

1. *Willem*, volgt IV.
2. *Sophia van Egmond*, gehuwd met heer *Jacob van Woude*, ridder. Zij sterft 3 Maart 1309. Haar echtgenoot kennen wij uit een charter van 1280 [23]), waar hij getuige is van Graaf Floris V. In 1285 [24]) is hij borg van de Amstels en in 1288 van den heer van Woerden [25]). Het laatst treedt hij op als getuige van den Graaf in 1293 [26]). Opmerkelijk is, dat zijn zegel in 1285 [27]) doet denken aan het wapen der Amstels en dat der oudere Wassenaers. Het opstellen van een genealogie van zijn geslacht schijnt mij een dankbaar arbeidsveld.

IV. *Willem van Egmond II* was bij het heengaan van zijn vader nog te jong om *in* zijn leenen op te volgen. Nog in 1248 [28]) vinden wij Wouter als zijn voogd genoemd: Wellicht was hij 31 Dec. 1252 [29]) mondig, zeker was hij dit echter in 1257 [30]). Hij werd de gunsteling van Graaf Floris V en van 1266 af treedt hij tallooze malen op, nu eens als getuige, dan weer als gemachtigde of borg van den Graaf. En het vertrouwen dat deze hem schonk werd niet teleurgesteld. Na den moord verklaarden hij en zijn zoon Gerard 11 te Haarlem te zullen blijven en's Graven erfgenaam Jan 1 te zullen steunen 2 Aug. 1296 [31]). Hij overleed 20 Maart 1304 en was gehuwd met *Ada*, die 20 Jan. 1297 stierf. Uit hun huwelijk kennen wij twee kinderen:

1. *Gerard*, volgt V.
2. *Halewina van Egmond*, die gehuwd was met heer *Hendrik van Cuyck*, burggraaf van Leiden. Alle bijzonderheden over dit echtpaar vindt men in mijn Vaders studie over de Wassenaers [32]).

Alvorens tot zijn zoon over te gaan, willen we zijne goederen nagaan.

A. *Abdijleenen:*

1. In Rijnegom 19 ghersen in erfhuur, waarvoor jaarlijks 19 solidi pacht werd betaald, Hij gaf deze in 1268 aan de Abdij [33]).
2. Altrudelant onder Rijnegom, in 1228 door zijn grootvader Willem 1 in erfpacht verkregen voor 3 librae en 15 denarii. In 1252 gaf Abt Lubbert 1 uit deze jaarpacht 3 librae aan het convent [34]).
3. Land en rechten tusschen Arem en Winnem. Graaf Floris V verklaarde in 1283 [35]) de brieven gezien te hebben, die deze rechten bezegelden. In 1215 was hierover een geschil geweest [36]).
4. Tienden te Winnem, genoemd 8 Oct. 1248, als hij nog minderjarig is [37]).
5. Land tusschen Warmond en Poelgeest, genoemd in een charter van 29 Maart 1276 [38]).

B. *Grafelijke leenen:*

Van de Grafelijkheid van Holland had hij in leen het ambacht en de tienden van Oudkarspel, Wadwey, Spanbroek en Oterleek, welke hij echter met medewerking van den leenheer Floris, voogd van Holland (1256-'58) ruilde tegen ambacht, tienden, visscherij enz. van Warmenhuyzen, hetwellk Graaf Floris V in 1290 bevestigde [39]). Na de verovering van West-Friesland (1282) kocht hij in 1283 voor 250 librae Huisduinen en Ouddorp [40]), zoo-

---

14) 0. H. I no. 247.
15) 0. H. 1 no. 180 c.f. Oppermann, Unters. zur nordniederl. Gesch. 11 blz. 39.
16) 0. H. 1 no. 227.
17) 0. H. 1 no. 239.
18) 0. H. 1 nos. 270 en 271.
19) 0. H. I nos. 276, 377, 279, 283, 294, 300. Nalezing no. 13 (met verkeerden dag - 24 Febr.) do Fremery, Suppl. no. 60, 0. H. 1 nos. 309, 312, 319 323, 425. 327 en 333.
20) Jo. a Leydis cap. 35.'
21) Bijdr. Hist. Gen. Utrecht 35 blz. 61.
22) 0. H. 1 no. 484.
23) 0. H. 11 no. 407.
24) 0. H. 11 no. 671 en 572.
25) 0. H. II no. 632.
26) 0. H. II no. 856.
27) Niet zeer duidelijk beschreven in Bijdr. Vad. Gesch. 4e reeks X blz. 112.
28) 0. H. 1 no. 484.
29) 0. H. 1 no. 580.
30) 0. H. 11 no. 26.
31) 0. H. 11 no. 954.
Ja) Nederl. Leeuw 1922.
33) O. H. 11 no. 167.
34) 0. H. 1 no. 580.
35) 0. H. 11 no. 484.
36) zie kol. 27 sub 11.
37) zie kol. 28 sub IV.
38) Thans nog onuitgegeven; zie t.z.t. de tweede uitgave van het 0. H.
39) 0. H. II 710, c.f. register Graaf Floris, uitgave Hist. Gen. Utrecht Bijdr. en Meded. XXII (1901), p. 162.
40) 0. H. II no. 476.

dat in het grafelijk register zijn leenen als volgt geboekt staan [41]:

„Har Willem van Egmonde die Zype, ende X pont ghelts te Harlem, te Wermerhusen ende Tutinghehorne XXV pont ghelts ende 't ambacht van Wermerhusen ende van Tutinghehorne".

Onzeker is het, of hij de in 1223 vermelde 10 morgen in den Poel in leen had [42] en de buitengronden tusschen Petten en Groet nog bezat [43]. In het „bescheid" van 1295, '96 [44] lezen we onder § 25: Int ambocht van Benthuzen tuschen die Wake ende de Zuette, te halven vene, vinden wi 'haren Willem van Egmonde, alsoe alse sine hantveste spreken" [45].

C. *Allodiaal goed:*

1. Het huis op den Hoef, alwaar hij ballingen mocht houden [46].
2. Een huis onder Oestgeest [47].
3. Land te Hemert, hetwelk hij 20 Maart aan het Duitsche Huis te Utrecht geeft [48]; „terram partem bonorum que dicuntur bona de Egmonde, iacentium in insula infra parrochiam de Hamerten, que ad me iure heriditario spectant".

V *Gerard van Egmond* overleed vóór zijn vader 18 Mei 1300. Toen laatstgenoemde Huisduinen en Ouddorp kocht, werd bepaald, dat op „Gherairde sine erfsone" deze goederen zouden overgaan of op diens kinderen [49]. In 1288 [50] verzekerde Floris, abt van Egmond, eveneens aan heer Willem van Egmond, dat zijn zoon Gerard hem in zijn abdijleenen zal mogen opvolgen. In 1292 vinden we Gerard als borg van Graaf Floris [51]. Vervolgens wordt hij met zijn vader, zooals boven vermeld, genoemd bij hen, die Graaf Jan I trouw zijn gebleven. Laatstgenoemde begeleidt hij naar Ipswich voor diens huwelijk [52] en overhandigt er Koning Eduard I een brief van Dirk Loef van Kleef [53]. Nog treedt hij 24 Aug. 1299 op als borg van heer Jan van Renesse [54] en tenslotte het laatst met zijn vader als getuige van Graaf Jan I 7 Nov. 1299 [55].

Hij was gehuwd met *Elisabeth van Strenen,* die 16 Dec. 1297 overleed.

Uit hun huwelijk kennen wij, vijf kinderen:

1. *Willem,* volgt 'VI.
2. *Wouter,* volgt VIbis.
3. *Claes,* volgt VIter.
4. *Jan, volgt* VIquater.
5. *Aleyd van Egmond,* die gehuwd was, volgens Bockenberg, met *Jacob van Lichtenberch* en in 1311 overleed. Voor deze mededeeling heb ik geen bewijs kunnen vinden.

VI. *Willem III van Egmond* werd de erfgenaam van zijn gelijknamigen grootvader, In *1303* komt hij het eerst voor als getuige van den bisschop van Utrecht [56], twee jaar later als getuige van den Graaf van Holland [57]. Te Haarlem stichtte hij een St. Lazaruskapel en begiftigde deze met land te Castricum [58]. De Grootmeester der orde van St. Lazarus erkende deze stichting echter niet, daar deze zonder zijn voorkennis gedaan was [59]. Vervolgens vinden we hem in een bul van den tegen-Paus Clemens V uit Avignon in *1310* [60], waarbij deze de oorkonde van de abten van Egmond, rakende de erfopvolging in de advocatie hunner abdij, bevestigt. Het volgend jaar maakte hij zijn testament [61] en gaf eenige goederen aan het door hem gestichte klooster „dat leyt ende staet op die uyterste grafte van Haerlem bij den Houte, dat geheten is Nieuwenklooster" [62]. Hij overleed 2 of 3 Juli 1312 [63].

(Slot volgt).

Het Palick -probleem belicht,

door J. DE GROOT.

§ 1. Inleiding.

Ons medelid, de Heer R. T. Muschart, heeft een nuttig werk verricht door het eigenaardig geval der aanwezigheid van de voornamen Gerrit Palick bij vele geslachten in ons maandblad van Mei 1936 aan de orde te stellen. Reeds aanstonds werden dan ook wegens de gewekte belangstelling aanvullingen ontvangen van een tweetal andere medeleden, te weten Mej. Mr. E. C. M. Prins en Mr. A. Haga [1]. Op initiatief van Mej. Prins deel ik thans gaarne mede, hetgeen mij toen reeds ter zake bekend was en inmiddels voorloopig verder kon worden verzameld. Het spreekt van zelf, dat deze verhandeling niet op volledigheid aanspraak kan maken, doch wel zal zij, naar wij vertrouwen, ietwat meer licht op deze aangelegenheid vermogen te werpen.

Ving de Heer Muschart zijne beschouwing in het jaar 1375 aan, het zij mij vergund bijna een tweetal eeuwen verder terug te gaan om eerst het gezamenlijk v ó ó r g e s l a c h t van de verschillende Palick's van samengestelden naam (Gerrit Palick van Sevenaer, Gerrit Palick van der Wilten enz.) te beschrijven.

§ 2. Het voorgeslacht der Palick's.

De naam Gerard Palick wordt voor de eerste maal in 1200 in de z.g. stichtingsoorkonde van het klooster Bethlehem bij Doetinchem aangetroffen bij de opsomming van de door dit stift bij en sinds de oprichting in plm. 1180 verkregen bezittingen [2]; aldaar heet hij *Ger(h)ardus Paleke.* In de eerste

---

41) Register Graaf Floris blz. 162.
42) 0. H. 1 no. 279.
43) 0. H. 1 no. 327.
44) de Fremery, Suppl. no. 309.
45) c.f. van Mieris 11 356.
46) 0. H. II no. 484.
47) Reg. Graaf Floris blz. 214. Jacob van Endegeest heeft een camp van 4½ morgen land „bi haren Willaemshuis van Egmonde". Dit huis is mij overigens onbekend.
48) de Geer, Duitsche Orde II no. 568 blz. 661.
49) 0. H. 11 no. 476.
50) 0. H. II no. 643.
51) 0. H. 11 no. Sll.
52) 0. H. 11 no. 975.
53) 0. H. II no. 978.
54) 0. H. 11 no. 1077.
55) 0. H. II no. 1098.
56) v. Mieris II blz. 38.
57) v. Mieris II blz. 48 en 49.
58) Regesta Hann. blz. 24
59) Regesta Hann. blz. 35 en Bijdr. Bisdom Haarlem III 1882 blz. 82.
60) v. Mieris II blz. 92.
61) Bijdr. Bisdom Haarl. 111 blz. 141 c.f. Matth. Vet. Test. p. 348.
62) v. Heussen Oudh. Rijnl. blz. 705-707 c.f. Matth. Analecta 111 blz. 489 en v. Mieris II blz. 117.
63) Bijdr. en Meded. Hist. Gen. Utrecht 35 blz. 74.

1) N.L. LIV (1936), k. 187-188 en 221-222.
2) Sloet no. 395, blz. 396 en 397.

plaats verkocht hij met zijn erfgenamen, mogelijk dus reeds vóór 1200, aan het klooster het landgoed Svalengut in het kerspel Thideheim (Didam); het had eene „warandia" van 10 varkens, zoowel in het bosch Waverloe als in elk der marken Media (Milsterholt) en Loel. Bovendien schonk hij aan het stift een akker in Sevenharen (Zevenaar).

Alvorens nu in 1361 op een Gerrit Palick van Sevenaer te stuiten, komen wij na den Gerardus Paleke van 1200 achtereenvolgens nog vier personen van denzelfden naam tegen, wien wij in de hieronder opgenomen h y p o t h e t i s c h e genealogie ieder hun afzonderlijk nummer 'hebben gegeven naar gelang ons dit bruikbaar scheen.

Hypothetische genealogie.

Gerardus Paleke I
1200
x ..... [Z i j heetr. (?) *Helyas* miles *de Paris*].

Gerardus Paleke II
ministerialis van den graaf van Cleve
1220

Bernardus Paleke, miles
1234-1258
1258 ridder Duitsche Orde te Utrecht.

Gerardus Paleke III, *miles*
1255-1257

Gerardus Paleke IV, *miles*
1289-1303
zegelt 1303 Gerardus de .....

Gerardus Paleke V
1310-1311

Den tweeden *Gerardus Paleke* ontmoeten wij op 20 Juni 1220 [3]) te midden van een dozijn m i n i s t e r i a l e n van Diderich, graaf van Cleve. Alsdan wordt hij te Keulen bij een verzoeningsverdrag tusschen den aartsbisschop aldaar en dien graaf met elf andere leden van den Kleefschen adel door den graaf als borg voor de nakoming van dat verdrag gesteld. Hij is de negende der borgen en gaat bij hunne vermelding b.v. vóór aan Rutcherus de Galen..

Daarna wijzen wij op den miles *Bernardus Paleke, die* aanvankelijk van 1234-'42 in een drietal oorkonden verschijnt [4]). De eerste twee keeren, in *1234* en op *30* Juni *1240*, z i e n wij hem te Emmerik ten behoeve van aangelegenheden van hoogervermeld klooster. In het laatstbedoeld charter, dat van 25 April 1242, verleent genoemde graaf aan Cleve stadsrechten en vrijdom van tollen op eenige plaatsen. Evenals *Henricus van Pannerden* bezweert Bernardus P a 1 y c k (sic) deze rechten. Mogelijk is hij een broeder van Gerardus Paleke II en zijn beiden zoons van den eersten G. P.

Het tegendeel zou men nochtans opmaken uit een charter van 17-26 Juni 1258 [5]), waaruit in de eerste plaats blijkt, dat Bernardus dictus Palcke inmiddels als broeder tot de balye van Utrecht der Duitsche orde is toegetreden en verder dat zijn vader *Helyas* miles *de Paris is.* In gemeld charter oorkondt *Suederus* miles *de Busekem* (Beusichem), dat de preceptor (commandeur) Anthonius en de overige broeders van het Duitsche Huis bij Utrecht aan hem onder bepaalde voorwaarden in leen hebben gegeven eenige bij Paris (Parijs) en

3) Lacomblet, II no. 85 en Knipping, Reg. Kölnische Erzbischöfl. Urk. III, no. 278.

4) Sloet No. 568 en de dissertatie van F. Ketner, De oudste oorkonden van het klooster Bethlehem bij Doetinchem (Bijdr. Instituut Middeleeuwsche Gesch. der Rijks Univ. Utrecht, XVII), 1932, pag. 136, Oork. VII (1234); Sloet no. 617 (1240); alsmede Sloet no. 626 en Lacomblet, 11 no. 265 (1242).

5) De Geer van Oudegein, Balye van U t r e c h t d e r Duitsche Orde, no. 229.

het moeras Paveye [6]) gelegen goederen, welke Bernardus van zijn evenaangeduiden vader geërfd en bij zijne opneming in het huis van Utrecht aan deze orde geschonken heeft. Aangezien die vader niet den naam Palcke droeg, gevoelen wij meer voor het vermoeden, dat het hier een stiefvader gold; in dit tijdvak der middeleeuwen werd in de oorkonden tusschen deze twee hoedanigheden vaak geen verschil gemaakt.

Een derde persoon van vaakgemelden naam G. P. vertoont zich inmiddels op 14 Dec. 1255 [7]), wederom in Kleefsch verband. Gerlacus, zoon van Henricus, heer van Isenburg, was gehuwd met Elyzabet, dochter van den overleden graaf Dirk van Cleve, en verklaart ter zake van de vaderlijke nalatenschap van zijne gade voldaan te zijn. Onder de zeven m i l i t e s, die daarbij nevens vier nobiles tegenwoordig zijn, neemt G. dictus *Paleke* de derde plaats in. Wij zien hem weder op 20 M e i 1257 [8]). Wanneer de toenmalige graaf Dirk van Cleve aan Aleydis, de gemalin van zijn oudsten zoon Dirk, eene jaarrente van 600 Mark uit den tol te Nijmegen en andere goederen verleent, behooren verscheidene nobiles en ook een negental ridders tot zijn getuigen en daaronder bevindt zich als no. 6 [G. *dic]tus Paleke, miles.*

Een miles *Gerardus Pallekene* wordt vervolgens op 1 Sept. 1289 [9]) aangetroffen bij eene beleening van den proost van vaakgenoemd klooster Bethlehem door de abdis van het stift Elten. Deze miles Palick is vermoedelijk dezelfde als *ritter* Paleke, die op 3 Juni 1303 [10]) zich tot „leisting" te Bocholt verplicht ten behoeve van de gebroeders Wilhelmus en Engelbertus de Brameth, die na hunne verzoening met deze stad beloofd hebben zich van elke vijandelijkheid jegens haar te onthouden.

Thans, in 1303, ontdekken wij tevens voor het eerst het w a p e n van dit geslacht. Paleke IV zegelt namelijk met een Fallgatter (valhek), alzoo met het bekende staketsel, dat uit vijf paaltjes (paleke's) bestaat, waarover heen een zesde geslagen is. Het betreft hier dus een s p r e k e n d wapen [11]).

Voorts heeft het zegel het omschrift S. *Gerardi de...* . . . . . De achternaam is uitgewischt, hetgeen wel jammer is, omdat daardoor de gelegenheid wordt gemist om hem en zijn geslacht nader te definieeren; dat dit van veel belang ware geweest, zal in § 3 blijken. Vermoedelijk heeft men hier hetzelfde geval als bij de oorkonde van 31 Mei 1261 [12]), waarbij de nobilis *Godescalcus* dictus *de Lon* naar zijn bezit bij Minden in het omschrift van zijn zegel zich als *Godescalcus de Reme* openbaart, als hoedanig hij dan ook sedert vermeld staat: hij is een der stamvaders van het thans in de mannelijks: lijn uitgestorven geslacht van Rhemen.

6) Beiden bij Kuilenburg.

7) Lacomblet 11 No. 422.

8) Ilgon, Quellen zur inneren Gestichte der Rheinischen Territorien, Herzogtum Cleve, II, 1 No. 12.

9) "R. A. Arnhem, Kl. Bethlehem, No. 112; Bijdr. Hist. Gen. I, blz. 290; alsook Ketner, a.w. pag. 147, Oork. XX. Laatstgenoemde noemt de eerste drie getuigen „domno predicto de Monte, dapifero illustris viri Renaldi comitis Gelrensis, 'Th. de Bilunt" *(in do* corrigenda Bilant), en „Gerardo Pallekone' '. In de oorkonde wordt echter te voren geen heer van Bergh vermeld. Evenals in de aangehaalde Bijdr. zal wel als naam van den Gelderschen drost zijn te lezen „domno Fredrico de Morse" (Meurs); rgl. Sloet no. 1109 en 1116.

10) W. U. B. VIII No. 132. Luidens de aldaar verstrekte aanwijzing moet de oorkonde zich in het stedelijk archief van Bocholt bevinden. Wij verzochten om een photo van deze oorkonde, doch blijkens bericht van den Oberbiirgcrmeister der stad Bocholt kon zij bij tijdolijke ontstentenis *van een* Stadarchivaris nog niet worden gevonden.

11) Paalken is Middel-Nederl. voor paaltje. Zie Mnl. Woordenboek van Verwijs en Verdam, Deel VI, pag. 18.

12) W. u. B. VI no. 734.

Niet lang na Paleke IV ontmoeten wij een jongeren *Gerardus Paleke (Palick)*, die geen miles is, in 1310-1311 [13]). Deze Gerardus Palcke V is namelijk op 22 Mei 1310 te Druten borg voor leden van het geslacht van Winsen tegenover het klooster Grafenthal en dit is hij opnieuw op 25 Maart 1311.

Hij is de laatste van dezen enkelvoudigen naam. Zijn voorganger G. P. IV heeft echter reeds in 1303 ook nog een tweeden geslachtsnaam gevoerd en was blijkbaar volledig Gerardus Paleke de.. ..... geheeten. Hoe en waarom dit verschijnsel zich uitbreidde, zal in de volgende paragraaf in beschouwing worden genomen. *(Slot volgt)*.

De Haagsch-Amsterdamsche tak van het Utrechtsch-Dordtsche geslacht Pijll,

door W. F. DEL CAMPO HARTMAN.

In mijn familie-archief bevindt zich een dossier betreffende een aan mijn geslacht verwante familie *Pijll*, waarvan het mij onlangs is mogen gelukken vast te stellen, dat zij behoort tot de oude Utrechtsche familie van dien naam, die later in de Regeering van Dordrecht kwam en waarvan men o.a. een uitvoerige „geslachtboom" vindt in het bekende werk „Beschrijvinge der Stad Dordrecht" van Matthijs Balen. De tak, die aan mijn familie geparenteerd is, wordt door Balen, waarschijnlijk omdat zij voor de geschiedenis van het Dordtsche regentenpatriciaat van geen belang is, niet verder uitgewerkt. Waar de genealogie van dit oude geslacht nog altijd wacht op een meer wetenschappelijke bewerking dan Balen ons heeft nagelaten, leek het mij van belang de in genoemd dossier voorkomende fragment-genealogie, door mijn grootvader uit de zich daarin bevindende bescheiden getrokken, te publiceeren. Ik kon deze fragment-genealogie echter belangrijk aanvullen uit zich mede in mijn bezit bevindende aanteekeningen uit de Haagsche doopboeken, destijds gemaakt door wijlen ons mede-lid J. C. van der Muelen. Hier en daar kon ik ook nog uit andere bronnen putten (o.a. de fiches-collectie van het Landsarchief te Batavia en eenige genealogische tijdschriften), waardoor een geheel is ontstaan, dat voor den toekomstigen schrijver van de genealogie Pijl1 van nut kan zijn. Ongetwijfeld *zal* een onderzoek in de Haagsche en Amsterdamsche gemeente-archieven nog veel meer aan het licht kunnen brengen, doch mijn verblijf in de tropen beneemt mij daartoe voorloopig de gelegenheid. Mocht een onzer medeleden zich tot een dergelijk onderzoek aangetrokken gevoelen, dan zal publicatie van de resultaten daarvan in de kolommen van dit maandblad mij zeer aangenaam zijn.

Een in het dossier voorkomende oude wapenteekening beschreef ik reeds in dit maandblad LIV, kol. 401.

1, *Peter Pijll Thomasz.* (zie Balen pag. 1197), geb. 1573, † 1653, tr. *Barbara van Wesel* (Balen noemt haar verkeerdelijk: *Maria Weset)*. In de genealogie van Wesel bij Balen tref ik haar niet aan: de voornaam *Barbara* komt in dat geslacht echter meermalen voor. Zij leeft nog 13 Oct. 1654.

Uit dit huwelijk (volgens Balen):

1. *Thomas*, jong †.
2. *Thomas*, volgt II.
3. *Maria*, tr. *Arend van Veen.*
4. *Katharina.*

[13]) Scholten, Grafenthal, Urk. no. 114 en blz. 206.

5. *Anna.*
6. *Peter*, volgt IIbis.
7. *Sara*, wellicht dezelfde als *Zara Pijl*, die, wonende in de Begijnestraet, op 27 Juli 1667 in de Nieuwe Kerk te den Haag begraven werd.
8. *Jacob*, volgt IIter.
9. *Arent*, volgt IIquater.
10. *Frans.*
11. *Willem.*

II. *Thomas Pijll*, tr. *Aletta van Assigny* (Dassigny, d'Assigny).

Uit dit huwelijk:

1. kind, ged. den Haag *(Gr.* K.) 21 Sept. *1631*
2. *Johannes*, volgt 111.
   Pieter, volgt IIIbis.
4. *Eisabeth*, ged. den Haag (Gr. K.) 15 Mei 1635.
5. *Thomas*, ged. den Haag (Gr. K.) 21 Apr. 1 638.
6. (tweeling met voorgaande?) *Leonora*, ged. den Haag (Gr. K.) 9 Mei *1638*.
7. kind, ged. den Haag (Gr. K.) 19 Febr. 1640 (get. Gedijon Dassenye de oude en de jonge, Catrijn Magerman).
8. *Willem Arent*, ged. den Haag (Gr. K..) 15 Febr. 1643 (get. Pieter P., Arent P., Michiel de Hartooch, Barbara P., Hester Dassigny).
9. *Thomas*, volgt IIIter.
10. *Jacob*, ged. den Haag (Gr. K.) 7 Febr. 1651 (p. Jacobus P., Anna Kots),

III. *Johannes Pijll*, ged. den Haag (Gr. K.) 10 Oct. 1632. Hij komt voor onder de lidmaten van Ommeren 25 Maart 1722, tr. *Leonora Dassignies.*

Uit dit huwelijk:

1. *Carel*, ged. den Haag (Kl. K.) 16 Mei 1670 (get. Corn. P., Elisabeth Dassignies, Catharina P.).
2. *Elisabeth*, ged. den Haag (Kl. K.) 15 Mei 1671 (get. Mr. Simon Dassigny, Willemina P., Dirckje Vriend). Zij komt voor onder de lidmaten van Ommeren 22 Maart 1722 [1]).
3. *Gedeon*, ged. den Haag (N. K.) 8 Nov. 1672 (get. Adrianus van Duynen, Johanna d'Assigny).
4. *Gideon*, volgt IV.
5. *Johannis*, ged. den Haag (Gr. K.) 14 Oct. 1676 (p. Domine Johannes Magerman, pred. in de baronie van Breda tot Alphen, Machtelt P., Petronella Dassignies, huisvr. v. d. voorn. Domine Magerman).
6. *Sara*, ged. den Haag (N. K.) 25 Jan. 1678 (get. Cornelius Coelemey, Sara Maria Le Maire, huisvr. v. Samuel Hulst).
7. *Sara*, ged. den Haag (Kl. K.) 8 Maart 1680 (get. Samuel v. Hulst, Kornelis Koelemei, Alida van Houten).
8. *Sara*, ged. den Haag (N. K.) 24 Oct. 1683 (get. Samuel v. Huls, Alida v. Houtten, huisvr. v. Coelemey). tr. (aanget. den Haag 11 Aug. 1708) Ds. *Willem van Outheusden*, j. m. geb. en wonende te den Haag, Predikant te Ommeren 4 Jan. 1722, gaat Febr. 1731 naar Giessen Oudkerk [2]).

IV. *Gideon Pijll*, ged. den Haag (Kl. K.) 30 Dec. 1674 (p. Harmen van Grevenbroek. Adrianus van Duynen, Pie-

[1]) NL. XV. 45.
[2]) NL. XVI. 107.

tertje Gijsbracht Klant), tr. le ***Margriet Boekholt,*** tr. 2e ***Maraarefha van Os,*** Hij en zijn 2e echtgenoote komen in 1726 met att. van Maastricht te Ommeren en vertrekken in Sept. 1727 naar den Haag [3]).

Uit het le huwelijk:

1. ***Johannes,*** ged. den Haag (Gr. K.) 15 Febr. 1708 (get. Johannes P., Hendrik Kuyper, Kornelia van der Ell).

IIIbis. ***Pieter*** *Pijll,* ged. den Haag (Gr. K.) 12 Febr. 1634, tr. ***Elisabefh van Spreeckens,***

Uit dit huwelijk:

1. ***Margarefa,*** ged. den Haag (N. K.) 2 Oct. 1661 (get. Thomas P.).
2. *Alida,* ged. den Haag (Gr. K.) 10 Oct. 1663 (p. Hermanus Spreeckens, Elisabeth Dassenisse).
3. ***Agafha Anna,*** ged. den Haag (Gr. K.) 14 Oct. 1668 (p. Thomas P., Agatha van Spreeckens).

IIIter. ***Thomas*** *Pijll,* ged. den Haag (Kl. K.) 7 Jan. 1640 (get. Michiel de Hertoch, Francois P., Johanna Koest), tr. ***Maria van Wassenberg.***

Uit dit huwelijk:

1. ***Tomas Maximiliaan,*** ged. den Haag (Gr. K.) 16 Dec. 1676 (p. Pieter P., dhr. Maximiliaan Yvo, quartiermeester generaal van 't leger van zijn Hoogheid mijnheer de Prince van Oranje, Elisabeth P. en Mevrouw Henriette Brouwers).
2. ***Johannes,*** ged. den Haag (N. K.) 30 Aug. 1678 (get. Johannes van Wassenberg, Engeltje Keninghs wed. v. Wassenberg, Elisabeth Dassignies).

IIbis. ***Peter Pijll,*** Portretschilder te den Haag, leerling van Paulus Moreelse, † ca. 1635, tr. ***Cornelia van Dalen.*** Zij hertr. vóór 27 Febr. 1642 Mr. *Dirck van Onsel,* Commissaris van veerschuyten van Delft [4]).

Uit dit huwelijk:

1. ***Pieter,*** ged. den Haag (Gr. K.) 25 Maart 1635.

IIter. ***Jacob Pijll,*** tr. ***Catharina*** *Langele* (Lengele).

Uit dit 'huwelijk:

1. (waarsch.) *Anna,* ged. den Haag (Gr. K.) 7 Aug. 1641 (p. Pieter P., Daniel Mijtens, Sara Grimbergen).
2. (waarsch.) ***Barbara,*** ged. den Haag (Gr. K.) 23 Maart 1644 (p. Gilles Grimbergen, Barbara P.).
3. ***Abraham,*** ged. den Haag (Gr. K.) 18 Dec. 1647 (p. Abraham Mijtens, Aletta Dassignie).
4. ***Barbara,*** ged. den Haag (Gr. K.) 10 Jan 1649 (p. Arent P., Barbara van Wesel).
5. ***Barbara,*** ged. den Haag (Gr. K.) 17 Sept. 1651 (p. Barbara van Wesel).
6. ***Cafharina,*** ged. den Haag (Gr. K.) 24 Mei 1654 (p. Isaack Mijtens, Barbara van Weselt).
7. ***Pieternelle,*** ged. den Haag (Gr. K.) 19 Sept. 1655 (p. Isaak Mijtens, jouffr. Margareta Bisbingh).

IIquater. ***Arenf Pijll,*** geb. ca. 1616, Commies ter Secretarie van de Staten van Holland en Westfriesland; woonde in 1674 in het Noordeynde West en werd aangeslagen voor een vermogen van ƒ 7000.2 [5]), † 18 Mei 1692, begr. den Haag (Kl. K.), tr. den Haag (Gr. K.) 11 Dec. 1639 (ondertr. den Haag 27 Nov. 1639) ***Johanna*** *Coets* (Koets), † 18 Mei 1692 [6]). Zij vierden 11 December 1689 hun gouden bruiloft blijkens een bij die gelegenheid geslagen penning.

Uit dit -huwelijk (o a.? volgorde onzeker) :

1. *Arent,* volgt 111.
2. ***Philippus,*** volgt IIIbis.
3. *Petronella,* tr. ***Johannes Suerendonck,*** Conrector van de Latijnsche School te Den Haag, zoon v. *Wilhelmus Suerendonck en Susanna* ***Brossaert.*** Hij woonde in 1674 Noordeynde West en werd aangeslagen voor een vermogen van ƒ 2000.— [5]). Hij hertr. Scheveningen 28 Oct. 1687 zijn schoonzuster ***Anna Havius,*** weduwe van ***Philippus*** *Pijll* (zie hieronder IIIbis).
4. ***Pieter,*** ged. den Haag (Kl. K.) 6 Jan. 1647 (get. Willem Bronsvelt, Frans P., jouffr. Wihelmina van Teylingen, huisvr. v. Artus Pels).
5. ***Johannes,*** ged. den Haag (Gr. K.) 14 Juni 1650 (p. Cornelis Gans, Maria van den Broeck).
6. ***Pieter,*** ged. den Haag 23 Juni 1652, Vroedschap van den Haag 1701-1708 [7]).
7. ***Louis,*** volgt IIIter.
8. ***Johanna,*** ged. den Haag (Gr. K.) 24 Jan, 1657 (get. dhr. Johan Pels, Tobias van den Bosch, jouffr. Maria P.), tr. Mr. ***Jacob*** *Sickendonk.*
9. ***Maria*** *Francoise,* ged. den Haag (Gr. K.) 2 Maart 1661 (get. Frans P., Maria P. wede.).
10. *Pieter* ***Jacobus,*** ged. den Haag (Kl. K.) 16 Maart 1663 (get. Captn Pels, Pres. Schepen tot Oosterhout, Arend P. in plaats van Jacobus Trip en Barbara P.). Hij † 1695 [6]).
11. ***Barbara.*** Mogelijk is zij de ***Barbara P.,*** die in Juni 1686 huwde met ***Willijam*** *Parsons,* Capiteyn in het Regiment Monck.
12. ***Jan,*** volgt IIIquater.

III. *Arent* ***Pijll,*** ged. den Haag (Gr. K.) 12 Aug. 1640, Clercq van de Generaliteit, woonde in 1674 Noordeynde West en werd aangeslagen voor een vermogen van ƒ 1165.— s), † voor 19 Oct. 1687, begr. in vaders graf. Hij tr. ***Anfonia Annocque,*** ged. den Haag (Gr. K.) 23 Oct. 1641, begr. den Haag (Gr. K.) 1 Jan. 1729, dochter v. ***Johan Cornelisz. Annocque*** en ***Anna van*** *Gorcum.*

Uit dit huweliik:

1. ***Johan,*** ged. den Haag (Kl. K.) 14 Maart 1666 (get. Anna van Gorcom, Arent P., Commis ter secr. v. d. Staten van Holland en Westfriesland, Anna Coets).
2. *Arent,* ged. den Haag (Kl. K.) 1 Juni 1667 (get. Arent P., Johanna Coets, Philips P.).
3. ***Francois,*** ged. den Haag (Kl. K.) 26 Juli 1671 (get. Francois P., kapt., juffr. Anna van Gorcum, Willem van Teylingen).
4. ***Rosina,*** ged. den Haag (Gr. K.) 5 Juni 1673 (get. Anna van Gorcum, wed. wijlen de Heer Johan Annocque, Mr. Cornelis Annocque).
5. *Francois,* ged. den Haag (Gr. K.) 24 Juni 1674 (get. de hr. Arent P., commies ter secr. v. Holland, grootvader in plaats van de heer Francois P., captein en

3) NL. XV. 46.
4) ANF. X. 246.
5) die Haghe. 1914/15. 39.
6) NL. XVII. 21.
7) Wh. 1905. 251.
8) die Haghe. 1914/15. 40.

commandeur van de forteresse Hemert en Stuivesant en juffr. Johanna Coets als grootmoeder).

6. ***Elisabeth,*** ged. den Haag (Kl. K.) 13 Oct. 1675 (get. Mr. Cornelis Annocque, Anna van Gorcum, Elisabeth van Boshuysen).
7. ***Johanna,*** ged. den Haag (Gr. K.) 15 Nov. 1676 (get. Philips P., commys ter finantie van Holland, Juffr. Johanna Coets en Johanna P.). Zij tr. Jan *Jochem* ***Winthuysen,*** med. doctor.
8. ***Pieter Philippus,*** ged. den Haag (Kl. K.) 9 Sept. 1678 (get. Arent P. commies en Johanna Koets).

IIIbis. ***Philippus Pijll,*** Clerck, later Commys ter finantie van Holland. Hij woonde in 1674 in de Nobelstraat Zuytzijde en werd aangeslagen voor een vermogen van *f* 1000.— [9]), † vóór 22 Dec. 1686, tr. (ondertr. den Haag 18 Juni 1673) ***Anna Havius,*** ged. den Haag (Kl. K.) 9 April 1651 (get. de vrouwe van Waelsdorp en Willem Havius), dochter v. ***Mathijs Havius*** en ***Cornelia Baers*** [10]). Zij hertr. Scheveningen 28 Oct. 1687 haar zwager ***Johannes Suerendonck,*** weduwnaar van *Petronella* ***Pijl1*** (zie hiervoor onder IIquater 3).

Uit dit huwelijk:

1. ***Simon,*** ged. den Haag (N. K.) 10 Oct. 1673 (get. Mr. Simon van Beaumont, Secretaris van de Staten van Holland en Westfriesland, Johanna Koets als grootmoeder), † 19 Jan. 1702 [11]).
2. ***Willem.*** ged. den Haag (Kl. K.) 1 Sept. 1675 (get. Willem Havius, Johanna Koets, Catharina Havius).
3. ***Johanna,*** ged. den Haag) Kl. K.) 25 Juli 1677 (get. Arent P., Johanna Koets).

IIIter. ***Louis Pijll,*** geb. den Haag 9 Oct. 1654, ged. den Haag Gr. K.) 13 Oct. 1654 (p. Frans P., Barbara van Wesel), Commies ter Secretarie van de Staten van Holland en Westfriesland, tr. Scheveningen 11 April 1678 (ondertr. den Haag 27 Maart 1678) ***Cornelia van der Staal,*** geb. 10 Aug. 1655, dochter v. ***Michiel van der Staal*** en ***Maria van Bladen*** [12]).

Uit dit huwelijk:

1. ***Johanna, geb.*** den Haag 25 Maart, ged. den Haag (N. K.) 26 Maart 1679 (get. de commis Arent P. en Johanna Koets), † 10 Mei 1757, begr. den Haag Gr. K.) 16 Mei 1757, tr. den Haag (Kl. K.) Dec. 1713 ***Chrisfiaan de Wildf,*** Kapitein ter zee, begr. den Haag (Gr. K.) 3 Nov. 1737. Zij woonde in 1742 in de Vlamingstraat Zuidzijde (Joha. Pijl wed. de Wilt), rentenierster, had een jaarlijksch inkomen van *f* 3000.—, bewoonde een huis van *f* 420.— huurwaarde, bezat een buitenplaats en hield 2 dienstboden [13]).
2. *Machiel* ***Jacobus,*** geb. den Haag 3 Nov., ged. den Haag (Gr. K.) 3 Nov. 1680 (get. de commys Arent P., Jacobus van der Staal, juffr. Johanna Coets), † 19 Nov. 1680, begr. den Haag (Gr. K.) in het koor in het graf van grootvader van der Staal).

9) die Haghe. 1914/15. 28.
10) Wh. 1902. 362.
11) NL. XVII. 20.
12) Cornelia *van der Staal* had 2 broeders:
7. Jan,, Raad, Burgemeester en Pensionaris van Gorinchem, tr. *Matthea Dijm.*
2. Jacob, tr. *Cornelia Bisdommer.*
13) *ANF.* 1. No. *140.* 6a.

3. *Arent,* geb. den Haag 21 Apr. 1682, ged. den Haag (Gr. K.) 22 Apr. 1682 (get. dhr. Arent P.. juffr. Johanna Coets, haerlieder vader en moeder)', † 15 Maart 1687, begr. den Haag (Gr. K. als voren),
4. ***Michiel,*** volgt IV.
5. *Jan,* geb. den Haag 25 Febr., ged. den Haag (Gr. K.) 27 Febr. 1686 (get. dhr. Mr. Johan van der Staal, Raet, Burgemeester en Pensionaris van Gorinchem, dhr. Jacob van der Staal, juffr. Cornelia Bisdommer desselfs huisvr.), † Juli 1686, begr. den Haag (Gr. K. als voren).
6. ***Louis,*** geb. den Haag 18 Oct., ged. den Haag (Gr. K.) 19 Oct. 1687 (get. dhr. Jacob van der Staal, juffr. Annocque, wed. dhr. Arent P. zalr., juff.. Cornelia Bisdommer), † 12 Oct. 1695.
7. *Arent,* geb. den Haag 21 Dec., ged. den Haag (Gr. K.) 25 Dec. 1689 (get. dhr. commies Arent P. en juffr. Johanna Koets, desselfs huisvr.), † 1 Sept. 1691 en begr. als voren.
8. ***Maria*** *Jacoba,* geb. den Haag 23 Aug., ged. den Haag (Gr. K.) 24 Aug. 1693 (get. Pieter P., Johanna Koets), † 7 Febr. 1695, begr. als voren.

IV. ***Michiel Pijll,*** geb. den Haag 7 Jan., ged. den Haag (Gr. K.) 9 Jan. 1684, Secretaris van den Levantschen handel te Amsterdam, tr. 22 April 1714 *Clara* ***Helena*** *Hartman* [14]), geb. Amsterdam 15 Oct., ged. Amsterdam (0. K.) 17 Oct. 1694, † 24 Nov. 1776, dochter van ***Hartmanus*** *Hartman* en ***Helena Berckelius*** [15]). In meergenoemd dossier bevindt zich: ,,Bruylofts-toors aangestooken op het huwelijk van den Edelen gebooren Heer Michiel Pijl1 en de Edele Juffrouw Clara Helena Hartman, te samen in den Egt vergadert op den 22. van Grasmaand 1714".

Uit dit huweliik (volsorde onzeker):

1. ***Helena Cornelia;*** † Amsterdam 31 Juli 1804, begr. Amsterdam (N. K.) 7 Aug. 1804. Een inventaris van haar nalatenschap bevindt zich in mijn familiearchief.
2. ***Abraham,*** volgt V.
3. ***Willem,*** † 25 Mei 1742.
4. ***Nicolaas,*** geb. 25 Sept. 1722, Boekhouder der 0. I. C. te Amsterdam, † 6 Jan. 1751.
5. ***Michiel,*** Boekhouder der 0. I. C. te Amsterdam. begr. Amsterdam (N. K.) 3 April 1761.
6. ***Cornelia Eleonora,*** † 3 Juli 1792.
7. ***Jan Christiaan,*** volgt Vbis.
8. ***Louis.*** volgt Vter.

V. ***Abraham Pijll,*** Boekhouder in de Wisselbank te Amsterdam, † Amsterdam 17 Maart 1779, tr. ***Anna Maria Group,*** † ***9*** Apr. 1767.

Vbis. ***Jan Christiaan*** *Pijll,* geb. Jan 1724, Klerk ter Secretarie van Amsterdam, woonde op de Keizersgracht bij de pakhuizen van den Heer Pels, † 25 Nov. 1801, tr. *Cornelia* ***Linckers,*** † ***8*** Jan. 1795.

Vter. ***Louis*** *Pijll,* werd door de zorgen van zijn oom Mr. Nicolaas Hartman. Eerste Advocaat der 0. I. C., naar Indië uitgezonden. Een ,,memorie van t' geene voor reekening van Louis Pijl1 is betaalt zo voor zijn uytrusting naer Indien als andersints" door genoemden oom ten be-

14) NL. XVII. 20. waar zij onjuist *Hannart* wordt genoemd.
15) NP. III. 137.

loope van ƒ 4354-12-8 berust in mijn familie-archief. Op deze vordering werden tot 1 Jan. 1755 geregeld de interessen betaald, als mede een aflossing van ƒ 354-12-8, zoodat, toen Pijl1 kwam te 'overlijden met nalating van een insolventen boedel, Hester Pauw, weduwe van Mr. Nicolaas Hartman, daarop een pretentie van ƒ 4000.— had. Diverse brieven, o.a. van den Directeur-Generaal P. A. van der Parra, over deze pretentie, waarvan, naar ik meen, niets terecht gekomen is, bevinden zich in mijn familie-archief.

Louis Pijll werd Assistent op Bengalen, Onderkoopman 21 Juni 1742, Tweede in de Waterpoort 13 Oct. 1744, Fiscaal en Secunde van Paliacatta 9 Aug. 1746, daarvan weder ontslagen 7 Maart 1747 en toen benoemd tot Tweede in het graanmagazijn. Vendrig der Casteelspennisten 16 Jan. 1748, Koopman en Resident van Rembang 27 Sept. 1748, Resident van Grissee 1 Sept. 1750, Drossaard der Bataviasche Ommelanden 24 Sept. 1754. Hij was in 1757 op het punt te repatrieeren toen hij overleed+ Hij tr. *Johanna Maria Rebbens,* eerst weduwe van *Jan Gallas,* Koopman te Batavia en daarna van *Johan Erdman Jordens,* Koopman en le gezworen klerk ter generale secretarie, vervolgens 2e Secretaris der Hooge Regeering te Batavia, Zij, ten derden male weduwe geworden, bleef te Batavia wonen en overleed aldaar in de Zuidervoorstad 22 Maart 1773, begraven Batavia (Port. Binnenkerk) 23 Maart 1773. Zij testeerde als weduwe laatst van *Louis Pijll* te Batavia voor Nots. Mr. H. Scheltus 21 Jan. 1773.

IIIquater. Mr. *Johan Pijll,* Advocaat voor het Hof van Holland, tr. (ondertr. den Haag 8 Oct. 1679) *Jacobmina Harfman de Kusfere* (Costere).

Uit dit huwelijk:

1. *Arnoldus,* ged. den Haag (Gr. K.) 14 Jan. 1680 (p. 'dhr. doctoor Johan Brunesteyn, juffrou Aplonia van Assendelft).
2. *Arent,* ged. den Haag (Kl. K.) 27. Juni 1681 *(get.* de commis Arent P., Johanna Koets).
3. *Johan,* ged. den Haag (N. K.) 7 Febr. 1683 (get. Appolonia Assendelff, huisvr. v. Doctor Bruynesteyn).

In de aanteekeningen-van der Muelen, in den aanvang genoemd, komen nog vele *Pijll's voor,* waarvan sommigen waarschijnlijk mede tot dezen tak behooren. De aansluiting heb ik echter niet kunnen vaststellen, weshalve zij hier onvermeld blijven. Mij familie-archief bevat o.a. nog een bundel „Echt-zangen voor den Heer *Georg de Grave* en Mejuffrouw *Clara Geerfruy Pijll,* zamen in den Echt vereenigt binnen Amsteldam den 27 van Grasmaand 1773". Zij had een zuster *Anna Maria Pijll.* Het lijkt mij niet onwaarschijnlijk, dat zij kleindochters waren van *Michiel Pijll* en *Clara Helena Hartman.*

Onjuistheden in het Armorial Général van van J. B. Rietstap,

door R. **T. Muschart.**

(Vervolg van LV, **412).**

Van Keeken. (Gelderland).

Het Armorial Général beschrijft dit wapen als volgt: „in goud een rood kruis, vergezeld boven rechts en boven links van een zwarten vogel, die op de horizontale kruisarmen rust", en voegt daarbij „of het kruis vergezeld van 4 zwarte vogels".

Hetzelfde herhaalt Rietstap nog eens op pag. 354 van zijn werk „de Wapens van den tegenwoordigen en den vroegeren Nederlandschen Adel". Ik zou weleens willen weten, op welken grond Rietstap die toevoeging, dat het kruis ook voorkomt vergezeld van 4 vogels, gebaseerd heeft. Ik ben een zoodanig wapen *van Keeken* op origineele zegels nimmer tegengekomen.

Met uitzondering van één voeren alle door mij gevonden leden dezer Geldersche familie het kruis vergezeld van slechts 2 vogels, waarvan één boven rechts en één boven links. Deze zijn *Otte van Kijcken,* knaap, wiens zegel hangt aan den verbondbrief tusschen de ridderschap en de steden van het kwartier van Zutphen, gedateerd 3 Mei 1418, Inv. no. 2947 c van het Geldersch hertogelijk archief (Nijhoff, Gedenkwaardigheden etc. deel 2 no. 1), *Beernf van Keken,* 24/5 *1454* magescheidsvriend bij het tusschen Johan de Rode van Hekeren en diens zusters Jutte en Lutgarde opgerichte magescheid, hangende aan charter no. 1142 in het familiearchief van Rhemen, *Otto van Keeken,* 19/6 1497 en 30/4 1498 richter in kerspel van Steenre, hangende aan charters in het archief van het klooster Bethlehem en in het Huisarchief Waardenburg, en *Bernt van Keken,* 17/10 *1559* hylixman bij het sluiten der huwelijksvoorwaarden van joffer Evert van Ulfft met Otte Kloick, hangende aan charter no. 986 in het familiearchief van Rhemen. Op al deze zegels is het kruis vergezeld van slechts 2 vogels, die bij den eerstgenoemde beide naar rechts gewend zijn, op de zegels der overigen toegewend, m.a.w. de rechtsche vogels omgewend.

Degene, die hierop eene uitzondering maakt, is *Gerrif van Keken,* knaap, die in 1436 eene overeenkomst aangaat met den hertog van Gelre; diens zegel, hangende aan charter Inv. no. 5808 van het Oud archief Arnhem, vertoont een zeer smal kruis, vergezeld van slechts één vogel boven links,

Ook d'Ablaing van Giessenburg vertoont ons in zijn Wapenboek der Ridders van de Duitsche Orde onder no. 143 een wapen *van Keeken* met een kruis en slechts 2 vogels.

Het is mijne stellige overtuiging, dat die toevoeging in het Armorial Général geschrapt dient te worden.

Ketjen. (Gelderland).

Het Armorial Général omschrijft dit wapen als volgt: „in blauw een zilveren antiek molenijzer, vergezeld van 2 zilveren ringen, waarvan één tusschen de 2 bovenste en één tusschen de 2 onderste armen van het ijzer. Helmteeken: een zilveren vlucht. Deze beschrijving deugt niet, het voorwerp is geen antiek molenijzer (anille), doch een bijzonder voorwerp, dat men ook als merk zoude kunnen aanduiden, waarvan men de juiste teekening kan vinden in het Stam- en Wapenboek van A. Vorsterman van Oijen bij de genealogie dezer familie.

Vele lakafdrukken in archiefbronnen kunnen dit bewijzen, zoo vond ik met dit wapen als in het Stam- en Wapenboek de navolgenden: Mr. *Rudolphe Ketjen,* 23/8 *1783* en 8/5 *1788* commies van 's lands magazijnen te Doesburg, *Harmanus Ketjen,* landrentmeester der Domeinen te Doetinchem, die met zijne vrouw *Willemina van Achter* 11/8 *1804* aldaar testeert, *L. Ketjen,* 12/1 1809 burgemeester van Doesburg, *Hendrik Ketjen,* 24/10 1791 te Doetinchem en *Henrik Ketjen,* 17/11 1676 richter van Hummelo.

Behalve de laatstgenoemde, op wiens lakafdruk geen kleuren zijn aangegeven, voeren deze allen het veld als purper gearceerd en als helmteeken een vlucht, de laatstgenoemde

Henrik Ketjen echter voert als helmteeken: een ring tusschen een vlucht. Deze Henrik echter heeft ook met een geheel ander wapen gezegeld en wel met een sprekend wapen n.l.: „3 zittende katten met den kop aanziend gesteld" en als helmteeken een ring tusschen een vlucht. Met dit wapen vond ik hem 28/1 1700 als richter van Hummelo en met zijne vrouw *Elisabet van Minnen* te Doetinchem testeerende, zijnde toen in bezit van het huis „de Morjaen" op de Markt aldaar en vader van *Evert,* die zijn jongste zoon is, en verder 3/6 1685, 27/7 1691 en 30/7 1705 als richter van Hummelo. Dat deze één en dezelfde persoon is met *Henrik Ketjen,* die het vergezelde bijzondere voorwerp voert, blijkt duidelijk uit zijne handteekeningen en bovendien uit zijn helmteeken.

Van deze echt Doesburgsche en Doetinchemsche familie Ketjen zijn mij nog meerdere gegevens uit archiefbronnen bekend. Volgens het werk van Dr. A. ten Doesschate over Steenderen heeft *H. L. Ketjen,* eigenaar van de bannerij van Bronckhorst, in 1828 het grootste gedeelte van het oude kasteel Bronckhorst doen afbreken.

Kretschmer. (Zutphen).

Het Armorial Général beschrijft dit wapen als volgt: „in blauw een hart, getopt met 3 bladerlooze distelbloemen, alles van goud".

Dit wapen is niet geheel juist beschreven, 'het hart n.l. is niet getopt met bladerlooze distelbloemen, doch met 3 korenaren aan gebladerde stelen waaiersgewijs gerangschikt, terwijl als helmteeken een vlammend (brandend) hart tusschen een vlucht fungeert, zooals blijkt uit den lakafdruk van *Helena Cornilia Kretschmer,* die met haren man *Jellis Beumer,* predikant te Lochem, 10/8 1775 te Zutphen huwelijksvoorwaarden sluit en 13/3 1777 te Lochem testeert, welke lakafdruk op hun testament is aangebracht.

Van deze Zutphensche familie vond ik nog in het Heerlijkheidsarchief Enghuizen de Gebroeders *Hendrik* en *Samuel Kretschmer,* 30/8 1767 wijnhandel te Zutphen. .

Van der Laan. (Holland).

Het Armorial Général beschrijft dit wapen aldus: „in blauw een gouden dwarsbalk, vergezeld boven van 3 zilveren liggende vaten". Helmteeken: 2 schuingekruiste zwarte commandostaven. Wapenspreuk: „per mare, per terras".

Ook Alberdingk Thijm in zijn „Patriciaat van Amsterdam" folio 49 geeft aldus dit wapen aan voor *Cornelia van der Laen* de vrouw van *Willem Backer,* in 1709 schepen van Amsterdam, doch deze laat de vaten overeind staan.

Waar het Armorial en Thijm dit wapen *van der Laan* gevonden hebben, begrijp ik ten eenenmale niet. Ik geloof stellig, dat dit nooit bestaan heeft. Deze 3 liggende vaten toch, maar dan een keper vergezellende, vormen het wapen van een zeer oude Haarlemsche familie, welke het Armorial eveneens noemt onder den naam *van der Laen* en waar dit wapen — behoudens een kleinigheid — juist beschreven is. En dat dit wapen met den keper en 3 liggende vaten inderdaad van eene familie van den Laen is, blijkt uit talrijke origineele zegels. Zoo vond ik het op de zegels van *Jan van der Lane,* 1/3 1398 schepen van Haarlem, van Mr. *Gerijt van der Laen,* in 1518, 1524, 1538 te Leiden als Hollandsch leenman, van *N. van der Laen,* 28/5 1584 te Amsterdam, vermoedelijk bailliu. van jor. *Adriaen van der Laen,* 3/4 1668 gemachtigde van Joost de Waal van Vronesteijn en van *P. Laan.* 15/9 1736 predikant te Utrecht, terwijl men dit wapen ook afgebeeld ziet in de Graf- en gedenkschriften van de provincie **Antwerpen** deel *3* pag. *73, 74* en 375 voor *Joannes van der Laen,* ridder, heer van Schrieck en Grootloo, burgemeester van Mechelen, overleden 10/7 1633, oud 87 jaar, en getrouwd met *Anna Cymon,* zoon van *Nicolaas,* heer van Haegelsteijn, Schrieck en Grootloo, die in 1564 overlijdt, en diens vrouw Agatha *de Huijter.*

En nu deelt ons mijn overleden oom Backer van Leuven in zijne genealogie Backer in de Heraldieke Bibliotheek 1874 op pag. 152 noot (1) mede, dat *Cornelia van der Laan,* in 1699 de vrouw van den Amsterdamschen schepen *Willem Backer,* als wapen voert dit wapen met den keper en de 3 vaten. Waar dus Alberdingk Thijm haar wapen van daan haalt, is mij een raadsel.

Ik beschouw in verband met bovenstaande het wapen *van der Laan* met vergezelde dwarsbalk in het Armorial Général eenvoudig als fictie.

Hierbij zij opgemerkt, dat de vaten in dit wapen *van der Laen* aan de bovenzijde voorzien zijn van een vrij hoog trechtervormig aanhechtsel, dat in de meeste gevallen ter rechter- en linkerzijde voorzien is van een groot rechthoekig oor.

(Wordt vervolgd).

BOEKBESPREKING.

De Hofboeken van 's-Gravenhage

(1458-1561),

bewerkt door Drs. N. J. PABON

in opdracht van de Vereeniging „Die Haghe".

Gaarne wil ik voldoen aan de mij gedane vraag enkele woorden te wijden aan deze belangrijke uitgave, belangrijk zoowel uit een oogpunt van plaatskennis als uit een oogpunt van familiegegevens, hetgeen voor vele onzer leden wellicht nog aanlokkelijker is.

Wat is een „Hofboek?"

In het kort vermeld, is dit een register, waarin 's Graven ambtenaren de erfhuur of hofstedehuur van de huizen en landeriien, waarvan de Graaf grondheer was, aanteekenden.

Hen, die nadere bijzonderheden omtrent de inrichting van deze Hofboeken wenschen, moge ik verwijzen naar het daaromtrent door den schrijver in de inleiding van zijn werk vermelde. De bewerker heeft in zijn zeer lezenswaardig voorwoord van 47 pagina's tal van bijzonderheden opgenomen en hij heeft o.a. de aandacht gevestigd op de gegevens betreffende verscheidene te 's-Gravenhage gevestigde familie's. Het belanariikste ziin die gegevens voor de geslachten *Coppier, van Berendrecht, van Boshuysen, van Zwiefen* en *Oem van Wijngaarden.*

Het oudste Hofboek is het uitvoerigst en het belangrijkst, omdat hierin *opvolgende eigenaars van de huizen* worden genoemd.

Toch meene men niet zonder eenige moeite genealogieën te kunnen aanvullen of stamboomen aan te treffen. Het tiidvak, waarover de rekeningen loopen, omvat wel is waar den tijd van 1458-1561, maar zooals de voorrede vermeldt, omvat het werk tenslotte slechts het Hofboek van plm. 1458-plm. 1490, alsmede die van 1466, 1512 en 1561.

Uitvoerige klappers op de eigennamen en op de namen van ambten, beroepen en waardiqheden besluiten 'het werk.

Op het eerste gezicht zal de gebruiker qeneiad ziin bezwaren te opperen teaen het plaatsen van dezelfde personen onder andere namen bijv. vindt men *Mathijs die Buyser op*

de bladzijden 66 enz. en *Mathijs die Buser,* die zeker identiek is met den voornoemde, op bladzijde 226, 232. De schrijver geeft echter in zijn voorrede op de klappers een aanvaardbare verklaring.

Terecht vermeldt de schrijver tweemaal den naam *van Berendrecht;* de *Mr. Willem van Berendrecht* en de *Willem van Berendrecht* zijn n 1. niet identiek, ook zijn zij niet vader en zoon. Den *Mr. Willem van Berendrecht* kunnen belangstellenden terugvinden in een destijds door mij gepubliceerd artikel over deze familie in Ned. Leeuw 1915, de latere *Willem van Berendrecht* is in werkelijkheid de zoon van *Vranck Pietersz. van der Meer* en van *Clara van Berendrecht,* welke *Clara* een broederskind was van *Mr. Willem van Berendrecht,* naar welken oudoom dus de latere naamgenoot werd genoemd.

Ik betreur het, dat achter patronymen, waarvan de latere familienaam bekend mag worden verondersteld, niet een aanteekening ter zake c.q. noot is geplaatst. Mijn aandacht viel in dit geval op den naam van Mr. *Vincent Cornelisz.,* wiens familienaam niet genoemd wordt, maar waarin wij zonder twijfel terugvinden *Mr. Vincent Cornelisz. van Mierop,* rekenmeester en thesaurier-generaal van Holland, wiens dochter *„joncfrou Aeff"* ook in dit boek voorkomt.

Nog vond ik enkele kleinigheden die naar mijn meening een correctie behoeven, bijv. op pag. 450 treffen wij aan Meester *Jacob de Jonghe,* heer van *Baerswyck.* Ik kan niet zeggen of de oorspronkelijke tekst zoo luidt, in elk geval hebben wij hier te maken met de bekende heerlijkheid van *Baerdwyck,* afkomstig uit het bezit van een bastaardtak van het geslacht *van de Merwede* en door het huwelijk van *Mechteld van de Merwede* met Mr. *Cornelis de Jonghe* in laatstgenoemd geslacht gekomen.

De ter plaatse genoemde *joncfrou Clemencia,* zijn weduwe, is *Clementia* Mr. *Jacob Pijnszdochter.* Haar vader komt in deze registers ook meermalen voor.

Op pag. 464 lezen wij *„Heer Galem Segers",* een lid van het bekende geslacht *Zegers van Wassenhoven,* wiens voornaam 'echter is *Gelein* of *Galein;* waarschijnlijk is dit een soortgelijke drukfout als de reeds in de „Errata" opgenomene *(Aue = Ave).*

Waar deze publicatie aansluit aan de zich op het Gemeentearchief te 's-Gravenhage bevindende transportregisters, mag het eindoordeel zeker luiden: een aanwinst voor de kennis van 's-Gravenhage en 's-Gravenhaagsche geslachten, waarvoor men zoowel den samensteller als het bestuur der Vereeniging „die Haghe" dank mag brengen.

J. P. DE MAN.

KORTE MEDEDEELINGEN.

De van Brienen's te Wageningen.

Derick van Brienen, vermeld op 31 Maart 1557 als gemachtigde van Cornelis van Wese, patroon der St. Katharina vicarie in de Moederkerk binnen Wageningen en als neef van *Cornelis van Sallant* (Ned. Leeuw Aug. 1919) .

Hendrik van Brienen was de voogd van de onmondige kinderen van wijlen (waarschijnlijk zijn broeder) *Cornelis van Brienen* en *Anna van Stralen.* Deze kinderen behoorden tot de erven van de na 1639 overleden echtelieden *Barthold van Stralen* en *Geertruyt van Workum* (Ned. Leeuw 1920 kol. 15/17) evenals *Maria van Stralen,* weduwe van den Wageningschen burgemeester *Gysbert van Brienen.*

Deze weduwe Maria van Brienen-van Stralen heeft tot erven (de scheiding van haar nalatenschap is gedateerd 24 Febr. 1665) vooreerst de kinderen van bovengenoemden *Cornelis van Brienen* en *Anna van Stralen* n.l.

1. *Gysbert van Brienen,* die in Mei 1657 gehuwd was met *Geertruyt Vonck van Lhienden* (Lienden) en
2. *Gerrit (Gerard) van Brienen,* scholt te Apeldoorn, gehuwd met *Wynanda Junius.*

Verdere erven o.a.

a. Burgemeester Diderick van Daetselaer (Derrick van Daetzeler), overl. 1664/8, gehuwd met Johanna Wolters, overl. na 1676 en zoon van Christoffel van D. en Odilia (Ulandt) van Stralen.
b. Willen Suermont (**Wylhem-Zuyrmondt**) 1601-1686, wiens moeder ook een van Stralen geweest moet zijn, want de sub 1 genoemde Gysbert v. Br. spreekt van hem evenals van Diderick van Daetselaer als zijn „neven" — terwijl zijn eerste vrouw een van Daetselaer geweest moet zijn, daar diens kinderen later van hun „oom" Suermondt spreken.

Gerrit van Brienen en Wynanda Junius hadden een dochter *Johanna Hendrina,* geb. 6 Febr. 1658, overl. 21 Maart 1752, die met *Johan Otters* trouwde, van wien zij later van tafel en bed gescheiden is.

Mr. *Gerrit Johan van Brienen,* geb. te Wageningen 18 April 1712, overl. 1782, advocaat voor den hove van Gelderland, zoon van *Jacob (Gerhardzn.)* en *Nalida Mechteld Spoltman,* huwde te Lunteren 14 Febr. 1738 *Johanna Hendrina Suermondt,* dochter van. den Wageningschen burgemeester *Peter S.* en *Wynanda Otters,* gedoopt te Wageningen 13 Juni 1679 en overl. 16 Dec. 1746.

W. SUERMONDT.

De Bruyn van Berendrecht.

1. *Gerrit Jansz. de Bruyn van Berendrecht,* geb. Schiedam omstreeks 1560, woonde eerst te Dordrecht en later te Utrecht op de Nieuwe Gracht 0.2. tusschen de Briggiten en Schalkwijksche Brug, test. 23 Febr. 1632 voor nots. Bartholomeus van Eck te Utrecht, overl. 26 Mrt. 1632, tr. le. Dordrecht 23 Apr. 1589 *Maria van Diemen,* geb. Dordrecht, dr. van *Cornelis Jacobsz.,* burgemeester van Dordrecht, en *Liduwina Gijsbertsdr. Bezemer,* tr. 2e Utrecht 30 Mei 1607 *Margaretha Blocx,* dr. van *Gillis* en *Alid Foeyt,* overl. Utrecht 29 Juli 1624, en wed. van *Michael de Rosch,* drossaart te Purmerend.

   Uit het le huwelijk:

   1. *Jan,* volgt 11.
   2. *Cornelis de Bruyn van Berendrecht.*
   3. *Lieduwij de Bruyn van Berendrecht,* tr. Utrecht 25 Juni 1622 *Jan Hermansz. van Leeuwen.*
   4. *Petronella de Bruyn van Berendrecht.*
   5. *Emmerentia de Bruyn van Berendrecht* [1]), geprofesside religieuse in het klooster Wintmolenberg te 's Hertogenbosch.
   6. *Gerrit de Bruyn van Berendrecht,* woonde te Bordeaux, ovcrl. vóór 23 Febr. 1623, tr. *Lucia Vivan.*

   Uit dit huwelijk twee kinderen.

   Uit het 2e huwelijk:

   7. *Michiel,* volgt IIbis.
   8. *Maria de Bruyn van Berendrecht,* overl. Utrecht 5 Nov. 1666.

[1]) Uit de gevonden acten blijkt niet duidelijk of zij, dan wol haar halve zuster *Maria* uit het eerste huwelijk, geboren werd.

11. *Jan de Bruyn van Berendrecht,* tr. Utrecht 12 Mei 1621 *Margaretha de Lint,* dr. van *Arent Esayasz.* en *Apolonia Pietersdr.*

Uit dit huwelijk:

1. *Arent de Bruyn van Berendrecht.*

IIbis. *Michiel de Bruyn van Berendrecht,* geb. Utrecht, overl. vóór 8 Febr. 1666, ondertr. Dordrecht 2 Oct. 1636 *Anthonetta van Haerlem,* geb. Dordrecht, overl. vóór 8 Febr. 1666, dr. van *Nicolaas Rochusz.* en *Jenneken Gijsbrechtsdr. van Diemen.*

Uit dit huwelijk:

1. *Johanna de Bruyn van Berendrecht,* overl. na 8 Febr. 1 6 6 6 .
2. *Gerardus de Bruyn van Berendrecht,* overl. na 8 Febr. 1666.
3. *Nicolaes de Bruyn van Berendrecht,* overl. na 8 Febr. 1666.

W. A. VAN RIJN.

De Lint.

Ter aanvulling van het artikel van den Heer W. A. van Rijn over het Rotterdamsch geslacht *de Lint,* kan ik de volgende gegevens meedeelen, gevonden in eenige 18de eeuwsche m.s. genealogieën Goris en Blois van Treslong (in het familiearchief de Virieu) :

Ewout de Lint (IIIbis) zou nog een dochter hebben gehad: *Cornelia de Lint,* tr. 7 April 1643 *Cornelis van Doornik.*

Pieter de Lint (IV) was commies contrarolleur te Breda. Zijn vrouw, *Elisabeth van Vosselen,* † Amsterdam 1696.

Jacob de Lint (V), geb. 8 Febr. 1664, tr. le 26 Sept. 1694 *Elisabeth van Gorcum, 2e* [1]) 30 Mei 1706 *Johanna Jacoba Goris* [2]), geb. 31 Juli 1667, dr. van *Leonard (Leendert)* en *Johanna Doyeweert (Doyewaert), 3e. Susanna de Bree,* † Haarlem 1752.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Elisabeth de Lint,* geb. 24 Nov. 1696, tr. *Dirk Lugthart.*
2. *Pieter de Lint.*
3. *Jacoba de Lint.*

Uit het tweede huwelijk:

4. *Johanna (Jacoba) de Lint,* geb. 5 Aug. 1708, † 29 Oct. 1780, tr. 8 Mei 1727 *Josua Ottens,* geb. 9 Febr. 1704, † 10 Mei 1765. (Uit dit huwelijk 11 kinderen, met vele nakomelingen).

W. F. LEEMANS.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Aken (van)-Beeldsnijder. Aanvulling gevraagd van het volgende:

David van Aken, † Amsterdam 16 Juli **1822,** tr. **22** December 1818 *Sara Maria Beeldsnijder,* geb. Amsterdam 27 Januari 1782, † Arnhem 4 Mei 1863, dochter van *François Beeldsnijder* en *Anna Maria Oly.*

Hadden zij kinderen en verdere nakomelingen?

Batavia C. DEL CAMPO HARTMAN.

Banning (LV, 173). Hoewel volkomen verschillende voornamen meermalen een geheel gelijkluidende afkorting hebben en de taalkundig onklare overgang Anthony-Teuw in de onberekenbare praktijk [1]) gerust mogelijk kan zijn geweest, zou ik Teuw niet van Antonius, maar eerder van Matthaeus. of Matthijs willen zien afgeleid. Evenals er een afkorting Meeuwis van Bartholomaeus bestaat, vindt men van Matthijs de afkorting Teeuwis, een vorm, die, naar het mij voorkomt, als patroniem aan allerlei ook nu nog bestaande familienamen, Teeuwissen, Thewes en dergelijke varianten, om kort te gaan aan T(h)e/o(e)(u)(v/w)(e/i)(s)(s)(e)(n) het aanzijn heeft gegeven. Evenals van Martinus via Tinus met apocope de vorm Tien kon ontstaan, kan van Matthaeus via Teeuwis de vorm Teuw worden aanvaard.

Nu is het maar de vraag, of in de oude filiaties ten name Banning de voornaam Matthijs bekend is en er dan in die richting aansluiting kan worden overwogen.

Is voor de onbekenden van LIV 251 reeds in de registers van Winterswijk gezocht? Daar getuigt N.H. 7-9-1721 *Geerfruit Bannink* en werd ten zelven dage *Janna Willemsd. Bennink* gedoopt, met als getuigen *Hendrik* en *Geesjen Bennink,* Hendrina Meisters en Geesjen ter Hel. De naam komt er uiteraard dikwijls voor.

In een trouwboek van Elst staat nog: Den 16 febr. 1710 zijn hier in de kerk tot Elst (na dat se alvoorens hadden vertoond een attestatie van D. Pantaleon Ortwijn, Eccles. in Heteren, dat aldaar de drij houwlijkse proclamatien onverhindert kunnen voortgang gehad hebben) in den houwlijksen staat bevestigt *Jan Kornelissen* wedr. van Marij Jans, tot Heteren en *Aaltje Banning* j.d. tot H uys sen.

Scheveningen. E. J. KOPPESCHAAR.

Ermel (van). Gegevens gevraagd omtrent *Woltera van Ermel,* geb. verm. te Harderwijk, huwde 7 April 1751 aldaar met *Willem Blaauw.* Nadat deze laatste in 1789 overleed, stelde de weduwe haar neef Ds. *Basilicus Hermannus van Ermel,* pred. te Vorchten, als gevolmachtigde aan, waarna zij waarschijnlijk Harderwijk verliet. Genoemde Ds. B. H. van Ermel was de zoon van den broeder van Woltera van Ermel, zijnde Ds. *Arnoldus van Ermel,* geb. 13 April 1710 Harderwijk, doch, gelijk zijn zuster, in het doopboek aldaar niet voorkomend. Hun beider ouders waren N. N. *van Ermel* en *Mijsje van der Hart (N.* L. 1884. kol. 47).

Nijmegen. IR. A. F. H. BLAAUW.

Lange (de)-Medenbeek (LV,30). Aan de hand van het in 1762 begonnen doopboek van Rhenen (Rijksarchief Utrecht 383e) kon met aanvulling van enkele gegevens uit andere oorspronkelijke inschrijvingen het volgende fragment worden opgesteld:

Bart (Bard 1778) *Meulenbeek,* vermeld te Rhenen sinds 1772, tr. *Aagje* (Aagie 1772, Aagjen '78, Agie '81) *van de Water* (van de Wateren 1772, van Wateren '78).

Uit dit huwelijk:

1. *Arie Meulenbeek,* ged. Rhenen 12-2-1772.
2. *Bart Molenbeek,* ged. Rhenen 16-1-1774.

[1]) XXXII, 8 .

[2]) Zij werd lidmaat to Ophemert in 1687.

[1]) **Door een** gelijkluidende afkorting (Lies) kan het alleen verklaard worden, dat in verschillende akten Elisabeth. Lydia en Louisa door elkaar voor een en dezelfde persoon voorkomen, terwijl Elisabeth via Els ook nog met Isabella wisselt. Door elkaar komen Anna, Johanna, Jannetje, Annetgen, Antonetta, Antonia, Andrietta en Henrietta voor, blijkbaar omdat zij slechts de afkorting Antje of Netje gemeen hebben. Helena en Magdalena hebben beide de afkorting Leena, Theodorus en Diederik beide de afkorting Dirk. Soms geeft zulk een wisseling onzekerheid. Voor wie er niet op bedacht is, kan deze wisseling zelfs onrindbaarheid teweegbrengen. Onze lezers zullen op dit gebied nog wel voorbeelden van stoutmoediger vervorming kunnen aanhalen. Een uitgebreide lijst van voornamen, dubieuze afkortingen en grondwoorden geeft J. J. Graaf, Ned. Doopnamen (Bussum 1915), die onder nr. 756 het geval Matthaeus-Tewis vermeldt. Belangrijk is ook Wasserzieher, Hans und Grete (1200 Vornamen erklärt).

3. ***Gouert Thomas Moolenbeek,*** ged. Rhenen 3-12-1775.
4. ***Henderik Moolenbeek,*** ged. Rhenen 21-6-1778.
5. ***Jacob Molenbeek,*** ged. Rhenen 8-10-1780.
6. *Elizabeth* ***Moolenbeek,*** sinds 1804 ***Meulenbeek,*** ged. Rhenen 18 Nov. 1781, tr. waarsch. in 1803 ***Johannes Coenraad de Lange,*** ten name de Lang, ged. IJsselstein 3-12-1775, ambtenaar, veeschatter te IJsselstein (aldus vermeld in 1838 en '40), consenteert met echtgen. voor notaris Willem Frederik Lodewijk Lapidath ald. in het huwelijk van zijn zoon *Johannes* ***Coenraad te*** Beverwijk 6-3-1838, zoon van ***Arie*** *Gysbertsz.* ***de Lange*** en ***Elza Margaretha*** *Waijershuijsen.*

De dochter uit dit huwelijk de Lange-Meulenbeek, ***Agatha Margaretha,*** werd geboren 29-8 en ged. IJsselstein 6-9-1807; haar grootvader was een zoon van ***Gysbert de Lange*** (de Langh) en *Niesje* ***Bouman*** en huwde te IJsselstein 10-5-1772 ***Elsa Margaretha*** *Weyershauser.* Een nader bericht over dit geslacht de Lange is nog in bewerking, reeds vóór 1700 komen zij te IJsselstein voor. Naar kwartieren *Waijershuijsen* zal echter in Schaumburg moeten worden gezocht: in de trouwakte van 1772 heet Elsa Margaretha geboortig uijt het ampt Schaumburg in Hessen. Aangezien als haar kinderen alleen *Gijsbart* en ***Johannes Coenraad*** zijn gevonden, ligt de hypothese voor de hand, dat haar vader een *Johann* ***Conrad Weyershausen*** zal zijn: wellicht woonde de dochter reeds in 1766 in Nederland, want door een zeldzaam toeval vond ik in het Luth. doopboek 4 (1722-1769) van den Haag: Johan Hendrik, ged. 30-5-1766 (Ds. Sander), zoon van Johan Hendrik Noordman en Margaretha Berg, getuigen: *Elze* ***Maria Weyershuysen*** en Anna Regina Brugman.

De naam Meulenbeek komt thans nog te Utrecht voor; in de laatstverschenen AZ girogids van Nederland (1929) staat geen enkele naamdrager Meulenbeek, wel een vijftal ten name Molenbeek en vier op Moolenbeek (Amstrdam, Utrecht en Voorburg: Kotten G., Utrecht en Zwolle), dus onder spellingen, gelijk de meeste zonen uit bovenstaand huwelijk Meulenbeek-van de Water in hun doopakte dragen. Van verwantschap onderling is echter nog niets bekend, evenmin als van de herkomst van voornoemde stamouders.

Scheveningen. E. J. KOPPESCHAAR.

Muller-Beeldsnijder, Aanvulling gevraagd van het volgende:

Hermanus Muller, zoon van *Johannes* ***Muller*** en ***Anna Geertruy Schröder,*** geb. 28 Juni 1768, Secretaris van het Comité van Waakzaamheid en Notaris te Amsterdam, tr. Emmerik 15 November 1800 ***Anna Maria Clasina Beeldsnijder,*** geb. Amsterdam 7 Oct. 1780, † Amsterdam 9 April 1826, begr. Amsterdam (Diemerkerkhof) 15 April 1826, dochter van *François* ***Beeldsnijder*** en ***Anna Maria*** *Oly.*

Uit dit huwelijk 3 kinderen, waarvan mij slechts bekend is:

Hermina Clasina Muller, tr. ***Diederik Jacob den Beer Poortugael,*** zie Ned . Adelsboek 1919 pag. 91.

Batavia C. DEL CAMPO HARTMAN.

Oyens. De doopdatum van Mr. *Abraham Oyens,* advocaat aan het Haagsche gerechtshof en gehuwd met ***Maria van Beresteyn,*** wordt in eenige publicaties opgegeven als te zijn 25 Oct. 1612, te Amsterdam. Deze opgave is naar alle waarschijnlijkheid ontleend aan die van Mr. H. J. Koenen in „Het geslacht de Marez". Er zijn echter redenen aan de juistheid ervan te twijfelen. Ten eerste wordt Abraham Oyens bij zijn inschrijving als student te Leiden op 19 Oct. 1626 20 jaar oud genoemd en kan dan niet in 1612 geboren zijn en ten tweede staat hij op den stamboom van. het geslacht Plante, berusten? in het archief De Jonge van Ellemeet, Rijksarchief Middelburg, als eerstgeborene van het echtpaar ***Abraham Oyens-Maria Plante*** aangegeven. Daar wij van zijn zuster ***Maria*** *Oyens* uit haar ondertr. acte te Amsterdam op 15 Juli 1639 (met ***Johannes Valckius) weten,*** dat zij toen 29 jaar oud was, dus in 1610 geboren, kan haar oudere broeder niet in 1612 geboren zijn. Zijn 'dochter ***Maria Oyens,*** gehuwd met Mr. *Cornelis* ***de Jonge,*** heer van Ellemeet, teekent in haar familieboek wel het overlijden van haar vader aan, maar niet zijn leeftijd. Weet iemand soms den juisten doopdatum? ***Abraham*** *Oyens* en ***Maria Plante*** — de vader van dezen Abraham Oyens was niet, zooals Mr. H. J. Koenen opgeeft, ***Abraham,*** maar ***Baptiste*** *Oyens,* gehuwd met ***Anna Walrands*** — huwden 15 Nov. 1605 te Amsterdam.' Als Mr. Abraham Oyens in Oct. 1626 twintig jaar was, kan hij dus zeer goed in 1606 geboren zijn.

Verder huwde te Amsterdam 10 Jan. 1751, ondertr. 24 Dec. 1750, volgens de fiches van de Bibliothèque Wallone te Leiden, een onbekend lid van het geslacht Oyens, n.l. ***Anna*** *Oyens,* met ***Melchior Draveman.*** Wie was zij en van wien een dochter? *Herman* ***Draveman*** *Oyens (d'Oyens),* oud-kapitein in 's lands dienst, die in 1802 een memorie schreef betreffende een crimineel proces, als gevangene op de Hazeberg bij Utrecht, zal vermoedelijk haar zoon wezen. In het Krijgsgeschiedkundig Archief te Den Haag bleek deze persoon niet bekend te zijn.

Bloemendaal. C. VAN WESSEM.

Sasbout. (LV, 455). Hoewel geen antwoord op de gestelde vraag kan het voor inzender misschien nuttig zijn kennis te nemen van hetgeen Gouthoeven in de editie van 1610 op pag. 110 vermeldt omtrent leden van dit geslacht. ***Cornelis*** *de Jonge,* ***heer van*** Baerdwyck mede (was ook evenals zijn vader Mr. ***Jacob de Jonge- Corneliszoon)*** Rekenmeester, overleden te Utrecht anno 1578 naerlatende by synen wyve Jouff. ***Anne Sasbouts,*** dochter van Heer *Joos,* Cancellier van Gelderlant en zuster van Heer *Arent Sasbout,* Ridder ende President van den Secreten Rade te Brussel.

Dr. J. R. C. K. v. B.

Steenhart-ter **Burgh.** Te Heusden ondertrouwden 23 Juli 1677 ***George*** *Steenhart,* vendrig van den capt. Cronevelt en ***Willemina ter*** *Burgh.* Att^le^ om buiten te trouwen 8 Aug. d.a.v.

Uit deze attestatie leid ik af, dat de bruid ook te Heusden woonde. Volgens XXV, k. 44 was zij Maart 1653 geboren Kan iemand mij inlichten, wie 'haar ouders waren? En is iets meer of iets anders bekend omtrent ***zijn*** herkomst dan het t.b.p. vermelde?

's-Gravenhage. H. WIJNAENDTS.

INHOUD 1938. No. 1.

Bestuursberichten. — De Groninger geslachten van Heeck en Eeck, door Mr. H. L. Hommes. — Zutphensche geslachten. Bijdrage tot de genealogie van den Wall, door Jhr. H. H. Röell. — De oudere generaties van het geslacht der Heeren van Egmond, medegedeeld door Jhr. P. Beelaerts van Blokland. — Het Palick-probleem belicht, door J. de Groot. — De Haagsch-Amsterdamsche tak van het Utrechtsch-Dordtsche geslacht Pijll, door W. F. del Campo Hartman. — Onjuistheden in het Arínorial Général van J. B. Rietstap, door R. T. Muschart. (Vervolg). — Boekbespreking: De Hofboeken van 's-Gravenhage (1458-1561), bewerkt door Drs. N. J. Pabon in opdracht van de Vereeniging „Die Haghe", door J. P. de Man. — Korte mededeelingen: De van Brienen's te Wageningen; De Bruyn van Borendrecht; De Lint. — Vragen en antwoorde& Aken (van)-Beeldsnijder; Banning ; Ermel (van) ; Lange (de) -Meulenbeek; Muller-Beeldsnijder; Oyens; Sasbout; Steenhart-ter Burgh.

Gedrukt bij N.V. Drukkerij „De Residentie" Pletterijstr. 103-107,

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde.

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, zoomede opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den Hoofdredacteur Dr. TH. R. VALCK LUCASSEN, *huize Eikenrode,* Driebergen.

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot den 1en Secretaris H. J. A. VAN SON, *Riouwstraat* 4, *'s-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie) te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleyenburg* 5, *'s-Gravenhage.*

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 2. LVI°. Jaargang. Februari 1938.

Bij dit nummer wordt een plaat verzonden, beboorende bij het artikel: „Een Duitsche wapensteen in de Hooglandscbe Kerk te Leiden".

BESTUURSBERICHTEN,

Tot lid zijn benoemd:

J. **BOER** . . . . . , . *'s-Gravenhage.*
Hoofd v.h. Telefoondistrict 's-Gravenhage. *Doornikschestraat* **5.**

J. J. BRUTEL **DE LA** RIVIÈRE . . . . . *Baarn.*
Prinses *Julianalaan* **la.**

J. J. **VAN H ELSDINGEN** . . . . . *'s-Gravenhage.*
Oud-Gouverneur van Soerakarta. *Stadhoudersplein* 57.

D. **J ORDAAN** J. **G.** H ZN . . . . . *Haaksbergen,*
Huize **de Bleek.**

J. KRUIZINGA . . . . . *Haren* *(Gr.).*
Arts. *Rijksstraatweg.*

M R. C. B. **NEDERRURGH** . . . . . *'s-Gravenhage.*
Oud-Alg. Secr. v.h. Gouvcrn. v. Ned.-Indië. *Vivienstraat* 7.

M. J. L. Baron TAETS **VAN AMERONGEN**
VAN RENSWOUDE *Renswoude.*
Burgemeester. *Huize Overbosch.*

H. U DEMA . . . . . *'s-Gravenhage.*
Chef Scheepvaartafd. B.P.M. *Jan van* ***Nassaustraat 19.***

M R. W. A. J. V ISSER . . . . . *Soest.*
Burgemeester. *Soesterbergsche str. 111.*

Adreswijzigingen.

JHR. **MR.** M. A. **BEELAERTS VAN** BLOKLAND . *'s-Gravenhage.*
Van ***Voorschotenlann*** *7.*

M R. J. BRUNT . . . . . *Zeist.*
Cornelis Schellingerlaan ***58.***

D R. J. R. BUISMAN . . . . . *Tiel.*
Konijnenwal ***50,*** *„Hofwijk".*

MR. R. J. C. Baron **VAN DER CAPELLEN** . . *Soerabaja.*
p/a Koloniale Bank.

JHR. F. 1. **VAN HAEFTEN** ***Marlborough. Wilts. (Engeland),***
The old Vicarage, Easton Royal.

H. W. G. M. Ridder HUYSSEN VAN KATTENDIJKE ***Kopenhagen.***
Legatie *der Nederlanden.*

M R. P. R. TAK LABRIJN . . . . . *'s-Gravenhage.*
Pieter Bothstraat *18.*

IR. G. L. M EESTERS W.I. ***Arnhem.***
Sonsbeekweg ***26.***

A. K. P ERK . . . . . ***Hilversum.***
Kamerlingh Onnesweg 3'9.9.

M R. A. MACLAINE P ONT . . . . . ***Amsterdam*** *Z.*
Van ***Eeghenstraat*** *93.*

Aanwinstenlijst der Bibliotheek.

Lotgevallen van Jacob Theodoor Cremer als garde d'honneur onder Napoleon in 1813 en 1814. ['s-Gravenhage 1906]. ***(Geschenk van C. L. Barones van Till geb. den Beer Poortugael).***

G r i e r s o n, P h. Les annales de Saint-Pierre de Gand et de Saint-Amand. Annales Blandimenses; Annales Elmarenses; Annales Formoselenses; Annales Elnonenses. Bruxelles 1937.

(Ruil „Académie royale de Belgique").

G r a n d j e a n, P. B. Danske Købstaeders Segl indtil 1660. Avec un résumé en Français. København 1937.

(Geschenk van den Schrijver).

S u c h i e r. W. u. E. T h e i **1 e.** Erfurts Einwohner und ihr Gesichtskreis zu Dalbergs Zeit im Spiegel der amtlichem Lokalpresse: Register zum Erfurtischen Intelligenzblatt 1771-95. Erfurt 1938. Erfurter geneal. Abend. Wissenschaftl. Abhandlungen, Heft 10/12.

(Ruil „Erfurter geneal. Abend").

Sigal, M. C. Inventaris der verzamelingen van de familie-vereeniging van Hasselt. 's-Gravenhage 1937.
(Geschenk van de fam.-ver. „van Hasselt").

Boissevain, B. H. Stamboek der Boissevains. Amsterdam 1937.
(Geschenk van den Schrijver).

IJsselsteyn, G. T. van. Tapestry weaving in the Northern Netherlands. English version. Leiden 1936. 1 dl. 2 bdn.
(Geschenk van de Schrijfster).

Travaux du cours pratique d'Archivéconomie donné pendant l'année 1936. Tongres 1937.
Archives générales du royaume.
(Ruil „Alg. Rijksarchief", Brussel).

Fairon, E. Inventaire des archives de la Chambre des comptes. Tongres 1937.
Archives de l'état à Liége.
(Ruil a. b.).

Yernaux, J. Inventaire sommaire des archives des greffes scabinaux, communautés, seigneuries et paroisses conserveés au dépot des Arahives de l'état à Liége. Tongres 1937.
Archives de l'état à Liége.
(Ruil a. b,).

Jodogne, 0. Inventaire des archives des Chambres suprêmes des douanes et de la judicature de Bruxelles. Tongres 1937. Archives générales du royaume.
(Ruil a. b.).

Lefèvre, P. F. Inventaire des archives de la Jointe de Valenciennes, Tongres 1937.
Archives générales du royaume.
(Ruil a. b.).

Lefèvre, P. F. Inventaire des archives du comité de séquestre pour la gestion des biens du clergé français supprimé situées aux Pays-Bas. Tongres 1937.
Archives générales du royaume.
(Ruil a. b.).

[Haga, A.] Fransche vluchtelingen te Kampen na den vrede van Utrecht (1713). [z. pl. 1937].
Overdr. uit „Kamper-almanak", 1937-1938.
(Geschenk van den Schrijver).

Hussong, F. W. Literatur und Quellen zur Geschichte der Hugenotten und Réfugiés. Berlin 1936.
Geschichtsblätter des Deutschen Hugenottenvereins, neue Folge, Bd. 7.
(Geschenk van „Deutscher Hugenoften-Verein.").

Vogts, H. Der Kölner Friedhof Melaten. Köln 1937. Rheinische Friedhöfe, 2. Heft.
(Ruil „ Westdeutsche Gesellschaft f. Familienkunde").

Familienblatt des Familienverbandes Mewes e. V. Berlin [1937].
(Geschenk van „Familienverband Mewes").

Buithuis, R. J. De stam [der protestante Polakken]. Den Haag 1937.
(Geschenk van N.V. Boekh. en uitg. Mij, v.h. W. P. van Stockum en Zoon).

Kelter, E. Chronik der Familie Kelter. Hamburg 1936.
(Geschenk van den Schrijver).

Meihuizen, J. Het geslacht Meihuizen 1622—1922. [z. pl. 1922].
(Geschenk van de fam. ver. „Meihuizen").

[Spruner von Mertz, F.] Die altbayerische Familie Spruner von Mertz. Traunstein 1933.
(Geschenk van den Schrijver).

Pabon, N. J. De hofboeken van 's-Gravenhage 1458-1561. 's-Gravenhage 1937.
(Geschenk van den Schrijver).

Brauw, H. de. Het geslacht de Brauw. ['s-Gravenhage] 1938.
(Geschenk van den Schrijver).

Timmer, E. M. A. Alphabetisch register van onderwerpen en namen van personen en plaatsen, voorkomende in de verzameling plakkaten der Koninklijke Bibliotheek. 's-Gravenhage 1937.
(Geschenk van den Bibliothecaris der Kon. Bibliotheek).

Krusy, H. Stammtafel des Geschlechtes von Dedem. [z. pl. z. j.]
(Geschenk van den, Schrijver).

Nederlandsch archievenblad. Orgaan van de ver. van archivarissen in Nederland. [Groningen] 1937, jrg. 45, afl. 1.
(Geschenk van het Dept. van O., K. en W.).

Verslagen omtrent 's Rijks oude archieven, 's-Gravenhage 1937. 2e serie, IX (1936).
(Geschenk a.b.).

Donker sloot, H. Geschiedenis van de haven van Pernis. [Rotterdam 1936].
Overdr. uit „Rotterdamsch Jrb."
(Geschenk van den Schrijver).

Harrison, H. G. A select bibliography of English genealogy with brief lists for Wales, Scotland and Ireland. London 1937.

Besse1, L. von. Ahnentafel des Astronomen Friedrich Wilhelm Bessel. Leipzig 1937.
Ahnentafeln berühmter Deutscher, 4. Folge, 7.

Berchem, E. von. Heraldische Bibliographie. Leipzig 1937. Familiengesch. Bibliographie, Bd. V, Tl. 3.

Höser, J. 1725-1920. Ein Verzeichnis der ehemaligen sächsischen Kadetten, die in den Heeresdienst eingetreten sind oder nach dem Abschluss ihrer Bildung im sächsischen Kadettenkorps einen andern Beruf ergriffen haben. Leipzig 1937.

Mitt. der Zentralstelle f. Deutsche Personen- und Familiengeschichte, 58. Heft.

Het Palick-probleem belicht,

door J. DE GROOT.

(Vervolg van LVI, 33).

§ 3. De eerste samenvoegingen van namen.

a. Pallck van Pannerden.

In de vorige paragraaf ontmoetten wij den miles Bernardus Palyck in 1242 tezamen met Henricus van Pannerden bij het bezweren der stadsrechten van Cleve. Wanneer op 14 Juni 1302 [14]) de iudex *Paleko* — waarschijnlijk dezelfde als Gerardus Pallekone IV, bedoeld in noot 9, — met de twaalf schepenen van Emmerik medewerkt aan de vaststelling van de regeling tot verkrijging van het burgerrecht dezer stad, vinden wij onder die schepenen [15]) ook *Goswinus de Pannerden* en

[14]) Vgl. Dederich, Annalen der Stadt Emmerich, pag. 141-142. In de Emmerikse collectnnea (a.w. pag. 149 v.v.) staat — zooals Dederich opmerkt — ten onrechte het jaartal 1402. Dat 1302 het juiste jaartal weergeeft, leeren de namen in de oorkonden van 20 Febr. 1301 en 23 Juni-1 Juli 1303 (hrch. Huis Bergh, Reg. 31 en 34), waarin naast de aanstonds te noemen twee Pannerden's nog een drietal personen uit het onderwerpelijk charter zijn vernield.

[15]) Aan de spits dor schepenen staat *Henricus de Inferno*, waarmede wel de famulus *Hendrik de Hell(e)* zal zijn bedoeld, die in de dadelijk te vermelden oorkonde van 31 Oct. 1316 voorkomt.

komt deze regeling tot stand op raad van de twee ridders *Conradus de Embrica* en *Bernardus de Pannerden.*

Dit samentreffen met. de Pannerden's verschijnt nog in een sterker licht bij de bevestiging van de voorrechten derzelfde stad op *31* Oct. 1316 [16]). De latere graaf Reinald 11 van Gelre, die daartoe als plaatsvervanger van zijn vader Reinald 1 overgaat, heeft onder zijn eerste getuigen den fa m u 1 u s *Palicko de Pannerden.*

De vraag rijst van zelf of de uitgewischte naam in het r i d d e r-zegel van G. P. IV van 1303 wellicht Pannerden zou zijn en derhalve G. P. V (1310-1311) dezelfde als Palicko van Pannerden van 1316. Voor deze opvatting bestaat echter vooralsnog geen voldoende aanleiding, daar Pannerden een ander wapen dan 'het valhek der Palick's voerde: immers, op 13 Juli 1424 [17]) zegelde *Johan van Pannerden* te Bylant (even benoorden Lobith) met een stappenden haan. Bovendien wordt, voor zooveel bekend, de voornaam Palick sedert niet meer bij het geslacht Pannerden aangetroffen.

Derhalve zou slechts de mogelijkheid overblijven, dat een Pannerden met eene dochter van Gerard Palick(o) IV (1289-1303) gehuwd is geweest en een zoon uit dat huwelijk Palicko genoemd heeft. Een dergelijk geval deed zich voor bij den reeds vroeger door ons beschreven Bitter van Reede (1249-1281), die zeer waarschijnlijk Gerlach Bitter tot grootvader van moederszijde had [18]); straks komen wij in de §§ 6 en 7 onderscheidenlijk Bitter van Raesfelt en Bitter van Poelwyck tegen. Mej. Prins, die nog verder hare nuttige medewerking aan deze aangelegenheid verleende, noemde reeds eenige sprekende voorbeelden (Gijsbrecht Bokel en Dirk Splinter). Ook de samengestelde naam Borre van Doornik verdient in dit verband de aandacht.

Het geslacht Pannerden is even oud als dat der Paleke's; het verschijnt reeds in 1207 en wel met *Goswinus de Panerden,* die dan scultetus van den bisschop van Utrecht is [19]) en dezen ook in 1209 als getuige ter zijde staat [20]). De daarop volgende Henricus van 1242, die dan aan den miles Bernard Palyck voorafgaat en dus ook wel ridder zal zijn, treedt ons reeds in 1231 tegemoet [21]). Den ridder Bernardus van 1302 kennen wij evenzeer; op 20 Febr. 1301 [22]) staat hij den hof te Netterden aan Reynoldus de Asewin (Aeswijn) af en ontvangt daarvoor eenige andere goederen in ruil. In genoemd jaar 1302 vertoont zich wederom een *Goswinus de Pannerden,* die dan schepen van Emmerik is en deze functie ook nog medio 1303 vervult [23]). Na den Palicko van Pannerden van 1316 zijn er geen leden van dit geslacht, die nog nieuwe gezichtspunten verschaffen.

b. Palick van Est.

Op 15 Juni 1323 [24]) verschijnt, mede voor een enkele maal, *Gerardus* dictus *Palic de Esf.* Evenals van Palicko van Pannerden is van hem verder niets bekend. Wel vindt men ruim eene halve eeuw later, in 1385 en 1386, een *Henricus de Est* (Eest) beleend met het huis te Beest: deze is een zwager van Johan, 'heer van Cuyk [25]). Het geslacht Est behoort tot de gezeten families in den Tielerwaard (vgl. van der Aa, Ned. Aardr. Woordenboek IV, pag. 265).

Omtrent de wijze van overgang van den naam Palick op dit geslacht tasten wij volkomen in het duister, vooral ook omdat de tweede naam van G. P. IV ons onbekend is gebleven.

§ 4. De Palick's van Sevenaer en eenige andere Palick-aansluitingen.

a. Gerard Palick van Sevenaer 1.

Hier krijgen wij wat meer vasten grond onder de voeten, doch daartoe moeten wij beginnen met ons naar Wezel te begeven. Op de Sevenersche hoeve in het kerspel Wesel zetelde destijds en ook nog in de 15de eeuw [26]) een geslacht van Sevenaer, dat later uitzwermde en in 1765 nog voorkwam. Deze Sevenaer's zegelden met een rechtszienden adelaar met uitgespreide vleugels [27]).

Dit geslacht ving aan met *Everwinus de Sevenaer,* die op 31 Dec. 1289 oppidanus (burger) van Wezel was. Een volgende Everwijn is in 1329 Burgemeester van Wezel, op 17 Sept. 1335 schepen dier stad [28]), vervolgens van 18 Dec. 1338-20 Nov. 1339 amptman en drost van den graaf van Cleve [29]), waaronder Wezel toen ressorteerde. Vervolgens ontmoeten wij o.a. *Henricus de Zevenar* op 7 Maart 1347 [30]) als fidelis (leenman) van den Aartsbisschop van Keulen in eene aangelegenheid van den ridder *Everwinus* de Goeterswich. Als Henricus de Sevener zegelde hij reeds in 1337 met voormeld wapen [31]) en dit deed evenzeer op 25 Jan. 1359 [32]) *Bernt van Sevenaer,* gekoren raad van Johannes graaf van Cleve.

Een verwant van den Wezelschen burgemeester *Everwinus de Sevenaer is Gerhard van Sevenaar,* die op 1 Febr. 1320 [33]) het voorzitterschap in het Wezeler gericht bekleedde. In 1339 is hij ter ziele: zijne weduwe Gertrude leefde nog in 1358. Dit vernemen wij uit een tweetal oorkonden, van 29 Mei 1339 en 20 Dec. 1358 [34]); deze betreffen 'haar bezit van de goederen Ropelwic in het kerspel Hamwinkele (thans Haminkeln), die eigendom van het stift Vreden zijn.

Druda, relicta Gerardi de Sevenar, 'heeft met toestemming van de Proosdes van Vreden een tot Lutteke Ropelwic behoorend hooiland daarvan afgescheiden en afzonderlijk verkocht onder voorwaarde, dat het aan Ropelwic jaarlijks een tyns van 2 grossi Tournooysch ten behoeve van Proosdes en Stift zou afdragen. Bij de eerste oorkonde, die van 1339,

16) Dederich, a.w., p a g . 83-84 (Bijlage 6).

17) Xic voor dit zegel Arch. Huis Bergh, Reg. 379, en N. L. XLIV (1926), k. 221. Het zegel is geschonden evenals dat van denzelfde, behoorende bij het charter van 2 Der. 1440 (Arch. Huis Bergh, Reg. 500).

18) N . i . LII (1934), k. 167-168 en 231.

19) R. A. Zwolle, Stukken uit het archief der Oud-Bisschoppelijke Clerezy. Lindeborn, Hist. Episc. Daventr., noemt hem op pag. 73 ten onrechte mariscalcus van dezen bisschop (Dirk 11 van der Are). Vel. ook Brom, Reg. Sticht Utrecht, 1, no. 597, en Dumbar, Kerk. en Wereldl. Deventer, 11, blz. 215.

20) Cartularium Mariënweerd no. 21.

21) Sloet, Bedbur, no. 22, gedeeltelijk overgenomen in zijn 0. B. Gelre, no. 542.

22) Mr. van Schilfgaarde, Arch. Huis Bergh, Reg. 31.

23) Zie voor do oorkonden van 1301-1303 noot 14.

24) Xantener Urk. Buch no. 545, blz. 375.

25) P. N. van Doorninck, Oork. betreffende Gelre uit het Staatsarchief te Dusseldorp, 1376-1392, blz. 2, 25, 69, 135 en 136.

26) Wilkes, Xantener Quellen, 1937, blz. 368. De kennismaking met dit nieuw belangrijk merk dank ik aan de welwillendheid van Dr. B. Vollmer, Directeur van het Staatsarchief te Düsseldorf.

27) Von Spiessen, Westf. Siegel, Tafel 297, Tekst p. 118.

28) Ilgen, Quellen a.v., 11, 1, no. 18 (1289), 1, 11, pag. 249* (1329) en 11, 1, 11". 45 (1335).

29) Nl. op 18 en 19 Dec. 1338 en 28 April, 29 Mei en 20 Nov. 1339 (Ilgen 11. 1. nos. 52. noot op blz. 59, en 53; Lacomblet 111 no. 341; Borken, Beiheft, pag. 113-114, en Ilgen, II, 1, no. 55).

30) Ilgen, Quellen 11, 1, no. 67.

31) Ilgen, Westfälische Siegel, H e f t IV, T a f e l 188, 2; zie mede BergZeitschrift XXIV, blz. 63.

32) Nijhoff, Gedenkw. 1 no. 89 en noot aan het slot van no. 179.

33) Ilgen, Quellen, I, 1, blz. 249, en S. A. Düsseldorf, Urk. Johanniter komm. Wesel.

34) Borken, Beiheft, pag. 113/4 en 137.

belooft deze Druda (Gertrude) dit bedrag tegelijk met den geheelen tyns van Ropelwic te zullen betalen. Deze belofte wordt 'bezegeld door Everwinus de Zevenar, officiatus comitis Clivensis [35]). Later, in 1358, verpachten Heylwig van Bentheim, de toenmalige proosdes van dit hoogadellijk stift, en het kapittel daarvan de hoeve Ropelwic in erfpacht aan de Augustyner heremieten te Wezel, echter met uitzondering van bedoeld hooiland, dat aan Trude, weduwe van Gerhardus de Zevenar voor 2 grossi Tournooysch verpacht is.

Gertrude, gade van een Gerardus van Sevenaer, wordt ook aangetroffen in het Necrologium der St. Martini-kerk te Emmerik, waarvan twee exemplaren bij den Pastoor dezer kerk berusten. Het jaartal van overlijden wordt in dergelijke sterfboeken slechts zelden opgegeven, aangezien voor het betrokken stift alleen van belang was te weten op welken dag zielemissen voor de afgestorvenen moesten worden gelezen. Op 13 Aug. vindt men in bedoelde twee exemplaren, welker tekst niet geheel gelijkluidend is, de volgende inschrijving van drie zelfde personen in hare twee lezingen:

1. Memoria Mechteldis Palitionis de Zevener necnon Gerhardi Palitionis et Gertrudis, eius uxoris.

11. Memoria Mechteldis uxor Palikonis de Zevener, necnon Gerardi Palikonis de Zevener et Gertrudis eius uxoris [36]).

Uit een en ander ware het 'ernstig vermoeden te putten, dat de Gerardus de Zevener van 1320 identiek is met den onder II voluit genoemden Gerardus Paliko de Zevener. Hoe komt hij evenwel aan den naam Paliko?

Zelf uit een Wezelsch geslacht stammende, zal hij dien naam denkelijk 'hebben verkregen, doordat òf hij zelf òf zijn vader met eene dochter uit den huize Palick gehuwd was. Ware de onder 1 aangeduide Mechteld Palitionis (ten rechte Palikonis) de Zevener zijne moeder, dan valt er op te letten, dat zij onder 11 uitdrukkelijk de vrouw van Paliko van Zevener wordt genoemd. Wederom zou dan eene vraag rijzen en wel deze: 'hoe komt die oudere Paliko v. Z. aan dezen naam? Maar bovendien is het eventueel vreemd, dat z ij n e zieleherdenking ontbreekt: hij overleefde immers zijne vrouw en had derhalve n a haar in het necrologium behooren te worden bijgeschreven. Langs dezen weg is geen bruikbaar resultaat te bereiken. Wij zouden daarom, ter overwinning van de aangegeven moeilijkheid, meer gevoelen voor de veronderstelling, dat met de twee Palikones dezelfde persoon bedoeld is en dat dus Mechteld Palikonis niet de moeder, maar de eerste vrouw van Gerardus was, hetgeen chronologisch ook beter zou voorkomen: hij was immers in 1320 reeds voorzitter van een gericht.

In dezen gedachtengang zou passen, dat Gerardus Paleke V (1310-1311) kinderloos stierf en Mechteld Palikonis de Zevener mogelijk eene dochter van Gerardus Paleke IV (1289-1303) was, 'daar deze blijkens noot 9 ook Pallekone werd genoemd [37]). Haar man, zelf reeds Gerardus geheeten, had dus aan dezen voornaam slechts Palick als tweede toe te voegen om te doen uitkomen, dat door 'hem en ziin geslacht de oude Palick's werden voortgezet. In de middeleeuwen (en ook later nog) nam men wel meer den naam zijner vrouw over, vooral wanneer deze eene erfdochter was.

Aan de hand van de verstrekte gegevens pleit deze oplossing, zonder ten volle zekerheid te verschaffen, door haren eenvoud voor hare aannemelijkheid. Zoo dadelijk zullen wij dezen indruk nog versterken.

b. Gerard Palick van Sevenaer II.

De door den Heer Muschart aangeduide Gherit Palick van Sevenaer van 1375 komt reeds in 1361 voor, dus niet lang na de laatste verschijning van Gertrude, weduwe van Gerard van Sevenaer, in 1358. Hij kan dus zeer wel een zoon van dezen vermeenden eersten Gerard Palick v. S. 1 zijn en behoeft niet met hem verwisseld te worden, aangezien G. P. v. S. 1 waarschijnlijk achtereenvolgens met Mechteld en Gertrude gehuwd was en G. P. v. S. 11, die het laatst in 1401 zich vertoont, in 1405 eene weduwe Griete blijkt te hebben nagelaten [38]). Dat 'hij het staketsel-wapen der Palick's overnam, ligt in het gebruik der tijden.

'Ofschoon de gegevens nog ietwat ontoereikend blijven, vindt onze verklaring van het probleem hier toch eenige bevestiging.

Intusschen zou het verleidelijk zijn om, op grond van de in § 2 vermelde schenking omstreeks 1200 van goed in Sevenaer, den schenker G. P. 1 voor een Sevenaer te houden. Alsdan zou G. P. IV een G. P. de Sevenaer zijn geweest, de Mechteld van het Necrologium de echtgenoote van G. P. V. terwijl de mede daarin genoemde G. P. de Sevenaer, de man van Gertrude, dan G. P. VI zou zijn geweest en G. P. de Sevenaer (1361-1401) G. P. VII.

Deze op zich zelf voor de hand liggende oplossing, welke menig voordeel zou bieden, meenden wij echter niet voetstoots te moeten aanvaarden, omdat in het kerspel Sevenaer niet alleen het geslacht Paleke, maar vele andere aanzienlijke families bestonden. Dit is door Mr. R. J. K. M. de Nerée tot Babberich omstandig beschreven in zijne lezenswaardige verhandeling over „De Lymers en hare havezathen" [39]). Bovendien blijkt niet, dat na 1200 een der andere vier G. Paleke's in dat 'kerspel bezit had. Voor het eerst openbaart zich eenig verband tusschen Gerard Palick van Sevenaer 11 en de plaats Zevenaar, wanneer hij op 19 Febr. 1371 door Mechteld van Gelre, 'gravin van Cleve, tot ambtman van de Lymers wordt aangesteld en dan tevens burgman van het grafelijk slot te Zevenaar wordt [40]).

Ambtman bleef hij echter niet lang: gravin Mechteld verpandde namelijk nog in 'datzelfde jaar, op 15 Dec. 1371, de Lymers aan Engelbert van der Mark [41]) en dientengevolge vindt men op 7 Juni 1373 Johan van Wylake als Engelbrecht's ambtman [42]). Als burgman bewoonde G. P. op bedoeld slot een huis „bynnen der valbruggen"; op 3 Maart 1401 [43]) be-

35) Everwijn's zegel berust in Schlosz Anholt, Repertorium III (Stift Vreden), Lade 219, 4, No. 21.

36) Wij zijn Dr. J. Ph. de Monté ver Loren, Secretaris van den Hoogen Raad van Adel, erkentelijk, dat hij ons aan de aldaar aanwezige aanteekeningen van baron van Spaen indachtig maakte en ons daarvan inzage verleende. Eene dier aanteekeningen toch (Deel XV, blz. 220 vo.) bracht ons op het spoor van den aanhef dezer gewichtige inschrijving, welker volledigen inhoud wij danken aan ons medelid Mr. A. P. van Schilfgaarde.

37) Men denke ook aan den richter Paleko van 1302 en Palicko de Pannerdrn van 1316 (vgl. de oorkonden, bedoeld bij de noten 74 en 16).

38) De bewijsplaatsen volgen geleidelijk. Do naastvolgende naamgenoot, de onder *c* te bespreken G. P. v. S. 111, had in 1420 *Hille Vos* tot gade, die hem eene Duivensche hoeve aanbracht, later de Hoeve of Voshoeve genoemd. Vgl. Geld. Leenregister, uitheemsche leenen, no. 95, blz. 121 '(Cleve). Deze hoeve strekte zich ook tot in het kerspel Gruessen (Groessen) uit.

39) Gelre, Bijdr. en Meded., XX (1917), blz. 1-85.

40) Nijhoff, Gedenkw. Gelderland, 11, no. 179, en Arch. Aartsbisdom Utrecht, II (1875), pag. 282 (op deze blz. staat ten onrechte 19 Febr. 1377).

41) De Nerée tot Babberich, a.v., blz. 23, on Arch. Aartsb. Utr., a.v. blz. 286.

42) S. A. Düsseldorf, Stift Elten, Reg. 37.

43) P. N. van Doorninck, Akten uit het Staatsarchief van Dusseldorp van 1400-1414, blz. 65-66.

loofde Willem, hertog van Gelre en Gulik, aan Gherit Palick van Sevenaer, „onse lieve k n a p e", diens huis te Sevenaire, dat G. P. den hertog had „ondergedain en geleent", hem weder te zullen overleveren. Huize Sevenaer behoort thans evenals de heerlijkheid Pannerden aan het geslacht van Nispen.

G. P. V was in 1310-11 getuige ten behoeve van de familie van Winssen. Wij namen aan, dat zijne vermeende zuster Mechteld Gerardus de Sevenar huwde. In overeenstemming hiermede wordt in 1369 in de Schatting van den Lande van Gelre voor het Overkwartier en de Betuwe [44]) onder de aangeslagenen onder Winssen *Gerit van Zevener* aangetroffen, die wel identiek zal zijn met 'Gerard Palick van Sevenaer 11 (1361-1401).

Bij zijne aanstelling in 1371 tot ambtman van de Lymers zegelt deze G. P. v. S. met het staketsel [45]). Tezamen met hem zegelen zijn oom, Heer *Walraven van Wyken (Wye),* die op 28 Febr. 1382 [46]) oorkondt als Walraven van Wye, ridder, richter in de Overbetuwe, en voorts zijn neef Roelof van der Lawyc. Deze Walraven van Wye verzoende zich op 23 Aug. 1361 [47]) evenals o.a. Gerrit Palick van Sevenaer en *Alard van Sevenaer* met de stad Utrecht ter beëindiging van de veete wegens Gherit Holle.

Nadat 'gravin Machteld voornoemd in 1371 Paylken van Sevener o.m. „hare borgh tot Sevenaer mede bevolen" had, blijkt hij eenige jaren later aldaar gegoed te zijn. Hieromtrent worden wij ingelicht door eene reeds door den Heer Muschart aangeduide oorkonde in het archief van het klooster Mariengrave te Doesburg; dit archief wordt thans in het R. A. te Arnhem bewerkt door Dr. A. J. van de Ven, wiens behulpzaamheid ten deze onze waardeering heeft.

Op 29 April 1375 doet blijkens bedoelde akte *Gherif van der Wilten* als leenheer kond, dat Gherit Palic van Sevener, z ij n n e e f, aan diens vrouw *Gerfruyd* verschillende landerijen onder Zevenaar — o.a. in Sevenerbroyc en Poelwickersteghe — als lijftocht gegeven heeft, en beleent hij (G. v. d. W.) haar daarmede. Bij die beleening wordt hij ter zijde gestaan door de beleende mannen *Gherit Palic van der Wilten* en *Willem Palic.*

Deze oorkonde leert ons nog tweeërlei.

In de eerste plaats zien wij bij elkander Gerrit van der Wilten, die G. P. v. S. 11 zijn neef noemt, G. P. van der Wilten en Willem Palic. Aangezien deze vier onderling verwante personen allen met het staketsel zegelen, laten wij aan het slot van ons artikel eene plaat volgen, waar onder de nos. 1 t/m 4 photo's van die zegels zijn opgenomen.

Doch alverder ontwaren wij, dat G. P. v. S. vóór zijn huwelijk met Griete, die eerst in 1405 en dan als weduwe voorkomt, getrouwd was met Gertruyd. Dezen naam ontmoetten wij in het eerste gedeelte van deze paragraaf reeds als gade van een G. P. v. S., maar dit behoeft in ons aldaar opgebouwd betoog geen verandering te brengen, omdat Gertruyd vóór G. P. v. S. 11 overleed. De inschrijving in meergeciteerd necrologium te Emmerik van G. P. van S. en zijne vrouw Gertrudis zal dan ook wegens hare inkleeding denkelijk wel niet op G. P. v. S. 11 slaan, maar op diens vader, die vóór deze Gertrudis stierf.

44) Uitgave van P. N. van Doorninck, pag. 137. De aanslag bedroeg de gewone som van 8 pond.

45) De Raadt, Sceaux armoriés, III, pag. 334, en R. A. Arnhem, Hertogelijk archief (Charterverzameling Rekenkamer no. 485). Het omschrift luidt: S'G[era]rdi Pa[lic]hi [de Z]evenaar.

46) Nichtstaatl. Arch. Westfalens, Ahaus, blz. 14.

47) Regesten Utrechtsch Stadsarchief, no. 305, blz. 57.

c. Gerard Palick van Sevenaer III en de Palick-aansluitingen van Enghuysen, Helbergen en Camphuysen.

G. P. van Sevenaer 11, omtrent wien wij nog verscheidene oorkonden verzamelden, had geen zoons, doch wel drie dochters. De oudste, Fije, huwde in 1385 [48]) den lateren ridder *Deric van Synderen,* die in 1400 niet meer in leven was. Deze liet evenmin zoons na, welke den naam Palick hadden kunnen overnemen; drie dochter waren ook zijn deel [49]). Vermoedelijk was zijne vrouw Fije uit het eerste huwelijk van haren vader geboren, daar diens eerste gade Gertruyd in 1375 nog leefde en Fije reeds in 1385 in den echt trad.

Zooals wij zagen, kwam G. P. 11 nog in 1401 voor, maar in 1405 was hij overleden, want dan verdragen zijne weduwe Griete en hare dochters. zich met den graaf van Cleve over haar mans versterf [50]). Hunne dochter Griete, die met *Evert van Enghusen* gehuwd was, ontving in datzelfde jaar 1405 [51]) zijn leengoed te Oye in de Lymers; in het leenregister wordt zij *Griete van Enghusen* genoemd en *Palick van Enghusen,* haar zoon, wordt „man". Deze laatste komt als *Gerrit Palick van Enghusen* meermalen voor [52]); ook de Heer Muschart vermeldt hem.

Meteen ervaren wij overtuigend hoe de geslachtsnaam Palick als voornaam op andere geslachten overgaat. Het was ongeveer gelijk wij zulks bij de Sevenaer's veronderstelden en aldus geschiedde het herhaaldelijk. Heilwig, de derde dochter van G. P. van Sevenaer 11, werd op deze wijze de moeder van *Gerrit Palick van Helbergen,* van wien de Heer Muschart eveneens gewaagde [52a]).

Reeds in 1358 vertoont zich *Paleke van Camphuysen* als lid van de Duitsche Orde, Commanderij van Dieren [53]). Op 2 Febr. 1375 [54]) bezegelen o.m. Paleke v. C. en zijn zoon Clawes den landvrede van de graafschap Zutphen. Een gezelschap van eenige Palick's tezamen ziet men herhaaldelijk bijeen als waren het leden van eene uitgebreide clan, zoo b.v. op 3 April 1377 [55]), wanneer Gheryt Palike van Camphusen aan Goderd van Ghendringhen toezegt 30 Mark Brabantsche penningen te zullen betalen. Hij zegelt (met de drie schuinbalken van Camphuysen) en met hem zegelen zijn borgen Gheryt Palike van Zevener, Diderich Doys van den Vehuys, Alart van Zevener en Wilhem Palike. Slechts van de twee Sevenaer's is het zegel nevens dat van Camphuysen behouden gebleven: het vertoont het bekende paalhek.

Alard van Sevenaer is waarschijnlijk een jongere broeder

48) P. N. van Doorninck, Akten Gelre en Zutphen 1376-1392 uit S. A. Düsseldorf, pag. 11 (Oork. van 30 Sept. 13%).

49) Id. id. 1400-1404, blz. 10-12 (Oork. van 31 Maart 1400 betreffende de huwelijksvoorwaarden van Hadewig, eldeste dochter wilner heren Derix van Synderen, en Johan bastert van Gelre, zoon van voormelden hertog Willem; haar grootvader G. P. v. S. 11 behoort dan mede tot haar huwelijksvrienden).

50) H. Raad van Adel. Aant. v. Spaen, deel XV, pag. 221 en 221 vo.

51) G. L. R., Uitheemsche leenen, no. 97, blz. 123 (Cleve). Met G. L. R. wordt steeds de uitgave van „Gelre" bedoeld.

52) Het laatst op 28 Juni 1452 (Archief Wisch, Reg. 34).

52a) Het 0. B. van Lonnep 11, blz. 338, geeft hem eene E n g h u y s e n tot moeder, doch hij heeft op 4 April 1464 eene natuurlijke dochter, die denzelfden voornaam draagt als zijne vermeende moeder Heilwig van Sevenaer, namelijk Heylcken en eene zuster Geertruyt, die naar zijne grootmoeder v. S. genoemd kan zijn (ibid. blz. 54). Knape is hij luidends de oorkonden van 25 Jan. en 18 Oct. 1459 (Arch. Huis Bergh Reg. 770 en 793).

53) De Geer van Oudegein, Register der overheden en leden van de Utrechtsche Balye der Ridderl. Duitsche Orde, 1899, pag. CLXXXVII.

54) Bijdr. en Meded. Gelre, IV (1901), blz. 179. en Fahne. Mumm. 1. no. 33, pag. 54.

55) Nichtstaatl. Arch. Westf., Borken, blz. 89; S. A. Münster, Arch. Schlosz Gemen.

van G. P. van Sevenaer 11 en de man van *Geertruid van Lent*, te voren weduwe van een Doornik. In 1402 opnieuw weduwe, staat zij in 14 *17* [56]) als Gertrude van Sevener met haren zoon *Wouter van Doernick* en diens vrouw Maria aan het klooster te Bedbur eene rente te Nyelle (Niel) af. Zij zegelt dan met een staketsel, overtopt met drie geknotte palen, blijkbaar een slecht uitgesneden barensteel met drie hangers. Vermoedelijk is dit het zegel van Alard geweest, die als jongere broeder van G. P. v. S. II later zijn wapen aldus brak.

De volgende Gerrit Palick van Sevenaer (*1418-1463)* [57]) zal denkelijk haar zoon zijn geweest. Als hoofd van het geslacht zegelde deze G. P. v. S. 111 met het staketsel zonder brisure. Dit leert, nevens de reeds door den Heer Muschart aangehaalde oorkonden van 15 Mei 1428 en 10 Mei 1454, nog een charter van laatstgenoemden 'datum uit voormeld klooster Mariengrave te Doesburg. Alsdan verkoopen Gerit Palick van Sevenar en zijne vrouw *Hilligonde*, zoomede *Henrich van Boedberch* en dien vrouw *Aleit* aan Joncfrou Kathrijn van Ghemen en Vorst o.a. een leengoed, geheeten die Hurste (de Horst) en Bollartsguet. Alle vier verkoopers zegelen, de twee vrouwen met een alliantie-wapen, dat elke onzekerheid omtrent hare herkomst opheft. Aangezien dit ook aan genealogen een leidraad verschaft, zijn de vier zegels mede op onze plaat afgebeed en wel onder de nos. 5 t/m 8. Hilligonde, ons reeds uit noot 38 als *Hille Vos* bekend, heeft in haar zegel her. links een klimmenden vos — een sprekend wapen — en rechts het staketsel van haren man. Henrich van Boedberch voert drie merletten en dit doet Aleit ook in het her. rechterdeel van haar schild. Links bevat echter haar wapen een staketsel en dus is zij als medeverkoopster zeer waarschijnlijk een lid van de Palick-groep. Volgens het 0. B. van Lennep

d. Hypothetische genealogie.

Wij komen eventueel tot de volgende opstelling:

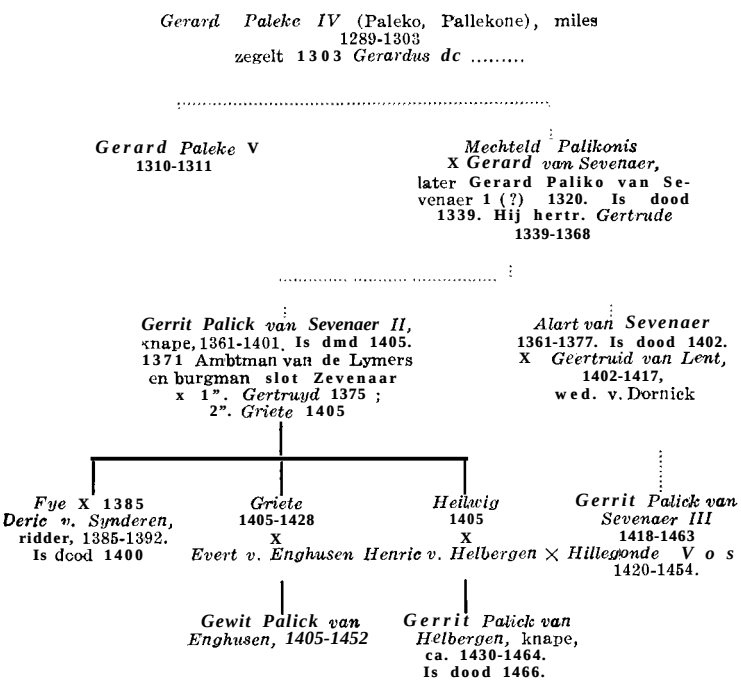

[56]) De Raadt, Sceaux armoriés, 111, pag. 354, en S. A. Dusseldorp, Kap. Bedbur, no. 73.

[57]) Zie voor 1418 0. B. van Lennep, 11, blz. 119; in 1463 woonde hij blijkens de schatcedulle der Lymers te Groissen, d.i. Groessen (Aant. v. Spaen, XV, pag. 221vo.), alwaar zijne vrouw blijkens noot, 38 bezit had.

(deel II, blz. 52, 54, 311 en 338) zou deze Aleit eene zuster zijn van *Gerrit Palick van Helbergen* voornoemd, alsmede de hertrouwde weduwe van *Johan van Lennep*, die in § 6, lett. b, wordt vermeld. Helbergen heeft echter een dwarsbalk met uitgeschulpten rand als wapenfiguur en dus zal deze Aleydt Palicksdochter (zooals zij in het a.w. op pag. 173 en 181 heet) wel geen Helbergen zijn, doch vermoedelijk eene dochter van den eersten oorkonder, G. P. v. S. III.

(Slot volgt).

De oudere generaties van het geslacht der Heeren van Egmond,

medegedeeld door JHR. P. BEELAERTS VAN BLOKLAND.

(Vervolg van LVI, 30).

Willem III was gehuwd met *Margaretha*, een dochter van den Heer *van Blankenhem*, wien J. a Leydis ten onrechte den titel van Graaf geeft. Zij overleed 27 Juni 1312. Hoewel de voornaam van haar vader nergens, voor zoover mij bekend, wordt genoemd, ware het niet onmogelijk, dat deze Gerard heette, en dat hij gehuwd was met Ermengard of Ermesinde, de dochter van Gerard van Luxemburg, heer van Durby, en Machteld van Kleef. Dit vermoeden vindt steun in de speciale 'opdracht, die Heer Gerard — zooals boven vermeld — bij het huwelijk van den Graaf, voor den Heer van Kleef uitvoerde.

Uit het huwelijk van Willem en Margaretha sproten geen kinderen.

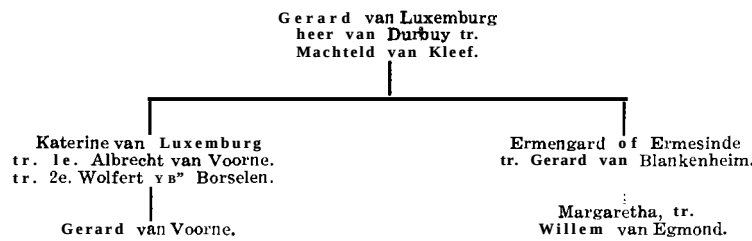

VIbis. *Wouter van Egmond* volgde na het overlijden van zijn ouderen broeder dezen niet onmiddellijk op in diens leengoederen, daar deze blijkbaar rechte leenen waren. Uit gunst kreeg hij echter een voornaam deel van de voorvaderlijke bezittingen, waarvan de lijst nog bewaard is gebleven [64]).

2°. Warmenhuizen, door zijn grootvader verworven. In 1319 had hij verschil van meening met den Graaf omtrent de tienden aldaar [65]).

2°. Harenkarspel en wat er bij behoorde. 16 Jan. 1313 verklaarden de pastoors van Warmenhuizen dat Harenkarspel een vrij ambacht van Wouter was [66]).

3°. Huisduinen en wat er bij behoorde, hetwelk door zijn grootvader gekocht was in 1283.

4°. Het halve ambacht van Petten.

5°. De Zijp, reeds eigendom van zijn grootvader.

6°. De helft der sluizen te Nieuwendoren.

7°. De Ketelduinen (aan de Zijpe) en wat er bij behoorde, benevens enkele andere leenen.

Van de abdij van Egmond kreeg hij de tienden van Hillegom [67]) in leen. In 1312 trof hij met den abt een over-

[64]) Regest. Hann. blz. 84.

[65]) Van Mieris 11 blz. 210 en 213.

[66]) Busken Huet & van Veen, verslag archivalia te Parijs blz. 18.

[67]) a Leydis, Annales p. 61.

eenkomst betreffende zijn rechterlijke bevoegdheden te Egmond [68]).

Het Nieuwe klooster in Haarlem gaf hij na machtiging van zijn broeder Jan (31 Oct. 1312) [69]) in vrijen eigendom aan het Sint Janshuis aldaar en daar tegenover ontving hij van den commandeur en het convent der Johanniters te Utrecht het vruchtgebruik van het goed bij Crayenborch en Coudenhove nabij Delft. In Aug. 1315 maakte Wouter een rente op Crayenburger en Coudenhoverland aan het klooster Egmond ter memorie van zichzelf en van zijn broeder Nicolaas [70]).

In hetzelfde jaar nam hij met 60 man aan de krijgstocht naar Vlaanderen deel [71]). Dat het Slot op den Hoef toen door de Friezen zou zijn verbrand, gelijk Hovaeus vermeldt, staat in geen enkel bericht van tijdgenooten te lezen. Hij overleed 3 Sept. 1321 en was gehuwd met ***Beatrijs,*** een dochter van den heer ***Diederick van den Doortoghe,*** ridder, en vrouw ***Ermegaerd.*** Als erfdochter werd zij na doode haars vaders 26 Jan. 1306 beleend met: 1°. de woning te Doortoghe met 30 morgen lands. 2°. Het ambacht van Zevenhuizen met de visscherij en het griend. 3°. Het ambacht Zegwaard en 20 pond tienden aldaar boven de lijftocht, die haar moeder daar uit had.

Beatrijs betaade den graaf daarvoor 450 pond Holl. [72]). Bovendien beleende de abt van St. Paulus te Utrecht haar met de tienden van Zevenhuizen[73]) 28 Juli 1306.

In 1309 was zij nog onder voogdij van haar stiefvader Willem van Leyden en haar oom Floris van den Doortoge, zooals mijn vader vermeldde [74]).

12 Jan. 1317 bevestigde de Graaf de lijftocht van 200 pond 's jaars, die Wouter haar op de visscherij en tienden van Warmenhuizen en Harenkarspel gegeven had [75]). Zij overleed 11 Sept. 1323.

Uit hun huwelijk sproten waarschijnlijk vier kinderen,

De oudste zoon, Heer *Jan,* trad in het huwelijk met ***Guyote van IJselstein,*** dochter van heer ***Aarnoud*** en *Maria,* bastaarddochter van Guy ***van Avesnes,*** bisschop van Utrecht.

Door dit huwelijk kwamen Egmond en IJselstein in een hand.

De 'tweede zoon, Heer ***Gerrit,*** overleed waarschijnlijk kinderloos. De jongste zoon heette ***Wouter*** en komt met Jan in 1359 in een zoenbrief met Delft voor [76]).

De eenige dochter was waarschijnlijk ***Yda van Egmond,*** die volgens van Leeuwen [77]) in het huwelijk trad met ***Willem van der Duyn.*** Uit hun huwelijk sproten vier zoons die door Arent van Egmond met diverse goederen beleend werden.

VIter. *Claes van Egmond* werd 21 Oct. 1303 door heer Nicolaas van Putten beleend met diens woning en land te Heemstede [78]). Volgens van Mieris [79]) was hij 'getuige van den Graaf 11 Aug. 1305, terwijl hij volgens het Necrologium 21 Mei van dat jaar overleed [80]). Wellicht was hij gehuwd met ***Elisabeth,*** een dochter van heer *Henric van Heemskerck* [81]), uit welk huwelijk dan een dochter ***Lijsbeth*** sproot [82]).

VIquater. ***Jan van Egmond*** schijnt na het kinderloos overlijden van zijn broeder Willem eenige aanspraken op grafelijke leenen te hebben laten gelden, o.a. op Tutingehorn, Petten en de Zijpe [83]). Hij werd evenwel afgewezen. De gissing, dat hij de stamvader van de takken Meresteyn en Kenenburg is geweest, werd door mijn vader weerlegd [84]). Hij overleed 31 Oct. 1312.

IIbis. ***Gerard van Egmond*** was bij den dood zijns vaders in 1208 blijkens de inschrijving in het Necrologium reeds ridder. In de bewaard gebleven stukken van zijn tijd mochten wij hem overigens niet terug vinden. Dezelfde bron leert ons dat hij 24 Februari 1217 overleed. J. a Leydis stelt zijn heengaan eerst tien jaar later en deelt mede dat het plaats had in terra sancta.

Hiervoor zijn mij echter geen bewijzen in handen gekomen. Ook de naam zijner echtgenoote is mij onbekend.

Uit hun huwelijk sproot:

111. ***Waltherus van Egmond,*** door J. a Leydis een zoon van Gerard genoemd [85]), overleed 29 Mei 1223.

Hij was gehuwd en had de navolgende kinderen:

1. ***Lubbert,*** abt van Egmond, waarvan we de filiatie eeveneens slechts door J. a Leydis vermeld vinden, wordt „consanguineus" van Willem (11) genoemd [86]). Hij overleed 5 Aug. 1263.
2. ***Arnoldus,*** volgt IV.
3. ***Nicolaas,*** volgt IVbis.
4. ***Waltherus,*** volgt IVter.
5. ***Menso van Egmond.*** Mogelijk werd hij de vader van abt ***Hugo Mensonius*** (Mensenzoon) waarover J. a Leydis bericht [87]). Anderen noemen hem Hugo Harlemius, misschien naar zijn <geboorteplaats.

IV. ***Arnold van Egmond*** koopt van zijn broeder Lubbert land onder Winnemersweet [88]) in 1252. Tien jaar later vergunt abt Lubbert hem, dat zijn leenen zullen blijven aan zijn kinderen [89]).

In 1264 vinden we hem dan ook als leenman van de abdij vermeld [90]), terwijl de abt in hetzelfde jaar oorkondt, dat „dilectus fidelis noster Arnoldus dictus de Haecmunda" zeker goed verkocht heeft [91]). Dezelfde vergunt hem in 1267 eveneens het leenbezit voor zijn erven van zekere gekochte goederen [92]).

Arnold stierf 7 Juli 1275.

Hij was gehuwd en had een zoon:

68) van Mieris 11 blz. 127.
69) Rcg. Hann. blz. 47.
70) Reg. Hann. blz. 60.
71) van den Bergh, Gedenkstukken I blz. 109.
72) Rog. Hann. blz. 19. Dag en jaar onjuist aldaar vermeld.
73) Reg. Hann. blz. 18 (verkeerd herhaald op blz. 164).
74) Nederl. Leeuw 1922.
75) Reg. Hann. blz. 69.
76) van Mieris 111 blz. 92 en 93.
77) Bat. 111. blz. 941.
78) Reg. Hann. blz. 9.
79) t.a.p. 11 blz. 119.
80) c.f. H. van Wiin. thuiszittend Leeven, 11 blz. 111. Hieruit blijkt dat 'de Egmonder abdij 'toen nog de Paaschstijl gebruikte, terwijl waarschijnlijk vijf jaar later de Kerststijl werd ingevoerd. (c.f. Fruin Handboek der Chronologie blz. 100).
81) Wapenheraut VII blz. 304.
82) Reg. Hann. blz. 137, 138 en 143.
83) A. R. A. 's-Gravenhage. Reg. E. L. io fol. 23.
84) Nederl. Leeuw 1914 blz. 354 en vlg.
85) t.a.p. blz. 42.
86) O.H. 1. no. 580.
87) t.a.p. cap. 55.
88) 0. H. I. no. 579.
89) 0. H. 11. no. 90.
90) 0. H. II. no. 128.
91) 0. H. 11. no. 120.
92) 0. H. 11. no. 159.

V. ***Gerard van Egmond.*** In 1293 verklaart de abt zeker leengoed tot vrij eigengoed ten bate van „Gerardus filius Arnoldi bone memorie dicti de Hecmunda [93]). Ook a Leydis noemt hem een zoon van Arnold maar vermeldt laatstgenoemde ten onrechte als ridder [94]). Gerard overleed 31 Maart 1332. Hij was de vader van *Dirck Screvel,* abt van Egmond die 29 Sept. 1335 overleed en zelf een bastaardzoon had [95]). Gerard had een bastaardbroeder ***Woufer,*** zooals a Leydis bericht [96]).

IVbis. ***Nicolaas van Egmond,*** ridder, blijkens het kalendarium van zijn broeder Lubbert: „anno eodem cclxiij Lubbertus 2 primus abbas Egmondensis regalis, obiit nonis Augusti.

93) 0. H. II. no. 537.
94) t.a.p. blz. 42.
95) Bijdr. Hist. Gen. 35 blz. 75.
96) t.a.p. blz. 42.

Hic Lubbertus abbas et Arnoldus de Egmonda miles, Nicolaus de Egmonde et Walterus dictus Stoutkint. milites et Menso fratres fuerunt" [97]). Nicolaas wordt in de oorkonden niet verder genoemd.

IVter. ***Wouter van Egmond,*** ridder, bijgenaamd Stoutkind, vinden we het eerst vermeld als getuige in een privilegium der stad Haarlem uit het jaar 1248 [98]), dat door sommigen niet voor echt wordt gehouden. Over hem en zijn nakomelingen publiceerde mijn vader een artikel [99]). Wij willen hier slechts vermelden dat hij voogd was over Willem (II), zooals vermeld.

Tenslotte moge hier een tabellarisch overzicht volgen.

97) t.a.p. blz. 42.
98) 0. H. 412 on 413.
99) Nederl. Leeuw 1914 blz. 354.

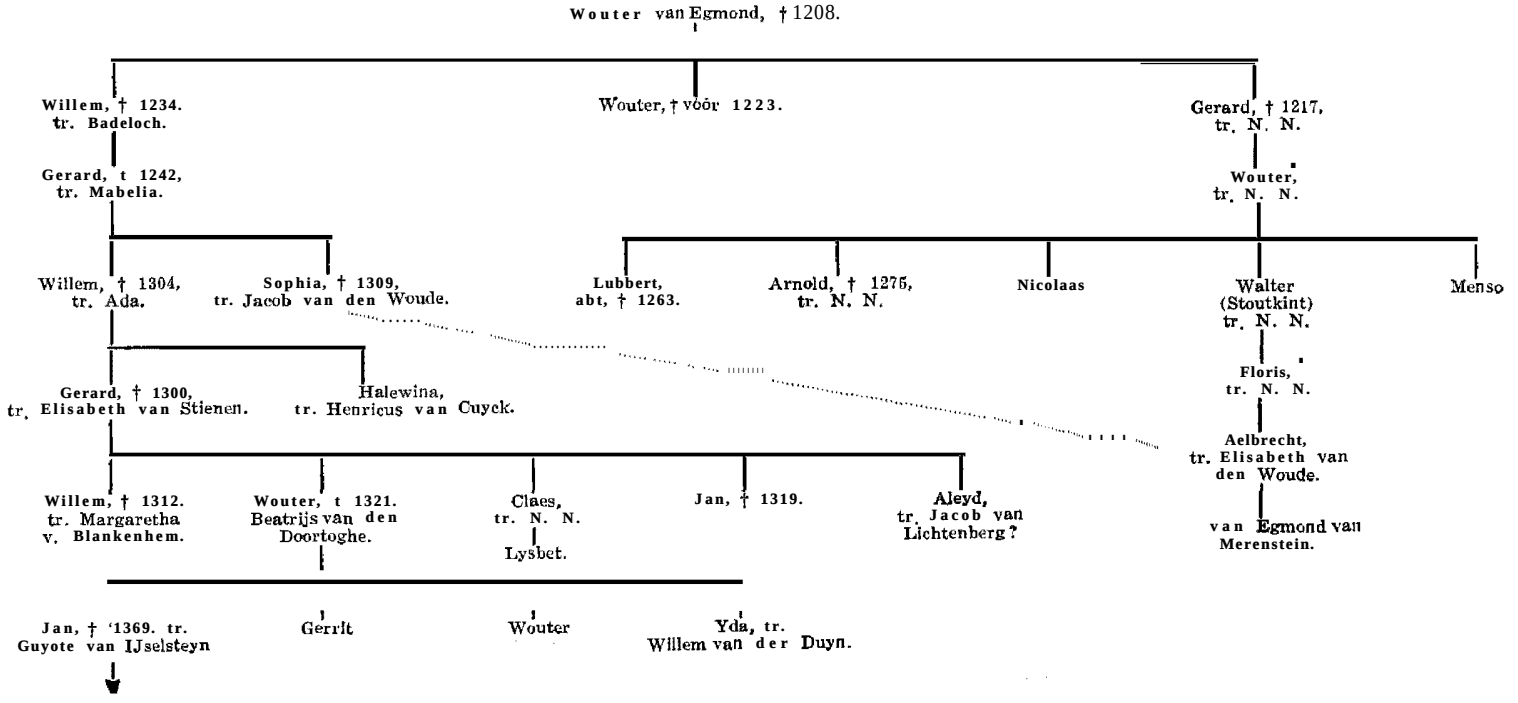

Epke Roos van Bienema,
zijn afstamming en zijn gezin,

door Mr. S. M. van Haersma Buma.

Hoe één enkele vergissing in een proclamatieboek tot een schijnbaar gefundeerde, doch in werkelijkheid fictieve stamreeks kan leiden, bleek mij bij het zoeken naar de afstamming van ***Epke Roos van Bienema.*** Daar 'deze Bienema bovendien, voornamelijk langs zijne zeven dochters, voorkomt in de kwartieren van vele onder ons levende leden van bekende geslachten, kwam mij publicatie van eenige gegevens over zijn afstamming en zijn gezin niet ongewenscht voor.

Bij het 'opsporen van de afstamming van Epke Roos van Bienema werd uitgegaan van het vermelde in het Stamboek der familie Bergsma (door E. Bergsma, Rotterdam, 1882) waarin wordt vermeld, dat ***Epke Roos van Bienema,*** echtgenoot van ***Sara Susanna Bergsma,*** een zoon was van ***Fokke Bienema*** en ***Tetfe Roos*** en een kleinzoon van ***Harmanus Bienema,*** terwijl uit de verdere gegevens bleek, dat de familie Bienema uit Schoterland afkomstig was.

Aangezien de leden van dit geslacht als doopsgezind bekend stonden, kon, bij het opsporen van de stamreeks, geen gebruik worden gemaakt van doop- en trouwboeken en moesten andere archivalia van Schoterland ter hand worden genomen. Inderdaad wordt in de proclamatieboeken van Schoterland van 1763 en 1768 vermeld ***Fokke Bienema,*** apotheker te Heerenveen: op 1 Juni 1763 mede naast zijne echtgenootc ***Tetje Epkes Roos,*** terwijl daarin, in de jaren 1777 en 1778, voorkomt ***Harmanus Bienema,*** oud-apotheker te Heerenveen. Men moet teruggaan tot 7 April 1728 om nog een spoor van Harmanus te vinden, doch men vindt hem daar dan ook met den naam van zijn vader én met dien van zijne vrouw. Het proclamatieboek van Schoterland vermeldt op dien datum n.l.: ***Harmanus Marci Binema*** en ***Grietje Foockes,*** echtelieden te Heerenveen. Meer werd van dit echtpaar niet gevonden.

Thans dus op zoek naar een ***Marcus Bi(e)nema,*** wellicht zoon van ***Harmanus.*** En inderdaad vinden wij in het proclamatieboek van Schoterland op 8 Nov. 1719 ***Marcus Harmanus,*** apotheker te Heerenveen, tesamen met zijn broeder ***Claas Harmanus.*** Marcus Harmanus komt verder niet voor,

maar Claas Harmanus wordt nog in de proclamatieboeken vermeld op 2 April 1721 en 9 April 1727 en heet daar *Claas Harmanus Bynema*. De veronderstelling, dat *Marcus Harmanus* de vader is geweest van *Harmanus Marci Binema* is dus niet te gewaagd.

Wij gaan derhalve verder en zoeken naar een *Harmanus*, wellicht zoon van *Marcus*. Ook hier blijkt het spoor door te loopen. In het proclamatieboek van 1694 en in het authorisatieboek van *1684* en 1675 (alle van Schoterland) 'komt voor *Harmanus Marci,* apotheker en koopman te Heerenveen. In dit laatste jaar (fo. *29)* wordt hij vermeld met zijn broeder *Johannes Marci,* apotheker te Heerenveen, die, op zijn beurt, in de proclamatieboeken van Schoterland herhaaldelijk met den naam *Bienema* of *Bynema* voorkomt.

Het zoeken was nu naar een *Marcus,* doch deze werd in de archivalia van Schoterland niet aangetroffen.

De gevonden gegevens (brachten thans de volgende stamreeks, die als uitgangspunt voor nadere onderzoekingen kon dienen:

1. *Harmanus Marci (Bynema),* apotheker en koopman te Heerenveen, vermeld 1675, '84 en '94.

11. *Marcus Harmanus (Bynema),* apotheker te Heerenveen, vermeld 1719.

111. *Harmanus Marci Bi(e)nema,* apotheker te Heerenveen, vermeld 1728, '77 en '78, tr. vóór 7 April 1728 *Grietje Foockes.*

IV. *Fokke Bienema,* apotheker te Heerenveen, vermeld 1763 en *'68,* tr. vóór 1 Juni 1763 *Tetje Epkes Roos.*

V. *Epke Roos van Bienema.*

Nu dit raam was opgezet werd een onderzoek ingesteld naar eventueele onder de familie van Bienema berustende papieren. Bij navraag bleek een stamboek der familie in handschrift zich te bevinden bij den Heer Ir. E. L. C. Schiff te Voorburg, die zoo welwillend was, mij dit stamboek ter inzage te verstrekken.

Groot was mijne voldoening, bij het openslaan van dit boek, als stamvader vermeld te vinden den tevergeefs in Schoterland gezochten *Marcus*! Hij bleek te zijn *Marcus Zntes Binema,* apotheker eerst te Leeuwarden, daarna te Heerenveen. Het Klein-consentboek van Leeuwarden vermeldt in 1646 *Marcus Intes,* apotheker, en *Trijntje Claeses,* echtelieden te Leeuwarden. Het stamboek vermeldt als zijne echtgenoote *Trintje Claeses Bouma,* dr. van *Claes Jacobs* en *Botje Joannis.* De eerste generatie van het stamboek was derhalve te verifieeren en bleek betrouwbaar. Nu moet blijken, of ook de overige 'gegevens met elkander overeenkwamen.

Hoe groot was echter mijne verbazing te lezen, dat de stamreeks in het stamboek niet werd voortgezet langs den hierboven onder 1 vermelden H a r m a n u s *Marci,* maar langs diens (eveneens reeds vermelden) broeder J o h a n n e s *Marci Binema!* In het stamboek kon dit onmogelijk een vergissing zijn, want de eerste vier generaties waren alle met de hand van Johannes Marci Binema zelf ingeschreven en deze zoude zichzelf toch niet een gefingeerden zoon en kleinzoon hebben toegedacht! Maar bovendien was het door Johannes Marci gebodene op andere wijze te verifieeren. Hij gaf tal van koop- en verkoopakten op, waarvan de proclamatiën in de archivalia van Schoterland werden gevonden. Als zijn zoon gaf hij op *Harmanus Johannis Binema,* apotheker te Heerenveen, die op vastenavonddag 1727 door Ds. Carolinus in den echt werd verbonden met *Grietje Fokkes* uit Noorderdragten en uit welk huwelijk op 10 Januari 172[illegible] te Heerenveen werd geboren een zoon *Fokke,* gedoopt aldaar 26 Februari daaraanvolgende. Het trouwboek van Heerenveen leert ons, dat aldaar op *2* Maart 1727 zijn getrouwd *Harmanus Binema* en *Grietje Fokkes* van Dragten en het doopboek van die plaats vermeldt, dat aldaar op 2 6 F e b r u a r i *1728* gedoopt is *Fokke,* als zoon van *Harmanus Bienema* en *Griefje Fok,kes.* Helaas beide malen zonder patroniem bij den echtgenoot. Desalniettemin bleek het stamboek van Johannes Marci zeer betrouwbaar en moest de vermelding in het proclamatieboek van Schoterland op 7 A p r i l 1728 van het echtpaar *Harmanus* M a r c i *Binema* en *Grietje Foockes,* voorzoover betreft de vermelding van het patroniem van den echtgenoot, als onjuist worden aangemerkt. Wellicht is op deze plaats bij Harmanus, als zoon van Johannes *Marci,* bij vergissing zijns vaders patroniem tusschengevoegd. Zonder het keurig bewerkte stamboek van Johannes Marci had deze vergissing echter licht tot het samenstellen van eene geheel foutieve stamreeks aanleiding kunnen geven!

Aangevuld met verscheidene andere gegevens is de stamreeks van *Epke Roos van Bienema* thans als volgt op te bouwen, waarbij zich dan als vanzelf de beschrijving van zijn gezin aansluit.

1. *Marcus Intes (Binema),* geb. omstr. 1615 (doopsgez.), apotheker, eerst te Leeuwarden, daarna te Heerenveen, vermeld Klein-consentbk. Leeuwarden *1646,* † Heerenveen 7 Oct. *1656,* begr. 10 Oct. d.a.v., tr. omstr. 1645 *Trijntje Claeses (Boumaj,* † Heerenveen *17* April 1673, begr. 20 April d.a.v., dr. van *Claes Jacobs* en *Botje Joannis.*

11. *Johannes Marci Binema,* geb. Leeuwarden 27 Jan. 1648 (doopsgez.), apotheker en koopman te Heerenveen, vermeld authorisatiebk. Schoterland *1675,* proclamatiebk. Schoterland 1690, '91, 1720, '22, '24, '25, hypotheekbk. Schoterland 1690, † Heerenveen 6 Jan. 1733, begr. ald. 13 Jan. d.a.v., tr. Heerenveen (voor grietman Daniel de Blocq van Scheltinga) 7 Maart 1679 *Feickjen Harmens Loocksma,* geb. Rauwerd (Rauwerderhem) in Maart 1659, † Heerenveen 27 Juni 1740, dr. van *Harmen Claesen* en *Maijke Sjoerts Loocksma.*

111. *Harmanus Jo(h)annis Bi(e)nema,* geb. Heerenveen 4 Maart 1694 (dopsgez.), apotheker te Heerenveen, vermeld proclamatiebk. Schoterland 1728 (als *Harmanus Marci(!) Binema),* 1777, '78, † Heerenveen 11 Aug. 1780, begr. 18 Aug. d.a.v., tr. Heerenveen (Geref.k.) 2 Maart 1727 *Grietje Fokkes,* geb. Dragten 7, ged. [1]) Noorderdragten (Geref.k.) 10 Jan. 1697, † Heerenveen 28 Nov. 1735, begr. Dragten 7 Dec. d.a.v.

IV. *Fokke Bienema,* geb. Heerenveen 10 Jan., ged. ald. (Geref.k.) 26 Febr. 1728, apotheker te Heerenveen, vermeld proclamatiebk. Schoterland 1763 en '68: niet alleen besteedde hij zijn aandacht aan zijn familievak, de pharmacie, doch tevens legde hij zich toe op het ontginnen van laagveengronden, de zoogen. lage verveeningen. Deze lage verveeningen waren in de 2e helft der 18e eeuw n.l. een aanzienlijke bron van inkomsten. Immers in 1751 werd in Friesland een nieuwe wijze van veenen, door veenlieden uit Giethoorn, ingevoerd, het

1) Aangezien het doopboek van Noorderdragten van *1697* niet aanwezig is, was het niet mogelijk, dezen doop te verifieeren noch ook de namen der ouders van *Grietje Fokkes* daarbij op te sporen. In de archieven van Smallingerland komen tusschen 1695 en 1725 wel voor *Foocke Sijtzes, Foocke Wijtzes* en *Foocke Lijckles,* allen cum uxore, de eerste meermalen als kooper van land te Noorderdragten, doch niet was uit te maken of een van dezen de rader van *Grietje Fokkes (Foockes)* is geweest.

zoogen. „veenen met den beugel". Voordien werd een stuk veenland uitgeveend, door dit stuk land in te polderen, het vervolgens in gelijke reepen (ribben) te verdeelen en door tenslotte de eene rib uit te steken en het uitgestoken veen op de andere rib ter drooging neder te leggen, telkens om de andere rib. Bij het „veenen met den beugel" werd echter niet ingepolderd, doch werd het veen over de geheele oppervlakte van het uit te veenen veenland uitgebaggerd. Het is duidelijk, dat ieder stuk veenland op deze wijze tweemaal zooveel opbracht, terwijl bovendien de kosten van inpoldering werden uitgespaard. Door de winsten uit deze verveeningen was Fokke Bienema (en na hem zijn zoon Epke Roos van Bienema) dan ook in de gelegenheid, zich een aanzienlijk vermogen te vergaren. Maar ook is het duidelijk, dat het „veenen met den beugel", hoe voordeelig voor den verveener, zeer nadeelig was voor de provincie (om niet te zeggen: niet door „den beugel" kon!). Immers hierdoor ontstonden uitgebreide veenplassen (waarvan er ook thans nog verscheidene overig zijn), die bij storm of zelfs 'hevigen wind, in heftige golfslag kwamen en zoodoende gevaar en schade voor de omliggende landerijen en ook voor de zeeweringen deden ontstaan. Het is tegen deze 'gevaren, dat de grietman van Doniawerstal, Jr. Johan Vegilin van Claerbergen zijn waarschuwend „Vertoog" richtte tot de Staten van Friesland (1766). Naar 'aanleiding van dit „Vertoog", gaven de Staten van Friesland blijk, voornemens te zijn, de lage verveeningen aan regels te 'binden, doch zonder succes natuurlijk! Want eenige groote verveners (Nicolaus van Heloma, Harmen Hiddinga, Fedde Terwisga en Fokke Bienema) requestreerden aan de Staten van Friesland, om te verhinderen, dat deze aan hunne voornemens uitvoering zouden geven (1766). En inderdaad zagen de Staten van hunne voornemens af. Wel werden in 1777 enkele beperkende bepalingen gemaakt (trouwens alleen voor Stellingwerf Westeinde), doch het duurde tot de Resolutie van het Departementaal Bestuur van 9 Januari 1805, eer de lage verveeningen, althans in beginsel, aan regels werden gebonden [2]). Tot dat jaar toe konden de Bienema's, vader en zoon, bij voortduring hun vermogen vermeerderen en dit tot eene aanzienlijke hoogte opvoeren.

Fokke Bienema † (waarsch. Oudeschoot (Schoterland), h. Veenwijk) '2 Dec. 1773, begr. Heerenveen 11 Dec. d.a.v., tr. (waarsch. voor het gerecht te Sneek) 9 Oct. 1754 *Tetje Epkes Roos* (doopsgez.), koopt een veenplaats te Oudeschoot en sticht daarop h. Veenwijk 1763, dr. van *Epke Sipkes Roos* en *Aachjen Scheltema* [3]).

V. *Enke Roos van Bienema* [4]), geb. Heerenveen 24 Jan. *1767* (doopsgez.), vermeld Groot-consentbk. Leeuwarden

2) Zie Mr. W. W. Wichers Wierdsma: „Geschiedenis van het administratief toezicht op de lage verveeningen in Friesland", Leiden 1885, blz. 7 vlg.

3) De wed. Boos, geb. *Scheltema*, behoorde (met Tamme Douwes) tot de laatste twee lidmaten van de Meniste gezindheid, bijgenaamd het „Jan Jacobsvolkje" of het „fijnste strengetje", gesticht door haren betovergrootvader *Jan Jacobs* ***(de Heere?).***

4) Hij werd genoemd naar zijn grootvader *Epke* Roos. Volgens Friesch gebruik voerde hij, mét diens voornaam, mede diens geslachtsnaam, door het tusschenvoegsel „van" met zijn eigen geslachtsnaam verbonden (cf. o.a. Adama „van" Scheltema, Fruytier „de" Talma, Acronius „à" Buma, enz.). Hij wordt dan ook steeds vermeld als Epke Roos *van* Bienema. Deze naamsvermeerdering bleef echter, volgens voormeld gebruik, persoonlijk. Zijne kinderen (voorzoover niet in eenzelfde geval verkeerend, zie V. 4) komen dan ook uitsluitend mot den naam Bienema voor. De naar hem genoemde kleinzoon noemde zich weder Epke Roos *van* Bienema. Blijkbaar was de bekendheid met bovengenoemd gebruik destijds echter uitgesleten. Althans sedertdien voeren de leden van dit geslacht allen den naam *van* Bienema.

5) Tot de volksrepresentanten, die in Juni 1795 verkozen zijn, heeft hij niet meer behoord.

1793 en 1810, provisioneel representant van het Friesche Volk Febr. 1795, lid commissie der volksrepresentanten tot waarnemen der zaken van het college van Gedeputeerde Staten 25 Febr. 1795 [5]), † Oudeschoot, h. Veenwijk, 27 April 1810, tr. Dantumawoude (Dantumadeel) (Geref.k.) 28 Juli 1789 *Sara Susanna Bergsma,* geb. Dantumawoude 28, ged. ald. (Geref.k.) 30 Juli 1769, † Leeuwarden 24 April 1836, dr. van Mr. *Pieter Adrianus Bergsma*, raad ter Admiraliteit van Amsterdam 1767, volmacht ten Landsdage van Friesland wegens Dantumadeel uit den Stand der eigenerfden 1767-'82, uit den Stand der edelen 1783-'95, Gedeputeerde Staat van Friesland 1778, lid van het Mindergetal 1781, secretaris 1780 en grietman 1782-'95 van Dantumadeel, ontvangergeneraal der Floreenen in Dantumadeel 1801, dijkgraaf van Oostdongeradeel, baljuw van Dantumadeel en Kollumerland en Nieuw-Kruisland, lid Departementaal Bestuur van Friesland, en *Dodonea Jacoba Doitsma.*

Uit dit huweliik (allen doopsgez.):

1. *Fokke Bienema,* geb. Dantumawoude 16 Jan. 1790, 'ontvanger directe belastingen te Akkrum 1815, *te* de Knijpe 1817, kapt. Friesche Schutterij 1815, lid Municipalen Raad 18 l l-'14 en lid Gemeenteraad 1814-'16 van de Knijpe, lid Grietenijraad van Schoterland 1827-'30, lid Provinciale Staten 1827-'32 en lid Gedeputeerde Staten 1830-'32 van Friesland, † Oudeschoot, Herema-State, 3 Dec. 1832, tr. Zweins (Franekeradeel) (Geref.k.) 20 Aug. 1810 *Amelia Wiskje de Swart,* geb. Zweins, Herema-State, 26 Juli, ged. ald. (Geref.k.) 22 Aug. 1790, † Oudeschoot, h. Veenwijk, 26 Oct. 1829, dr. van *Isaäc de Swart,* vaandrig der Grenadiers, volmacht ten Landsdage van Friesland wegens Stellingwerf Oosteinde uit den Stand der eigenerfden 1790-'95, lid van -het Mindergetal 1791-'95, burgemeester van Franeker, en *Martha Kinnema van Glinstra.*

   Uit dit huwelijk zeven kinderen, die ongehuwd of kinderloos overleden, en Mr. *Epke Roos van Bienema*, geb. Oudeschoot, Herema-State, 15 Mei, ged. ald. (Geref.k.) 16 Juni 1811, uit wiens huwelijk met *Riemke Lunia Cats* de leden van het geslacht *van Bienema* stammen, alsmede leden der geslachten *Willinge Prins, Schiff, van Braam van Vloten, Wethmar, Nienoord,* enz.

2. *Tetje Bienema,* geb. Leeuwarden 21 Maart 1792, † ald. 22 Mei 1836, tr. Oudeschoot, h. Veenwijk, 3 Sept. 1812 Mr. *Lollius Adema,* geb. Sneek 5, ged. ald. (Martinik.) 14 Jan. 1790, advocaat te Heerenveen 1813, subst.-officier van Justitie te Heerenveen 1815, te Leeuwarden 1818, officier van Justitie te Heerenveen 1836-'45, † Apeldoorn 20 Nov. 1864, zn. van Mr. *Barro Adema,* advocaat voor het Hof van Friesland 1788, secretaris van Wijmbritseradeel 1788-'95, volmacht ten Landsdage van Friesland wegens Wijmbritseradeel uit den Stand der eigen erfden 1792-'95, drost in het 3de Drostambt van Friesland (Westdongeradeel, Oostdongeradeel en Schiermonnikoog) 1802, dijksgedeputeerde van het

Waterschap Wijmbritseradeel c.a. Contributie Zeedijken 1804-'15, vrederechter in het Kanton Rauwerd, en *Anna Catharina Hora Siccama.*

Uit dit huwelijk de leden van den oudsten tak *(Adema, Hora Adema)* van het geslacht *Adema,* leden van de geslachten *van Beyma, Eekhout, van Goens, Reeling Brouwer, van Sloterdijck, Houwing, Bolomey, Rink, van der Pot, Thoden van Velzen, Houwink, Dorhout,* enz.

3. *Dodonea Jacoba Bienema,* geb. Leeuwarden 3 Nov. 1793, † ald. 22 April 1852, tr. Oudeschoot, h. Veenwijk, 2 Juni 1815 Mr. *Jentje Cats,* geb. Leeuwarden 27 Maart, ged. ald. (Jacobijnerk.) 1 Mei 1793, ontvanger der registratie te Heerenveen 1814, secretaris van Leeuwarderadeel 18 16-'29, voogd Old-Burger-Weeshuis te Leeuwarden 1828-'51, rechter plaatsverv. 1823 en rechter 1834-'38 Rechtbank van len aanleg te Leeuwarden, raadsheer 1838 en vice-president 1847-'53 Provinciaal Gerechtshof van Friesland, lid Provinciale Staten 1819-'30 en lid Gedeputeerde Staten 1829-'30 van Friesland, lid Tweede Kamer der Staten-Generaal 1830-'40, ridder Nederl. Leeuw, † Leeuwarden 2 Aug. 1853, zn. van Mr. *Epeus Cats,* secretaris van Leeuwarderadeel 1792-'95, volmacht ten Landsdage van Friesland weaens Leeuwarderadeel uit den Stand der eigenerfden 1793-'95, rechter Rechtbank van len aanleg te Leeuwarden, en *Anna Reinoudina Manger.*

Uit dit huwelijk de leden van den (thans) oudsten tak van het geslacht *Cats (Lichtenvoort Cats, Manger Cats),* alsmede leden der geslachten *van Andringa de Kempenaer, (van Haersma) de With, van Heerdt tot Eversberg, Obreen. Eekhout, Engelen, Feith, Wichers Wierdsma, Terlet,* enz.

4. *Dirk Poos van Bienema,* geb. Leeuwarden 16 Dec. 1795, † ald. 7 Jan. 1796, begr. Dantumawoude.

5. *Elbrig Bienema,* geb. Leeuwarden 15 Dec. 1796, † Breukelen 11 Juli 1866, tr. Oudeschoot, h. Veenwijk, 20 Sept. 1818 *Tjalling Minne Watze* Baron *van Asbeck,* geb. en ged. (R. K. kerk „Over de Koornmarkt" [6]), met de namen *Calixtus Monulphus Vitus)* Leeuwarden 16 Jan. 1795, page van Z.M. den Koning van Holland 1807, page 18 10 en ordonn.-officier 1812 van Z.M. den Keizer der Franschen, le luit. 14e Regt. Fransche Kurassiers 1812, le luit. inf. 1814, kapt.-adjudant van den Generaal-Majoor-Provinciaal-Commandant van Friesland Johannes Galenus Baron van Sytzama, eervol ontslagen 1824, grietman van Hemelumer Oldephaert en Noordwolde 1824-'36, lid Dijksbestuur 1824 en voorzitter Waterschap Hemelumer Oldephaert en aanhoorige zeedijken, voorzitter Groote Noordwolder Veenpolder 1835, majoor-commandant 1 e Bataillon Friesche Schutterij 1830, luit.-kolonel-tit.-militiecommissaris 2e district 1835-'55, houtvester 3e Jachtdistrict 1828-'52, lid Provinciale Staten 1815-'25 en 1827-'50 en lid Ridderschap 1825 van Friesland, kamerheer i.b.d. van Z.M. Koning Willem 11 1841, ridder M.W.O. 4e kl., Metalen Kruis, † Leeuwarden 24 Febr. 1855. zn. van

[6]) Dr. G. A. Wumkes; Stads- en Dorpskroniek van Friesland, Deel II (1800-1900), meldt van hem : 1805, Juni 24. De eerste steen van het nieuwe Roomsche kerkgebouw te Leeuwarden gelegd door Jr. *Tjalling* baron *van Asbeck,* hij welke gelegenheid door dien jongeling een zeer toepasselijke aanspraak is gedaan.

Gerrit Ferdinand Baron *van Asbeck,* heer van Berge een Munsterhausen, ritmeester Regt. Oranje-Friesland, prefect van het paleis van Z.M. den Koning van Holland te Leeuwarden 1806, kwartierdrost 1807, waarn. prefekt van Friesland 18 Nov. 1813 [7]), benoemd onder de Edelen van Friesland 1814, lid Provinciale Staten van Friesland 1814-'15, lid Eerste Kamer der Staten-Generaal 1815-'36, ridder Nederl. Leeuw, en *Petronella Agatha* des H. R. Rijksbarones *van Plettenberg.*

Uit dit huwelijk de leden van het geslacht *van Asbeck,* alsmede leden der geslachten *Brantsma, de Beaufort, van Heemstra, Quarles van Ufford, Duyvené de Wit, van Aerssen Beijeren van Voshol, Wildeman.* enz.

6. *Petronella Adriana Bienema,* geb. Leeuwarden 27 Juni 1798, † Heerenveen 29 Aug. 1866, tr. le Oudeschoot, h. Veenwijk, 2 Juni 1815 Mr. *Eco Ypey,* geb. Leeuwarden 9, ged. ald. (Westerk.) 22 Maart 1793, maire 1813 en schout 1814-'16 van Jelsum, lid Provinciale Staten van Friesland 1815-'19, rechter Rechtbank van 1 en aanleg te Heerenveen 1819-'26, † ald. 23 Oct. 1826, zn. van Mr. *Matthijs Ypey,* landschapsbouwmeester 1782-'95, lid Departementaal Bestuur 1805, secretaris-generaal van de prefektuur 1807 en griffier der Staten van Friesland 1814-'55, ridder Orde van de Unie, ridder Orde van de Reunie, en *Maria Louisa de Wendt.*

Uit dit huwelijk de leden van den tak *Haitsma Mulier* van het geslacht *Mulier,* alsmede leden der geslachten *van Isselmuden, Magnée, van der Hoop, Adema, Hora Adema,* enz.

Petronella Adriana Bienema, tr. 2e Leeuwarden 28 April 1834 [Jhr. [8])] Mr. *Hans Willem de Blocq van Scheltinga,* geb. Bolsward 24 Mei, ged. ald. Martinik.) 24 Juni 1802, vomacht 1828-'64, lid Dijksbestuur 1846-'59 en voorzitter 1850-'51, 1856-'57 Waterschap De Zeven Grietenijen en Stad Sloten, lid Provinciale Staten van Friesland 1828-'50, adjunct-houtvester 4e Jachtdistrict 1831-'52, grietman van Schoterland 1833-'51, rechter-plaatsverv. Kanton Heerenveen 1838-'64, commandeur Eikenkroon, † Oranjewoud (gem. Schoterland), h. Oranjewoud, 19 Jan. 1864, zn. van Mr. *Daniel de Blocq van Scheltinga,* advocaat bij het Hof van Friesland 1791, volmacht ten Landsdage van Friesland wegens Schoterland uit den Stand der eigenerfden 1791-'95, jagtofficier 1809, Algemeen Raad van 'het Departement Friesland 1812, maire van Mildam 1813, lid Provinciale Staten van Friesland 18 14-'16, grietman van Aengwirden 1816, en *Mintje Wiarda* en wednr. van *Wikje Minnema de With.*

Uit dit tweede huwelijk de leden van het geslacht *de Blocq van Scheltinga,* alsmede leden van de geslachten *van Pallandt, van Hangest d'Yvoy, Dorhout Mees, van Kinschot, van Welderen Rengers, van Panhuys, von Bittenfeld, van der Vegte,* enz.

[7]) Dr. G. A. Wumkes, t.a.p., vermeldt op dien dag: Prefekt Verstolk legt zijn ambt neer. De eerste kozakken verschijnen te Leeuwarden onder aanvoering van hetman Jesouw Rebreef. Het gezag berust in Friesland bij *Gerrit Ferdinand* baron *van Asbeck.*

[8]) Bij K.B. van 19 Oct. 1858, No. 85, werd Mr. *Hans Willem de Blocq van Scheltinga* verheven in den Nederl. Adel. Dit K.B. **verviel door** niet lichten.

7. Doodgeb. zoon, Leeuwarden 24 Nov. 1799.
8. *Grietje Bienema*, geb. Leeuwarden 9 April 1801, † Wolvega (Weststellingwerf) 4 Sept. 1846, tr. Oudeschoot, h. Veenwijk, 3 Aug. 1820 Mr. *Nicolaus van Heloma*, geb. Heerenveen, h. Voormeer, 25 Juni, ged. ald. (Geref.k.) 29 Juli 1798, advocaat te Heerenveen 1820, grietman van Weststellingw'erf 1821-'50, dijkgraaf Waterschap De Oude Lindedijk 1832-'42, lid Kommissie van Landbouw 1831, kapt, Friesche Schutterij 1831-'33, adjunct-houtvester 1831 en houtvester 1835-'52 4e Jachtdistrict, lid Provinciale Staten van Friesland 1821-'40, lid Tweede Kamer der Staten-Generaal 1840-'50, Metalen Kruis, † Arnhem 16 Sept. 1879, zn. van *Marcus van Heloma*, vervener, eenig aandeelhouder der Weststellingwerfsche geoctrooieerde Veencompagnie (octrooi dd. 1 April 1642) en eenig eigenaar van de Helomavaart met scheepstol (octrooi dd. 12 Aug. 1748) sedert 1798, volmacht ten Landsdage van Friesland wegens Opsterland uit den Stand der eigenerfden 1778-'88, commies van 's Lands gemeene middelen in het Kwartier Zevenwolden ter standplaats Oldeberkoop 1789-'96, drost in het 4e Drostambt van Friesland (Aengwirden, Schoterland en Weststellingwerf) 1805, en *Aletta Catharina van Scheltinga* (zuster van Mr. *Daniel de Blocq van Scheltinga*, vermeld onder V. 6.). Hij hertr. Amsterdam 21 Sept. 1859 *Willemina Johanna van Deudekom*.

   Uit dit huwelijk de leden van den oudsten tak van het geslacht *van Heloma*, alsmede leden der geslachten *Rahussen, Bogaert, Arriëns, van Haersma Buma, Kessler, van Marle* enz.
9. *Dirkje Bienema*, geb. Leeuwarden 26 Febr. 1803, † ald. 29 Juli 1871, tr. Oudeschoot, h. Veenwijk, 29 Juni 1823 *Dirk Zeper*, 'geb. Leeuwarden 2 Febr. 1803 (doopsgez.), zeepzieder ald., voogd Stads Armenkamer 1830-'34, lid Stedelijken Raad 1843-'50, lid Gemeenteraad 185 1-'65, wethouder 1849-'53, 1855-'65 en burgemeester 1865-'71 van Leeuwarden, † ald. 21 Febr. 1881, zn. van *Pier Zeper*, zeepzieder te Leeuwarden, voogd Stads Armenkamer ald. 1785-'87, lid comité revolutionair 6 Febr., provisioneel representant van het Friesche Volk 15 Juni, representant voor de Provinciale Rekenkamer 22 Juni 1795, uit zijne posten ontzet 23 Jan., hersteld 11 Febr., wederom ontzet 23 Febr. 1796, vestigt zich te 's-Gravenhage, keert, na den staatsgreep van Daendels, terug 1798, drost 1802-'07, lid Vroedschap 1808-'10, 1814-'15, lid Stedelijken Raad 1815-'42, (mede)-burgemeester 1818-'23 en wethouder 1824-'42 van Leeuwarden, en *Fenna Hesselink*.

   Uit dit huwelijk leden van het geslacht *Zeper (Waller Zeper)*, enz.
10. *Wilhelmina Remelia Bienema*, geb. Leeuwarden 4 Dec. 1808, † ald. 1 Maart 1875, tr. Leeuwarden 23 Dec. 1825 *Johan Hora Adema* [9]), geb. Sneek 9 Nov., ged. Groningen (Martinik.) 21 Nov. 1798, luit.-terzee, secretaris van Leeuwarderadeel 1829-'40, kapt. Friesche Schutterij 1831, luit.-kolonel-tit.-militiecommissaris le District 1840-'67 en lid Provinciale Staten van Friesland 1834-'50, ridder M.W.O. 4e kl., Metalen Kruis, † Leeuwarden 20 April 1867, zn. van Mr. *Barro Adema* en *Anna Catharina Hors Siccama* (vermeld onder V. 2.).

    Uit dit huwelijk de leden van den jongsten tak *(Hora Adema)* van het geslacht *Adema*, alsmede leden der geslachten *Steenkamp, Albarda, Rijken. Eland. Schultz van Haegen, van Till, van Houweninge*, enz.

[9]) Bij K.B. van 23 Nov. 1865, No. 54, werd aan *Johan Hora Adema* toestemming verleend, den doopnaam *Hora* als geslachtsnaam te bezigen.

Zoo blijkt uit het bovenstaande *Epke Roos van Bienema* de schakel te vormen tusschen een rij van vier geslachten, klaarblijkelijk welgestelde, apothekers te Heerenveen en een gezin, welks negen mannelijke leden in het Friesland van de eerste helft der 19e eeuw een niet geringen invloed hebben bezeten. Immers onder zijn zoon en schoonzoonen komen vóór: één officier van Justitie, één rechter Rechtbank van len aanleg, één raadsheer (vice-president) Gerechtshof: één majoor en drie kapiteins Friesche Schutterij, waarvan twee later luit.-kolonel-tit.-militiecommissaris; twee leden eener Gemeenteraad (Grietenijraad), waarvan één later wethouder (van Leeuwarden); één burgemeester (van Leeuwarden) en drie grietmannen: drie voorzitters (dijkgraaf) van Watersuhappen; twee houtvesters en één adjunct-houtvester: één lid van de Ridderschap: zeven (!) leden der Provinciale Staten, waarvan twee leden van Gedeputeerde Staten; twee leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal en één kamerheer i.b.d. Voorwaar een cumulatie van functies in één gezin, die aan de familieregeeringen van vóór 1795 doet denken en die in onzen tijd zeker niet zonder critiek zoude worden voorbijgegaan!

Ik wil deze mededeelingen niet besluiten zonder een woord van bijzonderen dank te hebben gericht aan den waarnemend rijksarchivaris, Dr. A. L. Heerma van Voss, den ambtenaar, den heer A. Corée, en den concierge van het Rijksarchief in Friesland, aan den archivaris, Mr. A. van der Minne, en den amanuensis van het gemeentearchief te Leeuwarden, alsmede aan den heer W. Jaarsma, commies, chef van het bureau voor het archief ter Provinciale Griffie van Friesland, aan wier hulp en voorlichting ik veel van het 'bovenstaande verschuldigd ben.

Een Duitsche wapensteen in de Hooglandsche Kerk te Leiden,

door Mr. J. Belonje.

Onder de merkwaardige oude grafsteenen, die de Leidsche St. Pancras- of Hooglandsche kerk rijk is, vermeldt Mr. P. C. Bloys van Treslong Prins onder nummer 317 van zijn catalogus [1]) een zwaar beschadigde zerk, die aan weerszijden acht kwartieren 'draagt, r. een serie, waarvan het wapen *Van Quadt* de rij opent en 1. een, die met het wapen *Von Kettler* aanvangt. Van deze kwartieren gaf hij zoo goed mogelijk een beschrijving; in de r. reeks herkende hij sub. 3 het wapen *Merode*, terwijl een zeer onvolledig Duitsch opschrift bekroond door een alliantiewapen: 1. (een stier); 11 *Von Kettler* bewees, dat z.i. hier eertijds begraven waren *Sibylla* geb. Freiin *von Ketteler, N. von Plesse (?)* en Freiherr N. *Quadt von Wickerath*, overleden op 19 Januari 1646, benevens zekere jkvr. *Salome*.. ....

[1]) Mr. P. C. Bloys van Treslong Prins: „Genealogische en Heraldische Gedenkwaardigheden in en uit de kerken der provincie Zuid-Holland", Utrecht 1922, bl. 167, 168.

LEIDEN GRAFZERK OP HET VERHOOGDE CHOOR DER HOOGLANDSCHE KERK GROOT 216×99 CM

Van de uitgaaf van deze „Gedenkwaardigheden" van de provincie Zuid Holland was het niet te verwachten, dat daarin aan iederen opgemerkten steen de volle aandacht werd geschonken, die hij waard was. Trouwens, het heeft evenmin in de bedoeling van den schrijver gelegen een completen maar aanstonds geheel geannoteerden catalogus van alle bestaande Nederlandsche grafschriften te leveren: hij heeft slechts grosso modo gegeven, wat hij gevonden heeft en zijn hoofddoel was steeds daarin gelegen, dat hij door zijn verzamelwerk zou mogen bereiken, dat de monumenten van geschiedenis en kunst der door hem beschreven categorie bewaard zouden worden en speciaal beschermd voor verder vandalisme.

Ofschoon den grafsteen in kwestie door de bovenstaande summiere beschrijving wellicht niet ten volle recht gedaan moge zijn, wij hebben hier toch tenminste eenige belangrijke aanwijzingen en het staat aan den lateren belangstellende om verder te zoeken.

Eenige reizen naar Leiden, de hulp van een op dit gebied uitmuntenden teekenaar, den heer A. J. Th. Kok en de groote medewerking van belangstellenden in binnen- en buitenland brachten mij toen tot de onderneming van een zoodanig voortgezet onderzoek, waarvan het resultaat thans moge volgen.

De zerk, die op het koor van de Hooglandsche kerk ligt, vertoont in 'het midden in een medaillon, gevormd door twee lauwertakken, een tweetal ovale wapenschilden (a. en b.) elk door een helm gedekt: a (in goud) een gaande (zwarte, rood-)getongde stier; helm met wrong en dekkleeden, helmteeken een bos pauwenveeren (in natuurlijke kleur), waarachter terzijde (roode) raderen, door vlammen omgeven, te voorschijn komen *(Von Plesse(n)* of *Pless)* [2] en b. het bekende wapen *Von Ketteler* (de ketelhaak); gekroonde helm en dekkleeden, doch als helmteeken ditmaal de ketelhaak losstaande tusschen de twee veeren.

De randen van de zerk, r. en 1. worden ingenomen door twee reeksen kwartierwapens, te weten::

1. *Quadf v. Wickerafh*	*1. Keffeler v. Nesselrat*
2. *Vlodrop-Leufh*	2. *Schenck v.* Nideggen
3. *Merode*	3. *Nesselrode v.* Stein
4. *Hoemen v.* Odenkirchen	4. *Vietinghoff v.* Schell
5. *Burfscheid*	*5. Bronckhorsf v.* Batenburg
6. *Harf v.* Alstorf	6. Goor v. Kaldenbroek
7. *Gimnich*	*7. Birgel*
8. Pallandt v. Bredebent	8. *Recke*-Camen

Boven elk dezer kwartierwapens, die ieder met een ovaal schildje, gedekt door een veelparelige kroon zijn weergegeven, staan in romeinsche karakters de bijbehoorende geslachtsnamen vermeld, doch daarvan zijn door afslijting slechts schamele restjes over, zooals de teekening duidelijk doet uitkomen. Behoudens de no.'s 7 en 8 (rechts) en 8 (links) zijn de kwartierwapens evenwel zonder groote moeite te reconstrueeren.

Bovenaan de zerk moet een cartouche een drieregelige bijbelsche spreuk (Openbaring van Johannes cap. XIV, vs. 13, gedeeltelijk) bevat hebben, inhoudende het Duitsche aequivalent van onze Statenvertaling: „Ende ick hoorde een stemme uyt den hemel die tot mij seijde / Schrijft / Salich sijn de doode / die in den Heere sterven / van nu aen: Ja / segt de Geest / op dat sij rusten mogen van haren arbeijt : ende hare wercken volgen met haer". En een grootere cartouche, onder het vak met de wapens, geeft tenslotte weer wien deze steen

[2]) Dus afwijkend van het wapen in het na te noemen Goth. Uradel. Taschenbuch voorkomende, doch volgens Dr. H. Grothe: Geschlechts und Wappenbuch des Königreichs Hannover", Hannover 1852.

aangaat. Het opschrift luidt, evenals de spreuk wederom in romeinsche karakters:

HIER LIEGET BEGRXBEN
IN HOFFNVNG DER SELIGEN WEERHEINN
FRAWE SIBYLLA FRETN
VON KETLER.
HERRN WOLRADT VON PLESSE WITTIB
MO IN ERSTER --———— GEWE
SEN — WITTIB ————————
HERRN LVTHERN FREIHERRN
VON QVADT VND WICKRADT
STARF DEN XIV IANVARUN (?) MDCXLVI
IHRENS (?) ALTERS (?) LXXXII J AHR
WELCHEN —— HIER (?) DOCHTER
IVNGFRAW SALOME
GEBORENE FREIN VON QUADT VND WICKRADT
SIE STARF DEN XIV SEPTEMBRIS
Ao. MDCXXXI
ALT INS XXXVIII JAHR
———————— ERSTER EHE
———————— EN

Tenslotte bedragen de afmetingen 99 X 216 c.M., terwijl de gebezigde materie naar het schijnt een z.g. Bentheimer zandsteensoort is. Vroeger was de zerk klaarblijkelijk nog grooter, want op de lange zijden vertoont hij duidelijk sporen van afhakking. Naar den stijl te oordeelen zou zij omstreeks 1650 vervaardigd kunnen zijn.

Een wonderlijken indruk maakt het aanstonds hier op dit grafmonument te ontwaren, dat de kwartieren, die heraldisch rechts geplaatst zijn, geen betrekking hebben op den man, wien het alliantiewapen aangaat!

Weliswaar behooren anomalieën op oude gedenkteekenen meermalen niet tot de uitzonderingen, doch dit voorbeeld doet al heel zonderling aan. In elk geval stelt het den argeloozen beschouwer wèl voor een groot genealogisch raadsel. [3])

Door nadere uitwerking van de beschikbare gegevens blijkt het echter mogelijk een in alle opzichten voldoening gevende verklaring te geven.

Met de aanvankelijk nog schraal voorhanden berichten wendde ik mij allereerst tot wijlen het correspondeerend lid van ons genootschap Z.Exc. Dr. F. von Oidtman, Generalleutnant a.D. te Wiesbaden, die zoo vriendelijk was mij op weg te helpen. Dank zij diens assistentie kon ik toen o.m. de stellige zekerheid verkrijgen, dat de kwartierwapens die waren van de echtgenooten *Luffer Quadf von Wickerath* en *Sibylla von Ketteler* en dat het alliantiewapen betrekking moest hebben op het tweede huwelijk van *Sibylla von Ketteler* met een vertegenwoordiger van het heden ten dage nog bloeiende, uit Mecklenburg-Schwerin afkomstige, geslacht *Von Plesse(n)* of *Pless.* [4])

Lufter Quadf von Wickerath was een van de dertien 'kinderen van *Johan Quadf v. W.* en wel uit diens tweede huwelijk in 1538 [5]) met *(Mariaj Anna van Vlodrop-Leufh* [6]), waardoor zijn geboorte te stellen is nà 1538 en voor 1542: zijn sterfjaar valt omstreeks 1598/'99. Hij was aanvankelijk assessor bij het Reichskammergericht te Spiers en bekleedde daarna de functie van ambtman, achtereenvolgens te Bacha-

3) De bekende heraldicus Dr. 0. Neubecker te Klein Machnow, Berlijn-Zehlendorf schreef mij clan ook onbekend te zijn met een dergelijke wijze van opstellen.

4) Vgl. Gothaisches Genealogisches Taschenbuch der Uradeligen Häuser IV, 1903, en XX, 1919, in voce alsmede de daar aangehaalde literatuur.

5) Mr. L. A. W. J. Baron Sloet: Het hoog adellijk, Vrij Wereldlijk Stift te Bedbur bij Kleef en Zijn Juffers", Amsterdam 1879, CLXXV stelt dit huwelijk op 1542.

6) *Johan Quadt v. W.* tr. 1. 1517 *Anna van Gelder-Arcen;* tr. 2. 3538 *Anna van Vlodrop-Leuth* († 1579).

rach (1594) en te Simmern (1598).

Volgens A. Fahne [7]) was *Sibylla* voornoemd een dochter van *Johan von Ketteler,* heer van Melrich, Ambotten, Esseren, Nesselrath, Cleefsch raad en Münster. ambtman te Elberfeld, † 9 October 1586 en diens vrouw *Agnes Anna Schenck van Nideggen,* † 1602.

Zoover gevorderd, valt het gemakkelijk de kwartieren als volgt te herleiden. Van den man moeten n.l. de grootouders zijn geweest [8]): *Diedrich,* rijksvrijheer *Quadt,* heer van Monheim, die Wickerath koopt 1498 en † circa 1515 en diens echtgenoote *Regina Scheiffart van Merode* [9]), vrouw van Barmen, Sweden, Aldenhaven en Metzenhoven; *Willem van Vlo,drop,* heer van Leuth, Eijsden, Rijckholt en Dalenbroek en diens vrouw *Odilia van Hoemen* van Odenkirchen en zijn overgrootouders: *W 11em Quadt,* die de Keulsche erflandsvereeniging bezegelde 29 Maart 1463 met *Sophia von Burscheid Berntsdr.; (Koenraad) Gerhard van Merode* van Bornheim met *Elisabeth* (Isabella) *Beissel von Gim (me) nich; Wilhelm van Vlodrop* van Leuth, Ridder, met *Alverade von Harff* van Alsdorf en *Arn. van Hoemen* van Odenkirchen met *Margaretha van Pallandt* van Bredebent.

Daarnaast moeten van *Sibylla van Ketteler* de grootouders zijn geweest: *Gothard von Ketteler,* ridder van het Gulden Vlies, pandheer van Elberfeld (1527), † 9 Febr. 1556 en *Sibylle Sophia van Nesselrode,* erfdochter van Nesselrath, benevens *Heinrich* [10]) *Schenck v.* Nideggen († vóór 1553) en *Anna von Vietinghoff* genaamd *Schel(l).* Hare overgrootouders waren tenslotte: *Gofhard von Ketteler,* ridder, heer van Melrich, Hovestadt en Neu-Assen; stichter van een fideicommis met betrekking tot Assen, † 1518 en *Margaretha van Bronckhorst-Batenburg, † 1515: Willem van Nesselrode van Stein* en *Elisabeth van Birgel; Otto Schenck v.* Nideggen, heer v. Walbesk, drost van Geldern en Wachtendonk, † 1518 en van N. *van Horn(e)* van Goor van Kaldenbroek; alsmede *Robert Vietinghoff* genaamd *Sche (e) le Arndfsz.,* heer van Aldendorp en *Margret Diederichsdr. von der Reck v.* Heiden [11]).

Op merkwaardige wijze worden deze acht kwartieren van *Sibylla van Ketteler* nogeens bevestigd door een tweede oude grafzerk, die in het stadje Ootmarsum (0.) te vinden *is. Zij is* daar aangebracht in den voormuur binnen de Ned. Herv. kerk en werd vervaardigd voor *„Ioan Diderich* Baron *van Heyden* tot Schoenradt, Bruch, Boeck en Rhade, Heere des Huijses Oetmarssen", † 20 Aug. 1669, en diens moeder heette, zooals Fahne trouwens erkent [12]) *Catharina van Ketteler,* die toevallig de jongste zuster was van de meergenoemde *Sibylla. Op* dezen laatsten steen, die echter op verre na niet zoo'n kunstwerk is als de Leidsche, zijn de 'kwartieren van de *Kettlersche* zijde uitmuntend bewaard gebleven.

7) „Geschichte der Westphälischen Geschlechter", Köln 1858, bl. 246; 247.

8) Vgl. Ned. Adelsboek 1916, XIV, bl. 141 in verband met „Navorscher" 1870.

9) Gothaïsehes Geneal. Taschenbuch do Freiherrlichen Häuser 1898, XLVIII, bl. 732 ten onrechte: *Katharina.*

10) Bij Fahne Westph. Geschl. t.a.p. bl. 247 en 352: *Johan.* Vgl. ook h.s. genealogie Schenck door C. J. Polvliet (bibl. Ned. Leeuw), waarin zijn moeder voorkomt als *N. van Home van Goor van Kaldenbroek,* dochter van *Allard* en *van N. van Kessel.*

11) Vgl. C. v. d. Recke-Volmerstein en 0. bn. v. d. Recke „Geschichte der Herren von der Recke", Breslau 1878, stammtafel IX § 514, bl. 224 en de daar aangehaalde literatuur. Voor do alliantie *Ketteler-Bronckhorst,* zie ook Fahne Hövel t.a.p. tafel 11.

12) De zerk is vermeld door Mr. P. C. Bloys van Treslong Prins in zijn „Gedenkwaardigheden" Overijssel, Utrecht 1925, t.a.p. bl. 187, 188. Zie ook: A. Fahne: Westph. Geschl. t.a.p. 247.

Twijfel omtrent de identiteit van *Lutter Quadt von Wickerath* en *Sibylla von Ketteler* was door het bovenstaande dus uitgesloten, doch-hiermede tastte ik aangaande de tot dusverre min of meer schimmige figuur van *Von Plesse* nog volkomen in het duister.

De bekende literatuur (de genealogie in de Goth. Taschenbücher is al bijzonder summier!) liet mij geheel in de steek en na veel correspondeeren slaagde ik er tenslotte in door de welwillende tusschenkomst van het Pruissische Staatsarchiv te Münster i.W., het Mecklenburgsche Hauptarchiv te Schwerin en tenslotte van Baron von Plessen-Damshagen, Rittergut Damshagen bij Grevesmühlen, uitsluitsel omtrent zijn persoon te verkrijgen door den archivaris van Baron von Plessen-Damshagen, den heer Wolf Naumann, die juist bezig bleek met het samenstellen van een geschiedenis van het geslacht *Von Plessen.*

Aan diens medewerking heb ik dan ook de navolgende gegevens te danken, die deels ontleend zijn aan het tijdschrift „Mecklenburg", X, 1915, bldz. 91 sqq en XI, 1916, bl. 13 sqq.: H. Peek: „Der Damshager Bach".

De 'gezochte *Von Plessen* heette *Volrad.* Hij was de zoon van *Daniel von Plessen* auf Steinhausen, Hoikendorf, Parin en Dönkendorf (alle in Mecklenburg gelegen goederen). Zijn vader, geboren nà 1527, overleden 15 Maart 1598, werd begraven in de kerk te Neuburg [18]) en huwde in 1559 *Margarethe von Krosigk,* de dochter van *Valentin von Krosigk* auf Eggerstorf en van *Jetske von Negendanck,* die in het jaar 1619 nog in leven was.

Bovengenoemde *Volrad von Plessen* nu was de oudste zoon van een gezin, dat uit vijftien kinderen bestaan heeft. Hij wordt gekenschetst als een „gelehrter und qualificirter von Adel", studeerde te Greifswald (1578). te Heidelberg en ook in Basel (1580). Vervolgens trad hij in dienst van den koning van Bohemen den bekenden Frederik V van de Paltz, wiens aanspraken op de Boheemsohe kroon hij door „einen edirten Tractat defendirte". In 1608 komt hij voor als „Ober und Geheimer Rat" en later nog als „Staatsminister" aan het hof van den lateren zoo ongelukkigen „Winterkoning".

Twee huwelijken worden door 'het familiearchief van *Volrad von Plessen* vermeld, n.l. een eerste met *Kunigundc von Löwenthal,* omtrent welke echtgenoot slechts overgeleverd is, dat zij vóór 1629 overleed en een tweede met de ons reeds bekende *Sibylla von Ketteler,* welk laatste huwelijk stellig nà 1629 gesloten moet zijn.

De heer Naumann teekent hierbij aan, dat ten tijde van dit tweede huweijk de bruid, evenzeer als haar echtgenoot, reeds een tamelijk hoogen leeftijd gehad moet hebben, want in een brief, gedateerd Leiden 21 Januari 1634, die zij richt aan het Mecklenburgsche hertogelijke hof en die zij onderteekent met *„Sibilla von Ketter zu Nesselrodt",* spreekt zij over haar „baufälligen Alter".

Bij de verdeeling van den boedel van zijn ouders werd aan *Volrad von Plessen* het goed Parin toegescheiden, maar, omdat hij zich bij voortduring in buitenlandschen dienst bevond, verhuurde hij dat tegen een jaarlijksche som van ƒ 500.— aan zijn broeders, 'totdat Wallenstein het in 1629 geconfiskeerd heeft, waarschijnlijk op grond van het feit, dat *Volrad von Plessen* nagelaten 'had hem als leenheer hulde te doen.

Bekend is nog, dat hij reeds in 1629 te Leiden gewoond heeft, 'hetgeen voortvloeit uit een anderen brief van hem, gedateerd 27 September van dat jaar. Op 11 Augustus 163!

18) Dr. Naumann berichtte mij, dat zijn fraaie grafzerk met 16 kwartieren zich thans nog in de kerk te Neuburg bevindt.

maakte hij een testament, waarbij hij aan zijn weduwe *Sibylla von Ketteler* behalve „stattliche Barschaft" bovendien vermaakte „Gold, Kleinodien und Silbergeschirr, dessen auf etliche fürstliche Taffeln gewesen". De herkomst van het een en ander laat zich natuurlijk niet moeilijk gissen, want een raadsman, die zoo trouw den Winterkoning heeft gediend en in ballingschap gevolgd is zal door dien vorst (en misschien nog wel door de Oranje's) voor dien steun niet onbeloond gelaten zijn!

Volrad von Plessen moet eindelijk in 1632, waarschijnlijk te Leiden, overleden zijn; van *Sibylla von Ketteler* vond ik het overlijden aangeteekend voor begraving in de St. Pancraskerk aldaar op 5 Februari 1646 (fol. 349 v.h. register) als: „De vrou van Bles uit het princenhoff".

Hoewel *Sibylla's* tweede echtgenoot thans in de bovenstaande regels vrij volledig geteekend is, zij ten laatste nog vermeld, dat ik met behulp van ons tijdschrift ook nog *Von Plessen's* eerste vrouw kon identificeeren.[13]) Zij heet daar n.l. het tweede kind van *Christoffel van Leefdaele* en van *Maria van Schoonhoven:* „Joffrou *Cunigondis Charlotte van Leefdael,* huijsfrou van *Wolraet van Plesse,* heer to Plesse, die te Heijdelberch is gestorven in fine anno 1606". Waaruit dus volgt, dat *Von Plessen's* eerste echtgenoote van Nederlandschen bloede is geweest, daar zij uit het bekende Brabantsche geslacht *Van Leefdael* afkomstig is.

Waar het hier zulke belangrijke personen geldt, zouden wij licht vermoeden, dat het Leidsche gemeentearchief wel nadere bijzonderheden over het echtpaar *Von Plessen-Von Ketteler* bevat, doch {helaas bleef het resultaat van het onderzoek door den archivaris aldaar beperkt tot enkele weinige gegevens.

De archivaris van Leiden berichtte mij n.l. nog slechts dat hij de registratie van het overlijden gevonden had van (de dochter) „Joffr. *van Plesse"* (lees: *Salome von Quadf)* op 10 September 1631, wonende op het Rapenburg en begraven in de Hooglandsche kerk, verder de vermelding van een attestatie, verleend uit de Pieterskerk voor een zekere *Jacquemina Beets,* wonend bij Mevrouw *van Plessen* in 't „Prinsenhoff" op het Rapenburg op den 19en Juni 1638 en verwees mij voorts naar het bekende boek van prof. dr. P. J. Blok de „Hollandsche Stad".[14])

In laatstgenoemd werk komt een mededeeling voor over dat bovenbedoelde Prinsenhof. Daar zouden n.l. hebben gewoond „de kinderen van het paltzisch-boheemsche koningspaar, in 1642 tijdelijk de aanzienlijke fransche edelvrouw *du Plessis* (sic!) en de Zweedsche ambassadeur *Camerarius,* later de beroemde hoogleeraar *Saumaise,* terwijl het grootste deel sedert 1649 wederom werd afgestaan aan de Koningin van Bohemen, die er herhaaldelijk vertoefde", enz.

Gezien het vorenstaande, meen ik, dat bij zijn mededeeling over de Fransche edelvrouw *Du Plessis* een reminiscens aan *Du Plessis Hornay* zeker niet vreemd geweest zal zijn en dat die den schrijver 'parten gespeeld zal hebben. Men leze bij Blok dus eenvoudig inplaats van deze woorden „de Duitsche edelvrouw *Von Plessen"* om alles weer in 't reine te hebben!

* * *

Er rest mij nu nog te vermelden wat uit de kerkregisters van de Hooglandsche kerk ten aanzien van het graf in kwestie kon worden opgespoord. Dank zij de uitnemende hulp van Mejuffrouw F. A. le Poole, archivaresse der Ned. Herv. gemeente te Leiden, kon ook op dit punt het onderzoek nog belangrijk worden aangevuld.

Het grafboek der St. Pancraskerk 1646 vermeldt dit graf, hetwelk met 5 was aangeduid (de zerk vertoont het nummer niet!) in dit citaat:

„No. 5. Behoort toe de kerk.

„Dit graf met een verwulfde kelder breet zes steenen en „streckende naer het Oosten, geteijkent met de letter P. heb-„ben kerkmeesteren vercocht aan den Heer *van Plessen".*

Welke mededeeling nogmaals wordt bevestigd door het grafboek dier kerk van 1663 met de woorden:

„No 5 De Heer *van Plessen.*

„Op den 22en September 1631 op de kerk".

De bedoeling is duidelijk: het bewuste graf, een overwelfde kelderruimte, waartoe de ingang gevormd werd door een ten 0. aansluitende zerk, die met een P. gemerkt was, werd door de kerkvoogdij (hetzij door verjaring, koop, of krachtens anderen titel) verkregen in 1631, waarna het verkocht werd aan (lees misschien: te naam werd gesteld van) *Volrad von Plessen,* klaarblijkelijk na 22 September 1631. Omdat de heer Nauman verzekert, dat *Volrad* in 1632 overleed, ligt de conclusie voor de hand, dat eerst zijn overlijden de aanleiding moet zijn geweest tot aankoop van het graf. Somtijds werd bij zoo'n koop dan tevens bedongen, dat de nieuwe rechthebbende éens vrijgesteld zou zijn van het recht van begraven (het z.g. „kerkrecht"), hetgeen natuurlijk zou kunnen verklaren waarom het Leidsche doodenregister den naam van *Volrad van Plessen* op 1632 niet vermeldt.

Nog een derde grafboek van de St. Pancraskerk, dat van 1665, deelt ons gegevens mede. Het luidt hierin:

„De Graven gelegen int Middel van t Choor streckende uit „de Noortpijlaer voor en na zuijden toe

„No. 5 De Heer *van Plessen.*

„Den 26 September 1672 verboekt op de kerk als voor de „welke t selfde is gekoft voor een somma van 330 gulden „uyt handen van den Heer *Willem Roelman* vrijheer *van „Quadt,* Heer van Zoppenbroeck Majoor vant Regiment te „paerde onder den Graef van *Flodorf,* welck erfgenaam was „van zal. Juffr. *Maria van Quadt,* dogter van Mevrouw „*Sybilla van Plessen,* volghens extract uit haar testamentaire „dispositie bij ons berustende, geteickent met no. 1 onder de „transporten, gepasseert voor den notaris *Fier* binnen den „Bosch woonachtigh van dato 2 September 1672 alsmede vol-„gende procuratie van de meede erfgenaam van zal. *Maria „van Quadt* voornoemt, *Johan Sigismundf van Ketler* gegeven „aan den Heer *Battum* cum potestate substituendi van dato „13 Augusti 1667 welcke weder gelast heeft den Heer *Willem „Roelman* voornoemdt volghens procuratie gemaeckt te Cleve „bij den notaris *A. Beunder".*

Nòch de acte van notaris *Fier,* noch diè van notaris *Beunder* schijnen in de betreffende protocollen bewaard te zijn gebleven[15]), doch waar het hier op aankomt is althans in hoofdzaak toch te verstaan.

M.i. dienen we n.l. deze slot-aanteekening aldus te interpreteeren, dat de eigendom van het graf na den dood van de moeder *(Sibylla von Ketfeler,* eerst weduwe *Von Quadf,* later weduwe *Von Plessen)* overging op haar'blijkbaar eenig overgebleven kind uit het le huwelijk, n.l. op *Maria von*

---

13) N.L. XXIV, 1906, k. 241; Navorscher XXIX, 1878, bl. 530.

14) Deel „De Republiek", bl. 17. Zie over het „Prinsenhof", gelegen op den hoek v. h. Rapenburg en de Langebrug, voorheen het St. Barbarakloos-ter: Mr. Dr. J. C. Overvoorde „Archieven v. cl. Kloosters", I, Leiden 1917, bl. 10-11.

15) De heer Rijksarchivaris van Noordbraabnt schreef mij, dat in het protocol van notaris *Jan Fier* over *de* jaren 1671 en 1672 slechts één acte en niet deze aanwezig was; de Reichsoberarchivrat Dr. W. Kisky te Dusseldorf tot nien ik mij richtte op vriendelijk advies van ons medelid jhr. mr. A. H. Martens van Sevenhoven kon mij evenmin een positief resultaat melden t.a.v. het protocol Beunder.

Quadt. Bij haar testament riep deze dochter *Maria* tot haar erfgenamen een zoon van haar vollen neef van vaders zijde, n.l. *Willem Roeleman van Quadt*, heer tot Zoppenbruch, Velde en Meiderich, beschreven in de Ridderschap van Kleef, drost van Dinxlaken, laatstelijk overste te paard in Statendienst [16]), alsmede haar vollen neef van moeders zijde, n.l. *Johan Sigismund von Ketteler*, heer van Ambotten [17]).

Onze conclusie kan nu kort zijn.

Onder den steen te Leiden moeten indertijd zijn begraven behalve *Sibylla* Freiin *von Ketteler*, † 14 Januari 1646, haar tweede echtgenoot *Volrat von Plessen* en tevens *haar* ongehuwde dochter uit het eerste huwelijk *Salome von Quadt von Wickerath*, die eenvoudigheidshalve in de Leidsche registers naar den naam van haren stiefvader wordt aangeduid. Een ander kind van *Sibylla* uit haar eerste huwelijk, *Maria von Wickerath* zal waarschijnlijk (in 's-Hertogenbosch?) in September 1672 zonder nakomelingen overleden zijn, doch werd, omdat verkoop van het familiegraf te Leiden nog diezelfde maand 'plaats greep, niet te Leiden ter aarde besteld.

Aldus was dan de reconstructie van het verband eener familie met belangwekkende hoofdpersonen, welke familie aan de Leidsche St. Pancras- of Hooglandsche kerk een fraai stuk sculptuur heeft nagelaten, dat zoowel op genealogisch-heraldisch gebied als uit een kunsthistorisch oogpunt met recht nog interessant genoemd mag worden. [19])

De eerste vier generaties van de familie Bowier hier te lande,

door W. WIJNAENDTS VAN RESANDT.

In jaargang 1916 (k. 10-18) van ons Maandblad publiceerde ik een artikel over bovenvermeld onderwerp, naar aanleiding van nasporingen voornamelijk in het oud-rechterlijk archief van Doesburg. In dat artikel werd hetgeen tot dusver in #gedrukte bronnen over deze familie werd gepubliceerd aanzienlijk verbeterd en aangevuld.

Nog in dienzelfden jaargang, k. 57-59, kon ik, ten gevolge van mededeelingen ontvangen van ons mede-lid den heer Haagen Smit, ontleend aan de archieven te Bergen op Zoom, de gegevens over de eerste generatie aanzienlijk aanvullen en sedertdien hebben enkele leden van ons Genootschap nog kleine aanvullingen gegeven over leden dezer oudste generaties, waarvoor ik verwijs naar de jaargangen 1923, k. 123: 1930, k. 89 en 1931, k. 310.

Onlangs zond de heer Haagen Smit mij nog nieuwe gegevens over den eersten *Bowier* hier te lande en zijn gezin, eveneens gevonden in de schepenprotocollen van Bergen op Zoom, en waar t.z.t. de stamreeks *Bowier* weder in Nederland's Adelsboek ter sprake zal komen, daar meenen wij goed te doen, de nieuwe vondsten, zoomede hetgeen wij zelf in de verloopen jaren nog konden noteeren, te vereenigen in een kort artikel, opdat al deze gegevens niet verloren zullen gaan, maar door den druk worden vastgelegd.

De eerste *Bowier* hier te lande, *Raphael Boyer* geheeten, komt het eerst te Bergen op Zoom voor in 1590 als, korporaal onder den Engelschen ritmeester Parker en eindigde zijn loopbaan 9 Jan. 1623 als ritmeester in het Engelsche regiment Cecil te Doesburg. Uit zijn eerste huwelijk, te Bergen op Zoom op 23 Sept. 1590 gesloten met *Geertruid Cornelissen*, j.d. van Bergen op Zoom, spruit de thans levende familie *Bowier* (zie Ned. Adelsboek j.g. 1919, p. 278).

Nadien vonden wij, dat deze eerste echtgenoote den familienaam van Helmont droeg [1]) en een dochter was van *Cornelis Hendriks van Helmont* te Bergen op Zoom en deze mededeeling was voor den heer Haagen Smit aanleiding in de schepenregisters dezer stad een nieuw onderzoek in te stellen, waarbij over deze eerste vrouw, hare familie en hare kinderen, bij *Raphael Boyer* 'gewonnen, tal van acten gevonden werden. De belangrijkste dezer acten doen wij nu eerst in verkorten vorm volgen:

9 Maart 1591. *Robert Reinouts*, als man van *Digna Cornelissen* en *Truycken Cornelissen*, huisvrouw van *Raphel Boyer*, met *Marinis Nicolaesz*, haar grootvader, als haar voogd-vermits de absentie van haar man, die naar Engeland is gereisd — bekennen, dat *Janneke Antheunis*, weduwe van *Cornelis Hendriks van Hellemondt*, aan beide zusters voornoemd heeft betaald een som van 320 gl. ineens, krachtens een uitspraak van Commissarissen van 5 Januari t.v.

16 Juni 1601. *Marinis Claesz*, oud-burgemeester van B. op Z. (hij was de behuwd-grootvader van Raphael Bowyer) blijft borg voor *Raphael Boyer* en *Robrecht Reynouts*, jegens *Jacques Antonisse* als voogd van de nakinderen van *Cornelis Hendriks van Helmondt* (uit diens 2e huwelijk met *Janneke Antheunis* vd.) voor de proceskosten in het proces, dat *Raphael* en *Robrecht* voornoemd hebben aangevangen voor den Raad van Brabant tegen *Jacques Antonisse*.

19 October 1604. De eerbare *Dingeken Cornelissen*, weduwe van *Robrecht Reynouts*, bekent schuldig te zijn aan den vromen *Raphael Boyer*, lieutenant van ritmeester Cecil, haren zwager, als vader van zijn kinderen bij *wijlen* joncvrouw *Geertruyt Cornelisdr.*, haar zuster, een bedrag van 1633 gl., waarmede alle vroegere recognities vervallen zijn.

1 April 1606. Inzake het proces tusschen *Raphael Boyer*, als *man* van wijlen *Geertruit Cornelis Hendriksdr.*, met *Digna Cornelisdr.*, haar zuster, weduwe van *Robrecht Reynouts*, contra de weeskinderen van *Cornelis Hendriks* voornd. bij (zijn 2e vrouw) wijlen *Janneke Antheunis*, wordt een accoord getroffen om niet verder te procedeeren. *Marinis Nicolaasz*, 'oud-burgemeester, als grootvader en gemachtigde van *Raphael Boyer*, ontvangt daarbij 880 gl.

30 September 1616. *Cornelia van Cuyck*, weduwe van *Sebastiaen Marinisse*, brouwer, eenigen nagelaten zoon van *Nicolaas Marinisse*, draagt op aan *Digna Cornelissen*, *weduwe* van *Robrecht Reynouts*, aan *Maria Bowyer*, jonge dochter, mede-erfgename, aan den eerv. Sr. *Raphael Bowyer*, haar vader, luitenant der Cuirassiers van Cissel (= Cecil), als vader van zijn 3 onbejaarde zonen geprocreëerd bij joufr. *Geertruit Cornelissen*, en aan Sr. *Nicolaas Bowyer*, cornet, alle tesamen kinderen en kindskinderen van zalige *Mayken Marinisse*, in haar leven gehuwd met *Cornelis Henrics van*

---

16) **N.L. XXX, 1912, k. 380.**

17) Fahne: Gesch. d. Westph. Geschl. t.a.p. bl. 247. Hij was het 2e kind van *Johann* zu Ambotten, Essern, Montjoie en Assen, gouverneur te Kleef, uit 'diens huwelijk (1594) met *Anna van Loë, dr.* v. *Matthias* tot Wissen en Anna *van Vlodrop*.

19) Bij het afdrukken van dit artikel ontving ik van onze bibliothecaresse Mej. van Alff bericht, dat zij in de Collectie-Wakker de volgende notitie heeft aangetroffen: „Vrouwe *Sibilla Kettelaer*, huysvrouwe van den Heere *van Plessen*, 400 Lb. 's-jaars. Zij schrijft *„Sibilla Ketteler"*, komt voor in de Staten van Oorlog 1610, 1613, 1617, 1621. Ook Von Plessen's eerste echtgenoote komt voor in den Staat v. 0. 1607 als „Jouffrouw *Cunigunde*, huysvrouwe van den Heere *van Plessen*, voor Lb. 400".

1) *Zie:* Notulen der Weeskamer te Bergen op Zoom, deel 1592-1603, d.d. 30 Aug. 1594.

Helmont, haar deel in de erfenis, waarna de genoemde Bowyer's en vele verdere erfgenamen van *Marinis Nicolaesse,* in leven burgemeester, en van zijn vrouw Joncvrou *Soete van Andel,* verkoopen het huis „het Wapen van Engeland" in de Vrouwestraat, aan *Lieven Seys,* kwartiermeester en generaal der cavalerie.

25 October en 2 December 1619 (notaris J. van Wezel). Sr. *Niclaes Bowyer,* als gemachtigde van zijn vader *Sr. Raphael Bowyer,* luitenant van Cecil te Doesburg, en deze als momber van zijn onmondige kinderen *Olivier, Eduwart* en *Hendrik Bowyet,* en voor *Ernst Dunnewolt,* gehuwd met *Maria Bowyer,* volgens procuratie voor Schepenen van Doesburg van 25 Oct. 1619, erkent de ontvangst van alle verkochte actie van zijn moeder Jonckvr. *Geertruid Corneliss,* uit de goederen afkomstig van *Marinis Nicolaess,* burgemeester, en *Heilsoete van Andel,* zijn huisvrouw.

De hierboven genoemde familie-leden van *Raphael's* eerste echtgenoote vereenigen wij nu eerst in ondervolgend overzichtelijk staatje, aangevuld uit andere Bergen op Zoomsche acten.

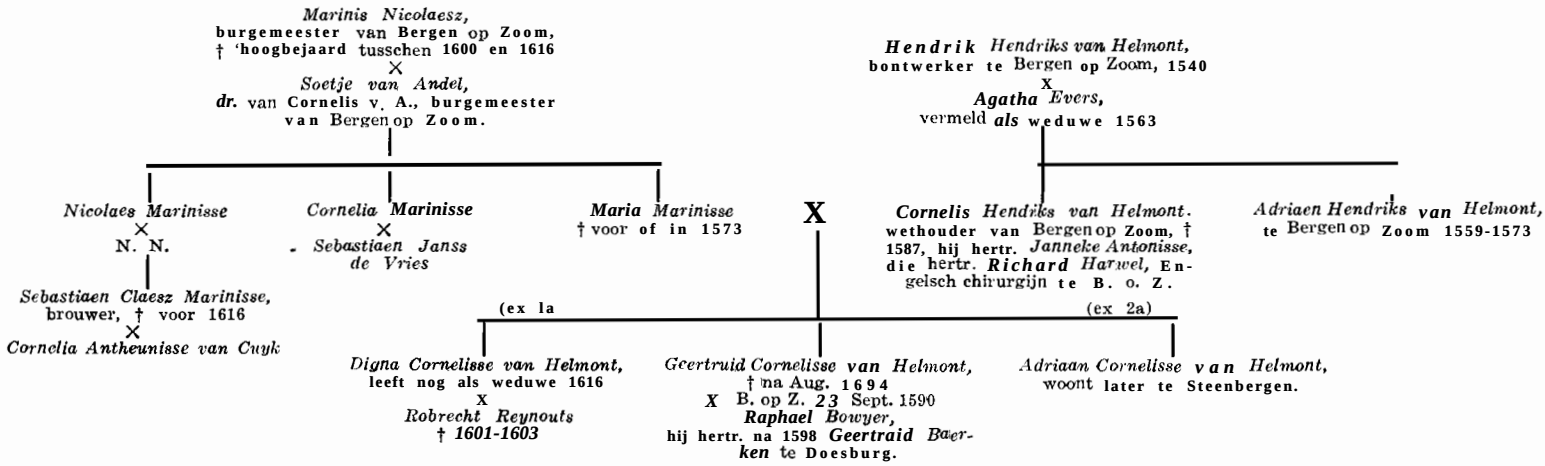

Uit het eerste huwelijk van *Raphael Bowyer* sproten 5 kinderen, uit 'het tweede 3 kinderen:

1. *Nicolaas Bowyer,* oudste zoon, reeds in acten voorkomende sinds Aug. 1612, zie hem en zijn afstammelingen in het artikel in jg. 1916, k. 13. Aangevuld kan worden, dat zijn oudste zoon *Frans Bowyer* voorkomt met de toevoeging „van de Pas", dat deze ondertrouwde te Zwolle in Nov. 1639 en te Doesburg huwde.
   Nicolaas' 2e zoon, *Johan Bowyer,* was ritmeester van den Hertog van Lotharingen (1652) en komt voor met de toevoeging „van den Vrijhoff tot Mullen"; zijn echtgenoote 'heette *Maria de Collart* en woonde te Vierlingsbeek.
   Ten slotte, dat *Nicolaas' 3e* zoon, *Raphael Bowyer,* te Doetinchem woonde, waar op 2 September 1655 diens eenige zoon *Nicolaas* gedoopt werd.
2. *Maria Bowyer,* niet vermeld in het artikel in jg. 1916; zij was in Oct. 1619 reeds gehuwd met *Ernst Dunnewolt,* een officier te Doesburg.
3. *Olivier Bowyer,* onmondig in 1616, zie hem verder in jg. 1916. k. 13. waar hij, evenals alle kinderen van *Raphaël* ten 'onrechte vermeld is als gesproten uit het huwelijk met *Geertruid Baerken.*
4. *Eduard Bowyer,* niet vermeld in het artikel in jg. 1916, doch genoemd in jg. 1923, k. 123, als gehuwd met een dochter van *Eduard Warren* en *Elisabeth van Seyst.*
5. *Hendrik Bowyer,* zie hem verder in jg. 1916, k. 15.

Uit het tweede huwelijk van *Raphael Bowyer* waren gesproten:

6. *Engelbert Bowyer,* die in jg. 1916 ten onrechte als tweede zoon wordt genoemd en voor wien men daar zie k. 15.
7. *Andries Bowyer,* omtrent wien in 1916 overigens niets wordt medegedeeld. Hij is vermoedelijk te Oldenzaal 26 Jan. 1641 overleden en is de vader van den *Ralph Bowyer,* vermeld in dit Maandblad jg. 1930, k. 89 en jg. 1931, k. 310.

De inteekenacte te Huissen van dezen *Ralph* luidt: 8 Juli 1664. Jonker *Raphael Bowyer,* eenige nagelaten zone van den Weledelen Jonker *Andries Bowyer* zaliger, luitenant te paarde in dienst van Hun Hoogmogende, met Juffer *Geertruida van Schroisteen,* eenige nagelaten dochter van den WelEd. Jonker *Jan van Schroisteen* zaliger, erfgezeten tot Yermelo. Getrouwdt tot Elden.

8. *Wilhelmina Bowyer,* gehuwd met *Johan Hoedemaecker,* zie jg. 1916.

Over den vader van den oudsten *Raphael Bowyer is* te Bergen op Zoom *niets* te vinden; de veronderstellingen, geuit in jg. 1916, k. 58 omtrent dezen vader *(Thomas)* behooren te vervallen. Daarentegen schijnt de in het slot van dat artikel genoemde *Franchoys Boyer wel* tot deze familie te behooren, althans voor notaris L. van Leeuwen te Utrecht geven op 10 Oct. 1628 *Ralph Bowyer* en *Robert Robotom* volmacht aan een procureur te den Haag in zake de erfenis van h un n e ef Francis Bowyer, binnen Stade overleden, krachtens diens testament van 5 April 1628.

Ten slotte kan ik nog mededeelen, dat bij de door den Heer R. T. Muschart verzamelde grafschriften in de kerk van Doesburg — te publiceeren in de dit jaar uit te geven Bijdragen enz. van de Vereeniging „Gelre" — ook zal voorkomen het grafschrift van de eerste vrouw van *Raphael Bo (zv) yer,* luidende als volgt:

„Hier leyt begrave *Geertruyt Coernelis* de huysvrouwe van *Rafel Boeier,* luitenant van cappeteyn baroen Sisser, sij sterf den 15 (of 12") October an° 160 * (vermoedelijk 1602 . . . ..dt (oudt?) * 2 (mogelijk 52) jaeren".

Mijn dank aan den Heer Muschart voor deze mededeeling, welke dit opstel nog kon aanvullen.

Onjuistheden in het Armorial Général van J. B. Rietstap,

door R. T. MUSCHART.

(Vervolg van LVI, **42).**

L a m m e r s. (Provincie Utrecht).

Het Armorial Général beschrijft dit wapen als volgt: „in blauw een zilveren schuinkruis, vergezeld van 4 zilveren droogscheerdersscharen met de punten naar beneden." Het verwijst hierbij naar het wapen der Rijnlandsche adellijke familie *Lamers,* eveneens in het Armorial. beschreven.

Dit wapen *Lamers* echter is niet hetzelfde, want de bovenste schaar is hier vervangen door een gouden vlucht. Dit nu is juist, doch het wapen *Lammers* met de 4 scharen is onjuist. Ook hierin behoort de bovenste schaar door een vlucht vervangen te worden.

De naam is eenvoudig en patronymicum van den voornaam *Lambert.* Dit blijkt duidelijk uit het zegel van *Johann Lamert Lamers,* 7/3 1769 richter der vrije heerlijkheid Sonsfeld en Halderen, dat dit wapen vertoont, en uit het zelfde wapen in een M. S. Wapenboek, geteekend voor *Jan Lambertsz.,* van 1519 tot 1521 regent van de 0.2. Huiszitten Armen te Amsterdam. De Nederlandsche Leeuw 1912, kolom 166 geeft dit zelfde wapen met den naam *Lamberts.*

Naar mijne meening behoort dit wapen oorspronkelijk thuis in de streek van Batenburg, alwaar het schuinkruis, vergezeld van droogscheerdersscharen, in oude tijden zeer veel voorkomt. Het wapen der gemeente Batenburg zelf vertoont een schuinkruis, vergezeld van 4 droogscheerdersscharen.

L e e s t e n. (Holland).

Aldus wordt de naam aangegeven voor een wapen, als volgt beschreven: „in rood 3 zilveren zwaarden met de punt naar beneden, waarvan 2 schuingekruist en het derde verticaal geplaatst daarover heen." Helmteeken: 2 dito zwaarden, schuingekruist, tusschen een roode vlucht.

Deze naam 'deugt niet en moet luiden: *van Leesten* of wel *van Leesf* of *van Liesfen.*

Aldus, voeren volgens hunne zegels: *Henric van Leesten,* 19/5 1480 Schepen van Zutphen, *Goert van Liesfen,* in 1516 dijkgraaf van de IJssel en *Gerard van Leest,* 22/3 1556 pastoor te Epe.

Ik betwijfel zeer of deze familie nog wel bestaat.

V a n L e e u w e n (Holland) en Roelof f s (Holland).

Het is gewenscht deze beide wapens tezamen te beschouwen.

Het Armorial Général beschrijft het eerstgenoemde wapen als volgt: „doorsneden, A in zilver een 'groene geplante boom, vergezeld links van eenen tegen den- stam klimmenden zwarten leeuw, B: in goud een roode draak op 2 pooten, waarvan 1 opgetrokken", en het laatstgenoemde wapen aldus: „doorsneden, A: in zilver een groene uitgerukte boom, in de rechterhelft geplaatst, vergezeld links van eenen rooden leeuw, B: in goud een zwarte gevleugelde draak op 2 pooten". Helmteeken: een roode uitkomende leeuw.

Wij 'hebben hier kennelijk met een en hetzelfde wapen te doen, vooral de in Nederlandsche familiewapens betrekkelijk weinig voorkomende draak, die in beide wapens geheel dezelfde is, doet dit zoo goed als zeker zijn, Allerlei kleine verschillen moeten den indruk maken, alsof het 2 verschillende wapens zijn, zoo o.a. de kleuren, die voor mij vrijwel niets zeggen, de boom, die in het eene geplant, in het andere uitgerukt is en de leeuw, die bij *Roeloffs* los van den boom is, bij *van Leeuwen* daarentegen tegen den stam klimt. Dit zijn alle futiliteiten, die niets te beteekenen hebben, bovendien moeten wij het laatst aangeduide verschil laten vervallen, want de zegels van *Alexander van Leeuwen,* in 1786 notaris te 's-Gravenhage en van *Hendrik van Leeuwen,* in **1800** eveneens notaris aldaar, tevens cassier in de Stadsbank van leening, vertoonen zeer duidelijk den leeuw los van den boom, zoodat hunne wapens vrijwel volkomen hetzelfde zijn als het in het Armorial beschreven wapen *Roeloffs.* Hierbij voert *Hendrik van Leeuwen* als helmteeken een uitkomenden leeuw met den kop aanziend gesteld, dus hetzelfde als het Armorial bij *Roeloffs* aangeeft.

Het wapen *Roeloffs,* als in het Armorial beschreven, ben ik nimmer op origineele zegels 'tegengekomen en het is dan ook mijn vaste overtuiging, dat wij dit wapen gerust kunnen s c h r a p p e n.

L o c h t e n b e r g. (Holland).

Aldus wordt de naam aangegeven in het Supplement voor een wapen als volgt beschreven: „doorsneden, A. in goud 3 groene boomen, elk geplant op den top van een groene heuvel, welke 3 heuvels op de snijlijn rusten, B: in rood een bekleede gouden voorarm, horizontaal geplaatst en van den rechterschildrand uitgaande met een zilveren vogel met open vlucht, zittende op de hand, van natuurlijke kleur".

Naam en wapen zijn niet geheel juist, In de eerste plaats moet de naam *van Luchtenberch* luiden. Nu is het wel waar, dat de letters „o" en „u" herhaaldelijk in de oude Nederlandsche taal wisselen en dat men in deel 1 van de M.S. wapenboeken van den Heer C. A. Rethaan Macaré dit zelfde wapen — doch met schildhoofd inplaats van doorsneden — eveneens met den naam *Lochtenberg* vermeld vindt, doch overal elders heb ik den naam gevonden als *van Luchtenberch.* En wat het wapen betreft, die arm in de benedenhelft is pure phantasie en komt op de origineele zegels nimmer voor, terwijl ik de 3 boomen heel gewoon naast elkaar op een vlakken grond geplant vond.

Ons medelid de Heer P. A. J. van den Brandeler beschrijft in de Nederlandsche Heraut van 1887, op pag. 150 het zegel van Mr. *Godert van Luchtenberch,* in 1564 Schepen van Breda en zegt, dat dit wapen is „doorsneden, A: 3 populieren naast 'elkaar op grond geplant, B: een kraai". Van het randschrift nog over de letters „odert van Lu". Van een arm, waarop de vogel volgens het Armorial zou zitten, wordt hier dus niet gesproken.

In het Archief der Nassausche Domeinen in de doos met de folio's 185-198 bevindt zich een charter van 27/6 1564 en daaraan hangt het zegel van *Godert van Luchtenberch,* Schepen van Breda. Ik vermoed dus, dat dit het zegel zal zijn, dat de Heer van den Brandeler in de Nederlandsche Heraut heeft beschreven. Dit zegel nu is ook door mij met behulp van een 12 maal vergrootende loupe, waarmede ik alle zegels heb onderzocht, bekeken en door mij is ook geen spoor van een arm gevonden, doch ik heb op mijn fiche aangeteekend: „mogelijk dat de vogel op den top van een berg staat".

In ditzelfde Nassausch Domeinarchief bevinden zich nog 2 andere zegels van leden dezer familie en wel in de doos met de folio's 611-625 van *Godert van Luchtenberch,* 28/10 1613 Schepen van het dorp van Dinteloort en van de heerlijkheid van Sprincelant en in de portefeuille met de folio's 1020-1027 van *Hugo van Luchtenberch,* 17/10 1598 Stadhouder van de Ambachtsheerlijkheid van Stanthasen in 3/3 1611 Schout tot St. Geertrudenbergen. Het zegel van *Godert*

nu vertoont den vogel ni fallor staande op den top van een vrij hoogen berg, terwijl het zegel van Hugo eveneens den vogel staande op den top van een berg vertoont, doch hier is deze berg lager dan in het zegel van *Godert*.

Men mag dus wel aannemen, dat mijn vermoeden bij de beschrijving van het zegel van *Godert van Luchtenberch*, in 1564 vermeld, juist is geweest en dat wij wel met zekerheid mogen aannemen, dat de vogel in de benedenhelft van dit wapen op den top van den berg staat.

De zooeven genoemde *Hugo van Luchtenberch* voert de *3* boomen met 3 kruinen boven elkaar, dus dat kunnen moeilijk populieren zijn, terwijl op zijn zegel als helmteeken fungeert een vogel tusschen een vlucht.

L o o s. (Holland).

Aldus wordt de naam aangegeven voor een wapen, als volgt beschreven: „in zwart 3 gouden wassenaars". Helmteeken: een gouden wassenaar tusschen een zwarte vlucht of tusschen een van goud en zwart doorsneden vlucht.

Deze naam deugt niet en moet luiden *Loose* of wel *Lose*. Zoo komt dit wapen voor op het zegel van *Ghert Lose*, die 29/11 *1602* binnen Kampen het erf, geheeten „die Hooge Bomen" of wel „dat Olde Veer Stall", gelegen 'aan den IJsseldijk tegenover Kampen, aan zijne vrouw *Bette Clantz* schenkt, welk zegel men vinden kan in het familiearchief van Rhemen, en evenzoo vindt men dit wapen aangegeven voor *Bernardina Loose*, de vrouw van *Joachim van Ingen Pilgrumsz*, in 1553 burgemeester van Kampen, in een M. S. genealogie van Ingen in het familiearchief Rambonnet en voor eene familie *Loose*, geparenteerd aan *van Reede*, in een M. S. Wapenboek van Mr. Reinier van Heemskerck.

Van Marken (Amsterdam en Weesp) en de Nooy (Amsterdam).

Het is gewenscht deze 2 wapens tezamen te beschouwen:

Het Armorial beschrijft het eerstgenoemde wapen als volgt: „gevierendeeld, 1 en IV in blauw een (gouden kroon, 11 en 111 in rood een staand zilveren lam op zilveren grond." Helmteeken een aanziende ossekop van natuurlijke kleur. Hierbij de opmerking, dat de kwartieren ook onderling verwisseld voorkomen, welke opmerking volgens mij van geen beteekenis is. Het wapen *de Nooy* wordt als volgt beschreven: „gevierendeeld, 1 en IV in blauw een gouden 'kroon, 11 en III in rood een staand zilveren schaap".

Behalve de futiliteit, dat het dier bij *van Marken* een lam, bij *de Nooy* een schaap zoude zijn en dat stukje grond bij *van Marken* onder het lam, zijn dit dus volkomen dezelfde wapens. Dit nu lijkt mij zeer aprocrief.

Dat dit wapen dat der familie *van Marken* is, valt met origineele zegels te bewijzen, doch ik 'betwijfel, of men dat ook voor eene familie *de Nooy* kan doen. Zoolang men mij dit wapen *de Nooy* aan de hand van origineele bronnen niet kan waar maken, acht ik dit wapen foutief. Eene familie *de Nooy*, volgens eene mij verstrekte mededeeling uit Frankrijk gekomen en in de 18e eeuw te Oud Loosdrecht en Amsterdam gevestigd, voert een geheel ander wapen, evenals eene familie *de Nooy* in de Neder Betuwe in de 18e eeuw.

Mart'hens. (Holland) en Martens (in het Supplément, Holland).

Het is gewenscht, deze beide wapens tezamen te behandelen.

Het Armorial Général vermeldt den naam *Marthens* voor een wapen, als volgt beschreven: „in blauw een zilveren dwarsbalk, vergezeld boven van een gouden lelie, beneden van een gouden ster", en in het Supplément den naam *Martens* voor een wapen, als volgt beschreven: „doorsneden, A: in goud een roode dwarsbalk, beladen met 3 zilveren ruiten, B: in blauw een zilveren staand schaap".

In de M. S. Wapenboeken van Schulerus vindt men in deel 3, folio 286 het wapen geteekend van Mr. *Gerhard Marthens* Ao. ..... (Schulerus geeft zelden of nooit data, hetgeen te betreuren is), Advocaat voor het Hof van Utrecht, en hierbij diens 4 kwartieren n.l.: *Marthens* en *Paludanus* aan vaderszijde en *van Zwol* en *van Houten* aan moederszijde. Het hoofdwapen *Marthens is* hier als volgt: „doorsneden, A: in goud een roode dwarsbalk, beladen met 3 zilveren ruiten, B: in blauw een zilveren staand schaap." Helmteeken: een zilveren ruit tusschen goud-roode vlucht, dus volkomen hetzelfde wapen als het A. G. in het Supplément onder den naam *Martens* beschrijft.

Het wapen van het kwartier *Paludanus* vindt men bij Schulerus aldus afgebeeld: „in rood een gouden dwarsbalk, vergezeld boven van een gouden lelie, beneden van een gouden ster", dus precies hetzelfde als het wapen, dat het A. G. onder den naam *Marthens* beschrijft, behoudens de kleuren van veld en dwarsbalk.

Indien Schulerus in deze de wapens juist heeft weergegeven, blijkt hieruit, dat het in het Armorial Général als *Marthens-wapen* beschrevene het wapen is van de aangetrouwde familie *Paludanus* en dat de naam in het Supplément niet *Martens* doch *Marthens* moet luiden.

Alhoewel niet de absolute zekerheid, doch wel de groote waarschijnlijkheid, dat Schulerus gelijk heeft, vindt men in het wapen van *Johannes Marthens Paludanus*, 24/3 *1679* Secretaris van Swammerdam, wiens zegel voorkomt in de Missiven aan het Hof van Holland. In verreweg de meeste gevallen toch is in gecombineerde familienamen de achterste (laatste) de eigenlijke familienaam. Slechts bij uitzondering is het omgekeerde het geval. De groote kans is dus, dat deze Secretaris *Paludanus* heet en niet *Marthens*, en wat is nu zijn wapen? Zijn zegel vertoont: „een dwarsbalk, vergezeld boven van een lelie, beneden van een ster" met als helmteeken een uitkomend dier, dat vermoedelijk een hond is, m.a.w. volkomen hetzelfde wapen als Schulerus aangeeft voor het kwartier *Paludanus* van Mr. *Gerhard Marthens*.

(Wordt vervolgd).

KORTE MEDEDEELINGEN.

Hiddingh.

In het voortreffelijk artikel van den heer de Groot, betreffende den oorsprong van het geslacht de Vos van Steenwijk, in den voorgaanden jaargang, kolom 437 en 438, komen eenige opmerkingen voor, welke hoewel op zichzelve niet onjuist, toch tot misvatting aanleiding zouden kunnen geven.

In kol. 437 lezen wij „De Steenwijc's toch waren ridder-matig, de Hiddingh's voorname eigenerfden". Dit is nu geen zuivere tegenstelling. Hadde er gestaan: de Steenwijc's hadden tijdens de Republiek der Vereenigde Nederlanden zitting in de ridderschap, de Hiddingh's niet, dan ware dit nauwkeuriger geweest; want onder de eigengeerfden kwamen wel degelijk riddermatigen voor en het komt mij in het licht van kol. 438 vrij zeker voor, dat de Hiddingh's daartoe behoorden.

Immers wat zien wij gebeuren? In Nov. 1406 had de bisschop van Utrecht bezwaar *Fosse Pipens* en *Gisel* wede. van Johan *Hiddingh*, vertegenwoordigd door haren zoon *Herman*

Hiddingh, als gekozen momber, in het bezit te handhaven [1]) van het bisschoppelijk leengoed te Mensing in het kerspel Roden (de latere havezathe Mensing of het huis te Roden). Dit zou hij 'eerst kunnen doen wanneer zij o.m. konden aantoonen „schildboortige lieden" te zijn.

Na eenige moeilijkheden inzake dit bewijs werd ten slotte *Gisel* 24 Jan. 1408 met het goed Mensing beleend. Haar riddermatigheid moet dus voldoende zijn bewezen. Wanneer wij nu zien, dat *Herman Hiddingh* in 1433 (na doode zijns vaders (sic)) met de havezathe werd beleend, dus met ,een goed dat slechts aan riddermatigen mocht worden verleend, een op het recht gebaseerde eisch, waaraan in dien tijd zelfs de bisschop niet kon tornen en wel zonder dat er sprake is van riddermatigheid, dan kan daaruit slechts worden geconcludeerd, dat aan de riddermatigheid van Herman Hiddingh niet werd getwijfeld.

Ik ben niet op de hoogte van de verdere geschiedenis van het geslacht *Hiddingh,* maar durf veilig te zeggen, dat dit goed later voor hen verloren moet zijn gegaan, daar zij anders uit hoofde van dit goed in den ridderschap zouden zijn beschreven.

Ten overvloede zij hier nog in herinnering gebracht, dat voor het zitting hebben in de verschillende in de diverse provincies anders geregelde ridderschappen, riddermatigheid of welgeborenschap, dan wel schildboortigheid — alles langen tijd uitdrukkingen voor één begrip — zonder meer niet voldoende was en dat dit geboortevereischte vergezeld moest gaan van het bezit van een als adellijk erkend goed.

TH. v. RHEINECK LEYSSIUS.

Eenige nadere gegevens over het „Utrechtsch" geslacht van Beest (later van Voorst van Beest).

Hoewel algemeen wordt aangenomen, dat het geslacht *van Voorst van Beest* volkomen Utrechtsch van oorsprong zoude zijn, blijkt nu uit gegevens, in de Utrechtsche Archieven gevonden, dat *Dirk van Beest,* door Ned. Patriciaat als stamvader aangegeven, geen Utrechtenaar was.

Zijn trouwacte van de St. Jacobskerk te Utrecht zegt: *Dirk Willemsz* j.m. van Beest. Uit de Loofsignaten van Beest blijkt dat hij de zoon is van *Willem Dirksz.* en *Metge Hendricksdr.* Uit de aangehaalde trouwacte blijkt, dat *Dirck van Beest* reeds vóór zijn huwelijk (6-2-1625) te Utrecht „achter het Vleeshuys" woonde. In het jaar 1628 treedt hij op als Pachter van het Vleeshuys. Uit zijn echt met *Deliaentge ten Hage (Verhage(n))* kwamen 5 kinderen voort, zijnde drie dochters en twee zoons, waarvan alleen *Gerrit* in Ned. Patriciaat genoemd wordt, Deze *Gerrit Dirksz. van Beest* werd gedoopt op 10 Juli 1631 in de Jacobikerk te Utrecht.

Dirck van Beest overlijdt te Utrecht op 27 April 1669, nalatende zijn vrouw en mondige kinderen. Aan *zijn* begrafenis in de Buurkerk namen 10 dragers deel. Zijn echtgenoote verhuist naar de „Backersbrugge". Zij moet wel veel jonger geweest zijn, want zij overlijdt eerst dertig jaar later op 31 October 1699 in haar woning a.d. Backersbrug. Aan haar begrafenis *namen eveneens* 10 dragers deel, doch zij wenschte in de Catharijnekerk te rusten.

Voorts bleek nog dat *Dirck Willemse van Beest* een zuster te Beest had wonen, welke gehuwd was met *Claes Jansz.* Deze *Sijgen Willemsdr.* is op 8 Juli 1651 nog in leven, want twee acten in de „Loofregisters" vermelden haar bestaan. Een andere zuster wordt eveneens gemeld. *Harmsken van Beest is* de echtgenoote van *Jan Jansz. ter Burch,* burger van Utrecht en „linnelakenverkooper". Harmske (Hendrina, Hendrickge) van Beest heeft mondige kinderen en overlijdt dezer wereld in Juli 1672.

Dirck van Beest 'heeft nog een broer genaamd *Anthonis Willemsz. van Beesdt.* Hij is „cramer" van beroep, en trouwt op 13-10-1640 in de Cathatijnekerk *Gerrichgen Anthonisdr. Pauw* j.d. van Beusecom. Reeds 10 jaar later verwisselt deze broeder het tijdelijke met het eeuwige, want op 22 April 1650 vinden we hem overleden in zijn huis aan de Oude Gracht op de hoek van de Lange Lauwerstraat. Zijn weduwe hertrouwt op 12 Augustus 1651, in de Cathatijnekerk met *Willem Woutersz. Visser.* Op 23 Januari 1657 overlijdt zij en wordt evenals haar echtgenoot in de St. Jacobskerk begraven. Het onderzoek naar meerdere gegevens over deze en voorgaande generaties wordt voortgezet, waarvan de resultaten gepubliceerd zullen worden.

J. D. VAN VOORST VAN BEEST.

De Lint.

(LV, 445-449; LVI, 45).

De volgende aanteekening in een familiebijbel van de hand van Johannes van de Rijp (1635-1704, zoon van Abraham en Elsje Jansdr. de Graef) moge nog als kleine aanvulling dienen op de *genealogie* de Lint in den vorigen *jaargang,* kol. 445-449:

„Ao. 1604. d. 1.8 October Is getrout mijn grootvader *Jan Janse d'Graef* met *Annetje Esaias d'Lint,* hij is tot Rotterdam 18 Jaren stadtssteenhouwer geweest & is gestorven Ao. 1614 6 mijn grootmoeder *Annttje Esaias d'Lint* overleden ao. 1638 sijn beyde begrave tot Rotterd. in de groote Kerck."

P. v. EEGHEN.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Anthony (Anthonides). Gegevens verzocht betreffende een familie van bovengenoemden naam, waartoe behoorde *Franciscus Anthony,* die twee zoons had: *Allard Anthony* en *Nicolaes Anthonides,* die in de 17e eeuw leefden. *Nicolaes* wordt als Publiek Notaris te Amsterdam (1656) en te den Haag (1653) genoemd, maar zijn protokollen zijn niet bewaard 'gebleven.

Batavia C. DEL CAMPO HARTMAN.

Block-Hartman. Aanvulling gevraagd van het volgende:
Jacob Albertse Block, geb. Amsterdam ca. 1613, † na 19 Juli 1662, Boxemaker, woonde hij zijn huwelijk te Amsterdam op 't Water en bij het overlijden van zijne echtgenoote op 't Water bij de Nieuwe brugh. Hij was momber over de stiefbroeders (en zusters?) van zijn vrouw. Tr. (ondertr. Amsterdam 8 Nov. 1636) *Elisabeth (Lijsbetje) Hartmans,* ged. Amsterdam (N. K.) 23 Sept. 1611, begr. Amsterdam (0. Z. Kapel) 19 Juli 1662, dochter van Mr. *Hendrik Hartman* (Henricus Hartmanni) en zijn le echtgenoote *Josijn (Sijntjen) Sinays.* Hadden zij kinderen en verdere nakomelingen?

Batavia C. DEL CAMPO HARTMAN.

Brouwer-Oly. Aanvulling gevraagd van het volgende:
Pieter Brouwer Pietersz., tr. *Geertruyda Jacoba Oly,* geb. Amsterdam ca. 1740, dochter van *Claas Oly Jansz.* en *Anna Maria Hartman.*
Hadden zij kinderen en verdere nakomelingen?

Batavia C. DEL CAMPO HARTMAN.

---

1) Was dit wel de gebruikte uitdrukking?

Bruyn-van Hall Verhoek-Oly. Aanvulling gevraagd van het volgende:

Magdalena Anna Oly (dochter van *Claas Jansz. Oly en Anna Maria Harfman),* † Amsterdam 2 Jan. 1779, wonende op het Bidderseiland, begr. Amsterdam in het familiegraf der Hartmans aan de Zuiderkerk 8 Jan. 1779, tr. le *Anthony Bruyn,* tr. 2e *Jacob van Hall Verhoek.*

Uit het 2e huwelijk:

1. *Maria Peftonella van Hall Verhoek,* geb. *22 Nov. 1768,* tr. *Gerrif Clemens van Hall,* waarbij:
   a. *Elisabeth Clemens van Hall,* tr. *Tjeerd J. Anspach.*
2. *Anna Clasina van Hall Verhoek,* jong overleden, begr. in voornoemd familiegraf.

Batavia C. DEL CAMPO HARTMAN.

Ceulen (van)-de St. **Amant.** (LV, 420). *Cornelis Janssens van Ceulen* de Jonge, portret- en miniatuurschilder, geh. met *Anfhoineffe Dorothée de St. Amanf,* was de zoon van den bekenden portretschilder *Cornelis Janssens (Janson, Jonson) van Ceulen* (1593-± 1662) en van *Elisabefh Beck.* Zie voor uitvoerige levensbeschrijving en opgave van litteratuur: Dr. A. von Wurzbach, Niederl. Künstler-Lexicon Bd. 1, 261 e.v. onder „Ceulen"; Thieme-Becker, Künstler Lexicon Bd. XIX, p. 143 e.v. onder „Jonson"; H. van Hall, Repertorium voor de Gesch. der Nederl. Schilder- en Graveerkunst, Nijhoff, 1936; p. 431.

's-Gr. J. M. *c.*

Climp (van der) **-Hartman.** Aanvulling gevraagd van het volgende:

Albert Hendricksz. van der Climp, tr. *Maria Hartman,* geb. ca. 1630, dochter van *Herman Hartman* en zijn 3e vrouw *Catharina de Vries.*

Uit dit huwelijk:

1. *Hendrick Alberfsen; 2. Hartman Alberfsen,* tr. *Magdalena Jansz; 3. Abraham Albertsen; 4. Jacobus Albertsen; 5. Cafharina Albertsen; 6. Gerrif Albertsen.*

Batavia C. DEL CAMPO HARTMAN.

Fontaine (de la) **-Hartman.** Aanvulling gevraagd van het volgende:

Philippe de la Fonfaine, tr. *Cornelia Hartman,* dochter van Mr. *Hertman Herfmans (Hartman)* en *Aeffgen Volckerfsdr.*

Uit dit huwelijk:

1. *Cornelia,* ged. Amsterdam (Walenkerk) 23 Juni 1654, begr. Amsterdam (N. Z. Kapel) 6 April 1662.
2. *Agatha,* ged. Amsterdam (Westerkerk) 26 April 1656, begr. Amsterdam 23 Aug. 1656.
3. *Maria.*
4. *Susanna,* ged. Amsterdam (Walenkerk) 7 Sept. 1667.
5. *Anna Cornelia,* ged. Amsterdam (N. Z. Kapel) 1 Dec. 1675.

Batavia C. DEL CAMPO HARTMAN.

Halmael (van). Gezocht gegevens omtrent de afkomst van dit Doopsgezinde geslacht, waarvan mij o.a. bekend zijn:

A. *Jacob van Halmael,* gehuwd met *Geertruyd Jansdr.* Zij woonden in 1608 te Wezel, in 1638 te Amsterdam en waren de ouders van (o.a.?) : *Jacob; Jan,* tr. 1629 *Hester van Mollem; Geerfruyd,* tr. 1638 *Isaac van der Lip; Catharina.* tr. 1637 *Schelte Symons; Sara,* tr. le 1637 *Jelis Aernolfs, 2e* 1651 *Willem Hemminck, 3e* 1665 *Hendrick Tuynman:* — mogelijk ook van: *Maria v. H. Jacobsdr.,* tr. 1646 *Dirk Kool* en van haar broeder *Otto* (= *Otto v. H.,* tr. le *Thijsken Moll, 2e. 1629 Mayken Frans?).*

B. zijn broeder *Abraham van Halmael,* geb. Wezel, woont 1624 te Amsterdam, 1630 te Utrecht, † 1630, tr. le vóór 1602 *Sara Verbeeck,* dr. van *Jacob Hendricksz.* en *Segerina Caf(fa); 2e* (ondertr. Amst. 4 Febr. 1624) *Geerfruyd Symons,* geb. Emmerik 1593/4; 3e (ondertr. Amst. 9 Maart 1630) *Elisabeth Santberch,* geb. ald. 1592/3, dr. van *Jan* en *Maria van Vossem,* wed. van zijn zwager *Lodewijk Verbeeck.*

Kinderen uit het le huw.: *Geertruyd,* tr. 1624 *Jan Emans: Sara,* tr. 1 e 1625 *Warner van Lennep, 2e* 1646 *Dirck van der Coghen; Jacob,* tr. 1635 *Cafhalina van den Broeck; Christina,* tr. le 1634 *Jacob (de) Vries, 2e 1645 Jan Leenders van Cleeff, 3e* 1663 *Abraham Bosijn; Isaac,* tr. 1645 *Geerfruyd Jans: Abraham,* tr. le 1661 *Sara Leurs, 2e* 1668 *Geertruyd Franse;* — uit het 2e huw.: *Israël,* tr. 1660 *Elisabeth Leenders van Cleeff.*

C. vermoedelijk ook een broeder: *Isaac van Halmael, te* Amsterdam, † 164112, tr. vóór 1603 *Lijntje Jansdr. de Wees.* Kinderen: *Geerfruyd,* tr. 1622 *Adriaen Block; Susanna,* tr. 1628 *Nicolaes van Heuvell; Maria,* tr. 1628 *Pieter Crommelinck; Jan,* tr. 1631 *Emmefien de Flines; Rachel.* tr. le 1641 *Rutger Kup, 2e 1655 Anthony van Alderwereldf; Abraham.* tr. 1641 *Maria Noortdijck; Zsaack,* tr. le 1642 *Geerfruyd de Vries, 2e 1650 Maria van Zorgen; Adam.* tr. — 648 *Maria Purmerenf.*

In het Oorkondenboek van Lennep, dl. 1, pag. 156, worden als ouders van *Abraham v. H.* (B) genoemd: *Jacob v. H.* en *Johanna van Berfelt.* Deze laatste was echter de moeder van *Thijsken Moll,* de vrouw van *Otto v. H.* (zie onder A) en daardoor de grootmoeder van zijn kinderen, waardoor deze vergissing is ontstaan — van Lennep noemt n.l. *Otto* als broeder van *Jacob* en *Abraham v. H.* (A en B), wat mij echter niet waarschijnlijk lijkt. Ook vind ik nergens een bewijs. dat hun vader een *Jacob v. H.* was.

Vorsterman van Oyen dl. II, pag. 3, geeft de volgende filiatie: *Gaspard van Halmale,* burgemeester van Antwerpen, † 1529, tr. le. *Maria van Oufshoorn* gez. *Sonneveld, 2e. Cornelia de Huyfer, † 1585.*

Uit het 2e huw. o.a.:

1. *Jan v. H.,* uit wien een tak te Delft.
2. *Cornelis v. H., 1520-1583,* drost van Diest, tr. *Emerentia Pijnssen van der Aa, † 1583.* Uit dit huw. 9 kinderen, o.a.:
   a. *Elisabefh,* tr. *Jacob van Hoogenhouck.*
   b. *Catharina,* tr. *Hendrik de Cotereau.*
   c. *Anneken,* tr. *Cornelis van Spangen.*
   d. *Jacob,* tr. *Geertruyd Jansdr.,* zie A.

Vergelijkt men dit met hetgeen in N.L. 1933, 252 over het geslacht *van Hamal* (later *van Hamel) is* medegedeeld, dan ziet men onmiddellijk, dat men hier met dezelfde personen te doen heeft. Daarbij rijzen dan de vragen: heeft men hier *van Halmael's* of *van Hamal's,* of zijn die geslachten identiek? En is in het eerste geval de „aanhechting" bij Vorsterman van Oyen juist? Gezien het feit, dat de Doopsgezinde *van Halmael's* vrijwel alle uit de buurt van Wezel afkomstig waren, waarmee de personen te Antwerpen en Diest oogenschijnlijk geen relaties hadden, lijkt deze niet aannemelijk.

Indien iemand hierover inlichtingen kan verschaffen, zullen die mij zeer interesseeren -- ook verdere genealogisch? bijzonderheden over dit geslacht, waarover ik op het Amsterdamsch archief reeds veel vond, zullen mij zeer welkom zijn.

Amsferdam. P. v. EEGHEN.

Heiden-Hompesch (von). *Sigismund Vincent Lodewijk Gustaaf* Freiherr *von Heiden,* zoon van *Frederik Johann Si-*

gismund en *Eleonora Henrieffa Maurice* Freiin *von Hompesch, huwt* 25-8-1752 *Anna Sophia Dorofhea Riedesel* Freiin *zu Eisenbach.*

Hun dochter *Frederica Eleonara Louisa Charlotta, geb.* 31 Juli 1754, in 1763 Stiftsjunckfer zu Weerseloo, zich noemende *von Heiden-Hompesch,* tr. Maastricht 8 Sept. 1773 *Johann Conrad Riedesel* Freiherr *zu Eissenbach,* geb. Gotha 20 Oct. 1742, ob. Lauterbach (Hessen) 21-12-1812.

Vragen: waar werd *Frederica von Heiden-Hompesch* geboren? Is zij wel in Maastricht gehuwd? Maastricht schrijft n.l.: „Het gevraagde huwelijk is noch in de Archieven van de Ned. Herv. Gemeente, de Fransch Herv. Kerk, het regiment Zwitsers of Grisons, de Waalsche gem. Namur, de Luthersche gem. Maastricht, noch in de klappers van de R.K. Par. Kerken te Maastricht aangetroffen. In 'het register der Luthersche gemeente komen de jaren 1720 tot 1779 niet voor".

Hoe is het wapen *Heiden-Hompesch?*

's-Gravenhage. **REYERS.**

Herlaer (van)-van Oosterwijk. Voorouders gezocht van *Jan van Herlaer,* heer van Meerwijk en diens echtgenoote *Agnes van Oosterwijck.* Leefden begin 15e eeuw.

U.S.A. WILLIAM **J. HOFFMAN.**

Hustaert-Visboom. Volgens Elias huwde *Jacob Hustaert* met *Geerfruida Chréfien.* (Hun dochter *Geerfruid* huwde Mr. *Pieter Pauw 1628-1695).* Ik vermoed dat *Jacob* als tweede echtgenoote *Margaretha Visboom* 'huwde. Zij wordt niet vermeld in de verschillende gegevens betreffende de familie *Visboom in* Alg. Ned. Fam. Bl. en Navorscher.

Gegevens betreffende dit 'huwelijk verzocht.

U.S.A. WILLIAM J. **HOFFMAN.**

Muller-Beeldsnijder. (LVI, 47). Aan familie-aanteekeningen ontleen ik de volgende gegevens:

Hermanus Muller, 1768-1842, tr. *Anna Maria Clasina Beeldsnijder,* 1780-1826.

Uit dit huwelijk:

1. *Hermina Clasina Muller,* 13 Aug. 1801-1886, tr. *D. J. den Beer Poortugael* (zie 'Ned. Adelsboek).
2. *Johannes François Muller, geb.* 1 Aug. 1803, overl. 13 Aug. 1804.
3. *Anna Louisa Muller, geb. 14 Nov. 1807,* overl. 1810.

Zeist. **D. MACKAY.**

Oyens. (LVI, 47). Doopboek Oude Kerk Amsterdam 7 sept. 1608:

Abraham, ouders *Abraham Oyens* en *Marija Plantee; getuigen* Baptist Oyens en Marija Plante.

Idem 25 Oct. 1612:

Sara, ouders *Abraham Oyens* en *Mayke Plante;* getuigen Jakomina de Hane en Jasper Vogelaer.

Kerkboek Amsterdam 24 Dec. 1750:

Melchior Draveman, van Bourdaux, wedr. *Jeanne de Rion.* woont Doelestraat;

Anne (volg. handt.) *Oyens,* van Amsterdam, 24 jaar, woont Keizersgracht, haar Vader *Abraham Oyens.*

Getrouwd Oude Kerk 12 Jan. 1751.

Amsferdam. **W. VAN MAANEN.**

Renselaer (van). Wie waren de ouders van de gebroeders *Hendrick* en *Jan van Renselaer,* die in het begin van de 17e eeuw leden van de regeering van Amersfoort waren?

U.S.A. WILLIAM **J.** HOFFMAN.

Ringeling *Aardrijkskundig Handboek van Nederland 1874.* Hierin komt voor een huis *Ringeling,* Z.W. van Aalten.

Van den Burgemeester van Aalten kreeg ik de volgende inlichtingen:

De door U bedoelde boerenhofstede, gelegen in de buurtschap IJzerloo, bestond reeds in 1700 en was toen bekend onder den naam „Rengerdink".

Omstreeks 1830 wordt het huis aangeduid met den naam „Oud Rengelink", omdat in de nabijheid een boerderij was verrezen, welke den naam „Nieuw Rengelink" had verkregen.

Als bewoners worden in 1830 genoemd:

Hendrik Rengerdink, geb. **6-5-1759** te Aalten, overl. 20—6-1844 aldaar; gehuwd met *Gezina Pakkebier,* geboren 16-6-1770 te Aalten.

Kinderen uit dat huwelijk:
Berendina, geb. 9-6-1797 te Aalten.
Harmina, geb. 24-5-1799 te Aalten.
Garrif Jan, geb. 15—4—1801 te Aalten.
Derk Jan, geb. 13-8-1802 te Aalten.
Elisabeth, geb. 20—7— 1804 te Aalten.
Hendrika, geb. 30-7-1809 te Aalten.

Na het 'overlijden van *Hendrik Rengerdink,* voornoemd. werd het huis bewoond door diens zoon:

Derk Jan Rengelink, geb. 13-8-1802 te Aalten, overl. 23-2-1884 te Aalten, achtereenvolgens gehuwd met *Grada Harmina Jentink,* geb. 23-7-1808 te Aalten, en *Janna Geerfruid Wassing,* geb. 13-12-1820 te Aalten. (Hij had 13 kinderen.)

In 1857 verliet het gezin deze boerderij en vestigde zich te Aalten, en is van daaruit verspreid. Thans is de boerderij plaatselijk genummerd IJzerlo 71, gemeente Aalten.

De Heer R. T. Muschart gaf mij nog het volgende uit het doopboek van Dinxperlo:

Geert Rengelijnck is 15—1-1664 te Dinxperlo getuige bij eenen doop en laat zelf 8-3-1663 eenen zoon *Gerrit* doopen, waarbij als getuige zijn zwager Willem, wiens familienaam niet wordt genoemd.

Jan Rengelinck is 12-2-1713 en *Harmen Rengelinck* 22—*4-1714* te Dinxperlo getuige bij eenen doop.

In het trouwboek Dinxperlo de navolgenden:

Jan Rengelinck, weduwnaar van *Jenneken Vervelde,* wonende in de Heurne, trouwt 22—11—1698 te Dinxperlo met *Aeltien Mullers Jansdr.,* wonende in het Breedenbroek.

Gerrit Rengelinck, zoon van wijlen *Geert Rengelinck,* trouwt 22-1-1699 te Dinxperlo met *Enneken ten Barge,* weduwe van *Jan Kleijn Reussink,* beiden wonende in de Heurne.

Trijne Rengelinck, wier weduwnaar *Beerent Zeijnhorst* 26—6— 1712 te Dinxperlo ondertrouwt met *Jantjen Westerveld.*

In het doopboek van Dinxperlo No. 472 de navolgenden:

Willemken Rengelinck en *Derck Ovinck* laten te Dinxperlo 30-12-1725 eene dochter *Maria Elisabeth* doopen.

Alette Ringelink in de Heurne en *Hendrik Hengevelt* laten te Dinxperlo 6—8-1730 eene dochter *Garritje* doopen.

Meerdere gegevens zijn mij tot op heden niet bekend. Een onderzoek wordt door mij gedaan, of deze familie een tak heeft welke naar Marken loopt, n.l. *A(lbert) Ringeling,* wiens zoon *Hendrik Ringeling,* schout van Marken, overleden kort voor 28 September 1764, voor 1735 huwde met *Jannetje Jacobsdr.* Verder bekend.

Weet iemand nog meerdere gegevens?

Dj. A. R.

Rocquette. (LV, 455). Aan de kinderen van *Pieter Rocquette* en *Cafharina Pieferse* werden op 24 Februari 1809 brieven van legitimatie uitgereikt en hun het recht verleend om den naam Rocquetfe te voeren. Ingevolge autorisatie van de Rechtbank van eersten aanleg te Amsterdam van 24 Januari 1826 werd dit aangeteekend in 'het trouwboek der Stad Amsterdam.

Deze kinderen waren (o.a.?) :

1. *Pieter Jacob,* volgt 1.
2. *Thomas,* volgt Ibis.
3. *Sara Pieterse Rocquette,* die in 1809 als doopgetuige 'optreedt voor een der kinderen van Ibis; of dit hare juiste plaats in de reeks is, kon niet worden uitgemaakt.

1. *Pieter Jacob Pieterse Rocquette,* geb. Amsterdam plm. 1778, makelaar ald., † Amsterdam 27 Nov. 1835, tr. (waarbij als zijn voogd compareert Pieter Rocquette) Amsterdam (Stadhuis) 6 Nov. 1803 *Johanna Catharina Jacobs,* geb. ald. ± 1777, † Amsterdam 25 Juli 1849, dr. van *Pieter* en *Anna Cafharina Meeler. Zij* hertr. Amsterdam 29 Jan. 1841 *Matijs van der Wayfort,* wedr. van *Maria Pieterse.*

Uit dit huweliik:

1. *Sara Rocquefe,* geb. Amsterdam ± 1805, † ald. 19 Mei 1857, ongehuwd.
2. *Pieter Jacob Rocquefte,* geb. Amsterdam 10, ged. (Amstelk.) 23 Maart 1806 (waarbij als getuige optreedt Pieter Rocquette), † ald. 28 Mei 1816.
3. *Johannes Hendrik,* volgt 11.
4. *Anna Cafharina Hyleko* (deze derde voornaam wordt in de akte van overlijden niet genoemd) *Rocquetfe,* geb. Amsterdam 21 Juli, ged. (Amstelk.) 18 Aug. 1811 (waarbij als getuige optreedt Hyleko Muntinghe, med. doct.), † ald. 25 Nov. 1838, ongehuwd.
5. *Anthonia Maria Rocquette,* geb. Amsterdam 13 Dec. 1812.
6. *Johanna Rocquette,* geb. Amsterdam 17 Juli, † ald. 15 Aug. 1814.
7. *Anthony, volgt* IIbis.
8. *Anna Maria Rocqueffe,* geb. Amsterdam 26 Sept. 1817,

11. *Johannes Hendrik Rocquette,* geb. Amsterdam 5, ged. (Amstelk.) 14 Juni 1807, makelaar ald., † Amsterdam 7 Maart 1885, tr. le ald. 10 Juli 1834 *Conradine Susanne Jeannette van Doornen,* geb. Amsterdam 19, ged. (Groote Walenkerk) 28 Aug. 1808, dr. van Paulus en *Jenne Sophie Japin;* tr. 2e Amsterdam 1 Juni 1876 *Jacoba Maria Textor,* geb. Veenhuizen (Gem. Norg) ± 1845, dr. van *Augustinus Matthias Jacobus* en *Jantien Bergmann.*

Uit het eerste huwelijk:

1. *Johanna Petronella Jacoba Rocquefte,* geb. Amsterdam 29 Febr. 1836.
2. *Pauline Jeanne Rocquetfe,* geb. Amsterdam 26 Juni 1840.

IIbis. *Anthony Rocquefte,* geb. Amsterdam 8 Oct. 1815, koopvaardijkapitein, later touwslager en fabrikant, tr. Amsterdam 21 Dec. 1844 *Josiena Henrietta Meulman,* geb. ald. ± 1815, dr. van *Coenraad Isaacsz.* en *Josina* Klapmeijer.

Uit dit huwelijk:

1. *Johanna Cafharina Rocquette,* geb. Amsterdam 22 Juni 1849.

2. *Josiena Henrietta Rocquetfe,* geb. Amsterdam 30 April 185 1.

Ibis. *Thomas Pieterse Rocquetfe,* geb. Amsterdam ± 1782. makelaar ald., † Amsterdam 17 Febr. 1824, tr. (waarbij als zijn voogd compareert Pieter Rocquette) Amsterdam (Stadhuis) 29 April 1804 *Matje Loots,* geb. ald. ± 1778.

Uit dit huwelijk:

1. *Pieter Jacobus Rocquette,* geb. Amsterdam 28 Febr., ged. (Amstelk.) 16 April 1809.
2. *Antonia Hillegonda Rocquette,* geb. Amsterdam 8 Juli, ged. (Zuiderk.) 15 Aug. 1810.
3. *Johanna Adriana Rocquette,* geb. Amsterdam 7 Aug. 1811.
4. *Geertje Jacoba Rocqueffe,* geb. Amsterdam 8 Aug. 1815, † ald. 27 Febr. 1817.

Het vorenstaande, ver van volledige, overzicht geeft wel geen rechtstreeksch antwoord op de vragen vanden Heer Van Wessem, maar verstrekt althans eenige inlichtingen omtrent de herkomst van de 19de eeuwsche Amsterdamsche *Roquette's.*

Ik vond nog, dat op 27 Oct. 1840 te Amsterdam overleed *Petronella Rocquette,* ongehuwd, wonende in het Hospice Wallon (Walenweeshuis), oud 67 jaar (dus geb. ±1773), geb. Haarlem, dr. van *Jacques Jr.* en *Anne Louise Bucaille;* en op 11 Nov. 1834 *Adrianus Rocquette,* ongehuwd, zonder beroep, oud 59 jaar (dus geb. ±1775), geb. Haarlem, zonder verdere gegevens. Vermoedelijk waren dit zuster en broeder.

Amsterdam. W. VAN MAANEN.

Ruelles (de)-Hartman. Aanvulling gevraagd van het volgende:

Jacques de Ruelles, geb. Amsterdam ca. 1636, was bij zijn huwelijk laeckendrapier en woonde toen in de Molsteegh te Amsterdam, tr. (ondertr. Amsterdam 25 Sept. 1659) *Maria Hartman,* geb. Amsterdam ca. 1639, woonde bij haar huwelijk op de Lindegraft te Amsterdam, dochter van den chirurgijn *Gerrit Hartman* en zijn 3e vrouw *Susanna Jacobs.*

Uit dit huwelijk: *Susanna,. Willemina, Maria, Daniel* en *Jannetje de Ruelles.*

Batavia C. DEL CAMPO HARTMAN.

Ruyven (van). Gegevens betreffende een familie *van Ruyven* verzocht, waartoe behoorden *Cornelis, Pieter* en *Levinus van Ruyven,* die in de 17e eeuw leefden en uit Amsterdam afkomstig waren.

U.S.A. WILLIAM J. HOFFMAN.

Sperna Weiland. (LV, 220, 293). *Hendrik Spe(a)rna(a) (i, j, y),* j. m. v. Gouda, tr. 1 Juli 1734 Gouda *Maria de Ru* of *Reu.* Kinderen: 1) *Lea,* ged. 15-9-1737; 2) *Jeremias,* die volgt; 3) *Maria,* ged. 18-3-1746, jong overl.; 4) *Henricus.* ged. 12-4-1748; 5) *Samuel,* ged. 28-5-1751; 6) *Maria,* ged. 30-5-1755, allen te Gouda.

Andre(i)as Wei(y, ij)land(t), van Batavia, 26 jr., ouders dood, ondertr. Amsterdam 19-8-1746 en tr. ald. 6-9-1746 Nieuwe Kerk met *Cafharina (Laps) van Eijbergen,* ged. 9 Aug. 1729 Amsterdam Nieuwe Kerk, dr. van *Pieter* en *Aagje Hoogwater.*

Kinderen: 1) *Agatha Theodora,* die volgt: 2) *Andreas.* ged. 7-9-1749 A'dam NW. Kerk; 3) *Cornelia Pefronella,* ged. 20-2-1752 Westerk. A'dam: 4) *Pieter,* geb. 5—11, ged. 10-11-1754 Oude K. A'dam; 5) *Adrianus,* ged. 17-9-1758 Nw.

K. A'dam. Van deze kinderen is het 4e kind ***Pieter*** de latere Ds. ***Petrus Weiland,*** Rem. Pred. te Woerden, Utrecht en Rotterdam, overl. Rotterdam 26-1-1842. Hij was eerst getr. met *Maria Vermeer,* later met ***Catharina Weiland, en had*** een zoon, Mr. *Jacobus* ***Andries Weiland, geb. 9-5-1785*** R'dam, *overl.* 11-4-1869 op de Binckhorst, Raadsheer Gerechtshof Zd. Holland. Over Ds. Petrus Weiland zie Glasius Godgel. Nederl., 590 en Biogr. Wb. Zd. & Nd. Ned. Letterkunde, 639,

Na overlijden van ***Andreas Weiland woonde de weduwe*** *Cath. van Eijbergen* eerst te Kampen en werd in 1761 poorteres *en* vroedvrouw te Gouda, waar zij in 1765 tr. met ***Gerrit Hendrik*** *Fortuyn,* van wien zij scheidde in 1771. Zij werd begr. Gouda 12-9-1799, alwaar al haar kindeern ook gehuwd zijn.

Bovengenoemde ***Jeremias*** *Sperna,* ged. 2-3-1742 Gouda, overl. 20-1-1814 Schoonhoven, tr. 29-10-1769 Gouda met bovengen. ***Agatha Theodora Weiland,*** ged. 16-7-1747 Nw. Kerk A'dam, overl. 10-10-1825 Schoonhoven, vroedvrouw. Uit dit huwelijk: 1) ***Hendrikus*** *Sperna* ***Weiland,*** ged. ***8-8-1770*** Gouda: 2) ***Andreas S. W.,*** die volgt; ***3) Catharina Maria S. W.,*** geb. 6-12, ged. 13-12-1775 Gouda, gehuwd en leeft in 1850 te Schoonhoven: 4) ***Agafha Katharina S. W.,*** ged. ***31-7-1778*** Gouda; 5) ***Petrus S. W.,*** ged. ***2-9-1781*** Schoonhoven. Zoowel ***Hendrikus*** als ***Petrus S. W.*** hebben tal van afstammelingen gehad in Schoonhoven, Zalt Bommel, Buurmalsen, etc.

Ds. ***Andreas S. W.,*** geb. 19-3, ged. 29-4-1772 Gouda, overl. 31-7-1823 Schoonhoven, Ned. Herv. Pred. te Wilsveen, Krommenie en Lekkerkerk, huwt met ***Catharina Alida Odet,*** geb. ca. 1780 Leiden, overl. 23-5-1843 Leiden, dr. van *Jan* en ***Sophia Cafharina Vlasvelt.*** Kinderen: 1) ***Jan S. W.,*** die volgt; ***2) Jeremias Agathus Theodorus S. W.,*** geb. ***9,*** ged. 16-4-1808 Lekkerkerk, jong overl.; 3) ***Jeremia*** *Theodorus* ***S. W.,*** geb. 21-9-1812 Lekkerkerk, overl. 13-9-1813 aldaar; 4) ***Jeremia Theodorus S. W.,*** geb. 1-6-1814 Lekkerkerk, overl. aldaar 3 Juni 1814; 5) Mr. ***Jeremias*** *Agatis* ***Theodorus S. W.,*** geb. ***14-6-1816*** Lekkerkeik, overl. 11-2-1851 Leiden, Theol. Cand. en Jur. Dr., ongehuwd; 6) *Hendricus Albertus* ***S. W.,*** geb. 16-10-1821 Lekkerkerk, verm. jong overl.

Jan Sperna ***Weiland,*** geb. 14-8, ged. 22-8-1806 Lekkerkerk, overl. 11-10-1870 Leiden, tabakshandelaar, huwt 27-6-1833 Leiden met ***Maria Antoinetta Winterstein,*** geb. 21-1-1808 Leiden, overl. 25-1-1863 Leiden, dr. v. ***Johannes*** *Augustus* ***en*** *Jacoba* ***Maria van Ankeren.*** Kinderen: 1) *Johannes* ***Andreas S. W.,*** geb. 4-6-1834 Leiden, overl. 29-1 1861 Leiden; 2) ***Johannes Augustus S. W.,*** geb. 3-6-1836 Leiden, overl. 24-1-1837 Leiden: 3) ***Johannes Augustus S. W., geb. 5-8-1837*** Leiden, overl. 19-5-1902 Valkenswaard. notaris te Bodegraven en Ossendrecht, huwt 15-2-1876 Bergeyk met ***Johanna Mafhea Ernesta van*** *Galen,* geb. 20-4-1846 Bergeyk, overl. ....., dr. van ***Leendert*** en ***Anna*** *Petronella* ***Kooy*** (kinderl.); 4) Ds. ***Jeremias Agathus Theodorus S. W., geb.*** 31-10-1839 Leiden, overl. 8-2-1907 Dongen, Ned. Herv. Pred. te Bergeyk en Dongen, huwt 14-7-1870 Bergeyk met ***Johanna Mafhea Ernesta van*** *Galen,* geb. 7-8-1850 Geldrop, overl. 12-9-1891 Dongen, dr. van *Pieter Carel* ***Jan en Jacoba Anna Geertruida Reyers.*** Uit dit huwelijk 5 kinderen: 5) *Marinus* ***Antonie S. W.,*** geb. 19-4-1846 Leiden, N.L. LV, 220; 6) ***Willem Hendrikus*** *S.* ***W.,*** geb. 1-9-1848 Leiden, overl. 5-5-1849 Leiden.

Nijmegen. Ir. A. F. H. Blaauw.

Vermeer-Hartman, Aanvulling gevraagd van het volgende: ***Pieter Vermeer,*** tr. ***Annetie Hartman,*** geb. ca. 1626. dochter van *Herman Hartman* en zijn 2e vrouw *Annetje Willemsdr.* Zij hadden 3 kinderen: ***Pieter, Jacobus*** en ***Johannes Vermeer.***

Batavia C. del Campo Hartman.

Wely (van). Te Utrecht werd in 1650 ingeschreven *Everardus* ***Welius*** van Amsterdam. Zijn naam was ***van*** *Wely* en hij had een broeder ***Barenf van*** *Wely.*

Behoorden zij tot de in de vorige afl. van het Maandblad genoemde familie?

U.S.A. William J. Hoffman.

Zuylen van Nyevelt (van). Bestaat er een portret, en zoo ja waar bevindt zich dit, van C. Baron ***van*** *Zuylen* ***van*** *Nyevelt,* geb. Rotterdam 30 Oct. 1777, secretaris van de Kanselarij der Orde van den Ned. Leeuw, † 's-Gravenhage 10 Mei 1831, tr. ald. 15 Juni 1814 ***Catharina Geertruida Bergsma?***

's-Gr. K.

Een bronzen deurklopper. Op den huize Tjoblong bij Bandoeng, bewoond door Dr. J. S. P. Moltzer uit Deventer, bevindt zich een bronzen deurklopper, door genoemden dokter vroeger uit Deventer medegebracht. In een krans ziet men een hoefijzer, waarbinnen een naar rechts(her.) loopende man met een gevulde zak op den rug. Op het hoefijzer: „Met peynen due de weerelt 1567". Onder aan de krans hangt een schild, waarop een wapen n.l. een keper. Dit wapen wordt bedekt door den klopper.

M.i. heeft men hier te doen met den klopper van het gildehuis der zakkendragers, kan iemand wellicht mededeelen met wat voor klopper wij hier te doen hebben?

Batavia C. B. v. T. P.

Wapen gevraagd. Op een linnen tafellaken van omstr. 1700 komt een voorstelling van den slag bij Namen voor. Daarop zijn twee wapens aangebracht. Een is dat van den Stadhouder-Koning Willem III. Het andere is een gevierendeeld wapen: 1 en IV een leeuw; 11 en 111 „losengé en bande". Een hartschild vertoont waarschijnlijk een wereldbol met montuur en kruisje. Het geheel is overdekt door een kroon. Op wien heeft dit wapen betrekking?

U.S.A. William J. Hoffman.

INHOUD 1938. No. 2.

Bestuursberichten. — Het Paliek-probleem belicht, door J. de Groot. (Vervolg). — De oudere generaties van het geslacht der Heeren van Egmond, medegedeeld door Jhr. P. Beelaerts van Blokland (Slot). — Epke Roos van Bienema, zijn afstamming en zijn gezin, door Mr. S. M. van Haersma Buma. — Een Duitsche wapensteen in de Hooglandsche Kerk te Leiden, door Mr. J. Belonje. (Met een plaat). — De eerste vier generaties van de familie Bowier hier te lande, door W. Wijnaendts van Resandt. — Onjuistheden in het Amorial Général van J. B. Rietstap, door R. T. Muschart. (Vervolg). — Korte mededeelingen: Hiddingh; Eenige nadere gegevens over het „Utrechtsch" geslacht van Beest (later van Voorst van Beest) ; De Lint. — Vragen en antwoorden : Anthony (Anthonides) ; Block-Hartman; Brouwer-Oly ; Bruyn-van Hall Verhoek-Oly; Ceulen (van) -de St. Amant; Climp (van der)-Hartmnn; Fontaine (de la) -Hartman; Halmael (van) ; Heiden-Hompesch (von) ; Hcrlaer (van) -van Oosterwijk; Hustaert-Visboom ; Muller-Beeldsnijder ; Oycns; Renselaer (van) ; Ringeling ; Rocquette ; Ruelles (de) -Hartman ; Ruyven (van) ; Sperna Weiland; Vermeer-Hartman; Wely (wn) ; Zuylen van Nyevelt (van). — Een bronzen deurklopper; Wapen gevraagd.

Gedrukt bij N.V. Drukkerij „De Residentie" Pletterijstr. 103-107. 's-Gravenhage.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, zoomede opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den Hoofdredacteur Dr. TH. R. VALCK LUCASSEN, *huize Eikenrode, Driebergen.*

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot den 1en Secretaris H. J. A. VAN SON, *Riouwstraat 4, 's-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie) te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleyenburg 5, 's-Gravenhage.*

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 3. LVIe. Jaargang. Maart 1938.

PRINSES BEATRIX DER NEDERLANDEN.

Reeds was het laatste nummer van ons Maandblad afgedrukt, toen in den morgen van 31 Januari ons Nederlandsche volk in blijden jubel losbrak bij de door radio, klokgelui en kanongebulder verbreide mare, dat onze hoop vervuld en onze gebeden verhoord waren: op Soestdijk was ons eene Prinses geboren!

Onze eerste gedachte ging daarbij uit naar het gelukkige, ons allen zoo na aan het harte liggende Ouderenpaar en naar de Koninklijke Grootmoeder, onze hoogvereerde en geliefde Koninginne. Innig verheugden wij ons, in dankbare blijdschap, met ons Koninklijk Huis. Maar daarnevens deed zich krachtig het bewustzijn gelden van de diepe beteekenis van deze geboorte voor ons land en volk. Eene nieuwe generatie, een nieuwe loot aan den ouden stam van ons Koningshuis ontsproten, beteekent, naar den mensch gesproken, eene verzekering van onze toekomst. De verbondenheid tusschen Nederland en Oranje, door de eeuwen heen de hechte waarborg van onze onafhankelijkheid als vrije natie, mogen wij thans weder voor een nieuwen menschenleeftijd als verzekerd beschouwen.

Beatrix is de welluidende en veelbelovende naam, dien de Ouders, nevens de namen der beide Grootmoeders, aan de jonge Prinses der Nederlanden hebben gegeven: Beatrix Wilhelmina Armgard Prinses van Oranje-Nassau, Prinses van Lippe-Biesterfeld, zooals haar volle naam luidt krachtens het bij Koninklijk besluit van 26 October 1937 (Stbl. no. 5) bekend gemaakt besluit van 8 Januari 1937, no. 5.

En evenals in den familienaam van Prinses Beatrix die van het geslacht onzer geliefde Koningin is behouden gebleven, waaraan voor ons volk zoo dierbare herinneringen zijn verbonden, zoo is dat ook met haar wapen het geval. Juist zooals bij Prinses Juliana vertoont het door Hare Majesteit voor de nakomelingen onzer Kroonprinses, bij besluit van 18 Februari 1938 (Stbl. no. 1) vastgestelde wapen dat van Nassau-Nederland, gevierendeeld met dat van Oranje. In een hartschild, in plaats van den Mecklenburgschen stierekop, de roos van Lippe. Als schildhouders zijn gekozen twee gouden leeuwen als bij het Koninklijk wapen, echt Nederlandsche heraldische figuren.

Moge onze verwachting worden bewaarheid, dat onze kleine Prinses, aan wie naam en wapen van ons oude Oranje-Huis zijn geschonken, daarnevens de kiem van de voortreffelijke eigenschappen van dit Huis heeft geërfd! Moge zij, onder Gods hoede, opgroeien in de traditiën van dat Huis, in de verheven opvatting van de plichten welke aan hare hooge geboorte onafscheidelijk verbonden zijn!

God zegene onze Prinses Beatrix!

B. v. B.

Neerland's Hope.

Weer bloeit d'aloude oranjeboom,
Weer draagt hij vruchten:
Blijde maren en geruchten
Vervullen 't land van zoom tot zoom,
Het kind van Holland is geboren,
Het kind met zooveel vreugd' verwacht,
In blijde morgenstonde ons gebracht.
D'Oranje zon gaat thans weer gloren:
Aan 't huis,' dat pal voor Neerland staat,
Ontsproot een loot van oud geslacht
Maar naar wij hopen jonge kracht.
Heil Neerland, heil Uw nieuwen dageraad!

31 Jan. 1938. Th. v. R. L.

BESTUURSBERICHTEN.

Aangezien op de Buitengew. Alg. Vergadering van 26 Februari het vereischte quorum niet werd gehaald, zullen de voorstellen tot statutenwijziging op de op 12 Maart a.s. des n.m. om half drie in Café Boschlust, Bezuidenhout 2, te 's-Gravenhage te houden Buitengew. Alg. Vergadering in behandeling komen.

Tot lid **zijn benoemd**:

M. E. J. F. VAN DISSEL . . . . . 's-Gravenhage.
Kiggelaerstraat 9.

DR. J. B. HUBRECHT . . . . . Rome ***(Italië).***
Buitengew. Gezant en Gev. Minister. *Legatie der Nederlanden.*

Adreswijzigingen.

MR. S. **P.** Baron BENTINCK . . . . . ***Doorwerth.***
Doorwerth ***Cottage.***

J. H. VAN LINDEN VAN DEN HEUVEL . . . . ***Vlaardingen.***
Schiedamscheweg 12 I.

C. A. N. POLS A.E.KZN. . . . . ***Utrecht.***
Schoolstraat ***14.***

JHR. **TH.** RÖELL . . . . . ***Bafaoia C.***
Banjoewangiweg 1.

J. C. P. W. A. STEENKAMP . . . . . ***'s-Gravenhage,***
Van Diepenburchstraat 136.

Bij dit nummer wordt een plaat verzonden, behoorende bij het artikel: Het Palick-probleem belicht.

Genealogie **Aldringa,**

door MR. H. L. HOMMES.

Reeds in de 16e eeuw komen twee takken van dit, in oorsprong Oost-Friesche, adellijke geslacht in Stad en Lande voor, waarvan vele leden zich voor hun gewest verdienstelijk hebben gemaakt.

De eene tak heeft zich voornamelijk in 'het Westerkwartier opgehouden, waar zij als „jonkers en hoofdelingen" bewoners waren van de Groote borg te Feerwerd, de Aldringaborg (later Bloemersma geheeten) te Niekerk en de borg Bijma te Faan.

De andere tak begon in de stad Groningen en kwam in de 18e eeuw op de borgen Rusthoven en Froma bij Wirdum. Bovendien was nog Sixtus Aldringa eigenaar van het Huis te Glimmen bij Haren. Dit huis, gelegen in het Gorecht, waarover de stad de jurisdictie had, gaf geen rechten en is dus meer te beschouwen als een buitenverblijf.

Behoudens een paar kleine fragmenten, zooals een artikel over Rusthoven, is er niets over dit geslacht gepubliceerd, zoodat vrijwel alles door vondsten uit de archieven moest worden opgebouwd.

In 1849 stierf het geslacht uit met ***Helena Wigboldina Florentina Aldringa,*** weduwe van Mr. ***Johan Wichers.*** De naam herleefde nog eenmaal, toen twee van haar achterkleinkinderen bij Kon. Besluit van 30 April 1872 [1]) toestemming kregen den naam ***Van Aldringa*** voor den hunne te voegen, doch sinds ook zij zonder nakomelingen stierven, is de naam voor goed verdwenen.

Van de bronnen, welke ik gebruikte, noem ik:

Versl. arch. . . . . Verslagen omtrent 's Rijks oude archieven.

Inv. Gruys . . . . . Huisarch. Gruys, in Versl. arch. 1907.

Inv. Menkema-D. . . . . Huisarch. Menkema Dijksterhuis, in Versl. arch. 1904.

Inv. Nienoord . . . . . Huisarch. Nienoord. Groningen 1890.

Inv. Baarlo . . . . . Archieven, afkomstig van het kasteel Baarlo, in Versl. arch. 1928, dl. II.

Inv. rechterlijke archieven. Hiervan:

IIb. Protocol van sententien in civiele zaken, van de Hoofdmannenkamer.

IIIa. Protocol van civiele zaken, van het volle gericht der stad Groningen.

IIIb. Protocol van geextendeerde ordelen (stadsordelboek).

IIIx. Schuldprotocol, of protocol van verzegelingen.

IIIy. Minuten en concepten van verzegelingen.

XXIIIh. Protocol van verzegelingen van het gericht Wirdum.

Statenarchief:

S. 13. Resolutien van Prov. Staten.

S. 102. Rekeningen van den Ontvanger-generaal. Hierin staan de uitgaven voor de lijfrenten, waaruit de overlijdensdata zijn te halen, benevens de leeftijden en de namen der ouders van de personen, op wie een lijfrente gesloten is.

Bijdr. Gron. . . . . Bijdragen tot de gesch. en oudh.k. . . . . Prov. Gron., uitg. door Acker Stratingh, Feith en Boeles. Gron. 1864-'73.

Gron. Volksalm. . . . . Groningsche volksalmanak. In die van 1926 een artikel: De borg Rusthoven onder Wirdum en de geslachten, die daarop gewoond hebben, door B. v. d. Veen Czn.

Gron. mndbld. . . . . Maandblad Groningen, waarin in 1925 art.: Fromaborg, door Jb. Vinhuizen.

Publ. Limb. . . . . Publications de la Société hist. et arch. dans le Duché de Limbourg. In tom. 33 art.: La seigneurie de Baerloo, par Henri de l'Escaille.

v. Idd. . . . . Een zeer groote collectie charters, ongeordend, verzameld door wijlen Mr. J. E. H. Hooft van Iddekinge, thans in bewaring bij Jhr. Mr. T. van Iddekinge te Gron.

R. v. Naerssen . . . . . Aanteekeningen van Rengers van Naerssen, in het Rijksarchief Gron.

Verz. Doornbos . . . . . Verzameling charters van Meekhoff Doornbos, in Rijksarch. Gron.

H. Glimmen. . . . . Op het Huis Glimmen is een collectie aankomstbrieven enz., het huis betreffende. Hiervan zijn uitvoerige regesten in het Rijksarch. aanwezig.

Omm. borgen . . . . . De Ommelander borgen, door J. A. Feith, Gron. 1906.

Limburg . . . . . Limburg's jaarboek. In jg. 20 een artikel:

[1]) Gen. Wichers, blz. 346.

De familie Van Aerd op den Borggraaf te Lottum, door M. J. Janssen. Sittard 1920.

Nob. Coenders ..... Nobiliarium van Coenders, uitg. door H. 0. Feith.

Programmata funebria, van Allard Aldringa, Pabo Broersema en Ludolph Ludolphi, in de Univ. bibl. te Gron.

De genealogieën Clant, in Genealogische en her. bladen 1909 en Wichers in Ned. Patriciaat 1931/'32.

De doop- en trouwdata zijn alle uit de desbetreffende kerkboeken, tenzij anders vermeld.

Voor verdere afkortingen zie kol. 3 van dit tijdschrift jg. 1938.

Het familiewapen, waarvan een zeer mooie teekening voorkomt in het Album amicorum van Eiso Jarges (beschreven in Bijdr. Gron. IX) is aldus:

In blauw een adelaar van goud, met bek en pooten van rood.

Helmteeken: de adelaar uitkomend.
Dekkleeden: goud en blauw.

Alleen *Jebbo Aldringa* (B. V. 1) heeft het wapen uitgebreid met dat van zijn moeder: gekwartileerd 1 en *4* Aldringa, 2 en 3 in zwart een zilveren keper, vergezeld van onderen van een gouden kroon (Croon), blijkens een gebrandschilderd glas in het Museum van Oudheden te Groningen. Dit was vroeger in de borg Ewsum te Middelstum en 'had toen nog het onderschrift [2]):

„Jebbo Aldringa tot Nykerck ..... Lutkegast
Joncker en Hovelinck mede Gecommitteer..
..... Rekenkamer
der vereenigde Nederlanden".

Bij de aanteekeningen Rengers van Naerssen vond ik een fragment over de Oost-Friesche Aldringa's, dat ik hier laat volgen en dat ontleend is aan een Ms. „ex collect. geneal. Von Wicht".

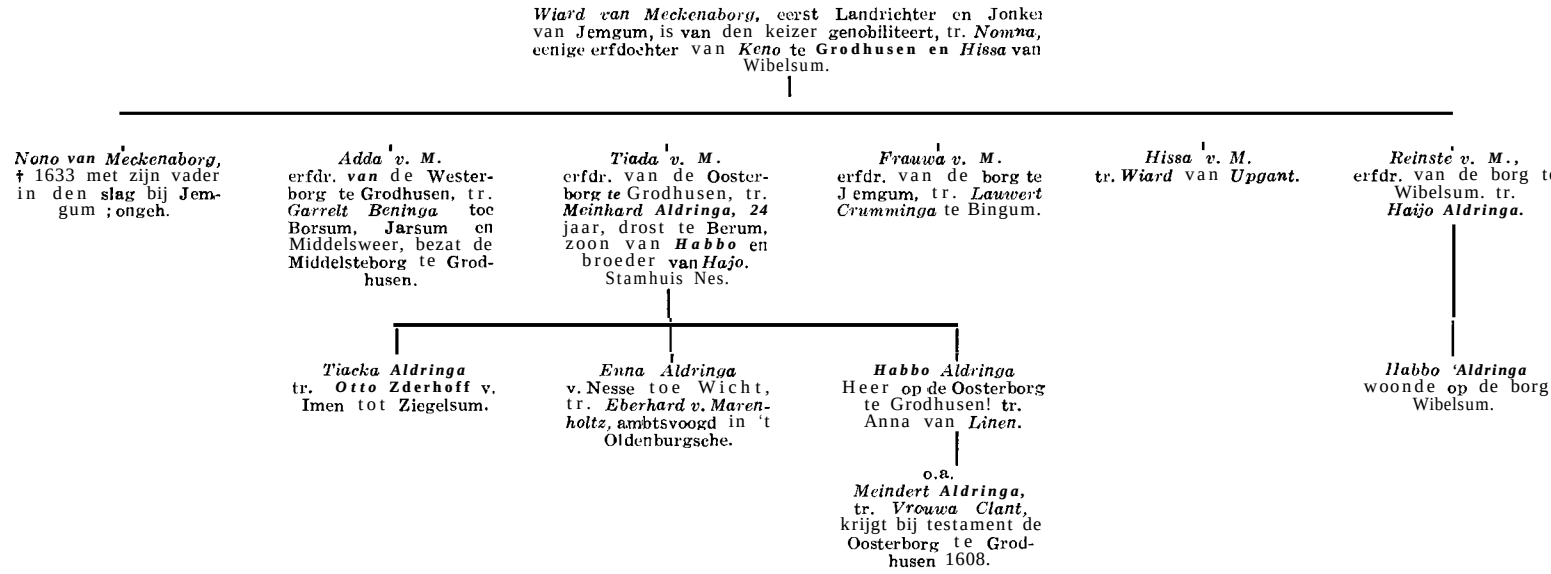

Een kleine variant geeft Tjaden [3]), die bij *Rinste v. Meckena een Habbo Aldringa* als echtgenoot noemt.

Deze Aldringa's sloten kennelijk geen onverstandige huwelijken. Slechts één van deze Oost-Friezen heb ik in het Gron. archief nog aangetroffen bij een akte van geldleening d.d. 29 April *1626* [4]) door „*Meinart Aldringa*, toe Groothuisen up die Oosterborch woenachtig en *Foule Clant* sijn huisvr."

De voornaam *Habbo* wijst verder wel op een verband met den volgenden Groningschen tak.

A.

Hiervan komt een klein fragment voor van de eerste generaties in het Nobiliarium van Coenders, dat evenwel niet van Coenders is, doch „uit een oud familieschrift in originali getrokken den 30 Junij 1830 opgeteekend door Mr. H. 0. Feith". Een gedeelte hiervan neem ik over, om aan de hand daarvan verschillende opmerkingen te kunnen maken.

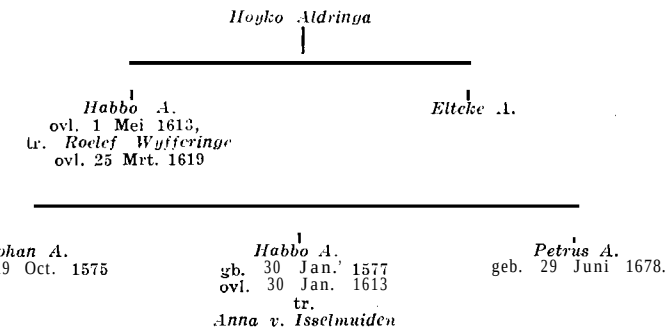

Deze *Hoycko* of *Hoyfef* komt tusschen 1556 en 1594 herhaaldelijk voor in het protocol van civiele zaken (IIIa) o.a. op 12 Jan. 1577 als wonende in de Ebbingekluft, op 13 Maart 1581 als giltrechtsheer, op 8 Febr. 1585 als „olde Raet" en 8 Febr. 1592 als „nieuwe raet". Voor het laatst vond ik hem 8 Febr. 1594 als afgetreden raad.

In 1564 [5]), op Maandag na Misericordiae (17 Apr.) verkoopen hij en zijn echtgenoote *Ghese*, (die in 1572 [6]) *Ghese*

2) R. v. Naerssen.
3) Enn. Joh. H. Tjaden: Das gelehrte Ost Friesland. Aurich 1785-no. Dl. 1, blz. 223.
4) III x 7, fol. 401.
5) Reg. Feith 1564, No. 118.
6) Verz. Doornbos, No. 100. Akte van verkoop d.d. 1 Sept. 1572 door

Wijfferinge blijkt te heeten), 2 huizen in den Dam, die hij geërfd had van zijn „salighe olderen".

In 1566 [7]) heeft er een ruil plaats gevonden tusschen *Hoicko Aldringha* en *Albert Eenens* als voormond en voogd van *Habbo Aldringha,* zoon van eerstgenoemde, eenerzijds. en *Claes Millingha* en *Alijdt* e.l. en *Hercules van Eusum* en *Reyner* e.l., anderzijds, van een heerd in 't Feerwerder kerspel.

Hieruit blijkt dus al, dat de in de tabel staande *Habbo* en *Elteke* kinderen uit verschillende huwelijken zijn.

Nu moet ik nog wijzen op een proces [8]), dat door *Albert Eenens* en *Hoicko* van 1561-'64 gevoerd is tegen *Geert Lewe* (later diens erven) en zijn zoon *Evert* over de erfenis van *Ghese Lewe.*

Blijkens de sententie van 21 Juni 1564 hebben Albert en Hoicko „twe arbores edder (= of) afftekeninghe van sijbtall, daer neffens oech ethlyke breven, copien, tugen ende bewijss voergebracht, daer mede se tho beweren gepretendeert dat naest bloet ende rechte arffgen. tho salighe Ghese Leuwen tho wesen". Daartegenover stelt de andere partij „dat de actoren in sunderheyt schuldich ende geholden sijn solden, den principalen hijlixbrieff tusschen *Elfeke Peyema* ende *Elteke, Claes Wolfersdochfer,* als het fundament vander saehe in tho brengen, unde tho verthoenen, offte dat anders voerges. arbores reijecteert ende verworpen behoerden tho worden". Zij schijnen daarin te zijn geslaagd, want op 4 Oct. daaropvolgend worden zij in het gelijk gesteld. Helaas is van deze twee stamboomen geen afschrift gemaakt, zoodat ik niet kan vertellen hoe de relatie met Ghese Lewe was.

In 1565 verkreeg Hoicko het burgerrecht van Groningen. waarbij de inschrijving luidt: „Hoycko Aldringa van Ness".

Bij v. Iddekinge vond ik in aanteekeningen, dat de eerste vrouw van Hoycko „van den Dam" geweest is *Elteke te Nansum,* de tweede Gese *Wyffringe.* De genealogie T2 Nansum, die aanwezig moet zijn in de Fraeylemaborg, was niet te vinden, waardoor niet kon worden nagegaan of dit juist is.

Nu komt de eerste moeilijkheid. Als kinderen worden bij diezelfde aanteekening, behalve Habbo uit het eerste huwelijk, vermeld uit het tweede huwelijk *Focko, Johan, Habbe* en *Abel,* zonder dat een bron wordt aangegeven. Gedeeltelijk komen deze namen overeen met die van hen, die in 1582 als „borgerkinder" het giltrecht wonnen [9]) nl.:

Fox
Sixtus
Iohannes } *Aldringa* gebroder.
Abel

Uit andere bron heb ik nog, dat *Sixtus* twee zusters had, n.l. *Elteke* en *Tiake.*

Wanneer men nu nog eens de tabel bekijkt, blijkt, dat hiervan alleen *Johan* voorkomt als zoon van *Habbo,* die in 1572 huwde. *Focko* en *Sixfus* zouden nog zeer goed aan hem kunnen voorafgaan, terwijl het bovendien niet vreemd zou zijn, dat Habbo een dochter *Elteke* had, vernoemd naar zijn moeder. Toch lijkt het me gewenschter de aanwiizing van Van Iddekinge te volgen, waarvoor ook de naam *Elteke* pleit, die in de tabel voorkomt.

Ik krijg dan:

Hoijke Aldringa on Gese Wijffringe, e.l. aan hun moeder Hebbele Benninga, wed. van burgemr. Johan Wijffrinck van 6 rentende Joaehims dalers, enz.

7) R. v. Naerssen, doos.

8) 111 b 1, blz. 440442, 534, 535, 566 en 576.

9) Bos, P. G., Het Groningsche gild- en stapelrecht tot de reductie in 1594, blz. 441.

1. *Hoycko Aldringa,* herkomstig van Ness, in Oost-Friesland, wiens ouders, (overleden vóór 1564), gegoed waren in Appingedam, verkrijgt het burgerrecht van Groningen in 1565, raadsheer in de jaren, als boven vermeld, overl. na 1594, in welk jaar hij in het lidmatenboek wordt ingeschreven als Hoyke Aldringa van Norden up S. Mertens kerckhoff, tr. le *Elfeke te Nansum;* tr. 2e vóór 1564 *Ghese Wyffringe,* dochter van burgemr. *Johan* en *Hebbele Benninga.*

Uit het eerste huwelijk:

1. *Habbo,* volgt II.

Uit het tweede huwelijk:

2. *Focko* of *Fox Aldringa,* wint het giltrecht in 1582.
3. *Sixtus,* volgt IIbis.
4. *Johannes Aldringa,* wint het giltrecht in 1582.
5. *Abel Aldringa,* wint het giltrecht in 1582.
6. *Elteke Aldringa,* leeft nog 22 Sept. 1616 [10]).
7. *Tiake Aldringa,* leeft nog 2 Juli 1633 [11]).

11. *Habbo Aldringa,* geb. ca. 1549, ingeschreven als student te Heidelberg 19 April 1567 [12]) (waar bij bevriend was met Eiso Jarges [13]), gezworene te Groningen 1580, '81, olderman 1552, '87, raadsheer 1584, '85, '88, '89, '92, '93, cluftmeester 1588-'90, volgens tabel in het Nob. overl. 1 Mei 1613. Nu doet zich hier een nieuwe moeilijkheid voor. Hij was R. Kath., want anders kon hij geen regeeringsfuncties hebben bekleed tijdens het Spaansche bewind. Direct na de reductie komt er weer een *Habbo* in het regeeringsboek voor als gildrechtsheer van 1594-'96, '98 en '99, waarbij achter 1599 vermeld staat „sterft". In het protocol van civ. zaken [14]) komt nog tot 1603 Habbo Aldringa voor, b.v. op 21 Febr. 1600 benoemd tot kerk-, voogd „tho St. Walburg". Toch zal dit wel één en dezelfde Habbo zijn geweest, want zijn zoon was toen nog te jong. Heelemaal duidelijk is het in ieder geval nog niet. Hij tr. 1572 (huw. contr. 24 Juni [15])) *Roelef Wyffringhe,* overl. 25 Maart 1619, doohter van burgemr. *Johan,* en waarschijnlijk zuster van Habbo's stiefmoeder.

Uit dit huwelijk:

1. *Johan Aldringa,* geb. Groningen 19 October 1575, leeft nog 20 Dec. 1609, op welken datum hij aan Ghese Hoerenken het huis verkoopt aan het Martinikerkhof, hoek St. Walburgstr., dat hij en zijn moeder 14 Febr. 1603 hadden gekocht [16]).
2. *Habbo,* volgt 111.
3. *Petrus Aldringa,* geb. Groningen 29 Juni 1578, wiens naam ik alleen heb aangetroffen in de tabel van het Nob.

111. *Habbo Aldringa,* geb. Groningen 30 Januari 1577, overl. 30 Jan. 1613, tr. 1602 (procl. Groningen 9 Oct.) *Anna van Zsselmuden,* geb. Bedum, overl. na 1661 [17]) en vóór

10) 111 x 4, fol. 101. Schuldbekentenis d.d. 22 Sept. 1616 van Sixtus van Aldringa en Geertruet van Broeckhuisen e.l. tc Glimmen, waarbij als borgen zijn zusters Elteke en Tyake Aldryngha.

11) 111 x 15, fol. 223. Schuldbek. d.d. 2 Juli 1633 van S. Aldringa en G. v. Br., waarbij als borg zijn zuster Tiake Aldringa.

12) Toepkc, Die Matrikel der Univ. Heidelberg (1381-1662). Heidelberg 1884-'93. Zie ook: art. van J. de Wal in Mededeelingen Mij. van letterkunde 1885-'86.

13) Bijdr. Gron. IX.: Album amicorum van Eiso Jarges.

14) IIIa, 8. 20 Febr. 1602. Benoeming van verschillende voogden.

15) Inv. Baarlo No. 298 en regest No. 32.

16) Gron. volksalm. 1921, blz. 34, en Versl. arch. 1920 dl. 11, blz. 345.

17) Grafboek Martinikerk No. 408. 17 Dec. 1661, eigenares Anna van Isselmuiden, wed. Aldringa.

26 Apr. 1664 [20]), dochter van Jr. ***Wigbolf,*** Heer van Sahultinga, en N. N. ***Gaickinga. Zij*** woonde volgens lidmatenboek in Maart 1632 in de Jacobijnerstraat.

Uit dit huwelijk:

1. ***Wigbolf,*** volgt IV.
2. ***Elfeke Aldringa,*** geb. Groningen 23 Sept. 1606, overl. vóór 1645, tr. Groningen 25 Mei 1628 (procl. 3 Mei; huw. contr. 28 April [18])) ***Hilbrand Gruys,*** jonker en hoofdeling te Wirdum en Loppersum, geb. c. 1603, lid van de Prov. Rekenkamer enz., overl. 1674, zoon van *Geert* en *Hille* ***Froma,*** en weduwnaar van *Oede* ***Froma.*** Hij hertr. 1645 (huw. contr. 25 Oct. [19])) ***Elteke Gruys.***
3. ***Ebele Aldringa,*** geb. Groningen 17 September 1608, lidmaat van de Herv. kerk Sept. 1634, wonende in de Jacobijnerstr., overl. vóór April 1664 [20]).
4. ***Allerdf,*** volgt IVbis.

IV. *Wigboldt* ***Aldringa,*** jonker en hoofdeling te Siddeburen [21]), geb. Gron. 26 Februari 1604, ingeschreven als student aldaar 2 Oct. 1619, te Leiden 20 Aug. 1623, lidmaat van de kerk Sept. 1625 met attest. uit Frankrijk, ambtman van het Cley-Oldambt 1628, '29, weesheer 1632, '33, gezworen 1634, '35, raadsheer 1636, '37, '41, lid der St. Gen. uit de Stad Gron. 1639-'44, Raad van State 1638, lid ter admiraliteit 1633, overl. Oct. 1644, tr. Groningen 10 Mei 1629 (procl. 11 April) ***Margarefha Gruys,*** overl. na 1661, dochter van ***Berenf,*** Heer van Lellens, en ***Clara Horenken,*** en wed. van ***Gharmpf Horenken,*** tho Oosterbroeck.

Uit dit huwelijk:

1. ***Clara Aldringa,*** lidmaat van de kerk Juni 1648, wonende in de Heerestraat, overl. vóór 1663, tr. Groningen 18 Juli 1651 (procl. 10 Mei: huw. contr. 2 Mei [22])) *Herman* ***Gruys,*** luit.-kol. 20 Mei 1678, overl. na 1678, zoon van ***Pompejus*** en ***Cafharina*** *Wyffringhe*. Hij hertr. Wirdum 27 Maart 1663 ***Helena Wicheringe,*** wed. *Joachim* ***Canfer.***
2. ***Habbo,*** volgt V.
3. ***Berenf,*** volgt Vbis.
4. *Bouwelia* ***Aldringa,*** geb. 1641, lidm. Maart 1656, wonende Heerestraat, overl. Mei 1681 [23]).

V. ***Habbo Aldringa,*** jonker en hoofdeling te Sebaldeburen, geb. c. 1635, ingeschreven als student te Groningen op

[18]) Gron. maandb. 1925, blz. S3. Het orig. h.c. is aanwezig bij v. Idd. Getuigen aan bruidegomszijde: Lea Gruys, Jr. Johan van Bronckhorst und Batenborch, Jr. Pompeius Gruys en Jr. Hildcbrand Gruys tho Lellens.; aan bruidszijde: Vr. Anna van Isselmuiden, wed. Aldringa als moeder, capt. Jr. Ernst en capt. Jr. Allert van Isselmuiden, Jr. Mello Broersma, ontvanger-gen.

[19]) Inv. Gruys No. 124.

[20]) R. v. Naerssen, doos. Akte van scheiding d.d. 26 April 1664 tusschen: a. Borgmr. Allard Aldringa, b. Hsbbo, Berent en Bauwelia Aldringa, broeders on zuster, c. Herman Gruys voor zijn zoon Wigbolt,, d. Habbo en Geert Gruys, van de goederen van hun moeder en grootmoeder Anna v. Isselm., wed. Aldringa en die van hun zuster en tante Ebella Aldringa.

[21]) Inv. Menkema & D. No. 554. Akte d.d. 23 Mei 1632 verleden voor Wigbolt Aldringa, jr. cn hooideling te Siddeburen.

[22]) Huw. c. bij v. Idd. Getuigen bruidegomsz.: Habbo en Geert Gruys, kinderen van Jr. Hillebrand Gruys toe Wirdum en vrouw Elteke Aldringa, Geert Gruys, broeder, Hillebrand Gruys toe Wirdum als swager; aan bruidsz.: Hillebrand Gruys toe Lellens en Allard Aldringa, ooms der bruid.

[23]) S. 102. Rekeningen ontv.-gen. 1681, fol. 337. Lijfrenten: Juffr. Bouwelia Aldringa, out veertich jaar enz. 1 jaar rente versch. 1 May f 100.— obijt.

24 Januari 1654, 18 jaar oud, lidm. van de kerk Maart 1656, wonende Heerestr., overl. vóór 1674 [24]), tr. Bedum Febr. 1663 [25]) (procl. Gron. 31 Jan.) ***Johanna Bauwe van Isselmuden,*** ged. Groningen (als *Baauchien)* Ak. 14 Jan. 1645, overl. na 1701 [26]), dochter van ***Wigbolf,*** Heer van Schultinga, en ***Johanna van Welderen.*** Zij woonden in 1664 in de Heerestr., in 1665 Kijk-in-'t jatstr.

Uit dit huwelijk:

1. ***Wighboldf Aldringa,*** ged. Groningen Akerk 7 Jan. 1664, jong overl.
2. ***Wigbolf Aldringa,*** ged. Groningen Nieuwe K. 22 Maart 1665, waarsch. ook jong overl.
3. ***Habbo Aldringa,*** ged. Groningen Mart.k. 24 Febr. 1667, vaandrig in 1695, luitenant 1699-1702 [26]).

Vbis. ***Berenf Aldringa,*** geb. c. 1640, ingeschr. als stud. te Groningen 9 Nov. 1657, drost van Wedde van 1670-1709, resigneert 14 Nov. 1709 ten behoeve van zijn zoon Berent, overl. na 1709, tr. Wirdum 1 Nov. 1663 *Rolina* ***de Sighers,*** ged. Groningen Ak. 12 Juli 1642, dochter van ***Siger,*** van Sappema en ***Lea Gruys. Zij*** woonden in 1665 in de Haddingestr., in 1668 aan de Vischmarkt, in 1671 Heerestr. en in 1674 Peperstr.

Uit dit huwelijk:

1. ***Wigbolf,*** volgt VI.
2. ***Lea Aldringa,*** ged. Gron. Akerk 23 Oct. 1668, overl. Febr. 1724 [27]), tr. vóór 1709 [28]) ***Willem Alberda,*** ged. Groningen Mart.k. 31 Maart 1672, kapitein, overl. vóór 1 April 1718 [29]), zoon van ***Reinf*** en ***Clara*** *Jarges.*
3. *Siger* ***Aldringa,*** ged. Groningen Mart.k. 9 Mei 1671, jong overl.
4. ***Berenf Aldringa,*** ged. Groningen Mart.k. 7 Tuni 1674, ingeschr. als student te Groningen 11 Sept. 1690, drost van Wedde van 14 Nov. 1709-'45, overl. 25 Mei 1745, tr. Haren 6 April 1711 (procl. Gron. 21 Maart) ***Alberfina Johanna Keller,*** dochter van Capt. ***Geerhardf*** en ***Barbara Ayckema.*** (Zie Navorscher 1937 blz. 229).
5. *Siger* ***Hillebrand Aldringa,*** geb. Wedde c. 1680, ingeschr. als stud. te Groningen 14 Sept. 1697, luitenant in 1702, overl. 27 Juni 1759 [30]).
6. ***Habbo Aldringa,*** geb. c. 1683, lieutenant, overl. Sept.

[24]) IIb 72, fol. 366. Proces van wed. Jr. Habbo Aldringa contra capt. Steenhuis en Verrucii, 3 Dec. 1674.

[25]) Procl. boek Bedum 1663: Habbo Aldringa, Juncker en hoevelinck tot Sebaldeburen en Johanna Bauwe van Isselmuden, dochter op Schultinge.

[26]) IIb 98, fol. 269, 29 Oct. 1701: „In sakcn de E. E. Vrouw Aldringa (op fol. 239 blijkt dat. te zijn Joh. Bouwina van Isselmuiden, wed. Aldringa) contra Hopman Hammink in qlt. quaestieus over de slijtinge van het Buirregt tot Sebaldebuiren, boven alsoo vrouw Aldringa volgens haer overgegeven handt verklaarde het hantje van den 28 May 1663 te gebruicken uyt kragt, dat vrouw Margricta Gruys haer soons grootmoeder waer geweest, waervan sij de gerigtigheden had geerft, hebben de H. H. Lieutenant ende Hooftmannen sulx in actis doen tevkenen".

Uit deze akte blijkt wel, dat er nog een zoon in leven" is. Ik weet echter niet zeker, of de rangen, die ik bij Habbo vermeld, voor hem gelden, dan wel voor zijn neef Vbis, 6.

[27]) S. 102. Rek. ontr. gen. Lijfr. 1724, fol. 392.

[28]) Inv. Menkema-D. No. 699. Akte van verkoop door capt. Willem Alberda en Lea Aldringa e.l., d.d. 21 Jan. 1709.

[29]) Inv. Xienoord, No. 482. Scheidakte d.d. 1 Apr. 1718 tusschen Lea Aldringa, wed. capt. Willem Alberda eenerzijds en R. Alberda van Eenum en Edzard Clant anderzijds betreffende de nalatenschap van Willem Alberda.

[30]) S. 102. Lijfr. 1759, fol. 356.

1716 [31]). Het kan zijn, dat de rangen, bij Habbo (V, 3) genoemd, voor dezen Habbo gelden.

VI. *Wigbolt* ***Aldringa,*** Heer van Wirdum, Loppersum, Thesinge, Ten Boer, St. Annen en in Westerdeel-Langewold, ged. Gron. Akerk 18 Mei 1665, ingeschr. als stud. te Gron. 13 Dec. 1681, luitenant in 1694, capt. van een comp. inf. 18 Maart 1710-'28, sedert 1724 eigenaar van de Fromaborg bij Wirdum [32]), kocht 13 Jan. 1734 Rusthoven [33]), overl. 1743 tusschen 9 Mrt. en 15 Nov. [34]), tr. 1714 (procl. Gron. 6 Jan.) Helena ***Canter,*** ged. Groningen Mart.k. 18 April 1693, overl. 1763, begr. Gron. 30 April [35]), dochter van *Bartholt* en ***Florentina*** *Geertruid* ***de Sighers.*** Zij woonden in 1716-'21 in de Oosterstr. te Gron.

Uit dit huwelijk:

1. ***Berend*** *Aldringa,* geb. c. 1715, jonker en hoofdeling te Wirdum sedert 1743 en eigenaar van Huis Froma, gedep. st. 1752-'55, raad van state 1756-'57, gen. rekenkamer 1758-'59, lid van de admiraliteit te Harlingen 21 Jan. 1754, overl. 12 Sept. 1764.
2. ***Florentina Geertruyt Aldringa,*** ged. Groningen Mart.k. 21 Febr. 1716, overl. Groningen 1792, begr. aldaar 9 Juli [35]). Zij woonde in de Oude Boteringestr.
3. *Bartelt* ***Aldringa,*** ged. Groningen Mart.k. 9 Juli 1717, jong overl.
4. *Rolina* ***Aldringa,*** ged. Gron. Mart.k. 9 Aug. 1718, leeft nog in 1749 [36]).
5. *Bartelt Aldringa,* ged. Gron. Mart.k. 6 Aug. 1720, vaandrig 13 April 1739, capitein-lieut. 17 Jan. 1746, capt. 26 Dec. 1747, overl. na 1749 [36]).
6. ***Lea Aldringa,*** ged. Gron. Mart.k. 16 Nov. 1721, overl. aldaar 1792, begr. 20 Nov. [35]), tr. Groningen 31 Aug. 1749 (procl. 16 Aug.: huw. contr. 14 Aug. [36]) *Nicolaus* ***van Berchuys,*** ged. Gron. Mart.k. 30 Jan. 1724, capt., overl. 1777, begr. Gron. 3 April [35]), zoon van Dr. ***Albert*** *Jan* en ***Maria van Buttingha.***
7. ***Barbara Albertina Aldringa,*** ged. Wirdum 12 Mei 1726, overl. 1759, begr. Gron. 4 Aug., tr. 1752 (procl. Gron. 30 Sept.: huw. contr. 28 Sept. [37])) ***Hindrik van*** *Nijeveen,* ged. Groningen Mart.k. 10 April 1699, raadsheer, gedep. staat enz., overl. aldaar 1777, begr. 6 Januari, zoon van Hugo, Heer van De Brake, en *Hermanna* ***Maria van*** *Julsingha.*
8. ***Wigbold Geerard,*** volgt VII.

VII. *Wigbold* ***Geerard Aldringa,*** geb. Wirdum 19 Febr., ged. 23 Febr. 1731, Heer van de Fromaborg, sedert den dood van zijn broer Berend in 1764, sedert 1752 heer van Rusthoven, welke borg hij 4 Jan. 1765 verkoopt, als stud. te Gron. ingeschr. 14 Juli 1752, gecomm. in de Prov. Rekenkamer 1772-'81, '86, '87, '90-'94, in de Gen. Rekenk. 1782, '83, '88; '89, in de adm. te Harlingen 1783 en '85, overl. 1794, begr. Groningen 10 Maart [35]), tr. 1 e Wirdum 23 Maart 1761 *Abelia* ***Cloeck,*** geb. c. 1737, overl. Wirdum 2 Nov. 1768 [38]), dochter van Jr. ***Frederik Cloeck tot den Berenclauw*** en ***Albertina Johanna de Drews;*** tr. 2e Roderwolde 22 Mei 1777 [39]) ***Christina Kymmel,*** ged. Havelte 9 Jan. 1746, overl. Gron. 1794, dochter van ***Hieronymus*** *Wolter* en ***Lucia Helena de Coninck.*** Hij woonde Oosterstr.

Uit het eerste huwelijk:

1. ***Helena Wigboldina*** *Florentina* ***Aldringa,*** geb. Groningen 15 Sept. 1762, ged. aldaar Ak. zelfde datum, overl. Groningen 28 Juli 1849, als laatste van haar stam, tr. Groningen 31 Maart 1782 Mr. ***Johan Wichers,*** geb. Gron. 3 Juli 1740, ontvanger der collaterale en vrijwillige verpondingen, raadsheer, burgemr. enz., overl. aldaar 16 Nov. 1818, zoon van ***Lucas*** en ***Margaretha van Buttingha.***

   Een achterkleinzoon en -dochter hebben hun naam veranderd in ***Van Aldringa Wichers.*** Beiden zijn ongehuwd overleden.
2. *Albertina* ***Frederika Johanna Aldringa,*** ged. Wirdum 16 Dec. 1764, waarschijnlijk jong overleden.
3. *Frederick Joan* ***Kloucskj (sic! = Cloeck) Aldringa.*** ged. Wirdum 30 Maart 1766, waarsch. jong overl.
4. *Wigbolt* ***Aldringa,*** ged. Wirdum 4 Sept. 1768, jong overl.

Uit het tweede huwelijk:

5. *Wigbolt* ***Aldringa,*** ged. Wirdum 31 Mei 1778, ingeschr. als student te Groningen 20 Mei 1796, overl. Hoogezand 18 Febr. 1833, als laatste mannelijke afstammeling [40]).
6. ***Lucia Helena Aldringa,*** ged. Wirdum 30 Januari 1780, jong overl.
7. ***Lucia Helena Aldringa,*** ged. Wirdum 15 Januari 1781, overl. vóór 1833, tr. een Franschman, gen. *Puech* (?) [41]).

IVbis. ***Allerdt*** of ***Allard Aldringa,*** geb. Groningen 25 Oct. 1610 (volgens programma funebre 24 Nov. 1610), ingeschreven als student te Gron. 23 Juni 1629, te Leiden 16 Juli 1633, lid v. d. gezworen meente 1642, '45, '46, raadsheer 1649, '50, '52, Gedep. staat 1651, ontvanger van Wedde 1645-'49, burgemr. 1653, '55, '57, '60, '61, '64, '65, lid v. d. Hoofdmannenkamer 1654, '55, '58, '59, '62, '63, overl. Groningen 28 October 1665, tr. Gron. Martinikerk 21 Juni 1655 (procl. 26 Mei; huw. contr. 17 Mei [42])) ***Johanna Margareta van Ewsum,*** overl. vóór 15 Nov. 1720 [42]), dochter van Jr. ***Christopher,*** van Ten Post, en ***Anna Sickinghe,*** en wed. van ***Albert Hooftman.***

---

31) S. 102. Lijfr. 1717, fol. 352.

32) Gron. mndbl. blz. 84.

33) Gron. volksalm. 1926, blz. 147.

34) XXIIIh, 1.. Protocol van verzegelingen van Wirdum. Het laatst komt do handteekening van Wigbolt als zegelaar voor op 9 Maart; op 15 Nov. voor het eerst die van zijn zoon Berend.

35) Breukenboek Gron.

36) IIIy, 14 Aug. 1749. Hum. contr. Nic. v. Berchuys, capt. ten dienste van den Staat der Ver. Ned., en Freulin Lca Aldringa. Dedingsl. bruidegomsz.: M. Buttiuga, wed. hooftman A. J. van Berchuys als moeder, Tjaard v. Berchuys, broeder enz.; aan bruidsz.: Helena Canter, douar. Wigbolt Aldringa als moeder, Berent Aldr., Heer van Wirdum met procuratie van capt. Bartholt Aldringa, als broeder, Florentina Geertruyt, Rolina en Barbara Alb. Alclringa, als zusters enz.

37) IIIy, 28 Sept. Huw. contr. Hier onderteekenen niet mee Bartold en Rolina Aldringa, die blijkbaar overleden zijn.

38) Ned. Leeuw 1913, blz. 265.

39) Navorscher 1897, blz. 159.

40) In de overlijdensakte werd van geen enkele functie of betrekking melding gemaakt.

41) Gron. mndbl., blz. 85. Den naam van den Franschen officier, noch datum van huwelijk en overlijden heb ik kunnen vinden. Ir. v.d. Veen, schrijver van het, artikel over Rusthoven, meende, dat dc naam Peuch was, of Puech.

42) Huw. contr. d.d. 17 Mei 1655 bij v. Idd., en scheidingsakte van den boedel van wijlen Johanna Margaretha van Ewsum, wed. Allert Aldringa, d.d. 15 Nov. 1720, volgens aant. bij R. v. Naerssen. Zie ook geneal. v. Ewsum. N. Drcntsche volksalm. 1919 blz. 165.

gen. Eyckelbergh. Zij woonden 1657 in de Ebbingestr., 1659 Boteringestr.

Uit dit huwelijk:

1. *Albert,* volgt' V.
2. *Anna Aldringa,* ged. Groningen Ak. 2 Sept. 1659, lidmaat Dec. 1675, overl. 5 April 1691 [43]), tr. Huizinge 3 Aug. 1690 (procl. Gron. 19 Juli) Jr. *Joost Coenders van Helpen van Vervou* [44]), eigenaar van de borgen Onnema en Fraam, overl. na 1703, zoon van *Abel* en *Bywe Lewe,* weduwnaar van *Ebelina Johanna Clant,* tevoren van *Titia Rengers.* Hij hertr. Dec. 1692 *Odilia Rengers* en vervolgens *Abelia Clant* van Ludema.
3. *Oedilia Aldringa,* ged. Groningen Ak. 29 Dec. 1661, overl. aldaar 20 Juli 1735 [45]), begr. 25 Juli [35]), tr. Groningen 9 Dec. 1694 (procl. 17 Nov.) *Ludolphus Ludolphi* [46]), geb. Groningen 20 Aug., ged. Mart.k. 22 Aug. 1652, student te Leiden 15 Sept. 1673, secretaris te Gron. 1678 en vlg. jaren, raadsheer, enz., overl. aldaar 13 Mei 1721, zoon van Dr. *Andreas* en *Hebelia Noorthoorn.*
4. *Ebella Margareta Aldringa,* ged. Groningen Ak. 8 Dec. 1663, overl. einde Maart 1715 [47]), tr. Lellens 31 Juli 1701 *H'ilbrant Gruys* van Lellens, jr. en hoofdeling te Lellens, Loppersum en Wirdum, ged. Groningen Nieuwe k. 13 Febr. 1670, rigter van Bellingwolde, Blijham en Pekela, overl. Juni 1731, zoon van *Berent* en *Cecilia Tatnminga,* en weduwnaar van *Margareta Maria Henriette Greoingh;* hij hertr. 1726 [48]) *Maertjen Derks.*

V. *Albert Aldringa,* ged. Groningen Ak. 22 April 1656, ingeschr. als student te Groningen 28 Aug. 1671, aangesteld tot president van het crijghsgericht 13 Oct. 1679. lid van de gezworen meente 1684, lid Prov. Rekenkamer 1686, '87, extra-ord. lid van de Admiraliteit te Harlingen 1684, overl. Groningen 20 Januari 1688, tr. 1681 (procl. Gron. 29 Oct.; huw. contr. 27 Oct. [49])) *Catharina Maria de Lairesse,* overl. na 5 Maart 1718 [50]), dochter van *Huibert* en *Elisabeth van den Hoove.* Zij komt Juni 1674 met att. uit Den Haag. Het echtpaar woonde in de Oude Boteringestr., hoek Geestelijke Maagdenstraat, in een huis dat op 9 Febr. 1674 werd gekocht.

Uit dit huwelijk:

1. *Johanna Margareta Aldringa,* ged. Groningen Nieuwe k. 18 Aug. 1682, overl. tusschen 1707 en 1713 [51]), tr. Zuidbroek 23 April 1702 (procl. Gron. 8 April: huw. contr. 7 Apr. [52])) Jr. *Ger(h)ard Schaffer,* ged. Groningen Mart.k. 31 Oct. 1675, drost der beide Oldambten 28 Maart 1720, raadsheer, overl. 8 Sept. 1732, zoon van Jr. *Lodewijk* en *Alagonda Eeck.* Hij hertr. Zuidbroek 29 Oct. 1713 *Hermanna Elisabeth Gruys.*
2. *Allard Johan Aldringa,* ged. Groningen Nieuwe k. 1 Nov. 1683, jong overl.
3. *Allard Aldringa,* ged. Groningen Mart.k. 1 Nov. 1685, jong overl.
4. *Elisabeth Maria Aldringa,* ged. Groningen Mart.k. 22 Juli 1687, jong overl.

IIbis. *Sixtus Aldringa, zoon* van *Hoycko* en *Ghese Wyffringhe,* of mogelijk van *Habbo* en *Roelef Wyffringhe* [53]), ingeschreven in het giltrechtsregister in 1582. In 1614 duikt hij plotseling op als bewoner van het Huis Glimmen bij Harenermolen. Waarschijnijlk heeft hij dit geërfd van burgemr. *Harmen Wyffringhe,* die het op 22 Dec. 1603 had gekocht van de gebroeedrs *Johan* en *Edzart van der Marck.* Sixtus overleed tusschen 19 Dec. 1638 [54]) en 4 Nov. 1640 [53]) en tr. vóór 29 Juli 1616 *Geertruyt van Broeckhuysen.* Zij behoort wel tot de Geldersche familie Van Broeckhuysen [55]), maar ik heb haar niet verder in het juiste verband kunnen brengen, De eenige aanwijzing is nog, dat de akte van 29 Juli medeonderteekend wordt door *Seger van Brouckhussen,* zonder vermelding evenwel in welke qualiteit hij dit doet. In dienzelfden tijd is er wel in Groningen *Teteke Entens,* 'wed. *Reiner v. Broeckhuysen,* wier eene dochter *Susanna* op 27 Febr. 1625 huwt met *Eggerik Tiddinga,* de andere *Margaretha,* als weduwe van *Herman Roemer,* 20 Febr. 1620 met Prof. Dr. *Nicolaus Langius.* Ik geloof echter niet, dat Geertruyt hier bij behoort: de huwelijken van haar dochters wijzen meer op Zuidelijke relaties.

Sixtus en zijn vrouw waren zeer waarschijnlijk R. Kath.; hun dochters sluiten ook Kath. huwelijken.

Uit dit huwelijk 5 dochters, van wie ik de volgorde niet met zekerheid weet:

1. *Geertruyt Johanna Aldringa,* overl. Groningen, bediend 11 Oct. 1679 [56]), tr. Groningen 13 Febr. 1631 (procl. 15 Jan.) Jr. *Johan Wyffringhe,* geb. 1600, overl, 1678, bediend 7 Oct. [56]), zoon van *Willem* en *Deetien de Mepsche. Zij* woonden in 1640 op het Huis te Glimmen, later te Groningen. Hier wil ik meteen hun kinderen vermelden, daar in de Genealogie-Clant een foutieve opgave gedaan wordt. Het zijn:

---

43) S. 102. 1691, fol. 350.

44) Gron. volksalm. 1923. blz. 42.

45) S. 102. 1736, fol. 326:

46) Progr. funebre van L. Ludolphi in Univ. Bibl. Gron.

47) S. 102. 1715, fol. 334, en inv. Gruys No. 542.

48) Inv. recht. arch. VI D, 1: Huw. contr. d.d. 25 Juli 1726 te Oude Pekela.

49) Procl. Gron. 29 Oct. 1681: Albert Aldringa Praesident vant Crijghs Gerichte deser Provintie ps., Catharina Maria de Lairess pro qua de Hr. Raetshr. Johan Eeck als neve. Hyr van attestatie passeert den 15 Nov. 1681. Huw. contr.: Inv. Gruys No. 137.

50) 111 x 95, fol. 175. Akte van geldleening, d.d. 5 Maart 1718 van Catharina Maria de Lairesse, wed. Aldringa.

51) III x 98, fol. 50: Testament d.d. 16 Jan. 1707 van Vr. Johanna Margaretha van Ewssum wed. Aldringa. Zij vermaakt haar goederen aan haar beide dochters Odilia Ludolphi, geb. Aldringa en Ebella Margaretha Gruys, geb. A., en aan haar zoon's dochter Johanna Margarethn Schaffer, geb. A.

52) Inv. Gruys, No. 143.

53) Hier wil ik even een akte opgeven, die ik pas vond en die weer steun geeft aan de laatste veronderstelling n.l. III x 21, fol. 260: Akte van verkoop d.d. 4 Nov. 1640 door Hillebrant Gruys tot Wirdum (die gehuwd was met Elteke Aldringa, III, 2) voor de eene helft en voor de andere helft door Johan Wyfferingh en Geertruyt Johanna Aldringa, e.l. tot Glymmen, Elisabeth A., Angeneta A., Maria A., caveerende voor haar zuster Catharina Ebele van 30 grazen in een heert te Woltersum. Het gemeenschappelijke bezit wijst wel op een nauwe relatie.

54) H. Glimmen. Akte van geldleening d.d. 19 Dec. 1638 door de samtlycke Gemiente van Glimmen van Johan Syers en Gretien Levinck, welk stuk medeonderteekend is door o.a. „Johan Wifringk wegen miin schoonvader Sixtus Aldringa".

55) Publ. Limb. 1897, tom. 33, blz. 226. Op het huis Baarlo hangt een rouwbord van 15 Dec. 1774 van Helena Catharina Clant, met 16 kwartieren, waarvan het laatste v. Broeckhuisen. Zie ook Ned. Leeuw 1935, kol. 124.

56) Ned. Leeuw 1925 kol. 213, waar echter moet gelezen worden 11 Oct. 'Hoewel genoemd wordt nobil. dna Gertrudis Wifferinck, meen ik, dat door dit Domina wel duidelijk is, dat zij bedoeld wordt. Haar echtg. wordt in dezelfde kolom genoemd 78 jaar oud.

a *Juliana* (of *Deliana) Maria Wyffringhe,* tr. 1651 (procl. Gron. 29 Nov.: huw, contr. 21 Nov. [57])) Jr. *Reno Jarges,* zoon van *Coppen Albert* en *Catharina van Burmania.*

b *Geertruid Catharina Wyffringhe,* tr. 1657 (procl. Gron. 17 Jan. [58])) Jr. *Johan Gerard van Schrieck,* dijkgraaf, zoon van *Engelbert v. S. van Aspel* en *Hermanna van der Beeck.*

c *Helena Elisabeth Wyffringhe,* geb. 1646, overl. Groningen 16 Sept. 1703 [59]), tr. Groningen 10 Juni 1670 (procl. 21 Mei) Jr. *Swier Clant* van Scharnier, cornet, zoon van *Philip* en *Willemina Froma.*

d *Willemina Anna* (of *W. Agnes) Wyffringhe.* geb. 1648, overl. Groningen 21 October 1727 [60]).

2. *Catharina Eva Barbara Aldringa,* leeft nog op 19 Febr. 1650 [61]).
3. *Elisabeth Juliana Aldringa,* overl. Leuth bij Venlo 12 Febr. 1697, tr. Leuth 25 Sept. 1660 *Winandus van Oeyen,* ged. Venlo 7 Januari 1621, overl. Leuth 11 Sept. 1697. zoon van *Joannes,* i.u.dr., schepen van Venlo, en *Elisabeth Moeitz* [62]).
4. *Angeneta Aldringa,* leeft nog 7 Juni 1644, overl. vóór 1650 [61]).
5. *Maria Anna. Geertruid Aldringa,* overl. Lottum 21 Dec. 1688, tr. Broekhuizervorst 9 Mei 1660 *Franciscus Werneri de Ard,* Heer van Borchgraef, overl. Lottum 20 Oct. 1694, weduwnaar van *Sibilla de Puyflinck* [63]).

Blijkens een gedrukte aankondiging van 1657 of '58 [64]) waren de Jufferen Elisabet Juliana en Maria Anna Aldringa, gezusters, voornemens het Huis Glimmen te verkoopen, waarvoor men zich had te vervoegen bij de dames, wonende in de Nieuwe Boteringestraat, tegens 't Nieuwe Kerkhof. Op 26 November 1660 [65]) had de verkoop plaats door Franciscus Werneri de Ard tot Borchgrave en zijn vrouw Maria Anna Gertrude van Aldringa en hun zuster Elisabeth Juliana van Aldringa aan Jr. *Ernst de Sanderen.*

57) procl. Gron. 29 Nov. 1651: „Reno Jarghes Jr. tot Arret(?) & Juliana Maria worden d'proclamatien consenteert". Haar familienaam is daar vergeten. Het huw. contr. geeft nadere gegevens: 111 x 42 fol. 113.

58) Hier is de procl. nog korter: „Dyckgraeff Schriecken met Juffer Wiffringe sijn d'proclamatien consent." Uit den kwartierstaat van Louise Helena Catharina v. Heerma in Gen. Clant, blz. 400, blijkt echter, wie bedoeld zijn.

59) Ned. Leeuw 1925 kol. 213; en S. 102, rek. ontv.-gen. 1704, fol. 475. Uit het laatste blijkt ook, dat Helena El. een dochter is van Johan en Geertruid Aldringa, en niet van Albert Wyffringhe zooals dc genealogie-Clant opgeeft op blz. 399.

60) Ned. Leeuw 1925, kol. 213, waar cvcnwcl moet gelezen worden 21 Oct. i.pl.v. Nov.; zie ook S. 102, 1725, fol. 349.

61) H. Glimmen. No. 20. Pachtbrief d.d. 19 Febr. 1650, waarbij de jufferen Aldringa toe Glimmen aan Hindrick Meincrts en Brechte c.l. een huis en hofken met kooy verhuren enz. Get. door „Catharina Eevn Baerbera Aldringa en Elysabeth Juyana Aldringa (caviedc voor mijn beijde susters) ". 111 x 24, fol. 159: Akte van verkoop d.d. 7 Juni 1644 door Johan Wiffringh en zijn huisvr. Geertr. Johanna Aldringa, Lysbeth en Agncta Aldringa, kinderen van wijlen Sixtus A. en Geertr. v. Broeckhuisen, mede cav. voor Catharina Eb. en Maria A., tegenwoordig buitens lands zijnde, van een huis in Jacobijnerstr., zwettende ten Z. aan de Jacobinerstr., ten W. en N. Vrouw Anna van Isselmuiden, wed. hldringa.

62) Mededeeling van den Heer J. J. M. H. Verzijl te Maastricht.

63) Gen. Aerd, blz. 25 en 26. In een akte van H. Glimmen teekent hij op 26 Nov. 1660 als „Francois Werneri de Ard".

64) H. Glimmen, No. 22.

65) H. Glimmen, No. 26.

B.

Deze tak is voornamelijk te vinden in het Westerkwartier en wel eerst in Feerwerd en later in Niekerk (Gem. Old.).

In den zomer van 1936 zijn bij reparaties aan de kerk van Feerwerd in het 'koor oude grafsteenen weergevonden, waarvan verscheidene met betrekking tot de familie *Aldringa,* en ook een grafkelder. De sluitsteen hiervan heeft in het midden in een cirkel de alliantiewapens *Aldringa* en *Broersema* met aan weerszijden de woorden: „Dit is de inganck van joncke Aldringa kelder". Deze steen heeft *Popco Aldringa* (111) dus laten aanbrengen. Van alle grafschriften is een nauwkeurige teekening vervaardigd, die in het Rijksarchief te Groningen wordt bewaard [66]).

Met den vorigen tak heb ik geen aansluiting kunnen vinden, doch dat er verband is blijkt wel uit een akte van 1576, daags na Michaelis [67]), waarbij *Everhardus Conders* en *Enne Aldringa* e.l., en *Roloff Gruys* en *Hille Aldringa* e.l., bevestigd worden in den eigendom van de goederen, hun toegewezen bij de erfscheiding met hun broer in Nov. 1574. Het gaat over landerijen en een huis te Appingedam o.a. „twee kleine vennekens..... daer thoe Ycko Aldringa de Noerdn ende Vrou van Berum de sueder swette aff is" en „Simmelke Wechje . . . . ..waer off *Hoycko Aldringa* up dat Noerden, up dat Sueden de vrou van Berum geswettet sind". Deze akte is alleen in afschrift aanwezig, zoodat ik vermoed, dat *thoe Ycko* verkeerd gelezen is voor *Hoeycko.*

De broer wordt niet met name genoemd, doch ik meen, dat dit *Jebbo* moet zijn, op grond van het volgende.

In 1614 [68]) wordt er voor de Hoofdmannenkamer een proces gevoerd tusschen zijn zoon *Popco* en *Hille Aldringa,* wed. *Gruys,* die opkomt tegen enkele punten in de huwelijksche voorwaarden van Popco. Bij dit contract waren aan zijn kant aanwezig „syn sal. lieve moeder, und syn suster, der E. E. Here Borgemr. *Tamme Cönders,* und der Erb. *Derck Draper.* van siner huisfrouwen sydt, die Ed. Erenv. *Hero Broersema, Reiner Alberda, Pabe Broerserna* und *Anne Broersema".* De familie Gruys was om verschillende redenen expresselijk niet uitgenoodigd. Wanneer nu Hille Aldringa niet tot de allernaaste familie behoorde,. zou er voor haar geen reden zijn om tegen de huw. voorw. op te komen.

Bovendien heeft zij twee zoons nl. *Hilbrand* en *Pompejus* (de verlatiniseerde vorm van *Popco).* De eerste heette naar zijn grootvader Gruys, zoodat de tweede vermoedelijk naar zijn grootvader Aldringa zal genoemd zijn.

Ik meen dus te mogen aannemen als stamvader van dezen tak:

I. *Popco? Aldringa* heeft drie kinderen:
1. *Enne Aldringa,* tr. vóór 1 Juli 1574 [69]) *Evert Coenders,* zoon van *Hendrick en Alijt Eelts.*
2. *Jebbo,* volgt 11.
3. *Hille Aldringa,* geb. c. 1550 [70]), overl. c. 1630 [71]), tr. vóór 1 Juli 1574 [69]) *Roloff Gruys, geb.* Groningen,

66) Do opschriften zijn afgedrukt in het Nieuwsblad van het Noorden van 4 Sept. 1936, 5e blad.

67) Register Fcith, Geschreven vervolg 1576, No. 103.

68) IIb 16, fol. 299 en 380, d.d. 29 Januari en 9 Juli 1614.

69) v. Idd.: Akte van verkoop d.d. 1 Juli 1574 door Jebbe Aldringa unde Jonckffrouwc Meijt, echte Luyden, aan Roleff Gruess unde Junckffrouw Hille, e.l. van vier grazen land te Solwerd. Bij de scheiding waren aan Evert Coenders en Roloff Gruys van wege hun huisvrouwen een ander deel ten deel gevallen.

70) Inv. Gruys, blz. 627.

71) Inv. Gruys, No. 207: Boedelscheiding van dc nalatenschap van Hille Aldringa, wed. Gruys.

raadsheer 1594, burgemr. 1596 enz., overl. aldaar 8 April 1610, zoon van *Hillebrand* en *Anna Sappens.*

11. *Jebbo Aldringa,* jonker en hoofdeling te Feerwerd, geb. c. 1548, ingeschreven als student te Heidelberg 30 October 1566, bewoner van de Groote borg te Feerwerd, overl. vóór 26 April 1588 [72]), tr. vóór 1 Juli 1574 [69]) *Meit* (of *Meint) Hoendrix,* overl. Feerwerd 1 Febr. 1614, begr. aldaar [73]).

In de akten wordt zij steeds genoemd Wed. Meit Aldringa, zoodat ik eerst dacht, dat zij eveneens Aldringa heette, maar een akte van 28 Maart 1595 [74]) vermelddde haar eigen naam en ook de grafsteen geeft het wapen van de familie Hoendrix (een achtspakig wiel).

Uit dit huwelijk:

1. *Popco,* volgt 111.
2 *Geert,* volgt IIIbis.
3. *Margaretha* (of *Grietien) Aldringa,* overl. vóór 4 Sept. 1647 [75]), tr. le tusschen 9 Juli 1614 en 13 April 1616 [76]) *Elinck Fossema,* grietman, overl. Nuis 9 Febr. 1634 en ald. begraven [77]), zoon van *Hyllo* en *Garste;* tr. 2e 1638 (huw. contr. 12 December [75])) *Steven ter Maaten* (of *ter Maath).* overl. na 18 Mei 1650 [78]). In Sept. 1641 werden zij als lidmaten te Groningen ingeschreven, met att. van Nuis [79]).

111. *Popco Aldringa,* jonker en hoofdeling te Feerwerd, ingeschreven als student te Franeker 10 April 1601 [80]), grietman, overl. Januari 1624, begr. te Feerwerd [73]), tr. Groningen 10 Januari 1613 (procl. 5 Dec. 1612) *Pietertie Broersema, geb.* waarschijnlijk Huis Hanckema, Zuidhorn, overl. tusschen 21 Mei 1625 en 2 Mei 1628 [81]), dochter [82]) van Jr. *Tjaard* en *Atta Fritema.*

Uit dit 'huwelijk:

1. *Jebbo Aldringa,* overl. Feerwerd 10 Juli 1614, begr. aldaar [73]).
2. *Meint Aldringa,* overl. Feerwerd 2 Sept. 1615, begr. aldaar [73]).

Bovendien had Popco een natuurlijken zoon [83]):

72) IIIa 4: Op 26 April 1558 wordt genoemd „Meydt Aldringa, wed."

73) Grafsteen in de kerk van Feerwerd.

74) Inv. Menkema-D. No. 813: Akte van overdracht door Meit Hoendrix, wed. van Jcbbo Aldringa, aau Johan Onnes en Fosse, e.l. enz.

75) IIb 47, fol. 547. 1 Dec. 1649." In saeken des E. E. Jebbo Aldringa revident ter eener, end de E. Steven ter Maath gerevideerde ter andere sijde, questieus over sodane Sententie als den 4. Septemb. 1647 by desen Gerichte gepronuntieert, bij de welke hij revident gecondemniert an den Gerevideerde te betalen de summa drie hondert daler achterstallige lijfftocht, hem competerende volgens hylicxcontracten van den 12. Dccembr. 1638 bij mande vrienden tusschen hem en sijn zall. huisfr. Margareta Aldringa opgericht en ingewilligett," enz.

76) IIb 16, fol. 380, 9 Juli 1614: Popco en Grietien Aldringa aangesproken door de voogden over de kinderen van wijlen Gerdt Aldringa. IIb 18, fol. 54, 13 April 1616: „Elinck Fossema tegen Hildebrandt Gruys als voormond over wijlen Gerdt Aldringa kinderen, schelhafftich um die hylixvorwahrden van hem en sijn huysfr. Grietien Aldringa."

77) Grafschr. blz. 264, Nuis No. 2.

78) IIb 48, fol. 241. Jebbo Aldringa verdaagt 18 Mei 1650 Steffcn ter Maath.

79) Lidmatenboek Groningen.

so) Gron. volksalm. 1921, blz. 62.

81) IIb 24, fol. 104, 21 Mei 1625, Vr. Petcrkc Broersema, wed. Aldringa. IIb 27, fol. 109, 2 Mei 1628: Erfgen. van wijlen Petertien Broersema, wed. Aldringa.

82) Zij was een zuster van Pabo Broersema, wiens programma funebre zijn, en dus ook haar, ouders vermeldt.

83) IIb 26, fol. 90; 14 April 1627: „In saekcn Jan Jansen Maba als voormont over Abraham Aldringa, natuerlicke shoene van wijlant Popco Aldringa, verdraeget hebbende den E. E. Jebbo Aldringa met cons., erffgen. van gemelte Popco Aldringa, enz."

Abraham Aldringa, in 1646 tot schrijver benoemd, later o.a. in 1666 solliciteur, overl. waarsch. in 1690 [84]), tr. 1656 (procl. Groningen 6 Dec.) *Beatrix van Sickinga.* Zij woonden eerst Pelsterstr., in 1659 Carolieweg.

Uit dit huwelijk:

a. *Anna Christina Aldringa,* ged. Groningen Mart.k. 11 'October 1657.
b. *Jan Baptist Aldringa,* ged. Groningen Ak. 23 Sept. 1659.

Beide kinderen zijn waarsch. jong overleden; in ieder geval vóór 1690 [84]).

IIIbis. *Geert* (of *Gerharf) Aldringa,* overl. 13 October 1604, begr. Feerwerd [73]), tr. 1601 (procl. Gron. 1 Aug.; huw. contr. idem [85])) *Elteke Gruys,* overl. Groningen 7 October 1658, begr. Martinikerk [86]), dochter van *Rudolf* en *Hille Aldringa.* Zij hertr. Groningen 19 October 1606 Jr. *Wolter de Sighers,* drost van het Oldambt, overl. 21 Maart 1629, Martinikerk [86]), zoon van *Syger* en *Christina torn Camp.*

Uit dit huwelijk:

1. *Jebbo,* volgt IV.
2. *Anna Aldringa,* overl. c. 1653 [87]), tr. Groningen 7 October 1621 (procl. 8 Sept.: huw. contr. 13 Sept. [88])) Jr. *Geert de Sighers,* ovcrl. c. 1653, zoon van *Syger* en *Christina fom Camp.*

IV. *Jebbo Aldringa,* jonker en hoofdeling te Feerwerd, Faan en Niekerk en Humsterland, geb. c. 1602, ingeschreven als student te Groningen 7 Mei 1621, benoemd tot overste-schepper van Aduarderzijlen 27 Sept. 1627 [89]), medegedeputeerde staat der prov. 1631, '32, '44, '50, curator der hoogeschool in 1641 en '49, overl. na 1655, waarschijnlijk in 1658, in welk jaar de Groote borg te Feerwerd werd verkocht [90]), tr. le Groningen 18 Dec. 1625 (procl. 26 Nov.) *Abeltyn Doënga,* overl. 20 Dec. 1632, begr. Feerwerd [73]), dochter van Jr. *Eppe* en *Geertruyt Coenders;* tr. 2e 1635 (procl. Gron. 6 Juni) *Franske (of Francisca) Cammingha,* geb. 5 Maart 1591, overl. na 4 Oct. 1651 [91]), dochter van *Sicco* en *Cafharina Cammingha,* en wed. van *Rembt Rengers* van Ten Post.

Jebbo zal de bouwer of eerste eigenaar zijn geweest van de Aldringaheerd (later genoemd Bloemersmaheerd) te Niekerk (W. kw.).

Uit het eerste huwelijk (volgorde onzeker) [92]):

81) 111 x 74, fol. 71. Overdracht d.d. 21 Nov. 1695 door Gerhard Aldringa aan zijn dochter Geerrtuida „van een huis in Volkeringestraat, dat soll. Abraham Aldringa had gepossideert cn dat door erfenis volgens scheidebricf van 3 April 1690 op comp. was gedevolveert."

85) Inv. Gruys, No. 108. In dit huw. contr. is sprake van Aldringaheerd bij Ui twierda.

86) Grafschr. blz. 120. Groningen, Martinikerk No. 25.

87) Inv. Gruys, So. 211. Boedelscheiding d.d. 3 Juni 1653 van do nalatcnschau van Gerard de Sighers en Anna Aldringa, e.l.

ss) Inv. Gruys, So. 113.

89) S. 13. Resolutien Prov. St. d.d. 27 Sept. 1627: Jebbe Aldringa tot opperste schepper van Aduarderzijlen in pl. van wijlen Sirp Elema genomineert.

90) Ommel. borgen, blz. 100.

91) IIb, 49, fol. 333. Jcbbo Aldringa en Francisca van Camminga verdaeget, enz. Geboortedatum uit Stamb. Fr. adel.

92) R. v. Naerssen. Aan een stuk van 18 Juni 1650: Geert, Eppo en Mello Aldringa.

Charterverz. Fransema, No. 198. Akte van scheiding hunner mandeeligc goederen tusschen Johan Lewe, Heer van Middelstum en Geertruida Alberda, c.l., Geert Aldringa, Eppo Aldringa, Mello Aldringa, Jan Clant nomine uxoris. 18 Juni 1650.

1. *Gerhard, volgt* V.
2. *Meidina Aldringa,* lidmaat van de kerk te Groningen Juni 1645, wonende Boteringestr., tr. 1646 (procl. Warfhuizen 29 Maart) *Johan Clant* van Menkema te Warfhuizen, zoon van *Lucas* en *Elisabeth Ehrenfreifer.*
3. *Eppo Aldringa,* benoemd tot vaandrig 9 Juni 1649, 18 Juni 1650 capitein, overl. 1660, vóór 8 Sept. [93]). In 1659 was hij met zijn comp. in Kopenhagen [94]).
4. *Melle Aldringa,* gedeputeerde staat in 1654 en '57.

V. *Gerhard Aldringa,* jonker en hoofdeling te Niekerk, Faan, Leegkerk en Dorkwerd, geb. c. 1626, grietman in Oosterdeel-Langewold, gedep. st. der Ommelanden 1658, '64-'66, '73, '74, '83, '84, curator der Hoogeschool 1659 en '60, lid der Stat. Gen. 1669-'72, lid ter Admiraliteit te Amsterdam 1675-'76, overl. Groningen 25 Febr. *1701* [95]), tr. 1648 (procl. Gron. 19 Febr.) *Catharina Croon,* overl. Niekerk 11 Juli 1668 [96]), dochter van *dssuerus* en *Hidde Clant* (die 3 Oct. 1619 te Groningen huwden).

Hij kocht op 13 Febr. 1688 [97]) het Huis Bijma bij Faan, dat hij op 2 Februari 1689 [98]) weder overdroeg aan zijn zoon Jebbo.

Uit dit huwelijk:

1. *Jebbo Aldringa,* jonker en hoofdeling te Niekerk, Oldekerk en Faan, geb. c. 1649, ingeschreven als student te Groningen 3 Oct. 1667, grietman van Oosterdeel -Langewold, curator der Hoogeschool 1677, '78, '85, '95, '96, lid van de Gen. rekenkamer 1687, '88, 1705, '06, lid van de Prov. Rekenkamer 1689-'92, '99, 1700, lid van de Stat.-gen. 1693, '94, 1710, '11, extra ord. lid Admiraliteit Harlingen 1697 '98, ord. lid 1707, '08, gedep. st. der Ommelanden 1702-'04, overl. Niekerk 22 Januari 1712 [99]). In Sept. 1671 werd hij lidm. te Groningen, wonende Turftorenstr. Hij voerde het uitgebreidere wapen in den aanvang genoemd, dat op een gebrandschilderd glas voorkomt. Nu hangt er in het Museum te Groningen een pendant van dat glas met het gekwartileerde wapen: 1 en 4 Alberda, 2 en 3 van Bassen, ook afkomstig van de Borg Ewsum, dat wordt toegeschreven aan een onbekende juffer *Alberda,* echtgenoote van Jebbo. Zij zou dan een dochter moeten zijn van *Derk Alberda,* jonker en hoofdeling te Feerwerd en *Agnes van Bassen.* In de genealogieën Alberda heeft dit echtpaar alleen een zoon *Reinder.* Ook de lidmatenlijst van Feerwerd, die toevalligerwijze nog bestaat, omdat zij in het doop- en trouwboek is opgenomen, en die begint in 1666, heeft wel als leden Agnes van Bassen, wed. Alberda en Reinder, maar noemt verder geen andere Alberda's. Ik vermoed daarom, dat het glas moet toegeschreven worden aan *Reinder Alberda van Feerwerd.* De beide glazen zijn dan, misschien met meerdere, uit vriendschap als versiering voor Ewsum geschonken, zooals men ook op Menkema kan zien.

Het Huis Bijma [100]) vererft op zijn zuster Geertruid, die het cedeert aan haar zoon Rudolph de Mepsche.

2. *Assuerus Aldringa,* geb. c. 1652, lidmaat van de kerk te Niekerk 30 Maart 1673, curator der hoogeschool 1703, '04, '11, '13, '14, lid der Staten-generaal 1707, '08, '15, '16, gedeput. st. 1710, '12, overl. 1716? Hij erfde van zijn ouders de Aldringaheerd bij Niekerk [101]).
3. *Abelia Aldringa,* ged. Niekerk 30 April 1654, overl. aldaar 23 Juli 1665 [102]).
4. *Hiddina Aldringa,* ged. Niekerk 15 Febr. 1657, overl. aldaar 16 Aug. 1665 [103]).
5. *Elfeke Aldringa,* ged. Niekerk 25 Febr. 1659, overl. aldaar 28 Nov. 1674 [102]).
6. *Geerfruida Aldringa,* ged. Niekerk 21 Juli 1661, overl. na 1710 [101]), tr. Niekerk 13 Mei 1694 (huw. contr. 20 Apr. [104])) *Pefer d'Mepsche,* van Ailckema en Eukema, jonker en hoofdeling te Loppersum, ged. Loppersum 8 Sept. 1650, gezworene te Groningen en raadsheer, overl. Groningen 9 Januari 1710, zoon van *Rudolph* en *Maria Böselager. Zij* waren de ouders van den beruchten *Rudolph d'Mepsche,* van Faan.

Tenslotte heb ik nog een *Maria Aldringa* over, die ik bij geen van beide takken kan onderbrengen. Zij komt blijkens de proclamatie uit Niekerk, maar in het doopboek aldaar vond ik haar niet. Bij het huwelijkscontract [105]) zijn aan haar zijde aanwezig *Claes Gabbens,* stiefvader, en *Jantien Sijmens* als moeder.

De gegevens over haar zijn verder:

Maria Aldringa, wordt Maart 1700 als lidmaat te Groningen aangenomen, wonende in de Heerestraat, tr. le Groningen 5 Nov. 1700 (procl. 19 Oct.; huw. contr. 18 Oct. [105])) *Jan Hillebranfs,* uit Vries, overl. vóór 1715; tr. 2e Groningen 23 October 1715 (procl. 5 Oct.; huw. contr. 4 Oct. [106])) *Jan Bebingh,* luitenant in 't regiment van den Prins van Nassau-Dillenburg.

---

93) Procl. Groningen 8 Sept. 1660, No. 4: Jan Gisolffs, adelborst onder wijlen den hoer capitayn Eppo Aldringa, en enz.

94) S. 13. No. 13 punt 13, 7: Voorstellen voor de vergadering van 27 Oct. 1659: De vrouwen en kinderen van de soldaten under de comp. van Capt. Eppo Aldringa binnen Coppenhagen in garnisoen liggende, wekelijks 15 st. toegelecht, enz.

95) Kerkboek Niekerk, Oldekerk en Faan, 1701. „Den 25 Februarij des avonds ten elv uuren is tot Groningen overleden de Hoog Edele Welgeboren Heer. de Heer Gerhard Aldringa, jonker en Hoeveling tot Nijkerk etc. Gedeputeerde Staat der provintie van Stad en lande, in het vijv en seventigste jaar sijnes ouderdoms".

96) Kerkboek Niekerk.

97) 111 x 74, fol. 71.

98) Omm. borgen, blz. 88.

99) Kerkboek Niekerk, 1717: „Den 22 January is de Weledele Hooggeboren Heer. de Heer Jobbo Aldringa. Jonker en Hoeveling tot Faan, Nijkerk etc., Grietman in 't Oosterdeel Langewold, mede Gedeputeerde Staat wegens de provintie van Stad en Lande overleden 's voor de middags omtrent negen uuren in het drie en sestigste jaar sijnes ouderdoms, en den 28 dito des avonds bij toortzlicht rouwstatelijk ter aarden bestelt".

100) v. Idd. Charter d.d. 18 Febr. 1712. verleden voor Pompeius Gruys. Assuerus Aldringa draagt in uitwijzing over aan zijn zuster Geertruid Aldringa, wed. Peter de Mepsche, de borg Bijma tot Faan c.a., zooals dat haar is angeerfd van wijlen 'haar broeder Jebbo, hetwelk zij weder cedeert aan haar zoon Rudolph de Mepsche.

101) v. Idd. Charter d.d. 20 Januari 1710, verleden voor Johan Eeck; Scheiding van de nalatenschap van hun ouders door de drie kinderen, waarbij Assuerus de Aldringa- of Bloemersheert te Niekerk verkrijgt.

102) Grafschr. blz. 248, en kerkb. Niekerk.

103) Kerkb. Niekerk.

104) Versl. arch. 1935. Aanwinsten arch. Groningen: Schenking Mr. H. J. Schönfeld.

105) IIIy, 18 Oct. 1700.

106) IIIy, 4 Oct. 1715.

Het Palick-probleem belicht,

door J. DE GROOT.

(Vervolg en slot van **LVI, 60).**

§ 5. Het behoud van den enkelvoudigen geslachtsnaam Palick.

Wij zagen o.m. dat in 1377 tezamen met Gherit Palic van Camphuysen en G. P. van Sevenaer II ook een *Willem Palick* zegelt; ook zijn wapen behelst 'het staketsel der Paleke's. Natuurlijk rijst de vraag: hoe kan, indien G. P. IV en V geen mannelijk oir nalieten, het geslacht Paleke toch in de mannelijke lijn zijn voortgezet? Daartoe moeten wij waarschijnlijk bij een der oudere Paleke's aansluiten.

Na den ridder Bernardus Paleke (1234-1258) verschijnen namelijk op 1 Jan. 1280 (1279) [58]) *Henricus* dictus *Paleken, miles,* en diens zoon *Bernardus,* welke laatste mogelijk naar eerstvermelden ridder is genoemd.

Hendrik (bastaard) van Gelre en zijn broeder, de graaf van Gelre, maken bij bedoelde gelegenheid bekend, dat zij aan deze twee Palick's de fermenta of gruyt (het recht van de bierbereiding), zoowel van Emmerik als „in terra sua" hebben verkocht en in leen afgestaan, welk recht bij het overlijden van Henricus of Bernardus zonder herwede (heerwade) op de naaste erven zou overgaan.

Dezen Bernard 11 zien wij op 29 Nov. 1286 [59]) terug als Bernardus dictus Palbomius (een verlezen voor P a l e k o n i s) [60]). Schepenen en burgers van Emmerik geven hem dan verlof ergens buiten de stad eene 'bierbrouwerij op te richten, waartegenover hij aanneemt den burgerplicht trouw te vervullen en zijn bier voor den gebruikelijken prijs te verkoopen [61]).

Tenzij deze tak der Palick's met Bernard 11 (1280-1286) mocht zijn uitgestorven, wordt het dus verklaarbaar, dat op 20 Sept. 1352 [62]) *Otto Palich* verschijnt, van 1353-1383 *Willem Palick* herhaaldelijk voorkomt, de eerste maal als Willem Palicken sone [63]), en dat van 1364-1369 *Jordan Palick* wordt aangetroffen [64]). Een tweede *Willem Palick* bezegelt in 1421 een oordeel van hertog Adolf van Cleve in een rechtsgeschil [65]), enz.

§ 6. De verdere bij Palick aangesloten geslachten.

a. Algemeen overzicht.

Het aantal geslachten, dat den naam Palick heeft overgenomen en waaraan wij dus onze aandacht hadden te schenken, bedraagt niet minder dan 23. Zij zijn hieronder gerangschikt naar het jaartal of het tijdvak, waarin het verschijnsel voor het eerst werd geconstateerd. Ten einde niet te uitvoerig te worden, zijn de talrijke bewijsplaatsen weggelaten.

Pannerden (1316)
Est (1323)
Sevenaer (1361 en denkelijk eerder)
Duiven (1420)
Helbergen (ca. 1430)
Ambe (1439)
Scherpenzeel (1501)
Holthuysen (1350)
Camphuysen (1358)
van der Wilten (1373)
Baer (1400)
Enghuysen (1405)
Matelanck of Ulft, een bastaardtak van Ulft (1405)
Broechuysen (1418)
Gendt (1418)
Greven (1519)
Hertenbroek (1528)
Heerdt (1534)
Coevorden (1553)
Marcolf of Marke1 (h) of (1578)
Hövell, Oldeneel, Grubbe (17de eeuw)

Wij zagen reeds, dat òf Gerard Palick of ook wel Palick alleen als voornaam werd overgenomen. Bij uitzondering werd de voornaam Gerard door een anderen vervangen. Zoo ontmoeten wij in 1350 *Jan Palick van Holthuysen,* op 20 Juni 1408 *Berent Paelken van Baer* en in 1439 *Diefrich Palick van Ambe,* alsook in de 17de eeuw Goosen *Palick Grubbe* en *Frans Palick van Oldenneel* (1671-1714), kleinzoon van *Palick van Hövell.* In elk geval werd Palick zoodoende van een familienaam een voornaam.

Het bezigen van Palick als voornaam zal des te gemakkelijker als gebruik zijn doorgedrongen, omdat het klankverwante *Pelick* tot de gewone voornamen behoorde. In de „Schatting van den lande van Gelre voor de Veluwe" van omstreeks 1326 [66]) werd *Pelic van Lavenem* (Leuvenum) voor 1 pond aangeslagen en op 18 Nov. 1389 [67]) vertoont zich *Peelken van Veessen.* In den Kreis Recklinghausen vond men plm. 1336 in het kerspel Datteln de buurschap Pelinkhem, thans Pelkum geheeten [68]). Op 18 Nov. 1372 wordt in het kerspel Laer (Munsterland) de hoeve Pelekingh aangetroffen, sedert Pelkmann genoemd [69]). *Fenne thor Pelicwik* wordt op 25 Nov. 1384 [70]) vermeld en dan denken wij van zelf aan het geslacht *ter Pelkwijk* van den huidigen Utrechtschen burgemeester, waartoe ook aanleiding is te vinden in een charter van *Bytter van Raesvelde,* knape, van 13 Dec. 1356, die daarbij van de erven Pelycwic en Lutteke Pelicwic gewaagt [71]).

Naar wij in noot 11 deden uitkomen, was echter Palick aanvankelijk geen voornaam, doch hield de naam Paleke evenals 'het staketselwapen van dit geslacht verband met het begrip „paalken". De uitdrukking „paelburen" zal wel op dezelfde wijze ontstaan zijn [72]).

De naam wordt soms ook Palich geschreven: volledigheidshalve zij daarom aangeteekend, dat de uit Lippe stammende familie P a e h 1 i g een opspringend hert in haar wapen voert [73]).

De verbasterde vorm P a 1 i n c, door Mej. Prins bij het geslacht van Scherpenzeel waargenomen, deed op 23 Nov. 1458 [74]) met *Palinc van Helbergen* zijne intrede. In het Middel-Nederlandsch beteekent paling eene begrenzing. P e 1 i n c k zal wel een patronymicum zijn van Peel, den verkorten vorm van Pelick.

Behalve ten opzichte van twee geslachten, welke hieronder ter sprake komen, geven de Palick-aansluitingen tot geen nadere opmerkingen aanleiding.

58) Dederich, Annalen Emmerich, pag. 106/7, Bijl. 11.
59) Dederich, a.m., blz. 101.
60) Dergelijke vergissingen komen raak voor (vgl. noot 71).
61) Het recht van de bierbereiding, oorspronkelijk den landsheer toekomende, was dus inmiddels op de stad overgegaan. De aanzienlijke inkomsten uit het bedrijf van bierbrouwer verschafte later aan het brouwersgild eene plaats in het stedelijk patriciaat.
62) Xantener U.B. no. 844, pag. 550.
63) Nichtstaatl. Arch. Westf., Kreis Warendorf, pag. 191/3 (1353), en Fahne, Mumm, 1, no. 42, pg. 65 (1383).
64) Scholten, Grafenthal, blz. 203 (1364), en van Doorninck, Schatting Gelre 1369, blz. 119.
65) Ilgen, Quellen, II, 1, no. 269.
66) Uitgave van P. N. van Doorninck, blz. 16 en 1i. (Dit sin des greven lude in den ambacht van Ermel).
67) Tijdr. Reg. Overijss., Aanhangsel, blz. 183.
68) Darpe, Codex Trad. Westfalicorum, 11, pag. 24, noot 7.
69) Nichtstaatl. Arch. Westf., Kreis Steinfurt, blz. 238 bovenaan.
70) Ibid., Kwis Borken, Beiheft, blz. 185 onderaan.
71) Ibid., Steinfurt, blz. 144. Er staat abusievelijk Pelycwit, eene bij het overschrijven gemaakte fout : de palaeographische *c* wordt vaak voor *t* aangezien.
72) Vgl. Versl. Med. Ver. Ov. R. en Gesch., Stuk 29 (1913), blz. 103 v.v.
73) Ned. Patriciaat, Deel 18 (1928/9), blz. 154.
74) Van Schilfgaarde, Arch. Huis Bergh, Reg. 763.

b. Palick van der Wilten.

Met uitzondering van Gerrit Palick van Sevenaer bleven alle aangesloten geslachten 'hun eigen wapen voeren; aldus b.v. in 1408 [75]) *Bernf Palick van Holfhuysen,* wiens wapen een schuinbalk vertoont. Allicht kan men mij tegenwerpen. dat eene tweede uitzondering bestaat, waarbij evenzeer als bij de Sevenaer's met het staketsel werd gezegeld, *te* weten de familie van der Wilten. Het wil ons echter mogelijk voorkomen, dat wij hier met werkelijke Palick's te doen hebben. die naar hun goed d e W i 1 d in het kerspel Gendringen de Wild(e) of van der Wilten werden geheeten [76]). Hun voornamen zijn dan ook, gelijk bij de oudere Palick's meestal Gerard en Bernt.

Omstreeks 1340 [77]) is de ridder *Bernt van der Wilfen* leenman van de „herscap" van Bylant; zijne weduwe Aleit en haar zoon Gherit zijn op 29 Juni 1376 [78]) borg voor Berent, een anderen zoon. Wij leeren de familie nader kennen uit de door den Heer Muschart aangehaalde oorkonden van 29 April 1375 uit het archief Mariengrave te Doesburg [79]). Een broeder van genoemden ridder Bernt is namelijk *Gherif Palic van der Wilfen,* die als leenheer van goed onder Zevenaar ook zijn n e e f *Willem Palick (zie § 5)* onder zijn leenmannen telt. Palic van der Wilten en Willem Palic waren reeds op 7 Juni 1373 [80]) tezamen getuige in eene aangelegenheid van het stift Elten; ook hier blijkt hunne saamhoorigheid. Met de Palick's hebben de van der Wilten's gemeen, dat zij met het plaatselijk recht van de gruit beleend waren, eerstgenoemden blijkens § 5 o.a. te Emmerik, laatstvermelden te Elten [81]).

Typeerend voor het clanverband der Palick-geslachten is een charter van 19 Febr. 1450 [82]). *Gerrit Palick van Inghusen* (Enghuysen) als leenheer oorkondt daarbij, dat *Gerrif van der Wilfen Berndfs* een zeker leengoed in het kerspel Zevenaar en eenige „manschappen", te weten *Gerrit Palick van Helbergen,* Goessen Smullinck, Gerrit Palick van Inghusen (de oorkonder), *Gerrif Palick van der Wilfen Berndts, Deric van Baer, Johannes van Lenepp,* Willem van Boeningen, Arndt, Thomas en Frederick van den Dam, hem heeft opgedragen ten behoeve van *Evert van Inghuysen,* zoon van Gerrit Palick v. 1. (den leenheer). Evert werd daarop met een en ander beleend. Hier waren mede „over ind aen" de beleende mannen van G. P. v. Inghuysen *Johan van Lenepp en Gerrif Palick van Zevenar* (G. P. v. S. 111). De leenverhoudingen waren wel zeer ingewikkeld, want hier was de leenheer dus man van zijn leenman en beleende de leenheer zijn eigen zoon met zich zelven als man!

Over het geslacht van der Wilten brachten wij ongeveer zeventig oorkonden bijeen uit het tijdvak 1373-1488. Bepalen wij ons echter met de noodige zelfbeperking tot de mededeeling, dat *Henric van Heckeren* (Heeckeren), die op 17 Juli 1457 als 'erfgenaam van den bovengenoemden Gerrit van der Wilten Berndts voorkomt, op 23 Mei 1488 aan het stift Elten het goed u p t er W i 1 t en, genaamd Bruckhuesen verkocht [83]).

c. Palick van Heerdt.

Door Mej. Docta. E. H. Korvezee alhier werd ik er opmerkzaam op gemaakt, dat bij een enkel geslacht de voornaam Palick tot P a 1 i m e d e s en P a 1 a m e d e s uitgroeide. Dit was het geval bij een sedert uitgestorven R. C. tak van het geslacht van Heerdt.

Stellig was er aanleiding bij deze familie den voornaam Palick te verwachten, toen zij zich vermaagschapte met geslachten, waarin deze voornaam voorkwam, o.a. Sevenaer [84]). De eerste van dien naam, *Palick van Heerdf,* kwam in 1534 voor, terwijl wij tegen het einde der 17de eeuw *Jan Palick van Heerdt* zien verschijnen, die blijkens het doodenboek van Oud-Zevenaar op 14 Dec. 1707 aan zijn gezin ontviel. Dit gezin bestond uit zijne vrouw *Gerarda Ernste,* waarmede hij te Camphuysen onder Oud-Zevenaar op 1 Jan. 1693 gehuwd was, alsmede een paar 'kinderen, waaronder Palick, als P a lim e d e s Adolphus op 2 Febr. d.a.v. in de R. C. kerk te Oud-Zevenaar gedoopt, en Christina, geb. 25 Febr. 1696 en later gehuwd met *Joannes Michael van Lom.* Uit dit laatste huwelijk sproten o.a. op 23 Nov. *1721* en 10 Juli 1736 onderscheidenlijk Joannis Palimedes en Andreas Hermanus Palimedes van Lom.

Aan Palimedes van Heerdt werd een zoon geboren, die op 13 Jan. 1722 bij den doop te Camphuysen *(0.2.)* de voornamen Joannes Palimedes Julianus ontving. Weduwnaar geworden, hertrouwde deze Palimedes 11 voor den tweeden keer (ditmaal Protestantsch) te Stevensweert op 26 Jan. 1756 [85]) onder den naam P a 1 a m e d e s Julianus Baron van Heerde, Heer van Camphuysen, Capt. Lieut., met Catharina Geertruida Hachyn. Hij stierf kinderloos, na in 1768 Camphuysen te hebben verkocht aan zijn neef *Palick Frederik van Heerdt,* die echter 'evenmin kinderen naliet. Deze had met zijne zusters de huvssinge en hofstad d e n H a i g e te Didam als borchleen van Bergh geërfd; dit droeg hij als P a 1 a m e d e s Frederik baron van Heerdt tezamen met die zusters! op 19 April 1793 ten behoeve van een ander op [86]). Eene afbeelding van het Huis den Haige is in vaak gemeld 0. B. van Lennep, deel II opgenomen (tegenover blz. 144).

Wij leven in eene periode van hernieuwde Vondelherdenking en de naam Palamedes is ons dus niet vreemd.

§ 7. Zijn de geslachten Palick en Poelwyc identiek?

Het Armorial Général van Rietstap [87]) beschrijft een wapen voor een geslacht van Poelwijck in de graafschap Zutphen, dat evenals bij de Palick's een staketsel zou bevatten. De Heer Muschart heeft een sterk vermoeden, dat de

---

75) H. R. v. Adel, Aant. v. Spaen, XI, pag. 197/8.

76) Dit goed komt van 1447-1464 herhaaldelijk in de Eltensche oorkonden voor wegens verschil met het stift Elten"over het recht tot uitoefening der visscherij in dat gebied (S. A. Düsseldorf, Stift Elten, Reg. 130, 131, 145, 161, 169, 172, 178 en 179). In 1589 wordt van het Berghsch leengoed die Sluiskamp in Gendringen gezegd: „itz die Wyllth"; op 18 April 1443 had de Heer van Bergh het huys en de hofstad up Sluzencampe van Gerrit van der Wilten verworven (zie Van Schilfgaarde, Leenregister Huis Bergh, blz. 146, no. 140).

77) Hetzelfde leenregister, blz. 1.

78) S. A. Busseldorp, Stift Elten, Reg. 42 en 43.

79) Thans ter bewerking in het R. A. Arnhem, gelijk in § 4 reeds onder b vermeld. Aldaar bleek uit een van deze oorkonden, dat G. v. d. Wilten een neef van G. P. v. S. 11 was. Thans is de andere oorkonde aan de beurt.

80) S. A. Dusseldorp, Stift Elten, Reg. 37.

81) Ibid., id., Reg. 41-43, en Leenregister Huis Bergh, no. 317, pag. 308.

82) Oork. Boek van Lennep, 11, no. 1095, pag. 46-47.

83) S. A. Dusseldorp, Stift Elten nos. 161 (1457) en 219 (1488).

84) Vgl. Ned. Adelsboek 1929, pag. 218, sub 111, 1, en het aangehaald opstel van Mr. de Nerée tot Babberich van 1917, blz. 60-64. Het zou aanbeveling verdienen om, aan de hand van deze niet altijd overeenstemmende gegevens, alsmede met behulp van het familiearchief, de oudere generaties van dit geslacht nog eens in bijzonderheden te toetsen en, zoo mogelijk, de van plm. 1350 aanvangende stamreeks hooger op te voeren.

85) Ondertrouwd 11 Dec. 1755.

86) Mr. van Schilfgaarde, Leenregister Bergh, no. 14, pag. 19.

87) Deel 11, blz. 457.

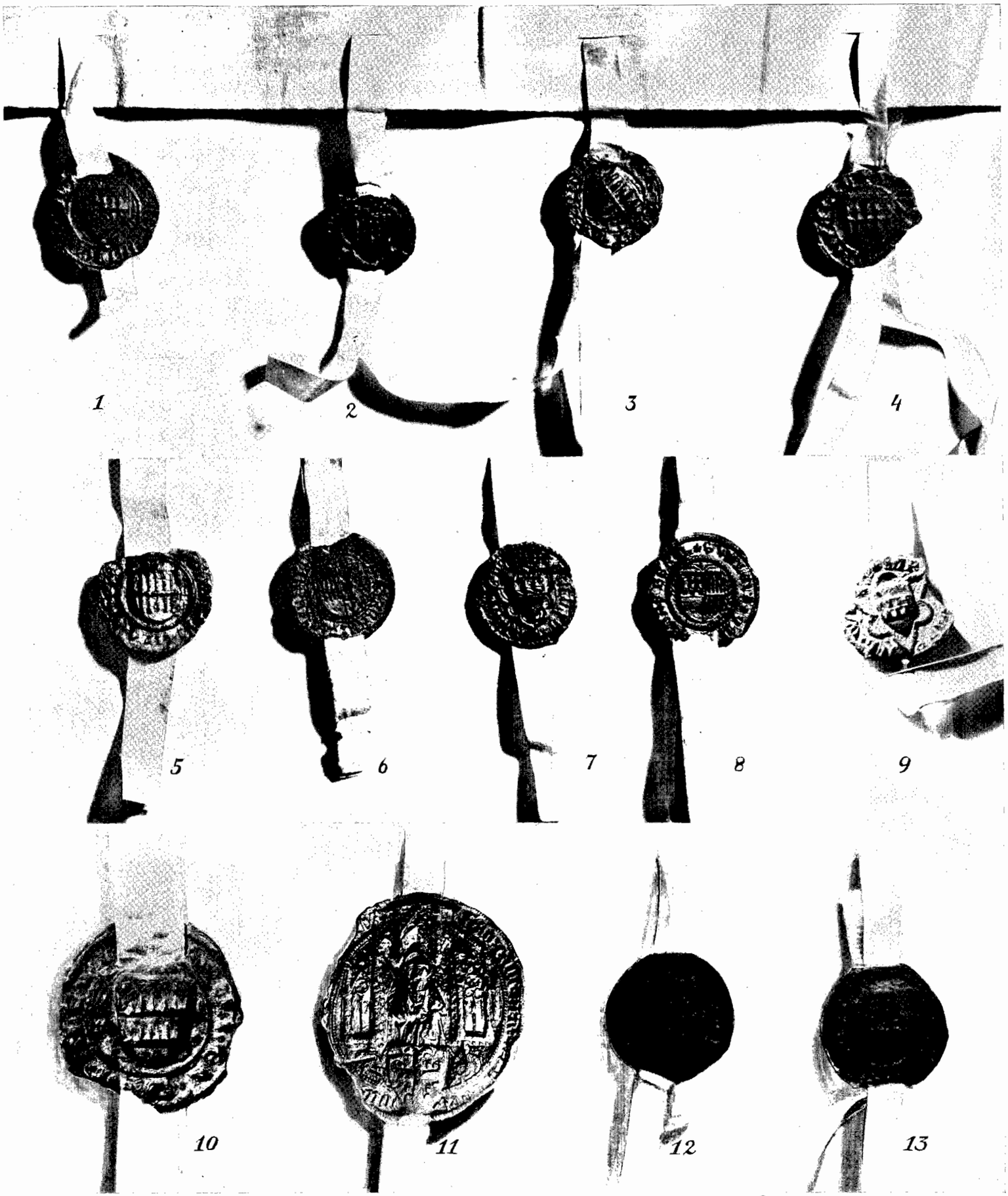

1. Gherit van der Wilten; 2. Gherit Palic van Sevenaer (II); 3. Gherit Palic van der Wilten; 4. Willem Palic (oork. 29 April 1375, R. A. Arnhem); 5. Gerit Palick van Sevenar (III); 6. Hilligonde, zijne vrouw; 7. Henrich van Boedberch; 8. Alit, zijne vrouw (oork. 10 Mei 1454, R. A. Arnhem). 9. Arnd van Poelwye (oork. 1 April 1386, Gem. Arch. Zutphen). 10. Willam van Puelwich, knape (oork. 8 Aug. 1348, Arch. Stift Xanten). 11. Hendrik van Poelwyck, Abt der St. Paulus-abdy te Utrecht (± 1400, los zegel A. R. A. 's-Gravenhage). 12. Bitter van Puelwic; 13. Claes van Puelwic (charter 25 Jan. 1418; S. A. Dusseldorp).

Behoort bij Maandblad „De Nederlandsche Leeuw", No. 3, Maart 1938.

naam van Poelwyck wel zal kunnen worden geschrapt en door Palick vervangen of geheel moet verdwijnen.

Te dezer zake deelde de Heer MT. W. J. L. van Es te Wassenaar zijn gevoelen mede aan den Heer Dr. Valck Lucassen, die mij daarop verzocht ook dit punt onder de oogen te zien. Gaarne geef ik aan dezen wensch gevolg.

„Om identiteit mogelijk te maken", meent Mr. van Es, „moet dus in oude acten Palic en Poelwijk voor eenzelfde geslacht zijn voorgekomen. Maar dan moet dus pal = *poel* en *-ic, -yck* = *wijk*.

„Nu komt volgens mijn weten in oude Overijselsche acten bijv. vaak *a* voor o voor, o.a. „apen huys" voor open huis", zoodat poel, dat ook als pol kan voorkomen, wellicht in het saksische dialect als *pal* voorkomt.

„Wat nu *-ic* voor *-wyk* betreft, zoo spreekt men in het Leidsche dialect van *Kattik* voor *Katwyk*, *Noordik voor Noordwyk*. Dat dit ook in Overijse1 het geval was, kan blijken uit „De Navorscher" 84e jaargang blz. 113, waar in de genealogie Pennynck voorkomt: *Mouwyck* alias *Moeks*. (patronymikon met -s).

„Indien dus inderdaad *Palic* een dialectvorm voor *Poelwijk* kan zijn moet het geen voornaam, maar een geslachtsnaam zijn geweest."

Ook Mr. Haga stelde tevoren reeds de vraag of Palick *wellicht mogelijk eene verbastering van Palwick, Paelwyck*, Poelwyck zou zijn.

Dat Palick oorspronkelijk een geslachtsnaam was, werd hooger omstandig door ons aangetoond. De stamnaam Paleke, nog b.v. in 1428 tot uitdrukking komende in den samengestelden naam P a e 1 k e van der Wilten en Gerrit P a e 1 k e van Zevener III, doet mij evenwel betwijfelen of hier verband met Poelwijck mag worden aangenomen.

Afgescheiden daarvan zij er op gewezen dat in de hierbedoelde streken drie geslachten van Poelwyc een geheel zelfstandig bestaan hebben gevoerd. Nimmer vertoont echter een Poelwyc zich met een Palick in dezelfde oorkonde, terwijl ook geen der Poelwyc's een der kenmerkende voornamen van de Palick's, Gerard of Bernard, heeft gedragen.

Omtrent die drie geslachten verzamelden wij een omvangrijk materiaal. Bezwaarlijk kan het de bedoeling zijn de betrekkelijke oorkonden hier alle te vermelden: wij beperken ons dus bij elk dezer families tot de hoofdzaken.

1. Het oudste geslacht Poelwyck zetelde op 'het gelijknamig huis bij Gent in de Overbetuwe, dat ten Z. van Gent lag. Sedert werd dat huis omstreeks 1860 gesloopt: er is echter nog een baksteenen toren uit de 15de eeuw van over, waaronder een kelder met tongewelf [88]).

Een lid van dit geslacht treedt ons reeds in 1228 tegemoet. *Theodericus de Pulwic* bezegelt namelijk onderscheidenlijk op 14 en 15 Juli 1228 [89]) als getuige van den aartsbisschop van Keulen de vergunning aan de burgers van Rees en Xanten tot versterking van hunne steden, welke vergunning gepaard ging met het verleenen van verschillende voorrechten aan die burgers; hij staat dan dadelijk vóór de gebroeders *Otto* en *Theoderictrs de Bellinchove*, zoodat hij wel ridder-

[88]) In dien toren bevindt zich ook een vertrek met muurschilderingen uit de 18de eeuw. Vgl. voor een en ander Van der Aa, Aardr. Woordenboek, IV, pag. 534, alsook de voorloopige lijst der Ned. Monumenten v. Gesch. en Kunst, IV, 1917, pag. SS, alwaar in stede van het „Huis te Poeldijk" dat te Poelwijk zal zijn te lezen.

[89]) Knipping, Rcg. Erzb. Köln nos. 660 (junctis Sachträge pag. 327) en 661, alsook Annalen Hist. Ver. Niederrhein, Bd. 64 (1897), blz. 151, en Fahne, Urk. Stadtarchiv. Rees, zoomede W.U.B. VII no. 308.

matig zal zijn geweest. In 1231 [90]) is hij met zijn broeder *Christianus de Polewic* scheidsrechter ten behoeve van het klooster Bedbur in een geschil over het recht op de aanwassen van het eiland Kekerdom, bij welke gelegenheid de hoogervermelde Henricus van Pannerden als getuige optreedt.

Godfried van Poelwijk is op 14 Aug. 1275 richter te Gent [91]) en op 22 Sept. 1335 [92]) vervult de knape *Willem van Poelwic* (1321—1348) dit ambt [93]). Een van Willem's zoons, *Arnd van Poelwyc* (1359-1386) [94]) verklaart op 1 April 1386 ten behoeve van Frederik, graaf van Meurs en heer van Baer, geen recht te hebben op de tienden te Gent. Deze Arnt zegelt met een d w a r s b a l k van vair [95]); den dwarsbalk bezigde op 8 Aug. 1348 (noot 93) ook reeds zijn vader Willem, doch bij hem is die balk niet van vair, maar aan de bovenzijde met spitse punten bezet en voorts brak hij het wapen met een bolletje in elk der bovenschildhoeken. Vgl. de nos. 9 en 10 van onze plaat.

Meermalen komt de voornaam Riquinus bij dit geslacht voor; o.a. zegelt meister *Ricqinus van Poilwyc*, kanunnik te Sittard, licentiaat in het geestelijk recht (1467-1475) op 12 Aug. 1475 op de eerstaangegeven wijze, d.i. met een dwarsbalk van vair [96]).

In 1530 [97]) zegelt *Herman van Pulwic* evenzeer met een dergelijken dwarsbalk, ditmaal voorzien van een gekroonden helm met een pauwenstaart als helmteeken [98]); destijds maakte het geslacht als burgemeester en schepen deel uit van de regeering van Arnhem [99]).

2. Het zegel van *Hendrik van Poelwyck*, Abt der Benedictyner-abdij van St. Paulus te Utrecht (circa 1391-1406) [100]) vertoont eene andere wapenfiguur, te weten een k r u l k r u i s, vergezeld van vier blokjes, tusschen de kruisarmen geplaatst [101]). *Lambert van Poelwyck* (1444-1460), schepen der bank van Duiven, plaatst in zijn zegel, gehecht aan eene oorkonde van 8 Oct. 1460, bovendien nog een blokje in elken schildhoek [102]). Op 9 Juli 1451 [103]) werd Lambert beleend met de Rijnegge in de Lymers bij Zevenaar [104]). Verder voerde *Henrich van Poelwick*, gerichtsman van het ambt Does-

[90]) Zie noot 21.

[91]) Scholten, Kloster Grafenthal, no. 32.

[92]) Ibid. blz. 245.

[93]) Ibid. no. 139 (1321), Xantener U.B. nos. 782-786, pag. 521-524, en Ilgen, Quellen, Cleve, 1, 1, pag. 376*, noot 5 (1345). In eene oork. van 8 Aug. 1348 (X.U.B. no. 783) staat hij uitdrukkelijk als knape te boek. Zie mede v.z.n. Wilkes, Xantener Quellen, 1937, pag. 160, 169 en 171, waar Wilhelmus de Polwick (1349-1366) wordt vermeld.

[94]) Xant. U.B. no. 967, pag. 607/8 (1339) en Tadema, Arch. Zutphen, no. 248 (1386).

[95]) Volgens den Heraut Gelre (Pl. CXLIV, 10) zou Arnt v. Puelvic een schild gevoerd hebben van goud met een blauw 'schildhoofd (zie mede de Raadt, Secaux armoriés, 111, pag. 143, alwaar echter van een *zwart* schildhoofd wordt gerept). Ook Rictstap kende dit wapen (eveneens met een zwart schildhoofd), doch schreef het aan een geslacht in Holland toe. Vgl. H. V. Rolland, Planches de l'Arm. Gén. de Rietstap, V, Pl. LXXII.

[96]) Arch. Rechteren, Rcg. NS, Inv. 413.

[97]) De Raadt, Secans armoriés, 111, pag. 143. Aan cene oork. van 22 Juli 1548 (Jhr. Mr. Graswinckel, De archieven der gasthuizen in het oud-archief gem. Arnhem, Rcg. 301, en Fahne, Mumm, 11, no. 906, blz. 234-237) hangt een dergelijk zegel van *Willem van Poelwyck*, geërfde in de Veluwe. Het wapen is bij Mumm t.a.p. op blz. 237 onder no. 4 afgebeeld. Qs) Rietstap, Arm. Gén. 11, pag. 457, beschrijft het als van goud met ren faas van vair, met gelijken helm en helmteeken.

[98]) Zie den index bij Jhr. Mr. Graswinckel, Het oud-archief der gemeente Arnhem, alsook zijne Archieven der gasthuizen enz. in dat oud-archief, zoomede Fahne, Mumm.

[100]) Ned. Kloosterzegels vóór 1600, pag. 87, afb. 1 2 4 en 125.

[101]) A.R.A., Verzameling losse zegels.

[102]) Fahnc. Mumm, Rand 1, pag. 131, no. 147, en Tafcl VIII, 72.

[103]) Geld. Leenregister, Lat humsche leenen, no. 2, pag. 77.

burg, luidens eene mededeeling van den Heer Muschart, in 1501 het krulkruis in het midden gespleten. Op onze plaat vindt men het krulkruis onder no. 11.

3. Het thans volgend geslacht, dat mede in de Lymers thuis behoort, zegelde met het door Rietstap vermeld staketsel; het vangt eveneens in de oorkonden vrij laat aan. Eerst op 23 Oct. 1406 [105]) ontwaren wij de gebroeders *Bitter* en Claes van *Poelwyck*. Het staketsel in hun zegel verschijnt op 25 Jan. 1418 [106]), als de gezamenlijke ridderschap van Cleve aan hertog Adolf van Cleve, graaf van der Mark, belooft, dat deze na zijn verscheiden zal worden opgevolgd door zijn oudsten zoon (eventueel zijne oudste dochter). Over den vorm van het staketsel bij Bitter en Claes licht de Raadt ons verder in [107]). Men zie voor hen nos. 12 en 13 van onze plaat.

Van Claes zijn twee 'kinderen ex matre Loel bekend, *Henric van Poelwyk* (1424-circa 1444), die op 18 Maart 1424 [108]) een stuk land in het kerspel Zevener bij Poelwyk aankoopt en voor wien Bitter v. P. borg is, en *Lyze van Poelwyck*, die op 7 Juni 1451 [109]) na doode van haren broeder Henric 'hem in een Berghsch leen in de Paetheze in het kerspel Didam opvolgt. Lyze is de gade van *Geryt van Remen*, die eveneens in de stamreeks van het in § 2 vermeld geslacht van Rhemen voorkomt. Zij erft van dien broeder het goed Poelwyk, dat thans aan het geslacht von Weiler tot Poelwijk behoort. Volgens aanteekeningen in het archief-van Rhemen in het Rijksarchief te Arnhem zou zij 13 Sept. 1397 geboren en in 1470 als weduwe te Grolle (Groenlo) gestorven zijn.

Nog veel is ons over deze drie geslachten bekend geworden [110]), doch het zou het kader van deze Paric k-verhandeling overschrijden, indien wij verder daarover uitweidden. Wij zullen het daarom hierbij laten en sluiten dus het paalhek.

Nog eens de afstamming van de geslachten

van Blootenburg en van Rossem,

door **W. Wijnaendts van Resandt.**

In onze in jaarg. 1936 opgenomen artikelen over bovenvermelde afstamming hebben wij aangetoond, dat een omstreeks 1540 geboren *Rijck* vier zoons en twee dochters had, genaamd: 1. *Cornelis Rijckx*, 2. *Jan Rijckx*, 3. *Gerrit Rijckx*, 4. *Claes Rijckx*, 5. *Geertgen Rijckx* en 6. *Emmitgen Rijckx*, de laatste gehuwd met *Rutger Henricx*, cuyper te Amersfoort.

Uit 1. *Cornelis Rijckx*, later wonende te Asch bij Buren, en gehuwd met eene *van Rossem*, spruit het geslacht *van Rossem*. Uit 2. *Jan Rijckx* spruit een geslacht *(de) Cruyff* (zijn oudste zoon nam nl. dezen naam aan, waarom wij veronderstelden, dat *Jan* eene de *Cruyff* tot vrouw had). Uit 3. *Gerrit Rijckx* spruit de familie *van Blootenburg*, naam ontleend aan een erf en goed gelegen onder Woudenberg; wij veronderstelden, dat *Gerrit* eene *van Bloofenburg* tot echtgenoote had, omdat hij zelf steeds alleen met het patroniem *Rijckx* voorkomt, nimmer met een familienaam.

Ten slotte meenden wij met vrij groote zekerheid te kunnen aannemen, dat — waar de *oudste* zoon van *Rijck* den naam *Cornelis* kreeg — de vader van *Rijck* ook *Cornelis* geheeten zou zijn, zoodat voor verdere opvoering van de afstamming naar een *Rijck Corneliss zou* moeten worden gezocht.

Zelfs vonden wij in de Schepenprotocollen van Amersfoort in 1589 en 1591 een persoon met dezen naam, die ook voorkwam als *Rijck Corneliss van Amerongen* en meenden wij in hem den gezochten stamvader te moeten zien.

Bij voortzetting van dit onderzoek zijn wij dus begonnen met het verder nagaan in de Protocollen van Amersfoort van laatstgenoemden *Rijck Corneliss* en zijn wij toen al spoedig tot de conclusie gekomen, dat wij met hem op den verkeerden weg waren. *Rijck Corneliss* of *Rijck Corneliss van Amerongen* droeg den laatsten naam — zoo bleek ons — als geslachtsnaam, later komt hij uitsluitend als *Rijck van Amerongen* voor; hij was gehuwd met eene *Grietgen*, een voornaam welke bij de dochters van de door ons te behandelen familie niet voorkwam: /bovendien was hij een tijdgenoot van de hiervoor vermelde kinderen *Rijckx*, dus niet een persoon behoorende tot een oudere generatie. Ten einde niet vast te loopen in een verder nutteloos Amersfoortsch onderzoek [1]), lieten wij de Schepenprotocollen dier stad verder rusten en 'besloten wij langs andere wegen ons doel te bereiken;

In het in ons vorig artikel vermelde testament van 9 October 1680 van *Gijsbertgen Gerrits van Blootenburg*, wonende op Blootenburg onder Woudenberg, was sprake van haar *heerlijke* en deelbare goederen. Ook in het testament van 20 April 1607 van haar tante *Emmitgen Rijckx*, huisvrouw van *Rutger Henricks*, is eveneens sprake van haar *heerlijke* goederen. Wij meenen, dat deze uitdrukking op leengoederen slaat. Kon gevonden worden van welken leenheer de beleening met deze goederen uitging, dan was in de desbetreffende leenregisters niet alleen de beleening voor de testatrices te vinden, maar ook de oudere beleeningen en 'daardoor de verdere voorouders.

Wij hebben toen tal van leenregisters van allerlei Utrechtsche leenhoven nagezien, zooals van de Abdij van St. Paulus, van het Kapittel van St. Pieter, van ten Dom, van Amerongen, Nijveld, Lutteke Weede, enz. welke leenen bij Amersfoort hadden (van verschillende heerlijkheden begonnen de leenregisters voor ons doel te laat), maar eene beleening als gezocht kwam daarbij niet te voorschijn.

Toch leek het ons gewenscht om de *herkomst* van het goederenbezit der testatrices en haar naaste familieleden eens grondig na te gaan, omdat daarbij de 'oudere bezitters — dus de voorouders — gevonden moesten worden. Nu deelden wij in ons vorig artikel reeds mede, dat de hiervoor genoemde *Gijsbertje Gerrits van Bl.* — blijkens haar testament — behalve 'het goed te Woudenberg o.a. land op Seldert bezat. In het testament wordt dit goed alsvolgt omschreven: „de „helft van 1 ½ dammaten lands in de Polre van Zeldert onder „'t Hogelandt, van welke perceelen Jan Gerrits van Blooten„burg de wederhelft toekomt."

Het feit, dat zij èn haar broeder *Jan* tesamen land op Seldert onder het gericht van Hoogland (ten noorden van Amersfoort) bezaten, wijst erop, dat dit goed niet door haar

---

104) Vgl. nog over hem als tynsgenoot van den hertog van Cleve de oork. van 3 Nov. **1444** (Ilgen, Quellen, Cleve, II, 2, pag. 442).

105) Fahne, Mumm, 1, blz. 78.

106) S. A. Dusseldorp, Cleve-Mark, no. 1154; Fahne, Mumm, 1, blz. 87, no 80, en de Raadt, Sceaux armoriés, 111, pag. 140.

107) Vgl. mede, eenigszins anders, bij Fahne, Mumm, 1, Tafel VI, nos. 43 en 44, en 111, Tafel ti, zoomede blz. 415, no. 69.

108) Kroniek Hist. Genootschap Utrecht, 1852, blz. 296/7. Ongeveer 1444 heeft hij van den hertog van Cleve goed in pacht (zie van Schilfgaarde, Leenregister Bergh, pag. 94/5, no. 97).

109) Leenregister a.v., pag. 53, no. 58.

110) Zoo vinden wij b.v. van 1X82-1386 een *Willem van Poelwyc* den oude en in 1386 ook een W. v. P. den jonge in Overijssel (Tijdr. Reg. Ov., Aanhangsel, blz. 59, 71, 141 en 150).

1) Bij dit onderzoek vonden wij nog con *Rijck Corneliss* te Amersfoort in den zelfden tijd; deze heette ***Rijck Corneliss van Diest, was later*** burgemcester dier stad, en was in Mei 1594 gehuwd met *Peterken Adriaens van Triest*.

was aangekocht, maar van haar ouders afkomstig moet zijn geweest.

Wij constateeren dus, dat hun vader *Gerrit Rijckx* minstens 1½ dammaten lands op Seldert bezat (het Woudenberasche bezit, namen wij immers aan, was afkomstig van de moeder der kinderen *Blootenburg*).

NU worden in het testament van 1607 van *Gerrit Rijckx'* zuster *Emmitgen* hare goederen niet gespecificeerd, maar na den dood van haar man, den vruchtgebruiker, die begin 1633 te Amersfoort stierf, werden door haar erfgenamen enkele harer vaste goederen verkocht. En zoo vinden wij bij notaris Joh. Moll te Amersfoort (nr. 1676, *b**) een acte van 17 Febr. 1633, waarbij 'hare erfgenamen (in ons vorig artikel vermeld) verkoopen: „6 dammaten lands gelegen in den Haer „onder het gericht van Sevenhuysen, genaamd de Weech-„haer"; de Haer ligt vlak ten noorden van Seldert.

Wij constateeren dus, dat de zuster van *Gerrit Rijckx* minstens 6 dammaten lands bezat ten noorden van het land van haar broeder, zoodat ons inziens hun vader, de nog onbekende *Rijck (Corneliss)*, een goederenbezit gehad moest hebben in de streek ten noorden van Amersfoort en wel in het bijzonder in Seldert en de Haer, resp. behoorende tot de gerichten van Hoogland en Sevenhuysen. Vonden wij nu in den tijd, waarin deze vader geleefd moest hebben, inderdaad een aldaar gegoeden *Rijck Corneliss*, dan was met vrij groote waarschijnlijkheid aan te nemen, dat deze de gezochte voorvader der kinderen *Rijckx* was, immers t e g e 1 ij k e r t ij d 2 van deze personen *Rijck* onder Seldert was niet te veronderstellen.

Wij besloten nu eerst eens het testament te zoeken van *Gerrit Rijckx*, den directen stamvader van den tak *van Blootenburg*, teneinde daaruit over de ligging, enz. van zijn goederen iets te leeren. Uit ons vorig opstel weet men, dat hij — geboren omstreeks 1570 — in 1633 nog te Woudenberg in leven was, omdat hij in Februari van dat jaar mèt de andere erfgenamen van zijn zuster nog te Amersfoort optreedt, toen de vruchtgebruiker harer goederen daar ten laatste overleden was.

Een verder onderzoek in de Amersfoortsche notariëele protocollen deed ons daarop niet alleen dit gezochte testament vinden, maar leverde nog een verrassing op, omdat zijn echtgenoote daarin mede testeert en haar naam dan blijkt te zijn niet *van Blootenburg*, zooals wij immers gemeend hadden, maar *van Triest*.

Op 6 September 1636 compareeren nl. te Amersfoort voor notaris Joh. van Ingen (nr. 1674 *a*, dl. 3. folio 413) *Gerrit Rijcks* en *Adriaentgen van Triest*, echtelieden, *wonende te Woudenberch*. Zij maken hun testament en verklaren, dat hun oudste zoon *Rijck Gerrits*, die uitgehuwelijkt is, 1000.— gl. in geld en een stuk weiland heeft ontvangen, hetgeen hij zal mogen behouden en niet „in collatie" zal behoeven in te brengen: hun andere kinderen met namen: *Jan, Jacob, Cornelis, Jan de jonge, Adriaen* [2], *Gijsbertgen* en *Emmitgen*, zullen bij hun ouders overlijden elk 1800.— car. gl. ontvangen, te trekken uit de *gereede* goederen. Aan den zoon *Jan Gerrits* de oude [3] zullen echter daarvan gekort worden de penningen door hem bij zijn huwelijk ontvangen. Al hun goederen, heerlijke en deelbare, roerende en onroerende. rentebrieven, obligaties, inboedel, geld goud en zilver, have en

2) Deze zoon was tot dusver nog onbekend; daar hij echter niet meer genoemd wordt in de testamenten van zijn broeder *Cornelis van Bl.* (1674) en van zijn zuster *Gijsbertgen van Bl.* (1680), zal hij vóórdien kinderloos zijn overleden.

3) Dit is *Jan van Blootenburg*, die in 1633 te 's Hertogenbosch met *Ida van Roy* was gehuwd.

beesten, dit alles zal na hun dood gelijkelijk verdeeld worden onder hun 8 kinderen of bij afsterven van een dezer onder hun achter te laten kleinkinderen.

Hij prelegateert bovendien aan zijn dochter *Gijsbertgen* 200.— gl.; *Adriana van Triest* instituteert voorts het kind van haar overleden voorzoon *Gerrit Janss* [4], genaamd *Jan Gerrits*, naar haar vorigen man [4]) genoemd, tot haar mede-erfgenaam in hare na te laten goederen.

Hoewel in het testament de goederen niet gespecificeerd worden en wij verder ook geen acte vonden over de scheiding en verdeeling dier goederen, leert het testament — dat door beide testateurs is onderteekend — in de eerste plaats, dat *Gerrit Rijcks* zich tot den dood van een patroniem heeft bediend, op een tijdstip, dat zijn zoons, althans de 2e zoon *Jan*, de rentmeester te 's Hertogenbosch, zich reeds *van Blootenburg* noemde.

In de tweede plaats zien wij uit het testament, dat de vrouw van *Gerrit Rijcks* niet eene van *Blootenburg* was, zooals wij veronderstelden, maar *van Triest* heette. De kinderen van *Gerrit* hebben dus niet hun moeders naam als familienaam aangenomen, maar noemden zich *van Blootenburg* naar het erf en goed vanwaar zij afkomstig zijn geweest, anders had *Gerrit* zelf er zich ook wel reeds naar genoemd. Bovendien was dit geslacht *van Triest* stellig uit Woudenberg; immers een *Frans van Triest* was in dezen tijd juist Schout van Woudenberg, nog in 1631 komt hij als zoodanig voor [5]); hij kan een boreder van *Adriana van Triest* zijn geweest. In ieder geval versterkte het gevondene de opvatting, dat op grond van goederenbezit te Seldert en de Haer de herkomst te zoeken was ten noorden van Amersfoort in het gericht van Hoogland.

In de provincie Utrecht bestond de bepaling, dat ieder die bij testament over zijn goederen wilde beschikken, daartoe vooraf aan het Hof van Utrecht om octrooi moest verzoeken. Elk Utrechtsch testament vermeldt dan ook steeds bij welk octrooi van 'het Hof toegestaan was om te testeeren. De daartoe door belanghebbenden ingediende rekesten zijn vanaf 1603 bewaard gebleven en berusten onder nr. 230 in het archief van dit voormalige Hof van Utrecht. Wij hebben de moeite genomen al die honderden rekesten van 1603 tot 1638 na te zien; helaas zijn er in het begin vele lacunes in deze liassen rekesten; aanwezig zijn die van de jaren 1603-1609, 16151619, 1623-1625, 1630-1635, de overige jaren tot 1638 ontbreken. Uiteraard zijn de rekwesteerende personen lieden, die gegoed waren en daarom over goederen hadden te beschikken.

Wij vonden bij dit onderzoek het rekest d.d. 28 April 1606 van *Rutger Henricks cuyper* en *Emmitgen Rijckx* om te mogen testeeren; voorts dat van *Claes Rijckx* en *Trijntgen Gerritsdr.*, zijn vrouw, d.d. 8 Oct. 1605. Dat van *Gerrit Rijckx* en *Adriana van Triest*, die volgens hun testament op 25 Aug. 1636 octrooi hadden bekomen, valt dus juist in een lias, welke zoekgeraakt is.

Daarentegen vonden wij wel het rekest van een *Rijck Corneliss* en *Claesgen Dirckxs*, zijn huisvrouw, w o n e n d e o p het Hoghelant, die 15 Oct. 1603 van het Hof octrooi bekomen om te testeeren [6]).

4) De familienaam van dezen was *van Langelaer*.

5) Als oud-schout ran Woudenberg testeert, deze *Frans van Triest* op 20 Juni 1640 voor not. W. ran Galen te Utrecht; hij *is dan* gehuwd met *Jannetgen Fransdr.* en heeft een dochter *Govertgen*, die in 1618 gehuwd was met *J. H. van Couwenhoven* te Amersfoort.

6) Het echtpaar mort dus kort daarop hebben getesteerd, maar de Amersfoortschc testamenten beginnen eerst met 1607.

Ziehier dus een *Rijck Corneliss,* wonende in het gericht van Hoogland, die gegoed was om over zijn bezit te beschikken, terwijl wij juist een persoon van dezen naam aldaar zochten! Wij meenen dan ook in het genoemde echtpaar de ouders te zien van de kinderen *Rijckx,* van welke kinderen er minstens twee, goederen onder Hoogland (te Seldert en de Haer) bezaten en wier vader een *Rijck Corneliss zou* moeten zijn geweest. De jongste zoon *Claes is* dan naar zijn moeder *Claesgen* genoemd geworden, evenals in de volgende generatie de jongste zoon *Adriaen* naar zijn moeder, *Adriana van Triest,* werd geheeten.

Deze veronderstelling moest bij voortgezet onderzoek zoo mogelijk bewezen worden.

Het was ons opgevallen, dat het huwelijk van *Rutger Henrics* met *Etnmitgen Rijckx* niet voorkwam in het reeds met *1592* aanvangende trouwboek van Amersfoort. Immers *Rutger Henrics* was b u r g e r van Amersfoort, zijn huwelijk moest omstreeks 1600 zijn voltrokken; indien niet de trouw zelf, dan moest toch de afkondiging ervan of de ondertrouw te Amersfoort zijn geschied. Dit deed bij ons de vraag rijzen of één van hen tweeën of beiden wellicht Roomsch-Katholiek waren; in dit geval is het huwelijk in het trouwboek der gereformeerden niet te vinden, omdat zij dan ten overstaan van 2 schepenen op 'het Stadhuis zijn gehuwd. Eerst met 1663 vangen die z.g. Schepentrouwboeken te Amersfoort aan, doch het was ons bekend, dat de oudere huwelijken voor de niet-gereformeerden vóór 1663 staan ingeschreven in de Resolutieboeken der magistraat. Wij hebben 'daarover vele jaren geleden iets medegedeeld in „De Nederlandsche Leeuw" van 1916. k. 210-213, en vonden het dus raadzaam naar dat huwelijk een onderzoek te Amersfoort in te stellen ten einde uit de tallooze acten over andere onderwerpen, welke in die Resolutieboeken staan ingeschreven, het gezochte op te diepen. Te eerder gingen wij hiertoe over, omdat — aannemende dat *Emmitgen's* ouders onder 't Hoogland woonden -- wij wisten, dat de bewoners van dat gericht hoofdzakelijk Roomschen waren.

Ons zoeken werd met succes beloond, want in deel 1594-1599 van bedoelde boeken vonden wij de volgende acten:

„ 17 September 1598. Compareerden alsvoor etc. „*Jacob „Jacobs* van wegen *Rutger Henricxs,* bruydegom, en *Gijsbert „Thomas* van wegen *Emmitgen Rijcxdr,* bruyt, en versochten „behoorlicke proclamatien."

„Publicatie den 19 September 1598.

„Die van de Magistraat der stadt Amersfoort doen te we-„ten, dat bij consent van vrunden ende maegen in den ech-„ten staet sullen versamelen *Rutger Henricx* ende *Emmitgen „Rijcdr* „daerom indyen imant sij, die wettige redenen weet „waerom deselve personen nyet en behoeren noch moegen in „de echte state versaemen sullen, 'tselve die van de magis-„traet te kennen te geven, aleer 't huwelick bij proclamatien „gesolemniseert sij, op pene van een eeuwich swijgen.

(er onder staat:) Gesolemniseert."

Uit deze acte zijn de volgende conclusies te trekken: 1". dat de bruidegom en bruid voor hun proclamatie geassisteerd werden resp. door *Jacob Jacobs* en *Gijsbert Thomans.* elk een familielid van de betrokkene. *Jacob Jacobs* is *Jacob Jacobs van der Eem,* die in 1607 het bekende testament van Rutger Henricx met dien naam voluit mede onderteekent en wiens zoon *Willem Jacobs van der Eem,* als *neef* van wijlen *Rutger Hendricx,* diens executeur-testamentair in 1633 was. *Gijsbert Thomas* moet dus een te Amersfoort woonachtige oudere bloedverwant van *Emmitgen* zijn geweest.

2°. dat de ouders of 'broeders van *Emmitgen* niet te Amersfoort woonden, omdat in dit geval één van hen wel de publicatie van haar huwelijk zou hebben verzocht.

3°. dat bruidegom en bruid, althans één hunner, Roomsch waren.

Er moest dus nagegaan worden, wie *Gijsbert Thomas* was, die in 1598 een familielid van *Emmitgen,* en dus ook van haar broeders, was.

Wij hebben daartoe eerst de Schepenregisters van Amersfoort van 1570 tot 1630 doorzocht en vonden daarbij alleen, dat op 17 Mei 1592 *Gijsbert Thomas* en *Jannitgen,* zijn huisvrouw, een huis koopen in de Langestraat van *Evert van Schayck* en diens vrouw.

Vervolgens hebben wij den moeizamen arbeid ondernomen van een onderzoek in de lijvige deelen van de Resolutieboeken dier stad, registers van een 600 à 800 folio's, waarin voor Amersfoortsche geslachten allerlei belangrijke acten voorkomen, omdat in die deelen allerlei zaken staan ingeschreven, zooals: beslissingen op rekesten, aanneming van burgers, publicatie van huwelijken, verpachtingen, commissies, politiezaken, correspondenties, benoeming tot stedelijke ambten enz. enz. Doch ondanks onze moeite mochten wij over de herkomst van *Gijsbert Thomas* en over diens huisvrouw niets naders vinden.

Wel bleek, dat de gebroeders *Rijcxs* en hun veronderstelde vader *Rijck Corneliss* niet te Amersfoort voorkwamen, zoodat *Emmitgen* van buitenaf, door haar 'huwelijk in die stad is gekomen. Als dan ook later *Cornelis van Blootenburg,* een der zoons van *Gerrit Rijckx,* uit Woudenberg zich te Amersfoort vestigt — waar hij schepen werd — dan moet hij tot burger dier stad worden aangenomen (op 10 Sep. 1666), iets wat niet noodig was geweest, indien zijn voorouders, b.v. zijn grootvader *Rijck Cornetiss,* er reeds burger was geweest.

Bleven wij dus in het ongewisse ten aanzien van de familieverwantschap met *Gijsbert Thomas,* voor personen woonachtig en gegoed onder Hoogland bleef ons nog een bron van onderzoek over, n.l. het archief van de z.g. Malen van Hoogland.

Dit archief berust te Amersfoort bij den rentmeester der Malen; een gedeelte ervan is in druk verschenen, voornamelijk de oude Rekeningen[7]). In een „Memoriaalboek van verscheiden brieven", nr. III, fol. 26vso, lezen wij over een geschil opgelost door arbiters op Vrijdags na St. Lucasdag (20 Oct.) 1542 tusschen *Dirck Poeyt Evertszn., Cornelis Rijcksen* en *Gijsbert Vermaeth,* eenerzijds, contra *Goirt van Weede,* ter andere zijde, over den dijk aan de Weedermate op de Eem, waarbij 'het laatste of derde deel van den dijk aan *Cornelis Rijcksz* wordt toebedeeld.

Hier dus een oudere *Cornelis Rijckens* op het Hoogland, die de vader kan zijn van den *Rijck Corneliss,* die in 1603, als wonende op het Hoogland, met zijn vrouw *Claesje Dircks* octrooi bekomt om te mogen testeeren.

Verder onderzoek in het archief der Malen leverde echter niets op — de perkamenten oorkonden b.v. zijn verdwenen — en ook voortgezette nasporingen in de rechterlijke en notariëele archieven van Amersfoort gaven geen verdere resultaten.

In het met 1605 aanvangende rechterlijk archief van het Gericht van Hoogland werd geen enkele acte van overdracht gevonden van perceelen land aan of door de leden der familie *Rijcx,* wel een bewijs, dat het in 'hun bezit zijnde land niet door koop maar door vererving aan hen was gekomen. Ook

7) „Het Archief van het zeer oude en voorname Collegie van de Malen op het Hoogland buiten de stad Amersfoort", door J. F. X. van den Bergh, 1898; alleen de deelen 111, IV en V zijn verschenen.

de *Rijck Corneliss* en *Claesje Dircks* van 1603 komen na 1605 niet in deze registers van Hoogland voor en zijn vermoedelijk vóór laatstgenoemd jaar gestorven (zij waren geboren omstreeks 1540). In overeenstemming hiermede is, dat ook in het testament van *Emmitgen Rijcx* van 1607 wel haar broeders en zuster worden genoemd, maar dat daarin van haar vader of haar moeder niet gesproken wordt.

In de met 1622 aanvangende protocollen van het Gericht van Duyst, de Haer en Sevenhuysen komt op 14 Juni 1633 (deel 1633-1634, fol. 35) de overdracht voor van de 6 dammaten lands gelegen in den Haer onder Sevenhuysen door de in ons eerste opstel genoemde erfgenamen van *Rutger Henricx* en *Emmitgen Rijcx,* aan *Claes Rijcx,* wonende te Renswoude, een der erfgenamen zelf, maar andere acten *Rijcx* komen onder dit gericht evenmin voor.

Het bewijs voor de afstamming van het Hoogland — hoe waarschijnlijk ook — moet dus blijven wachten op een toevallige vondst uit een ongedachte bron.

Thans nog iets over het wapen. Zooals bekend voeren de families *van Blootenburg, van Rossem* en een familie *de Kruyff* volkomen hetzelfde wapen: dit moet dus minstens van den gezamenlijken stamvader *Rijck Corneliss* afkomstig zijn geweest. Het wapen is doorsneden, van boven 3 rechtopstaande evenwijdig geplaatste degens, van onder een hazewindhond. Wij vermoeden, dat de 3 degens het hoofdwapen vormen en dat de hond oorspronkelijk als bijfiguur in den schildvoet heeft gestaan en later door onkunde of verkeerde teekening de geheele onderste helft van het schild heeft gevuld. Althans onder de in het oud-archief der stad Amersfoort berustende honderden perkamenten brieven met zegels zijn er verschillende bezegeld door personen, die 3 evenwijdig geplaatste 'degens — loodrecht, dan wel schuins evenwijdig geplaatst — als wapen voeren. Het zijn patroniemen voerende personen, schepenen van Amersfoort, van Soest, Duyst en Seldert, wier namen geen aanwijzing geven in verband met de familie *Rijckx* en ook onderling niet, maar waarmede wel bewezen wordt, dat ook het door deze familie gevoerde wapen oudtijds voorkomt in de streek ten noorden van Amersfoort, in overeenstemming met ons vermoeden over een afstamming uit deze streek.

(Zie over deze zegels: Schepenzegels in het Amersfoortsche Gemeente-Archief, door A. F. van Beurden, Amersfoort 1933).

BOEKBESPREKING,

De Bescheiden krachtens het Koninklijk Besluit d.d. 23 April 1929 S. No. 176 naar het Rijksarchief in Zeeland overgebracht. Registers, Tafels en Stukken betreffende den burgerlijken stand in Zeeland (1796) 1811-1842, door Dr. D. A. Fe1ix.

De uitgave van dit boekwerk — dat uit hoofde van den opdruk in rood „Rijksarchief in Zeeland" den indruk wekt als te zijn een publicatie van rijkswege — is naar ik vernam aan particulier initiatief te danken. Dat zulk een initiatief zeker toejuiching verdient, behoef ik niet te betoogen.

De uitgave zelve kan mij weinig bekoren.

Een boekwerk, dat in den handel op ƒ 4.— geprijsd is, mag toch voor den lezer en gebruiker wel wat meer bieden dan een simpele opsomming van registers, waarvan het bestaan aan een ieder bekend is. Ik meen toch te mogen veronderstellen dat een ieder weet, dat de registers van den burgerlijken stand van de negentiende eeuw tot 1842 zijn overgebracht naar de Rijksarchieven [1]) en in wezen bevat deze uitgave — ondanks de zorgvuldige wijze waarop Dr. Felix een en ander ter onzer kennis brengt — niets anders.

Het ontbreken van een plaatsregister aan het einde van het werk maakt snel zoeken onmogelijk. Hoeveel gelukkiger ware het, indien het particuliere initiatief zich richtte op een uitgave (c.q. steun bij de uitgave) van inventarissen van archieven als dat van den Nassauschen Domeinraad, waarvan naar ik vernam het eerste deel reeds sinds geruimen tijd geheel bewerkt is, dat van de graven van Culemborg, waarvan de inventaris inmiddels ook gereed is gekomen of dat van de abdij van Egmond, waarmede dit binnenkort het geval zal zijn; voor de uitgave van dergelijke inventarissen zou zeker in bretde kringen belangstelling bestaan.

DE MAN.

Nederland's Adelsboek 1938 (36e jaargang).

Ook ditmaal deed de N.V. Boekhandel en Uitgevers Mij. v/h W. P. van Stockum & Zoon het nieuwe Adelsboek weder omstreeks Kerstmis het licht zien. In de met jaargang 1936 begonnen nieuwe alphabetische serie zijn wij thans gevorderd tot de tot den Nederlandschen adel behoorende geslachten, wier namen met de letters L t/m R beginnen. In de wijze van bewerking is uiteraard geen verandering 'gebracht en met de van oudsher 'bekende nauwgezetheid zijn de états présents der opgenomen families ook dit jaar weer tot op het allerlaatste oogenblik bijgewerkt. De achterin het boekje opgenomen aanvullingen en verbeteringen vermelden zelfs nog mutaties. die in de tweede helft van December 1937 hebben plaats gevonden, wel een bewijs, dat de Redactie haar papieren kind tot op het moment der geboorte met hare goede zorgen is blijven omringen. Voor het eerst is ditmaal op elk vel druks den datum van afdrukken aangegeven, waaruit wel blijkt, dat daarmede zoo lang mogelijk gewacht wordt, teneinde laat binnenkomende aanvullingen en verbeteringen nog zooveel mogelijk in den tekst te kunnen verwerken. Dat de Redactie er niet steeds in geslaagd is de door haar nagestreefde volledigheid te verkrijgen, moet zeker niet geweten worden aan gebrek aan diligentie harerzijds, doch veeleer aan gebrek aan medewerking van enkele leden der betreffende geslachten. De Nederlandsche adel verspreidt zich steeds meer over den geheelen aardbol, waardoor het saamhoorigheidsgevoel verzwakt wordt en de belangstelling voor den stand, waartoe haar leden behooren, bij velen langzamerhand verdwijnt. Een frappant voorbeeld vormt in dit opzicht wel het hoofd van het geslacht de Mauregnault, Jhr. P. D. J. de Buvry de Mauregnault, die slechts met veel moeite in Victoria (Australië) kon worden getraceerd, waar hij onder den naam P. D. Wilson (familienaam zijner moeder) leeft. Dat van dergelijke lieden, die er zelfs niet voor schromen hun oud-adellijken naam af te leggen, weinig interesse en medewerking voor een uitgave als de onderhavige te verwachten is, behoeft geen betoog.

Van 3 geslachten werd de volledige stamreeks opnieuw opgenomen. Zeer belangrijk is de nieuwe 'bewerking van de stamreeks *Mackay,* die een veel duidelijker beeld geeft van de belangrijke positie, die deze familie sinds 1215 in Schotland heeft ingenomen en nog inneemt. De stamreeks der familie *Martens* kon met 2 generaties worden opgevoerd en

[1]) Ten ware plaatsgebrek dit nog niet mogelijk maakte.

verder belangrijk worden aangevuld en verbeterd uit de interessante publicatie in dit Maandblad (LI11 kol. 234-247 en 277-281) van de hand van ons mede-lid Jhr. Mr. A. H. Martens van Sevenhoven over de afkomst van zijn geslacht. Omtrent het geslacht *van Nagel1* worden vele nieuwe gegevens gepubliceerd inzake beleeningen, doopdata etc.

Stamreeksverbetering vond plaats voor de geslachten *van Oldenbarneveld genaamd Witte Tullingh* (opvoering van de stamreeks met 2 generaties) en *de Pesters* (vervanging van de foutieve le 'generatie door 5 nieuwe), conform de belangrijke publicatie van den heer J. Philippens in den vorigen jaargang (kol. 331-345 en 396-404) van dit Maandblad.

Een geheel nieuwe aanwinst is het artikel gewijd aan het bij K.B. van 17 Juli 1936 No. 57 in den persoon van Charles Alphonse Aurelius Marie Fortunatus Antoine Graf *von Oberndorff* in den Nederlandschen adel ingelijfde geslacht van dien naam, dat met zijn tot in het midden der 13e eeuw opklimmende stamreeks zeker geen slecht figuur maakt onder de weinige nog levende Nederlandsche grafelijke families.

Voorts vinden wij als nieuwe aanwinsten de resp. in 1934, 1935 en 1936 verheven takken der geslachten *van Lennep, de Ranitz* en *van Rijckevorsel,* en den in 1934 ingelijfden tak van het geslacht *(van) Rappard* (de nummering der generaties is hier foutief), terwijl het geslacht *May,* dat in jaargang 1934 gesupprimeerd werd, daar zijn leden in Engeland gevestigd en Britsche onderdanen zijn, thans weer werd opgenomen.

De illustratie bestaat dit jaar uit de goed geslaagde portretten van H. C. G. 'baron van Lawick, Jhr. Ir. 0. C. A. van Lidth de Jeude, Jhr. Mr. J. W. H. Rutgers van Rozenburg en Jhr. Mr. Dr. A. B. G. M. van Rijckevorsel. In het ,,voor- en nawerk" kwam dit jaar geen wijziging.

DEL CAMPO HARTMAN.

Nederland's Patriciaat 1938 (24e jaargang).

Even prompt op tijd als hare hierboven besproken zuster-uitgave verscheen in December j.l. de nieuwe jaargang van Nederland's Patriciaat. Ook in het afgeloopen jaar is door het Bureau der Stichting, de Redactiecommissie en hare medewerkers een respectabel stuk werk geleverd, dat een belangrijke plaats inneemt in de Nederlandsche genealogische literatuur. De omvang van het 'boekje (416 pagina's) is ongeveer gelijk aan die van zijn voorganger, terwijl het aantal behandelde geslachten (21) wat geringer is, doordat dit jaar 'enkele zeer uitvoerige 'geslachtslijsten werden opgenomen. Het eenvormige lettertype is helaas ongewijzigd gebleven: daarentegen is wel ter harte genomen onze vroegere opmerking (Maandblad LV. kol. 83) inzake de overmatige groote spaties in den druk.

In zijn „Voorwoord" deelt het Bestuur mede, dat de richtlijnen, in het voorwoord tot den 23en jaargang uitgestippeld, nog niet in alle opzichten konden worden gevolgd, in hoofdzaak een gevolg van het feit, dat er nog afspraken en toezeggingen loopende zijn, die niet ongedaan gemaakt mogen worden. Dat wij hieromtrent niet rouwig zijn, zal den lezer, die ons standpunt kent, zonder meer duidelijk zijn (zie Maandblad LV kol. 83-84). Ongetwijfeld mede naar aanleiding van onze critiek terzake, heeft het Bestuur zich thans uitgesproken over zijn interpretatie van het begrip Nederland's Patriciaat. Het hecht aan dit begrip „de beteekenis van geslachten, wier leden in de hoogere betrekkingen van Staat en Maatschappij hebben gediend, ook al kan men deze geslachten niet rekenen tot de patricische familiën in engeren zin, d.i. tot die, welke

vóór 1795 in de regeering der groote steden zitting hebben gehad". Wij kunnen dit standpunt respecteeren mits men dan ook consequent blijft. In deze „beginselverklaring" past b.v. het geslacht *Ubachs* naar onze meening allerminst, waar men omtrent de maatschappelijke positie van zijn leden, ook in de latere generaties, òf niets òf de weinig zeggende qualificatie „grondeigenaar" weet te vermelden.

Dat het Bestuur de verschijning van het Jaarboek niet wil vertragen door te wachten op antwoorden van 'onwillige leden van opgenomen families kunnen wij slechts toejuichen. In dit opzicht neemt de Redactie van een jaarboek nu eenmaal een geheel andere positie in dan de samensteller van een monographie. Dat ook de contrôle op de door de families verstrekte gegevens onder den eisch van op tijd verschijnen wel eens te lijden heeft, valt te betreuren, doch is te verontschuldigen, mits fouten dan ook in volgende jaargangen hersteld worden. Wij missen echter in dezen bundel een Addenda en Corrigenda op vorige jaargangen.

Van de 21 gepubliceerde genealogieën zijn 11 geslachten voor het eerst opgenomen, terwijl 10 opnieuw zijn bewerkt en soms belangrijk verbeterd en uitgebreid. Het artikel *Donkersloot* is een verkorte ibewerking van de in 1936 door ons mede-lid H. Donkersloot uitgegeven genealogie van zijn geslacht. De in Nederland uitgestorven Dordtsch-Haagschc familie *Drijfhout* is vooral ook belangrijk in verband met de mede opgenomen 'genealogie van het geslacht *van Hooff,* waarvan een tak den naam Drijfhout van Hooff voert. De bewerking van beide artikelen maakt een zeer degelijken indruk. Van het geslacht *Gleichman* zijn thans 10 oudere generaties vermeld dan in jaargang 1911. De Redactie wijst echter de verantwoordelijkheid voor die stamreeksopvoering tot 1225 af en verwijst terzake naar de „Abhandlung über den beneidenswerten Grafen von Gleichen" door J. Z. Gleichman von Oven te Hamburg. Opvoering van de stamreeks *van Hall* is niet mogelijk gebleken, daar een onderzoek te Heteren geen positieve resultaten opleverde. Evenwel zijn de nasporingen naar de latere generaties zeer succesvol geweest, 'getuige de zooveel grootere omvang van het artikel dan in jaargang 1911. De uit Sprang stammende Protestantsche familie *van Heyst* heeft blijkbaar niets anders dan naam en wapen gemeen met de Katholieke in Brabant levende van Heyst'en. Het nageslacht van den zich uit Breda te Culemborg vestigende Hendricus van Heyst is zeer uitgebreid en verschillende takken hebben zich dan ook onderling onderscheiden door toevoeging van de namen van Büüren, Graevestein, van den Ham (niet van Ham zooals in den kop van .het artikel staat) en de Vries. Een nog voortlevende tak van Heyst werd, als behoorende tot de kleine burgerij, niet uitgewerkt. Zeer belangrijk is het artikel, gewijd aan het oude Drentsche geslacht *Hiddingh*, waarover ons mede-lid, de Heer J. de Groot, onlangs in dit Maandblad (LV kol. 436-439) een zoo interessante beschouwing gaf, die zeker niet verwaarloosd mag worden bij de lezing van het artikel in N.P. Een meer volledige genealogie ware, gezien de schaarsche literatuur over de vooraanstaande Drentsche families, hier wel op haar plaats geweest. Van Engelsche origine is het geslacht *Jarman,* waarover bij voortgezet onderzoek waarschijnlijk nog wel meer gegevens te vinden zullen zijn. Overigens hebben wij waardeering voor de wijze, waarop in korten tijd de fragmentarische gegevens in jaargang 1936 van dit Maandblad tot een. genealogie zijn uitgegroeid. Van Schotschen oorsprong is de familie *Mac Gillavry,* die thans voor een niet gering deel in Nederlandsch-Indië zetelt, De geregelde stamreeks vangt aan met Benjamin Macgillivray, geb. ca. 1690, doch de aansluiting

van hem aan de mede gepubliceerde 6 oudere generaties lijkt, hoewel nog onbewezen, niet onwaarschijnlijk. Het geslacht *Mathon,* reeds behandeld in jaargang 1913, kreeg 5 oudere generaties, die echter zóó summier zijn, dat wij ons afvragen of inderdaad voldoende bewijzen daarvoor aanwezig zijn. Verwezen wordt naar een in 1934 verschenen genealogie van de hand van den Heer Eugène Mathon te Roubaix. Het geslacht *van Nieuwkuyk* wordt in een 'geheel **nieuwe bewerking** gegeven, die niet slechts 5 oudere generaties brengt, doch de tot dusverre bekende stamreeks belangrijk aanvult. Voorts zijn thans ook verschillende takken opgenomen, die in jaargang 1914 gesupprimeerd werden. De genealogie van de familie *Oosterhoff* is een typisch voorbeeld van een eerst in de 19e eeuw opgekomen Friesche boerenfamilie. Hernieuwd onderzoek naar de afstamming van het uit Zaltbommel herkomstige geslacht *van Rossum* heeft niet tot opvoering van de stamreeks geleid en dus ook niet tot aansluiting aan de gelijknamige Geldersche familie, waaruit de veldheer Maarten van Rossum sproot. De samensteller van het artikel *Schenck* heeft kennelijk geen kennis gedragen van de genealogie van dit geslacht, gepubliceerd in Band 95 van het „Deutsches Geschlechterbuch". Niet alleen wordt van de thans nog in Duitschland levende takken geen melding gemaakt, doch ook wijken beide publicaties op vele punten van 'elkaar af, terwijl zij elkaar op andere punten aanvullen. Vooral waar het hier een herplaatsing betreft, is dit gebrek aan literatuurkennis betreurenswaardig. Wij laten geheel in het midden of alle in genoemde Duitsche uitgave vermelde gegevens juist zijn (redenen om aan de juistheid te twijfelen hebben wij niet), doch de samensteller van het artikel in N.P. had er zeker van dienen kennis te nemen en er eventueel commentaar op moeten leveren. De herplaatsing van het artikel *Schluiter* brengt 3 oudere generaties, ontleend aan M. S. genealogieën, waarvoor de Redactie de verantwoordelijkheid echter afwijst. Doordat thans een volledige genealogie sedert ca. 1600 is opgenomen, heeft het artikel zeer aan belangrijkheid gewonnen, Hierop volgt de genealogie van het uit Holten stammende geslacht *Scholten,* waarna een belangrijke plaats is ingeruimd aan herplaatsing van de genealogie *Suermondt.* De stamreeks is ontleend aan de artikelen van ons correspondeerend lid, den Heer W. Wijnaendts van Resandt, in dit Maandblad (jaargang XXXVII kol. 260-272 en 394-401). Gaarne hadden wij gezien, dat ook aan de in Wageningen gebleven takken van dit geslacht eenige aandacht was besteed. De genealogie van den Rotterdamschen tak is sinds de 2e helft van de 18e eeuw zeer uitvoerig bewerkt. Op het artikel *Ubachs* (zie hierboven) volgt een uitvoerige genealogie *Vissering,* die bewerkt is naar de in 1903 verschenen familie-uitgave. Belangrijk is ook de volledige genealogie van het 'oude Zutphensche geslacht *Wentholt.* Alleen de uitgestorven geadelde tak werd niet uitgewerkt, terwijl de aansluiting van een in Duitschland en Nederlandsch-Indië gevestigde tak nog niet afdoende kon worden bewezen. De herplaatsing van de genealogie *Wolf* brengt weinig nieuws.

Aan de illustratie van den 24en jaargang is veel zorg besteed. De artikels Donkersloot, Drijfhout, Hiddingh, van Hooff, Mac Gillavry, van Nieuwkuyk, Oosterhoff, Schenck, Suermondt, Vissering en Wolf zijn met reproducties van familieportretten verlucht, terwijl volledige wapenteekeningen zijn opgenomen van de geslachten Drijfhout, van Hooff, Drijfhout van Hooff (in kleuren), Schenck (in kleuren) en Barkey Wolf. Voorts worden zegelafbeeldingen gegeven van het geslacht Hiddingh en de reproductie van een door Jan Ubachs gezegeld charter. Ook de gebruikelijke kleine wapenschildjes

boven elke geslachtslijst ontbreken dit jaar niet.

Een lexicographisch naamregister op dezen jaargang en een uitvoerig naamregister op de verschenen 24 jaargangen besluiten dezen goed verzorgden bundel.

DEL CAMPO HARTMAN.

KORTE MEDEDEELINGEN.

Hiddingh.

(LVI, 86-87).

De Heer van Rheineck Leyssius zegt niet op de hoogte te zijn van de verdere geschiedenis van dit geslacht, d.i. die na de beleening van Herman Hidding in 1433 met 'het bisschoppelijk leengoed te Mensing in het kerspel Roden. Deze geschiedenis is nochtans in zoover leerzaam, dat daaruit valt af te leiden, dat dit goed destijds van veel minder beteekenis was dan de latere havezathe, waartoe het uitgroeide.

Over het goed Mensinge handelen vier artikelen in den Nieuwen Drenthschen Volksalmanak [1]). In 1485 ging het door verkoop over op Onno van Ewsum, een lid van het machtig geslacht van dien naam.

„Toen het „Mensinghegoet" in zijn bezit kwam, was het zeer waarschijnlijk een landhoeve zooals er in de leenregisters talrijke voorkomen. In de bewaard gebleven leenbrieven van het goed te Roden wordt gesproken van „„Mensinghegoet met eene volle waer"'...„ „en alle toebehooren" ". Niet lang daarna — met juistheid kan de tijd niet worden aangegeven — zal de nieuwe leenman het huis hebben laten ombouwen tot een aan zijn rang passende woning". Het werd thans eene ridderhofstede [2]).

Wij weten nu dat Mensing althans vóór 1485 g e e n havezathe was. Onder die omstandigheden kunnen wij ons dus ook niet aansluiten bij de slotsom van den Heer Leyssius, zooals deze in den volgenden zin is geformuleerd: „Wanneer wij nu zien dat *Herman Hiddingh* in 1433 (na doode zijns vaders) (sic) met de havezathe werd beleend, dus met een goed dat slechts aan riddermatigen mocht worden verleend, een op het recht gebaseerde eisch, waaraan in dien tijd zelfs de bisschop niet kon tornen en wel zonder dat er sprake is van riddermatigheid, dan kan daaruit slechts worden geconcludeerd, dat aan de riddermatigheid van Herman Hiddingh niet werd getwijfeld" [3]).

Hetgeen de Heer Leyssius verder in dit verband omtrent de ridderschappen opmerkt, kan hier buiten beschouwing blijven, aangezien de Drenthsche ridderschap eerst veel later in het leven werd geroepen. Zonder omstandige toelichting begeeft hij zich voorts op 'het epineus terrein van het adelsrecht in de middeleeuwen. Het is den Heer Leyssius natuurlijk bekend, dat dit recht eene diepgaande en tijdroovende studie vordert, die bovendien niet immer tot eene stellige conclusie leidt, vooral ook omdat dit recht immers naar tijd en plaats sterk verschilde. Juist om deze reden ben ik zeer voorzichtig met het aannemen van riddermatigheid voor een geslacht, wanneer zij niet p o s i t i e f vaststaat.

[1]) „De comparanten in de Ridderschap van Drenthe" door Jhr. Mr. R. O. van Holthe tot Echten (1892, blz. 197 v.v.); „Mensinge te Roden" door B. Lonsain (191.4, blz. 73 v.v. en 1916, blz. 930 v.v.); alsmede: „Nog eens: „Mensinge" door L. Paludanus (1923, blz. 26 v.v.). Volgens mondelinge inlichting van den laatstbedoelden schrijver berust de opgave van een tweede huwelijk van Ghisel Hidding mrt Foppe Pype(ns) op blz. 27 t.a.p. op een misverstand.

[2]) Aldus de Heer Lonsain in den N. Dr. V. A. 1914, blz. 74-76.

[3]) De spatiëering is van den Heer Leyssius.

Hoe voorzichtig ik pleeg te werk te gaan, moge het geval van het geslacht *van Wijnbergen* leeren. Zelfs bij dit geslacht, dat naar mijn aanvoelen reeds zeer vroeg riddermatig was, meende ik mij in het vorig jaar [4]) te moeten bepalen tot de neutrale opmerking betreffende den in 1251 voorkomenden Wernherus de Wimburg: „De aard van Werner's status valt hieruit niet met zekerheid op te maken."

Ook bij het geslacht Hiddingh paste in dit opzicht eenige voorzichtigheid. Nimmer kwam een lid van dit geslacht voor met den titel ridder of knape nevens zijn naam; evenmin blijkt in dit 'tijdvak van eenige vermaagschapping met een ander riddermatig geslacht. De eenige maal, dat een Hidding voorkomt in een verzamelstaat van „Ridder ende knecht", wordt de schildboortigheid later aangevochten door denzelfden bisschop, van wiens kanselarij het hierbedoeld „Registrum feodalium" afkomstig is [5]). Wanneer Ghisel, de weduwe van Johan Hidding, reeds in Nov. 1406 aangemaand om haar Stichtsch leen te verantwoorden, in Febr. 1408 wil bewijzen, dat zij zoodanige lieden van geboorte waren als zij zich hadden „vermeten", kwam haar zoon en vertegenwoordiger Herman Hidding niet met twee volledig riddermatig geachte personen als getuigen aan, maar bleek zelfs van zoodanigen twijfel aan de schildboortigheid van de voorgebrachte getuigen, dat ten slotte eene commissie van onderzoek van 15 van 's bisschops dienstmannen werd benoemd.

Vier maanden later, op 24 Juni 1408, werd daarop Ghisel Hidding toch met Mensing beleend [6]). Het was zeer verleidelijk om op grond daarvan tot hare schildboortigheid te besluiten. Welke overwegingen hebben evenwel aan die beleening ten grondslag gelegen? Dit weten wij helaas niet [7]) en toch is zulks voor de uitlegging van eene beslissing in een twijfelachtig geval van de grootste beteekenis. Het kan zijn, dat de Heer Leyssius gelijk heeft en het geslacht Hiddingh in 1408 en 1433 inderdaad riddermatig was, maar dat moet dan ook onomstoote lijk bewezen worden. Vooralsnog is zijn betoog daartoe ontoereikend, daar die riddermatigheid, bij #onbekendheid met de leidende beginselen der beslissing, mij nog steeds niet is gebleken. Omstreeks 1400 werd menigmaal niet meer op straffe wijze de hand gehouden aan allerlei oudere regelen op dit gebied en zoo kunnen — vooral bij grensgeval len als dit — ook materieele, politieke of andere redenen van invloed geweest zijn op de eindbeslissing. Voor eene op losse schroeven staande positieve bewering wensch ik de verantwoordelijkheid niet te dragen. Nog immer is er reden tot twijfel. Niets toch wijst er op, dat het geslacht sedert die beslissing riddermatig zou zijn geweest, terwijl de

4) N. L. LV, k. 372-373.

5) De uitdrukking „in het bezit te handhaven", door mij gebezigd in k. 438 van ons maandblad, was ontleend aan de t.a.p. in noot 156 aangehaalde bron (Tijdr. Rog. Overijssel, II, blz. 147 en 159-160, speciaal blz. 159). 's Bisschops judiciaal, waaruit Mr. J. 1. van Doorninck, de steller van dit. register, geput heeft, bevat de zinsnede „in des Stichte leen halden". (R. A. Utrecht, Oud Bissch. Archief, No. 199, Registrum judiciale Sallandie, Twenthie . et Vullenhoe Frederici episcopi Traicct., 1393-1423, blz. 179).

6) R. A. Utrecht, Oud-Bisschoppelijk archief, No. 272, Registrum feodalium bonorum Terrarum Sallandie, Twenthie, Drenthie et Vollenhoe Episcopi Frederici 1393-1423, fol. 63.

Bij deze beleening werd — in tegenstelling met de vorige, straks in noot. 8 aan te geven, — *niet* vermeld, dat het een borchleen van Vollenho (Vollenhove) was, hoewel zoowel ditmaal als in een eerder geval Arnd (Arnoldus) Morriaen getuige, in het vroegere geval zelfs hulder was. Dit laatste was voor Ghysel haar genoemde zoon Herman Hidding. Ook de beleening van een Herman Hidding in 1433 rept niet van een borchleen.

7) Een onderzoek te Utrecht in lecnregister en judiciaal leverde geen resultaat op.

beleeningen van vóór 1400 hebben plaats gevonden aan personen, welker riddermatigheid ook niet is vast te stellen [8]).

Waar daarentegen leden van het geslacht de Vos van Steenwijk wèl uitdrukkelijk als adellijk werden aangeduid, schreef ik mitsdien: „De Steenwijk's toch waren riddermatig, de Hiddingh's voorname eigenerfden, die op 6 Nov. 1433 en 29 Sept. 1436, alsook in 1527 van het geslacht de Vos van Steenwyc van Batinge de Hiddinge-tienden hielden". Het hooger vermeld epineus onderwerp werd hiermede omzeild en voor wie goed leest en met genealogische aangelegenheden eenigszins vertrouwd is — ik schrijf hier immers in een vaktijdschrift — behoeft omtrent de maatschappelijke standing van het betrokken geslacht evenmin eenige gewettigde misvatting te bestaan als wanneer ik in den huidigen tijd twee families zou onderscheiden door b.v. te zeggen: „De A's waren lid van Gedeputeerde Staten, de B's lid der Provinciale Staten". Evenzeer als er indertijd onder de eigenerfden riddermatigen waren (het motief van den bestrijder van mijne nauwkeurigheid), komen onder de Statenleden Gedeputeerden voor. Aan het geslacht Hiddingh deed ik intusschen alle recht wedervaren door te constateeren: „De Hiddingh's behooren ongetwijfeld in Drenthe tot een zeer oud, gezeten en gezien geslacht". Daarbij dacht ik ook aan den bepaaldelijk genoemden Johan Hidding, die in 1625 President was van het college van „Drost en Gedeputeerde Staten van Drenthe".

J. DE GROOT.

De van Brienen's te Wageningen. (LVI, 43).

De mededeelingen van den Heer Suermondt kan ik met de navolgende aanvullen,

Johan van Brienen, 5/1 *1497* Schepen van Wageningen, vermeld in charter 242a i/h familiearchief van Hemert; *Beerta van Brienen,* die 17/1 1553 huw, voorw. oprichtte met *Hessell van der Lauwick,* oud 21 jaar, in 1569 schepen van Wageningen, waarbij als maag *Jelis van Marthena,* weduwe van Ernst *van der Lauwick,* vermeld in charter 13 i/h archief Oolde; *Henrick van Brienen,* 20/4 1603 richter van Wageningen, vermeld in de Crimineele processen van het Hof van Gelderland.

Verder ligt in de Groote Kerk te Wageningen direct achter den preekstoel in het Zuidelijk Kruispand een zeer goed bewaard gebleven fraai bewerkte grafzerk van zeer groot formaat, die door de goede zorgen van het Kerkbestuur door een wegneembare houten bedekking voor beschadiging beveiligd is (welk prijzenswaardig voorbeeld door meerdere Kerkbesturen diende gevolgd te worden !!). Uit de opschriften van deze zerk blijkt, dat daaronder begraven werden: *Zweer van Brakel,* ob: 12/3 1546, met zijne 3 huisvrouwen nl. le *Maria van Hardenbroeck,* ob: 1520 op St. Joris avond, 2e *Elizabeth van Dornijck,* ob: 20/10 1525 en 3e *Elijzabeth van Brienen,* ob: 3/4 *1534.*

Uit charter no. 11 i/h archief Oolde blijkt, dat *Zweer van Brake11* 11/2 1527 huw. voorw. oprichtte met *Elizabet van Brenen.* Ik merk hierbij nog op, dat de Heer Bloys van Treslong Prins in de Wapenheraut 1918 op pag. 438 bij het weergeven van het opschrift op deze zerk vele fouten heeft gemaakt, waaronder 2 belangrijke, want hij noemt de 2e vrouw

8) In 1381/3 Steven Zyghers; op 1 Dec. 1392 Goessen Roelf Dusewolts wijf en vervolgens Fosse Pipens, Steven Zyghers zuster (0. B. Gr.-Dr., II, no. 699, blz. 60, noot b, en Muller, Registers en rek. bisdom Utrecht, p. 776).

Charlotte van Dornick en de 3e vrouw *Elisabeth van Bueren.*

Tevens kan ik de mededeeling van den Heer Haga in ons Maandblad LV, *444* nl. dat *Jacob van Brienen* en zijne vrouw *Elisabeth van der Capellen* in 1527 nog niet overleden waren, bevestigen, daar uit een stuk in het heerlijkheidsarchief ter Horst blijkt, dat jonker *Jacob van Brienen,* raad der Admiraliteit, resideerende te Rotterdam, weduwnaar van *Elisabet van der Capellen* en zijn broer *Heijndrick van Brienen,* heer in Zinderen, tegenwoordig zijn bij het oprichten van huwelijksvoorwaarden op den 25en Maart 1612 tusschen *Wendele,* de jongste dochter van eerstgenoemde (Jacob van Brienen) en *Adriaen van Lanscroon,* den zoon van joffrouwe *Maria van Boshuijssen,* weduwe van joncker *Frans van Lanscroon.*

R. T. MUSCHART.

(Von) Deneken.

(LV, *406).*

Arnold Gerhard Deneken (VIbis. 3.) werd in 1781 ingeschreven als Praktikant am Reichskammergericht in Wetzlar. (Archiv fiir Sippenforschung 1934 pag. 312).

Adelheid Deneken (Vbis. 9.), geb. Bremen 18 Juli 1720, † Bremen 28 Dec. 1750, tr. Bremen 16 Nov. 1745 *Petet Wichelhausen,* geb. Bremen 23 Febr. 1712, overl. Bremen 22 Jan. 1795, „Groszkaufmann", Eigenaar van den wijnhandel Buxtorf, Wichelhausen & Co., Raadsheer te Bremen, nam in 1743, na groote reizen door Duitschland, Holland, Zwitserland en Spanje gedaan te hebben, de zaken van zijn vader over. Hij voerde, als leider van een deputatie van burgers, tijdens den zevenjarigen oorlog herhaaldelijk onderhandelingen met Fransche legeraanvoerders, werd in 175? als gijzelaar vele weken te Stade vastgehouden. In 1792 legde hij op 80-jarigen leeftijd al zijn ambten en bedieningen neer. Hij was weduwnaar van *Maria d'Erberfeld* en *Regina Coch.* hertrouwde te Bremen 13 Febr. 1753 met *Anna Margareta Tissot* en was de zoon van *Engelbert Wichelhausen* en *Susanna Passavant.* (Genealogie Wichelhaus in Deutsches Geschlechterbuch 24. Band).

DEL CAMPO HARTMAN.

Huyn van Amstenrade.

Het vorige jaar vond ik in het Rijksarchief te Groningen een akte van 1621, die licht geeft over de familiebetrekkingen van den colonel *Carel Huyn van Amstenrade,* die in het begin van de 17e eeuw te Groningen was.

Het leek mij te meer gewenscht deze akte gedeeltelijk te publiceeren, omdat hem kort geleden weder een verkeerd ouderenpaar is toegedacht in de Genealogische en heraldische merkwaardigheden in en uit de kerken van Drenthe, op blz. 59. Naar ik hoorde was dit ontleend aan Fahne.

Ook in de genealogie, welke door Elisaeus Mckenna in 1928 is uitgegeven onder den titel: Het grafelijk geslacht Huyn van Amstenrade en Geleen, komt deze Carel niet voor.

De akte is te vinden in het Rechterlijk archief IIIx 5, fol. 29, en luidt:

Wy Borgemeesteren end Raedt in Groeningen betugen mit desen openen instrumente, hoe dat *voer* ons gecomen ende gecomparert is de Edele Erenfeste Manhafte Carel *Huijn van Amstenraeth,* Colonel vande Serenissima Republica van Venetia, sine memorie ende sinnen wel machtig, als ons uthwendich blijken konde, de rato caverende voer de Erent. vrouwe *Geertruit Hoernkens* syne huissfr. ende verclarende hoe he met vrijen wille ende wall geraden moede sonder daertoe misleyt ofte bij yemanden geinduceert toe wesen: gegunt geschoncken ende gegeven heft ..... aende Wel Erentr. Vrouwe *Rolandina van Lennip,* weduwe wilen des Ed. Erentf. *Warner Huyn van Amstenraeth,* syne lieve moeder, alle ..... opcomsten van die portie met die prerogativen, sulx als die dem Comparant als outste soene in sijne vaderlycke nagelaten arfnisse syn competerende, mitsgaders noch de portie van de renten .... van een summe van achte dusent guldens de hem comparant gemeen end onverscheiden met syne broederen en susteren toecomen, staende deselve tot laste vande Edelen Erenf. *Warner Huyn van Amstenraeth* tho Brustum, ende dit niet langer als voer den tyt van dry eerstcomende iaren ..... Ende heeft de Ed. Erentr. Vrouw *Rolandina van Lennip* hyr mede present wesende ..... geaccepteert. Belovende comparant enz. Sonder argelist dat oircunden ..... in den iaere onses heeren dusent seshondert een ende twintich 28 Maij doe Joachim Alting enz.

Uit deze akte blijkt nu ten eerste: het bestaan in 1621 van een tweede *Warner Huyn van Amstenrade* te Brustum, en ten tweede: dat het echtpaar *Warner* en *Rolandina* verscheiden zoons en dochters had, van wie *Carel* de oudste was. Een zuster en broer van hem worden genoemd in een oorkonde van 1632, welke is afgedrukt in het Oorkondenboek van Lennep dl. II, pag. 201 nl. „Joffer *Gabriel Huyn van Amstenrade,* wed. *Michiel Wolffs* pro se en als moeder van Warner en Maria Wolffs cedeert haren broeder Jonker *Jan (Huyn van Amstenrade)* al haar rechten op de nalatenschap van haar broeder *Carel* en op de nalatenschap van hare tante Joffer Johanna van Lennep, speciaal hun aandeel in het Huis Biljoen."

Ik kan 'hier nog bijvoegen, dat *Carel H. v. A.* te Groningen huwde op 25 Maart 1607 (procl. 6 Maart) met *Geertruid Horenken,* dochter van *Steven* te Oosterbroek en *Lamma Swarte.* Hun zoon *Johan Hzzyn van Amstenrade* is overleden 29 September 1619 en ligt begraven te Eelde in de kerk (blz. 60 van Gedenkw. van Drenthe).

Hij is blijkbaar het eenige kind uit dit huwelijk, naar uit bovengenoemde akten valt af te leiden.

Carel zelf overleed in 1631 als generaal-majoor na bekomen wonden in de belegering van Maagdenburg (blz. 59 van hetz. werk).

Intusschen blijft de vraag nog open, waar bovengenoemde groep geplaatst behoort te worden in de genealogie Huyn.

MR. H. L. HOMMES.

Het wapen Van der Laan met vergezelden dwarsbalk een fictie ?

In „De Ned. Leeuw" van den loopenden jrg. bespreekt de heer R. T. Muschart in zijn „Onjuistheden in het Armorial Général van J. B. Rietstap" op kol. 41/42 het wapen *van der Laan* (Holland) en #beschouwt in verband met het daarbij betoogde: „het wapen *van der Laan* met vergezelde dwarsbalk in het Armorial Général eenvoudig als fictie" (kol. 42).

Nu 'bevindt zich in mijn zegel- en lakken-collectie een groot zegel met een diameter van 5 c.M., waarvan het randschrift luidt: *S(igillum) Ian Hindrick van der Laen,* terwijl het wapen als volgt wordt beschreven:

Een dwarsbalk vergezeld in het hoofd van 3 staande tonnetjes of vaten naast elkaar. De helm gekroond met een parelkroon (7). Helmteeken: een gekanteelde muur met 3 kanteelen, min of meer in den vorm van een zgn. muurkroon. Dekkleeden. Kleuren?

Met ditzelfde wapen vind ik nog een lakafdruk van een vermoedelijk moderne dameszegelring, gesneden naar een oud voorbeeld in den Empire stijl en idem van een heer, gegraveerd naar boven beschreven zegel.

Wie was nu genoemde „Ian Hindrick van der Laen?"

We vonden het volgende over hem:

Jan Hendrick van der Laen (Laan), ged. Groningen 30 Sept. 1687, werd ingeschreven in het Album Studiosorum te Groningen als *Johan Henryck van der Laan,* Groninganus, jur., 29 Sept. 1706; verkreeg het „Groote Borgerrecht" van Groningen 31 Aug. 1713 en op denzelfden dag het kleine burgerrecht: vanaf 3 Juni 1718 tot zijn overl. 14 Oct. 1727 „Rigter" te Bellingwolde (in het bovenstaande hebben we dan ook met zijn *richterszegel* te doen!); 18 Sept. 1718 ouderling, tr. Bellingwolde 25 Febr. 1714 (Juffer) *Elyzabeta Blen (c) ke,* ged. Groningen 13 Oct. 1689, dr. van *Gerrit Blen(c) ke* en van *Bouwina Huismans* (dit echtpaar woonde in 1689 „Int West Indische Huis").

„Rigter" *Jan Hendrick* was het eenige kind van den ritmeester van een „compie te paerde" met name *Jan van der Laen (Laan)* te Groningen en wonende ald. in 1687 in de Oude Boteringestraat, die geb. moet zijn omstr. 1660 [1]; overl. tusschen 5 Mei en 23 Dec. 1692; tr. in 1686 (waar?) *Haila, Heile* of *Heyla Addens,* dr. van den „Rigter" *Evert Addens* van Bellingwolde en van *Tibeta Ritsius;* zij hertrouwde te Bellingwolde 25 Aug. 1695 Ds. *Johan Cypriani.* predikant aldaar.

Volgens het attestatieboek v/h. Kerk. arch. Groningen is in Dec. 1686 ingeschr. att. vr. *Heyla Addens* van Bellingwolde. Het geslacht Addens was een oud „rigter-geslacht" te Bellingwolde.

Ritmeester *Jan van der Laen* kwam naar alle waarschijnlijkheid uit Holland naar Groningen, wellicht van H a a r l e m of L e i d e n geboortig: alle berichten omtrent zijn afstamming en geboorte worden gaarne ingewacht.

De zegeldrukker van zijn zoon, den „Rigter" *Jan Hendrick.* berust nog steeds in het familiebezit van zijn directe nakomelingschap, momenteel eigendom van den heer *A. van der Laan,* cand. not. te Amsterdam.

De genealogie is, van ritmeester Jan v. d. L. af, volledig bekend.

Het „rigterzegel" 'komt dus vrijwel overeen met de beschrijving bij Rietstap, behoudens het helmteeken en dat Rietstap de tonnetjes laat 1 i g g e n. Daarnaast geeft hij nog de kleuren aan. Alberdingk Thijm daarentegen geeft voor *Cornelia van der Laan, zie* noot, het schild precies eender als het door mij beschreven zegel vertoont, in zijn „Patriciaat van Amsterdam", waarmede dus wel èn volgens de beschrijvingen en volgens den origineel ouden zegeldrukker bewezen is. dat het wapen *van der Laan* met vergezelden dwarsbalk g e e n fictie is.

Voor belangstellenden of belanghebbenden stel ik een zegelafdruk in lak van den beschreven ouden zegeldrukker ter beschikking.

KITS NIEUWENKAMP.

[1]) Het is niet uitgesloten, dat zijn doop te B a t a v i a gezocht dient te worden als zoon van *Jan van der Laan,* luit. kol. der Inf. in dienst dezer landen en van *Aerlanda van Outhoorn.* In dat geval is een zuster van hem *Cornelia van der Laan* (óók door den heer Muschart genoemd), geb. Batavia 10 Sept. 1667, tr. 1e Mr. *Rombout Aarnouts* en ten 2e, 28 Juli 1699, *Willem Backer,* in 1709 schepen van Amsterdam; vgl. de genealogie *Backer* in de „Herald. Bibl.", 1874, pag. 152 — *Cornelia* overl. Amsterdam 30 April 1719.

Van Luchtenberch.

In aansluiting op het artikel van den Heer Muschart (LVI, 84) moge dienen, dat op een op paneel geschilderd wapen, in mijn bezit, van *Adriaen Swaen,* schout en dijkgraaf van Geertruidenberg (1631-'62) en diens echtgenoote *Cathalina van Luchtenberch,* dochter van *Hugo,* schout van Geertruidenberg (1596-1631), en kleindochter van den Bredaschen schepen *Godert van Luchfenberch,* het wapen van Cathalina gevierendeeld voorkomt: 1 en 4 *Luchtenberch,* 2 en 3 *Clootwijck,* uit welk geslacht Cathalina's moeder gesproten was. Het wapen nu van Luchtenberch is hier: doorsneden: *a.* in zilver een schildvoet van sabel, over alles heen drie uitgerukte boomen van sinopel naast elkaar: *b.* in keel een staande valk in natuurlijke kleur, met gouden pooten en een gouden gevederde kap over den kop; de valk staat los in het schild, niet op een berg.

De arm, voorkomende in de wapenbeschrijving in het Armorial Général, dankt vermoedelijk zijn ontstaan aan een teekenaar, die wist dat de vogel in het wapen een valk was en er toen den bij afbeeldingen van valken niet ongebruikelijken arm van den valkenier bij heeft gefantaseerd.

B. v. B.

Van Riebeeck.

De naam *Van Riebeeck* blijkt méer algemeen te zijn geweest dan aanvankelijk wel werd vermoed (vgl. LV, kol. 217, 257, 287, 419, 420).

Ik vond n.l. nog in het protocol van notaris J. C. van der Geest te Alkmaar (inventaris gem. archief, notar. archief no. 49) een acte van 5 Februari 1612, waarbij compareerden *Andries Cornelisz. van Rietbeecke* (hij teekent *Van Riebeck!)* en *Weijntje Jans* zijn huisvrouw, die volmacht geven op zekeren *Evert Arentsz.,* schipper, in hunne hoedanigheid van erfgenamen van *Wouter Dirksz.,* in leven „huijdecooper".

MR. J. BELONJE.

Een lastig testament.

Volgens Belgische couranten overleed in 1925 te Temsche (Oost Vlaanderen) een juffrouw A. Delphine Orlay, die niet alleen een fortuin naliet van meerdere millioenen, maar bovendien een testament, waarbij zij bepaalde, dat haar nalatenschap moest worden verdeeld onder haar bloedverwanten tot en met den twaalfden graad. 't Kwam er dus op aan, nauwkeurig vast te stellen, wie dat waren, een en ander met deugdelijke bewijzen. De rechtbank te Dendermonde droeg dit op aan den genealoog E. van Audenhove. Dat zij dezen belastte met een ware reuzentaak, blijkt uit het volgende: de heer van Audenhove vond tot nu toe 4760 gerechtigden, waaronder twee Belgische ministers en talrijke bekende persoonlijkheden, nadat hij 2000 kerkelijke en andere registers had doorgewerkt en 4000 acten verzameld, dateerende van af het jaar 1600; hij stelde verder een stamtafel op, waarvan de onderdeelen samen een breedte van 150 meter opleveren.

Sedert het openvallen van de erfenis zijn intusschen nog 150 gerechtigden overleden en moeten ook de aanspraken van hun erfgenamen worden vastgesteld.

Tot de belanghebbenden behooren verder 55 kinderen, wier geboorte tijdens het overlijden van Juffrouw Orlay werd verwacht en die mede gerechtigd zijn in de nalatenschap.

De definitieve scheidingsacte belooft een merkwaardig — en omvangrijk — stuk te worden, ongetwijfeld een rijke bron voor genealogische documentatie.

S. d. G.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Block-Hartman. (LVI - 88). Het huwelijk van *Jacob Albertsz Block* en *Elisabeth Hartmans* (volgens de handteekeningen) werd *gesloten* op 23 November 1636 in de Nieuwe Kerk.

Amsterdam. W. VAN MAANEN.

Bruyn-van Hall Verhoek-Oly. (LVI - 89). Bij de onderzoekingen in verband met het artikel *Van Hall* in Nederland's Patriciaat 1938 teekende ik over verschillende te Amsterdam voorkomende geslachten van dien naam een groot aantal bijzonderheden op, waarvan de volgende, in verband met de gestelde vraag, van belang zijn. Zij zijn gegoten in den vorm van eene stamreeks.

I. *Matthias van Hal(l).* tr. N.N.

II. *Roelof van Hal(l),* † vóór 1649, tr. N.N., † vóór 1649.

III. *Roelandt van Hall,* geb. Weesp omstr. 1627, vleeschhouwer te Amsterdam, † vóór 1677, tr. ald. (Stadhuis) 2 Mei 1649 *Trientien de Wijn,* geb. Zutfen omstr. 1627, † na 1677.

IV. *Jacob van Hal,* geb. Amsterdam omstr. 1652, vleeschhouwer ald., † na 1718, tr. 1 ° Amsterdam (Stadhuis) 28 Febr. 1677 *Judith van den Kieboom,* geb. ald. omstr. 1650, † vóór 1682: tr. 2° Amsterdam (Stadhuis) 22 Febr. 1682 *Corneila Bergervis,* geb. ald. omstr. 1662, † na 1718, moeder *Neeltje.*

V. *Jacob van Hall,* geb. Amsterdam omstr. 1688 (ged. Remonstr. 2 Dec. 1710), tr. Buiksloot (3e gebod te Amsterdam 23) Oct. 1712 *Hcster Hildernis,* geb. Amsterdam omstr. 1684, moeder *Marijtje Dudde.*

VI. *Maria van Hall,* ged. Amsterdam (Rem,) 18 Dec. 1717, begr. ald. 13 Sept. 1776. tr. Amsterdam (Oude k.) 2 Juni 1735 *Pieter Verhoek,* geb. ald. omstr. 1710, moeder *Maria Oijens* en wedr. van *Stijntje Brugmans.*

VII. *Jacob van Hall Verhoek,* geb. Amsterdam omstr. 1736, tr. ald. (Oude k.) 29 Juni 1766 *Magdalena Anna Oly,* geb. Amsterdam omstr. 1741, dr. van *Claas* en wed. van *Antoni Bruyn.* — In de vraag wordt als woonplaats vermeld het Bidderseiland; dit moet wezen: Bickerseiland.

VIII. *Maria Petronella van Hall Verhoek,* ged. Amsterdam (Westerk.) 27 Nov. 1768, † ald. 9 Febr. 1846, tr. Amsterdam (Nieuwe k.) 13 Nov. 1792 *Gerard van Hal!* ged. ald. (Nieuwezijds kapel) 17 Jan. 1773, gekwalificeerd kollecteur der Koninklijke Loten, majoor der Schutterij, † Amsterdam 6 Sept. 1833. zn. van *Jodokus* (later genoemd *Jodocus Clemens)* en *Catharina Elisabeth Clemens.* — Deze *Jodokus* was de zoon van *Jacob van Hall* (broeder van *Maria.* genoemd onder VI) en *Elisabeth Rappard.*

IX. *Catharina Elisabeth van Hall.* geb. Amsterdam 26 Sept., ged. (Amstelk.) 7 Nov. 1793, † ald. 19 Jan. 1864, tr. Amsterdam 4 Nov. 1818 *Tjeerd Johannes Anspach.*

geb. ald. 10, ged. (Westerk.) 16 Juni 1797, collecteur der Staatsloterij, † Amsterdam 26 Dec. 1869, zn. van *Jacobus* en *Margaretha Siblesz.*

Amsterdam. W. VAN MAANEN.

Ceulen (van)-de St. Amant. (LV, 420). Hoewel ik vrager niet rechtstreeks een bevredigend antwoord geven kan, zoo kunnen de ondervolgende gegevens ZEd. waarschijnlijk wel van dienst zijn en aanwijzingen geven voor een nader onderzoek.

Roelof *Beyharts,* Schutvan Oisterwijck, welke te Oisterwijck 25 Mrt. 1621 huwde met *Lucretia van Rivieren,* had o.m. twee 'dochters: le. *Henrica,* welke in 1640 te Oisterwijck huwde *Henry Graham,* waaruit Graham X Boyd en Boyd X Storm v. 's-Gravesande; 2e *Anna Siardina,* welke in 1641 te Oisterwijck huwde *Jacob de St. Amant.*

Schepenprot. den Bosch — No. 1560 — f. 235 v. — 31 Oct. 1641. *Jo. Jacobus van St. Amant* X *Anna Siardina,* dr. v. *Roelof Beyharts,* ontvangt ƒ1200.— als huwelijksgift.

Schepenprot. den Bosch — No. 1562 — f. 476 — 8 Juni 1643, een belangrijke acte, waarin o.m.: Joncker *Henry Grame X Henrica Beyharts* en Joncker *Jacob de St. Amant* × *Anna Siardina Beyharts,* beyde vaendraghers, hebben ruzie met schoonmoeder over hun huwelijksgoed.

Delft. Not. prot. No. 2131 — 11 Sept. 1668. Comp. *Anna Charlotte de Bayard, wede. van de Heer de St. Amand,* dr. *Anna Lucretia X* Joncker *Albertus van Achtevelt,* Heer van Stoetwegen, haer swaeger *Henric Graham,* major van de Hr. Collonel Schot, won. tot Utrecht: acte van transport notarieël d.d. 1 Dec. 1652 nopende zeckere weilanden gelegen in de Meyerij van den Bosch.

Utrecht, nots. Claes Verduyn — 30 Juli 1649. Comp. *Anna de Byearts* (zoo teekent zij), huysvr. v. *Jacques de St. Amant,* residerende tot Oosterwijck.

Utrecht. P. BINKHORST VAN OUDCARSPEL.

Fontaine (de la)-Hartman. (LVI, 89). *Philippe de la Fontaine,* ged. Amsterdam (Walenkerk) 25 Sept. 1616, zoon van *Philippe de la Fontaine* en *Maria Flamen,* tr. le 2 Juni 1637 (huw. int. reg. 8 Mei 1637) *Suzanna de Bie* (dr. van *Abraham de Bie).* geb. ong. 1617, † 23 Oct. 1652; tr. 2e 22 April 1653 (huw. int. reg. 27 Maart 1653) *Cornelia Hartman,* dr. van *Hertman Hartmans,* in de Nes.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Abraham,* ged. W.K. 5 Maart 1639, † 17 April 1687, tr. 20 Juli 1664 te Hamburg (huw. int. reg. Amsterdam 30 Mei 1661) *Sara le Conte,* † 28 Mei 1700. Uit dit huwelijk 7 kinderen.
2. *Suzanna,* ged. W.K. 1 Dec. 1641, jong gestorven.

Uit het tweede huweliik:

1. *Cornelia,* ged. W.K. 23 Juni 1654, tr. 1675 (huw. int. reg. 4 Oct. 1675) *Arnoldus de la Grange,* van Leiden, oud 22 jr.
2. *Agatha.* ged. Westerk. 26 April 1656, tr. 1675 (huw. int. reg. 15 Maart 1675) *Johannes Sigmond van Hal,* van Koningsbergen, oud 31 jr.
3. *Maria,* geb. ong. 1658, tr. (huw. int. reg. 28 Nov. 1681) *Nicolaas van Theenen, v.* Dantzich, 34 jr.
4. *Suzanna,* ged. W.K. 7 Sept. 1667, tr. 1698 (huw. int. reg. 2 Mei 1698) *W 11em Boddens,* van Dantzich. wedr. van *Helena Nieuwerhof.*

Omtrent de vijfde dochter, *Anna Cornelia,* is mij niets bekend.

Groningen. DE LA FONTAINE VERWEY.

Gordon. Op een in de buurt van Naarden gevonden steen (amethyst) komt een wapen voor (verm. 18e 'eeuw), dat herkend is als dat van het bekende Schotsche geslacht *Gordon* en wel in het bijzonder — op grond van het 'helmteeken (een rechterhand, houdende een vlammend zwaard en komende uit een hart) en de wapenspreuk („with heart and hand" — „corde manuque") — als dat van den tak *Gordon of Dalpholly,* in Aberdeenshire, een jongere linie van de graven, later markiezen van *Huntley*. Zie voor dit wapen (geregistr. in 1704) het Arm. Gén. van Rietstap in voce. Aangezien het op den steen bovendien in het schildhart als breuk en wassenaar vertoont, zal het aan een jongeren zoon hebben behoord. Wellicht was de eigenaar een van de vele Schotsche officieren in Statendienst. Kan een van onze leden dien helpen te identif iceeren?

D. *v.* L.

Heerman-van Swieten-Oem. In kolom 290 van jrg. 1937 werd gevraagd naar de onderlinge verwantschap van de in Brielle en Delfshaven voorkomende leden van de geslachten *Heerman, Oem* en *van Swieten.*

Blijkens den typischen voornaam *Thielman* bij de Brielsche *Oem's* behooren zij waarschijnlijk tot het Dordrechtsche geslacht *Oem* waarvan de genealogie in Balen voorkomt.

De verwantschap *Oem* en *Heerman* in Brielle blijkt uit de acten, vermeld in kolom 290.

Hieronder volgt een aanwijzing die wellicht duidt op verwantschap ook in Delfshaven.

In het register van Cohieren van den tienden penning van de stad Delft over 1543 betreffende „die huysen staende op Delffsehaven" komt voor: *Dirck Oem*

solvit by *Symon Heermans.*

Deze *Symon Heerman* was in 1538 kerkmeester van Delfshaven, alwaar hij in 1545 overleed en was de vader van *Marietgen Symonsdr.* die gehuwd was met *Simon Lambertsz van Swieten,* en onder wier ab intestaat erfgenamen o.a. voorkomt *Simon Adriaansz Heerman.*

Nog een andere aanwijzing is wellicht de volgende:

Symon Heerman was nl. gehuwd met *Adriana Evertsdr.* Over zijn broeders' kleinkinderen was voogd *Jacob Duyst Jacobsz.*

In de Thesaurierekening van Brielle over 1505 komen *Jan Evertsz en Frans Duyst* voor als gemachtigden van Oemkinderen als erfgenamen van *Evert Jansz.*

In bovengenoemd register van Cohieren van Delfshaven komt voor de weduwe van *Jan Evertsz.*

Mochten leden van ons Genootschap die in de Delftschc registers in het Rijksarchief gezocht hebben, daarin bijzonderheden over de geslachten *Heerman, Oem* en *van Swieten,* die in de 16e eeuw te Delfshaven woonden, zijn tegengekomen, dan houd ik mij voor mededeeling zeer aanbevolen.

Sch. W.

Heshusius. *Johanna Maria Heshusius* moet in 1774 geboren zijn als dochter van *Samuel* en *Johanna Aletta Gijzeling.* Waar en op welken datum? Ze trouwt te ? op? (voor 1799) met *Tieleman Ernst Hoynck van Papendrecht.*

Rotterdam. J. C. HOYNCK VAN PAPENDRECHT.

Oly. (LVI, 88/89). Hoewel geen antwoord op zijn vraag, zal het den Heer Hartman wellicht interesseeren, dat ik in mijn bezit heb een gedrukte uitnoodiging tot de begrafenis d.d. 2-4-1681 in de Nieuwe Kerk te Amsterdam van *Jan Volckaertsz Oli,* Notaris, vader van *Johannes Oli,* Notaris, op de O.Z. Voorburgwal en een dito tot de begrafenis van

Johannes Oli, Notaris op de Fluweele Burgwal te Amsterdam, op 5 Augustus 1681 in dezelfde kerk.

In giftbrief Rotterdam d.d. 30-4-1678 komt voor *Jan Hendriksz Oly,* met zijn beide zonen *Joost Jansz Oly* en *Hendrik Jansz Oly.* In giftbrief Rotterdam d.d. 24-3-1687 nog *Henrick Oly,* tegenwoordig in Oost-Indië, en zijn vrouw *Neeltge Kelck.*

Rotterdam. J. C. HOYNCK VAN PAPENDRECHT.

Rikkers. Kan een onzer leden mij ook helpen aan de kleuren van het door de familie *Rikkers* gevoerde wapen: een schuinlinks geplaatste pijl, waarover heen een hart: helm met wrong; helmteeken: pijl en hart van het schild? Tot dit geslacht behooren o.a. *Hendrik Rikkers,* geb. Coevorden 9—4—1830, † Dalen 31-7-1905, tr. ..... *Marie Louise Hermanns Dommers,* geb. Leeuwarden 13-12-1834, † Coevorden 16-11-1925. Hieruit: *Louwrens Rikkers,* tr. *Arnoldine Marie van der Lely.*

H. P. S. v. d. L.

Rocquette. (LV, 455). *Pierre Rocquette* werd volgens doopinschrijving in de Waalsche kerk te Rotterdam op 24 Januari 1737 geboren en 27 Januari d.a.v. ten doop gehouden 'door *Philippe Garnaud,* i.p.v. *Pierre Rocquette,* parrain en door *Marie Garnaud,* marraine.

Rotterdam. J. C. HOYNCK VAN PAPENDRECHT.

Rodere (de). *Margareta Maria de Rodere,* geb. ?, tr. 's Hage 31-5-1654 *Reynier van Heemskerk.* Zij overl. te Vianen 9-12-1666 en is een dochter van *Gerit de Rodere,* overl. in 1656, le deurwaarder van den Hove van Holland, en *Maria van der Putten.* Zij trouwen te 's Hage 12-10-1625. Met gegevens over de oudere generaties dezer familie *de Rodere* zal men mij zeer verplichten.

Rotterdam. J. C. HOYNCK VAN PAPENDRECHT.

Stedman-Hultman. Waar en op welken datum werd in **1775** het huwelijk voltrokken tusschen *Willem George Stedman,* luitenant-kol. in Stuart's regiment der Schotsche Brigade, en *Charlotta Margareta Hultman?* (Zie ook A. N. Fam. bl. 1883/4).

Rotterdam. J. C. HOYNCK VAN PAPENDRECHT.

Willes (van) -du Pui- Janse. Aanvulling gevraagd: *Nicolaas van Willes,* geb. Aagtekerke 26-10 1817, tr. 1 e. te ? op ? *Rosalie Célie Jacqueline du Pui,* geb. ?, †?, d. v. ?. Kinderen: ?. Hij tr. 2e in 1877 *J. C. Stroobant Janse van Zoutelande en Werendycke,* geb. ?, †?, d. v. ?. Kinderen: ?.

Singapore. J. PH. N. DU QUESNE VAN BRUCHEM.

INHOUD 1938. No. 3.

Prinses Beatrix der Nederlanden, door Jhr. Mr. F. Beelaerts van Blokland; Neerland's Hope, door Jhr. Dr. Th. van Rheineck Leyssius. — Bestuursberichten. — Genealogie Aldringa, door Mr. H. L. Hommes. — Het Palick-probleem belicht, door J. de Groot. (Vervolg en slot, met plaat). — Nog eens de afstamming van de geslachten van Blootenburg en van Rossem, door W. Wijnaendts van Resandt. — Boekbespreking: De Bescheiden krachtens K.B. d.d. 23 April 1929 S. No. 176 naar het Rijksarchief in Zeeland overgebracht. Registers, Tafels en Stukken betreffende den burgerlijken stand in Zeeland (1796) 1811-1842, door Dr. D. A. Felix; Nederland's Adelboek 1938 (36e jaargang); Nederland's Patriciaat (24e jaargang). — Korte mededeelingen: Hiddingh; De van Brienen's te Wageningen; (Von) Deneken; Huyn van Amstenrade: Het wapen van der Laan met vergezelden dwarsbalk ren fictie?; Van Luchtenberch; Van Riebeeck; Een lastig testament. — Vragen en antwoorden: Block-Hartman; Bruyn-van Hall Verhoek-Oly; Ceulen (van) - de St. Amant; Fontaine (de la) -Hartman; Gordon; Heerman-van Swieten-Oem; Heshusius; Oly; Rikkers; Rocquette; Rodere (de); Stedman-Hultman; Willes (van) -du Pui-Janse.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde.

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, zoomede opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den Hoofdredacteur Dr. TH. R. VALCK LUCASSEN, *huize Eikenrode,* ***Driebergen.***

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot den 1en Secretaris H. J. A. VAN SON, *Riouwstraat* **4,** *'s-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie) te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleyenburg 5,* ***'s-Gravenhage.***

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 4. LVIe. Jaargang. April 1938.

BESTUURSBERICHTEN,

Statutenwijziging.

Op Zaterdag 12 Maart j.l. had te 's-Gravenhage onder Voorzitterschap van Dr. Th. R. Valck Lucassen de 2e Buitengewone Algemeene Vergadering van het Genootschap plaats, welke op grond van art. XVI der Statuten bevoegd was aangaande de aan alle leden toegezonden voorstellen tot Statutenwijziging te beslissen. Aanwezig 41 stemgerechtigde leden. Na een woord van welkom en eene inleiding door den Voorzitter werden algemeene beschouwingen gehouden, waarna artikelsgewijze de behandeling van bovenbedoelde voorstellen plaats had. Alle artikelen alsmede de overgangsbepalingen werden, nadat eenige amendementen op punten van ondergeschikten aard door het Bestuur waren overgenomen, zonder hoofdelijke stemming aanvaard: slechts ten aanzien van het nieuwe artikel 9 had stemming plaats: het werd met 38 tegen 3 stemmen aangenomen.

De aangebrachte wijzigingen hebben betrekking op de volgende (nieuwe) artikelen:

art. 1. Dit luidt thans als volgt: De vereeniging, opgericht 24 Januari 1883 onder den naam: Het Genealogisch-Heraldiek Genootschap „De Nederlandsche Leeuw", draagt sedert 3 April 1933 den naam: Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde. Zij is gevestigd te 's-Gravenhage.

art 2 sub c. Achter het woord „bibliotheek" wordt eene komma geplaatst.

art. 12. De alinea's 3, 4, 5 en 6 worden in ééne alinea vereenigd.

art. 14. In de plaats van 1 Juni wordt gesteld: 1 Juli.

Nadat de voorstellen met de aangebrachte wijzigingen nog in hun geheel in stemming waren gebracht en zonder hoofdelijke stemming waren aangenomen en aan het Bestuur machtiging was verleend om eventueel door het Departement van Justitie te vorderen wijzigingen aan te brengen, richtte de Voorzitter, alvorens de vergadering te sluiten, nog een woord van bijzonderen dank tot de Commissie tot wijziging der Statuten voor de door haar met zooveel toewijding in het belang van het Genootschap verrichten en met succes bekroonden arbeid.

Het Bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van den Heer J. M. G. de Kruyff, te Venlo, sedert 1914 gewoon lid van het Genootschap.

Tot lid zijn benoemd:

MR. J. BAERT . . . . . ***Amsterdam (W.).***
Adv. & Proc. *Westlandgracht 129.*

JHR. F. G. L. O. VAN KRETSCHMAR . . . . ***Leiden.***
Lange Brug 19.

JHR. R. C. C. DE SAVORNIN LOHMAN . . . ***'s-Gravenhage.***
Nassau Odyckstraat **44.**

H. VAN ZIJL . . . . . ***Amsterdam (W.).***
Leeraar Fransche taal. *Admiraal de Ruyterweg* **351.**

Adreswijzigingen.

M. THIERRY DE BYE DÓLLLEMAN. . . . . *'s-Gravenhage.*
Van Stienhovenstraat 13.

F. W. DONKERSLOOT *Poenten, Postk. Batoe* ***(Oost-Java).***
Huize „Poenten I".

JHR. 1. F. B. VAN HUMALDA VAN EYSINGA. . ***'s-Gravenhage***
Beeklaan **520 A.**

J. M. L. MADURO . . . . . *New* York, N.Y. *(U.S.A.).*
64 Sta tesstreet.
J. B. W. M. VAN ROOSMALEN . . . . . *Breda.*
N. Boschstraat 14.

Stamreeksen van Brienen,

door W. WIJNAENDTS VAN RESANDT.

In het laatste nummer van jaargang 1937 van ons Maandblad 'heeft de heer Mr. A. Haga de stamreeks van de geslachten *van Brienen van Ramerus* en *van Brienen van Guesselt,* zooals deze in jaarg. 1912 van Nederland's Adelsboek was gepubliceerd, aan eene beschouwing onderworpen.

Hij toonde daarbij aan, dat de in de eerste 3 generaties genoemde personen weliswaar bestaan hebben, maar op andere tijdstippen leefden, dan in het Adelsboek is opgegeven.

Hij geeft voorts een tabellarisch overzicht van de genealogie van deze eerste *van Brienen's,* uit welke de beide bovengenoemde takken dan zouden afstammen, doch betwijfelt of die afstamming juist is en acht de afstamming van generatie IV uit 111 niet bestaanbaar en de 3 volgende generaties onbewezen.

Zooals de heer Haga mededeelt, waren die generaties aldus opgesteld op grond van 2 acten, resp. van 26 Dec. 1527 en 13 Maart 1612, welker inhoud, zoomede de daaruit te trekken conclusies, waren gepubliceerd in jg. 1910, k. 115-118 van dit Maandblad.

De betrouwbaarheiddier acten wordt door den heer Haga in twijfel getrokken, hij toont vervolgens aan op welke gronden hij twijfelt en vraagt, waar die acten zich bevinden.

Inderdaad is de stamreeks *van Brienen* in jg. 1912 van het Adelsboek opgesteld hoofdzakelijk op grond van den inhoud der acten van 1527 en 1612, acten welke aan duidelijkheid niets te wenschen overlieten en welke het mogelijk maakten niet minder dan 5 generaties van die stamreeks als bewezen op te zetten.

De mededeeling van den inhoud dier acten ontving de heer Wittert van Hoogland, de inzender van het artikel erover in jaarg. 1910 van dit Maandblad, in Sept. 1909 van L. P. F. M. E. baron de Crassier, voormaals mede-redacteur van Ned. Adelsboek, die erbij voegde, dat de acte van 1527 voorkwam in een vidimus van notaris Guil.Caris (te Maastricht) van 1744 en die van 1612 in een vidimus van notaris J. Hoofs te Utrecht van 31 Dec. 1756.

Hoewel daardoor door de redactie van Ned. Adelsboek toenmaals niet getwijfeld werd aan den inhoud dier beide acten, blijkt die inhoud gefantaseerd te zijn geweest, zooals de heer Haga op grond van eenige door hem aangegeven punten reeds vaststelde.

Het gebeurde vroeger meermalen, dat iemand die perkamenten oorkonden of acten in zijn bezit had — al dan niet echt of valsch — die stukken een bewijs van betrouwbaarheid gaf, door er door een notaris een vidimus van te laten afgeven. De notaris had de echtheid van het hem getoonde stuk niet te onderzoeken, hij verklaarde, slechts, dat hij het gezien had en dat de inhoud luidde, zooals hij dan liet volgen. Het vidimus, ingeschreven in zijn protocol, kon als bewijs dienen.

Alvorens nu nader aan te toonen, dat hetgeen die acten vermelden, inderdaad onjuist is — zoodat zij opzettelijk met een bepaald doel indertijd zijn vervaardigd — geven wij in stamtafelvorm de personen weer, die er in voorkomen, personen die daardoor grootendeels ook vermeld zijn op blz. 437 van jg. 1912 van Nederland's Adelsboek. De in deze stamtafel geplaatste Romeinsche cijfers verwijzen naar de generaties in het Adelsboek,

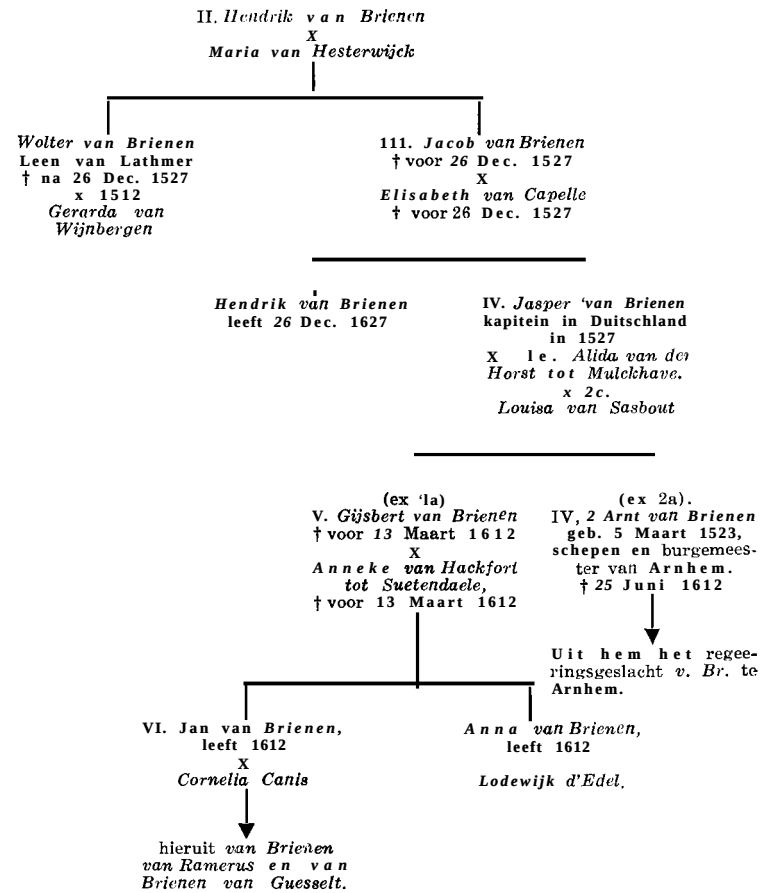

Van deze stamtafel nu — ontleend aan beide bedoelde vervalschte acten — is vrijwel *niets* juist. De heer Haga toonde reeds aan, dat *Wolter van Brienen,* gehuwd met *Gerarda van Wijnbergen,* geen heer was van de Lathmer, dat hij eerst circa 1557 overleed, en geen broeder, maar een oom was van *Jacob van Brienen.*

Hij deelde voorts mede, dat deze *Jacob,* gehuwd met *Elisabeth van der Capellen,* niet vóór 26 Dec. 1527 overleed, maar in 1619 nog leefde. Een zoon *Jasper* heeft hij nooit gehad.

De in de laatste generatie genoemde *Lodewijk d'Edel* — aldus de heer Haga — die in 1612 reeds gehuwd zou zijn, blijkt eerst in 1597 te zijn geboren, kortom acten, welke dergelijke onjuistheden bevatten, konden z.i. onmogelijk echt zijn.

Wij kunnen zijn betoog thans vervolgen en versterken. Generatie III. *Jacob van Brienen* en zijn vrouw *Elisabeth van der Capellen ther Wohnung,* die beiden vóór 26 Dec. 1527 zouden zijn overleden, huwden eerst in 1571, kunnen dus onmogelijk de ouders zijn van generatie IV. *Jasper van Brienen,* die in 1527 kapitein in Duitschland heet.

Blijkens het gerichtsprotocol van Wageningen, deel 1582-1596, transporteeren op 24 Apr. 1582 *Balthasar van der Capell tho de Wonung* en *Catharina van Hun(ne)pel,* echtelieden, land op Laeckemont onder Wageningen gelegen naast het land van *Jacob van der Capellen,* aan *Jacob van Brienen* en *Elisabeth van der Capell van der Wonnung,* diens vrouw.

In het recognitieboek van Harderwijk, deel 1583-1597, compareeren op 6 Juni 1585 *Jacob van Brienen* en *Elisabeth van der Capellen van de Woheninge,* echtelieden.

Blijkens de processen van het Hof van Gelderland procedeert het genoemde echtpaar nog in 1607 voor dat Hof; de

in 1817 geadelde takken *van Brienen* kunnen dus onmogelijk uit hen afstammen.

Arnt van Brienen (1523-1612), zie Adelsboek 1912, sub IV, 2, de schepen en burgemeester van Arnhem, was geen zoon van een *Jasper van Brienen* en diens 2e vrouw *Louisa van Sasbout,* maar had een *Gijsberf van Brienen* tot vader: hij was ook geen halfbroeder van het overigens nergens voorkomende echtpaar *Gijsbert van Brienen,* gehuwd met *Anna van Hackfort.*

Voor eenige jaren ontving ik van den heer R. W. N. Keyser te Arnhem een aantal notities betreffende dezen Arnhemschen tak der *van Brienen's,* ontleend aan de Schepenprotocollen dier stad van 1548 tot omstreeks 1600. Vermeerderd met hetgeen ik thans zelf daarover heb nagezien, kan het volgende worden medegedeeld.

Arnt van Brienen, geboren in 1523 (in een acte van 3 Oct. 1570 heet hij 47 jaar oud), was geen zoon van *Jasper v. Br.* en *Louisa van Sasbout,* maar was een der 3 zoons van *Gijsbert van Brienen* en *Wysse*[1]) *Brouwers.*

Gijsbert voornd. was in 1520 burger geworden der stad Arnhem, hij behoorde waarschijnlijk tot het te Wageningen gevestigde geslacht, waarover hieronder, althans *niet* tot het geslacht *van Brienen,* dat reeds in 1328 [2]) te Arnhem voorkomt, er in de regeering zat, doch omstreeks 1550 uitstierf.

Gijsbert van Brienen, die zelf niet tot de regeering van Arnhem heeft behoord, komt tot 3 Mei 1566 in schepenacten voor en overleed tusschen 1570 en 1574; zijn vrouw schijnt in Mei 1566 te zijn gestorven [3]). Zij was een dochter van *Arnt de Brouwer* te Arnhem, hetgeen volgt uit een beleening met de tienden tot Herten, tot Heelsom en Redinchem, Culemborgsch leen, waarmede op 17 Mei 1491 [4]) beleend wordt *Margriet Willemsdr. van Rijswijck,* echte huisvrouw van *Arnt die Brouwer tot Arnhem geheeten van Hysselenberch.*

Met deze tienden wordt n.l. op 11 April 1570[5]) beleend *Arnt's* schoonzoon *Gijsbert van Brienen;* zij komen ook voor als de Rijswijksche tienden op Veluwezoom grof en smal.

Daar de later adellijke tak *van Brienen van Ramerus* niet van dezen ouderen Arnhemschen *Gijsbert* afstamt en wij deze familie hier slechts vermelden, om aan te toonen, dat de aanhechting, zooals in de valsche acte van 1612 gegeven, onjuist is, vermelden wij slechts. dat uit *Gijsbert van Brienen,* die omstreeks 1520 met *Wysse Brouwers* huwde, gesproten waren:

1. *Arnt van Brienen,* geb. 1523, overleden in 1612, huwt te Arnhem in 1547 *Margriet Sluysken Johansdr.*
   Voor de uit hen stammende regeeringstak te Arnhem, zie Ned. Leeuw jg. 1908, k. 203, welke mededeelingen in 'hoofdzaak juist zijn.
2. *Jasper van Brienen,* geb. in 1525 (heet in 1588 oud te zijn 63 jaar); hij was gehuwd met *Naleken Munter,* beiden overleden na 1592, zij behoorde eveneens tot een Arnhemsche familie: hij won bij haar: *a. Gijsbert van Brienen,* gehuwd met *Millena van de Poel,* welk echtpaar in tal van Arnhemsche acten voorkomt ; *b. Nicolaas van Brienen,* en c. *Mechtelt van Brienen,* † voor 19 Aug. 1592 en in 1577 gehuwd met *Derick van Weese.* Dezen tak, die door den heer Bloys van Treslong Prins in zijn opstel in 1908 niet vermeld wordt, heb ik niet verder nagegaan.
3. *Rutger van Brienen, nog* vermeld in 1574; beleend met het vorenbedoelde Culemburgsche leen: hij had een echten zoon *Gijsbert,* die naar Wageningen ging en een natuurlijken zoon *Jan van Brienen* [6]), uit wien afstamt een familie *van Brienen* te Haarlem, die sedert circa 1609 aldaar aanvangt met den uit Wageningen herkomstigen *Jan van Brienen Rutgerszoon* en over welke familie ik enkele aanteekeningen bezit.

De leden van de verschillende takken *van Brienen* zijn steeds zeer talrijk geweest; het ligt niet in onze bedoeling al die takken uit te werken. Trouwens als men zich in hun genealogie begeeft, duiken steeds nieuwe personen of gezinnen van dien naam op, het is een waar wespennest. Zorgvuldige onderzoekingen en veel tijd zou het ontwarren van het kluwen, zoowel te Arnhem en Wageningen, als te Harderwijk kosten, vooropgesteld, dat voldoende bronnen van onderzoek aanwezig zijn, wat b.v. voor Wageningen niet het geval is.

De voormelde van Brienen's te Arnhem en de na te melden naamgenooten te Wageningen, hoewel in die steden in de regeering zitting hebbende, waren burgerlieden, geen adellijke personen: verband met de adellijke van Brienen's op de Veluwe is onwaarschijnlijk, althans niet te bewijzen. De leden dier Arnhemsche en Wageningsche takken hebben zich dan ook nooit met adellijke titels getooid, eerst in de 2e helft van de 18e eeuw is een enkel hunner zulks gaan doen.

Hebben wij nu aangetoond, dat de Arnhemsche regeeringsfamilie niet past in de hiervoor gegeven — vroeger als juist aangenomen — stamtafel, ook de voorouders van de latere Jonkheeren *van Brienen* passen daar niet in. Zij stammen n.l. niet af van den daarop vermelden IV. *Jasper* en V. *Gijsbert van Brienen,* want hun bewijsbare voorvader *Jan van Brienen* (sub VI) was de zoon van een *Cornelis van Brienen.*

Met VI. *Jan van Brienen,* gehuwd met *Naleken Canis,* betreden wij vasten grond. De heer Haga twijfelde of uit hem op de in Adelsboek 1912 aangegeven wijze de 2 takken *van Rarnerus* en *van Guesselt* wel afstammen, n.l. uit zijn 2 zoons *Cornelis* en *Jacob,* doch zulks is geheel in orde.

Wij produceeren thans een groot aantal acten, welke de generaties VI, VII en VIII van jg. 1912 van Ned. Adelsboek vastleggen.

November 1590. Geproclameerd in de St. Stevenskerk te Nijmegen *Jan van Brinen* en *Naelijcke Kanyss.* (Gem. Archief Nijmegen, bundel U)[7]).

30 Mei 1595. *Johan van Brienen* en *Naleken Canis,* echtelieden, koopen 1½ morgen lands in de Nuede te Wageningen. (Schepenregister van Wageningen, dl. 1582-1596).

15 Januari 1624. *Jan van Brienen* en *Nalleken Kanis,* zijn huisvrouw, verkoopen aan *Pouwels Sluysken* en *Mechtelt Kanis,* diens vrouw, alzulk versterf als aan *Claes Sluysken* bij doode van *Willemtje Sluysken,* huisvrouw van *Andries Jacobs,* burger te Harderwijk, toegevallen was. (Recognitieboek van Harderwijk, dl. 1618-1627).

17 Juni 1626. *Jan van Brienen* en *Naleken Canis,* zijn huis-

1) Wysse was een toen veel voorkomende afkorting voor Louwysse = Louise.
2) Johan van Brienen de oude, schepen van Arnhem in 1328.
3) Schepenprotocol van Arnhem, dl. 1563—1570, fo. 122 vs.
4) Leenregister van Culemborg, G IIII, fo. 204.
5) Idem, dl. gemerkt ♀, fo. 166.
6) Als natuurlijke zoon van dezen Rutger voorkomende in een Arnhemsche acte van 20 Maart 1560 met zijn grootouders Gijsbert van Brienen en Wys (Brouwers).
7) Blijkens mededeeling van den heer M. P. M. Daniëls, gemeentearchivaris van Nijmegen. Zij was een dochter van Gerrit Canis Jacobszn., burgemeester van Nijmegen, en van diens 1e vrouw Metta Leydeckers (dus niet van Cornelia Sluysken, zooals N. A. 1912 opgeeft).

vrouw, compareeren te Nijmegen bij de verdeeling der nalatenschap van *Jan Kanis*, half-broeder van *Naleken* voornd. (Schepenregister van Nijmegen, *1626)*.

23 Augustus 1635 ondertrouwd te Nijmegen *Gerrit van Brienen* van Wageningen, met *Anna Gaeymans*, weduwe van *Gerrit van Wees* (doch te voren weduwe van *Jan Canis Gerritsz*, een halfbroeder van 's bruidegoms moeder! Over de voor de voltrekking van dit huwelijk geweigerde toestemming door de Magistraat van Nijmegen (het werd eerst in 1637 voltrokken), zie het Raadssignaat van Nijmegen d.d. *9* Maart 1636 en het artikel C a n i s i a n a in Alg. Ned. Familieblad 1900, blz. 144).

22 Maart 1637. *Hendrik van Brienen* van wegen zijn *moeder Naleken Kanis, weduwe Johan van Brienen,* dient van antwoord op een aanspraak voor het gericht te Wageningen. (Gerichtssignaat van Wageningen, dl. 1628-1672).

20 April 1639. *Hendrik van Brienen* en *Anthonis Mom* als voogden over de onmondige kinderen van wijlen *Cornelis van Brienen* en *Anna van Stralen.* (Ned. Leeuw 1920, k. 16).

5 Augustus 1650. *Jacob van Brienen,* advocaat wonende te Maastricht, *Gerrit van Brienen,* zijn broeder, en *Anthonis Mom,* als momber van de nagelaten kinderen van wijlen *Cornelis van Brienen* en *Anna van Stralen,* echtelieden zaliger, maken mageschеid over den boedel van wijlen *Johan van Brienen* en *Naeleken Kanis,* in leven echtelieden, h u n resp. vader en moeder, en resp. grootvader

e n grootmoeder van de voorseide weeskinder e n; de verkoop van alle gereede en ongereede goederen onder de jurisdictie van Wageningen, beliep 7995 gl. 19 st., de schulden bedroegen 3195 gl. 11 st. *12* penn., zoodat de 3 gezamentlijke erfgenamen te deelen hadden 4800 gl. 7 st. 9 penn., waardoor elk zal ontvangen 1600 gl. 2 st. 6 penn. ,,gelijck ook de voors. weeskinderen, te weten *Gerrit, Jenneken* ,,en *Gijsbert van Brienen* te samen gelijke som van penningen ,,zullen ontvangen". Gedaan te Wageningen ten huize van *Gerard van Brienen.* (Schepenregister van Wageningen, dl. 1648-1660, fos. 16-16 vso).

14 September 1650. *Jacob van Brienen* der rechten doctor, voor zichzelf en voor zijn gezamentlijke kinderen, en *Antonis Mom.* als momber over de 3 onmondige kinderen van *Cornelis van Brienen* en *Anna van Stralen,* verkoopen aan hu n b r o e d er voornd. *Gerard van Brienen* en *Aletta Kemmincks,* echtelieden, huis, hofstede en boomgaard buiten de Nuedepoort in het gericht van Wageningen (deel als voor).

11 April en 7 Mei 1657. *Gijsbert van Brienen* en *Geertruid Vonck van Lienden* maken huwelijksvoorwaarden te Wageningen: de bruidegom wordt bijgestaan o.a. door z ij n b r o e d e r *Gerard (Gerrit)' van Brienen* en zijn zwager *Johan de Jongh.* (Ned. Leeuw 1920, k. 16).

Deze acten zijn samen te vatten in ondervolgend tabellarisch overzicht (aangevuld met enkele gegevens van elders).

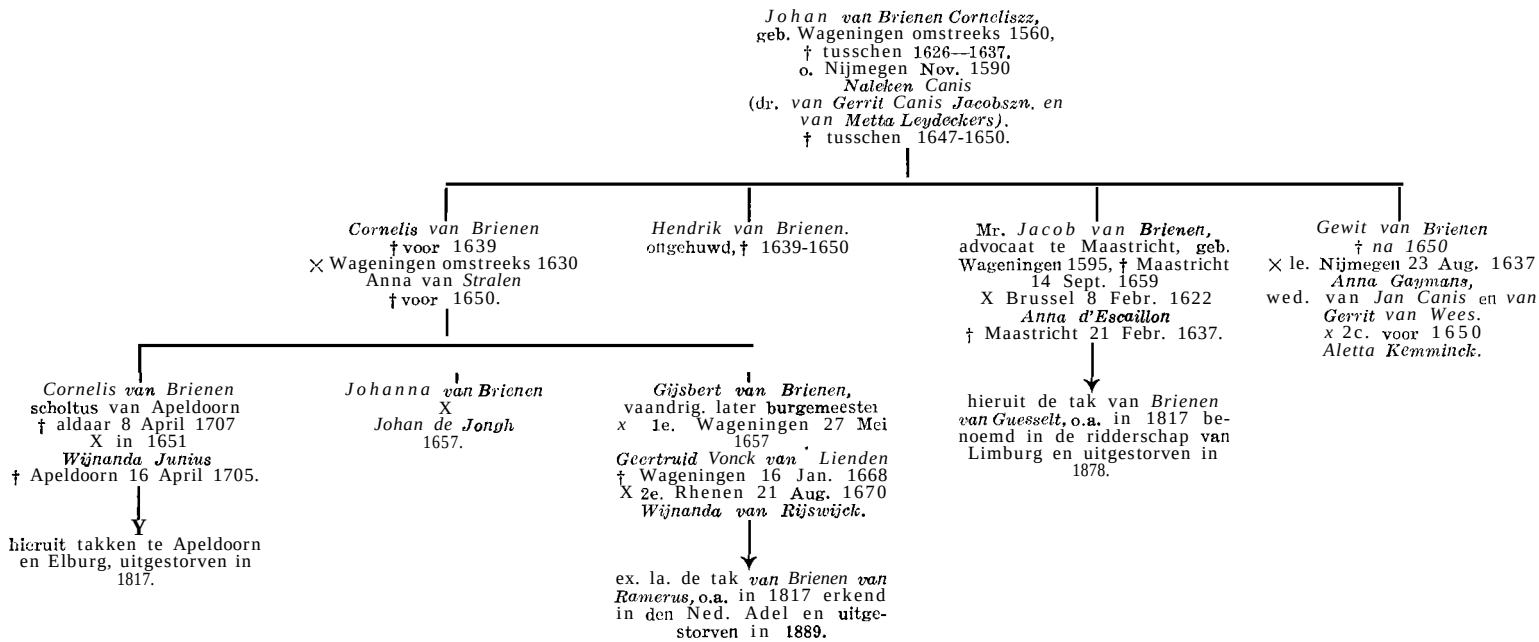

Johan van Brienen, gehuwd met eene N.ijmeegsche *Canis*. was uiteraard Katholiek, hij heeft dan ook nooit zitting in de regeering van Wageningen gehad. Ook zijn kinderen — behalve de oudste zoon *Cornelis* — bleven Katholiek: het is dan ook te verklaren, dat de zoon Mr. *Jacob* de Staatsche landen verliet en zich in het toen nog Spaansche Maastricht vestigde. Het verband tusschen de 2 in den Ned. Adel opgenomen takken staat thans echter vast.

Het was lastiger over de voorouders van *Johan* iets te vinden. De registers van vrijwillige rechtspraak te Wageningen (overdrachten, boedelscheidingen, enz.) beginnen eerst kort voor 1600, die van civiele rechtspraak wel iets vroeger (1542), maar leveren te weinig op voor het samenstellen van een genealogie zijner voorouders.

Bovendien waren er in zijn tijd meerdere *Jan van Brienen's* te Wageningen, n.l. twee broeders, beiden *Jan van Brienen Hendrikszn.* (1603, 1604, 1628), een *Jan van Brienen Rutgersz.* (1609, 1619), en een heer *Jan van Brienen Johanszn. (1617).*

De *Johan van Brienen* gehuwd met *Naleken Canis* komt in een Wageningsche acte van 3 Maart 1621 echter voor als *Johan van Brienen Cornelisz.* (ook zijn oudste zoon heette *Cornelis).*

De oudere *Cornelis van Brienen* komt in een acte van

13 Febr. 1582 voor met zijn broeder *Dirck van Brienen* en overigens in acten van 13 Jan. 1579 en *8* Mei 1581.

Laatstgenoemde *Dirck van Brienen,* gehuwd met *Uland van de Poll Reinersdr.,* was 'burgemeester en schepen van Wageningen 1570-1614, maar wie de vader was van *Cornelis* en *Dirck,* heb ik niet kunnen vaststellen. Er was ook vóór hen een groot aantal *van Brienen's* te Wageningen, waaronder een *Dirck van Brienen de oude,* schepen van 1547-1560 († omstreeks 1560) en een *Johan van Brienen,* schepen 1497, 1500-1538.

Leden dezer familie komen reeds zeer vroeg te Wageningen voor, b.v. *Johan van Brienen de alde,* die reeds in 1326 beleend wordt met Potshove en Crawelsmaet te Wageningen [8]); en van af dit jaar komt de naam verspreid en meestal zonder verband in die stad voor. De vele aanteekeningen, welke wij bezitten, stellen ons echter niet in staat om de stamreeks der latere Jonkheeren hooger op te voeren.

Vooropstellende, dat de op het overzicht van den heer Haga (jg. 1937, k. 443/444) voorkomende adellijke Veluwsche *van Brienen's* dus *nief* in verband staan met de naamgenooten te Wageningen, is het ten slotte wellicht van belang eenige aanvullingen te geven op bedoelde stamtabel.

In een Signaat van opdrachten van de Veluwe, dl. 1538-1610, vindt men op fo. 338 e.v. een groote acte van 6 April 1608, in welke compareeren jr. *Henrick van Bryenen d'alde, heer in Sinderen* en juffr. *Johanna van Lynden,* zijn vrouw; zij verklaren huwelijksvoorwaarden gemaakt te hebben te Emmerik op 12 Oct. 1578 en een dochter *Berfe van Brienen* te hebben, gehuwd met *Offo van den Zevender,* baljuw van den Briel.

Het huwelijk van hun neef *Hendrik van Brienen* vindt men in het trouwboek van Tiel ingeschreven: 1 Juni 1599, jr. *Henrick van Brienen,* capiteyn van het oorlogsschip de Oliphant, zoon van jr. *Jacob van Brienen,* raad ter admiraliteit in Zuid Holland, met joffr. *Petronella van de Wael,* dochter van wijlen jr. *Diderich van de Wael.*

De huwelijksacten van de 3 zusters van laatstgenoemden *Hendrik* vindt men alle ingeschreven in het trouwboek te Rotterdam, zijnde haar vader *Jacob van Brienen,* raad ter admiraliteit in die stad. 28 Aug. 1611' n.l. de ondertrouw van jr. *Joost van Sfepraef,* heer tot Doddendael, Indoornik en Walbeck, met *Joanna van Brienen;* 18 Maart 1612 de ondertrouw van jr. *Adriaan van Lanscroon,* wonende te Leiden, met *Wendel van Brienen,* en ten slotte 5 Mei 1613 de ondertrouw van jr. *Berndf van Harderwyck Jacobszn.* met *Sophia van Brienen.*

Familieaanteekeningen **van Beest van Renoy**

en **Ingen Housz,**

door MR. J. C. BARON CREUTZ,

met medewerking van **MR. ELISABETH** C. M. PRINS.

't Hieronder volgende uittreksel berust bij Mr. J. F. Ingen Housz te Arnhem. Waar omtrent het oud-adellijk geslacht *van Beesf van Renoy* maar zeer weinig bekend is, scheen publicatie mij zeer gewenscht; de eigenaar heeft mij daartoe met groote welwillendheid gemachtigd.

Voor het gemak van den lezer heb ik de gedeelten, waaruit

8) Zie hem en zijn navolgers in de door Gelre uitgegeven Leenregisters van Gelderland, kwartier van Arnhem.

het familieboekje bestaat, in chronologische volgorde geplaatst.

De samenstelster is *Hendrica van Beesf van Renoy (1661-1742),* gehuwd met Mr. Louis Ingen Housz; haar stonden kennelijk oudere aanteekeningen ten dienste en een enkele maal heeft zij zich niet kunnen losmaken van den oorspronkelijken tekst (zie de mededeeling omtrent de geboorte van Hendrik v. B. v. R. in 1580, waar Peterken van der Voort aan het woord moet zijn geweest).

J. C. C.

* * *

De Heer Creutz heeft ter verduidelijking van de hierna volgende belangwekkende familieaanteekeningen, mede aan de hand van „De Ridderschap van het Kwartier van Nijmegen" door Mr. W. J. Baron d'Ablaing van Giessenburg [1]) een genealogischen staat *van Beest van Renoy* opgesteld. Bij vergelijking van dezen staat met eenige mij ten dienste staande bronnen bleken verscheidene aanvullingen mogelijk. Voorts waren de Rijksarchivaris in Gelderland en Majoor W. Baron van Ittersum van het Krijgsgeschiedkundig Archief van den Generalen Staf zoo welwillend, mij nog tal van waardevolle gegevens te verschaffen. De zooeven genoemde bronnen zijn: het Familie-archief Heereman van Zuydtwijck, ter inventarisatie #tijdelijk berustend ten Algemeenen Rijksarchieve, de fichescollectie van Overste Wakker, toebehoorend aan ons Genootschap en de manuscript-genealogie *van Beesf van Renoy* door W. A. Baron van Spaen, die weder verwijst naar het Geldersch Leenregister. [2])

De onvolprezen v. Spaen blijkt echter over deze familie minder wèlingelicht te zijn dan hij gewoonlijk is. Hij geeft aan *Adriaen van Beesf van Renoy,* die 1° met (Magdalena) Torck en 2° met Peterken van der Voort huwde, uit zijn eerste huwelijk een *Adriaen* tot zoon, gehuwd met een dochter uit het geslacht v. *Scherpenseel,* welk echtpaar dan weder een zoon *Adriaen* [3]) *zou* hebben gehad, gehuwd met Agnes van Heeckeren. Dat dit onjuist is, blijkt behalve uit de hier volgende familieaanteekeningen zonneklaar uit verscheidene acten uit het Familiearchief Heereman van Zuydtwijck. Zoo bevat dit archief de huwelijksche voorwaarden van *Dirck van Beesf van Renoy* met *Ottina van Scherpenseel d.d.* 11 Maart *1614* [4]). Nog 4 Juni 1620 treden deze echtelieden te zamen op [5]), terwijl men ook in den *Dirck van Beest van Renoy,* „commissaris", die 19 December 1622 [6]) bij de huwelijksche voorwaarden van Phenenna van Scherpenseel

1) Blz. 160, 179, 201.

2) Zie de uitgave door „Gelre": Register op de leenaktcnboeken van het Vorstendom Gelre en Graafschap Zutphen; Het Kwartier van Nijmegen, Arnhem 1921, blz. 31, 108, 789.

3) De overlijdensdatum, 6 Maart 1671, van dezen *Adriaen* (ten rechte: *Dirckszoon*) blijkt uit het Signaat van de Bank van Deil (R. A. Gelderland).

4) Fach III, No. 17; o. s. 1 Maart. De acte vermeldt als huwelijks. vrienden van de zijde van den bruidegom: *Adriaen v. B. v. R., Johan* v. B. *v. R.,* Joost *van Giessen,* ambtman tot Bommel, Tielre- en Bommelrewaarden, *Dirck* v. B. v. *R., Walraven* v. B *v. R.* en *Otto v. B. v. R.* Hoewel hun familierelatie met den bruidegom niet Wordt vermeld, meen ik die als volgt te mogen aannemen: Adriaen = zijn volle broeder, *Johan* = halve broeder; Joost van Giessen = achterneef, want deze zal een kleinzoon zijn geweest van Theodora van Beest, zuster van den grootvader van Dirck; Dirck, *Walraven* en *Otto* = volle neven van den bruidegom. In zijn ondertrouwacte d.d. Zaltbommel 30 (sic) Febr. 1614 wordt de bruidegom genoemd: Luytenant van (= onder) Gistelles.

5) Fach 111, No. 19a; oude stijl: 25 Mei.

6) Fach 111, No. 18; oude stijl: 9 December.

met ***Gerard van Beynhem tot den Appelenborg*** [7]) als huwelijksvriend van bruidszijde optreedt, wel ***dezen Dirck*** mag zien, al vermeldt de acte niet uitdrukkelijk, dat hij de zwager der bruid is.

Op het voetspoor van v. Spaen hebben ook jongere schrijvers (o.a. d'Ablaing t.a.p. blz. 179 en Mr. E. B. F. F. Baron Wittert van Hoogland in Gen. en Her. Bladen 1 blz. 262) voor den werkelijken ***Dirck*** een ***Adriaen*** in de plaats gesteld.

Uit de hier geboden familieaanteekeningen blijkt overigens, dat het echtpaar v. ***B. v. R.-van der Voort*** wèl een zoon ***Ad. laen*** heeft gehad; waarschijnlijk mag men hem herkennen in den ***Adriaen v. B. v. R.,*** die bij de huwelijksche voorwaar+

den van ***Dirck*** en ***Ottina van Scherpenseel*** in 1614 als huwelijksvriend optreedt. Ook zal men hem wel mogen identificeeren met den ***Adriaen,*** die van 1609-1620/1 voorkomt als luitenant in de (in 1620/1 vacante) compagnie van kapitein Reinier van der Hell. [8])

Evenzeer ten onrechte geeft v. Spaen aan ***Johan van Beest***

7) Een huwelijk van dezen of een gelijknamig familielid met *Margriet* van ***Beest*** *van Renoy,* ***door*** d'Ablaing t.a.p. blz. 223 vermeld, schijnt mij onbewezen.

8) Alg. Rijksarch., Resolutiën Raad van State 11 Doe. 1609 (Inv. 27), 8 Maart en 21 Aug. 1613 (Inv. 31) ; Alphabetische Naamlijst van Officieren.. ,...., in Kronyk Hist. Gen. Utrecht 1853, blz. 163.

van Beest van Renoy.

Johan van Beest, beleend met goederen te Renoy 1430
Otto van Beest, beleend met „een huys ende hofstat, geheiten Renoy" 1463, tr. Adriana van Weerdenborch Dirxdr.
Johan van Beest, beleend als boven 1475, tr. Margriet van der Voort, die † 24 Dec. 1547.

- Otto, beleend a.b. 1515, † 5 Mei 1520.
- Dirck gez. Theodora, † 27 Juli 1524, tr. Joost van Giessen.
- Mechteld, † 24 Juli 1549.
- Dirck, beleend a.b. 1521, † 1552, tr. 21 Jan. 1532 Adriana de Cock van Delwijnen, † in of na 1553. dr. van Adriaen en Hillegond van Auwerijn.

- Johan, geb. 9 Mei 1533, beleend a.b. 1553; in de ridderschar, 1555-1592 ; tr. Hillegond Mom, dr. van Walraven, tot den Rooden Toorn, en Catharina de Wilde van Kessenich. Hij woonde in 1592 „in Holland".
  - Margriet, beleend a.b. 1619, † vóór of in 1643. Zij bewoonde het huis te Renoy.
  - Hillegond, tr. 1628 Hugo van de Velde. die † vóór of in 1651.
- Theodora, geb. 10 Aug. 1534, tr. Jan van Mekeren.
- Ariaen, geb. 3 Maart 1536, † waarsch. jong.
- Otto, geb. 12 Nov. 1537, tr. Elisabeth Mom, dr. van Walraven, tot den Rooden Toorn, en Cathsrina de Wilde van Kessenich.
  - Derck van Beest tot Renoy, in de ridderschap 1611-1620.
  - Walraven (vermeld in 16141 Zie noot 4).
  - Otto van Beesde tot Beest, in de ridderschap c. 1616-1635, tr. Mechteld van Westreenen, dr. van Mr. Peter en Mechteld van Hardenbroek.
    - Otto, † 1651/3, tr. Rijswijk (G.) 13 Juni 1642 Aleid van Goltstein. die † 1 Juli 1673. dr. van Willem, tot Brandsenburg, en Anna Magdalena van Haeck. Zij hertr. Rijswijk (G.) 25 Febr. 1665 luit.-kol. Frederik van de Velde.
      - Otto Johan, † tusschen 12 Sept. 1719 en 18 Febr. 1721, tr. (ondertr. Rijswijk (G.) 15 Oct. 1676) Elisabeth de Ruyter, onmondig beleend a.b. 1658, † na 18 Febr. 1721, dr. van Johan en Anna van de Veld-.
      - Anna Magdalena, beleend met land te Dreumel 1706, † vóór 19 Maart 1716, tr. (ondertr. Usquert 17 Sept. 1682) Tjaard van Herema tot Holwinde, die † vóór 30 Aug. 1706.
- Hillegond, geb. 6 Febr. 1539, † waarsch. jong.
- Adriaen, geb. 11 Oct. 1541, op de ridderceduI van Nijmegen 1578-1307, schepen van Zuylichem 1577-1607, † 12 Mei 160'7,. tr. 1. 7 Juni 1569 Magdalena Torck, die † 26 Juli 1574; tr. 2. 1577 Peterken van den voort.
  - Uit het eerste huwelijk: Johanna. geb. 11 Juni 1570
  - Dirck, geb. 22 Juli 1571, † 1576
  - Jan, geb. 16 sept. 1572 (vermeld in 1614 ? Zie noot 4).
  - Alexander, geb. 8 Mei 1574, † 1576.
  - Uit het tweede huwelijk: Magdalena, geb. 7 Sept. 1578, † 1641, tr. van Lindenbergh.
  - Hendrik, geb. 27 Nov. 1580.
    - Anna Madeleena, geb. 17 Oct. 1653.
  - Dirck, (= Diederick van Beest van Renoy) geb. 22 Jan. 1683, luit. onder Gistelles in 1611, in de ridderschap c. 11X6-1625, commissaris ord. van de monsteringe 1619, verschijnt nog op den kwartiersdag van Nijmegen Juli 1626, † vóór 28 Aug. 1625. tr. (ondertr. Zaltbommel Febr. 1614) Ottina van Scherpenseel, die † 1640, dr. van Johan, heer van Rumpt, en Catharina de Roever.
    - Catharina Ottina. † vóór 14 Febr. 1665, tr. 1638 Bernard van Bronchorst, heer van Hulsen.
    - (Margriet?)
    - Adriaen, † 6 Maart 1671, in de ridderschap 1641-1671, schepen van Tuil 1646; tr. 1. Zutphen 13 Nov. 1642 Agnes van Heeckeren, die † 9 Oct. 1647, dr. van Walraven, tot Nettelhorst, en Agnes van Aeswiin; tr. 2. Tiel 10 Nov. 1651 Catharina Maria van Brakell, dr. van Nicolaas en Hendrica (Eva?) van Zuylen. Hij bewoonde het huis te Tuil.
      - Dirck, geb. 17 Juni 1655, adelborst onder v. Gent; vermeld als peet Zaltbommel 1685; als vaandrig naar Oost-Indië.
      - Nicolaas, geb. 21 Nov. 1666, luit.-kol. Rest. van Plettenberg; † Antwerpen 8 Nov. 1708.
      - Caspar, geb. 4 Juli 1658, vaandrig Regt. Essen, gesneuveld voor Namen 8 April 1695.
      - Hendrica, geb. 21 Nov. 1661, † Tilburg 6 Mei 1742, tr. 1 Febr. 1685 Mr. Louis Ingen Housz, advocaat te Zaltbommel, die † aldaar 16 Jan. 1711.
  - Anna, geb. 1587.
  - Johanna, geb. 15 Nov. 1689.
- Mechteld, geb. 25 April 1544.
- Hillegond, geb. 9 Nov. 1545.

van Renoy en *Hillegond Mom* een *Dirck* tot zoon, die in 1611 tot de Ridderschap van het Kwartier van Nijmegen zou zijn geadmitteerd en die tot 1622 compareerde. Indien dit echtpaar een zoon had gehad, zou dan 'hunne dochter *Margriet* wel na haars vaders dood met „huys ende hofstat, geheiten Renoy" zijn beleend, zooals uit het Geldersch Leenregister blijkt?

Welke *Dirck* in 1611 tot de Ridderschap werd toegelaten, blijkt duidelijk uit het Ridderboek van het Hof van Gelderland: op een landdag van 1611 werd verschreven uit de Ridderschap: „*Derck van Beest Ottensz. van Renoy*, wonende tot Reynoy ....." Het blijkt dus, dat wij hier te doen hebben met een zoon van *Otto van Beest tot Renoy* en *Elisabeth Mom*.

Intusschen treft men in het Ridderboek eenige jaren later (1616, '17 of '18) behalve *Derck Ottensz. van Beest tot Renoy* nog een tweeden Dirck uit deze familie aan: *Diederick van Beest ende Renoy*. In 1621, na het afleggen van den eed, die de Roomsch-Katholieken uitsloot van de Ridderschap van het Kwartier van Nijmegen, wordt alleen laatstgenoemde nog vermeld; deze gaf dus blijk van Gereformeerde gezindheid. Waar 'deze Dirck enkele jaren later op de riddercedel voorkomt als *Diederyck van Beest van Renoy, commissaris* [9]), wordt het boven geopperd vermoeden, dat hij *Dirck ddriaensz.* en de man van *Ottina van Scherpenseel* is, op ongezochte wijze bevestigd.

E. C. M. P.

UITTREKSEL UIT EEN OUD BOEK VAN GROOTMOEDER INGEN HOUSZ.

In 't jaer 1520 sturf *Otto van Beest van Renoy, Jan van Beest* zijn soon den 5 May.

In 't jaer 1524 doen storf juffrou *Dirck,* gcsijt Theodora *van Beest, Joost Gissen* [10]) sijn huyvrouw daghs [11]) na St. Anna dagh.

In 't jaer 1547 sterft Juffer *Margriet van der Voort, Jan van Beest van Reijnoy* zijn huisvrou, den 24 Dec. op Kerstdag 's morgens om 6 ure.

In 't jaer 1549 sterft Juffer *Mechtelt van Beest* op St. Jacobs avent [12]).

In 't jaer 1532 trouden *Dirck van Beest van Renoy* met *ddriana de Cock van Delwijnen* op St. Angeniten dagh [13]). Dit is geweest de vader van mijn overgrootvader.

In 't jaer 1533 doen wort gebooren *Jan van Beest, Dirck van Beest* zijn oudste soon, 9 May.

In 't jaer 1534 wort gebooren Joffrouw *Dirck,* of *Theodora van Beest, Dirck van Beest* zijn oudste dochter den 10 dagh Augustus. Deze is getrout geweest met *Jan van Mekeren.*

In 't jaer 1536 wort gebooren *drien van Beest. Dirck van Beest* zijn tweede soon, den 3 dagh Maert.

In 't jaer 1537 wort gebooren *Otto van Beest, Dirck van Beest* derden soon, den 12 dagh van November.

In 't jaer 1539 wort geboren Juffer *Hillegondt van Beest, Dirck van Beest* zijn twede dochter den 6 dagh Februwari.

In 't jaer 1541 wort gebooren *drien van Beest, Dirck van Beest* zijn vierden soon den 11 dagh October. Dit is geweest mijn overgrootvader en *is* gestorven 1607.

In 't jaer 1544 wort gebooren Juffer *Mechteldt van Beest, Dirck van Beest* derde dochter den 25 April op St.' Marcus dagh.

In 't jaar 1545 wordt gebooren Joffer *Hillegont van Beest, Dirck van Beest* zijn vierde dochter den 9 dagh van November.

Anno 1569 den 7 Juny is mijn overgrootvader *Adriaan van Beest van Renoij* getrout met *Madelena Turckx* [14]) en hebben deze volgende kinderen bij malkander verwekt.

Anno 1570 den 11 Yuni is gebooren *Johanna van Beest van Renoy* de eerste dochter.

Anno 1571 den 22 dagh Juli is gebooren den eersten soon *Dirck van Beest* van *Renoy* en is gestorven anno 1576.

Anno 1572 den 15 September is gebooren den tweden soon *Jan van Beest van Renoy.*

Anno 1574 den 8 May is gebooren den derden soon *Alexander van Beest van Renoy* en is gestorven anno 1576.

Anno 1574 op Sint Anna dagh [15]) is gestorven *Maghdeleena Turckx* die moeder was van dese bovenstaende kinder en lijdt tot Huesde in de kerk van het Susteren Clooster [16]) begrave.

Anno 1577 is *Adriaen van Beest van Renoy* voor de tweede maal getroudt met *Peterken van de Voort en* hebbe deze navolgende kinder verweckt.

Anno 1578 den 7 September is geboore *Magdelena van Beest van Renoy,* die de moeder is geweest van nicht *van Lindenbergh.*

Anno 1580 den 27 November is gebooren onsen soon *Hendrik van Beest van Renoy.*

Anno 1583 den 22 Yannuwarie is geboore *Dirck van Beest van Renoy,* die mijn grootvader is geweest.

Anno 1585 is gebooren *Adriaan van Beest van Renoy.*

Anno 1587 is gebooren *Anna van Beest van Renoy.*

Anno 1589 den 18 November is gebooren *Johanna van Beest van Renooy.*

1607 is mijn overgrootvader *Adriaan van Beest* gestorven en in 1624 is zijn vrouw *Peternella van der Voorf* gestorven.

1641 is mijn vaders moey Juffrou *Magdalena van Beest van Renoy* weduwe *Lindenbergh* gestorven.

1640 is mijn grootmoeder *Offina van Scherpenseel,* weduwe *van Beest van Renoy* gestorven.

Den 17 October een duisent zeshondert drie en vijftigh op Woensdagh te half twe is geboren Juffrou *Anna Madeleena van Beest van Renoy.*

1655 is gebooren den 17 Juni Joncker *Dirck van Beest van Renoy;* zijn peters zijn geweest Joncker *Dirck van Bronckhorst,* heer van Weerdenburgh, en Joncker *Willim Drommont* [17]) en Juffrou *Johanna Vygh,* oudste dochter van Soelen [18]) en Juffer *Elisabeth Durfort.*

1656 den 21 November is geboore Joncker *Nicolaes van Beest van Renoy,* zijn peet is geweest Juffrou *Hendrika van Zuylen,* weduwe *van Brakel* [19]).

---

8) Commissaris ordinaris van de monstering, Rcs. R. v. St. 15 Mei 1619 (Inv. 37), 2 Mei 1622 (Inv. 40); wegens zijn overlijden werd zijn opvolger benoemd Res. R. v. St. 28 Aug. 1625 (Inv. 43).

10) Lees: *van Giessen.*

11) 27 Juli; d'Ablaing stelt haar overlijden op 1552. E. P.

12) 24 Juli. E. P.

13) 22 Januari. E. P.

14) Lees: *Torck;* volgens d'Ablaing was zij eene dochter van *Caspar Torck* en *Johanna van Lijnden.*

15) 26 Juli. E. P.

16) Bedoeld zal zijn het St. Catharinaklooster te Heusden. E. P.

17) Drommont moet zijn *Drummond.* Hij was de zoon van *John William,* majoor van een Schotsch regiment, en *Maria de Cock van Delwijnen,* die hertrouwd is met den Schot *Durfort.*

18) *Johanna Vijgh,* gedoopt 21 Mei 1632 was een dochter van *Arent Vijgh* en *Agnes van Raesfeld en* humde 1. *Karel Vijgh,* 2. *Jacob Pieck,* 3. *Johan Adriaen van Renesse van Baar.*

19) Zij was weduwe van *Dirk van Brakel* en dochter van *Hendrik van Zuylen* tot *Arerenk* en *Anna van den Padevoirt.*

1658 den 4 Juli op Sondagh tusschen seven en achten is gebooren Jonker Casper *van Beest van Renoy,* sijn peters zijn geweest Joncker *Nicolaes van Outheusde* en Juffrou van *Lindenbergh.*

1661 den 21 November op Donderdagh 'snags te 11 ure is geboore Juffrou *Hendrica van Beest van Renoy,* haar peters zijn geweest Joncker *Lodewijk Wees* [20]), ritmeester van de lijfgarde van de Ceurvorst van Brandenburgh en Joncker *Joost* van Gent, heer van Opijnen [21]).

Op den 1 Febriwarie 1685 is den Advocaat *Louis Ingen Housz* met *Hendrika van Beest van Renoy* getrout en hebben deze navolgende kinder gehadt.

Op Vrijdagh 's morgens zijnde den 13 November omtrent vijf ure 1685 is gebooren onsen eersten soon *Martinus Ingen Housz,* zijn peters zijn geweest Juffrou *Cornelia van Grase,* weduwe *Ingen Housz* en Joncker *Dirck van Beest van Renoy* [22]).

Op Vrijdagh savons omtrent half tien sijnde den 18 febriwarie 1687 is gebooren ons eerste dochter *Anna Catrina Ingen Housz,* haer peters zijn geweest Juffrou *Cornelia Oversteegh,* weduwe *de Raet* en de heer *Peter Ingen Housz.* Den 6 Mart is *Anna Catrina* gestorven 1687.

Op Donderdag savons omtrent half eene zijnde den 17 Maey 1688 is geboore onse tweede dochter *Anna Catrina Ingen Housz,* haer peter is de heer *Peter Ingenhousz.*

Op Saterdag smorgens ten seeven ure sijnde den *22* Maert 1690 is gebooren onsen tweeden soon *Cornelis Ingen Housz,* zijn peter is ons broer *Arnoldus Ingen Housz.*

Op Vrijdagh smiddags te twalef ure den 11 Maert 1692 is gebooren onsen derden *soon Arnoldus Ingen Housz,* sijn peters zijn Joncker *Nicolaes van Beest de Reynoy* [22]) en de heer *Roelant van Bruegel,* drossart van Bockhove.

Op Maendagh 's morgens omtrent negen ure synde den 23 October 1693 is gebooren onsen vierden soon *Arnoldus Ingen Housz,* zijn peters zijn Juffrou *Johanna Ingen Housz* en de heer *Nicolaas van Beest van Reynoij.*

Op Sondagh smorgens omtrent acht ure, zijnde den 24 Februwarie 1695 is geboore onse darde dochter *Hendrica Ingen Housz,* haar peter is geweest Jonker *Casper van Beest van Reijnoy* [22]), den 15 May 1696 is dit kind gestorven.

Op Saterdagh 's avons ten half elf synde den 9 May 1696 is gebooren onse vierde dochter *Elisabeth Ingen Housz.*

Op Dvnsdagh naedemiddagh ten half vier sijnde den 29 Juni 1697 is gebooren onsen vijfden soon *Casparis Ingen Housz.*

Op Vrijdag smorgens omtrent vijf ure sijnde den 2 December 1698 is gebooren onse vijfde dochter *Hendrica Ingen Housz,* haar peet is Juffrou *Johanna Ingen Housz,* Drostinne van Bockhove.

Op Paesdagh sijnde den 31 Maert 1700 nae de middagh ten twe ure is gebooren onse zesde dochter *Hadewigis Ingen Housz.*

Op Dynsdagh snachts omtrent half twaelief sijnde den 8 November 1701 is gebooren onsen sesden soon *Peteris Ingen Housz,* sijn peet is Juffrou *Johanna Ingen Housz* weduwe *Brugel,* den 20 Febriwarie 1702 is dit kint overleeden.

Op Vrijdag 'snachts omtrent elf ure sijnde den 9 Febriwari 1703 is gebooren onsen sevenden soon *Peteris Ingen Housz,*

20) Lees: *van* Wees.

21) Deze was schepen te Tiel en overleed 15 April 1663; hij huwde *Lucia Brummer,* **weduwe van** *Johan* van *Maschereel.*

22) **Deze was oom van 't kind.**

sijn peter is de Heer *Roelant van Bruegel,* drost van Bockhove, 'het dartiende kind, den 23 April 1703 is dit kind overleden.

Den 8 Juni 1687 is gestorve onse moeder Juffrou *Cornelia van Graese,* weduwe van advocaat *Merten Ingen Housz,* de Heer wil haar siel genadigh wese.

Op den 30 Juni 1690 is onzen broeder *Arnoldus Ingen Housz* gebleven in de slag van Flueri [23]).

Den 8 April 1695 is mijn broeder Joncker *Casparis van Beest van Renoy* voor de stat Namen in de eerste attache gebleven, de Heer wil zijn siel genaedigh zijn.

Den 8 November 1708 is mijn broeder *Nicolaes van Beest de Renoy* luytenant Collonel van het regement van den Brigadier Plettenberg tot Antwerpen overleden en lijt op de schans Lillo begraven.

Den 14 Juny 1710 is mijnen tweeden soon *Cornelis Ingen Housz* voor de stad Douway met een kanonskogel doodtgeschooten en in het Campement begraven voor de vaendels van 't regiment.

Den 24 Juni 1710 is mijnen oudsten soon *Maertinus Ingen Housz* vendrig in 't regement van Plettenberg voor Douway swaer gequetst en den 13 July aan zijn quetsuur overleden en lijt tot Douway bij de Jezewiten begraven.

Den 16 Jannewari 1711 's avons ten 11 ure is mijn man Dokter *Louis Ingen Housz* overleden.

Den 28 April 1722 ben ik met mijn zes kinder van Bommel vertrocke en den 29 dito tot Tilborgh aengecome; verwachte aldaar den zeigen van den Heer.

Op Sondag zijnde den 6 Mey 1742 des avons 7 ueren is mijn moeder *Henrica van Beest van Renoy,* weduwe van den advocaat *Louis Ingen Housz te* Tilburg in den ouderdom van 80 jaeren 5 maenden en 15 daege (overleden), leyt in de Coorkerk te Tilborg 'begraven. Den Heer wil haer siel genaedig zijn.

23) Bedoeld is de slag van Fleurus.

De familie **van Everdingen uit Kesteren,**

door **Mr. A. P. van Schilfgaarde.**

De naam *Van Everdingen* komt en kwam in Nederland vrij veel voor. Het is mij niet mogelijk, al deze naamgenooten te „plaatsen", maar toch meen ik uit de door mij verzamelde gegevens te mogen concludeeren, dat het overgroote deel daarvan zich laat indeelen in 5 stammen, die ten deele wellicht weder een gelijke afstamming hebben, of wel uit elkander door naamgeving voortkomen.

1. Het oude adellijke geslacht, waaromtrent vele gegevens zijn samengebracht door wijlen A. F. van Beurden in zijn beide werkjes „Het aloude geslacht Van Everdingen" (Roermond 1907 en 1910).

2. De uit Zoelmond stammende familie van dien naam, door Van Beurden ten onrechte vastgeknoopt aan het geslacht sub 1, waarvan de op verscheidene punten sterk van het gepubliceerde afwijkende afstamming om verschillende redenen nog niet voor mededeeling geschikt is. (Zie: Ned. Patr. 1918, en Mdbld. N.L. 1920 kk. 234 e.v.).

3. De z.g. Alkmaarsche schildersfamilie, in nauw verband staande tot de Viaansche familie, en daardoor verbonden aan het oude geslacht sub 1, waaromtrent ik binnenkort iets hoop te publiceeren.

4. De R.K., gedeeltelijk Oud-Katholieke familie, waarschijnlijk uit Everdingen stammend, later te Culemborg, Utrecht en in Noord-Brabant gevestigd.

5. De hier behandelde familie uit Kesteren.

Daarnaast komen vooral te Utrecht (met verbindingen te Oudewater en Asperen) naamgenooten voor, waaromtrent mijn gegevens nog onvoldoende zijn.

* * *

Het is al ongeveer 15 jaar geleden, dat ik in correspondentie kwam met Dr. W. van Everdingen te Rotterdam over de mogelijke en steeds volgehouden verwantschap tusschen zijn familie en de Zoelmondsche familie van dien naam, waaraan ik nauw verwant ben.

De schaarsche gegevens, die bij zijn familie bekend waren, gingen niet verder terug dan tot den grootvader van mijn correspondent, n.l. ***Ewoud van Everdingen,*** **gest.** in 1889 oud 72 jaar, zoon van ***Baltus Arnoldus v. E.*** **en** ***Johanna Valk.*** Deze Baltus Arnoldus overleed in 1851 te Voorburg en bleek geboren te zijn te Bennebroek. Een onderzoek in de **doop-** en trouwboeken van 'Bennebroek leverde wel zijn vader op, n.l ***Hermanus v. E.,*** die als j.m. te Bennebroek in 1774 trouwde met ***Margaretha Sins.*** **j.d.** van Heemstede, maar de plaats van herkomst was niet te vinden, **zoodat** ik dit onderzoek verder moest laten rusten.

Sinds jaren is het mijn gewoonte om alle Van Everdingens, die ik in gedrukte bronnen of archieven tegenkom, te noteeren. Zoo vond ik in de Gen. en Her. Bladen verscheidene gegevens over een familie Van Everdingen te Willemstad, waaruit bleek, dat een ***Ary v. E.,*** commies en **auditeur-militair**, gehuwd met ***Johanna Bonnier,*** verschillende kinderen had, en zijn vermoedelijke zoon, ***Hermanus,*** in 1790 gehuwd met ***Arnoldina Millioen,*** eveneens. De herkomst was ook hier niet verder na te gaan.

Een toevallig naslaan van de geklapperde trouwacten in het Gem. Archief te 's-Gravenhage leverde eenige huwelijken op van alle uit Gelderland afkomstige v. E., waaronder vooral mijn aandacht trok dat van ***Ary v. E.,*** **j.m. van** Gelderland, en ***Johanna Bonnier,*** j.d., beide wonende Den Haag, op 17 April 1746. Ook vond ik daar het huwelijk van ***Baltus Arnoldus v. E.,*** j.m. van Bennebroek, met ***Johanna Valk (1809).***

Verder waren mij nog bekend de beide huwelijken van ***Arnoldus v. E.,*** j.m. van Velzen, die le te Beusichem in 1784 met ***Annigje van Asch,*** en 2e te 's-Graveland in 1787 met ***Gijsbertje Peters*** huwde.

Deze gegevens waren blijven liggen zonder dat het tot een verder onderzoek kwam, tot ik voor eenige maanden in contact geraakte — via een in België wonend familielid — met den heer Robert van E. te Charleroi. Uit de door hem mij toegezonden gegevens bleek al direct, dat zijn grootvader een zoon was van ***Ary Willem v. E., geb.*** te Willemstad in 1792. Aansluiting aan de mij bekende familie uit Willemstad was eenvoudig genoeg, maar de vraag naar de plaats van herkomst was hiermede nog niet opgelost.

Mijn aanteekeningen nog eens nagaande, bevond ik, dat 8 jaar na den stamvader van de Willemstadsche familie, te 's-Gravenhage gehuwd was ***Eva v. E.***. j.d. **van K e s te re n.** Dit gaf mij aanleiding de doop en trouwboeken van die gemeente eens na te gaan, en tot mijn verrassing vond ik hierin niet alleen ***Ary v. E.*** uit Willemstad, maar eveneens ***Herman v. E.*** uit Bennebroek (als zoon van een ***Ewoud*** — zooals ook zijn oudste zoon heette — geïdentificeerd), alsmede ***Arnoldus v. E.*** uit Velzen, terwijl tevens verschillende andere „losse" naamgenooten geplaatst konden worden.

Ik heb de verschillende takken uitgewerkt tot aan het begin der 19de eeuw, en aangegeven wie de voornaamste vertegenwoordigers dezer takken thans zijn.

Uit de hierachter volgende genealogie zal men bevinden, dat de familie in Kesteren — kleine boeren — terug te voeren is tot op een ***Jan v. E.,*** mij alleen bekend als vader van zijn zoons, welke laatsten eerst zonder den familienaam voorkomen. In het midden der 18de eeuw heeft de familie, in twee hoofdtakken verdeeld, zich vrijwel in haar geheel verplaatst naar het Westen des lands (Willemstad, Bennebroek en Velzen), later naar België, Voorburg en Amsterdam. De Willemstadsche tak was in militairen dienst (auditeur-militair) en kwam in 1839 in Belgisch staatverband. De Bennebroeksche tak verkeerde in zeer eenvoudige omstandigheden: leden daarvan verplaatsten zich omstreeks 1800 naar Voorburg, waar zij het beroep van tuinder en dgl. uitoefenden. Eerst in de 2de helft der 19de eeuw heeft deze tak zich ten deele omhoog gewerkt tot een zeer in aanzien zijnde familie van intellectueelen, die een belangrijke plaats in onze samenleving inneemt. Zeer waarschijnlijk leven nog verschillende leden dezer familie, die in den strijd om het bestaan minder gelukkig zijn geweest, in de omstreken van Den Haag in eenvoudige levensomstandigheden.

Omtrent de afkomst der familie is weinig te zeggen. Gezien de voornamen der oudste vertegenwoordigers, ***Adriaan*** **e n** ***Huibert v. E., zou*** men willen denken aan verband met ***Arien Huybertsz. v. E.,*** oud-schout van Ophemert in 1643, gehuwd met ***Gijsbertje Willems*** (lijftocht 28 Aug. 1646). wiens zoon ***Dirk*** **reeds** in 1653 overleden was [1]).

Aan den anderen kant mag niet vergeten worden, dat te Kesteren en Opheusden reeds 200 jaar eerder een familie v. E. woonde, n.l. ***Gerrit v. E. 1460*** en ***Adriaan*** en ***Gerrit Gijsbertszoonen v. E., 1467*** [2]). Deze zegelden met de schuinbalken, evenals de oude Viaansche familie. Een onderzoek in de signaten van Kesteren heeft in deze geen opheldering gegeven.

G e n e a l o g i e .

1. ***Jan van Everdingen,*** **tr. N.N.**
   Hieruit:
   1. ***Huybert,*** wonende te Kesteren, tr. aldaar 25 Aug. 1678 ***Anneken de Raat,*** wed. van ***Otto de Kruyff,*** wonende te Lienden.
      Hieruit: ***Othie,*** ged. te Kesteren 8 Juni 1679.
   2. ***Adriaan,*** volgt sub II.

II. ***Adriaan v. E.,*** tr. 1 e (ondertr. Kesteren 19 Nov. 1663) ***Maria Adamsdr. van Beeck,*** **tr. 2e** Kesteren 20 Sept. 1694 ***Neeltje Waals,*** **j.d. van** Valburg.
   Uit het eerste huwelijk:
   1. ***Daem,*** volgt sub 111.
   2. ***Harmannus,*** volgt **sub IIIbis.**
   3. ***Dirck,*** ged. te Kesteren 6 Jan. 1678.
   4. ***Anthoni,*** ged. te K. 13 Juni 1680, gest. na 24 April 1706.
   5. ***Jan,*** ged. te K. 20 Maart 1683, tr. te 's-Gravenhage (Schev. kerk) 23 Nov. 1727 ***Elsje Jalingh,*** wed. ***Lambert van Wiggen.***

III. ***Daem (Adam) v. E.,*** ged. te K. 23 Oct. **1664** (als **D a e m Stevensen),** tr. le ***Ida Albertusdr. Lamme, 2e*** (ondertr.

[1]) Loofsign. Tuil 1642-46, f. 127 v, 240 v; id. 1647-53, f. 320 v, 321, 321 v.

[2]) Arch. Comm. v. St. Jan (R. A. Arnhem). Mscr. Inv. nos. 8 s en 8 u.

K. 17 Nov. 1708) ***Maria van Brenck,*** dr. van ***Ewalt Rutgersz. en Jenneken Wessels.***

Uit het tweede huwelijk:

1. ***Yda,*** ged. te K. 17 Nov. 1709.
2. ***Arie,*** ged. te K. 13 Sept. 1711, gest. te 's-Gravenhage 31 Oct. 1800, oud 89 jaar en 2 mnd. blijkens overlijdensadvertentie, tr. le te 's-Gr. (Kloosterkerk) 26 Nov. 1747 ***Catharina Pothoff,*** j.d. van Goor, tr. 2e aldaar (Nieuwe kerk) 19 Nov. 1780 ***Aagje Dingemans,*** j.d. van Haarlem.
3. ***Evertje,*** ged. te K. 23 Nov. 1721, tr. te 's-Gravenhage (Kloosterkerk) 5 Mei 1754 ***Johannes Frundt,*** j.m. van de Meierij van 's-Bosch.

IIIbis. ***Harmannus van E.,*** ged. te Kesteren 7 Nov. 1674, tr. [3]) met ***Gijsbertje van Brenck,*** zuster van ***Maria*** vnd. Hij woonde op het huis „De Delle" te Kesteren (gekocht in 1707).

Hieruit:

1. ***Wessel,*** ged. te K. 1 Maart 1705.
2. ***Jenneke,*** ged. te K. 23 Jan. 1707, gest. na 1747.
3. ***Arie,*** volgt sub IV.
4. ***Wessel,*** ged. te K. 21 Juni 1711.
5. ***Maria,*** ged. te K. 5 Juni 1713, tr. (ondertr. K. 10 Mei 1744) ***Hendrik van Poederoyen,*** wedr. van ***Jansje van Brinck.***
6. ***Ewoud,*** volgt sub IVbis.

IV. ***Arie van E.*** [4]) ged. te Kesteren 6 April 1709, commies van 's-lands magazijn en auditeur-militair te Willemstad, gest. ald. 8 Mrt. 1773, tr. te 's-Gravenhage (Kloosterkerk) 17 April 1746 ***Johanna Bonnier, j.d.*** wonende ald., gest. te Willemstad 21 Nov. 1781.

Uit dit huwelijk 8 kinderen, alle gedoopt te Willemstad:

1. ***Gysina Maria,*** ged. 26 Maart 1747, tr. ald. 21 Jan. 1767 ***Jacobus Schippers,*** j.m. van Klundert, waarsch. zoon van ***Andries*** en ***Aplonia van Duiren.***
2. ***Adrianis,*** ged. 20 April 1749, jong gest.
3. ***Maria Gysina,*** ged. 23 Aug. 1750, gest. na 1769.
4. ***Hermanis,*** volgt sub V.
5. ***Catrina,*** ged. 22 Juni 1755.
6. ***Adrianis,*** ged. 13 Aug. 1758.
7. ***Ysaak,*** ged. 18 Nov. 1759.
8. ***Jacobus,*** ged. 18 April 1761 [5]).

Van deze kinderen overleden er te Willemstad op 29 Dec. 1759, 4 April 1764 en 1 Oct. 1768.

V. ***Hermanis v. E.,*** ged. te W. 12 Maart 1752, gest. ald. 23 Oct. 1817, auditeur-militair en commies van 's lands magazijnen te W., tr. ald. 23 April 1790 [6]) ***Arnoldina Milioen,*** ged. ald. (geb. te Nw.-Vosmeer) 30 Oct. 1768, gest. ald. 12 Nov. 1809, dr. van ***Willem*** en ***Dorothea Mijsbergh.***

Uit dit huwelijk 10 kinderen, alle geboren (gedoopt) te Willemstad:

1. ***Johanna,*** ged. 18 Juli 1790, gest. W. 21 Juli 1790.
2. ***Ary,*** geb. 2 Sept. 1791, gest. W. 20 Sept. 1791.
3. ***Ary Willem,*** volgt sub VI.

3) In het trouwboek van Kesteren is een hiaat van 1700-1705.

4) Zie over hem en zijn gezin Gen. en His. Bl. VI, 155 vlg.

5) J. van Everdingen kwam in 1795 uit Dordrecht naar den Haag ten huize van zijn oom J. Bonnier (Ned. Lw. 1899, k. 67).

6) Zie Gen. en Her. Bl. V, 325.

4. ***Willem Ary,*** geb. 30 Jan. 1794, gest. W. 17 Febr. 1794.
5. ***Theodora Johanna,*** geb. 13 Maart 1795, gest. W. 10 Sept. 1800.
6. ***Johanna Theodora,*** geb. 14 Sept. 1796.
7. ***Wilhelmina Gysina,*** geb. 24 April 1798, gest. W. 28 Aug. 1798.
8. ***Willem,*** geb. 22 Juni 1799.
9. ***Theodora Johanna,*** geb. 14 April 1801.
10. ***Jacobus,*** geb. 21 April 1803.
11. ***Gysina Maria,*** geb. 5 Febr. 1805. .
12. ***Maria Jacoba,*** geb. 1 April 1806, gest. W. 13 Oct. 1807.

Een dezer kinderen werd begraven te W. 13 Oct. 1803.

VI. ***Ary Willem van E.,*** geb. te Willemstad 20 Aug. 1792, sergeant-majoor der Art., tr. te Bergen (Henegouwen) 20 Juni 1822 ***Jeanne Antoinette Schenken,*** geb. Breda 4 Juni 1801, dr. van ***Augustijn*** en ***Albertine Dupont.***

Uit dit huwelijk o.a.:

VII. ***Théodore Hermand Augustin van E.,*** geb. te Bergen (H.) 1 Maart 1824, tr. te Charleroi 22 Mei 1846 ***Jeannette Alexandrine Flamme,*** geb. ald. 24 Juni 1822, dr. van ***François Joseph*** en ***Pétronille Louise Ricker.***

Hieruit afstammelingen, waaronder de kleinzoon ***Robert van Everdingen,*** „agent-général de la Société Polidrerie Royale de Wetteren", te Charleroi.

IVbis. ***Ewoud van Everdingen,*** ged. te Kesteren 3 Aug. 1721, begr. te Beverwijk 30 Juli 1777, tr. 1 e (ondertr, Kesteren 1 Nov. 1744) ***Treyneken van den Briel,*** j.d. van Eck, begr. te Velsen 9 Jan. 1759, tr. 2e te Haarlem 27 Juli 1760 ***Anna Maria Vrijer,*** wonende te Haarlem.

Uit het eerste huwelijk:

1. ***Geysbertje,*** ged. te Kesteren 12 Sept. 1745.
2. ***Hendrikje,*** ged. te Kesteren 29 Oct. 1747.
3. ***Hermen,*** volgt sub V.
4. ***Arnoldus,*** volgt sub Vbis.
5. ***Arie,*** ged. te Velsen 10 Dec. 1758.

V. ***Hermen (Hermanus) van Everdingen,*** ged. [7]) te Kesteren 28 Maart 1751, tuinman te Voorburg, gest. ald. 15 Maart 1827, tr. le (ondertr. te Bennebroek 18 Nov. 1774) ***Margaretha Sins*** (Sindt, Sints, Zins, Sin, Seyns), j.d. van Heemstede, begr. te Bennebroek 25 Mei 1782, tr. 2e (ondertr. Bennebroek 4 Oct. 1782) ***Johanna Hermina Baltus,*** j.d. te Haarlem, tr. 3e te Voorburg 30 Juli 1809 ***Maria Carlier,*** j.d. van de Groede bij Cadzand, gest. te Voorburg 6 Mei 1811, oud 58 jaar, tr. 4e te Voorburg 23 Febr. 1812 ***Johanna de Jong,*** ged. te Geertruidenberg 12 Juni 1760, dr. van ***Gerrit*** en ***Joanna van Dieme(n)t,*** weduwe van ***J. Lodewijk Burghman.***

Uit het eerste huwelijk:

1. ***Catharina Maria,*** geb. te Bennebroek 20 Dec. 1775, begr. ald. 20 Dec. 1784.
2. ***Barendina,*** geb. te Bennebroek 18 Oct, 1777, begr. ald. 28 Dec. 1784.
3. ***Ewoud,*** ged. te Bennebroek 18 Sept. 1779, begr. ald. 19 Sept. 1779.
4. ***Ewoud,*** geb. te Bennebroek 19 Dec. 1780, tuinman

7) Volgens zijn overlijdensaete geb. te Rhenen.

te Voorburg, gest. ald. 30 Sept. 1833, tr. *Neeltje de Gans.*

Uit het tweede huwelijk:

5. Aaltje, ged. te Bcnnebroek 7 Sept. 1783, begr. ald. 3 Febr. 1785.
6. *Baltus Arnoldus,* volgt sub VI.
7. *Willem,* geb. te Bennebroek 9 Sept. 1786, tuinman te Voorburg, tr. te Voorburg in 1812 *Catharina van Tongeren,* ged. te Voorburg 21 Oct. 1787, dr. van *Hendrik* en *Henriette Roesbergen.*

VI. *Baltus Arnoldus van Everdingen,* ged. te Bennebroelc 10 Nov. 1784, kleermaker te Voorburg, *gest.* ald. in 1851, tr. te 's-Gravenhage (Nieuwe kerk) 19 Febr. 1803 *Johanna Valk,* geb. te Veur, gest. te Voorburg 4 Juli 1837. dr. van *Leendert* en *Cornelia van As.*

Uit dit huwelijk:

1. *Leendert Pieter,* geb. te Voorburg 8 Nov. 1811, metselaar, tr. te Voorburg 20 Aug. 1837 *Margaretha Doeleman,* geb. te Rotterdam 22 Dec. 1813, dr. van *Johannes* en *Flora Dina Doesburg.*

   Hieruit afstammelingen.
2. *Pieter,* geb. te Voorburg 11 Sept. 1813, gest. ald. 15 Febr. 1824.
3. *Ewoud,* geb. Voorburg 13 Dec. 1816, schoenmaker, gest. ald. 8 Febr. 1889, tr. ald. 30 Oct. 1840 *Sophia Neervoort,* geb. te Dalfsen 4 Oct. 1810, dr. van *Hendrik* en *Lambertdina van Groningen.*

   Hieruit o.a. *Ewoud van E.* (1844-1921), hoofd eener school te Delft, vader o.a. van Dr. *W. van E., vroeger* directeur der H.B.S. te Rotterdam, generaal G. C. *van E.* en Prof. Dr. *E. van E.,* oud-directeur Meteor. Inst. te De Bilt.
4. *Willem,* geb. te Voorburg 25 Sept. 1818.
5. *Cornelis,* geb. te Voorburg 13 Juni 1822.

Vbis. *Arnoldus van Everdingen,* ged. te Velsen 16 Sept. 1753, tr. le te Beusichem 8 Aug. 1784 [8]) *Annigje van Asch,* j.d. won. te Amsterdam, dr. van *Jan* en *Anna Geertrui* Limburg [9]), gest. te 's-Gravenland 27 Nov. 1786, tr. 2e (ondertr. Amsterdam 30 Maart 1787 en te 's-Graveland 23 Mrt. 1787 [10]) *Gijsbertje Peters,* won. te 's-Graveland.

Uit het eerste huwelijk:

VI. *Ewout Arnoldus van Everdingen,* ged. te 's-Graveland 19 Nov. 1786, koetsier te Amsterdam, tr. *Klaaske Klaase.*

Uit dit huwelijk:

VII. *Wilhelmina Elisabeth van Everdingen,* geb. te Velsen 11 Dec. 1822.

De afstamming van de familie Bert (thans: de Bert en Schrassert Bert),

door MR. F. DANIËLS.

De eerste twee generaties van de stamreeks Bert in Ned. Patriciaat jg. 1914 luiden als volgt:

1. *Denis Bert,* geb. Doornik omstreeks 1638, koopman, werd burger te Amsterdam 5 Jan. 1662, regent Waleweeshuis 1675, '76, begr. Amsterdam (Walekerk) 2 Juni 1679, tr. vóór 1661 *Catharina Crayen,* regentes van het Waleweeshuis 1682, '83, begr. Amsterdam (Walekerk) 6 Maart 1713.

II. *Pieter Bert,* ged. Amsterdam (Walekerk) 29 Juni 1672, koopman te Amsterdam, tr. Amsterdam (Walekerk) 22 Juni 1702 *Maria Magdalena Henssen,* geb. Amsterdam in 1679.

Nasporingen, welke in den loop der jaren in zake de afstamming dezer familie zijn verricht, maken het mogelijk het bovenstaande reeds dadelijk op eenige punten te verbeteren en aan te vullen. In de eerste plaats is de begraafdatum van Catharina Crayen onjuist: *Catharina Crayen,* de weduwe van *Denis Bert,* werd reeds op 8 Maart 1683 in de Waalsche kerk te Amsterdam begraven [1]). Voorts hebben deze nasporingen aan het licht gebracht, dat het huwelijk Bert X Crayen te Doornik (Paroisse St. Jacques) 3 Juni 1651 werd gesloten en dat *Catharina Cray(en)* aldaar (Par. Notre Dame) 1 Dec. 1632 werd gedoopt als dochter van *Pierre Cray(en)* en *Françoise Legrand.* En ten slotte moge, met het oog op hetgeen later zal volgen, nog vermelding vinden, dat uit het echtpaar Bert X Crayen, voor zooverre bekend, de volgende vijf 'kinderen zijn gesproten:

1. *Ester,* ged. Doornik (Par. St. Brice) 2 Dec. 1655;
2. Jean, ged. Amsterdam (Waalsche k.) 12 Jan. 1662;
3. *Cathérine,* ged. ib. 12 Juni 1664;
4. *Denis,* ged. ib. 29 Dec. 1667;
5. *Pierre.* ged. ib. 29 Juni 1672.

Op grond van deze nasporingen werd destijds aangenomen, dat oudere generaties van de familie Bert slechts door een voortgezet onderzoek in de archieven van Doornik zouden kunnen worden opgespoord.

Eenige jaren geleden werden echter eenige feiten bekend, welke op deze afstamming een geheel ander licht wierpen. In het jaar 1934 n.l., in de Octoberaflevering van dit maandblad [2]), verscheen een verzoek van den Heer W. J. Hoffmañ om aanvullende gegevens betreffende het echtpaar *Jacob Umbgrove X Catharina Bert.* Aanvankelijk leek het, dat aan dit verzoek met behulp van de indertijd gemaakte aanteekeningen zonder veel moeite kon worden voldaan. Immers, uit de afschriften van eenige notarieele acten volgde duidelijk, dat *Catharina Umbgrove* geb. *Bert* een zuster was geweest van *Pieter Bert,* die in bovenaangehaalde stamreeks sub 11 wordt genoemd. Zoo maakte deze *Pieter Bert* in zijn testament van 15 Maart 1708 [3]) melding van „sijn testateurs suster juffrouw Catharina Bert, in huwelijk hebbende den Heer Jacobus Umbgroeven" en sprak zijn dochter, *Maria Cornelia Bert,* in haar laatsten wil van 22 Jan. 1728 [4]) van „haar moeye Juffrouw de Weduwe Umbgrove". Het leek dus niet twijfelachtig, of *Catharina Umbgrove* geb. *Bert* was evenals haar broeder *Pieter* een kind van het in Ned. Patriciaat als stamouders vermelde echtpaar *Denis Bert X Catharina Crayen, en* wel zeer waarschijnlijk hun bovengenoemde dochter *Catharina,* die 12 Juni 1664 in de Waalsche kerk te Amsterdam werd gedoopt.

---

8) Ondertr. 's-Graveland 12 Juli 1784 (Ned. Lw. 1910 k. 246).

9) Vgl. Register Procuraticn Beusichem en Zoelmond 1743-1795, ir dato 10 Nov. 1789.

10) Ned. Lw. 3910 k. 246.

1) Het grafboek vermeldt : „Begraven bij avont Catharina Crayen, weduwe Denis Bert op de Deventerhoutmarckt. Laet onmondige kinderen nae, ligt a.a. no. 9 eigen graft". De inschrijving van 6 Maart 1713 heeft betrekking op een andere, ongehuwde *Catharina Crayen.*

2) N. L. LII, 319.

3) Nots. W. J. van Midlum te Amsterdam; not. prot. no. 7162, acte 152.

4) Nots. Michiel Servaas ib.; not. prot. no. 5052, acte 51.

Het was dan ook een groote verrassing, toen van ons medelid Prof. Dr. J. H. F. Umbgrove werd vernomen, dat — zooals ook in de daaropvolgende aflevering van dit maandblad is medegedeeld [5])— uit de ondertrouwinschrijving van ***Jacobus Umbgrove*** en ***Catharina Bert*** bleek, dat 'haar vader niet *Denis,* maar ***Jan*** heette, en dat zij vrijwel zeker dezelfde was als de ***Catharina,*** die 29 Juli 1661 in de Westerkerk te Amsterdam werd gedoopt als dochter van ***Jan Bert*** en ***Anna Verbrugge.*** Waar het op grond van de genoemde notarieele acten vaststond, dat ***Catharina Umbgrove*** geb. ***Bert een*** zuster was van ***Pieter Bert,*** boven sub 11 genoemd, daar viel hier een ongerijmdheid te constateeren, welke ernstigen twijfel aan de juistheid van de eerste generatie van de stamreeks in Ned. Patriciaat wettigde en tot een nader onderzoek noopte.

In de eerste plaats werd nagegaan, op welke gronden de stamreeks aldus in Ned. Patriciaat kon zijn opgenomen. Vorsterman van Oyen [6]) blijkt de eerste generatie niet gekend te hebben en vangt de genealogie Bert met het echtpaar ***Bert*** X *Henssen* aan. Voor het eerst zien wij het stamouderpaar optreden in Elias' „de Vroedschap van Amsterdam" [7]), waarin ***Pieter Bert*** genoemd wordt „Denijsz. ex Catharina Crayen". Het zal wel in goed vertrouwen op deze opgave zijn, dat de toenmalige redactie van Ned. Patriciaat, na de noodige data te hebben opgespoord, dit echtpaar aan 'het hoofd van de stamreeks heeft geplaatst.

Oppervlakkig bezien lijkt dan ook alles in orde: ***Pieter Bert*** werd bij zijn ondertrouw geassisteerd door zijn broeder ***Jan;*** hij had een zuster ***Catharina.*** Aan deze vereischten nu voldeed het gezin Bert X Crayen: ook daar waren kinderen ***Cathérine, Jean*** en ***Pierre.*** Nauwkeurige beschouwing van de reeds aanwezige gegevens leverden evenwel reeds dadelijk aanwijzingen op, welke deze filiatie minder waarschijnlijk maakten. In de eerste plaats wordt de leeftijd van ***Pieter Bert*** in zijn ondertrouwinschrijving van 1 Juni 1702 opgegeven als 34 jaar. De ***Pierre Bert*** uit het huwelijk Bert X Crayen echter werd 29 Juni 1672 gedoopt en zal dus in 1702 naar alle waarschijnlijkheid pas 29 of 30 jaar oud geweest zijn. Voorts is van belang het testament van ***Catharina Crayen*** van 28 Juni 1679 [8]), vier weken na den dood van haar echtgenoot verleden. Daarin benoemt zij tot haar universeele erfgenanen „ses trois enfants vivants, qu'elle a procrée avec le surdit Denis Bert, savoir Hester, Denis et Pierre Bert . . .". Hare 'kinderen ***Cathérine*** en ***Jean*** waren dus in 1679 reeds overleden [9]), hetgeen niet in overeenstemming is met de feiten, dat ***Jan Bert*** nog in 1702 assisteerde bij den ondertrouw van zijn broeder ***Pieter*** en dat ***Catharina Umbgrove*** geb. ***Bert*** nog op een veel later tijdstip in leven was. Weliswaar volgen in het testament nog de woorden „..... et celui ou ceux dont elle se croit être encore enceinte", zoodat met de postume geboorte van een tweeling ***Jan*** en ***Catharina*** nog een oogenblik moest worden rekening gehouden. Doch ook in de latere acten van ***Catharina Crayen,*** o.a. in haar testament van 13 Febr. 1683 [10]), drie weken voor haar overlijden gepasseerd, is steeds slechts van de drie reeds genoemde kinderen sprake. Voegt men nog 'daarbij de reeds aangehaalde ondertrouwinschrijving van ***Jacobus Umbgrove*** en *Catharina* ***Bert*** d.d. 17 April 1683, waarin t.a.v. de bruid wordt vermeld „van A., oud 21 jaeren op Zingel, geassistrt. met Jan Bert, haer vader", dan zal erkend moeten worden, dat er voldoende reden was om de eerste generatie van de stamreeks Bert in Ned. Patriciaat verder buiten beschouwing te laten.

Het archiefonderzoek, dat vervolgens, te beginnen bij ***Pieter Bert,*** naar de afstamming der familie Bert werd ingesteld, leverde reeds aanstonds verscheidene notarieele acten op, welke het mogelijk maakten om hetgeen zoo juist was afgebroken, terstond weder op te bouwen. Een tweetal dezer acten mogen hier in het kort vermelding vinden:

Den 19den Mei 1683 verscheen voor Nots. H. Outgers te Amsterdam [11]) ***Elisabeth Gouge,*** wedw. van ***Jan Bert,*** die verklaarde, dat 'haar man twee dagen te voren overleden was, nalatende twee minderjarige zoons van het tweede en één zoon van het laatste bed, waarover hij tot voogden had gesteld Ds. ***Henricus Franken,*** predikant te Dordrecht, en ***Johan de Latfeur*** te Utrecht enz.

Den 6den Januari 1684 compareerden voor denzelfden notaris [12]) ***Elisabeth Gouge,*** wedw. van ***Jan Bert,*** als moeder en voogdesse van haar minderjarig kind, en ***Jacobus Umbgrove*** als getrouwd hebbende ***Catharina Bert,*** „voordochter" van den voornoemden *Jan* ***Bert*** zal., mitsgaders nog de voornoemde weduwe als lasthebbende van ***Johan de Latfeur*** en Ds. ***Henricus Francke*** als voogden over *Jan* en ***Pieter Bert,*** minderjarige zoons enz.

Het waren deze en andere acten, die bij de verdere nasporingen in de doop-, trouw- en grafboeken steeds aantoonden, of het gevondene al dan niet op de gezochte personen betrekking had, en die dus hielpen voorkomen, dat persoonsverwisselingen andermaal plaats vonden. Het resultaat van het onderzoek, voor zooverre dit de eerste twee generaties betreft, is het volgende:

I. ***Joannes Bert,*** geb. Amsterdam omstreeks 1634, poorter 31 Mei 1661 en koopman in tabak ald., † A. ***17*** Mei, begr. ald. (Westerk.) 20 Mei 1683, tr. le A. (Nieuwe k.) 7 Sept. 1660 (ondertr. ald. 19 Aug.) ***Anna Verbrugge*** [13]), ***geb.*** A. omstreeks 1642, begr. ald. (Westerk.) 27 Febr. 1665, dr. van ***Zeth*** en ***Catharina Vermander;*** tr. 2e A. (Nieuwe k.) 18 Mei 1666 (ondertr. ald. 24 April) ***Maria de Latfeur,*** geb. A. omstreeks 1642, begr. ald. (Zuiderk.) 11 Oct. 1670, dr. van ***Pieter*** [14]) en ***Catharina*** *Goris* [15]); tr. 3e Dordrecht (August. k.) 1 Oct. 1675

") N. L. LII, 352.

6) Stam- en Wapenboek dl. 111, blz. 377.

7) Dl. 11, blz. 666.

s) Nots. Hendrik Outgers te Amsterdam; not. prot. no. 3241, fo. 448 v.v.

9) Inderdaad werdeu op 11 Juli 1663 en 31 Aug. 1666 kinderen ***van*** *Denis* Bert in de Waalsche kerk te Amsterdam begraven.

10) Nots. Hendrik Outgers; not. prot. no. 3263, acte 174.

11) Not. prot. no. 3265, acte 68.

12) Not. prot. no. 3269, acte 17.

13) Zie voor de familie *Verbrugge,* welke evenals de familie *van Renselaer* een belangrijke rol heeft gespeeld bij de kolonisatie van en den handel op Noord-Amerika, de artikelen over *„The van Brugh family"* van John Ross Delafield, Brig. Gen. Ord. Res. U.S.A. in the New York Genealogical and Biographical Record, afl. Januari en April 1935 (aanwezig in de Bibliotheek van ons Genootschap). Ten onrechte wordt ald. op blz. 11 Anna *Verbrugge,* de echtgenoote van *Joannes Bert, een* dochter genoemd van *Gilles Verbrugge* en *Janneke Setten; deze* waren haar grootouders.

14) Pieter de *Latfeur* tr. le (ondertr. A. 18 Maart) 12 April 1616 Clara *Coymans (dr.* van Caspar en *Isabella van Lernens).* Hij was geb. te Keulen in 1588 als zn. van *Jean en Catharina Sohier.* Zie voor deze familie, welke in de 17e eeuw te Utrecht en Amsterdam gevestigd was, o.a. het tiende jaarboek der Ver. Amstelodanmm, blz. 165 v.v., en lade no. 338 van het archief van de Weeskamer te A.

15) Voor zooverre kon worden nagegaan, behoorde *Cath. Goris* niet tot het in de jaargangen 1913—'15 van dit maandblad behandelde geslacht. Zij was bij haar ondertr., tc A. op 6 Oct. 1621, 21 jaar oud en dr. van

(ondertr. A. 14 Sept. en Dordrecht 15 Sept.) ***Elisabeth Gouge*** [16]), dr. van *Robbert* en ***Elisabeth van der Nypoort*** [17]) en wedw. van ***Isaak van der Nafh.***

Uit het eerste huwelijk:

1. ***Catharina Bert,*** ged. A. (Westerk.) 29 Juli 1661, † na 22 Jan. 1728, tr. A. (Nieuwe k.) 2 Mei 1683 (ondertr. ald. 17 April) ***Jacobus Umbgrove,*** ged. Arnhem 8 Mei 1653, poorter te A. 20 Nov. 1684, verfkooper, later koopman ald., † A. 1 Juli 1726, zn. van ***Lubbert*** en ***Willemke Berentsdr. (Emants).***

Uit het tweede huwelijk:

2. ***Jan Bert,*** ged. A. (Nieuwe k.) 18 Mei 1667, poorter 18 Nov. 1693 en verfkooper ald., begr. A. (Oude Zijdskapel) 24 Dec. 1707, tr. A. (Nieuwe k.) 6 **Jan.** 1693 (ondertr. ald. 11 Dec. 1692) ***Johanna Elisabefh Bronswinkel,*** geb. A. omstreeks 1670, begr. ald. (Zuiderk.) 20 Oct. 1727, dr. van Mr. ***Harmanus*** en ***Elisabeth Steenbergen. Zij*** hertr. A. (Waalsche k.) 23 Nov. 1710 (ondertr. ald. 7 Nov.) *Samuel Eybergen,* koopman ald.

   Uit het huwelijk Bert X Bronswinkel drie kinderen.

3. ***Pieter Bert,*** ged. A. (Nieuwe Zijdskapel) 18 April 1668, poorter 18 Nov. 1693 en koopman ald., † A. 27 Sept., begr. ald. (Zuiderk.) 1 Oct. 1721, tr. A. (Westerk. [18])) 22 Juni 1702 (ondertr. ald. 1 Juni) ***Maria Magdalena Henssen,*** ged. A. (Oude k.) 11 Nov. 1678, begr. ald. (Zuiderk.) 29 Dec. 1706, dr. van ***Anthony*** [19]) en ***Cornelia Heermans*** [20]).

   Uit het huwelijk Bert X Henssen drie kinderen. Zie verder Ned. Patriciaat jg. 1914.

4. ***Abraham Bert,*** ged. A. (Westerk.) 13 Oct. 1669, † vóór 10 Oct. 1670.

Uit het derde huwelijk:

5. Mr. ***Jan Hendrik Bert,*** ged. A. (Nieuwe k.) 8 Dec. 1676, theol. (sic!) stud. te Leiden 20 Nov. 1698, begr. A. (Westerk.) 20 April 1720.

   Het is niet gebleken of hij gehuwd was.

Met dit bovenstaande is het laatste woord over de afstamming van de familie Bert nog niet gesproken. Uit het onderzoek is n.l. gebleken, dat naamgenooten in de 17de en reeds aan het einde van de 16de eeuw te Amsterdam veelvuldig voorkwamen. Deze personen of hun voorouders waren allen uit Doornik afkomstig of hadden aldaar nog relaties. Voorts bleken zij talrijke familieleden te hebben in de bekende réfugiés-centra in Duitschland en Engeland. Van de meesten van hen kon het onderlinge familieverband reeds worden aangetoond en ook hun verwantschap met den thans nieuw gevonden stamvader der nog bloeiende familie Bert is niet meer aan twijfel onderhevig. De wijze, waarop Joannes Bert aan de reeds uitgebreide fragment-genealogie dezer oudere familieleden moet worden aangesloten, is echter nog niet tot algeheele klaarheid gebracht. Vooralsnog moge derhalve met deze verbetering van Elias' „de Vroedschap van Amsterdam" en van Ned. Patriciaat worden volstaan. Te zijner tijd, wanneer het 'onderzoek verder is gevorderd, bestaat er wellicht aanleiding om op de afstamming der familie Bert nader terug te komen.

---

den koopman *Harman Goris* den ***oude*** en diens tweede vrouw *Geertruid van Kempen Hendriksdr. Harman Goris* werd in 1560 te Antwerpen geboren als zoon van *Hendrik* G., die in 1621 eveneens te Amsterdam woonde. Voor deze familie zie men o.a. dezelfde bronnen als in de vorige noot.

16) *Elisabeth Gouge* was blijkens haar testament van 20 Aug. 1683 (nots. H. Outgers te A.; not. prot. no. 3266, acte 178) een zuster van *Helena Gouge,* gehuwd mot *Dirk* ***de*** *Ridder.* De stamreeks der familie de Bidder in Ned. Adelsboek jg. 1916, blz. 360, kan derhalve met de ouders van Helena Gouge worden aangevuld.

17) ***Elisabeth*** *van der Nypoort* behoorde tot het Utreehtsche regentengeslacht, genoemd in de inleiding van de gencalogie der gelijknamige familie in Ned. Patr. 1937. Zie prot. nots. Gerrit Houtman te Utrecht, acte van 4 Mei 1641, waarin *Robbert Gouge,* koopman te A., geh. met *Elisabeth v. d.* N., machtiging verleent aan *Johan v.* d. *N.,* oud-burgemr. van Utrecht, zijn schoonvader, en aan Mr. *Gerard v.* d. N., raad in den Hovc van U., en *Johan v. d.* N., secretaris der stad U., zijn zwagers.

18) Dc gereformeerde huwelijken werden te Amsterdam slechts in de Oude kerk en in de Nieuwe kerk roltrokkcn. De Westerkerk was in deze jaren tijdelijk bij de Waalsche gomcentc in gebruik.

19) *Anthony Henssen* tr. Sloten 18 Jan. 1678 en werd ged. A. (N. Z. K.) 25 Nov. 1648 als zn. van *Willem H.* (geb. Maastricht 1597, poorter te A. 22 Aug. 1624, begr. ald. Zuiderk. 17 Febr. 1655) en (ondertr. A. 15 Sept. 1639) *Margaretha van Beaumont* (geb. A. 1614, begr. ald. Zuiderk. 25 Aug. 1662), dr. van *Anthony v. B.* (1578-1632) en Anna *Aux-Brebis* (1581-1647). Waarom Vorsterman van Oyen (dl. 111, blz. 377) deze familie „*Henssen van Ophoven*" noemt, is niet duidelijk. Gehuchten van dezen naam liggen o.a. in Limburg; mogelijk is Ophoven de plaats van herkomst of de naam van een heerlijkheid. Ook heeft er een familie v. 0. te Maastricht bestaan. Bij het archiefonderzoek werd tot dusverre de naam Henssen evenwel niet met deze toevoeging aangetroffen.

20) Het is nog niet gebleken, wie de rader van *Cornelia Heermans* was. Haar relaties van moederszijde blijken o.a. uit een acte van 7 Dec. 1677 (nots. Corn. Akerboom Doedensz. te A.), waarin optreden „*Cornelia Heermans* ***en*** de Srs. ***Adriaan en*** *Nicolaas Heermans* ***soo*** voor haar selven als in staande en de rato caveerende voor haare onmondige susters, te samen erfgenamen van Mejuffrouw *Maghdalena van der Meer,* weduwe wijlen den Heer *Nicolaes Spieringh",* alsmede uit haar huw. voorwaarden, twee dagen later voor denzelfden notaris gepasseerd, waarbij zij geassisteerd werd door „Mejuffrouw ***Maria*** *Nicolaes* ***Spiering*** haar moeder, de Heeren ***Adriaan*** *Broers* en *Philips Wevering,* heer van Holy, tresorier extra-ordinaris deser stede en Mr. *Richardus Carsseboom* haar outoom en neven respectievelijk". (Vgl. Elias: de Vroedschap van Amsterdam 11, blz. 956 en 698).

Oudere **generaties van het geslacht**

Binkhorst van Oudcarspel en in Koedijk,

door IR. P. BINKHORST VAN OUDCARSPEL.

In Nederland's Patriciaat, 20en jaargang 1931/32, is behandeld het geslacht ***Binkhorst—Binkhorst van Oudcarspel en in Koedijk.*** Het vangt aan met ***Pieter van Binckhorst X Maria Lauron,*** dr. v. ***Jean*** en ***Marie de la Garde — zij*** werd ged. den Haag 8 Juli 1629 en was dus bij haar huwelijk 38 jaar oud — welke ***Pieter*** in een noot gezegd wordt waarschijnlijk een zn. te zijn van ***Cornelis Florisz. v. B.*** en ***Jaapke Piefersdr.,*** uit wie te Wassenaar 29 Nov. 1634 een zn. ***Pieter*** ged. werd.

Ik liet deze afstamming in een noot vastleggen, omdat talrijke nasporingen geen resultaat hadden opgeleverd en 'het wapen, de Hollandsche leeuw gevierendeeld met de wassenaars, reden gaf tot het vermoeden, dat het geslacht in Wassenaar zijn bakermat zou hebben gehad.

Verder had ***Pieter*** twee kinderen, ***Johan,*** waarschijnlijk genoemd naar zijn schoonvader ***Jean Lauron,*** en ***Cornelia,*** waarschijnlijk genoemd naar een relatie van zijn kant, daar deze voornaam bij de Lauron's niet voorkomt, zoodat vermoed kon worden, dat Pieter's vader ***Cornelis*** of zijn moeder ***Cornelia*** heette; de getuigen bij den doop der kinderen gaven geen enkele aanwijzing.

In alle bekende acten komt ***Pieter v. B.*** voor zonder aanduiding van den voornaam van zijn vader. Een grondig onderzoek in de Wassenaarsche protocollen gaf evenwel een acte, waaruit bleek, dat de Wassenaarsche ***Pieter*** in het jaar 1698 nog leefde, terwijl de stamvader ***Pieter*** in den Haag begraven was op 3 Juli 1697.

De noot moet dus vervallen; alle nasporingen in die richting

hadden dus geen resultaat opgeleverd. Evenmin gaven de archieven van Leiden, Noordwijk, Haarlem en Overveen, waar ook de naam *Binkhorst* voorkwam, eenig licht. Daar *Pieter*, voor zoover bekend, het eerst in Delft als getuige in het jaar 1664 voorkwam, besloot ik alle Delftsche notarieële protocollen tusschen de jaren 1660 en 1670 door te werken. Daarbij las ik de volgende acte:

Prot. nots. Georgin No. 2087, acte No. 46, d.d. 18 Sept. 1664. Erfgenamen van *Elizabefh 'Leenders van Beest.*

Voor de eene helft de kinderen van *Arent Leenders van Beest* en voor de andere helft de descendenten van *Itge Leenders van Beest*, met name *Frans Doelmans, Aelfge D.* ende *Annetge D.*, hare za. zusters kinderen, elk voor 1/3 part.

Voor ons doel interesseeren ons de kinderen van *Aelfge Doelmans*, wede. van *Jacques de Graeff*, n.l. *Pieter de Graeff*, *Hubertus van Binckhorst* — hij teekent van Bayenckhorst — × *Ida de Graeff*, *Mechteld de Gr.*, *Ermpen de Gr.*, *Aelfgen de Gr.* × *Huybrechf den Harder*, † *Cornelia de Gr.* X *Pauwels Bouckef*, waaruit 4 kinderen, waarover *Pieter* en *Hubertus* voogden waren. Oogenschijnlijk zegt deze acte niet veel; er komt de naam *van Binckhorsf* in voor en *Pieter de Graeff* was een zwager van *Hubertus van Binckhorsf.*

Mij was evenwel bekend, dat *Pieter de Graeff* doopgetuige was bij den doop van het eerste kind van den stamvader *Pieter van Binckhorst*, dat beiden in den Haag consent hadden om „school te mogen houden" en dat uit verschillende acten reeds gebleken was, dat *zij* nauw geliëerd waren. In ieder geval was hier sprake van een groote en blijvende vriendschap tusschen de beide *Piefer's* en met de familie van *Pieter de Graeff.*

Met deze gegevens was het nu mogelijk in tabelvorm onderstaande genealogie van dit geslacht *de Graeff* samen te stellen, welke van veel belang kon zijn voor de verdere ontwikkeling van de Binkhorst-puzzle.

Ik geef hier de relaties, voor zoover noodig voor mijn betoog.

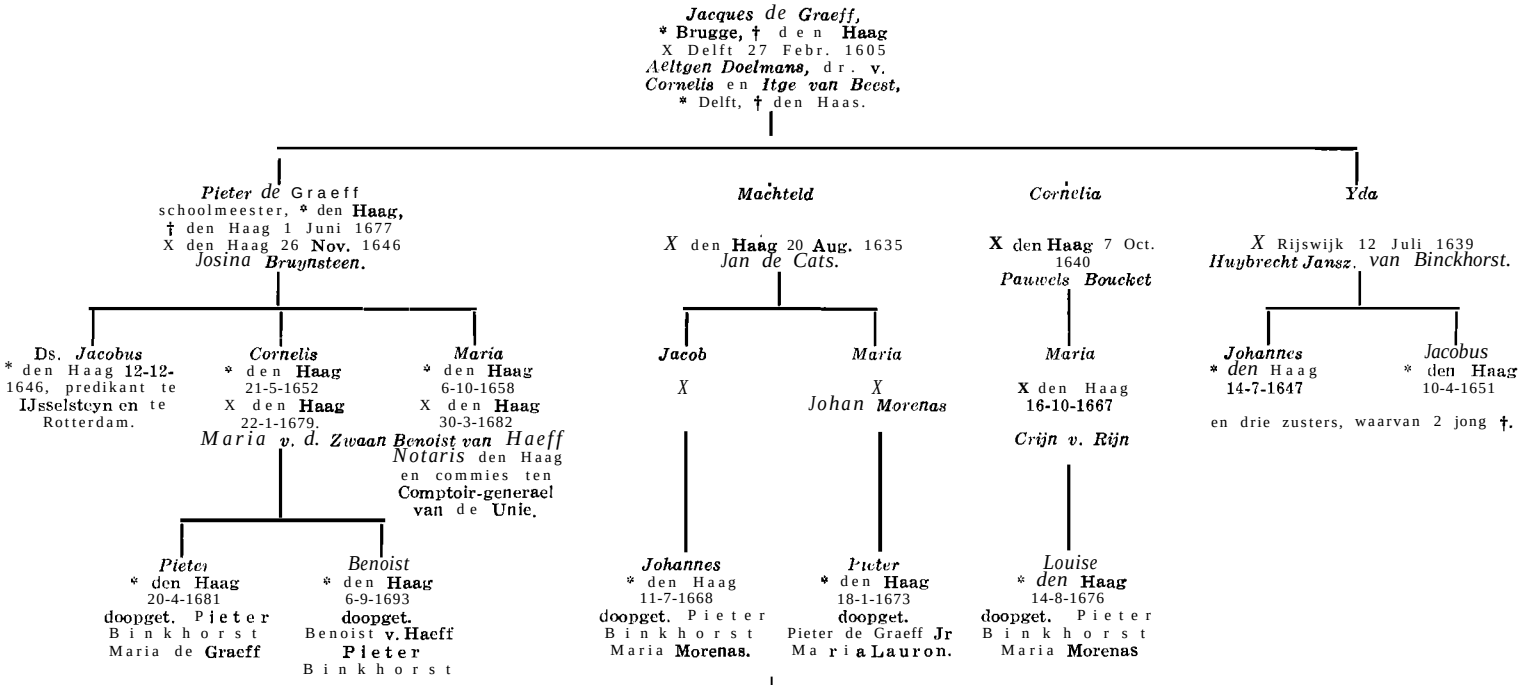

Hieruit blijkt duidelijk, dat *Pieter van Binckhorsf* tot het milieu, ja zelfs tot den verwantenkring der *de Graeff's* moet hebben behoord.

Uit den inventaris van den boedel van Ds. *Jacobus de Graeff* te Rotterdam voor Nots. A. Meysterus No. 1215, acte No. 64 d.d. 11 Juli 1699 — zijn testament onder No. 2110, acte No. 68a d.d. 19 Aug. 1694 — blijkt, dat hij aan *Pieter van Binckhorst* een hypotheek gegeven heeft op zijn huis aan de Oostzijde van de Boekhorststraat, terwijl daarin *Benoist van Haeff* „swager" van Ds. *de Graeff* genoemd wordt.

Ook was Pieter's zoon *Johan van Binckhorsf* later commies ten Comptoir-generael van de Unie evenals bovengenoemde *Benoist van Haeff.*

Men zou derhalve geneigd zijn *Pieter* als zoon te plaatsen onder de kinderen van *Huybrecht Jansz. van Binckhorsf* en *Yda de Graeff* en dan zou hij geboren kunnen zijn omstreeks October 1640. Er was evenwel een groote „maar", want *Pieter* kwam nergens voor in eenig verband met zijn ouders, broeders of zuster. De mogelijkheid was niet uitgesloten, dat er questiën met zijn naaste familieleden gerezen waren en hij zich dus meer aangetrokken gevoelde tot zijn peetoom *Pieter de Graeff* en de naaste familie van zijn moeder, welke meer in de melk te brokken hadden.

Vast staat, dat volgens zijn testament — den Haag No. 91, fol. 120 d.d. 20 Juli 1670 — *Johannes van Binckhorst*, zoon van het echtpaar v. *B.* × *de Graeff*, behalve eene zuster nog broeders had en aangezien slechts de doop gevonden werd van zijn broeder *Jacobus*, moet er nog een andere broeder geweest zijn, die zeer wel onze *Pieter zou* kunnen zijn.

Het is de verdienste van den Heer W. *Kroon*, dat ZEd. na een tijdroovend en uitgebreid onderzoek in de nog niet geklapperde Haagsche notariëele protocollen de navolgende acte ontdekte, welke deze veronderstelling tot zekerheid deed overslaan.

In de protocollen van den Haagschen notaris Cornelis de Haen onder No. 995 komt het volgende testament voor:

„In den naeme des Heeren Ameq:

Op huyden den 27 November 1691 is voor mij Corn. de Haen in eygener persoon gecompareerd *Monsr. Pieter Binkhorst*, schoolmeester en burger alhier, mij Nots. wel bekend,

sieckelijck naerden lichaeme te bedde legegnde, doch echter sijn verstand wel hebbende etc.,

tot sijn eenige ende universele erfgen. te nomineren en te instituëren sijne twee kinderen met namen *Johan* en *Cornelia Binckhorst* etc.,

verclaerde hij testateur om sonderlinge redenen hem daer toe moverende, bij desen te praelegateeren ende vooruytte maecken aende voornoemde sijne dochter een somme van vier hondert car. gls. eens etc.

verclaerde bij desen over deselve tot voogden en administrateurs ende executeurs van desen sijnen testamente te stellen ende te committeeren:

Sr. *Philips Welsoet,* coopman in wijnen tot Amsterdam sijnen swager

Sr. Benoist van Haeff, notaris alhier, s ij n e n n e e f f.

Philip Welsoet was gehuwd met *Catherine Lauron,* welke als tante *Cornelia Binkhorst* laat erven. — Zie Haagsche not. prot. No. 931 -- d.d. 22 Aug. 1697.

Ten slotte merk ik nog op, dat het wapen van de familie de Graeff een leeuw vertoont gelijk aan die, voorkomende in het 1e en 4e kwartier van de familie *Binkhorst van Oudcarspel.*

De stamreeks zal dus als volgt moeten luiden:

I. *Jan van Binckhorst,* tr. N. N., waarschijnlijk *Maria.*

11. *Huybrecht van Binckhorst,* cleermaecker den Haag, † aldaar Maart 1673, tr. Rijswijk 12 Juli 1639 — ondertr. den Haag 26 Juni 1639 — *Yda de Graeff,* geb. ± 1615, † den Haag (7 Aug. 1701?) dr. v. *Jacques* en *Aeltgen Cornelis Doelmans.*

Zij woonden in het Lam Groen in een huis van hun zwager *Pauwels Bouquet* en testeeren mutueel te den Haag voor Nots. Pieter van Groenewegen d.d. 8 Mrt. 1673.

Uit dit huweliik:

1. *Maria,* ged. den Haag Gr. K. 8 Oct. 1639, † ald, tr. —ondertr. den Haag 6 Mei 1668 — *Cornelis Buys.*
2. *Pieter van Binckhorst* — *Zie* verder Ned. Patr.
3. *Aeltgen,* ged. den Haag Kl. K. 3 Sept. 1641, tr. — ondertr. den Haag 1 Juni 1664 -- *Johannes Andries Buys.*
4. *Janneke,* ged. den Haag Gr. K. 17 Febr. 1644, jong †
5. *Johannes,* ged. den Haag Gr. K. 14 Juli 1647, silversmit aldaer, tr. den Haag 6 Juli 1669 *Johanna Maria Klant,* ged. den Haag Kl. K. 31 Mei 1648, dr. v. *Jan* en *Dorothea Doublet.*
6. *Jacob,* ged. den Haag Gr. K. 10 April 1651, swaertveger, tr. — ondertr. den Haag 3 Mrt. 1675 — *Anna Thomas van Wijck.*

Onjuistheden in het Armorial Général van

J. B. Rietstap,

door R. T. **Muschart.**

(Vervolg van LVI, 86).

Menssers. (Holland).

Aldus wordt de naam aangegeven voor een wapen, als volgt beschreven: „in zilver 2 blauwe zwaarden met gouden gevest, schuingekruist met de punten naar beneden". Deze naam deugt niet en moet luiden: *van Mens.*

Dit is weer zoo'n wapen, dat Rietstap overgenomen heeft uit het zoogenaamd „Wapenboek van Gendt" en dat hij in de préface van zijn Armorial „un armorial précieux" noemt, doch dat volgens de Navorscher 1881, pag. 472 weinig kunstwaarde en slechts betrekkelijke betrouwbaarheid bezit.

Reeds in de Nederlandsche Leeuw 1899 kan men dit wapen vinden voor *Gherat van Mens,* in 1458 schepen van Venlo en dat de naam aldus is wordt bevestigd door het zegel van *Derick van Menss,* in 1521 Geldersch Leenman, dat zich bevindt in het Archief der Geldersche Leenkamer Inv. no. 180.

M o 11 er u s (Amsterdam).

Het Armorial Général beschrijft dit wapen als volgt: „in goud een rood molenrad en een effen rood schildhoofd".

Twee namen verder beschrijft het een wapen eener Bossche familie aldus „in zilver de bovenhelft van een zwart molenrad, komende uit water van natuurlijke kleur". Dit laatste wapen nu is vermoedelijk juist, want men vindt dit aldus, (met gering verschil) weergegeven op plaat XXIII van de Naamlijst en Wapenkaart der leden van de regeering van 's Hertogenbosch voor *Florus Jan Mollerus,* in 18 10 raad dier stad.

Of het eerstbeschrevene echter juist is, betwijfel ik en wel daarom, omdat *J. F. Mollerus,* 14/1 1835 te Amsterdam, die tot 1/5 1842 het huis en goed „het Zelle" gehuurd heeft, het laatstbeschreven wapen voert met een vlucht als helmteeken daarbij, zooals blijkt uit zijn lakafdruk in het familiearchief Gallée.

In het Gemeente Archief Doetinchem vond ik eenen *Georgius Mollerus,* die 25/10 1631 te Doetinchem woonde en verplicht was 2 brandemmers te onderhouden.

M u s c h. (Rotterdam).

Het Armorial Général beschrijft dit wapen als volgt: „gevierendeeld, I geschakeerd van goud en blauw, II in zwart 3 zilveren ruiten en een zilveren musch links naast iedere ruit, III en rood een gouden schuinbalk, IV in rood een zilveren schuinbalk, vergezeld rechts en links van 3 zilveren lelies zoomwijs gerangschikt".

Rietstap vermeldt hierbij, dat dit o.a. het wapen is van den bekenden *Cornelis Musch,* in 1628 griffier van de Staten Generaal.

Ik heb er in ons Maandblad reeds eerder op gewezen, dat dit wapen niet deugt en dat het omgewenteld moet worden m.a.w. de 2 rechterkwartieren moeten in de linkerhelft en de 2 linkerkwartieren moeten in de rechterhelft staan. Reeds de aanwezigheid van de 3 musschen doet dit in verband met den familienaam veronderstellen, maar bovendien zijn de origineele zegels van *Cornelis Musch* daar, om dit te bewijzen. Ik vond van hem 3 zegels n.l.: één van 4/10 1628 als burger van Rotterdam in de Missiven aan burgemeesteren van Rotterdam, één van 14/11 1635 te 's Hertogenbosch en één van 22/11 1635 te Crevecoeur, beide in het archief der Heeren en Graven van Culemborg. Deze 3 zegels vertoonen de 3 vogels in het eerste, het geschakeerde veld in het tweede, de schuinbalk met de 6 lelies in het derde en de schuinbalk alleen in het vierde kwartier met als helmteeken: een vogel tusschen een vlucht. Hierbij valt tevens op te merken, dat de vogels niet naast de ruiten geplaatst zijn, doch daarboven op staan.

Bovendien valt hierbij nog op te merken, dat deze *Cornelis Musch* later een geheel ander wapen voert, n.l. „in blauw 3 gouden lelies met de voeten naar het schildhart gericht en in een zwart hartschild een zilvergekroonde zilveren leeuw", dat hem volgens de Nederlandsche Leeuw_ 1897, kolom 6 door den Franschen koning Lodewijk XIII verleend is. Wij vinden dit wapen dan ook met de keten van de orde van St. Michel om het schild op zijn zegels in de volmachten van de Gelder-

sche Leenkamer van 7/4 en 31/12 1648 te Sluis als ridder heer van Waelsdorp, groot baljuw van de landen van de Vrije Hoogheemraad van Delfland, griffier van de H.M. Staten Generaal en Superintendent en wettelijke maender van de mannen van leene van de princelijke leenhove den Burch.

Mytens. (Holland).

Het Armorial Général beschrijft dit wapen als volgt: ,,in goud een 'blauw ankerkruis".

Evenzoo vindt men een wapen eener met *Elsevier* geallieerde familie ***Meijtens*** geteekend in een M. S. Wapenboek van Mr. Reinier van Heemskerk, en toch deugt dit wapen niet. Het kruis nl. is geen ankerkruis, doch een leliekruis. zooals blijkt uit een afdruk in lak van een fraai gesneden wapenstempel van *J.* (vermoedelijk) *Mijtens,* 4/6 1720 Secretaris van Leerdam, voorkomende in het archief van Buurmalsen en Tricht. Deze voert in goud een leliekruis, dat vermoedelijk blauw is en als helmteeken een valk met kap over den kop tusschen een vlucht.

In het archief Wassenaar in het Rijksarchief te 's-Gravenhage ligt een brief van P. *Mijtens,* 19/1 1773 te Amsterdam als oud kapitein ter zee van de O.I. Compagnie. De lakafdruk op dezen brief vertoont het kruis eerder als klaverkruis, doch in ieder geval ook weder geen ankerkruis. Ook hier als helmteeken de vogel tusschen vlucht.

Deze familie woonde in de 17e eeuw vrij zeker te 's-Gravenhage, het Algemeen Nederlandsch Familieblad 1885, pag. 60 vermeldt eenige personen van dezen naam aldaar, o.a. ***Abraham*** *Mijtens,* op wiens naam de graven 13 en 14 in de Kloosterkerk werden overgeboekt. Wellicht is dit dezelfde ***Abraham Mijtens,*** door mij in het Archief Culemborg gevonden, die in 1653 zadelmaker te 's-Gravenhage was.

Naelhout. (Holland).

Het Amorial Général beschrijft dit wapen als volgt: ,,in zwart 3 gouden golvende dwarsbalken, vergezeld boven van een gouden ster". Helmteeken: een gouden ster. Evenzoo vond ik dit wapen in 1915 op de Heraldische Tentoonstelling te Rotterdam op een Stamboom van de familie van der Stringe aangegeven voor ***Abigael Naelhout,*** de 2e vrouw van *Jan de* ***Mauregnaulf,*** pensionaris van Veere.

Toch deugt dit wapen niet, want behalve dat er slechts 2 verlaagde golvende dwarsbalken in voorkomen behooren hier nog bij 2 lange dunne stukken hout, die van de raakpunten van de bovenste dwarsbalk met de zijschildranden uitgaan, als de beenen van eenen keper schuin omhoog loopen en op geringen afstand van elkaar vlak bij den bovenschildrand eindigen, zijnde de ster tusschen de boveneinden dezer beide houten geplaatst.

Aldus vindt men dit wapen op den lakafdruk van *Niclaes* ***Naelhout,*** 18/1 1673 kapitein over de Rotterdamsche burgers, die bij de Goutverwellesluis (sic) d.i. de Goejanverwellesluis geposteerd waren, op zijn brief aan Burgemeesteren van Rotterdam en eveneens op den lakafdruk van den kapitein ter zee ***Jacob*** *Naalhout* op zijnen brief van 30/7 1703.

Omtrent deze familie noteerde ik nog het volgende: ***Abigael Naalhout*** verzocht 11/12 1748 met haren man den president van het Hof van Holland, Zeeland en West Friesland Mr. ***Johan de Mauregnault*** en met hare zuster ***Elisabeth,*** die met Mr. *Johan* ***Hooreman,*** provinciaal commies van de provincie Utrecht, getrouwd is, aan het Hof van Gelderland om haren broer ***Johan Naalhout*** voor de 5e maal te oonfineeren in het verbeterhuis te Arnhem wegens misbruik maken van drank en het maken van schulden, welke Johan 2 reizen als lieutenant ter zee gemaakt heeft en op de tweede reis te Cadix wegens schulden aan den wal in arrest gesteld is en later als vendrig en sous lieutenant gediend heeft. Verder ***Jan*** *Naelhout,* 29/4 ***1652*** kapitein ter zee in het schip ,,Zeelant" ter reede van Cadix, ***Jacob Naelhout,*** die 16/2 1693 verklaart te zullen gaan hertrouwen met ***Maria*** *Jacoba de* ***Susio,*** hebbende bij zijne eerste vrouw ***Catharina*** *Stolwijk* eenen zoon ***Nicolaas, Jacob Naalhout,*** kapitein van de Admiraliteit van de Maas, 18/6 1725 te Culemborg wonende en *Cornelia* ***Naelhout,*** die 19/9 1729 te Culemborg testeert als weduwe van den kapitein ***Johan Anthony de Salve*** en tot erfgename benoemt hare zuster (sic) ***Dina Groenewald,*** die met haren man ***Willem Legenhoek*** te Bergen op Zoom woont.

Nyssen. (Holland).

Aldus wordt de naam aangegeven voor een wapen, als volgt beschreven: ,,gevierendeeld, 1 en IV in zilver een zwart anker, 11 en 111 in zwart een gouden staand vat".

Deze, naam 'deugt niet en moet wezen *Dionijssen.* Aldus voert ***Johan Dionijssen,*** 20/12 1646 Schepen van Dordrecht, op zijn zegel met zijnen naam als randschrift en daarbij als helmteeken een anker tusschen een vlucht aan charter in eene collectie eigendomsbewijzen in de Gemeente Bibliotheek te Dordrecht.

Nijssen ***en*** *Dionijssen* zijn natuurlijk patronymica van de voornamen *Nijs* en ***Dionijs*** en Nijs is niet anders dan eene verkorting van *Dionijs,* zoodat beide namen feitelijk hetzelfde beduiden, wat niet wegneemt, dat de genoemde Dordtsche schepen, die dit wapen voert, met den naam ***Dionijssen*** en niet met den naam *Nijssen* voorkomt.

Van Oostrum. (Heusden).

Aldus wordt de naam aangegeven voor een wapen, beschreven als volgt: ,,een keper vergezeld van 3 klaverblaren". Helmteeken een klaverblad.

Deze naam deugt niet en moet luiden: ***van Oostrom.*** Aldus wordt dit wapen door mij gevonden op de lakafdrukken van G. ***van Oostrom,*** 21/4 1733 Secretaris van Herpt en ***Gerard van Oostrom,*** in 1740 Notaris te Heusden.

Geheel in overeenstemming hiermede vindt men in de genealogie der familie *Meijjes* dit wapen dan ook aangegeven voor ***Willem van Oosfrom,*** getrouwd met ***Sophia Francina van Velsen,*** wier dochter ***Cornelia Sophia*** 27/7 ***1820*** te Rosendaal trouwt met ***Johannes*** *Meijjes* en in de Wapenheraut 1898, pag. 130 voor ***Mechtelt van Oostrom,*** getrouwd met ***Jan*** *Wagenaar,* waarbij ***Levina,*** die 1/10 1710 te Heusden is gedoopt en 30/7 1747 te Nijmegen trouwt met ***Theodorus Repelius.***

Nu is het volkomen waar, dat de ,,o" en de ,,u" oudtijds dikwijls wisselen, zooals bijv. burg en borg, vandaar Malburg zoowel als Malborg, doch deze Heusdensche familie ben ik tenminste na 1700 altijd als ***van Oostrom*** tegengekomen.

Opdekamp. (Holland).'

Aldus wordt de naam aangegeven voor een wapen, beschreven als volgt: ,,in zilver een groene geplante boom, vergezeld rechts en links naast den stam van een zwarten vogel, waarvan de rechter omgewend is".

Deze naam deugt niet en moet luiden ***Op de Camp,*** of wel ***Op de Kamp*** dus niet in één woord.

Aldus vond ik dit wapen op den lakafdruk van ***Elizabeth Op de Camp,*** 26/1 1747 te Dordrecht als weduwe van ***Pieter Brandwijk van*** *Blokland* in protocol 950 van notaris P. van Well te Dordrecht en nog eens op den lakafdruk van dezelfde in het archief van den Levantschen Handel, waar zij 3/6 1746

uit Dordrecht bericht, dat haar schoonbroer ***Johan Brandwijk van Blokland,*** raad van Dordrecht, dien dag aldaar is overleden. Haar vogels zijn gekuifd als kievitten.

Het zelfde wapen vindt men bij Schulerus aangegeven als alliantie van ***van Nijmegen*** en nu blijkt uit de requesten aan het Hof van Gelderland, dat ***Andreas van Nijmegen,*** 17/7 ***1713*** commies op Schenkenschans, de vader is van wijlen ***Didericus Marinus van Nijmegen,*** lieutenant, die getrouwd was met ***Cafharina Chrisfina Op de Kamp.*** Ook in de Kwartierstaten van van der Dussen en Sminaert vindt men dit wapen met den naam ***Op de Camp*** aangegeven n.l. voor ***Johanna Op de Camp,*** die 17/6 1710 te Dordrecht trouwt met Mr. ***Wilelm Reepmaker*** heer van Strevelshoek.

Ouckama. (Friesland).

Het Armorial Général beschrijft dit wapen als volgt: „gedeeld, 1 de Friesche adelaar, 11 doorsneden, A: in blauw een gouden lelie, B: in zilver 3 groene eikels."

Hoewel slechts eene kleinigheid, wil ik toch opmerken, dat ***Paulus Ouckama,*** 25/7 1727 Schepen van Enkhuizen, volgens zijn zegel in het Weeskamerarchief aldaar en ***Sirp Ouckama,*** 30/12 ***1757*** en 26/9 1769 te Amsterdam volgens zijne lakafdrukken in het Gemeente-Archief Enkhuizen en in het Archief van het Polderbestuur van Over Betuwe, den Frieschen adelaar gekroond en als helmteeken een uitkomenden gekroonden adelaar voeren.

(Wordt vervolgd).

KORTE MEDEDEELINGEN.

Hiddingh.

(LV, 436-439; LVI, 86-87, 134-136).

De heer de Groot geeft mij, blijkbaar door misverstand, in de pen, dat Mensinghe van ouds eene havezathe was, terwijl ik mij juist geheel buiten de kwestie heb willen houden, of in de eerste plaats dit woord, maar ook in de tweede plaats dit begrip al dan niet op het goed Mensinghe van 1406/8 en 1433 zou mogen worden toegepast. Boven gezegd bij mijn bestrijder heerschend misverstand is veroorzaakt door het apart zetten van een zin uit mijn betoog, waardoor ingevolge het verloren gaan van het verband met het voorafgegane, de indruk wordt gewekt, als zou het woord „dus" speciaal betrekking hebben op het woord havezathe. Hierdoor wordt op dit woord een nadruk gelegd, welke geheel ingaat tegen den draad van mijn betoog. Immers het zal den lezer duidelijk zijn, dat hier slechts kortheidshalve „havezathe" zonder meer staat en dat dit woord hier evenals 7 regels hooger, waar zulks voluit staat, „latere havezathe" beteekent. Is derhalve 's heeren de Gr.'s betoog, dat Mensinghe in 1406/8 en 1433 nog geen havezathe was, niet rechtstreeks gericht tegen iets wat ik heb gezegd, toch is het de moeite waard er nader over te spreken.

In de eerste plaats valt daarbij op te merken, dat een bewijs dat Mensinghe geen havezathe was, verondersteld dat het geslaagd mocht heeten, slechts dan in het onderhavige dispuut van doorslaand belang zou zijn. indien havezathen de eenige soort goed uitmaakten voor het verkrijgen waarvan in de 15e eeuw schildboortigheid als eisch werd gesteld. Dit is echter allerminst het geval.

In de middeleeuwen bestonden er bijv. ook adellijke borchleenen en dus zou de heer de Groot naast zijn — m.i. echter niet geslaagd — bewijs, dat Mensinghe geen havezathe was, op zijn minst hebben aan te toonen, dat het ook geen adellijk borchleen was [1]). Hetgeen hem niet gemakkelijk zal vallen.

Een borchleen nu was een leen, dat door den bezitter van een kasteel aan een bepaald persoon werd verleend, op voorwaarde, dat hij in geval van nood deel zou nemen aan de verdediging van dit kasteel. Bij deze leenen waren er tallooze en uiteraard juist de meer belangrijke, welke slechts aan schildboortigen, den krijgsstand par excellence, werden verleend. Dat deze leenen volstrekt geen weerbare huizen behoefden te zijn spreekt vanzelf, waar de eenige bedoeling was eene op geld waardeerbare contraprestatie te verstrekken voor den van tijd tot tijd te verrichten krijgsdienst. Zelfs tienden werden als zoodanig uitgegeven.

Uit het feit, dat Mensinghe in de complete lijst van bisschoppelijke leenen van 1381/3, welke de bedoeling had een overzicht te geven, uitdrukkelijk wél en in latere beleeningsakten niet als borchleen staat genoemd, is uiteraard niet af te leiden, dat het later geen borchleen meer was. Dergelijk stilzwijgen is voor dien tijd zeer ***gewoon.*** Daarentegen veranderde een leen niet licht van aard, en stilzwijgen is in dergelijke zaken als regel continuatie. Hoewel ik het op dien grond niet onwaarschijnlijk acht, dat Mensinghe een adellijk borchleen was, wil ik mij hier al evenmin stellig over uitspreken als ik in de kwestie al of niet havezathe deed, immers ik poneerde niet dat Mensinghe ***een bepaald soorf*** adellijk leen was, maar slechts dat het een ***adellijk*** leen was en dat dus beleening ermede gelijk staat met eene adelserkenning.

Het door den heer de Gr. opgezette betoog, dat Mensinghe geen havezathe was, zou zooals gezegd indien het gelukt ware, zonder meer onvoldoende en dus irrelevant zijn. Toch willen wij dit betoog eens nader bezien en ons afvragen, of het beweerde bewijs wel zeer geslaagd mag heeten. Tot het leveren van zijn bewijs citeert schrijver 2 maal Lonsain en gaat dan zelf verder door, kort onder elkaar schrijvend:

Lonsain: „*Zeer waarschijnlijk* een landhoeve", etc.
„ „Niet lang daarna zal de nieuwe leenman het huis ***hebben laten ombouwen",*** etc.
de Gr. „Het ***werd*** thans eene ridderhofstede", etc.
de Gr. „Wij ***wefen*** nu, dat Mensinghe voor 1485 geen ridderhofstad was".

Ik zou willen vragen, van waar dat plotseling zekere weten? Waar blijft in dezen merkwaardigen climax van woorden het bewijs?

De ondeugdelijkheid van het zoogenaamde bewijs is m.i. daarin gelegen, dat schrijver een paar opzichzelve belangwekkende historische vermoedens van den heer Lonsain, die trouwens volstrekt niet diep op dit punt ingaat, heeft willen omzetten in een juridisch argument.

Ik moet dan ook 'blijven bij wat door mij, zij het dan met andere woorden is geponeerd, dat waar in 1406/8 voor beleening met het goed Mensinghe de eisch van adeldom werd gesteld, het feit van die beleening zelve, als eene adelserkenning door den bisschop kan worden beschouwd.

De heer de Gr. zegt, dat men het omstreeks 1400 met dien eisch zoo nauw niet nam, hetgeen eerstens te bewijzen blijft, maar bovendien in dit geval in tegenspraak is met de feiten, immers in 1406 werd de eisch zooals wij zagen wel degelijk gesteld en men nam het daarmede zoo nauw, dat men aanvankelijk met het geleverde bewijs geen genoegen nam en

[1]) Op zijn minst, want een dergelijk tegen een sluitend betoog gericht contrabewijs dient alle mogelijkheden te omrattcn wil het waarde hebben en er bestonden bijv. ook aan bepaalde adellijke ambten verbonden leenen.

nog een nadere commissie van onderzoek instelde. Wat wil men nog meer?

Waren dus de beleeningen op zichzelve m.i. voldoende om tot den adeldom der beleenden te besluiten, hierbij komt nog, dat wanneer de heer de Gr. schrijft, dat nimmer een lid van het geslacht Hiddingh met den titel van ridder of knape naast zijn naam voorkwam, zulks wel de letterlijke, maar niet de geheele waarheid is.

Immers op eene door hem zelven besproken in 1395 (Oorkb. no. 902) opgemaakte lijst van „ridder ende knecht, die" ('s bisschops) „viant geworden zijn", komt wel degelijk Johan Hiddingh voor, en het is den heer de Gr. natuurlijk bekend, dat zoowel „knape" als „knecht" in eene engere en eene ruimere beteekenis worden gebruikt.

Beide woorden verkrijgen slechts door de uitgesproken of slechts gedachte tegenstelling tot ridder de beteekenis van schild- of edelknape en edelknecht. Zoo is dan ook „Ritter und Knecht" een der meest gebruikte Duitsche uitdrukkingen voor ridders en schildknapen. In de bovenbedoelde lijst komt juhan Hiddingh dus wel degelijk voor als schildknaap, al luidt ds betiteling anders. Nu beroepe men er zich niet op, dat deze lijst zoovele eenvoudige namen bevat, want de Drentsche adel voerde, zooals gemakkelijk is aan te toonen, destijds in grooten getale nog zeer eenvoudige namen [2]). Tot de aanzienlijkste edelen behoorde bijv. het geslacht Polleman. Trouwens nog achter Johan Hiddingh komt in gezegde lijst Jan de Mepsche voor en de Mepsche's waren bekende edelen en leenmannen van het Sticht.

Hieraan zou ik nog willen toevoegen, dat het aantal gevallen waarin de kwalificatie „knape" in oorkonden wordt gebruikt, betrekkelijk gering is, tegenover de tallooze gevallen. dat evidente edelen zonder die kwalificatie voorkwamen. Ik heb den indruk, dat het in hoofdzaak de bisschoppelijke kanselarij was, welke dit woord gebruikte, maar dat men er in Drente zelf niet veel prijs op stelde. Wat anders te beginnen met de „goede eersame lude Roelof van Steenwiich, amtman des landes van Drenthe, Johan die Vos van Steenwiich, Ghert Guedesing, Volker die sculte to Runen", die zonder eenige nadere kwalificatie aan het hoofd van de buren van Runen worden genoemd in de oorkonde van 11 Nov. 1375 (Oorkb. Gron. Dr. no. 638), of met Gheert Sickinghe, genoemd onder „vier redelike mans onser stat"?

Trouwens zelfs de lijst van bisschoppelijke leenen uit 1381/3 (Oorkb. no. 699) gebruikt wel de titels heer en ridder, maar nergens knape.

Bij het vrij gering aantal malen, dat de Hiddingh's in oude ooi konden voorkomen, iets te concludeeren uit de afwezigheid van het woord knape, is dan ook m.i. niet geoorloofd.

[2]) Het is hier misschien de geschikte plaats iets te zeggen van 's heeren de G.'s opmerking, dat de hcleenineen met Mensinehe voor 1400 zouden hebben plaats gehad aan personen wier riddermatigheid niet is vast te stellen. Inderdaad, vast te stellen niet, maar dit geldt van vele tientallrn toch evident of hoogstwaarschijnlijk riddermatige personen. Het is dan ook misschien wel aardig eenig zijdelings& licht te werpen op den persoon van een dier voorgangers, n.l. Roelf Dusewolt, wiens vrouw Goessen in 1392 met Mensinghe werd beleend. In Oorkb. no. 362 (10 Oct. 1340) komt achter vier andere edelen Otto Dusewolt van Dhillacte voor. Verderop in hetzelfde stuk heet hij Otto Dusewolt zonder meer. Hij zegelt met een kruis en het randschrift 0.. . Dillic.... Omstreeks 1340 was een Rodolphus de Dilechte pas overleden (Oorkb. no. 340; deze acte dient op verschillende gronden iets later gedateerd dan c. 1335). Hij verkocht 16 Apr. 1337 (Oorkb. no. 348) als Rodulphus filius Ecberti de Thillicte tienden en zegelde bij die gelegenheid met hetzelfde wapen als Otto Dusewolt. Dhillacte of Thillictc zal het tegenwoordige plaatsje Tillichte ten 0. van Ootmarsum zijn.

Men ziet uit het voorgaande dat er ondanks zijn eenvoudigen naam geen aanleiding is tc gering over Roelf Dusewolt te denken.

Nu dus op twee gronden tot den adel der 15e eeuwsche Hiddingh's moest worden geconcludeerd, is er niets tegen bij het maken van veronderstellingen omtrent hunne afstamming het spoor te volgen, dat hun wapen aanwijst en aan te nemen, dat zij naar den bloede samenhingen met de geslachten van Norch en de Vos van Steenwijk. Dit komt mij heel wat waarschijnlijker voor, dan de m.i. tamelijk gewrongen afleiding als zou Johannes Pipe, die ca. 1335 op het van de Norch's afkomstige goed Batinge „zit", op grond daarvan het wapen Norch hebben overgenomen, welk wapen dan, „blijkbaar" nog eens in de vrouwelijke lijn overgaande, aan diens veronderstelde nazaten de Hiddingh's zou zijn gekomen. Deze laatste opvatting zou trouwens medebrengen, dat het geslacht de Vos van Steenwijk, dat de Hiddingh's als leenman had wegens de Hiddinghe-tienden, in de 15e eeuw geen bezwaar maakte, dat hun leenmannen hetzelfde wapen voerden als zij zelve. Het zou 'toen toch dunkt mij den leenheer niet al te moeilijk zijn gevallen zijn leenman te bewegen zijn wapen op zijn minst met een of andere figuur te breken.

De kwestie der gemeenschappelijke afstamming hoop ik nogmaals ter sprake te brengen bij een in een volgend nummer te plaatsen artikel de Vos van Steenwijk.

TH. VAN RHEINECK LEYSSIUS.

Van Ittersum.

Bij een bezoek aan de Reformierte Kirche te Schüttorf in het graafschap Bentheim, werd ik door den plaatselijken Pastor, den Heer P. Bonfleur, opmerkzaam gemaakt op een achttal rouwkassen, die daar in de consistoriekamer bewaard worden.

Ook de bekende „Kunstdenkmäler der Provinz Hannover" [1]) maken melding van deze „Memorienschilder", in één enkel zinnetje, hetwelk weinig verwachtingen wekken kan. Het heet daar n.l., dat zich in die sacristie bevinden „mehrere schwarze Holztafeln mit Wappen, aus dem XVII Jahrhundert."

Of deze omschrijving geheel juist is, kan ik moeilijk beoordeelen. Er waren bij deze wapenborden enkele exemplaren, die misschien den indruk maakten van lateren datum te zijn, doch alle te verifieeren viel mij moeilijk, doordat ik te weinig tijd beschikbaar had en bovendien omdat sommige borden in minder gunstigen staat van onderhoud verkeerden [2]).

Eén van deze rouwkassen vorderde aanstonds mijn volle aandacht. Deze vertoonde namelijk het bekende wapen *Van Ittersum* met helm, helmteeken en dekkleeden in zijn juiste kleuren. Naar den vorm van het schild te oordeelen zou het wapenbord slechts een mannelijk vertegenwoordiger van dit geslacht kunnen herdenken, en, blijkens de toegevoegde inscriptie, luidende:

„1651 / Obiit 22 Ivni/"

bovendien een *Van Ittersum,* die op genoemden datum blijkbaar in of bij Schüttorf overleed, althans die toentertijd daar in de kerk #begraven werd.

Aan de identificeering konden verder de kwartieren, 16 in getal en op elke zijde van het wapen 8, medewerken. De

[1]) IV. 4: Dic Kreise Lingen und Grafschaft Bentheim, Hannover 1919, bl. 201.

[2]) Eén bord vertoonde de wapens van *Steveninek* en *Althus,* elk onder een helm met dekkleeden en helmteeken. Een goed bewaard exemplaar droeg als opschrift: Ohiit / Anno 1663 / *Weehorst* / Aetatis / 87 / en voerde in goud twee roode dwarsbalken en als helmteeken twee uitkomende beenderen, op de wijze van een vlucht geplaatst.

kwartieren van de rechterzijde waren spoedig gevonden. Zij waren:

1. *Iftersum.*
5. *Ascheberg.*
3. *Mulert.*
7. *Haecke.*
2. *Corfrijck.*
6. *Von der Recke (Volmerstein).*
4. *Apeldoorn.*
8. *Morrien.*

Daarentegen leverden die van de linkerzijde groote moeilijkheden op. Doordat het vernis op verschillende plaatsen zwart en ondoorschijnend geworden was en de kleuren dus veelal onherkenbaar waren, had ook de zichtbaarheid van de wapenfiguren geleden. Voorzoover ik dus nagaan kon vertoonde de linkerzijde deze kwartieren, welke waarschijnlijk in overeenkomstige nummering gelezen zullen moeten worden:

(1.) doorsneden.
(5.) een droogscheerdersschaar, schuinlinks geplaatst.
(3.) een leeuw.
(7.) een roode schapeschaar op zilver.
(2.) een dubbel ingehoekte schuinbalk, vergezeld boven (en beneden??) van een roos.
(6.) een zwarte dwarsbalk op zilver.
(4.) drie roode schuinbalken op zilver, de schuinbalken mogelijk nog beladen met penningen (?).
(8.) een rood veld, gekapt van zilver(?).

Zoover gevorderd, kunnen wij voorloopig constateeren, dat de *Van Zttersum,* die te Schiittorf in 1651 begraven werd, tot grootvader en grootmoeder van vaderszijde moet hebben gehad: *Albert van Ittersum tot Wolfshagen,* den drost van Lingen en *Anna von Ascheberg zu Ruschenberg:* tot overgrootouders van die zijde: *Robert van Iftersum fot Nijenhuis* en *Johanna Mulert tot den Ordel; Johann von Ascheberg zu Ruschenberg* en *Margarethe von Haecke zu Wulfsberg;* en aan diezelfde zijde tot betovergrootouders: *Ernst van Ittersum tot Nijenhuis* met *Anna van Cortrijck; Hendrik Mulert tot den Orde1* met *Johanna van Apeldoorn: Henrich von Ascheberg zu Bijinck* met *Anna von der Recke zu Heesen* en *Johann von Haecke zu Ruschenberg* met *Margarethc Morriën zu Nordkirchen* [3]).

Eerstgenoemd echtpaar *Van Zffersum-Von Ascheberg* liet volgens de mij bekende bronnen [4]) slechts twee zoons na, n.l. *Robert* en *Johan Heidenfrijk van Ittersum,* waardoor onze keuze reeds beperkt wordt.

Wij weten bovendien, dat laatstgenoemde tweemaal gehuwd is geweest nl. 1. met *Gerbrecht Mulert,* bij wie hij geen kinderen had en 2. met *Johanna van Lawick,* dochter van *Arend* en van *Anna Knoppert.*

De kwartieren van deze eerste echtgenoote van *Johan Heidentrijk van* Ittersum kunnen derhalve niet terzake doen, terwijl die van *Johanna van Lawick,* welke wij kennen van haar

3) Vgl. Mr. J. van Doorninck: Geslachtk. Aanteekeningen t.a.v. de Gecomm.t. Landdage v. Overijssel, Deventer 1871, bl. 97; Mr. P. C. Bloys van Treslong Prins : Genealogische en Heraldische gedenkwaardigheden in en uit de kerken der Provincie Overijssel, Utrecht 1923, bl. 103; A. Fahne: Geschichte der Westphälischen Geschlechter, Cöln 1838, hl. 30/31; Ned. Leeuw 1885, III, bl. 41.

4) Geslachtk. Aanteck. t.a.p. bl. 97; C. J. Polvliet: Ms. gcnralogic Van Ittersum (bibl. v. h. Genootschap), bl. 49, 80.

dochters graf uit de kerk te Goor [5]), in het geheel geen overeenkomst vertoonen met de bovenbeschrevene der linkerzijde.

Per exclusionem rest ons dus wel te besluiten, dat wij hier te doen hebben met een jong gestorven zoon van voormelden *Robert van Ittersum Albertsz.*

Wie van onze lezers is nu in staat om aan de hand van het bovenstaande nadere gegevens op te sporen met betrekking tot de onbekend gebleven echtgenoote van dezen *Robert van Itfersum?*

MR. J. BELONJE.

Von de Wall-Barten.

(Een wonderbaarlijke redding.)

In familiepapieren vond ik het volgende verhaal. Het zoude aldus opgeschreven geweest zijn door *Anna Maria von de Wall* (geb. Wesel 24 April 1698, † Wesel 5 April 1765), echtgenoote van *Conrad von Rosenthal* (1679-1746).

Het bewuste papier is echter een copie.

Anna Maria von de Wall was de dochter van *Heinrich von de Wall* (1648-1716) en *Suzanna Brahm* (1661-1726) en de kleindochter van *Johan von de Wall,* schepen van Wesel (1615-1705) en *Emilia Barten.*

Copia.

Naerigt van de door Gods sonderlijke voorsienigheid en direction, aan mijn Grootmoeder, Vrouwe Emilia van de Wall, geboore Barten, beweesene bewaering in een geleeden Schipbreuk, soo als ik hetzelve verscheidene maelen van mijn Tante von Wijlich [1]) heb hooren vertellen.

Mijn Groot-Moeder Emilia Barten was gebooren den ..... 1622 [2]), nog geen jaer oud zijnde, reijsde haer Vader Wilhelm Barten [3]) wegens zijne Affaires nae Holland, met zig nemende zijn Vrouw, dit kind, en een Meijd, en zig nog eenige tijd te Haarlem opgehouden hebbende, wilden zij van daer nae Amsterdam vaeren. en tot dien eijnde na het veer gaende, daer de ordinaire Schuijt al afgevaeren was, quamen sij als0 wat te laat, waar over zij verlegen waeren, wijl gaarne op dien tijd te Amsterdam wilden zijn.

Daer ging juijst op die tijd een Schipper, welke dit ziende, zijde: Mijnheer, ik zien dat gij daerom verleegen zijt, dat de veerschuijt weg is; ik vaer wel geen Passagiers, maar zoo met mijn Vragt-Schip ook na Amsterdam; wilt gij met mij vaeren, soo zult gij alsoo gaauw daer zijn als de Veerschuijt, 't welk mij Over-Grootvader dan aannam, en ten eersten met die Schipper nae zijn Schip gieng met haar viere, en de Schipper met zijn Vrouw, Kinder en Scheeps-Knegts waeren met haar sesse, soo dat daer tien Menschen in het Schip waeren.

Die dan met heel fraeij weer en wint afvoeren, maar soo drae als zij afgevaeren waren, begon haer Kind zoo te schrij-

5) Gedenkwaardigheden Overijssel t.a.p. bl. 103. Dc kwartieren van *Anna Margreta van Ittersum,* † *8* Juni 1704, waren immers aan moederszijde:

Lawick.	*Rnoppert.*
Martena.	*Roderlo* (vlg. Polvliet misschien *Winssum).*
Brienen.	*Mulert.*
Bemmel.	*Dcdem.*

1) Dit zoude zijn *Maria von de Wall,* geb. *30* Juli 1643, † 8 Sept. 1727, tr. 8 Dec. 1665 *Thomas von Wijlich* J. U. D. *en* secretaris van Wesel.

2) Volgens familieaanteckeningen zou zij tc Wesel gestorven zijn 8 Jan. 1689.

3) Wordt in aanteekeningen genoemd *Wilhelm Bartens (van* Cuilenburg) en zou gehuwd zijn geweest met *Maria Albertina van Buytendijck.*

en, dat zij het niet **stillen konden, wat zij ook daar meede** deeden, 't welk schrijen allen aensien nae de behoudenis **van** des Kinds Leven was, als men daar nae gesien heeft, en zekerlijk door Gods voorsienigheid gedirigeert is.

Doe zijde de Schippers Vrouw, mijn Kind slaept nu, **dat** zal ik op mijn bed leggen, en dan legt uw Kind eens in de wieg, en wiegt het eens, of het dan stille word, hetwelk zij dan deeden, waer door het dan ook ten eersten stil1 wierd, en in die wieg die van hout was, en zonder twijffel digt moet geweest zijn, bleef leggen.

Als zij nu omtrent tot midden op 't Haerlemmer Meer gelukkig gevaeren waren, soo quaem seer subit een seer swaar donder weer en Storm op, waer door het Schip lange heen en weer geslingert wierd, en eijndelijk gants om sloeg, soo dat al die in het Schip waeren verdronken, uijtgenomen de Schipper en mijn Over-Groot-Vader Wilhelm Barten, die zig door Swemmen tot aen het Land gered hadden.

Nae dat die nu aan Land waeren, zoo waeren zij zeer bedroefd en verleegen, hoe het dog met het Schip gegaan was, en nae dat het Weer wat bedaerd was, zoo Kreegen zij verscheide Schuijten, en voeren daer meede heen en weder, om te zien of zij de verdronkene Menschen, of van de Schipper zijne Vragtgoederen niets weeder konden vinden, en op visschen, maer te vergeefs, want zij vonden niets, en het Schip moest geheel te grond zijn gegaan.

Waer op zij eijndelijk zeer bedroefd zijnde te bed moesten gaan: maar mijn Over-Groot-Vader had, hoe vermoeijd hij ook was, de geheele nagt niet kunnen in de Slaap koomen, en stond derhalven met den dag weer op, gieng wat langs de Strant wandelen, om nog eens te zien, of hij van dien Kant niets zien zoude, waerop hij eijndelijk van verre in de biesen iets wits zag, zonder te kunnen onderscheiden wat het was: dog maekte aenstonds de noodige Schickingen om daar bij te kunnen hoornen, en daer bij koomende, vond hij zijn Kind gerust in de wieg liggen slaepen, waer in het dog den geheelen Storm en Nagt door op het waeter gedreeven had, hetwelk hij dan met vreugde weer tot zig nam, maar zijn Vrouw en de Meijd en 5 Menschen van de Schipper, te Saemen 7 persoonen, zijn verdronken, en nooijt weder ten voorschijn gekoomen.

Uijt dit gesegde soo als de saeck gebeurt is, siet men Gods wonderlijke voorsienigheid in die geene, die God bewaeren wil, als ook die verongelucken sullen, in verscheijde omstandigheeden uijtstraelen.

Aangezien het aantal dergenen, zoowel in Nederland als in Duitschland, die het echtpaar *von de Wall-Barten* **in hun**ne kwartieren hebben, buitengewoon groot moet zijn, ware het van belang te weten of het verhaal — zij het dan ook slechts in groote lijnen — historisch is.

BOSCH VAN ROSENTHAL.

Familie-aanteekeningen Donkersloot-Timmers.

In een Nieuw-Testamentje uit het jaar 1699, in leer gebonden en met zilver beslagen, bevinden zich eenige pagina's familie-aanteekeningen, die wellicht eenige leden interesseeren. Een der klampjes draagt de initialen A.P.G. en de eerste aanteekening laat zien dat zich achter deze letters verschuilt *Adriaentje Pieterse van Giesendam.* Over haar nakomelingen moge nog een en ander opgemerkt worden, maar eerst laten wij de aanteekeningen zelve spreken.

Op den 18 Agusties anno 1683 soo is geboren *Adriaentije Pieterse van Giesendam.* Dit boxken hoort toe Adriaentije Pieterse van Giesendam. Die dit vint die bringe het wederom thuijs.

Meyn doghter *Jenneke* is geboren int Jaeronses anno 1706 op den 24 agustie snags tussen 11 en 12 ueren. de heer laet haer in deugden opwassen.

Meyn doghter *Jenneke* is in den heer gerust op den 12 Julie int jaer 1707 tusse 12 en een uur.

Op den 25 Junius anno 1708 soo is geboren *Jenneken Pieterse Donckersloot* saghter Middaghs om 3 uren. de heer laet haer in deughde opwassen.

Op den 7 Januarius anno 1711 soo is geboren mijn soon *Pieter Pieter Donckersloot* smorghens tussen 4 en 5 ueren. de h. 1. h. i. d. o.

Op den 5 decemb. 1712 is geboren *Marijke Donckersloot* savens om 4 ueren. d. h. 1. h. i. d. o.

Op den 25 decemb. soo is geboren mijn doghter *Aeriant* int tiaer osses heeren 1715. d. h. 1. h. i. d. o.

Op den 1 Novemb. 1718 soo is gestorven mijn doghter *Ariantie.*

Op den 21 Meij 1720 daghs om 2 uer soo is geboren mijn soon *Klâs.* d. h. 1. h. i. d. o.

Op den 22 Mij 1723 soo is geboren mijn soon *Roelant* snaghs om 12 ueren. d. h. 1. h. i. d. o.

Op den 5 Meijus 1728 op eenen Woensdagh nademiddagh ten 5 uren is mijn man *Pietfer Donckersloot* in den Heer gerust.

Op den 8 Agustus 1737 is mijn soon *Nicolaas Donkersloot* in den heer gerust.

Op den 30 Junij 1743 savons om seven uren is moeder in den heer gerust.

Op den 30 December 1759 smorgens om half ses is in den Heere gerust *Pieter Pieterse Donkersloot.*

Op den 23 Meij 1763 smiddags om 2 uren is in den Heere gerust *Roelandt Donkersloot.*

Op den 14 October 1776 smorgens om half ses uren is in den Heere gerust *Adriaan Heymans.*

Op den 25 September 1781 savons om 8 uren is in den Heere gerust *Jenneke Pieterse Donkersloot,* wede. *Adriaan Heymans.*

Den 5 Februarij 1792 is te 's Gravemoer des avonds ten 6 uuren 'overleden *Maaijke Donkersloot* in den ouderdom van 79 jaaren 2 maanden en 1 dag.

Den 26 May 1792 is des namiddags omtrent 3 uuren te 's Gravenmoer overleden *Gerit Timmers* in den ouderdom van 85 jaaren 6 maanden en 12 dagen.

(Op een ingelegd 'blaadje van ander formaat:)

Dit boek hoort toe *Geerit Timmers,* is geboren in tjaer ons Heeren 1706 11 Nov./14 Di en is getroudt 1736 5/17 met *Mia Donkersloot* die geboren is 1712 12/5.

Elisabeth Timmers is op een dijnsdagh geboren 1738 10/7 voorm. 10 ure, en is overleden 1738 11/25 sm. 6 ure op een woensdagh.

1730 2/3 is mijn vader *Dirck Timmers* overleden.

1746 1/8 is mijn moeder *Lijsbeth Hollander,* wede. *Dirck Timmers* overleden.

Elisabet Timmers de tweede is geboren 1740 3/11 smiddaghs ten een uren op een vrijdagh.

Adriana Timmers is geboren 1746 7/15 voormiddags ten elf uren op een Vrijdagh.

* * *

De Stamboom van het geslacht Donkersloot, het niet genoeg te prijzen werk van ons mede-lid H. Donkersloot te Rot-

terdam, laat zien dat de eerste eigenaresse van het handbijbeltje *Adriaanfje Pieferse van Giesendam uit* haar huwelijk met *Pieter Claesse Donckersloot* geen kleinkinderen heeft gehad die naamdragers *Donkersloof* waren. Het huwelijk van haar dochter Maaijke met Gerrit *Timmers* komt in de kwartierstaten van verschillende families voor, daar hun dochter *Elisabefh Timmers* („de tweede") trouwt met *Cornelis van Mourik,* waaruit *van Mourik, van Mourik Broekman* en *Loeff.* De tweede dochter *Adriana Timmers* trouwt met Ds. *Martinus Verhoeven,* waaruit de Dordtsche familie *Timmers Verhoeven* voortkomt.

J. LOEFF.

De wapens der mannelijke en vrouwelijke nakomelingen in de mannelijke lijn van Hunne Koninklijke Hoogheden Prinses Juliana en Prins Bernhard.

18 Februari 1938. No. 6.

WIJ WILHELMINA, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Hebben goedgevonden en verstaan:

aan de mannelijke en vrouwelijke nakomelingen in de mannelijke lijn uit het huwelijk van Onze beminde Dochter met Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Bernhard der Nederlanden, Prins van Lippe-Biesterfeld te verleenen het navolgende wapen:

Gevierendeeld:

I en IV in azuur, bezaaid met staande blokjes van goud, een klimmende rechtsgewende leeuw van goud, gekroond met een kroon van drie bladen en twee parelpunten van hetzelfde, getongd en genageld van keel, in den rechtervoorklauw opgeheven houdende in schuinlinkschen stand een ontbloot Romeinsch zwaard van zilver, met gevest van goud, en in den linker een bundel van zeven pijlen van zilver, met punten van goud, de punten omhoog, en de pijlen te zamen gebonden met een lint van goud:

II en III in goud een jachthoorn van azuur, gesnoerd en geopend van keel, beslagen van zilver;

een hartschild van zilver met een roos van keel, geknopt en gepunt van goud.

Het schild gedekt, voor de mannelijke afstammelingen, met twee helmen: de eerste getralied en gesierd van goud, gevoerd van keel, met dekkleeden van goud en azuur, en gekroond met een kroon van drie bladen en twee parelpunten van goud: helmteeken: een vlucht van sabel, beladen met een gewelfden schuinbalk van zilver, waarop drie lindebladen van sinopel, met de stelen omhoog:

de tweede getralied en gesierd van goud, gevoerd van keel, met dekkleeden van zilver en keel, en gekroond met een kroon van drie bladen en twee parelpunten van goud: helmteeken: een roos van keel, geknopt en gepunt van goud, tusschen een vlucht van zilver:

voor de vrouwelijke afstammelingen, gedekt met de Koninklijke kroon, gelijkvormig aan die, bedoeld in artikel 4, sub a van Ons besluit van 10 Juli 1907 (Staatsblad no. 181) , zooals dit is gewijzigd bij Ons besluit van 13 Juli 1909 (Staatsblad no. 271) .

Schildhouders: twee leeuwen van goud, getongd en genageld van keel.

Alles geplaatst op een mantel van purper, geboord van goud, gevoerd met hermelijn, opgebonden met koorden, eindigende in kwasten, beide van goud, en gedekt met de bovengenoemde Koninklijke kroon.

Aldringa.

Naar aanleiding van de in no. 3 van het Mndbl. 1938 gepubliceerde genealogie van het Oost-Friesche Hoofdelingengeslacht der *Aldringa's* laat ik hier eenige aanvullingen volgen.

De in kol. 101 en 102 genoemde jonker *Meinard Aldringa,* Heer op den Oosterbory te Grothusen (0. Fr.) was Drost van Berum en gehuwd met *Froueie* (Frouck) *Clant.*

Hun dochter *Eneke Aldringa,* erfdochter van den Oosterborg, huwde 26 April 1651 den kapitein der 0. Fr. Stenden Jr. *Tammo Falck,* later overste in Deenschen dienst en commandant van Delmenhorst. (Zie Ned. Adelsboek 1913, art. Falck, gener. VIII). Zij ligt begraven in de kerk te Larrelt (0. Fr.) onder een zerk met haar en haar mans wapen. Den Oosterborg verkocht zij aan den landrentmeester *Warnet Conringh.*

Het in de 'bedoelde genealogie meermalen genoemde „Huis te Glimme" bij Haren (Gr.) was afkomstig van jr. *Johan Valck thoe Glimme,* Heer van den Valckhof te Emden, zoon van *Edzarf Valck fhoe Hatshusen,* Drost van Greetziel (0. Fr.) enz., die bij diploma Brussel 20 September 1521 van Keizer Karel V voor zich en zijne broeders „H. R. Reichswappenbestatigung, adliche Aemter- und Lehnsfähigkeit und Gerichtsbarkeit" ontving. Waarschijnlijk bracht Edzard's vrouw *Fia Cafer,* uit het bekende Groningsche geslacht, het „Huis te Glimme" in het geslacht Falck. Genoemde *Johan Valck fhoe Glimme* (aldus onderteekent hij o.a. 1566) was gehuwd met *Ewler Meckena von Meckenaborg,* dochter van *Nono,* Burgemeester van Emden en broer van den in kol. 101 genoemden Hoofdeling *Wiard von Meckenaborg,* die met zijn zoon *Nono* in 1533 in den slag bij Jemgum sneuvelde.

Edzart Valck Johan's zoon thoe Glimme streed onder Lodewijk van Nassau en werd in 1568 voor den Bloedraad te Brussel gedaagd. Hij onderteekende in 1570 het smeekschrift der naar Emden gevluchte 160 Groningsche Protestanten aan den Rijksdag te Spiers en stierf waarschijnlijk ongehuwd.

Zijne zuster *Fia Valck* huwde te Emden met Jonker *Gerhardt von der Marck.* Zij overleed in 1590 en haar man op Pinksteren 1595. Beiden liggen begraven in de Groote Kerk te Emden. Vermoedelijk hebben zij zoowel den Valckhof te Emden als het „Huis te Glimme" geërfd, want hun zonen *Johan* en *Edzart von der Marck tot Everlo* verkoopen dit Huis in 1603 aan Burgemeester *Harmen Wyffringhe* (gen. Aldringa kol. 110), waarna tot vererfde op jonker *Sixtus Aldringa.*

Het „Huis te Glimme" met zijn fraaie oprijlaan vanaf den Groningschen straatweg bestaat nog, alhoewel het oude huis binnen de grachten is afgebroken en vervangen door een leelijke nieuwe woning.

FALCK.

Pijll.

(LVI, kol. 33-39).

Ons mede-lid Mr. F. Daniëls was zoo vriendelijk mij de volgende aanvulling te doen toekomen:

Christiaan *Jan Pijll* (= Vbis kol. 38) ondertrouwt 25 Mei 1758 te Amsterdam met *Cornelia Linckers.* Hij heet dan 32 jaar oud te zijn, zij 26 jaar, wat overigens niet klopt met de werkelijkheid, daar zij 5 October 1729 te Amsterdam geboren werd (gedoopt Westerk. 7 Oct.) als dochter van *Pieter Linckers* en *Geertruy Leermans.* Volgens een handschrift Linckers zou zij 5 Jan. 1795 overleden zijn. Zij woonde bij haar huwelijk in de Calverstraat.

DEL CAMPO HARTMAN.

VRAGEN EN ANTWOORDEN,

Bruyn-van Hall Verhoek-Oly. (LVI, 89, 141). Over het geslacht Bruyn publiceerde ik in jg. XLIX, 280, eenige gegevens, welke door het hier volgende aangevuld kunnen worden:

Claas Bruyn, tr. Marritje Mol, overl. 21 Mei 1757, oud 74 jaar (of is dit de overlijdensdatum van haar man? De familie-aanteekeningen zijn hier niet duidelijk, zij leeft in ieder geval nog 10 Jan. 1745), dr. van *Pieter Pietersz.* en *Guurtje Cornelisdr. Heertjes.*

Uit dit huwelijk:

1. *Aaltje Bruyn,* geb. 10 Dec. 1707, tr. Monnikendam 19 Dec. 1734 *Mattheus Huizinga,* geb. 24 Maart 1710, med. dr. te Monnikendam, overl. 18 April 1747, zn. van *Jacob* en *Stijntje van Calker.*
2. *Guurtje Bruyn,* tr. Monnikendam 17 Mei 1733 *Jan Vergoes Jansz.,* Jonge Man van Haarlem.
3. *Arent Bruyn,* geb. Monnikendam 1713/'14, eerst koopman te Monnikendam, later te Amsterdam, waar hij 7 Juli 1751 poorter wordt, woont ald. op het Bickerseiland, verm. in het enorme huis, daar in de vorige eeuw door Jan Bicker gebouwd, overl. ald. in den nacht van 28 Febr.-1 Maart 1761. Zie over 'hem F. Beyerinck en Dr. M. G. de Boer, „Jacob Bicker Raye", pag. 257, en het Dagboek van Bengt Ferrner, Bijdr. en Meded. Hist. Genootschap, dl. XXXI, 333-335. Hij tr. le. *Trijntje Windig,* overl. vóór 13 Juni 1745, dr. van *Teunis* en (verm.) *Geertjen Molenaer;* tr. 2e Amsterdam 17 Mei 1746 *Clara Gortsak,* geb. Amsterdam 1716/7, woont bij haar huwelijk op het Bickerseiland, overl. tusschen 10 April 1747 en 14 Mei 1760, dr. van *Jan Arisz. Gortsak,* scheepstimmerman.

   Uit het le huwelijk:

   a. *Maria Bruyn,* geb. Monnikendam 3 Feb. 1735, overl. Amsterdam 4 Aug. 1794, tr. ald. 11 Maart 1755 *Pieter de Clercq,* geb. ald. 24 Dec. 1731, koopman ald., overl. ald. 20 Nov. 1807, zn. van *Pieter en Sara van Leuvenig.*

   b. *Nicolaas Bruyn,* geb. Monnikendam 1736, overl. 12 April 1756.

   c. *Anthony Bruyn,* geb. Monnikendam 1741/2, blijft na zijn vaders dood in het huis op het Bickerseiland wonen, testeert samen met zijn vrouw voor Not. I. Pool 11 Sept. 1764, tr. (ondertr. Amsterdam 2 Maart 1764) *Magdalena Anna Oly,* geb. ald. 1740/1, woont bij haar huwelijk buiten de Haarlemmerpoort. overl. 2 Jan. 1779, dr. van *Claas Ariensz.* en *Anna Maria Hartman.* Dit huwelijk blijft kinderloos; zij hertr. 29 Juni 1766 *Jacob van Hall Verhoek.*

Op een knipsel, gemaakt ter eere van het huwelijk van *Maria Bruyn* en *Pieter de Clercq,* komt als haar wapen voor: gevierendeeld: 1 in zilver een gouden luit. II in blauw een gouden bruinvisch op een groene zee. III in blauw een gouden kruiwagen. IV in zilver een gouden merk. Helmteeken: de bruinvisch.

Alle aanvullingen op deze gegevens zullen mij zeer welkom zijn.

A. P. v. E.

Francis-in 't Veld. Wie zijn de ouders en grootouders van *Emanuel Francis,* geboren te Alapé, kust van Malabar, 7 Maart 1798, vermoedelijk te Delft overleden plm. 1880, president van de Javasche bank, en van zijn echtgenoote *Catharina in 't Veld.* te Padang geboren in 1800 en te Delft overleden plm. 1884?

Welke functies hadden zij?

's-Gravenhage. G. H. J. GIJSBERTI HODENPIJL.

Helsdingen (van). Wie is in het bezit van een genealogie 'van het geslacht *van Helsdingen,* speciaal van de genealogie in 2 deelen, opgemaakt door *Isaac Cornelis van Helsdingen* ± 1820?

In het familiearchief *Van Beuningen van Helsdingen,* gedeeltelijk ten geschenke, gedeeltelijk in bruikleen gegeven aan ons Genootschap zijn aangetroffen:

1° de genealogie van het geslacht v. *H.* door den historicus v. Buchell (origineel 16 eeuwsch handschrift).

2° een exemplaar van de „Verkorte genealogie van de Familie van *Isaac Cornelis v. H.*", dat blijkbaar heeft toebehoord aan zijn dochter *Jacoba Maria,* ongehuwd overleden.

   In de kantteekeningen van deze genealogie wordt meermalen verwezen naar de beide deelen van de gezochte oorspronkelijke genealogie, waarin zijn opgenomen o.a. de genealogische tafel van de familie *Houckgeest:* het benoemingsbesluit van 1. C. v. H's oom *Willem van Braam* tot Luitenant-Admiraal van Holland en West-Friesland: een beschrijving van China door diens broeder *Everardus van Braam Houckgeest,* Tweede persoon in de ambassade bij den Keizer v. China: en de gedrukte missive van Prins Willem V, houdende 1. C. v. H's benoeming tot „Capitein der Burgery van Amsterdam".

3° een door den Heer Scheltus van Kampferbeke geschreven extract van de genealogie *van Lodensteyn* „toepasselijk de familie v. *Helsdingen".*

4° een afschrift van de „Genealogie van de familie *van Helsdingen,* een Oud-geslacht in de provintie van Utrecht, beginnende hier met den Heer *Steven v. H.,* die omtrent den jaare 1510 geleefd heeft en eindigende met het eynde van de 10 generatien in den jaare 1804", door Mr. Renier v. Heemskerk Reniersz, te Amsterdam, welke genealogie blijkens de daarop gestelde aanteekening, in 1889 in het bezit was van den Heer P. Verloren v. Themaat te Utrecht, gekocht op de veiling van L. J. A. Scheltus v. Kampferbeke.

Voor mededeelingen houdt ondergeteekende zich gaarne aanbevolen.

's-Gravenhage. J. VAN HELSDINGEN.

Hilarius. Wie kan mij de ouders van den predikant *Ds. Theodorus Hilarius* opgeven? Hij vertrok met 't schip Java in 1690 naar Indië, alwaar hij op 20-9-1691 te Batavia aankwam. In 1692 is hij gehuwd met *Cornelia Eijck Mouritsdr.* en overlijdt aldaar op 3-9-1696. Onder zijn testament komt een lak voor, waaruit zijn wapen blijkt, zijnde: op zilver een kievit met een takje in den bek naar rechts gekeerd, staande in een weide. Helmteeken: De kievit van 't schild zittende op zijn nest.

Laren (N.-H.). J. D. VAN VOORST VAN BEEST.

Knook. Is er een wapen bekend van een geslacht *Knook.* dat sedert het begin der 17e eeuw gezeteld was te Willemstad, Zevenbergen en omgeving?

Baarn. H. W. VAN TRICHT.

Laan (van der) (LVI. 41-42, 138). In het Adelijk en Aanzienl. Wapenboek van de zeven provinciën, door Abr. Ferwerda (1760) vindt men op Tab. XXVIII, midden van de bovenste rij, als wapen *van der Laan:* in blauw een zilveren keper, vergezeld van 3 liggende zilveren vaten 2 en 1.

Heemstede. MR. A. S. **MIEDEMA.**

Lange (de)-Waijershuijsen (Weyershausen). (LVI, 47). Indien *Elze Maria Weyershuysen,* in 1766 te den Haag getuige bij den doop van een kind van het echtpaar *Noordman-Berg,* niet identiek mocht zijn met *Elsa Margaretha Weyers*hausen (var.-ser) X *Arie de Lange,* moet er toch eene familiebetrekking bestaan hebben.

Agatha Margaretha de Lange, kleindochter van *Arie de Lange* en van *Elsa Margaretha Weyershausen,* werd opgevoed, woonde althans voor haar huwelijk ten huize van haar neef en nicht *Hermanus Noordman* × *Abigael Verheul,* van wie zij ook erfde, terwijl de eerste dochter uit haar huwelijk met Dr. *J. F. Halder* „Abigael" genoemd werd.

Het echtpaar *Noordman-Verheul* werd te Beverwijk begraven, hij in 1832 en zij in 1846, doch volgens opgave van den B.S. zijn zij aldaar niet overleden.

Koeta Radja. **H. LOURENS.**

Lint (de). Gevraagd worden de navolgende aanvullingen van het artikel *de Lint,* opgenomen op blz. 445 en vlg. van den vorigen jaargang:

Esaias de L., vermeld onder II, verliet in 1602 Rotterdam. Waar vestigde hij zich vervolgens? Blijkens mijn gegevens moet hij gestorven zijn vóór 1618.

Ewout de L., vermeld als III bis, woonde reeds in 1615 in Breda en moet deze stad in of kort na 1618 hebben verlaten. Waar vestigde hij zich vervolgens? Voor de beantwoording van deze vraag kan van belang zijn, dat men hem wel vindt vermeld als *Ewoud van Linden.*

Losse gegevens *d. L., de Lind* of *de Lindt* uit de 17e of begin 18e eeuw, ook die welke niet aan het gepubliceerde aansluiten, zullen den ondergeteekende zeer welkom zijn.

Rotterdam. *G.* **J. DE LINT.**

Massa-van der Laen. Ik zoek gegevens over de personen en eventueele nakomelingschap van *Isaac Massa* (ex matre *Sara Jans),* die 8 April 1622 huwelijksche voorwaarden maakte met *Beatrix van der Laen,* wed. *Block,* dochter v. *Gerrit v. d. L.* en *Magdalena van Beresfeyn.* Daar hij een verre reis gaat ondernemen, testeeren zij 2 Mei 1624 voor Nots. J. Schoudt te Haarlem. Kan hij identiek zijn met *Isaac Abrahamsz. Massa,* die in 1614 door de Staten Generaal tot Nederlandsch handelsagent in Rusland werd benoemd? Biographische bijzonderheden over dezen laatste vindt men in Historia 3e jaargang pag. 173-175, waar ook zijn beide door Frans Hals geschilderde portretten zijn afgebeeld.

Batavia-C. **DEL CAMPO** HARTMAN.

Payen. Opgave van namen en adressen gevraagd van nakomelingen van de navolgende kinderen van het echtpaar *Payen-van de Poll:*

H. E. Payen, tr. *J. W. A. Verschoor,* 1 Oct. 1897 gepens. als Directeur v. h. Postkantoor te Arnhem.

H. J. Payen, 20 *Nov.* 1896 gepens. als Commies P.T.T. te Rotterdam, tr. N.N.

P. M. H. Payen, tr. *J. van Hoek,* med. doctor, geb. te Dordrecht.

E. H. Payen, tr. *M. Ferniol,* geb. te Sluis.

's-Gravenhage. **JHR. H. VAN DE POLL.**
Valkenboschkade 583.

Poll (van **de).** Voor het completeeren van een verzameling reproducties van portretten van de *Van de Poll's* met hunne (hare) echtgenooten wordt opgave gevraagd van vindplaatsen in Musea of particulier bezit. (Iconographisch Bureau en Rijksmuseum zijn bekend).

's-Gravenhage. **JHR. H. VAN DE POLL.**
Valkenboschkade 583.

Ringeling. Kan iemand mij over de volgende personen nadere inlichtingen geven?

I. *Anthoni Claasze Ringeling.*
Schout van het eiland Marken 1703-1712. Wordt nog vermeld in 1724.

II. *Albert Ringeling.*
Chirurchijn te Uitdam. Had als schepen van Zuiderwoude zitting in de Hooge Vierschaar van Waterland 1726-1754. Overleden te Uitdam 1772.

III. *Jan Ringeling.*
Chirurchijn te Uitdam. Had in de Hooge Vierschaar van Waterland zitting 1777-1788. Begraven te Uitdam 10 Mei 1800.

IV. *Hendrik Ringeling.*
Schilder te Leiden. leerling van B. van den Broeck. Geboren te Leiden 23 Maart 1812. Overleden in 1874.

Amsterdam. **J. H. A. RINGELING.**

Rijs. *Gerhard Lodewijk Rijs,* geb. 1686, † 1736, apotheker te Emmerik, zou uit Amsterdam herkomstig zijn. Kan iemand over hem en zijn geslacht nadere inlichtingen verschaffen?

D. *v.* L.

Sasbout. (LV, 455; LVI, 48). Door welwillendheid van medeleden kreeg ik betreffende dit Delftsche regentengeslacht oude handschriftelijke aanteekeningen in handen, welke de in de Batavia Illustrata afgedrukte genealogie op menig punt aanvullen.

Matthijs Sasbout, naar wien ik vroeg, blijkt een afstammeling te zijn geweest van den in 1530 op 71 jarigen leeftijd te Delft overleden burgemeester *Pieter Dircx. Sasbout,* die gehuwd was met *Margaretha Duyst* († *1508).*

Dit echtpaar had onder meer een zoon *Joost Pietersz. Sasbout* (vollen neef van den kanselier van Gelderland Joost *Sasbout),* die evenals zijn vader stedelijke ambten te Delft bekleedde en op 13 Nov. 1545 overleed. Uit zijn huwelijk met *Aleyt* (of *Agatha)* dochter van *Balthazar Jacobsz.* zouden vier kinderen geboren zijn:

1. *Magdalena,* gehuwd met *Dirck Joostenz. van der Burch.*
2. *Sasbout,* van wien verder niets wordt vermeld.
3. *Cornelis,* die in 1548 een reis naar Jeruzalem ondernam en onderweg overleed. Hij zou de vader zijn geweest van een op **20** Juni 1570 overleden *Pieter Cornelisz. Sasbout,* die op zijne beurt de vader was van *Claertge, Jannitge, Vranck* en *Cornelis,* van welke kinderen ik verder niets vond aangeteekend.
4. *Joost,* gehuwd met *Geertruy van der Aa Gijsbertsdr.* (wapen met drie ruiten), waaruit drie zoons: *Matthijs, Gijsbert* en *Willem.*

Gijsbert Sasbout, **de** tweede dezer zoons (van de beide andere wordt verder niets vermeld), zou bij *Maria Zeghers* de vader zijn geweest van:

1. Mr. *Matthijs Sasbout,* den schoonvader van *Michiel Pompe,* Heer van Meerdervoort, en *Cornelis van Alderwerelf.*
2. *Pieter Sasbout,* gehuwd met *Vincentia Hutters.*

In hoever deze afstamming in alle opzichten den toets der kritiek kan doorstaan, is een vraag welke ik bij gebrek aan authentieke gegevens niet kan beantwoorden. Deze Sasbouts moeten wel allen zeer jong getrouwd zijn. Immers Mr. *Matthijs Sasbouf,* wiens dochter uit een tweede huwelijk in 1578 werd geboren, zou volgens deze gegevens een afstammeling in den vierden graad zijn van den in 1459 geboren *Pieter Dircx. Sasbouf.* Het is niet onmogelijk, maar eenige staving ware welkom.

Dat er inderdaad een *Gijsbert Sasbouf* heeft bestaan, blijkt uit het grafschrift van de in 1558 overleden *Aaltje Gijsbertsdr. Sasbouf,* dat zich blijkens Alg. Ned. Fambl. I, no. 107, blz. 3, in de Oude Kerk te Delft heeft bevonden.

Voor aanvullingen op het vorenstaande moge ik mij aanbevelen.

's-Gr. B. v. B.

Stedman-Hultman, (LVI, 144). Ter beantwoording der gestelde vraag betreffende het huwelijk van *Willem George Sfedman* kan ik mededeelen, dat uit het geboorte- en trouwboek van Oldebroek blijkt, dat 12 September 1775 *William George Sfedman,* Vendrig in het regiment van den Heer Generaal-Majoor Stuart, op attestatie van Zutphen van den 10 September, aldaar in den heiligen echt bevestigd is met mejuffrouw *Charloffe Margarida Hulfman.*

De Directeur van het Krijgsgeschiedkundig archief van den Generalen Staf, b.a. De Vice-Admiraal b.d.:

's-Gravenhage. J. DE GRAAFF.

Tromp. Van Dr. *Ed. Tromp,* te Parijs, rue Tholozé no. 10, 18e Arrondissement, advocaat, ontving ik navraag naar de mogelijke herkomst zijner familie. Zijn overgrootvader Jo*hannes* of *Jan Tromp* was omstreeks 1800 te Lyon. Zijn grootvader *Jan Bapfisfe Tromp* werd daar 1817 geboren en stierf 1880 te Parijs. Doordat zijn vader, vlak na zijn scheiding, stierf, en er geen andere verwanten zijn, kan hij den draad terug niet vinden. In het Friesche geslacht *Tromp* kan ik den overgrootvader niet thuis brengen. Is een onzer medeleden ten opzichte van een der Hollandsche geslachten *Tromp* mogelijk gelukkiger?

Heemstede. **MR.** A. S. MIEDEMA.

Tromp (Haamstede). In Ned. Patr. 1917 werd een genealogie *Tromp* opgenomen, waarin o.a.:

IV. Job *Tromp,* ged. Renesse 19.9.1691, tr. ald. 13.12.1728 *Janna Tonisdr. Bolle.*

V. *Cornelis Tromp,* ged. Renesse 31.10.*1717.*

Indien 'deze data juist zijn, zal sub V waarschijnlijk geen zoon van sub IV geweest zijn.

Verder vond ik in N.L. 1913 bl. 220 *Johanna Tromp,* ged. Renesse 17.12.*1719,* dochter van *Joh. Tromp* (mogelijk een drukfout voor *Job)* en van *Janna Bolle.*

In N.L. 1904 worden nog verschillende *Tromp's* genoemd, begraven te Zierikzee, die niet in Ned. Patr. 1917 voorkomen.

Wie kan mij aan een meer volledige genealogie van deze familie *Tromp* helpen?

Koeta Radja. H. LOURENS.

Ven (van der). Wie waren de ouders en grootouders van *Adrianus van der Ven,* resident van Palembang, vermoedelijk te Gorinchem geboren plm. 1814, overleden 19 December 1856 op reis van Batavia naar den Helder?

Wat waren hun betrekkingen?

's-Gravenhage. *G.* H. J. GIJSBERTI HODENPIJL.

Windig, Gevraagd gegevens over dit Noord-Hollandsche geslacht, waarvan mij bekend zijn:

Teunis Windig, koopman te de Rijp, later te Nieuwendam, overl. 3 Oct. 1750, tr. als wedr. van N.N. 2e. (impost op het trouwen betaald de Rijp 25 Feb. 1713) *Geerfjen Molenaer,* wed. ald., overl. váór *13* Juni 1745. Zijn eenig kind is (verm. uit het 2e huw., althans zijn kleindochter *Maria Bruyn* is voor 1/3 erfgenaam van *Aagje Dirks Molenaer,* 1688-1751, wed. van *Claas Alfers Kaf): Trijntje Windig,* tr. vóór 1735 *Arent Bruyn* te Monnikendam.

Pieter Windig, leeft 14 Maart 1757, gerechtigd tot een jaarlijksch legaat van *f* 200.—, hem toegekend door bovengen. *Teunis Windig* bij testament voor not. C. Beck te de Rijp, 13 Juni 1745.

Griefje Windig, overl. *1742,* tr. vóór 1734 *Jacob Mooyman Hoed,* baljuw en schout te Petten, overl. Feb. 1750. Hij hertr. *Maria Bennigbroek.* Zij is verm. een dr. van *Jan Adriaansz. Windig.*

Pieter Jacobsz. Windig, overl. 2 Feb. 1700, begr. de Rijp. Op zijn grafsteen staat nog in een medaillon: 1. T. Windig. *A.* P. v. E.

Wolde (ten). Gevraagd wordt het wapen der Meppeler familie *ten Wolde,* volgens mondelinge mededeeling een „loofboom". De familie is door huwelijk verwant o.a. aan *Dassen, Houwink, Nysingh,* e.a.

Heemstede. MR. A. S. MIEDEMA.

Wapen gezocht. *Geurt Geurfsen (Govert Goverfs),* later genoemd *van Maesfrichf* of *van Trichf,* Maasschipper van Maastricht, later ijzerhandelaar te Dordrecht, ov. 1646, tr. Dordrecht 28 Aug. 1605 *Mariken Jansdr. Houben,* uit Roermond, nicht van Prof. *Gerardus Vossius.* Zijn nakomelingen voerden als wapen: een verkort St. Andrieskruis, soms ter weerszijden verg. van twee liggende 'blokjes. Gevraagd wordt of dit wapen in Limburg voorkomt, waar de naam *van (Maes)tricht* waarschijnlijk nog niet gevoerd werd, Ook vindplaatsen van dit wapen te Dordrecht worden gezocht; dat op het graf van bovenstaande personen in de Groote Kerk is afgesleten.

Baarn. **DR.** H. W. VAN TRICHT.

INHOUD 1938, No. 4

Bestuursberichten. — Stamreeksen van Briencn, door W. Wijnaendts van Resandt. — Familie-aanteekeningen van Beest van Renoy en Ingen Housz, door Mr. J. C. Baron Creutz, met medewerking van Mr. Elisabeth C. M. Prins. — Do familie van Everdingen uit Keuteren, door Mr. A. P. van Schilfgaarde. — De afstamming van de familie Bert (thans: de Bert en Schrassert Bert), door Mr. F. Daniëls. — Oudere generaties van het geslacht Binkhorst van Oudcarspel en in Koedijk, door Ir. P. Binkhorst van Oudcarspol. — Onjuistheden in het Armorial Général van J. B. Rietstap, door R. T. Muschart. (Vervolg). — Korte mededeelingen: Hiddingh; Van Ittersum; Von de Wall-Barten. (Een wonderbaarlijke redding); Familie-aanteekeningen Donkersloot-Timmers; De wapens der mannelijke en vrouwelijke nakomelingen in de mannelijke lijn van Hunne Koninklijke Hoogheden Prinses Juliana en Prins Bernhard; Aldringa; Pijll. — Vragen en antwoordon: Bruyn-van Hall Verhoek-Oly; Francis-in 't Veld; Helsdingcn (van); Hilarius; Knook; Laan (van der); Lange (de)-Wayershuijsen (Weyershausen); Lint (de); Massa-van der Laen; Paycn; Poll (van de); Ringeling; Rijs; Sasbout; Stedman-Hultman; Tromp; Tromp (Haamstede); Ven (van der); Windig; Wolde (tcu) — Wapen gezocht.

Gedrukt bij N.V. Drukkerij „De Residentie" Pletterijstr. 103-107. 's-Gravenhage.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, zoomede opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den Hoofdredacteur Dr. TH. R. VALCK LUCASSEN, *huize Eikenrode, Driebergen.*

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot den 1en Secretaris H. J. A. VAN SON, *Riouwstraat* 4, *'s-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie) te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleyenburg* 5. *'s-Gravenhage.*

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 5. LVIe. Jaargang. Mei 1938.

BESTUURSBERICHTEN.

Het Bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van den Heer Mr. D. M. van Gelder de Neufville, te Hilversum, sedert 1921 gewoon lid van het Genootschap.

Tot lid zijn benoemd:

PROF. DR. J. N. BAKHUIZEN VAN DEN BRINK . Leiden.
Rapenburg 40.

JHR. P. GRAAFLAND . . . . . ***Amsterdam (Z.).***
Notaris. *Museumplein* 6.

H. F. HEERKENS THIJSSEN ***Bloemendaal.***
Iepenlaan *9b.*

D. KUIJPER . . . ***Harderwijk.***
Leeraar Chr. Lyceum. *Verkeersweg* 7.

MR. H. VAN LANSCHOT . . . . . ***'s-Gravenhage.***
Dir. Rott. Bankver. Bijk Bezuidenhout. *Amalia v. Solmsstraat* 83.

MR. N. WENTHOLT . . . . ***Batavia C.***
Rechterlijk ambtenaar. *Lembangweg 36.*

Adreswijzigingen.

IR. A. F. H. BLAAUW . . . . . ***Bombay (Br. India).***
c.o. Messrs. Hindustan Vanaspali Mf. Co. Ltd.. P.O.B. 353.

J. TH. BOELEN . . . . . ***Amsterdam C.***
p.a. *Jacobus Boelen, de Ruyterkade 120.*

JHR. A. P. A. ELIAS VAN STABROUCK
Bad Oldesloe (Sleswig-Holstein).
Villa Karina.

GERARD HALWASSE . ***s-Gravenhage,***
Stationsplein 34.

MEVR. DE WED. DR. E. J. TH. à TH. **VAN DER HOOP-KNOTTENBELT** . . . . . ***Rijssen.***
„de Riethoeve", Burg. Knottenbeltlaan.

DR. J. B. HUBRECHT . . . . . ***Rome.***
via Po *22.*

W. VAN MAANEN . . . ***Amsterdam.***
Volkerakstraat 37.

IR. G. L. MEESTERS w.i. . . . . ***Groningen.***
Oosterstraat **53** *A.*

A. **MERENS** . . . . . ***Calcutta (Br. India).***
p.a. Consulaat Generaal der Nederlanden, Clive Buildings.

JHR. **MR. L. M. RUTGERS VAN** ROZENBURG . ***Zeist.***
Utrechtsche weg 42.

JHR. D. RADEMACHER SCHORER VAN NIEUWERKERKE . . . . . ***Veenendaal.***
Huize „de Groote Zandschulp".

P. E. **TEGELBERG** . . . . . ***Baarn.***
Rutgers van *Rozenburglaan* 3.

J. H. DE VEER . . . . . ***Amsterdam Z.***
Jan Luykenstraat 34 hs.

R. H. M. VERSPYCK . ***Woluwe St. Pierre, Brussel.***
Avenue Yvan Lutens.

MR. H. F. WIJNMAN . . . . . ***Amsterdam.***
Prinsengracht 554 boven.

Het Genootschap is in ruil getreden met: Schweizerische Gesellschaft für Familienforschung, Vennerweg 2, Bern.
Tijdschrift: Der Schweizer Familienforscher.

Aanwinstenlijst der Bibliotheek.

Het Genootschap heeft uit de boekerij van wijlen Dr. H. G. A. Obreen te Westerloo, correspondeerend lid van het Genootschap, de volgende werken aangekocht:

Prims, F. Geschiedenis van Antwerpen. Brussel 1927-1937. 6 dln. 14 bdn.

dl. I. Jong Antwerpen. Van den oorsprong tot de vrijheidsbrieven 122 1.

dl. 11. De XIIIde eeuw. (Van de eerste omwalling tot de tweede).

dl. 111. Onder Hertog Jan den Tweede (1294-1312).

dl. IV. Onder Hertog Jan den Derde (1312-1355).
le. bk. Politische en economische orde.
2e. bk. De geestelijke orde.
3e. bk. Regesten, zegels, munten.

dl. V. Onder Vlaanderen (1356-1405).
1e. bk. Politische orde.
2e. bk. Economische en geestelijke orde.
3e. bk. Regesten.

dl. VI. Onder de hertogen van Burgondië-hertogen van Brabant (1406-1477).
le. bk. De poiitische orde.
2e. bk. De economische orde.

Goetschalckx, P. J. -Oorkondenboek der Witheerenabdij van S. Michiels te Antwerpen. Eekeren-Donk 1909. dl. 1.

[Wolters, J.] . Notice historique sen l'ancienne abbaye d'Averboden. Gand 1849.

Pirenne, H. Bibliographie de l'histoire de Belgique. Catalogue méthodique et chronologique des sources et des ouvrages principaux relatifs à l'hist. de tous les Pays-Bas jusqu'en 1598 et à l'hist. de Belgique jusqu'en 1914. Bruxelles 1931. 3e herz. dr. met medew. van H. Nowé en H. Obreen.

Ridder, A. de. La noblesse en Belgique. Etude juridique. Bruxelles 1901.

Overdr. uit „Pandectes Belges".

Marez, G. des. Le problème de la colonisation Franque et du régime agraire en Belgique. Bruxelles 1926.

Overdr. uit „Mémoires", 2e serie, IX.

Nélis, H. Archives de famille en Belgique. Bruxelles 1934.

Doninck, B. van. Obituarium Monasterii Loci Sancti Bernardi S. Ord. Cisterc. 1237-1900. Bornhemiensies 1901.

Heuterus, P. Rerum Burgundicarum. In quibus describuntur res gestae Regum, Ducum, Comitumq'utriusque Burgundiae; enz. Hagae-Comitis 1639, 1640. 2 dln. 1 bd.

Welvaarts, T h. 1. Geschiedenis van Corsendonck. Turnhout 1880, 1881. 2 dln.

Ketner, F. De oudste oorkonden van het klooster Bethlehem bij Doetinchem. Utrecht 1932.

Bijdr. van het Inst. voor middeleeuwsche gesch. der Rijksuniv. te Utrecht, XVII.

Rietschel, S. Das Burggrafenamt und die hohe Gerichtsbarkeit in den Deutschen Bischofsstädten während des früheren Mittelalters. Leipzig 1905.

Untersuchungen zur Gesch. der Deutschen Stadtverfassung, 1.

W[olters] , J. Notice historique sur l'ancien comté de Duras en Hesbaie. Gand 1855.

Blommaert, W. Les châtelains de Flandre. Etude d'histoire constitutionnelle. Gand 1915.

Université de Gand; recueil de travaux publ. par la faculté de phil. et lettres, XLVI.

Ganshof, F. L. Etude sur les ministériales en Flandre et en Lotharingie. Bruxelles 1926.

Overdr. uit „Mémoires", 2e serie, XX.

Vennekens, F. La seigneurie de Gaesbeek (1236--1795). Avec une introduction de G. Lockem. Affligem—Hekelgem 1935.

Fayen, A. Liber traditionum Sancti Petri Blandiniensis. Gand 1906.

Cartulaire de la ville de Gand, 2e serie, I.

Lokeren, A. van. Chartes et documents de l'abbaye de Saint Pierre au Mont Blandin à Gand, depuis sa fondation jusqu' à sa suppression. Gand 1868-1781. 2 dln. 3 bdn.

Catalogue de la bibliothèque de F. V. Goethals. Bruxelles 1876, 1878. 2 dln.

dl. 1. Livres.

dl. II. Manuscrits par A. Pinchart.

Oudheden en gestichten van Groningen en Groningerland, mitsgaders van het land van Drent: of beschrijving van de kerken, kloosters en godshuyzen enz. Uyt het Latijn vertaald en met aantekeningen opgehelderd door H. V. R. Leiden 1724.

W[olters], J. Recherches sur l'ancien comté de Gronsveld et sur les anciennes seigneuries d'Elsloo et de Randenraedt. Gand 1854.

Spilbeeck, W. van. Het Herentalsch klooster Onzerlieve-Vrouwen Besloten-hof der orde van Premonstreit heden St.-Josephsdal der Franciskaner penitentinnen. Averbode 1892.

Lauwerys, J. De hertogen van Hoogstraten. Brecht 1934. 1 dl.

dl. 1. Niklaas Leopold, Vorst van Salm-Salm, eerste Hertog van Hoogstraten, en zijne familie.

W[olters], J. Recherches sur l'ancien comté de Kessel et sur l'ancienne seigneurie de Geysteren. Gand 1854.

Musselyn, J. en J. Buysschaert. Geschiedenis van Ledeg'hem. Brugge 1912.

Cuvelier, J. De oorsprong der Leuvensche geslachten. [Gent 1933]. Kon. Vlaamsche Academie voor taal- en letterkunde, versl. en meded. Febr.-Maart 1933.

Verriest, L. Les archives départementales du Nord à Lille. Rapport de mission. Bruxelles 1913. dl. 1.

Niet verder verschenen.

Nélis, H. Cataloque des chartes du sceau de l'audience. Bruxelles 1915. dl. 1.

Chambre des comptes de Lille.

Corswarem, G. J. de. Mémoire historique sur les anciennes limites et circonscriptions de la province de Limbourg. Bruxelles 1857.

Overdr. uit „Bulletin de la Comm. centrale de statistique," VII.

Wolters, J. Codex diplomaticus Lossensis ou recueil et analyse de chartes servant de preuves à l'histoire de l'ancien comté de Looz. Gand 1849.

Verkooren, A. Inventaire des chartes et cartulaires du Luxembourg (Comté puis duché). Bruxelles 1914, 1915, 2 dln.

Faider, P. et H. Delanney. Mons. Préface d' E. Puissant. Mons enz. 1928.

Van derkinderen, L. La chronique de Gislebert de Mons. Bruxelles 1904. Nouv. éd.

Commission royale d'histoire.

[Wolters, J.] Recherches sur l'ancienne ammanie de Montfort, comprenant les communes de St.-Odilienberg, Echt, Nieustadt, Linne..... dans la province actuelle de Limbourg. Gand 1852.

Reyntens, 0. De gemeente Moorsel bij Aalst en hare geschiedenis. Gent 1892.

Cuvelier, J. Les origines de la fortune de la maison d'Orange-Nassau. Contribution à l'histoire du capitalisme au moyen age. Bruxelles 1921.

Overdr. uit „Mémoires", 2e serie, XVI.

Muller Fz., S. Lijst van Noord-Nederlandsche kronijken, met opgave van bestaande handschriften en litteratuur. Utrecht 1880.

Andreae, S. J. Fockema. Overzicht van oud-Nederlandsche rechtsbronnen. Haarlem 1923. 2e dr., herz. en bijgew. door A. S. de Blécourt en A. M. van Tuyll van Serooskerken.

Register van Academische dissertatien en oratien betreffende de geschiedenis des vaderlands, aanhangsel op het repertorium van verhandelingen en bijdragen. Leiden 1866.

Ridder, A. de. De la transmission des titres de noblesse aux Pays-Bas sous l'ancien régime. Bruxelles 1925.

Funck-Brentano, Fr. Le moyen age. Paris 1922.

Bets, P. V. Geschiedenis der gemeenten Oplinter, Bunsbeek en Hauthem. als ook der abdij van Oplinter. Leuven 1870.

Kuile, G. J. ter. Inleiding tot een oorkondenboek van Overijssel. Het begrip oorkonde, levering, besate, panding, athmaling en inleiding. Leiden [1935].

Proefschrift Leiden.

W[olters], J. Recherches sur l'ancienne avouerie de la ville de Ruremonde et sur les familles de Vlodorp et de Cortenbach, qui jadis furent investies de cette charge héréditaire. Gand 1855.

Vannérus, J. Les comtes de Salm-en-Ardenne 1029-1415. Arlon 1920. 1921. 2 dln.

Overdr. uit „Ann. de l'Inst. arch. du Luxembourg", L, LII.

Spilbeeck. W. van. Necrologium ecclesiae B. M. V. de Tongerloo ordinis Praemonstratensis. Tongerloae 1902.

Moreau, E. de. L'abbaye de Villers-en-Brabant aux XIIe et XIIIe siècles. Etude d'histoire religieuse et économique. Suivie d'une notice archéologique par R. Maere. Bruxelles 1909.

Secretan, E. Essai sur la féodalité; introduction au droit féodal du pays de Vaud. Lausanne 1858.

Vlaminck, A. de. Cartulaire de l'abbaye de Zwijvekelez-Termonde. Gand 1869.

Heer Gerrit van Egmond
en zijn nakomelingen,

door J. P. de Man.

Bij het nalezen van het belangrijke artikel betreffende de oudere ***van Egmond***'s in het Februarinummer van ons Maandblad, viel mijn aandacht op het — in kolom 61 — gestelde betreffende Heer ***Gerrit van Egmond.*** tweeden zoon van den onder Vlbis vermelden *Wouter* en van ***Beatrijs van den Doortoghe.***

Ik vond n.m. onder mijn aanteekeningen eenige acten, die het tot nu toe heerschende vermoeden omtrent het kinderloos sterven van genoemden Heer Gerrit te niet doen en die tevens eenig licht verspreiden ten aanzien van de overgangen van het goed van de Doortoghe [1]).

Ik wil daarom de bedoelde acten — voor zooveel noodig woordelijk en voor het overige in uittreksel — weergeven om daarna een fragment op te stellen over dezen tak der Egmond's.

[1]) Ned. Leeuw 1926, kol. 235--236.

In het „Repertorium van de leenen avn Egmond" [2]) vindt men op blz. 399 verso en volgende deze zeer belangrijke acte die tot opschrift draagt:

Hr. ***Gerrit van Egmont*** bij gifte van Hr. ***Jan van Egmont zijn broeder*** luidende:

„Ick ***Jan van Egmont, ridder,*** maak cond: dat ick ***Ger-„riden van Egmont mijnen brueder*** hebbe gegeven, geve „ende bewyse al dat ick an der ***Doirtoge*** hebbe gehadt „tot nu toe, in wat maniere dattet sy, daer 't vierendeel „aff eigen is end aen den vijff morgen lants ende een „halve die Hoeskin Arnt Hugensz. wijff in huerwaeren „heeft gelegen bij de Dartoge voirsz. daer de helft syn „eigen off is ende twintig pond 's jaers uyten tiende van „Zevenhuysen",

terwijl de schenker er nog de bepaling aan toevoegt, dat wanneer Gerrit huwt met instemming van hem, van ***Gerrit van Heemskerck „minen neve"*** en van ***Philips van Wassenaer*** in dat geval de genoemde jaarrente zal worden verhoogd met 30 pond 's jaars uit schenker's leenen.

Op deze acte volgt onmiddellijk:

Hr. ***Dirck van Egmont.***

Wij ***Aerent Hr. van Egmont enz.*** (verklaart te) beleenen „***Heer Dirck van Egmondt onse neve*** de hoffstede te „Doirtoge gelegen in den ambacht van Monster met alle „toebehooren ***zooals Hr. Gerrit syn vader het van den „Heer van Egmondt onsen vader te leen hield".***

's Dincsdach na St. Mattheus 1408.

„Item op deselve tyt verlijftocht ***Heer Dirck vrou „Heyndrick van Liesvelt, vrou van der Dertogen synen „wyve*** aen de mindere helft van den goederen Doirtoge „ende aen de mindere helft van de LXVII geerden lants.

„dit is Hr. Dirck verlyt, daer bij waeren Heer Willem „van Egmondt, Heer Gerrit van Egmont en Jonckheer „Willem.

„A° XIIIIc ende X negen dage in Aprille.

„Item dito *juffrouwe* ***Johanna Heer Dierck dochter van „Egmondt*** verlyt, daer ***Johan van der Leck haer man*** „hulde ende eede voor gedaen heeft in tegenwoordichheid „mijns Heeren mannen Florys van Alcmade, Florys Sy-„monsz en Gerrit Pietersz.

„A° XXXII opten XVIII dach in Junio (18-6-1432)."

Hierop volgt de beleening van hun zoon ***Adriaen van der Leck*** op 15-4-1450 „nae dode juffrouw ***Johanna*** voors.", terwijl een afschrift van dezen leenbrief vermeld staat op fol. 400 van genoemd repertorium: hierin wordt het goed nog nader omschreven als:

„die hoffstadt ter Doortoge met alle heuren toebehoeren „als sy gelegen is in den ambachte van Monster.

„Item noch sesten halven morgen lants gelegen in den „selven ambachte ende Haestigen Arent Huygenzoons „in huerwaerden plach te hebben ende daertoe seven en „tsestich geersen lants gelegen in den banne van Nieuwen „Niedorp [3]).

[2]) H. L. (Hollandsche Leenkamer) No. 274, Alg. Rijksarchief (A. R. A.).

[3]) Voor hen, die zich in het bijzonder voor dit leengoed interesseeren, deel ik nog mede, dat het na Adriaen's dood vererft *op zijn zuster juffrouw Gilles van der Leck,* daarna op *haar dochter Aleyt van Kijfhoeck* en van deze op *haar zoon Hr. Gerryt van Assendelft* om ten slotte te komen aan het geslacht *van Renesse van der Aa.*

Zie H. L. No. 274 fol. 400 en volgende en H. L. No. 275 fol. 956 verso en volgende (A. R. A.).

Het voorafgaande vindt mede bevestiging in het artikel in *Nijhoff's Geschiedkundige Bijdragen* 4e *reeks No, 9, bladz. 306-309* en het is nu ook mogelijk de oplossing te geven, destijds door de heeren Ds. Craandijk en Dr. Obreen tevergeefs gezocht.

Tot goed verstand van deze zaak deel ik in het kort mede, dat de Hr. Obreen den schrijver (J. Craandijk) in verband met diens artikel *van der Leck* in de Rotterdamsche Historiebladen en de daarin vermelde huwelijken van *Johan van der Leck* (ontleend aan v. Leeuwen's Batavia Illustrata) verwees naar den „Inventaris van het Archief van Schagen", verschenen in 1902 in de Verslagen der Rijksarchieven en waarin o.a. voorkomt als een der regesten:

„1430-5 September. *Dirc van Egmond,* ridder, schenkt „een 'huwelijksgift aan *Jan Dirc zijn oudste dochter,* die „in de echt vereenigd is met *Jan van der Lecke Heer „Dircksz. van der Lecke.*

Genoemde schrijvers vertrouwden dit stuk niet — te meer waar het geen origineel was — en wisten destijds met de plaatsing dezer personen geen raad,

De Hr. Craandijk zegt het stuk te Haarlem gezien te hebben en deelt daaromtrent nog mede dat het een copie was, het origineel bezegeld moest zijn door Hr. Dirck van Egmond en op diens verzoek mede door Willem, broeder tot Egmond, heer van IJsselstein, zijn neef.

De gift geschiedde met toestemming van Hr. Dirck's niet genoemde vrouw [4]) en betreft goederen te Rijswijk, te Alphen en 20 *morgen leengoed* te *Nieuwen Niedorp* in Westfriesland.

Jan Dirck is de oudste dochter, de tweede dochter *Heynrick Fije* krijgt goed onder Heukelom. De overige bepalingen zijn voor mijn artikel niet van belang, evenmin de verdere beschouwingen, welke Ds. Craandijk omtrent deze Egmond's houdt. Een oplossing vermocht hij niet te geven.

Een anderen zoon van Hr. *Gerrit* vond ik in een acte van 25 October 1398 [5]) en wel *Willem van Egmond,* die op dien datum werd beleend.

Deze acte luidt:

„Opten selven dach a° 98 [6]). verleyde mijn 'heer behou-, „delicke hem en enen yegelike syns rechts *Willem van „Egmonde* XVI morgen lands luttel meer of min gelegen „int Hageambacht. It. X morgen gelegen in Rijswijker- „ambacht. It. XVIII morgen lants in den ambacht van „Alphen ende een tiende tot Naeldwyc, die hem aenbe- „storven siin bi dode *Heeren Gerrits van Egmonde syns „vaders.*

„Te houden van minen Heere ende sine nacomelingen „Willem van Egmond voorn. en sine nakomelingen tot „sulke lyen als die brieven begrypen, die daer of syn, *be- „houdelyken vrouwe Jan Dirc, vrouwe van der Door- „toghe synre moeder* haer lyftochte aen die goede voorscr.

Ter nadere vaststelling van de persoon van de moeder van Hr. *Dirck* en *Willem* wil ik verwijzen naar een acte uit de Hollandsche Leenkamer [7]), gedateerd Dinsdach na O.L.V. dach Nativitas 1357 (12-9-1357), waarin men de beleening vindt van „*ver Agniessen van Oudtshoorne, vrouw van Hoe-*

lensteyn", waarna deze met toestemming van den leenheer het versterf van het leengoed regelt. Het leen zal vererven op *veren Machtelde, vrouwe van Raephorst* (d.i. Machteld van Oudtshoorn, gehuwd met Hr. Dirck van Raephorst) en ingeval deze vóór de erflaatster stierf op *Bartholomeus van Raephorst Mechteld's zoon.* Stierf Bartholomeus zonder wettige kinderen dan erfde *zijn zuster „Heeren Gherits wyff van Egmonde"* en haar kinderen, terwijl als ook dit gezin kinderloos stierf, de jongste dochter *Hazekyn van Raephorst zou* erven.

Vergelijkt men deze acte met het gestelde op bladz. 1053 van van Leeuwen's Batavia Illustrata betreffende de kinderen van Hr. *Dirck van Raephorst,* dan is tevens de aldaar gestelde toevoeging „alias van der Doortoge" verklaard.

Het is nu mogelijk de navolgende stamreeks op te stellen:

I. Heer *Gerrit van Egmond,* heer van de Doortoghe, baljuw van Rijnland en het land van Woerden a° 1357 [8]), zoon van *Wouter,* Hr. van Egmond en van *Beatrijs van der Doorfoghe,* geb. vermoedelijk ± 1320, sterft omstreeks 1397/'98, zeker vóór October 1398 [5]), huwt na 1338 [2]), vóór 1357 [7]) *Jan Dirc* (Johanna) *van Raephorst,* geb. ?, sterft na October 1398 [5]), 'dochter van Hr. *Dirck* en vrouwe *Machteld van Oudtshoorn* en zuster van *Bartholomeus van Raephorst.*

Heer *Gerrit van Egmond,* trouw aanhanger van Hertog Willem V en een der voormannen van de Kabeljauwsche partij, is blijkens een acte van 23-5-1350 nog geen ridder, wanneer hij genoemd wordt onder de edelen van deze partij [9]), echter wordt hij elders op denzelfden dag [10]) wel als zoodanig vermeld, zoodat er een zekere tegenstrijdigheid bestaat, ten ware hij op dien datum den ridderslag ontving.

Zeker is hij ridder 13-6-1352, wanneer de hertog hem „overhoofdman" maakt bij het beleg van het slot Poelgeest [11]).

Op 12-11-1352 draagt hertog Willem hem op, het slot te Rijnenburg aan de Rijndijk onder Hazertswoude voor hem te bewaren [12]).

Op O.L.V. dach Nativitas 1357 (8-9-1357) krijgt hij 5 morgen in het ambacht van Monster ten vrij eigen [13]), terwijl op 27-2-1360 Hertog Aelbrecht (als ruwaard van Holland) hem een woning in Leiden in leen geeft mits dit open herberg van den leenheer zal blijven [14]).

Hij wordt nog genoemd als *„oom"* en raadgever van Arnoudt Heer van Egmond op Maendach na St. Aechtendach 1370 [15]).

Uit bovenvermeld huwelijk ten minste 2 kinderen:

1. *Dirck,* volgt 11.
2. *Willem van Egmond,* beleend met een leen van Holland 25-10-1398.

Mij overigens onbekend.

II. Heer *Dirck van Egmond,* 'heer van de Doortoghe, geb. ?, dood na 5-9-1430, vóór 18-6-1432, huwt zeker vóór 1410 *Heyndrick van Liesvelt,* geb. na 1383, dood na 23-12-

4) Zecr verklaarbaar, immers deze was getocht aan de afgestane goederen.
5) H. L. No. 52 fol. 300 (A.R. A.).
6) Blijkens vorige acte 25 October 1398.
7) H. L. No. 27 E. L. 29 Cas C pag. 10 verso on 11 (A. R. A.), alsmede het artikel van Jhr. Mr. W. A. Beelaerts van Blokland in Nijhoff's Bijdragen 4e Reeks 10e deel pag. 258.
8) H. L. No. 27, fol. 13.
9) v. Micris II, pag. 778.
10) v. Mieris 11, pag. 795.
11) v. Mieris II, bladz. 809.
12) v. Mieris 11, bladz. 815.
13) H. L. No. 27, fol. 13.
14) v. Mieris III, pag. 118.
15) H. L. No. 274, fol. 527.

1431, dochter van *Gherit* van *der Woert*, heer van Liesvelt en van *Sophia van Hoekelum*.

Heer *Dirck van Egmond*, ridder vóór 1401, wanneer hij als zoodanig voorkomt als getuige bij de beleeningen van Daniel van Cralingen met een Egmondsch leen [16]); beleend met de hofstad te Doirtoge a° 1408, tocht zijn vrouw 9-4-1410 aan dit goed; getuige bij een Egmondsche acte van **14-5-14** 10 als leenman van den heer van Egmond [17]), nog in leven 5-9-1430 (zie hiervoren) en zeker overleden vóór 18-6-1432, wanneer zijn oudste dochter beleend wordt.

Vrouwe *Heyndrick van Liesvelt* treft men — behalve in de hiervoren aangehaalde acten — nog aan als gehuwd met *Dirck van den Doorfoge*. waarbij dus de feitelijke familienaam *van Egmond* niet vermeld wordt.

De desbetreffende acte is van 23-12-1431, wanneer *Willem, heer t Egmonde* en Johan, burchgrave van Montfoort uitspraak doen in een geschil tusschen haar en haar broeder [18]).

Uit bovenvermeld huwelijk 2 dochters [19]):

1. *Johanna (Jan Dirck) van Egmond*, vrouwe van de Doortoghe, geb. ?, dood vóór 15-4-1450, huwt vóór 5-9-1430 *Jan van der Leck* [19]), zoon van Heer *Dirck* en van vrouwe *Gillys van Cralingen*, geb. ?, dood vóór 10-7-1472 [20]).
2. *Heynrick Fije van Egmond*, vermeld in haar vaders testament 5-9-1430, mij overigens onbekend.

Het overzicht in kolom 63 en 64 van dezen jaargang kan nu als volgt worden aangevuld:

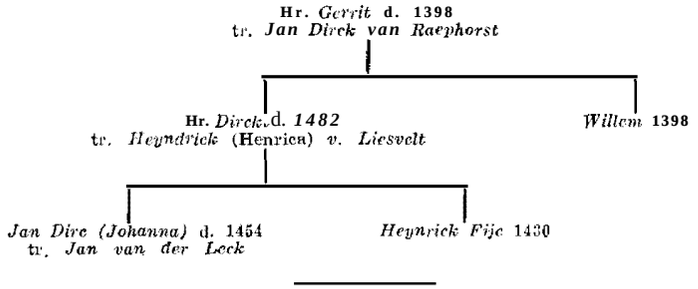

De herkomst **en de eerste generaties van het geslacht**

Lieftinck,

door H. MIJNSSEN.

Waar de Saksische uitgang van den naam *Lieftinck* aanleiding gaf tot de veronderstelling, dat de bakermat der familie Lieftinck waarschijnlijk in het Oosten van ons land gezocht- moest worden, werd dit vermoeden versterkt door een vondst op het Rijks Archief te Arnhem.

In de Bijlagen van het Visitatieboek van 1557 [1]), waarin o.a. voorkomen afschriften van akten betreffende hoorige goederen, van 1326-1555, komt onder No. 89 een akte voor van 1509 „dess daeges na dess Hilligen cruss dach" [2]), (die ik later in zijn geheel zal weergeven), waaruit blijkt, dat het hoorige goed „Lyefftinck", gelegen binnen Exel onder Lochem, met zijn bezitters: *Reynt Lyefftinck* en zijn zonen *Herman, Wolter, Meijnt* en *Dirick*, en *Berthen*, zijn dochter, door Karel, hertog van Gelderland, van de hoorigheid „gevrijt" is.

Waar nu *Wolter Lieftinck*, de stichter van den Utrechtschen tak [3]) onder zijn zes kinderen een zoon *Reinier* had, troffen mij in bovengenoemde akte de namen *Reynt* en *Wolter*, en het onderzoek heeft ook uitgewezen, dat het goed Lieftinck te Exel inderdaad de bakermat is van het geslacht Lieftinck.

Deze *Wouter Lieftinck*, stichter van den Utrechtschen tak, was niet te vinden in het Burgerboek van Utrecht, dat 1580 aanvangt en men raadde mij daarom aan, te zoeken in de Buurspraakregisters, waarin tusschen andere akten, telkens lijsten van nieuwe burgers voorkomen.

In deel 1560/68, in het jaar *1565* staat hij ingeschreven „des Saterdachs den 3en february" onder „Nyborgeren", als „ *Wouter Lieffinck*, apteker van *Devenfer*".

Waar Deventer de stad was, waar de Lochemers naar toe trokken, om er handel te drijven en men nù nog in den Achterhoek zegt: „Lochem spoort op Deventer", was het niet onmogelijk, dat een of meer zonen van het goed Lieftinck zich te Deventer hadden gevestigd en daar burger waren geworden,

Het oudste Register van de Nieuwe Burgers van Deventer bevindt zich in een Register van Verpachtingen der Accijnsen, Landerijen etc., van **1420-1540.**

Van **1540** terugzoekende vond ik de volgende inschrijving:

„Dese nabescreven sint burger geworden anno XIX [4]) „post petri Camerarii Mouwick Swaefken:

„*Wolter Liefffinck* iiii s. burge *Loedewich Huberfsz*".

Er stond helaas niet bij, waar hij vandaan kwam, maar bij voortgezet onderzoek vond ik nog een tweeden Lieftinck, n.l. in 1506:

„Burgerschap".

„Anno sexto [5]) post petri".

„*Derck Lieffinck* wthden kerspel van *Lochem*".

„2. s. burge *Reynt Oynck*".

In de akte van 1509, waarbij het goed Lieftinck van de hoorigheid „gevrijt" werd, komen onder de zonen van *Reynt Lyefftinck* te Exel onder Lochem, een *Wolter* en een *Dirick* voor, en het was dus niet onwaarschijnlijk, dat deze beiden naar Deventer waren getrokken, terwijl het een open vraag blijft, hoe *Derck Lieftinck* het burgerschap kon verwerven, terwijl hij nog *hoorig* was.

Om zekerheid te krijgen, moest er verder gezocht worden en wel in het rechterlijk archief van Deventer. Het onderzoek in de transportregisters of Renunciatieboeken van Deventer heeft niet alleen bewezen, dat *Wolter Lieftinck*. die in 1519 burger van Deventer werd, de zoon was van *Reijnt Lyefftinck*, bezitter van het goed Liefftinck te Exel, doch tevens, dat hij de grootvader was van *Wolter Lieftinck*, den stichter van den Utrechtschen tak.

Uit hetgeen nog volgt, moge dit bewezen worden.

Daar ik nog meer bijzonderheden hoopte te weten te komen van het goed Lieftinck, bleken er nog vroegere visitatieboeken

16) H. L. 274, fol. 563 verso.
17) H. L. 274, fol. 432 verso.
18) H. L. 62, fol. 157/158 en Batavia Illustrata, pag., 1179.
19) Zie voor 'deze ook het artikel van Jhr. Mr. W. A. Beelaerts van Blokland in Nyhoff's Bijdragen 4e Reeks, 10e deel, pag. 248, 249.
20) Nassau Domeinen. Leenregister No. 6462, fol. 25v, wanneer hun zoon *Adriaen* beleend wordt met vaderlijk goed. Zie voor *van der Leck* en *van Cralingen* ook het artikel van Ds. J. Craandijk in *Rotterdamsche Historiebladen* 3e Afd., le Deel, pag. 496 en volgende.

1) Rijks Archief te Arnhem: Inv. Gelderse he Rekenkamer No. 1120.
2) Den 4. Mei 1509.

3) In Nederlands Patriciaat, jrg. 1912, bl. 250, wordt zijn zoon, Jacob, als stichter v. d. Utrechtschen tak rermcld.
4) 1519.
5) 1500.

te zijn van de hoorige goederen in de graafschap -Zutphen, n.l. een van 1532, van 1531 en een van 1488.

De akten uit deze visitatieboeken, alsmede uit dat van 1557 volgen hieronder chronologisch en in hun geheel, daar zij als bewijsmateriaal kunnen dienen, doch eerst nog een enkele mededeeling, betreffende het visitatieboek van 1557.

Volgens Codex Gelro Zutphanicus (Deel 11, bl. 330 en vlg.) vaardigde Koning Philips II op 18 Sept. 1556 een placaat uit, om te doen visitatie over de Hofhoorige goederen, enz. Hoewel het volgens dit placaat een oud gebruik was, om alle 8 of 10 jaren de hofhoorige goederen enz. te visiteeren of wel te houden „een generale visitatie ende Hofgerechte", was sedert de regeering van Karel V een dergelijke visitatie in de Graafschap niet gehouden, „mits welcken onse domeynen „ende gerechtigheijt dagelicx verduysteren ende vervreemden".

Voor deze visitatie stelde Philips 11 een commissie aan, om de voorz. visitatie en Hofgerecht te doen houden over de hofhoorige goederen enz. in de Graafschap en Veluwe ze te visiteeren, bezichtigen, „inganck, titel, segel, brieve, alle be- „wijs, ende bescheijt van den geenen, die in gebruijck heb- „ben, te eyschen, hoe sij aen der goederen gebruick ge- „kommen sijn", etc.

En zoo werden zij, die hoorig waren in den Hof van Hengelo, waartoe o.a. het goed Lieftinck behoorde, opgeroepen, om aldaar te verschijnen op 5 Juli 1557 voor genoemde Commissie, om hun goederen te laten opschrijven en „elck synen „ende synre kinder kersten naem"; en „of iemandt vermeyn- „de synen guede gevrijdt te wesen, sullen daer af schyn ende „bescheyt brengen".

In het oudste Visitatieboek, dat van 1488 [6]) komen de volgende twee inschrijvingen voor:

Fol. 2. „Liefftinck is eyn hoffhorich guet miins G(enedi- „gen) heeren, hoerende in den hoff toe Hengell, ind „besitt nu *Reynt Liefftinck*, die dair oick horich ind „loedich nae is; int hefft geha(t) eyn husfr(ou), ge- „heiten *Ermgart;* ind die is gestorven ind dair hefft „he by nae beholden VII kynder, geheiten *Herman, „Lambert, Wolter, Meynt, Derick, Gertrudt* ind *„Berte,* tsaemen (octo?).

N(ota) „Item hefft eyn suster geheiten *Euetse* ind wondt op „Lenderinck ind segt, dat sie gewisselt sy, te presen- „(tieren?) den brieff, by tyden Wolter Dempincx.

„Item siin suster *Fenne* wondt op die Eeckt ind „w(isselde?) ; in oer stede quam *Armgart Liefftinck,* „per [computationem?] Schymmelpenninck anno' „Lxxii, ut per literam".

Met *Armgart Liefftinck,* die gewisseld had met *Reijnt Liefftincks* zuster, *Fenne,* en in haar plaats kwam, wordt zeer waarschijnlijk 'bedoeld *Reynt Liefftincks* vrouw, *Ermgart,* die blijkbaar tot een anderen Hof behoorde, of dienstvrouw was. Daar *Reynt Liefftinck* niet mocht huwen buiten de „echt" [7]), d.i. 'buiten den kring der tot één en dezelfde Hof behoorende hoorigen, zal *Ermgart* daarom gewisseld hebben van stand met *Fenne Lieftinck.*

Voor zulk een wisseling van stand was men een betaling schuldig, welke post ik echter niet heb kunnen vinden.

Hoewel niet met zekerheid te zeggen, is het niet onwaar+

6) Rijks Arch. Arnhem: Visitatieboek van de hoorige goederen in de Graafschap Zutphen, 1488 (hertogelijk archief, hoorige goederen).

7) *Codex* Gelro Zutph. — Deel I, bl. 255: hofrechten van Hengelo, art. XXXII.

schijnlijk, dat het huwelijk van *Reynt Liefftinck* en *Armgart* ongeveer 1472 zal hebben plaats gehad. In hetzelfde Visitatieboek van 1488 komt op folio 2 verso een inschrijving voor, waaruit blijkt, dat het goed Liefftynck ook tynsgoed was:

„Liefftynck is ouck eyn tynssguet inden hoff toe Hengel1 „inde gifft jarlix op Simonis Jude Viiij olde flemsch. Ind die „tynsman dar aff is *Reynt Liefftynck".*

In het Visitatieboek van 1557 [8]) komt een inschrijving voor van 6 Juli 1557, waaruit blijkt, dat de bezitter van het goed Lieftinck ook in dat jaar een *Reynt Lieftinck* was, die waarschijnlijk een kleinzoon was van Reynt Lyefftinck, die het goed in 1488 bezat:

„Lyftinck.

„Opten 6en July LVII is hier van gecompareert *Reynt „Lieftinck,* die dit goet besit et ex hibuit litteras Caroli in „date des anderdaechs nae heylich cruysdach, *anno xvc xxix,* „daeraff copie aende liache, daerby blijckt, dat dit goet mitten „persoonen vande hooricheyt ende gehalt eens dienstpeerts „gevrijt is, mit reservatie van de renten, ende worden dese „renten betaelt ende gerekent".

Het jaar 1529 moet een verschijving zijn voor 1509, zooals blijkt uit de acte voorkomende in de Bijlagen van het Visitatieboek van 1557 [9a]): Bovendien bevindt zich op het Rijksarchief te Arnhem van die acte, waarbij Lieftinck „gevrijt" wordt, nog eene copie [9b]), eveneens gedateerd van 2509. In de jaren 1508-1510 waren zéér vele goederen vrijgemaakt door den hertog van Gelre, die toen gebrek aan geld had. De oorspronkelijke akte is waarschijnlijk te vinden in het archief van Ampsen, waartoe Lieftinck later behoord heeft, of is in het bezit van de tegenwoordige eigenaars van Lieftinck, die het thans bewonen. De copie ervan moge hieronder in zijn geheel volgen.

„Lieftinck".

„Wij Kaerll vanden Genaden Gaedtz Hartoich van Gelre „etc. ind Greve van Sutphen, doen kont, soe dat gueth ge- „heiten *Lyefftinck,* met allen syne rechten ind toebehoir, in „unsen kerspel1 van Lochem, bynnen die Buyrschappen van „Exsell gelegen, toebehoerende *Reynt Lyefftinck* met synen „sonnen, *Hcrman, Wolter, Meynt* ind *Dirick,* ende met *„Berthen,* syner dochter, eyne horich gueth, unser, ind unser „Heerlicheit verplicht, dair van die horicheith veltgainde ind „veltflietende [10]) genompt is, desshalve *Reint* ind syn kinderen „vs. offte die ghoene, die idt selve gueth gebruecken willen, „unss ind onse heerlicheith met alsulcken vursz. horicheit ge- „lodicht, ind met gehaelde eyns dienstpeerts bewant ende „verplicht moeten syn, bekennen wij, Hartoich vs., voir unss, „onse Erven ind nakomelingen, dat wij ther oithmoediger „beden etzlicker unser ffrunde, ind omb eyne gunst uns te „wille gedain is, den selve Reynt met synen kinderen ind „hoeren Erven ind nakomelingen, ind dat Gueth vs. met alle „synen rechten ind toebehorn, benaedt hebben ind benedigen

s) Rijks Archief Arnhem: Archief Geldersche Rekenkamer. Inv. 1119, folio 82.

9a) Rijksarchief Arnhem „Archief Geldersche Rekenkamer Inv. Dl. 1 No. 1120; 89.

9b) Archief Geld. Rekenkamer. Inventaris Dl. 1, No. 416 (bijl. 78). In margine staat hierbij aangeteekend: „Geexhibeert per *Reynt Liefftinck* xxen Octob(ris) xlviii (1548).

10) In de oorspr. acte zal wellicht „velt fliegende" gestaan hebben, zie Codex Gelro Ztuphanicus, Dl. I: 256: „wanneer een man, hoorig zijnde „in den Hove te Hengelo, sterft, en niet de vrouw, dan komt den Heer „toe de helft van het veldgaende en veldvliegende levende have."

„ende sulcke vs. horicheit ind loedicheit ind oick dat gehalde „des dienstpeerdts vs. guytschelden ind gefryet hebben, „guytschelden ind vrijen, in crafft dis brieffs ind hebben dat „vs. guet gemaickt ind inhailt disselve lathen maicken eyne „tynsgueth unser ind unser Heerlicheit vuers: in onsen hoff „thoe Hengell, jaerlix up sente Symon ind juden dach nae „oldergewonten met negenderhalven vlemsch toe vertinsen, „alzoe dat Reynt ind syne kynder met oren Erven ind na„komelingen vurss:, voirtan idt vs. gueth met allen synen „Rechten, ind toebehoiren hebben ind gebruecken, oick myt „genieten sullen sulcke rechtz ind vryheden id sy dat zelve „guet toe versetten, toe verkopen, ind anders oiren willen dair „met toe moegen doen, as ander unse dienstluede in unser „Graeffschap van Sutphen met oren erfftinsgueden, die van „unsen voiralderen offte van unss gefryet syn, te hebben, „t doin ind toe genieten plegen, beltlick uns doch unser „Renthen wy andat selve gueth jairlix hebben, soe bevelen „wy dairomme unsen amptman, Schultz ind Renthmeyster „unss lantz van Zutphen tegenwoirdich ind thoekommende, „dat sie den vs. Reyndt, syne kinder, oren Erve ind nako„melingen by deser unse vryheith hailden ind doen haelden, „sunder onne dairaen ennich indracht, hinder offte letzel to „doin off lathen geschien, want dyt unse meyninge is, ind „willen t alduss gehailden hebben. Ond offtz saicke weer, dat „Reynt en(de) synen kynderen off horen Erven ind nako„melingen vs. desshalven voirder vestenisse van uns offte „unse Erven ind nakomelingen to doin hadden, gelaeven wy „hoir voir unss, unsen Erven ind nakomelingen toe allen tie„den, tot oiren gesynnen doin verleenen. Sunder argelist in „oirkunde hebben wy Hertoich vss. unsen zegel1 voir unss, „unsse erven ind nakomelingen van unser Rechtz wettenheith „andessen unsen brieff doin ind hieten hangen in den jair uns „Heren duysent vyffhundert ind neghen dess daeges na des „Hilligen cruss dach Inventionis".

„Ondergeschreven staet *Charles*".

Copia uuth syn principaell ind accordiert ad verbum. Ons tegenwoirdich
Gerardus Meyster Dirx
Gerichtsschriver.

Blijkens een inschrijving in het Visitatieboek van 1531 [11]), was de oude *Reynt Liefftinck* toen reeds overleden:

„Lochem. *Lyefftinck.*

„Item dat guet vurss. *Lyefftinck* hiefft ons gen(edige) „l(ieve) here gevryet mit ses personen, dairvan zyn ff(urst„licke) g (enaide) ontfangen heb (be) n soeven veerde11 gul„den; ind, soe men verstait van den Rentmeister vuerss; solde „mijn genedige lieve here van dess vaeders versterff alleyne „gecregen heb(be)n anderhalf hondert golden g; ind na „dattet gefryet was, had men dat eycken holt dairaff ver„koufft, datselve oeck geweerdiert op drie hondert golden „gulden".

Dat de Rentmeester het betreurde, dat het goed Lieftinck gevrijd was, blijkt ook nog uit een inschrijving uit het visitatieboek van 1532 [12]), Folio 56 verso.

„Geniet. *Lyefftynck* .....*..
1 varken.
1 molder korns.
IIsc. viii d.

Nota. „Vur(e)en cleyn gevriit off „vur VII veerde11 gulden sess „personen ellick, dair sommich„ge aff (en(de) vurthgevaeren „alleen durch versterff meer „geg(even) gehadt solden heb„ben ind noch aever duyssent „golden gulden gelden moegen. „Ind iss noch een dochter in „den leven, die voel1 kynder „heefft".

De renten en tynsen, die, jaarlijks door het goed Lieftinck betaald moesten worden aan den Hof te Hengelo, kan men terugvinden tot 1395.

In de Landrentmeestersrekeningen van Zutphen tusschen 1383 en 1394 komt geen lijst van renteplichtige personen onder Lochem voor, doch in die van 1382-1383 onder „Opbeuren van Renten" buiten Lochem o.a.:

„Item *Wolter Lieverinck* ..... 1 "
„Item *Heyne Lievetinck* ..... 111"
„Item *Werner Lievetinck* ..... 1 "

Deze namen staan echter buiten het verband der genealogie Lieftinck. Misschien was bovengenoemde *Heijne Lievetinck* dezelfde als een *Henric Lieftinck*, vermeld in een lijst van personen, voorkomende in een klein smal boekje uit den jare 1401, getiteld: „Monsterrol van de weerbare manschap in de „graafschap Zutphen", bl. 22: [R. Arch. Arnhem. Hert. Arch.]

„In den Ampte van Lochem:
„Perde ende harnissche tot Eghesle.
„Ith(em) *Henric Lieftinck*, 1 pt. xxgul, 1 pans: Gelre".

Deze *Henric Lieftinck*, die te Exel woonde, waarbinnen ook het goed Lieftinck gelegen was, moest dus, zoo noodig, den hertog van Gelre met een paard en een harnas (pantser?) ten dienste staan.

Hoe en of deze *Henric Lieftinck* familie was van *Reijnt Liefftinck*, die het goed in 1488 en 1509 bezat, is mij niet bekend.

Wèl komt in een Rekening van de Rentmeesters der Zutphensche domeinen, loopende van St. Marg. 1481-St. Marg. 1482 [13]), een oudere generatie van *Reynt Liefftinck*, namelijk zijn vader voor onder: „ontfanck van den verstarve koirmede „ind opkoemijngen van den hoerigen ind koirmedigen lueden „in der Greeffschappe gevallen:

„In den Kerspel1 van Lochom is gestorven:
„*Wilhem Liefftynck*, koirmedtz indt die koir was eyn osse „ind kofft *Reynt Liefftynck*, syn soene voir vi Rh. gl., hyr „was by Goissen Warnssynck die peynder".. ....

Waar *Wilhem Liefftynck* keurmedig was, (d.i. geboren van een hoorigen vader en een moeder, die dienstvrouw of vrije was), en dus niet meer woonde op het goed, waar hij geboren was, noch op een ander hoorig goed, is het niet uit te maken, waar hij dan wèl woonde, en ook niet, welke redenen hem ertoe bewogen hebben, het beheer en het gebruik van het goed Lieftinck over te doen aan zijn zoon Reynt.

Een jaar ongeveer na het overlijden van zijn vader moet *Reynt* Liefftynck zijn vrouw hebben verloren volgens de reke-

11) Rijks Archief Arnhem. Hertogelijk archief: „hoorige goederen" — folio 84.
12) In denzelfden band als het Visitatieboek van 1531.
13) Rijksarch. Arnhem. Hertogelijk archief: Rekeningen van Joh. en Bernt van Holthuesen 1477-1492).

ning [14]), loopende van St. Marg. 1482-St. Marg. 1483, inhoudende dat:

„In denselven kerspel1 [15]) is gestorven *Armgart Liefftynck* „ind hoirden inden *hoff to Hengel2* ind vererffde mynen ge„nedigen Heren nyet mer dan eynen olden vlems".

Dat deze *Armgart Liefftynck* hoogstwaarschijnlijk *Reijnt Liefftyncks* vrouw geweest is, vindt zijn redenen hierin, ten 1e dat zij als *overleden* genoemd wordt in het Visitatieboek van 1488; ten 2e dat uit bovenstaande acte blijkt, dat zij *gehuwd* was, want volgens de hofrechten van den Hof te Hengelo, kreeg de Heer „alleen een oude vleemsch", als de *vrouw* van een hoorig goed stierf [16]), en ten 3e omdat uit de acte blijkt, dat zij hoorig was in den hof te Hengelo, waartoe Liefftynck behoorde.

Reynt Liefftynck zelf moet gestorven zijn tusschen 1509 (het jaar, waarin Liefftynck „gevryt" werd) en 1531, daar in het Visitatieboek van 1531 sprake is van „vaeders versterff". Wie hem als bezitter van het goed Liefftynck is opgevolgd, was niet goed uit te maken, daar de reeks van tynsboeken uit de graafschap niet aaneensluitend is.

In een tynsregister van 1549-1563 komt als zoodanig voor onder Lochem een *Reynf Lieftinck,* die van 1549 tot en met 1563 jaarlijks „VIII½ vlems" betaald heeft [17]); in 1583 staat het nòg op zijn naam [18]), terwijl hij ook in 1557 in het Visitatieboek van dat jaar als bezitter genoemd wordt.

Vermoedelijk was deze *Reynt Lieffinck* een kleinzoon van ***Reynt Lyefffynck,*** die het goed in 1488 en in 1509 bezat: het is echter niet met zekerheid te zeggen.

Als oudste ***zoon*** van den ouden *Reynt,* zal *Herman Liefftinck* zijn vader als bezitter van Liefftinck waarschijnlijk zijn opgevolgd. Daar hij blijkens later te noemen gegevens kinderen gehad heeft, zou hij de vader geweest *kunnen* zijn van bovengenoemden jongen *Reynf,* doch met zekerheid is dit niet te zeggen.

In een „Register van alle erftynsen, onder het rentambt „Zutphen verschuldigd, door den rentmeester met behulp van „de onder hem berustende tynsboeken samengesteld en aan „de Rekenkamer toegezonden in 1686" [19]), komt op folio 8 voor:

„Erfftins binnen Hengelo op
„Simeonis et Judae Apost".

„Lyftinck to Lochem ..... viiij vlaems."
„*Reynt* ***Lyftinck,*** nu *Herman Lyffinck.*
„Modo *Lambert Lyfftinck Hermans,*
„Modo ***Gerrit*** *Lyfftinck* voor de helfte".

De eerstgenoemde, ***Reynt Lyftinck,*** zal waarschijnlijk dezelfde zijn, als die genoemd is in de tynsregisters van 1549-1563 en 1583 en in het Visitatieboek van 1557. Of hij de vader was van den daarop genoemden *Herman Lyftinck, was* niet uit te maken, daar de protocollen van Opdrachten van het Schoutambt Lochem eerst met 1616 aanvangen.

Deze *Herman Lyftinck,* gestorven vóór 28 Februari 1620 [20]), was de vader van ***Lambert*** *Lieffinck,* die op 2 Mei 1634 [21]) aan *Geert Lieftinck Lambertszoon,* en *Lutgert* zijn vrouw, het halve goed Lieftinck, gelegen in Exel, opdroeg.

Op 18 Februari 1638 [22]) verkoopen ***Jan*** *Liefftinck* en *Aeltien,* zijn vrouw, aan ***Jan ten Berenpas*** en *Enneken* ***Frysen,*** echtelieden, hun aandeel van het goed Lieftinck, hun aangeërfd van ***Lambert*** en *Gerrit Liefftinck,* zaligen vader en broeder van voorn. ***Jan*** *Liefftinck.*

Bijna anderhalf jaar later moet het resteerende deel van Lieftinck óók verkocht zijn aan ***Johan ten*** *„Perenpas",* want volgens een acte van 21 November 1639 [23]) bekende dese en ***Eeneken„ Vriesen",*** zijn vrouw, wegens zekeren verkoop van 18 Juli 1639, schuldig te zijn aan de voogden van de onmondige kinderen van zal. ***Lambert*** *Liefftinck,* alsmede aan zijn weduwe, *Henrixken Ross, 275* carolus gulden, waarvoor hij tot onderpand geeft het goed Lieftinck onder Exel.

Volgens het Verpondingskohier van Exel van 1649/50 [24]) behoorde toen Lieftinck te Exel aan ***„Jan Ros, alias Berenpas",*** die wellicht een familielid was van ***Henrixken*** *Ross,* de derde vrouw van *Lambert Liefftinck* [25]).

Vanaf 11 Maart 1663 [26]) wordt „Lieftinck" langzamerhand door de familie ten Perenpas (Berenpas) verkocht aan „den „Hoogh Edl. geb. Heer *Gerhardt Johan Naegell tof Olden ende Nieuwen Amssen",* aan wiens geslacht het bijna drie eeuwen heeft toebehoord, totdat het eenige jaren geleden verkocht is aan hun pachters, genaamd Nieuwkamp. Volgens een mededeeling van een lid dezer familie moet deze er, waarschijnlijk door vererving in de vrouwelijke lijn, reeds bijna drie eeuwen op wonen. De nieuwe boerenhofstede draagt den naam „Lieftink" in den gevel.

Om nog eens terug te keeren tot de kinderen van *Reynf Lyefftinck* en *Armgart,* genoemd in het Visitatieboek van 1488, zijn de tweede en vierde zoon, met name *Lambert* en ***Meynt*** *Lyefftinck* nergens teruggevonden, doch wel, zooals reeds gezegd, *Wolter* en *Derck Lyefftinck,* die respectievelijk in 1519 en 1506 burger van Deventer werden.

Daar bij de burgerinschrijving van *Wolter Lyefftinck* de plaats van herkomst niet vermeld stond, was het raadzaam, het rechterlijk archief van Deventer te raadplegen, en allereerst de transportregisters of Renunciatieboeken, daarnaast ook eenige Attestatie-boeken. Blijkens dit onderzoek huwde *Wolter* ***Lyeftinck*** vóór 15 April 1518 [26a]) met *Lyze Huberts,* daar hij op dien datum „dat erve ende huyss" kocht, gelegen te Deventer in de Rijckmanstraat op den Berg, tusschen *Meynt* ***Enderinck*** en *Peter* ***Becker.*** In de Rijckmanstraat be-

---

14) Rijksarchief Arnhem. Hertog. archief: Rekeningen van Joh. en Bernt van Holthueson, 1477-1492.
15) Lochem.
16) Codex Gclro Zutph. Dl. 1: 256.
17) Rijksarchief Arnhem: Archief Geld. Rekenkamer: Inv. No. 1130, Folio VII.
18) Rijksarchief Arnhem: Archief Geld. Rekenkamer: Inv. No. 1132, Folio VII.
19) Rijksarchief Arnhem: Archief Geld. Rekenkamer: Inv. No. 1135, Folio VIII.

20) Protocol van opdrachten v. h. Schoutambt Lochem 1616/'24; fol. 80 v°; geschil tusschen *Lambert Lieff tinck* en *Hendrick Greven* (eigenlijk *Lief ftinck* geheeten) zijn broeder. betreffende het kindsdeel van het goed Liefftinck, dat laatstgenoemde toekomt.
21) Prot. v. opdrachten v. h. Schoutambt Lochem 1631/50, fol. 25, Rijksarch. Arnhem.
22) Prot. v. opdrachten v. h. Schoutambt Lochem 1631/'50, fol. 57 verso, Rijksarch. Arnhem.
23) Prot. v. opdrachten v. h. Schoutambt Lochem 1631/'50, fol. 71 verso, Rijksareh. Arnhem.
24) Rijksarchief Arnhem : Verpondingskohier Schoutambt Lochem 1649/'50: Exel, fol. 38.
25) Den 7 Juli 1583 ondertrouwde te Lochem een, *Lambert Lieftynck* met *Gertken ten Broecke.* Of deze dezelfde persoon was als Lambert Liefftinck bovengenoemd, is niet gebleken. Deze laatste huwde drie maal. Zie genealogie.
26) Protocol van het Schoutambt Lochem 1664/1685; folio 5: In een acte van 13 Juni 1664 wordt de verkoop van 11 Maart 1663 genoemd.
26a) Renunciatieboek van Deventer 1517/'24, bl. 116.

zaten zijn schoonouders, *Hubert Johans* en *Griete* óók een huis, in ieder geval sedert ± 1498 [26b]), en op 17 Juni 1521 kochten zijn broeder *„Derick Liefftinck"* en zijn huisvrouw, *Elze,* daar een huis, tusschen Kuerkampsganck en *Willem opten Oirdt* [27]).

Op 1 Juni 1529 was er een zaak hangende tusschen *Wolter Lieftinck* en *Gherardus en Otte Loedinck* [28]), betreffende voorgeschoten vracht, meegekomen in een schip met „Bergher gude" in het jaar 1527.

Wolter Lieftinck en zijn vrouw *Lize Huberts* moeten reeds vroeg overleden zijn, daar hun eenig nagelaten zoon, *Reynt Liefftinck* ±11/23 Mei 1531 [29]) het onderstaande testament maakte:

„*Reynt Liefftinck,* seliger *Wolters* soenne, hefft bewegen, „soe als hie van meninge is to Bergen in Noirwegen te reysen, „weert saeke, dat hie sonder blijvende gebuerte afflyvich „worde, wil hie dat syn oelde moder, *Griete Hubertz,* syn erff- „genaeme wesen sel. Ende weert saeke, dat die dan uth der „tyt werden wil, hie dan syn moye, *Mijnte,* in oer stede staen „sel ende sie sel dan uthtichten syn andere moyen, gen(an)t „*Gertruydt* ende *Berthe,* elck X horn gul(den), ende saliger „*Herman Liefftincks* kynderen tsamen X horn gl. ende Loede- „wich synen Oem oick X horns gl."

Deze akte is niet gedateerd, doch staat tusschen acten van 11 en 23 Mei 1531. Uit een later te noemen akte, blijkt, dat *Reynt Liefftinck,* toen hij bovenstaand testament maakte, nog een kind was van ongeveer 12½ jaar, waarschijnlijk na het overlijden zijner ouders opgevoed bij zijn Tante, *Mijnte Huberts* en zijn grootmoeder van moeders zijde, *Griete Hubertz,* wier zoon, *Lodewich Hubertz,* en schoonzoon, *Bernt Dapper,* gehuwd met haar dochter *Mynte Huberts,* voogden waren over haar kleinzoon, *Reynt Liefftinck.*

Zijn „andere moyen", n.l. *Gertruydt* en *Berthe* en zijn Oom „saliger *Herman Liefftinck"* waren zijn tantes en oom van *vaders* zijde, welke namen wij alle drie terugvinden in het Visitatieboek van 1488.

De reden, waarom *Reynt Liefftinck* naar Bergen in Noorwegen wilde reizen, blijkt uit een akte van 30 Mei 1532 [30]), die hieronder volgt:

„*Loedewich Hubertss* ende *Bernt Dapper,* alse mombers „des naegelaten kyndes saliger *Wolter Liefftinck, Reynt* gnd., „ende kanden, dat *Johan Tousleger* hem tot behoeff des sel- „ven kyndes guetlick hefft vthghericht, vernueght ende be- „taelt van alle dat ghenne, dat hie hyr int lant ghebracht hefft „der masschap angaende, die *Johan* myt saliger *Wolter* ghe- „hadt hefft, daervan dat sie den selven bedancken gueder „betalinghe. Ende wes noch to Barghe in Noirwegen is „schult, inschult, rede ende onrede, sullen sie myt malckan- „deren uthdeyle behalven die huysinghe [31]) myt oer tobe- „horen to Barg'hen wesende.

„Actum Martis post Sacramenti."

Twee jaar na het kindertestament van 11/23 Mei 1531 maakte *Reynt Lyfftinck* er weer een, doch niet voordat hij „*Lodewich Hubertz, Bernt Dapper* ende *Peter Boynck,* zijne mombaren", op Dinsdag 25 Mrt. 1533 [32]), „alsulcke mom- bairtsche opgesecht" had en „wederroepen alsodaine gyfftinge „als hij zijne mombairs vursz. ende *Mente Hubertz* off anders „in segel ende brieve off anders gedain mach hebben in eniger- „wijss, want die gyfftinge in zijne kyndes iaren geschiet is".

Op 4 April 1533 [33]) deed *Loedewich Hubertze,* als momber van *Reynt Lyfftinck* voorz., rekening en verantwoording van het beheer der nalatenschap zijner ouders. Veertien dagen later zette hij deze afrekening voort, welke gevolgd werd door die zijner zuster *Mijnte, Bernt Dappers* vrouw, in bijwezen van burgemeesteren, en verder van *Meynt Enderinck, Bernt Moller* [34]), en *Gertken* [35]), salige *Wolter Lyfftincks* zuster, en *Reynt Lyfftinck;* en „voirt hefft vrouwe *Dappers* averge- „levert *Meynt Enderinck* al het huisraad, als zij nae inholt „eyner cedelen, myt *Reynt Lyfftincks* handt gescreven, ont- „fangen hadde tot behoiff des kyndes vurs"...

In zijn kindertestament van 14 Juni 1533 [36]), want hij was toen nog maar 14½ jaar oud, maakte hij in plaats van zijn Grootmoeder, *Griete Hubertz* (en in geval van haar overlijden, haar dochter *Mijnte),* tot zijn erfgenamen: zijn tantes en zijn oom van vaders zijde:

„*Reynt Lyfftinck,* olt wesende umtrent vyffthiende halve „iaer, hefft bewegen, soe veer hy afflivich worde sonder enige „witlicke gebuerte hefft dair um voir syn rechte erffgenaemen „gekandt, gesath ind gemaickt *Bernt Mullers* huysfrouwe ind „*Gertken, Rysse Ffollickers* huysfrouwe, beyde zins saligen „vaders Susteren, ind *Hermen Lyfftinck,* zins salige vaders „bruder, samptlick tot gelycke deylonge, ind gyfft voirder „*Griete Hubertz,* zin Oldemoder, X golden guldens, ind *Lodewich Hubertze* end *Meynte Hubertze* ellicken VII golt- „guldens eyns, dair zy mede ut sunderlinge oirsaick hem dair „toe bewegende, van zine guede erfflick ind ewelick affge- „scheiden sullen syn, beheltlick, dat *Reynt* vurseid dese gyff- „tinge ind kentenisse vurss: tallen tiden sall mogen weder- „roepen". Actum opten xiiii (d)en dach Junii Anno- (XV[c])XXXIII".

(In margine staat nog bij bovenstaande acte):

„*Griete Hubertze,* aldemoder van *Reynt Lyfftinck,* mit „*Lo- „dewich Hubertze,* oeren soen ind momber, hefft desen kent- „nisse ind dese donatie wederoepen ind revocirt".

„Actum XXVI Junii ao. (XV[c]) XXXIII" [37]).

Reynt Lyfftincks tantes, genaamd *Gertruydt* en *Berthe,* in zijn le kindertestament, heeten blijkens zijn tweede kinder- testament „*Bernt Mullers* huysfrouwe ind *Gertken; Rysse Ffollickers huysfrouwe.* beyde zins saligen vaders Susteren", terwijl het opvalt, dat, waar er in het le kindertestament sprake is van „s a l i g e r *Herman Liefftincks kynderen",* deze „*Hermen Lyfftinck,* zins salige vaders bruder" in het tweede testament, als een van *Reynt Lyfftincks* erfgenamen wordt genoemd. Waarschijnlijk is dit een vergissing,

26b) Renunciatieboek van Deventer 1493—1501, bl. 293.

27) Renunciatieboek van Deventer 1517/'24, bl. 414.

28) Liber Attestationum van Deventer 1527-'33, bl. 77. In deze acte treedt niet Wolter Lirftinck zèlf, maar Meynt Buerinck, Bergerraarder, voor hem op, welke blijkens een acte van 27 Februari 1532, in hetzelfde register, bl. 243, met Johan Touslager en Peter Bodynck, zijn mede-ven- nooten waren van do „geselschop to Bargen". Peter Bodynck was een der voogden van Wolter Lieftinck's zoon Reynt.

29) Renunciatiebock van Deventer 1529/'31, bl. 192.

30) Renunciatiobock van Derentcr, 1531—1540, bl. 46.

31) Zie de acte van 1 Juli 1541 in het Renune. boek van Deventer 1540/'49, fol. 41 verso.

32) Renunciatieboek van Deventer 1531-1540, bl. 82.

33) Register van allerlei acten (Gemte. Arch. Deventer) 1476-1546: folio 176.

34) Reynt Lyfftincks Oom, geh. met zijn tante, Berthe Lyfftinck.

35) Reynt Lvfftinks Tante, Gertken of Gertruvdt Lyfftinck, geh. met Rysse Follicker.

36) Renunciatiebock van Deventer 1531-1540, folio 96.

37) 1533.

in ieder geval is door deze twee testamenten *Wolter Lyfftincks herkomst* van het goed Lyfftinck te Exel genoegzaam bewezen.

Vóór 20 Maart 1538 [38]) moet *Reynf Lyfftinck* gehuwd zijn met *Nieltgen (Cornelia) Hamaicker*, dochter van *Jacob* [39]) en *Gertrudt*, daar zij, volgens een acte van dien datum, recht hebben op de helft eener jaarlijksche rente uit een huis in de Polstraat te Deventer.

Blijkens een acte van 1 Juli 1541 [40]) verkochten *Reynf Liefftinck* en *Niele*, zijn vrouw, hun huis met toebehooren, gelegen te Bergen in Noorwegen, waarop Deventer, als Hansestad, handel dreef.

Mogelijk heeft *Reynt Liefftincks* vader, *Wolter*, behoord tot het Bergevaardersgilde te Deventer, waartoe ook zijn medevennoot *Meynt Burinck* behoorde. Vermoedelijk heeft hij er ook gewoond, daar hij er behalve een huis met hof, ook drie schuren en het 8e deel van een of meer winkels moet bezeten hebben, wat blijken zal uit onderstaande acte van 1 Juli 1541 [41]):

„*Reynt Liefftinck* ende *Niele*, syn huysfr(ou), hebben erff-
„lick vercofft *Johan Tousleger* ende *Anna*, syn huysfr(ou),
„alle oir gerechticheit, die sie tho Barghen in Noerwegen
„hebben myt huysinge, hoff ind allet tghene dat dair tho be-
„hoirth, tweten alle schulden inde een klyfft, gelegen tusschen
Jan Hessinck ende *Hans Treckenenberch*, met drie boeden [42])
„unde dat achte parth van den garden [43]) in Elthuysen opten
„brugge [44]) und opten schutstaven unde dat vierde parth
„opten Steenkelder, gelyck dat *Willem Moll* van *Reyntz*
„vursz. wegen beseten ende gebruyckt hefft, nyet uthgeson-
„dert, und gelaefft hier van voir den behoirlicken Richter in
„Noerwegen beter oplatinghe [45]) ende vertichnisse tdoene, und
„mede gelaefft altyt beter vestenisse uth alle oire gueth, woe
„ende wair dat bynnen off buyten Deventer gelegen syn
„mach. Alsoe dat *Jan Tousleger* ende *Anna*, syn huysfr(ou)
„vurss: ende oire Erffgenaemen hier mede altijtt wall ver-
„waert sullen syn ende blijven. Sonder argelist".

Het 'huis, genoemd in deze acte is stellig hetzelfde als dat, vermeld in de acte van 30 Mei 1532, nagelaten door *Wolter Lieftinck* aan zijn zoon, ***Reynf.***

Het vermoeden, dat *Wolter Lieffinck* en zijn vrouw, *Lyze Hubertsz.* in Bergen gewoond zullen hebben, wordt versterkt door het feit, dat zij beiden tusschen 15 April 1518, (den datum van den koop van het huis in de Rijckmanstraat), en ±11/23 Mei 1531 *niet* voorkomen in de Renunciatieboeken van Deventer; want in de acte van 1 Juni 1529 treedt *Meynf Buerinck, Bergervaarder*, voor *Wolter Lieftinck* op, die dus gestorven moet zijn tusschen dezen datum en ±11/23 Mei 1531, den datum van het kindertestament van zijn zoon, *Reynt.* Blijkens een akte van 25 Augustus 1559 [46]) verkochten *Reynf Liefftinck* en *Niele*, zijn huisvrouw, een jaarlijksche rente uit hun huis, in de Rijckmanstraat, aan *Else Hamaickers.* weduwe van *fan Hamaicker.*

Niele of *Neeltgen Hamaicken* moet niet lang daarna gestorven zijn, misschien nog in 1559, misschien in den aanvang van 1560, want op 22 April 1561 [47]) verkoopen *Reynt Liefffinck* met *Griete*, zijn huisvrouw, aan zijn „seven voer-
„kinderen, *Wolter, Truycken, Griete, Jacob, Alcken, Lyscken*
„ende *Lodewich* by zijn zal. huisvr: *Nyele* gewonnen", vijf golden guldens uit hun huis in de Walstraat.

Volgens het oudste Trouwboek van Deventer [48]) heette *Reynt Liefftincks* tweede vrouw, *Greta Smenck*, met wie hij gehuwd was na Pinksteren 1560, dat toen op 2 Juni viel. Op 6 Juli 1560 [49]) bewees *Reyndt Liefftinck* „synen soeven kin-
„deren, *Wolter, Trude, Griete, Ailfgen, Jacob, Elisabeth* ende
„*Loduwich*, by zijnre z. huysfr. *Neeltgen* gewonnen" drie honderd golden guldens voor hun moeders goed.

De namen dezer zeven kinderen geven te veronderstellen, dat *Reynt Liefffinck* en zijn eerste vrouw, *Neeltgen Hamaicker*, hun kinderen waarschijnlijk genoemd zullen hebben naar de volgende familieleden: *Wolter* naar *Reynf Liefffincks* vader: *Trude* naar *Neeltgen Hamaickers* moeder, *Trude* of *Gertrudt; Griete* naar *Reynt Liefftincks* grootmoeder van moederszijde, *Griete Huberfsz,; Ailfgen*, waarschijnlijk naar *Neelfgen Hamaickers* zuster, *Alyt*, gehuwd met *Steven Ruyssche; Jacob* naar *Neeltgens* vader, *Jacob Hamaicker; Elisabeth*, naar *Reynt Liefftincks* moeder, *Lyze Hubertsz.;* en *Loduwich* naar *Reynt Liefffincks* oom van moeders zijde. Dit jongste kind is vóór 2 Januari 1566 [50]) gestorven.

Den 18en Augustus 1564 [51]) bekenden „*Wolter Liefftinck*
„ende *Trueken*, syn suster, welcke by dissen act niet gewesen,
„edoch *Wolter* voer oer tallen tyden gelavet hefft inthostaen",
ontvangen te hebben van „*Geert Kremer* alsodane hondert
„gol(den) gul(dens), als sijn vader den kinderen, bij syner z.
„huesfrouwe *Nieltien* geworven, voer oer z. muder guet ende
„versterff uth syn hues, in die Walstrate gelegen und nu
„*Geert Kremer* tho behoerende, verzegelt hadde".....

Waarschijnlijk woonde *Wolter Liefftinck* toen reeds in Utrecht, daar hij, zooals reeds in den aanvang gezegd, aldaar op 3 Februari 1565, als „apteker van Deventer" nieuwe burger werd.

Daar *Trueken*, zijn zuster, bij bovenstaande akte niet aanwezig was, is het niet onmogelijk, dat ook zij zich reeds te Utrecht had gevestigd, want dat zij daar gewoond heeft en ook gehuwd is, is wel vrij zeker, zooals uit latere akten blijken zal.

38) Renunciatieboek van Deventer 1531/'40, folio 360.

39) *Jacob Hamaicker* „van Mauwick", die zijn naam ontleende aan het ambt van „haeme to maken", (volgens een acte in het Liber Attestationum van Deventer, 1527-'33, bl. 184), sedert 1500 een huis aan den Brinck te Deventer bezat, in 1535 provisor van St. Annengilde op den Berch was, gest. vóór 11 Juli 1544, huwde le vóór 1504 met *Trude (Gertrudt)*, † tusschen 17-3-1519 en 3-2-1524; hij huwde 2e met *Mechteit Enderinck*, dr. van *Meynt* en *Aelheit*. Uit het le huwelijk had *Jacob Hamaicker* beh. *Nieltgen, een* zoon *Johan*, Raad en Schepen van Deventer, geh. met *Elze*, en nog 2 dochters: *Alyt*, geh. met *Steven Ruyssche*, en *Henrica, le* geh. met *Lodewioh Huberts, Wolter Lieftincks* zwager, *en* ten 2e met *Jorien Rieman.*

40) Renunciatieboek van Deventer 1540/'49, folio 41 serso.

41) Renunciatieboek van Deventer 1540/'49, folio 41 verso.

42) Schuren of kleine huisjes.

43) *Gaarden* waren houten huizen met winkels on kelders voorzien, tot het uitstallen en bergen der waren. (Zie Overijsselsche Almanak van 1846, bl. 46, noot 1).

44) „De brug te Bergen was de oude stad, die langzamerhand uit-
„sluitend eigendom der Hansegenooten geworden was, alwaar zij hunne
„kantoren en factorijen bezaten en de gansche Noordsche handel zich als
„in een middelpunt vereenigde. Armoede had de Bergensche burgers
„deze voor den. handel uitnemend gelegene plaats doen verpanden, eindelijk
„geheel doen afstaan, en zij waren genoodzaakt aan de andere zijde van
„den zeeboezem de xoogcnaamde nieuwe stad te bouwen". (Ovrrijss. Alm. 7846, bl. 41, noot 1).

45) eigendomsoverdracht.

46) Renunc. boek v. Deventer 1549/'59, fol. 481 verso.

47) Renunc. boek v. Deventer 1559/69, fol. 74 verso.

48) Oudste Trouwboek van Deventer 1542—1591—O.L. Vrouwenkerk.

49) Rechterl. Archief van Deventer No. 56, „Bewijsinge van der kynder guet", 1544-3561, folio 270.

50) Renunciatieboek van Deventer, 1559/'69, Folio 321.

51) Renunciatieboek van Deventer 1559/69, folio 255.

Daar *Wolter Liefftinck vóór* 10 April 1568 [52]) moet getrouwd zijn, is het wel merkwaardig, dat uit een akte van 4 *Maart* 1568 [53]) blijkt, dat *„Reynth Lyfffynck, syn* vader", hem de erfenis zijner overledene moeder, *„Nieltgen",* heeft uitbetaald.

Blijkens een ongedateerde acte, voorkomende op de allerlaatste bladzijde van het Renunciatieboek van Deventer, 1559 -1569 [54]), erkende *„Margrieth Liefftinges",* „dochter van *Reynth Liefffinck",* dat „dieselvige, oer vader, *Reynt Liefftinck",* haar ten volle had betaald.

Nu is het wonderlijke, dat deze akte niet alleen ongedateerd is, maar ook niet afgemaakt en daarbij doorgehaald is. De voorlaatste akte is van 12 Maart 1569 en de eerste akte van het volgende Renunciatieboek is *13* Maart 1569. Men zou dus kunnen vermoeden, dat deze bovengenoemde akte 12 of 13 Maart zou zijn ingeschreven, daar de akten in de Renunciatieboeken meerendeels chronologisch zijn ingeschreven. Dit vermoeden wordt echter omver geworpen door de omstandigheid, dat Westerhuys en Koster als Schepenen van de maand worden genoemd. Zij waren wel schepenen van 1 Maart 1568—1 Maart 1569 en ook van 1 Maart 1570-1 Maart 1571, maar *niet* van 1 Maart 1569 tot 1 Maart 1570.

Daar de akten af en toe wel eens *niet* chonologisch ingeschreven staan, zal deze akte nog thuis behooren in het jaar, loopende van 1 Maart 1568-1 Maart 1569.

Na 1569 komt *Reynt Liefftinck* niet meer in de Renunciatieboeken voor, totdat uit een akte van 3 Mei 1578 [55]) blijkt, dat hij overleden is, daar er sprake is van „zal(iger) *Reint Liefftingess* dochter", die jaarlijks 2 golden guldens trekt uit een huis in de Polstraat.

Volgens de Concordaatboeken [56]) van Deventer is *Reynf Liefftinck* gemeensman van de Bergstraat geweest van 1550 tot en met 1568. In 1569 staat zijn naam wel vermeld op de lijst, maar is doorgehaald.

Het was opvallend, dat èn de ongedateerde akte van 1569 èn *Reynt Liefftincks* naam, als gemeensman in 1569, beide waren doorgehaald.

Intusschen had *Mr. B. van 't Hof,* Gemeente archivaris te Deventer, een vondst gedaan in het *register van crimineele informatiën* [57]), *1561-1811,* waar op pag. 68, anno 1572, wordt gesproken:

„Insake *Reint Liefftinck",* die een doodslag heeft begaan en waar verwezen wordt naar het *Oorvedeboek* [58]).

De akte uit het eerst genoemde Register moge hieronder woordelijk volgen:

„Alsoe *Reinth Liefftinck* sinen dienst hefft doin ainbieden „hopman *Otto vanden Sande,* umb in dienste der Con[e] May[tt] „tho Hispanien etc., unsers alregenedigsten Heren, sich under „syn venle [59]) tho begeven, diewelcke hem dairup by hem „inder Stadt thokommen ontbaden, *Reinfh Liefftinck* averst „sonder geleyde der Burgemeysteren inder tijt. sulx nit hefft „willen doin, is umbtrendt der stadt vryheit [60]) desfals verbleven, verwachtende aldair dat antworth van den genen, soe hie anden Burgermeysteren in der tyt umb synent wegen van den begangenen doitslach, geleide tho werven affgeverdiget hadde, und dan middeler wijle durch die Spainsche Soldaten angetastet, gevencklich [61]) genamen und dairdurch in unser stadt hafften [62]) gekommen. Die wijle nu Schepenen und Raeth befinden, dat gemelten *Reinth* nith uth wrevelmoeth, dan uth unverstandt sich upten scheidt der stadt vrijheit begeven, geleide begeren laten und desselvigen nedderslages [63]) wegen voirden Heren vanden lande wedder begnediget, meth der vrundtschap [64]) vereiniget und verdragen is, hebben Schepenen und Raeth hem, up dienstliche und oethmoedige voirbede syner frundtschap und enniger anderen burgeren, mith genaden hem aversiehn, hem uth besonder genaden der gevenckenissen verlaten und hem uperlacht, dat hie sich unser stadt und derselviger vryheit hervorder, vermoege unser stadt Boick [65]), entholden sall. Und hefft hier op ohrvede [66]) gedain in forma als men int ohrvehden boick wyder up nabeschreven dato finden sall.

„Actum [67]) coram Brugghe loco sal. Oldeniell et Becke loco Oldenbarnevelt."

In margine staat: „Int oervedenboeck".

De akte in het „Oervehedenboick" van 1545, folio 32, luidt als volgt:

„Reint Lyefftinck iss durch den Spanschen Soldaten angetastet und in onser stadt hafften [68]) ingetagen, und wo ende welcker gestalt gemelter *Reint* derselver behaffting [69]) entslagen, iss int Rode boeck [70]), dar inne S. ende R. [71]) ordening geteikent, tho ersehen und hefft oervede [72]) gedaen in forma opten 1 Octob. Anno lxxii [73]).

„Consz: *Brugge, Beke loco Oldenbarnevelt".*

Blijkens bovenstaande akten was *Reint Lyefffinck* wegens doodslag uit Deventer verbannen. Deventer, waar sinds Alva's komst een sterke bezetting aanwezig was, was Spaansch gezind. Misschien heeft *Reint Lyefftinck* gehoopt, door in Spaanschen dienst te treden, weer in zijn geliefd Deventer terug te mogen keeren, maar dit heeft hem niet mogen lukken. Spaansche soldaten hebben hem gegrepen, misschien omdat hij zich op de scheiding der stadsvrijheid had begeven, mogelijk ook omdat hij niet direct gehoor had gegeven aan den oproep van 'hopman *Otto van den Sande.* Hoe het zij, Schepenen en Raad hebben hem om de redenen, vermeld in bovenstaande acte en op de ootmoedige voorbede zijner familie en eenige andere burgers, weer vrij gelaten uit de gevangenis,

---

52) Transportregr. van Utrecht, 1568—10 April.
53) Renunciatieboek van Deventer 1559/69; folio 451.
54) folio 492 verso.
55) Renunciatieboek van Deventer 1569/82, fol. 235 verso.
56) dit zijn registers, waarin de besluiten, gemeenschappelijk genomen door het College van Schepenen en Raden en het College der gezworen Gemeente, geboekt staan. Hierin ook lijsten van de jaarl. verkozen leden der gezworen Gemeente.
57) Rechterlijk archief van Deventer, So. 66.
58) Rechterlijk archief van Deventer, No. 48.
59) vendel, vaandel.
60) het rechtsgebied van Deventer.
61) gevangen.
62) gevangenis.
63) doodslag.
64) familie, in dit geval: van den verslagene.
os) Het stadrecht van Deventer; later gedrukt in G. Dumbar „Het kerkelijk en wereldlijk Deventer", Deel 1 (Deventer 1732) pag. 154 c.v.
66) Uitspraak.
67) De akte is niet gedateerd, maar zal, waar de voorafgaande akte van 25 Sept. 1572, en de akte, die volgt, van 13 Januari 1573 is, en do akte in het oorvedeboek, van 1 October 1572, ongeveer einde September of begin October zijn ingeschreven.
os) gevangenis ; elders staat „hachten", vergel. hechtenis.
69) hechtenis, gevangenschap.
70) „Rode ofte Crimineel Boeck", Regr. van Crimineelc sententiën door Schepenen en Raad gewezen, 1561—1811.
71) Schepenen en Raden.
72) Uitspraak.
73) 1572.

doch op voorwaarde, dat hij niet meer in de „stadt und derselviger vrijheit" zou terugkeeren.

Waar *Reynt Lyefftinck* zich toen gevestigd heeft, is niet gebleken, maar wèl, zooals reeds gezegd, dat hij vóór 3 Mei 1578 moet overleden zijn.

(Wordt vervolgd).

Oostdijck in Zeeland,

door DR. MR. J. C. MARE VAN SANDELINGENAMBACHT.

„. . . . . Oostdijck, sinds **1430** in Zeclnnd in aanzien „en in de regeering van Gocs geweest".

Michiel Oostdijck, 1791.

Inleiding,

Eenige leden van het geslacht *Oostdijck* hebben persoonlijke mededeelingen op schrift gesteld, welke kunnen dienen als bronnen voor de geschiedenis van dit geslacht. Het testament van *Michiel Oostdijck,* op 9 Juni 1791 binnen Zierikzee verleden ten overstaan van den notaris Mosselmans, leidt deze genealogie als het ware in met de zinsnede, in het titelonderschrift van dit opstel aangehaald: hij noemde zich verder het laatste manlijk oir van zijn stam. Gaat men de grootte der gezinnen na, dan blijkt wel hoe sterk compenseerend de sterfte tegenover het geboortecijfer heeft gewerkt. In handschrift is bewaard gebleven [1]) een „Geslagtboom van de Familie van „Oostdijck, gesproten uyt Vlaanderen, en tot Goes van den Jaare 1430", een laat achttiende eeuwsch stuk, kenlijk van de hand van bovengenoemden *Michiel Oostdijck.* Verder is er nog een dagboek [1]) over de jaren 1641-1733, door vier opvolgende generatiën bijgehouden, met name door *Michiel Oostdijck* [2]), geb. 1618, zijn zoon *Michiel* [3]), geb. 1656, zijn kleinzoon *Jeremias* [4]), geb. 1687 en zijn achterkleindochter *Isabella Oostdijck* [5]), geb. 1710.

Naast deze eigenhandige getuigenissen biedt de genealogische litteratuur verspreide gegevens: Nagtglas [6]), Zelandia Illustrata [7]), Smallegange [8]), Bloys van Treslong Prins [9]), P. de Vos [10]), J. van der Baan [11]) en anderen.

Uit dit alles, vermeerderd met de uitkomsten van uitgebreid archiefonderzoek, kon de genealogie Oostdijck worden opgebouwd, beginnend met den in 1494 overleden *Jan Jansen Oostdijck,* burgemeester van Goes. Weliswaar geeft de „Geslagtboom" een ouderen stamvader: „In den jaare 1430 leefde „tot Goes *Jan d'Oultre, gesegt Oostdijck,* gesprooten uyt „Vlaanderen, uxor *Neeltie de Baanst",* maar, bij gebreke van verder bewijs, mocht deze generatie in de ondervolgende beschrijving van het geslacht niet worden overgenomen.

In het middelpunt van de genealogie staat de Goessche schepen *Nicolaas Michielse Oostdijck* [12]) (1563-1635), zooals men zal zien een markant persoon niet alleen op maatschappelijk gebied, maar evenzeer als pater familias en als godsdienstig mensch. Er zou aan deze figuur een afzonderlijke studie kunnen worden gewijd,

De Oostdijck's, gesplitst in drie 'takken, schijnen uitgestorven: de geslachtslijst wordt besloten in de negende generatie met *Johannes Oostdijck, Hendrik Oostdijck* (1713-'87) en *Michiel Oostdijck* (1718-'92).

Op iconografisah gebied valt weinig belangrijks te vermelden. Mr. J. W. de Kanter te 's-Gravenhage bezit de oorspronkelijke kopergravure anno 1620 van *Nicolaas Michielse Oostdijck,* heer van Tolsende [12]), (1563-1635), en olieverf portretten van *Isabella Oostdijck* [13]) (1710-'71) en haar echtgenoot Mr. *Cornelis Mulock* [5]). Verder heeft schrijver dezes waterverf miniaturen van *Cornelia Punt* (1753-1825), echtgenoote van *Jan Hendriks Oostdijck* [14]), en van *Adriana Oostdijck* (*1778-1825)* [14]) en haar echtgenoot *Jan Cornelis Maris.*

Tenslotte eenige heraldische bijzonderheden. Volgens genoemde kopergravure voerde *Nicolaas Michielse Oostdijck* [12]) *(1563-1635):* een anker, de armen boven, aan weerszijden halverwege de schaft vergezeld van een St. Jacobsschelp met den bollen kant naar voren; helmteeken: een uitkomende engel een palmtak dragende. Aldus ook Rietstap, en, met verschillende afwijkingen: *Margaretha Oostdijck* [15]), † 1655, *Petronella Christina Oostdijck* [16]), geb. 1713, *Michiel Oostdijck* [17]), geb. 1718, en *Jan Hendriks Oostdijck,* geb. 1778 [18]). Bloys van Treslong Prins [9]) vermeldt onder Goes een uitgekapt combinatiewapen met nog zichtbaar helmteeken — de engel — van *Jan Oostdijck* [19]), sohepen dezer stad (†1555). In al deze wapens leeft de traditie voort van de afstamming uit *Jan Janse Oostdijck* [20]), burgemeester van Goes, † 1494, die een pelgrimstocht naar Jerusalem heeft gemaakt: het anker en de schelpen herinneren aan de reis over zee, de St. Jacobsschelpen in het bijzonder aan een pelgrimstocht, de engel met palmtak aan het Christelijk geloof, zegevierend en vrede brengend,

Deze traditie heeft Smallegange [8]) verwaarloosd door aan de familie zijner moeder een geheel ander wapen toe te schrijven, kenlijk in verband met de door hem gedroomde herkomst der *Oostdijck*'s uit het geslacht *d'Oultre* [2]). In de meergenoemde „geslagtboom" staat bij *Jan Jansen Oostdijck,* † 1494,: „syn wapen was een rood andries cruys op silver; vinde het „nog geweest te syn gelijk als nog bij de Oostdijcken wert „gebruykt: een anker regt op staande, met de ring omlaag, „van silver aan ijder sij een S. Jacobs schulp van goudt, op een rood velt etc."

Tot zoover deze inleiding, waarbij nog kan worden gewezen op de behandeling, bij noot 53, noot 54, noot 69 en noot 122 in ondervolgende genealogie, van eenige in de litteratuur voorkomende vragen, rakende het geslacht *Oostdijck.*

Daar waar de afstamming onvoldoende vast staat, werd een vraagteeken geplaatst vóór de in deze genealogie voorkomende namen.

---

1) Thans in bezit van Mr. J. W. de Kanter te 's-Gravenhage; verder aan tc duiden met „geslagtboom" en „dagboek". Het dagboek volgt als bijlage van dit opstel.
2) Vgl. onder B VIter.
3) Vgl. onder B VII.
4) Vgl. onder B VIII.
5) Vgl. onder B VIII, 1.
6) „Levensberichten van Zeeuwen", dl. 11 blz. 297.
7) dl. 1 blz. 444 vlg.
8) Cronijk van Zeeland", blz. 741, 703.
9) „Genealogische cn heraldische gedenkwaardigheden in cn nit de kerken van Zeeland".
10) De Vroedschap van Zierikzee", blz. 765, 773, 611.
11) „Wolfaartsdijk", Goes 1586.
12) Vgl. onder B V.
13) Vgl. onder B VIII, 1.
14) Vgl. onder A IX, 8.
15) Vgl. onder A V, 2; Ned. Leeuw 1924, 286.
16) Vgl. onder A IX 3; Ned. Leeuw 1924, 286.
17) Vgl. onder B IX.
18) Vgl. onder A IX, 8; twee zware ijzeren stempels nit zijn boedels zijn in bezit van schrijver dezes.
19) Vgl. onder II.
20) Vgl. onder 1.
21) Dit onjuiste wapen Oostdijck treft men eveneens aan in v. Rhede van der Kloot en Bär, Gcneal. Kwartierst. van Nederl. geslachten, 1887-'92, in den kwartierstaat van Mr. Matthens Smallegange, geb. 1624.

Genealogie.

I. *Jan* ***Jansen Oosfdijck,*** † 1494, schepen, sinds 1474, en burgemeester, sinds 1479, van Goes, ondernam een pelgrimstocht naar Jerusalem en tr. *Geertje Eliaan* (dr. v. *Claas* ***Eliaan*** en ***Geerfie van Poppendamme).***

Zie voor dit echtpaar: de „geslagtboom", vermeld in de inleiding van dit opstel, Nagtglas [22]) en de lijst van magistraten van Goes [23]).

Uit dit huwelijk:

1. ***Jan*** (volgt II).
2. *Neeltje* ***Oosfdijck,*** tr. ***Cornelis*** *Cornelisse* ***van Duvenée.***

Zie voor dit echtpaar: Smallegange [24]), Nagtglas [25]), Zelandia Illustrata [26]), Bloys van Treslong Prins [27]) en noot 56.

II. *Jan* ***Jansen*** *Oostdijk,* † 1555, begraven in de kerk van Goes met zijn vrouw onder één zerk met combinatiewapen; deken van den voetboog 1538, hoofdman van St. Joris 1550, schepen 1513-'52, te Goes, tr. *Soetie* ***Jans van*** *Botland.*

Zie voor dit echtpaar: de geslagtboom, Bloys van Treslong Prins [28]) en lijst van magistraten van Goes [23]).

Uit dit huwelijk:

1. ***Nicolaas*** (volgt 111).

111. ***Nicolaas Jansen Oosfdijck,*** † vóór 1579, tr. ***Mayke Boye,*** † ***Goes*** 1579.

Zie voor dit echtpaar: „de geslagtboom" en Bloys van Treslong Prins [28]). Op 30-4-1580 comp. de weeskinderen van *Jan* en ***Michiel*** *Claesen Oostdijck* ten sterfhuize hunner grootmoeder ***Mayke*** *Boyes* [29]). Smallegange schrijft: „die van Boys... „en door deselve was mijn ***moeders*** geslacht met „dat van der Stringe vermaegschapt" [31]).

Uit dit huwelijk:

1. ***Jan*** (volgt IV A).
2. ***Michiel*** (volg IVbis B).
3. ? *Willem* (volgt IVter C).
4. *Cornelia* ***Oosfdijck*** (zie geslagtboom).
5. ***Adriana Oosfdijck*** (zie geslagtboom).

A.

IV. ***Jan*** *Nicolaasse Oostdijck,* † vóór 30-4-1580 [29]), stadtbode van Goes 1565 [32]), tr. N.N.

Zie voor hem en zijn zoon Jan: de geslagtboom.

Hieruit:

1. ***Nicolaas*** (volgt V).
2. ? ***Jacob*** (volgt Vbis).
3. ***Jan*** (volgt Vter).
4. ***Adriaenfje*** *Janse Oostdijck,* † vóór 1596 [33]).

V. ***Nicolaas Jansen*** *Oostdijck,* geb. ***1563*** [34]), begr. Goes 10-5-1634, bezit een huis met oliemolen in het Zuydteynde te Goes [35]), hoofdman en deken der Cleuveniers 1609, kerkmr. 1611, ouderman 1630 en schepen 1631-'33 te Goes, tr. Goes 10-11-1602 ***Hubrechtje Chrisfiaens,*** geb. Cloetinge, wed. *Jan Jacobs* ***Bijle.***

Uit dit huwelijk:

1. ***Janneke*** *Oostdijck,* geb. Goes, tr. Goes 15-12-1630 ***Cornelis Hoochkamer,*** apotheker ald.
2. ***Margrife Oosfdijck,*** geb. Goes, begr. Goes 2-1-1655, tr. Goes 27-12-1625 *Mathijs* ***Cornelis van der Strafen,*** schepen 1608-'18, burgemr. 1619-'33 te Goes, gecommitteerde raad ter Staten van Zeeland wegens Goes 1634, begr. Goes 25-1-1654 met zijn vrouw in de kerk.
3. ***Chrisfina*** *Oostdijck,* geb. Goes, tr. Goes 10-7-1633 *Pieter* ***Forcius.***

Vbis. ***Jacob*** *Janse* ***Oosfdijck,*** † Baarland tusschen 1614-'23, gegoed onder Baarland 1578 [36]), aangeslagen voor de dubbele honderdste penning onder Baarland o.a. in 1606, 1613 en 1614; tr. N.N.

Hieruit:

1. ***Jan*** *Jacobs Oostdijck,* † 1653, laat weduwe en kinderen [39]) na, gegoed te Baarland [40]), beschikte ald. in 1626 over „vier schoorsteenen" [37]), werd in 1642 aangeslagen voor een knecht en een meid [38]).

Vter. *Jan Jansen Oostdijck,* tr. N.N.

Zie den „geslagtboom".

Hieruit:

1. ? ***Cornelis*** (volgt VI).
2. ? ***Adriaen*** (volgt VIbis).

VI. ***Cornelis*** *Jansen* ***Oosfdijck,*** † 1655-'58, gegoed [41]) onder Wolfaartsdijk [42]), tr. le ***Tanneke Basfiaens;*** tr. 2e *Baldijntje* ***de Winf,*** † na 1658 (dr. v. ***Pieter*** Pieferse ***de Winf,*** wever te Middelburg).

---

22) Levensberichten van Zeeuwen, dl. II, blz. 297.

23) Gemeentearchief Goes en Ned. Leeuw. 1913/14.

24) Cronijk van Zeeland: blz. 741.

25) Dl. II, blz. 805.

26) Dl. I, blz. 449.

27) Genealogische en heraldische gedenkwaardigheden in en uit de kerken van Zeeland : onder Wolfaartsdijk, vermeldende een grafschrift van *Jacob Valcke,* groot-tresorier van Zeeland, met de kwartieren:

Valke	Duvenée
Zuidwegen	Oostdijk.

28) Gedenkwaardigheden kerken Zeeland, onder Goes : le kwartierstaat van *Matheus Smallegange.* Deze kwartierstaat is ten deele uitgewerkt in Ned. Leeuw XLIX, blz. 239.
2e de zerk van *Jan Oostdijck,* schepen dezer stede.

29) G. A. Goes, weeskamerarchief.

30) D.i. het geslacht *Oostdijck,* zie B V.

31) Cronijk van Zeeland, beschrijving van den „Zeelandschen adel" sub voce *Boys.*

32) R. A. Middelburg, Goes no. 1571, rol crimineele zaken van Goes, fol. XLVIII: burgemr. en schepenen van Goes ontzeggen den baljuw zijn eisch contra *Jan Claisz. Oostdijck,* stadtboode, 6—8—1565.

33) G. A. Goes, weeskamerarchief : 16—10—1596 comp. de weeskinderen van *Adriaentje Janse Oostdijck.*

34) R. A. Middelburg, Goes no. 2031 blz. 145: 26—7—1624 comp. *Niclaes Jansse n Oostdijck,* oudt omtrent een en 't sestick jaren, borger alhier.

35) R. A. Middelburg, Goes no. 1753.

36) R. A. Middelburg, rekenkamer Zeeland, B no. 3190: geannoteerd goed onder Baarland 1578 *Jacop Janse Oostdijck.*

37) R. A. Middelburg no. 2502, kohieren belastingen Raarland.

38) R. A. Middelburg no. 1971, kohirr dienstbodengeld Baarland 1642.

39) R. A. Middelburg, Baarland no. 2478; op 10—5—1653 komen als belender voor *Jan Oostdijc's* weduwe ende kinderen, *Jan Oosdijc* komt zelf het laatst als belender voor 30—1—1653.

40) Bij een koopakte van land d.d. 11—7—1650 staat in margine „facta extract voor den heer Rendmeester *Johan Oostdijck* den 26—6—1722" (zie in deze genealogie onder A IX).

41) Doopgetuige Wolfaartsdijk 5—2—1640 ; R. A. Middelburg, Rckonk. Zeeland C. no. S98, comp. *Cornelis Janse Oostdijck* in 1605.

42) R. A. Middelburg, Goes no. 2082; test. voor not. Petri te Goes 6—4—1655 *Jan Cornelisse Oostdijck* sone van *Cornelis Janse Oostdijck* en *Tanneke Bastiaens,* logeerende ten huize zijns vaders binnen Wolfaartsdijk, heeft een groote reis gemaakt en is voornemens wederom een reis te ondernemen : de vader is thans gehuwd met *Baldijntje de Wint.*

Uit het le huwelijk:

1. Jan *Cornelissen Oosfdijck*, geb. Wolfaartsdijk, maakte groote reizen [42]), bouwmeester en mr. metselaar [44]) te Middelburg, mede aannemer van den bouw der kerk te Sabbinge *en* van het stadhuys in de Noortstrate te Middelburg, tr. le Middelburg 6-2-1658 [43]) *Mayke Balde*, geb. Tholen; tr. 2e Wolfaartsdijk 13-1664 *Adriana Gillis*, geb. Wolfaartsdijk. Uit het le huwelijk: *Cornelis* en *Lysbet*, ged. Middelburg respectievelijk 11-5-1659 en 8-10-1661. Uit het 2e huwelijk: *Cornelia, Adriana, Kornelis, Cornelis, Gillis* en *Jan*, ged. Middelburg respectievelijk 12—1665, 21—8—1667, 16-3-1670, 2—6—1675 en 24—9—1682.
2. *Pieter* (volgt VII).
3. *Frans Cornelissen Oostdijck*, † *1650*, gegoed te Schore (aangeslagen in het dienstbodegeld ald. 1642), tr. *Mayke Heyndricx*, die als wed. op 24—1—1650 den boedelinventaris van haar man overlegt aan schepenen van Goes.

Uit het 2e huwelijk:

4. *Gerard Cornelissen Oostdijck*, tr. *Rachel Adriaens:* uit welk huwelijk: *Cornelis*, ged. Wolfaartsdijk 20-5-1 668, *Magdalena* en *Cornelis*, ged. Middelburg respectievelijk 6—7—1670 en 1-3-1671.
5. *Mayke Cornelissen Oostdijck*, geb. Wolfaartsdijk, tr. Wolfaartsdijk 24—5— 1670 *Jacob de Volder*, geb. Wolfaartsdijk, † 1689, wnr. *Tanneke Marinusse Boone* (zn. v. *David de Volder)*, armmr., kerkmr., gezworen Oost-Nieuwlandpolder 1657, schepen, schout en dijkgraaf 1674 te Wolfaartsdijk.

Zie voor hem: J. v. d. Baan [44]).

VII. *Pieter Cornelisse Oostdijck*, †1636—'37, gegoed onder Baarland [45]), tr. Vlake, ondertr. Baarland 17-3-1635, als wnr. wonende te Baarland, met *Tanneke Cornelis Schippers*, geb. Vlake [46]).

Uit dit huwelijk:

1. *Jan* (volgt VIII).
2. *Maria Oostdijck*, geb. Baarland, tr. Goes 22—8—1671 *Cornelis Hoogesteger*, wnr. *Sara Passchier*, proponent 1651, predikant te Cattendijke 1675, † 1686.
3. *Marinus Pieferse Oostdijck*, gegoed onder Capelle, woont ald. in het Oostambacht 1652—'57 [47]), en in de Ooststrate in 1666. Uit hem stammen vermoedelijk *a. Marinus Cornelisse Oostdijck*, j.m. van Capelle, ondertr. ald. le 2—3— 1708 *Joanna Zeis;* tr. 2e Capelle 25— 10-1720 *Judith Klaeys* wed. *Rokus Adriaens* (zij testeeren Goes 1720, R. A. Middelburg, Goes no. 2163 blz. 49 v°), en *b. Marinus Hendrikse Oostdijck*, verkoopt land in Capelle in het Oostambacht bij den Steenweg in 1699. Einde zeventiende en begin achttiende eeuw woonden nog andere *Oostdijck*'s — wellicht behoorende tot dezen tak — in Capelle.

VIII. *Jan Pieferse Oostdijck*, †± 1696, gegoed onder Baarland, armmeester Baarland en Baarkendorp ± 1681 [48]), compareert te Baarland 1670—'94; tr. le voor het gerecht Hoedekenskerke 24—5— 1671 [49]) *Piternella Suythoff* (dr. v. *Jan Bastiaens Suythoff);* tr. 2e voor het gerecht Hoedekenskerke, ondertr. 30-12-1694, *Maetje Adriaens Noorthoek*, wed. v. *Dignus Drossaert*, secretaris der heerlijkheid Hoedekenskerk en Baarland.

Huwel. voorw. der echtelieden Oostdijck-Noorthoek: nots. van Ossewaarde te Goes, 1694.

Uit het le huwelijk [50]):

1. *Johannes* (volgt IX).
2. *Pieter Oostdijck*, tr. le *Anfenet de Graf*, tr. 2e (R.K.) Goes 19-4-1719 *Catharina Lafort*, geb. Goes (dr. v. *Jan Lafort);* uit deze huwelijken:
   1. *Cornelia, 2. Joannes*, ged. Goes (R.K.) respectievelijk 23—5—1717 en 5—6—1721.
3. *Cornelis Oostdijck*, † *1-1718* [51]), gegoed onder Baarland, tr. *Jannetje Cornelis Bouwens;* uit dit huwelijk (R.K.): *Tanneke*, ged. Goes 23—11—1705; *Pieter*, tr. *Adriana Magmans; Jan*, tr. Goes 5—11—1755 *Cornelia Braat; 4. Cornelis, 5. Piternella.*
4. *Cathalyna Oostdijck.*
5. *Jacoba Oostdijck*, geb. Baarland, tr. Goes, voor schepenen, 18-1 —1706 *Wouter Jacob Verdun*, geb. Hoedekenskerke.
6. *Margariete Oostdijck*, ondertr. 's Hcerenhoek 28—1—1708, tr. Heinkenszand voor de wet 14-2-1708 *Laurens Adriaen de Winter*, geb. 's Heerenhoek.

IX. *Johannes Oosfdijck*, geb. te.. . op Zuid-Beveland [52]), rentmeester der heerlijkheid Baarland enz., woonde te Goes: tr. 1 e (R.K.) Middelburg, 18-4-1709 *Maria Theresia van Daelwijk*, ged. (R.K.) Middelburg 20—6—1688 (dr. v. *Joannes van Daelwijk*, apotheker te Middelburg, en *Elisabeth Thuys);* tr. 2e Goes, voor schepenen, 15—4—1727, ten huize van *Huibertina Langeman*, grootmoeder der bruid, *Isabella van der Helke.*

Uit het le huwelijk: (R.K.)

1. *Isabella Oostdijck*, ged. Goes 12— 1-1710.
2. *Johannes Franciscus Oosfdijck*, ged. Goes 27-4-1711.
3. *Piternella Christina Oostdijck*, ged. Goes 8-4-1713, ondertr. Goes voor schepenen 14-4-1734, tr. [53]) ald. ten huize der bruid 11-5-1734 *Theodorus Wilhelmus de Bye*, j.m. van 's Gravenhage (zn. v. Mr. *Pieter Pieters de Bye*, advocaat te 's Gravenhage, en *Anna Adriaens van der Goes)* [54]).

---

43) Volgens de huwelijksacte zijn de ouders van den bruidegom overleden, cn is zijn moey te oud om aanwezig te zijn.

44) J. v. d. Baan „Wolfaartsdijk" Goes 1886; en voorts R. A. Middelburg stadsrek. dl.g. blz. 17, cn Middelburg no. 77 register D blz. 136 vo.

45) R. A. Middelburg no. 2493: 5-7-1632 *Pieter Oostdijck* koopt land onder Baarland.

46) R. A. Middelburg;' 12—5—1637 comp. voor not. Deynoot te Goes *Tanneke Cornelis Schippers*, huisvrouw wijlen *Pieter* Cornelis *Oostdijck*, thans wonende te Vlake (zij verwijst naar schepenaete Goes d.d. 16—4—1636).

47) Comp. wonende te Capolle voor not. Pctri te Goes 354-1655; R. A. Middelburg, Capelle en Bieselinge no. 2959, comp. 9-5-1652 *Marinus Pieters Oostdijck* tot, verkoop, den 19-10-1652 tot, koop en den 13—2—1657 tot verkoop van een moouhuis te Capelle.

48) R. A. Middelburg no. 2484 Baarland; 15-2-1681.

49) R. A. Middelburg no. 2507 Hoedekenskerke.

50) R. A. Middelburg no. 2484 Baarland: 19—1—1697 comp. Hr. *Suythoff* on Cornelis *Doens* als testamentaire voogden van *Jan Pieters Oostdijcks* zal. nagelaten kinderen, met namen *Cathalyna, Cornelis,* Jan, *Jacoba, Pieter* en *Grytie* Jans.

51) R. A. Middelburg no. 2510 Hoedekenskerke: staat en inventaris van den boedel van *Cornelis Oostdijck,* overleden in Januari 1718.

52) Volgens acte van zijn 2e huwelijk.

53) Volgens R.K. huwelijksacte: „coram R. Patre *Adolphe* de *Bye*, *S.* Jesu missionaris, matrimonio inucti sunt....., manu propria scripto praedict. R. patris Adolphi".

54) Zie boven C. VIbis en noot 122 ; de vraag van Ned. Leeuw 1926 kol. 81/90 is hiermede opgelost.

4. *Isabella Oostdijck,* ged. Goes 22—3— 1715.
5. *Joannes Petrus Oostdijck,* ged. Goes 26—3— 1717, tr. Goes 19-2-1756 *Joanna van Cantfort* (waaruit een dochter *Maria Theresia,* ged. Goes 1-2-1757).
6. *Maritje Theresia Oostdijck,* ged. Goes 22—1— 1719.

VIbis. *Adriaen Jansen Oostdijck,* tr. N.N.
Uit dit huwelijk:
Jan (volgt VII).

VII. *Jan Adriaense Oostdijck,* † vóór 22-3-1687 [55]) schepen van Wolfaartsdijk 1667—'83, gezworen van Oud-Wolfaartsdijk, ondertr. Wolfaartsdijk 7-5-1659 *Piternella Cornelisse Vervoort.* ged. Wolfaartsdijk 4—4— 1641 (dr. v. *Cornelis Mathijse Vervoort* [56]), schepen van Wolfaartsdijk, en *Greetje Pieters).*

Zie over hem: van der Baan [44]).

Uit dit huwelijk:

1. Karel *Oostdijck,* ged. Wolfaartsdijk 5—12— 1660, gezworen en schepen 1709 van Wolfaartsdijk, tr. *Anna Ewouts:* uit dit huwelijk: *Petronella,* ged. Wolfaartsdijk 7— 10-1694.
2. *Geertje Oostdijk,* ged. Wolfaartsdijk 1 — 1665, tr. *Johannes Maartens,* hij hertr. 2e 's Heerenhoek 16—11—1696 *Mayke Jacobs van Stee,* wed. *Cornelis Adriaens Catsman.*
3. *Johannes Oostdijck,* ged. Wolfaartsdijk 7—12—1670.
4. *Johannes Oostdijck,* ged. Wolfaartsdijk 15-2-1672.
5. *Johannes* (volgt VIII).
6. *Adriaen Oostdijck,* ged. Wolfaartsdijk 11-4-1676.
7. *Neeltje Oostdijck,* ged. Wolfaartsdijk 1—5—1678, tr. *Adriaan Marynus Vleugel* (zn. v. *Marynus Maartens Vleugel),* schepen 1709, schout 1720—'33 van 's Heerenhoek.
8. *Piternella Oostdijck,* ged. Wolfaartsdijk 27-4-1681, tr. le 's Heerenhoek 22-8-1699 *Maarten Marynusse Vleugel* (zn. v. *Marynus Maartens Vleugel),* tr. 2e 's Heerenhoek 26-4-1704 *Jan Jacobs Onderdijk,* geb. Ovezant.
9. *Adriaen Oostdijck,* ged. Wolfaartsdijk 21— 11-1686, test. 22-7-1703 voor den Goeschen notaris de Brawanter „ziek te bed liggende bij zijn zwager „Adriaen Vleugel in de heerlijkheid 's Heerenhoek".

VIII. *Johannes Oostdijck,* ged. Wolfaartsdijk 25-3-1674. schepen, president-schepen 1712—'13, burgemeester 1714—'18, 1725 van Auvergne en Oud-Glimes, gezworen van Auvergnepolder 1715—'39, van Bijmoerpolder 1715, woonde in den Auvergnepolder aan den Moerkuyl, daarna te Fijnaart, schepen van Fijnaart 1735-49, majoor-commandant der schutterij te Fijnaart: tr. le Wolfaartsdijk 12-4-1696 *Janneke Roose,* ged. Wolfaartsdijk 12-5-1675 (dr. v. *Cornelis Adriaens Roose* [57]), schout van Wolfaartsdijk, en *Jenneke Hendrikse van Strijen);* tr. 2e Fijnaart 1—3—1733 [58]), ondertr. Halsteren 24—2— 1733 *Teuntje Cameraet,* wed. *Janse Simonse Vroon* (dr. v. *Claes Adriaens Cameraet,* schepen van Fijnaart, en *Elisabet Pieter Hendriks).*

Zie voor hem: „St. Geertruydsbronne" 1934 blz. 59; en den kwartierstaat van Mr. C. W. Maris [57]).

Uit het eerste huwelijk:

1. *Johannes Oostdijck,* † vóór 1748, schepen 1730, 1734, '38, gemeenteman 1739—'40, en burgemeester 1735, '42—'48 van Auvergne en Oud-Glimes, tr. le *Johanna Aryse Meulenberg,* tr. 2e Halsteren 9-8-1733, ondertr. Fijnaart 17-7-1733, *Maria Bom,* ged. Fijnaart 16-7-1702 (dr. v. *Nicolaas Janse Bom* en *Mayke Cornelisse de Been);* zij tr. 2e Fijnaart 21—4—1748 *Nicasius van den Dries,* wnr. *Willemina Cameraet,* schepen van Fijnaart 1736; uit deze huwelijken negen kinderen zonder nageslacht in de manlijke lijn.
2. *Cornelis Oostdijck,* ged. Halsteren 8-7-1699, † vóór 1749, schepen van Auvergne en Oud-Glimes 1722—'23, '26—'27; tr. *Sykje van Putte;* uit dit huwelijk twee dochters, en twee zoons zonder verder nageslacht in de manlijke lijn.
3. *Johanna Oostdijck,* ged. Halsteren 22-4-1697, † 2-9-1733 [59]), verdronken in den Moerkuyl naast haar vaders huis in Auvergnepolder, tr. *Laurens van den Ende.*
4. *Petronella Oostdijck,* ged. Halsteren 1 0—10—1703.
5. *Hendrik Oostdijck,* ged. Halsteren 19-12-1704.
6. *Elisabeth Oostdijck,* ged. Halsteren 5—4— 1706, tr. le Halsteren 9-2-1731 *Cornelis Francken,* tr. 2e, ondertr. Dinteloord 8—10— 1735, *Adriaen van Dis.* ged. Fijnaart 25-2-1713 (zn. v. *Meeus Leendertse van Dis,* schepen van Fijnaart, en *Adriaentje Pieterse Coomans),* weesmr. en schepen van Dinteloord.
7. *Petronella Oostdijck,* ged. Halsteren 15—6— 1709.
8. *Adriaen Oostdijck,* ged. Halsteren 20—12—1711, ondertr. Nieuw Vosmeer 27—4— 1737, tr. Dinteloord 12-5-1737 *Anna Goutswaard,* geb. Dinteloord, woont te Nieuw Vosmeer, later te Dinteloord, test. ald. met zijn vrouw 19—8—1750; uit dit huwelijk zes kinderen, waaronder één zoon, mogelijk met verdere manlijke afstammelingen.
9. *Hendrik* (volgt IX).
10. *Pieter Oostdijck,* ged. Halsteren 16—12— 1714.
11. *Petronella Oostdijck,* ged. Halsteren 13—9— 1716.

IX. *Hendrik Janse Oostdijck,* ged. Halsteren 14-5-1713, † Fijnaart 14-2-1787; gemeenteman 1738, '44, schepen 1739—'40 van Auvergne en Oud-Glimes, woont later te Fijnaart, diaken 1751, ouderling 1755, schepen 1762—'82 van Fijnaart, gezworen van Oude Fijnaart 1765 en vlg.: tr. le *Helena Dirkse Verhoeven* [60]), tr. 2e Fijnaart 26— 10-1748 *Adriana van Dis* [61]), ged. Fijnaart 25—8— 1726, (dr. v. *Leendert Meeus van Dis,* burgemr. en majoor c[t] der schutterij van Fijnaart, *en Johanna Lucasse Vermans).*

---

55) R. A. Middelburg no. 3773 Wolfaartsdijk; comp. 22—3—1687 *François Wale* en *Adriaen Cornelisse de Jonge* als voogden over de kinderen van wijlen *Jan Oostdijk* zalr. en *Petronella Vervoort.*

56) Zn. v. *Mattheus Vervoort* en *Geertruyt Cornelisse Noordijck,* welke was dr. v. *Adriana Smallegange,* wier moeder *Geertruyt Eversdijck* weer tot moeder had *Cornelia Valcke,* zuster van *Jacob Valcke* genoemd in noot 27, en aldus afstamde van *Jan Janse Oostdijck* I.

57) „De 64-kwartieren" van Mr. Dr. C. W. Maris, heer van Sandelingenambacht, gedrukt 1927, aanwezig in de bibliotheek van het genootschap.

58) R. A. 's Hertogenbosch, schepenbank Fijnaart, 6—2—1733 huwel. voorw. van *Jan Janse Oostdijk, wonende* in Auvergnepolder, weduwnaar van *Jannetje Cornelisse Roose,* en juffr. *Antonetta Cammeraet,* wed. *Jan Simonse de Vroon.*

59) R. A. 's Hertogenbosch., Auvergnepolder no. 185.

60) R. A. 's Hertogenboscuh, schepenbank Fijnaart: 25—10—1748 boedelscheiding van mijlen *Helena Verhoeven* huisvr. v. *Hendrik Oostdijck.*

61) R. A. 's Hertogenbosch, schepenbank Fijnaart: 5—6—1739 testeert *Adriana van Dis.*

Zie voor hen: de kwartierstaat van Mr. C. W. Maris [57]).

Uit het 1e huwelijk:

1. *Jan* ***Oosfdijck,*** ged. Halsteren 16—5—1737.
2. ***Adriana Oosfdijck,*** ged. Halsteren 4-5-1738.
3. Johannes ***Oosfdijck,*** ged. Halsteren 15-2-1739.
4. *Neeltje* ***Oostdijck,*** ged. Halsteren 24—4— 1740, lidmaat te Fijnaart 1759.
5. ***Anna*** *Oostdijck,* ged. Halsteren 1-10-1741.
6. ***Elisabeth Oostdijck,*** ged. Halsteren 10—3—1743, tr. Fijnaart 30— 11-1766 *Pieter* ***Mouthaan.***

Uit het 2e huwelijk:

7. ***Leendert Oostdijck,*** ged. Fijnaart 9—11— 1749, kapitein der schutterij, diaken en schepen te Fijnaart ± 1785.
8. *Jan Hendrikse Oostdijck,* ged. Fijnaart 29— 12— 1754, † Willemstad 12—4—1813; diaken 1783, vendrig der schutterij, schepen en lid ler municipaliteit van Fijnaart-Heiningen, gezworen van Juffrouwpolder 1792, van Oude- en Nieuwe Fijnaart en Standaarbuiten, ouderling en regent gereformeerd weeshuis te Willemstad: woont eerst te Fijnaart op „de Eerste 's Heeren Hoeve" onder Oude Fijnaart, later te Willemstad; tr. Fijnaart 22-6-1777 *Cornelia Janse* ***Punt,*** ged. Fijnaart 30-6-1753, † Willemstad 21-2-1825 (dr. v. *Jan* ***Leendertse Punt,*** burgemeestr. en kapitein der schutterij van Fijnaart, en ***Helena*** *Cornelisse* ***Coomans);*** uit dit echtpaar drie dochters [62]).
9. *Janneke* ***Oosfdijck,*** ged. Fijnaart 8—9—1752.
10. *Meeus Oostdijck,* ged. Fijnaart 12—6— 1757, schepen van Fijnaart 1792.
11. ***Pieter Oosfdijck,*** ged. Fijnaart 21— 1 0— 1759.
12. ***Piefernella*** *Oostdijck,* ged. Fijnaart 31—5—1761.

(Wordt vervolgd).

Familie-aanteekeningen van het **geslacht Nieupoort** (Schiedam),

medegedeeld door M. C. SIGAL.

Het ordenen van het archief van het De Drevonfonds te 's-Gravenhage bracht een aantal familie-papieren aan het licht, die toebehoord hebben aan de stichtster ***Johanna Maria*** *Dutry,* weduwe van ***Jean Frédéric Henri de Drevon,*** over wiens geslacht een artikel van mijn hand verscheen in De Navorscher, 86e jaargang, 1937, aflevering 7 en 8, blz. 157-162.

De stukken hebben hoofdzakelijk betrekking op het geslacht ***Nieupoorf,*** waaruit de moeder der stichtster, ***Allarda*** *Margaretha* ***Nieupoorf,*** gehuwd met Mr. ***Benjamin*** *Dutry,* sproot.

Onder deze papieren bevinden zich een tweetal zelfde „Geslagt-Registers" (folio) waarvan het oudste (naar het schrift te oordeelen) hier volgt, terwijl door noten aangegeven zijn de plaatsen waar het tweede exemplaar afwijkt.

---

62) Hiervan zette het geslacht in vrouwelijke lijn voort: *Adriana Oostdijck,* ged. Willemstad 14—12—1778, † Willemstad 24—8—1825, regentes weeshuis ald., tr. Willemstad 16—7—1801 *Jan Cornelis Maris,* ged. Willemstad 9—11—1783, † Willemstad 20—5—1835 (zn. v. *Cornelis Maris,* burgemr. v. Willemstad, en *Joha. van Mourik),* pres. burgemr., majoor der schutterij, te Willemstad, dijkgraaf Ruigenhil, lid prov. staten Noord-Braband wegens Willemstad. Uit dit huwelijk het geslacht ***Maris,*** zie Nederl. Patriciaat 1933/'34, en boven noot 57.

Op den 30e Octob. 1563 [1]) heefft ***Willem Willemsz.*** *Nieupoort,* oud zijnde op denzelven dag 20 jaren, binnen de stad Gouda, in de kerke, tot zijn Egte huisvrouwe getroud *Rijkjen* ***Mafheusdr. van*** *Asperen.*

Op den 14e Septb. Ao. 1621 [2]) dingsdags 's nagts ten 12 uuren is *Rijkgen* ***Mafheusdr.*** dezer wereld overleden en is begraven in de kerke tot Schiedam na dat zij 58 jaren in huwelijken state hadde geweest.

Op den 23e Septb. Ao. 1624 [3]) des Maandags omtrent ten 11 uuren voor de noen, is ***Willem Willemsz. Nieupoort*** den ouden, Majoor dezer stede Schiedam, dezer waereld overleden, en in den Heere gerust en begraven in de kerke der stede Schiedam onder het tafereel van 't kuypersgilde bij moeder voorsz. En zoude oud geweest hebben (zoo hij geleefd hadde tot den 30e Octob. toekomende) 81 jaaren.

Ende hebben met den anderen geprocreeerd, (behalven die jong of ongehuwelijkt gestorven zijn), de nagenoemde vier kinderen, als

1. ***Lijnfgen Willemsdr.*** Geboren in de Nieupoort, den 8e Augst. 1570 's morgens ten 3 uuren. Ende overleden binnen Schiedam den 31e [4]) Octob. Ao. 1599. Gehuwt geweest zijnde met eenen *Claas Gloffs* [5]); (niet wetende off hij leefd of dood is), die nagelaten heeft 2 kinderen met namen Mr. *Gloff* [6]) ***Claasz.*** gehuwt met eene ***Anneke Seuijen*** van Brouwershaven. Ende *Maritgen Claasdr.* gehuwd met eenen, genaemd ***Guilliaeme*** *Guilliams* [7]).
2. *Maritgen* ***Willemsdr.*** is ter weereld gekomen binnen Schiedam den 25e Juny Ao. 1575 omtrend 's avonds ten vier uuren. Ende overleden den laasten Octob. Ao. 1598, na de noen een weinig over vieren.

   Heeft agter gelaten eene Dochter, geprocreeerd met ***Hendrik Verhaar,*** genaemd ***Anthoneffe*** *Heindriksdr.* ***Verhaar.***
3. ***Willem Willemsz. Nieupoorf is*** binnen Schiedam geboren den 23e January Ao. 1578 des Avonds 1 quartier na 10 uuren.

   Willem Nieupoort is op den 27e April 1647 [8]) binnen Schiedam overleden zijnde geweest 38 jaren secrets aldaer [9]).

   N.B. Den huwelyx dag en gevolg van ***Willem*** *Nieupoort* volgt hier onder.
4. *Rijkgen Willems dogter,* is binnen Schiedam ter waereld gekomen den 18e January Ao. 1580 des avonds 1 quartier na elff uuren.

   Rijkgen ***Willemsdr. is*** op den 9e Maart 16.. .[10]) des morgens ten 6 uuren in 's Hage overleden.

   Deze is gehuwt met eenen *Cornelis* ***Cornsz.*** *Meppel* woonende in de Nieupoort, met dewelkc zij geprocreeerd heeft een Dogter genaemd *Maritgen Cornelisdr.* Ende naderhand met ***Johan Snel,*** secrets van Lopik [11]).

---

1) 1564.
2) 1624.
3) 1623.
4) 6 October.
5) *Olofs of Olafs.*
6) *Olof* of *Olaf.*
7) *Willem Willemsen.*
8) 23 April.
9) en is getrout geweest met ***Adriana*** *Jorisdr. Beys* en heeft naagelaate ses kinderen, welkers naamen geboortendaage en trouw, sterve, hier naa sullen gemelt worden.
10) 29 Maart 1672.
11) sonder kindere overleeden.

Cornelis Meppel is binnen de Nieupoort overleden, ende aldaer in de kerke begraven op den.. ....
Marifgen Cornelis zijn eenige dogter mede aldaer overleden op den..... en in 't graff van haer vader geleyd op den.....

Op den 2e April Ao. 1600 heefft *Willem Nieupoorf* [12]) (hier boven gemeld) binnen de kerke der stede Schiedam (zijnde paesdag) tot zijn Egte huysvr. getroud *Ariaenken Joris.* Dochter van Zr. *Joris Doens* en *Maritgen Lenertsdr.* [13]).
Ariaenken Jorisdr. is overleden den 19e January Ao. 1632 omtrend ten 9 uuren voor de noen.

Welke persoonen te samen geprocreeert hebben, de naarvolgende kinderen binnen Schiedam voorsz.

1. *Joris Nieupoort,* op den 17e X. Ao. 1600 Sondaags naar de noen ten halff 3 uuren, die 's Woensdags daar na wezende den 20e, in de kerke alhier gedoopt is, *Joris* na de vader van *Ariaanken Jorisdr.*
   De getuygen van dit kind:
   Marifgen Leenderfsdr. grootmoeder.
   Adriaen Jorisz. oom,
   Gerard Muys, secrets dezer stede.
   Op den 15e Septb. 1601 heefft *Ariaanken Joris* haer kerkgangh van 't voorn. kind gedaan, na veele groote miserien, smerten en krankheden, en wierd nog na de kerke geleyd tussen mij en haar moeder.
   Joris Nieupoorf is op den 20e Mey 1629 getroud binnen de kerke van de Nieupoort met *Barbara Sas,* Dochter van *Adriaan Gerrifsz. Sas,* burgemeester aldaer, ende van *Aelfje...* [14]) ende heeft bij dezelve geprocreeerd ses kinderen.
   Joris Nieupoorf is op den.. .... Octob. [15]) 1645 overleden tot Schiedam, na dat hij lange jaren geweest was secrets van de Weeskamer aldaar.
2. *Cafhalina Nieupoorf,* op den 20e May Ao. 1604 donderdags savonts omtrent ten 8 uuren, die Sondags daer na wezende den 23e in de kerke gedoopt en genaamd is, na mijn oudste zuster.
   Getuygen:
   Rijkgen Willems,
   mijn jongste zuster.
   Pieter Cornsz., Man van *Annetje Joris.*
   Anneken Roelandsz., nichte.
   Catalina Nieupoorf is op den 26e Augst 1729, binnen de kerke van Schiedam getroud met *Gerard Vink,* procurr voor den hove van Holland zoone van *Arend Frederiksz. Vink* anders *Haverenberg,* ende *Geertruyd Cornelisdr. Kunst* woonende binnen Leyden ende hebben met den anderen geprocreeerd (behalven dat jong gestorven is) vijff kinderen.
   Catalina Nieupoort is op den 7e Juny 1668 des Morgens ten halff elff in 's Hage overleden.
3. *Willem Nieupoorf* op den naestlesten January Ao. 1607 dyngsdag naar de noen omtrent ten 2 uuren die Sondaags daar na op den 4 dezes binnen de kerke alhier gedoopt is en genoemd na mijn vader.
   Getuygen:
   Willem Nieupoort, Grootvader.

Maritgen Simonsdr., huisvr. van *Doen Jorisz.*
Marifgen Jorisdr., meuy.

Willem Nieupoort is op den 18e Augst. 1637 met *Anna van Loon,* dogter van *Hans van Loon,* bewindhebber van de Oostindische Compagnie, ende Coopman tot Amsterdam ende van *Anna Ruykhaver,* binnen de kerke van Amsterdam voorsz. getroud en heeft bij dezelve geprocreeerd, behalven die jong gestorven zijn, 6 kinderen [16]). Hij is in den jare *1638* Raad ende Rentmr. generl. van de Domeinen van Noordholland gemaekt. In Mey *1652* ende in Juny 1653 als Gedeputeerde van den Staat, mitsgaders in Maart *1654* als Extraordins, ende in Julio *1658* als Ordinaris Ambassadeur naer Engeland gezonden.

Willem Nieupoorf is op den 2e Mey 1678 des Mergens Omtrent negen uuren in 's Hage overleden,

4. *Cornelia Nieupoortsdr.* op den 24e July Ao. 1609, Vrijdag 's morgens omtrent ten drie uuren dewelke 's Woonsdags daer na den 5e Augst. in dezer stedes kerke Gedoopt is En genaamd na mijn huysvrouws jongste zuster.
   Getuygen:
   Mr. *Pieter Scholier,* binnevader vant Weeshuys.
   Cornelis Jansz. Moolder, neve.
   Hilletgen Simonsdr. huysvr. van *Elias Maerland.*
   Annefgen Florisdr. huysvr. van *Hendr. Jansz. tot* Delff.
   Cornelia Nieupoort is op den 26e Augst. 1651 des morgens omtrent ten *3* uuren overleden.
5. *Jacob Nieupoort* op den 26e Augst Ao. 1612 Zondags morgens ten halff 4 uuren en is Gedoopt in dezer stedes kerke, Sondags daer na den 2e Septb. genaemd na mijn vaders oom.
   Getuygen:
   Willem Brasser)
   Elias Maasland) Vroetschap.
   Rijkgen Matheus mijn moeder,
   Angnieggen Dirx huysvr, van *Crijn Jorisz.*
   Jacob Nieupoort is op den *4* Augst. 1698 overleden zijnde geweest lange jaren Lieutenand van een compagnie Voetknegten Ende naderhand hem bij een acte van zijn hooghd. Prince Willem, de eerste vacerende compagnie onder 't Regiment van den heer van Noordwijk toegezeyd.
6. *Cornelis Nieupoort* op den 22e October [17]) Ao. 1614 zijnde Woonsdags smiddags ten 12 uuren die Zondags daer na den 26e in de kerke gedoopt is, genoemd naer mijn Neve *Corns. Vranken* van ter Goude.
   Getuygen:
   Johan Dwinglo, secrets tot Vlaardingen, man van *Marifgen Joris.*
   Goossen Corns. man van *Lysbet Joris.*
   Anna Pieters huysvr. van *Dirk Lakencooper.*
   Cornelis Nieupoort is op den 20e Octob. [18]) 1641 op 't huys te Capell binnen de kerke van Zevenhoven getroud met *Dignum Soerendonk van den Bosch,* Dogter van *Jan Psz. Zoerendonk van den Bos* en *Margareta Voskuyl,* en hebben met den anderen geprocreeerd (behalven die jong gestorven zijn) vier [19]) kinderen.

---

12) 23 April 1647 te Schiedam overleden.
13) *Adriana Jorisdr. Beys,* dogter van *Joris Doensz. Beys* ende *Marytie Leenders van der Zijde.*
14) *Alida van Cleevestijn.*
15) 5 December.
16) drie kinderen.
17) 12 October.
18) 28 October.
19) drie.

[Het volgende gedeelte komt niet in het tweede exemplaar voor].

Cornelis Nieupoort is op den 13e July 1658 binnen Rotterdam overleden, twaalff jaren aldaar geweest zijnde Rentmr. Ende Secret. van het Hooge Heemraadschap van Schieland.

Dignum Soerendoncq van den Bosch is tot Schiedam overleden den..... July 1687 ende aldaar begraven.

Cornelis Nieupoort heft naargelaten 4 kinderen:
als 1. *Johan Nieupoort.*
2. *Adriana Nieupoort.*
3. *Maria Nieupoort.*
4. *Willem Nieupoort.*

1. *Johan Cornsz. Nieupoort is* ongetroud overleden in 's Hage den.. . feb: 1671 geweest zijnde Raad en Secrets van de grave van Brederode, Griffier van de Leenen van Vianden &a en tot Schiedam begraven.
2. *Adriana Nieupoort,* is ongetroud zijnde den... . . . Augst 1688 tot Schiedam overleden en aldaer begraven.
3. *Maria Nieupoort is* ongetroud zijnde gestorven den 27e Augst. 1718 in 's Hage en aldaer begraven in 't Graff van Oom Nieupoort.
4. *Willem Cornsz. Nieupoort* is den 5e ... 1648 Gebooren tot Rotterdam en den 21e Jann. 1675 Getroud met *Florentia Ouderogge* Dogter van *Cornelis Jansz. Ouderogge* en *Cornelia Dirx Nobel.*

Willem Cornsz. Nieupoort is op den 24e April Ao. 1729 binnen 's Hage overleden. In zijn E. leven geweest Admodiateur van de Convooyen ende Licenten van 's Lands middelen aengevaerd in het jaer 1688, en in decemb. 1688 is hij gegaan naar Vrankrijk wegens haer hoog mog. Heeren generael als eerste Commissaris tot het Reguleren van de tariff van Commercie met de Koning van Vrankrijk, en leyd begraven in 's Hage in de Groote kerk op het Cour in het Graff van zijn oom *Willem Nieupoort.*

Uyt welk huwelijk zijn geprocreeerd:

1. *Cornelia* beyde den 28e 1675 gebooren *Cornelia* Gestorven den 10 Maart 1691. *Dina* gestorven den 14e Mey 1676.
2. *Dina*
3. *Dina* Gebooren den 7e Juny 1678.

Dina Nieupoort oud zijnde 48 jaer 7 Maend. en 4 dagen is ongetroud zijnde op den 11 Jann. Ao. 1727 binnen 's Hage overleden en aldaer begraven bij haer vader.

4. *Willem Nieupoort* Geboren den 25e September 1680. Op den 13e Maart 1727 des Woondaags is *Willem Willemsz. Nieupoort,* Nagelaten zoon van *Willem Cornelisz. Nieupoort,* getroud met Juffr. *Johanna van dr. Duyn* (oudste Dochter van de Wel Ed. Hr. Mr. *Allard van der Duyn* en Vrouwe *Margaretha van Voorburg)* in de kerk van Hillegersberg.

Uyt welk huwelijk zijn geprocreeerd.

1. *Allarda Margareta Nieupoort* is geboren den 17e Maart 1728 des Middags voor een uure.
2. *Willemina Cornelia Nieupoort is* geboren den 30e January 1734 des middags tuschen 1 en 2 uuren.
3. *Willem Willemsz. Nieupoort is* overleden in 's Hage den 31 e Januari 1736 oud 56 Jaren en is begraven in de groote kerk in het graff van de Hr. van Campen. (Met een andere hand volgt:) op den 13 maerd 1743 heb ick het lijck van mijn geliefde man doen sette in mijn graft op het koor van de groote kerck in schravenhaage.

Op den 1 8e feb. 1736 is overleden *Florentia Ouderogge* wede van de Hr. *Willem Cornsz. Nieupoort* in den ouderdom van 84 jaaren mede begraven in de groote kerk int graff van de Hr. van Campen.

De nakomelingen van *Willem Nieupoort (1607-1678) en Anna van Loon* worden slechts in het tweede exemplaar vermeld. Een kantteekening bij hunne namen geeft, dat „*Anna van Loon* is den 27 Novem. 1687 ontrent 11 uuren in den Haag overleede en aldaar begraven".

Van dewelke sijn geboore de navolgende kinderen:

1. *Willem Nieupoort, is* ter weerelt gekoomen op den 30 July sijnde savonts wijnog voor ses uuren 1638 tot Amsterdam ten huys van de voornoemde grootvader van moederszijde, staande tot Amsterdam op de Keysersgraft naast de Brouwerij van de Keyserskroon, ende is den 8 Augustus in de Nieuwe kerk gedoopt ten overstaan van juffrouw *Anna Ruyckhaver* Grootemoeder, ende *Willem Nieupoort* Grootevader.

Willem Nieupoort den 25 Octob. 1666 naadat sig in de zee Bataille had gesignaleert deser werelt overleeden ende tot Schiedam in de kerk begraaven ongetrouwt.

2. *Hans Nieupoort,* is gebooren in den Hage op de Fluweele Burgwal Saterdag snagts tussen den 15 en 16 October klokke half een uuren 1639 ende gedoopt op den 25 dito in de groote kerk aldaar naa de groote vaders van moederszijde, ten overstaan van deselve met de oude meuy *Rijckgen Snels* ende den Oom Mr. *Dirck Graswinkel.*

Hij is op den 17 September 1669 getrouwt met *Maria van Loon,* dogter van *Willem van Loon,* en van *Margareta Bas,* maar sonder kinderen overleeden.

Hans Nieuwpoort is op Donderdag den 20 July 1684 smorgens ten 9 uuren in den Haag overleeden en aldaar begraaven.

3. *Alijd Nieupoort,* is gebooren den 26 December 1640 sijnde Woensdag den tweede kersdag tussen drie en vier uuren naa den middag in den Haag 1640.

En is den 5 Janu. 164 1 in de Clooster kerk gedoopt naa juffrouw *Alijt van der Laan* 's moeders grootmoeder ten overstaan van juffrouw *Maria Ruyckhavers* wed: van de Heer *Johan Meerman* saligr. met juffrouw *Anna van Loon weduwe* van de Heer *Adriaan Spiring* saliger, ende *Nicolaas van Loon,* de moeder muyen ende outste Broeder respective.

Alijt Nieupoort sterft den 20 July des jaars 1641, ende is begraaven in de grafsteede van groote vader *Nieupoort* in de kerk tot Schiedam den 22 dito.

4. *Maarten Nieupoort* is gebooren den 4 July sijnde Vrijdag des nagts omtrent elf uuren in den Haag 1642 ende den 13 dito in de Groote Kerk aldaar gedoopt naa de heer *Maarten Ruychaver* moeders Grootvader, ten overstaan van de heer *Willem Ruychaver* Hoogheemraat van Rijnlant, *Maarten Ruyckhaver* Oom, en outoom respective, ende *Maria Beys* huysvrouw van de 'heer secretaris *Dwingelo.*

Den 25 October 1674 is *Maarten Nieupoort* Captijn van een compagnie voetknegten onder het Regiment van den Collonel Beaumont voor de Graave daar hij sig in de beleegering wel had gequeten met de laaste canon-

cogel doot geschooten int'quartier, soo alse een uur daar naa begonnen te parlementeeren.

Hij is op den 20 Decemb. 1667 getrouwt aan ***Maria Colve***. Den 28 Januari 1685 is ***Maria Colve*** tot Dordrecht overleede. Laat na:

1. ***Anna Maria Nieupoorf,*** dogter van den voorn, ***Maarten Nieupoort*** ende van ***Maria Colve is*** op Woensdag den 24 Decemb. 1687 des naamiddags ten drie uuren in 's Hage ongetrouwt overleeden.
2. ***Willem Hendrik Nieupoort*** op den 9 Mey 1674 gebooren.

5. ***Dirck Nieupoort*** is gebooren 3 April sijnde Saterdag in 's Hage 1644 ende op den 6 Mey daar aan volgend gedoopt in de Groote Kerk aldaar, werdende genaamt naa Mr. ***Dirck Graswinkel*** ten overstaan van deselve, ende ***Pieter van Loon,*** beyde oomen, ende muye *Catalina Vinck. Dirck Nieupoort* sterft den 22 Mey 1644 ende is begraven tot Schiedam in de grafsteede van grootevader ***Nieupoort.***

6. ***Adriana Nieupoort*** is gebooren Sondag 26 August. 1646 voor den middag tussen elf en twaalf uuren in Schage; ende op den 29 daar aan volgende gedoopt in de Groote Kerk aldaar, werdende genaamt naa mijn moeder sal. ten overstaan van mijn vader, de moey ***Margareta Bos,*** weduwe van monfrere ***Willem van Loon*** salig. ende de muy ***Anna van Foreest*** Huysvrouw van Monfrere ***Pieter van Loon.***

Adriana Nieupoort sterft 5 Janu: 1647 ten huyse van haar vader tot Amsterdam van waar het stil vervoert is naa Schiedam en aldaar begraaven in de grafsteede den 9 dito.

7. ***Anna Nieupoort*** is gebooren op Vrijdag den 4 December 1648 savonts tussen 6 en 7 uuren in 's Hage en den 13 dito daar aan volgende gedoopt in de Groote Kerk aldaar, werdende genaamt naar mijn schoonmoeder (5 regels doorgehaald) ende huysvrouw respective, ten overstaan van monfrere ***Lieve van Loon,*** ma seur ***Anna van Foreest,*** ende ***Catalina Nieupoort*** mijn suster, getrouwt met den Procureur ***Vinck; is*** op den 1 November 1676 getrouwt met Mr. *Arent* ***Vinck.***

8. ***Adriana Nieupoort*** is gebooren op Sondag den 18 December 1650 savons of snagts ten elf uuren in 's Hage ende den 28 dito daar aan volgende gedoopt in de Groote Kerk aldaar, werdende genaamt naa mijn moeder saliger, ten overstaan van nigt ***Elisabet van*** *Duyvenvoorde,* mijn Broeder ***Cornelis Nieupoort,*** de Secretaris ***Adriaan*** *Cleyweg,* ende *Magtelt Pieters* ***van der Werve,*** huysvrouwe van Burgemeester ***Cornelis Denick.***

Adriana Nieupoort is den 20 Mey 1672 in den Haag naade middag ongetrouwt overleeden.

9. Den 19 October 1652 sijnde Saterdag is *Arent* ***Nieupoort*** smorgens voor agt uuren gebooren; is genaamt naa *Arent* ***van Loon*** naa mijn schoonbroeder. ten overstaan van monfrere ***Nicolaas van Loon, Jacob Bons*** Balliuw van Schiedam en ***Anna Hasselaar,*** weduwe van monfrere ***Maarten van Loon*** saligr, hij stierf ongetrouwt.

25 Juny 1673 sijnde St. Jans nagt is *Arent* ***Nieupoorf*** vaandrager van den collonel Ico Gerard Frens in het Tongerse Hooren Werk in een Furieuse attaque van de Franse op Mastricht aan sijne derde quetsuure gebleeve ende tot Mastricht in St. Servaas kerk in 't graf van sijn oom *Johannis* eerlijk begraaven.

Vinde nog eenige Naamen van ***Nieupoorden*** bij aanteekening gemelt, dog sonder geboorte, trouw of sterfdaagen, soo als hier eenen ***Willem Wouters*** *Nieupoort,* sijnde in den jaare 1463 Raat tot Schiedam.

Willem Nieupoort (hier staat de geboorte bij) geboore 30 Octob. 1543, overleede 23 Septemb: 1624 getrouwt met ***Rijckie van*** *Asperen* ***1563*** gestorven 14 Septemb: 1621. (Het in den aanvang genoemde echtpaar).

KORTE MEDEDEELINGEN.

Aldringa.

(LVI. 99-116).

In Band 31 van het ,,Deutsches Geschlechterbuch" komt op pag. 454 in een kwartierstaat ***van Briesen*** voor:

Icka Aldringa, von Nesse, tr. ***Zptet von Wicht,*** Häuptling von Lintel, zoon van *Ihmel* von ***Wicht,*** Häuptling von Wicht und Lintel.

Verder komt in een kwartierstaat ***de*** *Poterre* op pag. 462 van Band 26 van het zelfde werk voor:

Nomo Meckena, Burgemeester van Emden 1463-1494, tr. ***Tetta,*** dochter van ***Haytet von*** *Uiterstewehr,* Häuptling. Hun dochter Etta ***Meckena,*** overl. 21 Jan. 1536, tr. *Isemt Remets* ***von Hatzum,*** geb. 1480, overl. 1543, zoon van *Remet* ***Poppinga*** en *Jevsta* ***von Bewingaborg.*** Hun zoon *Remet* ***von Hatzum*** tr. Jevsta von Wicht und *Lintel,* dr. van *Hajo* Hiccen ***von Wicht*** (zoon van ***Hicco Zptetsna, Zptet*** *Ihmels* ***von Wichtszn. ex. Zcka Aldringa,*** zie boven, en *Jevste)* en ***Adda Aldersma.***

DEL CAMPO HARTMAN.

Hiddingh.

In regel 40 van kolom 178 is door een ,,slip of the pen" het woord ,,ridderhofstede" gebruikt in plaats van het woord ,,havezathe". Voor den zin maakt zulks, waar havezathe de benaming was der Drentsche ridderhofsteden, weliswaar geen verschil, maar waar het hier een citaat betreft, is rectificatie geboden.

Tevens grijp ik de gelegenheid aan een misverstand uit de wereld te helpen, dat zich, zij het gelukkig slechts bij enkelen, blijkt te hebben voorgedaan omtrent de bedoeling van den zin, waarin ik schreef: ,,dat wanneer de heer de Gr. schrijft, dat nimmer een lid van het geslacht Hiddingh met den titel van ridder of knape naast zijn naam voorkwam, zulks wel de letterlijke maar niet de geheele waarheid is".

Voor den onbevangen lezer van mijn van alle persoonlijkheden vrij gehouden artikel moet het dunkt mij van zelve duidelijk zijn geweest, dat deze woorden, zooals ik hier gaarne nog eens nadrukkelijk verklaar, geen aanval beoogden op den waarheidszin van den heer de Groot, en evenmin bedoelden te zeggen, dat hij feiten achter zou hebben gehouden. De woorden betroffen uitsluitend de wetenschappelijke interpretatie, door den heer de Gr. aan door hem zelve genoemde feiten gegeven en hadden derhalve niet de geringste kwetsende bedoeling.

TH. VAN RHEINECK LEYSSIUS.

Van Ittersum.

(LVI, 180-182).

Ter aanvulling en verbetering van bovengenoemd artikel van Mr. J. Belonje blijkt uit een in mijn bezit bevindende genealogie van de familie ***van*** *Ittersum* het volgende:

Albert ***van Ittersum,*** drost tot Lingen en bevelhebber dier stad, trouwt in 1595 met ***Anna van Asschenberg.***

Uit dit huwelijk werden drie zoons geboren nl.:

1. ***Johan Heijdentrijk,*** trouwde met ***Gerberich Mulert*** en is volgens mijn gegevens slechts één keer gehuwd geweest.
2. ***Hendrik,*** trouwde met ***Johanna van Lauwick,*** dochter van ***Arend*** en van ***Anna Knoppert.*** Uit dit huwelijk werd een dochter geboren, die trouwde met ***Wolter van Coeverden tot Wegdam.*** Na het overlijden van ***Hendrik van Ittersum*** hertrouwde ***Johanna van Lauwick*** met ***Johan van Haersolte,*** in 1647 burgemeester van Zwolle.
3. ***Robert,*** trouwde met ..... ***van Munster*** (de voornamen zijn mij onbekend). Uit dit huwelijk werd een zoon geboren nl.: ***Rudolph van Ittersum.*** Laatstgenoemde overleed op 22 Juni 1651 en werd begraven in de Hervormde Kerk te Schuttorf in het Graafschap Bentheim [1]).

Verdere gegevens omtrent N.N. ***van Munster,*** echtgenoote van ***Robert van Ztfersum,*** zijn mij niet bekend.

Het register van charters en bescheiden, behoorende tot de geschiedkundige beschrijving van het geslacht Ittersum door F. A. S. A. van Ittersum, vermeldt nog het volgende:

1618. 24 October. Extract uit het leenregister der provincie Overijssel van 1613-1637, fol. 98, inhoudende een bericht, betreffende ***Anna van Asscheberch,*** weduwe van ***Albert van Ittersum*** en hare zonen. Deze zonen waren, volgens No. 14244 der losse stukken van het provinciale archief van Overijssel, vergeleken met een resolutie van Ridderschap en Steden van dat geweest van 26 April 1658, ***Johan Heijdentrijk*** en ***Robert van Ittersum,*** bezitters van Wolfshagen.

1664. Extract, uit de genealogie van den Hoogen Raad van Adel, luidende: ***Anna Margaretha van Ittersum,*** dochter van ***Hendrik van Ittersum tot Wolfshagen*** en van ***Johanna van Lauwick,*** echtgenoote van ***Wolter van Coeverden tot Wegdam,*** vrouw van Wolfshagen.

1651. Afschrift van de opschriften op een grafzerk en een wapenbord, in de kerk te Schuttorf, in het Graafschap Bentheim, ter gedachtenis van den aldaar begraven ***Rudolph van Zftersum,*** overleden 22 Juni 1651.

Uit het bovenstaande blijkt dus dat ***Albert van Zftersum*** drie zoons had.

L. A. VAN ITTERSUM JR.

Paew.

Uit de aanteekeningen in den Bijbel van ***Cornelis Roeloffs (Pauw)*** uit Zaltbommel en ***Henderickxken Leenders*** maakte ik het volgende excerpt, aangevuld met eenige gegevens uit familiepapieren.

1. ***Roeloff Cornelis Paew,*** geb. ± 1570, commies eerst te Zaltbommel, daarna te Ravestein, verdronken aan de Maas ald. 4 April, opgevischt te Niftrik 18 April 1650, begr. in de parochiekerk ald., tr. ***Reynfgen Alders,*** † Ravestein 19, begr. ald. 23 Sept. 1626.

   Uit dit huwelijk:

   1. ***Cornelis,*** volgt 11.
   2. *Aldert* ***Roeloffs,*** verdronken in zee bij Engeland 25 Dec. 1634, oud tusschen 28 en 29 j.

[1]) De conclusie van Mr. Belonje blijkt dus juist. Ook stemt het wapen *van Munster* (doorsneden van rood op goud) overeen met het. eerste wapen aan de linkerzijde op de rouwkas in de kerk te Schüttorf. — Red.

   3. ***Gerrit Roeloffs,*** † „aen de Voorn [1]) in syn schuyt" 23 Juni 1636, begr. in de kerk te Tiel: nalatend vrouw en 2 kinderen.
   4. *Lijntgen* ***Roeloffs.***
   5. ***Jan Roeloffs,*** † Grave 1 Oct. 1635, begr. Groote kerk ald.
   6. ***Jenneken Roeloffs,*** † 's-Hertogenbosch 14 Sept. 1636. begr. St. Pieterskerk ald.

11. ***Cornelis Roeloffs Paew,*** geb. Zaltbommel 1599, lieutenant van de Ponten voor de stad Grave, later eerste gereformeerde havenmeester te 's-Hertogenbosch, na de overgave dier stad aan Prins Frederik Hendrik (1629), † 's-Hertogenbosch 27 Juni, begr. ald. (St. Geertruidakerk) 5 Juli 1665, tr. Dordrecht 28 April 1626 ***Henderickxken Leenders,*** geb. Dordrecht 1601, † 's-Hertogenbosch 15, begr. ald. (St. Geertruidakerk) 23 April 1658, dr. van ***Leendert Luyckas,*** „messemaecker", en ***Margriet Schuermans.***

    Uit dit huwelijk:

    1. ***Reynfgen Cornelis,*** geb. op de Ponte voor Grave 14 Juni 1627, ged. ald. (Groote kerk), † 14 Nov., begr. 's-Hertogenbosch (St. Geertruidakerk) 22 Nov. 1712, tr. Ds. ***Gisberfus Coefs,*** predikant te Bemmel, later te Hilvarenbeek, † ald. 1656.
    2. ***Sara Cornelis,*** geb. op de Ponte voor Grave 30 Aug. 1628, ged. ald. (Groote Kerk), † 20, begr. 's-Hertogenbosch (St. Pieterskerk) 22 Aug. 1632.
    3. ***Leenora Cornelis,*** geb. 's-Hertogenbosch 11 Dec. 1630, ged. ald. (St. Janskerk), † 19 Nov., begr. 's-Hertogenbosch (St. Geertruidakerk) 23 Nov. 1709, tr. ald ..... ***Baay,*** „factoor" in 's-Hertogenbosch.
    4. ***Leendert Cornelis,*** geb. 's-Hertogenbosch 10 Febr. 1632, sed. ald. (St. lanskerk), „clercq" van de griffie ald., † 1671.
    5. ***Sara Cornelis,*** geb. 's-Hertogenbosch 15 Oct. 1633, ged. ald. (St. Janskerk), † 's-Hertogenbosch 20 Nov. 1686, tr. ald. ***Nicolaas Simons,*** geb. 1633, „factoor" ald., † 1687, zn. van ***Cornelis.***
    6. ***Roeloff Cornelis,*** geb. 's-Hertogenbosch 4 Juli 1635, ged. ald. (St. Janskerk), † 6 Dec. 1637, begr. 's-Hertogenbosch (St. Pieterskerk).
    7. ***Margrietge Cornelis,*** geb. 's-Hertogenbosch 22 Oct. 1636, ged. ald. (St. Janskerk), † 24/5 Dec. 1637.
    8. ***Margriet Cornelis,*** geb. 's-Hertogenbosch 3 Maart 1638, ged. ald. (St. Janskerk), † 27 Sept., begr. 's-Hertogenbosch (St. Geertruidakerk) 3 Oct. 1716, tr. Ds. ***Laurentius van der Veen,*** geb. Gorinchem 1620, predikant te Vught, † 1698.
    9. *Janneken* ***Cornelis,*** geb. 's-Hertogenbosch 29 Maart, ged. ald. (St. Pieterskerk) 24 April 1639, † 14 Jan. 1642, begr. ald.
    10. *Roeloff* ***Cornelis.*** geb. 's-Hertogenbosch 25 Dec. 1641, ged. ald. (St. Janskerk) 7 Jan. 1642.

W. F. LEEMANS.

Von de Wall-Barten.

(LVI, 182).

De wonderbaarlijke redding van ***Emilia Barten is*** in 1854 verwerkt tot een Novelle door Mr. J. van Lennep. Hij zal het verhaal vernomen hebben uit de familie ***van de Wall,*** want hij besluit aldus:

[1]) cf. A. J. van der Aa, Aardr. Wclbk. in voce Voorn (De).

„*Emilia Barten* huwde naderhand met N. *van de Wall en* werd de moeder van een talrijk en aanzienlijk geslacht" [1]). Toch zal hij ook over andere gegevens hebben beschikt, tenzij het hiervolgende op fantasie berust. Hij laat nl. de schipbreuk geschieden op 10 Maart 1623 en laat *W. Barten* en den schipper, die zich al zwemmende aan een luik vasthielden, aan land komen op Osdorper grond. Datum en plaats doen veronderstellen, dat er van die schipbreuk een acte is opgemaakt, die aan Mr. J. van Lennep bekend is geweest. Wanneer inderdaad Barten te Osdorp aan land is gekomen, zal hij zeker voor het gerecht van die plaats een verklaring van het ongeluk hebben moeten afleggen, zoodat het niet onwaarschijnlijk is, dat men over deze geschiedenis meer kan vinden in de schepen-registers van Osdorp.

H. J. A. VAN SON.

Wapens der families Bouricius (Bouwer) en van Deventer.

Het wapen der familie *Bouricius is* een schuinbalk, vergezeld van 2 jachthoorns. Volgens Ned. Patriciaat 1913 is dit een oude Deventersche familie, waarvan de oorspronkelijke naam *Bouwer* luidde en die reeds in 1570 te Deventer voorkwam, alwaar *Anthoni* Gerritszoon *Bouwer* in 1700 Schepen was.

Met precies hetzelfde wapen nu (ook het zelfde helmteeken) zegelde *Abraham Gerritszoon van Deventer,* getrouwd met *Aeltjen Jansen* in 1664 te Arnhem, welke *Aeltjen* (en nu *Daems* genoemd) als weduwe van *Abraham Gerrits van Deventer* met haren zoon *Anthoni Gerrits van Deventer* in 1685 te Deventer woonde en toen met het wapen van haren man zegelde. Dit zelfde wapen, doch hier omgewend, dus met den balk als linkerschuinbalk, komt ook voor op het zegel van *Jan Gerritszoon van Deventer,* in 1639 Schepen van Schoon.-'hoven,

Wij zien dus, dat volgens Ned. Patriciaat een *Anthoni Gerritszoon Bouwer,* in 1700 Schepen van Deventer, behoorde tot eene familie, die geheel hetzelfde wapen voerde als de vader van *Anthoni Gerrits van Deventer,* die 15 jaar tevoren met zijne moeder in dezelfde stad woonde.

De verleiding is groot, om aan te nemen, dat deze *Anthoni Gerrits van Deventer* dezelfde persoon is als de schepen *Anthoni Gerritszoon Bouwer* in 1700.

Kan iemand mij daaromtrent wellicht inlichten?

R. T. MUSCHART.

Wapen der familie Speelman.

Het wapen van de tot den Nederlandschen Adel behoorende familie *Speelman is* een dwarsbalk, vergezeld van 2 handen boven den balk en een hamer beneden den balk.

Dit is een niet alledaagsch wapen, want handen komen in familiewapens niet al te dikwijls voor. In de groep wapens met dwarsbalken, die boven vergezeld zijn van onderdeelen van het menschelijk lichaam, vind ik er dan ook maar 3 n.l. dit wapen *Speelman* en dat van *Heijnric Diddeboeij* in 1368 en *Dideric Florissoen Diddeboije* in 1336, beiden schout van Catwijk, wier zegels hangen aan charters v.d. abdij Leeuwenhorst en v.d. abdij Rijnsburg. Deze 2 zegels nu vertoonen

[1]) Ons corr. lid de Heer W. Wijnaendts van Resandt verwijst ons ook naar Alg. Ned. Fam.bl. 1888, p. 101, waar in bijlage A van de genealogie van de Wall (von de Wall, von Dewall) in het kort van deze gebeurtenis melding wordt gemaakt. — Red.

beneden den dwarsbalk eveneens een hamer, terwijl de 2 handen evenals in het wapen *Speelman* met de duimen toegewend zijn, m.a.w. deze wapens *Diddeboey-Diddeboije* zijn volkomen gelijk aan het wapen *Speelman.*

Wij vragen, of dit toeval is of dat er wellicht onderling verband bestaat.

R. T. MUSCHART.

Wapens Preuijt en Kruijff.

In meerdere bronnen vond ik het wapen eener familie *Preuijt (Preuit)* steeds als gedeeld met 2 dierenpooten met de gespleten hoeven omhoog naast elkaar in de rechter helft en een manshoofd in de linker helft, zoo bijv. van *Jan P.,* heer in den Ouden Hoorn, in 1772 raad van den Briel, in een M. S. Wapenboek van van der Lely, van *Dirkje P.,* die in 1701 te Zwartewaal trouwde met *Paulus Delia,* in het Gulden Boek van Schiedam en op de lakafdrukken van *Jan P.,* heer van den Oudenhoorn, 1772 raad van den Brie1 en van C. *P.,* 1785 Secretaris van Nieuw Helvoet en in 1809 en 1810 Secretaris van Oudenhoorn in diverse bronnen.

Onlangs nu werd mij verzekerd, dat dit het wapen zoude zijn van eene familie *Kruijff* te Zwartewaal en dat het o.a. zoude voorkomen op een 18e eeuwsch portret van een lid dezer familie.

Kan iemand mij met overtuigende bewijzen aantoonen, of dit laatste al of niet juist is?

R. T. MUSCHART.

Stamreeksen van Brienen. (LVI, 147-153). In dit artikel dienen de volgende drukfouten verbeterd te worden: in de tabel in kol. 148, 2e generatie, na *Wolter van Brienen* leze men voor „leen van Lathmer": h e e r van Lathmer; in de tabel in kol. 151/52, lste generatie, voor *Johan van Brienen Corneliszz: Johan van Brienen Corneliszn,* in de 3e generatie voor *Cornelis van Brienen,* scholtus van Apeldoorn: *Gerrit van Brienen enz.*

W. WIJNAENDTS VAN RESANDT.

VRAGEN EN ANTWOORDEN+

Bert. Nadere gegevens gevraagd betreffende *W. Elisabeth Bert,* tr. Ds. *Johannes Beeltsnijder,* ged. Epe 1-9-1605, gest. Beilen 27-11-1683, pred. te Beilen, en haar ouders. Hij droeg zijn Anathomie op aan zijn zwagers *Guiliaem* en *Johan Bert.*

Arnhem. G. L. MEESTERS.

Bleeker-Zoutman-Hagen. Volgens Nav. 1884 bl. 46 huwde *D. Bleeker* (Doopsgez. Zaandam) met *Anna Zoutman* (verm. hertr. met *Hendrik Willink),* waaruit een dochter ..... geh. met *Dirk Hagen (N.* L. 1919 k. 231). uit welk huwelijk, mogelijk o.a.:

1. *Anna,* overl. A'dam? 1.1.1746 als echtgenoote van *Johannes Laan,* die in Jan. 1749 hertr. met *Elizabeth de Nes* (Wapenheraut 1908 bl. 37/38).
2. *Dirk Jr.,* Doopsgez. ged. A'dam 9.2.1744, get. *Anna Zoutmans.* wed. van *Hendrik Willink,* de grootmoeder en *Johannis Laan,* de broeder.
3. *Sophia,* Doopsgez. ged. tegelijk met haar broeder *Dirk.* Mogelijk identiek met *Sophia Hagen,* in 1755 geh. met *Jan van Halmael* (V. v. 0. II bl. 3).

4. *Chrisfina,* Doopsgez. ged. A'dam 6.2.1746, get. *Anna Zoutman en Dirk Hagen Jr.,* de broeder. Huwde verm. *Nicolaas Jut Piefersz. ex Geerfruid Willink.*

Mogelijk behooren hiertoe ook nog *Alida Hagen* × *Cornelis Isaacs de Veer* (LIV 63) en *Maria Hagen,* die op 29. 10.1775 get. zijn bij den doop (Doopsgez.) van *Anna de Veer.* Zij worden dan echter *Hage* genoemd.

Voor aanvullingen en inlichtingen houd ik mij gaarne aanbevolen

Koeta Radja. **H.** LOURENS.

Boucher-Stratenus. Gevraagd een opgave van de eventueele nakomelingen van Ds. *Philippe Boucher,* geb. Parijs 15 September 1811, overleden Parijs 21 Januari 1885, Predikant te Rijssel, 's-Gravenhage, Aix en Provence, Boulogne sur Mer, Sedan, Jarnac, Brussel en Brest en zijn 2e echtgenoote *Johanna Cafharina Stratenus,* geb. 's-Gravenhage 10 Mei 1827, overleden 's-Gravenhage 4 Juni 1858. Zij traden 6 Juni 1858 in het huwelijk.

Bafavia C. DEL CAMPO HARTMAN.

Brute-Snellen. *George Bruce,* vermoedelijk geb. in Schotland, van cadet bevorderd tot „vendrigh bij het regiment Schotsche voetkneghten" (30 Nov. 1729), doorliep bij de Schotsche Brigade de verschillende rangen, werd 30 Maart 1772 benoemd tot Kolonel, Commandant van Ieperen, ald. † 6 Juli 1880, tr. Zundert 5 Aug. 1760 *Elisabeth Snellen,* geb. Breda 15 Oct. 1728, dochter van Dr. *Paulus Snellen,* Burgemeester van Breda en *Margrieta Geerfruid van Beeck* (Scots Brigade in Holland 11 408, 111 93, Ned. Patriciaat 1924). *Elisabefh Snellen* was weduwe van *Frederik Hendrik Zweerts* (als Luit. Kol. ondertr. Princenhage 30 Maart 1758, gest. 9, begr. Terheiden 22 Aug. 1758 (Navorscher 1881 p. 173).

Ondergeteekende ware hoogst dankbaar voor iedere aanwijzing tot opsporing van de herkomst van *George Bruce,* al ware het slechts zijn Ieeftijd bij huwelijk of overlijden.

's-Gravenhage. **F. F.** DE SMETH.

Buisman. (LV, 376). De combinatie *Buisman ten Wolde* spruit voort uit het huwelijk van *Jentien Buisman,* ged. 19 Augs. 1744, met den vroedschap *Harmannus ten Wolde,* ged. 14 Mei 1744, beiden te Meppel, waaruit 1 Jan. 1775 gedoopt *Jan Buisman ten Wolde,* later koopman en in 1813 een der 20 municipale raden en adj.-maire aldaar, getrouwd met *Hendrika Dassen,* ged. ald. 19 Febr. 1779, dochter van Mr. *Michiel Dassen,* raadsheer en *Larnberdina Houwink.*

Jentien Buisman was de dochter van *Jan* (Hendriks) *Buisman* en *Hilligien Kikke,* dochter van den vroedscahp *Pieter Kikke. Jan Buisman* was evenals vader en grootvader veerschipper op Amsterdam.

Wat het door Dr. Buisman genoemde wapen betreft, verwijs ik hem naar den roman „Hillegonda Buisman" van Adriaan Loosjes (1815), waar Hillegonda vertelt, dat op haar bruiloft op 't Muider slot met Robert Hellemans, zeeofficier en neef van den drossaert Hooft, op tafel kwam een groote bokaal van groen glas, gevuld met ouden rijnwijn, een grooten kaneelstok en beste witte suiker". Op dien bokaal had Tesselschade gegraveerd de eerste letters van Hillegonda Buisman en Robert Hellemans, waarboven beider geslachtwapens, schoon dat van Hillegonda zijn oorsprong ontleende aan de uitvinding van Tesselschade, die hetzelve sprekend gemaakt had door een Buisman in deszelfs schild te stellen" (111 bl. 114).

Van *Jan Buisman ten Wolde* is, door het 'huwelijk van zijn dochter *Lamberdina Wilhelmina t. W.* met Ds. *Johan Willem Everard Ebbinge,* de naam overgegaan op een van diens zonen, die als *Jan Buisman Ebbinge, 31* Mei 1843 geboren, als geneesheer te Gorredijk overleed. Door diens zoon Mr. *Jan Buisman Ebbinge* te Haarlem en drie kleinzoons *Jan Buisman Ebbinge,* die met grootvaders namen ook zijn medisch vak kozen, zal de naamcombinatie *Jan Buisman* voorloopig wel in stand blijven. Maar wie was *Jan Buisman Smit,* die 1840 uit Groningen komend lidmaat te Meppel werd?

Heemstede. **MR. A. S.** MIEDEMA.

Hilarius. (LVI, 188). Vermoedelijk was Ds. *Theodorus Hilarius,* die in 1692 met *Cornelia Eijck Mouritsdr.* huwde. een zoon van Ds. *Anthonius Hilarius,* van Amsterdam, die 16-12-1650 te Amsterdam, oud 32 jaren, ondertr. met *Judith Feyf,* van Amsterdam, oud 28 jaren, en de eerste geweest zal zijn die den geslachtsnaam verlatiniseerde, aangezien hij bij zijn ondertrouw vermeld wordt als zoon van *Gerrit Jans Vrolik.* (Zie Maandbl. XXXIX, k. 19).

Hengelo **(G.) .** F. VAN HOOGSTRATEN.

Joachimi. De ruiteraanvoerder *Paulus Bacx* is volgens Vorsterman van Oyen getrouwd met *Elisabeth Joachimi,* dochter van den ambassadeur *Willem Joachimi* (ongeveer 1588).

De vraag rijst of de vrouw, die meestal *Beffeken Jochems* genoemd wordt, werkelijk een dochter is van den bedoelden gezant.

Kan iemand mij inlichten omtrent datum, plaats van het huwelijk en nadere bijzonderheden omtrent de herkomst van de vrouw?

Bergen op Zoom. **A. H.** DRIJFHOUT VAN HOOFF.

Lang (de) -Evertsen. Gevraagd een opgave van de nakomelingen van Dr. *Simon Petrus de Lang* (zoon van Dr. *Johannes de Lang* en *Cornelia Goverdina van Brandwijk),* Medicinae Doctor te Middelburg, die (waarschijnlijk omstr. 1790) huwde met *Marfha Petronella Evertsen,* dochter van *Hetman E.* (uit het bekende zeeheldengeslacht) en *Magdalena Maria van Gelre.* Ongetwijfeld stamt van hen af het nog levende geslacht *de Lang Everfsen.*

Batavia C. DEL CAMPO HARTMAN.

Lint (de). (LVI, 189). Hoewel misschien voor den heer de Lint niet van beteekenis, deel ik naar aanleiding van *zijn* vraag mede, dat in de 18e eeuw in Klundert een familie *de Lint* woonde. Hiervan vind ik vermeld: 2 Maart 1720 gehuwd te Niervaart (Klundert) *Cornelis Adriaensz. de Lint,* geb. te Clundert, met *Sijke Adamsd. Boof,* geb. te Lage Zwaluwe. Hun zoon *Adam de Lint,* geb. te Klundert 30 Dec. 1733. huwt aldaar op 31 October 1756 met *Marike Echfbertsd. Boot,* geb. te Klundert 28 Dec. 1732. Uit dit huwelijk werd 30 Aug. 1767 te Klundert geboren *Egtbert de Lint,* die huwde met *Anna Hagens,* geb. te Klundert 22 Juli 1770. Hun kleindochter *Adamina de Lint Cornelisd.,* geb. te Zevenbergen 13 October 1845, huwt 28 April 1872 te Puttershoek met *Dirk Dirksz. Verloop.*

Puttershoek. *C.* L. VAN ES VAN DER HAVE.

Maas (van der). Gegevens gezocht omtrent het echtpaar *Jurriaen van der Maas* en *Magdalena Doomer* (waar gehuwd?), waarvan alleen bekend, dat zij een zoon *Mattheus*

laten doopen in de Noorderkerk te Amsterdam op 18 Maart 1699, waarbij getuigen *Hendrik Kamerlingh* en *Anna Maria Doomer*.

Amsterdam. J. H. DE VEER.

Massa-van der Laen. (LVI, 89). De Heer del Campo Hartman zie Jbk. Amstelodamum 1937, art. „Uit de geschiedenis van den Amsterdamschen 'handel op Rusland in de 17e eeuw" door Dr. Boris Raptschinsky, alwaar vermeld worden *Isaäc Massa*, agent der Staten van Holland in Rusland, blz. 67, 95-80, en diens broeder *Christiaan Massa*, blz. 77.

Heemstede. MR. A. S. MIEDEMA.

Massa-van der Laen. (LVI, 189). *Johannes Massa*, licentiaat in de beide rechten, wonende te Amsterdam, werd 18 Mei 1655 te Vlaardingen in ondertrouw opgenomen met *Anna van Os*, j.d. uit de Beemster, doch wonende alhier.

's-Gravenhage. M. C. SIGAL.

Pui (du)-de Fremery. Gevraagd een opgave van de eventueele nakomelingen van Mr. *Jean Corneille du Pui*, geb. Leiden 21 Aug. 1832, overleden Haarlem 23 Mei 1888, gehuwd te Leiden 8 Nov. 1866 met *Ursule Hortense de Fremery*, geb. Leiden 13 April 1839, overleden Leiden 23 Dec. 1897. Hij was Griffier bij het Kantongerecht te Haarlem.

Batavia C. DEL CAMPO HARTMAN.

Ringeling. *Cornelis Ringeling* (1768-18 19) huwde 28 November 1790 te Curaçao *Cornelia Wilhelmina Striddels* (1771-.....). Zij hadden de volgende 8 kinderen, van wier nakomelingen bijna niets bekend is. Iedere aanvulling van onderstaand fragment zal mij ten zeerste welkom zijn.

1. *Jan Gerard Ringeling* (1794-1846), huwde *Constantia de Veer* (1804-1874), is later hertrouwd met *Charlotte de Vos*.
2. *Nicolaas Ringeling.*
3. *Pieter Jan van Es Ringeling.*
4. *Thomas Wood Ringeling.*
5. *Anna Maria Ringeling*, huwde te Curaçao *Arthur Frederic Barbauld.* Zij hadden 4 kinderen: *Robert Barbauld* (1829-1897), *Francis Barbauld*, overleden in 1891. De twee andere namen zijn onbekend.
6. *Anna Catharina Ringeling* (1799-1867). huwde 16 Juni 1816 te Curaçao *Jacobus Jarman* (1792-1859). Verder bekend.
7. *Sijbrecht Sophia Ringeling.* overleden in Suriname 3 October 1824.
8. *Wigboldina Wilhelmina Ringeling*, overleden Plantage Drie Gebroeders 18 October 1838.

Amsterdam. J. H. A. RINGELING.

Uit de mij ten dienste staande gegevens kan ik de volgende aanvullingen verschaffen.

Cornelia Wilhelmina Striddels werd 13 Juli 1771 op Curaçao geboren als dochter van *Jan Gerard Striddels* en *Anna Catharina Berch* (geh. ald. 13 Mei 1769). De volgorde van de kinderen uit haar huwelijk met *Cornelis Ringeling* dient als volgt gewijzigd te worden:

a. *Anna Maria Ringeling* (5), ged. Curaçao 3 Juni 1792, overl. Cavendish Park, Rock Ferry-Birkenhead b. Liverpool in 1885, tr. Curaçao *Arthur Frederick Barbauld*, kapitein en hon. majoor der inf. in Engelschen dienst, overl. in Britsch Indië. Van hunne 4 kinderen werd *Francis Isabella* 2 Maart 1816 op Curaçao gedoopt.

b. Mr. *Jan Gerard Ringeling* (1), ged. Curaçao 10 Januari 1794 (ingeschr. als jur. stud. te Leiden 10 Nov. 1812: *Johannes Gerardus Ringeling ex* Insula Curaçao, 19), werd gouvernement+secretaris in Suriname. Zijn 1 ste te Paramaribo gesloten huwelijk met *Constantia de Veer*. dr. van *Abraham de Veer*, generaal-majoor en gouverneur van Suriname, en *Aletta Schotborgh*, werd door echtscheiding ontbonden. Uit dit huwelijk (voor zoover bekend) :
   a. *Aletta Schotborgh Ringeling.* geb. Paramaribo 2 Febr. 1825.
   b. *Abraham Jarman Ringeling*, geb. Paramaribo 13 Maart 1826.
c. *Anna Catharina Ringeling (6).* geb. Curaçao 22 April en ged. ald. 22 Mei 1799, overl. Aruba 4 Nov. 1867, tr. Curaçao 16 Juni 1816 *Jacob Jarman* (zie Ned. Patr. 1938, p. 163).
d. *Sybrecht Sophia Ringeling* (7), ged. Curaçao 25 Oct. 1801.
e. *Nicolaas (Claas) Ringeling* (2), ged. Curaçao 10 Juli 1804, overl. ald. 27 Sept. 1821.
f. *Maria Dorothea Ringeling*, geb. Curaçao 19 April *1806*, jong overl.
g. *Pieter Jan van Es Ringeling (3)*, ged. Curaçao 8 Febr. 1807, was plantagebezitter in Suriname.
h. (de onderlinge plaatsing der twee volgende kinderen staat niet vast) *Thomas Wood Ringeling* (4), huwde te Nijmegen N.N. *Burgers*, was in 1854 gezagvoerder op een stoomboot van de Waal op Keulen, alwaar hij woonde.
i. *Wigboldina Wilhelmina Ringeling (8).*

Het is voor vrager wellicht van belang, dat in het deel Protocollen van Curaçao van 1764 onder no. 175 dd. 28 Sept. het mutueel testament voorkomt van *Jan Ringeling* en diens vrouw *Anna Maria Plaate*, ouders van bovengenoemden *Cornelis Ringeling.*

Volgens acte no. 23 in het deel Protocollen van 1784 zijn voornoemde echtelieden van plan naar Holland te gaan en vermoedelijk vergezeld van hunne kinderen, daar zij als voogden dier kinderen en executeurs van hun eventueelen boedel aanstellen *Cornelis Krol* en *Gerrit Kooy*, kooplieden te Amsterdam, benevens *Cornelis Ringeling*. *weesmeester dierstad*, doch wonende te Buiksloot.

VALCK LUCASSEN.

Rodere (de). (LVI, 144). In de „Afkomste ofte Genealogie van het oude en edele Geslachte van Heemskerck" (mijn exemplaar is aangevuld met tal van aanteekeningen in 18e eeuwsch handschrift en verlucht met uit de hand gekleurde wapens) heet de vrouw van *Reinier van Heemskerck: Maria Margareta de Rodere.* Aan haar wordt daar het volgende wapen toegekend: Gevierendeeld: I en IV gevierendeeld van blauw en rood met een zespuntige gouden ster over alles heen. II en III in blauw een geknotte paal ondersteund door een dwarsbalk en vergezeld van 3 rozen(?) met gouden hart, 2 ter weerszijden van den paal en de derde onder den balk, alles van zilver. Hartschild: in goud een gewelfde roode rechterschuinbalk. Het 2e en 3e kwartier doen sterk aan het wapen van het Delftsche geslacht *Pauw* denken, terwijl het hartschild ongetwijfeld *van der Burch* is. Wellicht zijn hierin aanwijzingen te vinden in welke richting de voorouders van Mevrouw *van Heemskerck-de Rodere* gezocht moeten worden.

Batavia C. DEL CAMPO HARTMAN.

Tromp (Haamstede). (LVI, 191) . Uit ín mijn bezit zijnde gegevens over het geslacht ***Tromp*** (Haamstede'), mij indertijd verstrekt door den Heer P. D. de Vos, archivaris van Zierikzee, blijkt, dat 13-12-1728 niet de trouw-, maar de sterfdatum is van IV Job ***Tromp.*** Zijn ondertrouwdatum is 13-4-171 1, hij ondertr. te Renesse; datum en plaats van trouwen heb ik niet, de datum zalwel 14 dagen na dien van den ondertr. zijn gevallen, plaats vermoedelijk ook Renesse. Zijn vrouw, *Janna* ***Tonisse Bolle, is*** echter onder Haamstede geboren, niet te Renesse. Sub V ís wel degelijk een zoon van IV Job. Volgens de opgave van den heer de Vos is hij geboren in 1719; Ned. Patr. geeft 1717, wat mij ook daarom waarschijnlijker lijkt, omdat ***Johanna Tromp,*** dr. van Job (niet Joh.) *Tromp,* door den heer Lourens vermeld gevonden in N.L. 1913 blz. 220, in 1719 is geboren. De heer de Vos zal zich dus verschreven hebben. Het echtpaar ***Job Tromp*** × *Janna* ***Bolle*** had dan de volgende 4 kinderen, geboren in de jaren achter hunne namen vermeld:

Job, 1713, *Tonis,* ***1715, Cornelis 1717, Johanna*** 1719.

Indien vrager zich met mij in verbinding wil stellen, zal ik hem gaarne desverlangd meerdere gegevens verstrekken.

Delden. J. P. ENKLAAR.

Waesberg(h)e (van). Opgave gevraagd van vindplaatsen van portretten van leden van het geslacht ***van*** *Waesberg(h)e.* Bekend is het portret van ***Jan van*** *Waesberge,* drukker, ín 1626 te Rotterdam overleden.

Puftershoek. C. L. VAN ES VAN DER HAVE.

Wall (van de). Behoorde *Gilles* ***van de*** *Wall,* ged. Arnhem 2 Juli 1730, overl. aldaar 19 Nov. 1792, zoon van ***Nicolaas*** en *Jacoba Beumer* tot het ín kk. 182-183 van dezen jaarg. vermeld geslacht? Hij huwde te Arnhem 28 Oct. 1768 ***Helena*** *Roelofs,* ged. Arnhem 27 Oct. 1740, overl. aldaar 15 Febr. 1815, dochter van ***Arenf,*** ged. Arnhem 8 Sept. 1697 en *Margarefha van Wang,* geb. Ruhrort ± 1711, overl. Arnhem 5 Maart 1799 en gehuwd Arnhem 17 Mei 1731. Nadere gegevens zullen mij zeer welkom zijn.

Harlingen. L. J. HANNEMA.

Willes (van)-du Pui-Janse. (LVI. 144). ***Nicolaas van*** *Willes,* zoon van ***Arend*** *Mensma* ***van*** *Willes* en ***Cafharina Buwalda,*** geb. Aagtekerke 26 Oct. 1817, overl. 's-Gravenhage 6 Mei 1884, Luitenant-Generaal der Infanterie, Gouverneur der Kon. Militaire Academie, tr. als weduwnaar van *Rosalie* ***Célie Jacqueline du Pui*** in Juli 1877 met ***Johanna Cornelia Janse,*** Ambachtsvrouwe van Zoutelande en Werendijke, dochter van Mr. ***Jacobus Sfroobanf Janse,*** Ambachtsheer van Zoutelande en Werendijke, en ***Johanna Elisabeth Andriessen,*** geboren Middelburg 12 September 1820, overl. 's-Gravenhage 16 Maart 1916. Zij was Presidente van het Damescomité van het Ned. Roode Kruis en Ridder in de Orde van Oranje-Nassau. Uit dit huwelijk geen kinderen. Een dochter uit het eerste huwelijk is ***Cafhérine Marianne Louise van*** *Willes,* gehuwd met Mr. ***Jean Philippe Théodore du Quesne van Bruchem,*** die hertr. met ***Elisabefh Huberfa van Gogh.***

Bescheiden over de zeer belangrijke nalatenschap van Mevrouw *van Willes-* ***Janse*** (verschillende ***du Quesne's*** kregen legaten) zijn ***in*** mijn bezit. Eveneens bezit ik een genealogie van de Middelburgsche familie ***Andriessen*** (zie hiervoor).

Bafaoia C. DEL CAMPO HARTMAN.

Wolde (ten). (LVI, 192). Kol. Steenkamp vestigt mijn aandacht op Navorscher 1908, blz. 614: ***Anna Aleyda ten*** *Wolde,* geb. 1716, tr. 1737 ***Lamberf Kniphorsf:*** in ? loofboom op terras, waartegen 2 klimmende leeuwen van ? Door Mevr. Ebbinge-Blijdenstein, aangehuwde kleindochter van Mevr. Ebbinge-ten Wolde (geb. 1810), werd echter den afdruk ontvangen van een stempel, afkomstig uit het gezin van haren grootvader Ds. Ebbinge, dat in de familie steeds als het wapen der familie ***fen*** *Wolde* vermeld is: in ? een lelie van ?, vergezeld van 3 zesp. sterren, 2 en 1. Helmt. een ster tusschen een vlucht. Wat is het juiste?

Heemstede. MR. A. S. MIEDEMA.

Doop. en trouwboeken van 's-Gravendeel. Volgens de Kerkeraadsnotulen der Ned. Herv. Kerk van 's-Gravendeel van 7 Mei 18 13 zijn op 13 Februari 18 12 aan den Maire van 's-Gravendeel ter hand gesteld:

1.	Trouwboek	1602-1620.
2.	Doop- en trouwboek	1624-1674.
3.	Doop- en trouwboek	1674-1699.
4.	Doopboek	1699-1721.
5.	,,	1721-1751.
6.	,,	1751-1803.
7.	Trouwboek	1699-1738.
8.	,,	1738-1795.

Noch op het Rijksarchief, noch in het gemeentearchief van 's-Gravendeel zijn deze boeken aanwezig.

Kan iemand mij mededeelen waar deze boeken thans berusten?

Puffershoek. C. L. VAN ES VAN DER HAVE.

Een bronzen deurklopper. (LVI, 96). De door B. v. T. P. omschreven deurklopper wijkt in geen enkel opzicht — ook niet in jaartal — af van den klopper, dien ik sedert vorig jaar op mijn huisdeur heb.

Ik geloof niet, dat deze klopper een wapen draagt. Men zou het figuur, door den schr. vermeld, er voor kunnen houden, doch ik meen er meer een versiering in te moeten zien.

Dat deze klopper van het „gildehuis der zakkendragers" afkomstig zou zijn is mij niet bekend: wèl weet ik, dat mijn klopper gesloopt is van de oudste *broodbakkerij* te Hoorn. Het is daarom veeleer een teeken der bakkers, die toch ook meel te vervoeren hadden.

Hoofddorp. W. SLOB.

INHOUD **1938, No. 5.**

Bestuursberichten. — Heer Gerrit van Egmond en zijn nakomelingen, door J. P. de Man. — De herkomst en de eerste generaties van het geslacht Lieftinck, door H. Mijnssen. — Oostdijck in Zeeland, door Dr. Mr. J. C. Maris'van Sandelingenambacht. — Familie-aanteekeningen van het geslacht Nieupoort (Schiedam), medegedeeld door M. C. Sigal. — Korte mededeelingen: Aldringa ; Hiddingh; Van Ittersum; Paew ; Von de Wall-Barten ; Wapens der families Bouricius (Bouwer) en van Deventer ; Wapen der familie Speelman ; Wapens Preuijt en Kruijff; Stamreeksen van Brienen. — Vragen en antwoorden: Bert; Bleeker-Zoutman-Hagen; Boucher-Stratenus ; Bruce-Snellen; Buisman; Hilarius; Joachimi; Lang (de)-Evertsen; Lint (de) ; Maas (van der); Massa-van der Laen; Pui (du)-de Fremery; Ringeling; Rodere (de); Tromp (Haamstede) ; Waesberg(h)e (van) ; Wall (van dc) ; Willes (van)-du Pui-Janse; Wolde (ten). — Doop- en trouwboeken van 's-Gravendeel; Een bronzen deurklopper.

Gedrukt bij N.V. Drukkerij „De Residentie" Pletterijstr. 103-107. 's-Gravenhage.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, zoomede opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den Hoofdredacteur Dr. TH. R. VALCK LUCASSEN, *huize Eikenrode, Driebergen.*

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot den 1en Secretaris H. J. A. VAN SON, *Nieuwstraat 4, 's-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie) te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleyenburg 5, 's-Gravenhage.*

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 6. LVIe. Jaaraana. Juni 1938.

BESTUURSBERICHTEN.

Maandelijksche bijeenkomsten.

De eerstvolgende bijeenkomst, welke — aangezien de eerste Maandag der maand op den Zen Pinksterdag valt — op Maandag 13 Juni zal gehouden worden, zal wegens verbouwing van Hotel de Witte Brug ditmaal nog in Café-Rest. „Den Hout" plaats hebben.

Adreswijzigingen.

Mej. TH. J. VAN ALFF . . . . . *'s-Gravenhage.*
1e van den Boschstraat 166.

W. A. H. C. BOELLAARD . . . . . de *Bilt.*
„Kloosterend".

Mr. J. P. J. GEWIN . . . . . *'s-Gravenhage.*
Bankastraat 141.

D. Q. C. F. DE JONGE VAN DER HALEN . . *Buitenzorg.*
van Heutszweg.

J. M. VAN HEYNINGEN . . . . . Overveen.
Pernambucolaan 35.

J. C. HOYNCK VAN PAPENDRECHT . . . . Amsterdam C.
Rokin 13.

J. KALFF . . . . . *Krommenie.*
Zuide rhoofdstraat 70.

Mr. G. J. DE LINT . . . . . *Rotterdam.*
State usingel 111c.

P. W. MODDERMAN . . . . . *Bussum.*
Graaf Wichmanlaan 36.

De excursie naar Amsterdam.

Begunstigd door fraai weder, had op 23 April j.l. de excursie van het Genootschap naar Amsterdam plaats ter bezichtiging van eenige der mooiste grachtenhuizen aldaar, welke dank zij de welwillendheid van hunne respectieve eigenaren voor onze leden waren opengesteld. De Commissie van Voorbereiding, bestaande uit de heeren Mr. F. Daniëls, Mr. P. van Eeghen en Mr. A. F. van Lakerveld, had uitstekend werk verricht door o.m. aan de deelnemers, ruim 60 in aantal, een voortreffelijk overzicht te doen toekomen van de opvolgende eigenaren dier huizen. Zij had zich voor dat doel geen moeite gespaard en hare gegevens, daar waar gedrukte bronnen haar in den steek lieten, door eigen archiefonderzoek aangevuld.

In drie groepen verdeeld, welke onder deskundige leiding stonden van de heeren Ir. Jan Gratama, Vice-Voorzitter der Vereeniging „Hendrick de Keyser", Mr. A. le Cosquino de Bussy, Gemeente-archivaris van Amsterdam, en A. E. d'Ailly, werden achtereenvolgens bezocht de huizen Heerengracht 497 (Mr. Chr. P. van Eeghen), Heerengracht 475 (Holl. Societeit van Levensverzekering), Amstel 218 (Douairière Six-Bosch Reitz), Heerengracht 480 (Mr. L. M. de Jong Schouwenburg), Heerengracht 524 (Mevr. Jonas van 's Heer Arendskerke-Le Fèvre de Montigny) en Heerengracht 284 (van Brienenhuis, tegenw. zetel der Vereeniging „Hendrick de Keyser"), alwaar de thee werd gebruikt.

Een zeer opgewekt diner besloot dezen zeer geslaagden dag. Onnoodig te vermelden, dat hier in het bijzonder de Commissie van Voorbereiding voor haar belangrijk aandeel in dit succes werd gehuldigd.

„Comité d'Etudes Généalogiques et Héraldiques" te Brussel.

Onlangs werd te Brussel op instigatie van den Directeur van Le Parchemin, den Heer Tony Cardon de Lichtbuer. opgericht een Comité d'Etudes Généaloques et Héra1diques, dat zich voorstelt elk jaar in een verschillende plaats in België een congres te houden. Onder voorzitterschap van den Heer Georges Dansaert hield de jonge vereeniging haar eerste bijeenkomst te Brussel. Wel kan het bestuur met groote voldoening terugzien op zijn bemoeiingen: niet minder dan 140 belangstellenden op het gebied van Geslacht- en Wapenkunde waren bijeengekomen, onder wie talrijke dames. Ons Genootschap was officieel vertegenwoordigd door ondergeteekende, terwijl mede aanwezig waren onze leden de Heeren J. G. van Heyst en Jhr. P. Beelaerts van Blokland.

Het programma was dan ook wel de moeite waard. Na een openingsrede van den Heer Cardon de Lichtbuer werd door Graaf Thierry de Limburg Stirum een boeiende verhandeling gehouden over de iconographie van het geslacht de Croy, opgeluisterd met een groot aantal lichtbeelden; zelfs waar het hier betreft een zoo op den voorgrond staand geslacht, moet het heel wat moeite hebben gekost een zoo uitgebreid overzicht samen te stellen van de talrijke portretten, over verschillende buitenlandsche musea verspreid. Hierna gaf de Heer Albert Visart de Bocarmé een belangrijke uiteenzetting over de kenmerken van bastaardij in de wapenkunde, met name, en aan de hand van talrijke voorbeelden, wees spreker er op, dat vroeger geheel ten onrechte verschillende breuken, als barensteel, enz. als kenmerken van bastaardij werden beschouwd.

Daarna deed de Heer Roger Moretus Plantin de Bouchout verslag over een reis, in 1754 ondernomen naar verschillende Europeesche hoven door de Heeren de Pret en Gillès, de laatste verwant aan verschillende bekende personen van dien naam in onze noordelijke provincies.

Na eenige mededeelingen van den Heer Lucien Fourez over wapententen en -mantels, was, jammer genoeg, de voor de conferenties beschikbare tijd verstreken en zullen verschillende aangekondigde voordrachten tot een volgende gelegenheid moeten wachten.

Aan het dejeuner bracht de Heer Jacques Murgey, Directeur du service sigilographique et héraldique aux archives nationales te Parijs en secretaris van de Société Française d'Héraldique, de gelukwenschen over van zijn vereeniging en deelde een en ander mede over wat op ons gebied in Frankrijk gebeurt en kondigde tevens voor het volgende jaar een veelbelovende tentoonstelling aan te Parijs. In opdracht van het Bestuur begroette daarna ondergeteekende de Belgische zustervereeniging en bracht de beste wenschen van ons Genootschap over.

In den namiddag werd onder deskundige leiding van den Heer Octave le Maire een bezoek gebracht aan de kerk Notre Dame des Victoires aan den Zavel en tot slot de schitterende collectie wapenporselein bezichtigd van Graaf Henri de Brouchoven de Bergeyck.

Een in alle opzichten geslaagde en belangrijke dag, die vele aangename herinneringen zal achterlaten.

STORM DE GRAVE.

De herkomst en de eerste generaties van het geslacht Lieftinck,

door H. MIJNSSEN.

(Vervolg van LVI, 216).

Uit het voorgaande en uit verder onderzoek kon nu de onderstaande genealogie worden samengesteld:

I. *Wilhem Liefffynck*, geb. ± 1420, gest. in het kerspel van Lochem tusschen 14 Juli 1481 en 14 Juli 1482, huwt met .....

Uit dit huwelijk:

1. *Reynt Liefffinck*, volgt 11.
2. *Evetse Liefffinck*, woont in 1488 op „Lenderinck".
3. *Fenne Liefffinck*, wisselde van stand met *Armgart Liefffinck* in 1472, en woonde in 1488 op „die Eeckt".

II. *Reynf Liefffinck*, in 1488 bezitter van het hoorige goed „Liefftinck" te Exel, kerspel Lochem; vrijgemaakt van de hoorigheid met zijn kinderen, vermeld onder 1, 3, 4, 5 en 7, op den dag na heilig Cruysdag, 1509, geb. ± 1450, gest. tusschen 4 Mei 1509 en 1531, huwt, waarschijnlijk ± 1472, *Ermgart* (Armgart), geb. ± 1450, gest. in het kerspel Lochem, waarschijnlijk tusschen 14 Juli 1482 en 14 Juli 1483. Vermoedelijk was zij het, die wisselde van stand met *Fenne Liefffinck*, in 1472.

Uit dit huwelijk:

1. *Herman Liefftinck*, gest. tusschen 4 Mei 1509 en 23 Mei 1531, huwt „....[7].

Uit dit huwelijk kinderen, waarvan een, volgens de Leitnamensitte, geweest kàn zijn: *Reynt Liefftink*, die bij de Visitatie der hoorige goederen in de Graafschap in 1557, het goed Liefftinck bezat, eveneens in 1548, en van 1549/'63, en ook in 1583; hij kan, hoewel niet bewezen, mogelijk de vader geweest zijn van *Herman Liefftinck*, bezitter van het goed „Liefftinck", gestorven vóór 28 Februari 1620, wiens zoon *Lambert Liefftinck*, bezitter van Liefftinck, gestorven tusschen 2 Mei 1634 en 18 Februari 1638, ten le huwde met *Aeltien ten Marsche*, † vóór 8 Januari 1617; 2e ± 8-1-1617 [74]) met *Jenken Wolterinck*, gest. vóór 11 Januari 1626 [75]), dochter van *Henrich* en *Jenken;* ten 3e vóór 17 Januari 1627 [76]) met *Henrica (Hendersken) Ross*, gest. na 28 Decemb. 1660 [77]), die 18 Juli 1639, met de voogden van Lambert Liefftincks onmondige kinderen, hun aandeel van Liefftinck verkoopt aan Johan ten Perenpas × Enneken Vriesen [78]).

Uit het le huwelijk o.a.:

a. *Gerrit* (Geert) *Liefftinck*, bezitter van het halve goed „Liefftinck" op 2 Mei 1634; gest. vóór 18 Feb. 1638, huwt vóór XI Januari 1632 [79]) met *Lufgerf Hendricksen* [80]).

b. *Johan Liefftinck*, vóór 12 Aug. 1632 [81]) gehuwd

---

74) Protocol v. opdr. v. h. Schoutamht Lochem, 1616—1624, fol. 171, 18 April 1622.
75) Protocol v. opdr. v. h. Schoutambt Lochem, 1624—'31, fol. 44.
76) Protocol v. opdr. v h. Schoutambt Lochem, 1624—'31, fol. 63.
77) Protocol v. opdr. v. h. Schoutambt Lochem, 1631—1650, fol. 71. v°., in margine bij een acte van 21 Nov. 1639.
78) Idem: fol. 71 verso, zie acte van 21 November 1639.
79) Prot. van opdrachten v. h. Schoutambt Lochem 1631/'50, fol. 3 verso.
80) Idem fol. 14 verso: 25 Januari 1633.

met *Aeltien Gesinck*, met wie hij *18 Feb. 1638* hun aandeel van het goed „Liefftinck" verkoopt aan *Jan ten Berenpas* en *Enneken Frysen*, zijn vrouw.

2. *Lambert Liefftinck*, woont met zijn vader, broers en zusters in *1488* op het goed Liefftinck te Exel onder Lochem, maar wordt niet meer genoemd in de acte van 1509, hiervoor vermeld.
3. *Wolter Liefftinck*, volgt III.
4. *Meynt Liefftinck*, gestorven na 4 Mei 1509.
5. *Derick Liefftinck, 1506* burger van Deventer, huwt vóór 17 Juni 1521 *Elze*, met wie hij op dien datum een huis koopt in de Rijckmanstraat te Deventer [82]).
6. *Gertrudt Liefftinck:* daar zij niet meer voorkomt in de akte van 4 Mei 1509, zal zij waarschijnlijk vóór dat jaar gehuwd zijn en het goed Liefftinck verlaten hebben. Zij huwde *Rysse Follicker*, en is gestorven na 14 Juni 1533.
7. *Berthe Liefftinck*, gestorven na 14 Juni 1533, huwt *Bernt Muller(s)* [83]).

III. *Wolter Liefffinck*, waarschijnlijk geboren op het goed „Liefftinck" te Exel onder Lochem ± 1480; gest. tusschen 1 Juni 1529 en 23 Mei 1531. Toen hij in 1519 burger werd van Deventer, was *Lodewich Hubertsz.* borg voor de te betalen som. Deze bleek later zijn zwager te zijn. *Wolter Liefftinck* huwde vóór 15 April 1518 met *Lyze Huberts*, gestorven vóór 23 Mei 1531, dochter van *Hubert Yohans* en *Griete*.

Wolter Lieftinck dreef handel met Bergen in Noorwegen, waar hij een huis etc. bezat, en waarschijnlijk ook gewoond heeft. Mogelijk was hij „Bergervaarder".

Uit dit huwelijk:

IV. *Reynt Liefftinck*, geb. ±1518/'19, gest. tusschen 24 Juli 1572 [84]) en 3 Mei 1578, huwt ten le vóór 20 Maart 1538 met *Nielken* (Neeltgen), gest. tusschen 25 Augs. 1559 en 6 Juli 1560, dochter van *Jacob Hamaicker* en *Gertrudt*. Hij huwt ten 2e Deventer in de L. Vrouwen kerk tusschen Pinksteren: 2 Juni, en 6 Juli 1560, met *Greta Smenck*, gest. na 2 Januari 1566 [85]).

Uit het le huwelijk:

1. Mr. *Wouter Lieftinck*, volgt V, stichter van den Utrechtschen tak.
2. *Geertruyt (Trude, Truycken) Lieftinck.* geb. ±1541, begr. Utrecht Buurkerk in Sept. 1602 (Rekeningen Buurkerk, dl. 1600/'3). Zeer waarschijnlijk is zij dezelfde als *Geertruyt Liefftinq*, vóór 12 Juni 1577 gehuwd met *Jan Gerritsz van Wytfelt*, begr. Utrecht Buurkerk 26/29 April 1612 [86]), zoon van *Gerrit Jansz.* [87]) en *Janneghen Jansdochter de Vinea* [88]). *Jan Gerritsz. van Wytfelt* was, volgens later te noemen akten, een der voogden over de nagelaten kinderen van Mr. *Wouter Lieftinck*, den stichter van den Utrechtschen tak.

81) Idem: fol. s.
82) Renunciatieboek van Deventer 1517—'24, 111. 414.
83) Elders *„Molter"* genoemd.
84) Gemeente archief Deventer: Cameraarsrekening 1572—Juli 24.
85) Renunciatieboek van Deventer 1559/69, folio 321.
86) Gemeentc arch. Utrecht. Rekeningen v. d. Buurkerk, dl. 1610/12.
87) Er was een wapenschilder van dien naam te Utrecht 1538/'39; zie van der Aa: Biogr. Woordenbk. Dl. XX, bl. 499.
88) Transportregister van Utrecht 1582—II—bl. 262.

Op 8 Januari 1578 [89]) wordt voor Schepenen van Utrecht een half huis op den hoek van het Baniinhof te Utrecht overgedragen, met een machtiging daartoe van 12 Juni 1577, aan *fan Gerritsz. van Wytfelt* en *Geertruyt Lieffting*, zijn huisvrouw, waar hij wettelijke „geboorte" bij heeft [90]). Den 10en April 1578 [91]) koopt hij de helft van een huis aan 't Bagijnhof te Utrecht, dat hij dan zelf bewoont en waarvan de wederhelft hem toebehoort.

Jan Gerritsz. van Wytfelt heeft in ieder geval vier kinderen gehad, waarvan echter alleen van zijn zoon *Gerrit* met zekerheid te zeggen valt, dat deze uit zijn huwelijk met *Geertruyt Lieftinck* was:

a. *Elisabeth Jansdochter van Wytfelt*, woont 10 Nov. 1615 te Utrecht.
b. *Gerrit Jansz. van Wytfelt*, burger van Utrecht, geboren ongeveer 1586 en gest. na 27 October 1656 [92]).
c. *Neeltgen Jansdochter van Wytfelt*, huwt, als jonge dochter van Utrecht, aldaar 3 Januari 1608 met *Matthys Scheers*, j. g. van Emmerick, elders *„Mathys Govertsz van Embrick"* [93]) genoemd. Eerst burger van Utrecht, wordt hij op 10 Nov. 1615 [94]) als burger van Arnhem vermeld, waar hij op 6 September 1611 als „koeckenbecker" den burgereed deed.
d. *Maria Jans van Wytvelt*, gehuwd met *Herman Roucken*, beiden overleden vóór 21 September 1625, zij in Antwerpen [95]).

Uit dit huweijk *Henrick Roucken*, onmondig op 21 Sept. 1625.

3. *Margriet* (Griete) *Lieftinck*, geb. ± 1543, gest. na 1569.
4. *Alidt* (Ailtgen) *Lieftinck* [96]), geb. ± 1545, begr. Regulierskerk ± 15 Febr. en overluid door den Dom te Utrecht XI Februari 1618, huwt le ±1564/'65 *Jan Griffioensz van Hartem*, burger, hopman en wijnkooper te Utrecht, begraven aldaar in de *Buurkerk* (Rekeningen Buurkerk, dl. 1600/'03) Juni 1601, overluid door den Dom aldaar 9 Juni 1601. Hij was een der voogden over de onmondige, nagelaten kinderen van zijn zwager, *Mr. Wouter Lieftinck.*

Dit echtpaar testeert te Utrecht, zij als *Aeltgen Reynier Liefftincxdr.*, 7 Augs. 1593 [97]); 28 Nov. 1597 [98]), 29 Juni 1598 en 20 Januari 1601 [99]).

Zij huwt ten 2e Utrecht in de St. Nicolaaskerk 10 Februari 1605 met *Henrick Jansz. Spycker* genaamd *de Veer*, weduwnaar van *Geertgen Boschen*, hout-

89) idem id. 1578—I—bl. *li.*
90) Idem id. 1578—I—bl. 15.
91) Idem id. 1578—I—bl. 180 verso.
92) Notarieel archief van Utrecht: Nots. B. van Eck; 27 Oct. 1656.
93) Transportregr. v. Utrecht 1608—Sept. 21. (bl. 129).
94) Id. itl. 1615—II—bl. 393.
95) Notarieel archief van Utrecht. Prot. Nots. Willem v. Galen, 1625-Oct. 1. (O.S.).
96) In de acte van uitkoop van moedersgoed, 6 Juli 1560, wordt zij als het 4e, in die van 22 April 1561 als het 5e kind van Reynt Lieftinck × Niele genoemd.
97) Prot. van Not. Jac. v. Herwaerden, No. 188, fol. 57.
9s) Idem, idem, fol. 138.
99) Idem idem, fol. 10 verso: In het testament van 20-1-1601 wordt verwezen naar dat van 29 Juni 1598, doch van dit laatste ontbreekt het protocol van Not. Jac. v. Herwaerden.

kooper en burger te Utrecht, overluid door den Dom te Utrecht 12 October 1616.

Zij testeeren te Utrecht 28 September [100]) en 8 October 1616 [101]).

Uit 'het le huwelijk:

Cornelia ***van Harfem,*** geb. ± 1566, overluid door den Dom te Utrecht 16 October 1638, begraven aldaar Reguliers- of Weeskerk 22 October 1638, huwt ± 1585 *Gysbert Willemsz. van de Well,* begr. Utrecht Weeskerk 13 Juni 1636.

5 (Vbis). Mr. *Jacob Lieffinck,* Barbier te Deventer, geb. ±1547/1552, gest. tusschen 6 Februari en 9 Augs. 1634, huwt ten le *Aelfien Cornelis,* die dezelfde kan zijn als *Ailfgien,* met wie hij 5 April 1586 [102]) zijn huis aan den Brinck te Deventer verkoopt. Hij huwt ten 2e te Deventer 23 Januari 1612, als barbier, wonende in de Korte Bisschopsstraat te Deventer, met *Anniken fen Nienhuis,* gest. nà 9 Aug. 1634, dochter van ***Reiner,*** en wonende te Groenlo.

Daar het ambt van barbier en chirurgijn dikwijls door denzelfden persoon werd uitgeoefend, is het niet onwaarschijnlijk, dat, waar Mr. *Jacob Lieffinck* tusschen 22 April 1561 [103]) en 21 Apr. 1585 [104]) niet in de Renunciatieboeken van Deventer voorkomt, hij dezelfde persoon zou kunnen zijn als een *Mr. Jacob Lyfftinck,* chirurgijn, wonende te Vianen, die, oud zijnde omtrent 26 jaren, op 6 Maart 1578 [105]) voor Notaris Jac. van Herwaerden te Utrecht verklaarde ten verzoeke van Mr. *Laurens Lamberts,* chirurgijn te Utrecht, ,,warachtich ende hem comparant well ,,kennelyck ende indachtich *te* syn, dat geleden om- ,,trent drie jaren, doen die Hoechduytsche Soldaten ,,int dorp van Odyck lagen ende hy Comp(aran)t ,,ten huyse van den producent woonden om syn am- ,,bacht te exerceren, dat den producent gehaelt es ,,met hem comp(aran) t bij *Anthonis Claes Wagen* tot ,,Odijck omme aldaer te cureren *Anna,* weduwe van ,,*Jan Cornelisz.* des voers. *Anthonis Claess.* suster, ,,te dier tyt, sieck synde ....., omme dwelcke te ,,curere de producent selffs tot twe reyse, eens met ,,hem comparant ende eens alleen tot Odyck gegaen ,,es, waernae hy comparant tot meermaell van syns ,,Meysters wege aldaer gegaen es omme die voers. ,,patiente te verbynden, twelcke hy seyde voorts soe ,,lange by 'hem gedaen te syn dat die voorn. *Anna* ,,genoechsaem geheel1 genesen synde tot hem com- ,,parant seyde: Jacob, het en sall voorts aen van gene ,,noode syn, dat ghy weder hier compt, myn te ver- ,,bynden, ick sall well voorts tot Uwent comen, me- ,,nende den producent alhier, om noch enyge plaesters ,,die Ick van die soude mogen hebben, belovende ,,voorts, dat sy den producent soude commen conten- ,,teren, dan seyde hy comparant, dat hy die voers. ,,patiente naderhandt noyet weder gesien ende ,,heeft'.....

In 1575 woonde deze Mr. *Jacob Lyfffinck* dus te Utrecht in huis bij den chirurgijn Mr. *Laurens Lamberts,* om zijn ambacht te oefenen, dus stellig als leerling. Hij was toen ongeveer 23 jaar oud. In datzelfde jaar woonde te Utrecht. ook Mr. *Wouter Lieftinck,* de apotheker, stichter van den Utrechtschen tak, over wiens nagelaten onmondige kinderen Mr. *Jacob Lieftinck* later voogd zou worden.

Volgens het leenregister van de Staten van Utrecht, 1576—1606, werd op XI December 1591 [106]) Mr. *Jacob Liefftinck* beleend met de helft van ,,twee houven ,,lants, geleegen bij Wijck, geheeten dat goet ter ,,Cuyle", hetwelk hij als ,,*Jacob Lieftingh,* burger van ,,*Deventer*", bij akte van 19 Juni 1610 [107]) weer opdroeg aan de Staten van Utrecht.

Op 8 December 1624 maakten Mr. *Jacob Liefftinck* en *Anna ten Nienhues,* zijn huisvrouw, voor schepenen van Deventer een mutueel testament, waarbij zij elkaar al hun goederen, ,,binnen ende buyten Deventer" vermaakten en na hun beider overlijden tot hun erfgenamen aanstelden: ,,Testatoris voerdochter ,,*Neeltien Lieftincks,* die huesfrouwe van *Henrick* ,,*Rycken,* ofte by gebreck derselver, op haere kinde- ,,deren, soe wel by zall. *Johan ter Clocken* als den ,,voorzss. *Henrick Rijcke,* ehelick verworven, voerts op ,,*Cathrina Lieffincks,* dochter van zall. *Reinier Lief-* ,,*tinck,* nu die huysvrouwe van *Gerrit Kremer,* ende ,,*Aeltgen* ende *Elisabeth Lieftincks,* beide testatoris ,,dochters, in dese laetste ehe geprocreert".

Dit testament komt in zijn geheel voor in het Prot. van opdrachten van het Schoutambt Lochum, 1624/'31, fol 55 [108]), daar Mr. *Jacob Liefftinck* en zijn vrouw ook land bezaten onder Lochum, genoemd *het Leenslach.*

In den aanvang van 1634, *Jacob Lieftinck,* moet toen ongeveer 82 jaar of iets ouder zijn geweest, maakten hij en zijn vrouw, *Anna ten Nyenhuys,* een testament op 6 Februari [109]) voor Schepenen van Deventer, ,,hij Jacob kranck na den licham te bedde lig- ,,gende, maar beyde haeres verstants ten vollen machtigh", waarbij zij eenige veranderingen aanbrachten in hun testament van 8 Dec. 1624, en waaruit blijkt, dat zij geen mannelijk oir, den naam Lieftinck dragende, nalieten.

Niet lang daarna moet *Jacob Lieftinck* gestorven zijn, blijkens een akte van 9 Augs. 1634 [110]), waarin sprake is van een huis in de ,,Corte Bisschopstrate" te Deventer, aan de eene zijde beleend door de ,,weduwen ,,van Mr. *Jacob Lieffinck* zal(iger)".

Waarschijnlijk uit het huwelijk met *Aeltien Cornelisdr:*

a. *Neeltien Lieftinck,* gest. na 6 Febr. 1634, huwt ten 1 e Deventer 23 Juli 1605 met *Jan ter Klocken,* zoon van Mr. *Marten Klocken. Zij* huwt ten 2e Deventer 1 Mei 1621 *Henrick Rijcken,* van Emmerik.

Uit beide huwelijken een of meer kinderen.

b(VI). *Reynier Lieftinck,* vermoedelijk als ,,*Raynier Lyefting,* coopman van Deventer, wt Dolhuys", begraven te Leiden in de Pieterskerk 8 Novembar

100) Notaris C. Verduyn. Prot. 192, fol. 101.
101) Idem idem folio 109.
102) Renunciatieboek van Deventer 1583—1594, fol. 1 SO.
103) Id. id. *1559—1569,* fol. 74 verso.
104) Id. id. 1583—1594: fol. 123.
105) Notar. arch. Utrecht: Prot. v. Nots. Jac. v. Herwaerden No. 188 I, fol. 97,

106) Leenregr. der Staten v. Utrecht, A. A. fol. 189, Rijksarch. Utrecht,.
107) Idem idem. B. B. folio 48.
108) Rijksarchief Arnhem.
109) Renunciatieboek van Deventer 1629/'36.
110) Idem idem: 1629/'36.

1616, huwt Deventer 14 Augs. 1604, als „*Rhenier Lifftinck*, Mr. *Jacob Liffting*sone", met „*Wisken „Swiremans*, dochter van s(aligen) *Hans Swir-„mans*, in die Sonne".

Uit dit huwelijk o.a.:

Catharina Lieftinck, gedoopt Deventer 14 December 1606, gest. na 6 Febr. 1634, huwt Deventer 16 Juni 1622 (ondertr, Amsterdam 4 Juni 1622, beiden van Deventer en aldaar woonachtig), *Gerrit* (Geert) *Kremer (Cremer)*, zoon van Goessen.

c. *Elysabeth Lieftinck*, ged. Deventer 5 Feb. 1596, jong gestorven.

d. *Jacob Lieftinck*, ged. Deventer 16 Aug. 1597, gest. vóór 8 Dec. 1624.

Uit het 2e huwelijk:

e. *Aeltien Lieftinck*, ged. Deventer 15 Juli 1613, jong gestorven.

f. *Johan Lieftinck*, ged. Deventer 1 Januari 1615, gest. vóór 8 Decemb. 1624.

g. *Aeltijen Lieftinck*, ged. Deventer 6 Aug. 1615, gest. na 6 Febr. 1634.

h. *Elysabeth Lieftinck*, ged. Deventer 26 Jan. 1619, gest. na 6 Febr. 1634.

i. *Reyner Lieftinck*, ged. Deventer 17 Juni 1621, gest. voor 8 Dec. 1624.

6. *Elisabeth Lieftinck, geb. tusschen* 1550 en 1560; gest. na 22 April 1561.

7. *Lodewich Lieftinck*, geb. tusschen 1550/'60 en gest. tusschen 22 April 1561 en 2 Januari 1566 [111]).

[111]) Idem **idem:** 1559/'69, **folio 321.**

1. *Wilhem Liefftinck*
geb. ± 1425; pest. in het Kerspel Lochum 14 Juli 1481/14-7-1482.

11. *Reynt Liefftinck* geb. ± 1450; gest. tusschen 1509 en *1531*. Bezitter van „Lieftinck" te Exel (Lochum) 1488, 1509. Huwt ± 1472 *Armgart*, gest. voor 1488, waarsch. tusschen 14-7-1482/83.

2) Evetse 'Liefftinck, woont in 1488 op „Lenderinck".

3) *Fenne Liefftinck*. woont in 1488 op „die Eeckt". Waarschijnlijk wisselde zij van stand met *Armgart Liefftinck* in 1472.

1) Herman Liefftinck woont 1488 op Lieftinck te Exel. Gest. tusschen 4-5-1509 en 23-5-1531. Huwt N.N. Hii was waarsch. de grootvader van *Herman Lieftinek, wiens* kleinkinderen *„Lieftinck"* in 1638 en 1639 verkochten aan Jan Ros. alias Berenpas.

2) *Lambert Liefftinck*, woont 1488 op Lieftinck (Exel). Hij wordt niet genoemd in de acte van 4-5-1509.

111. *Wolter Liefftinck 4)* woont 1488 op Lieftinck (Exel). Gest. tusschen 1-6- tc Exel. Gest. na 4 1529 en 23-5-1531. Burger Mei 1509. van Deventer 1519. Dreef handel op Bergen in Noorwegen. Huwt voor 15-4-*1518 Lyze Huberts*, gest. voor 23-5-1531, dochter van *Hubert Johans en Griete.*

Meynt Liefftinck, woont 1488 op Lieftinek

5) Derick Liefftinck woont 1488 op Lieftinck (Exel). Burger van Deventer 1506. Huwt genoemd 4 Mei 1509. *Elze N.* Beiden sest. Gest. na 14 Juni 1533. na 17-6-1521.

6) Gertrude Liefftinck woont op Lieftinck (Exel) 1488. Wordt niet Huwt *Rysse Follicker.*

7) *Berte Liefftinck*, woont 1488 op Lieftinek (Exel). Gest. na 14-6-1533. Huwt *Bernt Muller.*

IV. *Reijnt Liefftinck.*
Burger van Deventer. Geb. ± 1518/19. Gemeensman 1550/68. Gest. tusschen 24-7-1572 en 3-5-1578. Huwt 1e voor 20-3-1538 *Nielken Hamaicker*, gest. voor 6 Juli 1560, dr. van *Jacob X Geertruidt.* Huwt 2e Deventer tusschen 2 Juni en 6 Juli 1560 *Greta Smenck.*
EX prima:

V. *Wolter Lieftinck.* Stichter van de Utrechtsche tak. ZIE TABEL 11.

2) *Geetruijdt Lieftinck*, geb., ++ 1541. Begr. Utrecht Buurkerk Sept. 1602. Huwt voor 12-6-1577 *Jan Gerrites van Wytfelt*, Burger van Utrecht. Begr. aldaar Buurkerk 26/29-4-1612. Zoon van Gerrit Jansz. en Jannichgen Jansdr. de Vinea.

3) *Margrieth* Lieftinek, geb. ± 1543, gest. na ± 1 Maart 1569.

4) *Jacob Lieftinck*, geb. ± 1551. Burger van Deventer. Chirurgijnsleerling te Utrecht 1575. Chirurgijn Vianen 1578. Later barbier te Deventer. Gest. tusschen 6-2-- en 9-8-1634. Huwt le *Aeltien Cornelis*, gest. tusschen 5-4-1586 en 30-X1-1611. Huwt 2e Deventer 23-1-1612 *Anna ten Nienhuis*, gest. na 9-8-1634. Dochter van Reiner. (Jacob Lieftinck laat geen mannelijke nakomelingen na, die den naam Lieftinck dragen).

5) *Alidt Lieftinck*, geb. ± 1553. Overluid Dom Utrecht 11-2, aldaar begr. Regulierskerk ± 15-2-1618. Huwt le voor 24-3-1585 Jan *Griffioensz. van Hartem*, Burger v. Utrecht, Hopman, Wijnkooper. Overluid Dom Utrecht 9-6. en begr. aldaar Buurkerk ± 14-6-1601. Huwt 2e Utrecht 10-2-1605 *Hendrick Janss Spijcker ds Veer*, wedr. van Geertgen Bosehen. Burger van Utrecht, houtkooper. Overluid Dom Utrecht 12-10-1616.

6) *Elisabeth Liaftinck*, geb. tusschen 1550 en 1660. Gest. na 22-4-1561.

7) *Lodewich Lieftinck*, geb. tusschen 1550 en 1560. Jong nest. tusschen 22-4-1561 en 2-1-1566.

(Wordt vervolgd).

Oostdijck in Zeeland,

door **Dr. Mr. J. C. Maris van Sandelingenambacht.**

(Vervolg van LVI, 223).

B.

IVbis. *Michiel Nicolaasse Oostdijck*, geb. 1535, † 1568 [8]), begr. Goes „onder een blaauwe zerk, het wapen van „Oostdijck daarop uytgehouwen" (volgens den geslagtboor 1), heer van Tolsende, rentmeester der Staten van Zeeland, tr. *Digne Cornelisse van Oltsende*, geb. 1532, † 1603, dr. v. *Cornelis Dignusse* en *Sara van den Daele).*

Zie voor hen: degeslachtboom, Bloys van Treslong Prins [28]) en Smallegange [63]).

Uit dit huwelijk:

1. *Nicolaas* (volgt V).
2. *Tobias* (volgt Vbis).

[63]) Cronijk van Zeeland, blz. **703.**

3. *Cornelis Michiel Oostdijck,* volgens den geslagtboow gestorven in Vrankrijk ongetrout „anno 1583".
4. *Mayke Michiels Oostdijck,* volgens den geslagtboom „jong gestorven".

V. *Nicolaas Michielse Oostdijck,* geb. 5-9-1563 [64]), begr. Goes 30-12-1635, heer van Tolsende en Iersicke, deken van den cruysboge 1584, stadsrentmr. 1596, schepen 1592— 1626, weesheer 1621—'25, commissaris landrecht 1604—'16, kerkmr. 1611, ouderling 1613, alles te Goes, rentmr. der staten van Zeeland en van Zuid-Beveland, ontvanger der gemeene middelen te Goes 1606 [71]); droeg veel bij tot de bedijking der ondergeloopen gronden en den bouw van het dorp Borssele 1614-'15 [65]); verscheen als ouderling op een buitengewoon coëtus 2-9-1613 te Goes met ds. van Lansbergen, toen deze ontslagen werd. Volgens Nagtglas huwde hij meermalen en had hij zeventien kinderen. Hij was een ernstig Christen, getuige zijn bewaard gebleven eigenhandige aanteekeningen in een exemplaar van de „Navolghinge Christi" van Thomas à Kempis [64]), en waaruit valt af te leiden, dat hij van 'het roomsche geloof tot het protestantisme is bekeerd.

tr. le (?).

tr. 2e *Adriaentje Adriaens Laurens,* † 1602 (dr. v. *Adriaen Adriaans Laurens,* ouderman te Goes, en N. *Hu yssen).*

tr. 3e Goes 16-10-1604, ondertr. Middelburg *Clara van Achelen,* geb. Antwerpen, begr. Goes 23-1121609 (dr. v. . . . *van Achelen,* en *Catharina van der Marck).*

tr. 4e Goes 7-1 — 1612, ondertr. Vlissingen *Elisabeth Oillaerts,* geb. Vlissingen, † 1638, wed. Mr. *Jonas van Reygersberghe* (dr. v. *Adriaen Oillaerts,* geb. Westcappel 1543, schout landrecht, secretaris Vlissingen, gecommitteerde ter Staten van Zeeland, en *Catharina Marcus).*

tien huwelijk vóór dat met *Aáriaentje Laurtns is* waarschijnlijk, en wel omdat zijn oudste zoon, *Nicolaas,* niet voorkomt bij twee nominatieve opgaven van de kinderen, verwekt bij Adriaentje Laurens [66]) en, gezien den leeftijd van dezen Nicolaas, hij niet uit een later huwelijk kan zijn geboren. Smallegange schrijft sub voce *van Achelen* [67]) dat zijn moeders vader [68]) (d.i. N. *M. Oostdijck)* uit dit geslacht zijn *derde* vrouw had. De Navorscher vermeldt [69]) nog een huwelijk van *Nicolaas Michielse 0.* met *Petronella Jacoba van der Goes,* waaruit *Maria Eversdijk* (dr. v. *Matheus Eversdijk) zou* stammen, hetgeen onjuist is: zie hieronder B V, 3. *Petronella Jacoba van der Goes* was eenige generaties jonger en dochter van *Geertrui Oostdijck,* zie hieronder C VIbis.

64) Volgens zijn eigenhandige aanteekeniugen in een exemplaar van „Navolghinge Christi" van Thomas à Kempis, thans in het bezit van Mr. J. W. de Kanter te 's-Gravenhage.

65) Nieuw Nederl. Biogr. Woordenb. dl. III 933.

66) G. A. Goes, weeskamerarchief 21—9—1602 comp. *Nic. Michiels Oostdijck* als vader en voogd der weezen van *Adriaenken* Adriaens, te weten: *Cornelis,* oud omtrent elf, *Neeltje,* oud omtrent acht, *Soetje,* oud omtrent vijf, *Mayke,* oud omtrent vier, *Saartje,* oud omtrent drie en *Lysbet,* oud omtrent twee jaren.
R. A. Middelburg no. 1753, Goes 29-2-1616.

67) Cronijk van Zeeland „beschrijving van don Zcelandschcn Adel" onder: *van Achelen.*.

68) zie hieronder B V, 4.

69) Navorscher 1905 blz. 105.

Uit het le of 2e huwelijk: [70])

1. *Nicolaas* (volgt VI).

Uit het 2e huwelijk [66]):

2. *Cornelis* (volgt VIbis).
3. *Cornelia Oostdijck,* geb. Goes 1594, † Goes 9—5—1650, tr. Goes 6-11-1613 *Matheus Fransen Eversdijk,* geb. Goes 13-5-1589 (zn. v. *Francois Dignusse Eversdijk,* schepen enz. te Goes, en *Neeltje Smallegange).* ouderman 1615—'31, stadsrentmr. 1615—'35, commissaris landrecht 1621, weesheer 1626, schepen 1628—'47 en burgemr. 1647—'50, alles te Goes.

   Zie over hem: Nieuw Nederl. Biografisch woordenboek, dl. 111, 364, 369.
4. *Soetje Oostdijck,* geb. Goes 1597, begr. Goes 20—4—1658, tr. Goes 6-8-1616 Mr. *Johannes Smallegange,* geb. 1583, † Goes 15-6-1628 (zn. v. *Matheus Cornelisse Smallegange,* burgemr. van Goes, en *Geertruyd Willems Eversdijk).* student Leiden 1603, iur. utriusque doctor, schepen 1611—'26, weesheer 1623, commissaris landrecht 1613—'27, stadsrentmr. 1626 van Goes, hoofdbaljuw der baronnie van Borssele [72]).

   Zie over hem: Nieuw Nederl. Biografisch woordenboek, dl. III, 1185; zij waren de ouders van den Zeeuwschen kroniekschrijver Smallegange [28]).
5. *Maryke Oostdijck,* geb. Goes 1598, tr. le, ondertr. Middelburg 1 0—12— 1632 *Johannes Lievens Bleekers* [73]), wnr. *Sauttina van Borselen* (zn. v. *Lieven Lievens Bleekers* en *Catharina Verhoeve).*

   tr. 2e, ondertr. Middelburg 14-8-1638 *Abraham van der Perre,* wnr. van Vlissingen (zn. v. *Adriaen,* raad van Middelburg en *Adriana Hayman),* bewindhebber W.I.Cie.

   tr. 3e, ondertr. Middelburg 11—2—1640 Dr. med. *Justinus van Assche* [74]), geb. Embden, litt. stud. Franeker 1615, theol. stud. St. Andrews (Schotland) 1618, rector latijnsche school te Veere, woont daarna te Saumur, dokter te Amsterdam 1625, predikant onder het kruis te Keulen 1626, beroepen te Veere 1626 (niet bevestigd wegens zijn bezwaren tegen de catechismus), med. stud. Leiden 1628, te Franeker

70) Volgens „den geslagtboom" uit het 2e huwelijk).

71) R. A. Mitldclburg, Rek. A nr. 406 blz. 103 commissie voor *Nicolaas Michielse O.,* scheven der stad Goes. als ontvanger der gemeene middelen over Goes c.a. 22—12—1606; eed gedaan 19—1—1607.

72) R. A. Middelburg no. 1973: boedelinventaris Goes 29—8—1628 overgegeven door *Soetje Oostdijck wed.* wijlen Mr. *Jan Smallegange,* hoofdbaljuw van de baronie van Borsselen, geassisteerd door haar vader *Nicolaas Oostdijck.*

73) R. A. Middelburg, Middelburg nr. 77 (94 rood) ; 5—2—1638 testeert voor not. van der Rijst tc Middelburg d'Eersame *Johannes Lievense de Bleecker,* ingesotene dcser stadt, benoemt tot erfgenaam van zijn goederen, land, huyssen enz. d'eerbare Maria *Oostdijk* zijn lieve wertde en beminde huysvrou.

74) R. A. Middelburg, alsvoren: 27-5-1647 tost. voor not. d'Outreleau te Middelburg d'Heer *Justinus* wan *Asschen,* doctoor in de mcdicijnc hier ter stede en juffr. *Maria Oostdijck* echteluydcn; zij maakt legaten aan *Johannes Oostdijck* naargolaeten soontje van haar schoondochter zalr. Maria *Bleeckers,* geprocreëert bij *Michiel Oostdijck,* aan *Maria Hardewijn,* naergelaten dochter van zalr. haer suster *Elisabet Oostdijck,* geprocreëert bij *Jean Hardewijns,* aan *Cornelis Oostdijck,* jongste naergelaten soon van haar broeder *Cornelis Oostdijck,* aan do kinderen van hare suster *Soetje Smallegange,* aan de kinderen van haar broeder zalr. Nicolaas *Oostdijck* en aan haar broeders en zusters *Dina, Michiel* en *Leonora Oostdijck.*

1630, med. dr. te Middelburg 1644, bekend schrijver, † vóór 24—4— 1655 [75]).

Zie over hem: Nieuw Nederl. Biografisch woordenboek, dl. I 187; hij tr. le Veere Mei 1630 *Sara Beeckman* wed. *Jacques van Rentergem.*

6. *Saartje Oostdijck,* geb. Goes 1599, tr. Middelburg 10—9— 1636 *Johannes Symons Laccher* [76]), geb. Middelburg (zn. v. *Symon Janse Laccher,* poorter en makelaar in wijnen te Middelburg [77]), en *Anneke de Prée).*
7. *Elisabeth Oostdijck,* geb. Goes 1602, tr. Goes 21-10- 1622, ondertr. Middelburg 30-9-1622 *Jan Hardewijn,* geb. Middelburg (zn. v. N. *Hardewijn* en *Judith Pekt).*

Uit het 3e huwelijk [78]):

8. *Leonora Oostdijck,* geb. Goes 1607, lidmaat te Vlissingen 27—5—1657 als wed. van Middelburg, tr., ondertr. Middelburg 30-10-1638 *Mathijs van der Meer* [79]), geb. Willemstad, † vóór 1647, schepen en burger-majoor van Willemstad 1625—'39.
9. *Clara Oostdijck,* geb. Goes 1608.
10. *Michiel Oostdijck,* geb. Goes 1609, begr. Goes 19—10-1610.

Uit het 4e huweliik [84]):

11. *Michiel Oostdijck,* (volgt VIter).
12. *Digna Oostdijck,* ged. Goes 7-2-1616, ondertr. Zierikzee 20—2— 1639, tr. Middelburg 22—2— 1639 *Hugo Hodenpijl* [80]), geb. Delft 1609 (zn. v. *Gerrit Claasse Hodenpijl* en *Huygje Huge van Bodegem),* gezworen van de lakenhal te Zierikzee 1635—'45, lakenkooper, woont te Zierikzee aan de Middelstraat.

Uit dit huwelijk: *Nicolaas Hodenpijl;* zie onder VII via VIter en „de Vroedschap van Zierikzee [81]).

13. *Adriaen Oostdijck,* geb. Goes, begr. Goes 5-9-1617.

VI. Doctor *Nicolaes Oostdijck,* geb. Goes, † Vlissingen [82]), begr. Goes 30-1 — 1630, stud. art. lib. Leiden 1613, stud. phil. Leiden 1618 [83]), sinds 1625 med. dr. te Middelburg, tr. Goes 4—3— 1623 *Anna van Reygersberghe* [84]), geb.

75) R. A. Middelhurug, alsvoren: 24-4-1655 test. voor not. van Rijckegem te Middelburg juffr. ***Maria Oostdijck wed.*** d'hr. *Justinus* van *Hassa,* woonachtig alhier.

76) R. A. Middelburg, 6—1—1660 testeert voor not. Drabbe te Middelburg.

77) R. A. Middelburg Rek. A. no. 414: commissie van de Staten van Zeeland 15—5—1629 tot het bedienen van het proeversambt van de wijnen aan *Symon Janss* ***Laccher,*** makelaar van de wijnen, ingezeten poorter der stad Middelburg.

78) G. A. Goes, wecskamcrarchief: comp. 13-3-1610 Nicolaas *Oostdijck,* vader en voogd der wezen van Clara ***van*** *Achelen,* met namen: ***Leonora, oud*** drie, *Clara,* oud twee jaren en *Michiel,* oud zes maanden, mede comp. de heer pensionaris van Middelburg ***van der Marck,*** als oudoom, en *Catharina van* der *Marck,* grootmoeder der wezen.

79) R. A. 's Hertogenbosch, Willemstad „Opdrachten", 21-1-1640 comp. *Johannes van der Meer,* sijdcnlackenkooper en *Mathijs van* der *Meer,* zijn vader, wethouder en burgermajoor deser stad.

8-3-1647 comp. *Leonora Oostdijck* ***wed. Mathijs van der Meer*** te Willemstad.

80) P. de Vos „de Vroedschap van Zierikzee", blz. 773, 765 en 611.

81) Gerrit *Claasse van Hooffdenpijl* wordt met zijn driejarigen zoon *Hugo* in 1612 poorter van Zierikzee.

82) Zie Ned. Leeuw 1924 kol. 286.

83) Was possesseur van twee capelriën onder Eversdijk voor zijn studie; R. A. Middelburg. Rekenk. A. no. 412 blz. CLSII ir. 1617.

84) R. A. Middelburg no. 2061 Goes; 2—4—1631 comp. voor not. Borsselaar te Goes de rentmr. Nicolaas *Michielse Oostdijck* en Elisabeth *Oillaerts,* zijn huisvrouw, vervangende hun minderjarigen zoon *Michiel,*

Veere (dr. v. Mr. *Jonas van Heygersberghe Pieterszn.* en *Elisabeth Oillaerts* [85]).

Zie over dit echtpaar: Nieuw Ned. Biografisch Woordenboek dl. 111 blz. 933, en Nagtglas dl. II blz. 480.

Uit dit huwelijk:

1. *Jonas Oostdijck,* ged. Goes 4-4-1627, bezoekt Iatijnsche schoot te Middelburg 1639, lidmaat te Vlissingen 30—5—1649, poorter te Zierikzee 29—7— 1653, apotheker ald., commies ter recherche in de vloten voor Lillo en Sas van Gent 1663 [86]), tr. Middelburg 26—3— 1653 *Anna Vergruwe,* geb. Middelburg.
2. *Catharina Oostdijck,* ged. Goes 1-11-1628.
3. *Nicolaas* (volgt VII).

VII. Ds. *Nicolaas Oostdijck,* geb. Goes 1627, begr. Goes 14—12-1652: theol. stud. Utrecht 1642, proponent Vlissingen 1646, predikant te Cattendijke 1648, te Wolfaartsdijk 1651, tr. Goes 16—9—1648 *Johanna Feyts, wed.. Willem Ooy* (dr. v. den rentmr. *Albertus Feyts* en *Magdalena Janse);* zij tr. 3e Wolfaartsdijk, Mei 1653, *Cornelis Jacobs Wale* [87]), wnr. *Catlijntje de Pachter,* schout en dijkgraaf te Wolfaartsdijk.

Zie over hen: J. van der Baan, en Nieuw Nederl. biogr. woordenboek dl. III blz. 933.

Uit dit huwelijk:

1. *Cornelia Oostdijck,* ged. Goes 18-8-1649.
2. *Johanna Oostdijck,* ged. Wolfaartsdijk 26—10— 1651; tr. le Goes 11-5-1672 [88]) *Adriaen Hoochkamer,* procureur en notaris te Goes, tr. 2e Goes 13-12-1686 [89]) *Jan Goverts,* geb. Cadzand.

VIbis. *Cornelis Nicolaasse Oostdijck,* geb. Goes 1591, † vóór 1641, rentmr. van Goes 1620, kapitein-majoor 1626 [90]). ondertr. Vlissingen, tr. Goes 9-7-1616 *Elisabeth van Gogh Jansdr.,* geb. Vlissingen.

Zie over dit echtpaar: Nieuw Nederl. Biografisch Woordenboek dl. 111 blz. 933.

Uit dit huwelijk [91]):

1. *Johannes Oostdijck,* geb. Goes 1617, bewoont in 1655 „de drije leliën" op de Turfkade te Middelburg [92]), tr. le Middelburg 30-3-1641 [94]) *Anna de Bruyne,* geb.

juffr. dnna *Reygersberghe* wed. mijlen doctor *Nicolaas Oostdijck* en *Digna Oostdijck,* fideicommissaire erfgenamen in de goederen van juffr. *Celia Pieters,* ***wed.*** Jacob *Janse Veth,* dijkgraaf van de uitwateringen van Walcheren.

85) ***Elisabeth*** *Oillaerts* huwde later ***Nicolaas*** *Michielse Oostdijck,* zie B V.

86) R. A. Middelburg. Rekenk. A. no. 421.

87) Vader van *Jenneke Wale,* tr. 1643 16 Mei *Adriaen Cornelisse Roose,* schepen van Wolfaartsdijk, ouders van *Cornelis* ***Adriaens*** *Roose,* ***genoemd*** onder A VIII (via VIbis).

88) R. A. Middelburg no. 2095 Goes: huwel. voorw. voor nots. Petri te Goes 14—4—1672 van *Adriaen Hoochkamer,* mede notaris te Goes on *Johanna Oostdijck;* ***zij*** had een half-zuster *Catharina Wale.*

89) R. A. Middelburg no. 2142 Goes: huwel. voorm. 10-X-1686 van *Joha. Oostdijck,* wed. procureur ***Adriaen*** *Hoochkamer,* en *Jan Govers.*

90) R. A. Middelburg, Goes no. 2052: 12—8—1626 comp. voor not. van Rijen te Gors *Cornelis Claessen* ***Oostdijck,*** capiteyn-maior deser stede; volgens den „geslagtboom" was hij „capteyn ter zee".

91) R. A. Middelburg, Rekcnk. no. 416 A. blz. 83: 13-6-1637 is verlijdbrief verleend aan ***Jan, oud*** 20 jaar, *Nicolaas,* 16 jaar, *Machiel,* 10 jaar en *Cornelis Oostdijck,* ***oud*** 2 jaar, zonen van *Cornelis Oostdijck.*

92) Blijkens een huwelijksacte te Middelburg d.d. 6-3-1655.

93) Volgens huwelijksacte was de bruidegom elf jaar weduwnaar en de bruid drie jaar weduwe.

94) Getuigen *Lysbet van* ***Gogh,,*** moeder van den bruidegom, en ***Lysbet van Hecke,*** moeder der bruid.

Arnemuiden, † 1641: tr. 2e Middelburg 29—6—1652 *Appolonia Geleyns Dekker* wed. *Willem Pieterse,* geb. Vlissingen; tr. 3e Hulst 25-5-1658 *Digna Verhulst,* geb. Hulst: uit het 2e huwelhjk: *Johannes* en *Nicolaas,* ged. Middelburg respectievelijk 30—4—1653 en 20—12—1655; uit het 3e huwelijk: *Johannes, Cornelis, Pieter* en *Pieter,* ged. Middelburg, respectievelijk 2—12—1659, 9—1—1661, 17—2—1664 en 30-11-1667.

2. *Nicolaas Oostdijck,* ged. Goes 20—6— 1621.
3. *Pieternella Oostdijck,* tweeling met *Nicolaas.*
4. *Cornelis Oostdijck,* ged. Goes 3— 12-1623.
5. *Michiel Oostdijck,* ged. Goes 17-2-1627, tr. [95]) Middelburg 16-6-1655 *Geertruyt Wils,* wed. *Pieter Wijmel,* geb. Goes: uit welk huwelijk: *Cornelis* en *Geertruyt,* ged. Middelburg respectievelijk 9—3—1656 en 25-8-1658.

VIter. *Michiel Nicolaasse Oostdijck,* ged. Goes 29-9-1618, bcgr. Middelburg 17-3-1658 (in het graf van zijn grootvader *Adriaen Oillaerts* gecommitteerde raad ter staten van Zeeland), [96]) apotheker te Middelburg, woont ald. aan de St. Jansstraat in het huis genaamd „stadhuys van Midedlburch", later in „den Gouden Sabel" op de Groenmarkt; tr. 1e Middelburg 10—4—1641 *Maria de Bleecker,* geb. Middelburg 13-1-1622, † ald. 13-1-1642, begr. in de St. Pieterskerk (dr. v. *Johan Lievense de Bleecker* en *Maria Oostdijck),* [97]) tr. 2e Middelburg 25-5-1644 *Margriete van Schaerdenburch,* geb. Middelburg (dr. v. *Floris van Schaerdenburch* en *Catharina Bacelier).*

Zie over hem: het dagboek Oostdijck [98]).

Uit het le huwelijk:

1. *Johannes Oostdijck,* ged. Middelburg 9— 1-1642; † 1674 op het kasteel St. George Damina in West-Indië; bezoekt de latijnsche school te Middelburg 1654.

Uit het 2e huwelijk:

2. *Elisabeth Oostdijck,* ged. Middelburg 18-6-1645. † ald. 4—11—1645.
3. *Catharina Oostdijck,* ged. Middelburg 12—7—1647, † ald. 30—7—1647, begr. in de Nieuwe Kerk.
4. *Florentia Oostdijck,* ged. Middelburg 7—10—1648. † 6 weken oud, begr. in de Nieuwe Kerk.
5. *Pieter Oostdijck,* ged. Middelburg 5-11-1649, † ald. 1—5—1650, begr. in de Nieuwe Kerk.
6. *Michiel Oostdijck,* ged. Middelburg 18-7-1651, † ald. 21-4-1653, begr. in de Nieuwe Kerk.
7. *Michiel* (volgt VII).

VII. Doctor *Michiel Oostdijck, ged.* Middelburg 20—2—1656, begr. Zierikzee 11—7— 1696 [99]), bezoekt latijnsche school te Middelburg 1668, apotheker te Zierikzee (geadmitteerd 21— 12-1675), promoveert tot medicinac doctor Leiden 2-9-1693, woont te Zierikzee op de

[95]) Getuige *Lysbet van Gogh* te Vlissingen, moeder van den bruidegom; de bruid is negen maanden wed. geweest.
[96]) Zie Bloys van Treslong Prins, onder Middelburg blz. 161.
[97]) Zie B V, 3.
[98]) Zie de bijlage van dit opstel: dagboek in het bezit van Mr. J. W. de Kanter te 's-Gravenhage.
[99]) Ned. Leeuw XXII 76.
[100]) Zio B V, 12.
[101]) Zir v. d. Kloot Meyburg, Bijdrage tot de geschied. van de meekrapcultuur in Nederland, blz. 127 vlg.

Oude Haven, tr. Amsterdam 1-3-1676 *Isabella Tradel,* geb. 1652, begr. Zierikzee 3-2-1708 (dr. v. *Jeremias Tradel);* zij tr. 2e Sir Jansland 8-8-1706 *Nicolaas Hodenpijl,* ged. Zierikzee 6—2—1642, begr. ald. 21-5-1715 wnr. *Magdalena Raeck,* (zn. v. *Hugo Hodenpijl* en *Dina Oostdijck)* [100]), schout en fiscus landrecht te Zierikzee.

Zie: „de Vroedschap van Zierikzee" [80]), en het dagboek.

Uit dit huwelijk:

1. *Michiel Oostdijck,* ged. Zierikzee 21 —1—1680, vertrekt naar N. Oost-Indië; † 13-3-1706.
2. *Jeremias* (volgt VIII).

VIII. *Jeremias Oostdijck,* ged. Zierikzee 19—8— 1687, begr. Zierikzee 15—10— 1728, apotheker te Zierikzee, reeder eener meestove te Renesse [101]), weesmr. te Zierikzee 1727, gezworen Poortambacht 1728, heemraad van Schouwen 1710—'26; tr. le, ondertr. Zierikzee 30-4-1709, Dreischor 1-5-1709 *Appolonia Dol,* ged. Zierikzee 21-9-1687, begr. ald. 14—1— 1712 (dr. v. *Nicolaas Dol* en *Johanna Couwenbrugh);* tr. 2e Noordgouwe 7—4— 1716 *Cornelia Tromp* [102]), geb. Renesse 12—11—1693, begr. Zierikzee 19—6—1743 (dr. v. *Adriaen Tromp* en *Cornelia Blom).*

Zie voor hen: „de Vroedschap van Zierikzee" [80]), blz. 773 en het dagboek.

Uit het le huwelijk:

1. *Isabella Oostdijck,* ged. Zierikzee 30-3-1710, begr. ald. 25—10—1771; tr. le Bruinisse 5—7—1730 Mr. *Nicolaas Hayman,* geb. Zierikzee 29—11—1707; † ald. 5-9-1730 (zn. v. *Cornelis Hayman* en *Johanna van Rijswijck),* raad en schepen van Zierikzee; tr. 2e Zierikzee 17—6—1732 Mr. *Cornelis Mulock,* geb. Zierikzee 1—4—1708, † ald. 6-11-1775 (zn. v. *Adriaen Mulock* en *Clasina Wintschut).* raad, burgemr. en ontvanger der licenten te Zierikzee.

Uit het 2e huwelijk:

2. *Adriana Oostdijck,* ged. Zierikzee 17-1-1717, begr. ald. 14—11—1748.
3. *Michiel* (volgt IX).
4. *Jeremias Oostdijck,* ged. Zierikzee 13—7— 1721, begr. ald. 23-7-1721.
5. *Adriaen Oostdijck,* ged. Zierikzee 4-11-1719; † 1754/'55; woonde op Ceilon, soldijboekhouder te Gale 1749 [103]); tr. *Maria Bijl;* uit dit huwelijk twee dochters,
6. *Cornelia Oostdijck,* ged. Zierikzee 22—4— 1723; begr. ald. 7-3-1783, tr. Zierikzee 1-5-1746 *David Hoffer,* ged. Zierikzee 9-6-1715; begr. ald. 5—11—1779 (zn. v. *Simon Hoffer* en *Gillisje Adriaens).* wijnkooper te Zierikzee, deken St. Jorisschutterij, gezworen van de broodkeur, kerkmr., en weesmr. te Zierikzee [104]).
7. *Catharina Oostdijck,* ged. Zierikzee 1—2—1725, begr. ald. 10— 1-1786.
8. *Jeremias Oostdijck,* ged. Zierikzee 9-12-1726, begr. ald. 30-10-1727.

[102]) Zie Nederl. Patriciaat 1917, sub vocc *Tromp.*
[103]) Wapenheraut 2e jr. blz. 201.
[104]) Hieruit het geslacht *ds Kanter,* waaraan ook alle familiestukken van deze tak *Oostdijck* vererfden; zie noot 64 en noot 98.

IX. *Michiel Oostdijck,* ged. Zierikzee 8-3-1718, † 27—7—1792, begr. Zierikzee 2-8-1792 [106]) in de St. Lievens Monsterkerk, noemde zich in zijn testament [105]) van 1791 laatste manlijk oir van zijn stam van Oostdijck, sinds 1430 in Zeeland in aanzien en in de regeering van Goes geweest: luitenant te voet 1749, kapitein eener compagnie grenadiers 1771 [107]), luitenant-colonel in Statendienst, komt Dec. 1777 met attestatie van Doornik naar Zierikzee, en woont in 1792 aan de Oude-Haven, Zuidzijde, te Zierikzee.

Vbis. *Tobias Michielse Oostdijck* [108]), geb. Goes, † Colijnsplaat 24-11-1625 [109]) deken der cleuveniers te Goes 1595, stadhouder van Noord-Beveland, tr. [110]) *Cornelia Rombouts de Pottere* (dr. v. *Rombout de Pottere,* ouderman van Goes, 1588).

Volgens „de geslagtboom" was hij dijkgraave van Colijnplaate.

Uit dit huwelijk:

1. *Digna Oostdijck,* geb. Colijnsplaat, tr. Goes 27—9—1636 *Teunis Janse van den Berch.*
2. *Rombout Oostdijck,* volgens den „geslagtboom".
3. *Jacobmina Oostdijck,* volgens den „geslagtboom", tr. *Nicolaas Medenblik.*
4. *Cornelis Oostdijck,* volgens den „geslagtboom".
5. *Michiel* (volgt VI).

VI. *Michiel Tobias Oostdijck,* tr. *Adriaentje Geerts.*

Uit welk huweliijk:

1. *Tobias Oostdijck,* ged. Colijnsplaat 13-9-1626.
2. *Cornelia Oostdijck,* ged. Colijnsplaat 27-8-1628, begr. ald. 24— 10-1668.
3. *Joris Oostdijck,* ged. Colijnsplaat 11-8-1632, deken der peperkoekbakkers te Middelburg 1667, tr. Middelburg 18-9-1658 *Maria Dircks,* geb. Middelburg (dr. v. N. en *Mary Lambrechts);* uit welk huwelijk: *Adriaen, Dirk, Maria, Adriana, Michiel, Maria, Dirk* en *Marynis,* gedoopt Middelburg onderscheidenlijk 21-12-1659, 27-2-1661, 1-3-1663, 23—11—1664 [111]), 25-1-1667 [111]), 18—8—1669, 7—4—1672 en 19-8-1674.

C.

IVter. *Willem Oostdijck,* tr. N.N.

waaruit:

1. *Adriaen* (volgt V).
2. *Pieter Willemse Oostdijck,* † 27—10-1625, begr. Goes 30—10—1625, „koning" 1595 en „hoofdman" 1596-1612 der cleuveniers [112]), rentmr. 1582, schepen 1585-1604, commissaris van het landrecht 1585, alles te Goes, rekenmeester ter rekenkamer van Zeeland 1604—'25 [113]), leenman der grafelijkheid van Zeeland [114]).

Zie voor hem: lijst van magistraten van Goes [23]); hij was als oom getuige bij het huwelijk te Goes 1—3—1603 van *Willem Adriaens Oostdijck* en *Maria Masuyr,* zie C VI.

V. *Adriaen Willemse Oostdijck,* † 1587 [23]), rentmr. ± 1580 en schepen ± 1585 te Goes, tr. *Mayke Rijcke* [115]), † *vóór* 1625 (dr. v. *Dignus Rijcke);* zij tr. 2e *Cornelis Geertse Bijstermans,* schepen van Goes 1606— 1608.

Uit dit huwelijk:

1. *Willem* (volgt VI).
2. *Adriana Oostdijck* [115]).
3. *Pieter* (volgt VIbis).

VI. *Willem Adriaens Oostdijck,* begr. Goes 8-7-1627, ouderman 1608, rentmr. 1610 van Goes, gegoed [116]) onder Heinkenszand, bezat eenige huizen in de Wygnerstraat bij de Coepoort te Goes [117]), tr. als wnr. van *Leunke Jobs, Goes* 1—3—1603 *Mayke Masuyr,* geb. Goes (dr. v. *Marten Cornelis Masuyr,* schepen en stadsrentmr. te Goes).

Zie over hem: Nieuw Nederl. Biogr. Woordenboek dl. III blz. 933.

Uit dit huweliik [118]):

1. *Adriaen Oostdijck,* begr. Goes 14—6—1618.
2. *Geertruyt Oostdijck,* tr. le Goes 17-1-1640 *Dignus Masuyr,* tr. 2e Goes 19-10-1644 *Adriaen Keyser.*
3. *Cornelia Oostdijck,* tr. *Joos* Cox.
4. *Maria Oostdijck,* tr. Goes 28-6-1637 *Adam Pieters Timmermans.*
5. *Pieter Oostdijck.*
6. *Maerten Oostdijck,* ged. Goes 27—4— 1616.
7. *Digne Oostdijck.*
8. *Adriaen Willemse Oostdijck,* ged. Goes 12—8— 1618, begr. Goes 24—12—1651, tr. Goes 15-12-1641 *Barbel Jeremias;* uit welk huwelijk: *Jeremias,* ged. Goes 10—2— 1651 en *Adriaen,* ged. Goes 14—4— 1652.

---

105) R. A. Middelburg, Zierikzee; nots. Jan Mosselmans testament d.d. 9—6—1791.

106) In 1793 werd boven zijn graf een wapenbord met zijn vier kwartieren gehangen.

107) R. A. Middelburg, Rekenk. no. 1673 blz. 238; 12—8—1771 voor *Michiel Oostdijck,* commisie als kapitein-commandant der compagnie grenadiers.

108) R. A. Middelburg, Goes no. 1859: 4—11—1598 comp. *Tobias Michielse Oostdijck* voor schepenen van Goes tot transport aan zijn broeder *Nicolaes Michielse Oostdijck* van zijn aandeel in den verkoop van groene noten in Crabbendijke.

109) R. A. Middelburg, Goes no. 1973: 27—12—1625 inventarisatie boedel nagelaten door den stadhouder *Tobias Michielse Oostdijck.*

110) R. A. Middelburg, Goes no. 2039: Febr. 1592 test. voor not. Levendale te Goes *Tobias Michielse Oostdijck* en *Cornelia Rombouts de Pottere,* poorters van Goes.

111) Doopgetuige de grootmoeder *Adriaentje Geerts.*

112) G. A. Gors, schuttersrekening 1612.

113) R. A. Middelburg „aanwinsten 1905" no. 14: op commissie van 2 Dec. 1604; overleden 27—10—1625.

114) R. A. Middelburg „aanwinsten 1899" no. 39, jaar 1612.

115) R. A. Middelburg, Goes no. 2051: 7—7—1623 testeert voor not. van Rijen te Goes *Mayke Dignus Rijcke,* huisvrouw *Cornelis Geertse Bijsterman* en wed. *Adriaen Willemse Oostdijck,* haar oudste zoon heet *Willem Oostdijck,* haar dochter *Adriaentje Oostdijck.*

116) R. A. Middelburg, Goes no. 2052; 26—1—1626 comp. voor not. van Rijen te Goes Sr. *Willem Adriaens Oostdijck* te Goes wnr. *Leunke Jobs,* bezit land te Heinkenszand.

117) R. A. Middelburg, Goes no. 1753: 11—5—1615 *Willem Adriaans Oostdijck,* kooper van drie huizen in de Wygnerstraat bij de Coepoorte te Goes.

R. A. Middelburg, Goes no. 2052 blz. 21; comp. voor not. van Rijen 1625 *Willem Adriaans Oostdijck,* gewesen rentmr. deser stede; no. 2051 comp. alsvoren 1624 thans wonende te Arnemuiden.

118) R. A. Middelburg no. 2054 Goes; 1639 comp. voor not. van Rijen te Goes *Joos Cox,* echtgenoot van *Cornelia Oostdijck,* zuster van *Maria Oostdijck,* wed. *Adam Pieters Timmermans;* 1638 comp. voor denzelfden not. *Mayke Masuyr* wed. *Willem Adriaans Oostdijck,* wonende te Goes, bezat een suikerbakkerij en had tot kinderen: *Geertruyt, Pieter, Adriaen* en *Digna. O.*

VIbis. Pieter *Adriaens Oostdijck* [119]), begr. Goes 8—10— 1637, tr. [120]) Goes 19-7-1612 *Digne Matheusse van Baerlant.*

Uit dit huwelijk:

Geertruyt Oostdijck [121]), geb. Goes, † Goes 26—1— 1674, tr. le Goes 3-8-1636 *Willem Oom,* geb. Dordrecht, † Dordrecht 1639 (zn. v. *Johan Hermansz. Oom* en *Alieonora van Slingelandt).* tr. 2e Goes [122]) 22-10-1644 Mr. *Adriaen van der Goes,* geb. Middelburg, heer van het slot Oostende te Goes (zn. v. *Cornelis Christiaens van der Goes* ,en *Cornelia Eversdijk).*

Zie: Balen, Beschrijving van Dordrecht, op „Oom"; en Nagtglas, dl. 1 blz. 273; zij waren roomsch-katholiek. Haar dochter *Anna van der Goes* huwde Mr. *Pieter Pieters de Bije* (zie A IX, 3). Navorscher 1905 blz. 105 laat ten onrechte haar dochter *Petronella Jacoba van der Goes* huwen met den reeds in 1635 overleden *Nicolaas Oostdijck* (zie B V). (Wordt vervolgd).

Julius Cesar van Everdingen

en zijn familie,

door 6. J. HONIG.

Het was in den winter van 1894-'95, dat ik mijne voorstudiën maakte voor de uitgaaf van het Stam- en Geschiedboek der familie Vis te Zaandijk. Ik raadpleegde daarvoor het oude Kerckeboeck der Hervormde Gemeente, aangelegd omtrent 1640 door den eersten predikant Ds. Jacobus Borstius, die in dit boek een inleiding heeft geschreven, die niet enkel behandelt de stichting van de Hervormde Gemeente en den opbouw van de Kerk, maar ook belangrijke mededeelingen heeft ten beste gegeven over het ontstaan van het dorp Zaandijk, in de 16e eeuw bekend als het gehucht de vijf Broers.

In de lijst der eerste lidmaten, zoekend naar den voorvader van de familie Vis, werd ik getroffen onder die oude leden er een aan te treffen met den naam van *Julius Cesar.* Wie was deze man, dragende den naam van den grooten veldheer der Romeinen? Hij wekte mijn belangstelling op en steeds heb ik genoteerd, hetgeen ik bij mijn verdere onderzoekingen in archieven, enz. over hem en zijn familie vond. En ik kwam daarbij, zooals meer geschiedt, tot resultaten, die men te voren niet heeft kunnen voorzien.

In hetzelfde kerkeboek vond ik zijn naam een paar bladzijden verder, waarin hij uitgesloten werd van het aanzitten bij het Heilig Avondmaal, wegens dronkenschap. Een zonde, die trouwens heel dikwijls voorkwam, zooals genoegzaam blijkt bij het doorlezen van de Censura morum in die oude kerkelijke acta.

119) R. A. Middelburg, Goes no. 1861: Juni 1625 contracteeren ***Pieter en*** *Willem Adriaens Oostdijck* ***over een*** rente uit den boedel hunner moeder *Mayke Rijcke.*

120) Getuigon: Mr. *Machiel van* ***Baerlandt,*** baljuw van Goes, broeder der bruid, ***Mayke*** *Dignusse,* ***moeder van*** den bruidegom en ***Pieter*** *Willemse Oostdijck,* oom van den bruidegom.

121) R. A. Middelburg, Goes no. 2650: 20-9-1622 comp. voor not. van Rijen te Goes Sr. ***Pieter*** *Adriaense Oostdijck,* burger alhier, als vader en voogt over *Geertruyt,* geprocreeerd bij syne huysvrouw juffr. Digne *van* ***Baerlandt.***

122) De puzzle vermeld in Ned. Leeuw 1926 kol. 81 en 90 wordt opgelost door R. A. Middelburg no. 2075 Goes: 27-1-1674 test. voor not. Hoochkamer te Goes juffrouw *Geertruyt Oostdijck* huysvr. d'heer Mr. *Adriaen van der Goes,* wier kinderen waren juffr. Cornelia, *Digna,* Anno en ***Pitronella*** *Jacoba van* ***der Goes.***

Ik vond dan, dat *Julius Cesar* in 1638 schoolmeester was op de buurt de Coogh, in het noordeind [1]). Later werd de school verplaatst meer in het midden van het dorp, maar het oude schoolgebouw bleef steeds zijn eigendom.

Oo. 1642, 8 Mei verkoopt *„Julius Cesar,* schoolmeester op te Coogh, aan Cornelis Jansz. c.s. op te Saandijck een erffgen op te Coogh". De kooper is waarschijnlijk Cornelis Jansz Honigh, wiens vader Jan Symonsz Honigh een buurman was van onzen schoolmeester.

1643, 12 Februari Mr. *Julius Cesar,* schoolmeester op te Coogh, koopt van den schepen Claes Cornelisz. Mieusz. een half huysgen en erff aldaar. En zoo vond ik in de transportregisters van de schepenen van den banne van Westzanen, waaronder de dorpen Koog en Zaandijk ressorteerden, meer dergelijke bijzonderheden.

Ik vermoed dat *Julius Cesar* na verloop van tijd het schoolmeesterambt heeft opgegeven. Hij bekleedde n.l. nog een andere post, hij was collecteur van de Gemeenelandsmiddelen voor Koog en Zaandijk. En zoo vond ik van hem acten in de Notarisprotocollen [2]), waarin bijv. verklaringen werden gegeven uit de gemaalboeken betreffende den impost op het gemaal.

1663. 4 Juny doet de eersame *Julius Cecer van Everdingen* op de Koogh woonachtigh, collecteur der gemene middelen over Koogh en Saendyck, out 84 Jaaren, een verklaring over de koele wijnen *over* de voorn. plaatsen gedurende de laatste 40 jaren. Hij is dus geboren in het jaar 1579 en zal in 1623, toen hij 34 jaren oud was, benoemd zijn tot collecteur.

Hij onderteekent deze acten nu eens als *Julius Cesar,* andermaals met zijn volledigen naam *J. Cesar van Everdingen.*

Op den persoon van onzen dorpsschoolmeester viel nu een geheel ander licht! Ik dacht dadelijk aan de Alkmaarsche schildersfamilie, van wie de meest 'bekende den naam droeg van *Cesar van Everdingen* en ik vermoedde daardoor een familiebetrekking. Maar uit de mij ten dienste staande gegevens kon ik toch geen aansluiting vinden.

Uit een attestatie ook uit het jaar 1663, n.l. van 6 September leeren wij iets naders omtrent zijn familie kennen. Hij is nu 85 jaar; hij heeft een broeder *Pieter,* en deze verheugt zich in het bezit van een dochter *Antje,* wonende in de Rijp, gehuwd met *Joris van der Laen.* Deze broeder heeft in huwelijk gehad *Grietje Hendriks Buyckentop,* die te Alkmaar overleden is. Zij was geboren te 's Hertogenbosch en dochter van Mr. *Hendrik Buyckentop* en *Lysbet Hendriks Huybroecx.*

Er wordt verder verklaard, dat genoemde *Grietje Buyckentop* een volle zuster was van *Jan Buyckentop* en ook van *Yda Buyckentop* en *Hendrik Buyckentop;* alsmede dat *Grietje Hendriks Buyckentop* bij haar man *Pieter van Everdingen,* behalve de genoemde *Antje* nog vijf kinderen heeft nagelaten, waarvan drie vóór den vader zijn overleden, en nevens haar nog in leven zijn *Martijntjen,* geh. met *Thymon Andriesz. Stellingwerff* te Alkmaar en twee kindskinderen, *Grietje* en *Aeltje Harmens,* 'daar moeder van was *Marijken van Everdingen.*

Ik vond een andere acte van een paar jaar later, die bijzonder van belang mag genoemd worden.

1663, 3 April de Eersame Mr. *Julius Cecer van Everdingen* geeft volmacht aan den eerbaren *Annetjen Pieters van Everdingen,* weduwe van *Joris Willemsz. van der Laen,* sijn

- - -

1) J. Honig Jsx. Jr., Hist. Oudh. en Letterk. Studiën 11, bl. 214, 256.

2) De acten uit de notarisprotocollen, in dit artikel aangehaald, zijn uit die van notarissen H. Y. Spaens, W. J. Caal en FT. Cardinaal, residerende te Koog en Zaandijk.

broeders dochter, woonachtigh in de Rijp, omme uyt synen comparanten naem ende van synentwegen op te beuren ende te ontfangen van de H. Staten van 't Noorder quartier van West-vrieslant sijn comparants gerechtigheyt van eenen somma van twee en dertigh duysent carolus guldens, dat hem comparant is competeerende voor sijn rekeningh en helft der voorsz somma daervan hij met syn twee'en is erfgenaem van sijn vader *Cornelis Loefsz. van Everfdingen,* capeteyn, van hem verschooten aen de E. H. Staten van 't Noorderquartier van een company musketiers van 400 koppen, die den voorn. Capt. *Cornelis Loefsz. van Evertdingen* uyt de stat van Emden heeft gehaelt en overgevoert hier int lant op sijn eygen kosten, welcke verschooten kosten is competerende een som van twee en dertigh duysent carol. guldens als voorsz. staet, gelijck blijckt bij de bewijsen daervan sijnde, enz.

Julius behoort dus ongetwijfeld tot ,,het aloude geslacht *van Everdingen"*, waarover de heer A. H. van Beurden een tweetal publicaties deed verschijnen (Roermond 1907 en -1910).

Ik heb hem echter in deze genealogische bescheiden niet gevonden: wel een *Loef van Everdingen,* die zijn voorvader kan zijn.

Deze *Loef* komt voor bij beleeningen in het jaar 1485 van landerijen op *Gherif van Everdingen* na doode zijns vaders *Evert Danielszoon* en op *Jasper van Everdingen,* na doode zijns vaders *Daniel Danielszoon.*

Bij beide gelegenheden doet hun oom *Loef* den leeneed.

Deze *Loef* is Ao. 1479 met zijn broeder *Daniel* getuige bij het 'huwelijk van hun beider broeder *Evert Danielszoon van Everdingen* met *Catharina,* de erkende natuurlijke dochter van *Gerrif XII* heer *van Culemborgh.* De acte is bewaard in het Rijksarchief te Arnhem, en o.a. voorzien van het zegel van *Loef,* vertoonende drie banden. Het wapen is n.l. drie gouden banden in een zwart veld, met een gouden vlucht als helmteeken. Wij vinden in *Cornelis Loefsz.* dus een der talrijke edellieden terug, die in den opstand tegen Spanje hun bloed en ook hun goed voor het land hebben veil gehad.

Hij wordt ook vermeld onder de watergeuzen als hopman onder Lumey bij de inneming van den Briel [3]) als geboren te Utrecht [4]).

Jr. Dirk van Sonoy heeft hem in Juli 1572 als hopman van een vendel van 300 man naar Haarlem gezonden, om zich te stellen onder het bevel van overste Lazarus Muller en te pogen het beleg te voorkomen. Zij raakten bij Velsen slaags met de Spanjaarden, doch werden overwonnen [5]) en zij moesten met een verlies van 500 à 600 koppen terugtrekken op Alkmaar.

De Leidsche archivaris Rammelman Elsevier vermeldt hem als artilleriemeester te Leiden en 21 Januari 1573 (werd) gelevert (aan) *Cornelis Loefsz* Artilleriemeester van de Staten 12 bassens met camers ende daertoe 305 ijsers" [6]).

Meerdere levensbijzonderheden van dezen krijgsman zijn mij tot dusver niet bekend geworden.

In het jaar 1667 den 18 September passeerde *Julius Cesar* wederom een notarieele acte. Drie personen attesteeren op zijn verzoek dat zij zijn de aldernaeste buyrluyden van den requyrant, die een broeder is van *Pieter van Everdingen,* tot Alkmaar overleden op den 19 December van het jaar 1662. Het is hun bekend, dat de requirant is een man van hoogen

3) Arend. Alg. Gesch. des Vaderl. v. Groningen: Watergeuzen, bl. 127, 128. Navorscher 1882, Hofdijk, Kron. Kennemer Vrijbuiters bl. 8.
4) Navorscher 1874 bl. 252-323.
5) Ekema. Gesch. van het beleg van Haarlem, bl. 8.
6) Bijdr. en Meded. Hist. Gen. Utrecht Deel LIV blz. 63.

ouderdom, ,,gecoomen tot de negen en tachtich jaaren ende gelijck sij getuygen verclaren noch in levende lijve, synde wel gesont van harte, maer echter geduyrich bedtlegerich".

,,Actum ten huyse ende voor den bedde van den requyrandt. In presentie van. Symon Jansz. Honich ende Hendrik Joosten, mede buyrluyden van den requyrandt, luyden van eere toe versocht, die desen neffens mijn notaris ende de comparanten ten dage ut supra hebben ondergeteyckent."

Dadelijk daarop wordt een acte verleden waarin *Julius Cesar van Everdingen* volmacht geeft aan zijn buurman de Eersame Thonis Evertsz. om uit zijn naam tersaecke hij selfs door den hoogen ouderdom onmachtich is sulx te verrichten" te adresseeren aan de Ed. mog. heeren de Gecommitteerde raden van het Noorder-Quartier met verzoek hem te beneficeeren tot zijn overlijden toe sedert het overlijden van zijn broeder *Pieter* met ,,soodanich tractement als dezelve heeft genoten ,,inrecompens van den weldaet ende verschot 'twelk sijn comparants vader *Cornelis van Everdingen* in sijn leven als hopman aen het Noorderquartier heeft bewesen".

De beslissing van H.H. Gecommitteerde Raden is mij niet bekend.

Julius Cesar is tweemaal getrouwd geweest. Uit het eerste huwelijk is geboren een zoon *Cornelis;* uit het tweede een zoon genaamd *Frans.* Zijn laatste vrouw *Eef Fransdr.* was een weduwe met twee kinderen, nl. *Jannetje Pieters,* gehuwd met *Cornelis Dirksz* en *Mary Pieters,* die in 1668 weduwe was van *Claes Frericksz.*

De laatste vrouw is in 1668 overleden, tenminste haar erfenis is toen verdeeld en de beide dochters hadden behalve kleederen en linnen ieder ƒ 200 ontvangen bij scheiding op 8 Juli 1668. *Julius* wordt in deze acte genoemd: een man van omtrent 90 jaren, gedurig bedlegerig edoch gezond van hart, ,,nochtans buyten vermoeden, dat hij lang in levenden lijve sal wesen".

Bedoelde voorkinderen waren niet tevreden met het aan hen toegedachte, blijkens een insinuatie door den notaris op 10 Juli 1668 van wegen *Cornelis van Everdingen* gedaan aan zijn halven broeder *Frans* en die beide dochters, waarin hij verwijst naar den gemaakten inventaris en voorstelt de zaak aan de uitspraak van twee of meer onpartijdige goede mannen over te laten. Vooral *Cornelis Dirckz.* was in deze ,,specialyck swaerhoofdich". Op de insinuatie was het antwoord van de voorkinderen, dat zij tevreden zouden zijn met nog ƒ 25.— ieder en hun part in het huisraad en den inboedel. De vrouw van *Frans,* die zelf niet thuis was, dacht dat haar man wel tevreden was.

Julius Cesar zal *in* dien tijd ook zijn overleden.

15 November had de boedelscheiding plaats, laten wij hopen in pais en vrede. Schitterend was de erfenis in alle gevallen niet.

Óp denzelfden dag maken de beide zoons een contract over het vruchtgebruik dat *Cornelis* van zijn vaders nagelaten inboedel zou hebben, waarvoor *Frans zou* genieten 112 gulden en 10 stuivers en nog ƒ 22.10, die *Frans* competeert van zijn moeders erfenis.

Zij onderteekenen *Cornelis Juliussen van Everdingen* en *Frans Julissen van Everdingen.*

Cornelis wordt in de acte van 4 Juni 1663 genoemd als oude vrijer, bij zijnen vader inwonend en toen oud 54 jaren, hij is dus geboren omtrent 1608.

Hij wordt ook genoemd collecteur der gemeenelandsmiddelen, ten minste 11 Maart 1656, maar eerder schijnt hij ventjager geweest te zijn, een bedrijf, dat op de Koog in de

17e eeuw veel werd uitgeoefend. Het bestond in een koophandel van allerlei waren, geladen in een binnenvaartuig, waarmede men door het land voer, soms tot Vlaanderen toe.

Tenminste voor notaris Cardinaal op de Koog wordt op 9 Maart 1683 door de weduwe van zijn broeder en door Maritje Jans Eddes, zijn gewezen dienstmaagd, geattesteerd ten verzoeke van Sr. Arent Beresteyn, koopman tot Amsterdam, dat *Cornelis Juliusz.* in de maand October 1670 was overleden en dat het omtrent 40 jaren geleden was, dat hij ,,uit het schuitvaren is gescheiden".

Uit zijn handel is nog bekend, dat hij 12 Januari 1645 een notarieele volmacht geeft aan *Johannes van Everdingen*, procureur binnen de stad Alkmaar, om van een burger aldaar geld te ontvangen voor geleverde brandewijnen.

De keuze van procureur kan ook duiden op familierelatie met de Alkmaarder *van Everdingen's.*

Ten overstaan van den Kooger notaris Kaal heeft hij 11 Sept. 1670 zijn testament gemaakt, waarbij tot universeelen erfgenaam wordt benoemd zijn halven broeder *Frans* of diens kinderen voor de eene helft en zijn ,,meyt'' Mari Jans voor de andere helft, doch in een codicil op 24 September verandert hij deze beschikking en wordt broer *Frans* zijn erfgenaam en zal Mari tot een legaat een som van 50 car. guldens krijgen, met "het halve nieuw en oud gecofte betiel en aerdewerck ent halve nieuw aengecofte linnen en de gouden ring en nog drie oorkosjes, middelmatig, sonder meer."

En op dien zelfden dag maakt hij nog een contract met broeder *Frans* over het huis en het oude school met de erven bij hun vader nagelaten.

Hij is gestorven 15 October.

Frans van Everdingen overleed spoedig daarna, nl. op 8 November. Beide data zijn medegedeeld door een tijdgenoot in diens dagboek [7]).

Bij *Frans* voegt hij er bij: ,,onse veerman op Amsterdam".

Dit beroep van veerschipper, een zeer eerzaam beroep trouwens in de nijvere Zaanstreek, heeft hij niet altijd uitgeoefend, want 27 Nov. 1659 wordt hij commandeur genoemd, dat wel niet anders kan zijn dan commandeur ter walvischvangst.

In 1660, 24 April was hij 33 jaar en is hij dus geboren in 1627 en was hij alzoo een 20 tal jaren jonger dan zijn halven broeder *Cornelis.*

In 1668, 10 Dec. wordt hij schipper genoemd, dit is dus veerschipper.

In 1670 9 Jan. vind ik hem vermeld als schoolvoogd; dit is niet schoolmeester, maar een post, overeenkomende met lid der commissie van toezicht op het schoolwezen en het onderhoud van de school. Zijn vrouw heette *Guurt Jans Viscoper*, die hem overleefd heeft, want in 1681 vind ik 'haar nog genoemd in een boedelscheiding waarbij haar, *Guert Jans* de wedu van *Frans Juliusz.*, onder meer 3/36 portie in den oliemolen de Paap wordt toegewezen,

Van *Frans van Everdingen* vond ik in de Hervormde Kerk te Zaandijk gedoopt (te Koog aan de Zaan was toen nog geen kerk der Hervormden):

1649 5 September *Cornelis.*
1656 2 Januari *Cornelis.*
1661 4 September *Griettien.*

Van deze kinderen is mij tot heden niets bekend geworden en het is mij ook onbekend gebleven of het geslacht van onzen Zaanschen *Julius Cesar* nog langer heeft voortbestaan.

[7]) Nootysyc-Bocck van Claes Arisz. Caescoper.

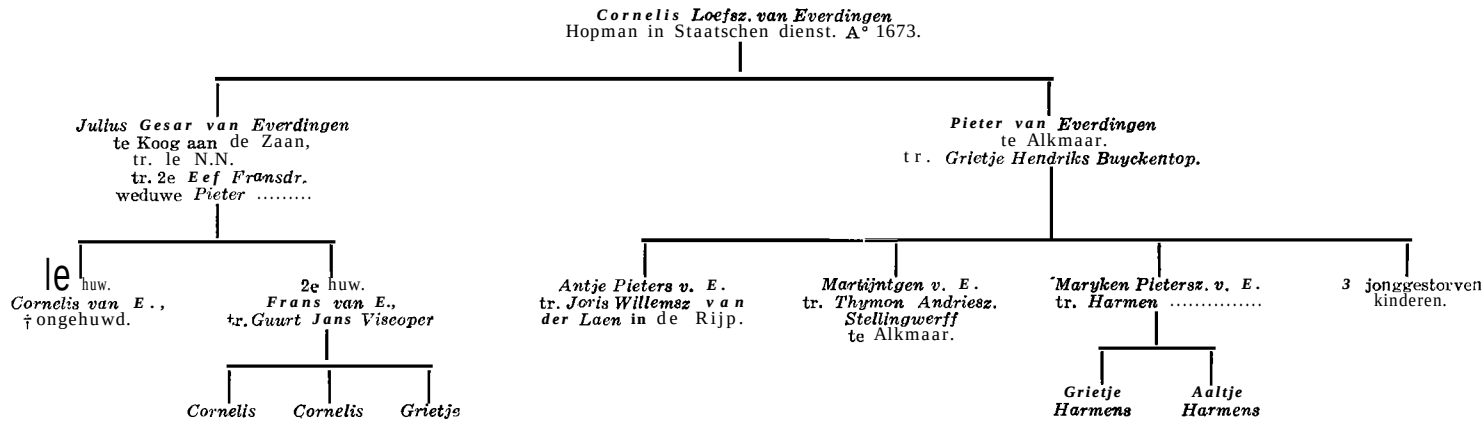

Onjuistheden in het Armorial Général van

J. B. Rietstap,

door R. T. MUSCHART.

(Vervolg van LVI, 177).

Pagniet. (Holland).

Het Armorial Général beschrijft dit wapen als volgt: ,,de gueules au chrevon d'or, accompagné de trois paniers à anse du même".

Het Fransche woord ,,anse" beteekent zoowel oor als hengsel. Bedoelt nu Rietstap oor, dan is de beschrijving juist, bedoelt hij daarentegen hengsel, dan deugt zij niet, Ik vermoed, dat hij inderdaad hengselmanden op het oog heeft, omdat boven de manden wat uitsteekt, dat op sommige zegels den indruk maakt van een plantje te zijn, doch op andere zegels meer aan een vlam doet denken, zoodat ik niet met stelligheid durf te zeggen wat het zijn moet, doch wat het ook zij, een hengsel is het zonder twijfel niet.

Ik vond dit aldus gewijzigde wapen op de zegels van *Abraham de Pagniet*, heer tot Kermesteijn, getrouwd met *Teodora Hendryfa van Brakel Johansdr.*, 10/9 *1721* op den Huize Kermesteijn, meedere zegels van zijnen zoon *Carel Lodewijk de Pagniet*, schepen van Tiel, richter van ter Leide en den Oudenwaerd, getrouwd met *Henrietta Margaretha van Haeften* en op het zegel van *R. J.* C. baron *de Pagniet*, heer van Carmestijn, 16/9 1789 luitenant kolonel en kapitein bij de guardes te voet, eenigen nagelaten zoon van den voorgaande. Op meerdere dezer zegels fungeeren als schildhouders 2 omkijkende griffioenen.

In alle stukken, waarin ik dezen vond, wordt de naam als *de Pagniet* aangegeven.

In het archief van den Raad van State echter ligt een brief, onderteekend *Abraham Paigniet,* gedateerd Arnhem 16/1 1610. Deze voert de manden zonder iets er uit en van driehoekigen vorm met de punt omlaag met dito mand tusschen vlucht als helmteeken. Dit is mogelijk dezelfde, die voorkomt in een Album Amicorum van Marcus Gualtherus, nl. *Abraham Paigniet,* in 1613 en 1620 ritmeester, met hetzelfde wapen als voorgaande, doch hier met vlammen uit de mand komende. Alhier is de kleur v.d. keper niet goud zooals in het A.G., doch zilver.

Blijkbaar hebben behalve Rietstap ook anderen met die manden moeilijkheden gehad, want Anspach zegt in de Navorscher 1876 op pag. 589, dat de keper in het wapen *de Pagniet* vergezeld is van 3 opwaarts geheven handen.

Van Pelt. (Holland).

Aldus wordt de naam aangegeven voor een wapen, als volgt beschreven: ,,in goud een zwarte keper vergezeld van 3 zwarte posthoorns". Rietstap noemt de voorwerpen, die den keper vergezellen, ,,huchets" en zegt in zijn Handboek der Wapenkunde op pag. 252 nadrukkelijk, dat de heraldische posthoorn in het geheel geen snoer, de heraldische jachthoorn altijd een snoer heeft en waar nu de posthoorn volgens hem in de Fransche heraldiek ,,huchet" genoemd wordt, volgt hieruit, dat de voorwerpen in dit wapen *van Pelt* hoorns zonder snoer zijn. De bekende wapenkundige Mr. W. van der Lely echter, zoowel als het Wapenboek van den Gorkummer Jan van Kuyl teekenen in het wapen van *Leendert Pelt* (dus niet *van Pelt),* in 1677 schepen van Gorinchem, de voorwerpen, die den keper vergezellen, met een snoer, dus als jachthoorns en het veld niet goud, doch zilver.

Penning. (Schiedam).

Het Armorial Général beschrijft dit wapen als volgt: ,,gevierendceld, I in zwart een zilveren leeuw, II in zilver 3 blauwe pensées (viooltjes) met blauwen steel, III in blauw 3 aanziend gestelde ossenkoppen van natuurlijke kleur, IV in rood 5 gouden penningen 3, 2 gerangschikt." Helmteeken: een zilveren leeuw.

Achter het woord ,,lion" in het helmteeken staat nog eens extra — doch feitelijk geheel overbodig — vermeld: ,,ramp. (ant)" en dus is het helmteeken volgens het Armorial een geheele leeuw.

In Nederland's Patriciaat 1915 vindt men de genealogie dezer familie en tevens de wapenbeschrijving. Volgens deze beschrijving zijn de kleuren der 4 velden hetzelfde als in het A.G., doch als helmteeken wordt aangegeven: een uitkomende leeuw òf wel een penning tusschen een vlucht. Ook de Wapenheraut 1900, pag. 255 en het Guldenboek van Schiedam door Roelants geven dezelfde kleuren voor de 4 velden, terwijl het laatste werk weder van een geheelen leeuw als helmteeken spreekt.

Mr. W. van der Lely, de bekende wapenkundige Delftsche burgemeester, geeft het wapen van *Maarten Cornelisz. Penning,* in 1729 Raad van Schiedam. In zijne teekening geeft hij het veld in het 2e kwartier niet zilver doch blauw aan en in verband hiermede de daarop voorkomende 3 bloemen zilver. Hij is het dus niet eens met de eerder genoemde bronnen. De vraag is nu: wie heeft gelijk? Onderzoeken wij eens, *om* deze vraag te beantwoorden, wat origineele zegels ons vertellen. Allereerst vinden wij dan in de testamenten, voor schepenen van Delft gepasseerd, den lakafdruk van Mr. *Eduard Jacob Penning,* 5/4 1794 burgemeester van Schiedam, wiens broeder *Cornelis* sedert eenige jaren onder curateele staat en zich in het verbeterhuis ,,de vergulde Kabel" te Delft bevindt. Deze afdruk vertoont het veld in het 1e kwartier zwart, in het 4e kwartier rood en in de kwartieren 2 en 3 blauw, terwijl het helmteeken een uitkomende leeuw is. Evenzoo vinden wij diens wapen op 2 afdrukken van 1791 en 1792 in de protocollen 4944 en 4945 van den Haagschen notaris A. van Ogten. In de bijlagen tot de resolutien in het Archief van Schiedam vinden wij den lakafdruk van *J.(?) Penning,* 21/9 1804 regent van het Oude Mannenhuis aldaar, waarop de kleur van het veld in de kwartieren 2 en 3 blauw en als helmteeken: een penning tusschen vlucht. In de brieven aan de Momboirkamer te Utrecht ligt een brief van G. C. *Penning,* 11/3 1815 te Schoonhoven, gesloten geweest zijnde met zijn wapen op lak, vertoonende de kleur der velden in de kwartieren 2 en 3 blauw en als helmteeken: een vlucht, en ten slotte vertoont de lakafdruk van den boven genoemden onder curateele staanden *Cornelis Penning* op zijn testament van 5/4 1794 de kleur der velden in de kwartieren 2 en 3 blauw.

Mij dunkt, dat wij uit het bovenstaande veilig mogen aannemen, dat de kleur van het veld in het 2e kwartier niet zilver, doch blauw moet zijn.

Hierbij valt nog op te merken, dat *A. Penning,* 25/8 1757 te Berkel en Rodenrijs, de 5 penningen in 1, de ossenkoppen in 2, de 3 bloemen in 3 en den leeuw in 4 voert met als helmteeken een penning tusschen vlucht, doch ook deze weder het veld der kwartieren 2 en 3 blauw.

Pruner (Holland) en Proenen (Maastricht).

Het is gewenscht deze beide wapens tezamen te behandelen. Het Armorial Général beschrijft het wapen *Pruner* als volgt: ,,in goud: een roode roos, vergezeld van 3 roode merletten" en het wapen *Proenen* aldus: ,,in goud 3 zwarte merletten".

Wij hebben hier te doen met één en dezelfde zeer oude aanzienlijke Maastrichtsche familie, wier naam op verschillende wijzen geschreven werd als *Preunen, Proenen, Pronen, Pruenen, Pruinen* en *Prunen,* maar nimmer als *Pruner* met de letter ,,r" op het eind, altijd met de letter ,,n". De naam *Pruner* deugt niet en het wapen *Pruner* in het A.G. kan gerust geschrapt worden.

In het kapitale werk van den oud-Rijksarchivaris van Limburg Dr. P. Doppler, getiteld ,,Schepenbrieven van het Kapittel van St. Servaas te Maastricht", kan men meerdere leden dezer familie met bovengenoemde verschillende namen vinden, waarvan eenigen als schepenen dier stad. Reeds in 1428 is *Reijner Proenen* volgens dit werk Schepen van Maastricht.

Het wapen dezer familie is ,,3 merletten", doch sommige leden hebben daarbij gevoegd een roos, in het schildhart geplaatst. Zoo vindt men het wapen zonder de roos op de grafzerk in de Cathedrale kerk te Antwerpen van *Arnoldus Preunen Theobaldusz.,* afkomstig van Maastricht, overleden 10/6 1536, getrouwd met *Maria Bombergen* en kwam het voor als kwartierwapen *Prunen* op een wapenbord *Coijmans* in de Domkerk te Utrecht, terwijl het ook aldus voorkomt met den naam *Preunen* in de Wapenboeken Schulerus en P. van der Schelling en met den naam *Prunen* in het Wapenboek van M. L. d'Yvoij. Met de roos in het schildhart daarentegen komt het voor op de grafzerk in St. Servaaskerk te Maastricht van *Aert Pruinen,* roedrager van deze kerk, overleden 19/3 1597, en getrouwd met *Isabella Lansmans,* die 31/7 1603 overlijdt.

Meerdere gegevens omtrent deze familie zijn te vinden in de Publications de la Société historique et archéologique dans le Duché de Limbourg, jaargang 1877, pag. 35 en 90 en 1907, pag. 101 en 157, uit welke gegevens tevens blijkt de vermoedelijke reden, waarom die roos in het wapen zal opgenomen zijn, want men vindt aldaar vermeld, dat ***Arnold Proenen*** in 1513 waard was in het logement „de Roos" in de Groote Straat nabij de Landscrone.

Het Armorial Général vermeldt ook nog een wapen eener Pruisische familie *Proen* met 3 merletten en het wapen eener Luiksche familie ***Preunen*** of ***Pruenen*** met een vijfblad, van 3 merletten vergezeld. Mij dunkt, er is geen twijfel aan, of ook deze beide families behooren tot deze aloude Maastrichtsche familie.

Quignet (Holland) en Quinget (provincie Utrecht).

Het is gewenscht, deze beide wapens tezamen te beschouwen Het Armorial Général beschrijft het eerstgenoemde wapen als volgt: „in rood een gouden keper, vergezeld van 3 omgekeerde zilveren pijlpunten" en het laatstgenoemde wapen aldus: „in rood een gouden keper, vergezeld van 3 omgekeerde zilveren wiggen of keggen (coins)".

De groote overeenkomst dezer beide wapens springt direct in het oog, alleen de 3 voorwerpen, die den keper vergezellen, zouden verschillend zijn, bij het eene pijlpunten, bij het andere wiggen of keggen. De „Connoisance ébauchée de la noblesse de la ville et province d'Utrecht" noemt die voorwerpen in het wapen der voorname oud Stichtsche familie ***Quingef*** pijlpunten en in het geslachtsregister der familie ***van Akerlaken*** vindt men het wapen van ***Maria Quinjef*** (sic), in 1672 de vrouw van ***Adriaan van Akerlaken,*** afgebeeld met een keper vergezeld van 3 omgekeerde lanspunten, terwijl op den lakafdruk van *Jaspar Quingett* 14/9 1614 de keper vergezeld is van niet te onderscheiden voorwerpen, doch als helmteeken een vreemdsoortig kegelvormig voorwerp met de punt naar beneden vertoont. Om uit deze gegevens te beslissen, wat die voorwerpen nu eigenlijk zijn moeten, is mij niet mogelijk, doch wat wel met zekerheid blijkt is, dat de naam niet *Quignet* doch ***Quingef*** moet zijn en dus moet de wapenbeschrijving ***Quignef*** geschrapt worden.

Redt (Holland) en Riedt (Holland).

Het is gewenscht beide wapens te zamen te behandelen. Het Armorial Général beschrijft een wapen ***Redt*** als volgt: „doorsneden van rood op zilver met 3 schelpen van het een op het ander, 2-1 gerangschikt, vergezeld van 3 sterren, 1-2 gerangschikt, eveneens van het een op het ander", en een wapen ***Riedf*** als volgt: „doorsneden, A: in rood een zwarte ster tusschen 2 zilveren schelpen: B: in zilver 2 roode sterren en een roode schelp, 2-1 gerangschikt".

Degene, die niet voldoende bedreven is, zich uit eene beschrijving de voorstelling van een wapen te maken, moet uit deze beide beschrijvingen wel den indruk krijgen, dat hier 2 verschillende wapens in het spel zijn. Vooral de eerste beschrijving van het wapen ***Redt,*** ingewikkeld en met heraldische termen als met een geheimzinnig waas omsluierd, moet hem wel volapuk toeschijnen.

Bekijken wij nu beide beschrijvingen eens met een nuchter oog en laten wij de kleuren buiten beschouwing, dan zien wij, dat beide wapens volkomen hetzelfde zijn. Het wapen ***Redf*** toch is op een voor een ieder veel begrijpelijker wijze als volgt te beschrijven: „doorsneden, A: in rood een zilveren ster tusschen 2 zilveren schelpen; B: in zilver 2 roode sterren en een roode schelp, 2-1 gerangschikt".

Waarom Rietstap voor het wapen ***Redt*** een geheel andere, veel ingewikkelder beschrijving gevolgd heeft dan voor het wapen ***Riedf is*** mij onbegrijpelijk en getuigt niet van systeem. Intusschen blijkt wel, dat wij hier met volkomen dezelfde wapens te doen hebben (het verschil in kleur van de bovenste ster laat ik geheel buiten beschouwing) en dat dit wapen onder 2 verschillende namen zoude voorkomen, acht ik niet aannemelijk. Een der 2 namen acht ik onjuist. Welke de juiste is, kan ik niet beslissen, daar ik dit wapen met geen der beide namen ooit in originali gevonden heb.

R e e s (Rotterdam).

Het Armorial beschrijft dit wapen als volgt: „doorsneden, A: in blauw een zilveren duif; B. in zwart een keper op een van goud en zilver kepersgewijs verdeeld veld, vergezeld beneden (dus op het zilver) van een zwarte sleutel met den baard naar boven en naar rechts",

Hierbij moet ik opmerken, dat ons medelid Jhr. Mr. Laman Trip te Velp in het bezit is van een door den Rotterdamschen schilder ***Adriaan van der Werff Pietersz.*** fraai geschilderd portret van *Margarita* ***Rees,*** die in 1687 als dochter van ***Maerfen Rees*** en *Gertruid* ***de Waerf*** te Rotterdam met dezen schilder trouwt. Op dit portret heeft ***Adriaen*** het wapen van zijne vrouw ***Margarifa*** geschilderd, en mij dunkt, wij mogen toch wel aannemen, dat hij dat juist zal hebben weergegeven. Welnu, dit wapen vertoont in de bovenhelft geen duif, doch een zilveren zwaan met opgeheven vlucht, rooden bek en zonder pooten en het veld in de benedenhelft geheel goud.

(Wordt vervolgd).

Aanvullingen op de genealogie Sloet,

door Mr. A. Haga.

In dit Maandblad 1931, kol. 112 plaatste ik enkele aanvullingen op de genealogie van dit geslacht, in het bijzonder betreffende den tak *Sloet tot Warmelo,* waarbij echter de vraag omtrent de herkomst en de ouders van *Janna* ***ten Tusschede*** († 1810), echtgenoote van ***Jan Albert*** *Sloet fof Warmelo* (1717-1779) nog onopgelost bleef. Het volgende moge daarom dienen, den sluier omtrent haar herkomst eenigszins op te lichten.

Zooals bekend, werd het huwelijk tusschen bovengenoemden reeds in September 1758 in Haaksbergen geproclameerd, doch op verzoek van de familie van den bruidegom door den drost van Diepenheim en Haaksbergen gestuit. ***Jan Albert*** *Sloet* wendde zich daarop tot genoemden drost met verzoek, de stuiting op te heffen, doch deze persisteerde (Januari 1759) bij de eens gegeven beslissing. In April 1765 diende *Sloet* daarop een request [1]) in aan Ridderschap en Steden, de Staten van Overijsel, waarin hij o.a. te kennen geeft: „dat daarom den remonstrant door desen allen voortgedrongen is geworden, wijl sijne kinderen van dag tot dag grooter worden, sijne jaren opklimmen en hij onmogelijk in deesen toestant ongehuwt kan blijven sitten, maar ter ontlastinge van sijn siele, eedt en pligt aangespoort wort, dit sijn huwelijk op de best mogelijkste wijze te perfecteren ..... (post aha), dat daar en booven de ongelukkige toestant van drie onnoosele kinderen, welke de remonstrant bereeds bij deze sijne ondertroude bruyd heeft, billijk roept om mededoogen en alle haesitatien in desen wegruimt, te meer soo men nagaat, dat de l e g i t i m a t i e van kinderen, soo bij alle volkeren, als in

[1]) Rijksarchief in Overijssel, Staten-archief, ingekomen requesten.

het bijsonder bij Uw Edel Mogenden en derselver glorieuse praedecesseuren, is goetgekeurt en door derselver wetten aangepresen en volstrekt gebooden is.

Dat ook de overdenkinge der deerniswaardige en veragtelijke staat, waarin deese kinderen, inval dit huwelijk niet ten eersten voltrokken wierdt, teffens met haare moeder na de doot des remonstrants soude gedompelt worden, bij Uw Edel Mogenden wel een teeder medelijden schijnt af te bidden.

Dat het ook al wijders altoos en van alle tijden van een ieder in desen landen, sijnde meerderjarig en sonder ouders, heeft vrijgestaan, schoon van adel sijnde, met een burgerdogter of meisjen te moogen trouwen, sonder dat het de familie vrijstont, sulke huwelijk te beletten, terwijl mijne Heeren de Staaten, soo van deese als de nabuerige provintien, in steede van de inspieringe toe te laaten, veele persoonen, schoon van seer hoogen staat, hebben aangemoedigt haare verloofde bruiden te trouwen en door dien weg ter eere te brengen diegene, welke naest God van deselve hun leven en bestaan verschuldigt waaren.....", enz. enz.

Het request werd 13 April 1765 in handen gesteld van zijn broeder *Arent Sloet* — die daarom had verzocht — met bevel om binnen 5 dagen daarop van bericht te dienen. Deze trachtte de zaak met het oog op dezen korten termijn en „de droevige en akelige gevolgen, armoede en miserien, welke uijt zulk een huwlijk onvermijdelijk te dugten zijn", slepende te houden en verzocht de beslissing aan te houden. *Jan Albert Sloet,* van terzijde zulks vernomen hebbende, diende een nieuwe demonstrantie [1]) in, waarbij als bijlagen werden overgelegd eenige attestatien, o.a. van J. Kremer en J. A. Noordendorp te Diepenheim, dat *Janna ten Tussched* (sic!) bij eerstgenoemde twee en bij den anderen persoon zeven jaren als meid had gewoond [2]) en hen eerlijk en trouw had gediend. Een tweede attestatie van goed gedrag, mede van twee inwoners van Diepenheim, zegt dat zij is een dochter van *Johannes ten Tussed en Beerentien ten Tusschede* [2]).

Zooals reeds vroeger werd medegedeeld, werd bij resolutie van Ridderschap en Steden van 18 April 1765 de stuiting opgeheven en tien dagen later het huwelijk voltrokken. De doop van *Janna fen Tusschede* heb ik echter nergens kunnen vinden.

De uit dit huwelijk *Sloef-ten Tusschede* geboren oudste dochter *Adriana Josina Sloet* overleed eerst op 26 Juni 1847 te Steenwijk in den ouderdom van 88 jaar. Omtrent de kinderen van *Berend* baron *Sloet,* eenigen zoon van *Janna ten Tusschede,* kan ter aanvulling van het in Maandblad 1931, kol. 1 13 medegedeelde nog worden vastgesteld, dat zijn dochter *Henriefte Carolina* barones *Sloet* is geboren te Haaksbergen 17 en gedoopt den 18 October 1812, terwijl de jongste dochter *Maria Wilhelmina* barones *Sloet* te Veendam op 21 October 1839 ongehuwd is overleden.

Het eigenaardige huwelijk van *Arent Sloet tot Tweenyenhuizen met Anna Dannenbergh* (zie Maandblad 1916, kol. 315 en 1931, kol. 113) had, opvertoonde attestatie van Steenwijk en Vollenhove, den 24 Februari 1755 te Steenwijkerwold plaats. De bruidegom was nog *geen 33,* de bruid daarentegen 63 jaar oud!

Johanna *Margaretha Sloet tot Lindenhorst,* echtgenoote van *Willem Jan Keer,* overleed te Deventer 13 April 1812 (zie Ned. Adelsboek 1917, blz. 238).

2) Op de lijst van inwoners van het stadje Diepenheim, opgemaakt in 1748, wordt een *Janna* als dienstbode bij Jan Arent Noorderdorp vermeld, terwijl onder de armen voorkomt de weduwe *Berentien ten Tusschede.*

KORTE MEDEDEELINGEN.

Crommelin-Orrock.

In LV, 300 e.v. verscheen van mijne hand een overzicht van de 4 generatiën van het Schotsche geslacht *Orrock,* die in onze Republiek hebben geleefd. Daaronder op k. 307: *Johanna Barta Orrock,* tr. *Wigboldt Crotnmelin.* Zij overleed 1773; hij hertrouwde, 62 jaar oud, *Sybrandina Cornelia Johanna Storm van 's Gravesande,* zooals t.a.p. staat: in 1774.

De in den aanhef van mijn vermeld artikel genoemde heer Jhr. H. van de Poll was zoo vriendelijk er mijn aandacht op te vestigen, dat *W. C'rommelin* hertrouwde einde 1775 en mij als bewijs daarvan de huwelijksche voorwaarden ter kennisneming toe te zenden. Daaruit blijkt, dat 1 Nov. 1775 voor Schepenen van Eindhoven verschenen *Wigbolt Crommelin.* oud-Gouverneur der kolonie Suriname, wonende binnen 's Bosch, weduwnaar van vrouwe *Johanna Bartra* [sic] *Orrock,* „t a n s a. s. bruydegom", de welgeboren heer *Jacob Charles Storm van 's Gravesande,* oud-kapitein ten dienste dezer Landen en actueel contrarolleur van H.H. M's. convoyen en licenten te Eindhoven, als vader en voogd van deszelfs minderjarige dochter, mede aanwezig, Jonkvrouwe *Sebranda [sic] Cornelia Johanna,* wonende te Eindhoven, a.s. bruid, tot het vaststellen van hunne [weinig belangrijke] huwelijksche voorwaarden. De staat van hare goederen, over welke zij zich de volle beschikking voorbehield, mede weinig belangrijk, is van 4 Nov. 1775.

Als ampliaties zijn daaronder o.m. vermeld:

Gedaan 15 Maart 1780 tot St. Udenroode op den Casteele Dommelroode: . . . . ..eindelijk nog Het huis te Paramaribo in de Colonie van Suriname, staande in de Graavestraat over het hospitaal, welk 'huis is getransporteerd aan de heer P. C. Nobel tot Amsterdam, doch die aangenomen heeft hetzelve altoos te zullen hertransporteeren [voormalig eigendom van den echtgenoot?]. Gedaan binnen Wijk bij Duursteden 22 Sept. 1782. Zij vermaakt de lijftocht van de goederen, in haar inventaris vermeld, aan haar echtgenoot, den eigendom aan hun kinderen. Per slot Wijk bij Duurstede dd. 19 Aug. 1786 een kleine verandering in haar zilver.

Men mag aannemen, dat het huwelijk nog in Nov. 1775 te Eindhoven is voltrokken. Zooals t.a.p. vermeld, werden uit *Crommelin's* tweede huwelijk nog 9 kinderen geboren. Het zich terugtrekken van een kasteel naar een klein, stil stadje zal wellicht daarmee verband hebben gehouden. Met het thans gerectificeerde huwelijksjaar is de mededeeling t.a.p. beter in overeenstemming, dat *W. Crommelin* bij zijn overlijden op 5 Maart 1789 oud 76 jaar was.

Het door mij vermelde huwelijksjaar was ontleend aan: Tijdschrift West-Indië II, 36 noot: hertrouwt in 1774.

Nieuw Biogr. Woordenb. VIII, 34 2/3. 2e huwelijk in 1744, kennelijk een drukfout in verband tot het le en het aantal kinderen daaruit.

Ik moge van deze gelegenheid gebruik maken tot het verbeteren van een drukfout in mijn aangehaald artikel. Men leze ongeveer in het midden van k. 310: „omstreeks 25 jaar oud" in plaats van 27.

Per slot toonde de heer Jhr. H. van de Poll mij ook een gedrukte aankondiging, waarbij *J. E. Feisser,* theol. dr. en predikant te Winschoten, alsmede G. *E. B. Orck* [sic] *van Heeckeren 3 Nov. 1830* te Nes op Ameland hun „WelEdelgeb. Vrouwe en nicht", de wede. *Liotard,* geb. *Crommelin* te Amsterdam, kennisgeven dat zij — onder inwachting van

Gods zegen, met goedkeuring van wederzijdsche ouders — een wettig huwelijk hopen aan te gaan, waarvan de eerste afkondiging 24 Oct. was geschied.

Hieruit valt met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid af te leiden, dat mijne mededeeling, ontleend aan Ned. Adelsboek 1914, blz. 168, als zou G. *E. B. Orrock*, Baronesse *van Heeckeren* 1836 ongehuwd zijn overleden, niet juist is (LV, **307**).

W. E. VAN DAM VAN ISSELT.

Eyck van Zuylichem.

Over het eerste huwelijk van *Mouris Jacobsz. Eyck*, den oudst bekenden stamvader van het geslacht *Eyck van Zuylichem*, met *Aaltge Teunisdr. van der Fuyck is* weinig of niets bekend. Bij nauwkeurige bewerking van het Notarieel- en Rechterlijk Archief van Maassluis zijn echter eenige acten voor den dag gekomen met betrekking op beide geslachten. Rijk was de oogst evenwel niet. De acte van 1672 is evenwel interessant, omdat zij melding maakt eerstens van het beroep van *Mouris' Eyck* in de eerste jaren na zijn huwelijk (Mei 1669 te Maassluis) en in de tweede plaats omdat onder de acte zijn handteekening is geplaatst.

> Compareerde Willem Claesz., lijndraaier, alhier, en verklaarde verkocht te hebben aan *Mourits Jacobsz. Eyck*, visser alhier, dewelke mede compareerde, bekende van den voorn. Willem Claesz. gekocht te hebben zekere „huysinghe ende erve" staande en gelegen aan de Zuidzijde van de Kleine Bogertstraat, alhier, belast met een opstal van tien stuivers jaarlijks, dewelke benevens de heer zijn recht met dezen jaare komen zal tot laste van den kooper zondermeer, voorts de oude brieven daarvan zijnde, voor de koop van welke voorz. „huysinghe ende erve" de kooper beloofd heeft aan den verkooper te betalen de somma van honderd guldens, vrij geld, zoodat de 40. en de 80. penn. komen zal tot laste van de kooper alleen, 27 Juli 1672.
>
> w.g. Willem Claesz. Mouris Jacobsz.

Op 11 December 1682 is *Mouris* wederom in het land en compareert voor Schout en Schepenen van Maassluis als generaal gemachtigde van: dEd. Balthazar Cojett, Secretaris van het Eerwaarde College v/d Heeren Heemraden der Bataviasche Ommelanden als in huwelijk hebbende Juffr. Constantia Pierardt van Haerlem, weduwe van wijlen Crijn Bartelsz. Meijburgh, in zijn leven schipper ten dienste der Ed. Comp. op de 18. November 1681 voor Dionys van Es, Notaris etc. geadm. binnen de Stad Batavia etc.

Mouris vertrekt op 26-4-1683 met echtgenoote en dochter *Neeltje* op attestatie naar Schiedam, waar hij op 1 Mei 1683 een huis koopt van Hr. Pieter van Cleeff, oud-burgemeester: een huis met tuin, erf en lootsen, staande aan de haven voor de somma van *f* 3000.—.

Lang toeft hij hier niet, want reeds op 8 November 1683 verkoopt hij het bezit weer aan den ex-Raad & Vroedschap van de Stad Schiedam de Burgemeester Cornelis Niessen.

Op 10 November 1683 is *Mouris* reisvaardig om naar Oost-Indië te varen. Hij verschijnt weer voor Schout en Schepenen van Maassluis en machtigt dan den Schout en Koopman Abraham van Lis en den oud-regent v/h Weeshuis Adriaan Tobiasz. Out(s)horen om zijn zaken waar te nemen. Als Schipper van „de Beurs" vertrekt hij voor de Kamer van Amsterdam op 19 December 1683 uit Texel naar Oost-Indië.

Hij arriveert te Batavia als zoodanig in het jaar 1684 (op een gage van 80 gulden per maand).

Op 26 April 1687 testeert het echtpaar te Batavia voor Not. Michault. Op 6 Augustus 1687 wordt dit testament geexecuteerd. Begin van deze maand is dus zijn eerste echtgenoote te Batavia overleden.

Deze *Aeltje van de Fuyck*, geboren 13 Juni 1649 te Maassluis, was de dochter van *Theunis Cornelisz. van de Fuyck*, bier- of marktschipper op Amsterdam en *Maertje Pietersdr. Abbenbrouck*, dochter van *Pieter Huybrechtsz. Abbenbrouck*, koopman, en *Baertje Huybrechtsdr. van Vlasborgh*. *Aeltje* had nog een broeder *Joris* en een zuster *Maertje*. *Joris van der Vuyck (Fuyck) is* „visser" van beroep en gehuwd met *Marijtje Jansdr. v. d. Velde*, terwijl zijn zuster *Maertje* huwde met den chirurgijn *Nicolaes Lypsius*.

Na den dood van zijn eerste echtgenoote is *Mouris Eyck* vrij spoedig hertrouwd met *Clara Maria Wit*, de tweede dochter van *Hendrik Maertensz. Wit* en *Isabella Paulus*. Zij was te Amsterdam op 18 Juli 1670 in de Luthersche kerk gedoopt (haar ouders huwden in de Nieuwe Kerk op 15 Mei 1667).

Reeds op 22 Augustus 1688 wordt uit dit tweede huwelijk te Batavia een dochter geboren, genaamd *Zzabe!*.

J. D. VAN VOORST VAN BEEST.

Wapen der Zutphensche familie Iseren.

Het wapen van de zeer oude voorname Zutphensche familie *Iseren*, ook als *Yseren* voorkomende, is een Patriarchaal kruis met 2 even lange dwarsarmen, dat alle schildranden raakt. Van de zeer vele door mij met dit wapen gevonden zegels dateert het oudste van. 1387, zijnde het zegel van *Andreas Yseren*, Schepen van Zutphen in dat jaar, hangende aan een charter i.h. Archief van het Scholtampt Zutphen.

Driemaal echter vond ik een totaal ander wapen *Iseren (Yseren)* en wel een manshoofd met hals en schouders, gedekt met een stormhoed, zoowel aanziend gesteld als naar rechts gewend, en vergezeld rechts en links van een kleine lelie. Aldus komt het voor op de zegels van *Gelijs Yseren*, die in 1449 zegelde met den priester vicarius in de Groote Kerk van Zutphen aan charter 21 i.h. familiearchief Schimmelpenninck van der Oye en van *Jutte Iseren*, die met haren man *Hughe van Mermueden* in 1471 een kamp land in den Hondermeden en in 1478 met 'haren zoon *Evert van Meermuyden* land in kerspel van Twelle in Hondermeden verkocht, hangende aan charters 405 en 406 i.h. familiearchief van Rhemen.

Dat dit wapen ongetwijfeld ook van deze *Iseren's is*, bewijzen de randschriften op deze zegels.

Ditzelfde wapen, doch met 5 bladige bloemen inplaats van lelies, komt ook eenige malen voor als plafondbeschildering in de St. Walburgskerk te Zutphen. Dit wapen met dien ijzeren stormhoed op het hoofd doet eenigszins aan een sprekend wapen denken.

Wij zien dus ter zelfder tijd 2 geheel verschillende wapens *Iseren* optreden.

In dit verband is het zeer opmerkelijk, dat gedurende de thans in uitvoering zijnde restauratie van de Broerenkerk te Zutphen onder de bepleistering van het plafond te voorschijn is gekomen een wapenschild, waarop oorspronkelijk het wapen *Iseren* met het hoofd (hier vergezeld van 2 bloemen) is aangebracht geweest en waar overheen later het wapen *Iseren* met het kruis is aangebracht. Doordat ongeveer de helft van het kruiswapen is verdwenen (afgevallen?) is de (heraldische)

rechterhelft van het oorspronkelijke wapen met het hoofd te zien. De kleur van het veld van dit wapen is (prachtig) rood en de bloem goud.

R. T. MIJSCHART.

Van Itfersum.

(LVI, 180, **230**).

Het afschrift van de opschriften op de grafzerk en het wapenbord in de kerk te Schüttorf bevindt zich in de collectie van Ittersum in het Rijksarchief in Overijse]. In dit afschrift zijn niet de wapenfiguren afgebeeld, maar in elk wapenschildje is de naam van het betreffende geslacht ingevuld. Die aan de (heraldisch) rechterzijde komen overeen met de namen, door mr. Belonje in kol. 181 medegedeeld, terwijl die ter linkerzijde zijn: ***Monster, Monninck,*** *Onsta,* ***van Langen, Selbach, Brawen*** (?), ***Camphuyzen, Van der*** .....

Het afschrift van het opschrift op de grafzerk luidt: ,,Monumentum Christo Servatori sacrum tumbo conditus est nob. et strenuus juvenis ***Rudolph: ab Ittersum,*** toparch: Hagen etc. natus 16. . . die 24 February, denatus 1651 XXII Junio aetatis XX..." In het midden staan twee wapenschildjes met de namen ***Ittersum en Munster*** en ter weerszijden de 4 kwartieren, door mr. Belonje onder 1, 5, 3 en 7 vermeld.

A. HAGA.

Familie-aanteekeningen van het geslacht Nieupoort (Schiedam).

Verschillende familiepapieren van het geslacht ***Nieupoort*** stellen mij in staat enkele aanvullingen te geven op het artikel van den heer Sigal in het nummer van Mei 1938.

Een afbeelding van een gevelsteen, waarop staat ,,polderburgh" en een moeilijk te ontcijferen jaartal, heeft het onderschrift, dat bedoelde steen zou gevonden zijn ,,in den N.N. Oostelijken hoek van dit Eiland" in 1652 en heeft daarboven een gecombineerd wapen ***Nieupoort,*** drie (2 en 1) witte pauwen in ***een*** blauw veld, en ***van Loon.***

Men kan dus aannemen, dat ***Willem Nieupoort*** (***1607***-1678) en ***Anna van Loon*** in 1652 op een eiland een goed bezaten, dat ,,Polderburgh" heette.

In een uitvoerige memorie schrijft Mr. *Arent* ***Vink*** alle functiën neder, die zijn bovengenoemde schoonvader ***Willem*** *Willemszoon* ***Nieupoort*** heeft bekleed met vermelding van de opdrachten, die hij van de Staten Generaal ontving als hun Gezant o.a. naar Engeland en de wijze waarop hij zijn publieke taak vervulde. Ik teeken hier als voorbeeld uit aan: ,,Op den 25 November 1658 is alhier in den Hage aange-,,comen den Engelschen Resident Douwning, sonder eenige ,,particuliere receptie, maar den Heer Ambassadeur ***Nieupoort*** ,,heeft hem als een particulier vrint in zijn caros met zes ,,paarden van Delf gehaalt en gelogeert in 't Stadshuys van ,,de Extra ordinaris Ambassadeurs".

Het geheel geeft een indruk van de groote beteekenis van ***Willem Willemsz. Nieupoort*** in zijn tijd.

Omtrent de kinderen van hem en ***Anna van Loon,*** die in kol, 228 en 229 van het Meinummer 1938 zijn vermeld, vind ik aangeteekend in het stuk van Mr. Arent Vink:

dat de onder 1 genoemde ***Willem Nieupoort*** de jonge (1638-1666) secretaris van Admiraal de Ruyter was ,,in de franse tale" en dat hij door den heer Admirael werd afge-,,sonden aan haer Ho. Mo. om het gepasseerde in de Vloot ,,met den Hartog d'Annontziada ende den graaf de la ,,Feuillade voor te dragen";

dat de onder 4 genoemde ***Maarten*** (1642-1674) in 1667 was ,,onder de Capiteynen der lantmilitie op het exploit in de ,,riviere de Teems ende Rochester in Engelant".

Zijn dood op 25 October 1674 voor de Graave wordt in andere papieren beschreven als ten gevolge van een vreugdeschot.

Zijne echtgenoote ***Maria Colve*** was de dochter van ***Henricus Colvius,*** predikant te Zwijndrecht en ***Maria Verschoor.***

Uit hun huwelijk — de stamreeks kan dus worden voortgezet — behalve de ongehuwde dochter ***Anna Maria:***

Willem Hendrik Nieupoort, geboren 9 Mei 1674, † te Utrecht 24 September 1724, doctor in de rechten en lector aan de Hooge School te Utrecht, gehuwd met ***Maria Juliana Litzart,*** geboren te Neuwied 6 Mei 1668, overleden te Culemborg 14 Mei 1742 (ouders onbekend); uit dit huwelijk:

1. ***Maarten Hendrik*** *Nieupoort,* geboren 1699, Fransch predikant bij de Ambassade van de Staten-Generaal bij het Ottomanische Hof (zijn neef Cornelis Calkoen was ambassadeur), ongehuwd gestorven te Constantinopel 31 Januari 1730.
2. ***Willem Nieupoort,*** geboren 1701, vertrok 1720 als onderkoopman naar Oost-Indiën, overleed ongehuwd 1 Juli 1722 te Gamron in Perzië ,,van een paard doodgeslagen".
3. ***Maria Nieupoort,*** geboren 6 Januari 1703, overleed te Culemborg 5 October 1759.
4. ***Louisa Juliana Nieupoort,*** geboren 3 December 1705, overleden te Culemborg 7 Maart 1797, gehuwd te Culemborg 22 Februari 1733 met Mr. ***Balthasar Godard Nedermeyer,*** ontvanger der ordinaris en extra ordinaris middelen, geboren te Culemborg 6 December 1699, overleden aldaar 15 Maart 1775.

Hieruit sproot een talrijk nageslacht, al stierf ook het geslacht ***Nedermeyer*** uit.

Een poging, in dit nageslacht den naam ***Nieupoort*** te behouden, werd ondernomen door de kleindochter uit het huwelijk Nedermeyer-Nieupoort, ***Louisa Anna Bosch,*** echtgenoote van Mr. ***H. H. C. von*** *Rosenthal,* die een harer kinderen, geboren 26 Mei 1794, ***Marinus Willem Hendrik Nieupoort von*** *Rosenthal* noemde. Dit kind stierf echter jong.

BOSCH VAN ROSENTHAL.

Perk.

(LV, 453).

Een dezer dagen mocht ik inzage verkrijgen van een door den Heer ***Jan Perk*** in den aanvang van het jaar 1800 geteekenden geslachtsboom van het Hilversumsche geslacht Perk, thans in het bezit van den Heer ***Perk Vlaanderen*** te Utrecht. Deze geslachtsboom wijst op verschillende punten afwijkingen aan van de in den vorigen jaargang gegeven, voornamelijk op mededeelingen der thans levende leden van dit geslacht steunende, genealogie. Ook geeft hij uitvoeriger en uiteraard betrouwbaarder gegevens nopens den samensteller en diens gezin. Daarom moge eene aanvulling op kolom 210 van jaargang 1937 hier volgen.

Jan Perk dan geeft op, dat zijn grootvader ***Jan*** in 1769 dus niet in 1772 gestorven is, dat zijn vader dus het veer overnam in 1769 en dat zijn broer *Krijn* ***Perk*** 14-11-1760 geboren is. Hijzelf (dus de t.a.p. onder X vermelde ***Jan Perk)*** blijkt

op 21-12-1758 geboren te zijn en geeft de volgende nadere bijzonderheden omtrent zijn gezin:

X. *Jan Perk*, geb. Hilversum 21-12-1758, neemt in 1779 het veer over, opziener der domeinen in het Gooiland, wordt 28-6-1803 secretaris van Hilversum en in 1804 Notaris aldaar, st. ald. 12-9-1823, tr. le 21-5-1780 *Mietje de Blinde.* st. Hilversum 9-1-1793; tr. 2e 2-3-1794 *Maria Johanna van der Velde*, st. Hilversum 3-7-1825.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Jan Perk*, geb. 1-3-1781, st. Mei 1826 kinderloos, tr. 3-6-1801 *Marritje (Ryc)kse Das.*
2. *Geertje Perk*, geb. 24-7-1784, st. 15-9-1821, tr. 19-2-1809 *Lourens C. Vlaanderen*, waaruit de familie *Perk Vlaanderen.*
3. *Emmitje Perk*, geb. 19-11-1786, st. 3-3-1807.
4. *Neeltje Perk*, geb. 4-3-1789, st. 9-10-1792.

Uit het tweede huwelijk:

5. *Albertus* volgt XI.

Omtrent dezen *Albertus Perk* wordt dan nog medegedeeld, dat hij 15-4-1795 is geboren en dat hij, naast de reeds opgegeven betrekkingen ook nog lid van de Provinciale Staten van N. Holland geweest is en Ridder in de Orde van den Nederlandschen Leeuw.

J. C. K. v. B.

Wapen der familie Speelman.

(LVI, 233).

In het artikel betreffende deze materie heb ik nog een wapen over het hoofd gezien, daar dit in een andere groep door mij is ondergebracht. Dit wapen is van *Henrick Yelis (Gielis) Stormszoen*, in 1476 burgemeester van 's Gravesande.

Diens zegel, hangende aan een charter van het klooster St. Maria Magdalena in Bethanië te 's Gravenzande, vertoont eveneens hetzelfde wapen als *Speelman*, doch hier met de duimen der 2 handen afgewend en bovendien den dwarsbalk beladen met een kleinen ring.

Tevens wil ik nog opmerken, dat *Didde* een voornaam was, zooals o.a. blijkt uit den naam van *Pieter Diddensoen*, in 1354 Schepen van Gouda.

R. T. MUSCHART.

Straetman,

Door een toeval werd eenigen tijd geleden in het Oud-Archief der Gemeente Utrecht de volgende aanteekening gevonden in het „Register van aanteekeningen der huwelijksgeboden, tevens register van huwelijken voltrokken voor Commissarissen tot de huwelijksche zaken".

Den 29en Junij 1661. Den WelEdelen ende Hoochgeleerde Heer *Diderick Aelthet Henrick Straetman*, soon van den WelEdelen ende Hoochgeleerden Raetsheer *Straetman*, ende Joffrouwe *Maria Mechtelt Moliaerts van Zirckzee*, dochter vanden Heer *Gerard Moliaert van Zirckzee.*

In margine staat „Gesolemniseert voor schepenen Deuverden, Lieftinck ende Heurnius den 2en Julij 1661."

Er is geen twijfel mogelijk of we hebben hier te doen met *Derck Alphert Hendrick* grave *van Straetman*, op wien betrekking hebben de beleeningen van de Johanshoeve, van Malden, in der Gunnen, in den kerspel van Groesbeeck gelegen, zie Register op de Leenactenboeken van Gelre, kwartier van Nijmegen, bl. 23 en 24, waarmee hij op 12 Juni 1665 beleend werd tot Zutphenschen Leenrechte, en waaraan hij zijn huisvrouw *Maria Mechteld Moliart* tuchtigt tot wederhylickens toe.

Op hem heeft betrekking een manuscript-genealogie in het archief onzer vereeniging, welke opgeeft dat zijn vrouw in 1670 overleden zou zijn. Dat is onjuist, omdat uit hun huwelijk in 1674 in ieder geval nog een zoon *Anton Franciscus* geboren wordt, volgens Zedler.

Dezelfde manuscript-genealogie geeft als hun beider kwartieren:

Straatman	Moliart
Achtervelt	Vianen
Hovelick	De Raedt van Voort
Rijswijck	Van Der Burch
Westrenen	Glummer
Lommersom	Groeneveld
Mom	De Ray (De Ruy?)
Boll	Doublet

Dat klopt niet met de opgave in hetzelfde manuscript dat zijn overgrootvader gehuwd geweest zou zijn met ..... *Mom*, volgens deze kwartierstaat zou dat moeten zijn met ..... *Westrenen.*

De datum en plaats van dit eerste huwelijk waren voor Oostenrijksche genealogen tot dusver onbekend, wél die van zijn tweede huwelijk, in 1691 met *Margaretha* gravin *von Traun und Abensberg.* dochter van *Ernst* en *Katarina Ursula* baronesse *von Weber*, weduwe van *Ferdinand von Longueval* graaf *von Buckquoy*, geb. 1649, st. 5 Dec. 1706 Weenen.

Uit het feit dat dit eerste huwelijk te Utrecht voltrokken werd, kan aangenomen worden dat hij deel uitmaakte van het geslacht *Straatman*, omtrent hetwelk het oud-archief der gemeente Utrecht zooveel bijzonderheden bevat, en dit maakt te meer onaannemelijk de opgave van Prof. Dr. E. H. Kueschke (Neues Allgemeines Deutsches Adelslexicon Deel 9 bl. 79) dat dit geslacht oorspronkelijk uit Denemarken zou stammen.

In aanmerking nemende zijn Hollandsche afstamming, is het wel opmerkelijk dat zoowel hij als zijn zoon *Heinrich Johann Franz* graaf *von Strattmann'* eind 17e en begin 18e eeuw zoo'n opmerkelijke rol speelden in de Europeesche diplomatie. Wat deze betreft is het slechts noodig te verwijzen naar wat gebeurde in 1669 bij de kroning van Koning Michael Wisnioweczky van Polen, 1672 bij den Vrede van Nijmegen, 1680 te Regensburg, daarna bij de Conferentie te Frankfurt a. Main, 1683 te Weenen, 1691 te Londen, bij den Vrede van Rijswijk, enz. Voor bijzonderheden omtrent hem en zijn geslacht zie men o.a. het uiterst zeldzame boekje van Johann Seifert, 25 anjetzo florierender Geschlechtern, en Zedler, Deel 40 bl. 764.

IR. J. **F.** STRAATMAN.

VRAGEN EN ANTWOORDEN+

Boucher-Stratenus. (LVI, 235). Ds. *Philippe Boucher*, geb. Parijs (in 1813 volgens Bevolkingsregister van 's-Gravenhage), Waalsch Herv. Predikant en zijn echtgenoote *Hermina Lambert*, geb. Rijssel, (overl. Pau 8 Mei 1854), komende van Versailles, vestigen zich met hun kinderen (als „tijdelijk verblijvende") te 's-Gravenhage in Januari 1851.

Bedoelde kinderen waren: *Levie*, geb. Brussel 17 Maart 1838; *Edouard*, geb. Brussel 16 April 1840; *Hermine*, geb. Straatsburg 31 October 1843; *Henri*, geb. Versailles 30 September 1847.

Ds. *Boucher* hertr. 's-Gravenhage 6 Juni 1855 (en niet 1858, zooals klaarblijkelijk door een drukfout in de vraag staat) Johanna *Catharina Stratenus*, uit welk huwelijk te 's-Gravenhage werden geboren: *Antheltne Ernest Willem* op *25* Mei 1856 en *Henriette Wilhelmine* op 18 September 1857.

's-Gravenhage. J. J. VÜRTHEIM GZN.

Boudewijns. Volgens de Huw. Reg. (Kerk) te Amsterdam vindt aldaar op 25 Febr. 1707 de volgende inteekening plaats:

Andries Boudewijns van A., boekhouder, Wedr. *Lucretia La Gallois*, op den Amstel — en *Marta du Pree* van A., oud 40 Jaren, woont als voorn, ouders doot, geasst. met haar Suster *Elisabeth Du Pree.*

Gevraagd nadere gegevens omtrent *Andries Boudewijns.* Zijn eerste huwelijk met *Lucr. La Gallois is* te Amsterdam niet te vinden.

Amsterdam. J. H. DE VEER.

Brute-Snellen. (LVI, 235). Daar den Heer de Smeth iedere aanwijzing welkom is, wil ik mededeelen, dat ik in het rechterlijk archief Doesburg vond *David Bruce*, in 1712 luitenant te Bethune, in 1714 te Doornik en getrouwd met *Jacoba Frederica Schimmelpenninck van der Oye*, en in het Algemeen Nederlandsch Familieblad 1886, pag. 39 *Gualther Bruce*, die als Kapitein te Sluis 20/8 1607 trouwde met *Maria de Beny Jacquesdr.*

Arnhem. R. T. MUSCHART.

Francis-In 't Veld. (LVI, 187). Alhoewel geen direct antwoord op deze vraag, kan ik mededeelen, dat op een lijst van bewoners van Padang, die in December 1793 of begin 1794 een schatting moesten betalen aan den Franschen Kaper Le Même, voorkomt de naam van *Theunis Zn 't Veld.* In 1834 werd aldaar tot Resident benoemd de adj. inspect. comm. *Francis.*

Koeta Radja. H. LOURENS.

Grevenraet, Gegevens verzocht betreffende de familie *Grevenraet*, waarop onderstaande aanteekeningen betrekking hebben. Vooral is gewenscht de onderlinge samenhang van *Hendrick, Jaspar* en *Andries*. Het wapen dezer familie is volgens de vriendelijke mededeeling van den Heer Muschart te vinden in de Ms. aanteekeningen betreffende de familie le Maire door de gebr. Attevelde, Rijksarchief Utrecht. Het is gevierendeeld: 1 en IV in goud een zwarte dubbele adelaar: 11 en 111 in rood een zilveren (gesp?).

A.

1. *Hendrick Grevenraet.* In 1616 hoedbandmaker in de Olofskapelsteeg te Amsterdam. Woonde 1636 in de Barndesteeg ald.

   Huwt *Lijsbeth Huyberts.*

   Kinderen:

   1. *Lysbeth*, ged. Amsterdam O.K. 18 Dec. 1616; st. New York 1689. Huwt Amsterdam, aanget. 6 Sept. 1636 (D. T. en B. 445 fol. 67 vo.), *Isaak de Riemer*, ged. Amsterdam O.K. 27 Feb. 1614; overl. omstr. 1650. Zoon van *Pieter de Riemer* en *Margriet Jacobs* [1]). Isaak was glazemaker van beroep. Bij zijn huwelijk werd hij geassisteerd door zijn broeder Abraham Pieters de Riemer. *Lysbeth* zette zich na zijn dood te Nieuw Nederland neder en huwde er achtereenvolgens *Elbert Elbertsz* en Ds. *Samuel Drisius (Dries(ch)).*
   2. *Isaac Grevenraet*, zette zich in Nieuw Nederland neder.
   3. *Abraham Grevenraet*, j.m. van Amsterdam, aanget. Amsterdam 9 Maart 1653 (D. T. en B. 469) geass. door zijn vader *Hendrick Gr.*, won. op den hoek van de Barnsteegh, met *Maria Paulusdr. Heemskerck*, j.d. van Amsterdam. Hij was tabakshandelaar te Amsterdam op den Nieuwendijk „daer de Wittekoe uythangt". Hij overleed voor 7 Sept. 1666. Hij maakte zijn test. voor Nots. Capoen te Amsterdam 23 Feb. 1664.

      Kinderen:

      a. *Geertrui*, was in 1707 geh. met *Jan Engelbertsz Scheepmaker*, volgens Missieven aan de Rekenkamer der Domeinen in Holland, Port. No. 488.
      b. *Elisabefh*, geb. 1655, aanget. Amsterdam 7 Jan. 1673 met *Abraham Westendorp*, zoon van *Gerrit Jansz W.* en *Aeltje Claes*, geb. Amsterdam 1649. Makelaar ald.
   4. *Mayke*, waarschijnlijk, daar een *Mayke Hendricks* als doopget. bij de kinderen van 1 optreedt.
   5. *Hendrick*, waarschijnlijk, daar een *Hendrick Hendricksz* als doopget. bij de kinderen van 1 optreedt.

B.

I. *Jasper Grevenraet*, huwt *Poulijntje Corssen (Christiaense).* Hij wordt in 1608 te Amsterdam genoemd in Bronnen voor de Geschiedenis der Wisselbank. Hij is als Casp. Grenenraedt vermeld te Amsterdam in het Kohier van den 200sten penning in 1631, woont toen op de „Keysers Graft 0.2.". Sr. Jasper Grevenraet wordt 2 Oct. 1611 als koopman te Yperen genoemd (Prot. No. 48, Nots. Jacob Duyfhuysen, Rotterdam).

   Kinderen:

   1. *Anna*, ged. Amsterdam N.K. 14 Oct. 1603.
   2. *Janneken*, ged. Amsterdam N.K. 27 Mei 1607, aanget. Amsterdam als van Amsterdam oud 19 j., geass. met *Jasper Gr.*, haar vader, 29 Apr. 1626 met *Cornelis van de Venne*, oud 27 jaar, zoon van *Cornelis.*

      Zij hadden o.a. een dochter *Catharina van de Venne*, die *Jacob le Maire* huwt. Hierdoor komt het

---

[1]) *Pieter Rijmer Alaerts sone* glazemaker van Grave, 27 jaar oud, aanget. Amsterdam (pui) 19 Jul. 1597; geh. N.K. 3 Aug. 1597 met *Margriete Sebastiaens* van Turnhout, 26 jaar oud.

Kinderen:

1. *Abraham*, ged. Amsterdam O.K. 10 Fclr. 1608, ouders *Pieter Allertsz de Reimer, Margrieta Bastijaens.* Get. o.a. Pieter de Riemer.

   Abraham Pieters de Riemer van Amsterdam, oud 23 j., aanget. Amsterdam 7 Jun. 1630 met *Aefje Barens* (van Hoorn volgens Elias) van Amsterdam. Zie verder Elias: Vroedsch. van A. I:463.

   Deze geeft als zijn moeder aan *Margriet Jacobs*, zie 2 hieronder.
2. *Ysaak*, ged. Amsterdam O. K. 27 Feb. 1614, ouders *Pieter de Riemer* Sa (liger), *Margriet Jacobs.*

   N.B. Hier wordt de moeder dus *Margriet Jacobs* genoemd, zooals Elias ook voor 1 aangeeft. Bij Isaac's huwelijk is zijn „broeder *Abraham Pieters de Riemer*" getuige, terwijl *Isaac* evenals *Pieter Allardts* ook glazenmaker is, hetgeen 't bovenstaande dus wel bevestigt.

Mogelijk behooren tot deze familie de Riemer nog *Pieter de Riemer*, welke op een regentenstuk te Hoorn voorkomt, geb. in 1612.

Jannetje de Riemer, geh. met *Abraham Bout*, die 24 Nov. 1679 in de Remonstrantsche kerk te Amsterdam een zoon *Sybrandt* laten doopen.

In 1648 was *Poulus de Riemer* van Amsterdam bootsman op het schip Zutphen.

Deze familie *de Riemer* voert betzelfde wapen als de Antwerpen-Rotterdamsche familie.

wapen Gr. in de verzameling Attevelde, aanteekeningen betreffende het geslacht le Maire, voor.

3. *Kaspar,* ged. Amsterdam O.K. 16 Mei 1610.
4. *Elisabeth,* ged. Amsterdam O.K. 25 Nov. 1612. Doopget. in Brazilië in 1644 bij een kind van haar zuster No. 2.
   Huwt *Balthasar van Dortmund,* raad te Brazilië.
5. *Guillaume,* huwt *Aldegonda Bonaerts.* Genoemd te Amsterdam in 1633 in Bronnen voor de Geschiedenis van den Levantschen Handel. Hij is ook wel bedoeld in het Kohier van den 200 st. penning te Amsterd. van 1631 met *Willem Grebenraedt,* die evenals I. *Jasper* op de „Keysersgraft 0.2." woont.
   Hij staat in 1660 doopget. te Suriname.
   Kinderen:
   a. *Jasper,* ged. N.K. Amsterdam 21 Sept. 1627, get. *Cornelis van de Venne.*
   b. (waarschijnlijk) *Leonora. Guillaume* staat in 1660 bij den doop van een kind van haar getuige. Zij noemt ook een zuster *Anna Gr.,* zoodat het ook mogelijk is dat zij een zuster van Guillaume is, maar zij schijnt wel tot een latere generatie te behooren, daar zij kinderen in 1659 en 1660 heeft.
      Huwt vóór 1659 *Matthias Beck,* Directeur van Curaçao 1664-'68.

C.

1. *Andries Grevenraet,* huwt N.N.
   Kinderen:
   1. *Christina,* sinds 1652 in Nieuw Nederland.
   2. *Catharina,* huwt (Amsterdam?) *Jan Dircksen Meyer,* waarschijnlijk kort voor 1650. Kinderen geb. te Amsterdam: *Andries* en *Dirkje.* Sinds 1650 in Nieuw Nederland.
   3. *Metje,* later in Nieuw Nederland.

D.

Losse aanteekeningen:

Eva Grevenraet, huwt *Jan van Alphen,* geb. Leiden; in 1645 Opperkoopman O.I.C. te Amboina.

Cornelis Grevenraet, huwt Sloterdijk 1671 *Femmetje Gerrits.*

Jan Grevenraet, huwt voor 1630 Amsterdam *Griet Dircks.*

Hendrick Grevenraet, huwt *Annetje Dircks,* die later *Gerrit ten Acker* huwt. Weeskamer Amsterdam Inbr. Reg. 33 fol. 30.

Catharina Grevenraet, ob. 1652 etc. begr. St. Jans Kerk te Den Bosch, zie grafsch. p. 61.

U.S.A. WILLIAM J. HOFFMANN.

Heiden-Hompesch (van). (LVI, 90). Ondertrouwd te Ootmarsum 22 Juli 1752 de Hoogwelgeboren Heer *Sigismondt Vincent Lodewijk Gustaf* grave *van Heiden-Hompesch,* heer van Stevenswaert en Walbourgh en de Hoogwelgeboren vrijvrouwe *Anna Sophia Doróthea van Riedtesel,* baronesse van Eisenbach en Hermansbourgh. In 1769 werd *van Heiden Hompesch* tot drost van Twenthe benoemd. Zijn dochter *Frederica Eleonora Louisa Charlotte* des Heiligen Roomschen Rijks gravinne *van Heiden Hompesch* tot Ootmarsum, ondertrouwde 15 Augustus 1773 (getrouwd 8 September) te Ootmarsum met *Johan Conradt* Rijksvrijheer *van Riedeselen tot Eysenbach,* adjudant generaal, overste leutenant en kamerheer van den hertog van Brunswijk en Luneburg. Haar doop is te Ootmarsum niet ingeschreven.

Z. A. H.

Hilarius. (LVI, 188, 236). Kan de bedoelde predikant misschien ook identiek zijn met *Theodorus Hilarius,* Leovardiensis Frisius, die Mei 1658 te Groningen en in 1659 te Leiden als student, oud 17 jaar, werd ingeschreven?

Z. A. H.

Nots. Alle opgaven, betrekking hebbende op den naam *Nots,* ook *(van) Nott,* zouden mij zeer welkom zijn. Een familie *Nots* was in de 17e eeuw op Overflakkee gevestigd.

D. *v.* L.

Poll (van de). (LVI, 190). In de Alte Pinakothek te München hangt een schilderij (no. 1315), beschreven als: „Niederländisch von 1590. Bildnis eines Fähnenträgers", waarop een wapen, vertoonende in goud een zwarte dwarsbalk, beladen met een zilveren (roos?) en vergezeld van 3 roode ruiten, geplaatst 2 en 1 met de bijvoeging: aetatis suae 36, anno 1590. Een *van de Poll?*

Z. A. H.

Preuijt en Kruijff. (LVI, 238). De Heer L. Kruijff, Commies bij het Rijksarchief in Overijssel, heeft — naar hij mij eens mededeelde — de genealogie Kruijff samengesteld en zal dus wel nadere inlichtingen kunnen verstrekken.

Van andere zijde heb ik wel eens gehoord, dat het wapen *Kruijff* een man met kroezig haar, dus een kroeskop of kruif, vertoont, hetgeen mogelijk hetzelfde wapenfiguur is als het door den Heer Muschart genoemde manshoofd in de linker helft van het wapen *Preuijt.*

's-Gravenhage. J. J. VÜRTHEIM GZ N.

Rensselaer (van). (LVI, 91). *Hendrik van Rensselaer,* vader van den bekenden *Kiliaen van Rensselaer,* en zijn broeder *Jan* waren kinderen van *Kilian van Rensselaer.* Men zie daarover uitvoerig G. Beernink: de geschiedschrijver en rechtsgeleerde dr. Arend van Slichtenhorst en zijn vader Brant van Slichtenhorst, stichter van Albany (Werken, uitgegeven door de vereeniging „Gelre"), in het bijzonder hoofdstuk XI, alwaar ook de grafsteen van *Hendrik* en *Jan van Rensselaer* is afgebeeld.

Kilian van Rensselaer, vader van *Hendrik* en *Jan,* kortweg genaamd *Kyl Jans,* had 5 morgen land in Arckemeden, genaamd de Voscamp, gelegen in het kerspel Nijkerk, in leen van het huis Putten, waarvan zijn broeder *Wolter Jans* met de helft, na refutatie door *Kyl Jans,* werd beleend op 22 October 1559. In 1638 kwam het geheele erve weer in handen van *Kiliaen van Rensselaer. Hendrik van Rensselaer* bovengenoemd komt in een rechterlijk protocol der stad Hasselt van de jaren 1586-1587 als „burgemeester" voor.

Z. A. H.

Ringeling. *Claas Ringeling,* zoon van *Gerrit Ringeling* en *Grietje Poulis,* geboren te Durgerdam 13 October 1743, huwt te Monnikendam 6 Februari 1774 met *Welmoet Floor,* dochter van *Gerbrant Floor* en *Annetje Soet,* geboren te Monnikendam 2 Maart 1749. Den eersten Paaschdag, 16 April 1781 laten zij daar hun zoon *Gerrit* doopen. Ik bezit verder nog een aanteekening, waaruit blijkt, dat zij ook nog een zoon *Gerbrand* hadden. Van deze familie is later in Monnikendam geen spoor meer te vinden. Weet iemand misschien waar zij zich later gevestigd hebben?

Amsterdam. J. H. A. RINGELING.

Ringeling. (LVI, 190). Het komt mij waarschijnlijk voor dat de naam van deze Waterlandsche familie oudtijds *Ringel* is geweest. En dan denk ik aan *Jan Ringel*, den jongeling van Oostzaan, die den heldendood vond bij den aanval op de stad Muiden door Jr. Dirk van Sonoy op den 10 Mei van 'het jaar 1576.

Deze kwam nl. dien morgen met een vloot van schepen en galeien, bemand met 2500 man Staatsche troepen en Noord-Hollandsche vrijbuiters, voor de haven, welke echter door een boom was afgesloten.

Jan Ringel. van Oostzaan, en Jan Braadt, uit een der Waterlandsche dorpen, sprongen in het water en hebben met bijlen onder hevig vuur van den vijand, de krammen en kettingen verbrijzeld, waarmede de boom was bevestigd, zoodat de doortocht vrij werd. Bij de terugkeer werd *Ringel* door een kogel doodelijk getroffen en Braadt aan den arm gekwetst. De Gedeputeerde Staten te Hoorn verleenden aan zijn moeder een gratificatie van dertig gulden: Soeteboom, Zaanlandsche kroniekschrijver, vereerde hem een grafschrift:

t Was Ringel, ,die niet leed dat men ons Ringeloorde,
Aem-mutig was hij niet, doen hij 't Amutha quam,
Een snode kogel deed hij in Vecht versmoorde,
Hij deed dat men de stad al vegtende innam.

(Zie Gesch. der Zaanlanden, 11 blz. 205 door J. Honig Jsz. Jr. en diens novellistische schets, getiteld: de Jongeling van Oostzaanden in Zaanl. Jaarboekje 1843, met een pl. Verder de werken van Soeteboom en W. J. Hofdijk, Kronyk der Kennemer Vrijbuiters, bl. 301).

Aan de op kol. 190 genoemden kan nog toegevoegd worden *Pieter Ringeling* A° 1729, kerkmeester van Buiksloot, en A° 1751, 1752-'54 Schepen van Schellingwoude en Buiksloot, Burgemeester 1732, heemraad van de Waterl. Hooge Zeedijk 1757 en kapitein van de Burgerwacht, vermeld Januariomslag Navorscher 1934.

Zaandijk. G. J. HONIG.

Ringeling. (LVI, 237/8). Aan de hand van de in mijn bezit zijnde gegevens kan ik nog het volgende mededeelen.

Constantia de Veer (dr. van *Abraham* en *Aletta Schotborgh)*, ged. Curaçao 14 Sept. 1804, gest. Paramaribo in Juni 1874, huwt St. Eustatius 1819 met *Jan Gerard Ringeling*, geb. Curaçao 2 Jan. 1794. Gouvernement+Secretaris, eerst van St. Eustatius, daarna (6/2/1824) van Curaçao. Dit huwelijk werd in 1827 ontbonden. J. G. *Ringeling* stierf 1846 in Nederland.

Amsterdam. J. H. DE VEER.

Rocquette. (LV, 455; LVI, 93, 144). Betreffende deze familie vind ik de volgende gegevens:

1684 févr. 6. Mariés à Bordeaux:

(Reg. de l'Etat civil à B. G G 6" 809):

François Alefsen, bourgeois et marchand de Bordeaux,

et *Marie de Ridder*, fille de feu *Jacob de Ridder,* bourgeois et marchand d'Armuyden en Zeelande.

Présents: Joseph Sigal, Pierre Minvielle, *Pierre Rocquette* et Daniel Taudin, bourgeois et marchands à Bordeaux.

1736 janv. 22. Mariés à Rotterdam, Eglise wallonne: *Jaques Roquette*, de Bourdeaux, et *Marie Garnaud,* de Rotterdam, uit welk huwelijk:

Pierre. geb. *24* Jan. 1737; ged. Walekerk R'dam 27 Jan. 1737;

Jeanne Marie, geb. 13 Juli 1738, ged. W. K. te R'dam 16 Juli 1738; begraven te R'dam 8 Nov. 1809.

Philippe, geb. 28 Dec. 1739, ged. W.K. te R'dam 6 Jan. 1740.

Marie, geb. 6 Dec. 1741, ged. W.K. te R'dam 10 Dec. 1741; begraven te R'dam 13 Oct. 1809.

Jaques, geb. ? ?, overl. te Haarlem 12 Mrt. 1809, oud 64 jaar.

Louis, geb. 23 febr. 1746, ged. W.K. te R'dam 25 febr. 1746; begr. Haarlem 14 Jan. 1805.

Pierre Theodore, geb. 26 Oct. 1748, ged. W.K. te R'dam 1 Nov. 1748.

Isaac, geb. 6 febr. 1750, ged. W.K. te R'dam 6 Mrt. 1750.

Helene, geb. 19 Sept. 1751, ged, W.K. te R'dam 15 Oct. 1751; gehuwd te R'dam, 9 Sept. 1781 met *Jean Eck*.

Pierre Hector, geb. 28 Jan. 1755, ged. W.K. te R'dam 2 febr. 1755.

Waarschijnlijk uit 2e huwelijk met *Jacqueline Bouesse:*

Jaqueline Gertrude, geb. 22 Aug. 1761, ged. W.K. te R'dam 28 Aug. 1761.

Jacques Rocquette is begraven te Rotterdam, in de Waalsche Kerk, caveau No. 19, op 19 Mei 1789, oud 78 jaar: hij overleed te Haarlem 15 Mei 1789; en werd vermeld in de Resolutiën der Generale Staten 1744 fo. 302: als koopman te Rotterdam.

Poorter geworden te Amsterdam, 12 April 1780: *Pieter Roquette*, koopman, komende van Rotterdam.

1770 janv, 14. Mariés à Leiden, Eglise wallonne: *Jaques Roquette* Junior, natif de Rotterdam et y demeurant,

et *Anne Louise Bucaille*, native de Leyde. Proclamations à Haarlem, Zierikzee et Leyde.

Uit dit huwelijk:

Jean Isaac, ged, W.K. te Haarlem 3 Nov. 1771.

Petronella, ged. W.K. te Haarlem 21 Nov. 1773.

Guillaume, ged. W.K. te Haarlem 29 Jan. 1775.

Adrien, ged. W.K. te Haarlem 9 Juni 1776, geb. 31 Mei 1776.

Louis, ged. W.K. te Haarlem 24 Febr. 1779, geb. 19 Jan. 1779.

Marianne Nicolette, ged. W.K. te Haarlem 29 Juli 1781, geb. 23 Juli 1781, overl. te Haarlem 2 Juli 1782.

Cornelie Magdelaine Cécile, ged. W.K. te Haarlem 24 Aug. 1783, geb. 21 Aug., geh. te Haarlem 30 Dec. 1810 met *Hendrik Toussaint.*

Marie Louise, ged. te Haarlem 31 Juli 1785, geb. 24 Juli; overl. Haarlem 1 Sept. 1785.

1786 Febr. 4. Begraven te Haarlem:

Anna Louisa Bucaille femme de *Jaques Rocquette.*

Ondertrouwd in de Groote Kerk te 's-Gravenhage, 28 Oct. 1787:

Jacobus Rocquette en *Elisabeth Hester Holtius.*

Uit dit huwelijk:

Isabella Maria, ged. Gr. K. Haarlem 8 feb. 1789, geb. 6 febr.

Maria, aed. Gr. K. Haarlem 21 Nov. 1790, geb. 17 Nov., overl. 2 Mei 1792.

Advertentie Haarl. Courant 16 Maart 1809, No. 32:

Overlijden van *Jacobus Rocquette,* Stads Medicinae Doct. en oud Preatector der Ontleed-, Heel- en Vroedkunde, enz. oud 64 jaar, echtgenoot van

E. H. Holtius, wed. *Rocquette.* Haarlem 12 Mrt. 1809.

Hij werd begraven te Haarlem 17 Maart 1809.

Advertentie Haarl. Courant 23 Mei 1809 No. 61:

Overlijden van *Pieter Rocquette,* oud-commissaris te Amsterdam, oud-Directeur der Oostersche Handel en Reederijen, oud 72 jaar, vader van *P. J. Pieterse Rocquette, Ths. Pieferse Rocquette* en *Sara Pieterse Rocquette.*

Amsterdam 17 Mei 1809.

Hij werd begraven 23 Mei 1809.

1807 Juni 14. Gedoopt Amstelkerk te Amsterdam:

Johannes Hendrik, zoon van *Pieter Jacob Pieferse Rocquette* en *Johanna Cafharina Jacobs.*

1809 April 16. Gedoopt Amstelkerk te Amsterdam: *Pieter Jacobus,* zoon van *Thomas Pieferse Rocqueffe* en *Matje Loots.*

1811 Aug. 18. Gedoopt Amstelkerk te Amsterdam: *Anna Cafharina* en *Hijleko,* tweeling van *Pieter Jacobus Pieferse Rocqueffe* en *Johanna Cafharina Jacobs.*

Leiden. W. D. **H. ROSER.**

Rocquette. (LV, 455; LVI, 93, 144). Volgens een cachet met het alliantiewapen *R.* × *Holtius,* voerde de familie *Rocqueffe: een* rots, oprijzende uit een golvende zee; *Holtius* de verkorte doorgebogen dwarsbalk. Kroon met drie fleurons en twee drieparels.

Jacques, of Jacob Rocqueffe, geb. te Rotterdam 19 Oct. 1744, overleden als med. doct. te Haarlem 12 Maart 1809, huwt tweemaal. Eerst in de Waalsche Kerk te Haarlem 31 Dec. 1769 met *Anna Louise Bucaille,* geb. te Leiden, overl. te Haarlem 31 Jan. 1786, oud 40 jaar. Daarna, mede in die kerk, 11 Nov. 1787 met *Elisabefh Hesfer Holtius,* geb. te Leiden 18 Mei 1749, overleden te Haarlem ... Augustus 1834, dochter van Mr. *Gualtherus,* Baljuw van Koudekerke en te voren van Noordwijk en Hillegom, en van *Isabella Maria Beusechum van der Linden.*

Uit het le huwelijk sproten, allen geb. te Haarlem: 1. *Jacob R.,* geb. 19 Oct. 1770, overleden 1818; 2. *Johannes,* geb. 31 Oct. 1771; 3. *Pefronella,* geb. 18 Nov. 1773, overl. te Amsterdam 27 Oct. 1840, ongeh.; 4. *Willem.* geb. 20 Januari 1775, overleden 1813; 5. *Adrianus,* geb. 31 Mei 1776, overl. te Amsterdam 11 Nov. 1834, ongeh.: 6. *Lodewijk,* geb. 19 Jan. 1779; 7. *Marianne Nicolette,* geb. 24 Juli 1781; 8. *Cornelia Magdalena Caecilia,* geb. 31 Aug. 1783; 9. *Maria Louisa,* geb. 24 Juli 1785; — uit het tweede huwelijk sproten: 10. Isabella *Maria.* geb. 9 Jan. 1789; 11. *Maria Rocqueffe,* geb. 15 Oct. 1790, overleden 29 Juni 1792. —

No. 8 C. *M. C. Rocquette,* huwde te Haarlem 30 Dec. 1810 met *Hendrik Toussainf.* geb. te Harlingen 9 April 1785, apotheker en van de oprichting tot zijn dood lector in de schei-, artsenij- en kruidkunde aan de geneesk. school te Alkmaar, waar hij overleed 27 Aug. 1859, zoon van Johan *Daniel* en van *Geertje Talma.*

Zij waren de ouders van Mevrouw *Bosboom-Toussaint.*

Sara Pieferse Rocqueffe (zie LVI, 93), overleden 7 Juli 1876, huwde te Amsterdam 22 Maart 1812 met *Hylcko Muntinghe,* geb. te Veendam 10 April 1788, med. doct. te Amsterdam, overleden aldaar 5 Aug. 1815, zoon van *Lodewijk* en van *Wibbina Brechtina Nauta.* Zij, *Sara,* hertrouwde 24 Sept. 1819 met *Andreas Adriaan Ganderheyden,* geb. 16 Oct. 1780, griffier rechtbank len aanleg te Winschoten, overl. 29 Juli 1853.

Pauline Jeanne R., (LVI, 93), geb. te Amsterdam 26 Juni 1840, overl. te Baarn 27 Jan. 1915 als weduwe van Mr. *Pieter van Wessem* (Ned. Patr. XXIII, 340).

Josina Henriëtfe R. (LVI, 94), geb. te Amsterdam 30 April 1851, huwt met *Engberf Gerard Frederik Smit Kleine,* geb. te Haarlem 11 April 1845, letterkundige *(„Piet Vluchtig").*

Wijnand de Ridder, te voren fransch kostschoolhouder te Amsterdam: geadmitteerd tot het houden van een dito te Alphen aan den Rijn 31 Dec. 1758 (aan te vangen 1 Mei 1759 als de tegenwoordige titularis *(Pieter Ellet)* staat te vertrekken), was gehuwd met *Margaretha Philigentia de Roquette.* Hij was daarmee ± 1750 gehuwd, want een dochtertje, *Anna,* werd 25 Mei 1762 te Alphen begraven, oud 10 jaar. Het echtpaar won te Alphen nog twee kinderen: *Maria Elisabeth,* ged. 21 Juni 1761 en *Willem Cornelis* 27 Jan. 1765. Deze kinderen hadden tot doopgetuigen: *Willem de Ridder* en *Hesther Dumouthier,*

In 1783 zijn *Wijnand de R.* en zijn vrouw naar Amsterdam verhuisd.

Alphen a.d. Rijn. **W. M. C.** REGT.

Schey. (LV, 186, 261). De Heer R. T. Muschart deelde ons een en ander mede omtrent deze, eerst schippers-, daarna ook zee-officierenfamilie uit de 17e eeuw en de toen door haar gevoerde, sprekende wapens, o.m. omtrent *Derck Schey* den Olden, gewezen capitein te water, diens zoon *Derk Schey* den Jongen, capitain te water 1656, varende 1664 op 's lands schip „het Huys te Greuningen" ['s Lands schip = oorlogsschip = schip van een onzer Admiraliteiten] en omtrent *Gillis Schey,* vice-admiraal van Holland en West-Friesland, st. 15-6-1703.

Twee der 4 deelen, alsmede het helmteeken van een dier wapens, toonen een Turkschen sabel. Daar de Heer Muschart deze wapens „sprekend" noemt (schede = schei), kan verder als toelichting dienen, dat het voeren van een Turkschen sabel hoogstwaarschijnlijk verband hield met de vaart op de Levant, d.w. Turkije.

Een studie makende omtrent onzen Levantschen handel ten tijde, dat een mijner voorzaten, Mr. Jacob van Dam, consul der Staten Generaal was voor Smyrna c.a. (1 April 1666 t.m. Febr. 1689) [1]), vond ik, 'hoe de consul 8 Jan. 1669 Directeuren van onzen L.H. meldde, dat ons konvooi onder de kapiteins *Schey* en Roeteringh, door „contrariewinden" opgehouden, den 5en na een reis van 8½ maand was aangekomen, 3 maanden over tijd. Ook dit konvooi bracht zeer veel valsch geld mee, voornl. te Marseille en Genua geslagen, da.t in groote massa's werd ingevoerd in de Levant. Voorts ontmoette ik daar kapitein Verschoor en commandeur *Scheу* [2]), die na het uitbreken van onzen oorlog met Engeland en Frankrijk blijkbaar nog door de mazen van het net wisten te sluipen, daar hun beide oorlogsschepen, de koopvaarders Isabella en Julius Caesar dekkende, omstreeks 1 Juli 1672 te Smyrna zijn aangekomen [3]).

Andermaal treft men *Schey* in de Levant aan, toen hij als schout bij nacht met zijn konvooier 8 Maart 1686 te Smyrna aankwam, 4 koopvaarders begeleidende. De schippers daarvan weigerden hem een verklaring te teekenen, dat zij binnen 60 dagen met 'hem zouden wegzeilen; zij waren dadelijk voornemens te blijven liggen tot Oct. (uitgedijd tot omstreeks 1 Jan. 1687!). Ook de questie van den ligtijd der konvooien — men schreef destijds over het aantal „legdagen" — was er eene, welke geregeld aan de orde was: de Admiraliteit van Amsterdam gaf destijds den zeekapiteins zeer stipte orders mee: het belang van onze kooplieden bracht doorgaans talmen

[1]) Omtrent dezen verschenen van mijne hand tusschen 1906 en 1937 negen detailstudiën, bijna alle in de Bijdragen voor V. Geschiedenis en O. kunde.

[2]) In de toenmalige beteekenis van het woord: commandanten van oorlogsschepen zonder den rang van kapitein, hetzij aangehouden exkapiteins op geringe bezoldiging (reserve), hetzij oudste luitenants dan wel aangenomen commandanten voor één oorlog. Bij res. St. G. dd. 7 Sept. 1792 werd hersteld de rang en qualiteit van „commandeur of kapitein-lieutennnt".

[3]) Consul Jacob van Dam 24 Juli 1672 aan Directeuren van den Levantschen Handel en aan de Admiraliteit van Amsterdam.

mee (nog verwachte groote karavanen, slechts 4 dagen per week, dat èn Mohamedanen èn Joden èn Europeanen werkten), ook dat der schippers (ruime vrachten door goed geladen schepen).

Dat meermaals verschijnen van den zeekapitein Schey in de Levant — er kunnen tusschenbeurten aan mijn aandacht zijn ontsnapt — wijst minstens ten deele op een varen in *lijndienst* op de Levant, d.w. het Turksche Rijk. Is hieruit het voeren van een Turkschen sabel in het wapen te verklaren?

Gegevens omtrent deze Schey's vindt men bij Jhr. Mr. de Jonge, Het Nederlandsche zeewezen, voornl. Dl. 111. Wat hiervóór vermeld werd a° 1669 en a° 1672 zal óf den vader *Dirck Schey* jr. óf diens zoon *Gilles* betreffen (wordt commandeur 1669), de schout bij nacht van 1686 moet de zoon *Gilles* zijn, daar deze in 1683 tot dien rang was bevorderd door Prins Willem 111, vóór 1688 eenige konvooireizen deed en zijn vader reeds Oct. 1679 was gestorven te Amsterdam. Vader en zoon streden beiden meermalen in de Middellandsche Zee, o.m. tegen de Algerijnsche, in feite *Turksche* zeeroovers.

Den Haag. W. E. VAN DAM VAN ISSELT.

Schey-Tieneken. Wie waren de ouders van *Margaretha Tieneken,* echtgenoote van *Petrus Schey,* te Neuenhaus, Graafschap Bentheim.

Petrus Schey werd te Neuenhaus geboren 3 October 1734, uit het huwelijk van *Pieter Schey* en *Anna Christina Jacobs,* gehuwd 29 Mei 1729.

De huwelijksdatum van beide eerstgenoemden is me onbekend. Hun zoon *Petrus Schey* werd te Neuenhaus gedoopt 6 Februari 1763.

Van 1754-'62 stond een Ds. *Tineke* te Neuenhaus en was zij wellicht zijn zuster? Onderzoekingen ter plaatse brachten verder geen licht en kon men zelfs niet nagaan, waar Ds. *Tinke* vandaan kwam.

Haaksbergen. D. JORDAAN J. G. HZN.

Schuttrup (Schuttrop). Gegevens, voor- en nageslacht gevraagd van *Everhardus Schuttrup* of *Schutterop,* in Sept. 1742 beroepen tot predikant der Evang. Luth. Gem. te Alkmaar en in Maart of April 1765 overl. (Alg. Ned. Fam. 1902 bl. 448) en in welke verhouding stond hij tot *Catharina Johanna Schuttrop,* ca. 1750 verm. te Alkmaar gehuwd met *Wilhelm Ewalt van Glokman* (LIV, 376)?

Is hij wellicht identiek met *Everhardus Schuttrup* X *Johanna Maria de Roode,* waarvan 18-5-1731 te Leiden een dochter Luth. ged. werd, waarbij als get. genoemd worden *Barbara Hartman,* wed. *van Elders* en *Valentijn Elders* (LIV, 377)?

Bestond er wellicht verwantschap met *Pieter Elders Schuttrup,* Opperkoopman en Colombo's Dessave, uit wiens huwelijk met *Anna Maria van der Linden* te, Gale dd. 30-11-1742 een dochter geb. werd. (Wapenheraut 1897 bl. 183/184)?

Koeta Radja. H. LOURENS.

Smetser (wellicht Smeltzer). Een mijner voorvaderen was *H. C. Wipperman,* officier der cavalerie, laatstelijk in het regiment Stavenisse Pous, die als gevolg van het wereldgebeuren ten tijde van de Fransche omwenteling zijn leven op hoogen ouderdom is moeten eindigen op Goeree als „agent van Kazerneering" in dienst van de Bataafsche Republiek. Hij was geboren 6 Jan. 1736 te Doornik, waar zijn vader cavalerieofficier was. Volgens een 16 April 1810 te Ouddorp eigenhandig door hem opgemaakten staat van dienst — welke ik voor omstreeks 20 jaar heb mogen raadplegen van wijlen

Generaal majoor der Artillerie H. W. Alma te Utrecht, doch in diens familie niet meer te vinden is — was hij een zoon van *Simon Casimir W.* (st. 1769), voorkomende in verschillende officiersboekjes, en van *Leydia Smetser* (st. 1786).

Kan iemand mij omtrent laatstvermelden naam, waaromtrent mij niets bekend is, eenige gegevens verschaffen? Het kan even goed een familie uit de Noordelijke als uit de Zuidelijke Nederlanden zijn geweest, wellicht zelfs een Duitsche, daar de vader van S. C. W., die ook *Herman Coenraad* heette, a° 1693 met een Duitsch regiment dragonders onder F. A. Graaf van der Lippe in onze Republiek is gekomen. Valt wellicht te denken aan een schrijffout, en luidde de naam *Smeltzer,* welke einde 18e eeuw o.m. te Bergen op Zoom werd aangetroffen?

Den Haag. W. E. VAN DAM VAN ISSELT.

Tromp (Haamstede). (LVI, 191). Eenige aanvullingen en verbeteringen op het artikel in Ned. Patriciaat 1917 zijn te vinden in P. D. de Vos, De Vroedschap van Zierikzee, pag. 733/734; zie ook pag. 534 en 773 van genoemd werk. Als aanvulling daarop kan ik nog mededeelen, dat *Job Tromp(ert)* (II) brouwer te Renesse was. De door den Heer Lourens in twijfel getrokken afstamming van *Cornelis* (V) uit *Job* (IV) is juist; het huwelijk *Tromp-Bolle* werd niet 13 Dec. 1728, doch 23 April 1711 te Renesse voltrokken.

Batavia C. DEL CAMPO HARTMAN.

Wall (van de). (LVI, 239). Met de volgende gegevens kan ik den heer Hannema wellicht van dienst zijn, al houden zij dan ook geen directe beantwoording van zijn vraag in,

In een genealogie van het geslacht *van de Wall* uit Wesel, opgesteld in 1771 door Ds. Wintgens, waarvan meer exemplaren bestaan (één in mijn bezit), wordt als overlevering vermeld, dat drie broeders *van de Wall,* om hun nakomelingen van elkaar te onderscheiden, overeengekomen zouden zijn, dat de oudste het familiewapen zou voeren: gevierendeeld van zwart en zilver (het oorspronkelijke wapen), de tweede het eerste kwartier, en de jongste het eerste en vierde kwartier beladen met een gouden ster [1]). Van den eersten der drie broeders zou een tak te Nijmegen afstammen, aanvangend met *Willem van de Wall,* van den tweeden eveneens een tak te Nijmegen, en blijkens 'het wapen ook de tak te Wesel, van den derden een tak te Arnhem. Bij onderzoek is gebleken, dat in dit verhaal wel een grond van waarheid zal schuilen.

Waarschijnlijk stammen alle van de Wall's uit het Oosten van de Betuwe m.n. uit Gent. Reeds in 1366 komt daar een schepen *Hendrik van de Wall* voor, die zegelde: gevierendeeld van zwart en zilver [2]). Ditzelfde wapen werd gebruikt door eenige van zijn nakomelingen, die tot ± 1580 telkens voorkomen als richter of schepen te Gent en een enkele maal als burger te Arnhem.

Daarna duiken in verschillende plaatsen, de meeste niet ver van het Oosten van de Betuwe verwijderd, van de Wall's op, die tot een aantal groepen zijn samen te voegen, waarvan hier een zeer summier overzicht volgt:

1°. De door Wintgens vermelde *van de Wall's,* schepenen etc. te Nijmegen.

2°. Het geslacht *van de Wall* uit Wesel, welks genealogie aanvangt ± 1610 met twee broeders, *Hendrik* en *Johann v. d. W.* De oudste is de stamvader geworden van een talrijk nageslacht, waarvan — naar mij gebleken is — behalve de

1) cf. ook Alg. Ned. Fam. bl. 1888, p. 97 sqq.
2) cf. loc. cit. p. 101.

adellijke en niet-adellijke Duitsche en de in N.A. 1918 en N.P. 1923 behandelde takken, nog een tak in Nederland voortbestaat. Een zoon van Hendrik was *Johann v. d. W.,* gehuwd met *Emilia Barten.*

3". De *van de Wall's,* te Arnhem (in de 17de—19de eeuw), waarover nader.

4". Een familie te Harderwijk, aanvangend met *Henrick v. d. W.,* ± 1580.

1°—4° voer(d)en allen het wapen met een ster in het eerste kwartier.

5°. (Wapen mij onbekend). Een geslacht ***van de** Wall,* aanvangend te Zetten met *Jelis v. d. W.,* ±1630-'50, waarschijnlijk hetzelfde, dat later te Randwijk en Heteren voorkomt, en waaruit waarschijnlijk de ***van de** Wall's* spruiten, die zich in het einde der 18de eeuw te Arnhem hebben 'gevestigd. Nakomelingen hiervan leven nog.

6°. (wapen onbekend) *Van de Wal(l)'s* te Hien en Doodewaard en Lienden, aanvangend met *Gerrit v. d. W.,* ± 1650. Ook nog westelijker in de Betuwe komen op het platteland ***van de** Wal(l)'s* voor.

7". Tenslotte zij nog vermeld, dat in Haarlem een ***van de** Wall* woont (of woonde: een schrijven blijft onbeantwoord), die het wapen met *twee* ***sterren*** schijnt te voeren, mogelijk dus een nakomeling van een geheel anderen tak,

Met deze geslachten zullen de Zutfensche ***van*** **den** *Wall's,* die een geheel ander wapen voerden (behandeld in N.L. LVI, kk. 15-24) wel niets te maken hebben: evenmin *Hendrick Theunis van* **der** *Wall,* ged. Delft 15 Oct. 1628, wiens nakomelingen nu nog op Ceylon wonen:

Betreffende *Gilles van de Wall* (opmerkelijk is de **voor**naam Gilles = Jelis, die ook telkenmale voorkomt in het sub. 5° genoemde geslacht) en zijn voorouders kan ik het volgende meedcelen (vermelding van de volledige genealogie gaat het bestek van een antwoord op een vraag te buiten): *Gilles (Jelis) v. d. W.* (wellicht zoon van ***Jan Peter** v. d. W.),* waarschijnlijk dezelfde als *Jelis v. d. W.,* bode van het Hof van Gelderland 1687, † Arnhem 25 Aug. 1736, tr. ald. 1 Mei 1681 *Catharina Mouwen,* j.d. van Maastricht, † 16 Jan. 1733.

Hieruit: *Nicolaas,* ged. Arnhem 25 Sept. 1689, die wel dezelfde moet zijn als *Nicolaas v. d. W.,* tr. (ondertr. Arnhem 3 Sept., attest. naar buiten 19 Sept. 1729) *Jacoba* ***Beumer.*** Hieruit: *Gilles (Jelis)* ***v. d. W.,*** ged. Arnhem 2 Juli 1730. Van dezen Gilles stamde o.a. af het in 1933 overleden lid van het Genootschap G. A. A. van de Wall, die in de jaargangen 1923 en '24 van het Maandblad eenige malen de aandacht vroeg voor zijn voorouders.

Voorts zij nog gewezen op de talrijke fiche's betreffende ***van de** Wall* in de verzameling van het Genootschap.

Hilversum. W. F. LEEMANS.

Wall (van de). (LVI, 239). Ik geloof, dat de door den Heer Hannema genoemde *Gilles van de Wall* niet behoorde tot de in kolom 182 behandelde familie van dien naam, welke laatstgenoemde naar mijne meening zeker behoord heeft tot de gedeeltelijk tot den Ned. Adel behoorende familie *van de Wall* met het gevierendeelde wapen. *Gillis van de Wall* nl. was lid eener Arnhemsche familie, die als wapen voerde „een ring, vergezeld van 3 klaverblaren". Dit blijkt o.a. uit zijne lakafdrukken van 1758, '60, '63, '65, '75 en '84 in diverse bronnen en uit dien van zijne dochter *Margarefha,* die als dochter van ***Helena** Roelofs* weduwe van *Gillis van de Wall* 28/7 *1803* te Arnhem **huw. voorw. oprichtte met** *Joseph Arnold Frans Steins* ***Bisschop,*** Kapitein i/h 3e Bat.en van de 6e Halve Brigade Infie, en die als diens weduwe (hij was bij zijnen dood

Luitenant Kolonel) 2/4 1833 te Arnhem in de Bakkerstraat woonde, welke lakafdrukken voorkomen in de Minuten van notaris Jan Burgers te Arnhem en van notaris W. H. Taaij aldaar.

Met hetzelfde wapen vond ik verder *Gilis van de Wall,* in 1715 te Arnhem als Geldersch leenman: *Gilis van de Wal!,* in 1722 Stadsbode, vermoedelijk van Nijmegen: *Nicolaes van de Wall, 1716, '30, '31* en '32 klerk ter griffie van het Hof van Gelderland te Arnhem; **en** *Nicolaes van de Wall,* in 1803 huwelijksvriend bij het huwelijk van *Margaretha van de Wall* voornoemd.

Arnhem. R. T. MUSCHART.

Doop- en trouwboeken van 's-Gravendeel. (LVI, 240). In September 1920 vroeg de toenmalige Rijksarchivaris in Utrecht, Mr. S. Muller Fz., op mijn verzoek de doop- en trouwboeken van 's-Gravendeel aan den gemeente-secretaris ter leen. Hij ontving bericht, dat er slechts één register, nl. een trouwboek van 1784 vlg., aanwezig was, Bij nader aandringen en verwijzing naar Vorsterman v. O.'s inventaris, antwoordde de secretaris, dat het overige „vermoedelijk verteerd en als stof opgeveegd" was. De heer van Dalen, gem. archivaris van Dordrecht, had de boeken enkele jaren tevoren nog geraadpleegd. De Algemeene Rijksarchivaris, op deze dingen opmerkzaam gemaakt zijnde, heeft niet anders kunnen doen dan in de Verslagen van 's Rijks Oude Archieven, een of twee jaren later, deze vandalendaad brandmerken.

Baarn. H. W. VAN TRICHT.

Een bronzen deurklopper, (LVI, 96 en 240). Ik ben al wel 25 jaar in het bezit van een deurklopper, geheel identiek met de beschrevenen; de mijne is bij een antiquaar gekocht en heette uit de Geldersche achterhoek afkomstig. In den loop der jaren ben ik aan de echtheid van dit stuk hoe langer hoe meer gaan twijfelen en mijn twijfel wordt vrijwel zekerheid nu het blijkt, dat er tenminste al drie exemplaren van bestaan.

Merkwaardig nu is evenwel, dat deze maand bij Schulman in Amsterdam (catalogus No. 607 bladz. 25) een draagpenning verkocht wordt van het zakkendragersgilde van Kortrijk met omschrift: Met pijnen due de weerelt 1567. En de bijgevoegde afbeelding geeft een man te zien, dragende een zak op zijn schouders, welke afbeelding volkomen gelijk is aan die op de deurkloppers. Ook de omlijsting is geheel dezelfde.

De kwasi antieke deurkloppers zijn dus mqgelijk uit een Belgische fabriek afkomstig.

Diepenveen. H. KRONENBERG.

INHOUD 1938, No. 6.

Bestuursberichten. De excursie naar Amsterdam. „Comité d'Etudes Généalogiques et Héraldiques" te Brussel. — De herkomst en de eerste generaties van het geslacht Licftinck, door H. Mijnsscn. (Vervolg). — Oostdijck in Zeeland, door Dr. Mr. J. C. Maris van Sandelingenambacht. (Vervolg). — Julius Cesar van Everdingen en zijn familie, door G. J. Honig. — Onjuistheden in het Armorial Général van J. B. Rictstap, door R. T. Muschart. (Vervolg). — Aanvullingen op de genealogie Sloet, door Mr. A. Haga. — Korte mededeelingen: Crommelin-Orrock; Eyck van Zuylichem; Wapen der Zutphensche familie Iseren; Van Ittersum; Familie-aanteekeningen van het geslacht Nieupoort (Schiedam); Perk; Wapen der familie Speelman; Straatman. — Vragen en antwoorden: Boucher-Stratenus; Boudewijns; Bruce-Snellen; Francis-In 't Veld; Grevenraet; Heiden-Hompesch (van); Hilarius; Kots; Poll (van de); Preuijt en Kruijff; Rensselaer (ran); Ringeling; Rocquette; Schey; Schey-Tieneken; Schuttrup (Schuttrop); Smetser (wellicht Smelteor); Tromp (Haamstede); Wall (van de). — Doop- en trouwboeken van 's-Gravendeel; Een bronzen deurklopper.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, eoomede opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den Hoofdredacteur Dr. TH. R. VALCK LUCASSEN, *huize Eikenrode, Driebergen.*

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot den 1 en Secretaris H. J. A. VAN SON, *Riouwstraat* 4, *'s-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie) te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleyenburg* 6, *'s-Gravenhage.*

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 7. LVIe. Jaargang. Juli 1938.

BESTUURSBERICHTEN.

Tot lid zijn benoemd:

Mevr. A. A. DE BEAUFORT geb. LECHNER . 's-Gravenhage.
Prinsevinkenpark 13.

A. F. VAN LENNEP ..... *Amsterdam (Z.).*
Saxen Weimarlaan 46-III.

JHR. MR. L. OP TEN NOORT ..... *Utrecht.*
Willem de Zwijgerstraat 7.

N. H. SLINGER ..... *Alkmaar.*
Mient 3.

C Baron DE VOS VAN STEENWIJK .... *Driebergen.*
Schout bij Nacht b.d., Adjudant i.b.d. van H.M. do Koningin. *Huize Sparrenheide.*

Adreswijzingen.

JHR. E. K. G. FALCK ..... *'s-Gravenhage.*
Nassaulaan 2a.

H. 'S GRAEUWEN ..... *Rotterdam.*
Paste Rcstante.

A. W. WICHERS HOETH ..... *Hilversum.*
Eikenlaan 42, „Hilverhoogt".

D. D. OSINGA ..... *Leeuwarden.*
Spanjaardslaan 51.

Mej. C. H. RAUE ..... *Geldrop.*
St. Anna Gesticht.

F. A VAN WOERDEN ..... *Hongkong.*
Légation des Pays-Bas.

W. M. C. Regt †.

In het pas verschenen Leidsch Jaarboek heeft W. M. C. Regt in sympathieke bewoordingen zijnen ouden vriend, 0. C. van Hemessen herdacht, hem den oud-veldwachter, doch tevens den geschiedschrijver van Woubrugge, waaran hij twee kloeke deelen heeft gewijd. Van Hemessen overleed *18* Juli j.l. 82 jaar oud. Op 2 Juni is Regt op 71 jarigen leeftijd heengegaan en op den 5en is J. Kloos, de groote kenner en beschrijver van al wat Noordwijk betreft, 78 jaar oud, gevolgd. Rijnland ziet zich opeens beroofd binnen één jaar tijds van drie voortreffelijke geschiedkundigen, hulpvaardige menschen en opvolgers hebben zij niet, helaas.

Alle drie waren léden der Leidsche Maatsch. v. Letterkunde. Regt was echter de eenige genealoog onder hen. Nog geen 30 jaar oud, trad hij tot ons toen zoo klein genootschap toe, 42 jaar geleden en van dien jaargang van 1896 af is hij een trouw medewerker aan ons orgaan gebleven. Ontzettend veel wist hij, niet alleen over de groot geworden gemeente Alphen a. d. Rijn, waarvan hij sinds 1917 de uitmuntende archivaris was, maar evenzeer over alle dorpen in die omgeving. Heel wat heeft hij gepubliceerd in allerlei historische en (deels weer verdwenen) genealogische tijdschriften, alsook in het Nieuwe Biographische Woordenboek. Zijne briefwisseling was bijzonder groot; geen wonder, hij was een vraagbaak voor zoovelen en steeds kwam onbegrijpelijk vlug ten antwoord alles wat hij kon geven en zoo geschreven, alsof het gecaligrafeerd was, eene ware lust voor het oog.

Evenals zijn vader was hij bij het onderwijs werkzaam; die vader schreef ruim 80 jaar geleden een thans uiterst zeldzaam werkje: de Heerlijkheid Koudekerk. Regt heeft zijn voorbeeld

gevolgd, doch de oogst, door den zoon bijeengegaard, zou vele bladzijden druks vergen.

Inderdaad heeft hij gewoekerd met zijnen tijd, ook toen hij ambteloos was. Niet het minst ten bate van den Ned. Oudheidk. Bond en de provinciale archaeologische commissie. Steeds was hij in de weer, om te waarschuwen, als er iets belangrijks op monumentengebied dreigde te loor te gaan. Heel wat is op zijn initiatief gered en gerestaureerd. Helaas was de grootste schade reeds geschied, vóór er sprake was van ambtelijke bemoeïing op dit gebied. Al heeft hij die streek twintig jaar eerder en beter gekend dan ik, volkomen kan ik beamen, dat hij zich wel moest ergeren aan dat stelselmatig vandalenwerk, dat het prachtige Alphen e.o. zooals ik het omstreeks 1900 kende, heeft kapot gemaakt voorgoed. Met ,,veranderde tijden" valt dit geenszins goed te praten; ook Regt heeft maar al te veel tegenwerking en onwil ondervonden, voortspruitend uit materialisme, doch ook uit ongelooflijke godsdienstige drijverij. Hier toch tiert de splijtzwam der religie op z'n weligst. Regt was eenvoudig, bescheiden en wars van drijverij, een van hen, die niet roepen Heere, Heere, maar die volgens het bijbelwoord doen den Wil des Vaders, die in de Hemelen is.

En dat is de reden, dat al zijne zorgen en al zijn belangeloos verricht werk nimmer van officieele zijde erkend werd. Allen, die hem echter gekend hebben, zullen Regt in groote dankbaarheid en achting gedenken.

BIJLEVELD.

Een verrassende vondst in de Groote Kerk te Dordrecht,

door JHR. MR. P. A. J. VAN DEN BRANDELER.

Telkens opnieuw worden wij in onze statige kerkgebouwen met smart en ergernis vervuld, bij het aanschouwen van de moedwillige beschadigingen, waarvan tallooze monumenten van kunst tegen het einde onzer Republiek onherstelbaar hebben te lijden gehad. Het was, ingevolge Decreet van de Provisioneele Representanten van het Volk van Holland van 8 Juni 1795, dat, op enkele uitzonderingen na, alle geslachtswapens van de grafzerken in de kerken moesten worden uitgehakt.

Aan dit bevel behoorde binnen den termijn van drie maanden te worden voldaan. De eigenaren, dier hieraan geen gevolg gaven, konden lijdelijk toezien, dat de bevolen verwijdering te hunnen koste werd verricht.

Een daad van brutale overmacht, even dom als onredelijk. Zij toch, die het Decreet uitvaardigden, hadden moeten bedenken, dat zij daarmede geen doel troffen, en dat het hen geen duimbreed nader bracht bij de door hen verheerlijkte gelijkheid en broederschap. Zij genoten echter de voldoening, door de bevolen vernieling uiting te kunnen geven aan hunne diep gewortelde vijandige gezindheid jegens de vroegere regenten, die zij van het kussen hadden gestooten, en in wier plaats zij zich met het bestuur des lands tijdelijk zagen belast.

Wat baatte het al, of van de hun aanstoot gevende wapens alleen de meubels werden weggehakt? Want de schilden zelven, als hoofdwapens aangebracht, of ter zijde in kwartieren gerangschikt, gingen vrijuit. Evenzoo was het gesteld met de daaronder of daarboven geplaatste namen van de door de wapens aangeduide geslachten, met de trotsche helmen, de vluchten in den top, de sierlijk gekrulde dekkleeden, en evenzeer met de namen, de titels en de waardigheden van die onder de zerken begraven lagen.

Veelal moesten ook de onnoozele helmteekens het ontgelden. Weliswaar was de verwijdering ook van die figuren bij het Decreet niet gelast. De uitvoerders vonden het echter goed, maar op eigen houtje te doen hetgeen zij, naar hunne republikeinsche begrippen, het heilzaamst achtten in 's lands belang.

Intusschen zijn er overal zerken geweest, die aan den wapenstorm ontkwamen, hetzij doordien de eigenaren ze tijdig en ongemerkt deden omkeeren, — gelijk mogelijk plaats vond met de fraaie grafzerk van de familie Gevaerts, aan den voet van het Hooge Koor der Groote Kerk te Dordrecht [1] — hetzij wegens de omstandigheid, dat de zerken in den loop der tijden door planken vloeren of andere betimmeringen waren bedekt geworden.

Dit laatste blijkt ook het geval te zijn geweest met eenige grafzerken, die kort geleden in het schip van genoemde kerk zijn aan het licht gebracht, bij de verwijdering van daar overheen getimmerde banken.

Twee dier zerken vragen in het bijzonder onze aandacht.

De eene is, naar het opschrift vermeldt, van Johan *van der* ***Mast,*** in leven oud-raad, bewindhebber der W. I. Compie, vader van het Heilige Gasthuis ter Nieukerck, overleden te Dordrecht 13 Mei 1631, oud zijnde 50 jaren, die gehuwd was met ***Johanna*** *Repelaer,* moeder van het Sacramenthuis, overleden te Dordrecht 4 December 1666, oud zijnde 78 jaren.

Bovenaan, in het midden, bevinden zich hun beider grootendeels verwijderde alliantiewapens, met helm, weggehakt helmteeken tusschen een ongeschonden vlucht, en goed uitgevoerde dekkleeden. Onder de wapens, in het midden, een weenend engeltje, op een doodshoofd gezeten, met een omgekeerde en gedoofde fakkel in de rechterhand.

Ter linker zijde, onder elkaar, de met namen aangeduide thans ledige kwartierschilden: *Vander* ***Mast, Mes,*** *Louff,* ***Coomans;*** ter rechter zijde, de nog ongeschonden kwartieren: *Repelaer* (een lepelaar), ***Brouwer*** (doorsneden a. een haan, b. drie vogels, gepl. 2 en 1), ***Stralen*** (drie zwemmende karpers, boven elkaar), *Beaumont,* sterk uitgesleten (een driemaster, en in een schildhoofd een gaande leeuw).

Deze zerk is slechts in de linkerhelft door afbeiteling van de meubels op de schilden beschadigd, terwijl de rechts aangebrachte kwartieren, benevens het linker [2] deel van den vogel, ongeschonden zijn gebleven. De toestand, waarin de zerk verkeert, wijst daardoor ontwijfelbaar uit, dat de steen slechts voor de helft zichtbaar was, toen zijne schilden werden beschadigd, en dat men zich over het onzichtbare deel niet heeft bekommerd.

Geheel onttrokken aan het oog is echter een nevengelegen, thans aan het licht gebrachte zerk geweest. Zij dagteekent uit het einde der 16e of begin der 17e eeuw. In sterke mate afgesleten, is het opschrift niet dan met de uiterste moeite te lezen.

De alliantiewapens in het midden zijn echter duidelijk te onderkennen: links, het manlijk wapen: een dwarsbalk, beladen met een visch, in den schildvoet een terrasgrond, waaruit een in drieën vertakte achter den balk oprijzende gebladerde boom; rechts, gevierendeeld, le kwartier, twee opstaande van elkaar afgewende visschen, 2e kwartier, geruit, 3e kwartier, gedeeld en ingehoekt, 4e kwartier, drie leeuwenkoppen in profiel, gepl. 2 en 1.

Boven deze mij onbekende wapens staat een schuingeplaatste helm met vlucht, waartusschen de vertakte boom.

---

1) Zie daarvoor **mijn** artikel **in De** Nederlandsche Heraut; jaarg. II, **1885,** blz. **244.**

2) heraldisch.

Helm en schilden zijn omvangen door dekkleeden. Overeenkomstig de smakelooze gewoonte der toenmalige tijden, is het geheel omringd door attributen van den dood: doodshoofden, beenderen en zandloopers.

Nu doet zich het merkwaardige geval voor, dat deze zerk het navolgende opschrift te lezen geeft:

Hier leyt #begraven Willem
Stoop Dircxz in syn leven
Hoochheemrae(d) van Schie
(land) Kerckmr en Borghemr
deser stede ende sterff
De XVII January XVCXCVIII

en verder, onder de alllantiewapens:

. . . . . Jansdochter
ende sterff
Januarius MVICXIII

Uit de door Matthijs Balen, in zijne Beschrijving van Dordrecht, in 1677 gepubliceerde genealogie van het geslacht *Stoop,* hetwelk tot wapen voerde een rooden dwarsbalk, beladen met drie gouden stoopen, boven vergezeld van een gouden zwijnskop, blijkt, dat het echtpaar, welks gebeente onder de zerk begraven lag, inderdaad behoord had tot hetzelfde geslacht. De grootvader van genoemden *Willem Stoop Dircksz* was *Willem Stoop Adriaansz,* burgemeester, schepen en veertig van Dordrecht. Deze en diens echtgenoote *Adriana van Roon Gerritsdr.* vindt men afgebeeld, met hunne 19 kinderen, op het aan J. v. Schoor1 toegeschreven altaarstuk [3]) van ongeveer 1520. Als wapen van den man, staat het evenbeschrevene afgebeeld: als dat van de vrouw: in goud een zwarte raaf.

Willem Dircksz Stoop, op de grafzerk genoemd, had in de jaren 1572 en 1573 zitting in den raad van Dordrecht. Ook was hij aldaar burgemeester in de jaren 1577, 1580, 1581, 1584 en 1585. Dat hij, gelijk bij Balen te lezen staat, tevens schepen zou zijn geweest, strookt niet met de elders medegedeelde lijsten, bevattende de namen dier ambtsdragers.

Tweemalen trad hij in den echt. De eerste maal met *Cornelia de Wift, Fransdr.,* die 20 October 1570 op 28-jarigen leeftijd overleed. Van dit huwelijk wordt in het opschrift niet gerept. Deze jong gestorven vrouw kan in den grafkelder van haar ouders begraven zijn.

De naam zijner tweede echtgenoote, *Hillegont Jansdr.,* was aan Balen niet bekend. Wel wist hij, dat meergenoemde *Stoop* een tweede huwelijk gesloten had. Door het boek der kerkrekeningen te raadplegen, zou hij de data van overlijden van het echtpaar zijn te weten gekomen, welke bij onderzoek gebleken zijn overeen te stemmen met de opgaven op de zerk. Deze was vermoedelijk reeds in Balen's tijd overtimmerd.

Uit het tweede huwelijk werd hem een dochter *Katharina* geboren, die 28 Juli 1579 in de Groote Kerk werd gedoopt [4]). Omtrent dit kind is verder niets bekend.

De wijze, waarop het opschrift op de zerk is gesteld, doet veronderstellen, dat de steen werd aangebracht na het overlijden van den man. Is dit het geval geweest, dan zijn de alliantiewapens vermoedelijk door toedoen zijner vrouw op de zerk gebeiteld. Doch op wiens last zulks ook moge zijn geschied, de vraag dringt naar voren, welke omstandigheid geleid heeft tot het voeren van een wapen, hetwelk geheel afwijkt van dat zijner in Dordrecht gevestigde en *in* aanzien verkeerende familie.

[3]) In handen van de familie *Stoop* te Dordrecht.
[4]) Boek der Kerkrekeningen.

Bevreemding wekt het, dat de familienaam dier tweede vrouw in het duister bleef gehuld, en dat Balen, die 64 jaren na haar dood de genealogie van hare aangehuwde familie publiceerde, niets omtrent haar kon te weten komen. Te oordeelen naar haar wapen, mag worden aangenomen, dat zij niet van gering komaf is geweest.

In de toenmalige tijden werd menigmaal op zonderling willekeurige wijze gehandeld, met het voeren van namen en wapens. Men eigende zich even gemakkelijk den naam als het wapen van een ander geslacht toe, wel te verstaan, wanneer de beide daarbij betrokken geslachten door een huwelijk met elkaar verbonden waren. — Veelal geschiedde zulks om het uitsterven van een familie te voorkomen, maar ook en vooral, wanneer iemand, nog geen familienaam of wapen voerende, in dat gemis voorzag, door den naam en het wapen zijner moeder aan te nemen.

De familie *Stoop* geeft daarvan een merkwaardig voorbeeld. Op grond van de door den Heer W. A. van Rijn verzamelde en in jaargang 1929 van dit tijdschrift in kol. 59/60 verstrekte gegevens, nopens de afstamming van genoemd geslacht, is het alleszins waarschijnlijk, dat *Dirck Gerbrandsz.,* die in den aanvang der 16e eeuw huwde met *Maria Stoop Willemsdr.,* de stamvader is geweest van het huidige geslacht van dien naam. Daar *Dirck Gerbrandsz.* geen geslachtsnaam voerde, en vermoedelijk evenmin een wapen, zullen zijne kinderen waarschijnlijk den naam en het wapen hunner moeder hebben aangenomen. In 1543 of het volgende jaar compareerde zijne vrouw als weduwe [5]). Hare ouders waren toen reeds lang overleden. Zij hebben mitsdien van den naamsovergang geen kennis kunnen dragen.

Matthijs Balen verhaalt ons ook nog, dat bij de familie *Stoop* de herinnering voortleefde aan een verwantschap uit oude tijden aan een in de omstreken van Leiden gevestigd geslacht van denzelfden naam, hetwelk een huizinge, *Stoop* of *Stoopenburg* genaamd, onder Hazerswoude bezat.

Zeer waarschijnlijk zal dit Huis met bijbehoorende gronden in eigendom zijn bezeten geweest door dezelfde familie, waarvan, in het begin der 16e eeuw, leden zitting hadden in de regeering van Leiden. Dat verwantschap tusschen deze en de Dordtsche Stoopen zou hebben bestaan, is niet onaannemelijk, gelet op het feit, dat in beide geslachten dezelfde voornamen meermalen voorkomen, en in het wapen van een der Leidsche *Stoopen* dezelfde figuren en kleuren worden aangetroffen, als door die te Dordrecht gevoerd.

Zoo had, blijkens de door v. Ryckhuysen uitgegeven wapenkaart der veertigen van Leiden, *Jan Stoop Kerstantsz.,* overl. 28 Januari 1519, tot wapen drie gouden stoopen, 2 en 1, op een rood veld.

Dezelfde kaart vertoont ook het wapen van *Jan Kerstantsz.* A° 1502, en van *Willem Jan Kerstantsz.* A° 1504, nl. in blauw drie gouden met twee banden versierde omgekeerde kommetjes, 2 en 1, met tusschen de twee bovenste figuren een zilveren ruit, benevens een zilveren hartschild, met een zwarten klimmenden leeuw.

Willem Stoop Symonsz, A° 1511, voerde in rood veld, boven, een halven klimmenden leeuw van zilver, onder, een gouden stoop.

Bovengenoemde *Willem Jan Kerstantsz. Stoop,* die ook schepen te Leiden was, en kinderloos overleed in 1518, was gehuwd met *Margaretha van der Does.* Hem en zijne vrouw, benevens zijn twee schoonzusters en beide zwagers *Jan van Lockhorsf* en *Jacob Heerman van Oegstgeest,* vindt men af-

[5]) Zie aangehaald artikel van den Heer van Rijn.

gebeeld op de aan Cornelis Engebrechtsz toegeschreven beschildering van de luiken [6]) van een vermist altaarstuk uit ongeveer 1520. Over deze luiken handelt een interessant artikel van de hand van Mr. dr. J. C. Overvoorde in het Bulletin van den Oudheidk. Bond, 2e serie, 4e jaarg., 1911.

Willem Stoop voert op het linker luik hetzelfde wapen, dat hem op de wapenkaart wordt toegekend, maar met weglating van de ruit en het hartschild, en zonder de randen om de kommetjes.

Het vorenstaande moge als voorbeeld dienen van de betrekkelijk geringe waarde, welke in de toenmalige tijden door de burgerregenten aan de keuze of het richtig voeren van een wapen werd gehecht. In die keuze waren zij dan ook volmaakt vrij. Wel gold het voeren van een en hetzelfde wapen in hetzelfde geslacht als regel; maar het aanbrengen van wijzigingen in dat wapen, of zelfs het voeren van een geheel ander wapen, kwam niet zoo heel zelden voor. In de 17e eeuw is dat anders geworden.

Dat *Willem Stoop Dircksz.* te Dordrecht een ander wapen, dan dat zijner daar ter plaatse gevestigde familie gevoerd heeft, behoort alzoo op zich zelf geen groote verwondering te wekken.

Wat echter wel zeer de aandacht blijft trekken, is het gemis van elke bijzonderheid omtrent zijn tweede huwelijk en zijn levensavond. Hij was een man van aanzien en gezag geweest: had als burgemeester blijkbaar geen onbeduidende rol vervuld: voor dit ambt had hij getoond de noodige bekwaamheid en geschiktheid te bezitten. Stellig zou hij in 1586 in gemeld ambt zijn 'herkozen, ware het niet, dat hij zich, om aan die herbenoeming te ontkomen, had doen „ontpoorteren" [7]).

Ik twijfel er niet aan, dat deze daad van zeer schadelijken invloed op zijne positie in zijne woonplaats is geweest. Door zich te onttrekken aan zijn burgerplicht, leed zijn aanzien geen geringe schade, en geraakte hij hoogstwaarschijnlijk ook in onmin met zijne familie. De veronderstelling acht ik niet gewaagd, dat hij het daarom geraden 'heeft geacht, zijne geboorteplaats metterwoon te verlaten.

Het breken met zijne familie leidde hem ook tot het breken met hare traditie. Zijn wapen verwisselde hij tegen een van geheel nieuwe samenstelling.

Aldus laat zich het geheel onbekende wapen op zijn grafzerk verklaren, welk wapen in geenerlei opzicht verwantschap vertoont met eenig ander wapen, door min of meer verwijderde bloedverwanten in de opgaande lijn gevoerd.

Aangaande de omstandigheden, welke van invloed kunnen zijn geweest bij de samenstelling van het door hem aangenomen wapen, valt het moeilijk zich aan gissingen te wagen. Mij ontbreekt daartoe elk gegeven.

Het Oost-Friesche en later ook Nederlandsche geslacht

Oncken, resp. Wesselius (Oncken),

door L. BRUIN GRUPSTRA en H. WESSELIUS.

Bronnen.

Archief der Gereformeerde Gemeente te Leer in Oost-Friesland.

Archief der Luthersche Gemeente te Aurich. O.-Fr.

Leerer Contracten Protocollen in het Staatsarchief te Aurich.

6) Eigendom van graaf van Limburg Stirum te Noordwijk.
7) Bâlen, 11, blz. 1245.

Norder Contr. Prot. in het Staatsarchief te Aurich.

Protocollen van het vroegere Appelationsgericht te Aurich.

Protoc. v. h. Gräflich. Hoffgericht te Aurich.

Emder Contr. Prot.

Reichskammergerichts Akten. St. Arch. te Aurich.

Capita1 Schatzungsregister van het Ambt. Leerorth. S. Arch. Aurich.

Burgerboeken van de stad Aurich.

Album Academiae Helmstadiensis.

Wesselius Oncken. Historie en Beschrijving van het Vlek Leer (Afschrift van Möhlmann in het bezit van het Museum für Bildende Kunst und Vaterländische Altertümer te Emden).

Aufzeichnungen aus der Nachlass des Barons Rengers van Naerssen, bez. aus der Familie von Rheden Bollinghausen.

Jahrbuch der Gesellschaft f. B.K. und Vaterl. Altertümer te Emden.

Möhlmanns Stammtafeln einiger Ostfriesische und Westfälische Geslechter.

Houtrouw. Ost Friesland.

Genera1 Vicariats Archief te Münster.

Kerkelijke Registers van Manslagt in Oost-Fr.

Kerkelijke registers van Grootebroek, Haarlem, Wijk aan Zee, Groningen en Amsterdam.

Handschriftliche Collectanien van Möhlmann.

Brenneysen. Ost Friesische Geschichte und Landesverfassung.

In het Algemeen Ned. Familieblad, jaarg. 1901, zijn twee fragment genealogieën van het geslacht *Wesselius* verschenen met een wapenbeschrijving. Hier moet opgemerkt worden dat slechts het 2e fragment betrekking heeft op het hier behandelde geslacht *Wesselius Oncken,* resp. *Oncken.*

Het eerste fragment en ook het in het tweede fragment beschreven wapen heeft betrekking op een Friesche (Leeuwardensche) predikanten familie *Wesselius,* waarvan de bakermat ook Oost-Friesch is,

Tusschen beide geslachten bestaat geen enkel verband!

W a p e n (gevonden op zegels van 1593, 1612 en 1644) [1]): Een boomstronk met afgehouwen takken, rechts vergezeld van een uit den schildrand komende halven boomstronk. eveneens met afgehouwen takken, links van een leeuw. Kleuren niet te identificeeren. Aanziende, geopende en getraliede Helm. Helmteeken: Boomstronk met afgehouwen takken.

De tot op heden vast te stellen oudste stamvader van het geslacht is:

1. *Ulfert tho Marke,* geb. omstreeks 1480. Hij komt in de Leerer Contr. Prot. herhaaldelijk als grondbezitter en getuige voor, o.a. in 1529, 1531 en 1532 [2]).

   Hij heeft minstens één broeder, daar volgens bovengenoemd protocol in 1532: *Ulfert tho Marke* „mit sinen broder son *Onken* dem ersamen Senken tho Borgen eine Renthe verkauft".

   Onder dit contract staat in een later handschrift: „deze penninge heeft *Onneke Ulferdes tho Bingum* weder an sich genomen".

1) S. Ar. An. *Ernestus Oncken* zegelt op een akte van 1592. Het blindzegel is van Dr. *Albertus Oncken.* Het komt voor op een „original special Volmacht in Sachen Garlichsche Erben Appelanten contra Crumminga Appelanten". Op de akte komen voor het zegel en de handteekening van Dr. *Albertus Oncken* als „ehevogt meiner hausfr." en het zegel enz. van *Arend ter Braecke van Ifgant* (Upgant), als „voermunder des Weilands Feicke Gadefs hintergealssen Soenlein". Lier in Ostfriesland 13 Juli 3616. (Zie stamtafel ter Braecke-Gerlacius). Van 1644 dateeren de zegels van Dr. *Friedrich Arnold Oncken en zijn* zuster *Catharina Oncken.*

2) 8. Ar. Au. Leerer contractenprotocollen, Deel 1. pp. 50, 135, 151.

Daar zijn broeders zoon *Onken* (tho Mark) in 1532 meerderjarig blijkt te zijn, kunnen wij den geboortedatum van *Ulfert tho Marke* op omstreeks 1480 schatten.

Een zoon was dus blijkbaar:

11. *Onneke Ulferdes tho Bingum,* geb. omstreeks 1510.

Volgens de Leerer Contr. Prot. treedt hij op in akten van geldleeningen en wel in 1576, 1578 en 1583. Uit de laatste akte blijkt dat hij grond bezit en verpacht te Rorichem bij Oldersum [3]), nl. „een Erve Landes to Rorchum liggende dewelken nu tor tid Wilke Bartolden mit siner moeder gebruketh".

Anno 1578, 31 may, verkoopt hij, „als in stadt und van wegen siner moederlose kinderen, *Erth, Syweth, Onneke* und *Poping,* to behoeff h en n und sinen allinge (al zijnen) kinder nutz". . . aan den ersamen Dedden Mansen tho Bollinghusen [4])... eine venne landes van tein grasen groth, belegen to der N i e u b o r c h an den dick".

In een akte van 1579 betreffende de betaling van dezen verkoop wordt de ligging van het stuk grond nogmaals aangeduid als.. . „dat se samplich Dedden Mansen und Ocken sinen eheligen huesfrauwe diese tein grasen landt to der Borch..."

Ook deze grond was verpacht daar deze: „ermals bij Johan Gouweloos sine stede is gebrucketh geworden".

Behalve de in het contract genoemde 4 zonen heeft *Onneke Ulferdes tho Bingum nog een* 5e zoon, *Paul* genaamd.

Deze *Paul Oncken* procedeert tegen genoemden Dedde Mansen in 1593 over dezen, volgens hem, onwettigen verkoop [5]).

In de desbetreffende akte in de Protocollen van het Appelationsgericht te Aurich vinden wij aangeteekend: Lunae 24 Septembris 1593: *Pawel Onconis* contra Dedde Mansen. Paul Oncken beklaagt zich dat door „clegers vattern und vier Bruder" land verkocht is welke „clegers mutterliche landen wheren". Dedde Mansen beweert echter dat Paul door zijn Vader daarvoor schadeloos is gesteld doordat deze aan zijn kinderen „acht grass in Abrahams herth" schonk.

Kinderen:

1. *Paul,* volgt III.
2. *Ehrt* of *Ernestus,* volgt IIIbis.
3. *Syweth Oncken.*
4. *Poping Oncken.*
5. *Onneke Oncken,* ongetwijfeld identiek met *Onneke Oncken* in ter Borg, dien wij in het schattingsregister van 1615 voor den 100en penning met *f* 100 vinden aangeslagen.

Wij weten niet zeker of de kinderen in de juiste volgorde staan; alleen is bekend dat Onneken de jongste zoon is.

[3]) S. Ar. Au. Leerer Contr. Pr. Deel I. 165. Rorchum is het tegenwoordige Rorichem a.d. Eems, Nieuborch het tegenwoordige ter Borg, zooals het, in de volgende akte, ook reeds genoemd wordt.

[4]) S. Ar. Au. Leerer Contr. Pr. Deel I. 188. Houtrouw schrijft in Ost-Friesland: „Bollinghusen (b. Leer) jetzt ein adliches Gut, war es ehedem bauerpflichtig. *Dedde Mansen,* besitzer desselben, überliesz 1614 ein ihm zugehorendes stück Land von 14 Gras in Altbunder polder an das Gräfliche Haus welches dafür Bollinghausen zu einem ritterfreien Gut mit Freiheite wie andere adlichen Güter machte". (Deel I. 128). Door huwelijk kwam het goed aan de familie von Rhede, waaruit het geslacht *von Rhede Bollinghausen* stamt. *Onneke Ulferdes tho Bingum* teekent in de protocollen met eigen hand.

[5]) Protocollen van het Appelationsgericht te Aurich.

Dit blijkt uit de akte van 1579, waarin de desbetreffende zinsnede luidt... „orkundt *Onneken* selvest sampt synen jungesten soen ock *Onneke* genanth"...

III. *Paul Oncken,* geb. omstreeks 1560, huwt omstreeks 1580-'82 *Theda Harringa,* dochter van *Habbo Folxtet Harringa en N. Aldringa von Nesse,* dochter van den Drost *Meiner Aldringa van Nesse* [6]).

Het bestaan van dit huwelijk blijkt uit verschillende akten, betreffende processen door de dochter van dit echtpaar, *Siewer* genaamd, voor het Reichskammergericht te Wetzlar gevoerd. Een dezer processen gaat contra de erven van den Drost *Wilhelm Loringa* [7]) en betreft een bruidschat welke indertijd niet aan de Moeder van eischeres, *Theda Harringa, zou* zijn uitgekeerd. In 1655 wordt echter, na jarenlang procedeeren, een overeenkomst getroffen. Een ander proces gaat contra den voogd over de minderjarige kinderen van *Foppet Harringa* welke laatste onder meerderen met haar Moeder *Theda Harringa,* erfgename was van haar zuster *Meuwer Harringa,* weduwe van den Drost *Wilhelm Loringa.* In deze processen treedt voor *Siewer* als „Anwalt" op Dr. *Otto Oncken* (zie IVbis). In het geslachtsregister der Familie *Harringa van Hatzum,* in het bezit van de Familie von Wicht [8]), staat bij Theda vermeld: „*Theda Harringa* alias (I.e. nupta) *Onnecken,* Auricae habitans, citatur in Directorio examinis testium in causa Hectoris Friderichs (von Wicht) contra Civitatem Emdae, Anno 1611. Dit proces liep bij het Hoffgericht te Aurich. *Paul Oncken* woonde dus in 1611 te Aurich. Uit de processtukken weten wij met zekerheid dat er behalve de dochter *Siewer* nog een zoon *Poppe* was.

Kinderen:

1. *Siewer Oncken,* gehuwd met *Hans Ackermann.*
2. *Poppe Oncken.*
3? *Paul Oncken,* Dr. Utr. Jur. [9]).
4? *Meiner Oncken* [9]).

Hierbij een fragment over de Harringa's, ontleend aan Möhlmann. S. Taf. (Zie hieronder kol. 299-300).

IIIbis. *Ernestus Oncken,* geb. omstreeks 1560, studeert te Helmstadt [10]) in 1576. Hij huwt omstreeks 1582 te Munster *Elsa Wreden,* geb. te Münster. Hij is in 1590 Procurator aan het Hoffgericht te Aurich. Voordien treedt hij te Aurich als Kayserlich Geimmatriculeerd Notaris op. Een zegel, waarop het helmteeken van zijn familiewapen voorkomt (Boomstomp) werd gevonden op een akte van 1592. Hij wordt in verschillende akten aangeduid als *„der Erbare* [10a]) *und Wohlgelärten Ernestus Onconis".*

[6]) Zie o.a. de Ned. Leeuw. No. 3, 1938.

[7]) Zie Stamtafel Loringa.

[8]) Mededeeling van Pfarrer von Wicht te Berlijn.

[9]) Een Dr. *Paul Oncken* komt voor in de burgerboeken van Aurich, waaruit ook blijkt dat hij in 1637 naar Emden verhuist. De overeenkomst van doopnaam en woonplaats wettigen de veronderstelling dat deze Dr. *Paul Oncken* een zoon van *Paul Oncken* en *Theda Harringa* was. Ook *Meinerd Oncken,* dien wij in 1608 als burger te Emden vinden ingeschreven (Emder Jahrbuch 1875, pag. 30) is vermoedelijk eveneens een zoon van dit echtpaar. Blijkbaar is hij vernoemd naar zijn Grootvader *Meinerd Aldringa van Nesse.*

[10]) Album Academiae Helmstadiensis.

[10a]) Volgens Tiaden, Das Gelehrte Ost Friesland, Aurich 1785, p. 104, e.a. was dit in Oost-Friesland destijds de betiteling voor een „Gut-Mann oder Edelmann".

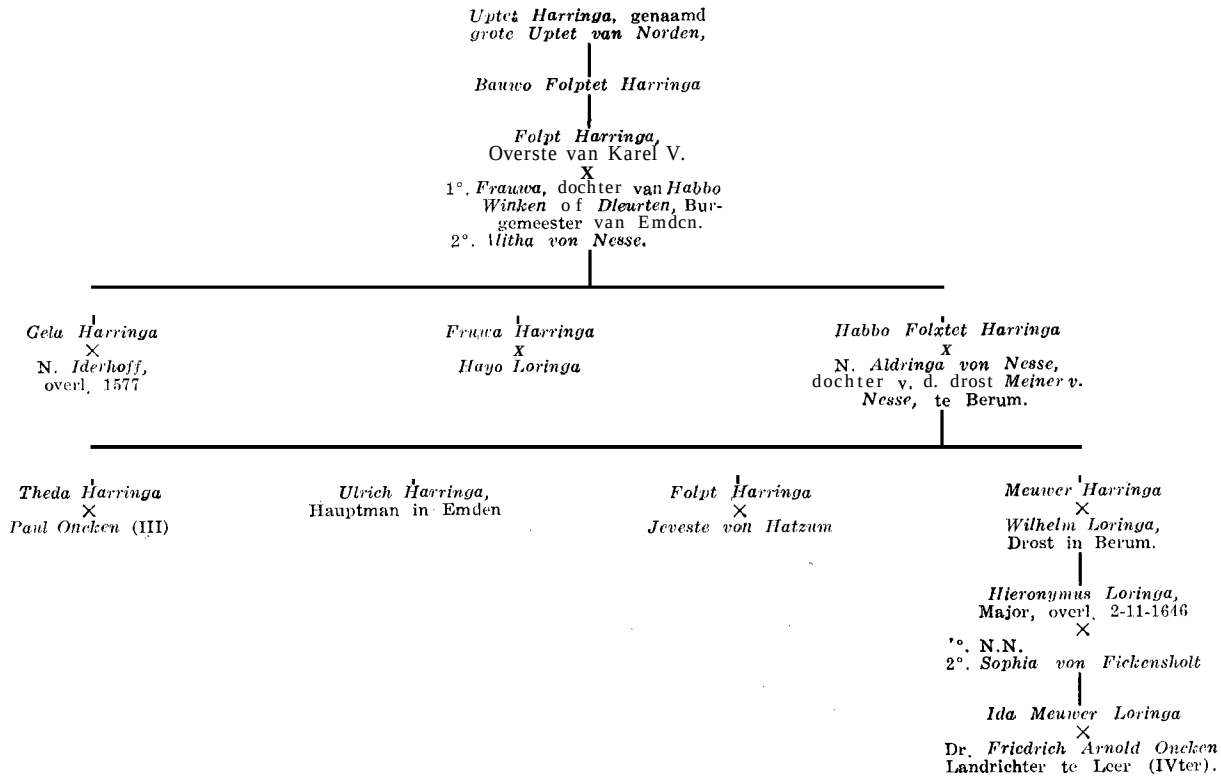

Daar hij in 1576 studeert, moet hij omstreeks 1560 geboren zijn, Voor het een of ander doel produceert hij een akte, waarin in 1592 geconstateerd wordt, dat hij „voor ethliche jaren" te Munster met *Elsa Wreden* in het huwelijk is getreden [11]). In 1597 maakt hij zijn testament, waarin de namen van 3 zoons en een dochter genoemd worden [12]). Hij moet omstreeks 1582 gehuwd zijn en heeft, evenals zijn Vader, een zoon *Onneke* genaamd. Ernestus en Paul hebben beiden een dochter genaamd *Siewer*.

In, zijn testament benoemt hij zijn kinderen tot H a e r e d e s en Erfgenamen van zijn bezittingen. Deze bestaan uit het navolgende:

. . . .„eine Heerdt landes vijf en zestig grasen groott sinde Erf f 1 an d t t mit huis und grundtt tho der Ni e u b o r c h boeven Qldersumb in Ortmer Jurisdiction belegen, mit noch veer andere werven oek ter Borch belegen, darentboven nog drotichshalf grasen landes tho F o l e k u n d e r B o r c h E r f f l a n d e" [13]). A l l e s u i t b r o e d e r 1 i j k e [14]) erfdeeling verkregen.

Mogelijk is de Folekunder Borg het stamhuis van het geslacht geweest.

Hij vermaakt verder een som geld aan de armen te Bingum en Munster, blijkbaar de respectievelijke geboorteplaatsen van *Ernestus* en zijn vrouw *Elsa*. Dit en het feit dat ook *Onneke Ulferdes tho Bingum* grond gelegen tho der Nieuborch had, bevestigen onder meer de afstamming uit *Onneke Ulferdes tho Bingum*.

Kinderen:

1. *Siewer Oncken.*
2. *Ernest Oncken,* deze laat in 1623 te Aurich een doch-, ter *Maria* doopen.
3. *Albertus,* volgt IV.
4. *Oncken (Otto),* volgt IVbis.

IV. Dr. *Albertus Oncken,* J. U. Dr., geb. omstreeks 1585. Procurator aan het Grafelijk Oost-Friesche Hoffgericht te Aurich. Van 1612 tot 1618 Landrichter te Leer. Huwt te Aurich 1612 *Cafharina Gerlachs* of *Gerlacius*. D e trouwakte luidt [15]):

„Der Ernveste und hochgelärter Herr *Albrecht Onken* beider rechten Doctor und Advocat an einen Sodan die Erhenv: und viel tugentreiche Jungfrouwe *Cathrina,* weilandt dess auch Erenv: und wolgeachten *Feicken Garls* und *Gesen zum broik* Eheleuten Eheleibliche dochter.. ." De naam der vrouw en haar ouders zijn in de akte wel heel erg verschreven.

De juiste namen vinden wij in een artikel van Johannes Holtzmann over het uitgestorven geslacht *ter Bracke* in het Jahrbuch der Gesell. f. Bildende Kunst te Emden 1878. Een tweede belangrijke genealogie vinden wij in „die Aufzeichnungen aus der Familie *von Rheden-Bol-Zinghausen* [16]).

---

11) Leerer Contr. Prot. 1696. in margine staat bij de akte aangeteekend: „der Ernveste und Erfarener *Ernesto Oniconis* und s e i n e r huisfraue *Elsen* ehelich zusammen gebunden, vor etliche jahren, zu Münster. De eigenlijke akte, waarin dit huwelijk wordt vastgesteld, is van 1598.

12) Leerer Contr. Prot. Deel II.

13) Zie over deze begrippen o.a. het artikel van Dr. J. Ph. de Monté verLoren in de Ned. Leeuw van 1 Mei 1933, pag. 174, 175, 176.

14) Er waren dus geen zusters, hetgeen klopt met de 5 zonen van *Onneke Ulferdes tho Bingum.*

15) Arch. der Luthersche gemeente te Aurich.

16) Aufzeichnungen aus der F a m i l i e von Rheden Bollinghausen, aus dem Nachlass des Barons Rengers von Naerssen. De titel van deze stamreeks luidt: „de nakomelinge van Haytetus capitein in Uterstewehr en Tnetke van Jenlet als oock van Otto van Diepholt en Anna Hajunga daaronder meer begrepen, en meer voornaem adclicke Familien uit oude papieren, genealogieën gedruckt en ongedruckte narichten tesaemen g e b r a c h t en in order gestelt als volgt".

De gegevens van het artikel van Holtzmann zijn opgesteld „unter Benutzung alter Aufzeichnungen d e s 1767 verstorben Gossel Rudolf van

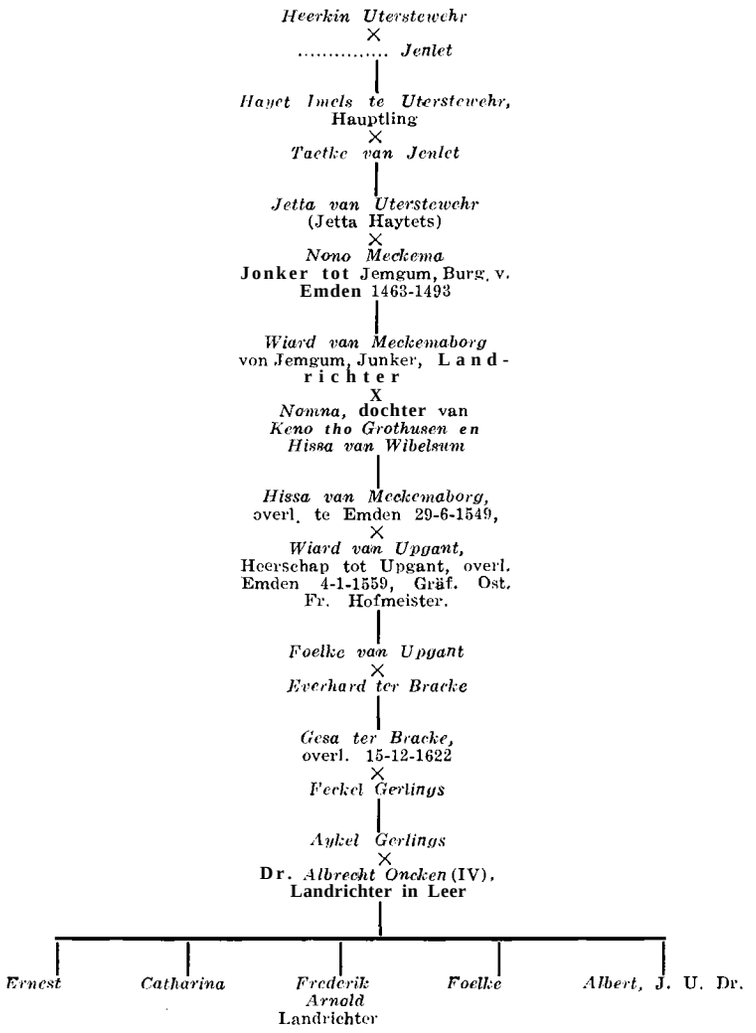

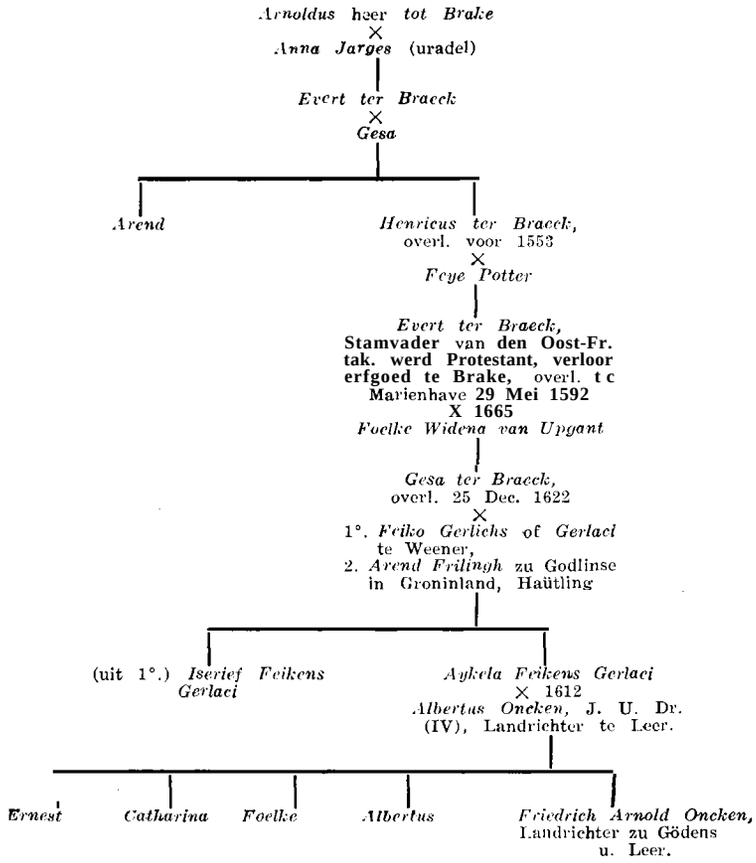

Beide genealogieën volgen hieronder.

Wij vinden in beide stamtafels tevens de namen der kinderen.

Van *Dr. Albertus Oncken is* een wapen op een blindzegel van 1610 gevonden.

Kinderen:

1. *Ernestus,* volgt V.
2. *Catharina Oncken,* huwt Oberst *Ludwig* Nicolai *Cater.*
3. *Foelke* of *Folita Oncken.*
4. *Albertus Oncken.*
5. *Friedrich Arnold,* volgt Vbis.

V. *Ernestus Oncken,* geb. *1613.* Kapitein (Oberst). Huwt N.N. Hij is in 1664 overleden [17]).

Kinderen:

1. *Sybilla Christina Oncken,* huwt in 1667 *Ludovicus Bettingh,* zoon van *Onno Gerds Bettingh,* Secretaris der Stenden van Oost-Friesland, en Jonkvrouwe *Annetje von Drötelingen.*
2. *Albertus Oncken.*
3. *Rudolf Oncken.*

Vbis. Dr. *Friedrich Arnold Oncken,* geb. omstreeks 1620, Licenciaat en Landrichter te Leer. Huwt te Norden *Meuwer Ida Loringa,* dochter van den Majoor *Hieronymus Loringa.*

Dr. *Friedrich Arnold Oncken is,* met zijn broeder *Ernest,* in 1664 gegoed te Kirchborgum. Dit in verband met zijn afstamming uit *Onneke Ulferdes tho Bingum.* Uit het Emder Contr. Prot. van 1655-1662 blijkt dat „de Edele und Hochgelehrten Herrn Dr. *Friedrich Arnolt Oncken* beide rechten doktor benebens deser geliebte ehehausfrauwe *Meuwer Ida Loringa* vor sich und hierzu special bevolmachtigt des Ehrenveste und manhaften Hauptman *Ludwig Cater* und dessen liebe frauw *Catharina Oncken* " een huis aan de Neue Markt te Emden verkoopen.

Dit huis erfden zij naar alle waarschijnlijkheid van zijn Moeder, die wij als weduwe van *Albertus Oncken* in 1638 als inwoonster van Emden vermeld vinden.

Kinderen:

1. *Allegunda Helia Oncken,* gedoopt te Leer 2 Aug. 1656.
2. *Wilhelm Ernestus Oncken,* gedoopt te Leer 5 Oct. 1660.
3. *Anna Catharina Oncken,* gedoopt te Leer 29 Juli 1656.

Wingene u. des Pastors Wessel Emmius (1654 verstorben Sohn von Ubbo Emmius und Gemahl einer von Wingene) und des Emder Bürgemeisters Johann von Laher, sowie zahlreiche urkundliche Papiere im Besitz der Familie Kempe zu Grothusen. Een verzameling geschilderde portretten van leden der familie ter Braecke is in het bezit van de fam. Kempe te Grothusen, die van de ter Braecke's afstamt. Enno van Diepholt teekent „Enno von Diefholt zur Midlum Haüptling". (Hoffgerichts Prot. 1627, 24 Jan.).

17) Dat de in de Leerer Contr. Prot. optredende Kapitein *Ernestus Oncken* identiek is met den zoon *Ernestus* van Dr. *Albertus Oncken* blijkt uit een akte van 1668, waarin zijn broeder Dr. *Frederik Arnold Oncken,* optredende voor zich zelf en de kinderen *Albertus* en *Rudolf* van wijlen zijn broeder Kapitein *Ernestus Oncken,* over Dr. *Albertus* spreekt als „wijlen zijn Vader".

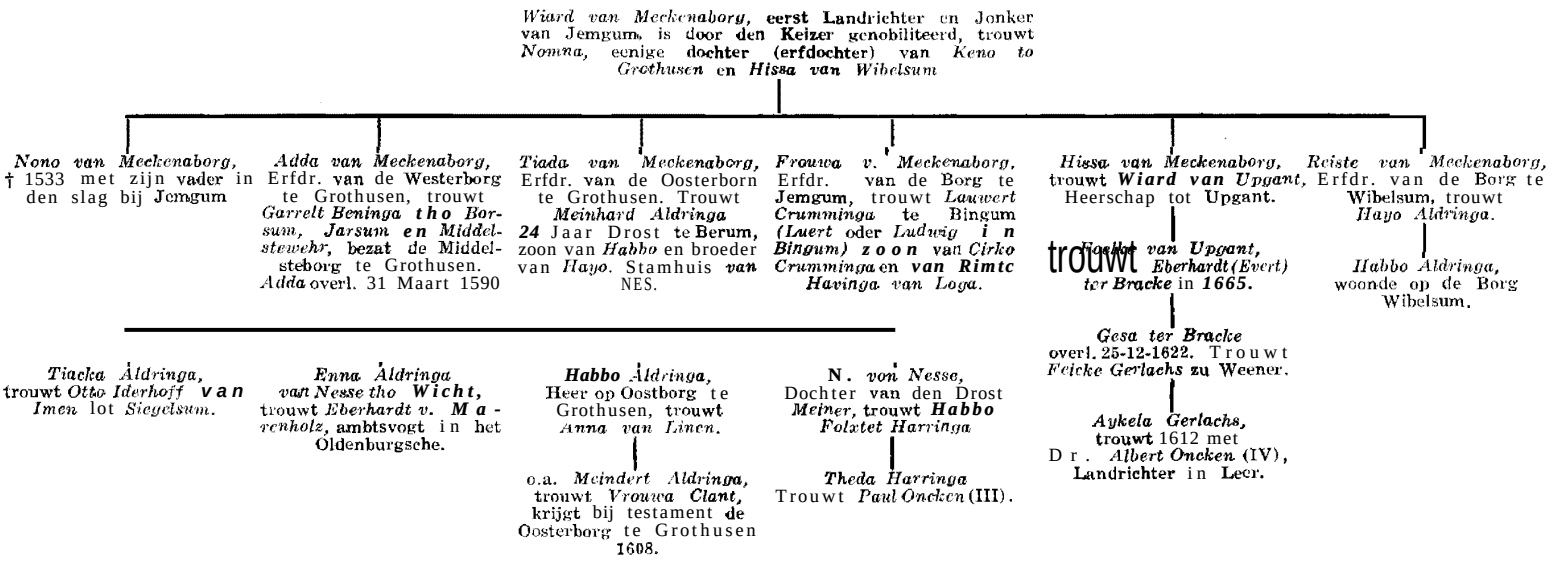

4. ***Ludovicus*** *Arnoldus Oncken,* gedoopt te Leer 29 Juli 1666.
5. ***Magdalena Dorafhea*** *Oncken,* gedoopt te Leer 7 Aug. 1668.
6. *Sybilla* ***Chrisfina*** *Oncken,* gedoopt te Leer 19 Febr. 1671.

Hierbij geven wij een verkorte stamtafel, ontleend aan Möhlmans Handschriftliche Collectanien, welke in het bezit zijn van den Studienrath Ufke Cremer te Norden.

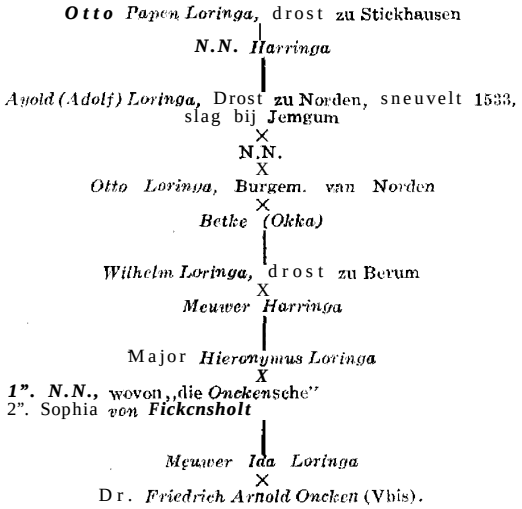

IVbis. Dr. Otto *(Oncken) Oncken.* J. U. Dr., geb. omstreeks 1586. Procurator bij het Grafelijk Oost-Friesche Hoffgericht te Aurich. Hij huwt 11 Sept. 1619 ***Anna Wittkopff,*** dochter van *Wesselius Wittkopff.* Drost in Freckenhorst in Westfalen en *Clara.* ***N.N.*** [18]).

De trouwakte luidt als volgt:

„... Der Ernveste und Wolgelärter *Otto Oncken,* Iudicij provincialis Procuratoris unt die Erbar und tugentsame Jun (g) fer ***Anna Witfekoppes*** des weilandt crnvesten und achtbare ***Wesselii Wiffkopfs*** abgestandenen amptmans zu Frechenhorst eheliche tochter den 16 Septem. inscb. den 26 copulirt.

[18]) General Vicariats Archief te Münster. Uit een akte van 29 Sept. 1591 blijkt dat de naam der vrouw *Clara* is. Door *Wesselius Wittkopff* is de doopnaam *Wesselius* in de familie gekomen.

Dat Dr. ***Alberfus*** *Oncken* (IV) en Dr. *Otto Oncken* (IVbis) broeders zijn, blijkt uit een Hoffgerichtsprotocol van 1624, hetwelk betreft een rechtszaak tusschen ***Enno fer Braecke*** en ***Enno van Diepholf.*** Tusschen de Akten is een afschrift geregistreerd van een brief ged. 17 Januari 1627 door ***Enno*** ter *Bracke* van Grothusen gericht aan zijn Neef Dr. ***Albrechf*** *Oncken,* luidende in aanhef: „Lieber Schwager" (Schwager heeft hier de duitsche beteekenis voor familielid). ***Enno ter*** *Bracke* verzoekt dan aan Dr. *Albertus Oncken* een Obligatio te zenden aan „Ihr Lieben Brueder". Daaronder staat aangeteekend: „te zenden aan Gewalt Dr. ***Offoni*** *Oncken"!* Het ligt voor de hand aan te nemen dat Dr. ***Alberfus*** *Oncken* identiek is met ***Alberfus,*** den zoon van ***Ernesfus*** *Oncken.*

Behalve dat ***Ernesfus*** en ***Alberfus*** hetzelfde wapen voeren geeft Dr. ***Alberfus*** zijn oudsten zoon den naam ***Ernesf.*** Verder treden ***Ernesfus*** *Oncken,* ***Alberfus*** en *Otto* herhaaldelijk tesamen als rechtskundigen op. *Ernestus* laat zich in rechtszaken ook meerdere malen door ***Alberfus*** en (of) ***Offo*** vervangen.

Ernesfus heeft evenwel blijkens zijn testament geen zoon Otto genaamd, doch wel een zoon *Oncken.* Men moet dus aannemen dat *Oncken Oncken* zijn doopnaam verlatiniseerd heeft tot ***Offo.*** In de 16e eeuw en ook later hadden de gelatinieseerde namen meestal slechts de eerste letter met den doopnaam gemeen.

De hiervolgende stamtafel van het geslacht *Wittkopff* geeft een beeld van de beteekenis daarvan in de 17e eeuw.

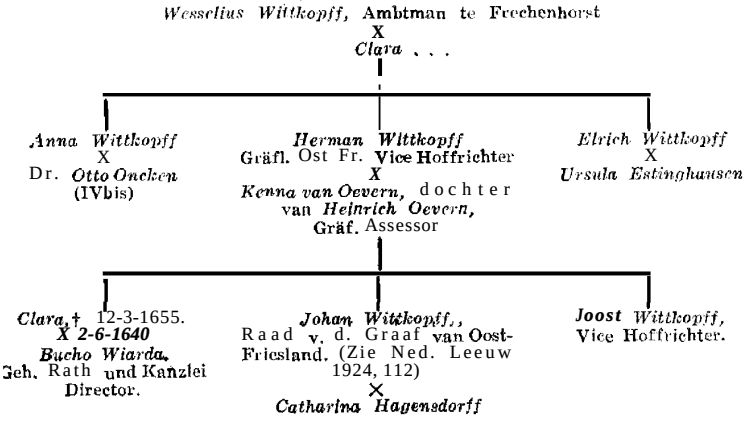

Met zekerheid zijn bekend de volgende kinderen:

1. *Wesselius*, volgt V.
2. *Otto Oncken*. Hij huwt, als geboren te Aurich, 20 Sept. 1654 te Leer met *Wopken Weiss(?) lost Kohlener* nagelaten Weduwe. Later op 25 Juli 1659 met *Martina Janse* uit Leer.

Kinderen uit het eerste huwelijk:

1. *Anneke* (vernoemd naar *Anna Wittkopff)*, ged. te Leer 15 Dec. 1655.

Uit het tweede huwelijk:

1. *Otto Oncken,* ged. te Leer 10 Juni 1660.
2. *Johannes Oncken,* ged. te Leer 1662. Deze *Johannes* huwde *Anna Haycke,* dochter van *Hayo Cirks,* Vogt van Wolthusen. Hij heeft een dochter *Wopke Oncken.*
3. *Enneke Oncken,* ged. te Leer 19 Juli 1663.

V. *Wesselius Oncken,* geb. te Aurich omstreeks 1660 [19]). Hij treedt vanaf 1647 te Leer als Procurator en Notaris op. Hij huwt December 1644 te Aurich met *Johanna Christina Eysing(a),* dochter van *Heindrich Eysing(a).* Daar de doopboeken van de Luthersche kerk te Aurich eerst in 1621 aanvangen, kon geen doopakte van *Wesselius Oncken* gevonden worden. Ongetwijfeld is hij echter een zoon van *Otto Oncken* en *Anna Wittkopff* en is hij vernoemd naar zijn Grootvader *Wesselius Wittkopff.* Dit blijkt tevens uit de doopakte van zijn oudste kind *Enniche,* waarin als ,,Gevattern" optreden:

,,Der Vice Hoffrichter *Jost Wittkopff* und Doktorin *Witfeld*" [20]). Bovendien krijgen vele, later te Leer geboren kinderen doopnamen uit de Wittkopff-familie. Een afdoende bevestiging vinden wij bij VIbis 4 (en door de namen *Otto en Ernest* der kinderen).

Kinderen:

1. *Enniche Oncken,* ged. in de Luthersche kerk te Aurich 20 Jan. 1646.
2. *Johannes,* Luthersch ged. te Logabirum, volgt VI. Gemakshalve behandelen wij hem met zijn afstammelingen na zijn jongeren broeder *Joost* (VIbis) en diens kinderen.
3. *Heindrich,* Gereformeerd ged. te Leer 6 Sept. 1650.
4. *Hermannus Oncken,* Geref. ged. te Leer 30 Jan. 1653.
5. *Bener Oncken,* Geref. ged. te Leer 30 Maart 1655.
6. *Annichie Oncken,* Geref. ged. te Leer 2 Maart 1656.
7. *Otto Bener Oncken,* Geref. ged. te Leer 12 Juni 1659.
8. *Ernest Oncken,* Geref. ged. te Leer 5 Oct. 1660.
9. loost, Geref. ged. te Leer 7 Dec. 1662, volgt VIbis.
10. *Elske Oncken,* Geref. ged. te Leer 9 Dec. 1665.

VIbis. *Joost Oncken,* geb. te Leer 7 Dec. 1662. Huwt te Leer 29 April 1687 *Margaretha Toben,* van Leer.

Kinderen:

1. *Christina Oncken,* ged. 5 Maart 1688 te Leer.
2. *Johanna Oncken,* ged. 16 Aug. 1694 te Leer.
3. *Wesselius Oncken,* ged. 9 Aug. 1695, overl. voor 1698.

19) De doopboeken van 1623 tot 1644 der Luthersche gemeente te Aurich ontbreken.

20) Dokter Witfeld is volgens Wiarda (Ost-Friesische Geschichte) in 1633 Eerste Burgemeester van Emden en Raadsheer van den Graaf van Oost Friesland. In de akte, onder 17 genoemd, treedt *Wesselius Oncken* te Leer als Notaris op!

4. *Ds. Wesselius Oncken,* ged. te Leer 27 Aug. 1698. studeert te Bremen en later ook te Leiden theologie. Hij werd 1725 beroepen naar Georgienwold, Predikant aldaar 1726, naar Loga 1735 en beroepen naar Leer 27 Febr. 1740. Hij werd later Kircheninspector.

Wesselius Oncken, ook wel bekend als *Wessel Onneken,* is een in Oost-Friesland zeer bekend historicus. Zijn, in handschrift, nagelaten ,,Beschrijving en Hystorie van het Vlek Leer" is in het bezit van de Gereformeerde Gemeente te Leer. Er bestaan enkele afschriften, waarvan het bekendste is hetwelk door den Oost-Frieschen Genealoog en Historicus Möhlmann in het begin der 19e eeuw gemaakt is. Het werk, dat geheel in de Nederlandsche taal geschreven is, wordt nog steeds door de 0. Friesche schrijvers aangehaald en om zijn juistheid der beschrijvingen geroemd. Ook in genealogisch opzicht is het werk van belang. Over zijn eigen geslacht deelt hij ook het een en ander mede. Onder het onderwerp predikanten, die te Leer gestaan hebben, komen wij daarover het volgende te weten:

,,De vieren dertigste in rang ben ik *Wesselius Oncken Lehranus.* Ik ben hier te Leer geboren d. 24 Augustus 1698 op Bartholomeusdag van middelmatige ouders uit het aloude geslachte der Onckens, die van tijd tot tijd bij het grafelijke en naderhant bij het vorstelijke Regeerhuis in een en andere bedieninqen gestaan hebben, waarvan ik. niets meer zeggen zal".

Ter andere plaatse zegt hij, ,,dat zijn Grootvader *Wesselius Oncken* in 1657 tot Advocatus Ecclesiae (van de Gereformeerde Kerk) aangenomen was (zie V).

Verder zegt hij, dat hij in de oorkonden der Ger. Gem. te Leer, in 1616, vermeld vindt ,,eenen *Albertus Oncken* Doctor, zijnde eene van mijne voorzaten, die ook een zitplaatze op den nieuwen priker gehad heeft" (de priker was een afgeschoten deel der galerij bestemd voor voorname personen).

De opmerking dat Dr. *Albertus Oncken* tot zijn ,,voorzaten" behoorde (hij was de broeder van zijn Overgrootvader Otto) bevestigt wederom zijn afstamming uit Dr. *Otto Oncken* (zie Vbis). Opmerking verdient het feit dat W.O. in dien tijd, en wel in 1745 reeds spreekt van ,,het aloude geslachte".

Hij sterft ongehuwd 8 Febr. 1772 te Oldersum bij Emden.

VI. *Johannes Oncken,* ged. omstreeks 1648 te Logabirum. Procurator en Kays. Immatr. Notaris te Leer. Van dezen *Johannes Oncken* is noch te Aurich noch te Leer een doopakte gevonden. De oorzaak daarvan is gelegen in het feit dat zijn Vader, *Wesselius Oncken,* in 1647 van Aurich naar Leer vertrok. Deze liet zijn eerste kind, *Enniche,* in 1646 te Aurich Luthersch doopen. Het na *Johannes* volgende kind evenwel te Leer in de gereformeerde kerk. Volgens zijn trouwakte moet *Johannes te* Leer geboren zijn. Het staat vast dat hij Luthersch gedoopt is, doch het is bekend dat, daar de Luthersche kerk te Leer eerst in 1674 gesticht is, de Lutherschen van Leer tot aan dien datum hun kinderen te Logabirum, bij Leer gelegen. lieten doopen.

Uit het onderzoek is echter gebleken, dat de Predikant aldaar in dien tijd er geen doopboeken op na hield. Een

en ander klopt ook met het feit dat men in de kerkelijke protocollen van de Ger. Gem. van Leer aangeteekend vindt dat in 1691 „voor nieuw" als lidmaat is aangenomen de Procurator Johannes *Oncken*.

Johannes noemt zijn oudsten zoon, naar zijn Vader, Wesselius. Hij treedt met zijn Vader in akten als getuige op, terwijl hij hem ook als Notaris te Leer opvolgt. Dat ook zijn Vader later tot de Geref. Gem. overging, blijkt ook uit de aanteekening van den Kircheninspector (zie VIbis 4). Tusschen de geboortedata [21]) van *Enniche* en *Heindrich* zien wij een tusschenruimte van 4½ jaar.

Kinderen:

1. *Wesselius Oncken,* ged. te Leer 27 Aug. 1682.
2. *Mauritius,* volgt VII.

VII. *Mauritius Oncken,* ged. te Leer 1 Aug. 1684. Studeert te Groningen theologie, waar hij 9 Sept. 1707 ingeschreven wordt als „Lehra Frisius Orientalis". Hij huwt te Groningen 6 Juni 1711 *Margaretha Boosers.* Hij werd, blijkens het Ost-Fr. Predigerdenkmal van Neerhemius, Predikant te Manslagt in 1712. Hij sterft in 1728 te Leer. Het proclamatieboek van Groningen (Gemeente-archief) vermeldt: „Saturni den 6 Juni 1711. Dominus *Mauritius Oncken* praedikant tot Manslacht van Lieroort, praesent en *Margaretha Boosers* van Gro: pro qua Alle Writsers als oom. cop. p. dns. van der Schuir den 2 August. 1711 in de Academie kercke".

Op 9 Nov. 1728 richt de Weduwe van den Predikant *Mauritius Oncken* een verzoekschrift aan den Vorst van Oost-Fr., waarin zij verzoekt, achterblijvende met haar 3 kinderen, nog eenigen tijd salaris te mogen ontvangen. De brief is gezegeld, doch het zegel ernstig beschadigd.

Kinderen:

1. *Johannes Wesselius,* volgt VIII.
2. *Elsa Oncken,* ged. te Manslagt 26 Juli 1716.
3. *Isakus Oncken,* ged. te Manslagt 7 December 1727.

VIII. *Johannes Wesselius Oncken,* ged, te Manslagt 18 Sept. 1712. Hij huwt omstreeks 1740, waarschijnlijk te Wijk aan Zee. *Henrietta van Alkemade* [22]), geb. omstreeks 1712 te Moskou, dochter van *Johannes van Alkemade* en *Alida van Dieppenbrugge.* Hij overleed te Haarlem 17 Jan. 1768.

Henrietta van Alkemade is te Haarlem begraven 8 Jan. 1782.

Van zijn eigenlijk beroep weten wij niets. Hij woont in 1743 te Grootebroek, waar 3 zijner zonen geboren worden. Hij is ongetwijfeld te Wijk aan Zee, waar zijn schoonvader van 1720 tot 1753 predikant was, gehuwd. Het trouwregister van dien tijd ontbreekt echter. Ds. *Johannes van Alkemade* geeft 15 October 1752 het echtpaar kerkelijke attestatie naar Haarlem. Het lidmatenregister van Haarlem vermeldt d.d. 6 Nov. 1752: *Johannes Wesselius Oncken,* Geref. Lidmaat Opziender en

[21]) In de kerkelijke archieven van Leer is geen enkele andere *Oncken* gevonden, die eventueel de Vader van *Johannes* zou kunnen geweest zijn. *Johannes Oncken* en Notaris *Wesselius Oncken* treden tegelijk als getuigen op in een akte van 9 Mei 1674.

[22]) Dat de Leerer *Johannes Wesselius Oncken* huwde met *Henrietta van Alkemade* uit Noord Holland, kan behalve uit het feit dat beider Vader het beroep van Predikant uitoefendo, verklaard worden uit een aanteekening uit de Navorscher van 1915, deel **ti4 pag.** 208. Wij lezen daar, „29 Juli 1648 schrijft Frans Lepetit in Amsterdam aan Borgart Scholten in Bremen, 12 Febr. 1654 schrijft *Simon van Alkemade* uit Emden aan Burgart Scholten tc Leer! Er woonde dus een *van Alkemade* in Oost Fr,

Henrietta van Alkemade, met 4 kinderen, komend van Heemskerk, wonend op den Jansweg.

Johannes van Alkemade is, volgens zijn trouwakte, in 1675 te Amsterdam geboren. Hij overleed 18 Januari 1756, waarschijnlijk te Enkhuizen. Zijn huwelijk had plaats op 18 Juli 1704, waarna hij met zijn vrouw naar Moskou vertrok en aldaar als predikant in dienst trad bij den „Ambassadeur tot Moskou". Wij vinden aangeteekend: 25 Aug. 1720 ben ik *Johannes van Alkemade* in de Hyl. dienst te Wijk op Zee bevestigd door Ds. Rouillé: meebrengende 2 kinderen.

Henrietta van Alkemade en haar broeder *Gerard van Alkemade* zijn dus te Moskou geboren. *Alida van Dieppenbrugge* treedt als getuige op bij den doop van een kind van haar zoon, die gehuwd was met *Maria Gabry,* d.d. 11 Aug. 1734, *Alida van Dieppenbrugge* is vóór 12 Sept. 1749 overleden.

Johannes van Alkemade hertrouwde met *Regina van Lingen. Regina van Alkemade* geb. *van Lingen* treedt 11 Febr. 1750 als getuige op bij den doop van den vierden zoon van *Johannes Wesselius Oncken,* genaamd *Jacobus,* en het echtpaar op 11 Aug. 1754 te Haarlem als getuigen bij den doop van den jongsten zoon *Jeremias.*

Van dien tijd af verdwijnt de geslachtsnaam *Oncken* en noemen de afstammelingen zich *Wesselius.*

Kinderen:

1. *Johannes,* volgt IX.
2. *Mauritius Wesselius* [23]), ged. te Grootebroek 9 Mei 1745.
3. *Gerard Wesselius,* ged. te Grootebroek 8 Jan. 1747.
4. *Jacobus Wesselius,* ged. te Wijk aan Zee 11 Febr. 1750.
5. *Jeremias,* volgt IXbis.

IX. *Johannes Wesselius,* ged. te Grootbroek 23 Jan, 1743, huwt 23 Mei 1768 te Haarlem *Catharina Schornagel,*

Kinderen:

1. *Catharina Wesselius,* ged. te Haarlem 21 Sept. 1769.
2. *Johannes Wesselius,* ged. te Haarlem 10 Febr. 177i.
3. *Wilhelmina Wesselius,* ged. te Haarlem 26 April 1772. Zij huwt te Haarlem 29 Juni 1794 *David Braakenburg,* zoon van *David Braakenburg* [24]) en *Cornelia van Walree.*

IXbis. *Jeremias Wesselius,* ged. te Haarlem 8 Aug, 1754, overl. 7 Febr. 1826, huwt [25]) te Haarlem 7 Nov. 1779 *Eva Margaretha Röring,* geb. te Lippstadt, dochter van *Johannes Röring te* Lippstadt.

Kinderen:

1. *Maria Wilhelmina Wesselius,* geb. te Haarlem 25 Jan., overl. 16 Maart 1782.
2. *Johanna Maria Wesselius, geb.* te Haarlem 15 Maart 1784.
3. *Johannes Nicolaas Wesselius,* geb. te Haarlem 29 Aug. 1786, overl. 20 Jan. 1787.
4. *Jeremias Wilhelmus,* volgt X.

[23]) Blijkbaar vernoemd naar *Johannes van Alkemade* en *Mauritius Oncken.*

[24]) Zie Genealogie Braakenburg van Backum.

[25]) Van zijn eigenlijk beroep weten wij niets zeker. Waarschijnlijk was hij in het boekdrukkersvak.

X. *Jeremias Wilhelmus Wesselius,* geb. te Haarlem 1 Maart 1788, Guarde Prefekt [26]) te Amsterdam, overl. aldaar 8 Oct. 1859. Huwt te Amsterdam 12 Aug. 1818 *Anna Katharina Klijne,* geb. te Amsterdam 2 Nov. 1794, dochter van *Johannes Adam Klijne* en *Anna Maria Kimmel.*

Kinderen:

1. *Hendrik Cornelis Wesselius,* geb. te Amsterdam 20 Febr. 1820, overl. Amsterdam *14* Juni 1874. Huwt 8 Juli 1856 *Catharina Jans,* dochter van *Johannes Jans* en *Alida van Schaick.*

   Uit dit huwelijk één dochter *Louise Wilhelmina Catharina Wesselius,* geb. 25 Juni 1861, deze huwt 9 Febr. 1891 *B. Bruin Grupstra* te Leiden, uit welk huwelijk een zoon:

   a. *Luitze Bruin Grupstra,* Officier, gedet. bij het N.O.I. Leger, en later Arts te Tzum.
2. *Willem Wesselius,* geb. 11 Aug. 1821 te Amsterdam, overl. in N. 0. Indië, datum onbekend.
3. *Johannes Gerardus Wesselius,* geb. 4 Febr. 1823 te Amsterdam, Officier N.O.I. Leger, overl. te Padang 18 Febr. 1855.
4. *Hermanus Wesselius,* volgt XI.
5. *Louise Wilhelmina Catharina Wesselius,* geb. 18 Maart 1830 te Amsterdam, overl. aldaar 17 Juni 1901.
6. *Karel Abraham Wesselius,* volgt XIbis.

XI. *Hermanus Wesselius,* geb. *9* Juli 1828 te Amsterdam, Koopman, overl. te Baarn 9 Maart 1899. Huwt te Amsterdam 7 Aug. 1856 *Jacoba Gesina Torlau,* geb. 31 Juli 1837, dochter van *Hendrik Philippus Torlau* en *Henderina Lammerdina Berestrat.*

Kind:

1. *Hermanus,* volgt XII.

XII *Hermanus Wesselius,* geb. *14* Mei 1859 te Amsterdam. Kunstschilder, overl. 6 Mei 1919 te Baarn. Huwt te Amsterdam 17 April 1884 *Adolfina Wildeboer,* geb. te Amsterdam, dochter van *Jan Wildeboer* en *Johanna Wilhelmina Evers.*

Kind:

1. *Hermanus,* volgt XIII.

XIII. *Hermanus Wesselius,* geb. 15 Febr. 1885, Commissionair in Effecten, huwt 17 Febr. 1909 te 's-Gravenhage *Rutgera Kleijn van Willigen,* geb. te 's-Gravenhage 30 Juli 1890, dochter van *Hendrik Kleijn van Willigen* en *Johanna Adriana Verschoor.*

Kinderen:

1. *Rutgera Elsa Wesselius,* geb. te Hilversum 30 Juli 1910. Huwt te Baarn 8 Sept. 1934 *Jan Cornelis Wallbrink,* Planter in Ned. Indië.
2. *Herman Feito Wesselius,* geb. te Baarn 11 Nov. 1912, overl. aldaar 30 Aug. 1930.

XIbis. *Karel Abraham Wesselius,* geb. *25* Dec. 1832 te Amsterdam, Koopman, overl. 10 Sept. 1907 te Haarlem, Huwt 8 Oct. 1868 *Anna Margaretha Hendriks,* geb. te Amsterdam 11 April 1846, overl. 23 Juli 1909 te Haarlem, dochter van *Hendrik Hendriks* en *Margaretha van Tuijl.*

[26]) Het staat aldus in de trouwakte.

Uit dit huwelijk:

Johannes Gerardus, volgt XII.

XII. Mr. *Johannes Gerardus Wesselius,* geb. te Amsterdam 11 Oct. 1879, Advocaat en Procureur, overl. te Amsterdam 3 April 1926. Huwt te Londen 2 April *1909 Maria Valleggia,* dochter van *Jean Bartholomëus Valleggia* en *Jeanne Maria Kayser,* welk huwelijk in *1920* ontbonden werd.

Kinderen:

1. Dr. *Jan Feito Wesselius,* geb. te Amsterdam 3 Oct. 1910, Doctor in de Letteren en Wijsbegeerte.
2. *Joanna Margaretha Wesselius,* geb. te Amsterdam 10 Aug. 1912,

(Slot volgt).

De herkomst en de eerste generaties van het geslacht Lieftinck,

door H. MIJNSSEN.

(Vervolg van LVI, 250).

V. *Wolter Lieftinck,* stichter van den Utrechtschen tak, geboren ± 1539, begraven te Utrecht in de Buurkerk 25 December 1582 [112]) als „Meyster Wouter Lyffting Apoteker inde Lynmerckt", ontving op 18 Augustus 1564 [113]) met zijn zuster Trueken, bij die acte voor Schepenen van Deventer niet aanwezig, uitkeering van moeders goed. Op Zaterdag 3 Februari 1565 [114]) werd hij burger van Utrecht, als „Apteker van Deventer", en huwde, waarschijnlijk te Utrecht, vóór 10 April 1568 [115]) met Sophia, dochter van Gerrit Willems Bosch en waarschijnlijk van Rijckgen [116]).

Op 30 April 1573 [117]) kocht hij een „hoff" en een „somerhuysken", gelegen „achter sunt Jacob by 't Peerdenvelt", welken hof hij wellicht noodig had als apotheker, en die hij 31 Aug. 1576 [118]) weer verkocht. Den 4en Mei 1576 [119]) kocht hij het huis in de Lijnmarkt, westzijde, van ouds geheeten „Valckensteyn", doch later „de vergulde Vijsel" [120]), zeker omdat er een apotheek gevestigd werd. Toen in 1580 de aartsbisschop van Utrecht, Frederick Schenck, Vrijheer van Toutenborch, overleden was, leverde Mr. Wouter Lieftinck, Apothecaris „40 welrieckende balletchens" in het sterfhuis voorz., om ze uit te deelen onder de „vrunden" etc. [121]). Volgens Groot Utrechts Placaatboek werd hij 19 October 1579 Raad. Zijn weduwe, Sophia Bosch, hertrouwde omstreeks Maart/April 1585 met Anthonis Jansz van Langelaer, burger en korenkooper te Utrecht, begraven aldaar in de Buurkerk 2 November 1606 [122]). Als weduwe van

[112]) Rekeningen van de Buerkerk, 1580/85.

[113]) Renunciatieboek van Deventer, 1559/69, fol. 255, en volgens een acte van 4 Mrt. 1568 op fol. 451 is aan Wolter Licfftinck door zijn vader Reynth, zijn moeders erfenis volkomen uitbetaald.

[114]) Buurspraakregister van Utrecht 1560—1568.

[115]) Transportreg. van Utrecht: Boedelscheiding van de nalatenschap van Gerrit Wilemss. Bosch en zijn vrouw.

[116]) Transportregister v. Utrecht,: 27 Januari 1563: Mutueel testament van Gerrit Bosch Willemsz. en Rijckgon, echtelieden.

[117]) Transportregister van Utrecht — X73-1-136.

[118]) Transportregister van Utrecht — 1576—II—89.

[119]) Transportregister van Utrecht — 1576—I—265.

[120]) Transportregister van Utrecht 21 December 1638.

[121]) J. J. Dodt van Flensburg: Archief voor Kerkelijke en Wereldsche Geschiedenis, dl. IV:46.

[122]) Rekeningen van de Buurkerk, 10 Nov. 1606—10 Nov. 1607.

Mr. Wouter Liefftinck verkocht Sophia Gerrit Bosschen dochter op 24 Maart 1585 [123]), met Jan Gerritssen van Wyetvelt en Jan Griffoenssen, burgers van Utrecht, elk als man en voogd hunner huisvrouwen, „vermits affwesen „van Mr. Jacob Liefftinck, naeste vrunden ende mom-„baers over deszelve Sophia kynderen, bij de voirn. Mr. „Wouter geprocreert", het heele huis in de Lijnmarkt aan Johan Rutgerssen van Straten en Jannichgen Anthonis van Lennipsdochter, haar neef en nicht, daar Johan Rutgers van Straten de zoon was van Rutger Rutgersz. en Christina Gerritsdr. Bosch, haar zuster. Tevens maakte zij een contract met 'haar beide zwagers, Jan Gerritssen van Wyetvelt en Jan Griffoenssen, resp. gehuwd met Geertruijt en Alidt Lieftinck, o.a. betreffende de opvoeding harer kinderen. Op 2 April 1585 [124]) volgde de acte van uitkoop van vaders goed, waarin zij, Sophia Bosch, o.a. bekende schuldig te zijn aan Gerrit Wouters, haar oudsten zoon, 50 carolus guldens en „gelooffden „hem te zullen laten volgen alle zijns vaders wapenen „ofte geweren en voorts allen zijnen boecken gelijck hem „alrede sijns vaders clederen geaccomodeert zijn, ende „dat in plaetse sijns vordels".

Den 29en November 1613 maakte Sophia Gerrits, weduwe van Antonis Jans, wonende binnen Utrecht, een testament voor Notaris J. A. Wtenwaell, waarin haar kinderen en erfgenamen genoemd worden als: „Gerrit, „Jacob, Reynier ende Ysaack Wouterss Lieftinck, haere „soonen, met Cornelia Wouters Lieftinck, haere dochter". Volgens een codicil op dit testament, legateerde zij op 22 Januari 1614, eveneens voor Notaris Wtenwael te Utrecht, aan haar kleindochter, Christina, Jacob Petersz. Ouwerwatersdochter, geprocreëerd bij Cornelia Lieftinck, haar dochter, al haar wollen en linnen kleederen. Zij was toen ziek te bed liggende en werd ruim een week later als Sophia Gerrit Bosschen dochter, weduwe van Antonis Jansz., coerncoper, in de Buurkerk begraven tusschen 30 Januari en 1 Februari 1614 [125]).

Uit haar eerste huwelijk, beh. eenige jong gestorven kinderen:

1. Gerrit ***Lieffinck*** Wouterszoon, stichter van de Delftsche tak, zie het artikel van den Heer W. J. Hoffman J. J.zn. in de Nederl. Leeuw van 1909: 212 en vlg.
2. ***Jacob Woufersz. Lieffinck,*** volgt VI-A.
3. *Reynier* ***Woufersz. Lieftinck,*** volgt VIbis-B.
4. ***Isaack Woufersz. Lieffinck,*** volgt VIter-C.
5. ***Cornelia Woufersdr. Lieffinck.*** In het jaar 1580/'81 kochten haar ouders een lijfrente voor haar van VI L. 111 st. 's jaars [126]). Zij werd overluid te Arnhem 5 Juli 1620 [127]), huwde ten 1 ° vóór 10 Aug. 1599 Jacob Peterss van Ouderwater, burger [128]) en apotheker te Leiden, blijkens een acte van 13 Febr. 1600 [129]), waarin Jacob Wouterss. Liefftinck, zeepzieder en burger te Utrecht, bij „somnaleen eede" verklaarde, dat hij „in de weecke voor pyncxteren

123) Transportreg. v. Utrecht — 1585—I—144.
124) Transportreg. van Utrecht — 1585—I—156.
125) Rekeningen Buurkerk 1613/15.
126) Gcm. Arch. Utrecht. Rechterl. Arch. 3599. Rekeningen van de Ontvangers van Staten Imposten: Feb. 1580/Febr. 1581. —
127) Kcrkvoogdijarchief der Herv. Gemeente te Arnhem, Inv. 250. — (Rijks Arch. Arnhem).
128) Nots. v. Herwaerden te Utrecht, No. 1881[3], folio 23.
129) Gemte Arch. Utr.: Alderleyactenboek: No. 3257.

„des voorleden jaers negen ende tnegentich smaenen-„daechs ofte dynsdaechs, sonder den dach soe recht „onthouden te hebben, aen Henrick van Sonnenvelt, „cuyper ende poorter tot Leyden, mede gegeven 'heft „een beslooten missyve met vyff angelotten [130]) in „specie van gelde, ten eynde hij, Henrick van Some-„ren [131]), d selve missyve ende angelotten overbren-„gen soude ende behandigen aen Jacob Pieterss. van „Oudewater, apotecaris tot Leyden off syn huysffr[e]".

Zij hertrouwt te Arnhem, waar haar broeder Isaack woonde, 27 Maart 1611 met ***Hendrick Engellen, zoon*** van Engell Jacops. Hendrick Engellen hertrouwt te Zwolle 22 Mei 1621 (ondertr. te Arnhem 25-3-1621) met ***Aelfie fen Bovel (Bavel),*** zal. Johan ten Bovel dochter, te Zwolle.

Op 15 Mei 1619 [132]) kochten Henrick Engelen en Neeltjen Lieftinck een huis te Arnhem op den hoek van de Turfstraat, aan de Oude Markt, hetgeen zij dienzelfden dag weer overdroegen aan „Isaac Lyfftinck" en Marie, zijn huisvrouw.

Uit haar eerste huwelijk had Cornelia Lieftinck drie kinderen, die genoemd zijn in een testament van haar en haar tweeden echtgenoot, 26 Nov. 1619 [133]), gemaakt in hun huis in de Coninckstraat te Arnhem, en waarbij aan Helena, oudste voordochter van Cornelia, na hun overlijden uit hun beider gereede goederen uitgekeerd zal worden „voir een danckbare „giffte ter saecke van hare getrouwe diensten" drie honderd gulden in eens.

A.

VI. ***Jacob Woufersz. Lieffinck,*** geboren ongeveer 1571/'73, overluid door de Dom te Utrecht 29 Mei 1624, begraven aldaar Buurkerk 2 of 3 Juni 1624 [134]); volgens Groot Utrechts Placaatboek: Raad van Utrecht 1607, '09 en '10 en Raad in de Vroedschap aldaar 1618/'24; zeepzieder te Utrecht; Raad ter Admiraliteit tot Amsterdam, Lid eener Commissie van de Magistraat van Utrecht, wegens de defensie der Stad, 27 Mrt. 1610 [135]) en 17 Nov. 1618 [136]) een der acht burger-capiteins gekozen uit de vroedschap, huwt te Utrecht 13 November 1594 met *Jannichgen* ***Hendrickxen,*** waarschijnlijk geboortig van Utrecht, dochter van *Hendrick Jansz.* ***van*** *Ratingen,* lakenkooper en burger aldaar, Haar moeder 'heette van Broeckhuijsen of van Mauderingh, blijkens een acte van 1 Juli' 1615 [137]), die een afrekening is aan Dierck Henricxss. en Cornelis Hendricxss. van Ratingen, gebroeders, burgers van Utrecht, van de nalatenschap hunner ouders, door hunne tante Elisabeth Dircxdr. van Broeckhuijsen, wed[e]. van Dirck Jansz. van Mauderingh(en), brouwer, welke laatste, met hun zwager, Jacob Woutersz. Lief-

130) Mid. Ndl. Woordenb.k. Verwijs en Verdam: Angelot (verkl. wrd. van ange) een Fransche gouden munt, door Lod. IX hot eerst geslagen, genoemd naar het beeld van den Aartsengel Michael. Hier te lande zijn zij door de Heeren van Vianen, Batenburgen 's Hcorenbcrg nagebootst.
131) Eerst Sonnenvelt genoemd!
132) Schepensignaat van Arnhem Oostcrquartier, 1618/39: 27 verso. Rijks Arch. Arnhem.
133) Schepensignant van Arnhem Wcstorquartier, 1618/35: 24. Rijks Arch. Arnhem.
134) Rekeningen Buurkerk 1622/24.
135) J. J. Dodt v. Flensburg: Arch. voor Kerkel. en Wereldsche Gesch. dl. 4: 240.
136) Idem id. deel VI: 90.
137) Transportreg. v. Utrecht — 1615—II—bl. 54.

tinck, hunne voogden waren geweest. Johanna van Ratingen moet gestorven zijn vóór 20 November 1602 [138]), blijkens een acte van uitkoop van moeders goed door Jacob Wouterss Lieftinck, boedelhouder van den „gemeenen boedel" van hem en zalige Johanna Henrick Janssoens dochter, zijn overledene huisvrouw, aan Henrick Jansroen, „laeckencooper, borger t Utrecht", als grootvader, en Jan Hendrickssoon, zijn zoon, als oom, „beijde naeste mombaeren ende bloetvoogden vuer „ *Wouter, Maria* ende *Engeltgen,* zijns Jacobs Wouters-„soens onmundige kynderen". Deze laatste hertrouwt te Utrecht 28 Nov. 1602 met *Aeltgen (Alidt) van Bijler,* overluid door de Dom te Utrecht 16 Juni 1620, en begraven Utrecht Buurkerk 16 Juni 1620 [139]), dochter van Hendrick van Bijler en zuster van Elbert Henricks van Bijler, burgemr. van Utrecht. Hij hertrouwt ten 3° Amsterdam Nieuwekerk 27 Sept. *1622* [140]), (ondertrouwd 9 Sept.) *Margrieta van Haeren, 2* jaar weduwe van Fransois van Breugel, (met wien zij 22 Oct. 1611 te Amsterdam werd ingeteekend, 1½ jr. wede. van Henrick Thomas, hij wedr. van Marie Jans van Reede), wonende op de Heerengracht, geboortig van Nijmegen, dochter van Jan van Haren [141]). Jacob Lieftinck was sedert *13* October 1621 Raad ter Admiraliteit van Amsterdam wegens Utrecht en woonde bij zijn huwelijksinteekening te Amsterdam, 9 Sept. 1622, op de Oude Zijds Achterburgwal aldaar.

Jacob Lieftinck was eigenaar van eenige huizen te Utrecht. Den 12 Februari 1616 kocht hij het huis genaamd Schinckelenborch, waar de drie Schuppen uithingen, „mitte zeperije", bij de Backerbrug, aan de Oostzijde der Oude Gracht [142]), tusschen het huis op den hoek van de Vinkenburgsteeg en klein Putruwiel, thans Peek en Cloppenburg. Het huis de drie Schuppen komt voor op een plaat van van Loon in het Centraal Museum te Utrecht, van 1850.

Uit 'het eerste huwelijk:

1. *Wouter Lieftinck,* geboren ± 1595, begraven te Utrecht Buurkerk 15 November 1611 [143]).
2. *Maria (Mayke) Lieftinck,* geb. ± 1597, overluid door de Dom te Utrecht 29 Nov. 1636, begraven aldaar Buurkerk 5 Dec. 1636, huwt te Utrecht Jacobikerk 17 Sept. 1620 met *Abraham Janss. van Dinter.* wonende te Amsterdam, geboortig of herkomstig van Gorinchem, zeepzieder en burger te Utrecht, overluid door de Dom aldaar 5 Augs. 1646 en begraven in de Buurkerk 17 Augs. Hij hertrouwt te Utrecht 9 Sept. 1638 met *Lysbeth van Noort* (Oort), wede. van Cornelis Goosensen van Kesteren, wonende te Rhenen. Zij hertrouwt te Utrecht 14 Dec. 1647 met *Jan Lyftingh,* zoon van Jacob Woutersz. Lieftinck en Aeltgen van Bijler. Lysbeth (Elisabeth) van Noort, overluid door de Dom te Utrecht 24 Juli, is begraven in de Buurkerk aldaar 4 Augs. 1651.

138) Transportreg. v. Utrecht — 1602—II—221.
139) Rekening van de Buurkerk 10 Nov. 1619-10 Nov. 1620, fol. 59 vo.
140) Gemeente Arch. A'dam: D.T.B. 989: fol. 133.
141) Huw. voorw. tusschen Jacob Lyfting, van Utrecht, en Margrieta van Haren, poorteresse van A'dam, 7 Sept 1622, voor nots. Fred. van Banchem, te A'dam, waarin genoemd wordt haar zuster Ermken *Jans* van Haren.
142) Transportreg. van Utrecht 1616—I bl. 56 en vlg.
143) Rekeningen Buurkerk 1611/12.

Abraham Janss. van Dinter had uit zijn huwelijk met Maria Lieftinck 7 kinderen, waarvan 5 te Utrecht gedoopt. Uit zijn 2e huwelijk, met Lysbeth van Noort had hij *4* kinderen, te Utrecht gedoopt. Uit het huwelijk van Jan Lyfftingh met Lysbeth van Noort, een dochter, zie hieronder.

3. *Engelen Lieftinck, geb.* ±1598/'99, begraven te Utrecht Buurkerk 16 Mei 1654, wonende „aen den Plompentoorn" aldaar.

   Op *3* Juli 1626 [144]) doen Engeltgen Jacob Wouterss Lieftingh dochter, met haar broer en zusters, afstand van het huis genaamd „Schinckelenborch, daer de drie Schuppen wthangen, mitte seepsiederije", etc. ten behoeve van Abraham Jansz. van Dinter en Maria Jacob Lieftincks dochter, zijn vrouw, hunnen zwager en zuster.

   Engeltgen Lieftinck, die vele testamenten heeft gemaakt, heeft blijkens haar testament van 20 Januari 1631 (0. S.) voor Notaris van Galen [145]) te Utrecht, sedert het overlijden haars vaders, gewoond bij haar zuster Maychghen Lieftinck en diens echtgenoot Abraham Jansz. van Dinter.

   Zij is ongehuwd gestorven.

4. *Johanna Lieftinck,* geboren ± 1603/'04, huwt te Amsterdam Nieuwe kerk 21 Febr. 1623 [146]) met *Aerenf Pelgrom,* volgens de huwelijks inteekening te A'dam op 4 Febr. 1623 [147]) „van Dantsick", oud 20 jaar. Zij woonde op de Oude Zijds Achterburgwal en werd geassisteerd door haar stiefmoeder Margrieta v. Haern, Blijkens hunne huwelijksche voorwaarden voor Notaris Claes Verduyn te Utrecht 24 Januari 1623, was Aernt Pelgrum de jonge, de zoon van Aernt Pelgrum en van Elisabeth Cloocq,wonende te Dantzig, waar Aernt Pelgrum de Jonge en zijn vrouw zich ook moeten gevestigd hebben, blijkens een schepenacte te Utrecht van 29 Juli 1636 [148]), waarbij Johan Lieftinck en zijn zuster Engeltgen, voor henzelven, en de voorn. Johan Lieftinck, als gemachtigde van Aernt Pelgrum, als man en voogd van Jannegen Lieftinck, zijn huisvrouw, vermogens procuratie voor Burgemr. en Raad der stad Dantzig gepasseerd op 23 Januari 1636, te zamen mede-erfgenamen van za. Jacob Woutersz. Lieftingh, hun vader, verklaarden, volgens het testament van voorn. Jacob Lieftinck, op XI Mei 1624 gepasseerd voor Nots. Verduyn, ten behoeve van Abraham Jansz. van Dinter en Maria Lieftinck, zijn vrouw, hun zwager en zuster, afstand te doen van het huis, de zeepziederij enz., gelegen binnen Utrecht aan de O.-zijde der Oude Gracht, omtrent de Backerbrug, „daer de drie Schuppen uuythanght", welke acte gedeeltelijk een herhaling is van die van 3 Juli 1626. Johanna Lieftinck moet gestorven zijn tusschen 7 Sept. 1640 en 23 Sept. 1647, blijkens twee testamenten van haar zuster Engeltgen, beide voor Notaris Houtman te Utrecht.

   Johanna Lieftinck had uit haar huwelijk met Aernt Pelgrum, volgens een testament van haar zuster Agnes, voor Not. W. van Galen te Utrecht, 13 Nov. 1635, behalve drie dochters, nog andere kinderen.

144) Transportreg. van Utrecht — 1626—II bl. 11.
145) Gem. Arch. Utrecht — Nots. van Galen. (No. 1961²) fol. 17.
146) Gemeente Arch. A'dam: D. T. B. 989.
147) Gemeente Arch. A'dam: D. T. B. 427, fol. 207.
148) Transportregister van Utrecht — 1636—II—26, 27.

5. *Johan Lieffinck,* volgt VII.
6. *Agnes Lieftinck,* geb. ± 1607, ongehuwd gestorven, overluid door de Dom en begraven in de Buurkerk te Utrecht 16 Nov. 1635, drie dagen nadat zij haar testament maakte, ziek te bed liggende ten huize van haar zwager en zuster, Abraham van Dinter en Mayke Lieftinck, in het huis „de drie Schuppen", voor Notaris W. van Galen. Zij zal wel gestorven zijn aan de pest, die van het najaar 1635 tot begin 1637 ontelbaren ten grave sleepte. Haar universeele erfgenamen waren Johan, Maria, Engeltjen en Jannegen Lieftinck, haar broeder en zusters, maar zij prelegateerde o.a. al hare juweelen aan haar zusters en zusters kinderen, wien zij ook al haar „silvere als andere poppengoet" naliet.
7. *Willem Lieftinck,* als jong gezel overleden, en begraven in de Buurkerk te Utrecht ongeveer 10 September 1620 [149]).

VII. *Johan Lieffinck,* geb. ± 1606, daar hij op 29 April (O.S.) 1631, oud 25 jaren, „ende alsulcx mundich" zijnde zijn voogden uit de momberschap ontsloeg [150]). Hij was Substituut Schout te Utrecht, overleden te Amsterdam en begraven te Utrecht in de Buurkerk 10 October 1659, overluid door de Dom aldaar, en huwde te Utrecht 14 Dec. 1647 in 't Anthony Gasthuys met *Elyzabeth van (N)oort,* wedᵉ. van Abraham Jans van Dinteren, overluid door de Dom te Utrecht 24 Juli, en begraven aldaar Buurkerk 4 Augs. 1651. Op 18 Juli 1651 maakte dit echtpaar een mutueel testament voor Nots. Houtman te Utrecht, waaruit blijkt, dat zij toen „sieckelijck te bedde leggende" was.

Uit dit huwelijk een dochter, *Aletta Lieffinck,* gedoopt Utrecht Jacobikerk 4 Maart 1649, huwt 1° te Utrecht Catharijnenkerk 31 Juli 1666 *Mr. Cornelis van der Woerf,* Raad in de vroedschap en Schepen van Utrecht, gest. vóór 5 Oct. 1670 [151]), en ten 2° te Amersfoort 2 Mei 1675 Mr. *Georgh Ploos van Amstel,* Raad en pensionaris, in 1676 ook Burgemeester van Amersfoort, Scholaster des Capittels van Oudemunster te Utrecht, Advocaat, en „Fiscaal independent van de cust van Coromandel", gest. voor 20 Juni 1704 [152]).

Uit het eerste huwelijk twee zoons en een dochter.
Uit het 2e huwelijk in ieder geval een dochter.

B.

VIbis. *Reynier Woutersz. Lieftinck,* geboren omstreeks 1575, daar hij in 1600 mondig was, overluid door de Dom te Utrecht 7 of 9 Mei, en begraven in de Buurkerk aldaar tusschen 8 en 12 Mei 1631 [153]), bankier en juwelier te Utrecht, waar hij lid van het goudsmedengilde was [154]), ontvanger van de Ed. Mo. Staten van Utrecht, kerkmeester van de Buurkerk, huwt te Utrecht 27 Juli 1602 met *Aletta (Aeltgen) van Westervelt,* gestorven 13 Juli 1648, blijkens inventaris harer nagelaten goederen, voorkomende in de boedelpapieren Bevers × Lieftinck [155]),

149) Rekening Buurkerk — 10 Nov. 1619—10 Nov. 1620.
150) Nots. W. v. Galen te Utrecht (No. 196 [12]) fol. 102.
151) Nots. G. van Lochem te Utrecht (No. 270, fol. 24 verso).
152) Nots. van Hees, te Utrecht, 20 Juni 1704.
153) Rekening van de Buurkerk 1631.
154) Catalogus Centr. Museum te Utrecht, bl. 547, No. 3407: Koperen plaat met de namen en merken der goudsmeden 1598—1616. Zie ook nots. S. van Schadebroek te Utrecht 17 Mrt. 1621 (O.S.), waar hij „goutwercker" wordt genoemd.
155) Eigendom van de Nedl. Leeuw.

overluid door de Dom te Utrecht 14 Juli en begraven Buurkerk aldaar 24 Juli 1648, dochter van Cornelis en Christina Thomasdr. van Hesel, welke laatste hertrouwde met Cornelis van Teijlingen. In het begin van zijn huwelijk woonde Reynier Lieftinck op het Oud-Kerkhof [156]); op 18 April 1605 [157]) kocht hij een huis in de Lijnmarkt, Westzijde, waar [158]) „den grooten Diamuntpunt" uithing, waarschijnlijk omdat hij juwelier was, vlak naast de apotheek van zijn neef, Johan van Straten, die vroeger aan zijn vader had toebehoord, en waar hij als kind gewoond had. Den 6en April 1616 [159]) kocht hij het huis „ten Putten", aan de Westzijde der Oude Gracht, tusschen de Romerborger en Gaardbrug, binnen Utrecht, waar het wapen van Genua uithing en waar hij en zijn vrouw en tevens hun schoonzoon, Thielman van Beringen op 9 April 1631 in woonden [160]). Deze laatste, 4 Febr. 1627 gehuwd met Christina Lieftinck, eerst zijdelakenkooper te Deventer [161]), vestigde zich later te Utrecht. Het huis „ten Putten" werd door Aletta van Westervelt, wede. van Reijnier Lieftinck, „mitsgaders de lakenparsch mette steeckbladeren, kiste ende synen vorderen toebehoeren in de grote huysinge staende", welke het laatst door haar bewoond werd, verkocht op 12 Mei 1635 [162]).

Op het laatst van zijn leven heeft Reijnier Lieftinck hypotheken moeten nemen op zijn huizen „ten Putten" en „den Grooten Diamantput" (9 April 1631 transportregr. van Utrecht). Hij was toen waarschijnlijk niet meer zoo gefortuneerd als vroeger, toen hij in de eerste jaren van de oprichting der W. I. Compagnie uit naam van zichzelf en eenige medeburgers van Utrecht, de Kamer van Amsterdam bijna ƒ16000.— aanbood, waardoor hij voor zijn leven werd aangesteld als buitengewoon bewindhebber [163]).

Uit dit huwelijk behalve eenige jong gestorven kinderen (de volgorde is onzeker!):

1. *Wouter Lieftinck,* geboren ± 1603, overluid door de Dom te Utrecht 24 Mei 1623, begraven als „jonckman" in de Buurkerk aldaar ± 28 Mei 1623 [164]).
2. *Cornelia Lieftinck,* in het testament harer ouders van 15 April 1628, voor Nots. W. v. Galen te Utrecht [165]) hun oudste dochter genoemd, ongehuwd gestorven, overluid door de Dom te Utrecht en begraven in de Buurkerk aldaar 4 Mei 1635.
3. *Christina Lieffinck,* gestorven tusschen 12 Mei 1635, als haar moeder, als gemachtigde van haar man, Tieleman van Beringen, te Deventer, o.a. het huis „ten Putten" verkoopt en 21 Juli 1649 [166]), blijkens de boedelscheiding van de nalatenschap harer ouders tusschen haar nagelaten echtgenoot, Tieleman van Beringen, voor hemzelven en als voogd over hun

156) Nots. J. A. Wtenwaell te Utr. — 16 Febr. 1603: (No. 189 A²).
157) Transportreg. van Utrecht — 1605—I—127.
158) Transportreg. van Utr. 9 April 1631, bl. 251/56.
159) Transportreg. van Utrecht 1616—I—bl. 159.
160) Transportreg. van Utrecht 1631—I—bl. 245/51.
161) Notaris W. v. Galen te Utrecht, No. 1969, fol. 176 verso; 31 Juli 1627 (O.S.).
162) Transportreg. van Utrecht: 1635—I—126, 127.
163) Rotterdamsch Jaarboekje, jaarg. 1910 — bl. 111.
164) Rekening van de Buurkerk 10 Nov. 1622/10 Nor. 1623.
165) Boedelpapieren Bevers x Lieftinrk (eigendom van dc Ned. Leeuw) No. 1.
166) Boedelpapieren Bevers x Lieftinck (eigendom van de Ned. Leeuw) No. 4.

beider onmondige dochter, Johanna, wonende te Deventer, en Sophia, Maria en Jacobus Lieftinck, zijn schoonzusters en zwager,

Christina Lieftinck huwt te Utrecht (ondertrouwd te Deventer 13-1-1627) Buurkerk 4 Febr. 1627 met *Tyleman van Beringen*, van Deventer, zijdelakenkooper aldaar, doch op 3 Maart 1628 (0. S.) [167]) genoemd als zijde- en wollenlakenkooper en burger te Utrecht, en gestorven na 22 Juli 1656 [168]), zoon van Albert v. Beringen.

Uit dit huwelijk *Johanna van Beringen*, gehuwd met *Enoch Eggens*, koopman te Amsterdam [169]).

4. *Peefer Lieffinck*, overluid door de Dom en de Buurkerk te Utrecht 24 Augs. en begraven in de Buurkerk aldaar 27 Aug. 1629 [170]). Hij komt voor als getuige in een acte van 30 Sept. (0. S.) 1625 voor Notaris W. van Galen te Utrecht, en onderteekent als „Peeter Lieftingh".
5. *Geraert Lieffinck*, overluid door de Buurkerk te Utrecht 31 Augustus en begraven aldaar in de Buurkerk ±1 September 1629 [171]).
6. *Sophia Lieffinck*, nog onmondig op 12 Mei 1635, als haar moeder o.a. het huis „ten Putten" verkoopt, ongehuwd overleden, wonende aan de Nieuwe Gracht over 't Convent van St. Catarinen, 24 Mei 1652 en begraven in de Buurkerk te Utrecht.
7. *Maria Lieftinck*, onmondig op 12 Mei 1635, waarschijnlijk overleden ten huize van 'haar broeder, Mr. Jacobus Lieftinck, uit wiens huis aan de Nieuwe Gracht, hoek Brigittenstraat, zij werd uitgedragen, overluid door de Dom en begraven in de Catharijnenkerk te Utrecht 31 Oct. 1670, huwde Utrecht 8 Febr. 1653 in 't Anthony Gasthuis met *Anthony Bevers*, van Amsterdam, doch wonende te Utrecht, blijkens de huwelijksinteekening te Amsterdam op 24 Januari 1653 [172]). Bij de huwelijksche voorwaarden voor Nots. Claes Verduyn te Utrecht, 8 Januari 1653 [173]), werd hij geassisteerd door Sr. Bartholomeus Ubelman en St. Johan Haen, zijn zwagers en met „bewillinge van den Heer Generael Pieter de Carpentier, Bewinthebber van de geoctroyeerde Oost Indische Compy. ter Camere tot Amsterdam". Dit huwelijk bleef kinderloos. Volgens hun testament van 10 Maart 1653 [174]), waarbij zij elkaar het vruchtgebruik hunner goederen nalieten, vermaakte Anthony Bevers, bij kinderloos overlijden, zijn drie zusters, Jannechen, Maria en Catharina Bevers, tot zijn universeele erfgenamen en Maria Lieftinck maakte in dat geval tot haar universeelen erfgenaam haar broeder, Mr. Jacobus Lieftinck. Zij maakte echter later nog vele legaten aan haar neven en nichten. Tot Anthony Bevers' nagelaten goederen behoorden o.a. een huis op de Runnebaan te Utrecht en een op de Oostzijde van de Prinsengracht te Amsterdam, genaamd 't Casteel van Beveren [175]).

167) Not. W. v. Galen te Utrecht, (So. 1961[0]) folio GO.
168) Not. v. Coetsveld te Utrecht (So. 2214): 22.7-1656. (O.S.).
169) Not. C. v. Doorn te Utrecht (No. 244 A[2]) fol. 43 vo., 29 Aug. 1661
170) Rekeningen Buurkerk 1628/30.
171) Rekeningen Buurkerk 1628/30.
172) Gemeente Arch. A'dam. D. T. B. 470: fol. 159 verso.
173) Boedelpapieren Bevers x Lieftinck, No. 5 (Ned. Leeuw).
174) Nots. H. Zwaerdecroon te Utrecht (No. 229, A[1]).
175) Scheiding en deeling der nalatenschap v. Anthony Bevers. 13 April 1659. (Boedelpapieren Bevers x Lieftinck, No. 9. Ned. Leeuw).

Het huis in de Lijnmarkt, Westzijde, genaamd „den grooten Diamantpunt", op 30 October 1649 [176]) bij uitkoop aan Sophia en Maria Lieftinck ten deel gevallen, werd, na het overlijden van de eerste, bij boedelscheiding tusschen Jacobus Lieftinck en diens zwager Anthoni Bevers, nomine uxoris, op 8 April 1653 (0. S.) [177]) voor Nots. Zwaerdecroon, het eigendom van zijn vrouw, Maria Lieftinck.

8. Mr. *Jacobus Lieffinck*, volgt VII.

VII. Mr. *Jacobus Lieffinck*, geb. ± 1620, begraven te Utrecht Catharijnenkerk 10 Juni 1672, schepen en raad in de vroedschap, advocaat te Utrecht, ingeschreven als student aldaar in 1643 en in het album promotorum van Utrecht 13 Febr. 1644, ontvanger van de Staten van Utrecht [178]), bewindhebber der W. 1. Compie. ter Kamer van Amsterdam [179]), 19 April 1664 gecommitteerde Raad ter Admiraliteit te Amsterdam wegens Utrecht [180]), huwt (ondertr. Utrecht 7, A'dam 12 Januari 1649) [181]), A'dam Oudekerk 9 Febr. 1649 [182]) met *Cafharina Bevers*, van Amsterdam, geboren ± 1626. Daar haar ouders overleden waren, werd zij geassisteerd door haar zuster Jannetie Ubelmans [183]), en generaal Carpentier, haar voogd.

Blijkens aanteekeningen uit familiepapieren van Mr. W. J. van Beeck Calkoen. oud-Burgemeester te Bunnik, (wiens bet-bet-bet overgrootvader, Joan Frederick van Beeck, gehuwd was met Anna Verborcht, dochter van Mr. Cornelis X Maria Lieftinck) besat Mr. Jacobus Lieftinck het huis op den hoek van de Brigittenstraat en de Nieuwe Gracht, hetwelk door vererving is overgegaan op Mr. Cornelis Verborcht, zijn schoonsoon.

Bij hun gezamenlijk testament van 5 Mei 1649 [184]), waarbij Jacobus Lieftinck en zijn vrouw elkaar het vruchtgebruik hunner goederen vermaakten, zal *zij* het wel geweest zijn, die bepaalde, dat, mochten hun kinderen of hunne voogden zich tegen dat vruchtgebruik verzetten, die kinderen dan tot straf alléén hun wettig erfdeel zouden ontvangen, en de gesubstitueerden geheel onterfd worden, en de heele nalatenschap dan zou gaan aan de Diakonie van Utrecht! Zoover is het echter niet gekomen! Maar wèl blijkt uit de vele testamenten, die Catharina Lieftinck, geb. Bevers, als weduwe gemaakt heeft, dat zij een doortastende vrouw was, die de puntjes op de i zette! Volgens een codicil op haar besloten testament van 7 Febr. 1678 [185]), hebben haar dochter, Maria Lief-

176) Boedelscheiding der nalatenschap van Reynier Lieftinck x Aletta v. Westervelt (Boedelpapieren Bevers x Lieftinck, No. 3. (Ned. Leeuw.)
177) Boedelpapieren Bevers x Licftiuck, No. '6, 7. (Ned. Leeuw.).
178) Nots. R. v. Cuylenborch (Utr.) (No. 271, dl. 2) — 5 Dec. 1679.
179) Nots. R. v. Vechoven. (Utr.) (No. 275, dl. 3, fol. 403) — 2 Jan. 1679.
180) Cat. Bibliotheek over Utrecht, door Mr. S. Muller F.zn., bl. 157, No. 1649: Stukken betr. de familie Lieftinck. (1586—1686. Gem. Archief Utrecht).
181) Gcm. Arch. A'dam: D.T.B. 466; fol. 1 60.
182) Gem. Arch. A'dam: D.T.B. 971.
183) Jannetie Bevers, gehuwd met Bartholomeus Ubelman; Boedelpapieren Bevers x Licftiwk. (Ned. Leeuw.)
184) Notaris Fl. v. Ewijck (Utrecht) No. 227.
185) Nots. R. van Cuylenborch te Utr. (So. 271, dl. 2.)

tinck, en diens man, Mr. Cornelis Verborcht, bij haar ingewoond, wegens welke „inwooninge, huysvestinge etc." haar zoon Reijnier Lieftinck geen pretentie zou mogen maken, en waarom zij die dan ook maar bij dezen aan haar dochter en schoonzoon prelegateerde,

In haar testament van 5 Juni 1678 [186]) zijn haar drie kinderen, Johan, Reijnier en Maria Lieftinck, hare erfgenamen, en wordt ook haar overleden dochter, Aletta, genoemd.

Dat zij moeilijkheden moet gehad hebben met haar zoon, Johan Lieftinck, blijkt uit haar besloten testament van 3 Febr. 1685 (0. S.) [187]), waarbij zij tot executeurs benoemde Mr. Cornelis Verborcht, Schepen en Raad in de Vroedschap van Utrecht, en Reijnier Lieftinck, koopman te Amsterdam, haar schoonzoon en zoon, en nauwkeurig voegt zij er aan toe, dat niemand anders zich met de administratie harer nalatenschap mag bemoeien, óók niet haar zoon, Johan Lieftinck, ontvanger van de convoyen en licenten aan de Vaart (= Vreeswijk), die zich óók niet met hare begrafenis mag inmengen, ja, zij begeert, dat hij er zich „niet int alderminste mee bemoeyen ofte becreunen sal". Ruim zes jaar later is zij te Utrecht overleden op 21 November 1691 en begraven in de Catharynenkerk aldaar.

Uit dit huwelijk:

1. *Aletta Lieftinck*, gedoopt te Utrecht Domkerk 11 Nov. 1649, ongehuwd overleden te Utrecht 11 Dec. 1671, wonende op de Nieuwe gracht, begr. in de Cath. Kerk aldaar, en overluid door de Dom.
2. *Reijnier Lieftinck*, gedoopt Utrecht Domkerk 25 December 1650 en begraven aldaar Buurkerk 10 Febr. 1651.
3. *Mr. Joannes Lieftinck*, gedoopt Utrecht Domkerk 25 Dec. 1650, overleden te Vreeswijk 27 Juni 1693, alwaar een publieke uitvaart plaats had, en begraven in de Catharijnenkerk te Utrecht, ingeschreven als student tc Utrecht 1672/'73, advocaat aldaar [188]), ontvanger der convoyen en licenten over de provincie Utrecht, huwt te Utrecht Cath. kerk 29 September 1674 met *Maria de Backer*, dochter van Isaack, (uit zijn 1° huwelijk met Jacomina van Dinteren [189]), oudste dochter van Abraham Janss. van Dinter en Maria Jacobsdr. Lieftinck), gedoopt Utrecht Domkerk 12 Juli 1655, overleden na 17 Augs. 1693 [190]), toen zij, wellicht tot verbazing harer medecomparanten, Reynier Lieftingh en Mr. Cornelis Verburght, haar zwagers, aan Notaris G. van Toll te Utrecht een besloten en gezegeld papier vertoonde, dat het testament bleek te zijn van haar overleden man, „Johan Lieftingh", ontvanger van de convoyen en licenten, resideerende aan de Vaert", die op 6 Juni 1692 tot zijn universeele erfgenaam had gemaakt: *Maria Anna Cloetingh.*

In het begin van hun huwelijk moeten zij te Utrecht gewoond hebben, blijkens hun testament van 19 Nov. 1674 [191]), aldaar gepasseerd te hunnen huize op de Nieuwe Gracht tusschen de Schalkwijk- en Brigittenbrug, waarbij zij elkander het vruchtgebruik hunner goederen vermaakten. Uit een memorie van goederen, van 16 Maart 1683 [192]), door Maria de Backer bij haar huwelijk aangebracht en ook later verworven, blijkt, dat zij niet ontstoken was van aardsche goederen, integendeel bezat zij vele huizen, landerijen etc.

Uit dit huwelijk zijn te Utrecht geen kinderen gedoopt, te Vreeswijk beginnen de doopboeken te laat.

4. *Reynier Lieftinck*, volgt VIII.
5. *Maria Lieftinck*, geb. ± 1654, overleden op de Nieuwe Gracht, hoek Brigittenstraat, te Utrecht 29 Juli 1705, begraven Cath. kerk aldaar, huwt Utrecht 10 Februari 1675 met Mr. *Cornelis Verburgh (Verborchf)*, der beide rechten doctor [193]), advocaat te Utrecht [194]), raad in de vroedschap, schepen [195]), burgemeester [196]), kameraar [197]) aldaar, ingeschreven als student te Utrecht in 1666, gedoopt te Utrecht Jacobikerk 24 Sept. 1645, overleden aldaar, wonende aan de Nieuwe Gracht, hoek Brigittenstraat, 6 Mei 1721, begraven Cath. kerk aldaar, zoon van Peter, (bij den doop van zijn zoon Cornelis „brouwer in 't Hart" en bij. diens huwelijk: schout van Utrecht) en van Anna Pandelaers.

Mr. Cornelis Verborcht en zijn vrouw, die bij haar moeder hadden ingewoond, waren er sedert haar overlijden blijven wonen en bezaten toen 1/3 deel van dit huis, totdat op 7 Mei 1692 [198]), hun zwager en broeder, Reynier Lieftinck van zijn derde deel afstand deed te hunnen behoeve. Later moet het geheele huis op hen vererfd zijn, waarschijnlijk na het overlijden van hun zwager en broeder Johan Lieftinck, op 27 Juni 1693.

Uit dit huwelijk een zoon en zes dochters.

VIII. *Reynier Lieftinck*, gedoopt Utrecht Domkerk 24 October 1652, overleden te Amsterdam 13 Juni 1729 en begraven in de Cath. Kerk te Utrecht, nalatende een mondige dochter te Amsterdam. Nauwelijks 18½ jaar oud werd hij *26* Maart 1671 te Amsterdam ingeteekend als „Coopman" oud 21 jaar(!), geassisteerd met Jacob Lieftinck, zijn vader, wonende op de Fluweele burgwal, met *Sara Tamineau*, geb. ± 1653 te Amsterdam, geassisteerd met Jacob Tamineau, haar vader, en wonende op de Keizersgracht te Amsterdam. Haar moeder heette Maria van Schilperoord [199]).

Sara Tamineau overleed te Amsterdam 20 October 1697 en werd te Utrecht in de Cath. Kerk begraven.

Uit dit huwelijk:

1. *Jacob Lieffinck*, gedoopt te Amsterdam Nieuwe Zijdskapel, 9 Februari 1676, en begr. Utrecht Cath. Kerk 23-10-1676.

186) Nots. R. van Cuylenborch te Utr. (No. 271, dl. 2.)
187) Nots. Johs. Duerkant te Utr. (No. 251. A[12].)
188) Octrooi om te testeeren, Utr. 26 Oct. 1674. (Catalogus Bibl. over Utrecht, door Mr. S. Muller Fzn. 111. 157, No. 1649. Stukken betr. fam. Lieftinck 1586—1686).
189) Hij hertrouwde met Margarita van Velthuijsen, te Utrecht.
190) Nots. G. van Toll, te Utrecht, (No. 253: fol. 267).
191) Nots. R. van Cuylenborch (No. 271, le dl.)
192) Nots. C. v. Doorn (tc Utrecht) (No. 244 B.)
193) Notaris C. van Doorn (244 B) Utrecht, 20.I.1675 (O.S.) Huwelijksche Voorwaarden.
194) Nots. Zwaerdecroon, Utrecht. (No. 265: fol. 164) 8 April 1675.
195) Nots. Dirck Woertman (No. 254, dl. 3, fol. 127) 19 Jan. 1692.
196) Begraafreg. van Utrecht, G Mei 1.721.
197) Nots. Duerkant, Utrecht, (No. 251. A[10]) — 8 Maart 1683 O.S.
198) Nots. Dirck Woertman. (No. 254, 3e deel, fol. 139.)
199) Familiepapieren van Jhr. Mr. Dr. E. A. van Beresteyn, den Haag.

2. *Jacob Lieftinck,* gedoopt Amsterdam Oude Kerk 14 October 1677.
3. *Reynier Lieftinck,* gedoopt A'dam Nieuwe Zijdskapel 5 Nov. 1679.
4. Jacob *Lieffinck,* geboren ± 1683, overleden te Amsterdam 9 September 1702 en begraven te Utrecht Cath. Kerk.
5. *Cafharyna Lieffinck,* (gedoopt Amsterdam Oude Kerk 16 Augustus 1685?). Overleden Amsterdam 8 Mei 1753 en begraven te Utrecht Catharijnen kerk, huwt (ondertrouwd te Amsterdam 15 November 1720, 29 jr.; is die leeftijd *juist,* dan is zij geboren tusschen 1685 en 1691) *Hugo van Ockhuysen,* van A'dam, 24 jr., overleden vóór 1751, daar Catharina Lieftinck in 1751 weduwe was zonder kinderen [200]).

IX. 6. *Reynier Lieffinck,* „de Jonge", gedoopt Amsterdam Nieuwe Kerk 15 April 1691. Onder de familiepapieren van Mr. W. J. van Beeck Calkoen, oud-Burgemeester van Bunnik, bevindt zich o.a. een brief van Reynier Lieftinck, gehuwd met Sara Tamineau, geadresseerd en geschreven aan zijn zwager, Mr. Cornelis Verburgh, raad en oud-schepen te Utrecht, van 15 April 1691, waarin de schrijver o.a. mededeelt: „met mijn „vrouw gaet het naar wensch en 't kintien is van „desen naar de middagh gedoopt en *Reynier* ge„naemt".

Deze Reynier Lieftinck, de jonge, moet ongeveer 1717/'18 overleden zijn, bijlkens een brief van zijn zuster Catharina, wede. Hugo van Ockhuisen, gedateerd van Amsterdam 15 Mei 1751 [201]) en geschreven aan haar volle nicht, Martha Tamineau. Deze correspondentie betrof een erfenis, belast met een „fidei-commis" tot in den 3en graad inclusive.

Die erfenis kwam van Petronella Gael, die uit haar huwelijk met Hugo Brie1 van Welhouck, Raad en Burgemr. van den Briel, geen kinderen gehad hebbende, bij haar besloten testament van 9 April 1654 en een codicil van 2 Juli 1658 [202]) tot hare erfgenamen had gemaakt haar broeder, Johan Gael, en haar zuster Hermina of Emmerentia Gael, gehuwd met Cornelis van Schilperoort, Secretaris van Rijnland, vader van Maria, die gehuwd was met Jacob Tamineau, welke laatste de grootouders waren van Catharina Lieftinck, wed[e]. Hugo van Ockhuysen, en haar nicht, Martha Tamineau. Zij hadden nu eindelijk dien 3en graad bereikt, waarvan het fidei-commis sprak en het was vooral Cath[a]. Lieftinck voornoemd, die een boedelscheiding wenschte en verkoop van goederen en haar nicht Martha, aldus inlichtte: „Dat onzen Broeder en Neeff, Rhynier Lieftinck de Jonge, „in een aansienlijk Emplooij naa Oost Indie is ver„trokken, heeft men UEd. regt gerelateert, dog syn „Ed. is aldaar voor 3 à 34 jaaren al overleeden, was 3 jaaren getrouwt geweest met *juffr. Faes,* dogter „van Jacob Faes, Raad van Indie, bij wie hij ver„wekt heeft een doghter, *Susanna Lieftinck,* die in „seer jonge jaaren in huwelijk is getreeden met *Mr. „Jacob Lakeman,* Ord. Raad van Indië, welk Paar „ook kort na elkander de weg van alle vleesch ge-

200) Opgave van Jhr. Mr. Dr. E. A. v. Beresteyn, den Haag.
201) Berustende onder familiepapieren van voorn. Jhr. Mr. Dr. E. A. van Beresteyn.
202) Voor Nots. Paulus v. Menwesteyn te den Briel.

„gaan is, naalatende een zoon, *Gerard Jacob,* en een „dogter, *Catharina Lakeman,* de eerste nu oud 17, „en de laaste nu 10 jaaren, die nu bijde alhier, en „tot Weesp, onder 't oog en directie van ons en hunne „wederzijdsche Familien woonen en leeven". .....

Doch hoewel Catharina Lieftinck, wede. Hugo van Ockhuysen, de Oud-Tante van de Lakemannetjes, het blijkbaar niet noodig vond, dat deze zouden mede-erven, (het fidei-commis sprak immers uitdrukkelijk van den „derden graad inclusive") waren er andere familieleden, die dat wèl noodig achtten en het zal dus wel gebeurd zijn.

Reynier Lieftinck de jonge is dus overleden ±1717/'18 en omtrent 1714/'15 gehuwd met ..... *Faes,* dochter van Jacob Faes, Raad van Indië.

Uit dit huwelijk:

Susanna Lieftinck, geboren ± 1716, huwt ± 1733 Mr. *Jacob Lakeman,* ord. Raad van Indië. Beiden moeten jong gestorven zijn, na 24 Septemb. 1743 [203]).

Uit dit huwelijk:

1. *Gerard Jacob Laketnan,* geb. ± 1734.
2. *Catharina Lakeman,* geb. ± 1741.

C.

VIter. *Isaack Woutersz. Lieffinck,* 9 September 1600 nog onmondig [204]), vestigde zich te Arnhem, waar hij 3 Dec. 1605 [205]) als „Isack Wolterssen van Vittrecht" zijn burgereed deed en aldaar 10 Mei 1612 (ondertr. 15 Maart) huwde met *Maria Lancelle,* dochter van Anthoen, waarbij zijn moeder en broeders getuigen waren. Maria Lancelle werd 26 November 1594 gedoopt in de Walenkerk te Zierikzee, waar haar vader Fransche schoolmeester was van ..... tot ± 23 Mei 1604 [206]), toen hij werd opgevolgd door zijn stiefzoon, Paulus van der Dussen. Den 3en Februari 1586 was Anthoen Lancelle lidmaat geworden van de Walenkerk te Leiden [207]) en 6 Juli d.a.v. getrouwd in de Walenkerk te Delft met Antoinette Hanense, weduwe van Ditrich van der Dussen.

Isaack Lieftinck was borduurwerker [208]). Hij zal in 1629 gestorven zijn na 15 Februari [209]), toen hij zijn zoon Joachimus liet doopen. Het graf in de Groote Kerk te Arnhem, omtrent den toren, door Isaack Lieftinck gekocht 22 September 1609 [210]), werd later, na 1634, bij magescheid toebedeeld aan Hendrick Engelen en zijn erven [211]). Zijn vrouw moet overleden zijn nà 18 Maart 1637, toen zij haar schriftelijk consent gaf voor het huwelijk van haar zoon, Wouter Lieftinck. te Amersfoort.

Isaack Lieftinck en zijn vrouw kochten 15 Mei 1619 [212])

203) Volgens een aanteekening van den Hr. W. J. Hoffman, New York, testeeren Susanna Lieftinck en Jacob Lakeman, extra ordin. raad van N.-I., beiden te Batavia op 24 Sept. 1743 (voor Notaris??).
204) Transportregister van Utrecht — 1600—II—128.
205) Burgerboek van Arnhem 1562/1614, blz. 70.
206) Opgave van den Hr. P. D. de Vos, oud-Archs. van Zierikzee, uit de Notulen van den Raad aldaar, 23 Mei 1604.
207) Bibliothèque Wallonne te Leiden.
208) Procuratieboek van Arnhem, 1618/31: fol. 44 — 15 Aug. 1619.
209) Er is een lyaat in de overhuidingen te Arnhem van 30 Dec. 1628—Januari 1630.
210) Kerkvoogdijarch. der Ned. Herv. Gem. te Arnhem 1606/24, Inv. 280 — Rijksarchief Arnhem.
211) Kerkvoogdijarch. der Ned. Herv, Gem. te Arnhem: Protocol der grafpl. Groote Kerk en Broerenkerk, vanaf 1634. Inv. 308, Rijks Archief Arnhem.
212) Rijks Arch. Arnhem, Schepensignaat v. Arnhem. Oosterqu. 1618/39, fol. 27 verso.

van Henrick Engelen en Neeltgen Lieftinck, een huis te Arnhem aan de Oude Markt, op den hoek van de Turfstraat, welk huis zij weer 24 April 1623 verkochten [213]).

Het is Isaack Lieftinck als borduurwerker waarschijnlijk niet zeer fortuinlijk gegaan, want blijkens een request van 6 Febr. 1625 aan den Raad van Arnhem [214]), vroegen hij en zijn huisvrouw, ,,aengenomen sijnde tot matres-,,se in plaetse van wijlen joffer Christina van Staverden", om een vrije woning of vergoeding voor huishuur en ,,vryecheyt in de burgerwachten". Of hun wenschen zijn toegestaan, weet ik niet; onder het request staat echter: ,,patientie". Er was te Arnhem nóg een Fransche school, n.l. die van Mr. David Beck, bij wiens aanstelling geconditionneerd was, dat niemand, ,,uytgesondert de ,,matresse, neffens hem francoische schole sall mogen ,,holden" [215]). Maria Lancelle hertrouwde te Arnhem (ondertr. 12 Dec. 1630) den 2 Januari 1631 met *Adriaen van den Corputt,* jong gezel van Breda. — Uit een request aan den Raad van Arnhem, 4 Dec. 1630 [216]), van ,,Maria Lancel, maistresse", blijkt, dat ,,den Eerbaar ,,Raeth verschonende de Dienaren Goddelicken Woorts ,,van de last der mombaerschap, authorisert hiermede ,,tot mombaren over den suppliantinnen kinderen Jan ,,Scheren en Abraham Muijs, die van wegen deselve kin-,,deren met de suppliante de verhaelde scheydonge en ,,deylonge sullen mogen doen op approbatie der Hrn. ,,Overmombaren". (Wordt vervolgd).

De herkomst der Groningsche familie Hora,

door W. J. J. C. BIJLEVELD.

Op het einde van 1937 gewerd mij een verzoek uit het buitenland betreffende bovenstaand onderwerp.

Ik herinnerde mij slechts, dat ik gedurende mijne onderzoekingen, van 1919-1934 in Groningen ingesteld, eens eene aanteekening vond, die *Moses Hora,* den eersten van dien naam aldaar, ,,een smous, uit Bohemen herkomstig" noemt, waardoor mij toen tevens duidelijk werd, waarom alles omtrent zijne voorouders opengelaten was op uitgebreide kwartierstaten van mij bekende leden uit het geslacht *Hora Siccama.*

Verbazen deed de vraag mij geenszins, daar ik thans bij ervaring weet, dat buitenlanders of lieden met buitenlandsche voorouders in Duitschland vaak genoopt worden veel meer kwartieren in te dienen, dan men gemeenlijk aanneemt; alles hangt in deze af van de plaatselijk bevoegde organen. Men houdt daar nu eenmaal geene rekening met het feit, dat in de practijk huwelijken van leden der Nederlandsche aanzienlijke geslachten met joden of jodinnen vóór het midden der 19e eeuw uitgesloten zijn en nadien slechts sporadisch voorkomen.

Uit de bestaande litteratuur wordt men echter niet veel wijzer. Mij bleek bij onderzoek, dat reeds 80 jaar geleden de Navorscher (dl. VII; 142, 329) den naam *Hora* behandeld had, waarbij deze N.B. verklaard werd tot afkorting van *Horatius,* terwijl daarbij ook de mededeeling de aandacht trekt: zijnde het overigens niet bekend, dat er in Nederland

213) Rijks Arch. Arnhem, Schepensignaat v. Arnhem, Westerqu. 1618/35, fol. 62 verso.

214) Rijks Arch. Arnhem, Raadsignaat van Arnhem (13) 1623/28, fol. 131 verso.

215) Rijks Arch. Arnhem, Raadsignaat van Arnhem (13) 1623/28, fol. 171 — 18 Oct. 1625.

216) Raadsignaat van Arnhem (No. 14), 1628/33, folio 191.

of waar ook, eene andere familie van dien geslachtsnaam heeft bestaan, of nog bestaat. Deze stoute uitspraak werd echter reeds in dl. IX, 293 betwist door het bewijs, dat er wel degelijk in Boheme *Hora*'s bestaan. Nader werd dit onderwerp pas veel later in deel XLI, 449 weer opgevat, waarbij werd aangetoond, dat in het huidig België de naam ook voorkwam; in 1620 wordt n.l. een wapenschilder *Gabriël Hora* vermeld, die werkte voor de uitvaart van Philips III. Van *Moses Hora* heet het daar, dat zijn voornaam joodsche afkomst aanduidt, eene allerdwaaste uitlating, daar ieder toch weten kan, dat met het calvinisme allerlei joodsche namen opkomen, niet alleen die der aartsvaders en -moeders, doch ook die van koningen, profeten en andere bijbelsche personen. Dat er onder tafelhouders vele joden voorkwamen, is bekend genoeg, maar de schrijver zelf haalt tal van voorbeelden aan, dat er evenveel Italianen en Zuid-Nederlanders bij waren. Mijn eerste wrk was dan, den grooten kenner van Groningen's geschiedenis, den Heer B. Lonsain te raadplegen. Toen deze mij schreef, dat *Moses Hora,* uit Harlingen in Stad gekomen (hij wordt daar het eerst in 1641 vermeld), in de registers van het gildrecht voorkomt als *Mozes Uhr* en later weer als *Hora,* moest ik natuurlijk denken aan de afkomst uit Boheme. De lange en gebogen neus, waarmede 's mans kleinzoon is afgebeeld, zeide mij echter niet veel, daar men dit kenmerk reeds op de oudste portretten in ons Noorden vaak aantreft. Dat men. hen voor joden houdt en hield verklaar ik niet slechts uit Moses' beroep. Waar de schijnheiligheid de nationale erfzonde der Britten is, daar kan men in ons land vanouds de afgunst er naast stellen. De tafelhouderij stond bij de Staatskerk in kwaden reuk, *Moses Hora* was rijk en verdiende gedurende zijn kort verblijf in Stad (vermoedelijk stierf hij in 1656 aan de pest) nog meer en zijnen zoon en kleinzoon ging het uitermate voorspoedig (zie Jb. Vinhuizen's Ennemaborg in Gron. Volksalm. 1926). Factoren genoeg dus, om afgunst te verwekken en onzen tafelhouder met den kleineerenden naam van ,,smous" aan te duiden!

Verder onderzoek in Harlingen leek mij dus geboden. Dank zij de hulp van Friesland's rijksarchivaris bleek mij toen, dat *Moyses Oron* van Harlingen op 10 Sept. 1637 in Sneek getrouwd was met *Fokeltje Jetzesdr. Poelgeest* van aldaar. Hij was weduwnaar van *Anna de la Rivière* uit Rotterdam, met wie hij 10 Juli 1636, ook te Sneek, was gehuwd. Uit die acte blijkt, dat hij uit Dordt kwam. Zij was dochter van Philippe *de la Rivière,* tafelhouder te Rotterdam, lid der gereform. gemeente.

In Dordt wees mijn onderzoek verder uit, dat *Moses* aldaar in Juli 1615 geboren is, als zoon van *Guilliam Mosisz Ora* en *Mayken Opsomer,* die omstreeks 1620 aldaar moet overleden zijn. *Guiliam* was er soldaat en afkomstig uit Oudenaerde. Weinig hoop had ik, dat die stad in een land, zoo vaak door oorlog geteisterd, archieven zou bezitten, die ver genoeg terug gingen. Ik had reeds eene vraag opgesteld voor het Belgisch vakblad: le Parchemin, doch de hulpvaardige redacteur, Jhr. T. Cardon de Lichtbuer verkreeg voor mij boven verwachting tal van gegevens over *Hora*'s aldaar, drie tot bijna vier eeuwen terug. Daarbij waren er over een in 1590 aldaar aangenomen zang- en muziekmeester *Marc de Ure* uit Duinkerken, maar dat klopte niet met Guiliam's vader *Moses.* Dra werden echter de volgende acten gevonden: aanteekening 20 Juli, trouw (R. C.) van *Guillielmus Ora* en *Maria Hopsomer* op 5 Aug. 1608 en doop op 27 Febr. 1585 van *Wilhelmus,* zoon van *Mosis Ora* en *Gislena,* waarbij getuigen waren *Wilhelmus Cardinois*

en *Johanna Corthals* wed. *Judocus (Joost) Ora* (wellicht Moses Srs. moeder).

Wanneer onder de talrijke nakomelingen der Groningsche *Hora*'s belangstelling bestaat voor het verder opvoeren der stamreeks, zal het archief van Oudenaerde ongetwijfeld een nader onderzoek loonen. Mijne taak achtte ik geëindigd en mijn dossier in deze stel ik ter beschikking van ons Genootschap.

KORTE MEDEDEELINGEN.

Gemeentewapens.

Bij K.B. van 11 December 1937, No. 59 is aan de Ge-
,,meente *Vlagtwedde* het volgende wapen verleend:

,,In azuur een korenschoof van goud, gebonden van het-
,,zelfde en geplaatst op een gouden grond en een schildhoofd
,,van goud, beladen met een zeventiende-eeuwsch kanon van
,,sabel.

,,Het schild gedekt met een gouden kroon van drie bladeren
,,en twee paarlen".

Bij K.B. van 11 December 1937, No. 60 is aan de Gemeente *Groesbeek* het volgende wapen verleend:

,,In zilver een geënte dwarsbalk van keel.

,,Het schild gedekt met een gouden kroon van drie bladeren
,,en twee paarlen".

Bij besluit van den Gouverneur Generaal van Nederlandsch-Indië, d.d. 21 December 1937, No. 20, is de stadsgemeente *Batauia* bevestigd in het gebruik van het door haar gevoerde wapen, waarvan de beschrijving luidt als volgt:

,,In oranje een zwaard van staal, omkransd door twer
,,lauwertakken van natuurlijke kleur, gekruist boven het gevest
,,en tezamen gebonden met ter weerszijden wapperende linten
,,van zilver.

,,Het schild gedekt met een stedekroon van goud.

,,Schildhouders: twee leeuwen van goud getongd en ge-
,,nageld van keel (rood).

,,Wapenspreuk: ,,Dispereert niet" in gouden Latijnsche let-
,,ters op een lint van azuur (blauw)".

Bij besluit als voren d.d. 25 April 1938, No. 27 is de stadsgemeente *Malang* bevestigd in het gebruik van het door haar gevoerde wapen, waarvan de beschrijving luidt als volgt:

,,Van azuur met een schildvoet, golvend gedwarsbalkt van
,,zilver en azuur in vier stukken, de bovenste balk ondersteu-
,,nende een drijvend lotusblad en waaruit oprijzend een lotus-
,,stengel met witte bloem, als in natuurlijke kleur; op het lotus-
,,blad en vóór den stengel een gaande gouden leeuw, -getongd
,,en genageld van keel.

,,Het schild gedekt met een gouden kroon van drie bladeren
,,en twee paarlen.

,,Schildhouders: twee leeuwen van goud, getongd en ge-
,,nageld van keel.

,,Wapenspreuk: ,,Malang nominor, sursum moveor" in gou-
,,den Latijnsche letters op een lint van azuur".

J. PH. D. M. v. L.

De herkomst der familie Crabeth.

Nu door de Goudsche Glazen-tentoonstelling wederom veler aandacht gevestigd wordt op de meesterwerken van glasschilderkunst, die de beide broeders, *Dirk* en *Wouter Crabeth* in de Groote of St. Jans-kerk te Gouda aanbrachten,

zal wellicht menig genealoog in het Archief voor Ned. Kunstgeschiedenis, Deel IV, de geslachtslijst van deze kunstenaarsfamilie naslaan. Waar het mij mogelijk is deze tabel op enkele onderdeelen aan te vullen, is het nu misschien het oogenblik, om aan deze gegevens meerdere bekendheid te geven.

Evenmin als Obreen [1]) is het mij gelukt in het Goudsche archief een *Pieter Adriaensz. Crabeth, Pieter Crepele* of *kreupele Pier* te vinden. Ook een marktveger, die het vaderschap der beide kunstenaars zou kunnen opeischen, werd niet gevonden. Tevens lijkt mij de hypothese, dat de stamvader *Pieter (Crabefh)* te vereenzelvigen ware met *Pieter Adriaensz.*, die 3 Januari 1520 twee huizen op de Gouwe kocht, verwerpelijk. De Custos der Librye, de Heer van der Kraats vestigde nl. mijn aandacht op een acte in het stedelijk archief van 24 Januari *1514*, waarbij ,,*Pieter Dircx.* glaescriver" een huis op de Zeugstraat te Gouda koopt [2]). Aangezien ditzelfde huis 29 April 1595 door *Clara Pietrs Crabeth* verkocht wordt, lijkt het mij niet onwaarschijnlijk, dat *Pieter Dircx* de stamvader der familie *Crabeth is* en geen Pieter Adriaensz. Mogelijk is hij dezelfde als *Pieter Dirks*, die in 1521 twee glazen voor Mechelen leverde. Bovendien vond ik een *Pierre Crabais*, fils de *Thierry*, maistre verrier, die in Juni 1507 een huis te Lille verkoopt [3]). Wanneer dit inderdaad dezelfde is, ware verklaard, waarom men vóór de 16de eeuw te Gouda tevergeefs tracht de stamreeks van deze familie op te voeren en zouden alle overleveringen omtrent den naam naar het rijk der fabelen verwezen kunnen worden.

Ook het sterven van zijn zoon(?) *Adriaen* te Autun maakt relatie met Waloniё minder onwaarschijnlijk. Tenslotte mogen we nog het vermoeden uitspreken, dat ook *Dirk Pietrsz. Crabeth*, de glasschilder, gehuwd is geweest, want in de week van 20 October 1557 werd in de Sint Jans kerk *Dirck Pietrswijf* begraven.

P. B. v. B.

Van Haeften.

In het eerste deel van zijn ,,Iconographia Batava" beschrijft E. W. Moes een schilderij uit het Aartsbisschoppelijk Museum te Utrecht, gedateerd 1519, als bevattende het portret van *Wouter van Haeften* met nog drie andere Jeruzalemridders. Men heeft hierbij echter te doen met een van de vele fouten, welke in dit overigens verdienstelijke en voor genealogen zeer belangrijke werk voorkomen. In plaats van *van Haeften* moet namelijk gelezen worden *van Hoogesteyn*. Een portretgroep, of portret, waarop een Jeruzalemvaarder *Woufer van Haeften* voorkomt, is in het geheel niet bekend en een dergelijke persoon moet geacht worden nimmer te hebben bestaan.

Voor nadere bijzonderheden zij verwezen naar mijn artikel, getiteld ,,Een vermeende Jeruzalemridder Wouter van Haef-, ten uit 1519", opgenomen in aflevering 3 (1938) van deel 55 van het tijdschrift Haarlemsche Bijdragen.

M. VAN HAAFTEN.

De Pagniet.
(LVI, 263).

Op eene 18de eeuwsche teekening, in mijn bezit, komt ook het wapen *de Pagniet* voor. De teekening is blijkbaar gemaakt naar een rouwbord in een kerk: het opschrift luidt: ,,De Hoog-

[1]) t.a.p. blz. 277.
[2]) Gouda R.A. 321 fol. 69v.
[3]) Lille R II Liasse 378.

welgeboore Vrouwe *Cornelia Mechfeld van Heerdf,* Vrouwe van de H.W.Geb. Heer *Abraham de Pagnief,* Luit. Coll., sterft *12* Januarij *1714"*.

Het wapen van de overledene is gedekt door een kroon en vertoont gedeeld de Pagniet *en* van Heerdt, met als schildhouders een gouden leeuw en een griffioen.

Aan elke zijde vier kwartieren:

Heerdt	Hume de Manderston
van der Beeke	Loo
Spierinck	Hume de Wedderborn
Veeckhoven	Aylua

Het wapen de *Pagnief* vertoont een keper, vergezeld van drie brandkorven, waaruit vlammen opstijgen, maar zonder oor of hengsel. Met inkt staat er bijgeschreven: goude brand.-korven roode balk. Deze laatste twee woorden zijn echter foutief overgenomen van de oorspronkelijke, nog flauw te onderscheiden aanteekening in potlood: goude brandkorven op rood balk zilver.

B. v. B.

Het wapen der familie Speelman.

(LVI, *233).*

Ook ik heb destijds, evenals de Heer G. van Duyn, Jacob Mosselstraat No, 89 te 's-Gravenhage, bij genealogische onderzoekingen in Katwijk en omgeving de overeenkomst van de door den Heer Muschart vermelde wapens van Katwijksche schouten met het wapen der uit Vlaardingen afkomstige, thans adellijke familie *Speelman* opgemerkt en naar een verklaring daarvan gezocht.

Ik vond dit wapen o.a. nog:

1. 13 November *1340* aan een charter van de Abdij Rijnsburg, waarin *Diddeboye* scoute van catwijk oorkondt met Ghereit van Oestgheest;

2. 1 Februari 1358 aan een charter van de Abdij Leeuwenhorst van *Heynriich Diddeboeyss,* schout te Catwiich;

3. 6 April 1361 aan een charter van de Abdij Rijnsburg, bezegeld door *Henric diddeboeyssoen,* scout te Catwick;

In het charter van 1368, door den Heer Muschart genoemd, staat letterlijk *Heynric Diddeboeyss.*

Naar mijn meening is *Diddeboey* niet als familienaam te beschouwen en alleen een bijnaam geweest van *Dideric Florissoen.*

Zoo vind ik ook in Katwijk of omgeving soortgelijke andere namen, t.w. de voornaam *Hanneboy,* ongeveer in denzelfden tijd, terwijl op de lijst van welgeboren mannen van Katwijk aan Zee, d.d. 1424, R .A. Rekeningen Bede No. 83, voorkomt *Aernt Kikeboy.*

Ik vind tenslotte nog een charter van 9 November 1376 van de Abdij Rijnsburg, waarin Gherijt Vuete, hofmeier van Rhijnsburgh, oorkondt, dat *Florijs Maerlanf* en *Katrijn,* zijn vrouw, dochter van *Henric Diddeboeysz.,* aan Sophie van der Spangen, non te Rhijnsburgh, 1 £ Holl. 's-jaars op hun huis en hofstede aldaar, verkocht hebben.

Verder vind ik:

3 April 1383 aan een charter van de Abdij Rijnsburg, waarin *Philips Henricszoon* tot Catwijc Hademan, parochiepaap te Rijnsburch, bewijst ten behoeve van de pauselijke prove 10 schell. Holl. *'s-jaars* op zijn huis, dat vroeger van Ghisebert Busersz. was, gelegen te Catwijc bij het godshuis, ter memorie van zijn grootmoeder en moeder, een wapen, dat sterk op het wapen *Speelman* lijkt en misschien zelfs hetzelfde is. Onder den balk de hamer en boven den balk twee onduidelijke figuren, die ik eerder voor leeuwen- of arendskoppen zou houden, doch die misschien niet al te zorgvuldig gesneden handen voorstellen.

Wij krijgen dan wellicht de volgende stamreeks:

Floris

|

Dideric Florissoen, genaamd *Diddeboy,* schout te Katwijk 1336, 1340, 1348

|

Henric Diddeboeyssoen, schout te Katwijk 1358, 1361, 1368.

|

Philips Henricszoon, vermeld in een charter Rhijnsburg dd. 3 April 1383.

Katrijn, gehuwd met *Florijs Maerlant,* vermeld in een charter Rhijnsburg dd. 9 November 1376.

Ten slotte verdient nog vermelding, dat volgens den Heer Van Duyn omstreeks 1360-1370 *Diddeboey van Cafwijclc* Hoogheemraad van Rijnland is geweest. Hij meent zich te herinneren, dat in het archief van Rijnland, in een boekje met de wapens van hoogheemraden, bij dezen *Diddeboey* niet werd gegeven het wapen *Speelman,* maar een liggend kruis.

Wat nu den samenhang betreft tusschen deze Katwijkers en de familie *Speelman* het volgende. Inderdaad vond ik in Katwijk den naam *Speelman.* B.v. op de Monsterrol van Katwijk aan Zee (R. A. Holland No. 135.5) waarschijnlijk dd. 1653, *Theunis Cornelisz Speelman,* Pieckenier, *Cornelis Arijsz Speelman,* Pieckenier.

Tevens vind ik daarop nog *Cornelis Jansz Speldeman,* Moskettier. Dit kan een verschrijving zijn voor *Speelman. Speldeman* ben ik te Katwijk, voor zoover ik mij herinner, nooit tegengekomen. Later verdwijnt ook de naam *Speelman* te Katwijk.

Nog vermeldenswaardig is het volgende:

In Katwijk aan Zee komt vanaf de 17de eeuw veelvuldig voor de familie *van Duivenbode(* Deze familie zou haar naam danken aan de stad Leiden. In 1578 schonk namelijk het Stadsbestuur van Leiden aan *Willem Cornelisz.* den familienaam *Van Duivenbode* met een familiewapen, voor zijn verdiensten als „duivenbode" tijdens het beleg. Een afbeelding van den giftbrief vindt men opgenomen in de genealogie van het geslacht *Van Leeuwen van Duivenbode* door den predikant Joh. Boss van 1911. Daarin wordt hij genoemd als *Willem Cornelisz. Speelman,* gebooren burger deser stad. De Heer Boss meent, dat niet zijn familienaam *Speelman* was, doch dat dit zijn beroep aangaf. Inderdaad is het woord „Speelman" met gewone drukletter geschreven en *Willem Cornelisz."* met schrijfletters en was hij volgens de genoemde genealogie, luitspeler en organist der Pieterskerk. Ook zijn broeders. *Jan* en *Ulrich* waren misici, resp. violist en harpist.

Ook in „Catti Aborigines Batavorum etc." door Adrianus Pars, met aanvullingen door Mr. P. van der Schelling dd. 1745, aanwezig in de bibliotheek van het Genootschap, vindt men dit verhaal.

De Katwijksche *Van Duivenbode's* heetten van *Willem Cornelisz van Duivenbode* af te stammen. De penning, door het stadsbestuur van Leiden aan Willem Cornelisz. geschonken, zou volgens de genealogie van Boss door Jan *Gijsberts van Duijvenbode, te* Katwijk aan Zee, op 3 October jaarlijks gedragen zijn.

In ieder geval is de afstand tusschen Katwijk en Leiden zeer klein, zoodat zeer goed mogelijk is, dat leden van de familie, waartoe de eerstgenoemde schouten behoorden, ook te Leiden

hebben gewoond. Wellicht heeft zich bij deze familie tengevolge van een in de familie veelvuldig voorkomende muzikaliteit de familienaam *Speelman* ontwikkeld. Ook tusschen Katwijk en Vlaardingen, vanwaar de thans adellijke familie *Speelman* stamt, bestonden reeds oudtijds vele relaties.

Opmerking verdient de voornaam *Cornelis* van den stamvader van de Vlaardingsche familie Speelman. Naar den tijd zou hij een kleinzoon van *Cornelis Jansz* kunnen zijn, die de stamvader is van de familie *Van Leeuwen van Duivenbode*. Daarmede zou kunnen overeenstemmen het feit, dat hij zijn zoon wederom Jan noemde.

Merkwaardig is de wapenovereenkomst zeker wel. Aan toeval noch overname valt naar mijn meening te denken. Overname naar aanleiding van een gelijken naam is niet zeldzaam, doch de Katwijksche schouten, die in de 14de eeuw met dit wapen zegelden, voerden den naam *Speelman* nog niet. In ieder geval is de overeenkomst merkwaardig genoeg, om te trachten langs dezen weg. de genealogie van het geslacht *Speelman* hooger op te voeren.

MR. Y. H. M. NIJGH.

Verschuer-van der Schuer.

Ofschoon ik niet wil pretendeeren, na hetgeen door wijlen jhr. Mr. W. A. Beelaerts van Blokland over het geslacht *(Van) Verschuer* naar voren gebracht is [1]), met een nieuw gezichtspunt te komen, kan ik niet nalaten op een tot dusver waarschijnlijk onbekenden persoon te wijzen, die insgelijks den naam *Brant Verschuir, Verschuer* of *Van der Schuer* droeg. Misschien kan deze aanvulling voor den belangstellende, die de bewerking van het (de) geslacht(en) *Van Verschuer* nog eens onderhanden neemt, nog van belang zijn.

Vooropgesteld zij, dat de door mij gevonden *Brant V.* theoretisch identiek kan zijn met den door H. F. Macco in zijn „Aachener Wappen" II, bl. 143 genoemden stamvader *„Brant von der Schuyr* aus Amersfort", die in eerste helft der 17e eeuw geleefd zou hebben. Een zéér groote waarschijnlijkheid omtrent deze identiteit bestaat m.i. echter niet. Want Macco kent eerstens aan zijn *Brant V.* een geheel afwijkend beroep toe, terwijl de *Brant V.* te Alkmaar van 1604 tot 1633 steeds in militairen dienst is gebleven. Het geslacht van Macco's *Brant V.* heet uit Amersfoort te komen: ook zijn (B.'s) zoon *Niklas* wordt daar geboren, terwijl de te Alkmaar aangetroffen *Branf* daar ter stede althans in de periode 1606-'33 verblijf moet hebben gehouden en een woning heeft gekocht. Tenslotte zij opgemerkt, dat de vrouw van den stamvader van het door Macco behandelde geslacht de Utrechtsche *Agnes Sfenreh* (lees: *Sfeenre ??)* heette, terwijl *Sara Jans Smith* met onzen officier *Brant V.* gehuwd is geweest: en daarbij komt dan ook nog, dat de laatstgenoemde klaarblijkelijk niet in de eerste helft der 17e eeuw geleefd heeft, maar even lang in de 16e als in de 17e.

Ik vond van den Alkmaarschen *Brant Verschuer* de navolgende acten:

a. acte d.d. 8 Dec. 1606 [2]), verleden voor notaris H. J. van der Lijn, Alkmaar (Inventaris Gem. Archief Alkmaar no. 35 fol. 245 vso): *Brandt van der Schuer,* vendrich onder de comp. van de E. Capitein *Jacob Maertsz. Sonck,* oud omtrent XL jaeren, legt een verklaring af ten verzoeke van P. H. van Persijn.

b. acte d.d. 12 Mei 1623 (Transp. onr. goederen v. schepenen v. Alkmaar, inventaris Gem. Archief ald. no. 145 fol. 3 vso.): *Branf van der Schuijere* luijtenant van *Jhr. Abraham de Hahenjosa* (lees: *De Hinojossa)* koopt te Alkmaar een huis en erf aan de Zuidzijde v. d. Oudegracht, voor 1775 gulden, te betalen in 5 termijnen.

c. acte d.d. 11 Juni 1633, verleden voor notaris J. van der Geest te Alkmaar (Inventaris Gem. archief Alkmaar no. 59 fol. 300 vso.): Sara Jans *Smith,* echtgenoote van *B. V.,* die als luitenant bij de **comp.** van de cap. *De Bije* dient ten dienste der Vereen. Nederlanden en in het leger is, geeft een volmacht.

d. acte d.d. 11 Juni 1635 verleden voor denz. notaris (inventaris a.v. fol. 493): *Sara Jans Smits,* weduwe wijlen *Brant Verschuijer,* in leven luitenant v. d. comp. van *Jhr Willem de Bije,* wonende te Tiel, geeft een volmacht.

In de coll.-Wakker (Verg. van ons Genootschap) heb ik den luitenant *Brant V.* niet terug kunnen vinden.

MR. J. BELONJE.

---

[1]) Vgl. N.L. 1915, k. 257 sqq.; 1919 k. 347 sqq.

[2]) De opvolgende acte in datzelfde protocol van gelijken datum betreft nogeens dezelfde aangelegenheid (fol. 248). Hieruit en uit de vorige acte blijkt, dat B.V. reeds in Dec. 1605 als zoodanig bij die compagnie diende, waarmee hij ook in de „Schans van Nijvelt" en voor de Stad Sluis (1604) moet zijn geweest.

Crommelin-Orrock. (LVI, 270/71). — Men deelt ons mede, dat aangaande het tusschen Dr. *Johannes Elias Feisser* en *Geertruid Elisabeth Barbara Orrock* barones *van Heeckeren* gesloten huwelijk zekerheid had kunnen worden verkregen, indien in stede van jaarg. 1914 van Nederland's Adelsboek. de verbeterde uitgave van 1925 was geraadpleegd, alwaar op blz. 189 wordt vermeld, dat dit huwelijk op 7 Nov. 1830 op Ameland werd voltrokken. Red.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Bert-Beeltsnijder. (LVI, 234). Ds. *Johannes Beeltsnijder* werd 7 Oct. 1603 te Amsterdam of te Wapserveen geboren. Hij was in 1628 te Wapserveen (volgens „Handelingen van Drost en Gedep. 29 Feb. 1628") . Hij trad 1 Jan. 1630 voor 't eerst als predikant te Beilen op, terwijl April 1678 zijn verzoek om emeritaat werd toegestaan+ Hij woonde in 1682 nog te Beilen en klaagde over de trage betaling van zijn pensioen, hetwelk twee jaar ten achter was. Hij heeft verschillende werken geschreven bijv.: „Gekroonde Stephanus" Amsterdam 1633, „Lijkreden over Timotheüs IV 6-8 in 1653, „Verhandeling over de naam Jezus" in 1656.

Ufrechf. C. A. N. POLS A.E.KZN.

Blanckenhagen-Thorbecke. (LIII, 93). De volgende gegevens, die ik, door welwillende bemiddeling van ons medelid Mr. C. C. van Valkenburg, uit Duitschland ontving, dienen als antwoord op mijn bovenstaande vraag.

I. *Johann Thorbecke* (vroeger *tor Becke, ter Beeke),* geb. Amt Grönenberg, Stift Osnabrück, 1573, koopman te Borgholzhausen, † ald. 1608, tr. *Gertrud Unbesunnen* (ook *Unbefunden).*

II. *Hermann Thorbecke,* geb. Borgholzhausen 11 Juli 1604, koopman te Osnabrück, † ald. 16 Sept. 1687, tr. als wednr. van *Sidonia Vogeler, 2e* Osnabriick Mei 1640 *Regina Meuschen,* † ald. 1667, dr. van *Johann.,* „Hernn- und Kirchenrat" te Osnabrück; hij tr. 3e 1670 *Margaretha Farwig.*

III. *Mafthias Thorbecke,* geb. Osnabrück 3 Juni 1658, koopman te Hamburg en Bremen, † Hamburg 3 Mei 1718,

tr. **1687** *Margarete Wolpmann*, geb. 10 Mei 1669, † Hamburg 21 Dec. 1750.

IV. *Diderich Thorbecke*, geb. Bremen 10 Maart 1693, koopman en dispacheur te Hamburg, † ald. ná 1759 (1780?), tr. Hamburg 15 Mei 1719 *Anna Katherina Bohrmann*, geb. ald. 26 Mei 1701, † Hamburg 31 Juli 1748.

V. *Johannes Thorbecke*, geb. Hamburg 3 Juli 1723, tr. N. *Kayly*, uit Engeland.

VI. *Mathias Thorbecke*, geb. 8 Jan. 1749, koopman te Bremen, † ald. 2 Febr. 1814, tr. omstr. 1777 *Adelheid Wilhelmine Wehrkamp*, geb. 3 Jan. 1754, † Bremen 15 Jan. 1824.

Uit dit huwelijk 7 kinderen, waaronder als 4e:

Anna Johanna Maria Thorbecke, geb. Bremen 3 Oct. 1784, tr. ald. 8 Jan. 1805 *Pieter Hendrik Blanckenhagen*, van Nijmwegen (zie verder N.P. 1931/'32, blz. 19).

De generaties I en II komen ook voor in N.P. 1912, de generaties 1-IV, benevens *Johannes Thorbecke* (V, doch ongehuwd), ook bij F. H. G. Thorbecke en C. Bassermann, Chronik und Stammbaum der Familie Thorbecke (Mannheim 1894).

Voor nadere aanvullingen, ook uitgewerkt *in* de vrouwelijke lijn, houd ik mij ten zeerste aanbevolen.

Sr. S. M. v. H. B.

Colve. Het wapen dezer Zeeuwsche familie, in zilver een zwart kruis beladen met 5 gouden zwijnskoppen, is aangegeven in Wapenheraut III, 144 en ook in Rietstap. Wat is het helmteeken door deze familie gevoerd?

U.S.A. WILLIAM J. HOFFMANN.

Daendels. 23 Dec. 1937 overleed te Apeldoorn *Constant Jacques Daendels*, volgens Ned. Patriciaat, jaargang 6, de laatste mannelijke afstammeling in rechte lijn van den Gouverneur-generaal Mr. *Herman Willem Daendels*.

Toen ik, indertijd werkend aan mijn boek over Daendels, „De IJzeren Maarschalk", correspondeerde met Ir. W. H. A. G. Baron van Ittersum, afstammeling van Daendels' dochter Josina Maria, gehuwd met William Grenfell, schreef deze mij: „Ten slotte kan ik u melden, dat *er* (behalve C. J. Daendels) nog drie mannelijke rechte afstammelingen van Daendels bestaan en wel: *Henry Thierry Daendels*, zonder beroep en ongehuwd, *Egbert August Daendels*, oud-hoofdagent van de Holland-Amerikalijn, thans een van de Directeuren van Groenhoedenveem, gehuwd *en* heeft een zoon en een dochter, en *Herman Willem Daendels*, een van de firmanten van het Ned. Octrooibureau te Den Haag, gehuwd, maar kinderloos. Zij zijn de zoons van *Henry Thierry Daendets*, een kleinzoon van den Gouverneur-generaal; de naam van zijn vader is mij niet bekend".

Volgens deze mededeeling zou de opgave in Ned. Patriciaat dus onvolledig wezen.

Ik kwam later op de zaak terug en schreef nogmaals aan Baron van Ittersum, mijn brief bleef echter onbeantwoord, daar ZEd. inmiddels was overleden. Ik richtte mij nu tot den eenigen der bovengenoemde afstammelingen van den Gouverneur-generaal, wiens adres ik kon opsporen, H. W. Daendels, die mij echter ontwijkend antwoordde: de gegevens, die *ik* wenschte, waren hem niet bekend en hij zag ook geen kans daarvan op de hoogte te komen. Zoodat ik nog steeds niet weet van welken zoon van Daendels de bovengenoemde personen afstammen. Het is bovendien merkwaardig, dat, evenals Ned. Patriciaat, ook het bekende boek van v. Rhede v. d Kloot over de Oost-Indische gouverneurs-generaal geen anderen gehuwden zoon van Daendels noemt dan *August Dirk*. van wien de vorig jaar overleden *Constant Jacques Daendels* de zoon was. Kan iemand mij nader inlichten? [1])

Bloemendaal. C. VAN WESSEM.

Duijffhuijs. Op 18 Januari 1569 bekent *Peter Cornelisz. Duijffhuijs* van 't kapittel van Sint Jan „een viertel landts gelegen int Overeijnde van Jutfaes" in erfpacht ontvangen te hebben.

Genealogische aanteekeningen omtrent oudere generaties en herkomst van dit Utrechtsch geslacht, wonende Tolsteeg Utrecht, zouden mij zeer welkom zijn. Zijn nageslacht is bekend.

Laren (N.-H.). J. D. VAN VOORST VAN BEEST.

Heiden-Hompesch (von). (LVI, 90, 91) . Het wapen *Heyden-Hompesch* is, echter niet geheel juist, beschreven en afgebeeld in M. von Spiessen, .Wappenbuch des Westfälischen Adels.

De beschrijving van het wapen volgens het diploma van 27 Juli 1767 is als volgt: Scutum militare erectum quatripartitum, in cujus prima et quarta areola nigra Corona Imperialis ex utraque parte lemniscis volantibus aureis decorata, in secunda autem et tertia areola rubea Crux Andreana argentea ab omnibus lateribus cuspidata exhibentur, in medio hujus scuti cernitur scutulum aeque quatripartitum, cujus prima et quarta regio caerulea tres fascias argenteas horizontales, secunda autem et tertia regio aurea uncum aheni focarium rubeum, undique auro exornatum et in sinistra parte quinque dentibus sive gradibus munitum exhibent, medium hujus scutuli occupat parmula aurea, in qua Aquila biceps nigra coronata, exsertis linguis rubeis, expansisque alis et cruribus se praesentat. Integro scuto incumbunt tres galeae tornearíae apertae, coronatae, auro clathriatae, suisque monilibus ac torquibus, nec non a parte dextra laciniis nigris et aureis, a sinistra vero rubeis et argenteis defluentibus ornatae, super quarum media Crux Andreana argentea jam descripta, super illa a dextris aquila biceps nigra Corona Imperiali tecta et super sinistra pes cataphractus eminent: telamones denique ex utraque parte sunt Leones rugientes aurei, candis bifurcatis supra tergum projectis et capitibus extrorsum versis.

Dramaga, Buifenzorg. H. H. K. LANGENMAYR.

Massa-van der Laan. (LVI, 189). *Isaac Abrahams Massa (ex* matre *Sara Jansdr Tixon)*, ged. Haarlem 10 Nov. 1588, en *Beatrix van der Laan Gerrifsdr.*, d. v. *Gerard van der Laan Cornelisz* en zijn tweede huisvrouw *Magdalena van Beresteyn*, ged. Haarlem 12 Jan. 1592.

10 April 1622 worden gegeven de geboden in de Herv. Kerk te Lisse, 25 April attestatie van Haarlem (Wijngaardstraat) naar Lisse, 26 April trouwen zij gerechtelijk ten huize van *Adriaan Maartensz Block*, Commandeur, haar zwager als getrouwd met *Catryna van der Laan* (uit het eerste huwelijk met *Catharyna Oom Jacobsdochter)*.

In al deze gevallen wordt *Beatrix* als j o n g e d o c h t e r aangegeven.

In 1622 woont *Massa* aan de Heereweg te Lisse (Kohier Hoofdgeld 186), in 1624 te Hillegom op de Hoffstede of woning van Jonker Lou. Te Hillegom wordt gedoopt N.H. Kerk 14 Juni 1624 hunne dochter *Geertruyd*, getuigen

1) Volgens ons jaren geleden van de zijde der familie verstrekte inlichtingen zouden de hier bedoelde Daendelsen via eene inlandsche verbintenis in onwettige lijn van den Gouverneur-Generaal afstammen, hetgeen hun ontbreken in Ned. Patriciaat verklaart. — Red.

Adriaan Maarfensz Block en de moeder van Massa. Te Haarlem begraven Grootekerk 14-21 Mrt. 1637 *Madelena Massa,* mogelijk ook een dochter uit dit huwelijk,

In 1627 woont Massa weer te Lisse.

Haarlem 22 April 1640 trouwt *Isaac Massa* voor de tweede maal met *Maria van Wassenbergh,* van Haarlem,

Uit dit huwelijk *Jacobus,* ged. H. 10 November 1641, *en Wilhelmus,* waaruit verdere nakomelingen.

In het Gem. Archief Haarlem bevindt zich een uitgebreide map aanteekeningen omtrent dezen Massa en familie

Lisse. **IR. A. F. DE GRAAFF.**

Nots. (LVI, 280). De eenige door mij gevonden persoon van dezen naam is *Michiel Michielszoon Nots,* 24/5 1626 Schepen van Sinte Michiels in Putten, dat men noemt Middelharnis.

Zijn zegel, hangende aan charter No. 931 i/h familiearchief van Rhemen, vertoont als wapen: „een merk" in de gedaante van 2 cijfers 4 boven elkaar en aan elkaar verbonden, waarvan het onderste omgekeerd en omgewend en waarvan de bovenhelft der aan elkaar verbonden beenen de rechterzijde vormen van een naar links gericht geledigd kwadraat, de benedenhelft de linkerzijde van een naar rechts gericht dito kwadraat. Het contrazegel vertoont dito merk tusschen de letters M. en M, het randschrift vermeldt alleen *Michiel Michielsz.*

Ik merk hierbij op, dat dit wapen precies hetzelfde is als het oorspronkelijk hartschild v.h. wapen der familie *van Notfen.*

Arnhem. R. T. **MUSCHART.**

Nots. (LVI, 280). *Rudie Nofz* en zijne vrouw *Maria Herfensfein,* uit het kanton Zurich, zijn in 1661 met hunne kinderen *Barbeli, Felix* en *Hans Jagli* „in die Mess gelofen und an keinem gewüssen Ort" d.w.z. zij zijn van het Geref. geloof afvallig geworden en naar den vreemde getrokken, onbekend waarheen.

Deze *Notz'en* behooren tot hetzelfde geslacht als de *Notzli (Nötzli)'s,* waarvan in het laatste kwart der 17e eeuw ± een 25-tal leden Zwitserland verlieten en sommigen zich naar Holland, anderen naar de Palz, Frankrijk, Wurtemberg en Baden begaven.

Berlin-Steglifz. **PROF.** H. F. MACCO.

Pavordt (van de). Een naar dit geslacht ingesteld onderzoek leverde stof tot eenige zeer interessante stamreeksen. Oorspronkelijk in het land van Bergh gevestigd, blijken de *Van de Pavordts* (ook wel genoemd *Van de Pavert,* of *Pauwert)* zich na 1600 zéér verspreid te hebben. Leden van het geslacht *Van de Pauordt* werden aangetroffen te Bemmel, Deventer, Echteld, Elst, Gendringen, Gendt, Gorinchem, 's Heerenberg, Herwen en Aerdt, Heteren, Hien en Dodewaard, Ingen, Leerdam, Lent, Millingen, Leuth, Nijmegen, Ochten, Rijswijk, Tiel, Valburg, IJzendoorn, Zutphen, Emmerik, Delft, Rotterdam, Den Haag. Bij het aantreffen van den naam *Van de Pavordt* in andere plaatsen houdt ondergeteekende zich dringend aanbevolen voor mededeeling daarvan.

Wie kan mij voorts nadere gegevens verschaffen over de ouders van de volgende vrouwelijke *van de Pavordfs:*

1. N.N. *van de Padevoord* (gehuwd met *Floris van Cattenburgh).* Zij had een dochter, † 1562 (nadere gegevens onbekend).
2. *Ida van de Padevoorf,* tr. vóór 26 Febr. 1628 *Gysbert van Twickelo.* die † ± 1650 [1]), zn. van *Herman* [2]).
3. *Geertruidt Margriet van de Pauordf,* † vóór 27 Juni 1640, gehuwd met *Wilhelm van Bohel,* eveneens † vóór 27 Juni 1640. Over hun onmondigen zoon *Henrick van Bohel* was in 1640 voogd *Johan van Bohel,* burgemeester van Kranenburg [3]).
4. *Agnes Margarefha van de Padevoort,* leeft nog 15 Sept. 1688 [4]), vóór 22 Januari 1646 [4]) gehuwd met *Jacob van Dunnewoldf,* Heer tot den Balckenschot, overste-wachtmeester in keurvorstelijken Brandenburgschen dienst [5]), † 1669 of 1670 [6]), zn. van *Everf* [7]) en *Geerfruyd van Nijenhuissen.*

Velp (G.). **MR. W. DE VRIES.**

Pols-de Morica, In de Utrechtsche archieven vond ik: *Abraham Pols* j.m. van de Clunder (Klundert, N.B.), wonende te Utrecht, trout *Geerfruit de Morica* (of Moreca), jongvrou van Zevenbergen. (17 July 1653). In margine staat: ondertrout tot Zevenbergen. Attestatie gegeven naar Zevenbergen 7 Aug. 1653 om daar te trouwen.

't Echtpaar zal zich daarna te Klundert of te Zevenbergen hebben gevestigd, want kinderen noch de ouders zelf worden daarna te Utrecht vermeld. Kan iemand mij over bovenstaande personen iets meedeelen?

Ieder gegeven is welkom.

Utrecht: C. A. N. POLS A.E.KZN.

Rensselaer (van). (LVI, 91, 280). De gebroeders *Hendrik* en *Johan v. R.,* door A. H. genoemd in LVI, 280, zijn niet identiek met het door mij genoemd broederpaar te Amersfoort met welke stad eerstgenoemden geen betrekking hadden. Zoo blijft mijn vraag dus nog onopgelost. Vermoedelijk waren de Amersfoortsche v. R. zonen van een mij nog onbekenden broeder van *Kiliaen v. R.,* den vader van den door A. H. aangegeven broeders *Hendrik* en *Johan.*

U.S.A. WILLIAM J. HOFFMANN.

Ringeling. (LVI, 190). Een vluchtig onderzoek in het Gemeente-archief alhier leverde het volgende op over het voorgeslacht van den kunstschilder *Hendrik Ringeling.* wiens familie in de 18e eeuw te Leiden vrij talrijk was:

I. *Philip Ringeling (Rüngeling),* droogscheerder, j.m. van Uschlag in Hannover, † Leiden, begr. 6-13 Sept. 1755, tr. Pietersk. Leiden 2 Maart 1727 *Hester Brink,* ged. Marek. L. 9 April 1702, dr. van *Barfhel* en *Hester de Groot,* † weduwe. Vele kinderen, o.a.:

II. *Hendrik R.,* ged. Luthersche k. L. 15 Dec. 1737, looier,

---

1) Hij heet 23 Januari 1655 „voer eenige jaeren tot Gendringen overleden" (kondschappenboek Zutphen; R. A. Arnhem).

2) A. J. Maris: „De Leen- en Keurmedige en Tynsgoederen van de St. Salvator-abdij te Prün in Gelderland" § 51.

3) Protocol van Bezwaar Landdrostambt Bergh 27 Juni 1640. [Genoemde *Henrick van Bohel* zal wel identiek zijn met jr. *Hendrik van Böhell,* die in Aug. 1666 als wedr. van *Johanna Gieltgens* te Gendringen huwde met *Wendelina Johanna Valck,* uit Zutphen, dr. van *Willem* en *Geertruid Mentinck.* — Red.]

4) Volontaire acten Breedevoort 22 Jan. 1646; 5 Febr. 1646; 20 Nov. 1647; 31 Dec. 1656; 4 Juni 1657.

5) Proces-dossiers Didam; Berghsche Serie 23 Nov. 1671. Zie ook aant. 4.

6) Volontaire acten Breedevoort 11 Mrt. 1669, 15 April 1670.

7) Wedr. van *Maria Mom Johansdr.* Ten onrechte wordt van hem in Bijdragen geschiedenis van het geslacht Mom a° 1883 blz. 70/71 vermeld, dat hij in 1599 te Doesburg aan de pest overleed, want volgens de volontaire acten van Breedevoort compareerde hij nog 9 Mei 1634 met zijn tweede vrouw, wonende op den Balkenschot.

tr. als wedr. van *Elisabeth van Sonnevelf,* 2° Pietersk. L. *28* Dec. 1768 *Margaretha van Klaveren,* ged. Marek. L. 30 Aug. 1744, dr. van *Jan* en *Marytie van de Velde.* Hieruit o.a.:

III. *Johan Philip R.,* geb. L. 26 en ged. Luth. k. 26 Sept. 1784, zilversmid, hij was in 1811 de eenige huisvader van zijnen naam in Leiden, tr. L. 19 Mei 1810 *Jannetje du Pon,* geb. L. 11, ged. Pietersk. 13 Jan. 1790, dr. van *Isaac* en *Maria van der Staat.* Hiervan dochters en

IV. *Hendrik R.,* geb. Leiden 23 Maart 1812, kunstschilder, ongéhuwd † aldaar 24 Mei 1874.

Leiden. BIJLEVELD.

Rocquette. (LVI, 283). Het zij mij vergund een kleine verbetering mede te deelen op de — helaas laatste — bijdrage van den heer Regt. Volgens opgave van den Burgerlijken Stand te Veendam, huwde Mr. *Andreas Adriaan Ganderheyden* aldaar 24 Sept. 1819 met *Hyleke Muntinghe.* Volgens mijn aanteekeningen was zij geboren Veendam 25 Maart 1790, † Groningen 7 Juni 1876 en dr. van *Lodewijk* en *Wobbina Brechfina Nauta.*

Hilversum. W. F. LEEMANS.

Siebold (Sibolle). Op 20 Mei 1762 trad te Stint-Omer in het huwelijk: *Jean Sibolle,* oud 23 jaar, geboortig uit Utrecht, zoon van *Jean Gerard S.,* overleden, en *Agnes van der Laan,* in leven.

Uit de doopacten der kinderen blijkt, dat de naam *Siebold* was. In Utrecht is geen spoor van de ouders te ontdekken in geen enkele kerk. Elke aanwijzing omtrent hen zal ondergeteekende zeer op prijs stellen.

Baarn. H. W. VAN TRICHT.

Wall (van de). (LVI, 182, 239). De tegenspraak tusschen de mededeelingen der Heeren Leemans en Muschart (k. 286-288) betreffende het wapen van de Arnhemsche familie *van de Wall is* aldus te verklaren, dat deze in het laatst der vorige of in het begin van deze eeuw het door den Heer M. beschreven wapen verwisselde met het gevierendeelde met één ster.

Het door Mr. Leemans onder 4° vermelde Harderwijksche geslacht voerde het stamwapen *zonder* ster. Aldus zegelde ook *Peter van de Wall* (zoon van *Jan Allartsz.,* geërfde *in de Lijmers 2* Apr. 1663), ontvanger van het ambt Renkum, geh. te Voorst 23 Feb. 1668 *met Cornelia Aertsen,* uit welk huwelijk o.a. een dochter *Hermina,* geh. met *Benjamin Perné, Van* dit echtpaar stamt het geslacht *van de Wall Perné.* **Deze** personen stammen met meer waarschijnlijkheid van het Gentsche geslacht af, dan de in kol. 287 sub 3°, 5° en 6° genoemde geslachten.

Van het door hem vermelde geslachtsregister der Wezelsche van de Wall's door Ds. J. H. Wintgens bezit de familie Bosch van Rosenthal een Duitsch afschrift. Hoewel Wintgens, blijkens zijn brieven in het bezit van Mr. Leemans, goed Hollandsch schreef, zijn de Duitsche familienamen in dit ex. beter bewaard, Bij collatie blijken de data nogal eens te verschillen. Het schijnt wenschelijk, de aandacht op dit register te vestigen, daar het door de uitwerking van vrouwelijke lijnen voor velen van belang kan zijn, terwijl ook getracht zou kunnen worden het origineel op te sporen. Het bevat o.a. fragmenten Van Stockum, von Wylich, Goris, van Marle, von Rosenthal, Hartman, Eck, von Weiler, Scheer, Nunninkhaven, Wurm, Ernst, Pavsnstedt, Treviranus, van Alphen, de Ruever, Wintgens, Meinertzhagen.

Tot de afstamming van dit Wezelsche geslacht kan ik het volgende bijdragen. De Heer J. de Groot was zoo vriendelijk er mij opmerkzaam op te maken, dat de stamouders *Hendrick van de Wall* en *Geertruijd van Stockum,* met wier huwelijk **op** 17 Oct. 1610 te Wezel alle publicaties beginnen, op 24 Maart 1617 testeerden voor nots. J. Fz. Bruyningh te Amsterdam. Dit testament bleek de volgende gegevens te bevatten: de comparanten noemen zich *burgers van Nijmegen,* zijn moeder is *Geertgen Ghijsen;* hij heeft broers *Rijck en Jan,* zij zusters *Janneken, Elsgen* en *Beelitgen.* De in het register-Wintgens onderstelde, maar uit het Wezelsche trouwboek niet blijkende herkomst uit Nijmegen is hiermee bewezen. Hun zoon *Johan,* die het geslacht voortzet, is volgens het register 12 Feb. 1615 geboren, waaraan in N.P. is toegevoegd: te Wezel. Dit blijkt onjuist: hij is in de Nieuwe Kerk te Amsterdam gedoopt op 22 Feb. d.a.v.

Voor den Heer Hannema is wellicht nog van belang de volgende oude aanteekening, waarschijnlijk afschrift van een bijbelblad: *Margrita van Wang* (k. 239) is geboren 19 Aug. „1710 of 1711" als dochter van *Jacob* en *Helena Kuhnen,* verm. te Ruhrort; haar huwelijk met *Arent Roelofs* had niet 17 Mei 1731, maar 16 Maart 1730 plaats. Het huwelijk *van de Wall X Roelofs* had 13 Nov. 1768 te Oosterbeek plaats; de in de vraag opgegeven datum is blijkbaar de ondertrouw.

Mr. W. F. Leemans te Hilversum en ondergeteekende bevelen zich gaarne aan voor medewerking, teneinde tot een volledige genealogie van dit belangrijke geslacht te komen.

Baarn. H. W. VAN TRICHT.

Onbekende **wapens: Van** wie zijn de volgende wapens:

I. gevierendeeld: 1 en 4 in goud (?) een kroon; 2 in groen een zilveren keper; 3 in rood een zilveren (?) arm, een hamer houdend.

(Vermoedelijk een Duitsch wapen uit de Main-streek).

11. gedeeld: 1 doorsneden: a in zilver (?) een blauwe (?) barensteel met drie hangers; b in zilver (?) 10 roode (?) bollen of penningen 4, 3, 2, 1. 2 in zilver (?) drie roode (?) koeien, 1, 2.

Wapenspreuk: Foy est tout.

(Vermoedelijk een Engelsch wapen).

Dramaga, Buitenzorg. H. H. K. LANGENMAYR.

INHOUD 1938, No. 7.

Bestuursberichten. — W. M. C. Regt †. — Een verrassende vondst in de Groote Kerk te Dordrecht, door Jhr. Mr. P. A. J. van den Brandeler. — Het Oost-Friesche en later ook Nederlandsche geslacht Oncken, resp. Wesselius (Oncken), door L. Bruin Grupstra en H. Wesselius. — De herkomst en de eerste generaties van het geslacht Lieftinck, door H. Mijnssen. (Vervolg). — De herkomst der Groningsche familie Hora, door W. J. J. C. Bijleveld. — Korte mededeelingen : Gemeentewapens; De herkomst der familie Crabeth; Van Haeften; De Pagniet; Het wapen der familie Speelman; Verschuer-van der Schuw; Crommelin-Orrock. — Vlagen en antwoorden: Bert-Beeltsnijder; Blanckenhagen-Thorbecke; Colve; Daendels; Duijffhuijs; Heiden-Hompesch (von); Massa-van der Laan; Nots; Pavordt (van de); Pols-de Morica; Rensselaer (van); Ringeling; Rocquette; Siebold (Sibollc); Wall (van de). Onbekende wapens.

Gedrukt bij N.V. Drukkerij „De Residentie" Pletterijstr. 103-107. 's-Gravenhage.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

Bit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, zoomede opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den Hoofdredacteur Dr. TH. R. VALCK LUCASSEN, *huize Eikenrode,* ***Driebergen.***

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot den 1en Secret, aris H. J. A. VAN SON, *Riouwstraat* 4, *'s-Gravenhage.*
Alleoverigecorrespondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie) te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleyenburg 5,* 's-Gravenhage.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N° 8. LVIe. Jaargang. Augustus 1938.

BESTUURSBERICHTEN.

Ir. P. Binkhorst van Oudcarspel †.

Het Bestuur geeft met groot leedwezen kennis van het plotselinge overlijden van Ir. P. Binkhorst van Oudcarspel, te Utrecht, sedert 1908 gewoon lid van het Genootschap.

Ir, Binkhorst was een ijverig en kundig beoefenaar der genealogie, die steeds bereid was anderen met gegevens uit zijne uitgebreide verzameling aanteekeningen (voornamelijk uit het oud-archief van Breda) behulpzaam te zijn. Menig artikel van zijn hand verscheen in den loop der jaren in de kolommen van dit tijdschrift. Het is wel eene tragische omstandigheid, dat hij de plaatsing in dit nummer van zijne laatste bdjdrage over het aan zijne familie verwante geslacht Uitenhage de Mist, aan welk artikel hij zoo juist de laatste hand gelegd had, niet meer heeft mogen beleven,

Tot lid zijn benoemd:

S. Baron VAN HEEMSTRA . . . . . ***Arnhem.***
Markt ***24.***

Z. Exc. E. F. INSINGER . . . . . ***'s-Gravenhage.***
Luitenant-Generaal b.d. *Joh. van Oldenbarneveldlaan* 23.

Adreswijzigingen.

DR. J. G. HOLSTEIJN . . . . . ***'s-Gravenhage.***
Mesdagstraat 3.

W. C. VAN KETEL . . . . . ***s-Gravenhage.***
Anna Paulownastraat 62.

C. A. N. POLS AEKZN. . . . . ***Coevorden.***
Linthorst Homanlaan 3.

MR. DR. W. M. G. SCHUMANN . . . . . ***'s-Gravenhage.***
Pension Becht, Laan Copes van Cattenburch 21.

J. H. DE VEER . . . . . ***Amsferdant***
p.a. N.V. ***Kol.*** *Tab.* ***Imp.*** *Mij. v.h. G. Klomp, O.Z. Voorburgwal 225-227.*

JHR. DR. F VAN REIGERSBERG VERSLUYS . . ***s-Gravenhage.***
p.a. N.V. Slavenburgs Bank, Parkstraat 28.

J. J. VÜRTHEIM . . . . . ***'s-Gravenhage.***
Ten Hovestraat 55.

Het Genootschap is in ruil getreden met:

Niederländische Ahnen-Gemeinschaft, Wandsbecker Chaussee 162, Hamburg 23.

Aanwinstenlijst der Bibliotheek.

Vries, W. de. Die Ahnen der Christine de Vries (1846-1931), Gattin **des Peter Mathias Ernst Steimers. [z. pl.] 1936. Getypt.**
(Geschenk van den Schrijver).

[Rasser s, W. H.] Overzicht van de geschiedenis van het Rijksmuseum voor Volkenkunde 1837-1937. Gedenkschrft uitgeg. bij de heropening van het museum op den 30sten Nov. **1937.** Leiden [1937].
(Geschenk van den Heer W. J. J. C. Bijleveld).

Dam, H. H. van. Genealogie van het geslacht Pierot met kwartierstaten: Cohen, Stokvis en Wijnbergen enz. 's-Gravenhage 1937.
(Geschenk van den Heer F. R. Pierot).

Beiträge zur Geschichte der Familien Thiem (Thim, Thym) und Thieme (Thyme). Berlin-Halensee [1936]. dl. II, 5.
(Geschenk van Dr. W. E. P. Thiem).

Fairon, E. Chartes confisquées aux bonnes villes du pays de Liége et du çomité de Looz après la bataille d'Othée (1408). Bruxelles 1937.

(Ruil „Académie royale de Belgique, comm. royale d'hist.").

Donkersloot. H. Sr. Nicolaas Petrus Donkersloot„ gesworen le clercq ter griffie en stokhouder van den lande: van Hulsterambacht, 26 Sept. 1751-12 Aug. 1794. [Rotterdam 1937].

(Geschenk van den Schrijver).

[Prakke, H. J.]. De Prakke's en hun onderlinge verwantschap. Assen 1937. Gestenc.

(Geschenk van den Schrijver).

Breedveld, J. J. Inventaris van het archief van „Het weeshuis der gereformeerden binnen Delft" te Delft. Delft 1937.

(Geschenk van het College van Regenten).

Mü 11 er, R. Die alten Familien der Jülichschen Unterherrschaft Tetz vor 1770. [Jülich 1937].

Overdr. uit „Rur-Blumen", 1937.

(Geschenk van den Schrijver).

0 ver voorde, J. C. en J. W. Verburgt. Archief der secretarie van de stad Leiden 1253-1575. Inventaris en regesten. Leiden 1937.

(Geschenk van B. en W. der gem. Leiden).

Embden, A. Meerkamp van. Een Zeeuwsch onderzoek naar de afstamming der Noord-Amerikaansche familie Roosevelt. Middelburg 1937.

Overdr. uit „Archief, uitgeg. door het Zeeuwsch Gen. der Wetenschappen", 1937.

(Geschenk van den Schrijver).

Bemmelen, J. F. van. De parenteel Hasselaer. (Een voorbeeld v[an] d[e] erfelijkheid v[an] heldenmoed). ['s-Gravenhage 1937]. le st.

Overdr. uit „Erfelijkheid bij de mens", jrg. 111.

(Geschenk van den Schrijver).

Felix, D. A. De bescheiden.. ., registers, tafels en stukken betreffende den Burgelijken Stand in Zeeland, (1796) 1811-1842. Middelburg [1935].

Rijksarchief in Zeeland.

(Recensie-exemplaar).

Elias van Stabrouck, A. F. A. Polder en kempen. Bijdragen tot de geschiedenis van Stabroeck. Antwerpen [z. j.].

(Geschenk van den Schrijver).

Niepoth, W. Zur Geschichte der Mennoniten in Rheydt. Rheydt [z. j.].

(Geschenk van „Verein f. Heimatkunde" te Rheydt).

Engelbrecht, S. P. Thomas François Burgers, 'n lewenskets. Pretoria enz. 1933.

(Geschenk van den Schrijver).

Vos s, A. L. Heerma van. De grafzerk van Tierck van Heerma te Berlikum blootgelegd. [z. pl. 1937].

Overdr. uit „Leeuwarder Nieuwsblad", 1937.

(Geschenk van den Schrijver).

Nisp en tot Sevenaer, E. van. Maastrichtsche grafsteenen. [Maastricht 1937 3.

Overdr. uit „Publ..... dans le Limbourg", LXXIII.

(Geschenk van den Schrijver).

Mommers, A. R. M. Inventaris van het administratief oud- en nieuw-archief der gemeente den Dungen.['s-Hertogenbosch] 1926.

(Geschenk van den Heer G. H. J. Gijsberti Hodenpijl).

Ruoff, W. H. Nachfahren Ulrich Zwinglis. Mit einer vorläufigen Nachfahrenliste, Bern 1937.

Veröffentl. der Schweiz. Ges. f. Fam. forschung, 1, 5.

(Geschenk van de „Schweiz. Ges. f. Fam. forschung").

Merens, A. De reis van Jan Martensz. Merens door Frankrijk, Italië en Duitschland, anno 1600. [Amsterdam 1937].

Mededeelingen van het Ned. Hist. Inst. te Rome, 2e rks., VIL

(Geschenk van den Schrijver).

Servatius, G. Geschichte. der bürgerlichen Familie Servatius. Mediasch 1937.

(Geschenk van den Schrijver).

Stols, A. A. M. De prinsessen Beatrix. [Brussel 1938]. In: „Hollandsch Weekblad", jrg. VI, no. 19.

(Geschenk van de Redactie van het „Hollandsch Weekblad").

Driessen, G. L. De geslachten van Leyden en Gael en het perceel Breestraat 125. [Leiden] 1938.

(Geschenk van den Schrijver).

Muller, P. L. Regesta Hannonensia. Lijst van oorkonden betreffende Holland en Zeeland uit het tijdvak der regeering van het Henegouwsche Huis 1299-1345, die in het Charterboek van van Mieris ontbreken. 's-Gravenhage 1881.

(Geschenk van den Heer J. de Groot).

Brouwer, P. A. S. van Limburg. Boergoensche charters 1428-1482. Amsterdam enz. 1869.

3e afd. van het Oorkondenboek van Holland en Zeeland.

(Geschenk a. b.).

Muller Fz., S. en A. C. Bo urn an. Oorkondenboek van het sticht Utrecht tot 1301. Utrecht 1920-1925. dl. I.

(Geschenk a. b.).

Schriverius, P. Beschryvinge van alle de graven van Hollandt, Zeelandt ende Vrieslandt van den eersten Diederick af tot den laetsten Philips, Koning van Spanjen toe. 's-Gravenhage 1678. dl. 1.

(Geschenk a. b.).

Jungius, J. H. Historiae antiquissimae comitatus Benthemiensis. Accedit Codex diplomatum et documentorum enz. Hanoverae enz. 1773.

(Geschenk a. b.).

*[*Suringar, W. J. P.]. Bij de herdenking van het 100-jarig bestaan van het kerkgebouw der Nederduitsch Herv. Gemeente van Gulpen op 27-29 Aug. 1937. [Bilthoven 1937].

(Geschenk van den Schrijver).

Gericke, F. [ps. van D. Hoek]. Vondel bij den Burggraaf van Gotenburg. [z. pl. z. j.].

Overdr. uit „Elsevier's geïll. Maandschrift".

(Geschenk van den Schrijver),

Clement, A. van der Poest. De archieven van kerken en liefdadige instellingen. [Rotterdam 1937]. dl. 111.

Archief der gem. Rotterdam.

dl. 111. Het archief van de voormalige classis van Schieland (1580-1816) en van de tegenwoordige classis van Rotterdam (1816-1934).

(Geschenk van Jhr. Dr. H. J. L. Th. van Rheineck Leyssius).

Moreira de Sá e Costa, L. Descendência dos 1os. Marqueses de Pombal. Pôrto 1937.

(Geschenk van den Schrijver).

HeerenJ. J. M. Geschiedenis van het kasteel-raadhuis en de heren van Helmond. [Helmond] 1938.

Prov. Gen. van Kunsten en Wetensch. in N.-Brabant.

(Ruil „Prov. Gen. van K. en W. in N.-Brab.").

Brakman, J. A. Aanvulling of IIde deel op de Geschiedenis van de familie Brakman 1415—(1490—1515—1596)—1936. Ede 1937.

(Geschenk van den Schrijver).

Mitteilungen des Sippenverbandes der Danziger Mennoniten-Familien Epp, Kauenhowen, Zimmermann. Göttingen 1938. jrg. 4 afl. 1, 2 en 3.

(Geschenk van den Heer E. Penner).

C uveli er, J. et J. Lef èvr e. Correspondance de la cour d'Espagne sur les affaires des Pays-Bas. Bruxelles 1937. dl. VI. Académie roy. de Belgique, Comm. roy d'hist.

dl. VI. Supplément (1598-1700).

(Ruil: „Académie royale de Belgique").

[B ij 1 e v e 1 d, W. J. J. C.]. Dr. Henri Guillaume Arnaud Obreen, geb. Leiden 12 Juli 1878, overl. Diest 22 Aug. 1937. [Leiden 1938].

Verm. overdr. uit „Leidsch Jaarb.", 1938.

(Geschenk van den Schrijver).

Deutscher Wappenkalender 1938. Görlitz [1937].

B ö r s t i n g, H. Inventar des Bischöflichen Diözesanarchivs in Munster i.W. 1937.

Inv. der nichtstaatlichen Archive der Prov. Westfalen, Beibd. III.

H o h e n l o h e-S c h i l l i n g s f ü r s t, F. J. Z u. Ahnentafel des Reichskanzlers Fürsten Chlodwig zu Hohenlohe-Schillingsfürst. Eingeleitet von J. Hohlfeld. [Leipzig 1937].

Ahnentafeln berühmter Deutscher, 4. Folge, 8.

G r i g o l e i t, E. Ahnentafel des Dichters Arno Holz. [Leipzig 1937].

Ahnentafeln berühmter Deutscher, 4. Folge, 9.

Z w i r n e r, E. und G. R o e s l e r. Ahnentafel des Soziologen und Nationalökonomen Max Weber. [Leipzig 1937].

Ahnentafeln berühmter Deutscher, 4. Folge, 10.

R a u s c h e n b e r g e r, W. Ahnentafel des Philosopheri Arthur Schopenhauer. [Leipzig 1938].

Ahnentafeln berühmter Deutscher, 4. Folge, 11.

K o p p e n s t e i n e r, R. Ahnentafel des Dichters Robert Hamerling. [Leipzig 1938].

Ahnentafeln berühmter Deutscher, 4. Folge, 12.

R a u s c h e n b e r g e r, W. Ahnentafel des Dichters Ludwig Finck. [Leipzig 1938].

Ahnentafeln beriihmter Deutscher, 4. Folge, 13.

Nieuw Nederlandsch biografisch woordenboek onder red. van P, C. Molhuysen en Fr. K. H. Kossmann. Leiden 1937. dl. 10.

W a s m a n s d o r f f, E. 1200 Lateinische Ortsnamen für den Sippenforscher. Görlitz 1937.

Schriftenreihe Sippenforschung, 9.

Algemeene vergadering van het Genootschap op Zaterdag 2 Juli 1938 in Hotel des Pays-Bas te Utrecht.

Aanwezig zijn: de Correspondeerende leden R. T. Muschart en P. M. van Walchren en de gewone leden J. K. H. de Roo van Alderwerelt, Mr. R. J. M. L. van Zinnicq Bergmann, L. A. Boeré, B. H. Boissevain. Jhr. Mr. Dr. J. R. Clifford Kocq van Breugel, W. J. J. C. Bijleveld, J. J. Cock, H. A. G. M. Cremers, F. W. Donkersloot. Mr. F. W. Fabius, H. A. C. Fabius, J. H. de Vree van Gelder, L. F. van Gent. Jhr. Mr. H. van der Goes, Mr. H. H. A. de Graaff, H. F. Heerkens Thijssen, F. Hers, A. F. C. A. van Heyst, Jhr. J. A. Hoeufft, E. J. Koppeschaar, Mr. A. F. van Lakerveld, W. F. Leemans. W. van Lelyveld van Cingelshouck, Jhr. Dr. Th. van Rheineck Leyssius, J. Loeff, Dr. Th. R. Valck Lucassen (Voorzitter), W. van Maanen, A. van der Marel, Jhr. P. H. A. Martini Buys, Mevr. J. P. F. van Panhuys geb. Waller, C. A. N. Pols A.E.Kzn., Mej. Mr. E. C. M. Prins, J. B. W. M. van Roosmalen, W. A. van Rijn, H. J. A. van Son, M. J. L. Baron Taets van Amerongen van Renswoude, Jhr. H. Trip, Jhr. Mr. H. R. A. Laman Trip, A. A. L. Vié en J. J. Vürtheim Gzn.

De Voorzitter opent de vergadering en zal in de eerste plaats eenige mededeelingen namens het Bestuur doen.

Deze vergadering is de eerste, welke onder de bepalingen van de nieuwe Statuten — waarop inmiddels de Koninklijke goedkeuring mocht worden verkregen — wordt gehouden en tevens de eerste vergadering buiten 's-Gravenhage. Hiermede is tegemoet gekomen aan een van verschillende zijden geuiten wensch. Vele bekende gezichten, welke nimmer op de Haagsche vergaderingen ontbraken, missen wij thans weliswaar, maar hiertegenover staat weder de aanwezigheid van velen, die door den afstand tot nu toe verhinderd waren de algemeene Vergaderingen te bezoeken. De Voorzitter heet dezen hartelijk welkom.

Verschillende omstandigheden zijn oorzaak geweest, dat het Bestuur deze vergadering, welke volgens de Statuten in de maand Juni gehouden moet worden, niet eerder heeft kunnen uitschrijven. De vergadering heeft desgevraagd tegen deze vergadering op 2 Juli geen bezwaar.

Ter voldoening aan art. III van de Overgangsbepalingen der nieuwe Statuten heeft het Bestuur besloten, dat de direct herkiesbare leden van het Bestuur zullen zijn de heeren Jhr. Dr. H. J. L. Th. van Rheineck Leyssius, W. J. J. C. Bijleveld, Jhr. H. Trip en H. J. A. van Son.

Met de samenstelling van de Redactiecommissie is het Bestuur nog niet gereed. In het maandblad zal van de samenstelling van deze commissie te zijner tijd mededeeling worden gedaan.

Het Bestuur hoopt in de volgende algemeene vergadering het Huishoudelijk Reglement ter kennis te brengen.

De notulen van de vorige vergadering zijn in het Maandblad opgenomen geweest. Geen der leden verlangt hierover het woord, waarna zij worden gearresteerd,

Vervolgens wordt door den Secretaris het jaarverslag voorgelezen. Het geeft geen aanleiding tot opmerkingen en zal in het maandblad worden opgenomen.

Van Jhr. Mr. P. A. J. van den Brandeler, die met Mr. N. G. van Taack Tra Kranen de commissie voor het nazien van de rekening van den penningmeester vormde — welke beide heeren niet ter vergadering aanwezig kunnen zijn — is door den Voorzitter een brief ontvangen, waarin hij mede namens zijn medelid voorstelt den penningmeester onder bijzondere dankbetuiging voor zijn nauwgezet en keurig beheer te dechargeeren. Aldus wordt besloten.

Aan de orde is de verkiezing van een voorzitter op grond van het nieuwe art. 12, lid 2, van de Statuten. Uit de vergadering komt het voorstel den voorzitter bij acclamatie te herkiezen. Daar geen der leden eene schriftelijke stemming wenscht, wordt Dr. Th. R. Valck Lucassen bij acclamatie als voorzitter herkozen, hetgeen hij onder dankzegging aanneemt.

Mede voor de herkiezing van de twee aftredende bestuursleden Jhr. H. Trip en Mr. A. F. van Lakerveld wordt door geen der aanwezige leden eene schriftelijke stemming verlangd. Beide heeren worden bij acclamatie herkozen en aanvaarden de benoeming.

Het Bestuur stelt voor Dr. A. Huyskens te Aken, Voorzitter van de „Westdeutsche Gesellschaft für Familienkunde", die eerstdaags haar 25-jarig bestaan herdenkt, naar aanleiding hiervan tot eere-lid te benoemen. Dienovereenkomstig wordt besloten.

Bij de rondvraag adviseert de heer P. M. van Walchren

om, nu de bemoeïingen van het Bestuur inzake het geven van heraldisch teekenonderwijs aan de Academie voor Beeldende Kunsten en M.T.S. voor Bouwkunde te 's-Gravenhage niet het gewenschte resultaat hebben opgeleverd, zich te wenden tot instellingen voor ambachtsonderwijs. De Voorzitter deelt mede, dat het Bestuur ter zake diligent blijft en ook in de aangegeven richting de noodige stappen zal doen,

De heer W, van Maanen vraagt om toezending aan de leden van de gewijzigde Statuten en van een nieuwe ledenlijst. De voorzitter deelt mede dat het Bestuur hieromtrent eerlang in het maandblad eene mededeeling zal doen.

Jhr. Mr. Dr. J. R. Clifford Kocq van Breugel vraagt welk standpunt het Bestuur inneemt tegenover het door den Uitgever S. W. Melchior te Amersfoort uit te geven „Nederlandsch Archief voor Genealogie en Heraldiek". De voorzitter doet eenige mededeelingen over een onderhoud, dat hij met den redacteur van de nieuwe uitgave heeft gehad, waarbij deze hem verzekerde, dat geen polemische gedachte tegenover het maandblad „De Nederlandsche Leeuw" bij de opzet van het nieuwe tijdschrift voorzit. Hij laat in deze de leden persoonlijk geheel vrij, doch spreekt den wensch uit, dat ieder het genootschap en het maandblad „de Nederlandsche Leeuw" trouw zal blijven.

De heer H. Donkersloot onderschrijft hetgeen de Voorzitter heeft gezegd en spreekt zijn waardeering uit voor het ruime standpunt, door dezen ingenomen en voor de vergadering ontvouwd.

Niets meer aan de orde zijnde dankt de Voorzitter den leden voor hunne belangstelling en na de mededeeling, dat een verslag van de te houden voordracht van den heer R. T. Muschart in het maandblad zal worden opgenomen, waartoe laatstgenoemde zijne medewerking gaarne toezegt, sluit hij de vergadering.

Na een korte pauze geeft de Voorzitter het woord aan den heer Muschart tot het houden van zijn belangwekkende en met groote aandacht gevolgde voordracht over:

De barensteel in de wapens, zijn beteekenis en toepassing.

Spreker vangt zijn voordracht aan met de mededeeling, dat hij meent goed te hebben gedaan, den barensteel als onderwerp van bespreking te kiezen, omdat deze wapenfiguur, wat beteekenis en toepassing betreft, nog met een geheimzinnig waas omgeven is.

Aan de hand van een stel platen met gekleurde teekeningen van door hem op origineele zegels gevonden wapens toont hij allereerst aan, dat barenstelen de geheele middeleeuwen door een andere gedaante hadden dan die, waarin zij van omstreeks het jaar 1600 af tot op heden in de wapens voorkomen. Deze oude barenstelen n.l. zijn voorzien van hangers, die niet, zooals in de modernere wapens, zwaluwstaartvormig zijn, doch, *over* de geheele lengte even breed, zeer dikwijls eene aanzienlijke lengte hebben en wier aantal volstrekt niet altijd 3 is. doch ook veelvuldig 5 en 4, en zelfs in enkele gevallen slechts 2 bedraagt. Bovendien zijn die oude barenstelen meermalen zoo lanq, dat zij de beide zijschildranden raken.

Bij de beschouwing van de vele zegels, waarin barenstelen voorkomen, zijn spreker 3 bijzonderheden opgevallen en wel 1° dat zij altijd in de boven schildhel'ft zijn geplaatst, ja zelfs in vele gevallen zoo hoog, dat zij den bovenschildrand raken, 2° dat zij in vele gevallen hetzij geheel, hetzij alleen ten aanzien van de hangers over andere wapenfiguren heengaan, en. 3° dat zij altiid horizontaal genlaatst zijn.

De bijzonderheid, dat zij in vele gevallen over andere wapenfiguren heengaan, onderscheidt de barenstelen ten eenen male van de talloos vele andere bijfiguren als sterren, ringen, kruisjes, bloemen etc. etc., die men op oude zegels aantreft en nimmer over andere wapenfiguren heengaan, integendeel altijd geheel los daarvan in het veld van het schild geplaatst zijn of wel, in enkele gevallen, op een andere wapenfiguur gelegd zijn.

Het feit nu, dat wij deze bijzondere eigenschappen van den barensteel altijd kunnen constateeren, acht spreker eene duidelijke aanwijzing, dat dit geen toeval is, doch dat onze voorouders zulks met opzet gedaan hebben en er een bijzondere bedoeling mede gehad moeten hebben, zoodat de barensteel een afzonderlijke plaats als wapenfiguur inneemt.

Hierna gaat spreker over tot de verklaring van de beteekenis van het woord barensteel, welke verklaring men vreemd genoeg in geen enkel Nederlandsch, Fransch, Duitsch of Engelsch werk over heraldiek vinden zal en waartoe men zijn toevlucht moet nemen tot de Taal- en Letterbode van 1873, alwaar op pag. 195 en volgende *onze* beroemde taalkundige wijlen Prof. J. Verdam ons de beteekenis van dit woord doet kennen.

Uit zijne mededeeling, die spreker met citaten uit middelnederlandsche en middelfransche romans toelicht, blijkt, dat het woord „palesteel", ook als „palesteen" voorkomende, zooals de middeleeuwsche vorm van dit woord was, overeenkomt met de oud-Fransche benaming „palesteau" of „pallesteau" met de nevenvormen „palestel" en „paletel", in welke nevenvormen de uitgang „el" de bekende uitgang is, die in de Germaansche en Oud-Fransche talen een verkleinwoord vormt. Vergelijk navel = een kleine naaf: mazel = kleine maas, het Fransche mouche, vlek: knobbel = kleine knop: tepel = kleine tip, punt ect. etc.). Het oud-Fransch „palestel" en dus ook het oud-Nederlandsch „palesteel" is dus een kleine „palesteau" en dit „palesteau" is de Fransche vertaling van het Latijnsche „palla", dat overkleed beteekent. Palesteel is dus feitelijk een kleine mantel en in overtreffende trap een stukje doek, een lap, een vod, welke beteekenis duidelijk uit de door spreker aangehaalde passages uit de middelnederlandsche en middelfransche romans blijkt.

Met de Fransche benaming „lambel" en de Engelsche „label" voor ons barensteel is het precies zoo gesteld, want de Fransche nevenvorm „lambeau" beteekent evenals het Engelsche woord „label" niet anders dan lap, flard, brokstuk.

De bekende wisseling der lipletters „b" en „p", waarvan spreker meerdere voorbeelden aanhaalt, deed vervolgens den ouden vorm „palesteel" in den lateren vorm „barensteel" overgaan.

Na deze verklaring van het woord barensteel gaat spreker over tot een beschouwing omtrent de meening van meerderen, die in den barensteel een zooqenaamde tournooikraag willen zien, een kraag nl., die de middeleeuwsche edelman over zijn wapenrok heen om den hals zoude gedragen hebben, hetgeen blijkbaar ook de meening is der Duitsche heraldici, die den barensteel „turnierkrage" plegen te noemen. Spreker kan zich met deze meening niet vereenigen en staaft zijn opvatting met er op te wijzen 1° dat de zegels van hoofden eener familie nimmer barenstelen vertoonen; 2° dat er families zijn o.a. de grafelijke familie van den Bergh(e), waarvan geen enkel lid ooit een barensteel in zijn wapen gevoerd heeft en 3° dat hij noch in de Rijmkroniek van Melis Stoke, noch in het fraaie werk „l'Héraldique" van Emile Gevaert, noch in het niet minder fraaie werk „Rheinische Heraldik" van Dr. Wilhelm Ewald, waarin tal van fraaie gravures van oude prenten, beeldhouwwerken etc., ooit een edelman met dergelijken hals-

kraag afgebeeld gevonden heeft. Bovendien blijkt uit spreker's aanhalingen uit het zooeven genoemde werk van Gevaert en uit „Le blason héraldique" par P. B. Gheusi, dat ook deze schrijvers de gedachte aan een halskraag verwerpen.

Spreker geeft hierna zijne gedachte omtrent het oorspronkelijke gebruik van den barensteel, welke meening op het volgende neerkomt. De legers in de middeleeuwen bestonden uit contingenten, die de verschillende leenmannen van den oppersten leenheer, den vorst dus, verplicht waren in het veld te brengen. Deze leenmannen trokken aan het hoofd van hun contingent ten strijde en vormden ieder voor zich de kern, waarom hunne ondergeschikten zich groepeerden. Hun wapens op banier, schild en helm waren de teekens, waaraan zij in de hitte van het strijdgewoel te herkennen waren. Hunne zoons zullen zeker in de meeste gevallen de vaders vergezeld hebben. Voerden nu de zoons hetzelfde wapen als de vader, zoo zouden zij gemakkelijk voor den vader zelf dus voor den leider aangezien kunnen worden, hetgeen natuurlijk ongewenscht was. Om zulks te voorkomen, moesten de wapens dezer zonen dus een bijzonder kenteeken hebben, dat ze van het vaderlijk wapen deed onderscheiden. Viel nu de vader in den strijd, dan werd zijn oudst aanwezige zoon automatisch zijn vervanger als hoofd van het contingent en derhalve moest deze zoon zoo spoedig mogelijk geheel hetzelfde wapen als zijn gesneuvelde vader kunnen toonen, m.a.w. hij moest in staat zijn, het onderscheidingsteeken op zijn wapen zoo snel mogelijk te verwijderen. Welnu, wat was eenvoudiger en practischer tevens, dan dit te bewerkstelligen door over het schild een lap van een of andere stof te spannen en deze aan de schildranden te bevestigen? Men een snelle handbeweging immers kon de zoon deze lap losrukken en verwijderen. En omdat hij uit den aard der zaak het gemakkelijkst bij den bovenrand van zijn schild kon komen, werd deze lap geheel boven opgelegd, hetgeen bovendien het voordeel had, dat hij goed in het oog viel. Het vaderlijk wapen echter moest zooveel mogelijk zichtbaar blijven en dus zoo min mogelijk bedekt worden en daarom moest die lap slechts van geringe breedte zijn. Om echter te zorgen, dat deze niettegenstaande die geringe breedte toch duidelijk genoeg als onderscheidingsteeken zichtbaar bleef, zal men er hangers aan toegevoegd hebben. waarvan het aantal er niets toe deed. Voor een dergelijk gemakkelijk en snel te verwijderen onderscheidingsteeken acht ik, zegt spreker, een lap van een of andere stof het aangewezen materiaal en waar nu de beteekenis van het woord barensteel lap of vod is, denk ik mij den oorsprong en het gebruik van den barensteel op de hier aangegeven wijze.

Na deze diagnose te hebben gesteld, gaat spreker over tot beantwoording van de vraag: „welke leden eener familie legden op hun vaderlijk wapen een barensteel?"

Ter beantwoording dezer vraag heeft hij eerst alle hem ten dienste staande gedrukte wapenkundige werken geraadpleegd, om te zien of daaruit een systeem was vast te stellen. De geraadpleegde werken nl. Rietstap's „Handboek der Wapenkunde", Eisenbach's „Histoire du Blason", Gevaert's „l'Héraldique", Rothery's „A. B. C. of Heraldry" en Ewald's „Rheinische Heraldik" geven evenwel dusdanige tegenstrijdige en verwarde berichten daaromtrent, dat spreker daaruit niet wijs is kunnen worden, hetgeen voor hem aanleiding was, te trachten uit de door hem zelf uit origineele archiefbronnen bijeengebrachte zegelbeschrijvingen een systeem te ontdekken en vast te stellen. Alhoewel hem daartoe omvangrijk materiaal ten dienste stond, is het spreker niet mogen gelukken, eenigen regel in het voeren van barenstelen te constateeren. Want hij vond barenstelen op de zegels niet alleen van oudste zonen,

maar ook op die van 2e, 3e, 4e en 5e zonen, op de zegels van 3 gebroeders de Helt in hetzelfde jaar 1403, op het zegel van Theodericus, in 1260 oudsten zoon van den regeerenden graaf Theodericus van Cleve geen barensteel, barenstelen op de zegels van vrouwen, ja zelfs op die van vele bastaarden.

Uit dit alles, zegt spreker, krijgt men derhalve den indruk, dat er omtrent de toepassing van den barensteel in de wapens geen regel bestaan heeft, en toch, aldus eindigt hij zijn met een dankbaar applaus bekroonde voordracht, is hij overtuigd, dat onze vroeg-middeleeuwsche voorvaderen een bijzondere bedoeling moeten gehad hebben met het aanbrengen van barenstelen in hunne wapens.

Jaarverslag 1937.

Zooals gebruikelijk moge dit jaarverslag aanvangen met eenige mededeelingen over de Leden.

Mochten wij ten vorigen jare met dankbaarheid vaststellen, dat het ledental ondanks de tijdsomstandigheden op peil was gebleven, des te meer stemt het tot voldoening, dat het gedurende dit verslagjaar een stijgende lijn vertoonde, zoodat het aantal gewone leden ultimo December 573 bedroeg tegen 540 in het vorige jaar. Sindsdien is die stijging voortgegaan en heeft het totale ledental [met inbegrip van de eereleden (4) en de correspondeerende leden (10)] thans het 600-tal reeds overschreden. Ook het aantal abonné's nam toe.

Mogen wij dus den stand der ledenlijst met voldoening beschouwen, met leedwezen dient te worden vermeld dat het Genootschap ook in het afgeloopen jaar een aantal verdienstelijke en belangstellende leden door den dood verloor. Wij noemen hier het eerelid Jhr. C. H. C. A. van Sypesteyn, oud-Voorzitter, en de correspondeerende leden Dr. H. G. A. Obreen en Excellentie Dr. E. von Oidtman, die allen in het maandblad werden herdacht.

In de samenstelling van het Bestuur hadden eenige wijzigingen plaats. In de jaarvergadering van 29 Mei 1937 trad de Heer A. P. M. A. Storm de Grave in verband met zijn vestiging in het buitenland als bestuurslid af. Hij zag zich benoemd tot correspondeerend lid, terwijl in zijn plaats verkozen werd de Heer J. K. H. de Roo van Alderwerelt. In de vacature, ontstaan door het aftreden in 1936 van Dr. J. Ph. de Monté verloren, werd voorzien door de verkiezing van Mr. A. F. van Lakerveld. Het bestuurslid H. J. A. van Son werd herkozen.

Aan het slot van bedoelde vergadering hield ons medelid Mr. E. J. Thomassen à Thuessink van der Hoop van Slochteren een belangrijke voordracht met lichtbeelden over: „Het Huis Nassau en zijn voornaamste kasteelen", welke tevens een aansporing inhield om de in Nassau gelegen voormalige bezittingen van ons Vorstenhuis te bezoeken. Hiertoe werd besloten en van 11-16 September had dan ook naar het Nassausche land de eerste buitenlandsche excursie van ons Genootschap plaats. Deze reis, waarvan de wetenschappelijke leiding bij Mr. van der Hoop in uiterst deskundige handen was en die in overleg met dezen door Mr. van Lakerveld op uitstekenden wijze was voorbereid, is een groot succes geworden. In het Novembernummer van het Maandblad is een uitvoerig verslag van deze tocht opgenomen.

De Maandelijksche Bijeenkomsten hadden geregeld plaats. Vermelding verdient, dat in Januari 1937 een groep van in Noord-Holland wonende leden werd opgericht, welke gedurende de maanden October tot en met Mei maandelijks te Amsterdam bijeenkomt. De Voorzitter van het Genootschap heeft persoonlijk aan de nieuwe groep namens het Bestuur in-

stemming betuigd met het genomen initiatief en daarbij de wensch uitgesproken, dat het haar gegeven mocht worden op het voetspoor van haar zustergroep in Gelderland (welke in den loop van dit jaar haar 150e bijeenkomst op feestelijke wijze vierde) onder hare leden veel tot verhooging der belangstelling in de door ons beoefende takken van wetenschap bij te dragen.

Als een bewijs van belangstelling in de zaken van het Genootschap moge ook de door een 25 tal leden in Januari 1937 ingediende en van een uitvoerige toelichting voorziene voorstellen tot wijziging der statuten worden beschouwd. Op voorstel van het Bestuur werden deze in de Buitengewone Algemeene Vergadering van 8 Mei d.a.v. in handen gesteld van een Commissie, welke tot taak kreeg, mede aan de hand van later in te dienen voorstellen, de statuten in hun geheel te herzien en haar ontwerp, begeleid van een rapport over de door bedoelde leden in hunne toelichting naar *voren ge*brachte desiderata ten aanzien van het Maandblad, vóór 1 Januari aan de ledenvergadering mede te deelen.

Genoemde Commissie, bestaande uit de Heeren Jhr. Mr. F. Beelaerts van Blokland, Mr. R. Bijlsma, Dr. Th. R. Valck Lucassen, Mr. Dr. L. H. N. Bosch Ridder van Rosenthal en Mr. F. W. R. Wttewaall, kwam met haar arbeid eerst in Januari j.l. gereed, waarna de door haar ontworpen statuten — zooals men weet — in eene Buitengewone Algemeene Vergadering op enkele onbelangrijke wijzigingen na in hun geheel werden aanvaard.

Een woord van bijzonderen dank aan bovengenoemde Heeren voor het door hen in het belang van het Genootschap verrichte en met succes bekroonde werk, moge hier een plaats vinden.

Naar aanleiding van de in de vorige jaarvergadering geuite klacht van Thr. Mr. F. Beelaerts van Blokland over het gebrek aan goedgeschoolde heraldieke teekenaars hier te lande, heeft Uw Bestuur zich in verbinding gesteld met den Directeur van de Academie voor Beeldende Kunsten te 's-Gravenhage, teneinde te bewerkstelligen dat aan die school een leerkracht met het onderwijs in heraldiek teekenen zou worden belast. Na ernstige overweging deelde deze echter mede, dat bezwaren van organisatorischen aard de verwezenlijking van dit denkbeeld vooralsnog onmogelijk maakten, De aandacht van het Bestuur blijft niettemin op deze zaak gevestigd.

Het belangrijkste feit, dat dit jaarverslag te vermelden heeft, is intusschen de verwerving voor het Genootschap van de bekende met zooveel zorg en kunde bijeengebrachte bibliotheek van wijlen den Heer H. H. van Dam. Deze prachtige aanwinst, wier belangrijkheid hieronder nader zal worden uiteengezet, hebben wij te danken aan de royale hulp van een lid, dat ongenoemd wenscht te blijven, doch voor wiens tot heden ongeëvenaard bewijs van belangstelling in de verzamelingen van het Genootschap wij hier onze diepe erkentelijkheid betuigen,

Het *Maandblad* mocht het ook in dit verslagjaar niet aan een breeden kring van medewerkers ontbreken. Onder hen zal echter helaas de naam van het te vroeg ontslapen correspondeerend lid Dr. Henri Obreen, van wiens uitgebreide kennis van onze oudste vaderlandsche geslachten nog zooveel te verwachten was, voortaan worden gemist. De geslachten wapenkunde werd in de laatste jaren wel zwaar in hare corypheeën getroffen. Hier gelde derhalve het: „serrez les rangs"! Mogen uit dien hoofde steeds meer leden den Hoofdredacteur in zijn taak, die hij thans reeds gedurende een kwarteeuw naar beste weten vervult, terzijde staan in zijn streven om het orgaan op een steeds hooger peil te brengen.

Teneinde aan het Maandblad de gewenschte uitbreiding te geven werd naar een verdere verlaging der #drukkosten gestreefd. Dit plaatste het Bestuur voor de noodzakelijkheid de N.V. Drukkerij v/h H. L. Smits, die gedurende bijna 30 jaar tot zijn volle tevredenheid met het drukken van het orgaan was belast, te verlaten en met ingang van 1 Januari van het loopende jaar over te gaan naar de N.V. Drukkerij „De Residentie", mede te 's-Gravenhage gevestigd. Hierdoor werd de mogelijkheid geschapen het aantal kolommen van het Maandblad voorloopig met de helft te vermeerderen.

Als medewerkers van den Hoofdredacteur aan den 55sten jaargang dienen hier met erkentelijkheid te worden vermeld het eerelid Jhr. Mr. Dr. E. A. van Beresteyn, de correspondeerende leden wijlen Dr. Henri Obreen, R. T. Muschart en W. Wijnaendts van Resandt, de gewone leden Th. J. van Alff, Jhr. P. Beelaerts van Blokland, Jhr. Mr. Dr. J. R. Clifford Kocq van Breugel, W. J. J. C. Bijleveld, W. E. van Dam van Isselt, Mr. A. C. van Eck, J. de Groot, Mr. A. Haga, W. F. del Campo Hartman, Mr. L. van der Poel Hiddingh, G. J. Honig, Mr. H. L. Hommes, J. C. Hoynck van Papendrecht, Jhr. Dr. Th. van Rheineck Leyssius, H. J. van 't Lindenhout, Mr. A. S. Miedema, Mr. Elisabeth C. M. Prins, W. A. van Rijn, Mr. A. P. van Schilfgaarde, H. J. A. van Son, J. C. P. W. A. Steenkamp, A. A. M. Stols, Mr. W. Lunsingh Tonckens, Dr. H. W. van Tricht, J. D. Uhlenbeck, Dr. H. G. F. Vermast, Mr. W. de Vries, J. Warner, Dr. E. Wiersum *en* H. Wijnaendts alsmede de Heeren C. D. Bakker, Dr. A. J. C. Krafft, J. Philippens, W. J. L. Poelmans, J. Smit en J. M. van de Venne.

Ook aan de talrijke medewerkers aan de rubrieken „Korte mededeelingen" en „Vragen en antwoorden" zij hier dank betuigd.

Ons correspondeerend lid A. P. M. A. Storm de Grave en Jhr. P. Beelaerts van Blokland waren zoo welwillend zich ook dit jaar respectievelijk met de samenstelling van het Register en de verzorging van de rubriek „Officieele naamsveranderingen en naamstoevoegingen" te belasten, waarvoor hun een woord van oprechten dank toekomt.

Ook de *Bibliotheek* mocht zich in het afgeloopen vereenigingsjaar wederom verheugen in de belangstelling van velen, leden en niet-leden, hetgeen o.a. tot uiting kwam door de schenkingen aan haar gedaan. Met ruim 200 nummers werd onze boekerij door schenking en aankoop verrijkt, welke alle in het Maandblad vermeld werden. Hierbij is niet inbegrepen de aanwinst „Bibliotheek van Dam" over welke wij hieronder het een en ander zullen mededeelen. Het Genootschap is behalve met de Stichting „Nederland's Patriciaat" met drie buitenlandsche vereenigingen in ruil getreden.

Het repertorium op de boeken en tijdschriften werd geregeld bijgehouden. Aan 115 personen en instellingen werden geschriften uit onze verzamelingen geleend, terwijl de leeszaal door 377 personen bezocht werd. Met ingang van 1 November is de Bibliotheek behalve des Maandags ook des Donderdags en wel van half 10 v.m. tot 2 uur n.m. voor de leden toegankelijk gesteld. De openstelling van 12 tot 2 uur geschiedde op verlangen slechts bij wijze van proef, ten behoeve van die leden wier ambtsbezigheden het raadplegen der Bibliotheek op de gewone uren onmogelijk maakten. Tot 31 December werd de Bibliotheek op den Donderdag tusschen 12 en 2 uur door 10 leden bezocht. Dit cijfer spreekt, gezien het ledental, voor zich zelf.

Aan de ordening van de Collectie familieberichten werd eveneens geregeld gewerkt. Daar deze arbeid buiten de bureau-uren geschiedt, gaat een en ander niet zoo vlug, als men wel zou wenschen. Het was wederom Douairière L. Chr. Baronesse van Heerdt-Leemans, die ons hierbij terzijde heeft gestaan. Een woord van dank voor deze hulp is hier wel op zijn plaats. Van het Departement van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen mochten wij, evenals ten vorige jare, een collectie Nederlandsche dagbladen ontvangen.

Bij den *Inlichtingendienst* kwamen 138 brieven om genea-. logische en heraldische inlichtingen in; vele hiervan konden uit de ons ter beschikking staande gegevens beantwoord worden.

Wat de hierboven genoemde „Bibliotheek van Dam" aangaat, zij medegedeeld, dat, nadat de werken, van welke zich reeds een exemplaar in de Bibliotheek van het Genootschap bevond, bij Van Stockum's antiquariaat bezorgd waren, teneinde aldaar op de najaars-auctie van 1937 geveild te worden, een aanvang gemaakt kon worden met het systematisch ordenen van de overige, ruw geschat tusschen 3000 en 4000 boeken. Tijdens afwezigheid door ziekte van de bibliothecaresse heeft de Heer H. J. A. van Son dit werk alleen voortgezet. Het is bij den huidigen stand van zaken reeds mogelijk na te gaan of een werk ál dan niet in deze boekerij aanwezig is. Met het catalogiseeren en ficheeren is nu eveneens een begin gemaakt. Daar het onmogelijk is alle werken afzonderlijk te vermelden, meenen wij goed te doen hier een kort overzicht te geven van de verschillende afdeelingen waaruit deze Bibliotheek is samengesteld.

Allereerst moeten genoemd worden de „Familieuitgaven", welke voor zoover deze Nederlandsche geslachten betreffen, vermeld zijn in het „Repertorium van gedrukte genealogieën en genealogische fragmenten," door E. A. van Beresteyn. Dc in dit handboek achter de titels geplaatste vermelding [D] moet dus gewijzigd worden in [N.L.].

Behoudens monografieën van Nederlandsche geslachten, wordt in deze Afdeeling een groote plaats ingenomen door werken over Fransche, Duitsche en Engelsche families. Ook de Afdeeling „genealogie buitenland" is zeer uitgebreid. Wij bepalen ons tot de vermelding van eenige belangrijke geschriften als: Kneschke's Adels Lexikon, Gerhard's Zur Geschichte der Rheinischen Adelsfamilien, terwijl Stein d'Altenstein's Annuaire de la noblesse de Belgique en Borel d'Hauterive's Annuaire de Ia noblesse de France niet vergeten mogen worden. Tevens mag nog genoemd worden: A collection of 3000 names of German, Swiss, Dutch, French and other immigrants in Pennsylvania from 1727 tot 1776, door I. D. Rupp. Van groot belang zijn de vele jaargangen van de „Gothaische genealogische Taschenbücher", die tezamen met de deelen, welke reeds in onze Bibliotheek aanwezig waren, een mooi geheel vormen, zij het ook dat er nog tal van jaren ontbreken.

De Afdeeling „wapenkunde buitenland" omvat vele interessante werken. Als eerste moge vermeld worden: Siebmacher's Wappenbuch, gebonden in 81 banden. Het zal den leden zeer zeker een even groot genoegen zijn als ons, dat zich van dit werk thans ook in onze verzamelingen een exemplaar bevindt. Immers dit werk mag in een vakbibliotheek als die van het Genootschap niet ontbreken. Naast Siebmacher treden, om enkele voorbeelden te noemen, op den voorgrond: Wappenbuch der bürgerlichen Geschlechter der Stadt Bern (1932), Alburn des armoiries concédées par lettres-patentes de Napoléon Ier 1808-1815 door A. Révérend en E. Villeroy (1911). Scottish arms being a collection

of armorial bearings a.d. 1370-1678 door R. R. Stodart (1881) en d'Hozier's Armorial général de la France.

De vakken genealogie en heraldiek als wetenschap (leerboeken en handleidingen) zijn aanmerkelijk minder omvangrijk dan de hierboven genoemde, mede door het feit dat er op dit gebied naar verhouding minder verschenen is en verschijnt. Niet minder dan zeven planken worden in beslag genomen door de afdeeling „topografie Nederland". Het behoeft geen verwondering te wekken, dat Rotterdam hier goed vertegenwoordigd is, o.a. door het in 1928 ter gelegenheid van het 600-jarig bestaan der stad uitgegeven gedenkboek, hetwelk fraai verlucht is. De Afdeeling „topografie buitenland" is vanzelfsprekend veel beknopter. Hierin bevindt zich o.a. een exemplaar van het, van de hand van E. J. Zimmermann in 1917 verschenen boek: Hanau, Stadt und Land.

Verder moeten nog vermeld worden Afdeelingen als „geschiedenis", „biografie", „kerkgeschiedenis", „militaria", „kleederdrachten" en „algemeene werken (woordenboeken enz.) ". Bij de Afdeeling „kleederdrachten" valt op het buitengenwoon fraai geillustreerde werk van J. H. von Hefner-Alteneck: Trachten, Kunstwerke und Geräthschaften vom frühen Mittelalter bis Ende des Achtzehnten Jahrhunderts (1879-1910). Ook is aanwezig het door het Algemeen Handelsblad N.V. uitgegeven: In kleuren en kleeren, Nederlandsche Volksdrachten met beschrijving, van C. K. Elout.

De tijdschriften spelen een ondergeschikte rol in deze verzameling. Met uitzondering van een enkel periodiek bevonden de meeste zich reeds in onze Bibliotheek. Afzonderlijk moet wel melding gemaakt worden van de serie: „The publications of the Harleian Society".

De banden bevinden zich in buitengewoon goeden staat en zijn dan ook een lust voor het oog.

Reeds dit summiere overzicht moge een indruk geven van de groote beteekenis van deze aanwinst, het belangrijkste geschenk, dat het Genootschap van de zijde van één zijner leden ooit ten deel viel. De leden mogen er trotsch op zijn, dat het Genootschap dank zij deze aanwinst zonder twijfel verreweg de belangrijkste genealogisch-heraldische Bibliotheek van Nederland zijn eigendom mag noemen,

Op ons rust de aangename taak aan Mevrouw A, C. Boogaard-Bosch, die bij de werkzaamheden welke het verkrijgen van de bibliotheek van wijlen den Heer H. H. van Dam voor ons Bureau noodzakelijkerwijs medebracht, bijzondere diensten heeft bewezen, te dezer plaatse onze groote erkentelijkheid te betuigen.

De Afdeeling *Fatniliearchieven* begint steeds meer te beantwoorden aan hare bestemming, om het behoud te waarborgen van familie-archieven, welke door beknopte behuizing of gemis aan belangstelling van de eigenaren, c.q. van executeurs-testementair en notarissen, dreigen verloren te gaan of onvindbaar te worden: in het afgeloopen jaar werden archivalia ten geschenke ontvangen van twee uitgestorven Nederlandsche geslachten (de Sigers ther Borch en van Cats de Raet). Het is verblijdend, derhalve te kunnen constateeren, dat onze bewaarplaats langzamerhand ruimer bekendheid begint te genieten. Middelen worden overwogen, om deze bekendheid, vooral ook buiten den kring onzer leden, nog te doen toenemen.

Naast verscheidene kleinere aanwinsten, welke men in het Maandblad vindt opgesomd, moge hier nog melding worden gemaakt van de schenking van het Familie-archief Burman Eyck tot Zuylichem (waarin een eigenhandige brief van

Boerhaave) alsmede van het verwerven van het archief van Beuningen van Helsdingen, waarvan ons de ééne helft ten geschenke en de andere helft in bruikleen werd gegeven.

De inventarisatie van het archief de Marez door Mejuffrouw A. Wittenaar zal waarschijnlijk in 1938 gereed komen.

Door bemiddeling van ons Genootschap droeg Jhr. A. D. Th. Gevers de inventarisatie van het Huisarchief Marquette op aan Mejuffrouw A. J. Maris, doctoranda in de geschiedenis.

Ook de Afdeeling *Handschriften* onderging weder aanzienlijke uitbreiding. Zoo schonk Mevrouw Obreen-Vennix ons eene zeer groote verzameling aanteekeningen over allerlei geslachten, nagelaten door ons diepbetreurd correspondeerend lid Dr. H. G. A. Obreen. Belangwekkend als deze collectie voor ons is, levert deze niettemin aan allen, die het voorrecht hadden Dr. Obreen te kennen of met hem te correspondeeren, het bewijs, dat zelfs het beste materiaal aan waarde inboet, wanneer daaraan de bezielende geest ontbreekt van hem, die dat materiaal bijeenbracht.

Voorts dient hier afzonderlijk te worden genoemd eene zeer groote verzameling genealogieën, ons geschonken door het correspondeerend lid Mr. P. C. Bloys van Treslong Prins, alsmede een collectie genealogieën Kreyssig (Kreisig, Kreusing, enz.) samengesteld en ons aangeboden door Dr. C. S. Lechner. Ter najaarsveiling bij van Huffel's Antiquariaat te Utrecht kon ons Genootschap eenige belangwekkende handschriften aankoopen, waaronder zich een aantal genealogieën bevinden van de hand van den 19de-eeuwschen genealoog L. J. H. Scheltus van Kampferbeke.

Van onze *verzameling fiches* werd die, welke voornamelijk gegevens uit archieven bevat, uitgebreid door schenkingen van de Heeren Ir. P. Binkhorst van Oudcarspel, Mr. W. F. Leemans, A. Merens te Amsterdam, G. van Mesdag Jr. en J. B. W. M. van Roosmalen. Met groote erkentelijkheid moge voorts worden bericht, dat Jhr. J. A. Hoeufft ook dit jaar weder zijne vriendelijke hulp aan het Bureau verleende en wel door tal van fiches in lexicografische volgorde in te voegen in de bestaande collecties.

Uit de Afdeeling Zegels en *Wapenafbeeldingen* heeft ons Genootschap desverzocht een tien-tal oorspronkelijke zegels, drie cachetten en eenige reproducties van zegels ingezonden naar de Expositie van Zegelkunst, welke van 23 October tot en met 6 November 1937 in Huize Oude Delft **62** te Delft werd gehouden. De Archivaris van ons Genootschap vertegenwoordigde het Bestuur bij de feestelijke opening van deze tentoonstelling.

Ten aanzien van de *financiën* zij het volgende medegedeeld. Aan contributiën werd ontvangen ƒ 6.177.26; het Feith-fonds bedroeg 31 December 1937 ƒ 174.91. De drukkosten bedroegen ƒ 3.467.88; de uitgaven voor de bibliotheek ƒ 456.11; bureaukosten ƒ 561.68, terwijl aan salarissen en schrijfloon ƒ 1493,58, aan huur ƒ 800.—, aan onderhoud lokalen ƒ 240.— werd uitgegeven. De Rijkssubsidie bedroeg wederom ƒ 500.—, terwijl ook voor het loopend jaar een gelijk bedrag in uitzicht is gesteld. Dank zij deze laatste blijft het ons mogelijk, bij een voorzichtig beleid, inkomsten en uitgaven met elkaar in evenwicht te houden.

Wij beëindigen dit jaarverslag met een opwekking tot onze medeleden ons hun moreelen en materieelen steun te blijven verleenen, zoodat het thans ingetreden 12e lustrum door eendrachtige samenwerking van allen van den verhoogden bloei van ons Genootschap moge getuigen.

HET BESTUUR.

De Geschiedenis van den Bulgaarschen adel,

door HILDE GRANTSCHAROWA.

Bulgarije is sedert zijn verovering door de Turken in de 14e eeuw een land zonder adelstand. De Turken vernietigden den bestaanden adel en wisten de vorming van een nieuwe aristocratie te verhinderen. Ook na de bevrijding der Bulgaren in 1878 heeft zich geen nieuwe adelstand meer gevormd. In het geschiedkundig verleden van het Bulgaarsche volk heeft de adel evenwel zoo'n belangrijke rol gespeeld, dat het de moeite waard is, deze nog eens na te gaan,

In de 6e eeuw *leven* de Bulgaren, een zwervend steppenvolk van Mongoolsche afstamming, aan de Wolga. In 582 richten Orkan en zijn neef Kubrat, beiden uit het geslacht der Dulo, den Bulgaarschen staat weer op, die zich aan de oevers van de Zee van Azow en langs de Zwarte Zee tot aan den Kaukasus uitstrekt. Hij staat in vriendschappelijke betrekkingen met het Oostromeinsche Rijk. Orkan heeft, begeleid door zijn adellijken, de Boljaren, zijn vrouwen en lansdragers, een tocht naar Byzantium ondernomen, alwaar hij tot „Patriciër" verheven en met geschenken overladen is; Kubrat is in Byzantium opgevoed en gedoopt.

De ontberingen, waaraan de Bulgaren in hun toenmalige woonplaatsen blootstaan, — zij leven in dorre steppen — dragen er niet toe bij den jongen staat tot bloei te brengen. Na den dood van Kubrat valt hij uiteen en een gedeelte der Bulgaren trekt onder aanvoering van zijn zoon Asparuch het Oostromeinsche Rijk binnen, dat door zijn rijkdom en groote macht een sterke aantrekkingskracht op zijn naburige landen uitoefent. In het Noordoost-Bulgarije van heden richt Asparuch een nieuwen staat op, met als hoofdplaats Pliska. De inheemsche bevolking, die hoofdzakelijk uit Slaven bestaat, wordt onderworpen, uit de veroveraars vormt zich een adelstand, die hen beheerscht, terwijl de bestaande Slavische adel vooreerst eveneens wordt onderdrukt.

Aan het hoofd van den nieuwen Bulgaarschen Staat staat de „Opper-Chan", die tevens opperpriester van den Bulgaarschen stam is. Hem zijn de „Chans" der verschillende groepen ondergeschikt. De bespreking van staatszaken vindt plaats in de volksvergadering, die uit wapenvoerende vrijen bestaat. Bovendien adviseert de Chan zijn adellijken, welke in een hoogere klasse, de Boljaren, en in een lagere klasse, de Bagainen, onderverdeeld zijn. Een zestal Boljaren vormt een permanenten raad van den „Opper-Chan".

De Bulgaren leven in dezen tijd in tenten, hun grootste rijkdom bestaat uit paarden, die bij voorkeur alleen voor hun krijgstochten worden gebruikt. In vredestijd heeft niemand het recht een paard te bestijgen, De adel onderscheidt zich van de andere onderdanen van den Bulgaarschen stam alleen door het bezit van een grooter aantal paarden en meer vee en door den rijkdom van zijn met goud versierde kleeding. In den oorlog zijn de Boljaren aanvoerders, zij dragen als teeken van hun waardigheid een paardestaart op zij. Een paardestaart dient den stam ook als oorlogsvlag.

Onder den cultureelen invloed van het Oostromeinsche Rijk, die in den Bulgaarschen Staat al spoedig valt waar te nemen, vindt er in de levenswijze der Boljaren een groote verandering plaats. Pracht en praal beginnen in hun leven een groote rol te spelen. Inplaats van tentenkampen verrijzen steden, welke geheel volgens Oostromeinschen aard worden aangelegd. De hoofdplaats Pliska wordt door een binnen- en buitenmuur ingesloten, Aan de binnenzijde der eerste muur staat het paleis van den Opper-Chan, omgeven door

de woningen der Boljaren. Tusschen de binnen- en buitenmuur wonen de stedelingen in uit leem opgetrokken huizen. Een interessant beeld over de pracht en praal, waarmede de Chan en zijn Boljaren zijn omgeven, geeft ons de bisschop Johan, een tijdgenoot van den Bulgaarschen heerscher Simeon de Groote (10e eeuw), die Preslaw tot hoofdplaats heeft gemaakt. Het paleis van Simeon is volgens hem uit steen en hout gebouwd, de hallen zijn geheel in marmer uitgevoerd en met koper, goud, zilver en beeldhouwwerk versierd.

De koning draagt kleeding, rijk van parels voorzien, een kroon, een gouden halsketen, een gouden gordel, waaraan het gouden zwaard hangt. Boljaren omgeven hem, eveneens prachtig uitgedost. Uit een rapport van den Arabischen reiziger Jakuba blijkt, dat de kleeding der Boljaren in dien tijd nauw om het lichaam sloot.

Dit tentoonspreiden van uiterlijke schoonheid is het symbool van groote politieke macht van het Bulgaarsche Rijk. Onder Simeon bezit het de grootste territoriale uitbreiding, die het ooit heeft meegemaakt: het omvat het tegenwoordige Bulgarije, Thracië, Macedonië, Thessalië, Servië, Walachije en een deel van Hongarije en Transylvanië.

Simeon's hoogste ideaal is, niet alleen tot Czaar der Bulgaren, maar ook der Oostromeinen gekroond te worden. Dit verlangen komt tot uiting in de vredesvoorwaarden, die hij het Oostromeinsche Rijk in verband met het beleg van Constantinopel stelt. Zijn wensch gaat echter niet in vervulling, ofschoon Keizer Roman hem in het Bulgaarsche kamp knielend om den vrede moet smeken.

Alvorens echter Bulgarije onder Simeon op het hoogtepunt van zijn macht komt, heeft het onder zijn voorgangers met zware binnenlandsche twisten te kampen, waarbij het om een beslissing tusschen de macht van den Heerscher en die van den adel gaat, waarachter de beslissing tusschen Bulgaren- en Slavendom staat. Het nabuurschap van het Oostromeinsche Rijk heeft zich in den Bulgaarschen Staat reeds vanaf het begin door tal van intriges der Oostromeinsche Keizers aan het Bulgaarsche Hof doen gevoelen. Onder de Boljaren hebben zich dientengevolge verschillende partijen oevormd, waarbij elke partij haar leider aan het hoofd van den Staat zou willen zien, om door hem meer macht te krijgen. Reeds in de 8e eeuw streven de Bulgaarsche heerschers er naar, den invloed van hun Boljaren te beperken, daar zij hun voortdurend de opperheerschappij betwisten. Oneensgezindheid onder het heerschende deel der Bulgaren beteekent in dien tijd evenwel een gevaarlijke versteviging van het Slavische element, dat zich over het Bulgaarsche vanaf het begin in aantal de meerdere heeft getoond. Een dichte zuiver-Bulgaarsche bevolking treft men alleen in de hoofdstad aan. Hoe meer land de Bulgaren veroveren, des te meer Slavische onderdanen krijgen zij en er zou voor hen gevaar kunnen ontstaan, door de Slavische onderdanen opgeslokt te worden, — zooals het in den loop der eeuwen ook inderdaad is geschied. Kenmerkend voor den groeienden Slavischen invloed zijn de volgende drie factoren:

1. De heerschers worden geleidelijk aan niet meer met den Bulgaarschen titel „Chan", maar met den Slavischen titel „Zar" (Caesar) aangeduid, die tevens ook een symbool voor de vergrooting van hun macht is.

2. Reeds onder Czaar Krum, den tijdgenoot van Karel den Groote, worden Slavische vorsten, die onder de aristocratie van Bulgarije tot dusverre geen rol van beteekenis hebben gespeeld, met vooraanstaande posities bekleed en daarmede tot Boljaren uit de naaste omgeving van den Czaar bevorderd.

3. In 864 worden de Bulgaren tot het Christendom bekeerd en wel tegen den wil van hun adel, op aandrang van hun destijds regeerenden Czaar Boris, daar het grootste gedeelte van de Slavische bevolking reeds Christelijk was. De Bulgaarsche Kerk wordt met de Grieksch-Katholieke kerk verbonden, en daarmede bereikt Bvzantium een grooteren invloed op het Bulgarendom. De Bulgaarsche Boljaren voelen zich in hun rechten ernstig bedreigd en staan op tegen Boris. Deze opstand wordt onderdrukt, waarbij vele Boljaren gedood worden, terwijl andere, na eerst langen tijd te zijn opgesloten, hun vrijheid herkrijgen. Nadat Czaar Boris is afgedankt en zich in een klooster heeft teruggetrokken, verkrijgen de Boljaren bij zijn zoon en opvolger Wladimir een dergelijk grooten invloed, dat thans een vervolging van de Christelijke bevolking begint. Hierop verlaat Boris het klooster, onttroont Wladimir en wijst zijn zoon Simeon, die later „de Groote" wordt genoemd, als troonopvolger aan. Het Bulgaarsche Boljarendom is door zijn twisten tegen de oppermacht van den Czaar dermate verzwakt, dat het langzamerhand verdwijnt en door den Slavischen adel wordt vervangen, die den naam „Boljaren" verder voert. De overwinning van het Slavische volk over het Bulgaarsche leidt al spoedig tot invoering van het Cyrillische alphabet door de Slavische zendelingen Cyril en Methodius. (Dit alphabet wordt uiteindelijk in de geheele Slavische wereld ingevoerd).

Eindelijk wordt de Slavische taal tot nationale taal verheven en de Bulgaarsche Staat is alleen in naam nog maar Bulgaarsch. De Slavische Boljaren strijden evenzeer voor onafhankelijkheid als eertijds de Bulgaarsche. In de levensbeschouwing van den Boljaar Georgi wordt vermeld, dat Czaar Simeon in de eerste jaren van zijn regeering tevergeefs getracht zou hebben, de in de provincies wonende Boljaren met hun soldaten voor een gemeenschappelijken krijgstocht bijeen te brengen. Onder zijn zoon Peter, een karakterloos heerscher, verkrijgen de Boljaren een macht, zooals zij nog nimmer hebben bezeten. Bulgarije bestaat in dien tijd uit 40 provincies, die door Boljaren worden bestuurd. Deze bezitten uitgestrekte landerijen en innen de belastingen van hun provincie. Zij beschikken over voldoende middelen om sterke legers op de been te brengen en door hen hun onafhankelijkheid te laten verdedigen.

Om van de huishoudelijke macht en den rijkdom van den destijds bestaanden adel een indruk te geven, vermelden wij de gegevens, die ons over de bezittingen van den Griek Kantakuzen, die later Oostromeinsch Keizer werd, ter beschikking staan. Hij bezat 2500 paarden, 5000 runderen, 70.000 schapen, 1000 ossen en 50.000 varkens.

Het onafhankelijkheidsgevoel en de trotsch van den adel blijkt uit de raadgevingen, die de Boljaar Kekaumen zijn zoon geeft en die ons eveneens ter beschikking staan: „Als je een vesting bezit en er om je heen een opstand uitbreekt, breng dan al het graan en het vee binnen de vesting en koop er nog graan bij, totdat je genoeg hebt voor je familie, je slaven en de vrijen, die met je samen ten strijde zullen trekken." — „Als je eigen land bezit en hierin alleenheerscher bent, laat je dan niet verleiden door de rijkdommen, titels of schoone beloften, die de koning je voorspiegelt. Geef je land en bezittingen niet weg, ook al zou men je het tienvoudige in waarde er voor aanbieden."

Het streven der Boljaren naar onafhankelijkheid wordt beloond: de provincies worden nagenoeg alle ontbonden. In West-Bulgarije verkondigt de Boljaar Nikola met z'n vier zoons zijn volle onafhankelijkheid van Czaar Peter. Nadat de Russen Oost-Bulgarije hebben veroverd, moet de Bul-

gaarsche Czaar zich met Byzantijnsche hulp uit de handen van de veroveraars laten bevrijden, om tenslotte weer door Byzantium onderworpen te worden. Het Oostbulgaarsche Rijk verdwijnt, het Westbulgaarsche blijft 'bestaan, tot ook dit in **1019** door de Oostromeinen wordt veroverd, die echter de bezittingen en rechten der Boljaren onaangetast laten. In het jaar 1041 lokt de achterkleinzoon van den Boljaar Nikola, Peter Delian, geheel West-Bulgarije, van het tegenwoordige Nisch en Skopje tot aan Belgrado tot een 'opstand uit. Tegelijkertijd staat in Dratsch de Woiwode Tichomir op. De opstandelingen sluiten zich voor een gemeenschappelijken strijd aaneen en dringen tot Saloniki door. Peter Delian wordt evenwel gevangengenomen, blind gemaakt en in de gevangenis geworpen en daarmede vindt ook deze opstand een roemloos einde.

Gedurende 170 jaren bestaat er geen Bulgaarsch Rijk meer, het verlangen naar vrijheid en zelfstandigheid is echter te groot en tegen het einde van de 12e eeuw breekt in Noord-Bulgarije een nieuwe opstand uit tegen de Oostromeinsche overheersching. Aanvoerders zijn de Boljaren Peter en Assen, twee broers, wier vestingen zich in het hedendaagsche Tirnowo bevonden. Op de heuvels „Zarewetz" en „Trapesitza" zijn de overblijfselen van hun paleizen en van die hunner Boljaren heden nog te zien, De aanleiding tot dezen opstand zijn oneenigheden met den Oostromeinschen keizer over bepaalde bezittingen en de onderdrukkingen van den adel door het opleggen van hooge belastingen.

Aanvankelijk worden de opstandelingen verslagen en gedwongen in het tegenwoordige Roemenië te vluchten, maar zij keeren nog in hetzelfde jaar met huurlingen terug en maken Noord-Bulgarije vrij. Peter wordt tot Czaar gekroond.

Wanneer in 1189 Friedrich Barbarossa op zijn kruistocht met 100.000 soldaten bij Nisch Bulgaarsch gebied nadert, laat Czaar Peter hem door een afgezant begroeten en hem 40.000 manschappen voor zijn strijd tegen de Oostromeinen aanbieden. Zijn aanbod wordt evenwel van den hand gewezen. Spoedig hierna treedt hij af, z'n broer Assen wordt tot Czaar gekroond en deze trekt op tegen het Oostromeinsche Rijk om dit Macedonië te ontrukken. Hij overwint bij Seres, maar in 1195 wordt hij door den Boljaar Iwanko vermoord, die voor zijn daad door den Oostromeinschen keizer wordt beloond. Het volgend jaar wordt ook Peter vermoord. Zijn opvolger Kalojan vergroot met krijgshaftig strijden langzamerhand zijn Rijk.

In 1204 wordt Constantinopel door de deelnemers aan den 4en kruistocht veroverd, het Oostromeinsche Keizerrijk ontbonden en door Boudewijn van Vlaanderen het Latijnsche Keizerrijk genoemd. Westeuropeesche ridders ontnemen den bestaanden machthebbers hun bezittingen en voeren hier het „leenwezen" in. De inheemsche bevolking wordt tot lijfeigenen gemaakt. De ontevredenheid over de nieuwe verhoudingen is overal groot. Tusschen Kalojan en de Grieken wordt een verbond gesloten tegen het Latijnsche Rijk, het leger der edelen wordt verslagen, Boudewijn gevangen genomen en gedood. Kalojan staat thans op het hoogtepunt van zijn macht, is echter een wreede heerscher en heeft weldra met opstanden en verzet van zijn Boljaren te kampen. Terwijl, hij naar Zuid-Bulgarije trekt, om in opstand gekomen steden te straffen, staan in Tirnowo de Boljaren op. Hij keert daarna naar zijn hoofdplaats terug en laat alle rebellen ter dood brengen. Zelf wordt hij spoedig daarna 'tijdens een krijgstocht vermoord. Onder zijn opvolgers wordt weer getracht in Bulgarije verdeeldheid te brengen, terwijl ook godsdienstwisten ontstaan. Onder Iwan II maakt Bulgarije nog eens

een gelukkige periode door, het staat cultureel op vrij hoogen trap en is ook staatkundig weer sterk; het omvat geheel Servië en Macedonië. Na den dood van Iwan Assen ontstaan twisten over de troonopvolging, die ten slotte een einde vinden in de troonsbestijging van Konstantin Assen.

Deze periode van oneenigheid over de troonopvolging heeft een noodlottigen invloed op den Bulgaarschen Staat en zijn adelstand. Iedere Boljaar, die zich de meerdere voelt van zijn stamgenooten, meent Czaar te kunnen worden en daar hij zijn doel niet met behulp van andere Boljaren kan bereiken, zoekt hij in het buitenland steun. De invloed van het buitenland op den Bulgaarschen adel neemt zoodoende snel toe, verdeelt zich over het Hof, waar tallooze intriges aan de orde van den dag zijn en verzwakt de macht van den Staat. Vooral gevaarlijk is de invloed, die de vrouwen der Bulgaarsche Czaars uitoefenen en die veelal van Byzantijnsche afstamming zijn. Zoo gelukt het b.v. de weduwe van Iwan Assen de hoogste en invloedrijkste Boljaren door intriges om hun eer en leven te brengen.

Men heeft thans in een zeer bewogen tijd. De Bulgaarsche Staat is door binnenlandsche onlusten uiteengescheurd, van buiten dreigt gevaar door een inval der Tartaren. Het volk, dat bij de Boljaren niet op hulp kan rekenen, komt in opstand onder aanvoering van Iwajlo, een varkenshoeder. Hem gelukt het den aanval der Tartaren af te slaan, Tirnowo te heroveren en in het land orde en rust te scheppen. Als dank wordt hij vermoord en opnieuw laait de strijd om de heerschappij op. Tenslotte verkrijgt Schischman 1 met geweld het alleenheerschersschap en sticht hij de laatste Czarendynastie, die tot het einde der 14e eeuw regeert. Opmerkelijk voor deze periode der Bulgaarsche Geschiedenis zijn de stelselmatige bemoeiingen der Byzantijnsche buren in Bulgaarsche staatsaangelegenheden. De oneenigheid bij de Boljaren biedt hiertoe de beste gelegenheid.

Byzantium organiseert samenzweeringen tegen den thans regeerenden Czaar, ook moordaanslagen en steunt op elke wijze de rivaliteit onder de Boljaren. De macht van den Staat en de weerstand van den adel nemen geleidelijk af, zoodat de vanuit het zuiden optrekkende nieuwe vijand, de Turksche Sultan Murad, geen sterke tegenstander meer ontmoet. In 1393 krijgen de Turken, na een beleg van drie maanden, de hoofdstad Tirnowo in handen. Bulgarije houdt op te bestaan, terwijl de Turken ook de andere Balkanstaten wegvagen. Teneinde het Bulgaarsche volk elke poging tot verzet bij voorbaat te ontnemen, wordt zijn aristocratie zonder erbarmen vernietigd. Bijna 100 Boljarenfamilies worden spoedig na de inneming van Tirnowo doodgeslagen, anderen onderwerpen zich aan den Islam om hun nieuwe machthebbers een bewijs van hun instemming te geven. Daarmede is de Bulgaarsche adelstand voor altijd verdwenen: zijn nakomelingen moeten onder de erbarmelijkste omstandigheden verder leven.

In de tweede helft der 16e eeuw reist als gezant van Karel V Ogier Ghiselin van Busbeck door het vroegere Bulgarije naar Constantinopel en maakt melding van zijn indrukken „in de lieflijke en vruchtbare dalen van Bulgarije": „Hier schiet mij te binnen, welk een licht en voos iets het is, wat het volk als adel roemt. Want toen ik een paar meisjes van edelen bloede vroeg, of zij van adel waren, hoorde ik, dat zij afstamden van de hoogste heerschers van hun volk, ja, zij stamden zelfs uit het Koningsgeslacht, waren echter thans met een boerenknecht of schaapherder getrouwd. Zoo ligt in het land der Turken de adel terneer. Ik ontmoette later ook

elders afstammelingen van het keizersgeslacht der Kantakuzenen en Palaeologen, die onder de Turken verachterlijker leefden dan Dionysius in Korinthe."

Thans kent men in Bulgarije geen afstammelingen meer van het oude adelsgeslacht.

Uitenhage de Mist,

door † Ir. P. Bjnkhorst van Oudcarspel.

Door langdurige ongesteldheid was ik nog niet in de gelegenheid geweest kennis te maken met de verhandeling omtrent deze familie in Ned. Patr. van het jaar 1937. Onze hoofdredacteur, die ook in deze familie belangstelt, maakte mij opmerkzaam op deze publicatie. De redactie van N.P. is nl. in hare overigens alleszins prijzenswaardige voorzichtigheid om geen onbewezen generaties op te nemen, ditmaal wat te ver gegaan en zoo is het nu noodzakelijk geworden, deze familie in het Maandblad onder de loupe te nemen.

Ik hoop daardoor de belangstelling van de leden op te wekken om met vereende krachten tot een deugdelijke oplossing te komen.

Ned. Patr. vangt aan met de volgende twee generaties:

1. *Arnold de Misf,* geb. Nijmegen 4 Oct. 1642, stokmr. en le klerk van Gedep. Staten aldaar, † Nijmegen 26 Aug. 1701, begr. aldaar (St. Stevenskerk), tr. Weurt No v. 1668 *Jenneke Verwoerf,* † Nijmegen 21 Dec. 1678.

11. *Jacob de Mist,* geb. Nijmegen 16, ged. aldaar 19 Sept. 1669, procureur, gemeensman en rentmeester aldaar, † Nijmegen 12 Sept. 1739, ondertr. Amsterdam 14 Mrt. 1699 *Maria van Notten,* ged. 's-Gravenhage (Kloosterk.) 3 Jan. 1674, † Nijmegen 3 Nov. 1725, dr. v. *Lambert* en *Emilia Arnolds van Hagen* of *Uiffenhagen.*

Deze geven den indruk, dat de bewijsbare stamreeks niet hooger op te voeren is en dat de naam *Uifenhage,* welke later bij *de Mist* gevoegd is, afkomstig zou zijn van de familie *Aernoufs.*

Nu is deze aangelegenheid ook niet eenvoudig, want de familie komt voor als *de Paep, de Paep geseyf de Myst, Uytenhage* en *Uyfenhage geseyf de Mist.* Waar de stamreeks aanvangt met *Arnold de Misf,* geb. te Nijmegen 4 Oct. 1642, zou men mogen veronderstellen dat de redactie van N.P. dan toch weten moet, wie de ouders zijn. Die geboortedatum is evenwel alleen bekend uit bestaande genealogieën; het is mij niet mogen gelukken den doop te vinden: zeer waarschijnlijk is hij niet in Nijmegen gedoopt — tenzij de inschrijving niet heeft plaats gehad — doch in een der dorpen in de omgeving.

Volgens de bestaande handschrift-genealogieën zouden zijn ouders geweest zijn *Jacob de Misf,* auditeur-militair te Nijmegen, geb. den Haag ± 1600, † Nijmegen 1681, tr. te Lent 21 Aug. 1642 — ondertr. Nijmegen 7 Aug. 1642 — *Evertje Scholten,* dr. v. *Reinier.* De data van trouw en doop geven dus aan, dat *Arnold* reeds twee maanden ná de sluiting van het huwelijk geboren werd.

Onvolledige onderzoekingen mijnerzijds in het archief te Nijmegen en den Haag geven de volgende merkwaardige bijzonderheden:

1. Bij den ondertrouw van het echtpaar *de Mist-Scholfen* te Nijmegen, welke inderdaad 7 Aug. 1642 plaats vond, waren get. *Cornelis Repelaer* en *Cornelis de Mist.*
2. Van de kinderen uit dit huwelijk vond ik alleen den doop van *Reinier* 28 April 1644, waarbij *Jan Verwoert* get.
3. Bij den doop van *Jacob* op 19 Sept. 1669 waren get. *Jacob de Mist* — kennelijk de *groofvader* — en *Jenneke Sfevens gen. Verwoerf* — de *grootmoeder* van moederszijde (kennelijk dus de moeder van *Jenneke Verwoert).*

In de Nijmeegsche Schepenprotocollen:

4. 19 Sept. 1677 verklaart *Jacob de Misf* dat hij een zn. is van *Arent de Misf,* in leven procureur en deurwaarder van den Hove van Hollant in den Haag en verklaart *Evertje Scholten* een dr. te zijn v. *Reinier,* in leven gewesene Scholtus der heerlijkheden Oy, Persinge en Wercheren in den Rijcke van Nijmegen gelegen en overleden binnen Nijmegen.
5. 31 Juli 1694 (No. 244, fol. 47) comp. *Elizabefh de Mist* wede. auditeur *Johan Frederich Ziegenmeyer; voog*den over hare kinderen zijn:
   Arnold de Mist, klerk, oom
   procureur *Jacob de Mist.*
   Deze *Elizabeth* blijkt dus een zuster te zijn van *Arnold de Misf,* Ned. Patr. I. Haar broeder en haars broeders zoon waren voogden.
6. Not. prot. den Haag No. 160 — fol. 1 : 2 Jan. 1649 bekent iemand ontvangen te hebben uit handen van *Jan van de Werve* als gesubstitueerde curator in plaets van *Jacob de Misf,* auditeur-militair tot Nimwegen, over den boedel van *Arent Gerritsz de Paep,* in zijn leven deurwaerder voorcegde Hove van Holland en desselfs huysvrouw *Clara Coucx.*
7. *No.* la — fol. 101 — 12 Juni 1601 comp. *Jannetje Barfhouts* wede, wijlen *Gerrit Jansz. de Paep,* procureur voor de Vierschaer en machtigt hare sonen *Jan de Paep* en *Arent de Paep.*
   Al deze gegeven bevestigen volkomen' de gegevens voorkomende in de handschrift-genealogiëen.
8. De 'bovengenoemde *Jan van de Werve* tr. als wedr. in den Haag 4 Sept. 1633 *Hester de Mist, j.d.,* beide won. alhier.
9. Uit de Haagsche Not. prot. (notaris Pieter Pietersz. Groeneweghen de jonge) No. 73, fol. 169v, d.d. 16 Dec. 1642 blijkt het bestaan van drie kinderen: *Clara, Arent* en *Anneke* uit dit huwelijk.

Is het ongeoorloofd uit deze gegevens te concludeeren, dat *Jan van de Werve* en *Jacob de Mist* zwagers waren en *Jacob* en *Hesfer de Mist* kinderen waren van *Arent Gerritsz de Paep?*

En dat Ned. Patr. I *Arnold de Misf* een zn. was van *Jacob de Mist en Evertje Scholten?*

Tevens blijkt uit de acten, dat *Arnold* nog een zuster *Elizabeth* had, waarvan de doop in Nijmegen evenmin is te vinden. Zij huwde *J. F. Ziegenmeyer,* zie boven.

Het Haagsche archief geeft de volgende stamreeks van het geslacht *Aernouts:*

Maerten Aernouts, wijncooper
geb. **1588, † den Haag Mei 1650**
× *Margarieta Ruffin*

Nicolaes Aernouts, wijncooper
geb. **den Haan. † den Haar 1649**
X **den Haag 21 Juni 1643**
Adriana Beuckelaers **(dr. v.** *Adriaen en Petronella Heymansdr.)*
† den Haag Aug. 1669

Amelia Aernouts
geb. den **Haag 30 Mei, 1644,**
† ,, ,, **16 Juni 1675,**
x ,, ,, **10 Oct. 1662**
Lambert van Notten
ged. *Nijmegen* **20 Dec. 1639,**
† **den Haag 26 Oct. 1681**

Maria van Notten
×
Jacob de Mist (zn. v. *Arent* en *Johanna Verwoert).*

Maerfen, Nicolaes en *Amelia* teekenen allen met den geslachtsnaam *Aernouts* zonder eenige bijvoeging, welke ik dan ook nooit ergens ben tegengekomen.

De geslachtsnaam *Arnolds van Hagen* of *Uittenhagen* kan dan ook gerustelijk naar het rijk der fabelen verwezen worden [1]).

Terwijl ik met deze verhandeling bezig was, verblijdde de onvermoeide vorscher de Heer W. Kroon te den Haag mij met de volgende acte:

Haagsche Not. prot. No. 1251, Nots. Willem van den Bergh d.d. 15 Nov. 1686, verklaringe van *Soetge de Mist,* wed. v. *Matthijs Stenph, Femmetje Sfengh,* huysvr. v. *Floris de Jongh* en *Johanna Blom,* huysvr. v. *Johannes Lafailje* ter requisitie van *Arend de Mysf,* Premier Clerq van de Cancellerije tot Nymmegen, dat zij vier maenden vóór de dood van wijlen juffrouwe *Anna Uyttenhage de Myst* bij haer sijn geweest tot Voorburg op 't huys, genaemt „Op Mist", waarbij de eerste deposante haer als nigt kwam bezoeken, als sijnde een dr. van *Annetje de Myst,* welke weder een dr. was van *Arenf van Pape, geseydf de Mysf,* waarbij de overledene vele redenen gaf, waarom de naam *van Pape* in *Mysf* is veranderd.

De overledene gaf tevens te kennen, dat haar neef *Jacob de Mysf* van Nymmegen — denoteerende daermede den requirant sijn vader — met sijn dochter eenige dagen op 't huys de gast geweest is enz.

Deze juffrouw *Anna Uyftenhage de Mist is* denkelijk dezelfde, welke door mij aangetroffen werd in het Rechterlijk archief van Voorburg (Alg. Rijksarchief, 's-Gravenhage): Voorburg A. XIII, No. 8 — fol. 35 verso, 4 Aug. 1664, waarbij *Diderik Wttenhage van Misf* eigenaar was van de huysinge, genaemt Duyvesteyn, gelegen onder Voorburch, sijnde een onversterflijk erfleen, hem gegeven door Arent van Wassenaer, Heere van Duyvenvoorde enz. als opvolger van sijn overleden oudste broeder *Ulrich* en weder van hun vader *Johan Uyfenhage de Mist.* Duyvesteyn was 30 morgen groot.

[1]) Deze bewering zal vermoedelijk ontleend zijn aan de omstandigheid, dat *Amelia Aernouts,* die uit 's-Gravenhage herkomstig was, in eene enkele Nijmeegsche acte als j.d. „uyt den Hage" wordt aangeduid. — Red.

Jammer genoeg is het leenregister van den huize Duivenvoorde slechts bewaard van het jaar 1784 af (zie verslagen omtrent 's Rijks Archieven 1920 p. 267), zoodat daaruit voor dit onderzoek geen gegevens kunnen worden geput. Zie echter: Batavia Illustrata p. 1260.

Volgens de handschriftgenealogieën, waarvan de inhoud gedeeltelijk op fantasie zou berusten, verdronk *Jan Uitenhage de Mist,* Heer van Oost-Duyvesteyn 5 Sept. 1683 en werd hij te Leiden in de St. Pieterskerk begraven met wapen en kwartieren. (Zie Prins — Zuid-Holland).

Zijn testament van 11 Aug. 1670 gaf aanleiding tot een groot proces, wie het oudste manshoofd was, tusschen *Johan de Mist,* secr. van Schagen, eischer, en de executeurs-testementair te zamen met *Arenf de Misf,* de le klerk, gedaagden, hetgeen bij uitspraak van den Hoogen Raad van Holland en West-Friesland d.d. 28 Juli. 1690 gewonnen werd door *Arent de Misf.*

Dit gegeven, waarop onze hoofdredacteur mij opmerkzaam maakte, werd onderzocht door Mejuffrouw Mr. E. Prins. HEd. schrijft mij het volgende:

„Waar in deze sententie van den Hoogen Raad") zijn weergegeven de filiaties, waarop de eischer *Johan Uyttenhage van Mist,* secr. van Schagen, resp. één der gedaagden, *Arenf de Mist,* klerk in de kanselarij te Nijmegen, zich beroepen tot staving van hun recht op de nalatenschap van *Mr. Johan Uyttenhage van Misf,* advocaat voor den Hoogen Raad (volgens de sententie overleden 5 Sept. 1684) is het mogelijk, de onderlinge verwantschap tusschen al deze personen vast te leggen in een tabel, welke blijkt overeen te stemmen met de bovenstaande gegevens en daaruit op gelukkige wijze kan worden aangevuld.

Aan den stamreeks, zooals Ned. Patr. dien opgeeft, zijn hiermede vier bewezen generaties toegevoegd.

Tevens blijkt uit de Sententie, dat de naam *Uyttenhage* door den eischer werd toegeschreven aan op één na de oudstbekende generatie, die reeds in de zestiende eeuw moet hebben geleefd: waar de naam *Uyttenhage* op het einde der ze-

[2]) Alg. Rijksarchief 's-Gravenhage, Hooge Raad Inv. No. 782, folio 180 verso.

Tabel opgemaakt uit de Sententie van den Hoogen Raad d.d. 28 Juli 1690.

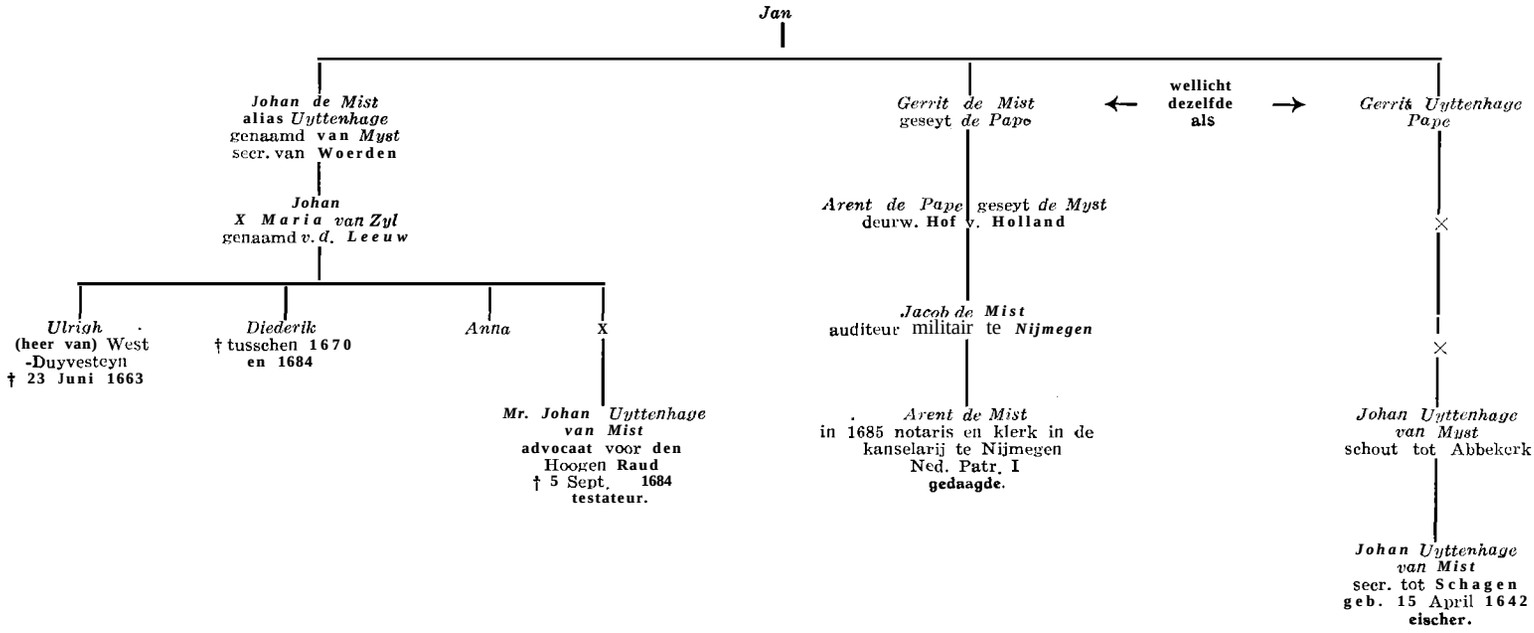

ventiende eeuw werd gevoerd door twee familieleden (den testateur en den eischer) die elkander in den negenden graad bestonden, zal deze opgave van eischer ook wel juist zijn."

Ik eindig mijn eerste artikel [3]) met een aanhaling uit de — niet volgens mij — twijfelachtige handschrift-genealogieën, welke niet door mij is onderzocht:

Mr. Jacob Abraham de Mist vroeg den ouden naam aan van *Uitenhage de Mist.* De desbetreffende documenten werden 6 Sept. 1816 aangeboden aan den Koning en 8 Sept. d.a.v. in handen gesteld van het Departement van Justitie en na door den Hoogen Raad van Adel onderzocht te zijn, werd het verzoek ingewilligd bij Koninklijk Besluit, gegeven te Brussel 22 Jan. 1817.

De herkomst en de eerste generaties van het geslacht

Lief tinck,

door H. MIJNSSEN.

(Vervolg en slot van LVI, 323).

Uit het huwelijk van *Isaack Woutersz. Lieftinck* en *Maria Lancelle* werden geboren:

1.? *Wouter [Wolter] Lieffinck,* volgt VII.
2. *Sophia Lieftinck,* gedoopt te Arnhem 26 October 1614.
3. *Cornelia Lieftinck,* gedoopt te Arnhem 22 Juni 1623.
4. *Joachimus Lieftinck,* gedoopt te Arnhem 15 Februari 1629.

VII.? *Wouter [Wolter] Lieffinck,* geboren ±1613/'17, stichter van den Groningschen tak. Zijn doop komt in het Ned. Herv. doopboek te Arnhem, waarin over de jaren 1613/'16 hier en daar wel kleine hyaten voorkomen, niet voor. Een *formeel* bewijs, dat hij de zoon is van Isaac Lieftinck en Maria Lancelle, heb ik nog niet gevonden, doch er zijn verscheidene aanwijzingen, die het tot eene aan zekerheid grenzende waarschiinliikheid maken, n.l.:

ten 1°, dat er in zijn ondertrouwacte te Amersfoort, 18 Maart 1637, staat, dat hij van *Arnhem* was,,
2°, dat Isaack Lieftinck, *Wouter* Lieftincks zoon, en Maria Lancelle, 10 Mei 1612 te *Arnhem* huwden,
3°, dat hij hoogstwaarschijnlijk heette naar den vader van dezen Isaack Lieftinck, n.l. *Wouter* Lieftinck,
4°, dat bij zijn burgerinschrijving te Leeuwarden in 1639 eveneens staat, dat hij van *Arnhem* was,
5°, dat hij zijn oudsten zoon *Isaac* noemde,
6°, dat hij Fransche schoolmeester te Harderwijk is geweest, en dat Maria Lancelle, vrouw van Isaack Lieftinck, Fransche schoolmaistresse was te Arnhem, en haar vader, Anthoon Lancelle, dit ambt bekleed heeft te Zierikzee, den Haag en Arnhem.
7°, dat hij een dochter *Sophia* had, die hij waarschijnlijk noemde naar zijn zuster *Sophia,* kleindochter van *Sophia* Gerritsdochter Bosch, gehuwd met *Wouter* Lieftinck, apotheker te Utrecht.

Wouter Lieftinck is gestorven tusschen 4 April 1678 en 17 Mei 1679. Hij trouwde te Amersfoort (ondertrouwd aldaar 18 Maart) 10 April 1637 [217a]), als jonge man van

[3]) Het lag in de bedoeling van den Schrijver na voortgezet onderzoek een tweede artikel te doen volgen. Helaas heeft de onverbiddelijke dood dit voornemen verijdeld. Moge een ander den draad weer opnemen. Het onderwerp is dit ten volle waard. — Red.

[217]) Vriendelijke mededeeling van den Hr. W. J. Hoffman, New York.

[217a]) Oud-Archief Harderwijk. Inv. dl. 1: No. 6: Resolutiën etc. 1632/'41, fol. 87.

[218]) Oud-Archief Harderwijk. Inv. dl. 1: No. 6: Resolutiën etc.; 1632/'41, fol. 153 verso.

Arnhem, „France meester tot Harderwijck", met *Maria Airs,* jonge dochter van Amersfoort, wier moeder, Brechtyn Franken, daarbij getuige was, en de moeder van „Wouter Liefting" schriftelijk haar consent gaf. Jammer is het, dat daarbij haar naam niet vermeld staat.

Op een request van Wouter Lieftinck van 27 Mei 1634 [217]) namen de Schepenen van Harderwijk hem aan tot Franschen schoolmeester, terwijl hij beloofde „den tijdt van ses jaren vast te staen „ende nyet te vertrecken".

Op zijn request van 13 Febr. 1635 [218]) werd door Schepenen vastgesteld, dat „van nu voortaen die wees-„kinderen by nymandt anders als bij hem, synde ordinaris „stadtsmr. sullen mogen ter schole gaen".

Den 5en April 1639 zei hij zijn dienst op, verzoekende tegen eerstkomende Odulphi (12 Juni) ontslagen te mogen zijn, hetwelk hem door Schepenen werd vergund [219]).

Wat de reden was van zijn vertrek, is mij niet gebleken. In hetzelfde jaar nog werd hij burger van Leeuwarden als „Wolter Liefting van Arnhem". Het schoolmeesters-ambt had hij voorgoed den rug toegekeerd en wij vinden hem in een acte van 7 November 1646 terug als koopman in tabak, toen hij een schuldbekentenis teekende ten behoeve van Isaac Michiels te Vlissingen voor geleverde tabak ten bedrage van 873 gulden [220]), en eveneens in twee acten van 30 Juni en 3 October 1647, waarin Wolter Lieftinck en zijn vrouw respectievelijk 600 en 1400 carolus gulden hadden te vorderen voor het leveren van tabak [221]).

Maar kort heeft hij in Leeuwarden gewoond, want in 1651 werd hij als „cremer" (koopman) kleinburger van Groningen.

Wonderlijk is het, dat zijn zoon Thomas 9 jaar later eveneens als „cremer" in het burgerboek van Groningen werd ingeschreven, hetgeen het vermoeden wekte, dat hij geen zoon, doch een broeder of een neef van Wolter zou geweest zijn, want het burgerrecht ging over van vader op zoon, mits deze in de stad gebleven was. Nu is het niet onmogelijk, dat Thomas Lieftinck met de verhuizing van Leeuwarden naar Groningen bij familie was achtergebleven en zich eerst in 1659/'60 te Groningen vestigde, waar zijn vader in 1658, '59, '60 en '62 en hij zelf in 1661 pachter van de tabakaccijns werd, volgens stadsrekeningen.

Den 19en Januari 1655 huurden Wolter Lieftinck en Maria Aijers, echtelieden, een huis te Groningen, genaamd: „de Dobben", op den hoek van de Bruggestraat, voor 6 jaren [222]). Acht jaar later, op 1 Mei 1663 verhuisden zij naar een huis tegenover het A kerkhof, dat zij volgens het contract van 10 Januari 1663 [223]) zes jaren zouden bewonen voor 270 carolus gulden 's jaars en waarbij overeen gekomen werd, dat de verhuurder het houtwerk in de middenkamer zou wegnemen, behalve de deur, en er in laten leggen een nieuwe vloer van „groene en geluwe estrick"; voorts werd den huurder toegestaan, om op

[219]) Oud-Archief Harderwijk. Inv. dl. 1: No. 6: Resolutiën etc.; 1632/'41, fol. 318.

[220]) Gem. Arch. Leeuwarden: Rechterl. Archief: Hypotheekboek v. Leeuwarden 1647, fol. 184.

[221]) Gemte. Arch. Leeuwarden: Rechterl. Archief: Hypotheekboek v. Leeuwarden 1647, fol. 154 vo. en fol. 214 vo.

[222]) Rijksarch. Groningen: Rechterl. Arch. Inv. III x: Schuldprotocollen, No. 37: fol. 28 verso.

[223]) Rijksarch. Groningen: Rechterl. Arch. Inv. III x: Schuldprotocollen, No. 44: fol. 376.

(Vervolg van de tabel in LVI: 249/250).

Wolter Lieftinck, ± 1539-1582, stichter van den Utrechtschen tak.

Apotheker te Utrecht.

tr. ± 1568 *Sophia* **Bosch.** ± 1545-1614, dr. van Geraert Willemsz. × (Rijckgen?)

Zij hertr. ± 1585 Anthonis Jansz. v. Langelaer, Korenkooper te Utr., † 1606.

Gerrit Lieftinck Stichter **Delftsche tak** (XXVII:) 212

Jacob** Lieftinck* ±1571/3—1624. Zeepzieder te Utrecht tr. 1": 1594 Johanna *van Ratingen*, † *vóór* 20.X1.1602, dr. v. Henrick Jansz. ×...v. Mauderingen of v. Broeckhuijsen. tr. 2°: 1602 *Aeltgen Henricksdr. van Bijler*, † *1620.* tr. 3": 1622 *Margarieta Jansdr. v.* ***Haren, wed. Fr. v. Breugel.

Reijnier Lieftinck ±1572/5—1631. Juwelier, bankier te Utrecht, tr. 1602 *Aletta van Westervelt*, † 1648, dr. van Cornelis × Christina Thomasdr. ***van*** Hesel.

Isaack Lieftinck ±1580—1629/30. Borduurwerker. 1605: Burger van Arnhem. tr.: Arnhem 1612 ***Maria*** *Lancelle*, 1594 — † na 18.III.1637. 1625 Fransche School „maistresse" te Arnhem, dr. van Antoine. Fransche Schoolmr. te Arnhem in 1609. en ***Antoinatte*** *Hanense*. Zij hertr. Arnhem 1631, *Adriaen van den Corput*, van Breda.

Cornelia Lieftinck t 1570/80—1620, tr. 1" vóór 10.VIII.1599 ***Jacob*** *Petersz. van Ouderwater*, Apotheker te Leiden. tr. 2" Arnhem 1611 ***Handrick Engelen***, † *vóór 31.* 1.1645, zn. v. Engel Jacobs. Hij hertr. 1621 Aeltie ten Bovel (Bavel).

uit het 1e huwelijk: | uit het 2e huwelijk *):

Wouter ± 1595 — 1611

Maria ± 1597 —1636 tr. 1620 *Abr. Jansz. van Dinteren* † ***1646.*** ***Zeep-zieder*** te Utrecht Hij hertr. 1638: ***Lijsbeth van (N)oort***, † 1651, wed. Corn. Goozensz. van Kesteren.

Engelen ± 1598/99 -1654

Joh.a ± 1603/04 † 1640/47 tr. 1623 *Arent Pelgrom*, zn. van Aernt × Elisabeth Cloocq.

Johan 1606 -1659 Subst. Schout ***van*** Utr. tr. 1647 *Elysabeth van (N)oort*, — † 1651, wed. Abr. van Dinteren.

Aletta ***Lieftinck*** 1649—† na 1704. tr. 1" 1666 *Cornelis v. d. Woert*, Raad i. d. Vroedschap en Schepen v. Utrecht. tr. 2" 1675 *Georg* ***Ploos van Amstel***, Burgemr. en Pensionaris v. Amersfoort.

Agnes ± 1607 -1635.

Willem † 1620.

Wouter ± 1603 -1623.

Corn.a ± 1605 —1635.

Chr.a ± 1607— † vóór 21.VII. 1649. na 12.V.1635. tr.: 1627 *Tyleman van Beringen*, Zijdelakenkooper van Deventer, † na 30. X.1649. zn. van Albert.

Pieter † 1629

Geraert † 1629

Sophia † 1652

Maria tr. 1653 *Anthony Bevers*, van Amsterdam † 1658.

Mr. Jacobus ±1620/21 ***-1672*** Adv. te Utrecht. tr. 1649 *Catharina* ***Bevers.*** ***1626-1691.***

?

Wolter Stichter Groningsche tak „van Arnhem". geb. ± 1613/17. † 1678/79. 1634/9 Fr. Schoolm. te Harderwijk 1639 Burger van Leeuwarden. 1647 Koopman in tabak ald. 1651 Burger v. Groningen, tr. 1637 *Maria Adirs (Aijers, Eijers)*, ***van*** Amersfoort † 1679/80, dr. van..... × Brechtgen.

Sophia gedoopt Arnhem 1614.

Cornelia gedoopt 1623.

Joachimus gedoopt 1629.

Aletta 1649—1671

Reynier 1650—1651

Mr. Joannes 1650—1693 Adv. te Utr. Ontv. der Convoyen ***en*** Licenten te Vreeswijk; tr. 1614 *Maria* ***de Backer***, 1655— † na 17.8.1693. dr. v. Isaac × Jacobmina Abr. dr. v. Dinteren.

Reynier 1652—1729. Koopman te A'dam. tr. 1671 Sara *Tamineau* 1653—1697, dr. -van Jacob x Maria van Schilperoort.

Maria ± 1654—1705 tr. 1675 ***Mr.*** *Cornelis Verburgh* (Verborcht) 1645-1721. Burgemr. van Utrecht, zo"" van Peter x Anna Pandelaers.

Brechtgen gedoopt Harderwijk 1638.

Thomas geboren Leeuwarden ? ± 1641

Isaac gedoopt Harderwijk 1639.

Abraham gedoopt Leeuwarden 1643.

Sophia gedoopt Leeuwarden 1647.

Jacobus gedoopt Leeuwarden 1645.

Beh. eenige jong gestorven kinderen :

Jacob *Lieftinck*. ± 1683-1702

Catharina ***Lieftinck*** ± 1685-1763 tr. (inget. A'dam 15.X1.1720) ***Hugo van Ockhuijsen.*** 1696—† na 19.X11.1725.

Reynier Lieftinck 1691— ± 1717/18. tr. ± 1714 ..... ***Faes***, dr. van Jacob, Raad v. Ned.-Indië, (X Susanna Boddens? Zie Joh. E. Elias: De Vroedschap v. A'dam : 11: 932).

Susanna Lieftinck geb. ±1716— † ***na 24.1X.1743,*** vóór 15.V.1751. tr. ± 1733 *Mr. Jacob Lakeman*, Extra ord. Raad van Ned.-Indië, † na 24.1X.1743. vóór 15.V.1751.

Gerard Jacob *Lakeman* ± 1734— † ***na*** 15.V.1751.

Catharina Lakeman ± 1741— † na 15.V.1751.

*) In kol. 314 zijn tusschen *Engelen* en *Johanna* (kinderen van *Jacob Woutersz. Lieftinck)* abusievelijk de woorden „uit het tweede huwelijk :" weggevallen

eigen kosten op 't „Blieckvelt", achter het huis, een tabakschuur te laten maken. Het scheen hem voor den wind te gaan, want nog in hetzelfde jaar kocht hij dit huis. [224]).

Blijkens het register van het groot burgerrecht te Groningen, sinds Maart 1666 aldaar ingesteld, werden tusschen 9 en 18 Mei van dat jaar ingeschreven als groot burgers:

„D(e) E(erb.) Wolter Liefftinck met sijn sonen „Abraham ende Jacobus Liefftinck".

Dat Thomas Lieftinck niet onder zijn zonen staat vermeld, zal m.i. daaraan liggen, dat Thomas reeds gehuwd zijnde, niet meer. tot Wolter Lieftinck's gezin behoorde.

Den 31 sten Maart 1677 kochten Wolter Lieftinck en zijn vrouw nog een huis tegenover het A. kerkhof, twee huizen verder naar het Oosten, het 7e huis van de Lamhuningestraat [225]).

Den 4en April 1678 [226]) compareerden voor Schepenen van Groningen „d'E. Wolther Lieftingh ende vrouw „Maria Aejers, sijn huisvrouwe, wonende tegenover der „A. kercke, verklaarden voor hen en hunne erven, dat „zij in meerdere verzekering der borgtocht door de com„parant op 10 Jan. 1667 [227]) ten protocollo verteickent, „haer alnoch als borgen in solidum hadden ingelaten „ende verobligeert, zulcx doende kracht deses, voor haar „soon, den E. *Thomas Liefftingh,* collecteur van de turff „accijs binnen dese stadt Groningen, noopende de goede „en getrouwe administratie en collecte der voors, turff „accijs, ende sulcx tot de summe van veerduisent car-gl. „à 20 brab. str. t stuck"..... verbindende daartoe al hun „roerende en onroerende goederen".

Vóór 17 Mei 1679 [228]) moet Wolter Lieftinck overleden zijn, daar hun zoon, Thomas, op dien datum een schuldbekentenis doet aan zijn moeder, Maria Eyers, weduwe van Wolter Liefftinck. Zij zelve moet gestorven zijn vóór 23 Juli 1680, toen Brechien, Thomas, Abraham en Sophia Liefftinx „tesamen kinderen ende erffgen, van wijlen d'E. Wolther Liefftinck ende Maria Aeyers", zijn huisvrouw, voor Schepenen een schuldbekentenis aflegden. De naam Aeyers is waarschijnlijk een verbastering. In een acte van 6 Nov. 1660 wordt zij *Maria Adirs* genoemd [229]). Haar doop komt in het Ned. Herv. doopboek van Amersfoort niet voor.

In 1694 (230) verkochten Brechien Lieftinck en haar schoonzuster, Grietie (Margareta) Schensema, de wede. van Abraham Lieftinck, het huis, op 31 Mrt. 1677 door Wolter Lieftinck en zijn vrouw gekocht en in 1699 [231]) verkocht Brechien Lieftinck hun andere huis tegenover het A. kerkhof, waarbij sprake is van schilderijen in de schoorsteenmantel van de „beste kamer".

Wolter Lieftinck en Maria Aeyers hadden de volgende kinderen:

1. *Brechtgen Lieftinck,* gedoopt Harderwijk 21 Januari 1638.
2. *Isaac Lieffinck,* gedoopt Harderwijk 30 Juni 1639.
3. *Thomas Lieffinck,* geb. waarschijnlijk te Leeuwarden, (waar zijn doop echter in het Ned. Herv. doopboek niet voorkomt) ± 1641.
4. *Abraham Lieftinck,* gedoopt te Leeuwarden 22 Januari 1643.
5. *Jacobus Lieftinck,* gedoopt Leeuwarden 5 Januari 1645.
6. *Sophia Lieftinck,* gedoopt Leeuwarden *24* Januari 1647.

224) Rijksarch. Groningen : Rechterl. Arch. Inv. III x : Schuldprotocollen, No. 45: folio 173.
225) Rijksarch. Groningen : Rechterl. Arch. Inv. III x : Schuldprotocollen, No. 56: folio 127.
226) Rijksarch. Groningen: Rechterl. Arch. Inv. III x: Schuldprotocollen, No. 56: folio 289 verso.
227) Deze acte komt in het desbetreffende schuldprotocol niet voor.
228) Rechterlijk arch. van Groningen: Inv. III x: No. 71, folio 188.
229) Rechterlijk arch. van Groningen: Inv. III x: No. 65, folio 12.
230) Rechterlijk arch. van Groningen: Inv. III x: No. 73, 161.
231) Rechterlijk arch. van Groningen: Inv. III x: No. 77, folio 236.

Alvorens dit artikel te besluiten, moge ik een woord van dank richten tot den Rijksarchivaris in Gelderland voor het aanwijzen der bronnen uit de Geldersche Rekenkamer en het Hertogelijk archief en voorts tot allen, die mij door voorlichting of het verschaffen van waardevolle gegevens hebben willen helpen, in het bijzonder de gemeentearchivarissen van Groningen en Deventer.

Oostdijck in Zeeland,

door DR. **MR. J. C.** MARIS VAN SANDELINGENAMBACHT.

(Vervolg en slot van LVI, 223).

Afschrift van een dagboek in het bezit van Mr. J. W. de Kanter te 's Gravenhage (1935).

In den name Godes.

In desen Boeck hebbe ick beginnen te schrijven alle 't gene van mijnen troudach aen geschiet is tot mijnen eijnde.

1641
oudt 22 Jaer
Michiel Oostdijck
Goesanus.

Anno 1641.

Op den tienden April ben ik in den huywelijcken staet bevestigt met *Maria de Bleecker,* Godt sij loff, van sijne genade ick was oudt 22 Jaren ende mijn huisvrou 19 Jaren.

Op den len meije ben ick gaen woonen in het stadhuys van Middelburcht 't ende de St. Jansstrate nevens de herberge genaempt mechelen ende hebbe aldaer apoteeckers wijnckel gaen houden, de goede Godt wil daer sijnen segen toe geven dat het mach dienen tot onser sielen salicheyt.

Den 3en november hebbe ick ghekocht het huijs den gouden sabel op het houcktie van den groenemart voor 807 £ boven den last van

Den 5en Januari 1642 is mijn huysvrou verlost van eenen frisschen sone des sondaechs smorgens voor den drij uijren, de heere wil hem in deugden laeten opwassen.

Den 6en Januari is ma seur *Catharina Bleecker* deser weerelt overleden t' savonts ontrent acht uijren, wij deelden daer van ses hondert guldens.

Den 13en is mijn lieve huijsvrou deser weerelt overleden des smorgens na acht uijren op den selven dach 20 Jaer oudt geworden synde.

Den 16en is mijn soonken gedoopt donderdaegs savondt tot de avondt preeck van do. *Apolonius,* is genaempt *Joannis.*

Den 17en is mijn huijsv. sa: begraven in St. Pieters kerck bij haeren vader zaliger.

Den 3en meije ben ick gaen wonen in het huys den gouden sabel, de heere laet mij daer eerlijck geneeren ende aijnen vrede najaghen.

Den 25en meije 1644 ben ick weder getroudt aen *Margarita van Schaerdenburch,* de heere laet het tot onser beijder salicheyt langer continueeren als het vorighe.

1645 den 14en Junij is mijn huijsvrou verlost van een dochterken genaempt *Elisabeth* naer mijn moeder saliger, als het gedoopt wiert waeren getuijghen monsieur *Ardempt en* grootmoeder *van Hoorn.*

1646 den 4en november des sondaechs t' saevons ontrent half thienen is mijn dochterken *Elijsabeth* gestorven naer vier maenden sieck sijn.

1647 den 10en Julij is mijn huijsvrou voor de tweede mael verlost van een schoone Jonge dochter des saevonts ontrent half negen sijnde Woensdach en hebben het kindt des Vrijdaeghs daernae gedoopt in de nieuwe kerke van mr. *Teelinck* ende laeten noemen *Catharina* naer mijn huijsvrou moeder die daer getuijge van was met oom *Le Feer* tot Amsterdam.

Den 30en Julij is ons dochterken *Catharina* gestorven des Dijnsdaechs naer middach ontrent halver twee en begraeven bij ons ander dochterken inde nieuwe kerke recht over de santloper in het graff van grootvaeder *van Schaerdenburgh.*

1648 den 5en october is mijn huijsvrou weder verlost van een dochter die genaempt wiert *Florentia* naer vaeder *Floris* za: is maer ses weeken oudt geworden, waeren getuijgen oom *Le Feer* ende *Agneeta* Moeijtie tot Antwerpen. Int dit jaer waeren wij tot Antwerpen ende saegen daer drij daegen seer vele vierwercken aensteecken en pectonnen branden tot vreuchde van de vrede, waeren op vele plaetsen de tafelen op de strate voor de huijsen gedeckt ende met spijse ende dranck versien daer ick van verscheyde luijden versocht wiert mede aen te sitten.

1649 den 4en november op maendach morgen vrouch na acht uijren is mijn huijsvrou verlost van eenen jongen soon groot ende vet, ende is genaempt *Peter* naer grootvaeder *Basselier* waervan getuijgen oom *Jaspar Basselier* en moeijtie oom *Pieter Basseliers* huijsvrou genaempt *Maria de Schafter.*

1650 den eersten Meij op Sondach morgen ten elf uijren is ons soonken gestorven ende bij sijn susterkens inde nieu kerke begraeven.

1651 den 16en Julij op Sondach des avons ontrent alf elven is mijn huijsvrou verlost van eenen jongen soon die genaempt is *Michiel* naer mijn grootvaeder, des Dijnsdaechs avonts waeren getuijgen Oom *Jan Basselier* en *Margrieta Basselier,* de heere laet hem in deuchden opwassen.

Den 17en october is monsr. *Tobias van Schaerdenburgh* tot Amsterdam getroudt met *Janneken Auxbrebijs,* gebooren tot Nimwegen, de heere laet haer lange in liefde ende vrede met malcanderen wonen tot zalicheijdt.

1651 den 23en october ben ick sieck geworden van overloop van de gal met een continuele korse die mij soo perste dat wij alle despireerden en vreesden het leven te verliesen ende den 8en dach begon de kortse te verminderen ende den 10en de sprou te openbaeren ende hadde in veerthien daegen geen broot geprouft, naer het afgaen van de sprou hebbe ick gekreegen eenen grooten loop doch sonder kortse ende naer het ophouden vande loop een pijnelijck accidentken in mijn mont dat naer vier a 5 daegen doorgebroocken is ende alsoo een heele maent meest het bedde moeten houden sonder noulijckx iet te slapen.

Den eersten november is oom *Jan Basselier* dese weerelt overleden, kreegh het vier int dicke van sijn been, was maer vijff daegen sieck, hadde mij noch daeghs voor sijn sieck worden besoght.

1652 den 26en August is grootmoeder *van Hoorn* deser weerelt overleden naer veerthien daegen sieck sijn ende wiert

8 daegen daer naer sijnde 2en September begraeven daer ick sieckelijk van swaere cortse het lijck volghde en moest dadelijck sonder dat de vrienden conde bedancken te bedde gaen liggen daer een swaere sieckte uijt sproot met groot perijckel vande lijve, doch de heere sij gelooft die mij noch gespaert heeft.

1653 den 21en April maendach naer middach ten 5 uijren is mijn soon *Michiel Oostdijck* deser weerelt overleden naer acht maenden sieck sijn, is teenemael uijtgeteert out sijnde 21 maenden 5 daegen, light begraven bij sijn susters.

1656 den 20en Februari op Sondac voor middach naer half thienen is mijn huijsvrou verlost van eenen soon die wij naer middaechs hebben ten H. Doop laeten brengen en hem genaempt *Michiel* waer getuijgen D'heer *Johan vande Poele,* cousijn *Adriaen van den Brouck.* ma seur *Anna Auxbrebis,* ma seur *Elijsabeth van Schaerdenburgh,* de heere laete hem in syne vreese opwassen.

In de Name des Heeren Amen.

Op heden den 17 Mert 1658: in Middelburgh: is *Mighiel Oostdijck* op Sondagh achtermiddagh na 5 uuren Christelick inden heere ontslaapen nadat hij 1 Jaer sieckelijk heeft gegaen en 3 maenden te bedt heeft geleegen en *is* begraven op mandagh den 25 mertius. Godt geeft hem een salighe opstandinghe — Amen.

Hij is begraven int koorkerke int graf van sijn grootvader *Oijldens,* salige.

In den Name Godes

In desen bocck hebbe ick begonnen te schrijven van mijn 14 jaren tot het eijnde van mijn leven,

1670

Michael Oostdijck filius Michaelis
Goesani.

Anno 1670

Op den 18 November ben ick gaen woonen bij eenen *Gillis Hendricx* apotheker om mijn stijl te leeren, Godt wilt mij wijsheijt en verstant geven.

1672 den 14 november hebbe mijn belijdenis gedaen in het gasthuys kerke voor den ouden *Laccher,* mijn getuijge was Sr. *Daniel Bernaerds* en saturdach sijnde den 20 november van den jongen *Laccher* aengenomen in de nieuwe kercke en Sondachs sijnde den 28 november in de oude kercke door den jongen *Laccher* het avontmael ontfangen, de heere wilt het aen mijn Ziele bekrachtigen dat het gedien mach sijnder eere en mijner Ziel en Zalicheyt.

Den 9 junij in het selfde jaer is mijn moeye *Catharyna van Schaerdenburgh* wed. wijlen *Martijnis Andriessen* deser weerelt overleden.

1673, den 18 octobris ben ick van *Gillis Hendricx* gaen woonen tot Breda bij eenen mr. *Jannis van Alphen voor* meesterknecht en wij deden de suyckerbackerie, droogisterie en cruijmerie.

1674, 1 octob. ben ik van *Johan van Alphens* gaen woonen tot Middelb. bij Mr. hr. *Everaers* doctor op dese conditien voor 2½ jaer het eerste jaer 50 guld. en het 2 jaer 60 guld. van yder clijsterie 1 st. ider mens die ick in een wasse cleet legge 10 st. alle de hypocras die daer gemaeckt wiert tot mijnen profyte in summa seer favorabel, de Heere wil mij geleiden in syne waerheyt en geest, dat het strecken mach tot synen eere en myner Ziel en salicheyt:

In dit selfde jaer heb ick naer de Graef geweest en aldaer het belegeren van de selve stadt onder het beleijt van sijn Excellentie *Rabenhaupt,* t' welck seer schrijckelijck toeging en sagh de eerste bomben daer in schieten.

In dit selfde jaer is mijn halve broeder *Jan Oostdijck* deser weerelt overleden sijnde in dienst van de geoctroyeerde west-indysche compagnie op het Casteel St. Goerge damina in west indien alwaer ick noch 400 gulden deelden.

1675 25 may is mijn grootmoeder *Catalintie Basseliers* wed. wijlen *Floris van Schaerdenburgh* deser weerelt overleden synde 75 jaar en sat van dagen, de Heere wil se in sijne salicheit opnemen, waer van noch 1400 gulden erfde.

1675 den 1 october heb ick binnen Zirickzee een wijnckel gekocht met een huys voor seven hondert en vijf en vijftich pont staende op de oude have de goede godt wil daer sijn segen toe geven dat het strecken mach tot onser siel en salicheyt.

1671 1 meert ben ick getrout out 20 jaren aen mijn nicht *Isabella Tradel* out 24 jaer, de Heere laet ons lang bij malkander blijven tot salicheyt.

In dit selfde jaer is mijn nicht *Catharina Andriessen* dochter van mijn moeije *Cafharina van Schaerdenburg* met mijn neef *Daniel Le Fer* getrout.

1677 den 20 november naer de middach ten 4 uijren is mijn vrou naer een lange cranckte verlost van een jonge soon comende doot ter weerelt, de heere wil haer verder in gesontheyt sparen.

1678 den 9 Septembris is oom *Jasper Basseliers* deser werelt overleden out sijnde 75 jaren waer van 6000 gulden erfde.

1680 den 18 jannuarii is mijn vrou des morgens ten vijf uijren verlost van een cloecke jonge soon en is sondaegs daeraen door do. *Arnoldus de Rijcke* gedoopt in de groote kercke en is genaempt *Michiel* naer mijn, sijn getuijgen waren *Nicolaus Hodenpijl* en *Catrina van den Broeck* mijn vrous moeder, de heere laet hem in deugden opwassen.

1682 den 26 january heeft godt de heere ons besocht met een seer hooge watervloet soodat wij in perijcul waren van landt en stadt te verlaeten naer dat het wel ses weken hadde gestormt uijt den suijden, suijdt westen, westen en noort-westen, het water vloeyde een voet hooger als de alderheylige vloet die ons bekent is in de historien in het jaer 1570. het heeft een voet hoog tegen mijn huys gestaen al de polders in ons land sijn ingeloopen behalven 't gouwe veer, de vier banden, noortgouwe, sonnemaere, dreischor en kijckuijt bij brouwershaven. Schouwen is vervorst den 13en en 17 februari als wanneer het gat tot brouwershaven den 13 februari toeging en het gat hier buijten de schipperdijck aen kaesjes water den 17 februari in welcken tijt het water uijt en in heeft geloopen het heeft naer het toegaen van de gaten daer op gestaen tot bij paessen en echter dat jaer door gods segen noch schoone land vruchten en hoy heeft gegeven.

De suydhoeck heeft gedreven tot den derden pincxter dach als wanneer den dam toeging en den dijck ging toe den negen ent twintichsten van mey, het gat was gevallen in de haven naest bij het huys van de oostsijde van de have. het water heeft naer de vervorsing opgestaen tot 15 junij.

1682 8 october is hier bij Sype een levende walvis gevangen hij was lang 50 voeten en vier vademen dick. het was een wijf je.

1684 8 februarij heeft het hier in een korten tijt soo sterck gevroren dat dit eylandt van Syricxsee aen het Toolse lant vast lagh door het ijs, ick hebbe op desen selven dagh met mijn vrou over de haven naer het hooft gereden met een

ijsslede, den 10 febr. heeft neef *Hodenpijl,* monsr. *Jannis van Hoorn* benevens mij naer Stavenisse te voet gegaen over de keeten gaende recht over oudekercke af, maer in het weder te huijs comen ben wij, van Stavenisse naer het Schelt toegegaen en soo recht uijt naer het hooft van de Zericxseese haven blijvende altijt twee hondert roeden of meer buijten dijcx, maer voor bij de galge om ende was het noch open soodat wij genootsaeckt waren naer den dijck toe te gaen.

Den 14en feb. hebben wij geselschap gemaeckt te weten, ick mijn vrou, mijn kint *Michiel,* synde vier jaer out, neef *Hodenpijl,* mons. *Jan van Hoorn* en juffr. *Struijve* om een speelreysje te doen in het lant van ter Tolen. Soo namen wij twee peerden en een wagen en reden naer duijsent vreugden sijnde den houck bij het Stelle dewelcke wij afreden en soo over de keeten naer Stavenisse en van daer naer St. Maertensdyck alwaer wij verbleven de keeten tusschen Stavenisse en dit lant wierde bereden en begaen als de straet met veewagens en duijsenden van menschen daglijcx daer wierd van dese stadt veel gehandelt met vis, boonen en andere waren met wagens en karren op brabant en een goede passagie te voet naer Walcheren en Hollant.

1685 in het laest van dit jaer is de mee op een seer lage prijs geweest, de onberoofde sijn vercocht van 8 gulden tot 11 gulden 't 100, in de aarde is die vercocht van 4 tot 12 ponden vlaems het gemet.

1687 op den 17 augusti des morgens ten half acht uijren is mijn vrou verlost van een cloecke jonge soon, en is dinsdachs daer aen van dominus *Georgius Borrendamme* gedoopt in de groote kerck en genaempt *Jeremias* naer mijn vrous vader, de getuygen waren vader *Jeremias Tradel,* oom *Coenraed Tradel* en *Magdalena Raecx* huijsvrou van neef *Nicolaus Hodenpijl,* de Heere laet hem in deugden opwassen.

1688 den 29 octobris heb ick mijn vrou en mijn soon *Michiel* die machtige vloot sien uijt seijlen uijt het Goereese gadt bestaende wel over de 700 schepen soo cleijn als groot veel duijsenden van volck ammonitie en vijvres daer in geembarqueert, maer door storm in see van haer oogmerck ontset sijn 's maendachs den eersten november weder in het goereese gadt gearriveert doch door gods segen niet veel beschadicht, doch de schaden weder herstelt sijnde soo is deselfde vloot met sijn hoogheyt de prins van Orangien daer op weder den 11 november in see geloopen, hetwelck wij mede hebben gesien en dese geheele vloot is 's maendachs den 15 dito in Torbay in engelant gearriveert, siet voorts de historien naer.

1692 Zzee 18 September is hier een aerdbevinge gevoelt die drije maelen de aerde op lichte soo dat alles scheen driftich te worden de cleyne kerck helde soo dat de clock op de thorn klepte, aenmerckensweerdich is het, terwijl het seer kort duijrde dat meest alle menschen in het begin swijmeligh wierden en confuijs doch haest overging.

de 'aerdbevinge geschiedde des namiddachs tussen twee en half drij uijren.

1693 2 Septembris ben ick tot Leyden gepromoveert tot midicinae doctor de heere wil mij daar mede segenen.

Mijn beginsel sij in den name des drie-eenh: god, vader-soon en heyligen geest.

In dit boec hebbe begonnen te schrijven van de stervdag van mijn vader *Michiel Oostdijk,* en geeyndigt met het eynde van mijn ieven

Jeremias Oosfdijk filius Michaelis Middelburgensis.

A° 1696 7 July.

1696 7 Julij is overleden en in den heere ontslapen *Michael Oostdijk,* in sijn leven medicinae docter, na een sieckte van vijf weken met een geduijrige rasernie, t' welck heeft doen resolveren hem de slagader in 't hooft te openen, waer nae hij nog drie daegen heeft geleeft, en soo het lot eens werelts aen de natuijr heeft volbragt, hij is begraeven s' woendaeghs daer aen den elfden dito in de groote kirc agter het seviot in Z:zee. god wil hem sijn siel d'eeuwige rust en s' hemels vreugde. is out geworden veertig jaer 4 maend. en 17 d. het graft is genommert no. 7.

In het selfde jaer is overleden en in den heere ontslapen mijn grootvaeder *Jeremias Tradel* out synde 70 jaer, tot Amsterdam, god geeft sijn siel te smaken soete rust en desselfs onverganckelicke vreugde.

1701 7 September is alhier te zien geweest een oliphant.

1703 8 octobris is alhier een onaijtspreckelick harde wint geweest uyt den Z.W. en W.Z.W. als oijt bij menschen geheugen is weest, waerdoor een onweergadeloose schade zoo in zee aen schepen, als te lant aen kercken, thorens, hnijsen, moelens, dit is geschiet, de heere ons god geeft dat wij nog onze nacomelinghe sijn gramschap soo mogen oijt ervaren.

1706 13 maert is overleden en in den heere ontslape mijn broer *Michael Oostdijk,* god is sijn siel genadig, is out geworden 26 jair.

1706 8 augustus is mijn moeder *Isabella Tradel* wed. wijl, d'hr. docter *Michael Oostdijk,* wederom getrout met d'hr. *Nicolaes Hodenpijl,* d'heer geeft haer een gerust en hiernamaels het eeuwige leven.

1707 17 December in het selfde jaer is overleden en in den heer ontslapen mijn oudtoom *Coenraet Tradel* tot Bordeaux out zijnde 70 jaer, jehova geeft sijn ziel d'eeuwige vreugde.

1708 28 januarius is overleden en in den heer ontslapen mijn moeder *Isabella Tradel* op Zaterdachmiddag ten een uijren na een langduijrige en pijnelicke ziekte van drieentwintig weken soo dat sij met groote smerte alrieltoogende verlangde om van die aerdsche ontbonden te zijn en bij d'engelrey te tryompheren en het eeuwige haleluja te zijn waervan se god met het volcome genot laet genieten, is out geweest 56 jaeren.

19 Junius hebbe mijn belijdenis van t' gereformeert geloof gedaen, en ben geexamineert, door d'hr. predicant *Kemper* en hebbe daer op de gemeynschap der heuligen geoeffent. god maeck mij getrou in mijn belofte.

1709 1 mey ben ick in den egten staet getreden, met *Apolonia Doll* sijnde allebey eenentwintig jaeren oudt en tot de Dreyscor door d'hr. predicant *Bruijnvis* in die staet bevestigt, god geve dat wij een lange reex van jaren in sijn vreese en liefde leven mogen tot onser ziel en zaligheyt en sijnde eere.

1710 30 maert is mijn vrou des avons tusschen 4 en 5 uijr van een jonge dogter blijven leggen, en disdaghe daeraen den 1 meij door dominus *van Velzen* gedoopt in de groote kerc en genaempt *Isabella* na mijn moeder saligh. de getuijgen waeren *Nicolaes Doll* mijn vrous vader en *Agatha Doll* mijn vrouws suster — god laet haer in deugd en in sijns naems vrede opwassen.

1712 10 Januarius is overleden, en in den heere gerust ontslapen mijn waerde eghtgenoot *Apolonia Doll,* 's naghts ten twee uijre na een bedlegering van ses weken, en is Donderdaghs daeraen begraeven in di groote kerke in 't midden van 't choor, de drieeenige god, die geve haer de eeuwige en onvergankelicke hemel vreugde, waer na sy nog op het aerdsche sijnde, met uijtgestreckten armen verlangde, sijnde met een vast vertrouwen met een vroolicke geest en een blij gemoet nadat se haer siel aan god haeren schepper Jesus

Christus als haeren saeligmacker en verlosser ende heylige geest, haer heyligmaker had opgedragen, heene gegaen in vrede, waer van god al de voorsmaek heeft laeten genieten wanneer dat haer ziel nog in het aerdsche taburnakel was huysvestende. god geve mij kragt en ondersteune mij met sijn genade en doet mijn een gesigt krijge van mijn onwaerdigheyt, en wanneer ick sijn saet sal hebben uijtgedient, dat dan mijn geest zal uijt gaen in sijn vrede, heeft out geweest 24 jaeren 3 maenden en 21 daegen, het graft is genommerd no. . . . .

1716 den 8 in april ben ick voor de tweede mael in den egten staet getreden met *Cornelia Tromp* oudt sijnde 22 jaer, 4 maenden en 25 dag. en tot de noortgouwe door de predicant *Aeremias van der Greip* in deselve staet bevestigt. god verlene onse dagen met gesontheyt, voorspoet en welvaeren ten eynde te laeten brengen,

1717 den 13 Januari is mijn vrou bevallen in de craem van een dogter na de middagh tusschen 4 en 5 uijre en is sondaghs den 17 dito in de groote kerk gedoopt door d'hr. predicant *Adriaen Kempe,* en is genaempt *Adriana* naer mijn vrous vader *Adriaen Tromp,* en waren getuijgen d'hr *Jean Wijnant Camine* bedienaer des goddelicken woorts alhier, en mijn vrous moeder *Cornelia Blom* huijsvr. van d'hr *Leonard van Duyn* heemraede s' lands van Schouwen en mijn eerste vrous suster *Agatha Doll* huysvr. van d'hr. *Alb. van der Schatte,* schepen en raet deser stede. god geve ons vrede en laet het jonge kint in sijne naeme vreese opwassen.

1718 5 Maert is mijn vrou in den craem bevalle van een jonge soon tusschen 12 en 1 uijre op de middag, en is den 8 daeg daer aen gedoopt in de groote kerc van d'hr. domine *van Veere* en is genaempt *Michiel* naer mijn vader saligh *Michiel Oostdijk,* waeren getuijgen d'hr. *Leonard van Duijn,* en sijn dogter *Maria van Duijn* wed. en vrouwe *Cornelia Blom,* god gun ons vrede en wil het jonge kind in sijn naems vreese laeten opwassen.

1719 2 november is mijn vrou in de craem bevallen van een *jonge* soon, 's nagts tusschen 3 en 4 uijre, en is den 5 daeraen gedoopt in de groote kerck van d'hr. *Adriaen Tromp,* de getuygen waeren vader *van Duijn,* moey *Clara de Breen* wed. van d'hr. *Adriaen van Duijn* in sijn leven schepen en raet deser stede *Zzee,* en moeder *Cornelia Blom,* god gun ons vrede en laet het jonge kind in sijns naems vrede opwassen.

1721 12 Julij 's morgens quart voor agt uijren is mijn vrou in de craem bevallen van een jonge soon, en heeft daegs daer aen in de groote kerck de Christelijcken doop ontfangen van d'hr. predict. *Adriaen van Velsen,* en is genaempt *Jeremias* na mijn grootvader *Jeremias Tradel,* getuijgen waer mijn swager *Job Tromp,* nevens sijn huijsvr. *Janna Bolle,* en Juffr. *Antonetta Boeije,* wed. d'hr. doctor *David Duclaen,* god verleent ons rust en vrede in onse dagen, en laete het jonge kind in sijn naeme vreese opwassen.

1721 20 septembr. 's middaghs ten twaelf uijre is mijn soontje *Jeremias* overleden, en gerust in den heere ontslapen.

1723 18 april s' morgens omtrent 5 uijre is mijn vrouw in de craem bevallen van een dogter, en donderdaeghs daeraen den 22 april in de groote kerck gedoopt door den predicant *Petrus Hodenpijl,* en is genaempt naer mijn vrous moeder *Cornelia,* de getuygen waeren mijn swager *Tromp* nevens sijn huijsvrouw *Janna Bolle* en mijn suster *Agata Doll,* huysvr. van den oud burgemr. *Albertus van der Schatte,* god geve dat het kind in sijn naems vreese opwassen.

1725 den 28 januari s' avonts quartier over thien uijren is mijn vrouw verlost van een schoone jonge dogter, en is donderdaeghs den 1 februari daer aen gedoopt in de groote kerck door den predicant *Adriaen van Velsen,* en is genaempt

Catharyna Margarita na mijn vaders moeder *Margarita Schaerdenburgh* en mijn moeders moeder *Catharina van den Broecke,* en was getuyge juffr. *Maria van Duijn,* god verleent ons de genade om het in sijn naems vreese te sien opwassen.

1726 3 octobris s' naghts tusschen half en heel 2 uijre is mijn vrouw verlost van een cloecke soon, en sondaegs den 8sten daeraen volgende in de groote kerck gedoopt door d'hr. predicant *Joan* Wijnant Cautius en genaempt *Jeremias,* naer mijn grootvader salighr. *Jeremias Tradel,* de getuijgen waeren oom *Cornelis Bolle,* nevens sijn huysvrouw *Theresia Tromp,* en nigte *Maria van Duijn,* god verleene ons vrede, en laet het jonge kind in de vreese van sijnen naem opwassen.

1727 26 octobr. is overleden mijn soontie *Jeremias* s'namiddaghs den 4 of half vijff uijre, en donderd. daeraen begraeven.

Een andere hand schrijft:

De Heer en Meester *Nicolaas Haijman,* schepen en raad ter stad Zierkzee is getrouwt met *Isabella Oostdijck* op den 5 Julij in 't Jaer 1730.

Na twee maanden met mijn getrouwt te wesen behagde het den Allemagtigen mijn lief en dierbaar Man *Nicolaas Hayman* in den houderdom van ruijm 24 Jaaren op den 5 September des selven Jaars 1730 tot mijn overgroot verlis en niet te min smertelijke droefheijd van mijn op het onverwagst t' ontruckken.

De Heer en Meester *Cornelis Mulock,* schepen en raad ter stat Zierkzee is getrouwt met *Isabella Oostdijck* wed. wijle de Heer *Nicolaas Hayman* op den 14 Junij in t' Jaar 1732 na 21 maanden en 13 daagen weduwe geweest te hebben, Zzee den 19 Septemb. 1733.

KORTE MEDEDEELINGEN.

Vondst in de Groote Kerk te Dordrecht.

(LVI, 291).

De geachte inzender van dit artikel neemt aan, dat de tot een alliantiewapen vereenigde wapens op de zerk van *Willem Dircxz. Stoop* en *Hillegont Jansdochter* de wapens van dit echtpaar zijn. Indien dit werkelijk zoo is, dan doet dit inderdaad vreemd aan, want dan zoude deze Willem Stoop geheel gebroken hebben met het wapen zijner voorouders, daar zijn grootvader Mr. *Willem Adriaenszoon Stoep, 1617,* '29 en '31 Schepen van Dordrecht, en de broer van zijn overgrootvader nl. *Jan Willemsen Stoep,* in 1471 eveneens Schepen dier stad, het bekende wapen der familie *Stoop* met den beladen en vergezelden dwarsbalk voerden (laatstgenoemde met als bijfiguur rechts naast den zwijnskop een lelie), zooals blijkt uit hunne zegels aan charters in het archief van de Munt te Dordrecht en aan een koopbrief, in bezit van Mevrouw A. C. Boogaard geb. Bosch te Delft.

Het feit echter, dat op deze zerk de grafschriften van *Willem Stoop* en zijne vrouw voorkomen, behoeft nog geen bewijs te zijn, dat ook de wapens op de zerk aan dit echtpaar behooren. Zeer zeker is dit in den regel op grafzerken wel het geval, doch gedurende het overnemen van talloos vele grafzerken heb ik menigmaal kunnen constateeren, dat een wapen op een zerk niets te maken had met den persoon, die in de opschriften vermeld werd.

Vooral wanneer het Gothische zerken met randschriften betreft, moet men zeer voorzichtig zijn de wapens er op toe te kennen aan de dikwijls later binnen den rand aangebrachte

namen, Doch ook op zerken zonder rand zijn menigmaal grafschriften aangebracht over vroegere opschriften, die òf afgesleten òf uitgehakt zijn.

Ik wil volstrekt niet beweren, dat in casu dit laatste het geval zal zijn, doch ik wil slechts het feit releveeren, om aan te toonen, hoe voorzichtig men moet zijn met het vaststellen van wapens op grafzerken.

De geachte inzender zegt, dat de wijze, waarop het opschrift op de zerk in kwestie gesteld is, doet veronderstellen. dat de steen werd aangebracht na het overlijden van den man en dat in dat geval de wapens vermoedelijk door toedoen van de vrouw dus van *Hillegont Jansdochter* op de zerk zijn gebeiteld.

Aangenomen nu, dat dit inderdaad het geval zal geweest zijn, rijst bij mij de vraag, of het niet mogelijk kan zijn, dat *Hillegont,* die 15 jaar na haren man *Willem Stoop* overleed, de wapens van hare eigen ouders op deze zerk heeft laten aanbrengen en of dus het mannelijk schild wellicht het wapen van haren vader, het vrouwelijk schild dat van hare moeder zal weergeven.

Beschouwen wij nu deze beide wapens nader, dan zien wij, dat het gevierendeeld vrouwelijk wapen volgens het Armorial Général dat der familie *Mes* is, terwijl, indien men op den dwarsbalk in het mannelijk wapen nog boven den visch een tweeden zwemmenden visch plaatst, dit wapen volgens het Guldenboek van Schiedam pag. 274 geheel overkomt met dat van *Steven Sootgens,* Schepen van Roemerswaal, wiens dochter *Rosa* omstreeks 1500 trouwde met *Aldert van Hodenpijl.*

Beide families *Mes* en *Sootgens* behoorden zeker tot den gegoeden stand; van *Sootgens* blijkt zulks o.a. uit de alliantie met *van Hodenpijl,* terwijl wij den naam *Mes* door den geachten inzender vermeld vinden als kwartier op de andere door hem beschreven zerk van *Johan van der Mast,* waaruit dus tevens blijkt, dat eene familie *Mes* geallieerd was met Dordtsche families.

Met den naam *Mes* vond ik o.a. *Pieter Adriaensz. Mes.* in 1589 te Rotterdam (protocol 2 v.d. Rotterdamschen notaris Jacob Sijmonsz.); *Adriaen Pietersz. Mes,* 1628 Kapitein ter Zee (Brieven a.d. Admiraliteit op de Maze); *Arijen Laurensz. Mes,* in 1621 te Gouda (protocol 84 v.d. Rotterdamschen notaris J. van Aller): en *Catharina Mes,* in 1717 te Dordrecht als weduwe van *Gijsbert van Drie1* en als nicht of mogelijk tante van *Boudewijn* Bornwater (protocol 726 van den Dordtschen notaris H. van Wetten).

R. T. MUSCHART.

Penning Nieuwland.

Gezien de alliantie's met eenige bekende Nederlandsche familie's kwam het ons gewenscht voor, de volgende aanvulling op de stamreeks *Penning Nieuwland* in N.P. jrg. 6 te publiceeren.

VIII. *Petrus Marinus Penning Nieuwland,* geb. Schiedam 9 Mei 1777 (als zoon van *Isaäc Maarten Penning* en *Johanna Cornelia Nieuwland).* schutter kapitein bij den staf van maarschalk Brune 1799, kwartiermeester bij het Korps mariniers, kapt. art., † 's-Gravenhage 1 Febr. 1815, tr. 1 ° Schiedam 26 Oct. 1794 *Johanna Willemina van Aelst,* † 's-Gravenhage 6 April 1811, dr. van Luitkol. *van Aelst* (wellicht *Jan Willem* en *Anna Willemina van Hoven,* van Westerbroek); 2° 's-Gravenhage 27 Juli 1814 *Pieternella Ernesta Adriana Knoll,* geb. Hellevoet-

sluis 27 Oct. 1789, † Zwolle 26 Dec. 1871, dr. van *Marcus Antonius Dudericus en Johanna Elisabeth Bruch.*

Uit het eerste huwelijk o.a.:

1. *Isaäc,* volgt IX.
2. *Anna Cornelia Penning Nieuwland,* geb. Vlaardingen 5 Juli 1796, kwam in Febr. 1822 uit Delft te Soerabaja aan, † 's-Gravenhage 4 Sept. 1824, tr. Soerabaja 21 April 1822 Jhr. *Adriaan Mauritius Theodorus de Salis,* geb. Breda 21 Aug. 1788, onderkoopman te Batavia 1807, landdrost ald. 1811, omgaand rechter 1815, resident te Pekalongan 1816, Kedoe 1816, Soerabaja 1817, lid Raad van Indië, † Batavia 28 Nov. 1834, zn. van *Rudolph Anfony* Baron *de Salis* en *Maurifia Theodora Hilgers.*

IX. *Isaäc Penning Nieuwland,* geb. Schiedam 30 Jan., ged. ald. (Waalsche k.) 1 Febr. 1795, Cadet bij het Corps Mariniers 1801, vlaggejonker bij de Marine 1809, tweede luit. art. 1814, kapt. art. N.I.L. 1820, generaal-majoor 1852, chef van den generalen staf N.I.L., ridder Ned. Leeuw 1838, commandeur Eikenkroon 1848, commandeur Zwaardorde van Zweden 1848, vrijmetselaar, regeerend meester van de loges „de Vriendschap" te Soerabaja en „de Ster in het Oosten" te Batavia, vice-president van het Indisch Genootschap. Zijn mémoires zijn gepubliceerd in het Tijdschrift voor Ned. Indië 21ste jrg., 1859, afl. 7-12, p. 1-30 [1]), † Arnhem 31 Mei 1857, tr. Batavia (Luth. k.) 27 Aug. 1820 *Anna Margarefha Frederika Rendorff,* geb. Wesel 10, ged. ald. 12 Febr. 1793, † Batavia 6 Mei 1872, dr. van *(Johann) Maffhias* en *Anna Margarefha Lange* [2]).

Uit dit huwelijk (volgorde niet met zekerheid bekend):

1. *Frederika Augusta Penning Nieuwland,* geb. Wesel 15 Dec. 1817, † Tjiseroa bij Buitenzorg 18 Jan. 1866, tr. Batavia 29 Juli 1835 *Wilhelm Ernst Schenck,* geb. Fulda 19 Oct. 1806, ass. res. van Soemedang, secretaris van Bantam, lid Rekenkamer N.I., † Soerabaja 18 Oct. 1883, zn. van *Wilhelm* en *Augusta Philippine Wilhelmine Frensdorff.*
2. *Christine Louise Penning Nieuwland,* geb. Grave 3 Aug. 1819, † Batavia 27 April 1854, tr. Soemedang (Preanger) 3 Aug. 1847 *Jacob Carel Frederik* Baron *van Heerdf,* geb. Kampen 18 Nov. 1817, majoor inf. N.I.L., burgem. van Hof van Delft, rentm. Kroondomein, † Delft 10 Mei 1880, zn. van Baron *Jacob Pieter* en *Maria Catharina Bysferbos;* hij hertr. Batavia 25 Sept. 1856 *Eugénie Caroline Frédérique George.*
3. *Jan Rudolf Penning Nieuwland,* geb. Soerabaja 6 Sept. 1821, lste luit. inf.
4. *Julius Felix Pascal Penning Nieuwland,* geb. Soerabaja 16 Juni, ged. ald. 11 Juli 1824, begr. ald. 8 Mei 1826.
5. *Julius Johann Cornelis Penning Nieuwland,* † in Nederland oud 16 j.
6. *Johanna Wilhelmina Penning Nieuwland,* geb. Soerabaja 19 Aug. 1828, † 's-Gravenhage 4 Febr. 1908. tr. Batavia 20 Nov. 1850 Jhr. *Frans Willem Rudolf Flugi van Aspermont,* geb. Bergen (Henegouwen) 14 Aug. 1823, kolonel N.I.L., ridder M.W.O., † 's-Gravenhage 9 Nov. 1889, zn. van Jhr. *Carel Hendrik Chrisfiaan* en *Anna Constantina Schiff.*
7. *Petrus Marinus Isaäcus Penning Nieuwland,* geb. Soerabaja 7 Dec., 1829, majoor inf., † Padang 22 Juni 1871.
8. *Anna Margarefha Frederika Penning Nieuwland,* geb. Soerabaja 9 Febr. 1832, † 's-Gravenhage 6 Jan. 1918, tr. Poerwokarta (Krawang) 1 Jan. 1852 *Jean George Alexander Kempees,* geb. Namen 8 Juni 1823, luit. kol. art. N.I.L., † op zee (Zuid-Atlantische Oceaan) 24 Oct. 1867, zn, van *Johan* en *Julie Rosalie Hollard.*
9. *Jeanne Louise Auguste Penning Nieuwland,* geb. Batavia 30 Mei 1834, † ald. 11 Juni 1896, tr. Poerwokarta 8 Maart 1852 Jhr. Mr. *Adriaan Johan Willem Cornefs de Groof,* geb. Batavia 2 Juni 1823, raadsheer Hooggerechtshof N.I., † 's-Gravenhage 28 Mei 1893, zn. van *Johan Hora* en *Brigiffa Consfance Henrieffe Borwafer.*

Een tiende kind (zoon, voornamen onbekend) is jong overleden.

E. C. M. P.
W. F. L.

---

[1]) Kan wellicht iemand meedeelen, waar het m.s. van deze mémoires berust?

[2]) Bij den doop van *A. M. F. Rendorff* waren getuige: *Christoph Jacob Lange, Ludwig Lange, Frederika Rendorff* en *Maria Margaretha Haupt.* Haar vader *(Johann) Matthias Ren(n)dorff* was Feldwebel in het regiment van den Graf zu Dohna; 28 Mei 1792 werd hij te Wesel gedimitteerd om te trouwen met *Anna Margaretha Lange,* geb. 5, ged. Wesel 9 Aug. 1769 (get. *Jacob Eberhard Kempke,* schepen, *Clara Swieger* en *Catharina Swieger* geb. *Swartz),* dr. van *(Christoffel) Ludwig Lange,* uit Wartenbergse, gehuwd met (gedimitteerd Wesel 24 Oct. 1768) *Anna (Cornelia) S(ch)warz* (ged. Wesel 21 Juli 1738, begr. ald. 20 Juni 1799, dr. van *Johannes Schwarz* en *Anna Margaretha Siesemans* [of *Siegmans*]).

Straetman-Moliart.

(LVI, 275/76).

De manuscript-genealogie in het archief van ons Genootschap, welke in de hierboven vermelde kolommen door Ir. J. F. Straatman wordt aangehaald, behelst niet alleen een mogelijke onjuistheid in de kwartieren Straetman, ook die van zijn vrouw worden verkeerd opgegeven.

Maria Mechteld Moliaerts van Zirckzee, dochter van den Heer *Gerard Moliaerf van Zirckzee,* was een kleindochter van *Sander Gerritsz van Zierikzee* en *Johanna Moliaert. — Jenneken Moliaerts* wedue *Sander Geurtsz van Zierickzee* wordt o.a. genoemd in een schepensignaat van Zalt Bommel, den 5-2-1608. De ouders van Sander Gerritsz van Zierikzee werden nergens gevonden, al is het waarschijnlijk zijn vader, die als *Gerit Sandersz* den 12-6-1600 in de Groote Kerk te Zalt Bommel wordt begraven.

Met eenige verschrijvingen zijn nu in de gemelde kwartieren de vier grootouders van *Johanna Moliaerf* genomen voor die van haar zoon *Gerard Moliaerf van Zierikzee,* waardoor de naam *van Zierikzee* wordt geëlimineerd. De naam *de Raet van (der) Voort is* in deze kwartieren niet juist, daar de toevoeging *van der Voort* in een zijtak der familie *de Raet* voorkwam; terwijl de naam *De Ray (de Ruy?)* zal moeten staan voor *Naye* (zie o.a. Nav. XXIX p. 484).

De vier kwartieren van *Maria Mechteld Moliaerf* luiden nu als volgt:

(van vaderszijde)	(van moederszijde)
van Zierikzee	van Vianen
Moliaert	van der Burch
N.N.	Groeneveldt
de Raet	Doublet.

J. LOEFF.

Van der Meer. .

(Rechtzetting).

In kolom 274, noot 2, van jg. 1937 gewaagde ik van een familiegroep van Mr. *Albert van der Meer c.s.* Door de goedheid van ons medelid Dr. H. Schneider kwam ik in het bezit van eene photo van Palinck's stuk. Het is thans in het museum van Kiew, doch stelt niet voor de familie van Mr. Albert, doch die van zijnen Vader, Mr. *Hetman van der Meer*, Het opschrift op de lijst is dus foutief, zooals het door Moes vermeld wordt. Op de eerste plaats bewijst dit de dagteekening 1670 en ook ons medelid van der Meer van Kuffeler herkende op de photo terstond de beeltenis van het echtpaar *van der Meer-van Hoogeveen.* Ook het aantal hunner kinderen in 1670 klopt.

BIJLEVELD.

Verschuer-van der **Schuer**. (LVI, 329). Herv. Trouwboek Nijkerk: 3 Juli 1608 *Brant van der Schür, Henrich van der Schür* soon en *Engel van Hennekler, Ernst van Hennekler* dochter, beide ter Nijkerck.

In het doopboek derzelfde gemeente vindt men vijf of misschien zes kinderen uit dit huwelijk.

Uit het huwelijk van *Henrich v. d. S., Brant's* broeder, 1601, met *Anna van der Schür, Huibert v. d. Schür*, dochter ten H u i s s en blijkt, dat ook een familie van dien naam te Huissen (Huizen a/d Zuiderzee?) woonde.

DR. J. J. A. WIJS.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Beeltsnijder. (XXXVIII, 277, XL, 33, LVI, 234, 330). In het voorwoord van: „De Ware Christelijcke Huyssorge", in 1671 verschenen, zegt Ds. *Johannes Beeltsnijder* van zichzelf: „als zijnde nu ghetreden in het seven en 't sestighste jaer mijnes levens" en is hij dus in 1605 geboren. Blijkens kerkenboek van Epe, bij de kerk berustende en beginnende met 1604, liet *Gerriet Jacobs* aldaar op 1 Sept. 1605 een zoon *Johannes* doopen, die de gezochte zal zijn. Bij de uitvoerige biografie van Ds. Johannes in N. Drentsche Volksalm. 1922 kan nog gevoegd worden dat hij 24 Sept. 1626 lidmaat te Epe werd, te Leiden studeerde sinds 17 Nov. 1627 en aldaar proponent werd.

Groningen. G. L. MEESTERS.

Blanckert. Zou een der lezers van dit Maandblad kunnen mededeelen waar en wanneer geboren en gedoopt is *Lydia Blanckert,* dr. van Mr. *Eeuwout* en *Petronella van Eyck, en* haar huwelijks- zoowel als haar sterfdatum en plaats (vergel. Ned. Leeuw XXIII, k. 68).

D. C. K. v. B.

Bleeker-Zoutman-Hagen. (LVI, 234). Over deze en aanverwante geslachten bezit ik verschillende aanteekeningen, waarvan ik het volgende kan laten volgen:

H a g e n .

Hendrik Hagen, geb. Hoorn 1659/60, koopman, ob. ná 4 April 1710, tr. Amst. 17 Sept. 1684 *Sophia Baltus,* geb. Alkmaar 1659/60, dr. van ..... en *Niesje Keysers* (in leven 24 Aug. 1634, evenals de vader van Hendrik Hagen, die zijn consent tot het huwelijk geeft).

Hun zoon is:

Dirk Hagen, geb. Amst. 1685/'86, koopman, ob. tusschen

21 Mei 1739 en 27 Maart 1755, tr. Amst. 27 April 1710 *Anna Bleeker,* geb. ald. 16871'88, ob. vóór 27 Maart 1755, dr. van *Dirck* en *Anna Soutman.*

Uit dit huw. (o.a.?):

1. *Anna Hagen,* geb. Amst. 18 Juni 1712, ob. (ald.?) 1 Jan. 1746, tr. ald. 9 Juni 1739 *Johannes Laan,* geb. ald. 1 Juli 1709, ob. vóór 23 Aug. 1753, zn. v. *Jan Jansz.* en *Agatha Bruyn,* wedr. v. *Anthonia Schellinger* (geb. Amst. 26 Oct. 1707, geh. Enkhuizen Sept. 1730, dr. v. *Rutgert en Maria van Laar).* Hij hertr. Amst. 4 Feb. 1749 *Elisabeth de Nes* (geb. ald. 23 Oct. 1726, dr. van *Pieter* en *Josina Centen),* die weer hertr. Amst. 11 Sept. 1753 met *Hendrik Bronkhorst* (geb. ald. 19 Sept. 1718, zn. van *Jan* en *Geertruida Blaupotj.*
2. *Hendrik Hagen,* geb. 2 Juni 1714.
3. *Hendrik Hagen,* geb. 24 Feb. 1716.
4. *Dirk Hagen,* geb. 4 Sept. 1719.
5. *Sophia Hagen,* geb. Amst. 8 Dec. 1721, tr. ald. 15 April 1755 *Jan van Halmael,* geb. ald. 25 Sept. 1718, ob. 1782, zn. v. *David* en *Maria Bosch.*
6. *Christina Hagen,* geb. Amst. 17241'25, tr. ald. 15 Apri! 1755 *Nicolaas Jut,* geb. ald. 28 Oct. 1730, ob. ná 1759, zn. v. *Pieter* en Geerfruyd *Willink.*

B l e e k e r.

Dirck Bliecker, tr. *Marretie Jans,* wed. 7 Jan. 1662. Hun zoon is:

Cornelis Dircksz, Bliecker, geb. Amst. 1632/'33, lichterman, ob. ná 10 April 1687, tr. Amst. 22 Jan. 1662 *Dieuwertie Laurensdr. Schols,* geb. de Rijp 1635/'36, dr. van *Laurens Pietersz.* (in leven 7 Jan. 1662). Hun zoon is:

Dirck Bleecker, geb. Amst. 1663/4, houtkooper, tr. ald. 4 Mei 1687 *Anna Soutman,* geb. ald. 1667/68, ob. 25 Dec. 1751, dr. van *Jan* en *Anna Kuyken;* zij hertr. Amst. 2 Jan. 1695 *Hendrik Willink,* geb. Deventer 1662, koopman, ob. 1724, zn. v. *Ananias en Christina Eppenhoff.* Kinderen uit het le huw. (o.a.?):

1. *Anna Bleeker,* tr. *Dirk Hagen,* zie hierboven.
2. *Debora Bleeker,* geb. Amst. 1688189, ob. vóór 9 Juli 1756, tr. le Amst. 15 Sept. 1715 *Sander van Leuvenig,* geb. ald. 23 Jan. 1689, koopman, zn. v. *Steven* en *Perijna Schilderingh:* tr. 2e Amst. 28 Maart 1721 *Jan Willink,* geb. Amst. 1689, zn. van *Jan* en *Margaretha Beuns.*

Of dit geslacht met de Zaansche *Bleeker's* samenhangt is mij niet bekend. Over de oudste generaties daarvan zie men het Doopsgezinde Weekblad „de Zondagsbode", 1909, pag. 191.

S o u t m a n .

Dirck Soutman, de vader van (o.a.?):

1. *Dirck Soutman,* tr. N.N., beide ob. vóór 27 Jan. 1655. Hun zoon is:
   a. *Dirck Dircksz. Soutman,* geb. Hoorn 1634/'35, koopman, tr. Amst. 21 Feb. 1655 *Dieuwertien Groot,* geb. ald. 1634/'35, dr. van *Gerrit Martensz.* en *Marritje Jans.*
2. *Jacob Dircksz. Soutman,* ob. ná 16 Sept. 1655. Zoons van hem zijn:
   a. *Dirck Soutman,* geb. Amst. 1632/'33, koopman, tr. ald. 3 Oct. 1655 *Trijntje van Leuvenigh,* geb. Bebber 1630131, dr. v. *Jan Sandersz.*
   b. *Jan Soutman,* geb. Amst., winkelier, ob. tusschen 12 April 1675 en 10 April 1687, tr. le. Amst. 11 Feb. 1652 *Anna Kuyken,* geb. ald. 1631/'32, dr. van *Gerrit* en *Sara van Schaerdenburch;* tr. 2e Amst. 28 Dec. 1670 *Anneken Barensteen,* geb.

ald. 1629/'30, dr. v. *Bartholonzeus* en *Trijntje Ruyken*. Uit het le huw. (o.a.?):

1. *Emilia Soutman*, geb. Amst. 1652/'53, ob. ná 9 Sept. 1686, tr. Amst. 5 Mei 1675 *Jacob Vorsterman*, geb. ald. 1650/51, zijreeder, ob. ná 14 Maart 1704, zn. v. *Aernout* en *Heyltje Elderts*.

II. *Anna Soutman*, tr. *Dirck Bleecker*, zie hierboven.

Ook heb ik nog eenige gegevens over een eveneens Doopsgezind Amsterdamsch geslacht *Soutman*, afstammende van *Tjepke S.* te Sneek, gehuwd vóór 1649 met *Catalijntje Wybrandtsdr. van Woensel*.

Kuyken.

1. ..... *Kuyken*, ob. vóór 29 Juli 1624, tr. *Anneke van Willer*, ob. ná 22 Nov. 1629. Uit dit huw. (o.a.?):
   1. *Gerrit*, volgt 11.
   2. *Trijntje Kuyken*, geb. Aken 1603/'04, woont sinds 1618 te Amst., ob. vóór 12 Dec. 1670, tr. Amst. 29 Nov. 1624 *Bartholomeus Barensteen*, geb. Keulen 1595/'96, snijder, ob. tusschen 9 Maart 1657 en 12 Dec. 1670, zn. v. ..... en *Grietgie Bartholomeus*.

   Mogelijk ook nog:
   3. *Annetie Kuyken*, geb. Aken 15961'97, woont sinds 1618 te Amst,, tr. (ondertr. Amst. 10 Juni 1628) *Aert Jacobsz.*, geb. en wonende te Gouda, fustijndrapier, wedr. v. *Marritie Pieters*.
   4. *Jan Kuyken*, geb. Aken, kleermaker, tr. (ondertr. Amst, 15 Feb. 1620) *Josijntje Douwes*, geb. en wonende te Haarlem.
   5. *Claas Claasz. Kuyken, geb.* Aken, woont 1633 te Gouda, tr. (ondertr. Amst. 8 Jan, 1633) *Marritie Claes*, geb. en wonende te Gouda.

II. *Gerrit Kuyken, geb.* Aken 1599/1600, lakenkoopman, hoofdman van de saai-nering, als zoodanig in 1643 door Dirk Santvoort geschilderd, ob. tusschen 10 April 1687 en 1691, tr. Amst. 9 Dec. 1629 *Sara van Schaerdenburch*. geb. 1603/'04, ob. ná 29 Jan. 1662, dr. v. *Daniel* en *Tanneken de Wolff* (schoonzuster van *Vondel*). Uit dit huw. (o.a.?) :
   1. *Anna Kuyken*, tr. *Jan Soutman*, zie hierboven.
   2. *Francijntie Kuyken*, geb. Amst. 1632/'33, tr. ald. 18 Aug. 1652 *Ysaac van Limborgh*, geb. ald. 1627/'28, zn. v. *Ysaac v. L.*
   3. *Sara Kuyken*, geb. Amst. 1636/'37, tr. ald. 18 Juli 1660 *Abraham Willinck*, geb. ald. 1636, zijdewinkelier, ob. 1708, zn. van *Dirk* en *Anna van Laer*.
   4. *Jan*, volgt III.

III. *Jan Kuyken*, geb. Amst. 1638/'39, zijdelakenwinkelier, ob. tusschen 5 Mei 1695 en 16 Maart 1703, tr. Amst. 3 Juni 1663 *Sijtje Laurensdr., geb.* ald. 1642/'43, ob. na 16 Maart 1703, dr. van *Laurens Hendricx* en *Mayke Ruysschout*. Uit dit huw. (o.a.?):
   1. *Maria Kuiken*, 'geb. Amst. 1666, ob. 1720, tr, Amst. 30 Mei 1683 *Jacob Teyler*, geb. ald. 1643, koopman, ob. 1715, zn. v. *Jacob* en *Magdalena Noppe*, wedr. v. *Sara Cloribus*.
   2. *Anna Kuyken*, geb. Amst. 1670/'71, ob. ná 18 Maart 1728, tr. Amst. 29 Mei 1695 *Steven van Leuvenig, geb.* ald. 1659/'60, koopman, ob. tusschen 16 Maart 1703 en 29 Sept. 1713, zn. v. *Sander Jansz.* en *Femmetie van Amerongen*, wedr. v. *Perijna Schilderingh*.
   3. *Gerrit Kuyken*, geb. Amst. 1680/'81, koopman, ob. kinderloos, tr. le Amst. 8 April 1703 *Femmelia van Leuvenig*, geb. ald. 1682/'83, dr. v. *Steven* en *Perijna Schilderingh* (zie hierboven); tr. 2e. Amst. 15 Mei 1736 *Catharina Fortgens, geb.* ald. 20 Nov. 1710, ob. 8 Mei 1783, dr. van *Isaac* en *Margaretha van Loenen*, wed. v. *Abraham Fock. Zij* hertr. Amst. 21 Juni 1756 *Jacob de Clercq*, wedr. v. *Geertruyd Margaretha Verbrugge*.

Alle aanvullingen hierop zullen mij zeer welkom zijn. Welk wapen voerde het geslacht *Kuyken?*

A. P. v. E.

Boudewijns. (LVI, 277). Hoewel het mij niet mogelijk is een rechtstreeksch antwoord te verschaffen op de vraag, frappeerde mij het voorkomen van den naam *Elisabeth Du Prée* in bedoelde vraag en wel in verband met het door mij medegedeelde in ,,De Liebaert", 3en jrg., No. 2, Maart 1938, blz. 166 (,,Eigen Volk"), alwaar o.m. sprake is van een ,,Pinxter Brief aan mijn Eerwaarde Moey", onderteekend ,,Uw Dienstw. Dienares en Nicht *Elisabeth Du Prée*".

Wanneer vrager mij kan aantoonen, aan bedoelde *Elisabeth Du Prée* verwant te zijn, ben ik gaarne bereid hem dit stuk tegen vergoeding van porto af te staan.

Doorn. **KITS NIEUWENKAMP.**

Boymer (van). (LV, 128 etc.). Getrouwd te Helvoirt 26 Oct. 1653: ,,*Lambert Houvenaer*, Schepen en Ontfanger der Stadt en Graefschap Cuylenburgh, met jufv. *Geertruy Maria van Boymer*. Deeze quamen met kerckelicke attestatie van Cuylenburgh, dat hunne drie kerckelicke proclamaties aldaer, zonder eenige tegensprekinge gegaan waren".

H. W. F. L.

Chalmers-Duvelaer. Ds. *John Chaltners*, geb. verm. in Schotland, overl. ?, predikant der Schotsche gemeente te Veere, tr. ? met *Anna Catharina Duvelaer*, geb. ?, overl. ?, d. v. *Abraham* en *Sara Huygens*. Gegevens betr. deze ouders zijn zeer welkom.

Amsterdam. **J. C. HOYNCK VAN PAPENDRECHT.**

Colve. (LVI, 331) . De lakafdrukken van *Nicolas Colve*, 1620 en 1625 Commandeerend Officier te Aardenburg, in de Missiven a/d Raad van State en in de lias ,,loopende" 4795 van de Staten Generaal, en van *Jacob Colve*, 1643 Officier in de Cruijsschans, in de lias ,,loopende" 4830 van de Staten Generaal, 'vertoonen als helmteeken een zwijnskop tusschen baniervlucht.

Arnhem. R. T. MUSCHART.

Diodati-van Lidth de **Jeude**. *Salomon Diodati, geh.* Delft den ? April 1781 als zn. van *Martin Jacob* en *Elisabeth Stephnez, o.* Dordrecht 18-3-1804 N.N. *(Anna Maria?) van Lidth de Jeude*, ged. ald. den ?, dr. van ?, gest. te ? den ?; uit dit huwelijk: *Martin Jacob* of *Jacobus*, geb. Dordrecht 17-3-1805, ongehuwd overleden als adelborst der Kon. Ned. Marine te ? den ?, en *Suzanna Cornelia*, geb. Antwerpen 18-6-1807 of (volgens de Haan Hettema) 26-4-1807, die huwt met den wethouder van Kuylenburg *J. C. F. van Hoytema* en waaromtrent de verdere genealogische bijzonderheden bekend zijn. Beleefd verzoek aan de lezers om zoo mogelijk deze gegevens te willen aanvullen.

D. C. K. v. B.

Diodati-Vernatti. *Theodore Diodati*, arts te Londen, zn. van *Jean* en *Madeleine Burlamaqui*, geb. omstreeks 1610 te

Genève, trouwt een dochter van den Knight baronet *(Philibert) Vernatfi.* Uit dit huwelijk 3 kinderen nl. *Charles, Jean* en *Renée.* Kan een der lezers van dit Maandblad nadere genealogische gegevens omtrent dit echtpaar verstrekken?

D. C. K. v. B

Flament-du Toict. *Catharina Margaretha Flament,* geb te ? 2-9-1739, overl. te ? 23-8-1790, d. v. *Chrisfoffel* en *Sara du Toict.* Hare 4 kwartieren gevraagd. Zij was getr. met Mr *Jan Anfhony van Heemskerck,* geb. Delft 24-6-1743. over1 Delft, begr. 23-2-1795, veertigraad en schepen van Delft.

Amsterdam. J. C. HOYNCK VAN PAPENDRECHT.

Godin-Huyssen. Gevraagd de 4 kwartieren van *Susanna Henrica Godin,* d. v. Mr. *Cornelis* en *Susanna Huyssen,* die getr. was met Mr. *Jan Marinus Chalmers,* Schepen en raad van Veere, Secretaris der Staten van Zeeland, Raadpensionaris van Zeeland 1770-1785.

Amsterdam. J. C. HOYNCK VAN PAPENDRECHT.

Grevenraet. (LVI, 277). In de jaren 1931 en '32 volontair te Amsterdam zijnde aan het oud-Gemeente-archief, werden o.m. de volgende gegevens *Grevenraet* door mij verzameld, welke nog als aanvullend materiaal kunnen dienen in betrekking tot het gestelde van den Heer William J. Hoffmann op kolom 277 e.v.

In de eerste plaats een kleine correctie en aanvulling, te weten, op kolom 279 op een na de laatste alinea in het artikel *Grevenraet* lezen we: ....,,Weeskamer Amsterdam Inbr. Reg. 33 fol. 30", welk laatste blijkbaar een drukfout is en moet zijn *fo.* 60. Ter nadere aanduiding en voor het gemakkelijk opzoeken, is het gewenscht daar tevens nog aan toe te voegen: Lade 408.

Van grooter belang kan blijken, dat volgens mondelinge mededeeling van ons medelid den Heer Mr. H. F. Wijnman het geslacht *Grevenraet* vóór de vestiging te Amsterdam zou stammen uit *Grave.* De eerste van dien naam zou volgens mijn zegsman te Amsterdam ,,glazenmaker" geweest zijn aan het einde der 16e eeuw.

Ik vond nog in het A'damsche Poorterb. B. fo. 153vso, 8 Mei 1595: *Coenraef van Greveraet* swaertveger heeft zijn poortereet gedaen en(de) de Tresorieren bet(aelt) actum de VIII Mey 1595.

Betreffende *Abraham Grevenraet* × *Maria Paulusdr. Heemskerck* werden nog een 6-tal notarieele acten aangetroffen nml. Not. Arch. no. 1580, fo. 27 en fo. 96; no. 1582, fo. 33 (tweemaal), alsmede hetzelfde no., fo. 40 en nogmaals fo. 63, alle gepasseerd voor notaris Pieter Capoen. Wanneer de geachte vrager daarin belang stelt, kan ik daar eventueel meer over opgeven, aangezien ik in mijn aanteekeningen een beknopt uittreksel overnam van den inhoud. De acten loopen tusschen 1663 en 1666.

Ten slotte kan ik nog verschillende doopgetuigen vermelden, wanneer ook dat van belang geacht wordt, en ben ik tevens in het bezit van eenige aanteekeningen *de Riemer.*

Doorn. KITS NIEUWENKAMP.

Hoogbruin-Haversman. *Johanna Carolina Toinette Hoogbruin,* geb. 's Graveland 18-8-1819. overl. ?, tr. 's Graveland 21-10-1842 Mr. *Nicolaas Egbertus Zegers Veeckens,* geb. Batavia 18-10-1817, overl. ?. Nadere gegevens betr. hare ouders *Dirk Hoogbruin* en *Alida Haversman* gevraagd.

Amsterdam. J. C. HOYNCK VAN PAPENDRECHT.

Idsaerda (van)-Mom. In Duitschland ontdekte ik een paar prachtige portretten van *Homme v. I.* en *Helena M.,* echtelieden, geschilderd door P. Moll, toen hij 23 en zij 32 jaar was in 1619. Men vindt dit echtpaar terug in v. Halmael, deel I. Zij is dochter van N.N. *Mom* en *Helena van Wischel Hendriksdr.* tot Kemnade, die wed. was van *Otto van Rouwenoort.* Vergeefs werd een onderzoek ingesteld naar de identiteit van *Mom,* Helena's 2en man voornoemd, ook in R.-archief in Gelderland.

Vrage daarnaar, alsook naar verdere bijzonderheden over het echtpaar *Mom-van Wischel* en vervolgens, of deze van *Wischel's* stammen uit den tak der Heeren van Caen bij Straelen, 0. van Venlo. Dit goed verwierven zij van de van Oysts, maar hoe?

Leiden. BIJLEVELD.

Pavort (van den). (LVI, 333). *Severinus van den Pavort,* commandant van het fort Isabella bij den Bosch, tr. aldaar 17-5-1724 *Beertruyd Agatha van Breugel,* geb. 1702 als dr. van Mr. *Herman,* Raad en Schepen te den Bosch 1705, Proost der 111. Lieve Vrouwe Broederschap 1718, administrator en collator der fundatie van Hester van Grinsven en van *Jennette van de Graef.*

Uit dit huwelijk:

1. *Joan Hendrik,* geb. 19-4-1735, notaris te 's Hertogebosch, rentmr. der gasthuizen van Hester van Grinsven, tr, 15-10-1770 *Emmerentia Schulproord,* geb. Delft 6-4-1730.
2. *Cornelia Hendrika,* gest. 28-2-1771, tr. *Gerrit de Raedt,* wonende op Schenkenschans, wedr. van *Frederica Elisabeth Margrita Steenhoff.* Hij hertrouwt 8-11-1772 *Catharina Geerfruida Creutz* (Rijnland).
3. *Jenefta,* ged. Brielle 4-11-1732, doopget. *Herman* en *Jennetta van Breugel.*

Deze *Severinus is* waarschijnlijk identiek met *Severyn van den Paverdt,* ged. Nijmegen 1-10-1702, doopget. *Margaretha van den Pavordt* (zie Nav. 1893 p. 343 vlgg.).

In 1669 werd *Jordanus van den Pavorf,* conrector te Rotterdam, benoemd tot rector der latijnsche school te Brielle, wat hij bleef tot 1688.

Willem van de Pavord tr. *Neeltje Cornelisdr. Boschman,* deze laatste hertr. als wed., wonende te Oudewaard, *Jan Otten de Leeuw.* wedr. van *Heyltje Ariënsdr. van Vereyn.* wonende te Wamel. Zij ondertr. 15-3-1696 en trouwen 13-4-1696.

D. C. K. v. B.

Rocquette. (LV, 455; LVI, 93, 144: 283). Ik vond nog de volgende gegevens: *Jacques,* in kol. 282 vermeld, overl. te Haarlem 12-3-1809, werd te R'dam in de Eng. Presb. kerk ged. 21-10-1744 (doopnaam *James). Nog* werd in dezelfde kerk ged. *Benjamin Rocquette* dd. 31-12-1752, z. v. *Jaques* en *Marie Garnaud. Jaques* tr. in 2e huwelijk inderdaad met *Jaqueline Bouess,* geb. te Aarau in Zwitserland. Zij tr. in de Eng. kerk op 16-12-1759. Uit dit huwelijk behalve de in kol. 282 vermelde *Jaqueline Gertrude* nog *Anna Jacoba Rocquette,* ged. Eng. Presb. kerk R'dam 27-3-1763. — *Pierre Theodore R.,* ged. R'dam W. K. 1-11-1748, tr. R'dam Eng. Presb. kerk 10-10-1779 *Susanna Browne,* j.d. van R'dam. Hieruit: *James.* ged. R'dam E. K. 27-8-1780; *Mary Ines,* ged. a.v. 16-11-1783; *Peter,* ged. a.v. 4-9-1785; *Thomas Browne,* ged. a.v. 31-8-1788.

Amsterdam. J. C. HOYNCK VAN PAPENDRECHT.

Schey. (LV, 186 e.v.). Extract Schepen Signaet Santwyck, dl. II (jaar 1612-1627), 4 Juni 1627, Eo. 178 vo:

„*Cornelis Schey* voor hem selven ende hem mede sterck makende voor *Dick Schey* ende *Lamberfgen Schey* syne broeder en suster vendidit Johan Jans Keeskens de helfte van huys ende erf staende ende gelegen binnen Tyel op Kleyberg".

Gouda. H. DE GROOT.

Schuer (van der). De bekende schilder *Theodorus van der Schuer* (werk van hem vindt men o.a. in de stadhuizen van 's-Gravenhage en van Maastricht), die gehuwd was met *Margrieta van der Walle,* liet den 30sten Oct. 1672 een zoon doopen in de Groote Kerk te 's Gravenhage; als getuige trad daarbij op *Godefridus van der Schuer,* kapitein van een compagnie voetknechten; — en den 12en Januari 1692 een dochter, waarbij als getuigen vermeld zijn Mr. *Anneus van der Schuer* en *Anna Jacoba Beeckman.*

Theodorus behoorde dus zeer waarschijnlijk tot het geslacht *van der Schuer (Verschuer),* door Jhr. Mr. W. A. Beelaerts van Blokland in de Nederl. Leeuw van 1915, k. 257 beschreven.

Kan iemand mij deze relatie, die ik vergeefs heb gezocht, nader aanwijzen?

's-Gravenhage. Dr. J. J. A. WIJS.

Stoop **(de)-Graafland.** Dato 5-5-1835 huwden te Brussel *Joseph de Sfoop,* (geb. Brugge 1791, overl. Brussel 10-5-1849) en Jkvr. *Agnes Wilhelmina Sara Graafland* (geb. 's-Gravenhage 23-12-1791, overl. Brussel 9-6-1865), dochter van Jhr. Mr. *Joan Graafland* (1763— 1827) en diens eerste echtgenoote *Catharina Wilhelmina Reijnst* (1767— 1802).

Joseph de Sfoop woonde te Brussel, Montagne de la Cour, Section 7 No. 1115, en was van 1815-1830 „avocat-général près de la Cour Impériale de Bruselles". (Dit volgens informaties, ingewonnen te Brussel).

Inlichtingen worden verzocht aangaande:

1. De eventueele descendenten van het echtpaar *de Sfoop-Graafland.*
2. Hunne huwelijksvoorwaarden (waar berusten deze?).
3. Hunne testamenten (waar berusten deze?).
4. Hun boedel, vooral hunne familiepapieren e.d. (waar kwamen deze terecht ná het overlijden van Jkvr. *A. W. S. Graafland?).*
5. De levensloop (staat van dienst) van *Joseph de Stoop.*
6. Wat beteekent „Cour Imperiale", welke van 1815— 1830 te Brussel heeft bestaan?

Amsterdam. JHR. P. GRAAFLAND.

Stoopenburg. (LVI, 294). Er blijkt ook een geslacht van dien naam te hebben bestaan. Ondergeteekende bezit een raam-glas in lood, waarop de alliantie-wapens *van Sevenhoven* en *Stoopenburgh* t.w. I) in goud een balk van zwart, beladen met een groen klaverblad en vergezeld boven van 3 roode roozen en onder van 3 roode ruiten *(van Sevenhoven),* II) in goud een roode toren met 4 kanteelen, waarboven 3 zilveren kannen met handvat, tuit en deksel *(Stoopenburgh).* Helmteeken: klaverblad tusschen een vlucht van goud en zilver.

Onderschrift: *Cornelis van* Sevenhouen-Schout tot Sevenhoven en Noorden met *Margareta van Stoopenburgh* syn huysvrouw.
Eendragt maakt Macht — Verquist — 1708.

Dit echtpaar is dus waarschijnlijk in dat jaar gehuwd. Verquist was de glasschilder.

Rietstap (Armorial 11, p. 848) geeft een wapen *Stopenburch,* Prov. Utrecht: In goud een roode gekanteelde toren, de kanteelen beladen met een kruik met handvat. Hier eenig verschil met het raam, waar de kruiken los van den toren in het schildhoofd geplaatst zijn.

In Batavia Illustrata II p. 1268 leest men: „Een huis te *Sfoop* ofte *Stopenburg* wordt genoemd van ymand van dit geslagt die hetselve heeft doen bouwen, leyd op den hoek van de Westvaart in Hasarswoude".

's-Gr. *w. s. v. s*

Surtel-'t Hooft. *Pieternella Surtel* of *Sortel,* d. v. *Pieter* en *Cornelia 'f Hooft,* tr. Dordt 15-9-1807 *Frederik van den Bergh.* Nadere gegevens betr. dit echtpaar en ascendenten gevraagd.

Amsferdam. J. C. HOYNCK VAN PAPENDRECHT.

Hannoversche Staatskalender. Kan een onzer leden mij mededeelen waar genoemde kalender hier te lande ter inzage is? Hij vermeldt nl. de namen der officieren en theologen in Hannover. In aanmerking komen de 17de,18de en begin 19de eeuw.

Amsterdam. **J. H. DE VEER.**

Onbekend wapen. Welk geslacht voert in zilver een hertengewei- van acht punten (kleur onbekend). Helmteeken: het gewei?

H. W.

Onbekende wapens. (LVI, 336). Het onder 1 vermelde wapen, doch met den keper in rood, en als schildhouders rechts een (heraldischen) adelaar met een zwaard in den rechterpoot, links een griffioen, vond ik op een lossen lakafdruk in de collectie proefafdrukken van de firma J. M. van Kempen, zilversmeden te Voorschoten, met vermelding van den naam *Arnold.*

Ik merk hierbij op, dat het echter volstrekt niet zeker is, dat dit wapen van eene familie Arnold is, daar bij die proefafdrukken van zilversmeden meermalen de naam vermeld is van een juwelier, die de opdracht tot snijden van een zegelring gaf. De mogelijkheid bestaat, dat de genoemde firma nadere inlichtingen verstrekken kan. Ik nam dit wapen over in het jaar 1914.

Het onbekende wapen II is ook mij onbekend.

Arnhem. R. T. MUSCHART.

INHOUD **1938, No. 8.**

Bestuursberichten. — Algemeene vergadering van het Genootschap. — Voordracht van den Heer R. T. Muschart over: De Barensteel in de wapens, zijn beteekenis en toepassing. — Jaarverslag 1937. — De Geschiedenis van den Bulgaarschen adel, door Hilde Grantscharowa. — Uitenhage de Mist, door † Ir. P. Binkhorst van Oudcarspel. — De herkomst en de eerste generaties van het geslacht Lieftinck, door H. Mijnssen. (Vervolg en Slot). — Oostdijck in Zeeland, door Dr. Mr. J. C. Maris van Sandelingenambacht. (Vervolg en slot). — Korte mededeelingeu: Vondst in dc Groote Kerk te Dordrecht; Penning Nieuwland; Straetman-Moliart; Van der Meer; Verschuer-van der Schuer. — Vragen en antwoorden: Beeltsnijder; Blanekert; Bleeker-Zoutman-Hagen; Boudewijns; Boymer (van); Chalmers-Duvelaer; Colve; Diodati-van Lidth de Jeudc; Diodati-Vernatti; Flament-du Toict; Godin-Huyssen; Grevenraet; Hoogbruin-Havermans; Idsaerda (van)-Mom; Pavort (van den); Rocquette; Schey; Schuer (van der); Stoop (de) -Graafland; Stoopenburg; Surtel-'t Hooft. — Hannoversche Staatskalender; Onbekend wapen; Onbekende wapens.

Gedrukt bij N.V. Drukkerij „De **Residentie" Pletterijstr. 103-107. 's-Gravenhage.**

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, zoomede opgaven van adresvorandcring gelieve men te richten tot den Hoofdredacteur DR. TH. R. VALCK LUCASSEN, *huize Eikenrode,* Driebergen.

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot den 1 en Secretaris H. J. A. VAN SON, *Riouwstraat* 4, *'s-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie) te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleyenburg 5,* 's-Gravenhage.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 9. LVIe. Jaargang. September 1938.

BESTUURSBERICHTEN.

Maandelijksche Bijeenkomsten.

De eerstvolgende bijeenkomst van het Genootschap zal inplaats van op 5 September op Maandag 12 September gehouden worden, terwijl de eerstvolgende vergadering van de Groep van in Gelderland wonende leden in stede van op 3 September op Zaterdag 10 September zal plaats hebben.

Het Bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van den Heer B. J. Bervoets, te Zeist, sedert 1912 gewoon lid van het Genootschap.

Adreswijzigingen.

Mej. J. M. COCHIUS . . . . . 's-*Gravenhage.* Stolpertstraat 107.

G. F. E. GONGGRYP . . . . . 's-*Gravenhage.* *Ruychrockstraat 218.*

J. M. L. MADURO . . . . . *Curaçao.* *Postbus 172.*

A. PATHUIS JR . . . . . ***Alkmaar*** *Lyceumstraat* ***51.***

Op 9 en 10 Juli j.l. vierde de Westdeutsche Gesellschaft für Familienkunde te Keulen haar 25-jarig bestaan.

Het bestuur van deze Vereeniging had de attentie ons Genootschap tot deelneming aan de in verband met deze viering te houden feestelijkheden uit te noodigen, aan welke uitnoodiging gaarne gevolg werd gegeven.

Namens het Genootschap woonde Mr. A. F. van Lakerveld de op 9 Juli des avonds te half negen in de groote zaal van het Keulsche stadhuis gehouden feestvergadering bij, alwaar hij met vele andere afgevaardigden van zustervereenigingen, de jubileerende „Westdeutsche" van harte geluk wenschte.

Tevens bood hij ingevolge besluit van de Algemeene Vergadering d.d. 2 Juli j.l. den voorzitter Prof. Dr. A. Huyskens, het eerelidmaatschap van ons Genootschap aan, voor welke benoeming Prof. Huyskens zich zeer erkentelijk toonde.

Den volgenden dag (Zondag 10 Juli) werd van Keulen uit een excursie gemaakt door het Bergsche land, waarbij o.a. het slot Ereshoven en de dom te Altenberg werden bezichtigd. Een en ander geschiedde onder de voortreffelijke leiding van den Bonnschen Kunsthistoricus Dr. von Tieschowitz.

Een gezellig samenzijn op het Rijnterras van de Messehofgaststätte te Keulen-Deutz besloot deze zoo welgeslaagde feestviering.

Haijckens, Haickens, De Veencamp, Appius

en daarmede samenhangende geslachten,

door MR. H. L. HOMMES.

Gewoonlijk levert het onderzoek naar geslachten, wier namen uit patronymica zijn ontstaan, moeilijkheden op, en het geeft dan ook te grooter voldoening, wanneer men een oplossing gevonden heeft.

Een dergelijke moeilijkheid gaven ook twee families *Hayckens,* die in de 17e eeuw te Groningen een rol speelden, en die een geheel verschillenden oorsprong blijken te hebben. Daar vele regentengeslachten van hen afstammen, lijkt het mij gewenscht een ruimere bekendheid aan mijn vondsten te geven. Toevallig ontdekte ik ook het ontstaan van den naam *Appius,* dat de verlatiniseerde vorm van het patronymicum *Aepkens* is. Dit geslacht heb ik uitgewerkt tot de 19e eeuw.

Voorts gaf het huwelijk van Yckien Haickens aanleiding tot nader onderzoek van het geslacht *De* ***Veencamp,*** waarvan een geheele genealogie volgt.

Ten slotte maakten de huwelijken van twee gebroeders *Haickens* met twee zusters, die resp. 3 en 4 keer trouwden, het noodzakelijk een genealogie op te stellen van de kinderen

van *Memmo Ubbens*, waardoor we nog met een derde familie *Haickens te* doen krijgen.

De schrijfwijze van dezen naam Hayckens is van een groote verscheidenheid bij alle drie geslachten, nl. met i, ij, y, met en zonder c, soms met ae. Ter onderscheiding zal ik het oudste geslacht met *Hayckens* aangeven, het tweede met *Haickens*, welke laatste vorm daar het meeste voorkomt.

Voor de gebruikte afkortingen en de bronnen verwijs ik naar kolom 3 en 100 van jrg. 56 van dit tijdschrift. Daarenboven raadpleegde ik de protocollen van verzegelingen van Noordbroek (Vy) en van Winschoten (Vdd).

. Hayckens.

Een familiewapen komt voor op een wapenteekening, die als No. 2871 in het Museum van Oudheden te Groningen hangt. Rechts het wapen van *Tidda Appius*, links van *Lamina Haikens*.

Dat van *Appius is:* in goud een boom uit een grond oprijzend van groen, aan den voet begeleid van twee zespuntige sterren van zilver.

Het wapen *Hayckens is:* in goud 3 lelies van blauw, geplaatst 2: 1.

Schildhouders 2 krijgsknechten in harnas. Dekkleeden goud en groen. Helmt.: een stralende gouden zon.

Het onderschrift luidt:

Haec sunt insignia sive arma gentilitia Nobilissimi domini *Theodori Appius*, inclytae urbis Groningae senatoris et hocce tempore videlicet anno 1687 collegii architalassici quod Harlingae est Praefecti &

ipsius uxoris *Laminae Haikens* filiae nobilissimi domini *Jacobi Haikens* quaestoris vulgo Rentemeester der Stadsveenen van Sappemeer, het Hoogesand, Veendam, Pekel etc. alsmede Administrator der goederen van het Clooster ter Apel.

Een akte in het schuldprotocol der stad Groningen geeft direct een overzicht van de eerste twee generaties. Op 28 Maart 1639 [1]) compareeren nl. als erfgenamen van wijlen raadsheer *Jacob Hayckens* en wijlen *Welmoet Louwens* e.l., hun kinderen Haycko Hayckens, Jacob H., Luit. Johan Abbringe en Timentien H. e.l., Johannes Robers, stadssecretaris en Catharina H. e.l., Hindrick Dedden, holtcooper in Emden en Ettjen e.l.

Een latere akte, van 18 Juni [2]), behelst een scheiding tusschen eenerzijds Adolphus Louwens, secr. der Hooge Gerichtscamer als voormond, Popke Tammens en Abel Eppens van Bolhuys, rekenmeesters als voogden over Havinck Haickens, zoon van wijlen Jacob en Welmoet, en anderzijds Haycko en Jacob Hayckens met hun zwagers.

De volgorde der kinderen heb ik nu genomen naar de data van huwelijken en inschrijvingen in het Album studiosorum.

Bij de bestuursfuncties heb ik alle jaren aangegeven, doch bij de aangehuwden alleen het eerste jaar, waarin zij een nieuwe functie verkregen.

I. *Jacob Hayckens*, geb. Groningen, lidmaat van de Herv. kerk 4 Nov. 1600 [5]), waarschijnlijk eigenaar van een steenbakkerij [3]), gezworene 1606, '07, '09, '10, '12, '13, '15, '16, '18, '19, taalman 1621, '22, '24, '25, gildrechtsheer 1622, olderman 1623, raadsheer 1626, '27, '29, gedeputeerde 1628, in 1627 voogd van het Roode Weeshuis [4]), overl. Groningen 10 December 1629, tr. vóór 4 November 1600 [5]) *Welmoet Louwens* [6]), geb. Loppersum, overl. vóór 1639 [1]), dochter van *Havick Louwens* en *Timen Jullens*. Zij woonden aan de Vischmarkt.

Uit hun huwelijk:

1. *Timentien Hayckens*, geb. Groningen, lidmaat van de Herv. k. Sept. 1621 [7]), overl. vóór 16 Mei 1656, tr. Groningen 9 Febr. 1623 (procl. 28 Dec. 1622 [8])) *Johan Abbringe*, brouwer [9]), gezworen 1629, taalman 1645, weesheer 1647, luitenant van het burg. regiment, overl. 1660, zoon van den brouwer *Albert Abbringh* en *Aleyt*.
2. *Catharina Hayckens*, geb. Groningen, overl. vóór 26 Nov. 1649 [10]), tr. Groningen 20 Febr. 1631 (procl. 29 Jan.) *Johannes Robers*, geb. Groningen 1604, ingeschr. als student te Gron. 3 Maart 1622, te Leiden 16 Juli 1625 (21 jaar), secretaris der stad 1635, giltrechtsheer 1635, overl. Groningen 1651. Waarschijnlijk is hij een broer van den syndicus *Roberr Robers* [11]), die een zoon is van *Robert Jansen* en *Catharina Jansen*.

   Hun kinderen waren:

   a. een zoontje, geb. Groningen, in 1656 nog in leven [10]).
   b. *Jacob Roeberts* of *Robers*, ged. Groningen Akerk 5 April 1643, student Gron. 13 Jan. 1660, tr. 1668 (procl. 27 Juni, att. 23 Juli) *Assele Meinardi*.
   c. *Welmoet Roeberts*, ged. Groningen Mart.k. 23 Juni 1644, jong overl. [10]).
3. *Haicko*, volgt 11.
4. *Ettijen Hayckens*, geb. Groningen, tr. 1634 (procl. Gron. 10 Mei) *Hindrick Dedden*, houtkooper te Emden.
5. *Jacob*, volgt IIbis.
6. *Havick Hayckens*, geb. Groningen, ingeschr. als student aldaar 17 Sept. 1645, tot predikant beroepen te St. Jürgenswold of St. Georgiwold (O.-Fr.) in 1653. pred. te Stitswerd 1653-1665, overl. aldaar 1665, tr. Groningen 30 Sept. 1651 (procl. 6 Sept.) *Lisebeth Coops*, waarschijnlijk dochter van *Peter Coops*.

   Uit hun huwelijk kinderen, die nog in 1669 [12]) in leven zijn, doch wier namen ik niet heb kunnen vinden.

---

1) IIIx 19, fol. 167.

2) 111s 19, fol. 225, 18 Juni 1639.

3) Catalogus Hunsingo, door P. H. Meekhoff Doornbosch, blz. 128: Resolutie waarbij het zijlvest 1000 daler schuldig zal blijven aan Jacob Haickens voor geleverde steen tot de nieuwe zijl, mits betalende aan interest 9%. 28 Mei 1632.

4) Opschrift op het poortje van het Roode Weeshuis.

5) Lidmatcnboek Groningen, 4 November 1600: Jacob Haijkens met Welmoet sijn huysfrouwe ant Visehmarkt.

6) Genealogie Tammen, in Nederl. Leeuw 1918, kol. 67.

7) Lidmatenboek Sept. 1721:

Tymentien Jacobs, hopman Jacob Haykens dochter.

8) Procl. Gron.: De Erb. Johan Abbringe, zal. Albert Abbringhe Brouwer bij der A Ehelijcke Soene absent, de Moeder Alijet Abbringhe daervoor comparerende Ende de deuchtsame dochter Tijmentijen Haeijckens des E. Jacob Haijckens dochter mede absent waervoor de Moeder Welmoct caveerde.

cop. per Hillenium 9 Febr. 1623.

9) Boek van het brouwersgilde (Gemeentearchief). Inschrijving: J ohan Abbringhe den 20 martius anno 1623.

10) IIIhh, 1. 26 Nov. 1649. D. E. Haike Haikes als voormondt ende Lieut. Johan' Abbringe als voogt angesworen over Secretaris Robers twc minderjarige soontjes bij zal. vrouw Catharina Haikes procreert.

IIIx 38, fol. 185 Äkte van verkoop d.d. 8 Mei 1656 door Hayco Hayckens, Lieut. Harmen Robers en Hopman Jan Abbringhe, voormond en voogden van de 2 kinderen van wijlen den gedeputeerde Johan Robers, enz.

11) Programma funebre van Robertus Robers, in de Univ. bibl.

12) IIIhh 2, 13 Mei 1669. Jacobus Robers als vooght aengesworen over de kinderen van paster Haviek Haijckens bij Elisabeth Peters geprocreert.

II. *Haicko Hayckens,* geb. Groningen, ingeschreven als student aldaar 18 Mei 1630, giltrechtsheer 1647, '48, '50, olderman 1651, gezworene 1652, raadsheer 1653, '54, '57, '58, raad van state wegens de stad 1655, overl. aldaar 17 October 1658, tr. vóór Juni 1642 [13]) *Aucke* (later genoemd *Aurelia) Hilfiens* of *Fockens,* geb. waarsch. Appingedam, overl. tusschen 1665 en 4 Maart 1687 [72]), weduwe van *Aepke Tiddens. Zij* woonden in de Brugstraat.

Uit haar eerste huwelijk had zij een zoon Tiddo, waar-, op ik nog terugkom in de genealogie Appius.

Uit hun huwelijk:

1. *Aafjen Hayckens,* ged. Groningen Akerk 17 Aug. 1645, overl. aldaar 1719 [14]), tr. 1668 (procl. Gron. 16 Mei 1668 [15]) Ds. *Johannes Abbringh,* geb. Groningen 1635, stud. Gron. 11 Oct. 1651 [16]), predikant te Ten Boer 1664-'67, beroepen in Groningen 13 October 1667-1715, bekend door zijn geschriften [17]), overl. Groningen 28 Januari 1715 (80 jaar oud), zoon van *Geert.* Zij woonden Turftorenstr., en hadden een zoon:

   Haicko Abbringh, ged. Groningen Nieuwe k. 1 1 Maart 1669, stud. aldaar 19 April 1689.

2. *Agatha Hayckens,* ged. Groningen Ak. 17 Augustus 1647, overl. na 1680, tr. Groningen 25 Mei 1673 (procl. 26 April) *Wicher Wichers,* geb. Groningen 5 Febr., ged. ald. Ak. 21 Febr. 1649, kapt. der studentencomp. tijdens 1672, daarna in Statendienst, zoon van *Jan* en *Clara Ludolphi Gockinga.*

   Hun kinderen in genealogie Wichers [18]).

3. *Jacob Hayclcens,* ged. Groningen Ak. 31 Jan. 1650, ingeschr. als student 15 Dec. 1668, leeft nog op 7 Januari 1680 [19]).

IIbis. *Jacob Hayckens,* geb. Groningen, in 1642, 21 Mei ingeschreven in het brouwersgilde, rentmeester der stadsveenen van 1652-1666, administrateur der goederen van het klooster Ter Apel, overl. Groningen 2 Juni 1666, tr. le Groningen ca. 1642 *Janfien van Heeck* [20]), geb. Groningen, overl. vóór 1653, dochter van *Maffhias* en Lam*mefien Jacobs,* en wed. van *Willem Gerlacius;* tr. 2e Groningen 14 Dec. *1653* (procl. 19 Nov. [21])) *Cafharina Wolthers* [22]), geb. Groningen, overl. aldaar 1701, dochter van *Wolther Luyfjes* en *Anna van Heeck* of *Cafharina Dercx,* en wed. van *Egbert Schuringh.* Zij hertr. *Groningen* 8 Dec. 1674 *Andreas Sibenius,* hoofdman der Hooge Justitiekamer.

[13]) Lidmatenbock Gron. Juni 1642: Aucke, h(uisfr.) van Haijke Haijkens uijt don Dam.

[14]) Statenarch. 71, No. 208. Rekeningen rentmr. 1719, fol. 299. Betaling Pastoren weduwen. Aafje Haijkens wed. Abbering in Groningen op den laatsten december Ao 3718 versch. bet. met 62-10-.

Idem. No. 210. 1720, fol. 299. Overleden eesseert.

[15]) Procl. Gron.: Johannes Abberinge, pastor in de gemeente alhier en juffer Aaficn Haickens waervoor Mr. Appius als brocdcr.

[16]) Album stud. Gron.: 11 Oct. 1651, Joannes Gerhardi Abbrinck, Groninganus, Phil.

[17]) Brucherus, H. H., Gedenkboek van Stad en Lande, blz. 13; en Uit drie eeuwen, door S. D. van Veen. No. 28.

[18]) Ned. Patriciaat 1931/32.

[19]) IIIx 57, fol. 371. Schuldbekentenis d.d. 7 Januari 1680 van Jacobus Hayckens, zoon van wijlen raadsheer Haico Hayckens.

[20]) Genealogie Van Heeck in Ned. Leeuw 1938 kol. 2 vlg.

[21]) Procl. Gron. 19 Nov. 1653:

d'E. Jacob Haikens (4 kinderen) rentemejster deser Stadsveenen ende Catharina Wolters weduwe Schuringh.

(cop.) 14 December. 1653 per Alberthoma in N.k.

[22]) Genealogie Wolthers in Gen. en herald. bladen 1906.

Uit het eerste huwelijk 3 kinderen, allen geboren in de Peperstr.

(In de proclamatie van het tweede huwelijk staat tusschen haakjes bijgevoegd 4 kinderen: het zou kunnen zijn dat hieronder het dochtertje van Willem Gerlacius begrepen is [23])).

1. Jacob *Hayckens,* ged. Groningen Mart. k. 15 Januari 1643, ingeschreven als student te Groningen 24 Augustus 1661. Verdere lotgevallen onbekend.
2. *Lammechien Hayckens,* ged. Groningen Ak. 28 Juni 1644, overl. na 1687 [73]), tr. Groningen 30 Juli 1662 (procl. 28 Juni) *Tiddo Appius,* raadsheer enz., overl. Groningen 1689, zoon van *Aepke Tiddens* en *Aucke Hilfiens.*

   Hun kinderen: zie volgende genealogie Appius.

3. *Maffhijs Hayckens,* ged. Groningen Ak. 24 October 1645, ingeschreven als student te Groningen 6 Juli 1664, te Leiden 30 Juli 1668, solliciteur, gezworene Gron. 1689, '90, '92, '93, '95, '96, '98, '99, 1701, '02, '04, '05, '07, '08. overl. ald. 15 Maart 1708.

Haickens.

Een familiewapen is wederom te vinden in het Museum van Oudheden en wel op een gebrandschilderd glas (G. 1082): het rechtsche het wapen *Munfinghe,* het linksche *Haickens* nl. in goud een blauwe dwarsbalk beladen met een wassenaar en een zespuntige ster van goud en vergezeld van 3 klaverbladen van groen geplaatst 2 :1.

Het onderschrift luidt:

Henrick Muntinghe
Raadtsheer in Groningen
Vrouw Idkien Haijkens
genaemt Muntinge sijn
Huysvrou. 1672.

Het wapen komt ook voor, zonder aanwijzing van kleuren, op den grafsteen van Reinder Haickens [24]). Bovendien als een van de 8 kwartieren op het portret van Elisabeth Schay, geschilderd door Wassenbergh en hangende in het Museum van Oudheden. Het heeft daar evenwel andere kleuren nl. in rood een zilveren dwarsbalk beladen met een wassenaar en ster van goud, en vergezeld van 3 klaverbladen van goud. Het eerst beschreven wapen lijkt mij evenwel juister.

Bij deze familie treffen we juist den overgang aan van patronymicum tot geslachtsnaam.

Een akte van 29 Juni 1660 [25]) geeft een idee met welke personen we te doen zullen krijgen, een scheidingsakte tusschen de erfgenamen van den artilleriemeester *Johan Haickens,* den landschrijver *Hommo Haickens, Icktyen Haickens,* wed. *Eppens* en voormond en voogden over *Hillechien,* minder,-jarige dochter van wijlen *Reiner Haickens* en *Trinfijen Hoeijsma,* met betrekking tot de nalatenschap van *Anna Haickens,* wed. van *Haicko Hommens.*

Een tweede akte, van 28 Juni 1660 [26]), vertoont de erfgenamen van den artilleriemeester nl. een akte van verkoop door *Hebel Harckens,* voormond over zal. art.mr. *Jan Haickens* en *Alberfien Memmes 3* onmondige kinderen, *Reindert Hesseling* nomine uxoris, landtschrijver *Haickens, Icktien Haickens,* wed. *Leenhart Eppens, Focko Eppens,* voormont over *Reint Haickens* onmondige kint, allen als erfgenamen van zal. *Anna Haickens,* wed. *Haicke Hommens.*

[23]) Ned. Leeuw 1934, kol. 186.

[24]) Grafsehr. Stad en Lande, blz. 319. Schildwolde No. 6.

[25]) Inv. Arch. Tjarda van Starkenborgh, No. 450.

[26]) Vy 9, Noordbrock 28 Juni 1660.

Uit Archief Weeskamer [28]) blijkt verder dat Haicke Hommens en Anna grootouders zijn van Jan Rickerts Haickens (IIIe generatie).

Met behulp van de doop- en trouwboeken en nader te noemen akten krijgen we dan de volgende genealogie.

I. Haycko *Hommens* te Schildwolde [27]), overleden tusschen Dec. 1648 [28]) en 5 Juni 1655 [29]), tr. ca. 1615 *Anna* ....., overl. tusschen Juni 1655 en 28 Juni 1660. Haar familienaam is niet te vinden, want de aanduiding Haickens in de eerstgenoemde scheidingsakte is natuurlijk afgeleid van den voornaam van haar echtgenoot. De aanwijzing tot welk geslacht zij behoort zou kunnen worden gevonden in het 8e wapen van het schilderij van Elisabeth Schay, zijnde in goud een leeuw van rood, maar dit lijkt mij fantasie, gezien de afwijkende kleuren van het wapen Haickens.

Hun kinderen zijn:

1. *Johan,* volgt II.
2. *Hommo Haickens,* i.u.dr., geb. Schildwolde, ingeschreven als student te Groningen 4 Mei 1636, landschrijver van het Oldambt van 1649-1661, kerkvoogd in Noordbroek, overl. waarschijnlijk April 1663 [30]), tr. 1643 [31]) *Tyaecktien Memmens,* geb. Noordbroek, dochter van *Memmo Ubbens* en *Enneke Sickens,* en wed. van Dr. *Theodorus Eyssonius,* tevoren wed. van *Theodorus Nutte.*

   Zij is een van de gezusters, die ik in de inleiding noemde en die met haar kinderen nog apart behandeld worden.
3. *Reinder Haickens,* geb. Schildwolde ca. 1624, koopman en grossier, overl,. aldaar 2 Februari 1655 [24]), tr. *Trijntien Hoeysma,* dochter van *Eltje Hoeysma.* Zij hadden een dochter *Hillechien Haickens,* in 1666 nog in leven [32]).
4. *Ycke Haickens,* geb. Schildwolde, overl. na 1672, tr. le ca. 1642 *Leenhart Eppens,* overl. tusschen 1655 en 28 Juni 1660; tr. 2e ca. 1663 *Hendrik Muntinghe,* geb. Groningen ca. 1628, student Gron. 9 Sept. 1647 (18 jaar), kluftheer 1650, gezworene 1661, raadsheer 1668, burgemeester 1681, overl. aldaar 24 Maart 1692, zoon van *Lambert* en *Annetien Folckers.*

   Uit haar eerste huwelijk de kinderen De *Veen' camp,* die hierna volgen.

   Uit haar tweede huwelijk:

   Anna Munfinghe, ged. Groningen 3 Maart 1664, overl. aldaar 22 Maart 1732, begr. 28 Maart, tr. 1681 (procl. Groningen 2 Juli) *Cornelis Schay,* geb. Delfzijl 25 Dec. 1656 (N.S.), ged. aldaar 14 Dec. (O.S.), raadsheer, burgemester enz., overl. en begraven op denzelfden dag als zijn vrouw, zoon van *Gerhardus* en *Elsabetha Louwens.* Er is in de Univ. bibl. een programma funebre van Cornelius Schay en een gedicht op hun overlijden, getiteld: „Treur-tombe, opgerigt ter eeuwiger gedagtenisse van twee door opregte Trouw en Leven vereende en in dood onscheidbare echtgenooten Den Wel Edelen Gestrengen Heere de Heer *Cornelis Schay,* Oudste en laast voorzittende Borgemeester der Stad Groningen &c, &c, en De Wel Edele Deugdtryke Mevrouwe *Anna Muntinghe* ingevallen Des Nachts tusschen den 21 en 22 Maart MDCCXXXII, In het 76 en 69 Jaar hunnes ouderdoms.

   Te Groningen bij Jacobus Sipkes, Drukker en Boekverkooper in "de Here-straat 1732.

   Zij hadden 9 kinderen, die alle jong stierven, behalve *Elisabeth Schay,* ged. Groningen (als *Elsebeth)* 22 April 1697, die ong, 27 jaar oud is geworden en van wie het eerder genoemde schilderij gemaakt is. Haar 8 kwartieren zijn: *Schay, Duvenack, Louwens. Noorthoorn, Munfinghe, Folckers, Haickens* en .....

II. *Johan Haickens,* geb. Schildwolde, artilleriemeester der provincie Stad en Lande, overl. tusschen 21 Maart en 17 November 1659 [33]), tr. le vóór 1640 *Enneke* (of *Ennechien) Jansen,* geb. Usquert [34]), overl. waarschijnlijk eind 1645, dochter van *Jan Rickerts* „in de Leuw" en *Aeylke;* tr. 2e waarsch. Winschoten 1648, (procl. Groningen 1 Juli [35]), huw. contr. 23 Juni [36])) *Albertien Memmens,* geb. Noordbroek, zuster van *Tyaeckfien,* en wed. van *Wilhelmus Lupkens,* tevoren wed. van *Hero Haickens.* Zij hertr. 1665 *Laurentius Dillinga,* i.u. dr.

Uit het eerste huwelijk [35]):

1. *Jan Rickerts,* volgt 111.
2. *Rickeltien* (of *Rickelina) Haickens,* geb. Usquert ?, overl. na 1671 [38]), tr, Groningen 23 April 1659 (procl. 19 Maart) *Reijner Hesselingh,* chirurgijn, overl. vóór 24 Mei 1671 [38]).

   Hun kinderen waren:

   a. *Ennichjen Hesselingh,* ged, Gron. Mart. k. 22 April 1660, jong overl.

---

27) Vy 4, Noordbroek 22 April 1629. Akte van verkoop door Haycko Hommens en Anna e.l. te Schildwolde.

28) Arch. Weesk. No. 77, fol. 44. Dec. 1648.

29) Vy 8, Noordbroek 5 Juni 1655, Akte, waarin land wordt aangeduid „hebbende ten Oosten zal. Haicke Hommes weduwe".

30) Vy 8 en 9. Tot 2 April 1663 komt daarin, als kerkvoogd voor Dr. Hommo Haickens.

31) Vy 7. Noordbr. 7 Dec. 1643. Akte van afkoop tusschen de voogden van Menie, do dochter van zal. Dr. Eyssonius en Tijaokticn Memmens, en Dr. Hommo Haickens en echtgen., stiefvader en moeder.

Daar in Juni 1642 nog een kind van Dr. Eyssonius geboren is, kan het jaar van het huwelijk met Hommo Haickens met zekerheid in 1643 gesteld worden.

32) IIIhh 2; 4 Oct. 1666. „D. E. Henricus Muntingh in plaetse van Focco Eppens als voormundt aengesworen over Reijnner Haijckens dochter bij Trijntien Elties geproereert".

33) Statenarchief 3045. Boek van den artillcricmr. Hierin komt het laatst op 21 Maart Johan Haickens actief voor; op 17 Nov. 1659 een afrekening met de weduwe.

34) Lidmatenboek Gron. Sept. 1645: Enneticn, h(huisvr.) van Jan Haykens, van Usquert.

35) Procl. Gron.: D'Erentfeste Johan Haickens Artilleriemeijster deser Provintie waer voor de E. Nanne Walriehs als swager & de Eer en deugtrijcke vrouw Albertijen Memmes, wed. van wijlen Wilhelmus Lupkens tot Winschoten, waervoor de E. Crijn Jansen insgelijks als swager caveerden. hier van attestatie gepasseert.

36) Vdd 5. Winschoten 23 Juni 1648. Dedingslieden bruidegom: Haicko Hommes en Anna,, ouders, Dr. Hommo Haickcns en Tyacktion, broer on schoonzuster, Leenhart Eppens en Ycke, zwager en zuster, Jan Jansen. neef:, bruidszijde: Ubbo Memmes, Tamme Memmes, broederen, Uepcko Hayckens, Crijn Janssens, zwagers,' Annetien Crijnes, zuster, Henricus Svso. pred. Zuidbroek oom. Dr. Tamme Harcqens, neef.

37) "Alle& do eerste twee kinderen bleven in leven. IIIx 29, fol. 148. Gron. Akte van afkoop tusschen Nanne Waldrix voormond, Haijkc Hommens en Hindrick Bcrents voogden over de 2 onmondigc kinderen Jan Rickerts en Rickeltien Jansen bij sijn salige huysvrouw Enneke Jansen goprocreëert en Art. mr. Jan Haickens en Albertien Mennens, vader en stiefmoeder en Haycko Hommens en Anna Haijckens e.l. beste vader en beste moeder. 23 Dec. 1648.

38) IIIhh 2, 24 Mei 1671. Schrijver Jannes Haijckes heeft aengesworen als voormunt over Reijner Hesselingh naegelaetene kinderen bij Rickele Haijckens geprocreert.

b. *Jan Hesselingh,* ged. Gron. M.k. 1 Mei 1661, nog in leven in 1683 [39]).

c. *Ennichjen Hesselingh,* ged. Gron. M.k. *30* Aug. *1663,* tr. le aldaar *13* Juli 1681 (procl. 25 Juni) *Engelbert Engelberts;* tr. 2e *B. Wijbens.* Als diens weduwe maakte zij 21 Mei 1733 haar testament [82]).

d. *Hinckorius (of Haiconius) Hesselingh.* ged. Gron. M.k. 23 Aug. 1665, nog in leven in 1683 [39]).

3. Fockjen *Haickens,* geb. Gron. „ant Nijemerkt", ged. Ak. 25 Sept. 1645, jong overl.

Uit het tweede huwelijk (allen geb. Nieuwe Ebbingestr.):

4. *Ennetjen Haickens,* ged. Gron. Ak. 20 Maart 1650 [40]), overl. aldaar 17 April 1703, tr. 1 e 1667 (procl. Gron. 24 Aug., att. 14 Sept.) *Arnout* (ged. als *Arent) Weremeus,* ged. Groningen Ak. 2 Dec. 1649, luitenant van een compagnie te voet in 1677, majoor commandant der stad Gron., overl. 1677, zoon van *Henric er. Hester Cebesdr. Bauckens;* tr. 2e Groningen 3 April 1678 (procl. 16 Maart) Jacob *Tjassens,* ged. Gron Ak. 17 Aug. 1655, stud. Gron. 21 Aug. 1672, vaandrig des burg. *reg.,* overl. vóór 1683, zoon van *Jacob* en *Christina Winshemius;* tr. 3e 1683 (procl. Gron 17 Maart) *Joannes Hilbrant Robers,* ged. Groningen Ak. 16 Mei 1660, luitenant, zoon van den solliciteur *Hilbrant en Aefjen Winshemius.*

Uit het eerste huwelijk 3 kinderen. (Zie genealogie Werumeus [41])).

Uit het tweede huwelijk 2 kinderen. (Genealogie Tjassens [40])).

Uit het derde huwelijk:

Andreas Robers, ged. Gron. 21 Oct. 1683.

5. *Elteke Haickens,* ged. Groningen Mart. k. 24 Augustus 1651, jong overl.

6. *Anna Haickens,* ged. Groningen M.k. 15 December 1652, jong overl.

7. *Haike Haickens,* ged. Groningen Ak. 25 Juli 1655, vermist sedert 1671 [42]).

III. *Johan* (of *Jan Rickerts) Haickens,* ingeschreven als student te Groningen 25 November 1656, solliciteur, gildrechtsheer 1673, '74, '76, '77, '79, '80, '82, '83, '85, '86, busheer 1688, kluftheer 1681-'89, overl. Gron. 12 October 1689, tr. Bedum 8 April 1667 *Elsjen Muntinghe,* ged. Groningen Ak. 20 Maart 1644, overl. vóór 29 April 1692 [43]), dochter van *Lambert* en *Annetien Folckers.* Hun eerste 3 kinderen werden geboren in het Schoolholm, de andere twee in de Brugstraat.

[39]) IIIx 61. fol. 176. Akte van verkoop d.d. 2 Nov. 1683 door Luit. Joh.' Haykens als voormond over Haiconius Hesselingh, zoon van wijlen Reiiner H. en Rickele Haiekens, Joh. Hesselingh en Anna Hess. met haar echtg. Engelbert Engelberts.

[40]) Genealogie Tjassens, in Wapenheraut, 1916, jg. 20, blz. 243. Hierin wordt de doopdatum van haar zuster Anna als van Ennetjen opgegeven. In verband met haar huwelijk met Werumeus, dat dan op 15 jarigen leeftijd zou gesloten zijn, lijkt me de opgave in die genealogie onjuist.

[41]) In Gen. on herald. bladen, jg. 1.

[42]) IIIx 64, fol. 73. Gron. 25 Januari 1686. Verklaring van Enna Haijckens en haar man Lieut. Jan Hillebrand Roebers, dat, haar broeder Johannes afrekening heeft gehouden van het beheer over de goederen van haar broer Haico Hayckens (vermist sedert 1671) gelegen in Zeerijp en Midwolderhamrik.

[43]) Arch. Weesk. No. 79, fol. 106. Scheiding van goederen. nagelaten door solliciteur Joh. Haijckens en Elsirn Muntingh, door Joh. Muntingh en Pieter Barckhuis als voogden over Joh. Haijckens, Petrus Geersema solliciteur nom. ux., secr. Jacobus Appius nom. "us. en Margareta Haijckens, 29 April 1692.

Uit hun huwelijk:

1. *Enna Haickens,* ged. Gron. N.k. 2 Januari 1668, overl. na 1718, tr. Groningen 19 Januari 1687 (procl. 1 Jan.) *Petrus Geertsema,* ged. Gron. Ak. 23 Maart 1664, solliciteur. overl. vóór 1 Juni 1697 [44]), zoon van *Jacobus* en *Telegunda Benthem.*

Zie verder genealogie Geertsema in Ned. Patriciaat.

2. *Anna Haickens,* ged. Groningen N.k. 25 Maart 1670, overl. 1728; tr. Groningen Akerk 7 December 1690 procl. 22 Nov.; huw. contr. 7 Febr. [45]) *Jacob Appius,* ged. Groningen Ak. 18 Febr., raadsheer enz., overl. Gron. 4 Januari 1717, zoon van *Tiddo* en *Lammetien Hayckens. Zie* genealogie Appius.

3. *Margrieta Haickens,* ged. Groningen N.k. 24 December 1672, overl. 1714 [46]), tr. 1696 (procl. Groningen 9 Mei) *Bartholomeus Snip,* i.u.dr., ged. Groningen Ak. 24 Juli 1659, ontvanger der collaterale successie van 1694-1700, overl. vóór 1 Dec. 1701, zoon van *Hindrick* en *Berentjen Crijns.*

Uit hun huwelijk:

a. *Bernardina Snip,* ged. Gron. 10 Juni 1697.

b. *Elsebeeth Snip,* ged. Gron. 14 Febr. 1699.

4. *Jan Haickens,* ged. Gron. N.k. 8 September 1674, jong overl.

5. *Lammert Haickens,* ged. Groningen Ak. 15 Februari 1680, solliciteur van 1692-1728 [47]).

De Veencamp.

De naam De Veencamp of Veencamp werd voor het eerst voor deze familie door mij aangetroffen bij de inschrijving van Eppo in het album studiosorum te Leiden, nl. 24 October 1662: *Eppius Leonardi Veencamp,* Groninga-Oldamptius, 20, L. Een jaar tevoren werd hij in Groningen nog ingeschreven op 4 April als: *Eppo Leonardi,* Oldam. Phil.

Een familiewapen is mij niet bekend. De familie is uitgestorven aan het eind van de 18e eeuw.

I. *Lenhart* of *Leonard Eppens,* te Noordbroek overl. tusschen 1655 en 28 Juni 1660 [48]), tr. ca. 1642 *Yckien Haickens,* geb. Schildwolde, overl. na 1672, dr. van *Haicko Hommens* en *Anna. Zij* hertr. 1663 *Hendrick Muntinghe.* Men zou zich kunnen afvragen of Yckien wel de moeder was van Eppo, want deze is ongeveer 23 jaar ouder dan zijn halfzuster Anna Muntinghe, maar de verklaring van haar kleinzoon capt. Leonard de Veencamp sluit allen twijfel buiten [48]).

[44]) Arch. Weesk. No. 21, fol. 262. 1 Juni 1697. Solliciteur Geertscma weduwe draagt, uit naam van haar overleden man als roormond over den zoon van Jan Haiekens en Elsjen Muntinghe, goederen over aan secr. Appius.

[45]) IIIy. 7 Febr. 1690.

[46]) S. 102. Rek. ontvanger gen. 1714, fol. 419. Lijfrente bet. tot sterfdag.

[47]) Bestellinge der Generaliteijtsambten enz. 1694-1728.

IIIx. 71, fol. 10. Scheiding en deeling van goederen d.d. 30 April 1692 waarbij o.a. de solliciteursplaats aan den pupil Lammert, Haickens komt.

[48]) Lidmatenboek Gron. Juni 1660: Att. Icktjen Haickens, wed. van Lenhart Eppens van Noortbroock.

IIIx 85, fol. 209. Verklaring d.d. 24 Maart 1708 van Capt. Leonard de Veencamp, dat zijn Oom, raadsh. C. Schay, als voorm. en sijn vader Raadshr. S. Tammen als voogt, volkomen overlevering hebben gedaan van de goederen, die hem van zijn grootmoeder Yckien Hayckens, anders Muntinghe, en zijn vader Rentmr. Eppo de Veencomp zijn aangeerfd, alles ingevolge scheidebrief van 7 Nov. 1693. Voorts accoord tusschen hem en Sicco Tammen, voor zijn zoon Johan, over de goederen van wijlen zijn moeder Helena Haijckrns, ingevolge verzegeling van 9 Maart 1689.

Uit dit huwelijk:

1, *Eppo,* volgt II.

2. *Reyndt Leenarts,* ged. Noordbroek 9 Mei 1652, waarsch. jong overl.

3. *Haijko Leonardi de Veencamp,* ged. Noordbroek 4 Febr. 1655, ingeschreven als student te Groningen 15 Febr. 1671, te Leiden 21 Mei 1674, gezworen te Gron. 1680, '81, '83, '84, '86, taalman 1687, '89, '90, lid van de Prov. Rekenkamer 1686-'90, extra-ord. lid admiraliteit Harlingen 1686, overl. 1691.

11. *Eppo Leenarts de Veencamp,* i.u.dr., geb. Noordbroek ca. 1642, student Gron. 4 April 1661, te Leiden 24 Oct. 1662 (20 jaar), gepromoveerd te Bazel 23 October 1666 [49]), stadsrentmeester te Groningen van 1672-1679, overl. aldaar 30 Juli 1679, tr. Bedum 16 Juni 1667 (procl. Gron. 18 Mei) *Helena Haijkens.* Tot welke familie zij behoort, heb ik niet kunnen vinden. Zij hertr. Groningen 1 April 1689 (procl. 16 Maart) *Sicco Tammen* [50]), ged. Gron. 8 Nov. 1653, raadsheer, enz., overl. 1 Sept. 1712, zoon van *Johan* en *Elisabeth Noordhorn.*

Uit hun huwelijk [51]):

1. *Ictien de Veencamp,* geb. Groningen Broerstr., ged. Nieuwe k. 23 April 1668, jong overl.
2. *Itia de Veencamp,* geb. Gron. Broerstr., ged. N. k. 27 Dec. 1669, jong overl.
3. *Anna Peternella de Veencamp,* geb. Gron. Heerstr., ged. Mart. k. 8 Dec. 1671, jong overl.
4. *Henrica de Veencamp,* geb. Gron. Vischmarkt, ged. Mart. k. 20 April 1673, jong overl.
5. *Leonard de Veencamp,* geb. Gron. Vischmarkt, ged. Ak. 27 Jan. 1675, jong overl.
6. *Itia de Veencamp,* geb. Gron. Vischmarkt, ged. Ak. 13 Aug. 1676, jong overl.
7. *Leonard,* volgt 111.

Helena Haijkens had uit haar tweede huwelijk:

a. *Elsabetha Tammen* [50]), ged. Gron. Mart. k. 27 April 1690.

b. *Johan Tammen,* ged. Gron. Mart. k. 19 Jan. 1692, die in 1717 op 11 Aug. zijn testament maakte.

III. *Leonard de Veencamp,* geb. Groningen Vischmarkt, ged. Mart. k. 10 Sept. 1678, benoemd tot kapt. inf. 1 December 1703, ambtman van het Goorecht 1717, raadsheer 1718, '19, '22, '23, '26, burgemeester 1727. '30, gedeput. 1721, '24, '25, curator Acad. 1727, overl. Gron. 26 Febr. 1731, tr. 1713 (procl. Gron. 25 Nov.) *Elisabeth Wichers,* geb. Groningen 9 Juli 1684, overl. ald. 2 Juni 1751, dochter van *Wicher* en *Beerta Tammen.* Zij woonden aan de Vischmarkt.

Uit hun huwelijk [52]):

1. *Helena de Veencamp,* ged. Gron. Ak. 30 Sept. 1714, jong overl.
2. *Beerta de Veencamp,* tweeling met Helena, overl. ?, tr. 1 e Groningen 19 Juli 1733 (procl. 4 Juli) *Wolter Wolthers* i.u.dr. [53]), geb. Gron. 7 Juli 1702, raadsheer, burg., overl. 11 Febr. 1768, zoon van *Warmolt* en *Aleida Sibilla fen Winckel;* tr. 2e 1770 (procl. Gron. 14 April) Prof. Dr. med. *Michael Bertling* [54]), geb. Coevorden 2 Febr. 1710, hoogleeraar Gron., overl. ald. 29 Sept. 1772, zoon van *Henricus* en *Arendina Witsenberg* en wedr, van *Anna van der Willigen.*
3. *Eppo Leonard de Veencamp,* ged. Groningen Mart. k. 12 Juni 1716, overl. ald. 1791, begr. 25 Sept. Hij was doofstom.
4. *Wicher de Veencamp,* ged. Gron. Mart. k. 22 April 1718, jong overl.
5. *Helena de Veencamp,* ged. Gron. Mart. k. 2 Juli 1720. jong overl.

49) Proefschrift Bazel, aanwezig in de Univ. bibl.

50) Genealogie Tammen. Hierin staat verkeerdelijk het oudste kind als Johan aangegeven. In het doopboek staat Elsabetha.

51) Allo kinderen zijn blijkbaar jong overledon behalvo Lconard. IIIhh 2. 14 Maart 1691. D. Hr. Raedtsheer Schaii aneesworen als voormondt over het minderjarige soontien (in plaets van wijlen de Hr. Admiralitcitsheer Haico de Veencamp) bij wijlen de Hr. Rentemr. Eppo de Veencamp on Helena Haijckens in echte verweekt.

Secr. Tammen ad idem als voogt.

52) Volgens genealogieën bij de schenking Schönfeld blwen slechts 2 kinderen in leven, van wie Eppo doofstom.

Afstammelingen van Memmo Ubbens.

De vele huwelijken van zijn dochters maken een aparte genealogie noodzakelijk, vooral omdat hier weer een nieuwe familie Haickens aan te pas komt. Mijn bedoeling is overigens alleen om een overzicht te geven, zoodat er voor belangstellenden nog wel wat overblijft om na te speuren.

In de genealogie Tammen vond Memmo reeds een plaats als echtgenoot van Enneke Sickens. (Ned. Leeuw 1918, kol. 70).

1. *Memmo Ubbens,* hopman, overl. vóór 1632 [63]), tr. *Enneke Sickens,* dochter van *Sicko Jochums* en *Elteke,* de dochter van *Herman Gerrits.*

Uit hun huwelijk:

1. een dochter. aehuwd met *Henrick Redeker* [68]), landschrijver der "Oldambten.
2. *Ubbo,* volgt 11.
3. *Annetien Memmens,* tr. le *Waelke Cornelisz. Elema,* overl. tusschen 1632 [63]) en 1639; tr. 2e 1639 (procl. Gron. 26 Januari) *Crijn Jansen.*

Uit haar eerste huwelijk had zij 2 kinderen [55]), van wie waarschijnlijk:

Ubbo Memmius Elema [59]), geb. ca. 1635, stud. Gron. 26 Sept. 1653, tr. *Gesina Rotgers.*

4. *Tiaeckjen Memmens,* geb. Noordbroek, overl. ?, tr. le *Theodorus Nutte,* overl. vóór 1634; tr. 2e Noordbroek 1634 (procl. Gron. 7 Juni [56]) *Theodorus Eyssonius* i.u.dr. [57]), geb. Groningen, stud. aldaar 2 Juni 1620, overl. Januari 1642 [62]), zoon van *Rudolph Eyssens* en *Wemele Osewolts,* en oudere broer van den hoogleeraar *Hendrick Eyssonius:* tr. 3e 1643 Dr. *Hommo Haickens* (genealogie Haickens).

Uit haar eerste huwelijk:

a. *Margaretha Nutte,* overl. vóór 1660, tr. Ezinge 18 Juli 1647 (huw. contr. 8 Juni [58])) *Duirt*

53) Genealogie Wolthers, Gen. en Herald. bladen, 1906.

54) Levensbeschrijving van Prof. Michael Bertling, in Boekzaal der geleerde wereld, Dec. 1772, blz. 718 vlg., en Jonckbloet, Gdcnkboek Gron. Hooneschool.

55) IIIhh 1, 7 Juni 1643. Redger Valerius Elema als voormunt aengesworen over Waelcke Elema twee kinderen bij Annetien Memmens geprocreert geduirende de scheydinge van Tialle Toppens goedcrcn.

56) Procl. Gron. : 7 Juni 1634:

Die Eerentsfeste Theodorus Eisonius, der rechten Doctor ende die deugtsame Tijakien Mennens, weduwe van Theodorus Nutte tho Noortbroeck.

Dese persoenen binne tho Noortbroeck copuleert.

57) Een hem toebehoord hebbend album amicorum is beschreven in Bijdr. Gron. dl. VIII, blz. 81.

58) Inventaris Archief Allersma, No. 15.

Elema [59]), geb. Ezinge 4 October 1618, overl. na 1660, zoon van *Seerp* en *Hillegonda Swalm,* en wedr. van *Meeuwertien Fockens.* Hij hertr. 30 Maart 1660 *Abelfje Mellema,* wed. *Uckema.*

Uit haar tweede huwelijk [60]):

b. *Menia Eyssonius* [61]), geb. Noordbroek, overl. aldaar 12 Sept. 1663, begr. 23 Sept., tr. *Edzardus Edzens,* landschrijver der beide Oldambten. Hij hertr. *Nisa Hiddingh.*

Zij had een dochter *Tiackje Edzens,* ged. Noordbroek 5 April 1663.

c. *Theodorus Eyssonius,* ged. Noordbroek 4 October 1640, jong overl.

d. *Enneke Eyssonius,* ged. Noordbroek 12 Juni 1642 [62]), na den dood van haar vader geboren en jong overl.

5. *Albertien Memmens,* geb. Noordbroek, overl. na 1665, tr. 1 e 1632 (huw. contr. 19 Aug. [63])) *Hero Haickens,* overl. vóór 1643, zoon van den hopman *Haicko Tammens* en *Ycke,* dochter van *Ubcko Bennes;* tr. 2e 1644 (huw. contr. 11 Jan. [64])) *Wilhelmus Lupkens,* zoon van *Lupko Willems* en *Ida;* tr. 3e 1648 *Johan Haickens* (Genealogie Haickens) ; tr. 4e 1665 (procl. Gron. 6 Mei, att. 23 Mei) *Laurentius Dillinga,* i.u.dr.

Uit haar eerste huwelijk had zij kinderen [65]). Vermoedelijk zijn dat [66]):

a. *Yckien Haickens,* tr. Ds. *Christophorus Hoorn,* pred. te Stitswerd 1651-'53, Adorp 1653-'72, Noordbroek 1672-'78, overl. 1678.

b. *Frouckjen Haickens,* tr. Groningen 23 Juli 1653 (procl. 2 Juli) *Johannes Spithorst,* i.u.dr., overl. vóór 1666. Hun zoon *Here Spithorst* werd gedoopt Noordbroek 18 Juni 1654.

Zij is misschien dezelfde als *Froutjen Haickens,* die als weduwe van Ds. *Allert Schepel* ca. Sept. 1701 overleed [67]). Hij is ged. Warffum 5 Febr. 1637, pred. Breede 1668-'73, Opwierde 1673-'88, overl. 1688, zoon van Ds. *Aikenius* en *Mettien van Besten* en wedr. van *Lammetien Beckeringh.*

c. *Haicke Haickens,* leeft 1666 [66]).

Uit haar derde huwelijk 4 kinderen (geneal. Haickens).

6. *Siclco Memmens,* leeft 1632 [63]).

7. *Tamme Memmens,* leeft 1648 [36]).

11. *Ubbo Memmens,* overl. vóór 1656, tr. 1639 (huw. contr. 25 Mei [68])) *Aijelke Ipens* uit Weiwerd, dochter van *Ipe Wildricks* en *Enneke Bauckens.* Zij hertr. 1656 *Gebel Wibbens* [69]).

Uit hun huwelijk:

1. *Memme Ubbens,* ged. Noordbroek 16 Aug. 1640. jong overl.
2. *Wye Ubbens,* ged. Noordbroek 27 Febr. 1642.
3. *Memme Ubbens,* ged. Noordbroek 1 Jan. 1644, jong overl.
4. *Ipe Wildrick Ubbens,* ged. Noordbroek 9 November 1645.
5. *Enneke Ubbens,* ged. Noordbroek 12 November 1648.
6. *Memme Ubbens,* ged. Noordbroek 17 Augustus 1651.

Appius.

Het wapen van deze familie heb ik reeds beschreven bij Hayckens naar de teekening in het Museum van Oudheden. Daarenboven komt bij Rietstap een beschrijving voor.

De naam Appius was mij eerst een raadsel en ik kon de herkomst van Tiddo Appius maar niet vinden totdat de volgende akte ineens licht gaf: Akte van scheiding en deeling d.d. 12 April 1644 [70]) tusschen solliciteur *Jan Eylarfs, Jan Hijlfiens* en *Steven Jansen* als voorstanderen over wijlen *Aepke 'Tiddens* minderjarige zoon, geheeten *Tidde Aepkens,* eenerzijds, en *Hayko Hayckens* en *Auke Fockens* e.l. stiefvader en moeder anderzijds van goederen, gelegen o.a. in Scheemda, Woldendorp, Wagenborgen, een onverdeeld aandeel in Eppo Aepkes heert te Zuidbroek enz., waarbij Auke de huizen in den Dam behoudt, die zij bij het huwelijk heeft aangebracht.

Tiddo heeft dus zijn patronymicum verlatiniseerd en dit vervolgens tot geslachtsnaam gepromoveerd.

Een akte van arfwissel d.d. 27 Aug. 1629 [71]) tusschen *Eppo Aepkens, Waldrick Herens* en *Peter Meens* als voormond en voogden over de kinderen van wijlen *Tiddo Aepkens* en *Yde,* gewesen e.l. benevens *Aepko Tiddens* voor zich zelf eenerzijdc en een paar andere lieden anderzijds, betreft klaarblijkelijk dezelfde familie, zoodat ik de volgende genealogie meen te kunnen opstellen.

Of er nog afstammelingen met den naam Appius bestaan is mij onbekend. Ik heb slechts tot 1800 het geslacht nagegaan, voor zoover het in de Provincie Groningen verblijf hield.

I. *Aepke* ..... te Zuidbroek heeft o.a. twee zoons:

1. *Eppo Aepkens,* kerkvoogd te Zuidbroek, in 1629 nog in leven.
2. *Tiddo,* volgt II.

II. *Tiddo Aepkens* te Zuidbroek, overl. vóór 27 Aug. 1629, tr. *Yde*.....

Uit hun huwelijk o.a.:

---

59) Genealogie Elema 1.

60) Van haar kinderen bleef slechts één in leven. Vy 7. Noorbr. 7 Dec. 1643, Akte van afkoop tusschen de voogden van Menie, dochter van zal. Dr. Eijssonius en Tjaectien Memmens, en Dr. Hommo Haickens on echtgenoote, stiefvader en moeder.

61) In dc Univ. bibl. (M. v. 0. portf. XLVII, 28) is en rouwgedicht getiteld: Naare mannezuchten uitgcboesemt by de begraafplaas, van die vol en deughden-glans Hooghgeeierde Vrouw, Menia Eysonius, enz. enz., in Groningen in 1663 gedrukt bij Jan Draper. Hierin staan haar overlijdens- en begraafdatums aangegeven.

62) Doopboek Noordbroek: 12 Juny 1642 is gedoopt *Enneke,* de Weduwe van wijlant Dr. Eijssonius haer dochter, die sie gebaert hefft ongeveer 22 weken na haer sal. mans doot.

63) Vy 5. Noordbroek. H.C. 19 Aug. 1632 tusschen Hero Haickens te Winschoten, zoon van wijlen hopman- Haijrko Tammens, en Albertien Memmens, dochter van wijlen hopman Memmo Ubbens tc Noordbroek, en Enneke Sickens. Dedingsliedcn bruidegomszijde: Ycke Haeikens, moeder, Sebo Huninga, enz.; bruidszijde: Frerick Phebens en Enneke Sickens als moeder, Heinricus Redeker, Harmen Sickens voorstanderen van Albert ien Memmes, Lambertus, Henricides pastor Wittewierum, Ubbo en Sycke Memmens gebroederen, Walcke Cornelyss Elema, Jochem Sickes, Wypko Hittiens.

64) Vdd 5, H.C. Winschoten 11 Jan. 1644.

65) Vdd 5, 24 April 1643. Boedelscheiding door de erfgenamen van de nalatenschap van Hopman Haicko Tammens en zijn vrouw IJcke, dochter van Ubcko Bennes. Hierin deelt Albertijen Memmens, wed. Hero Haickens mede voor haar kinderen.

66) In IIIx 55, fol 310 komt een akte van geldleening voor d.d. 24 Nov. 1666 door Christophorus Hoorn, pastor te Adorp en Yckien Haickens, e.l., Frouckien Haickens, wed. Spithorst en Haicke Haickens.

67) Statenarch. 71, No. 172. Rekeningen van den rentmeester. 1701, fol 294. Pastorswed. 1691. Froutien Haijkens, wed. Schepels tot Opwijrda op den laatsten Sept 1701 versch. 2 quit. Alsoo dese is overleden komt dit voortaan te cesseren.

68) Versl. arch. 1922, blz. 620. Huw. contr. verleden voor Ailkc Huninga, v. Oostwold, tusschen Ubbo Memmes, met zijn zwageren Henric Redeker, landschrijver der Oldambten, Dr. Theodorus Eyssoniuis en Hero Haickens, en Aijelke Ipens toe Weiwerdt, met haar rader Ubko Haikens en moeder Enneke Baukens, enz.

69) Id. id. Huw. contr. 22 Dec. 1656.

70) IIIx 24, fol. 115.

71) Vy 5, 27 Aug. 1629.

111 ***Aepke Tiddens,*** gegoed in Scheemda en andere bovengenoemde plaatsen, overl. vóór 1642, tr. ***Aucke Hiltiens*** of ***Fockens*** uit Appingedam, over1 tusschen 1665 en 4 Maart 1687 [72]). Zij hertr. ***Haicko Hayckens.***

Uit haar eerste huwelijk:

IV. ***Tidde Aepkens*** of *Tiddo* ***Appius,*** geb. ca. 1635, ingeschreven als student te Groningen 19 November 1652, kluftheer 1668-'85, gezworene 1676, '77, '79, '80, '82, '83, raadsheer 1685, '86, '88, '89 [74]), overl. aldaar 1689, tr. Groningen 30 Juli 1662 ***Lammechien Hayckens,*** ged. Gron. 28 Juni 1644, overl. na 1687 [73]), dochter van Jacob en *Jantien* ***van Heeck.*** Zij woonden bij de Akerk.

Uit hun huwelijk:

1. Jacobus ***Appius,*** ged. Groningen N.k. 20 Juni 1665, jong overl.
2. ***Jacob,*** volgt V.

V. *Jacob* ***Appius,*** ged. Groningen Akerk 18 Febr. 1667, ingeschr. als student ald. 21 Januari 1685, secretaris van het Gorecht 1691, lid van de Prov. Rekenkamer 1692, '94, '96, extra, ord. lid van Adm. Harlingen, raadsheer 1697, '98, 1700, '01, '03, '04, '06, '07, '09, '10, '12, '13, '15, burgemr. 1715, curator van de Acad. 1715, overl. Groningen 4 Januari 1717, tr. Groningen 7 December 1690 ***Anna Haickens,*** ged. Gron. 25 Maart 1670, overl. 1728 [75]), dochter van ***Johan*** en *Elsjen* ***Muntinghe.*** Zij hadden een buitenplaats te Sappemeer, welke Anna in 1722 heeft verkocht [82]). Alle kinderen werden in de Munnekeholm geboren, behalve de twee jongsten aan de Groote Markt, bij de Hoofdwacht. Dit laatste huis vererfde op de kleinkinderen Van Gesseler [75]).

Alleen voor de drie oudsten is een lijfrente bij de provincie gesloten [76]).

Uit hun huwelijk:

1. ***Lammina Appius,*** ged. Groningen Ak. 7 Juni 1692, overl. Sept. 1722 [76]), tr. Groningen 19 Febr. 1708 (procl. 28 Jan.: huw. contr. 3 Febr. [77])) *Ernest Wilhelm* ***van Gesseler,*** i.u.dr., geb. Neuenhaus ong. 1677, raadsheer, lid van ged. staten, gecomm. in den Raad van State enz., overl. Groningen 17 October 1728,

[72]) IIIv. hktc van verkoos, d.d. 4 Maart 1687 door Tiddo Appius, Aefjen Haickens on Johan Abbring e.l. en Agatha Haickens en Wicher Wichers e.l. van een huis in de Brugstraat, door hun ouders op 21 Juni 1645 gekocht.

111 x 47. fol. 302. Akte van verkoou door Aurelia Hiltiens wed. raadsheer Haikens van een huis voor de Ebbingepoort, 24 Jan. 1665.

[73]) Onderschrift bij de wapenteekening Appius-Hayckcns

[74]) Resolutien der stad Gron. 1.3 Jan. 1690: De H. Heeren Borgem. ende Raedt hebben om moverende reden verstaen dat by dese gelegentheijt de Raedtsheersplaetse door de doot van Tiddo Appius vacant gemorden onvergeven sal verbliven.

[75]) IIIy. Akte van boedelscheiding d.d. 5 Jan. 7729 door Henricus Muntinghe Appius, Matthias Hayco A., Anna Aurclia A. met Joh. Gcdfr. Hoisingius, de voorstanderen van Jan Jacob Appius, de kinderen van wijlen E. W. van Gesseler en Lammina Appius, en H. Veltman als tutor van zijn zoon Jacob Veltman, van de nalatenschap van Jacob Appius en Anna Hayckens.

[76]) S 102. 1705 fol. 606 en 607. Lijffrenten 1705 genegotieert. 15 Meert. Raadshr. J. Appius en vrouw Anna Haijkens op haar kinder bet.
1 op Lamijna Appius out 12 jaar, hondert gl. van duisent gld. 't jaar rente 1705 bet. 100.
2 op" Tiddo Appius out 11 jaar, idem, idem.
3 op Elijsabeth Appius out 9 jaar, idem, idem.
De overlijdensdata zijn te vinden in S 102
in 1720 fol. 438 voor Tiddo.
„ 1721 „ 430 „ Elysabeth.
„ 1723 „ 410 „ Lammina.

[77]) Rijksarch. Gron. Invent. familiepapieren No. 3.

zoon van ***Harmen*** en ***Anna Cloppenborch.*** In 1729 werd hun nalatenschap verdeeld [91]).

Hun kinderen waren:

a. ***Anna van Gesseler,*** geb. Gron. 19 Febr., ged. Akerk 20 Febr. 1709, overl. aldaar 19 October 1760 [78]), tr. 1726 (procl. Gron. 27 Juli; huw. contr. 19 Juni [80])) *Reneke* ***Busch de*** *Marees,* zoon van ***Johan*** en ***-Johanna Busch.*** (Zie verder genealogie De Marees in Wapenheraut jg. 2, 1898).

b. ***Anna Lammina van Gesseler,*** ged. Vlachtwedde 25 Mei 1710, overl. Aug. 1732 [79]), tr. 1730 (procl. Gron. 25 Febr.) *Henric* ***Georg Veldtman,*** ged. Gron. 20 Oct. 1702, majoor, zoon van ***Ficko*** en ***Cornelia van*** *Hulten.* Hij hertr. Gron. 30 Aug. 1739 ***Beerta Elisabeth Gockinga.*** (Zie verder genealogie Veldtman in Ned. familiebl. jg. 15, 1902).

c. ***Aleyde van Gesseler,*** ged. Vlachtwedde 4 Dec. 1711, jong overl.

d. ***Jacob van Gesseler,*** ged. Groningen M.k. 26 Jan. 1714, secr. weesk., stadsrentmr., raadsheer, overl. 26 Sept. 1781, tr. Eelde 21 Dec. 1742 [81]) ***Anna Cornelia Maria Nysingh,*** dr. van *Samuel* en *Theodora* ***Elisabeth Ellents,*** uit welk huwelijk 2 dochters.

e. ***Margareta Christina van Gesseler,*** ged. Gron. Ak. 23 Febr. 1716, overl. October 1732 [79]).

f. *Herman* ***van Gesseler (zie*** Ned. adelsboek 1913), ged. Gron. Ak. 12 Juni 1718, tr. 1 Aug. 1751 *Enna Hillegonda* ***Geertsema,*** uit welk huwelijk meerdere kinderen.

2. ***Elisabeth Appius,*** ged. Gron. Ak. 6 Sept. 1693, ***jong*** overl.
3. ***Tiddo Appius,*** ged. Gron. N.k. 20 Sept. 1694, ingeschreven als student te Gron. 24 Dec. 1711, overl. Febr. 1720 [76]).
4. ***Elsabeth Appius,*** ged. Gron. M.k. 15 Nov. 1695, overl. Oct. 1720 [76]), tr. Groningen 13 Oct. 1715 (procl. 28 Sept.: huw. contr. 26 Sept. 1715 [83])) *Henric* ***Veldtman,*** i.u.dr., ged. Gron. M.k. 30 Dec. 1687, raadsheer enz., overl. ald. 23 Sept. 1753, zoon van ***Ficko*** en *Joanna* ***Maria Mengers,*** weduwnr. van ***Margareta*** *Rolijna* ***Nijsingh.*** Hij hertr. Gron. 20 Oct. 1724 *Aafjen* ***Cornelia van Berchuys,*** en vervolgens Blessum Juli 1733 ***Eleonora Houdina van*** *Glinstra.* (Zie genel. Veldtman, in Ned. fam.bl.).
5. ***Catharina Appius,*** ged. Groningen Ak. 5 Mei 1697. jong overl.
6. ***Catharina Appius,*** ged. Gron. Ak. 20 Juli 1698, jong overl.
7. ***Johan Jacob Appius,*** ged. Gron. Ak. 17 Jan. 1700, jong overl.
8. ***Matthias Appius,*** ged. Gron. Ak. 22 Mei 1701, jong overl.

[78]) S 102, 1760, fol. 413.

[79]) S 102, 1733, fol. 474.

so) IIIy 19 Juni 1726.

[81]) Huwelijkszang Jakob van Gesseler en Anna Kornelia Nysingh van Lempherdinge. (Rijksarch. No. 2532.)

[82]) IIIx 100. fol. 64. Akte van verkoop door Mevr. Anna Hayckcns, wed. Borgemr. Appius, van haar buitenplaats te Sappemeer.

[83]) Charterverzameling Fransema. Huw. contr. Dr. Hendrick Veldtman' en Elisabeth Appius.

9. ***Maffhias Haiko Appius,*** ged. Gron. Ak. 12 Juli 1702, jong overl.
10. ***Henrick Munfinghe Appius,*** ged. Gron. Ak. ***23*** Sept. 1703, ingeschr. als student te Gron. 18 Juli 1721, giltrechtsheer 1727, '28, secretaris der stad 1728-'38, raadsheer 1738, '39, '42, '43, lid admiraliteit Amsterdam 1741, overl. Gron. 5 Sept. 1745, begr. 10 Sept., tr. ald. 17 Oct. 1728 (procl. 2 October; huw. contr. 30 Sept. [84])) *Beerta* ***Wichers,*** ged. Groningen N.k. 3 Febr. 1709, begr. Gron. 21 Febr. 1785, dochter van ***Johan*** en ***Elizabefh Sophia Trip.***
11. ***Maffhias*** *Haycko,* volgt VI.
12. ***Anna Aurelia Appius,*** ged. Groningen N.k. 17 Maart 1707, begr. Gron. 20 Juli 1781, tr. le Gron. Ak. 10 Oct. 1728 (procl. 25 Sept.: huw. contr. 22 Sept. [85])) ***Johannes*** *Godefridus* ***Hoisingh,*** ged. Gron. Mart. k. 26 Nov. 1700, secr. der stad, overl. ald. 4 Sept. 1734, zoon van ***Lamberfus*** en *Aefje* ***Arnoldi;*** tr. 2e Gron. Ak. 27 Juli 1738 (procl. 12 Juli: huw. contr. 11 Juli [86])) ***Jan*** *Reijnold* ***Piccardf,*** ged. Warffum 19 Mei 1709, solliciteur van een comp. inf. 1738-'49, giltrechtsheer enz., overl. vóór 1781, zoon van Ds. ***Johan*** en ***Margarefha Weemhof. (Zie*** genel. Piccardt in Ned. Patr. jg. 23).

    Uit haar eerste huwelijk:

    a. *Lambertus* ***Hoisingh,*** ged. Gron. 29 Sept. 1730.
    b. ***Johannes Godefridus Hoisingh,*** ged. Gron. 1 Febr. 1735.

    Uit het tweede huwelijk:

    c. ***Anna Margarefha Piccardf,*** ged. Gron. 11 Oct. 1739, jong overl.
    d. ***Jacob Jan Piccardf,*** med. dr., ged. Gron. 23 Dec. 1740. (Zie geneal.).
    e. ***Anna Margarefa Piccardf,*** ged. Gron. 28 Maart 1745, waarsch. ook jong overl.
13. ***Johanna Margarifa Appius,*** ged. Gron. Ak. 23 Dec. 1708, jong overl.
14. *Jan* ***Jacob Appius,*** ged. Gron. M.k. 1 Febr. 1711, ingeschr. als student te Groningen 19 Sept. 1729, ontvanger van de collaterale successie 1736-1772, gezworen 1738, '39, '41, '42, '44, '45, '47, '48, '50, '51, '53, '54, '56, taalman 1757, '59, '60, '62, '63, '65, '66, '68, '69, '71, '72, „geaufugeerd" 1772.
15. ***Margarefa*** *Cornelia* ***Appius,*** ged. Gron. M.k. 16 Febr. 1713, jong overl.

VI. *Matthias* ***Haycko Appius,*** ged. Gron. Ak. 18 Febr. 1705, ingeschr, als student ald. 18 Juli 1721, kapitein 7 Juni 1725, ritmeester 21 Febr. 1730, kolonel 17 Januari 1741, ontslagen na den slag bij Fontenoy in 1745, overl. Groningen 1780, begr. 3 November, tr. Groningen 14 April 1727 (nrocl. 22 Maart; huw. contr. 26 Maart [87])) *Geertruda* ***Theodora van Brunsveld,*** ged. Groningen Ak. 26 Juli 1702, begr. aldaar 25 Sept. 1777, dochter van secr. der rekenkamer ***Theodorus*** en ***Margarefa*** *Tjacomijna* ***Emmius.*** Van hem komt een levensbeschrijving voor in Biogr. woordenb. van Van der Aa, en Nieuw Nederl. biograf. woordenboek VI.

Uit hun huwelijk:

1. ***Margarefa*** *Jacomina* ***Appius,*** geb. Gron. 0. Boteringestr., ged. M.k. 3 October 1728, overl. 6 Dec. 1800 [90]), waarsch. te Sappemeer, begr. Gron.
2. ***Jacob Appius,*** i.u.dr., geb. Gron. 0. Ebbingestr., ged. N.k. 17 Sept. 1730, stud. ald. 26 Dec. 1747, gepromoveerd 25 Juni 1755, op 6 Nov. 1755 [88]) toegelaten als advocaat voor den Hove van Holland, maakte op 5 Juni 1783, wonende op de plaats Stadwijk te Sappemeer, zijn testament [89]), daarbij intrekkend zijn vorige testament op 12 Aug. te Paramaribo gemaakt. Hij overleed na 1 Mei 1789 [90]).
3. ***Theodorus van Brunsvelf Appius,*** i.u.dr., geb. Gron. 0. Ebb.str., ged. M.k. 19 Febr. 1732, ingeschr. als student 10 Juli 1749, gepromoveerd 17 Juni 1758
4. ***Anna Appius.*** geb. Gron. Martinikerkhof, ged. Ak. 24 Febr. 1734.
5. *Samuel* ***Hendrik Appius,*** geb. Gron. Oude Boteringestr., ged. M.k. 29 April 1735.

Uit familieaanteekeningen in het Rijksarchief noteerde ik nog, dat de kinderen van Matthias Haycko A. en G. T. van Brunsvelt waren:

1. ***Margarefha Tjacomina.***
2. ***Jacob,*** advocaat te Amsterdam.
3. ***Theodorus Brunsvelf*** *A.,* geb. 17 Febr. 1732, en nog 2 zoons en 1 dochter, jong overl.

Er is dus nog een zoon, voor den doop overleden.

Nog eens van Baar van Slangenburg,

door W. WIJNAENDTS VAN RESANDT.

Op mijne in jaarg. 1935 van dit Maandblad verschenen Bijdrage tot de genealogie van de familie van Slangenburg, thans van Baar van Slangenburg, mocht ik van verschillende zijden eenige aanvullingen bekomen [1]), terwijl ik zelf daarna in de gelegenheid was verdere nasporingen in te stellen.

Het is hierdoor wenschelijk geworden nog eens de aandacht te vragen voor de genealogie dezer familie, te meer omdat haar afstamming thans hooger opgevoerd kan worden.

In ons eerste artikel kwamen wij tot de slotsom, dat de oudste stamvader was ***Eduard*** *Jork* ***van Slangenburg,*** geboren te Aurich, Oost-Friesland, in 1670, predikant te d'Elmina op de kust van Guinee (voor 1700), predikant in Oost-Indië (1709), te Negapatnam (1710-1712), gerepatriëerd in 1713 en sedertdien predikant buiten vasten dienst en begraven te Kampen 1 Oct. 1726.

Het bleef ons toen onbekend of en hoe hij in verband stond met het aanzienlijke oud-adellijke geslacht ***van*** *Baer,* van welk geslacht de tak ***tot Slangenburg*** in 1713 uitstierf in de persoon van den luitenant-generaal in Staatschen dienst en *Feld-*

[84]) IIIy. **30** Sept. 1728.
[85]) IIIy 22 Sept. 1728. J. G. Hoisingh en A. A. Appius, dochter van wijlen Jacob Appius en mijlen Anna Hnickens.
[86]) IIIy 11 Juli 1738
[87]) IIIy 26 Maart 1727.

[88]) Inv. familiepapieren No. 6.
[89]) Id. No. 4.
[90]) Id. No. 5. Akte van erfscheiding van de nalatenschap van Mr. Jacob Appius, na het overlijden on 6 Dec. 1800 van zijn zuster Margaretha Tjacomina Appius, door zijn erfgenamen bij testament d.d. 1 Mei 1789, te weten de families De Blau, Keiser, Thomasscn à Thuessink, de kinderen van Dr. Jacob Jan Piccardt en Van Hulten. Verleden voor de municipaliteit der stad Groningen 16 April 1801.
[91]) IIIy. Akte van boedelscheiding d.d. 6 Jan. 1729 door Anna van Gesseler en Reneke Busch de Marees e.l., cn de voorstanderen van Jacob, Christina en Harmen van Gesselcr van de nalatenschap van hun ouders en van hun moei Mejuffer A. J. van Gcssclcr.
[92]) IIIy. Testament van Enna Hcsselinck, wed. B. Wijbens, waarin sprake van een dochter. Het goed, geerfd van Anna Muntinghe, do echtgenoote van Cornelis Schay, gaat naar de families Hayckens en Appius, de rest aan Lubbina en Rientien Eneelberts. en Rickelina en Fredericus Hesseling.
[1]) Zie ook dit Maandblad jg. 1935, k. 380-381.

marchalleutnant in Keizerlijken dienst *Frederik Johan* Baron *van Baer van Slangenburg.*

Alvorens nu over de verdere afstamming van *Eduard Jork van Slangenburg* te handelen — wiens kleinzoon *Frederik Nicolaas* zich in 1765 voor het eerst *van Baar van Slangenburg is* gaan noemen — zullen wij eerst de aanvullingen opgeven, welke wij op het in 1935 gepubliceerde artikel vonden.

Voornoemde *Frederik Nicolaas* moet zich bewust zijn geweest van zijn afstamming uit het geslacht *van Baer,* althans bij zijn inschrijving als candidaat jur. aan de School te Harderwijk op 17 Aug. 1767 geeft hij op *Frederik Nicolaas van Baar van Slangenburg, Campensis,* te heeten.

Reeds 2 dagen later, 19 Aug. 1767, promoveert hij daar op „Stellingen" tot doctor juris. Zijne „Theses" zijn opgedragen aan zijn vader *Paulo Croeugero van Baar van Slangenburgh, sculteto Camperveeniano etc. etc.*

Dat hem bij het opstellen zijner *Theses* de al dan niet wettige afstamming door het hoofd speelde, zou men mogen opmaken bij het lezen van enkele dier Stellingen, b.v.:

X. Concubinatus Jure Romano permissus est, en:

XXI. *Ratihabitio patris nuptias filii familias retro non reddit ligitimas neque prodest liberis antea natis.*

Men vindt deze *Dissertatio* onder de ingebonden volledige collectie proefschriften van de Hooge School te Harderwijk, thans berustende in de gemeente-bibliotheek te Deventer.

Volgens opgave van Jhr. H. H. Röell te Eefde huwde hij te *Oldeborek 31 Juli 1761* (ondertr. te Hattem 3 Juli t.v.) (vergelijk mijn artikel in 1935, k. 335, sub. 11 bis, 2). Zijn vrouw was niet, zooals daar verondersteld werd, een dochter van den burgemeester *Luyer Egbert Daendels,* maar van den kapitein *Daendels* met dezelfde voornamen, die gehuwd was met *Johanna Elisabeth Schutter.*

De oudste zoon van *Eduard Jork van Slangenburg* was de predikant *Johannes van Slangenburg,* die o.a. *van* 1 Febr. 1732 (komende uit Hoogwoud) tot zijn overlijden predikant te de Rijp was.

In het Trouwboek van Hoorn vonden wij de volgende inschrijving:

Ondertr. 26 *Sept. 1733 Johannes van Slangenburg, predikant in de Rijp, ende Theodora Erhardt, wonende) alhier, de bruidgom geassisteert met Clara Creuger weduwe Slangenburg als moeder, de bruit met Andries van Haren als voogt.*

Het trouwboek van de Rijp is van dezen tijd niet aanwezig, doch in het register van den impost op het trouwen aldaar staan op denzelfden datum bruidegom en bruid ingeschreven met bijvoeging, dat eerstgenoemde 30 gl. voor den impost betaalde. Ook het begraafregister van de Rijp ontbreekt van dien tijd, doch uit het impostregister op het begraven aldaar blijkt, dat op 17 Maart 1737 aangifte gedaan werd door *Gerrit Verkuyl* van Amsterdam van het lijk van Doms. *Johannes van Slangenburg* met f 30.—. Denkelijk is hij dus kort te voren te Amsterdam gestorven.

Uit zijn huwelijk sproten, zooals wij in jg. 1935 mededeelden, 2 dochters: zij zijn beiden te de Rijp gedoopt en wel *Catharina Eduarda* op 12 Dec. 1734 en *Clara* op 6 Nov. 1735.

Over *Theodora Erhart* bovengenoemd vonden wij in het Resolutieboek van Weestmeesters van Hoorn (no. 4626) een acte van 30 Sept. 1733,' waarbij *Andries van Haren* en *Barent Swart,* als voogden over de kinderen van *Petrus Erhart* en *Catharina Flodorp,* hebben doen taxeeren ten overstaan van Weesmeesteren de juweelen nagelaten door *Catharina Flodorp.*

14 Dec. 1733 heeft *Johannes van Slangenburg,* bedienaar des Goddelijken Woorts te de Rijp, als in huwelijk hebbende *Theodora Erhard,* ontvangen haar deel als te zien in het Staatboek van de Weeskamer.

In dit Staatboek (nr. 4654) vindt men van folio 96 vso. tot folio 106 den boedel van *Catharina Flodorp* voornoemd, ingebracht op 15 Mei 1717, ten behoeve van hare kinderen w.o. *Adrianus Erhard,* krankzinnig te Enkhuizen en *Theodora Erhard,* wonende te Hoorn. De boedel bevatte landerijen, talrijke obligaties (deze alleen voor een waarde van 24.852.— gl.) en talrijke juweelen. Ds. *Petrus Erhart* woonde toen als weduwnaar te Enkhuizen; hij was als geboortig van Hoorn, oud 23 jaar, predikant zijnde te Wognum, op 8 Maart 1709 te Amsterdam ingeteekend met *Catharina Flodorp,* geboren te Wormerveer, oud 18 jaren. Zij was een dochter van Ds. *Adriaan Flodorp,* sedert 1683 predikant te Wormerveer.

Dient het vorenstaande dus als aanvulling op hetgeen in 1935 over Ds. *Johannes van Slangenburg* werd gepubliceerd, over diens vader Ds. *Eduard Jork van Slangenburg* hebben wij in de eerste plaats onderzoekingen gedaan in het archief van de voormalige West-Indische Compagnie.

Immers hij ving — voor zoover ons toen bekend — zijn loopbaan (voor 1700) aan als predikant te d'Elmina op de kust van Guinee, en deze toenmalige Nederlandsche vestiging ressorteerde onder de West-Indische Compagnie.

Uit de Resoluties van den Directeur-Generaal en Raden van het Casteel St. George d'Elmina, deel 1682-1729 (W.I. Comp. archief nr. 124) bleek ons, dat begin 1698 een ander nog predikant aldaar was, n.l. Ds. *Ludolphus Huysing,* die wegens ziekte ontheffing verzocht, waarop 26 Maart 1698 goedgevonden werd aan de Vergadering van Tienen (der W.I.C.) te Amsterdam te verzoeken een ijverig en stichtelijk predikant in diens plaats te willen zenden.

Ds. *Huysing* was in Juli 1698 te Amsterdam terug en in de Notulen van de Vergadering van Tienen, Kamer van Amsterdam (W. 1. Comp. archief nr. 353) vonden wij daarop de volgende acten:

fo. vso. 5 Aug. 1698. Ds, *Eduard Jurk van Slangenburg,* proponent onder de Classis dezer stede, presenteert zijn dienst tot het vacerende predikambt op de kust van Guinee.

fo. 167 vso. 26 Aug. 1698. Hij wordt door de Heeren gerecommandeerd.

fo. 189. 16 Sept. 1698. Hij wordt aangesteld en moet als predikant bevestigd worden.

fo. 193. 30 Sept. 1698. Hem wordt toegestaan per schip „De Rachel" naar d'Elmina te vertrekken.

fo. 198. 7 Oct. 1698. Hij neemt van de Vergadering afscheid en hem wordt een gelukkige reis toegewenscht.

fo. 235. 28 Nov. 1698. Wordt goedgevonden aan Ds. *Bernardus Homoet* als quaestor classis wegens onkosten gevallen op het examen ter qualificatie van Ds. *E. J. van Slangenburg* tot predikant, zijn ingediende rekening groot 200,— gl. uit te betalen.

Bijna 5 jaren bleef Ds. *van Slangenburg* te St. George d'Elmina; bij resolutie van Directeur-Generaal en Raden van het Casteel aldaar d.d. 13 Aug. 1703 werd hem vergund per schip „Den Gouden Arend" wegens ziekte te repatrieeren.

Wij waren vervolgens in de gelegenheid in het archief van de Ned. Herv. Kerk te Amsterdam de Classisboeken nr. 8 en nr. 9 dier Classis in te zien en vonden daarin nog eenige belangrijke acten over hem.

7 April 1698. Op het verzoek van Ds. *Eduard Jork van Slangenburg,* wonende tot Emden, om als comman-

datus tot de buitenlandsche kerken aangenomen te worden, is na het lezen van de testimonia, die in forma zijn bevonden en na aangenomen preuve van zijn gaven, na onderteekening der formulieren zijn verzoek toegestaan.

6 October 1698. Ds. *Homoet* bij de vergadering (der Classis) ingebracht hebbende, dat de H.H. Bewindhebbers van de West Indische Compagnie tot predikant naar Del Mina hadden genomineerd Ds. *Eduard York van Slangenburg*, gewezen predikant te Felgede[2]), wordt deze nominatie in eene kerkelijke beroeping veranderd.

7 April 1704. Ds. *E. J. van Slangenburg*, predikant, gekomen uit Guinee, verzoekt hier of in de buitenlandsche kerken den dienst van het Evangelium wederom waar te nemen.

9 Jan. 1714. Ds. *Eduard Jork van Slangenburg*, gewezen predikant in Oost-Indië, verlangt een getuigenis van den kerkeraad van Negapatnam wegens het getrouw waarnemen van zijn dienst aldaar, en doet opening van den staat dier kerk en den tijd zijner bediening.

Al deze acten en het vroeger over hem medegedeelde geven dus een beeld van zijn diensttijd, tevens, dat hij vóór 1698 in Oost-Friesland woonde, zij het ook, dat zijn doop in of omstreeks 1670 te Aurich niet te vinden was. In zijn huwelijksinteeken-acte te Amsterdam van 24 Apri! 1706 heet hij toch geboortig van Aurich en 35 jaren oud.

Nadat wij echter in de collectie van Spaen, berustende op den Hoogen Raad van Adel, een persoonlijk onderzoek in diens genealogie van B a er hadden mogen doen, vonden wij, dat deze *van Slangenburg's* ook door van Spaen in die genealogie *zijn* vermeld en wel tot en met den 2en zoon van *Eduard Jork*, n.l. *Paulus Croeger van Slangenburg*, van welken van Spaen genoteerd heeft, dat deze op 16 Nov. 1708 te Amsterdam zou zijn geboren.

Van Spaen's aanteekeningen luiden zooals hieronder volgt.

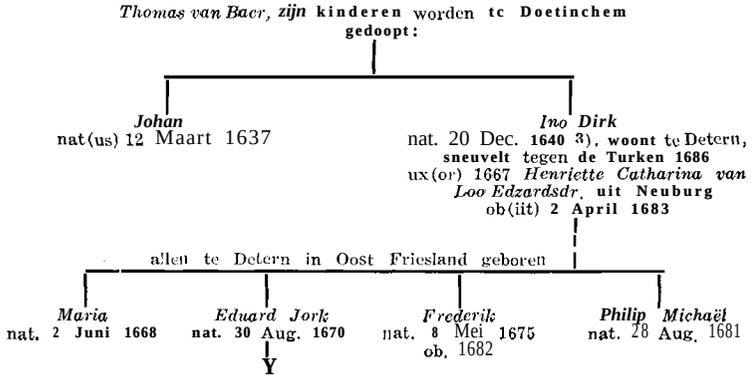

Gewapend met deze gegevens hebben wij ons naar Detern begeven. Dit plaatsje ligt 18 K.M. ten oosten van Leer aan den grooten weg vandaar naar Oldenburg en vlak op de grens van Cost-Friesland en Oldenburg. Het hierboven genoemde, zeer kleine Neuburg ligt ten zuiden van genoemden weg aan een smalleren weg en 9 K.M. van Leer. Zoowel Detern als Neuburg behoorden tot het Ambt Stickhausen, welk ambt vanwege den Vorst van Oost-Friesalnd toenmaals door een Drost werd bestuurd, die zijn zetel had in de kleine vesting Stickhausen, welke vlak ten westen van Detern

[2]) Wij konden niet vinden, welke plaats hiermede bedoeld wordt; misschien Velge, gelegen geheel op de Zuidgrens van Oost-Friesland, thans Vellage geheeten.

[3]) De naam Ino Dirk is niet juist; op 20 Dec. 1640 wordt te Doetinchem *gedoopt (dus* niet geboren) *Dirk*, zoon van *Thomas van Baer (do* naam van de moeder werd er in dien tijd niet bij vermeld). Ook dc voor don zoon *Johan* gegeven geboortedatum, is diens doopdatum.

ligt. Wij troffen het, dat de doop-, trouw- en begraafboeken van Detern reeds met 1644 bleken aan te vangen: wij troffen het ook, dat de predikant van Detern tijdelijk de gemeente Neuburg waarnam en dat de kerkboeken van Neuburg daardoor te Detern bij den predikant lagen en ten slotte trof ik het, dat die boeken van Neuburg reeds met 1648 begonnen, maar ondanks al deze voorspoedige teekenen, kwamen in de boeken van beide kerkgemeenten de namen *van Baer, van Slangenburg* en van *Loo* niet voor.

Mijn verbazing en teleurstelling waren uiteraard groot. Van Spaen was een te nauwkeurig iemand om dergelijke, van datums voorziene, gegevens te boek te stellen, als hij niet overtuigd was van de juistheid ervan. Vermoedelijk heeft hij uit oorspronkelijke familie-aanteekeningen geput en ik meen het niet-voorkomen van de familienamen in de bedoelde boeken aan het volgende te moeten toeschrijven.

Eduard Jork van Slangenburg was *gereformeerd*, zooals blijkt uit de hem betreffende inschrijvingen in de Classisboeken te Amsterdam; was hij vóórdien *Lufhersch* geweest. dan was daarover en over zijn overgang tot de gereformeerde belijdenis wel iets te doen geweest en aangeteekend. Nu waren de kerkgemeenten te Detern en te Neuburg echter Luthersch: er bestond, toenmaals vooral, te veel scheiding tusschen beide belijdenissen, dan dat de gereformeerde ouders van *Eduard Jork* hem en de andere kinderen in een Luthersche kerk zouden hebben doen doopen.

Daar de Vorsten van Oost-Friesland Luthersch waren, was dit land grootendeels óók Luthersch (te Aurich. de hoofdstad, werd b.v. eerst in 1758 door den Vorst aan de gereformeerden vergund om er een kerk te hebben). Leer en de plaatsen in de Kreis Leer waren gereformeerd, evenals Emden en eenige andere plaatsen; *Dirk* zal dus zijn 4 kinderen ergens in een gereformeerde kerk hebben doen doopen, maar waar? In ieder geval niet in die te Leer en te Emclen, zooals ons bij onderzoek bleek en van de meeste gereformeerde gemeenten in de andere plaatsen beginnen de kerkboeken te laat [4]).

Voorts staat óók vast, dat de familie *van Loo*, in Oost-Friesland meestal *von Lohe* genoemd, eveneens gereformeerd was. Zoo was *Werner von Lohe*, sedert 1648 gereformeerd predikant te Neermohr in het Ambt Leer, waar hij 20 Nov. 1666 aan de pest overleed. Zijn zoon *Conrad von Lohe* was er van 1690 tot 1735 predikant; diens zoon Werner *von Lohe* was sedert 1729 gereformeerd predikant te Velge in Ambt Leer en werd vandaar beroepen tot predikant te Batavia [5]).

Waar dus zoowel de vaderlijke als de moederlijke familie gereformeerd was, is het verklaarbaar, dat hun huwelijk en de doop hunner kinderen niet voorkomen in de Lutherschc boeken van Detern of Neuburg.

Wij hebben vervolgens in het Staatsarchief te Aurich nog een onderzoek gedaan in allerlei registers van het Ambt Stickhausen, zooals Kapitalschatzungsregisters en Personalschatzungsregisters van dien tijd, voor zoover nog aanwezig, doch ook hierin komt de naam niet voor [6]). Ook dit is te verklaren: waar van Spaen's opgaven vermelden, dat *Dirk van Baer* in 1686 tegen de Turken sneuvelde, daar kan men aannemen, dat hij in militairen dienst stond, en dan wel in de vesting

[4]) Een opgave van de kerkboeken, alleen van de *gereformeerde* gemeenten in Oost,-Friesland, vindt men in jg. 1937 van Jahrbücher der Gesellschaft für bildende Kunst und vaterländische Altertümer zn Emden. Band 25.

[5]) Zie hen in: Ostfriesländischer Prediger Denkmal von P. F. Reershemius, 1774.

[6]) Ook in de zeer onvolledige lijsten van dien tijd van Beambten, Officieren en andere personen in dienst van dc Vorsten van Oost-Friesland, komt de naam niet voor.

Stickhausen, waardoor hij in het daartegen aangrenzende Detern woonde; militairen komen uiteraard niet voor in de twee hierboven genoemde schattingsregisters. Mijn vermoeden wordt versterkt, als men weet, dat de commandant van Stickhausen toen de drost en overste *Michael van Eck* was; de jongste zoon van *Dirk van Baer,* die den weinig voorkomenden naam *Michael* o.a. had, zal dan naar *Dirk's* commandant *Michael van Eck* zijn genoemd.

De ouders van *Eduard Jork* stiervan zeer vroeg, hij zelf zal bij de familie *van Lohe* [7]) aan huis zijn gekomen, een predikantenfamilie, wat ook verklaart, dat *Eduard Jork* later zelf predikant is geworden.

Hoewel het ons tot dusver niet gelukte de huwelijksacte van 1667 en de doopacten van 1668-1681 te vinden, meenen wij geen aanleiding te mogen hebben, om van Spaen's opgaven in twijfel te trekken.

In ieder geval blijkt de aansluiting van Ds. *Eduard Jork van Slangenburg* aan het geslacht *van Baer van Slangenburg* hooger te liggen, dan wij in ons eerste opstel vermoedden: hóóger ook dan de kinderen van den als eerste op het stamtafeltje in k. 336 (jg. 1935) vermelden jr. *Frederik van Baer,* heer van Slangenburg, raad ter Admiraliteit van Amsterdam († 1622).

Men moet daartoe uitgaan van *Thomas van Baer,* die in 1637 en 1640 twee kinderen te Doetinchem liet doopen.

Wie deze persoon was en hoe hij tot het geslacht op de Slangenburg bij Doetinchem in verband stond, hopen wij in een later opstel te verhalen.

Het Oost-Friesche en later ook Nederlandsche geslacht Oncken, resp. Wesselius (Oncken),

door L. Bruin Grupstra en H. Wesselius.

(Vervolg en slot van LVI, 310).

De **afstamming uit het Grafelijk geslacht Cirksena.**

Edzard Cirksena, Hoofdeling te Gretsiehl, overleed in 1406, gehuwd met *Doda,* dochter van *Keno tom Brock,* Hoofdeling.

Enno Cirksena, Hoofdeling te Greetsiehl, 10 November 1430 gekozen als hoofd over de Hoofdelingen in Oost-Friesland. Draagt dit over op zijn zoon Edzard. Enno overleed 1450.

Doda, Edzardsdochteï *Cirksena* van Greetsiehl, gehuwd met *Redert Haitetsna van Grothusen, deze* laatste leeft nog 22 Aus. 1422. Geen mannelijke nakomelingen; laat zijn bezit na aan zijn dochter:

Edzard, Hoofd van de Hoofdelingen. Regeert van 1430-1441.

Ulrich, Eerste regeerende Graaf van Oost Friesland. Hieruit het regewende Grafelijke Huis van Oost Friesland.

Thaida van Grothusen. Deze huwt tusschen de jaren 1430-1440 in eerste echt met *Javo van Edermoor.* Zij overleed 1483. Na den dood van Javo trouwt zij voor de tweede maal met *Hayo tor Papenborg* (1449). Uit het huwelijk met *Javo von Edermoor o.a. een zoon:*

Keno tho Grothusen, Erft de Oosterburg te Grothusen. Wordt in 1495 en 1509 nog Heer van de Oosterburg genoemd. Hij is gehuwd met *Hissa van Wibelsum.* Eenige erfdr. is:

Nomna van Grothusen. overleden 1560, was gehuwd met *Wiard van Meckenaborg.* Dochters zijn:

Hissa van Meckenaborg, trouwt *Wiard van Upgant*

Foelke van Upgant, trouwt 1565 *Everhard ter Bracke*

Gesa ter Bracke, overl. 15-12-1622. trouwt *Feike Gerlachs*

Ayckela Feickens Gerlachs, trouwt 1612 Dr. *Albertus Oncken* (IV).

Tiada van Meckenaborg, trouwt *Mcinerd Aldringa,* Drost te Berum

N. *von Nesse,* trouwt *Habbo Folxtet Harringa*

Theda Harringa trouwt *Paul Oncken* (111).

Het ontbreken van doop- en trouwboeken betreffende enkele decennia maken een genealogisch onderzoek te Aurich over het begin der 17e eeuw en het einde der 16e eeuw uitermate moeielijk.

Men is veelal aangewezen op de gerechtelijke akten van het Hoff en het Reichskammergericht, waarbij het in dit geval gelukkig genoemd mag worden, dat vele leden van het geslacht *Oncken* posities bij de gerechtelijke macht innamen. Van groote waarde zijn de enkele aanwezige genealogieën, welke men in Oost-Friesland nog in de archieven en in de literatuur vindt.

Door de bijzondere plaats, welke het land in de geschiedenis heeft ingenomen en het eigenaardige karakter der „führende Geschlechter" bestond er reeds in de 17e eeuw en ook nog tot in de 18e, veel belangstelling voor de genealogie. Reeds op het einde der 16e eeuw waren de meeste oude Hoofdelingengeslachten uitgestorven of weder opgegaan in de met hen vroeger gelijkstaande „Erbgesessenen". (Zie Suur, Reimers e.a. schrijvers). Het westelijk van de Eems liggende Reiderland en in het bijzonder dat deel daarvan, hetwelk Niederreiderland genoemd wordt, nam steeds een bijzondere plaats in Oost-Friesland in. Dit geldt grootendeels ook voor het naburige Oberledingerland. Er was aldaar, in tegenstelling met het overige Oost-friesland, nimmer sprake van een zoo groot aantal Hoofdelingen, dat men van „eine Bevölkerungsgruppe und nicht nur einzele Machthaber" kon spreken (Reimers).

Over het begrip Hoofdeling bestaan verschillende meeningen.

Hoewel niet direct in het kader van deze beschouwing passend, meenen wij echter dat het toch niet van belang ontbloot zou kunnen zijn, hier onze meening over dit begrip, dat gegrond is op het doorlezen van oorkonden, persoonlijk onderzoek in de Oost-friesche archivalia en ons in het land zelf door deskundigen verstrekte mededeelingen. weer te geven. Dit resumé kan kort zijn en bestaat uit de eenvoudige conclusie, dat het begrip „Hoofdeling" in den loop der tijden verschillende beteekenis heeft gehad.

De meening van een autoriteit op dit gebied, dat n.l. de Hoofdelingen tot in de tweede helft der 15e eeuw uit de „Nobiles" (wanneer dit begrip nader geinterpreteerd wordt) gekozen werden, vinden wij bevesigd.

Wij vinden in Rüstringsche Merkwürdigkeiten door Gerbrand Meyer, in 1751 pag. 97, vermeld, dat, na den strijd tusschen de stad Bremen en Didde Lubben (Onneken), Hoofdeling te Rodenkirchen en Esensham, in welken strijd Didde Lubben het onderspit moest delven *(Ong.* 1414), door de stad Bremen aan de bevolking van deze plaatsen werd opgelegd, dat men geen Hoofdeling meer zou verkiezen, welk feit bevestigd wordt door een aanteekening in het „Banter Missaal", onder anno 1407-14 14.

Ook vinden wij in een oorkonde van 1418 vermeld: „Ulbodes quondam capitalis in Wivelsum, prout nunt civis in maiori Compum".

Ulbodes, die zich zelf zoo noemt in 1418, is toen geen Hoofdeling meer, doch woont dan als „Bur" (civis = Bur en niet burger) in het dorpje Kampen, bij Emden. (I. H. Gosses, de Friesche Hoofdeling).

Verder bestaat er een oorkonde van 18 April 1449, waarin

---

[7]) In de op het Staatsarchief te Aurich berustende aanteekeningen over Oost-Friesche families van den Justizrat Groencveld komen ook eenige bladen voor, over de familie von Loo-von Lohe, welke over de onderwerpelijke kwestie echter niets bevatten, doch wel de hiervoor genoemde predikanten met gezin vermelden.

een zekere Friedrich Haren zichzelf noemt: „der frühere Haüptling von Larrelt. (Friedländer Ost. Fr. Urkundenbuch). Hier was dus blijkbaar sprake van een ambt. Hoofdeling had dus in deze gevallen op zich zelf geenszins de beteekenis van een adellijken titel.

Hun positie ontstond doordat de bevolking van een of ander „kerspel" in den tijd van voortdurende oorlogen en onderlinge twisten iemand koos en voorzag van een, zij het ook vaak zeer kleine militaire macht, om hun have, goed, en persoon te beschermen.

Ook Harkenroth, spreekt in zijn „Oostfriesche Oorspronkelijkheden" van: „het Hoofdelingschap oudtijds verkiesbaar".

Later werd het hoofdelingschap blijkbaar erfelijk en werd deze betiteling een synoniem voor adeldom. Dit blijkt ook weer daaruit, dat zelfs de „geimporteerde" adel deze betiteling gebruikt.

Een voorbeeld vinden wij in den brief van Enno van Diepholt aan Enno ter Bracke, Oom van Dr. Albertus Oncken, welken brief hij onderteekent „Enno von Diefholt zur Midlum Haüptling (zie onder IVbis Dr. *Otto Oncken)*.

Wat het begrip „erbgessesene" betreft, dit is identiek met het Oostfriesche „Bur" = Vollbauer; Reimers, das Adlerwappen bei den Friesen: „Erbbauern, aus deren kreise der Haiiptling hervorgegangen ist, den Angesehenen, den Nobiles".

Deze conclusies komen over het algemeen overeen met die van de Monté verloren en von Richthofen.

Het begrip erfgrond (allodium) komt tot uiting in de benamingen Erfland, Heredes, Erbe, Haereditas, Erbeigen, enz.

Brengen wij deze beschouwingen in verband met hetgeen wij omtrent ***Ernestus*** *Oncken* (zie bij IIIbis) en zijn geslacht weten, dan kunnen wij, mede door de huwelijken en verwantschappen, ons een beeld vormen van dit geslacht in de 16e en de 17e eeuw.

Wat het door dit geslacht gevoerde wapen betreft, waarop wij later nog terugkomen, dit valt op: ten eerste, door den daarin voorkomenden leeuw en ten tweede, door het ontbreken van den, ook in Oost-Friesland veelvuldig voorkomenden halven adelaar. Georg Sello (Ostringen und Rüstringen) beweert dat slechts de „führende Geslächter" den leeuw in hun wapen voerden, terwijl hij de wapens met den halven adelaar en gemeenlijk de attributen uit landbouw en veeteelt, boerenwapens noemt. Dit echter in tegenstelling met het overige Friesland. Hierop zullen wij echter, als niet ter zake dienende, hier niet nader ingaan.

Vast staat, dat geen enkel der Hoofdelingen- en de Oostfriesche Heerschoppen-geslachten den halven adelaar in hun wapen gevoerd hebben.

In Oost-Friesland kende men in de 16e eeuw slechts twee geslachten, die den geslachtsnaam *Oncken* voerden. Het meest bekende is het geslacht, dat afstamt van *Oncke Oncken,* Hopfdeling in Gödens, ook genoemd *Grote* ***Onneken*** (overl. ong. 1405), later Hoofdelingen *von Inn und* ***Kniphausen.*** Tot het hierboven behandelde geslacht behoort ongetwijfeld datgene, hetwelk zich *Oncken* ***tho (van) Mark*** noemde.

De gemeenschappelijke stamvader is dan ook zeer waarschijnlijk de grootvader van den 1. genoemden *Onken,* die met *Ulfert* ***tho Mark*** een „Renthe" verkoopt. Aan een afstammeling, *Folcardus Oncken* ***van Mark.*** wordt in 1610 een z.g. „adelsbrief" of „Reichswappenbestätigung" gegeven, welke nog in het bezit is van de familie *von Glahn* te Mittling (bij Mark).

Hij was een zoon van ***Oncke Folkerfs von Mark*** en behoorde tot de familie *Oncken* ***van Mark,*** uit Oderledingerland.

In de Leerer Contr. Prot. komt Oncke Folkerts van (zu) Mark herhaaldelijk voor, o.a. in 1625 in de volgende „Obligatio", waarin vermeld worden „Oncken Folkerts zu Mark en Nanneke Jalderich zur B i n g u m", waarbij de eerste onderteekent: O n c k e n O n k e n ! (zie bij 1).

Een zekere *Onken* ***tho Borgen*** is, volgens de Leerer Contr. Prot., in 1522 grondbezitter te M a r k. Hij is zeer waarschijnlijk een broeder van *Ulfert* ***fho Mark*** en de vader van den broederszoon *Onken* (zie 1).

In ter Borg vinden wij in 1630 een *Folkert Onken* vermeld.

De ***Oncken's (Unken's)*** waren in de 16e eeuw bezitters van de Burcht te Mark bij Mittling, welke in 1776 afgebroken werd (Houtrouw). Thans is het een boerderij, „Das Steinhaus" genaamd, en in het bezit van de familie von Glahn.

Volgens Möhlmann (Handschriftliche Collectanien) en Houtrouw (Ost Fr.), pag. 206, behoorde tot het geslacht ook *Hero* ***Uncken*** of *Oncken* ***zu Mark,*** geb. 1551, overl. 25-12-1623. Hij was tegenstander van Graaf Edzard en werd in 1.595 gevangen genomen. In 1611 vinden wij hem als gedeputeerde voor het ambt Lieroort vermeld.

De familiewapens verschillen echter: evenwel komt in beide wapens de rechtopgerichte leeuw voor.

Het wapen van de hier behandelde familie *Oncken* vertoont een typische overeenkomst met het wapen van ***Gödens*** en dat van de latere familie ***van Werdam,*** van welke Eilard Loringa in zijn genealogie zegt: „es führen die *von Werdum* heutigesz tages das rechte uralte Goedenser Wapfen, anzuzeigen, dasz sie von der Goedenser rechte afkumst und Linien scin". (Jahrbuch Emder Kunst 1897, pag. 21).

Dit wapen wordt o.a. beschreven in de Ostfriesische Monatsblätter 1880, pag. 324.

Gödens voert aldaar: im goldenen Schilde ein hinter drei abgehauenen grünen Baumstamme am linken Rande hervorschreitenden Schwarzen Löwe über ein grünen Boden.

Nu haalt H. G. Ehrentraut in zijn werk, „Friesisches Archiv" 1849, deel 1, pag. 133, 134, een oorkonde aan, waaruit blijkt, dat ***Geryk*** *Oncken,* zoon van ***Oncke*** *Oncken,* Hoofdeling te Gödens, in het begin van de 15e eeuw op Gödens leefde. Ook Georg Sello deelt hetzelfde mede in zijn werk, Ostringen und Rüstringen.

Wat sommige schrijvers beweren n.l. dat ***Hicco van Werdum*** en zijn broeder ***Edo Boyings fho Gödens,*** die in 1457 met het wapen van ***Gödens*** zegelen,, zonen waren van een zekeren ***Boing,*** Hoofdeling te Gödens, is zeer zeker een ver,-gissing, daar hun Vader ***Folkert*** heette, volgens de oorkonden, o.a. een van 1450. Ze hadden oorspronkelijk niets met Gödens te maken, doch waren Hoofdelingen in Dyckkenhusen. Het zegel, dat oorspronkelijk door hen gebruikt werd, vertoont slechts een Leeuw.

Eerst later is ***Edo Boyings*** in het bezit van Gödens gekomen en hebben hij en zijn broeder het wapen van Gödens gebruikt.

Een zekere ***Onne tho Gödens,*** die in een oorkonde van 1425 naast andere Hoofdelingen optreedt, is klaarblijkelijk'een zoon van ***Gheryk*** of ***Gerrike*** *Oncken.*

Georg Sello veronderstelt dat deze identiek zou zijn met ***Onne Tyadessen,*** wiens zuster, ***Bruchfe,*** gehuwd was met ***Gheryk*** *Oncken,* hetgeen ons om de navolgende redenen onlogisch voorkomt:

le. omdat **Onne** ***Tyadessen*** tijdrekenkundig eene generatie ouder blijkt te zijn dan ***Onne tho Gödens:***

2e. omdat het anders onbegrijpelijk lijkt, hoe hij in het bezit

van Gödens, hetwelk een kleine burcht schijnt geweest te zijn, zou gekomen zijn.

3e. Het toch meest logische is, dat, daar *Gerrike Oncken* omstreeks 1410 Hoofdeling te Gödens was, die *Onne tho Goedens* in 1425 een zoon van dezen *Gerrike* of *Gheryk* was.

Hij kan vernoemd zijn naar den Vader van *Gerrike, Grofe Onneken,* die in de Ostfris. Monatsblätter van 1880, pag. 393, genoemd wordt: Haüptling *Onno,* der auf der Burg Gödens lebte, Stammvater der von *Kniphausen.*

Volgens een oorkonde van 1438, zich bevindende in het Landesarchiv te Oldenburg, deed de Hoofdeling *Oyko* of *Ayke Onneken* of *Oncken* afstand van zijn bezit Kniphausen. Hij zegelt deze oorkonde met een rechtopgerichten leeuw.

Het hier genoemde geslacht *Oncken* of *Uncken tho Mark* stamt volgens verschillende schrijvers af van *Hayke Unken* of *Oncken* (later Hoofdelingen in Leer) [27]).

Nu komt men tot de vraag: kan deze *Hayke Oncken,* al of niet identiek met den zooeven genoemden *Ayke Oncken,* een zoon geweest zijn van genoemden *Onne tho Gödens* en een kleinzoon van *Gerrike Oncken?*

Zouden wij deze vraag trachten te beantwoorden, dan kunnen wij hierbij twee belangrijke punten in oogenschouw nemen en wel ten eerste: dat de dochter van *Hayke Oncken, „Awa".* de eerste vrouw was van den in 1474 gestorven *Alko Onneken,* Hoofdeling van Innhausen, kleinzoon van *Oncke Oncken tho Gödens,* stamvader van de *von Kniphausens.* Ten tweede (dit in verband met de *Oncken's van Mark)* dat het geslacht *Oncken,* waarvan hier een genealogie gegeven is, het voor de Gödenser afkomst typeerende leeuw- en boomenwapen voerde (voert).

Ten slotte willen wij niet nalaten onzen dank te betuigen aan allen, die ons met hun zeer gewaardeerde hulp bij ons onderzoek ter zijde stonden, in het 'bijzonder de Heeren Prof. Dr. F. Ritter en Dr. Carl Louis te Emden, Studienrath Ufke Cremer te Norden en Itzen te Weener.

De Alkmaarsche familie Van Everdingen,

door MR. A. P. VAN SCHILFGAARDE.

Het interessante artikel van den heer G. J. Honig in het Juni-nummer van het maandblad over *Julius Caesar van Everdingen* en zijn familie geeft mij een welkome gelegenheid hier in samenhang de gegevens te publiceeren, die ik in den loop der jaren kon verzamelen omtrent de z.g. Alkmaarsche schildersfamilie *Van Everdingen,* waartoe deze Julius Caesar van Everdingen, zooals de heer Honig reeds vermoedde, behoorde. De in zijn artikel genoemde *Pieter van Everdingen* te Alkmaar, oom van Julius Caesar, was namelijk de vader van *Caesar* en *Allard van Everdingen,* de bekende schilders, die dus eigen neven van Julius Caesar waren.

De meeste hieronder volgende gegevens zijn ontleend aan de artikelen van wijlen C. W. Bruinvis in Oud-Holand van 1899 en 1903, en van wijlen N. J. M. Dresch in Oud-Holland 1935, terwijl ik tevens eenige gegevens ontleende aan het werk van Dr. A. van der Willigen Pzn., Les artistes de Harlem (1870), alsmede aan de aanteekeningen van vroegere onderzoekers (A. F. van Beurden en Th. van Everdingen), in het familiearchief Van Everdingen. De gegevens, door den heer Honig gepubliceerd, zijn om der volledigheidwille hier

[27]) De naam *Hayke* vinden wij weer terug in een protocol van den Canzley Secretaris van 1655, waar *Hayo (Hayke) Oncken* als afgevaardigde voor *Bingum* teekent (Brenneyssen).

ingelascht. Gegevens, niet in de hier genoemde gedrukte bronnen vermeld, zijn in de noten nader genoemd.

De stamvader *Cornelis Loeffsz. van Everdingen,* watergeus en hopman, was geboren te Utrecht. Hij was gehuwd met *Margaretha Caesarsdr. Boothuis (Boefhius, Bovetus),* dr. van *Caesar Boethius,* geboren van Mantua. Haar broeders waren *Hyeronimus Caesar Boethius,* kapitein, en mr. *Scipio Boefhius,* advocaat in Den Haag [1]). Hiermede zijn de vreemdsoortige voornamen in deze familie Van Everdingen grootendeels verklaard.

Cornelis moet overleden zijn voor 1600, want op 20 Januari van dat jaar verkoopt Margrieta Caesarsdr., weduwe van Cornelis van Everdingen, een huis en erf in de Zijlstraat te Haarlem [2]).

Hun nakomelingschap is hieronder zoo volledig als het mij mogelijk was medegedeeld.

De afstamming van *Cornelis Loeffsz.* is niet met zekerheid te bepalen, maar wel staat vast, dat hij nauw verwant was aan *Loeff Thonisz. van Everdingen,* geb. c. 1520, in 1561 burger van Utrecht [3]), 1576 lid van den Raad aldaar [4]), in 1583 huis-. meester van het Melatengilde [5]), begraven aldaar in den Dom (overluid 10 April 1595) [6]).

Hij was gehuwd in kinderloozen echt met *Maria Huiberfsdr.,* gest. voor 1607, weduwe van *Gerrit Jansz. Cluyt,* van wien zij 2 kinderen had, *Janneken* en *Aeffjen Cluyt* [6a]).

De erfgenamen van *Loeff* waren volgens een acte van 3 Juni 1596: [7])

1. Zijn weduwe.
2. *Jan van Weede,* wonende te Honswijk.
3. *Marrichjen van Weede,* vrouw van *Gerrit Knuyf.*
4. *Elisabeth Pefersdr. van Everdingen* (in 1607 weduwe van *Oswald Steur* en wonende te Vianen) [7a]).
5. De kinderen van wijlen *Cornelis Petersz. van Everdingen.*
6. *Jan Petersz. van Everdingen* [7b]); en, volgens acten van 1 Juni 1607'):
7. *Peter van Everdingen te* Alkmaar, mede namens zijn broeder *Julius,* woonachtig te Haarlem.

Nu is helaas het testament van *Loeff* niet te vinden in de Utrechtsche protocollen, voorzoover deze bewaard zijn gebleven, zoodat de juiste familieverhoudingen onbekend blijven, maar omtrent enkelen van de hier genoemde erfgenamen is wel iets te vinden in andere acten.

In 1569 is Loeff huurder van een huis te Vianen [9]), is hij beleend met 4 morgen land op Jaarsveld [10]), en bezit hij een ander huis te Vianen [9]). *Johan* en *Marike van Weede* zijn

1) Geneal. Verz. Huydoeoper van Nigtevcgt. Copie in fam. arch. Van E.

2) Gcm. Arch. Haarlem, Rcg. G. 187. 6de Belastboek van 15971602, f. 165v.

3) Leenbock Vianen (Alg. R. A.), 1557-1566, p. 95.

4) Te Water. Utrochtsch Plakkatboek.

5) Transport& Utrecht, blz. 106.

6) Diarium van Van Buchell, p. 386.

6a) Transporten Utrecht blz. 33 en 34 d.d. 16 Jan. 1585 en blz. 364 d.d. 28 Mei 1589.

7) Ibidem blz. 395.

7a) Ibidem blz. 38.

7b) Deze krijgt 21 April 1576 verklaring van goed gedrag (Procur. Certif. Utrecht f. 314).

8) Ibidem blz. 298.

9) Quohier van den 100sten penning van 1569 over Vianen, (Inv. n. 2795) in het Alg. R. A.

10) Register der achterleenen van Vianen (Inv. n. 34a).

kinderen van *Johan van Weede* en *Elisabeth van Everdingen*, hun momber is *Loeff Thonisz. van Everdingen* [11]).

Op 30 Aug. 1578 machtigt Loeff zijn „neve" Jan van Weede [12]).

Op 26 Febr. 1585 is *Loeff* met *Amelis Uteneng* momber van de kinderen van Jan *van. der Vorst* en *Henrica van Everdingen*. Deze *Henrica is* de dochter van *Christoffel van Everdingen Coenraetsz* [13]). Idem in 1586 [14]).

Melis Uteneng is een kleinzoon van *Christoffel van Everdingen* [15]), terwijl de kinderen van Jan *van der Vorst* bij *Henrica van Everdingen* weder de erfgenamen waren van *Anna de Hase*, weduwe van *Melis Uteneng*, welke Melis wel identiek zal zijn met den *Melis Uteneng*, die in 1527 en 1531 voogd was van Jhr. *Dirck van Everdingen Geritsz.*, een eigen neef van *Christoffel*. Er moet dus een nauw verband bestaan tusschen *Loeff* en zijn erfgenamen eenerzijds en *Christoffel van Everdingen* anderzijds, welke laatste behoorde tot het sedert vele jaren in Vianen en Culemborg zetelende geslacht, waaromtrent in de publicaties van den heer Van Beurden veel te vinden is, en dat afstamt van *Evert van Everdingen*, die in 1479 huwde met *Catharina*, bastaarddochter van *Gerrit*, heer *van Culemborg*.

Stamreeks.

1. *Loeff van Everdingen.*

11. *Cornelis Loeffsz. van E.*, geb. t. Utrecht, kapitein van de Watergeuzen, kapitein van het Noorderkwartier 1572, artilleriemeester 1573, gest. voor 1600, huwde met *Margaretha Boethius*, gest. na 1600, dr. van *Caesar* en N.N.
   Hieruit:
   a. *Pieter*, volgt sub 111.
   b. *Julius Caesar*, volgt sub IIIbis.
   c. *Jan (Cornelisz.?)*, geb. te Utrecht, ondertr. te Amsterdam 6 April 1604 als weduwnaar met *Jacomine Vermare* uit Antwerpen. Wellicht was hij secretaris van Egmond op den Hoef.

111. *Pieter van E.*, geb. c. 1572, poorter Alkmaar 10 Febr. 1598, notaris (1610) en procureur (1605) te Alkmaar, gest. te Alkmaar 19 Dec. 1662, oud 90 jaar en begr. ald. 23 Dec. 1662, huwde le *Grietje Beuckentop*, geb. te 's-Hertogenbosch, begr. te Alkmaar 27 Sept. 1614, dr. van mr. *Hendrick* en *Elisabeth Hendriksdr. Huybroecx;* huwde 2e voor 1617 *Aegje Claesdr.* alias *Aegje Moer*, wed. van *Jeronimus Pauwelsz.*, begr. te Alkmaar 21 Dec. 1640; huwde 3/ te Rijswijk (ondertr. Alkmaar 17 Juli 1644) *Elisabeth van Hoogstraten*, dr. van *Laurens Cornelisz.* en wed. van *Tobias Harmensz. van Oosthoorn* [16]).
   Uit het eerste huwelijk:
   a. *Antje*, gest. na 1663, huwde te Beverwijk (ondertr. te Alkmaar Mei 1637) *Joris Willemsz van der Laan*, te De Rijp, gest. voor 1663.
   b. *Martijntje*, geb. 1598, gest. 1668, oud 70 jaar, huwde *Thymon Andriesz. Stellingwerf*, te Alkmaar, gest. na 1663.
   c. *Maryken* (ook als *Margrietje* of *Maartje* vermeld), gest. voor 1663, huwde voor 1640 *Harmen Jacobsz. Schoonevelt*, schoenmaker te Alkmaar, begr. ald. 10 Dec. 1676.

11) Muller, Bockdeelen en bundels R. Arch. Utrecht, 1ste supplement, No. 842 (deel T 18e fol. 117).
12) Procuratiën Utrecht 1576-1582.
13) Ibidem 1585-1587.
14) Leenregister Vianen 1576-1590 f. 74.
15) Leenregister Vianen 1568-1576, blz. 98.
16) Minuut-octroyen Hof van Holland d.d. 1646 Juli 23 (Alg. R. A.).

   d. *Hendrik*, jong gest.
   e. *Cornelis*, onderbarbier, gest. in 1623.
   f. *Antonie*, jong gest.
   Drie kinderen uit dit huwelijk werden begr. te Alkmaar 17 Nov. 1602, 4 Oct. 1610 en 14 Jan. 1613.
   Uit het tweede huwelijk:
   g. *Caesar*, volgt sub IV.
   h. *Jan*, volgt sub IVbis.
   i. *Allard*, volgt sub IVter.
   j. *Dieuwertje*, ged. Alkmaar 18 Juni 1621 (tweeling met *Allard)*, waarschijnlijk begr. te Alkmaar 6 Sept. 1621.
   k. *Scipio* of *Scieppeja*, ged. Alkmaar 14 April 1623.

IV. *Caesar van Everdingen*, ook *Caesar Boetius* of *Bovetus van E.* genoemd, geb. c. 1617, schilder, begr. te Alkmaar 13 Oct. 1678, huwde te Heilo (ondertr. Alkmaar 18 Nov. 1646) *Helena van Oosthoorn*, gest. Alkmaar 22 Juni 1694, na te zijn hertrouwd met (Bergen N.H. 9 April 1679) met *Pieter Gerritsz. Lang*, weduwnaar, schout van Bergen, gest. 1706.
   Uit dit huwelijk geen kinderen.

IVbis. *Jan van Everdingen*, notaris en procureur te Alkmaar 1639-1656, begr. ald. 11 Dec. 1656, huwde (ondertr. Alkmaar 3 Aug. 1642) *Maritje Cousemaecker*, dr. van *Dirck Jansz.* Zij hertrouwde 13 Oct. 1658 met *Laurens van Oosthoorn*, notaris en procureur te Alkmaar, baljuw van Harencarspel, Oudcarspel en Bergen, broeder van *Helena* vnd., begr. Alkmaar 28 Nov. 1680, die hertr. was le met *Maritje Cornelisdr.* en 2e in 1673 met *Geertruid Schagen.*
   Uit dit huwelijk:
   a. *Pieter*, ged. Alkmaar 15 Mei 1643, begr. ald 19 Jan. 1644.
   b. *Aechje*, ged. Alkmaar 28 April 1645, woonde in 1680 te Abbekerk, begr. te Alkmaar 28 Aug. 1707(?).
   c. *Pieter*, volgt sub V.
   d. *David*, ged. te Alkmaar 16 Mei 1649, begr. ald. 12 Sept. 1673.
   e. *Maritje*, ged. Alkmaar 18 Oct. 1651, huwde te Alkmaar 1 Oct. 1673 Harmanus Jacobsz. *de Geus*,

V. *Pieter van Everdingen*, ged. Alkmaar 3 Febr. 1647, notaris ald. 1664-1680, begr. ald. 1 Maart 1680, huwde ald. 25 Jan. 1671 *Adriana Metius*, waarschijnlijk dochter van *Dirk.*
   Uit dit huwelijk:
   a. *Maria*, ged. Alkmaar 9 Nov. 1672, begr. ald. 8 Sept. 1678.
   b. *Sara*, ged. Alkmaar 1 Jan. 1674, begr. ald. 18 Juni 1742, huwde ald. 17 Jan. 1706 *Jacob Willemsz. Cramer*, wedr., van De Beets, begr. Alkmaar 28 Mei 1726.
   c. *Magdalena*, ged. Alkmaar 10 Nov. 1676, gest. voor 1690.
   d. *Maria*, ged. Alkmaar 20 Sept. 1679, begr. ald. 28 Juni 1712.

IVter. *Allard van Everdingen*, ged. Alkmaar 18 Juni 1621, schilder, gest. Amsterdam in 1675, huwde te Haarlem *21* Febr. 1645 *Janneken Cornelisdr. Brouwers*, j.d. van Haarlem, gest. Amsterdam, begr. Alkmaar 21 Nov. 1708.
   Uit dit huwelijk:
   a. *Cornelis.* ged. Haarlem 16 Febr. 1646, huwde (ondertr. Amsterdam 16 Juni 1684) *Margrieta Vis*, te

Enkhuizen, wed. van *Isbrand Bofferkooper.*
b. *Aechje,* ged. Haarlem 18 Oct. 1647, jong gest.
c. *Aegje,* ged. Haarlem 27 of 29 Nov. 1648.
d. *Elisabeth,* ged. Haarlem 2 Mrt. 1651, waarschijnlijk dezelfde die in 1707 overleden was, en gehuwd was geweest met *Johannes Augusfinus Calshoven,* gest. na 1707 [17]).
e. *Pieter,* geb. Amsterdam c. 1653, begr. Alkmaar 20 Jan. 1739.
f. *Jan,* notaris te Alkmaar in 1670(?).
g. *Jacoba.*
h. *Sara,* wellicht begr. Alkmaar 6 Juni 1736.

IIIbis. *Julius Caesar van Everdingen,* geb. c. 1579, schoolmeester etc. te Koog a.d. Zaan, gest. c. 1668, huwde le N.N., en 2e *Eef Fransdr.,* gest. 1668, wed. van *Pefer N.*
Uit het eerste huwelijk:
a. *Cornelis,* geb. c. 1608, collecteur, gest. ongehuwd 15 Oct. 1670.
Uit het tweede huwelijk:
b. *Frans,* volgt sub IV.

IV. *Frans van Everdingen,* geb. c. 1627, gest. 8 Nov. 1670, commandeur en veerschipper, huwde *Guurf Jansdr. Viscoper,* gest. na 1681.
Uit dit huwelijk:
a. *Cornelis,* ged. Zaandijk 5 Sept. 1649.
b. *Cornelis,* ged. Zaandijk 2 Jan. 1656.
c. *Grieffien,* ged. Zaandijk 4 Sept. 1661.

Onjuistheden in het Armorial Général van

J. B. Rietstap [1]),

door l?. T. MUSCHART.

(Vervolg van LVI, 268).

Rievit. (Holland).

Aldus wordt de naam aangegeven voor een wapen als volgt beschreven: „in rood een verhoogde gouden pijnappel, vergezeld beneden van een zilveren wassenaar". Helmteeken: een gouden korenschoof.

Deze naam deugt niet en moet luiden *Rivef,* terwijl het voorwerp boven de wassenaar geen pijnappel doch een korenaar met den steel, waaraan 2 blaren, naar boven. Hierbij valt nog op te merken, dat deze korenaar bijna geheel binnen de hoorns van de wassenaar geplaatst is. Aldus gewijzigd vindt men dit wapen op den lakafdruk van *J. Rivef,* die met zijne zusters *Maria, Anna, Susanna* en *Charloffe* in 1683 te Leiden woont, zijnde kinderen van *Maria Walker,* eveneens aldaar, weduwe van den in 1666 overleden *Frederick Rivef,* raad ordinair van Prins Wilhem van Oranje, en waarvan *Maria* 7/6 1690 als de vrouw van den wijnkooper *Johannes Daij* te Leiden woont.

Omtrent deze familie vindt men zeer vele gegevens in de Boedelpapieren van de Haagsche Weeskamer in de portefeuilles no. 964 en nos. 1173/1185, waaruit o.a. blijkt, dat *André Rivef,* theol. doctor en professor te Leiden, curator van de Illustere School en College van Oranje te Breda, geestelijk onderwijzer van prins Willem van Oranje, geboren *te* St. Maixent in Poictou, 2/4 1648 te Breda voor notaris Noë d'Assegnies testeert, vóór 19/1 1651 te Leiden is gestorven en getrouwd is le met *Susanne Oijseau* en 2e met *Marie Du Moulin* en dat hij vader is van bovengenoemden *Frederick Rivef,* die eveneens raad en rekenmeester van prinses Aemilia

[17]) Archief Hooge Raad Inv. No. 909 (Alg. R. A.) d.d. 1707 Nov. 10.
[1]) Nadruk verboden.

was, en van *Claude Rivef,* heer van Montdevis, ingenieur en hofmeester van den Prins van Oranje, die met zijne vrouw *Geertruijt Burgersdijck te* Leiden woont en 22/7 1631 voor notaris Pons Pietersz. Jongsten te Oudewater testeert. En verder dat bovengenoemde *Frederik Rivet* eenen zoon *Hendrik Willem* heeft, die 23/4 1664 door prinses Aemilia geconfereerd wordt met de prebende van de collegiale kerk van St. Catharina tot Eijndhoven, en eene dochter *Geerfruijd,* die de vrouw werd van den Rotterdamschen burgemeester *Chrisfiaan Casfelein,* terwijl *Claude Rivef* eenen zoon *Andreas* heeft, die 30/8 1647 in de Kloosterkerk te 's-Gravenhage is gedoopt en die 23/7 1670 theologisch student te Leiden is. Bovendien worden in deze papieren nog vermeld *Willem Hendrik Rivef de Mondovis,* 1/12 1717 Oud Commissaris van de Kleine Zaken en Vredemaker te Rotterdam, en zijne ongetrouwde zuster *Charloffe,* die 15/2 1720 te Rotterdam woont.

De allereerst genoemde *J. Rivef* voert in 1683 als helmteeken een korenschoof, *André Rivet* bovengenoemd voert den helm zonder helmteeken.

De Rode of van Roden. (Provincie Utrecht).

Op deze wijze geeft het Armorial Général de namen aan voor een wapen als volgt beschreven: „in zilver een roode paal, vergezeld rechts en links van 3 roode meerblaren boven elkaar".

Volgens Rietstap komt dit Utrechtsche wapen dus onder deze 2 namen voor. Een oppervlakkig beschouwer of wel een oningewijde zoude wellicht de gevolgtrekking maken, dat de naam *van Roden* de Nederlandsche vertaling van het Fransche *de Rode* zal zijn. Niets van dat al. De naam *van Roden* moet hier geschrapt worden en alleen de naam *de Rode* behouden blijven. Deze Utrechtsche familie komt alleen voor met de namen *die Roeij, die Roije, de Roy* en *de Rode,* doch niet met den naam *van Roden.*

Reeds de Utrechtsche Wapenkaart van W. Langerak geeft dit wapen alleen met den naam *de Rode,* doch ook de oorspronkelijke archiefstukken zijn daar, om zulks te bewijzen. Zoo vinden wij dit wapen op de zegels van *Peter die Roeij,* in 1512 en 1521 richter tot Wijk bij Duurstede, die zoowel *die Roeij* als *die Roije* genoemd wordt, van *Johan die Roeij,* die zich ook *de Roij* noemt, in 1553 richter in der Marsschen in kerspel van Renen en van *Anthonis de Rode,* 4/3 1624 te 's-Gravenhage.

Met hetzelfde wapen zegelt ook *Jacob Pefersz.,* 3/3 *1478* en 16/12 1502, richter van Wijk bij Duurstede en evenzoo *Jacob Petersz.,* die 23/5 1468 verklaart geld schuldig te zijn aan Gerart van Culemborch en die op zijn randschrift heeft doen graveeren *„Jacob Pefersz. die Brouwer".*

De voorwerpen naast den paal doen op enkele zegels aan meerblaren denken, doch op de meeste meer aan harten, de reeds aangehaalde Wapenkaart van Langerak vertoont ze eveneens als harten. Indien de kleur rood voor deze voorwerpen juist is, ben ik geneigd, eerder aan harten dan aan meerblaren te denken.

De Utrechtsche *Ghijsberf van Roden Eersfsoen,* in 1443 Schout aan den Ouden Rijn in Stevensgerecht van Zulen, voert een totaal ander wapen.

Van Rooveen. (Holland).

Aldus wordt de naam aangegeven voor een wapen, als volgt beschreven: „gevierendeeld, 1 en IV in rood een gouden ankerkruis, 11 en 111 in blauw een zilveren hand met de vingers omhoog".

Aan dezen naam mag men wel toevoegen de namen *Rove-*

nius, van Dalen en *Wijnhoven*, en wel om deze reden, dat *Philippus Rovenius*, aartsbisschop van Utrecht en Philippen, deken en proost van Oldenzaal en pauselijk vicaris in de Nederlanden, geboren te Rooveen in Overijssel als zoon van een schoolvoogd te Deventer en diens vrouw ..... *Wijnhove*, en overleden te Utrecht 3/10 *1651*, zich in verband met de godsdienstige woelingen in zijne brieven herhaaldelijk met de schuilnaam *van Dalen en Wijnhoven* noemde.

Wijnhoven noemde hij zich natuurlijk naar zijne moeder .....*Wijnhove* en nu is het wel zeer opvallend, dat eene Zutphensche familie *Wijnhoff* in de 17e eeuw als wapen een ankerkruis voert, zooals blijkt uit de zegels van *Melchijor Wijnhoff*, 26/3 1664 Schepen van Zutphen en Dr. *Everard Wijnhoff*, 9/6 1637 aldaar. Wellicht behoorde de moeder van *Rovenius* tot deze Zutphensche familie of heeft hij anders naar aanleiding van den ongeveer gelijkluidenden familienaam zijner moeder dit *Wijnhoff*-wapen maar als kwartier in zijn wapen opgenomen. Dit wapen zal men dus ook kunnen aantreffen op brieven, onderteekend *van Dalen* of *Wijnhoven* en daarom is het zaak, deze beide namen naast den naam *Rovenius* of *van Rooveen* te vermelden.

Royer (Overijssei) en de Royer (Overijssel).

Het is gewenscht deze beide wapens tezamen te <beschouwen.

Het Armorial Général beschrijft een wapen *Royer* als volgt: ,,in rood een zilveren dwarsbalk beladen met 3 roode ringen en vergezeld boven van 2 zilveren klaverbladen, beneden van een zilveren lelie". Helmteeken: een zilveren zwaan met opgeheven vlucht, en een wapen *de Royer* aldus: ,,in zilver een roode dwarsbalk, beladen met 3 zilveren orgelpijpen naast elkaar en vergezeld van 3 groene klaverbladen".

Waar Rietstap het eerstbeschreven wapen *Royer* gevonden heeft, weet ik niet, doch ik geloof, dat wij dit gerust schrappen kunnen, ik ben het nimmer tegengekomen, noch met den naam *Royer* noch met welken naam ook.

Vergelijken wij beide wapens en laten wij de kleuren buiten beschouwing, dan treft ons een groote overeenkomst. In beide zien wij een met 3 voorwerpen naast elkaar beladen dwarsbalk en daarbij klaverblaren. Alles doet mij er aan denken. dat het eene een verbasterde uitgave is van het andere. En om nu vast te stellen, wat het juiste is, kunnen ons zeer vele vindplaatsen bewijzen, dat dit het geval is met het laatst beschreven wapen *de Royer*, met deze opmerking echter, dat de naam niet is *de Royer* doch *Royer*, zonder het voorgevoegde ,,de". Dit blijkt reeds uit Nederland's Patriciaat 1913, waar wij den tegenwoordigen staat dezer Overijsselsche familie vermeld vinden. Volgens deze bron is de naam *Royer, is* de dwarsbalk beladen met 3 wijnroeien en vergezeld van 3 klaverblaren en is het helmteeken een zwaan met opgeheven vlucht zonder pooten. Uit zeer vele origineele zegels nu blijkt, dat deze beschrijving de juiste is, alleen echter met deze opmerking, dat de 3 voorwerpen op den dwarsbalk in de bij deze genealogie gevoegde wapenteekening niet geheel juist zijn weergegeven. De opening (gaatje) nl. bij den voet behoort te vervallen en in stede daarvan behooren om het benedengedeelte dezer buisvormige voorwerpen 1 of 2 banden gelegd te worden.

Aldus gewijzigd voert *W. Royer*, 28/10 1670 te Zwolle (met 2 ringen om de voorwerpen) op zijn lakafdruk in de brieven aan Johan de Witt en *Henrick Royer* I.U.D., 16/6 1686 te Zwolle (met 1 ring) op zijn lakafdruk in de leenacten en volmachten der Overijsselsche Leenkamer. Beiden voeren als helmteeken een zwaan met opgeheven vlucht zonder pooten. Dit zijn de oudste leden dezer familie, in Overijssel gevonden, de latere zegels van dezen naam in Overijssel voeren evenzoo, doch laten de ringen (banden) om de voorwerpen weg.

Doch behalve in de provincie Overijssel vond ik nog vele personen met den naam *Royer* met precies hetzelfde wapen in de provincie Gelderland en wel te Tiel, waar zij in de 17e eeuw in de regeering van het gericht Zandwijk zaten. Zoo voert dit wapen *Henrick Royer*, in 1674, 1679 en 1681 Schepen van dat gericht en *Marten Royer*, in 1690, 1706 en 1708 eveneens Schepen en in 1712 burgemeester van dat gericht, 20/7 1712 aldaar met zijne vrouw *Yda de Vries* testeerende, als vader van *Jan*, Schepen van Tiel, *Helena* weduwe *Melvil, Hendrik*, lieutenant en *Yda Maria*, getrouwd met den advocaat *Scherp*, en hebbende bij zijne eerste (niet genoemde) vrouw nog 4 kinderen nl.: *Gerard*, reeds overleden, *Gerardina*, getrouwd met *Anthonis Pronck, Clasina*, getrouwd met *Willem van Leeuwen* en *Henderina*, getrouwd met *Joost Sickel*.

Den naam vond ik ook eenmaal als *Rojer* nl.: *Maria Rojer*, 3/6 1698 te Deventer als weduwe van *Thimannus Marienburgh*, burgemeester van Deventer.

Hierbij kan nog opgemerkt worden, dat geheel hetzelfde wapen eveneens met de zwaan zonder pooten als helmteeken gevoerd wordt door *Daniel Meijners*, 27/4 1635 Schepen van Zwolle, zooals blijkt uit diens zegel met naam als randschrift, hangende aan een charter in het Gemeente Museum te Zwolle.

Uit het voorgaande blijkt dus summa summarum, dat wij van den naam *de Royer* in het Armorial Général het woordje ,,de" moeten schrappen en in de beschrijving van dat wapen het woord ,,orgelpijpen" moeten vervangen door ,,wijnroeien" (wat wel in verband zal staan met het beroep nl. roijer, wijnroejer) en dat wij de beschrijving' van het daaraan voorafgaande wapen *Royer* naar mijn oordeeel gerust kunnen schrappen.

Van Ruen (Holland) en van Rijn (Amsterdam).

Het Armorial Général beschrijft het wapen *van Ruen* als volgt: ,,in zilver een roode dwarsbalk, vergezeld van 3 roode lelies" en het wapen *van Rijn* aldus: ,,in rood een gouden dwarsbalk, vergezeld van 3 gouden lelies"; helmteeken: een gouden lelie of een gouden brakskop met hals.

De overeenkomst van deze 2 wapens, behoorende bij namen, die niet zoo heel veel verschillen, is wel zeer opvallend, en het is dan ook mijne overtuiging, dat wij hier te doen hebben met het wapen van één en dezelfde familie, waarvan de schrijfwijze *van Ruen* niet deugt. Ik vermoed, dat de zegsman van Rietstap een oud stuk zal gezien hebben, waarin de naam *van Rijen* op ouderwetsche manier zal geschreven zijn nl. als *van Riien*, de zeer gewone schrijfwijze nl. met ii in plaats van ij in oudere geschriften, en, dit niet begrepen hebbende, daaruit las *van Ruen*.

Naam en wapen *van Ruen* ben ik nimmer elders tegengekomen, daarentegen dit wapen met den naam *van Rijn* meerdere malen.

Zoo vindt men dit wapen in originali op den lakafdruk van *A. van Rijn*, 31/5 1708 in het Casteel te Batavia, op zijnen brief in de Collectie Cnoll en zoo vindt met het in het M.S. Wapenboek der regenten van de Huissitten-armen te Amsterdam voor den regent van 1621 tot 1639 *Pieter Jacobsz. van Rijn* en bij Alberdingk Thijm in zijn Patriciaat van Amsterdam voor *Jacob van Rijn*, getrouwd met *Maria*, de dochter van den Amsterdamschen Schepen in 1663 *Reijnier Reael*, en in een MS. Wapenboek voor *Trijntje van Rijn, de moederlijke* grootmoeder van *Nicolaes Everswijn*, in 1695 burgemeester van Haarlem en in het standaardwerk van Elias ,,de

Vroedschap van Amsterdam", waar men vele gegevens kan vinden, voor ***Jacob Egbertsz van Rijn,*** van 1605 tot 1611 raad van Amsterdam.

van Rijk. (Holland).

Aldus wordt de naam aangegeven voor een wapen, als volgt beschreven: „gedeeld, 1 in goud 3 roode kruisjes, 11 in blauw 3 gouden lelies".

Deze naam deugt niet en moet luiden ***van Rijn.***

Aldus voert ***Abraham van Rijn,*** 31/10 ***1769*** Schepen van Vlaardingen, volgens zijn zegel, hangende aan een transportbrief in het Gemeente Archief van Vlaardingen. Op dit zegel is de onderste der 3 lelies niet te onderscheiden als zijnde platgedrukt. Dat deze ***van Rijn*** en niet ***van Rijk*** heet, blijkt behalve uit den tekst ook uit den naam in het randschrift van dit zegel. Als helmteeken fungeert een kruisje.

Hetzelfde wapen, eveneens met een kruisje als helmteeken, komt voor op een lossen lakafdruk in een collectie lakafdrukken van de 2e helft der 18e eeuw, in 1925 in bezit van den Heer Graswinckel te Breda. De naam is hierbij minder juist als ***van Rhijn*** aangegeven. (Wordt vervolgd).

KORTE MEDEDEELINGEN.

De Barensteel.

Naar aanleiding van de hoogst interessante en rijk gedocumenteerde voordracht van ons correspondeerend en zoo bij uitstek deskundig Lid, de Heer Muschart, zij het mij vergund eenige bescheiden opmerkingen te maken. De inleider maakte zeer terecht een onderscheid tusschen de feitelijke gegevens en de subjectieve door hem daaruit getrokken conclusies en het is juist ten opzichte dezer laatsten, dat twijfel bij mij is 'gerezen omtrent hare juistheid. Bespreking van zulke bezwaren als bij mij gerezen zijn acht ik dáárom van algemeen belang, omdat in eene materie als de onderhavige, waar elke gezaghebbende verklaring uit den ouden riddertijd zelve ontbreekt, slechts eene definitieve, bevredigende oplossing kan gevonden worden, indien tevoren zooveel mogelijk supposities geopperd worden, de zaak zooveel mogelijk van alle kanten bekeken wordt, opdat daarna eene synthese kan gemaakt worden uit datgene, wat den toets der critiek heeft kunnen doorstaan.

De inleider heeft ons uitgelegd, dat en waarom hij meende, dat de barensteel een lapje, een vod, was, hetwelk een met zijn Vader of ouderen Broeder ten strijde trekkende Ridder aan den bovenkant van zijn schild bevestigde, opdat — mocht die Vader of Broeder in den strijd komen te sneuvelen — hij tegelijk met het overnemen van het commando ook het ongebroken wapen van den gesneuvelde zou kunnen vertoonen. Dit zou verwarring in de gelederen kunnen voorkomen.

Nu rijst al dadelijk de vraag, of het niet tot nog grooter verwarring zou aanleiding kunnen geven, indien het zoo gemakkelijk te verwijderen lapje in de hitte van den strijd door speerpunten of zwaard van den vijand zou worden weggevaagd. Men zou dan weliswaar weten met den Zoon of Broeder te doen te hebben, want deze vertoonde niet alleen op zijn schild, maar gewoonlijk toch ook in borduursels op het harnachement van zijn strijdros en misschien nog op andere plaatsen zijn gebroken wapen, maar men zou allicht aannemen, dat door het verwijderen van het lapje deze onderbevelhebber het sein had gegeven van het sneuvelen van den bevelhebber en van het overnemen van het commando.

Maar bovendien, hoe is dan te verklaren, dat men den barensteel zoo dikwijls aantreft op een meubel in het schild? Het lapje zit dan een heel eind van den schildbovenrand af, is moeilijk te bevestigen, want het loopt dan gewoonlijk niet tot de zijranden van het schild door, en verliest zoodoende alle aantrekkelijkheid, om te dienen voor het door den geachten inleider gestelde doel. Men beschouwe een zóó oud wapen als dat der Brederode's, om dit bezwaar te kunnen navoelen.

De inleider vermeldde, dat bij de oudste zegels de barensteel altijd of aan den bovenrand van het schild, althans hoog in het schild geplaatst voorkwam, of wel over een figuur in het schild heen. In een Ms. wapenboek in mijn bezit vond ik het wapen der familie Bavesteyn voorgesteld als een gaande roode wolf op een rooden barensteel in zilver. Nu zijn wapenboeken zeker niet onfeilbaar en — hoewel de samensteller van dit wapenboek mij over het algemeen zeer betrouwbaar is gebleken — wil ik dus zeker deze teekening niet als bewijs aanvoeren, maar ik ben uiteraard wel nieuwsgierig om te weten, hoe het wapen der familie Bavesteyn ***er*** dan wél uit heeft gezien, indien deze teekening verkeerd is.

De vondst van den Heer Muschart, dat men bij den barensteel met een teeken te doen heeft, hetwelk te maken heeft met het opperbevel in den strijd, heeft zeer veel aantrekkelijks. Mede zou daardoor verklaard zijn, hoe het komt, dat in de oude tijden niet de oudste of een andere bepaalde zoon van den Heer zijn wapen met dit teeken brak, want dat zou dan alleen die zoon hebben kunnen doen, die als onderbevelhebber met zijn Vader mede ten strijde trok. Maar is het zoo makkelijk verwijderbaar voorwerp noodzakelijk een lapje of vod?

Als motief voor zijne veronderstelling, dat men hier aan een lapje moet denken, gaf de inleider eene etymologische verklaring, die hierop neerkomt, dat barensteel hetzelfde is als een verkleinwoord van het fransche paletot. Nu treft het onmiddellijk, dat die twee woorden maar drie letters gemeen hebben, n.l. a, e, en t. Zijn er nu niet andere woorden, die meer overeenkomst met barensteel vertoonen? Ik meen te mogen wijzen op een woord als het engelsche barrister, een man van de balie. Een balie is een soort hekje en nu vertoont de barensteel eene opmerkelijke gelijkenis met zulk een hekje, althans in de oudere voorstellingen van deze figuur. Het is te zien als een slagboom op drie of meer staande palen bevestigd. In het fransch is zulk een slagboom een barrière of barreau, en het engelsche zoo even genoemde woord barrister heeft althans de b, de a, de r, de t en de e met barensteel gemeen, met de verkleinings 1 komt men tot een oud woord voor hekje, dat bedriegelijk veel op barensteel lijkt. En is nu dat hekje zulk een vreemd symbool? Ik zou mij kunnen indenken, dat men daarmede heeft willen aanduiden, dat men hier te doen had met iemand, die voor een ander gezag uitoefende, doch in zijn macht terzake begrensd, beperkt was. Hoe komen we aan de woorden baljuw en balye, zit hier ook nïet iets in van de balie? van het hekje? Zulk een hekje is het symbool van beperking, men denke aan de uitdrukking: „Het hek is van den dam!"

Ik heb mijne conclusie in vragenden vorm vervat, omdat ik uiteraard geen gevestigde overtuiging terzake heb, maar slechts eene veronderstelling wilde toevoegen aan de door den geleerden inleider met zooveel talent verdedigde suppositie.

C. K. v. B.

Van Beest van Renoy.

(LVI, 153).

Ir. D. W. van Dam van Hekendorp te Overveen was zoo vriendelijk, de navolgende aanvullingen te verstrekken:

Uit de 'kerkmeestersrekening der Ned.-Herv. kerk te Zaltbommel 1585-1612 (R. A. Gelderland No. 1815).

1587 den 27 Octobris is gestorven d'*outste dochter* [1]) van J(oncker) ***Arien van Beest*** ende ligt inder kerken int Rossums coorc(k)en begraven; daervan de kerke comt 3 gulden.

1587 den 13 Novembris is gestorven ***Arien van Beests soonfien*** genampt (oningevuld [2])) ende ligt inder kercke int Rossums coorken begraven benevens siin suster; daervan d'kercke comt ..... 3 gulden.

(1588, 11 July) Op den selven dach ontfangen drie gulden negen stuyvers op afcorting van 2 sepultueren van ***Ariaen van Beesten 2 kinderen.*** Rest noch 2 gulden 11 sts.

1590 den 13 Februarij is gestorven ***Arien van Beest ionc kynt*** [3]) ende ligt inde kercke begraven: daervan d'kercke compt 3 gulden.

anno 1594 den 4 Januarij is gestorven *Joffrow van Beest* [4]), de moeder van Joncker ***Arien van Beest*** ende ligt in de kerke int Heylichdoms coorc(k)en begraven: daervan d'kerke compt 3 gulden.

1607 den 22en May is gestorven Joncker ***Arien van Beest*** [5]) ende licht inder kercken begraven; dairvan dkerk compt 3 gulden.

Uit het rechterlijk archief van Zaltbommel, Rijksarchief in Gelderland. Civiel en Crimineel Signaat van Zaltbommel.

30 Januari 1671.

Scholt, loco Domini, ticht Jonr. ***Adriaen van Beest van*** Renoy.

Reo Patronus datus ***Martinus Ingenhoes*** j. ***u.*** **1.** et Procurator Jeuriaen van Bystervelt. De hogen [6]) hinc inde overgegeven, salva defensione.

De Scholtus, in plaets des Heeren, tichtet Jonr. ***Adriaen van Beest van Reynoy,*** alhier gevangen, hoe datt hij gevangen(e), des snachts tusschen den XXst. ende XXIst. lopende maents Januarij sich heeft laete gelusten op desselfs Huys ende woninge tot Thuyl, Ampte van Thielrewaert, sijne huysvrouwe ... met een stilet ... sodanige sware wonden moordadichlijk t' infligeren, dat deselve daeraan terstont deser werelt is overleden [7]). Te vernemen wt de condschappen, informatien ende eygene confessien op huyden buyten pijn ende banden van ijser, voor scepenen deses Ed. Gerichts gedaen, vermogens de preuven sub litteris A, B et C geannexeert.

enz.

18 Febr. 1671 then Raedt-huyse op de Ridder Camer binnen Zalt-Bommel.

Beide partijen worden veroordeeld tot het deponeeren van 200 gulden (voor het hooren van onpartijdige rechtsgeleerden).

2 Maart 1671. Joncker van Beest van Renoy.

.....verclaren den betichten ende gevangen sijn leven verwerckt te hebben, ende dienna condemneren hem, datt hij gebracht sal worden ter plaetsche daer men gewoon is Justitie te doen, om aldaer met den sweerde gestraft te worden, datter de doodt na volgt [8]), met condemnatie van costen ende misen van justitie. Den Scholtis in voorseyde qualiteit sijnen vorderen eysch ontseggende.

Nota. Naest voorstaende sententie aen den officier medegedeylt van alleenlick te weeten waer na d'executie te dirigeren, sonder dat de selvige appellabel, off reformabel is.

E. C. M. **PRINS.**

---

le Breton van Doeswerff.

Even meer dan eene eeuw heeft deze naam in ons land bestaan; tot nog toe is nooit iets over deze familie bekend geworden. Door een onderzoek naar aanverwanten, werd mijne aandacht op haar gevestigd.

1. *François* ***le Breton,*** heer van Glinost, voerde als wapen volgens G. van Rijckhuysen 3 eikels, 2 en 1 en een staafje daartusschen; kleuren niet aangegeven. Zijne vrouw woonde als weduwe in den Haag en heette *Jeanne* ***Laurance.***

11. ***Arthus le Breton,*** geb. 's-Gravenhage 1629, koopman aldaar, waar hij in het einde der eeuw overleed, hij trouwde 27 Febr. 1664 voor de magistraat te Leiden ***Agatha van*** *Doeswerff* geb. Leiden, † aldaar en aangeg. in le kl. als wed. 9 Dec. 1702, dr. van ***Vincent van Swanevelt,*** die zich naar zijne moeders familie van *Doeswerff* noemde en 17 Juni 1636 voor de Leidsche magistraat huwde met ***Johanna van Leeuwen.***

   Uit dit huwelijk:

   1. ***Jacobus*** *Vincentius* ***le Br. v. D.,*** ged. 's-Gravenhage bij de Fransche ongeschoeide carmelieten 20 Oct. 1665, † ongehuwd verm. te 's-Gravenhage.
   2. ***Vincentius le Br. v. D.,*** ged. alsvoren 19 Oct. 1666, getuige bij zijnen broeder Frans 1697, † Leiden ongehuwd, aang. 24 Aug. 1735.
   3. *Joannes,* vulgo ***Jan le Br. v. D.,*** geb. 's-Gravenhage, was koopman te Amsterdam, waar hij overleed en aangeg. Leiden 10 Juni 1743. Hij was gehuwd geweest met Catharina ***Maria*** *Blaauw,* † (is dood Febr. 1734), dr. van ***Willem*** en ***Maria Catharina van*** *Zanen* en wed. Dr. *Regnerus Schaep,* van wien zij een zoon had: ***Martinus Wilhelmus Laurentius*** *Schaep,* † 1739, van wien zijn stiefvader erfde.
   4. ***Frans,*** volgt III.
   5. ***Johanna le Br. v. D.,*** geb. 's-Gravenhage, † Leiden, aangeg. 29 Mei 1744, tr. Leiden voor de mag. (hare

---

[1]) *Johanna,* dr. van Joncker *Adriaen van Beest en Renoy* en *Magdalena Torck,* zie N.L. LVI, kolom 155/6.

[2]) Hendrik.

[3]) Anna, geb. 1587 of meer waarschijnlijk *Johanna,* geb. 1589.

[4]) *Adriana de Cock van Delwijnen.*

[5]) Dat Joncker *Adriaen van Beest en Renoy volgens* deze *gegevens* den 22sten Mei 1607 overleed en volgens het dingsignaat van Zuilichem 12 Mei, is te verklaren uit het feit, dat de kerk blijkbaar volgens den nieuwen stijl en do schepenbank volgens den ouden stijl dateerde.

In den genealogischen staat (LVI, k. 155) kan worden ingevuld, dat Adriaen's vrouw *Peterken van der Voort* in 1624 overleed, zooals uit de familieaanteokeningen blijkt.

[6]) Beraad.

[7]) *Catharina Maria van Brakell* overleed dus in den nacht van 20 op 21 Januari 1671.

[8]) Blijkens mededeeling van den Rijksarchivaris in Gelderland komt in de rekening van den ambtman ran Zaltbommel c.a. 1668/'72 een hooge post voor wegens de executie van *Adriaen van Beest van Renoy.*

getuige was hare nicht *Amarantha Catharina Elsevier)* 4 Nov. ***1710*** Mr. *Cornelis van Campen,* geb. Leiden 15 Juli 1673, advocaat, woonde des zomers op zijn buiten „Peys voor Campen" te Oegstgeest, hoek Heerweg en Achterweg (thans von Wytenbachweg), † Leiden ***25*** Febr. 1739, zn. van Mr. ***Pieter*** en ***Maria*** *Cornelisdr. de Haes* en wedr. van ***Agatha Eduarda*** *Tetterode* ***genaamd Weesp.***

III. *Frans* ***le Brefon van Doeswerff,*** geb. 's-Gravenhage, koopman aldaar, later te Amsterdam, waar hij overleed. Hij huwde 1° ***Elisabeth Gysberfs,*** kinderloos overleden en 2° voor de Leidsche magistr. 12 Nov. 1697 *Isabella Clara* ***Smith,*** geb. Antwerpen, † Amsterdam; bij haar huwelijk was zij vergezeld van haren „vader" (stiefvader?) Don ***Pedro de Velasco.***

Uit dit huweliik:

1. ***Theresia Maria le Br. v. D.,*** geb. Amsterdam omstreeks 1698, † Leiden ongehuwd, aang. 10 Jan, 1745.
2. ***Johanna Françoise le Br. v. D.,*** geb. Amsterdam omstr. 1700, † Leiden 20, aang. 23 Aug. 1758, tr. Warmond 26 Jan. 1745 ***Adam Halfwassenaar,*** ged. 's-Gravenhage 6 Nov. 1706, † Leiden, aangeg. 15 Febr. 1770, zn. van ***Adam*** en ***Sophia van der Linden.*** Sinds 28 Febr. 1747 bezat hij het Huis de Pauw te Wassenaar, dat hij des zomers bewoonde.
3. Mr. ***Alexander le Br. v. D.,*** geb. Amsterdam 1702, studeerde te Leiden, waar hij ongehuwd overleed 15 Febr. 1775. Hij was zeer rijk, erfde alles van zijne ooms en zusters, bezat het huis ter Cijs of Berendrecht a.d. Vliet onder Zoeterwoude, waar hij des zomers verbleef en tal van perceelen in Leiden en Amsterdam, benevens vele landerijen. De inboedel was overeenkomstig zijnen rijkdom. Directe erven had hij niet; ter Cijs vermaakte hij hij legaat aan ***Elisabeth van Kerchem,*** vrouw van ***Jacob Doorn,*** secretaris van Schiedam, die hij nicht noemt, ongetwijfeld eene zeer verre nicht door de ***van Leeuwen's. zie*** Mdbld. 1911 k. 210, 211. Erfgenamen waren vrienden, die hem in den bloede niet bestonden. Van zijne jeugd af verkeerde hij in de aanzienlijke en vermogende R. C. kringen van 's-Gravenhage en Leiden, toen nog zoo talrijk, doch hij zag vele geslachten uitsterven, als de *Tjarck*'s, de ***van Campen's*** enz. en de weinige, die overbleven, verhuizen naar Braband en de Zuidelijke Nederlanden: dit laatste verschijnsel is mij nog steeds moeilijk te verklaren.

Zoo volledig, als ik wel zou wenschen, is dit artikel niet. Aan de klappering der R. C. registers moet in het Haagsch gemeentearchief nog de eerste hand gelegd worden, die der 17e eeuw zijn slecht leesbaar: het doopboek der carmelieten toont een hiaat van 1668-1677 en de drie andere kinderen van *Arthus* ***Ze Breton*** zocht ik tevergeefs bij de overige staties. In Amsterdam werkt de legesverordening prohibitief voor elk onderzoek; al 42 jaren geleden kon men daarover in ons Maandblad lezen.

BIJLEVELD.

Van Ittersum.

(LVI, 180, 230 en 273).

Door de aanvullingen, die ik van de Heeren Mr. A. Haga en L. A. Baron van Ittersum Jr. heb mogen ontvangen (waarvoor ik bij deze tevens gaarne mijn erkentelijkheid betuig),

ben ik thans in de gelegenheid de kwartieren aan moederszijde van *Rudolf van Ittersum* tot Hagen verder te reconstrueeren.

Zijn afstamming zal aldus zijn geweest:

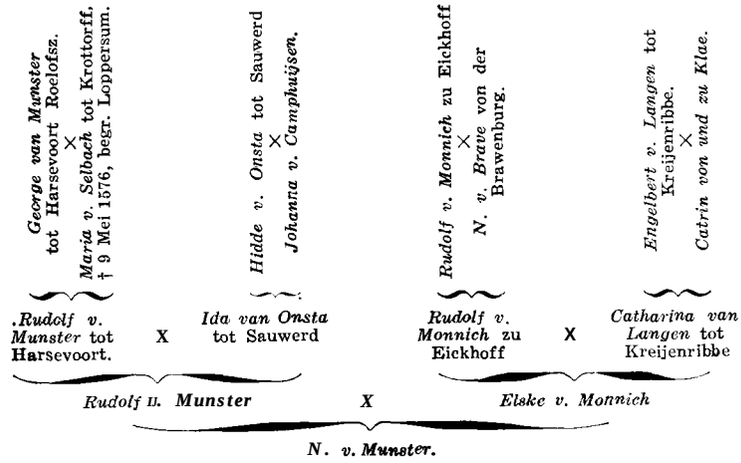

De kwartieren van *Rudolf*'s grootvader en naamgenoot ***van Munster*** vindt men afgebeeld in „De Monumenten van Geschiedenis en Kunst in de Prov. Limburg" [1]) op den grafsteen voor ***Robert van Ittersum tof Noorfdeurningen*** en meermalen worden zij bevestigd bij de behandeling van de kwartieren van de ***Rechteren's*** in de „Gedenkwaardigheden" van Overijssel [2]).

Die van zijn grootmoeder, ***Elske von Monnich*** zijn alle bij A. Fahne in zijn „Geschichte der Westphälischen Geschlechter" terug te vinden [3]).

De overige gegevens worden aangetroffen in Fahne's „Die Dynasten. . . . . von Bocholtz" [4]).

Daarbij zij nog opgemerkt, dat met ***Harsevoort*** (en niet „Hackfort", zooals Fahne opgeeft) bedoeld wordt het nabij de rivier de Ems gelegen huis in de Kreis Lingen, dat tegenwoordig ook wel *Herzforth* genoemd wordt. En tenslotte is de ***Kreijenribbe*** (Fahne geeft ten onrechte „Kreyenburg") in tegenstelling met het vorige een ***niet*** meer bestaand adellijk huis, ten Zuiden van Lengerich gelegen, onder diezelfde Kreis Lingen [5]).

MR. J. BELONJE.

De beslissing of de Drost van Lingen ***Robert van Ittersum*** 2 of 3 zonen gehad heeft, moet wel ten gunste van eerstgenoemde opvatting uitvallen, want ***Heidenreich, Heinrich*** of

1) le stuk 11, 's-Gravenhage 1930. bl. 229.

2) Mr. P. C. Bloys van Treslong Prins: Genealogische en Heraldischc Gedenkwaardigheden in en uit de kerken der Provincie Overijssel, Utrecht 1925, bl. 7, 8, 9, 181, 182, 205, 261; zie ook Ned. Adelsboek 1916, XIV, bl. 257; 1918, XVI, bl. 213 sub X. Eindelijk wordt de grafzerk van Maria *van Selbach,* weduwe van George *v. Munster* tot Harsevoort, liggende in de Ned. Herv. Kerk te Loppersum, Gron., beschreven in Feith e.a.: „Grafschriften in Stad en Lande", bl. 171 sub 4 en afgebeeld in de „Groningsche Volksalmanak" 1923, bl. 33.

3) Cöln 1858, bl. 301.

4) 1. 2., Cöln 1859, Tafel XI (v. Münster; v. Meinhövel).

5) Vgl. Die Kunstdenkmäler der Provinz Hannover IV. 4. Dr. A. Nöldeke : „Die Kreise Lingen und Grafschaft Bentheim, Hannover 1919, respectievelijk bl. 33 en 35. Zie over *Harsevoort* ook nog Ludw. Schiever: „Geschichte des Kreises Lingen", 1, 11, Lingen a.d. Ems 1905/'10 passim en Mr. J. Belonje en J. Westra van Holthe: „Geneal. en Hcrald. Gedenkwaardigheden in en uit de kerken der Prov. Drenthe, Assen 1937, bl. 52, 73.

Hendrik is dezelfde voornaam. Slechts wanneer een *Joh. Heidenreich* en een *Hendrik van Ittersum* naast elkander in dezelfde acte zouden voorkomen, zou men van verschillende personen kunnen spreken. Zoolang dat echter niet het geval is, zal men in Joh. Heidenreich en Hendrik denzelfden persoon hebben te zien.

Dat één van hen met een dochter uit het in de nabijheid van Lingen gelegen goed Herzfort huwde, is niet te verwonderen. *Rolef von Munster* of *van Munster tot Harsevoort* was gehuwd met eene *Mönnik* zum Eikhof (uit de buurt van Haselünne). Beiden zullen wel te Schüttorf begraven zijn, want een grafbord hangt nog in de kerk aldaar met het wapen *Monster* en „obiit 3 October 1633 stilo novo" en het wapen *Monnik* (met de schapenschaar) en de vermelding „obiit 8 Juni 1647 stilo novo".

Waar thans de Volksschool bij de Gereformeerde kerk staat, stonden omstreeks 1633 en nog lang daarna twee gebouwen, het zoogen. Gymnasium en het „Münstersche Hof". Beide heb ik nog goed gekend, het laatstgenoemde werd ten laatste door een groot aantal arbeidersgezinnen bewoond.

Tot 1633 woonde aldaar Jonker *Rudolf v. Münster,* die zich in dat jaar op den Bentheimschen landdag liet vertegenwoordigen door den Schüttorfschen burger Lecentiaat Hch. Niehoff. Ripperda en *Rolef* v. *Münster* hadden ook een bank en een graf in de Geref. Kerk te Schüttorf.

De in 1633 overleden *Rudolf von Münster* is natuurlijk de grootvader van den in 1651 overleden *Rudolf van Zttersum.* Dat blijkt uit de wapens aan de linkerzijde van diens grafbord, die op zeer duidelijke wijze als volgt zijn aangegeven: *Monster, Monnik, Onsta, van Langen, Selbach, Brawen, Camphuisen* en *van der Klae.*

Dr. L. Edel.

Lieftinck.

(LVI, 320/1).

Volgens in mijn bezit zijnde aanteekeningen was *Reynier Lieftinck* (in kolom 320 vermeld onder VIII) Officiant ter Admiraliteit te Amsterdam. Zijn 4e zoon, *Jacob Lieftinck,* werd 7 Jan. 1683 in de N.Z. Kapel te Amsterdam gedoopt.

DEL CAMPO HARTMAN.

De Lint.

(LV, 445-449, LVI, 45).

Op 31 Jan. 1596 is aan *Esaias de Lindt,* oud-burgemeester van Rotterdam, voor den duur van 10 jaar, octrooi verleend op een stookinrichting. (Res. der Staten Generaal).

Gehuwd Alkmaar 6 Juli 1692.

David de Lind, J.M. van Rotterdam met *Styntgen Hendriks Pot,* J.D. van Amsterdam, beyde over de Geesten.

Jan Jansz., steenhouder en *Annitgen Esaiasdr.* testeeren 1 Oct. 1613 voor nots. Jacob Symonsz. Hij was reeds eerder gehuwd geweest met *Susanna Valeriusdr.,* zuster van *Valerius Valerii,* pred. in de Oude Tonge.

Huw. inteekenreg. Amsterdam 17 Jan. 1710.

Jacob de Lint, van Breda, wedr. *Johanna Goris,* op de Cloveniersburgwal en *Susanna de Bre,* van A., oud 45 jare, op de Zingel, haar vader *Cornelis de Bre.*

Acte verleent den 9 Febr. 1710 om alhier op het stadhuys te trouwen.

Huw. inteekenreg. Amsterdam 10 April 1727.

Josua Ottens, van A., oud 23 jaar, op den Nieuwendijk, ouders doot, geasst. met sijn voogd Claas de Nes, de rato caverende voor sijn medevoogd Jacobus Post, en *Johanna Jacoba de Lint,* van A., oud 18 jaar, op de Cloveniersburgwal, ouders doot, geasst. met haar swager en voogd Dirk Lugthart.

De mededeeling van Mr. W. F. Leemans, dat er uit *Ewout de Lint* nog een dochter *Cornelia* geboren zou zijn, gehuwd met *Cornelis van Doornik,* kan niet juist zijn. De met Cornelis van Doornick gehuwde Cornelia de Lint was wel degelijk een dochter van *Michiel Esaiasz. de Lint,* zooals door mij in mijn bijdrage werd aangegeven en uit verscheidene acten blijkt, o.a. het testament van haar vader.

Esaias de Lint (geb. 1618) wordt 30 Apr. 1647 belast met het bijhouden van „het Cleyne Bouck" van de Bank van Leening te Rotterdam. Hield op dien datum reeds „het Plackbouck" bij. 3 Juni 1649 wordt hij aangesteld tot kassier met het genot van huishuur en belast met het aanhouden van het Plackbouck. 13 Dec. 1656 wordt een anderen kassier in zijn plaats benoemd, om een tekort in zijn kas van 907 gl. 10 st. 4 pen. en „met een ander cherghe in de voorsz. banck voorsien." 14 Sept. 1671 wordt hij opnieuw tot kassier benoemd, 15 Sept. 1671 kassier en ontvanger van de lossing „en houdt het plackbouck".

Michiel de Lint (geb. 1645) wordt 14 Sept. 1671 aangesteld tot bewaarder der panden der le Kamer van de Bank van Leening te Rotterdam, 8 Mrt. 1672 tot bewaarder der panden der 2e. kamer, 26 Apr. 1674 tot bewaarder der panden der 3e. kamer, 24 Juni 1679 tot contrerolleur en 24 Sept. 1694 tot 2e. of onderbeleender.

Esaias (ook *Elias) de Lint (geb.* 1678) wordt 9 Juni 1708 aangesteld tot dagwacht in de Goudsche Poort, 26 Aug. 1711 tot corporaal van de Hellebaerdiers, 16 Dec. 1716 tot dagwacht in de Oude Hoofdpoort. Dit laatste laat hij 13 Dec. 1721 waarnemen door een ander, 27 Apr. 1722 wordt er een andere hellebaerdier in zijn plaats benoemd en 8 Mei 1722 een andere dagwacht in de Oude Hoofdpoort en wordt er van hem vermeld: „die sich is absenterende".

W A. VAN **RIJN.**

Gegevens **Van (von) Spittaell.**

In zijn „Geschichte der Westphälischen Geschlechter" heeft Fahne, behalve het ook bij Rietstap (Armorial Général) voorkomende wapen slechts twee fragmentjes eener genealogie van dit geslacht gegeven, onder de mededeeling tevens dat de familie gezeteld heeft op het huis Krechting (Kreis Borken) .

Dat de v. *Spittaell's* (de naam wordt op uiteenloopende wijzen 'gespeld, b.v. als *Spi(e)(t)ta(e)l(l), de (von) Spit-(t)aal,* enz.) inderdaad het huis Krechting bezeten hebben, wordt bevestigd door de Geldersahe leenregisters (edit. „Gelre", Uitheemsche Leenen, bl. 94), waardoor wij tevens in staat worden gesteld om het door Fahne gegevene als volgt aan te vullen:

I. *Heinrich van Spittaell* tot Heshuizen [1]), † voor Juni 1700, waarschijnlijk identiek met dengene, die in een acte van 9 Juli 1664 voorkomt als drost en raad van de Vorstin-Abdis van Elten en in een acte van 23 November 1667 als drost van Elten en stadhouder van de leenen van de abdijen Elten, Vreden en Borchhorst [2]), tr. *Agnes* Juliana *van Dombrook* tot Bögge en Northoff (zijn weduwe). Een zoon volgt II.

II. *Johan Ferdinand v. S., † na* Dec. 1696, tr. *Sibilla Mar-*

[1]) Een goed onder Laag-Elten gelegen.

[2]) Vgl. respectievelijk Gen. Herald. Bladen 1, 1906, bl. 273 en Mr. *A.* Baron *van Dedem:* „Register v. Charters en Bescheiden", Kampen 1913, bl. 193 sub. 548.

gareta Louise Isabella van Munster tot Krechting, dr. v. *Sondach Godert* tot Krechting en *Louisa Christina Jondanvil(le),* beleend met Krechting *12* Dec. 1696, † vóór Oct. 1748. Drie kinderen:

1. *Ericus Johannes Philippus v. S.,* volgt III.
2. *Ferdinand v. S.,* is meerderj. 1763.
3. *een dochter,* vóór 1763 gehuwd met *Leopold van Baexen.*

11 1. *Ericus Johannes Philippus v. S.* tot Krechting, † nà Mei 1766, beleend 5 October 1748, tr. vóór Oct. 1748 *Wilhelmina Catharina van Folleville,* † vóór October 1763. Uit dit huw. kinderen, w.o. een zoon (IV) en een door Fahne genoemde dochter *Charlotte* (tr. *J. W. von Spiessen* zu Ebbinghausen).

IV. *Johan Adolf v. S. tot Krechting,* beleend 15 Mei 1766.

Daarnaast laat zich een tweede fragment samenstellen [3]):

1. N *v. Spittaell* tr. N.N. Kinderen:
   1. *Joannetta* (of *Antoinetta) Christina v. S.,* † vóór Febr. 1740, tr. Huissen 12 Febr. 1732 *Josephus Mauritz van Latnsweerde,* heer van Eerbeek, majoor in Statendienst, weduwnaar v. *Petronella Mechfeld van Huissen.*
   2. *Henrietta v. S.* tot de Wardt [4]).
   3. *Geerfrudis v. S.* tot de Wardt, † vóór Sept. 1751, tr. vóór Juli 1747 Mr. *Theodorus Ignatius Messmecker,* richter te Calcar en burgemeester aldaar, † vóór Aug. 1788 na hertr. te zijn met *Aleijda Catharina van Ba wsfetfer.*
   4. *Carl Lodewijk v. S.,* volgt 11.

II. *Carl Lodewijk v. Spittaell* tot de Poll [5]) en de Wardt, † vóór Juli 1780, dijkgraaf van het Ambt Huissen: tr. *Maria Eleonora van Zegen,* begr. Huissen 2 Mei 1768, oud 59 jaar. Kinderen:

1. *Francisca Christina Adriana v. S.,* geb. Huissen 17 Febr. 1741.
2. *Johannis Casparis v. S.,* geb. Huissen 1 Mrt. 1742.
3. *Susanna Maria Juliana v. S.,* geb. Huissen 2 Febr. 1743.
4. *Wilhelmina Juliana v. S.* tot de Poll en de Wardt, geb. Huissen 11 Febr. 1744 en begr. in de kerk ald. 22 Nov. 1804, tr. ald. 8 April 1789 *(Johannes) Carolus Ferdinandus Adrianus van Laer van Hoenlo* tot Blerik, ged. Blerik 10 Oct. 1749, † h. de Poll (Huissen) 11 Mei 1823 [6]), die hertr. jkvr. *Maria Adriana Clara Lucretia Bernardina van Hugenpoth-Stockum.*
5. *Susanna Petronella v. S.,* geb. Huissen 22 Mrt. 1745.
6. *Henrietta Johanna v. S.,* geb. Huissen 3 Jan. 1747.
7. *Johanna Alexandrina v. S.,* geb. Huissen 6 Mrt. 1748.
8. *Julianus Fredericus v. S.,* geb. Huissen 6 Sept. 1750. † ald. 28 Nov. 1772.
9. *Antonius (Anfhon) Johan(nes) v. S.* tot de Wardt, geb. Huissen 12 Nov. 1751, † ald. vóór Dec. 1788.

[3]) De gegevens van doop, trouw, en overlijden ontving ik door welwillende tusschenkomst van den Z.Eerw. Heer Pastoor van Huissen, van den Heer J. H. Coopmans aldaar. — Vgl. voorts: Mr. A. P. van Schilfgaardc : Register v. d. Leenen v. h. Huis Bergh, Arnhem 1929, bl. 254, 255.

[4]) Een havezathe onder Pannerden, vgl. Mr. v. Schilfgaardo: „Leenen v. Bergh" t.a.p. bl. 254.

[5]) Een huis tusschen 't Zand (gem. Huissen) en Angeren (gem. Bemmel) in de gem. Huissen, zie blad 512 van de kaart van het Koninkrijk der Nodcrlanden 1 : 25000.

[6]) Aanvulling op Ned. Adelsboek dl. XIII, 1915, bl. 49 sub VIII.

10. *Francisca Christina Adriana v. S.,* geb. Huissen 9 Juli 1755.

ll. *Albertina Machtildis v. S.,* tweelinge met de vorige.

Dan vind ik afzonderlijk nog vermeld (in Bijdr. en Mededeelingen Gelre XX, 1917, bl. 62):

Agnes Juliana v. Spiettaell, dr. van N. en van N. *van Overspelt* (lees: Overpelt?), gehuwd met *Palick Adolf van Heerde* tot Camphuysen (hij ged. 0. Zevenaar 2 Febr. 1693); alsmede voorts:

Francisca Maria van Spiettaell, die als wed. van den „Koninklijke Hofraath" *Beevers* hertr. Huissen 13 Januari 1753 met jhr. *Jacob Jan van Voorst* tot de Schoonderbeek [7]), kapitein, zoon van jhr. *Elbert Reiniersz.* tot de Schoonderbeek en Westerhof en van *Cunegonda van Amstel van Mijnden* tot Loenersloot *Jacobsdr.* Volgens de „Herald. Bibliotheek" t.a.p. zou zij een dochter zijn geweest van *Frederik Gerrit v. S.,* uit Munsterland en van N. *van Alphen.*

Blijkens haar wapen op de grafzerk in de kerk te Gronsveld behoorde tenslotte ook nog tot dit geslacht *„Isabella Françoise* Baronne *de Spittaell* née Baronne *de Draeck* de Teuven décédée le 26 7bre au château de Richolt" [8]).

Ik hoop hiermede de vraag uit N.L. 1927, XLV, kol. 190 afdoende te hebben beantwoord, maar zou tevens gaarne nog nadere gegevens over de familie v. *Spittaell* tegemoet zien.

MR. J. BELONJE.

Gemeentewapens.

Bij K.B. van 13 Juni 1938, No. 25 is aan de Gemeente *Nuth* (Provincie Limburg) het volgende wapen verleend:

„Gedeeld:

1. in zilver een schuinbalk van keel, vergezeld van zes zoomsgewijze geplaatste merletten van hetzelfde;

11. in keel een sleutel van goud.

Achter het schild staande de figuur van den H. Bavo, in wapenrusting, waarover een van voren openhangende mantel van keel, het hoofd gedekt met een hoed zonder rand van sabel, houdende een zwaard van zilver met gevest van goud in de rechterhand, welke op den bovenrand van het schild rust, op de linkerhand dragende een valk van natuurlijke kleur, gekapt van goud."

Bij K.B. van 20 Juni 1938, No. 25 is het wapen der gemeente *Menaldumadeel* (Prov. Friesland) als volgt gewijzigd:

In azuur een liggende, omziende eenhoorn van zilver, vergezeld in den rechterbovenhoek van een schelp van goud, in den linkerbovenhoek van een ruit van zilver en aan de schildpunt van een bladerlooze gouden eikel, de steel omlaag.

Het schild gedekt met een gouden kroon van vijf bladeren".

J. PH. D. M. V. L.

Waterschapswapen.

Bij K.B. van 13 Juni 1938, No. 26 is aan het Waterschap *Kollumerland-Oostdeel* (Provinvie Friesland) het volgend? wapen verleend:

In goud een verlaagde golvende dwarsbalk van azuur en in 'den rechterbovenhoek een zespuntige ster van keel.

Het schild gedekt met een gouden kroon van drie bladeren en twee paarlen".

J. PH. D. M. V. L.

[7]) Een huis onder Putten (Veluwe). — Aanvulling op Geneal. Hcrald. Bladen VIII, 1913, bl. 251; IX, 1914, bl. 85 en Herald. Bibliotheek 1876, bl. 67.

[8]) „De Maasgouw" XXV, 1903, bl. 66. Zie ook: „Voorl. Lijst der Ned. Monumenten v. Geschiedenis en Kunst", dl. VIII, De Prov. Limburg, 1, 's-Gravenhage 1926, bl. 99.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Blanckenhagen-Thorbecke, (LVI, 330). Een zeer uitvoerige genealogie *Thorbecke* kan de Heer van Haersma Buma vinden in den onlangs verschenen 100en Band van het Deutsches Geschlechterbuch, waaruit de medegedeelde stamreeks hier en daar iets kan worden aangevuld, terwijl ook een enkele afwijking voorkomt.

Batavia C. DEL CAMPO HARTMAN.

Blanckert, (LVI, 377). Mr. *Eeuwout Blanckert,* vroedschap te Rotterdam, heer van 's-Gravenambacht, overleden Rotterdam 5 Nov. 1685, nalatende 5 minderjarige kinderen (scheiding nalatenschap 6 Mei 1687 ter Weeskamer te Rotterdam) zoon van *Gerrit Jansz Blanckert,* brouwer, en diens tweede vrouw *Lidewij Eeuwoutsdr. Prins,* tr. Rotterdam 13 Jan. 1657 *Petronella van Eyck.*

Uit dit huwelijk o.a.:

Lydia, ged. Rotterdam (Walekerk) 6 Maart 1661, overleden als kraamvrouw, begraven aldaar 31 Oct. 1693 (Walekerk graf no. 110). tr. Mr. *Philips Diodati* (als student te Leiden ingeschreven 25 Sept. 1673, Leidensis), schepen van Rotterdam 1704, '06, begraven Rotterdam (Walekerk no. 110) 16 Sept. 1710, oud 43 jaren. Testamenten 15 Nov. 1684 voor notaris Johan van Wee1 en 3 Sept. 1710 voor notaris Arnoldus Meysterus.

Uit dit huwelijk, gedoopt Walekerk Rotterdam:

16 Maart 1686 *Ewout.*

5 Nov. 1687 *Elisabeth,* begr. 13 Maart 1715.

23 Jan. 1689 *Jean.*

26 Juli 1690 *Marie.*

22 Oct. 1692 *Jacoba Renee,* begr. 31 Jan. 1724.

Rotterdam. W. J. L. POELMANS.

Colve. (LVI, 331). Een M.S.-genealogie berust, ni fallor, in de verzamelingen van Jhr. Mr. Dr. E. A. van Beresteyn, den Haag. Ik meen, dat daarin een volledige wapenteekening voorkomt.

Batavia C. DEL CAMPO HARTMAN.

Coldewey. Nadere gegevens gevraagd omtrent:

Arent Coldewey (C(K)oldew(e)ij(n)), geb. ± 1640, onbekend waar. Echtgenoote, beroep en woonplaats onbelcend. Had minstens twee kinderen:

1. *Johanna* (Joanna, Janna, Jannetje). Trouwt, waarschijnlijk te Apeldoorn, voor 1694 met *Aert Daniels Schut* (papiermaker) en woont te Apeldoorn. Drie kinderen. Hertrouwt 27 Juli 1715 te Vaassen met *Jochem Roelofs Hulshoff* (wedr. van *Johanna Werners Veenhuisen)* en woont te Apeldoorn. Kinderen onbekend, Komt ook als *Janna Arents* voor.
2. Lucas, waarschijnlijk geb. te Apeldoorn ± 1665. Trouwt te Vaassen April 1686 *Jannetje Jansen* uit Vaassen en is daar papiermaker op de zeelmolen en leenman van den Cannenburgh. Twee kinderen. Hertrouwt in 1690 met *Luytien Toenis,* papiermakersdochter te Vaassen. Vier kinderen. Zijn zoon *Teunis* (ged. te Vaassen 21-6-1696) trouwt (wanneer, waar?) met *Gerritje Brouwers* (± *1725).* Hij eveneens papiermaker. Hij zegelt in 1754 met het volgende wapen:

In groen (?) een romeinsch zwaard van zilver(?) met omhooggerichte punt, geflankeerd door twee dolken van zilver(?), welker punten naar het hart van het schild zijn gericht, in het hoofd vergezeld van een gekroonden halven leeuw van zilver(?), een schuinrechts omhooggericht zwaard houdend. In het hart van het schild een doodshoofd, waarboven en onder iets ondefinieerbaars (wellicht zand1ooper en doodsbeenderen). Helmteeken: Een geknopte rank van groen(?) tusschen een vlucht. Dekkleeden: zilver en groen(?). Renaissance ±1700.

Kent iemand dit wapen?

Alle gegevens omtrent genoemd geslacht zijn zeer welkom.

Deventer. J. A. COLDEWEY.

Diodati-Vernatti. (LVI, 380). Uit een stamboom van der Meijde teekende ik aan *Philibert Vernatti,* getrouwd met *Geneviva Foppe van der Meijde,* wier vader *Fop Pietersz. van der Meijde* in 1580 raad in de vroedschap van Rotterdam was.

Arnhem. R. T. MUSCHART.

Flament-du Toict. (LVI, 381). Uit het M. S. Geslachtregister van die van Heems'kerck bijgenaemt van Beest, uit de Navorscher 1881 pag. 176 en 177 en uit het M. S. Wapenboek van G. va'n Rijckhuijsen deel 3 folio 79 verso blijkt:

1°. dat *Catharina Margaretha Flament,* geb. 2/9 1739, ob. 23/8 1790, getr. 10/6 1766 met Mr. *Jan Anthonij van Heemskerck,* ontvanger van de 100ste penning te Delft, de dochter was van *Christoffel Flament,* koopman te Leiden, geb. 17/5 1711, ob. 16/6 1741 en diens vrouw *Sara du Toict,* waarmede hij 21/10 1736 was getrouwd:

2° dat deze *Christoffel Flament* de zoon was van *Christoffel Flament,* koopman en lakendrappier te Leiden, geb. 24/4 1669, ob. 20/9 1725 en diens vrouw *Margareta van Heemskerck van Beest Dircksdochter,* geb. 1/4 1673, ob. 1 1/1 1 1727, waarmede hij 1/6 1710 was getrouwd;

3° dat *Sara du Toict* 25/9 1709 geboren werd als dochter van *David du Toict,* wijnkooper te Leiden en *Catharina Woesse* en dat zij als weduwe van *Christoffel Flament* 1/10 1746 te Leiden hertrouwde met *Pieter Wilhem Vromans,* in 1738 predikant aldaar;

4° dat *Christoffel Flamenf,* de man van Margareta van H. van B., de zoon was van *Christoffel Flament* en *Martina La Meaux.*

Verder blijkt uit de Navorscher 1881 pag. 176, dat *Sara du Toict* een broer *Dionysius du Toict* had, die predikant te Utrecht was en dat deze te Leiden was geboren, zoodat dus de kans groot is, dat ook *Sara du Toict* aldaar het levenslicht zag,

Arnhem. R. T. MUSCHART.

Idsaerda (van)-Mom. (LVI, 382). Ofschoon ik talloos vele aanteekeningen omtrent den naam *Mom (Momme, Mumme)* uit de Arnhemsche archiefbronnen overnam, heb ook ik bedoelden *Mom* niet aangetroffen.

Ofschoon dus geen antwoord op de vraag wil ik toch vermelden, dat ik in een charter in de collectie diverse charters i/h Rijksarchief Arnhem vond, dat *Hanrick van Wijssell* met zijne kinderen *Derck, Margriet, Hanrick* en *Johanna* 17/11 1569 eene overeenkomst sloot met Otto van *Rouwennoort,* drost ther Schuilenborch, en diens vrouw *Hilleken van Wijssell,* en in een charter in het familiearchief de Nerée *Henrick van Wissel1* in 1562 „thinsheer van Taeken en Caitstede am Craenengaeth".

Arnhem. R. T. MUSCHART.

Kuyken. (LVI. 379/380). In het Wapenboek van Colijn (Colijns) M. S. *Amsterdam ± 1672* komt als No. 165 het wapen *Kuijkens* voor = zilver met een rooden dwarsbalk, beladen met 2 zilveren lelies naast elkaar. Ik vind ook' nog: „*Frans Kuijken* Schepen en *Dempna Brackhuijsen* sijn Huysvrou" op gebrand glas met wapens Ao. 1728 (Catalogus

Vendutie Fred, Muller 1910, No. 1389, maar zonder wapen-opgave erbij).

's-Gravenhage. STEENKAMP.

Liotard. Op 29 Oct. 1934 werd op de boekverkooping van Prof. Dr. C. B. Tilanus onder no. 512 geveild een groote verzameling brieven, foto's enz., betrekking hebbende op de familie *Liofard.* Kan één onzer leden ook mededeelen, wie de tegenwoordige eigenaar dezer stukken is of door wien deze stukken op genoemde veiling gekocht zijn?

's-Gr. H. V. D. P.

Loeff (van der). Op een oud wapenbord van de familie *van der Loeff,* trof ik de vier volgende letters aan C., V., B., W., welke samen een spreuk moeten vormen. De spreuk bleek niet meer bekend te zijn. Zou iemand mij hieromtrent inlichtingen kunnen verschaffen?

Amsferdam. J. H. A. RINGELING.

Magnin-Wildeboer. *Jean Samuel Magnin,* geb. Amsterdam 7 Oct. 1796, Archivaris van de Provincie Drenthe, overl. Buiksloot 22 Sept. 1888, tr. te ? den ? met *Grieffien Wildeboer,* geb. te ? den ?, overl. te ? den ? (na 30 Dec. 1868), dr. van ? en ?.

Uit dit huwelijk (o.a.?):

Hillegiene Berendina Magnin, geb. Assen ± 1843, overl. Salatiga 30 Dec. 1868. tr. te ? den? met *Christoffel Cornelis van den Vrijhoef,* geb. Macasser 20 Juli 1833, le Luitenant der Inf.O.I.L., zoon van *Cornelis* en *Hendrika Marfin.*

Gevraagd aanvulling van het bovenstaande en opgave van de ascendenten van het echtpaar *Magnin- Wildeboer.*

Bafavia C. DEL CAMPO HARTMAN.

Pols-de Morica. (LVI, 334). In het Herv. Doop- *en* Trouwboek van Zevenbergen (R. A. 's Bosch No. 5, fol. 26 vo.) vond ik dd. 7 October 1668 gedoopt: *Anna Marya,* dochter van D. *Abrahamus Pols* Zal. en *Geertruid Morera;* get. Leendert Cloostermans en Jacomyntie Kerckhoven.

11 Maart 1670 trouwden te Zevenbergen: *Joannes Laurenfius de Merode,* der beider Rechten en Medecynen Licentiaet en Doctor in de vrije konsten, J. M. van Viset en Juffe. *Geerfruydf de Morera,* wedu. van Dr. *Abrahamus Pols.*

De Merode ondertrouwde 3 Juli 1672, als wedr. van Juffe. *Geertruyd de Morera* met Juffe. *Alberfina van Donghen,* J. D. van Willemstad, waarbij attestatie werd gegeven naar Etten.

Verder wordt nog vermeld: Juffe. *Paulina de Morera,* weduwe van den Burgemr. *Leendert Cloosfermans,* die 13 December 1671 huwt met Mr. *Paulus Dalen,* wedr. van *Anneken Jans.*

Van het geslacht *Pols* vond ik nog Mr. *Pieter Pols,* eerst gehuwd met *Cafalijn Adriaen Sfevensdr.,* daarna met *Maria Doornix,* wed. van *Pefer Claesz. van de Meebergh* en ten slotte met *Helena de Ver(h).* Uit de twee laatste huwelijken werden tusschen 1669 en 1677 verschillende kinderen gedoopt, waarbij o.a. *Pierheynfie Pols* en *Geerfruydf de Morera* getuigen waren.

Breda. VAN ROOSMALEN.

Ringeling. (LVI, 190 en 334). Van een Goudsche familie *Ringeling* kreeg ik een copie van een authentieke acte, die aansluit aan de door den Heer Bijleveld verzamelde gegevens. Hieruit blijkt, dat *Johann Philipp Ringeling* op 20 Augustus 1702 geboren werd in het dorp Uslag, gelegen in het Ambt Munden, en een zoon is van *Chrisfoff Ringeling* en *Gerdrufh Hansfein.*

Amsferdam. J. H. A. RINGELING.

Schey. (LVI, 383). Ten vervolge op het door mij t.a.p. medegedeelde nog het volgende:

Schepen Signaet Santwyck dl. 111 (1628-1640). 20 Dec. 1628, fo. 18ro.

Pefer Schey, gehuwd met *Jenneken Jans van Balgoyen,* eerder weduwnaar van *Willemke Cornelisdr.,* bij welke laatste 3 kinderen: *Geriken, Ariaenfgen* en *Beerfgen Pefers.*

Schepen Signaet Santwyck dl. IV (1641-1649). 2 Nov. 1649, fo. 140vo.

Peter Schey vendidit Johan van Balgoyen alles goeds, reede en onreede enz.

21 Nov. 1648, fo. 121ro.

Pefer Schey promisit Frederik van Stralen Borgermr. van Wageningen enz.

18 May 1644 fo. 41vo.

Johan van Benthem maioor ende Schepen dezes Gerichts ende *Pefer Schey* hebben gelooft Alerdt Aerts Coster aff te houden alle moeyenisse· die de Heeren van de Admiraliteit op syne huysinge souden willen pretendeeren ter sake van penningen van Dirck van den Heuvel sa."

Gouda. H. DE GROOT.

Wolde (ten). (LVI, 192, 240). Nader blijkt, dat het wapen, door de familie *Ebbinge* in meerdere generaties beschouwd als te zijn van den overgrootvader *J. B. ten Wolde,* niet van dezen is, doch van zijn echtgenoote Mevr. *fen Wolde-Dassen.* Immers 15 Juni 1846 zonden *J. H. T. de Jonge* en *L. J. Dassen,* van Meppel, als neef en nicht, aan den heer J. D. Willinge Gratama te Assen een brief, waarop twee lakafdrukken. Links: een huismerk, blijkbaar van den bruidegom, daar het links, dus vooraan, staat. Rechts: een lelie vergezeld van 3 sterren (2 en 1); helmteeken: vlucht, waartusschen een ster. Dit wapen (precies gelijk aan het in kolom 240 beschrevene voor *fen Wolde) is* dan van de bruid *L. J. Dassen.* Mevrouw ten Wolde-Dassen was een dochter van Mr. *Michiel Dassen,* overleden als „lantsschriever", d.w.z. griffier van het toenmalig Drentsch provinciaal bestuur.

Voor *fen Wolde* blijft dus voorloopig over het Navorscher 1908 bl. 614 opgegeven wapen: een boom op terras, waartegen aan beide zijden een klimmende leeuw.

Beide wapens kleuren onbekend.

Heemsfede. MR. A. S. MIEDEMA.

Onbekend wapen. (LVI, 384). Mij zijn de navolgende wapens, waarin alleen een hertengerei voorkomt, bekend:

Beijen, Colenberg, Dammerscheijt, van Ele (Ao 1353), *Groll, Kribbe, van der Laick, van Meirbach* (Ao 1445) (ook *van Mierbach). de Roij, Tack, Vinckel* en *de Wolff.*

Ik merk hierbij op, dat men zich niet moet blind staren op het aantal vertakkingen; dit speelt in de heraldiek geen rol.

Arnhem. R. T. MUSCHART.

INHOUD **1938, No. 9.**

Bestuursberichten. — Haijckens, Haickens, De Veencamp, Appius en daarmede samenhangende geslachten, door Mr. H. L. Hommes. — Nog eens van Baar van Slangenburg, door W. Wijnaendts van Resandt. — Het Oost-Friesche en later ook Nederlandsche geslacht Oncken, resp. Wosselius (Oneken), door L. Bruin Grupstra en H. Wesselius (Vervolg en slot). — De Alkmaarsche familie van Everdingen, door Mr. A. P. van Schilfgaarde. — Onjuistheden in het Armorial Général van J. B. Rietstap, door R. T. Muschart (Vervolg). — Korte mededeelingon: De Barensteel; Van Beest van Renoy; le Breton van Doeswerff; Van Ittersum; Lieftinck; De Lint; Gegevens Van (von) Spittaell; Gemeentewapens ; Waterschapswapen. — Vragen en antwoorden: Blanckenhagen-Thorbecke; Blanckert ; Colve; Diodati-Vernatti; Falment-du Toict ; Idsaerde (van) -Mom; Kuyken; Liotard; Loeff (van der) ; Magnin-Wildeboer; Pols-de Morica; Ringeling; Schey; Wolde (ten). — Onbekend wapen.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, zoomede opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den Hoofdredacteur DR. TH. R. VALCK LUCASSEN, *huize Eikenrode,* Driebergen.

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot den 1en Secretaris H. J. A. VAN SON, *Riouwstraat* 4, 's-Gravenhage.
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie) te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleyenburg* 5, *'s-Gravenhage.*

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 10. **LVIe. Jaargang.** **October 1938.**

HET VEERTIGJARIG REGEERINGSJUBILEUM VAN HARE MAJESTEIT DE KONINGIN.

Wanneer dit blad verschijnt, zijn de laatste feestgeluiden rondom de herdenking van het 40-jarig regeeringsjubileum van H.M. de Koningin vervaagd en wanneer wij de vele indrukken, die ons in de afgeloopen weken overstelpten, willen samenvatten, dan treedt daarbij naar voren een allesoverheerschend gevoel van dankbaarheid.

Dankbaarheid in de eerste plaats aan God voor den grooten zegen, dien Hij ons volk in het Huis van Oranje geschonken heeft, een Vorstenhuis, dat nimmer in ongenaakbaarheid hoog boven het aan hetzelve toevertrouwde volk getroond heeft, maar door de eeuwen heen in en met dat volk geleden en gestreden heeft en dit met onbezweken trouw heeft gediend sinds de doorluchtige stamvader van dit Huis Prins Willem van Oranje, de Vader des Vaderlands, goed en bloed voor de onafhankelijkheid van ons land ten offer bracht en hiermede Oranje en Nederland voorgoed te zamen smeedde.

Mogen er ook woelige tijden in de geschiedenis van ons vaderland zijn geweest, waarin ons volk van het Oranjehuis tijdelijk vervreemd scheen, Oranje zelf versaagde nimmer in Zijn trouw en in oogenblikken van gevaar sloeg het volk steeds weer in vertrouwen de oogen naar dit Vorstenhuis op, zeker als het was in Oranje een vast steunpunt te zullen vinden. En nimmer tevergeefs! De Geschiedenis leert ons hoe in de moeilijkste dagen van ons volksbestaan Oranje steeds voor de belangen van land en volk op de bres stond en met wijs beleid het schip van staat door de branding wist te leiden.

Meer en eerder dan eenig ander Vorstenhuis heeft het Huis van Oranje begrepen, dat het der vorsten taak is de eerste dienaren van hun volk te zijn, een hooge en van diep inzicht getuigende opvatting, die ten volle tot uitdrukking komt in het leven van de Vorstin, wier 40-jarig regeeringsjubileum zoo juist door jong en oud, hoog en laag, tot in de verste uithoeken van het Rijk in en buiten Europa, op zoo uitbundige wijze is gevierd.

En met recht! Want ons volk beseft ten volle hoeveel dank het verschuldigd is aan Haar, op wier tengere schouders vóór 40 jaren de zware regeeringstaak werd gelegd en die sindsdien met voorbeeldige plichtsbetrachting deze taak heeft vervuld, zich hierbij steeds als doel voor oogen houdende Haar volk als hooge Landsvrouwe in alles het koninklijk voorbeeld te geven.

Het leven van onze Koningin kan dan ook niet beter worden geschetst dan als een voortdurende getuigenis van koninklijke majesteit in de hoogste beteekenis van dit woord, eene majesteit, die zich niet in uiterlijk praalvertoon zoekt te uiten, maar in de ontplooiïng van die deugden, welke ons volk als zijn hoogste geestelijke goederen pleegt te beschouwen: vroomheid, arbeidzaamheid, plichtsbesef en trouw. Vandaar ook dat ons

volk met diepe aanhankelijkheid opziet naar zijn geliefde Koningin, in wie het eene ware Landsmoeder heeft leeren eerbiedigen.

Ons land heeft onder Haar bewind moeilijke tijden gekend en het tegenwoordig tijdvak is vol zorgen. Vele waarden zijn verloren gegaan om voor andere plaats te maken, maar onwrikbaar is in het midden van ons volksbesef de overtuiging verankerd, dat zoolang Oranje en Nederland verbonden blijven, alle moeilijkheden kunnen en zullen worden overwonnen. Gelukkig het volk, dat in dezen tijd in zijn Vorstenhuis zoowel het symbool als het bindmiddel der nationale saamhoorigheid mag zien!

God schenke aan onze geëerbiedigde Koningin temidden van Haar gezin nog vele gelukkige jaren, waarin Zij, gedragen door de liefde van Hare onderdanen, Haar volk tot zegen zal kunnen zijn.

De Oranjezon blijve ons vaderland tot in lengte van dagen beschijnen! v. L.

BESTUURSBERICHTEN.

De Excursie.

De ernstige politieke toestand in Europa, welke groote onzekerheid geschapen heeft ten aanzien van de naaste toekomst van ons werelddeel, deed het Bestuur besluiten de excursie. welke op 1 en 2 October a.s. naar Zuid-Limburg gehouden zou worden, tot een minder zorgvol tijdstip uit te stellen.

Wanneer de omstandigheden zich hiertoe leenen, hoopt het Bestuur deze excursie in den voorzomer van het volgend jaar te doen plaats hebben.

Het Bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van den Heer J. W i 11 i n c k, te Bussum, sedert 1906 gewoon lid van het Genootschap.

Tot lid zijn benoemd:

DR. J. B. M. COEBERGH . . . . . *Amsterdam (Z.).*
Cliostraat 28.

A. J. R. A. M. VAN HEYST . . . . . *Banjoewangi (Java).*
Ondern. ***Pasewaran.***

IR. J. W. NIERMANS , ... *Palembang (Sumatra).*
.Soengei Gerong p/a ***N.E.P.M.***

IR. A. J. J. VAN DER REST . . . . . ***Bafavia (0. Indië).***
Soerabajaweg 4.

Adreswijzigingen.

F. W. DONKERSLOOT . ***Post Kepandjen bij Malang (Java).***
Onderneming **Pangoengredjo.**

G. F. E. GONGGRYP . . . . . ***'s-Gravenhage.***
Ruychrocklaan 228 **(Rectificatie).**

J. C. VAN HARENCARSPEL . . . . . ***Soerabaja.***
Kajoon **54** *B*

IR. G. L. MEESTERS . . . . . Zwolle.
Terborchstraat ***23***

W. H. TH. PERIZONIUS . . . . . ***Leiden.***
Lorentzkade 58

W. A. VAN RIJN .. . . . . ***Rotterdam.***
Burg. *Meineszlaan* 59a

M. C. SIGAL . . . . . ***'s-Gravenhage.***
Roelofsstraat *36*

Groep van in Gelderland wonende leden.

Wegens drukke werkzaamheden heeft de secretaris van bovenstaande Groep, de Heer R. T. Muschart, verzocht tijdelijk gedurende één jaar van zijne functie ontheven te mogen worden. Met ingang van 1 October is als diens plaatsvervanger aangewezen de Heer J. Loeff, Boven Brugstraat 9, Arnhem.

Middeleeuwsche Geslachtsnamen,

door **JHR. DR. TH. VAN RHEINECK LEYSSIUS.**

Voor zoover mij bekend, is, althans in ons land nooit eene poging gedaan dit onderwerp in zijn geheel anders dan vanuit zijn taalkundigen hoek te bezien. Wel is een gedeelte ervan reeds met vrucht besproken in de artikelen van Jhr. Dr. W. A. Beelaerts van Blokland in de „Bijdragen voor Vaderlandsche Geschiedenis" van 1912, pag. 246 e.v. en 303 e.v., getiteld „Voornamen in de 14e en 15e eeuw".

Men verwachte in het hier onder gebodene geenszins eene erschöpfende studie, maar slechts eene inleidende poging dit zoo bij uitstek moeilijke en toch voor den genealoog zoo belangrijke terrein, dat trouwens ook voor den zuiveren historicus niet geheel zonder belang is, eens te verkennen en zoo mogelijk voor deze materie eenige regels vast te stellen, welke ik, teneinde bespreking en aanhaling te vergemakkelijken, van een nummer heb voorzien.

Het spreekt vanzelf, dat debat omtrent de ontworpen regels alsmede daar voor- en tegen pleitende voorbeelden zeer welkom zullen zijn.

Menige onjuiste middeleeuwsche stamreeks en menige minder wetenschappelijke veronderstelling, ja zelfs menige verkeerde beoordeeling van de positie of de identiteit van een bepaald persoon is veroorzaakt, doordat men zich niet voldoende rekenschap gaf van de algemeene regels, volgens welke middeleeuwsche voor- en achternamen plachten te vererven en vooral doordat men niet behoorlijk wist te onderscheiden tusschen werkelijke geslachtsnamen en achternamen, welke slechts persoonlijke toenamen bij de voornamen en dus feitelijk deelen van den voornaam en slechts schijnbare geslachtnamen waren. Volgens onze begrippen werkelijke, dus als regel slechts agnatisch vererfende geslachtsnamen waren in de middeleeuwen veel en veel zeldzamer dan men pleegt aan te nemen. Vele achternamen, welke men voor geslachtsnamen pleegt te houden, waren dit n.l. slechts schijnbaar. Zulks wordt misschien nog het beste gedemonstreerd door namen als „Bouden Cuust Bouden Cuustzone" of „Geryt van Tol Symon Vrederic van Tolszone", welke bij tientallen voorkomen en waaruit zeer duidelijk blijkt, dat de achternaam van den zoon geen conclusie toelaat omtrent dien van den vader.

Ook een voorbeeld als hier volgt, waarbij de vijf zoons van een vader vijf verschillende achternamen droegen, bewijst duidelijk dat deze achternamen geen geslachtsnamen waren. „Goeswinus Cnode, Joh. Bye, Ghi[tus] Bac, Theodoricus Posteel et Laurentius Volkaert fratres liberi qd. Goeswini Cnode". (Protocol R.A. 's Hertogenbosch No. 1186 fol. 121 v., over 1408-1409) [1]).

Wij willen hier thans niet verder op ingaan, daar wij straks toch de verschillende soorten van schijnbare geslachtsnamen meer uitvoerig dienen te bespreken.

Aanvankelijk bestonden de geslachtsnamen in onze streken in het geheel niet of beperkten zij zich tot enkele vorstelijke gensnamen.

Gaandeweg echter — het is uiterst moeilijk hier data te geven — en natuurlijk in de verschillende streken op ietwat uiteenloopende tijdstippen, ontstonden sporadisch namen, welke, zij het vaak slechts gedurende bepaalde perioden, vererfden op eene wijze, welke met de thans gangbare overeenkomt en waaraan men derhalve moeilijk het karakter van werkelijken geslachtsnaam of gensnaam kan ontzeggen [2]).

De middeleeuwer zal zich het hier gemaakte onderscheid tusschen werkelijke en niet werkelijke geslachtsnamen echter vrij zeker slechts zelden bewust zijn geweest. Misschien ware zelfs de stelling verdedigbaar, dat aanvankelijk alle middeleeuwsche achternamen, dus ook die, welke gedurende eenige generatie's naar onze begrippen normaal vererfden, nog slechts als toevoegsel tot den voornaam werden beschouwd. Toch is het voor den huidigen genealoog van groot belang behoorlijk te onderscheiden en de gensnamen afzonderlijk te houden van de schijnbare geslachtsnamen. Waar de gensnamen in de 13e eeuw en een groot deel van de 14e eeuw tamelijk groote uitzondering en ook gedurende de eeuwen nadien tot in de 17e eeuw toe, toch altijd nog tegenover het geheel der bevolking betrekkelijk weinig talrijk waren, passe men er toch vooral op geen schijnbare geslachtsnamen voor werkelijke te verslijten en ga er dus vooral niet zonder bewijzen toe over, het bestaan van een gensnaam aan te nemen. Vooral bij de aan goederen ontleende namen van adellijke geslachten, en de straks te bespreken aan een bepaalden voornaam gebonden toenamen, is het gevaar ten deze groot.

Bezien wij thans de verschillende vormen van schijnbare geslachtsnamen nader.

Het is voor ons 20e eeuwers, geboren en getogen in een tijdperk van bevolkingsregisters en van velerlei registers van anderen raad, waarin wij op onzen achternaam zijn ingeschreven, uiterst moeilijk ons in te denken, dat een persoon niet in de eerste plaats een geslachtsnaam zou bezitten en eerst in de tweede plaats een of meer voornamen. Hoe anders echter bij den middeleeuwer, hij heette in de eerste plaats Jan of Claas en in de tweede plaats en als nadere toelichting welke Jan werd bedoeld, Jan Adriaenszn, Jan de Roode, Jan de Molenaer, Jan van Rijswijk en andere dergelijke, aanvankelijk volkomen persoonlijke en dus geenszins erfelijke toevoegsels. Jan bleef echter de hoofdzaak, ook na het erfelijk worden der achternamen, en vormde in den regel ook de afkorting, al werden korte en kernachtige toenamen ook wel als afkorting gebruikt, en het is daarom, dat oude alphabetische klappers nog gedurende zoo langen tijd de voornamen plegen te velgen. Na eenigen tijd werd het gewoonte met den

[1]) Dit zoo treffende voorbeeld dank ik aan de opmerkzaamheid van ons lid, don majoor H. J. A. van Son.

[2]) Voor Holland en Zeeland meen ik, het zij onder allr voorbehoud gezegd, do ccrstc sporen in de tweede helft van de dertiende eeuw waar te nemen, in Groningen en Drenthe iets vroeger.

voornaam ook dergelijke persoonlijke toevoegsels van den peet aan het peetekind te geven, waardoor b.v. een kind zoo zwart als de raven den toenaam de Roode verkreeg, naar een roodharigen grootvader, of oom van gelijken voornaam, of den toenaam van Rijswijk, al kwam het zelf in het geheel niet uit Rijswijk, maar deze toevoegsels bleven toevoegsels tot en dus feitelijk deelen van den voornaam; het waren dus wel achternamen, maar geen namen van eene agnatische gens, geen geslachtsnamen [3]). *Zij gingen* [4]) *dan ook even goed cognafisch als agnafisch over.* (Regel 1).

Uiteraard leenden allerlei beroepsnamen en op eene persoonlijke eigenaardigheid gebaseerde bijnamen, waarbij er zijn waarvan de beteekenis ons ontgaat, welke daardoor zeer sterk den indruk van een geslachtsnaam wekken, zich het beste tot deze manier van doen, *maar er zijn ook honderden gevallen, dat herkomsfnamen, namen dus met „van" op deze wijze met een bepaalden voornaam als toenaam werden gegeven* [5]) en derhalve ook *in de vrouwelijke lijn overgingen, zonder dat zulks ook maar hef geringste had uif fe staan met het uitsterven van een geslacht in den mansfam.* (Regel 2).

Iedere vorm van zuiver persoonlijken toenaam kon op een gegeven. oogenblik tot cognatisch en agnatisch overgaanden, maar aan een bepaalden voornaam gebonden [6]), toenaam worden [7]). (Regel 3).

„Aan een bepaalden voornaam gebonden", hier hebben wij het criterium, waaraan wij dergelijke namen kunnen herkennen [8]) (Regel 4) en waardoor wij dus in bepaalde gevallen de zekerheid kunnen krijgen al of niet met een geslachtsnaam te doen te hebben. Uiteraard verstarden deze vaste naamscombinaties op een gegeven oogenblik vaak tot geslachtsnamen en wel ingevolge de vele cognatische overgangen in de meest verschillende geslachten. Noemen wij de boven besproken categorie van schijnbare geslachtsnamen, derhalve die der vaste naamscombinatie's, *welke ondanks haar veelvuldig voor-*

[3]) Ten onrechte wordt dan ook vaak, wanneer een toenaam door een geslachtsnaam wordt, gevolgd, van een dubbelen geslachtsnaam gesproken. Dc toenaam bleef ook dan deel van den voornaam en namen als Boudin Cuust van Wijck dient men dan ook te lezen als Boudin Cuust-van Wijck en niet, als Boudin-Cuust van Wijck. Het is hier in zekeren zin eene kwestie van adem pause, evenals bij de destijds door Jhr. W. Beelaerts van Blokland zoo grondig opgeruimde Ridderheeren.

[4]) Het is minder juist, van vererven te spreken, immers de toenamen moeten wel evenals de voornamen door den vader zijn gegeven.

[5]) Men vergelijke de Engelsche gewoonte familienamen als voornaam te geven. Als voorbeeld bij Regel 2 en 3 moge ik wijzen op het in maandblad 1937, kol. 242 aangetoonde in de vrouwelijkc lijn overgaan van de naamscombinatie Tielman van Stryen.

[6]) Het werden dus vaste naamscombinaties als ons huidige Piet Hein of Anne Marie. Het aanleggen van eene lijst van dergelijke vaste middeleeuwsche naamscombinatics ware niet zonder belang. Voorbeelden zijn Aernt Wiskaert, Gerard Cool, Willem Scobland, Pieter Onverveerde, Heinric Jonghe, Hugo Botter, Wouter Bak, Gcrard Palick, enz. De naamscombinatie Gerard Palick gaf reeds in 1936 en 1938 in ons maandblad aanleiding tot uitvoerige beschouwingen. Dat Palick inderdaad vaak een voornaam — juister een deel van een voornaam — was, blijkt onweerlegbaar uit eene oorkonde van 27 Juni 1462, waarbij Willem heer van den Berg ('s Heerenberg) zijne vasallen oproept (Fahne: Chroniken und Urkundenbücher hervorragender Geschlechter etc. 11, 143), immers onder de 25 met voor en achternaam genoemde vasallen komen voor Palick van Helbergen en Palick van Camphuisen.

Een zelfde geval doet zich in eene oorkonde van 19 April 1436 voor ten opzichte van Palick van Enghusen. (a.v. pag. 104). 30 Mei 1436 (a.v. pag. 93) heet deze Gerit Palick van Enghusen.

[7]) Kiet onwaarschijnijlk mag deze regel worden uitgebreid, zoodat deze komt te luiden: Iedere vorm van zuiver persoonlijken toenaam en iedere geslachtsnaam enz. Zulks dient echter nader met voorbeelden te worden geadstrueerd.

[8]) Het spreekt van zelf, dat een zeer gewild suffix zich wel eens aan een paar, maar dan toch steeds bepaalde voornamen kon hechten. Dit is niets anders dan een dubbel optreden van het proces.

komen geregeld over het hoofd pleegt te worden gezien, Groep I der schijnbare geslachtsnamen en verdeelen wij deze groep onder in la, de ondergroep der erfelijk geworden oorspronkelijk persoonlijke bijnamen of sobriquet's en lb de ondergroep der agnatisch en cognatisch overgaande, aan een bepaalden voornaam gebonden oorspronkelijke herkomstnamen, namen dus met „van".

Naast deze categoriëen kunnen wij als ***Groep II*** der schijnbare geslachtsnamen, de zuivere bezitsnamen stellen, namen dus, welke aangeven, dat de drager van den naam zelf eigenaar, eventueel leenman, pachter, enz. was van het goed waar naar hij heette. Tot deze groep reken ik gemakshalve ook de ambtsnamen als heer van, kastelein van, enz.

Als ***Groep III*** nemen wij de zuiver persoonlijke herkomstnamen [9]: Deze wijzen, zooals vanzelf spreekt, naar een plaats of een goed van waar de betrokkene afkomstig was, of waar hij nog woonde, of een ambt vervulde, vaak dus naar een bezit van den vader. Door het voortgezet bezit van een bepaald goed, waardoor de hoofdstam van een geslacht gedurende meerdere generatie's met denzelfden bezitsnaam werd aangeduid, wordt uiteraard ***al gauw ten onrechte de indruk gewekt,*** dat men met een erflijken geslachtsnaam te maken heeft, temeer, waar de ***jongere zoons*** vaak denzelfden naam, maar dan ***als herkomsfnaam,*** voerden. (Regel 5). Er ontstond dan vaak een geheele groep van nauw verwante, immers hoogstens uit broeders, zoons, vaders en ooms bestaande, denzelfden achternaam voerende personen, zonder dat noodzakelijker wijs reeds een geslachtsnaam was ontstaan. Dat dan vaak van een werkelijken geslachtsnaam nog geen sprake was, blijkt het beste uit het feit, dat veelal de zoons der jongere zoons tot andere namen overgingen. Dit verklaart, natuurlijk naast het eveneens veelvuldig voorkomende zich noemen naar nieuw verworven bezit, dat men zoo weinig gelijknamige oudere afsplitsingen aantreft van onze oud adellijke geslachten en tevens, dat er 'bij ons talrijke een adellijk zegel, doch in het geheel geen of geen adellijk klinkenden geslachtsnaam voerende welgeborenmannen families bestonden, iets waarover enkelen onzer rechtshistorici zich zoo hebben verbaasd, dat zij er mede op dezen grond toe overgingen den betrokken personen kortweg eene adellijke afstamming te ontzeggen. Professor Gosses, die in zijn voortreffelijk werk „Welgeborenen en Huislieden" het karakter der welgeborenen als van oorsprong edelen ten volle erkent, ziet in hen op verschillende gronden de nazaten van een praefeodalen adel. Dit vraaqstuk geheel in het midden latende, merken wij slechts op, dat gezien het bovenstaande aan den eenvoud der namen van de meeste welgeborenen terzake geen argument valt te ontleenen.

Het bovengestelde feit, dat de jongere zonen van een heer of eigenaar van een naamgevend goed herkomstnamen voerden, wordt duidelijk aangetoond door het opmerkelijke feit, dat betrekkelijk vaak jongere zoons [10] niet den door den vader gevoerden naam, maar den afwijkenden naam van diens goed voerden, (Regel 6).

Natuurlijk was er in elk geval van voortgezet bezit een natuurlijke tendens tot de ontwikkeling van een werkelijken geslachtsnaam. Eerst wanneer een derde generatie denzelfden achternaam voert, ***en*** dan niet steeds met denzelfden voornaam, is er, behoudens bij de oudste lijn, vrij groote zekerheid, dat deze achternaam geslachtsnaam is geworden. (Regel 7).

Men lette er echter op, hoe vaak de naam niet verder gaat dan de bezitter van een goed (bezitsnaam) en zijn kinderen (herkomstnaam).

Ik meen dan ook den volgenden regel te mogen stellen. Wanneer in een bepaald geslacht ***voor het ontstaan van den erfelijken familienaam*** twee opvolgende generatie's van denzelfden naam met „van" worden aangetroffen (al of niet in eene naamscombinatie als Hugo van Teylingen Jan van Teylingenzoon), is de eerste meestal te verklaren als bezitsnaam, de tweede (althans bij de jongere zoons) als herkomstnaam. (Regel 8). Aan de hand van dezen regel kan men vaak iemands plaats in de genealogie bepalen. Immers wanneer wij in een tijd, dat, zeggen wij bij de Egmonds, de gensnaam klaarblijkelijk nog niet was ontstaan, een bijv. door zijn zegel tot agnatisch lid van dit geslacht gestempeld persoon aantreffen, die reeds den naam van Egmond voert, moet deze of een heer of een zoon van een heer van Egmond zijn geweest en kan hij geen neef (cousin) van een heer zijn. Uiteraard moeten wij dadelijk de beperking aanleggen „indien de gensnaam in zoo'n geval tenminste niet juist in statu nascendi verkeerde". Het tijdperk en de namen der andere verwanten zullen dan moeten aanwijzen of er op dit uitzonderingsgeval veel kans is.

Gevolg van het gebruik van de verschillende categoriëen van schijnbare familienamen is, dat wij in de middeleeuwen ***nooit uit iemands achternaam „zonder meer" met stelligheid tot een gelijken achternaam voor zijn vader of zijn broeder mogen concludeeren,*** ja zelfs nooit de zekerheid hebben, dat drie agnatisch op elkaar volgende generatie's van eenzelfde geslacht, niet drie volkomen verschillende achternamen (schijnbare geslachtsnamen) zullen hebben gevoerd. (Regel 9).

Niet slechts ontberen wij die zekerheid, maar er is integendeel, behoudens natuurlijk bij den hoofdstam der bezitters van een bepaald naamgevend goed en bij die geslachten, welke ***aantoonbaar*** reeds een gensnaam bezaten, vrij groote waarschijnlijkheid, dat de naam telkens verspringt. Zulks is naast de bronnenschaarschte, welke echter vaak ten onrechte uitsluitend de schuld krijgt, de reden waarom men zoo dikwijls te vergeefs zoekt naar het voorgeslacht van bekende edelen, die allerminst als upstarts zijn te beschouwen. Men zoekt dan naar geslachtsnamen, welke in den betrokken tijd nog niet bestonden. Uiteraard kunnen namen ook in zekere mate intermitteeren, zoodat een tijdlang om en om van vader op zoon wisselende schijnbare geslachtsnamen worden gevoerd. Ook spreekt het van zelf, dat waar de achternaam in den regel slechts een nadere aanduiding van den persoon was, deze soms met meerdere dergelijke namen werd aangeduid, bijv. naar verschillende goederen.

Aan de hand van het voorgaande kunnen wij tenslotte nog den practisch zeer bruikbaren regel opstellen, dat wanneer twee of meer broeders eenzelfden achternaam dragen, die naam slechts kan zijn ontleend aan een vader, die reeds dien naam droeg, of aan een plaats of goed van dien naam. (Regel 10).

Aan de moeders zijde kan in dit geval de naam slechts zijn ontleend, indien deze met een goed is overgekomen. (Regel 11).

Goede toepassing van de hierboven slechts kortelijks in den

---

[9]) Ik zie geen aanleiding de patronymica als IVe Groep te stellen, immers de fixcering daarvan tot geslachtsnamen valt, behalve bij die op ma of ingh bijna steeds veel later. In hoeverre er in bepaalde tijden bij de ma- en inghnamen nog levende patronymica te vinden zijn, zou misschien eens door een oneer lezers in eene afzonderlijke verhandeling kunnen worden besproken.

[10]) Uiteraard ook wel de oudste zoons, zoolang zij niet in het goed waren opgevolgd.

tekst aangeduide regels kan ons niet slechts voor menig falen behoeden, maar kan o.i. ook menige ongedachte opbouwende aanduiding geven. Men dient zich bij iederen middeleeuwschen achternaam, zoo mogelijk met inachtneming van hetgeen bekend is, omtrent de broedersnamen, rekenschap te geven, wat daarvan de aard is of kan zijn en welke conclusies daaruit eventueel omtrent den naam van den vader kunnen worden getrokken.

Resumeerende geeft het hierboven behandelde aanleiding vier uiteraard in tijd niet scherp begrensde, doch integendeel sterk dooreenloopende, maar toch in ontwikkeling op elkaar volgende stadia van naamgeving te onderscheiden:

1e. Het stadium van voornamen zonder meer.

2e. Het stadium der voornamen, waarbij echter vaak achter den voornaam een op den betrokken persoon zelve toepasselijke toevoeging van eenigerlei aard plaats had, nu daargelaten of dit een patronymicon, een ambts- of beroepsnaam, een bezittersnaam, *een* herkomstnaam, een eerenaam (als de onverveerde), een scheldnaam, of iets anders was.

3e. Het stadium, waarin een deel van deze oorspronkelijk zuiver persoonlijke toevoegsels zoozeer als een geheel met den voornaam werd beschouwd, dat de toenaam mef ***dien ooornaam*** aan zoowel ***cognatische als agnatische*** afstammelingen werd gegeven.

4e. Het stadium, waarin zich, in hoofdzaak ten gevolg van eene vaak min of meer accidenteele herhaling der in de vorige categorieën bedoelde namen, maar ook wel doordat de wensch ontstond een bepaalden eervollen naam vast te houden, de erfelijke familienamen ontwikkelden. Er zij echter op gewezen, dat ook na dit ontstaan, de familienamen, misschien de aanzienlijkste namen uitgezonderd, nog zeer lang, feitelijk nog tot in de 17e eeuw, iets zeer onvasts bleven, veel onvaster, dan bijv. het middeleeuwsche geslachtswapen, waardoor dan ook in den regel het middeleeuwsche zegel, mits men de mogelijkheid van verandering door bezitsverkrijging niet uit het oog verliest, een veiliger leidstar is, dan de naam.

Moge de bovenstaande poging eenige regels uit te pellen uit de veelheid van verschijnselen bij een onderwerp, dat voorzoover mij bekend, nooit theoretisch is behandeld, leiden tot aanvullingen en opbouwende critiek. Vooral aan de jongere generatie der genealogen zij aanbevolen, het bovengenoemde derde, tot nu toe weinig bekende stadium, niet over het hoofd te zien. Zulks kan heel wat misverstand voorkomen. Juist nu men — nadat de onmiddellijke voorgangers in de genealogie aan de vroeger toomelooze genealogische phantasiën een eind hadden gemaakt en de zoogenaamde „wetenschappelijke" werkwijze hadden tot stand gebracht, dat wil zeggen slechts met bewijzen van stap tot stap gingen met uitsluiting van alle veronderstellingen — het wederom waagt gissingen, maar nu beredeneerde gissingen, te maken en naast wat men zou kunnen noemen het geslachtsrekenkundig bewijs, het ruimere historische bewijs, d.w.z. de logische aannemelijkmaking te aanvaarden, is het zaak, dat dit geschiedt met zoo zuiver mogelijk inzicht in de middeleeuwsche toestanden en gewoonten. Zonder dit inzicht is men bij het maken van schijnbaar plausibele gissingen aan de grootste gevaren blootgesteld en kan men zich beter aan de oude beproefde werkwijze houden.

Als een bescheiden poging tot dit inzicht iets bij te dragen beschouwe men het bovenstaande.

Een Groninger tak van het geslacht Van Isselmuden,

door MR. H. L. HOMMES.

In het Huisarchief Farmsum, berustende in het Rijksarchief te Groningen, waarvan ***een*** inventaris van de hand van Mr. P. C. L. Rutgers in de Verslagen van 's Rijks oude archieven van 1900 verscheen, bevinden zich een paar charters, betrekking hebbende op de familie Van Isselmuden, die van meer belang zijn, dan men zoo op het eerste gezicht zou zeggen.

Hun aanwezigheid in dit archief is te verklaren uit het feit, dat een eigenaar van de borg Farmsum, n.l. Jr. *Joachim Ripperda* in 1649 huwde met een dochter van Geert van *Isselmuden,* die op blz. 521 genoemd wordt.

De inventaris geeft dan:

CLXII. *Lambert van Isselmuden.*
Bezittingen.
798. Scheidbrief van de ouderlijke nalatenschap. 1428. 1 charter,

CLXIII. Coert *van Zsselmuden.*
Bezittingen.
799. Scheidbrief van verschillende bezittingen. 1571. 1 charter,

CLXIV. Geert *van Isselmuden.*
Bezittingen.
800. Rentebrief ten laste van Geert van Isselmuden. 1631. 1 charter.

N.B. Afgelost en gecancelleerd.

Verder worden van 801-803 nog een paar aankomstbrieven opgegeven.

Van de eerste twee charters zijn regesten gemaakt, maar deze blijken een zeer onvolkomen beeld te geven, wanneer men de charters zelf inziet.

De bewerker heeft zich zijn taak iets te gemakkelijk gemaakt bij de toewijzingen aan *Lambert* en ***Coert.*** De fout is overigens vergefelijk als men de zee van charters ziet, welke hij heeft moeten doorworstelen.

Het eerste charter acht ik van genoeg belang om hier in zijn geheel te laten volgen:

Wij *Lambert, Gheert* ende ***Evert*** gebroders ***van*** *Yselmuden* bekennen ende betugen mit dessen openen brieve, dat wy mit unsen vrien willen ende gueden berade onss ende bi onsen vrienden hyr nae bescreven die daer over ende an gewesen hebben als moetsoens .lude ende scheydeslude als ***Gheert*** *Stellinck,* ***Gheert Mulaert, Egbert*** *Mulaert, Rolff* ***Waninck*** ende ***Offo Waninck*** van alsulcker erfnisse ende guede als hem an bestorven is van dode oere vadere ende oere moeder den God genedich sy in aldusdanen vorwaerden, dat *Lambert* ende *Henric* syn broeder hebbensoelen alsulc guet als gelegen is inden kerspel van IJselmuden ende Wilsem mit rade ende onrade; hyr af soelen betalen *Lambert* ende *Henric* voirss. ***Gheerde van Tybenkamp*** ende ***Konnen*** synre huysvrouwen oer suster tot rechter medegaven hundert olde schilde ende sestich, voert soe soelen si geven Jonfer ***Ripen*** oer suster twaleff heren pont des jaers tot oeren live, ende dat sal weder comen up *Lambert* ende *Henric* voirss. oft oeren erfg. hyr en tiegen sal hebben ***Geert*** ende ***Evert*** voirss. alsoedanich guet als hem an bestorven is van oer vader ende moeder voirss. als gelegen is in der heerlicheit van Rune ende in Drenthe, hyr soelen ***Geert*** ende *Evert* voirss. van betalen ***Gheert Mulaerde*** ende ***Fyen*** synre huysvrouwen oer suster tot rechten medegaven hundert overlantsche rensche gulden. Ende den abd van Dickeningen die summe die sy hem schul-

dich syn van oere suster Jonfer *Lisen*. Ende voert die sess virendeel botteren die sie oere suster *Lisen* voirss. gemaect hebben to lieftuchte, die soelen weder comen up *Geert* ende *Euerf voirss.* oft up oeren rechten erfg. Voert sint vorwaerde alsulck guet als sie liggende hebben in den lande van Ghelre in den kerspel van Dersp(yk?) (= Doornspijk?) teende ende arve daer sal *Lamberf* ende *Henric* voirss. die helfte van hebben ende *Geert* ende *Everf* voirss. die ander helfte ende dit voirss. guet sal *Lamberf* voirss. hoelden in leenscherwere, voert soe sal die manscap *Lamberf* behoelden alsoe lange als hi levet, wan hij niet langer is soe sal die manscap comen up den oldesten broeder die dan *Guesinge* beseten hevet ende niet up Lambert kinder, voert sal *Lamberf* voirss. *Henric* sinen broeder voirss. vernoegen van desser voirss. arfnisse dat daer *Geert* ende *Euerf* voirss. ghien last van hebben soelen. Ende desser brieve syn twe al eens sprekende, die een heeft *Lambert* ende *Henric* voirss. ende den anderen *Gheerf* ende *Evert* voirss. In oirconde der waerheit want wy *Lambert, Geert* ende *Euerf* voirss. willen dat desse punten stede ende vast bliven soelen. Soe hebbe wy *Lambert, Geert* ende *Euerf* voirss. voer onss voer *Henric* onsen broeder onse segele an dessen brieff gehangen. Gegeven int jaer onss Heren dusent vierhundert acht ende twintich up Sancte Vincenciusdach.

In een artikel over v. Isselmuden in dit tijdschrift (1906, kol. 118) wordt een *Ernsf van Isselmuden* genoemd, gehuwd met *Isabeel Guedzing*, die een zoon *Lambert* hadden, vermeld in 1422. Ik meen, dat dit echtpaar de ouders zijn van de in het bovengenoemde stuk deelende kinderen.

1. *Lamberf van Isselmuden,* leeft 1428 en erft met
2. *Henric van Isselmuden* het goed in het kerspel Isselmuden en Wilsum.
3. *Konne van Isselmuden,* gehuwd vóór 1428 met *Gheerf Tybenkamp*.
4. *Ripe van Isselmuden,* een ongehuwde juffer in 1428.
5. *Fye van Isselmuden,* vóór 1428 gehuwd met *Gheerf Mulert*
6. *Geert van Isselmuden,* leeft 1428 en verkrijgt met
7. *Everf van Isselmuden* het in de heerlijkheid Ruinen gelegen goed Guesinge, waarschijnlijk door de moeder aangebracht.
8. *Lise van Isselmuden,* in 1428 blijkbaar in het klooster Dickninghe.

Het volgende charter van 26 November 1571 geeft de verdeeling van goederen, door de gebroeders *Coerf, Hindrick, Hermen, Wigbolf, Claes* en *Erensf van Isselmuden*, door *Pefer Sickinghe* vanwege zijn huisvrouw *Bawe van Isselmuden,* en juffer *Hindrick van Zsselmuden*, hun zuster. Door het lot wordt dan toegewezen aan *Coerf* het huis toe *Schulfinghe* met het St. Petersleen te Bedum, en aan *Herman* het huis toe *Guesinghe* gelegen in de heerlijkheid Ruinen.

Nu nog een ondertrouwakte uit het proclamatieboek te Groningen d.d. 28 Aug. 1624:

De erentfeste unde manhafte Juncker *Geerfh van Iselmuden* to *Gosengehoff* van den manhaften hopman Claes Holste vendrych, ende de edle ende doegentryke Juffer *Anna van Zselmuden* dochter to Eijkinga beide absent daer de erentfeste Heer Broersma voer compareerde wort de proclamatie consenteerth. Gecopuleert dorch Do. Hillenium den 19 Septembris anno 1624.

Hieruit kan, dunkt mij, zonder bezwaar de conclusie getrokken worden, dat de verbindende schakel tusschen de charters is: het huis *Guesinghe* of *Goesinghe*.

Het eerste charter moet dan echter komen op naam van *Geert van Isselmuden,* i.pl. van Lambert, het tweede op *Herman* i.pl. van Coert.

Helaas is de tijdruimte van 1428 tot 1571 te groot om te overbruggen en er zullen eerst meerdere akten gevonden moeten worden om de aansluiting te vinden, waarbij echter het volgende aanwijzing kan geven.

Het door Feith c.s. uitgegeven boek: Grafschriften in Stad en Lande, beschrijft een paar zerken te Bedum, welke ik hier overneem,

No. 3. Alliantiewapens, rechts: *van Ysselmuden,* links: *Cafer.*

Aan weerszijden een rand van vier wapens met de namen der geslachten er onder. Rechts: *Ysselmuden, Ysselmuden, Sonne(n) bergh* (een keper, boven twee eenden, beneden een zon) en *Haersulf.* Links: *Cater, Lewe,* ..... en *Schaffer.*

Daaronder: Anno 1598 den 28 April is de Edele Eerentfe(ste) *Wigbolt van Ysselmuiden* Joncker ont Hoevelinck to Schultenga, Beedum ende ter Laene in den Heeren gerustet.

No. 4. Alliantiewapens, rechts: doorsneden, boven en beneden *Ysselmuden;* links: doorsneden, boven *Cafer,* beneden *Lewe.*

Randschrift: A(nn)o 1598 den 28 April is de Edele Erentf. *Wigbolt va (n) Isselmuden* Joncker und Hoevelinck tho Schultinga, Bedum und Ter Laen in den Heren gerustet.

No. 11. Alliantiewapens, rechts: *Ysselmuden;* links: *Gaickingha.*

Aan weerszijden een rand van vier wapens met de namen van de geslachten er onder. Rechts: *Ysselmuden, Kater, Isselmuden, Lewe.* Links: *Gaikegha, Clanf, Kater, Lewe.*

Anno 1646 den 10 Marti is de Wel Edl. Erentfe(ste) *Ernst van Isselmvden* Ivnck. ende Hovelinck tot Schvltinge, Bedvm, ter Laen ende ten Bver in den Heere gervst.

Het merkwaardige is nu, dat No. 3 en 4 grafsteenen zijn voor één en denzelfden persoon, hetgeen mij eerst een foutieve beschrijving toescheen, maar een onderzoek ter plaatse bevestigde de opgave. Tusschen beide zerken ligt een 8 tal andere. Een verklaring zou kunnen zijn, dat na de aflevering van den eerste met 4 kwartieren, de familie één wenschte met 8 kwartieren, maar daarmee is nog geen oplossing gevonden voor het feit, dat beide in het koor liggen.

Het in de beschrijving niet ingevulde wapen stelt voor: een lelie met in het schildhoofd twee rozen; van het onderschrift waren alleen de drie laatste letters .... ..nck te lezen.

Ons medelid, de Heer A. Pathuis, wist mij te vertellen, dat dit wapen overeenkwam met dat op een zegel van *Liuwerf Scultinghe* to Bedum, dat aan een stuk van 18 Mei 1436 hangt [1]).

We kunnen dus wel aannemen, dat de letters aangevuld kunnen worden tot *Schulfinck.*

In de Drentsche volksalmanak van 1917 blz. 169 wordt in het artikel over het geslacht Ewsum genoemd een akte van scheiding d.d. 10 Jan. 1538 van landerijen, nagelaten door *Wierf Lewe,* weduwe van *Henryck Kater,* tusschen *Geert van Isselmuden,* van wege zijn vrouw *Anna Kafers,* en *Johan van Ewsum* wegens zijn vrouw *Henryck Katers,* beide dochters van Henryck en Wiert.

Met zekerheid is nu de volgorde van de kwartieren van *Wigbolf* als volgt aan te geven: *v. Isselmuden, Sonnenbergh. v, Isselmuden, Haersolfe, Cafer, Schulfinck, Lewe, Schaffer.*

1) Feith, J. A., Catalogus der inv..... zijlvestenijen Prov. Groningen blz. 293. Winsummer en Schaphalsterzijlvest, No. 17 en regest No. 4 op blz. 298, d.d. 18 Mei 1436.

Die van *Ernst* zijn dan: v. ***Isselmuden, v. Isselmuden, Cafer, Lewe, Gaickinga, Cafer, Clant, Lewe,*** of met 4 kwartieren: v. ***Isselmuden, Cater, Gaickinga, Clant.***

De kwartierstaat ***Alberda-Horenken,*** beschreven in dit tijdschrift jg. 52, kol. 357 onder No. 11, en afgebeeld in het maandblad Groningen, jg. 5, blz. 203, heeft *Gaikinga, Schaffer,* i.p.v. *Gaickinga, Clant.* De oudere grafzerk verdient echter de voorkeur, want hier behoeft niet gedacht te worden aan een vermooiïng van de kwartieren.

Uit deze kwartieren is ook de overgang van het Huis Schultinghe af te leiden, Van ***Liuwert Schultinghe*** komt het op een dochter, gehuwd met ..... ***Cafer,*** van dit echtpaar op hun zoon *Henryck Cater,* gehuwd met ***Wierf Lewe*** en vervolgens brengt hun dochter ***Anna Cater*** het in de familie ***Van Isselmuden.***

We kunnen nu overgaan tot een genealogie van den Groninger tak, waarbij ik gebruik maakte van:

Kerkboeken van Groningen, Bedum, Oudeschans, Loppersum en Weiwerd;

Meekhoff Doornbosch, P. H., Catalogus van de archieven der zijlvestenijen en dijkrechten, welke thans het waterschap Hunsingo vormen. Groningen 1905;

Feith, J. A., Cat. der inv. van de arch. der voorm. zijlvestenijen en dijkrechten in de prov. Groningen. Gron. 1901;

Stamboek van den Frieschen adel;

Doorninck, J. van, Geslachtk. aant.. ....gecomitteerden ten landdage van Overijssel enz. Deventer 1871;

Geneal. aant. van Rengers van Naerssen, in het Rijksarch. Gron.;

Inventaris Gruys;

Genealogie Clant, in Geneal. en herald. bladen 1909.

1. ..... ***van Isselmuden*** huwt ..... ***Sonnenbergh. Zij*** hebben een zoon:

11. ..... ***van Isselmuden*** huwt een dochter van ***Goert van Isselmuden,*** drost van Vollenhove, en ***Maria van Haersolte.*** Volgens de genealogie Van Haersolte in tab. 12 was Maria in 1456 erfdochter des huizes Haerst. welk huis in 1481 bij scheiding werd toegewezen. In het Stamb. Fr. adel worden hun kinderen genoemd: Herman, Hendrik, Ernst, Coenraat, Maria en Johanna. De echtgenoote van 11 zou dan moeten zijn ***Maria*** of ***Johanna.***

Uit hun huwelijk o.a.?:

III. ***Geert van Isselmuden,*** die, volgens Ommeländer borgen, in 1565 en 1571 voorkomt als hoofdeling tho Schultinge und Bedum, overl. in 1571, vóór 26 Nov. Hij huwde vóór 10 Jan. 1538 ***Anna Cater,*** dochter van ***Henryck*** en ***Wiert Lewe.***

Uit hun huwelijk:

1. ***Coert van Zsselmuden,*** verkrijgt bij loting in 1571 het huis Schultinghe, neemt in 1580 de wijk, tr. na 10 Aug. 1556 *Euca* ***Clant,*** dochter van Jr. ***Dodo,*** hoofdeling in Ter Borch en Warfhuizen, en *Betta Jensema, en* weduwe van *Allert* ***Gaickinga.***
2. ***Hindrick van Isselmuden,*** leeft in 1571, op 26 Aug. 1561 medeschepper in de Winsumer en Schaphalsterzijlen [2]).
3. *Herman,* volgt IV.
4. *Wigbolt,* volgt IVbis.
5. ***Claes van Zsselmuden,*** leeft nog in 1571, tr. 1566 ***Anna van Roorda*** [3]), dochter van *Ruurt Roorda en* diens eerste vrouw. Uit hun huwelijk:
   a. ***Geert van Isselmuden.***
   b. ***Anna van Isselmuden.***
6. *Erenst,* volgt IVter.
7. *Bawe* ***van Isselmuden,*** leeft nog 23 Juni 1582 [4]), tr. vóór 1571 *Pefer* ***van Sickinghe,*** grietman van Barradeel, overl. 1578, zoon van ***Johan*** en ***Anna Harm-Gysensdr.***
8. ***Hindrick van Isselmuden,*** in 1571 ongehuwde juffer.

IV. ***Herman van Isselmuden.***

Op de Menkemaborg bij Uithuizen hangt een kwartierstaat van de kinderen van het echtpaar Gruys-Ripperda, met de volgende kwartieren:

Gruys	Ripperda
Sappens	Clooster v. Dornum
Horenken	Rengers
Gysens	Ittersum
Horenken	Isselmuden
Entens	Warme10
to Nansum	Isselmuden
Swarte	Heringa
v. d. Merwede	Clant v. Stedum
Mekeren	Hinckaert
Coenders	Clant
Sissinck	Alberda
Isselmuden	Coenders
Gayckinga	Thedema
Clant	Reinking
Crumminga	Westerhuis

Voor ons zijn hier van belang de bovenste acht kwartieren Ripperda. Wanneer men weet, dat Anna Helena v. Isselmuden met Joachim Ripperda trouwt, volgt daaruit dus, dat haar grootmoeder van vaderszijde Van Warmelo moet heeten. In de Geslachtk. aant. van v. Doorninck vond ik nu op blz. 2: Beerta v. Warmelo nog op 27 Maart 1616 in het Liber Procur. te Zwolle voorkomende als echtgenoote van Herman, en moeder van den Proost van Oldenzaal Gerhard van Isselmuden, was zuster van Gerard van Warmelo. Op blz. 85: In het Essensch Leenreg. wordt op 24 Maart 1584 Herman van Ysselmuiden tot Godingerhof, na doode van Goert van Isselmuiden met het huis Haerst en een ware in Mastebroek beleend, enz.

Ik meen nu wel te kunnen aannemen, dat deze beide Hermannen identiek zijn, en ***Godingerhof*** hetzelfde is als *Gosengehoff.*

We krijgen dan:

Herman ***van Zsselmuden*** verkrijgt bij loting in 1571 Guesinge of Gosengehof, beleend in 1584 met de Haerst, leeft nog in 1616, tr. ***Beerta van Warmelo,*** in leven in 1616, dochter van *Joachim* en ***Anna Rengers*** tot den Arendshorst.

Uit hun huwelijk:

V. ***Geert van Isselmuden*** to Gosengehoff, in 1631 jr. en hoofdeling te Ten Boer, Thesinge, Garmerwolde en Ellerhuizen, koopt in 1640 [5]) de helft van de borg Den Ham of Duirsum bij Loppersum, later waarschijnlijk ook de andere helft, tr. Groningen 19 Sept. 1624 (procl. 28

2) id. id. No. 30, regest No. 23. Akte van 26 Aug. 1561, waarin voorkomt Hinrick Iselmude als een van de scheppers van Wynsummer- *en* Scaephalsterzijlen.

3) Stamb. Fr. adel. Genealogie Roorda.

4) Register Feith. 1582, No. 35. Doem bam Johan Arents, redger in Zuidwolde. tusschen de wed. van Peter Meijnerts en Rauwe van Isselmuiden, wed. van Sickinghe, over de betaling van eenige ingekwartierde ruiters, enz. 23 Juni.

5) Invent. Farmsum, No. 802.

Aug.) *Anna van Isselmuden* to Eikinga, dochter van zijn oom *Erenst* en *Lisch van Heringa*.

Hun dochter is:

Anna Helena van Isselmuden, overl. 4 Sept. 1681 en begr. te Farmsum 9 Sept. [6]), tr. Farmsum 1649 (procl Loppersum 6 Mei) Jr. *Joachim Ripperda*, geb. Farmsum 1625 of, volgens andere genealogieën, 's-Gravenhage 1626, erfheer van Farmsum, enz., ingeschreven als student te Groningen 15 Febr. 1642, te Franeker 22 Juli 1643 [7]), in 1661 in diplomatieke zending naar Engeland, overl. tusschen 1666 en 1672 [8]), zoon van *Hero Maurits* en *Anna Margaretha Rengers*.

IVbis. *Wigbolt van Isselmuden*, jr. en hoofdeling te Schultinge, Bedum en Ter Laen (wanneer hij dit van zijn broer Coert heeft gekregen is mij niet gebleken), in 1575 wo-,nende te Bedum [9]), neemt in 1580 de wijk en keert 1584 na bekomen pardon terug, overl. Bedum 28 April 1598 en aldaar begraven, tr. ..... *Gaickinga*, een dochter van *Allert Gaickinga* en *Euca Clant*, die in 1548 [10]) huwden. Haar kwartieren zijn: *Gaickinga, Cater, Lewe, Tamminga, Clant, Ter Borch, Jensema, Rasquert* [11]).

Uit dit huwelijk (volgorde onzeker):

1. *Anna van Isselmuden*, geb. Bedum, overl. na 1661 [12]), tr. 1602 (procl. Gron. 9 Oct.) *Habbo Aldringa*, geb. Gron. 30 Jan. 1577, overl. 30 Jan. 1613, zoon van *Habbo en Roelef Wyffringhe*.
2. *Ernst*, volgt V.
3. *Abele van Isselmuden*, geb. Bedum, tr. Groningen 18 Juni 1615 (procl. 6 Mei) *Mello Broersema* van Scheltkema, jr. en hoofdeling te Zandeweer, ontvanger-generaal der provincie 1627-1636, overl. 30 Mei 1636.
4. *Allard van Isselmuden*, geb. Bedum, op „1 Mei 1614 tot capt. geconfirmeert in plaets van zal. Joh. Kijf" [13]), in Maart 1628 in garnizoen te Emden [14]), overl. 1637 [15]). Van hem hangt een portret uit 1618 in het Museum van Oudheden.
5. *Eeuke van Zsselmuden*, leeft nog in 1631, tr. Groningen 21 Nov. 1624 (procl. 30 Oct.) *Johan Knotte*, luitenant, overl. 1636 [16]).

Twee kinderen werden te Oudeschans gedoopt:

a. *Joost Knotte*, ged. 14 Febr. 1631
b. *JoostKnotte*, ged. 10 April 1631.

V. *Ernst van Isselmuden*, jr. en hoofdeling te Schultinge, Bedum, Ter Laen en Ten Boer, gedeputeerde voor de Ommelanden van Stad en Lande 1605-'09, 161 l-'20, tot captain benoemd 26 April 1620 tot 27 Aug. 1636 [16]), medeschepper van Winsumer en Schaphalsterzijlvest, overl. Bedum 10 Maart 1646 en ald. begraven, tr. le vóór 1613 [34]) *Lutgert* of *Lucretia Clant*, dochter van *Nicolaes* en *Enneke Crumminga*; tr. 2e vóór 1632 *Dale* ...

Uit het eerste huweliik (volgorde onzeker):

1. *Froucke van Isselmuden*, leeft nog in Juni 1638 [17]), tr. Groningen 4 Sept. 1631 (procl. 30 Juli; Bedum Juli/Aug.; huw. contr. 16 Juli [18])) *Gerhardt de Sighers*, jr. en hoofdeling te Lutkegast, vaandrig, overl. vóór Juni 1638, zoon van *Wolter* en *Elteke Gruys*.
2. *Wigbolt*, volgt VI.
3. *Anna van Isselmuden*, lidmaat te Groningen Maart 1648, met att. van Bedum, tr. Bedum 18 Juli 1647 *Amos Crumminga* [19]), vaandrig, zoon van *Wiard en Johanna Clant*.
4. *Helena van Isselmuden*, lidmaat te Groningen Maart 1645, met att. van Bedum, tr. 1647 (procl. Gron. 3 April) Jr. *Daniel van der Merwen* [18]), kapitein, commandeur van Delfzijl, overl. 1658, zoon van *Hindrick* en *Swaentjen Coenders*, en weduwnaar van *Alyt Horenken*, tevoren weduwnaar van *Bouwe Coenders*.
5. *Allart van Isselmuden*, lieutenant, lidmaat te Groningen Sept. 1649, met att. van Bedum, op 2 Mei 1651 optredende als getuige bij de huwelijksvoorwaarden van zijn broer Wigbolt.
6. *Enneke van Isselmuden*, lidmaat van de Herv. kerk te Groningen Dec. 1651, met att. van Bedum.

Uit het tweede huwelijk:

7. *Jan van Isselmuden*, ged. Oudeschans 4 Maart 1632 [19]).

IV *Wigbolt van Isselmuden*, jr. en hoofdeling te Bedum enz., medeschepper te Bedum [20]), tot kapitein benoemd onder het regiment van Stad Groningen en Ommelanden 27 Aug. 1636 [16]), colonel in 1647, overl. 1662, na 1 October [21]), tr. le 1637 (procl. Gron. 8 April) *Johanna van Welderen* [22]), overl. vóór 1651, dochter van *Bernt* en *Catharina Spaen* [23]); tr. 2e Bedum 3 Mei 1651 (huw. contr. 2 Mei"[25])) *Aelheit Junius* [24]), overl. na 15 Aug. 1669, dochter van *Jacob* en *Oede Hilbrants*, en wed. van *Aepco Tjarda van Starkenborgh*.

Wigbolt woonde met zijn eerste vrouw te Groningen aan het Schoolholm.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Catharina Magdalena van Isselmuden*, geb. ca. 1639,

6) Kerkboek van Weiwcrd, en Gron. volksalmanak 1905, blz. 62.
7) Gron. volksalm. 1921, blz. 65.
8) Genealogie Ripperda.
9) Rcg. Feith, 1575, No. 37.
10) Genealogie Clant blz. 103 (blz. 9 van overdruk).
11) Grafschriftenb. blz. 42, Bedum No. 2. Er is hier een tegenstrijdigheid met den steen van Ernst van Isselmuiden. Volgens deze zou de moeder van Euca Clant een juffer *Lewe* moeten zijn. De genealogie Clant geeft echter in overeenstemming met No. 2 *Jensema*. De moeder van Allert Gaickinga moet echter *Lewe* zijn i.p.v. *Wicheringe*, zooals gen. Clant, of *Cater*, zooals grafsteen No. 11 aangeeft.
12) Genealogie Aldringa in Ned. Leeuw 1935.
13) Statenarch. S *133* Resolutien Prov. St. 1 Mei 1614.
14) id. S 22[13] blz. 346, Resol. Gedept. Staten. 4 Maart 1628 aan capt. Allard v. Isselmuiden, in garnisoen te Emden, 8 dagen verlof verleend.
15) id. S 13[9]. Res. Prov. St. 26 Sept. 3637 pt. 17: In pl. van wilen Allart van Isselmuyden tot capitain over de compie d'welcke de gemelde Isselmuyden heeft gehadt Capt Johan Polman, enz.
16) id. S 13s. Res. Prov. St. 14 Juni 1636. De nominatic gedaen bii den Heeren Gedeputeerden van Pieter Folckers der Jonger tot Lieutenant onder Capt. Ernst van Issolmuyden in plaetse van w. Johan Cnotte. 27 Aug. 1636: „Ernst van lsselmuden resigneert syn capiteinschap ende word sijn soon Wigbold v. Isselmuyden in sijn plaats gekosen."
17) Lidmatenboek Gron.: Juni 1638. Vrou Froucke Isselmuiden, wed. Sygers met att. van Bedem.
18) Genealogie v. d. Mcrwede, Ned. L. 1937.
19) Doopb. Oudeschans: 1632. Den 4den martij is gcdoopet worden En sohn van de Edelen Erenvesten ende manh. Commandeur Ernst van Isselmuiden ende Dale sijn huisvrouwe ende is gcnoempt worden Jan.
20) Cat. Hunsingo, blz. 181.
21) Het verhaal van zijn verdrinkingsdood is te vinden in Navorscher Jg. 86, 1937, blz. 221.
22) Haar kwartieren zijn, volgens den in de inleiding genoemden kwartierstaat Alberda-Horenken: v. Welderen, Louwy, Eck, v. Wijhe, Spaen, Vijgh, Braekel, Buecop.
23) d'Ablaing van Giessenburg, Wapenboek der ridders van do Duitsche orde, Balije van Utrecht, blz. 55.
24) Navorscher 1937, Genealogie Junius.
25) Inv. Gruys, No. 125. Getuigen bruidegomsz.: Allart van Isselmuden lieut. als broeder, Daniel v. d. Merwen als swager; bruidsz.: Wigbolt Broersema als broeder, Bernhard Entens als neef.

overl. na 1703 [26]), tr. Bedum 20 Mei 1658 *Gerhardt Horenken* [27]), ingeschr. als student te Gron. 21 Mei 1641, gezworen, raadsheer, hoofdman Hooge Justitiekamer, overl. Groningen 10 Aug. 1666, zoon van *Johan* en *Anna Clant*.

2. *Eernst Bernhart van Isselmuden*, ged. Groningen Ak. 13 Juni 1641, waarsch. jong overl. [35]).
3. *Lucretia van Isselmuden*, ged. Groningen Ak. 13 Juni 1641, tweeling met voorg., jong overl.
4. *Lucretia van Isselmuden*, ged. Groningen Ak. 23 September 1642, jong overl.
5. *Lucretia van Isselmuden*, ged. Groningen Mart.k. 16 Nov. 1643, overl. 1674 [28]) na 1 April, tr. Bedum 22 Febr. 1663 *Doedo Manninga*, jr. en hoofdeling te Dijksterhuis en Pieterburen, overl. 1671, zoon van *Haio Unico* en *Harmentje Sickinghe*.

   Dit echtpaar woonde op het Huis Schultinghe. De erven van Lucretia verkochten de borg in 1674 aan Gerlacus Verrucius.
6. *Baauchien* (later genoemd *Johanna Bauwe) van Isselmuden*, ged. Groningen Ak. 14 Januari 1645, overl. na 1701 [29]), tr. Bedum Febr. 1663 (procl. Gron. 31 Jan.) *Habbo Aldringa*, jr. en hoofdeling te Sebaldeburen, geb. ca. 1635, overl. vóór 1674, zoon van *Wigbolt* en *Margaretha Gru ys*.

IVter. *Ernst van Isselmuden*, waarschijnlijk bewoner van het Huis Eijkinga [30]), (in Friesland?), tr. *Lisch (van) Heringa* [31]), dochter van *Sascker* en *Hil Binnerts van Aebinga*.

Uit dit huwelijk:

1. *Coert van Isselmuden*, leeft 18 Febr. 1612 [32]).
2. *Anna van Isselmuden*, tr. Groningen 19 September 1624 haar neef *Geert van Isselmuden*, zoon van *Herman* en *Beerta van Warmelo*.

In de Stammtafeln einiger Ostfriesischer .....Familien, van Möhlmann, wordt in de genealogie Crumminga nog een *Tezo Crumminga* genoemd, een broer van *Amos Crumminga* en jongste zoon van *Wiard* en *Johanna Clant*, die eerst huwt met N. *van Isselmuden*, dochter van een Hollandschen kolonel, en daarna met *M. I. C. von Scheffert von Wisweiler*.

Misschien was dit *Enneke v. I.*, of anders een andere dochter uit het eerste of tweede huwelijk van *Ernst*.

Als eigenaar van de Waelckemaheerd bij Garsthuizen trof ik in het klauwboek van Tjassens in 1614 aan *Erenst van Isselmuyden*. Feith meent in zijn Ommelander borgen, dat

ook reeds in 1578 een Isselmuden eigenaar was, maar ik kon daar geen bevestiging van vinden.

Ten slotte noteerde ik uit het proclamatieboek van Groningen het ondertrouwen van *Roeleff van Isselmuden* en *Hille Tamminga*. De geslachtk. aant. van v. Doorninck konden mij op blz. 10 en 31 inlichten, dat hij een zoon was van *Johan van Isselmuden*, Heer van de Rollecate en Zwollingerkamp, en *Lubberta Rengers*, en broer van *Alfer*. Hij huwde eerst 1599 (procl. Gron. 17 November) *Hille Tamminga* [33]), dochter van *Allart* tho Bellingeweer en *Susanna Sweders van der Eze*, en daarna *Agnes Beninga*. Laatstgenoemde hertrouwde 1631 Jr. *Joan van Echten* der jonger. *Roelef* zelf overleed 2 Sept. 1625 en had waarschijnlijk bij geen van beide vrouwen kinderen.

Clant van Stedum,

door W. H. E. BARON VAN DER BORCH VAN VERWOLDE.

De stamreeks van dit geslacht is behandeld door J. A. R. Kymmell (Genealogische en Heraldische Bladen 1909, blz. 95 vlg.) en vervolgens, zorgvuldiger gedocumenteerd, door Ds. M. ten Broek (De burcht Nittersum en zijn bewoners, Groningsche Volksalmanak 1930, blz. 97 vlg.). Het heeft geen zin te herhalen wat reeds bekend is; de volgende aanteekeningen gelieve men dan ook uitsluitend als aanvulling, documentatie of verbetering der genoemde genealogieën te beschouwen. Op vele plaatsen mocht ik een vraag of een gissing stellen: wellicht kan een meer ter zake kundige hier antwoord geven.

1. *Allart Clant*, burgemeester der stad Groningen 1474 en 1477, lid van de hoofdmannenkamer 1470; ambtman van 't gericht van Selwerd 1473. In 1477 en 1485 kocht hij gronden te Beswerd, in 't Westerkwartier (Arch. Gron. 1477, 26; Huisarch. Farmsum reg. no. 196), welke bezittingen blijkbaar op zijn zoon Egbert overgingen (Arch. Gron. 1489, 35; Familiearch. Lewe 1498: Egbert Cl. en Teetken zijn huisvrouw). Volgens overlevering was hij gehuwd met Gese Lewe (ook: Margaretha Lewe toe Sandeweer); dit schijnt bevestigd te worden door een orde1 gewezen ter zake van een erfopvolgingsgeschil tusschen hem en zijn neef Geert Lewe in 1480: „Soe is gewijst tusschen Geerdt Leuwe ende Alert Clant want eens broederskint naere is dan een uthgeboelde suster vader, want een uthgeboelde suster gheene maechsoene gelt, soe is Geert Leuwe naer thoe sijns oems guede ende arffenissen dan een utgheboelde suster, dat in den lande van Drenthe gelegen is" (Mr. H. 0. Feith, Ordelboek van den etstoel van Drenthe, in de werken van Pro Excolendo Iure Patrio deel VII, 2e stuk, p. 126). In 1487 heet Aleyd Jarghes, weduwe van burgemeester Gherardus Lewe, eigenaresse van het goed ter Hansouw onder Peize (uitspraak d.d. 3 April 1487 in het familie-arch. Lewe); wellicht behoort dus Anna ter Hansouw, vermeld als moeder

---

26) Cat. Hunsingo, blz. 235. Sententie in zake S. W. Verruci op Schultinga en T. E. van Berum, wed. Sickinghe contra C. M. van Isselmuiden, wed. Horenken over de carpmaking van den Witzenborgereed in de schepperij van Innersdijk. 28 Juni en 9 Juli 1703.

27) Inv. Menkema-Dijksterhuis, No. 407. Boedelscheiding nalatenschap van Johan Horenken tusschen: Anna Clant, douair. Horenkon, Egbert Horenken en Catharina Magdalena van Isselmuden douair. Horenken, moeder, broeder en zuster van testator.

Hieruit volgt dus, dat deze Gerhard Horenken een zoon is van Anna Clant, die volgens gen. Clant, mot Johan Horenken gehuwd was.

28) Cat. Hunsingo, blz. 197. Sententie in zake Lucretia van Iselmuiden, wed. Manninga op Schultinga contra Berent van Berum op Thedemn over de carpmaking van den Suydwolder eed op Baldebuirsterheert vallende. 4 Juni 15 Oct. 1673, 1 April 1674.

30) 'In de ondertrouwakte van zijn dochter wordt zij „dochter to Eijkinga'' genoemd.

31) Stamb. Fr. adel. Genealogie Heringa.

32) Sententie Hof van Friesland. Sententie 18 Febr. 1612: Dr. Gabinus Toppens contra Worp Tiessens. Hierin sprake van Coert en Anna van Isselmuden als kinderen van Ernst v. 1. en Lisch Hcringa.

33) Stamb. Fr. adel. Genealogie Tammingn.

34) Verzegeling van Popko Ufkens d.d. 17 Dec. 1613. Juffer Agnes Uffkens verkoopt aan Ernst v. Isselmuydcn der Junger, Jr. en hoevelinck tho Schultinge en Bedum, oeck mede gedeputeerde der Stad Gron. en Omm. ende vrouw Lutgert Clandts, anders Iselmuyden syn 1. huysfrouwe, drie grasen lands te Ellerhuizen.

35) Huisarch. Nienoord, No. 461. Scheidakte d.d. 1 Oct. 1663 tussehen Gerhard Horenken, gehuwd met Cath. Magd. v. Isselmuden, Doedo Manninga, geh. met Lucretia v. 1. en Habbo Aldringa, geh. met Johanna Bawe van 1. betreffende de landerijen en eigendommen onder Bedum en Ellerhuizen gelegen.

van Allert Clant, onder de kwartieren van zijn huisvrouw, of bestond er een dubbel familieverband. Allart Clant schijnt overleden te zijn tusschen 1485 en 1488, en mag dus niet geïdentificeerd worden met Andreas Clant toe Scharmer, gestorven in 1505 (Kymmell) ; immers, in 1488 verschijnen als partij voor den etstoel van Drenthe „Alert Clantz kinderen" (Ordelboek p. 156).

II. *Egbert Clant,* hoofdling te Stedum (Arch. Gron. 1502, 33). Hij kocht in 1501 van zijn broer Herman het huis in den Krummen Yate te Groningen, waar zijn grootvader Otto zich een halve eeuw te voren gevestigd had (Familie-arch. Ewsum reg. nos. 46 en 97), en in 1516 nog een aangrenzend hof (Arch. Gron. 1516, 2). Hij was gehuwd met Teetke to Nittersum, dochter van Eppo Nittersum, hoofdling te Stedum, en Bywe Schultinghe. Te dezer zake de volgende overlevering: „Ayccke Gockinga leevede in het jaer 1364. Genereerde: 1 sone Eppo die welke langen tijdt mit die stad vom Gröningen gepleitet und georloget hebbende, is eindtlich bedriechlick van die Gröningers dör soete woorden, als wilden sie peis met hem maken, in die stadt van Gröningen gekomen sijnde in die gefanckenisse gelecht tot dat hij starf. Deesen quam tho het groete Olde Ampt in welcke sint 15 dorpen, liggende an die Eems, hetwelcke die Gröningers nae sijn doodt onrechtfeerdichlick met gewalt an die stadt van Gröningen gebracht hebben unde noch op deesen dach die bueren in groete slavernie houden. 1 dochter Teetke, haer man hiet Anleef Nittersum, genereerde eenen eenigen soon Eppo Nittersum, ‚deese hilickte Biewe Schültings Luert Schültings [dochter, genereerde eene] eenige dochter (Teetke Nittersum) haer man was Egbert Klant Otto Klants vaeder". (16e eeuwsche genealogie op francijn in 't huisarch. van Verwolde: vgl. een latere versie in 't Groningsch archief onder 1413, 6: sekere olde genealogie). Dat inderdaad Eppo, en niet zijn vader Andeloff Nittersum, met Bywe Schultinga gehuwd was, blijkt uit de volgende uitspraak: Ao. 1464. — „Inden selven warve is geseget, inder schelinge tusschen Dytmer Johan Rengers vander Posten zone ande ene zijd ende Clawes Kater ende Eppe Nytterssumma ande ander zijd, als van salige Lyuerd Schutlinge ende Tetekens sijns wijves nagelatene guede ende erffnissen, dat dat Dytmer tot sijns saligen oldevaders ende oldemoders vors. nagelatene guede ende erffnissen sall gaen tot vuller scheidinge, gelijck de moder selven offte sie gelevet hadde" en verder: „Elk van dessen parten sullen inbrengen sulke gueder als Lyuert ende Tetke oer drie dochters to bodele gegeven hebben, na inholt oere hilixbreve, ende sullen malkanderen gelike scheidinge doen" (Mr. H. 0. Feith, Warfsconstitutiën en Oordeelen, in de werken van P. E. I. P. deel VII, le stuk, p. 88 en 89: vgl. huisarch. Farmsum reg. no. 156). Andeloff Nittersum (Ondel to Stedum 1447), hoofdling te Stedum, schepper van het Winsummerzijlvest, is † op St. Maarten 1471 en begraven te Stedum. Lyuert Schultinghe (Liowert toe Bedum 1426), hoofdling te Bedum, schepper van het Winsummerzijlvest, wordt vermeld van 1426 tot 1456. Zijn drie dochters brachten een rijke nalatenschap mee: Frouck, gehuwd met Johan Rengers van ten Post, erfde Dijksterhuis te Pieterburen van haar nicht Oede Ponta ten Dyke; Bywe kreeg (kocht?) de Menckemaborg te Uithuizen; de derde dochter bracht de Schultingaheerd te Bedum aan haar echtgenoot Clawes Cater (Huisarch, Farmsum, passim).

Hidde Cater, een volle nicht van Teetke Nittersum, huwde met Herman Clant, Egbert's broeder (Huisarch. Farmsum, reg. no. 229).

111. *Eilco Clant,* hoofdling te Stedum (aldus in zijn huwl. voorw. dinsdag na St. Martini in den winter 1534; Arch. Gron. 1534, 17). Hij is zeker overleden voor 1551, want dan is zijn broer Allart voormond van Egbert Clant zoon van wijlen Aylco Clant (familie-archief Lewe), en waarschijnlijk reeds voor 1541, want dan wordt Eppo Clant als hoofdling te Stedum vermeld (familie-arch. Ewsum reg. no. 291). Zijn vrouw was Margaretha Addinga; zii bracht hem inderdaad eenig recht mee op de heerlijkheid Wedde en Westerwolde, ofschoon niet meer dan haar broer Hayo, hoofdling op Onnema te Zandeweer en aldaar kinderloos overleden 20 febr. 1571, kon nalaten. De beleening van zijn zoon Egbert door de abdij van Corvey heeft dan ook werkelijk plaats gehad (1577: huisarch. Farmsum reg. nos, 534 en 570), doch voordien had reeds Joost Lewe, gehuwd met een jongere zuster van Margaretha, zich onmiddellijk na den dood van Hayo Addinga laten beleenen (Arch. Gron. 1571, 73 en 74). Noch de Clanten noch de Lewes hebben echter ooit het volle profijt van deze alliantie gehad. — Margaretha Addinga was vervolgens gehuwd met Luirt Cater (? huwl. voorw. van Luyrt Kater en Margarete Clantz 1542: huisarchief Farmsum reg. no. 337) en met Ewko de Mepsche tho Meyma (huwl. voorw. 1553: Arch. Gron. 1553, 61). Zij was een dochter van „Juncker Jurgen Addyngha van Westerwolde Elyzabeth van deme vrouwe van Westerwolden soen ende Juncfer Anna Tedema des erbaren duchtighen ende vromen Johan Tedema ende vrou Reneka Tedemen dochter" (huwl. voorw. maandag voor meidag 1513; Arch. Gron. 1513, 22). Haar vader Georg, laatste hoofdling van Westerwolde, was reeds overleden voor 1523: haar grootvader Hayo Adding to Westerwolde, † Wedde 1492, zoon van Eggo, roofridder, in 1475 door de Westerwolders vermoord, en van Blyke erfdochter tot de Fradama en de Onnemaheerd [1]). Haar grootmoeder Elizabeth was waarschijnlijk een van Dedem [2]); in een scheidbrief van 1496 tusschen Clawes Cater, hoofdling te Bedum eenerzijds, en Elizabeth weduwe van Hayo to Westerwolde namens Jurgen haar zoon anderzijds, treden als naaste vrienden des kindes voorg. op „Hicke hoeftlingk tho Dhoernum ende Witmunde, proevest tho Emeden" (gehuwd met Imela Addinga) en „olde Arendt van Deden". Maar hoe komen de van Dedems hier verzeild? — Haar grootvader van moederskant was Johan Tedema, hoofdman en burge-, meester der stad Groningen tot 1505, en mede-erfgenaam van de rijke nalatenschap van vrouwe Blydeke Faradama.

1) Waarschijnlijk niet dezelfde als Blydeke Faradama, scheppersche te Huizinge, vermeld in talrijke koopbrieven van 1440 tot 1481, grootgrondbezitster te Stedum, Garsthuizen, Huizinge en Wosterembden. Deze had in 1445 een oumondigen zoon Reyner Eysinge († voor 1451; waarschijnlijk een kleinzoon van Reiner Eysinga, hoofdling op het Eysingamannehuus te Zandeweer, vermeld 1398-1415), doch was toon getrouwd met Avleke Onnema (zie arch. Farmsum en de Warfconstitutiën, passim); mogelijk was Blydeke, de vrouw van Eggo van Westerwolde, een dochter uit dit tweede huwelijk daar ze de Onnemaheerd schijnt meegebracht tc hebben. Erfgenamen van Blydeke Faradama waren, buitcn Hayo van Westerwolde. de gebroeders Clawes en Sweder Cater, en Johan Tedema; dezen noemen haar „moeie" (Huisarch. Farmsum reg. nos. 229 en 232).

2) Op de grafzerk van Wilhelmina Mulert, † 3 Mei 1604, in de Martinikerk te Groningen, komen de volgende kwartieren voor: Addinga - Deema - Tedema - Fragyma. Wapen Deema: 3 geruite banden.

Hij was gehuwd met Reneke Alberda (huwl. voorw. up sinte Valentijnsavent 1494; Arch. Gron. 1494, 45).

IV. *Egbert Clant,* hoofdling te Stedum, † Bremen 11 Nov. 1590. Hij was gehuwd achtereenvolgens met Anna Manninga en in 1572 met Gratia Rengers (huwl. voorw. Huisarch. Farmsum reg. no. 501). Volgens het regest van een acte in het huisarchief Nienoord (Inv. no. 686) zou Anna Manninga nog in 1575 in leven zijn: er staat echter „Egbart Clant tho Stedum van wegen sijner 1. kinderen bij s. Anna Manningha", zoodat hier geen tegenstrijdig - heid is. Anna Manninga was een dochter van „Dodo Manningha tho Lutzborch end Bergum en Fije Ripperda dochter tho Farmsum" (huw1 voorw. am avonde Philippi unde Jacobi 1523; huisarch. Lulema no. 79); haar broer Unico Manninga was evenals zijn zwager, een vurig aanhanger van de Hervormde Leer. Naar het verhaal gaat heeft Marnix van St. Aldegonde in 1569 op den Lutetsborg zijn „Bijenkorf" geschreven. Haar kwartieren zijn:

Manninga	Ripperda
Visquart	Houwerda
Circksena	Ukena
.....*.	Huinga

V. *Eilco Clant van Stedum,* † Groningen 1 Febr. 1614, begraven te Stedum. Hij was gehuwd met Willamina Hinckart, van wier hand de volgende aanteekeningen (los folioblad in een kasboek der familie Clant van Stedum in het huisarchief van Verwolde):

„Anno 1597 den 26 july des smorgens een weynich na 6 uren is ons dochter anna clandt geboren.

Anno 1599 tussen den 9 ende 10 ianuarij des nachtes een quartyr naer 12 uren is ons soon arian geboren.

Anno 1601 op vrydach voer pinster des smorgens is ons dochter ianken geboren.

Ons salyge egbart is geboren anno 1603 in de mant november smorgens om 6 uren.

Ons ander jonken egbart is geboren anno 1605 op midwinter (ende gestorven anno 1633 den 6en novembris savonts omtrent 9 uiren in Groningen ende is begraven in de A kerke op het koer.

Anno 1607 is ons dochter oede sofye geboren in de mant iunij smorgens (ende is den 3 en aprilis 1643 gestorven wesende in den 10 en dach oudt in de kraam).

Anno 1608 in iulij is ons dochter mariken geboren des snachts (obijt ao. 1657 den 9 en septembri smorgens omtrent 7 uiren in Groningen in St. Martini kerke begraven).

Anno 1611 in augusto op middach is ons jonken andoleff geboren.

Anno 1614 den ersten februarij is min leve huusheer Eylco clandt in den heeren gerustet des smorgens om 6 uren en was wal 16 of 17 weken mit een geduldijge zieke befangen al eer onser here godt hem ut dese eelendijge warelt halde en mit so sachte doet in sin eeuige rijck gehalt hefft (is gestorven in Groningen, begraven in de A kerke opt koer ende daar naar gebragt naar Stedum, inde kelder opt koer in de kerke aldaar).

Anno 1614 den 6 apprijl wonsdages safens om 6 uren is min dochterken Eylco gheboren.

Anno 1618 is min son egbart den 15 iunius mit dockter vasenborch nar duslant trocken om bij sin genaden graf ioehan van nassou vor pasij toe wesen.

Anno 1618 in augusto is min soen arian nar heijdelborch trocken.

Min soen egbart is in iulij oeck dit jar 1618 uut trocken nar graf ioehan van nassou.

Anno 1621 den 4 februari is de brulleft west van min dochter anna clandt (met Johan Hoornken sone van burgemr. Loech Hoornken ende - - Wijffrinch). den - november anno 1621 is min dochter van har soen eilke op een dinsdach smorgens verlost geworden tussen fif en sessen.

Anno 1621 den 24 marsii is min soen egbart wer bij mij toe steem komen.

'Anno 1621 in november is min soen arian klant ook wer toe hus koemen.

Den 16 desember 1621 is emmerensijana soenoij anders conders min leve nichte in den heeren gherust.

Den 7 februari anno 1622 is min suster susanna van eesum anders clandt in den heeren gherust.

Anno 1622 den 24 september is brulleft west van min soen egbart klant.

Anno 1623 int erst van de mant meij is min son arian clant brulleft ghewest.

Anno 1623 den 18 iunius is min dochter anna horinkes verlost safens om 9 uren van har soen gert horinkes.

(Anno 1624 den 28en octobris savonts tusschen 10 en 11 uren is onse moeder naer een langdurige sieckte, mit goedt ende vollencomen verstant tot het laeste, seer christelijck in Godt den Heer entslapen. Gestorven in Groningen ende begraven eerst in de A kerke opt koer ende daer naer gebracht in de keller opt koer inde kerke tot Stedum)".

Zij was een dochter van Adriaan Hinckart en Johanna de Mepsche (huwl. voorw.' 21 Mei 1572 in het huisarch. Verwolde). Van haar vader is mij niets bekend, behalve zijn afstamming. Zijn kwartieren zijn:

Hinckart	Scherpenseel
Balveren	Weerdenburch
Erp	Zuylen
Varick	Erp

Van haar moeder daarentegen, die zich blijkens haar vele huwelijken niet onbemind heeft gemaakt (achtereenvolgens met Hayo Addinga tot Onnema, met Adriaan Hinckart, met eenen Smullinck uit het land van Kleef, en tenslotte met Diederik Sonoy zaliger gedachtenis), is de afstamming een duister punt. Volgens een kwijtingsbrief d.d. 22 Sept. 1568 in het familie-archief Lewe was haar vader wijlen „heer Rodolff de Mepsche, ridder". Mij is uit de eerste helft der 16e eeuw alleen maar bekend een Rodolphus Mepsche, jur. utr. doctor, pastoor te Bedum 1520 en 1536, en een Rolandus Mepsche, medecinae doctor, proost te Loppersum 1536. Hoogstwaarschijnlijk was hij een zoon van Johan Rodolfsz. de Mepsche tho Meyma, bijgnd. de Rijke, gesneuveld in 1501 voor Appingedam. Deze immers was erfvoogd van het Mepschegasthuis te Groningen, in 1479 gesticht door zijn tante Syert de Mepsche, en eigenaar van het huis van de stichteres in den rechten Yate, welk huis later bekend stond als het „Hinckaertshuis" en dus door Johanna de Mepsche aan Adriaan Hinckart ten huwelijk zal meegebracht zijn (zie over huis en stichting: B. Lonsain, Het Mepschen-Gasthuis, Gron. Volksalmanak 1937). Haar moeder was, volgens wapenborden te Stedum, een Tamminga; mogelijk is zij dezelfde als Oede Tamminga Allartsdr. die als weduwe van Luirt Rengers tot Dijksterhuis met een Roelof de Mepsche hertrouwd schijnt te zijn (gene-

alogie Rengers in de Gen. en Her. Bladen 1910). De kwartieren van Johanna de Mepsche zouden dan zijn:

de Mepsche	Tamminga
Huinga	Coenders
Cater	Asinga
van der Aa	Lewe

VI. *Adriaan Clanf van Sfedum,* ambassadeur te Munster enz. enz. Hij heeft het familie-register van zijn moeder voortgezet (de aanvullingen op haar aanteekeningen, die ik hierboven tusschen parentheses plaatste, schijnen niet van zijn hand te zijn):

„Anno 1624 den 24en junii op St. Joannis dagh is onse sone Jan Clant gebooren smorgens tusschen 4 ende 5 uiren tot Stedum.

Anno 1626 op Pontiani dagh smorgens omtrent 9 uiren is onse sone Eilco gebooren tot Stedum. Is gestorven den 16en februarij daeraentvolgende ende is inde keller inde kerke opt koer gesett.

Anno 1626 den 2en augusti savonts tusschen vier ende vijff uiren is mijn zall. huisfrouwe Hille Clant met goedt ende vollen verstandt een sondrige sachten doot zeer christelijck in Godt den Heere gestorven in Groningen ende begraven inde A kercke opt koer.

Anno 1639 in aprili hebbic getrouwet mijn twede huesvrouw Anna Tamminga eenige dochter van Onno Tamminga tot Billingeweer ende Cecilia Beninga ehelieden.

Anno 1640 den 14en octobris naarmiddagh een quart naar twee uiren is ons ierste sone Eilco Clant geboren in Groningen in St. Joannis straat, int hoeckhues tegenover het fraterhues.

Anno 1643 int naarsomer is mijn soon Jan Clant van mij uyt het leger van desen staat tot (onleesb.) in Flanderen en reysent naar Vrancrijck.

Anno 1653 in decembri heft mijn soon Jan Clant bovengenoemt getrouwet Anna Coenders dochter van borgemr. Johan Coenders ende Elisabeth van Reinekinck ehelieden.

Anno 1661 den 23en aprilis 's avonts ten 10 uiren is mijn sall. huesvrouw Anna Tamminga naar ene lanckduirige sieckte in Godt den Heere entslapen in Groningen ende begraven in St. Martini kerke in d'ommeganck ande suyder sijdt tegenover de predickstoell.

Int selve jaar tusschen den seventynden ende den achtynden augusti 's nachts omtrent halff twee uiren is mijn sone Eilco Clant an ene uytterende coortse met vollen verstant in Godt den Heere gestorven in Groningen ende begraven in St. Martini kerke ande slinckersijdt naest ande moeder, beyde leger-steden sijn met enen steen bedeckt ende inde deilinge ende scheydinge der goederen an d'Arffg. gecomen".

De huwl. voorw. van Adriaan Clant en Hille Clant dagteekenen van 1 Mei 1623 (Huisarch. Farmsum en huisarch. Verwolde). Haar kwartieren zijn [3]):

Clant	Alberda
Alberda	Broersema
Wicheringe	Ballen
Coenders	Rotkuma

VII. *Johan Clanf van Sfedum,* † Groningen 24 Sept. 1694 als laatst mansoir van dezen tak. Hij was getrouwd met Anna Coenders tot Dunenbroek (huwl. voorw. 16 dec. 1653 in het huisarch. Verwolde); haar kwartieren worden als volgt opgegeven:

Coenders	Reincking
Tadema	Westerhous
Clant	Uterstewehr
Camminga	Machalen

Zij was een dochter van Johan Coenders tot Ringenum, richter van Bellingwolde 1624-1633, drost van Wedde en Westerwolde 1645-1652, rentmeester der stad Groningen 1646-1653, raadsheer 1652, burgemeester 1653-1661, lid van de hoofdmannenkamer 1654-1663, artillerie-riemeester 1653-1664, † Groningen 30 maart 1664, en van zijn tweede vrouw Elisabeth Reincking dochter tot Dunenbroek (huwl. voorw. 19 aug. 1633 in 't huisarch. Verwolde), Coertsdr. ex Hima Westerhous, overleden in 1643. Van haar afstamming weet ik verder niets en zou ik graag meer weten.

[3]) Het kwartier ten Holte op het rouwbord van Johan Clant in de kerk te Stedum zou doen veronderstellen dat Hille's grootvader Geert Clant tot Ludema niet een zoon maar een kleinzoon was van Allardt Clant tot Menckema, en een zoon van Johan Clant op Sappema tot Losdorp en Warfhuizen, raadsheer te Groningen 1568, en van Rudolfa Barniersdr. ten Holte uit Zeerijpe. Ik heb mij echter in dezen aan de genealogie Kymmell gehouden. Daarentegen vergist deze zich wellicht wanneer hij Geerts echtgenoote, Hille Alberda, opgeeft als dochter van Reint en Sybe van Ballen (de ouders van Hille Clant zouden dan volle neef en nicht van elkaar zijn); volgens kwartieren was zij een dochter van Egbert Reintsz. Alberda, hoofdman der stad Groningen 1535, en van Peterke Coenders Coertsdr.

Het geslacht Slingsbie (Slingsby),

door MR. W. F. LEEMANS.

Daar verscheidene Nederlanders leden van dit geslacht onder hun voorouders tellen, kwam het mij gewenscht voor, de volgende gegevens, gevonden gedeeltelijk in gedrukte werken en op archieven, gedeeltelijk in familiepapieren, te publiceeren. Tevens zij hier een woord van dank gericht tot eenige leden, die mij welwillend gegevens verstrekten.

Met zekerheid staat vast, dat de Nederlandsche familie Slingsbie, uitgestorven in 1859, afstamt van Joris *Slingsbie,* sergeant onder den Commandeur Slingsby te Zutfen in 1626. De vraag was echter: Wie was de vader van dezen *Joris?* M.i. mag op grond van een aantal hieronder te vermelden redenen met vrij groote stelligheid aangenomen worden, dat dit de genoemde Commandeur was. Allereerst moge uit de volgende — aan de hand van Burke's Landed Centry, 1937 samengestelde — stamreeks blijken, wie deze Commandeur was:

1. *William Sclingisbye,* of Sclingisbye, now Slingsby, a parish in Rydal division of the North Riding of Yorkshire.

11. *John de Slingsby.*

111. *William de Slingsby,* married *Isabella,* daughter of *William Thorp.*

IV. *John de Slingsby, m. Alice,* dau. of *William de Stodleigh* (now Studley, near Ripon).

V. *William de Slingsby,* of Studleigh, †1349/'50, m. 20 Febr. 1333 *Johanna,* dau. of *Henry de Scriven* and *Alice,* dau. of *Richard Caperon,* of Scotton. She carried the manor of Scriven and the dignity of Capita1 Forester of the Forest and Parks of Knaresborough into the family of Slingsby.

VI. *Richard de Slingsby,* heir to his brother Gilbert and Capital Forester of the Forest and Parks of Knaresborouah in right of his mother, †1363/'64, m. *Johanna,* dau. of *William Nesfield,* of Scotton, and *Ismania,* dau. of *John Warde.*

VII. *Wililam de Slingsby,* †1391/92, m. *Margaret,* dau. of *Thomas Winkesley.*

VIII. *William de Slinqsbu,* m. *Janet,* dau. of *Raḍulwḥ* or *Ralph Melton,* of Melton Hall.

1x. *John de Slingsby,* †1459/'60, m. *Johanna* or *Isabel,* dau. of *Walfer Calverley,* of Calverley.

X. *John de Slingsby,* † 16 Sept. 1513 from wounds received in the battle of Flodden Fields, m. *Marjory,* dau. of *Simon Pooley,* of Badley (Suffolk).

Uit dit huwelijk o.a. *Thomas Slingsby,* waaruit de Engelsche tak, uitgestorven in 1903, en:

XI. *Simon de Slingsby,* m. N.N.

Uit dit huweliik o.a.:

1. *Christopher Slingsby.*
2. *Robert Slingsby.*
3. *Peter,* volgt XII.

XII. *Pefer Slingsby.*

X111. Sir *Anthony Slingsby,* Bt., ,,created a baronet of England by letters patent, bearing date 23 Oct. 1628, was *Governor of Zutphen* in the Low Countries, and died sine prole 1630, when the baronetcy became extinct".

In een in 1750 gemaakte ,,verduitsing" van dezen adelsbrief is nog iets meer omtrent de carrière van Anthony te vinden: ,,Moogt gij thans weten, dat wij uit onzere biizondere genade en met zeekere kennis en eige beweeging hebben verheven, gestelt en gemaakt, en door de teeqenwoordige, voor ons, onze erfgenamen en opvolgers, verheffen, stellen en maken, onzen beminden Anthonie Slingsbie van Strevin, Schildknaap in ons graafschap van York, een man aansienlijk van geslagt, middelen en erfgoet en deugdzaamheid van zeeden, die ons uit edelmoedigen en mildadigen aard, zeer grote hulpe en bijstant heeft gegeven en betoont om te onderhouden en te mainteneeren dertiq man in onze krijgsbende te voet in ons gemelt Koningrijk Ierlant, drie geheele jaren, ter verdeediging van ons gemelde Koningrijk en in 't byzonder ter beveyliginq van de bevolking der voorzeide provinsie Ulster, tot en in de waerdigheit, staat en trap van Baronnet: en den zelven Anthony Slingsbie verheffen, stellen en maken wij voor ons. onze erfgenamen en opvolgers, dat als Baronnet zal gehouden worden voor hem en sijne manneliike erfgenamen, uit synen lichame wettig geteelt ten allen tijde".

Op 26 Febr. 1626 komt hij voor het eerst als commandeur van Zutfen voor [1]); 9 Mei 1626 verzocht ,,Commandeur Slynqsbey" om ,,een bequaem ende honorabel logement". Men zou toen een huis aan de Zaadmarkt voor hem zien te huren, of anders in de proosdij. 22 Juli 1627 roept Hubert Peill de hulp van den Raad van State in, om 753 rijksdaalders terug te krijgen, die Kapitein Slingsbve te Gulik uit zijn kist haalde om het garnizoen te betalen. Blijkens de Zutfensche raadsnotulen van 26 Mei 1629 moet hij kort voor dien datum zijn overleden: ,,alsoo den commandeur Slingsby deser wereldt is overleden bij provisie benoemd om het commando over het kriissvolk te hebben den heer capitein van der Horst".

Of Sir *Anthony Slingsby* gehuwd is geweest, is mij onbekend: echter moet de genoemde *Joris* een — waarschijnlijk natuurlijke — zoon van hem zijn geweest. Dit is niet te bewijzen, maar de volgende argumenten pleiten voor deze filiatie:

1°. *Ida Slingsbie,* kleindochter van *Joris,* legateert bij codicil van 3 Aug. 1748 aan haar broeder *Anthony* het portret van haar overgrootvader *Anthony Slingsby,* in zijn leven kapitein in dienst van de Kroon van Groot-Brittanniën [2]).

2°. De oudste zoon van *Joris* heette *Anthony,* eveneens zijn oudste kleinzoon.

3°. Via *Josina Slingsbie* (IIIbis 9) is de familie Leemans in het bezit gekomen van een boekje, dat ,,contayneth a true perfett Note of all the Armes of the Knights Barronets made by our Soverayne Lord Kinge James sence his cominge into England 1603 downe to 1616. withe Cristen and Surnames with their chetse houses of Residence in their severall sheires withe all the Armes of the Knights of the Bathe made at the Cronation of Kinge James. And the Armes and Names of all the Knights of the Bathe made at the Creation of Henry prince of Walles his sonne. and all the armes of the Knights of the Bathe made at the Creation of Charles Duke of Yorke his sonne. withe all the Armes of the Bathe made at the Creation of the Illustrious prince Charles prince of great Brittayne and Ireland Duke of Cornwall York and Albanye and Earle of Chester Knight of the most honnorable Order of the Garter" [3]), *opgedragen aan Anfhony Slingsby* door Rob Knight, die er bijvoegde: ,,a smale remembrance of your matche and yssue lyneally desended from the Bodie of Peter Slingesbye your father".

4°. Overeenkomst van wapen: De Hollandsche Slingsbie's voerden dit als volgt: Gevierendeeld, 1 en IV in rood een zilveren keper, vergezeld boven van twee luipaardenkoppen en beneden van een zilveren jachthoorn, gesnoerd van hetzelfde (Scriven); 11 en 111 in zilver een klimmende zwarte griffioen en over alles heen een roode dwarsbalk (Slingsby): hartschild:: in zilver een afgehouwen roode hand (het teeken der baronets); helmteeken: een staande leeuw [4]); dekkleeden: rood en zilver: schildhouders: twee leeuwen [4]). De Engelsche Slingsby's voerden ditzelfde wapen, echter zonder het hartschild. Dit zou er mede op kunnen wijzen, dat de Hollandsche Slingsbie's — in tegenstelling tot hunne Enselsche naamgenooten — afstammelingen waren van Sir Anthony Slingsby, Bt.

Joris zal echter wel een natuurlijke zoon van *Anthony* ziin qeweest, 1° omdat hij en zijn nakomelingen nooit den titel baronet hebben gevoerd, 2° omdat in een brief qesproken werd over ,,een kaptiin Slingsbie, die Sluys in Vlaanderen overwonnen heeft, in het bezit van een gouden ketting met medalje, die na zijn dood door de familie in Engeland opqeeischt werd" [5]), en 3° omdat Anthony S. volgens Burke's Landed Gentry ,,died sine prole".

Genealogie van de Hollandsche Slingsbie's [6]).

1. *Joris Slingsby,* sergeant onder den commandeur Slingsby

[1]) Alg. Rijksarchief, Raad van State, inv. no. 44.

[2]) cf. C. J. A. Bredius, Kwartieren Bredius, p. 312,

[3]) 217 met do hand geteekende en gekleurde wapens.

[4]) Rietstap (Armorial Général) spreekt van: ,,un léopard, ou un lion léopardé".

[5]) Familieaanteekening.

[6]) De meeste geboorte- en overlijdensdata berusten op familieaanteekeningen.

te Zutfen in 1626, † Heusden 29 Nov. 1667, tr. Zutfen *26 Nov. 1626 Anna Cluwarf,* † Heusden 29 Nov. 1664, wed. van *Willem Batty*[7]).

Uit dit huwelijk:

1. *Anfhonie Slingsbie* [8]), ged. Zutfen 9 Jan. 1628, † Heusden 26 Dec. 1649.
2. *Helena Slingsbie,* ged. Zutfen 7 Oct. 1629.
3. *Helena Slingsbie,* ged. Zutfen 27 Nov. 1631, † Heusden 8 Juni 1651.
4. *Joris,* volgt 11.

II. *Joris Slingsbie,* ged. Zutfen 15 Nov. 1633, soldaat onder den sergeant-majoor Wittepol (Whitepool!), lid van het Collegie van jonge Colveniersschutters te Heusden 1672, † Heusden 15, begr. ald. 22 Mei 1702, tr. (aant. Heusden 24 Jan. 1653) *Margaretha Caspers Marsbach,* geb. Crevecoeur 8 Jan. 1629, † 1722.

Uit dit huwelijk:

1. *Yda Slingsbie,* geb. 11, ged. Heusden 12 Aug. 1653, † Heusden 22 Maart 1750.
2. *Helena Slingsbie,* geb. 16, ged. Heusden 16 Febr. 1655, † 28 Maart 1742, tr. Heusden 5 Nov. 1686 *Jacobus Schimmelpenning,* j.m. van Rotterdam, „mr. beeldhouwer op 't Loo van een Geldersche familie", † 12 Juni 1742 [9]).
3. *Caspijna Slingsbie,* geb. 6, ged. Heusden 8 April 1657, † 14 Jan. 1742, tr. (aant. Heusden 21 Oct., attest. naar buiten 14 Nov. 1685) *Godert Kuypers,* j.m. van Helvoort in 't land van Gülick, lid van het Collegie van jonge Colveniersschutters te Heusden 1697, † 25 Mei 1742 [10]).
4. *Anna Slingsbie,* geb. 18, ged. Heusden 20 April 1659, † Aug. 1724, tr. *Cornelis van Wij(c)k* [11]).
5. *Anthony,* volgt 111.
6. *Adriaan,* volgt IIIbis.
7. *Maria Slingsbie,* geb. 8, ged. Heusden 9 Maart 1668, † 18 Oct. 1669.
8. *Maria Slingsbie,* geb. 16, ged. Heuesden 17 Jan. 1670, † 24 Juli 1679.
9. *Casparus Slingsbie,* geb. 2, ged. Heusden 3 Aug. 1672, lid van het Collegie van jonge Colveniersschutters ald., † 4, begr. Heusden 9 Febr. 1703.

III. *Anfhony Slingsbie,* geb. 19, ged. Heusden 21 Sept. 1662, † Rotterdam 25 Juli, begr. ald. 30 Juli-5 Aug. 1758, tr. Rotterdam 2 April 1686 *Catharina Gra(e)ve,* wed. van *Philippus Vollenhove.*

---

7) Uit haar eerste huwelijk sproot *Willem Batty,* † Breda 3 Nov. 1687. In het trouwregister van Zaltbommel komt nog de volgende aanteekening voor: „*Elizabeth Batti,* j.d. van Altenhoven, tegenwoordigh wonachtig tot Breda en *Adriaen Davidts,* j.m. van Breda, conf. Breda 4 Mei 1656"

8) *Slingsbie* is de in Holland meestal gebruikte spelling van den naam, die ook door de leden van het geslacht zelf werd gebruikt. De volgendr verbasteringen komen o.a. voor: *Sling(e)sbye, Slincksby, Slynckts bee,* etc.

9) Uit dit huwelijk: *Cornelis Schimmelpenning,* ged. Rotterdam 15 Aug. 1687, schepen te Heusden 1746-'48, '51, '65, burgemeester 1749, '50, '66, † Heusden 3 Doe. 1766, tr. ald. 29 Dec. 1732 *Anna Margaretha Kuypers,* † Heusden 9 Jan. 1786, dr. van *Godert* en *Caspijna Slingsbie.*

10) Uit dit huwelijk o.a. : *Pieter Kuypers,* ged. Heusden 13 Juli 1692, schepen te Heusden 1749-'68; en Sophia *Kuypers,* tr. *J. van der Tholl,* cf. noot 18.

11) Uit dit huwelijk o.a.: Johannes *van Wijk,* tr. (ondertr. Rotterdam 4 April 1717) *Cornelia Vollenhove.*

Uit dit huwelijk [12]):

1. *Margrita Marya Slingsbie,* ged. Rotterdam 10 Nov. 1686.
2. *Joris Slingsbie,* ged. Rotterdam 20 Maart 1689.
3. *Johanna Margaretha Slingsbie,* ged. Rotterdam 15 Juni 1694, begr. ald. 21-27 Maart 1756, tr. (door echtscheiding ontbonden) Rotterdam 18 Aug. 1737 *Willem de Bruyn,* ged. Dordrecht 9 Maart 1708, zn. van *Willem Hermanszn.* en *Maria van Driel.*

IIIbis. *Adriaan Slingsbie,* geb. en ged. Heusden 16 Aug. 1665, schepen te Heusden 1723, '27, '28, burgemeester 1724-'26, regent van de kerk 1727, '28, lid van het *Collegie* van Oude Schutters van den voetboog van St. Joris te Heusden 1705, † 5 April 1733, tr. 1° Heusden 12 Nov. 1690 *Lucia Pontanus,* ged. Breda 26 Maart 1664, dr. van *Johannes* en *Mettien Sasseraet;* 2° (ondertr. Delft 15, attest. op Delfshaven 30 Mei 1694) *Maria de Kort,* ged. Delft (N.K.) 15 April 1660, dr. van *Hercules Jonasz.* en *Lysbeth Samuels van T(h)ienen;* 3° (ondertr. Heusden 14 Dec. 1707) *Josina van Walraven,* ged. Heusden 29 Nov. 1676, † Heusden 11 Febr. 1735, dr. van *François* en *Debora Pipardus.*

Uit het eerste huwelijk:

1. *Johannes Casparus Slingsbie,* ged. Heusden 11 April 1692, begr. Rotterdam 8-14 Aug. 1728, tr. *Barbera Verburgh* [13]).

Uit dit huwelijk:

1. kind, begr. Rotterdam 17-23 Oct. 1723.
2. *Adrianus Slingsbie,* ged. Rotterdam 20 Febr. 1725, begr. ald. 15-21 Juli 1725.

Uit het tweede huwelijk:

2. *Elisabeth Slingsbie,* ged. Heusden 19 Sept. 1695, † waarsch. jong.
3. *Huyberta Slingsbie,* ged. Heusden 27 Aug. 1696, † na 8 Oct. 1747, tr. Baardwijk 13 Dec. 1716 Ds. *Casparus van Velsen,* predikant te Baardwijk en Elshout 1706, emeritus 1739, † 26 Sept. 1740, zn. van Ds. *Nicolaus* [14]) *en Apolonia Pipardus* [15]).
4. *Jonas Hercules Slingsbie,* ged. Heusden 2 Juli 1700, † waarsch. jong.
5. *Joris Hedericus(?) Slingsbie,* ged. Heusden 6 Dec. 1701, † waarsch. jong.

Uit het derde huwelijk:

6. *François Nicolaus,* volgt IV.
7. *Adrianus,* volgt IVbis.
8. *Joris Slingsbie,* ged. Heusden 9 Febr. 1716, † waarsch. jong.
9. *Josina Slingsbie,* geb. 27, ged. Heusden 29 Mei 1718, † Heusden 14 Sept. 1783, tr. Rijswijk (N. Br.) 12 Mei 1738 Ds. *Wilhelmus Leemans,* geb. 2, ged. Heusden 4 Maart 1714, predikant te Rijswijk (N. Br.) 1738, emeritus 1781, † Heusden 24 Sept. 1794, zn. van *Conradus* en *Anna de Bosser* [16]).

---

12) Kinderen van **Anthony** *Slingsbie werden* begraven tc Rotterdam 1-7 Dec. 1686, 26 Jan.—1 Febr. 1687 (één van beiden waarschijnlijk *Margrita Marya)* en 9-15 Juli 1690 (wellicht *Joris).*

13) *Te* Rotterdam werd gedoopt 4 Juni 1687 *Baertje Verburgh,* dr. van *Jan* en Grietje *van Kuck.*

14) Geb. Heusden 1649, predikant te Doveren en Gcndercn 1675 („en dat juist op die plaats, van waar zijne meeste Pausgezinde voorouders afkomstig waren"), te Vlijmen 1684, † 29 Aug. 1729, zn. van *Johannes Gerartsz.* **wan** *Ve'sen,* burgem. te Heusden 1674-'76, en Anna van *edr Vloot* (R.K.).

15) Hieruit nakomelingen.

16) Hieruit de jongere, nog bestaande tak *Leemans.*

IV. *François Nicolaus Slingsbie,* ged. Heusden 13 Nov. 1711, wijnkooper, schepen te Heusden 1737-'51, regent van het gasthuis 1738, '39, van het weeshuis 1740, '44, van de kerk 1745, '47-'52, lid van het Collegie van Oude Schutters van den Voetboog van St. Joris 1734, † 25 Nov. 1759, tr. 1° Heusden 3 Dec. 1733 *Johanna Maria Verhoeoen,* ged. Aalburg 5 Jan. 1710, dr. van Ds. *Martinus,* predikant te Aalburg, en *Anna van der Hoeven;* 2° (ondertr. Heusden 24 Nov. 1747) *Anna de Ko(c)k,* geboortig van Waardhuizen bij Uitwijk.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Adrianus Slingsbie,* ged. Heusden 22 Aug. 1734, † waarsch. jong.
2. *Martinus Slingsbie,* ged. Heusden 7 Oct. 1735, † waarsch. jong.
3. *Anna Slingsbie,* ged. Heusden 26 April 1737, test. met haar man te Semarang 13 Sept. 1763, † voor 4 Juli 1764, tr. (ondertr. 2 April) 20 April 1756 Ds. *Simon Gideon (s),* predikant te Moergestel 1756, door de V.O.C. benoemd tot predikant 1761, predikant te Semarang 1762, te Batavia 1766, † ald. 8 Dec. 1767, zn. van Ds. *Adrianus* en *Jacoba Dagevos.* Hij hertr. (ondertr. Batavia 31 Aug. 1765) *Ida Hendrica Hollman.*
4. *Josina Slingsbie,* ged. Heusden 6 Maart 1739, † jong.
5. *Josina Slingsbie,* ged. Heusden 5 Aug. 1740, † Utrecht 31 Mei 1826, tr. Batavia(?) *Johan Godfried Helmcke,* secretaris Justitie en Weeskamer te Semarang, † voor 20 Oct. 1804 [15]).
6. *Elisabeth Alida Slingsbie,* geb. 6, ged. Heusden 9 Aug. 1743, begr. Utrecht (Catharinakerk) 8 Juli 1785, tr. Semarang 7 Nov. 1762 *Jan Pieter Bredius,* geb. 17, ged. Amsterdam (O.K.) 21 Maart 1738, onderkoopman der V.O.C. 1757, resident van Joana 1762-'68, † Maarssen 12, begr. Utrecht (Catharinakerk) 18 Juni 1784, zn. van Dr. *Pieter* en *Eua Lijnslager* [17]).
7. *Adriana Slingsbie,* ged. Heusden 28 Maart 1745, † Rotterdam 10, begr. ald. 10-16 Jan. 1768.

Uit het tweede huwelijk:

8. *Helena Cornelia Slingsbie,* ged. Heusden 24 Nov. 1747.
9(?). *Walterus Slingsbie, zou* ongehuwd te Batavia zijn overleden.

IVbis. Ds. *Adrianus Slingsbie,* ged. Heusden 15 Dec. 1713, predikant te Gemert 1736, te Bergeik, Riethoven en Westerhoven 1744, † 29 Maart 1768, tr. (ondertr. Krimpen a/d Lek 22 Juni 1736) *Susanna van Drunen,* begr. Geldrop 9 Jan. 1784, dr. van Ds. *Johan Jacob,* predikant te Krimpen a/d Lek, en *Alida Verhoeven.*

Uit dit huwelijk:

1. *Josina Johanna Slingsbie,* geb. Gemert, tr. Gorinchem 19 Mei 1771 *Daniel van Leeuwen,* ged. Gorinchem 18 Jan. 1743, koopman in kruidenierswaren, zn. van *Kornelis* en *Megcheltje Otte(r) vanger.*
2. *Johan Jacob,* volgt V.
3. *Alida Johanna Maria Slingsbie, tr.* [18]) *Abraham Grandlienard,* voorlezer en voorzanger in de Fransche gemeente te 's-Gravenhage.
4. *Elisabeth Slingsbie,* tr. *Laurens Box,* secretaris van Geldrop, Groot en Klein Braakhuizen, begr. Geldrop 8 Dec. 1784, nalatend vrouw en kinderen.
5. *Adriana Slingsbie,* ged. Bergeik 28 Maart 1745, tr. Gorinchem 19 Dec. 1779 *Coenraad Snoe(c)k,* ged. Gorinchem 22 Oct. 1752, meester-timmerman ald., zn. van *Jan* en *Maria van Helseling(e).*
6. *Huybartha (Huberta) Slingsbie,* ged. Bergeik 8 Oct. 1747, tr. Gorinchem 17 Oct. 1773 *Willem Jens,* geb. Gorinchem, mouter ald.

V. Ds. *Johan Jacob Slingsbie,* geb. Gemert, ingeschreven als student in de theologie te Harderwijk 1757, als candidaat 1762, predikant te Geldrop en Riel 1763, † Geldorp 2, begr. ald. 6 Sept. 1793, tr. *Arnolda Sluiter (Sluijter),* † 19, begr. Geldrop 23 Aug. 1780, dr. van Ds. *Hendrik.* predikant te Deurne, en *Ursulina Philippine de Cassemajor.*

Uit dit huweliik:

1. *Ursulina Philippina Slingsbie,* geb. 2, ged. Geldorp 3 Mei 1767, tr. Ds. *Johan Christiaan Raucamp,* geb. Remagen (Gulik) 1760, predikant te Urmond 1787. te Leende 1792, te Eersel, Duysel en Steenzel 1802. † Eersel 27 Jan. 1817, zn. van Ds. *Johannes,* predikant te Remagen.
2. *Susanna Slingsbie,* geb. 4, ged. Geldorp 11 Dec. 1768, tr. Juli 1791 *Isaäck van der Tholl,* zn. van *Jacobus* [19]) en *Christina Rijnders.*
3. *Catharina Elizabet Slingsbie,* geb. en ged. Geldrop 7 Oct. 1770.
4. Ds. *Adriaan Slingsbie,* geb. 24, ged. Geldrop 27 Sept. 1772, predikant te Woensel en Tongelre 1797, te Schijndel 1812, emeritus 1824, † Zaltbommel 26 Maart 1838, tr. *Martha Winkler.* Dit huwelijk bleef kinderloos.
5. *Johanna Slingsbie,* geb. 21, ged. Geldrop 26 Juni 1774, † Nuenen 29 Juni, begr. ald. 3 Juli 1799, tr. 1794 *Johannes van Hoven,* ged. Nuenen 24 Maart 1771, erfsecretaris van Nuenen en Gerwen, later notaris en burgemeester te Nuenen, † ald. 27 Jan. 1847, zn. van *Fredrik,* erfsecretaris van Nuenen, en *Anna den Besten.* Hij hertr. Nuenen 9 Mei 1802 *Arnoldina Pouwelina (Paulina) Laats.*
6. *Jacoba Slingsbie,* geb. 23, ged. Geldrop 25 Dec. 1776. † 's-Gravenhage 3 Dec. 1859, tr. (ondertr. Nuenen 11 Juli 1801) *Samuel van Hoven,* geb. Nuenen 21, ged. ald. 26 Febr. 1775, cadet regt. van Hardenbroek 1790, kapt. inf. 1807, kapt. in Franschen dienst 1811, „van de Fransche uit de vesting Wezel weggegaan den 8sten January 1814 om te voldoen aan de oproeping van onzen geeerbiedigden souverein met verlaating van eene somma van Elf Duizend zeven honderd en Eenige franken, die het 123ste Regiment hem schuldig was [20]), kapt. inf. (Landmilitie) 1814, gepensionneerd 1822, majoor tit. 1828, † 25 Dec. 1865, zn. van *Fredrik* en *Anna den Besten* [21]).

[17]) Hieruit de jongere tak van het geslacht ***Bredius.***

[18]) Eerste kind geb. 18 Jan. 1766.

[19]) ***Jacobus van der Tholl was een zoon*** van ***J. van der*** *Tholl,* geh. met ***Sophia Kuypers,*** cf. noot 10.

[20]) Excerpt uit stamboeken van officieren no. 47 en 163, Alg. Rijksarchief.

[21]) Uit dit huwelijk o.a. Dr. ***Frederik*** *Johannes* ***Jacob*** *Slingsby* ***van Hoven*** (geb. Rotterdam 16 Juli 1815, † Vught, h. Reeburg 27 Febr. 1879, tr. Dordrecht 19 Juni 1850 ***Françoise Esther*** Baudewina Sophie ***Rees,*** zie N.P. XXII, p. 281), die bij K.B. van 13 Dec. 1859, no. 107 vergunning verkreeg den naam Slingsby bij den zijnen te voegen.

7. *Arnolda Josina Johanna Slingsbie,* geb. *19,* ged. Geldrop *20* Aug. *1780.*

Hoewel niet in de genealogie te plaatsen, zal tot het hier behandelde geslacht ook wel behooren: *Christoffel Slingsby*[22]), van Den Haag, mogelijk dezelfde als de luitenant Slingsby, die, *29* Juli 1661, lid werd van de Engelsche kerk te Delft, tr. (aant. Rotterdam 8 Jan. 1668, attest. op Overschie 22 Jan. 1668) *Helena van Stockum,* ged. Rotterdam 2 Aug. 1646, dr. van *Embrecht* en *Pieternella Schrevels.*

Uit dit huwelijk:

Marya Slingsby, ged. Rotterdam 9 Jan. 1669.

Genealogie van het Rotterdamsche geslacht Vroombrouck,

door W. A. VAN RIJN.

Wapen: Op een grasgrond een kerktoren, rechts en links geflankeerd door een boom. Helmteeken: Een vlucht. (Volgens een lakafdruk in een H. S. genealogie).

I. *Barend Jansz. Vroombrouck,* geb. Dülmen (Westfalen) omstreeks 1570, spinwielmaker, houtzager, woont bij huwelijk bij de Delftsche Poort, later in de Baanstraat, waar hij 20 Febr. 1602 een huis kocht, overl. Rotterdam (aangegeven 20-26 Sept. 1625), tr. Rotterdam 23 Febr. 1597 *Neeltgen Fransdr.,* geb. Ostende, overl. Rotterdam (aangeg. 10-16 Aug. 1659).

Uit dit huwelijk:

1. *Jan,* volgt II.
2. *Anneke Vroombrouck,* geb. Rotterdam, overl. Rotterdam (aangeg. 24-30 Aug. 1681), tr. Rotterdam 9 Apr. 1635 *Jan Paulusz. Moller* (later *van Bredenburg* genoemd), geb. Bredenburg in Oostland, wijnkooper en kuiper, woonde op het Watertie in een huis door hem dd. 16 Mei 1636 van zijn zwager Jan Barendsz. Vroombrouck gekocht, testeert met zijn vrouw 31 Juli 1638 voor notaris Gerrit van der Hout en 21 Sept. 1652 voor notaris Jacob Delphius, zijn vrouw als weduwe 2 Jan. 1678 voor notaris Govert van Gesel, overl. Rotterdam (aangeg. 19-26 Nov. 1656).
3. *Isaack,* volgt IIbis.
4. *Pieter Vroombrouck.*
5. *Neeltje Vroombrouck,* geb. Rotterdam, woont bij overlijden naast 't Spinhuis op 't Watertie, overl. Rotterdam (aangeg. 26 Nov.-2 Dec. 1673), als weduwe.
6. *Pietertie Vroombrouck,* leeft nog 25 Oct. 1652.

II. *Jan Vroombrouck,* geb. Rotterdam, brandewijnbrander, woont eerst in de Baanstraat, daarna in den Houttuin, testeert met zijn tweede vrouw 5 Febr. 1649 voor nots. A. Gommersbach, alleen 26 Nov. 1652 voor nots. Johan van Weel, overl. Rotterdam (aangeg. 27 Oct.-2 Nov. 1652), tr. 1° Rotterdam 9 Jan. 1633 *Trijntje Jansdr.,* geb. Rotterdam, tr. 2° Rotterdam 14 Sept. 1636 *Maritgen Ariensdr.,* geb. Rotterdam, overl. Rotterdam (aangeg. 2-8 Febr. 1649), tr. 3° Rotterdam 18 Jan. 1650 (huw. voorw. 4 Jan, 1650 voor nots. Arent van der Graeff) *Maria van 't Wedde,* geb. Rotterdam, test. als weduwe 24 Nov. 1666 voor nots. Philip Basteels en 5 Mei 1679 voor nots. Cornelis Roosendaal, overl. voor 15 Oct. 1714, dr. van *Jan Cornelisz,* en *Trijntge Maertensdr. van Hardenburgh.*

Uit het 1e huwelijk:

1. *Maertje Vroombrouck,* geb. Rotterdam 3 Nov. 1633. testeert met haar man 30 Sept. 1652 voor nots. Johan van Weel, alleen 29 Juni 1706 voor nots. Arnoldus de Guylicker, woonde 1706 aan de Roobrug omtrent de Mosseltrap, bij overlijden aan den Wolfshoek, overl. Rotterdam (aangeg. 29 Jan.-4 Febr. 1713), tr. Rotterdam 23 Oct. 1650 *Martinus van 't Wedde,* geb. Rotterdam, brandewijnbrander, woonde aan de Z.Z. van de Hoogstraat „daer de Ploegh uythangt", overl. Rotterdam 24 Nov. 1666 (krankzinnig), zn. van *Jan Cornelisz.* en *Trijntje Maertensdr. van Hardenburgh.*

Uit het 2e huwelijk:

2. *Trijntie Vroombrouck,* geb. Rotterdam 29 Dec. 1637, woont bij overlijden op de Hoogstraat, overl. Rotterdam (aangeg. 27 Oct.-2 Nov. 1709), tr. 1° Rotterdam 13 Dec. 1654 *Gerrit van der Smack* de Jonge, geb. Rotterdam, woonde op de Nieuwe Haven, koopman, overl. Rotterdam 30 Dec. 1655, zn. van *Gerrit Gerritsz. Smack,* tr. 2° Rotterdam 25 Jan. 1662 *Jan Ooms,* geb. Amsterdam, kapitein.
3. *Arent,* volgt 111.

Uit het 3e huwelijk:

4. *Barend Vroombrouck,* geb. Rotterdam 16 Sept. 1642, overl. Rotterdam 14 Jan. 1643.
5. *Barend Vroombrouck,* ged. Rotterdam (rem.) 19 Mei 1651.

III. *Arent (Arnoldus) Vroombrouck,* geb. Rotterdam 21 Nov. 1640, brouwer in „de Roode Leeu", regent van het werkhuis 1672, woonde op de Nieuwe Haven, testeert als jongman 11 Mrt. 1664 voor nots. Jacob Delphius, overl. Rotterdam (aangeg. 3-9 Juli 1695), tr. Rotterdam 15 Juni 1670 *Maria Sloos,* geb. Rotterdam omstreeks 1649, overl. Rotterdam 20, begr. (Prinsenkerk) 24 Aug. 1722, dr. van *Arnoldus* en *Maria van der Swiep.*

Uit dit huwelijk:

1. Een kind, overl. Rotterdam (aangeg. 28 Dec. 1670-3 Jan. 1671).
2. *Maria Vroombrouck,* ged. Rotterdam (rem.) 23 Dec. 1671, overl. Rotterdam (aangeg. 7-13 Mei 1673).
3. *Arnoldus Vroombrouck,* ged. Rotterdam (rem.) 5 Apr. 1674, overl. Rotterdam 29 Juni 1695.
4. *Jan,* volgt IV.
5. *Maria Vroombrouck,* geb. Rotterdam 15 Febr., ged. (rem.) 6 Mrt. 1678, testeert 3 Mrt. 1739 voor nots. Willem Boon, woont bij overlijden op de Spaansche Kade, overl. Rotterdam 11, begr. (Fransche kerk) 17 Nov. 1750, tr. Rotterdam 28 Mei 1,703 *Job van Heel,* geb. Rotterdam 15, ged. (rem.) 21 Aug. 1672, koopman, overl. Rotterdam 2, begr. (Fransche kerk) 6 Aug. 1738, zn. van *Cornelis Bartholomeusz.* en *Adriana Cruid.*
6. *Bernardus Vroombrouck,* geb. Rotterdam 21 Febr., ged. (rem.) 13 Mrt. 1681, soldaat, woont bij overlijden op de Hoogstraat „over 't Stadhuys", overl. Rotterdam (aangeg. 9-15 Apr. 1713), begr. Alphen.
7. *Laurens Vroombrouck,* geb. Rotterdam 25 Mei, ged. (rem.) 7 Juni 1683, overl. Rotterdam 8 Sept. 1685.

22) Een oom van Sir *Anthony Slingsby droeg* denzelfden voornaam (XI, 1).

8. *Hugo Vroombrouck*, geb. Rotterdam 14, ged. (rem.) 20 Mrt. 1685, overl. Rotterdam 20 Mei 1687.
9. *Margaretha Elisabeth Vroombrouck*, geb. Rotterdam 14 Juni, ged. (rem.) 9 Juli 1687. tr. Rotterdam 7 Febr. 1723 *Jan Geesteranus*, ged. Gouda (rem.) 28 Febr. 1685, zn. van Dr.. ..... en *Anna van Leeuwen.*
10. *Catharina Vroombrouck*, geb. Rotterdam 22 Dec. 1689, ged. (rem.) 16 Jan. 1690, woont bij overlijden op het Haringvliet, overl. Rotterdam 24 Oct. 1709.
11. *Laurens Vroombrouck*, geb. Rotterdam 19, ged. (rem.) 31 Oct. 1691, woont bij overlijden Kwakernaat, overl. Rotterdam (aangeg. 5-11 Jan. 1749), tr. Rotterdam 7 Nov. 1717 *Maria de Kwak*, geb. Rotterdam,

IV. *Jan Vroombrouck*, geb. Rotterdam 1, ged. (rem.) 16 Febr. 1676, testeert met zijn vrouw 1 Febr. 1726 voor nots. Herbert van der Mey, woont bij overlijden op den Goudschen Singel, overl. Rotterdam (aangeg. 20-26 Jan. 1732), tr. Rotterdam 13 Apr. 1705 *Jacomijntje Vroombrouck*, ged. Rotterdam (rem,) 12 Sept. 1673, woont bij overlijden in den Houttuin, overl. Rotterdam (aangeg. 27 Sept.-3 Oct. 1750), dr. van *Barend lsaacksz.* en *Krijna van Rijckevorsel,* en wed. van *Jan Maerfensz. van 't Wedde.*

Uit dit huwelijk:

1. *Arnoldus*, volgt V.
2. *Zsaac*, volgt Vbis.
3. *Barent,* volgt Vter.
4. *Gerrit Vroombrouck*, ged. Rotterdam (rem.) 9 Aug. 1716, overl. Rotterdam (aangeg. 21-27 Jan. 1720).

V. *Arnoldus Vroombrouck*, geb. Rotterdam 10 Juli, ged. (rem.) 8 Aug. 1706, koopman en winkelier, test. met zijn vrouw 27 Nov. 1729 voor nots. Johan Vermé, overl. Bleiswijk (aangeg. 5 Dec. 1741), tr. Rotterdam 24 Oct. 1728 *Maria de Soete*, geb. Rotterdam, overl. Bleiswijk (aangeg. 28 Jan. 1771), zij hertr. *Jan Hendrik Verbeek.*

Uit dit huwelijk:

1. *Duvina Vroombrouck*, ged. Rotterdam (rem.) 25 Aug. 1734, overl. Bleiswijk (aangeg. 13 Oct. 1781), tr. Bleiswijk Jan. 1774 *Jan Versteeg*, geb. Rotterdam, overl. Bleiswijk (aangeg. 16 Jan. 1788), zn. van *Willem* en *Maria de Lange.*

Vbis. *Zsaac Vroombrouck*, ged. Rotterdam (rem.) 10 Nov. 1709, notaris en procureur te Rotterdam, brandmeester 1752-1773, hoofdman van de brandweer 1762, '65, '66. '69, '70 en '73, woont bij overlijden in den Oppert, test. 22 Febr. 1773 voort nots. Petrus Constantinus van Rijn, begr. Rotterdam 28 Juli 1774, tr. Rotterdam 5 Dec. 1740 *Jacoba Helena Rees,* ged. Rotterdam (rem.) 29 Mrt. 1705, begr. Rotterdam 16 Dec. 1760, dr. van *Barend Cornelisz.* en *Catharina Deynoot.*

Uit dit huwelijk:

1. *Catharina Vroombrouck,* ged. Rotterdam (rem.) 7 Nov. 1741, overl. Rotterdam (aangeg. 1-7 Dec. 1743).
2. *Jacomina Cafharina Vroombrouck*, ged. Rotterdam (rem.) 8 Oct. 1744, overl. Rotterdam (aangeg. 16-22 Mrt. 1749).

Vter. Ds. *Barent (Bernardus) Vroombrouck*, geb. Rotterdam 28 Mei, ged. (rem.) 19 Juni 1712, rem. pred. te Schoonhoven 1740, Moordrecht 1759-1774, overl. Moordrecht

20, begr. 27 Sept. 1774, tr, Schoonhoven 31 Oct. 1742 *Jacomina Wijna Parasiers,* geb. Bodegraven, *zij* testeert als wed. 6 Jan. 1775 voor nots. W. van der Wagt te Gouda, overl. Alkmaar 7 Sept. 1785, dr. van *Casparus* en *Aletta Hoogburg.*

Uit dit huwelijk:

1. *Jan Vroombrouck,* geb. Schoonhoven 28, ged. (rem.) 29 Dec. 1743, overl. Schoonhoven 26 Apr. 1745.
2. *Alettha Vroombrouck*, ged. Schoonhoven (rem.) 1 Nov. 1745, tr. Rotterdam 17 Aug. 1772 Ds. *Nicolaas Lorié,* geb. Gouda 30, ged. (rem.) 31 Juli 1746, rem. pred. te Oudewetering 1770, Hoorn 1771, Gouda 1775, Haarlem 1776, Amsterdam 1786-1792, overl. Amsterdam 1793, zn. van *Frans* en *Cornelia van Wieringen.*
3. *Isaacq Vroombrouck*, geb. Schoonhoven 6, ged. (rem.) 10 Nov. 1748, steenbakker te Ouderkerk a.d. IJssel, test. 12 Febr. 1804 voor nots. W. van der Wagt te Gouda, overl. Moordrecht 12, begr. 16 Febr. 1804, tr. Gouda 28 Mrt. 1773 *Geertruyd Schoon*, ged. Gouda (rem.) 5 Sept. 1753, overl. Moordrecht 23 Sept. 1820, dr. van *Arij* en *Anna Everswinkel.*
4. *Casparus Vroombrouck*, geb. Schoonhoven 19, ged. (rem.) 29 Nov. 1750, vestigt zich te Rotterdam (finale admissie 29 Sept. 1773), woont 1785 te Groot Ammers.
5. *Jacomina Jacoba Vroombrouck*, ged. Schoonhoven (rem.) 2 Sept. 1753, overl. Delft 14 Sept. 1823, tr. 1" Moordrecht 28 Mrt. 1773 *Dirk Schoon*, ged. Gouda (rem.) 21 Sept. 1750, koopman, test. met zijn vrouw 23 Juli 1773 voor nots. W. van der Wagt te Gouda, overl. Gouda, zn. van *Arij* en *Anna Everswinkel*, tr. 2° Gouda 15 Mrt. 1791 Ds. *Frans Lorié*, ged. Gouda (rem.) 25 Sept. 1758, rem. pred. te 's-Gravenhage 1785-1803, overl. Delft 14 Apr. 1826, zn. van *Frans* en *Rebekka Frena.*
6. *Barent,* volgt VI.

VI. *Barent (Bernardus) Vroombrouclc*, sed. Schoonhoven (rem.) 20 Juni 1756, banketbakker te Rotterdam in de Nauwe Kerkstraat, overl. Ouderkerk a.d. IJssel (aangeg. 1 Sept. 1793), tr. Rotterdam 5 Jan. 1783 *Maria van Colsum*, ged. Rotterdam (rem.) 17 Juni 1763, overl. Amsterdam 4 Apr. 1842, dr. van *Nicolaas* en *Cornelia van Sprangh. Zij* hertr. *Willem Neering.*

Uit dit huwelijk:

1. *Bernardus Vroombrouck*, ged. Rotterdam (rem.) 18 Jan 1784, overl. Kaap de Goede Hoop 30 Juni 1804.
2. Levenloos Rotterdam (aangeg. 10-16 Dec. 1786).
3. Levenloos Rotterdam (aangeg. 30 Dec. 1787-5 Jan. 1788).
4. *Cornelia Adriana Vroombrouck*, geb. Rotterdam 14 Febr., ged. (rem.) 1 Mrt. 1789, tr. Rotterdam 11 Nov. 1818 *Kornelis van der Hart*, geb. Rotterdam 19, ged. (geref.) 22 Febr. 1795, luit. ter zee 2e kl. (1818). zn. van *Adriaan en Maria Jozephina de Vries.*
5. *Nicolaas*, volgt VII.

VII *Nicolaas Vroombrouck*, geb. Ouderkerk a.d. IJssel, ged. (rem.) Moordrecht 18 Aug. 1791, goudsmid, overl. Amsterdam 17 Aug. 1850, tr. Amsterdam 2 Oct. 1814 *Jacoba Greeve (Greuen).* geb. Amsterdam 26, ged. (Oude zijds Kapel) 28 Mrt. 1790, overl. Amsterdam 25 Aug. 1868, dr. van *Dirk* en *Cafharina Margaretha la Vos.*

Uit dit huwelijk:

1. ***Nicolaäs Jacobus*** *Vroombrouck,* geb. Amsterdam 9 Apr. 1821, overl. Amsterdam 16 Mei 1821.
2. ***Nicolaas,*** volgt VIII.
3. *Jacoba* ***Maria Vroombrouck,*** geb. Amsterdam 23 Oct. 1825, overl. Amsterdam 8 Oct. 1835.

VIII. *Nicolaäs* ***Vroombrouck,*** geb. Deventer 3 Juni 1822. tooneelspeler, overl. Dodewaard 13 Febr. 1869, tr. 1° Middelburg 31 Mrt. 1852 ***Clasina Elisabeth Wilhelmina*** *Schmidt,* geb. 's-Gravenhage 21 Nov. 1820, tooneelspeelster, overl. Amsterdam 29 Juli 1861, dr. van ***Johannes Willem*** en ***Jacoba Henderina van Brussel,*** tr. 2° Amsterdam 6 Aug. 1863 ***Christina Elisabeth Burger,*** geb. Hees 3 Mrt. 1827, overl. Zutphen 27 Jan. 1910, dr. van ***Pieter Hendrik*** en ***Willemina*** *Antonia* ***van*** *Winsen.*

Uit het le huwelijk:

1. ***Wilhelmoina Vroombrouck,*** geb. Harlingen 3 Juli 1851, tr. Heerjansdam 8 Mei 1875 ***Hugo Timmers,*** geb. Vrijenban 4 Sept. 1833, 'onderwijzer, overl. Heerjansdam 15 Juni 1916, zn. van ***Johannes*** *Christiaan* en ***Femme Wybrand Schut.***

2. Nicolaas, volgt IX.

Uit het 2e huwelijk:

3. ***Jacoba Willemina Vroombrouck,*** geb. Delfshaven 26 Mrt. 1866, tr. Zutphen 26 Nov. 1884 ***Gerrit*** *Jan* ***de*** *Rooy,* geb. Zutphen 7 Juni 1863, koopman, zn. van ***Hendrik Jan*** en ***Matje Wetterauw,***

IX. ***Nicolaas Vroombrouck,*** geb. Abcoude-Proostdij 24 Sept. 1854, ladingmeester, overl. Apeldoorn 23 Oct. 1888, tr. Zutphen 5 Oct. 1881 ***Gerdina Hendrika Cornelia Boonk,*** geb. Zutphen 20 Febr. 1857, overl. 's-Gravenhage 24 Oct. 1931, dr. van ***Gerrit Jan Johan*** en *Aaltjen* ***Lenderink.***

Uit dit huwelijk:

1. ***Nicolaas Vroombrouck,*** geb. Wormerveer 16 Aug. 1882, overl. Wormerveer 16 Aug. 1882.
2. ***Christina Elisabeth Vroombrouck,*** geb. Wormerveer 27 Nov. 1883, overl, 's-Gravenhage 17 Juni 1921, tr. 's-Gravenhage 13 Aug. 1901 ***Wilhelmus Antonius Begelinger,*** geb. 's-Gravenhage 21 Nov. 1880, ambten, P.T.T., zn. van ***Bernardus Wilhelmus*** en *Antonia* ***Timmer.*** Hij hertr. ***Maria Cornelia van der*** *Brug.*

3. Nicolaas Jacobus Vroombrouck, geb. 1886, overl. Apeldoorn 13 Febr. 1886.

4. *Antonia* ***Jacoba*** *Vroombrouck,* geb. Rotterdam 17 Sept. 1888, overl. Zutphen 5 Jan. 1889.

IIbis. *Isaack* ***Vroombrouck,*** geb. Rotterdam omstreeks 1610, kuiper, brandewijnbrander, woonde op de Hoogstraat N.Z. „daer de vergulde Windhont uythangt", later op de Nieuwe Haven, testeert met zijn 2e vrouw 2 Sept. 1657 voor nots. Jacob Delphius, overl. Rotterdam (aangeg. 3-9 Sept. 1662), tr. 1" Rotterdam 10 Sept. 1640 *Hubertje* ***van Overveldt,*** geb. Rotterdam, dr. van ***Pieter Ariensz.*** en *Aeltje* ***Dircksdr.,*** tr. 2° Rotterdam 14 Apr. 1648 ***Trijntje Grootswager,*** geb. Rotterdam, testeert 31 Jan. 1693 voor nots. Johan van Wee1 en 7 Dec. 1693 voor nots. Ph. Basteels, dr. van ***Arien*** *Dircksz.* en *Annetgen* ***Cornelisdr.***

Uit het le huwelijk:

1. ***Barend,*** volgt 111.
2. ***Pieter,*** volgt IIIbis.

111. ***Barend Vroombrouck,*** geb. Rotterdam omstreeks 1641, brandewijnkoopman, woonde op de Nieuwe Haven, testeert 28 Dec. 1687 voor den nots. Ph. Basteels, overl. Rotterdam 30 Dec. 1687, begr. (Prinsenkerk) 2 Jan. 1688, tr. Rotterdam 15 Mrt. 1665 *Crijna* ***van*** *Rijckevorsel,* geb. Rotterdam 23 Dec. 1645, overl. Rotterdam 24, begr. (Grootekerk) 27 Juni 1674, dr. van ***Abraham*** en ***Jacomina van 't Wedde.***

Uit dit huwelijk:

1. ***Huybertje*** *Vroombrouck,* ged. Rotterdam (rem.) 10 Mrt. 1667, overl, Rotterdam (aangeg. 10-16 Apr. 1689).
2. *Claas* ***Vroombrouck,*** ged. Rotterdam (rem.) 23 Mrt. 1670.
3. ***Isaack,*** volgt IV.
4. *Jacomijntje* ***Vroombrouck,*** ged. Rotterdam (rem.) 12 Sept. 1673, woont bij overlijden in den Houttuin, overl. Rotterdam (aangeg. 27 Sept.-3 Oct. 1750), tr. 1° Rotterdam 14 Juni 1693 ***Jan van 't Wedde,*** ged. Rotterdam (rem.) 9 Aug. 1671, verfverkooper, testeert met zijn vrouw 10 Juli 1693 voor nots. Ph. Bateels, begr. Rotterdam (Fransche kerk) 28 Dec. 1702, zn. van ***Maerten*** *Jansz.* en ***Maria*** *Jansdr.* ***Vroombrouck,*** tr. 2° Rotterdam 13 Apr. 1705 *Jan* ***Vroombrouck,*** ged. Rotterdam (rem.) 16 Febr. 1676, overl. Rotterdam (aangeg. 20-26 Jan. 1732), zn. van ***Arnoldus*** en ***Maria Soos.***

IV. *Isaack* ***Vroombrouck,*** geb. Rotterdam omstreeks 1670, brandewijnbrander en distillateur, woonde in den Houttuin, testeert met zijn vrouw 31 Juli 1698 voor nots. Philip Basteels, zijn vrouw als wed. 15 Oct. 1734 voor den nots. Herbert van der Mey, overl. Rotterdam (aangeg. 28 Apr.-4 Mei 1709), tr, Rotterdam 27 Apr. 1692 ***Aefie Gouwenaer,*** ged. Rotterdam 19 Febr. 1668, overl. Rotterdam (aangeg. 8-14 Nov. 1739), dr. van ***Maerten Dircksz.*** en *Jannetje* ***Barendsdr.***

Uit dit huwelijk:

1. *Krijna* *Vroombrouck,* ged. Rotterdam (rem.) 3 Apr. 1693, woonde op de Hoogstraat, begr. Rotterdam 8 Aug. 1752, tr. 1 ° Rotterdam 14 Jan. 1720 *Jacobus* ***Vermé,*** geb. Rotterdam omstreeks 1692, ged. (rem. oud 24 j.) 9 Apr. 1716, pontgaarder, begr. Rotterdam 6 Febr. 1736, zn. van ***Adriaan*** en *Jannetje* ***Haak,*** tr. 2° Rotterdam 24 Febr. 1740 (huw. voorw. 26 Jan. 1740 voor nots. Willem van Rijp) ***Jan Snellen,*** geb. Rotterdam 8, ged. (rem.) 24 Nov. 1711, woonde op den Haringvliet, overl. Rotterdam 10 Febr. 1787, zn. van ***Willem*** en ***Margaretha van 't Wedde.*** Hij hertr. ***Jacoba van der Wallen.***
2. ***Johanna Vroombrouck,*** ged. Rotterdam (rem.) 14 Apr. 1697, woonde op de Hoogstraat, overl. Rotterdam (aangeg. 25-31 Mei 1732).
3. Ds. *Barent* *Vroombrouck,* ged. Rotterdam (rem.) 13 Febr. 1701, rem, pred. te Zevenhoven 1726-'29, begr. Rotterdam (Prinsenkerk) 22 Oct. 1729.

IIIbis. ***Pieter*** *Vroombrouck,* geb. Rotterdam omstreeks 1645, wijnkooper, woonde op de Nieuwe Haven, overl. Rotterdam (aangeg. 27 Dec. 1682-2 Jan. 1683), tr. 1° Rotterdam 18 Sept. 1667 ***Elisabeth van Veenendael*** *Jansdr.,* geb. Rotterdam, overl. Rotterdam (aangeg. 2-8 Febr. 1681), tr. 2° Rotterdam 13 Juli 1681 ***Margarita Vermande,*** geb. Rotterdam, testeert 10 Juli 1693 voor nots. Ph. Basteels, begr. Rotterdam 29 Mei 1699. Zij hertr. ***Nicolaas 's Graeffwegh.***

Uit het 1e huwelijk:

1. *Jan* ***Vroombrouck,*** ged. Rotterdam (rem.) ***8*** Aug. 1673, overl. Rotterdam (aangeg. 29 Sept.-5 Oct. 1675).
2. *Isaack* ***Vroombrouck,*** geb. Rotterdam, woonde in den Houttuin, overl. Rotterdam (aangeg. 28 Apr.-4 Mei 1709), tr. Rotterdam 17 Oct. 1700 *Elisabeth* ***van Woerden,*** geb. Rotterdam omstreeks 1675, dr. van ***Hartig Gerritsz.*** en ***Aaltje*** *Effing.*

Agnes van der Ese van Gramsbergen, gravin van Sayn-Witgenstein,

door MR. A. HAGA.

Het is een bekend feit, dat genealogieën in vroegere eeuwen niet altijd met dien zin voor wetenschappelijke juistheid werden samengesteld, dien men tegenwoordig als onafwijsbaren eisch stelt. Vele van deze oudere genealogieën blijken den toets der kritiek dan ook niet te kunnen weerstaan, of zijn op talrijke onderdeelen misleidend. Toch verlieze men niet uit her oog, dat oudere geschiedschrijvers dikwijls over bronnen beschikten, die thans als verloren moeten worden beschouwd of die — gezien de vroeger heerschende gewoonte om deze bronnen niet te vermelden -- nog niet teruggevonden zijn. Door latere geschiedschrijvers en genealogen werden evenwel de aan die onbekende bronnen ontleende gegevens dikwijls als onbewezen terzijde gelegd en slechts zelden is het mogelijk, den ouderen geschiedschrijver te rehabiliteeren. Een voorbeeld daarvan moge derhalve hier volgen.

In de Heraldieke Bibliotheek, jaargang 1874, blz. 192 en volgende komt een artikel voor van den bekenden genealoog wijlen L. A. F. H. baron van Heeckeren, getiteld: „Fouten in het geslachtsregister van Renesse -van der Ese van Gramsbergen", waarin hij n.a.v. het op blz. 190 van den Annuaire de la noblesse et des familles patriciennes des Pays-Bas (1871) medegedeelde betreffende ***Johan van Renesse de jonge,*** heer van Vinningen en Baarland op overtuigende wijze aantoont, dat deze vóór 1470 overleed en gehuwd was met de weduwe van ***Frederik van der Ese van Gramsbergen,*** zonder kinderen na te laten, en dat ***van Renesse*** dus niet de vader maar de stiefvader was van de in den Annuaire niet met name genoemde dochter — te weten ***Agnes van der Ese van Gramsbergen*** — die met ***Vincent van Buren*** huwde. Den geïncrimineerden text van den Annuaire vindt men reeds in nagenoeg dezelfde bewoordingen in van Leeuwen's Batavia illustrata, waar men op blz. 1061 leest: „Johan van Renesse de jonge troude de dogter van den heer van Gramsbergen en won daarbij een erfdogter, wiens eerste man was den heer van Buren, de twede den Graef van Witgenstein, sonder oir". Van Hoogstraten's Woordenboek twijfelde reeds aan de juistheid van deze opgave, terwijl Kok's Vaderl. Woordenboek de zaak in het midden laat. Men zie over een en ander uitvoeriger het aangehaalde artikel van baron van Heeckeren, die van Leeuwen hier op de meeste punten heeft verbeterd.

Waar ik echter thans in het bijzonder op wilde wijzen is dit, dat de geachte schrijver ook het tweede huwelijk van ***Agnes van der Ese van Gramsbergen*** met een graaf ***van Witgenstein*** als onjuist heeft gekwalificeerd, aangezien hij daarvan niet de minste aanwijzing had gevonden. Hij meende echter een heel eenvoudige oplossing van dit „sprookje" te kunnen aanwijzen, door aan te nemen, dat ***Agnes*** de havezathe Wittenstein in het schoutambt Kamperveen onder hare bezittingen telde en dat „een onkundige (en licht gedienstige) genealogist" er

Witgenstein van maakte, „een bekend grafelijk huis, de alliantie waarmede slechts tot eer kon strekken. De een schreef den ander na en zoo werd het sprookje al spoedig voor waarheid opgenomen".

Op zijn beurt is de schrijver echter geheel in gebreke gebleven, om ook maar een enkele bewijsplaats voor zijn stelling aan te halen, dat ***Agnes van der Ese*** in het bezit is geweest van de havezathe Wittenstein. Wel deelde hij mede, wat het Aardrijkskundig Woordenboek van van der Aa over deze havezathe vermeldt, maar dit kon geenszins als bewijs dienen. aangezien volgens van der Aa deze havezathe eerst in 1691 [1]) door ***Johan Witten*** was gesticht.

In de akten betreffende ***Agnes van der Ese van Gramsbergen,*** voorkomende in het „Tijdrekenkundig register op het oud-provinciaal archief van Overijssel" komt zij meerendeels onder laatstgenoemden naam voor, enkele keeren ook met de toevoeging „vrouwe van Buren en Beusichem". Haar echtgenoot ***Vincent van Buren,*** met wien zij omstreeks 1481 huwde, was n.l. een zoon van ***Willem,*** verdreven heer ***van Buren en Beusichem*** en van *Ermgardt,* gravin ***van der Lippe. Vincent*** stierf in 1505 en zijn vrouw ***Agnes van der Ese*** in 1512 zonder kinderen na te laten. De vraag was dus, of ***Agnes*** tusschen 1505 en 1512 nog een tweede huwelijk had gesloten met een graaf ***van Witgenstein,*** zooals van Leeuwen in zijn Batavia illustrata reeds meedeelde. Hoewel zij naar alle waarschijnlijkheid de vijftig reeds gepasseerd was, blijkt zulks inderdaad het geval te zijn geweest. Bij een proces, in 1546 voor de Landsklaring in Overijssel gevoerd tusschen de erfgenamen van ***Agnes van der Ese,*** is n.l. als bijlage C. overgelegd een interrogatorium. ten overstaan van den richter van Gramsbergen in dat jaar gehouden, waarin deze spreekt van wijlen ***Agneza van der Eza*** „vrou van Buren ind na van Wytkensteyn". Inderdaad blijkt ***Agnes*** dus na den dood van haar eersten man ***Vincent van Buren*** met een graaf ***van Witgenstein*** hertrouwd te zijn. Uit de mededeelingen van baron van Heeckeren (t.a.p. blz. 194) valt af te leiden, dat deze betiteling van ***Agnes*** ook moet voorkomen in de beleening van ***Reinold van Coeverden*** in 1514 met de Ehze bij Almen (een Keppelsch leen) na doode van zijn tante ***Agnes*** van ***der Ese.***

Wie was nu deze graaf ***van Witgenstein? Wij*** vonden zijn naam toevallig in een oud markeboek van Holtheme, schoutambt Hardenberg, berustend in het Rijksarchief in Overijsel. De heeren en vrouwen van Gramsbergen hadden n.l. groote bezittingen buiten de grenzen van het stadje van dien naam in de naburige marken en in verschillende van die marken, zelfs tot in het Bentheimsche Laarwolde toe, bezaten zij het markerichterschap. Zoo vinden wij in het genoemde markeboek van Holtheme in 1508 als holtrichter genoemd *„Agnes* ***van der Eze van Grammesbergen,*** frouwe tot ***Bueren ende Boesichem".*** Blijkbaar was zij toen nog niet hertrouwd. In 15 12 „des Dinxedages na beloken Paessen" treedt echter ***Adolph van Haren*** als holtrichter op namens „den edelen juncker *Johan van Zeyn,* grave toe ***Wyttykensteyn,*** her toe Homborch". Ook in het markeboek van Laarwolde treedt in 1512 als markerichter op een gemachtigde van den graaf ***van Witgenstein.*** In hem moetenwij ongetwijfeld den tweeden echtgenoot van ***Agnes*** zien. Ook haar eerste echtgenoot, ***Vincent van Buren,*** werd steeds aangeduid als markerichter, ofschoon het markerichterschap niet aan de Burensche, maar aan de Gramsberger goederen of de daaronder behoorende gewaarde

---

1) Een drukfout voor 1601. Vergelijk hiermede J. Warner Jr.: de havezathe Wittensteyn onder Kamperveen, in : Verslagen en Mededeelingen Overijs. Regt. en Gesch., 51e stuk (1935), blz. 49.

erven verbonden was. Op 13 Decenmber 1512 volgde *Reinold van Coeuerden* zijn tante *Agnes* in haar Overijsselsche leenen op. Agnes *van der Ese* zal dus in de tweede helft van 1512 overleden zijn. Daarmede verdween ook de graaf *van Witgenstein* uit de omgeving van Gramsbergen en in 1513 zien wij dan ook reeds de gezamenlijke erfgenamen van *Agnes van der Ese van Gramsbergen* als markerichters van Holtheme zoowel als van Laarwolde vermeld.

Uit het vorenstaande blijkt dus, dat *Agnes van der Ese van Gramsbergen* inderdaad een tweede huwelijk met graaf *Johan van Sayn Witgenstein* heeft gesloten, dat door den spoedig gevolgden dood van *Agnes* echter slechts van korten duur is geweest. Van Leeuwen's Batavia illustrata is hiermede, althans wat dit punt betreft, dus inderdaad betrouwbaar gebleken.

BOEKBESPREKING.

Grafmonumenten en Grafzerken in de Oude Kerk te Delft door Jhr. Mr. Dr. E.A. van Berestyn. Van Gorcum en Comp. N.V., Uitgevers, Assen. 1938.

Het is mij een genoegen te mogen voldoen aan de vraag der redactie van ons Maandblad om een recensie te leveren over bovengenoemde publicatie. Niets toch is aangenamer dan te kunnen loven en lof is hier zeer zeker verdiend.

In bovengenoemd werk brengt de Schrijver ons de sinds jaren door hem verzamelde gegevens betreffende de vele monumenten en zerken, waarop dit aloude kerkgebouw te Delft mocht bogen. De opbouw van zijn werk doet hij ons in de „Inleiding" kennen, waaruit wij onmiddellijk zien de uiterst grondige wijze, waarop ons Eerelid zijn taak heeft opgevat. Tevens vermeldt hij daarin hen, die hem bij zijn taak hebben terzijde gestaan.

De inhoud omvat — naast registers — twee groote rubrieken n.m. I *Monumenten* en II *Grafzerken*.

Onder de *Monumenten* worden beschreven vier groote monumenten, alsmede zes epitaven en een gedenksteen, terwijl een tweetal epitaven uit de 17e eeuw (niet meer aanwezig en ontleend aan Timareten) mede is vermeld.

Van alle monumenten is een photographische afbeelding in het werk opgenomen.

In het hoofdstuk 11 *Grafzerken* vindt de lezer de beschrijving van niet minder dan 441 grafzerken, verdeeld over de verschillende onderdeelen van de kerk.

Het bijzondere van deze publicatie is wel, dat de samensteller niet heeft volstaan met een korte beschrijving dier zerken, maar dat hij, puttende uit zijn enormen voorraad van gegevens betreffende Delft en Delftsche geslachten, bij elk graf de achtereenvolgende eigenaars en de begravenen heeft vermeld, terwijl bovendien melding is gemaakt van de testamenten dergenen wier namen op de zerken voorkomen, waardoor het geheel voor de kennis van te Delft gewoond hebbende geslachten van buitengewone waarde is geworden.

Er zullen dan ook niet veel leden van ons Genootschap zijn, die in deze publicatie geen enkele bijzonderheid betreffende hun voorzaten zullen aantreffen.

Het zou mij te ver voeren om hier veel namen te gaan noemen, het is genoeg te verwijzen naar de zoo grondig bewerkte klappers op den inhoud, waarvan het *„Personenregister"* alleen al niet minder dan 25 bladzijden van 2 kolommen van ± 58 personen omvat.

Het bekende geslacht *van der Dussen* spant hier met 44 persoonsnamen den kroon met de geslachten *van Bleyswyck* en *van der Burch* als goede tweede en derde.

Ook op heraldisch gebied is voor den liefhebber veel te vinden. Waar mogelijk heeft de Schrijver de wapens van de betrokkenen in zijn beschrijving vermeld, terwijl hij op eenige gereproduceerde zerken de oude — uitgehakte — wapens op de — hem eigen — vaardige wijze heeft ingeschetst, wat de geheele utgave zeer ten goede komt.

De wijze, waarop de druk en de geheele uitvoering van het werk door de uitgevers is verzorgd, verdient den meesten lof en doet den naam van de firma *van Gorcum en Comp.* alle eer aan.

Het geheel is hierdoor geworden tot een boekwerk, dat zonder twijfel door velen van onze leden een waardige plaats in hun bibliotheek zal worden gegeven.

J. P. DE MAN.

Stammtafeln zur Geschichte der Europaeischen Staaten. Herausgegeben von Dr. Wilhelm Karl Prinz von Isenburg, Dozent an der Universität Berlin. Berlin. Verlag J. A. Stargardt. 1936.

Onder dezen titel verscheen in 1936 een werk, dat een overzicht geeft van het familieverband in de vorstengeslachten van Europa van de vroegste tijden tot op heden. Een exemplaar berust in de bibliotheek van het Genootschap.

Het werk is onderverdeeld in twee deelen. Het eerste deel omvat — zooals de Schrijver in zijn „Vorwort" aangeeft — de stamreeksen der oude vorstelijke familie's uit Duitschland en Oostenrijk, terwijl het tweede deel soortgelijke opgaven geeft betreffende de vorstelijke familie's in de overige Europeesche staten.

In zijn voorrede deelt de Schrijver mede waarom hij naar de meest mogelijke beperking heeft gestreefd, het werk blijft — zooals hij aangeeft — het karakter dragen van een „Nachslagewerk".

Prinz von Isenburg is er voorzeker in geslaagd op dit gebied een bijzondere prestatie te leveren. Voor hen, die van een bepaald geslacht een nadere studie willen maken, biedt de literatuuropgave -- vermeldende op welke werken elke geleverde tafel berust — een welkomen handwijzer.

Uit den aard der zaak zijn niet alle stamreeksen voor den Nederlandschen genealoog van belang.

Wanneer ik zeer in het kort het boekwerk doorloop, dan vestig ik uit deel I de aandacht op Tafel 5 waarin onder de Duitsche „Gegen-Könige" o.a. vermeld staat de Hollandsche graaf Willem II. De sterfdag van diens moeder wijkt af van den datum gegeven in *Oorkondenboek I* (van den Bergh) waar als haar sterfdag wordt vermeld 23 December 1267, terwijl deze stamtafel daarvoor geeft 26 December 1267.

Het huwelijk van den Roomsch-Koning wordt hier vermeld als gesloten op 25 Januari 1251 wat een vergissing of drukfout is. Tafel 5 van deel II vermeldt dien datum dan ook juist n.m. 25 Januari 1252 (een kwestie van jaarstijl?).

Uit het deel 1 zullen ons Nederlanders in het bijzonder interesseeren de tafels 107, 114 en 115 die de afstamming behandelen der Nassau's en ons dus uiteindelijk voeren op onze geëerbiedigde Koningin en Haar Dochter.

Als bronnen voor de bewerking dezer Nassausche tafels noemt de Schrijver *K. von Behr, Geneaolgie der in Europa regierenden Fiirstenhäuser; P. Wagner, Untersuchungen zur ältere Geschichte Nassaus* in de *„Nassauische Annalen"* 46

(1925) alsmede ***A. A. Vorsterman van Oyen, Het Vorstenhuis Oranje-Nassau.***

De onzen leden welbekende studie van onzen betreurden ***van der Hoop*** (zie Maandblad van October 1923) levert op genoemde tafels een welkome aanvulling.

Verder vestig ik de aandacht op de tafels 119, 121, 123 alsmede op 136, 138, 139 en 140 waar men de gegevens zal vinden voor de afstamming resp. van Z. K. H. Prins Hendrik en van wijlen H.M. Koningin Emma, terwijl tenslotte in de tafels 143, 144, 147 en 148 het voorgeslacht van Z.K.H. Prins Bernhard behandeld wordt.

Zooals men ziet genoeg om de belangstelling van Nederlandsche zijde alleszins te wettigen en den Schrijver onzen dank te betuigen voor het vele gebodene.

J. P. DE MAN.

KORTE MEDEDEELINGEN.

De Barensteel.

Nadere gedocumenteerde gegevens over den barensteel in verband met balie, een soort hekje, bank vgl. re c h t-bank, kan men aantreffen in het werk van Dr. H. Kits Nieuwenkamp: „Europeesche Totemdieren" en eenige andere symbolen, heraldische sprokkels, 2e druk, uitg. N.V. Uitg. Mij. „Eigen Volk", Haarlem 1936 en wel in het XXIe hoofdstuk: „Het wapen van het Duitsch-Hollandsche geslacht Wormser, oorsprong en beteekenis. De g e r i c h t s b a n k en de gerichtshoed, blz. 191 e.v.

Men zal daar o.m. kunnen lezen, dat in het Duitsch (eertijds) het woord ***Bank*** voor den barensteel voorkomt. In h o o f d z a a k ben ik het dan ook met den Heer C. K. v. B. eens, alleen beschouw ik den barensteel of „Bank" niet direct als „symbool van beperking", hoewel zulks zeer zeker niet is uitgesloten, echter zijn mij tot nog toe geen voorbeelden van een dergelijk „symbool van beperking" bekend.

In w e z e n is m.i. de barensteel een g e r i c h t s-teeken, zooals er méér in de heraldiek zijn aan te toonen, waarover eveneens nader in „Totemdieren". Het wapen ***Wormser*** geeft er hier een treffend voorbeeld van.

K. Np.

Maelstede.

Op een tocht door het dal van de rivier de Roer zag ik korten tijd geleden naast den W. ingang van de „Katholische Pfarrkirche" van het plaatje Hückelhoven (Rheinprovinz, Kreis Erkelenz) een ouden grafsteen, die opviel door zijn Nederlandsche namen en wapens.

De zerk, die klaarblijkelijk uit deze kerk afkomstig was, had door afslijting zeer geleden en een opschrift, ééns op het midden aangebracht, was vrijwel volkomen verdwenen. Zij had een uitgesproken 17e eeuwsch karakter

Langs de randen stonden twee rijen van vier schilden, elk wapen in een eenvoudige omlijsting op de wijze van ***Hans Vredeman de Vries*** gevat, en met onderschrift.

Ik ontcijferde hier het volgende:

1. een dwarsbalk	1. een kl. leeuw.
MAELSTEDE	*HVLHAVEN*
2. een hertegewei	2. een dubbelgekanteelde dwarsbalk.
	(naam?)
A..... ***B***.....	
3. een schuinkruis.	3. een klimmende gekr. leeuw.
(naam?)	(naam?)
4. een adelaar	4. een figuur in den vorm van een omgewende
GRVITHVYS.	(naam?)

Het wapen *Hulhaven* komt overeen met het door ***Fahne*** beschrevene onder het woord *Hülhoven* [1]) en ***Maelstede*** en ***Gruithuys*** zullen oorspronkelijk zeker wel gelijk zijn geweest aan het gebruikelijke voorkomen van deze wapens.

De mij bekende bronnen over het oude Zeeuwsche geslacht ***Van der Maelstede*** [2]) gaven hier geen uitkomst, evenmin hetgeen ***Fahne*** biedt over de ***Hülhoven's.***

Misschien kan een van onze lezers helpen. Ter nadere informatie zij in dat geval nog medegedeeld, dat ook het desbetreffende deel van „Die Kunstdenkmäler der Rheinprovinz" [3]) geen nadere verklaring kan geven, ofschoon in deze omgeving toch verscheidene adellijke huizen liggen of gelegen hebben (Burg Hückelhoven, Grittern, Hall, Mahrhof, Kl. Künckel, enz.).

MR. J. BELONJE.

Melort van Middelharnis.

In aanvulling op het reeds door ons medelid den heer W. A. van Rijn medegedeelde in dit Maandblad 1928, kol. 24, kan de stamreeks nog als volgt worden aangevuld en verbeterd:

1. *Servatius Melot*, huwt te Maeseyck (België) 27 Januari 1654 ***Maria Winckens.***
   Uit dit huwelijk:
   1. ***Maria,*** gedoopt te Maeseyck 10 Noverber 1654.
   2. *Godefridus,* volgt 11.
   3. *Joannes,* ged. aldaar 14 Juni 1658.
   4. ***Leonardus,*** ged. aldaar 14 Juni 1658.
   5. ***Henricus,*** ged. aldaar 9 Januari 1661.
   6. *Servatius,* ged. aldaar 10 Augustus 1664.

11. ***Godefridus Melot,*** ged. Maeseyck 15 Mei 1656, wordt 12 Febr. 1692 poorter te Dordrecht, begraven aldaar 1 Maart 1723, huwt voor schepenen van Dordrecht 3 Febr. 1692 met ***Barbara Cools,*** geb. te Dordrecht, overl. aldaar 21 en begraven 28 December 1730.

111. *Servatius Melot,* ged. te Dordrecht 5 October 1706, tabaksverkooper, wordt 7 Juli 1735 poorter te Breda, huwt aldaar 27 Februari 1729 ***Magdalena Schemel.*** ged. Breda 31 Januari 1706, d.v. ***Joannes Schemel*** en ***Adriana van Sundert.***
   Uit dit huwelijk o.a.:
   .1 ***Godefridus,*** ged. Breda 9 December 1729, overleden aldaar 8 en begraven 11 Januari 1730 in de Groote Kerk.
   2. ***Theodorus Godefridus,*** volgt IV.

IV. ***Theodorus Godefridus Melort,*** ged. Breda 5 Dec. 1736 (= 11 van Ned. Adelsboek 1915, blz. 295). huwt te Roosendaal 29 October 1758 ***Antonia de Vroom.***

In de akte van ondertrouw heet de bruidegom ***Godefridus Melort,*** j.m. geboren te Gilze. Dit moet een vergissing zijn, daar er in Gilze geen *Melorts* zijn gedoopt.

A. H.

---

1) A. Fahne: Gesch. d. Kölnischen, Jülichschen nnd Bergischen Geschlechter I, Köln 1848, bl. 181.

2) M. Smallegange N. Cronijk v. Zeeland, Middelburg 1696, bl. 726; Jaarboek v. d. Ondheidk. Kring „De Vier Ambachten", III, 1931, bl. 235 sqq en J. Bijlo: Kroniek v. Kapelle, Biezelinge en Eversdijk, z. pl. en j., bl. 178 (de twee laatste bronnen ontbreken in het „Repertorium").

3) VIII, 2, Düsseldorf 1904: Edm. Renard: „Die Kunstdenkmäler der Kreise Erkelenz und Geilenkirchen".

Wapen le Poole,

Volgens Ned. Patr. X voert deze familie in goud een rooden griffioen. Dit is echter eene dwaling. Gijsbert van Rijckhuysen, de Leidsche genealoog uit het midden der 18e eeuw, heeft ons eenen grooten dienst bewezen door getrouw alle wapens op te teekenen, die hij hier ter stede ook bij particulieren vond en zoo geeft hij ons ook het wapen der familie le Poole, toen ruim eene eeuw alhier gevestigd, weer: Een zwarte draak houdt een schildje, bevattende in goud een rooden keper, vergezeld van 2 roode sterren en 1 roode halve maan. Later heeft men den draak (griffioen) als hoofdfiguur beschouwd en het schildje is er bij ingeschoten, al werden de wapenkleuren behouden. De le Poole's zijn afkomstig uit Hondschooten, de streek der geslachten: Six, des Tombe, Vaillant, enz.

BIJLEVELD.

Het wapen der familie Speelman.
(LVI 233, 275, 327-329).

In verband met de opmerking van Mr. Nijgh in kolom 328 zij het mij vergund het volgende op te merken.

Inderdaad zegelt in 1363 *Diddeboey van Cafwijck* tesamen met Henric van Alcmade, Florens van Alphen, Rijner d'Ever, Boudyn Jansz Barthoutsz, Willem van Lewen en IJsbrand van der Scuure het contract tusschen Rijnlandt ende 't Gesticht van Utrecht.

Al deze hoogheemraden prijken dan ook met hun wapens op de wapenkaart in het Rijnlandshuis te Leiden, vervaardigd door Mr. Jan Reeland (1708-1755), en getiteld: „Wapenen der Dyckgraven, Hoogbaljuwen, Hoogheemraden, Rentmeesters en Secretarissen van Rhijnland, 1300-1737".

Ik vermoed dat de Heer van Duijn op deze kaart, of wellicht op een wapenboek, correspondeerend met deze kaart, doelt, wanneer hij voor ***Diddeboey van Catwijck*** een liggend kruis zich meent te herinneren. Ook mij zweeft voor den geest, dat genoemden hoogheemraad een blauw St. Andrieskruis werd toebedacht. Vele jaren geleden echter wees ik er in het Maandblad reeds op dat deze wapenkaart absoluut onbruikbaar is, als ontsproten aan de fantasie des heeren Reeland en niet aan de bronnen der historie.

De patronymica liet hij wijselijk blanco, doch den anderen gaf hij lukraak maar een wapen, correspondeerende met den naam. Aan Diddeboey zal hij zoodoende een contemporain wapen „van Catwijck" hebben toegewezen. Willem van Lewen kreeg zoo het Tielsche wapen van Leeuwen met keper en schelpen, terwijl hij in feite zegelde met dat der Rijnlandsche van Leeuwen's , doorsn.: 1 halve leeuw, 11 drie staande blokjes. Boudyn Jansz zegelt met een achtp. ster, doch Reeland liet zijn schild blanco, etc., etc.!

De suggestie ***Diddeboey-Speelman-Duyvenbode*** heeft ook mij bekoord, doch lijkt mij deze achteraf toch te gewaagd.

Wel wil ik nog opmerken dat van het wapen v. ***Leeuwen van Duivenbode*** lakafdrukken in mijn bezit zijn, welke afwijken van de beschrijving in Ned. Patr. 1924, nl.: twee mannelijke schilden onder één helm.

Op 1 gevierendeeld: 1 en 4 drie duiven, 2 en 3 drie stijgbeugels, op 11 twee gekruiste sleutels, gecantonneerd door vier duiven. Helmt.: een aanziende duif met uitgespreide vleugels.

De Katwijksche en Scheveningsche v. *Duyvenbode's* (ook v. Duyvenbode Varkevisser) voeren evenwel alleen het schild met sleutels en duiven.

J. v. LEEUWEN.

Versshuer-van der Schuer.
(LVI 329, 377).

Naar aanleiding van de mededeelingen van Mr. Belonje en Dr. Wijs wil ik er de aandacht op vestigen, dat *IJsbrand* ***van der Scuure*** reeds in 1363 zegelt als hoogheemraad van Rijnland,

De onbetrouwbare wapenkaart van Mr. Reeland (zie hierboven) geeft hem, naar mijn herinnering, het wapen der Geldersche de van der Schueren's.

Naam en voornaam maken verwantschap mogelijk, m.i. zelfs waarschijnlijk, doch ik zou aanraden eerst het zegel te raadplegen. De zegels waren voor twintig jaar nog in goeden staat.

J. v. LEEUWEN.

Van Vierssen.

De genealogie van Vierssen, die wijlen ons mede-lid Generaal Chr. J. Polvliet publiceerde in Wapenheraut 1907, vangt, evenals de geslachtslijsten voorkomende bij Ferwerda en bij de Haan Hettema en van Halmael, aan met *Matthijs* ***van Vierssen,*** geboren vóór 1540, gehuwd met ***Maria van*** *Bemmelen,* dochter van Jonker ***Johan,*** die later hertrouwde met *N.* v. *Halewijn*. In zijn inleiding noemt Polvliet deze familie een oorspronkelijk Geldersch geslacht, dat zich in de tweede helft van de zestiende eeuw in Friesland vestigde en zich aldaar vermaagschapte met de aanzienlijkste geslachten en er de belangrijkste ambten bekleedde.

De vermelde afkomst uit Gelderland doet al dadelijk vermoeden, dat de echtgenoote van *Matthijs* ***van Vierssen*** niet ***van*** *Bemmelen* heette, doch behoorde tot het bekende adellijke geslacht ***van Bemmel.***

Nu vind ik in Taxandria 1922 pag. 4 vermeld: *Jan van* ***Bemmel,*** behoorende tot het adellijk Geldersch geslacht van dien naam, gehuwd met *Margaretha* ***Dachverlies*** (dochter van Jan en Goeswina van Varick), wier dochter ***Maria van Bemmel*** huwde met Mr. *Mathias van Viersen* te Vianen.

Het lijkt mij alleszins waarschijnlijk, dat wij in laatstgenoemd echtpaar de stamouders van het onderhavige geslacht te zien hebben, waarbij dan tevens van belang is de toevoeging „te Vianen", omdat deze mogelijk een nieuwe richting kan geven aan het onderzoek naar de afkomst van de familie van Vierssen.

Mocht een mijner mede-leden gelegenheid hebben het onderzoek in deze richting ter hand te nemen naar den oorsprong der van Vierssen's, die, hoewel zelf uitgestorven, een zeer talrijk nageslacht in vrouwelijke lijn hebben, dan houd ik mij voor mededeeling van de resultaten daarvan ten zeerste aanbevolen.

DEL CAMPO HARTMAN.

VRAGEN EN ANTWOORDEN+

Biese (de). Met groote belangstelling vraag ik uit aanteekeningen of H. S. genealogie nadere bijzonderheden over Mr. ***Gerrit (de) Biese,*** pensionaris van Delft 1565-1567, comm. v. d. huwel. zaken aldaar 11 Nov. 1581. Zijne dochter ***Anna*** huwde Delft 1586 Mr. *Herman van Wijnhoff* uit Deventer, doch hertrouwde 1604 in Zutphen als ***Anna Wese.***

Leiden. BIJLEVELD.

Chalmers-Duvelaer. (LVI, 380). Volgens Alg. Ned. Familieblad 1884 No. 87 was ***Abraham Duvelaer*** predikant te Veere.

Batavia C. DEL CAMPO HARTMAN.

Eyck. Zijn er portretten bekend van *Dorothea Wynanda Eyck,* geb. *1733,* † *1790,* gehuwd 1. met Mr. *Joan Ortt van Nijenrode* en *2.* met *Johan Michiel Bock,* en waar bevinden zich deze?

Het Rijksbureau voor Kunsthistorische en Ikonografische Documentatie, Afdeeling Ikonografie, kent van haar geene portretten.

Rotterdam. P. H. A. MARTINI BUYS.

Flament-du Toict. (LVI, 381). De 4 kwartieren van *Catharina Margaretha Flament* kan de Heer Hoynck van Papendrecht vinden in Maandblad 1902, kol. 157 en 184.

Batavia C. DEL CAMPO HARTMAN.

Frischang-de Back. In het trouwboek van den predikant van Baarle-Nassau staat:

„Met bewijzen van proclamatien in 's Hage en tot Oosterhout gedaan: zijn alhier gekoomen en in den huwelijksstaat bevestigt opd. 24 Jun. 1789 *Gysbert Verzyl Muilman* j.m. geboren te Leksmont en *Aletta Jacoba de Back* wedwe wijlen *Victor Emanuel Frischang* beyden onlangs gewoont hebbende in 's Haage en nu tot Oosterhout".

I. Wie waren de ouders van *Aletta Jacoba de Back,* waar en wanneer werd zij geboren?

II. Wie was *Victor Emanuel Frischang?* Waar werd hij geboren en welke betrekking vervulde hij?

Rotterdam. H. DONKERSLOOT.

Godin-Huyssen. (LVI, *38* 1). De ouders van *Susanna Henrica Godin* zijn: Mr. *Cornelis Godin,* geb. Veere 1 Juni 1710, overl. Veere 29 Dec. 1767, Burgemeester van Veere, Bewindhebber der O.I.C., Gedeputeerde ter Generaliteits Rekenkamer, tr. Veere 29 (of 22?) Dec. 1736 *Maria Susanna Huyssen van Cattendyke,* overl. Veere 15 Nov. 1761.

Haar grootouders zijn:

Mr. *Jacob Godin,* ged. Amsterdam (N. K.) 22 Febr. 1673, overl. 29 Jan. 1722, begr. Veere (Gr. K.), Burgemeester van Veere, tr. 20 Maart 1703 *Adriana Johanna Govaerts.* geb. 1 Sept. 1682, overl. 11 Febr. 1745, begr. Veere (Gr. K.); en

M.r. *Jan Hieronymus Huyssen van Cattendyke,* ged. Middelburg 27 Febr. 1695, overl. Veere 31 Maart 1754, Schepen en Raad van Veere, tr. 14 Aug. 1717 *Susanna Monsjou,* overl. Middelburg 1 Mei 1721.

Batavia C. DEL CAMPO HARTMAN.

Hoogbruin-Haversman. (LVI, 381). Volgens Ned. Patriciaat XI pag. 299 werd Mr. *Nicolaas Egbertus Zegers Veeckens* geboren 18 *Sept.* 1817. Hij overleed te Amsterdam 12 Dec. 1894. Zijne echtgenoote overleed te St. Gilles 28 Mei 1895. Haar moeder wordt daar genoemd *Alida Havesman.*

Volgens andere in mijn bezit zijnde aanteekeningen waren de ouders van *Johanna Carolina Toinette: Dirk Hoogbruijn* en *Alida Havermans.* Zij hadden nog een zoon Dr. *Dirk Alexander Hoogbruijn,* geb. 's-Graveland 27 Juli 1814, die 3 Mei 1844 te Dordrecht huwde met *Susanna Jacoba Beelaerts,* geb. Dordrecht 17 Juli 1815, overl. Beverwijk 3 Oct. 1845, dochter van Mr. *Matthijs Beelaerts* en *Cornelia Charlotta Bichon.* Uit dit huwelijk slechts een zoon: *Alexander Hoogbruijn,* geb. Beverwijk 16 Maart 1845, overl. aldaar 8 Juni 1847. Daar Dr. *Dirk Alexander H.* 27 Oct. 1865 *met zijn gezin* van Beverwijk naar Amsterdam werd afgeschreven, moet hij hertrouwd zijn (met wie?).

Mogelijk kan een onzer mede-leden Beelaerts nadere inlichtingen over het gevraagde echtpaar verstrekken.

Batavia C. DEL CAMPO HARTMAN.

Joachimi. (LVI, 236). Een ambassadeur *Willem Joachimi* is mij niet 'bekend, wel *Albert Joachimi,* van wien een uitvoerige levensbeschrijving voorkomt in deel VI kol. 361 van het Nieuw Nederlandsch biografisch woordenboek. Deze *Albert Joachimi* was een zoon van *Joachim Aelbrechtsen* en *Martina Jansdr.,* zij weduwe hertr. *Adriaen Huguessen* of *Huyssen.* De ambassadeur Albert werd te Goes geboren in 1560 of 1561 en stierf te Goes den 17 Mei 1654 en begr. aldaar in de Gr. Kerk den 22 'n op 't koor. Op den 20 'n September 1652 werd hij op zijn herhaald verzoek door de Staten-Generaal der Ver. Nederlanden uithoofde van 90 jarigen ouderdom zeer eervol ontslagen uit zijne 26 jarige betrekking van Ordinaris Ambassadeur van Hun Hoog Mogenden in Engeland. Albert huwde *Adriana Huyssen,* geb. in 1657, sverl. te Londen 14 Maart 1636 oud 69 en begraven te Goes den 17 Juni 1636. Uit hun huwelijk werden drie dochters geboren. te weten:

1. *Martina Joachimi,* geb. ?, overl. den Haag 1 Juli en begr. te Goes 10 Juli 1637. Zij tr. le *Jacob Muys van Holy* ten 2e *Maerten Snouckaert van Schauburg,* heer van Schraplau, Pandheer van Dornstadt, Amstorff en Stetten, Ridder en Edelman van de Privé-kamer van Koning Karel I van Engeland. Na zijn studies te Leiden in de Wijsbegeerte en Staatswetenschappen werd hij op 25 jarigen leeftijd in 1627 geplaatst in het gevolg van den Ambassadeur met wiens dochter, die weduwe geworden was, hij den 11 Maart 1636 te Londen huwde. Maerten was in 1602 te Praag geboren en overleed te Londen 15 Augustus 1641, begraven te Goes 26 September d.o.v. Zijn vrouw, die in het kraambed stierf, liet hem één zoon na: *Albert.* geb. den Haag 23 Juni 1637.
2. *Isabella Joachimi,* geb. te Goes, overl. te Londen vóór 6 Nov. 1655. Zij maakt testament te Londen 3 September 1655. Zij was tweemaal gehuwd, ten le met *Francois van der Burch,* wedr. van Dordrecht, Dijkgraaf van den Alblasserwaard (ondertr. den Haag 11 Juni 1622); ten 2e met Sir *Theodore Majerne van Chelsey,* Ridder, Baron *d'Aubonne,* overl. vóór 13 November 1664, bij wien zij een dochter *Adriana* naliet die in 1655 nog geen 30 jaar oud was en later huwde met *Armand de Caumont,* Marquis *de Mompouljon.*
3. *Adriana Joachimi,* Vrouwe van Ostende en Hoedekenskerke. Zij maakt testament voor Notaris Holland Valk van Blanken te 's-Gravenhage den 1 Maart 1701, zijnde in hoogen ouderdom. Blijkens de copie van dit testament is zij te 's-Gravenhage vóór 1 Mei 1701 gestorven en vermaakt zij aan *Aelbert de Brauw, zoon* van Mr. *Jacob Muys de Brauw,* heer van Ketel enz., waarvan zij testatrice meter is, omdat hij naar haar vader Zal., zijnde zijn overoudoom, genoemd is, in plaats van een pillegift haar aandeelen in de Ambachtsheerlijkheden van Ostende en Hoedekenskerke en meerdere goederen in Zuid-Beveland gelegen,

Zie hier in het kort weergegeven hetgeen in ons familiearchief omtrent het geslacht *joachimi is* te vinden.

S-Gr. *w. s. v.* S.

Jutting. Op 10 Juni 1811 werd te Heukelom (Zuid Holland) geboren *Anna Hermina Gerardina Jutting,* dochter van *Adolf* en *Johanna Maria Walburga Hillebrands.*

Heeft iemand misschien verdere gegevens voor mij van het geslacht *Jutting?*

Amsterdam. J. H. A. RINGELING.

Ringeling. (LVI, 431). Zoo mogelijk zou ik gaarne nadere gegevens ontvangen aangaande onderstaande personen van den naam *Ringeling.*

1. ***Hinrich Ringeling.*** Overleden te Kopenhagen in 1629. Verschijnt het eerst in Flensburg in 1583.
2. *Peter* ***Ringeling,*** Danzig **1612-1650.**
3. *Johann* ***Ringeling,*** beeldhouwer te Flensburg **(1637-1663).**
4. *Johann* ***Philipp Ringeling,*** geb. Uslag 20 Augustus 1702, zoon van *Christoff* ***Ringeling*** en ***Gerdruth Hanstein.*** Van dezen Ringeling stamt de Goudsche familie ***Ringeling*** af.
5. *Ringeling*'s uit Anholt.
6. *John* ***Ringeling*** (Amerika), de stichter van het John & Mable Ringling Art Museum at Sarasota. Deze *John* stamt uit Hannover. Hij is de bekende circuseigenaar-millionnair, eenige jaren geleden overleden.

Banjoewangi. A. RINGELING.

Schuer (van der). (LVI, 383). Hoewel de vraag niet beantwoordende, is het volgende mogelijk voor den steller van belang.

Dordrecht ondertrouwd 15 Februari 1699 ***Theodorus van de Walle,*** j.m. coopman, wonende tot Maestricht, geassisteerd met ***Theodorus van der Schuer*** desselfs swager, met ***Marie Hacken,*** j.d. van Dordrecht, wonende buyten de Sluyspoort, geassisteerd met ***Machalyna Hacken,*** huysvrou van ***Jan Appels,*** desselfs suster, den 5e Maert hier getrouwt.

Deze ***Theodorus van de Walle is*** gedoopt te Maastricht Walenkerk 31 Mei 1665 als zoon van ***Pieter van de Walle*** en *Alet Kock.* Dit echtpaar, 3 December 1645 te Maastricht gehuwd, had als oudste van 11 kinderen ***Margriet van de Walle,*** ged. Maastricht 19 September 1646. Deze Margriet van de Walle zal identiek zijn met *Margrieta van der Walle,* door Dr. J. J. A. Wijs vermeld. Onderzoek te Maastricht, waar immers ook de in het artikel van 1915 behandelde familie ***van der Schuer*** heeft gewoond, kan dus wellicht uitsluitsel geven.

Rendeh. W. PH. VEEREN.

Steenhoven (van den)-Veodoorn. Gezocht worden de kwartieren van ***Frans van den Steenhouen,*** geb. Aalburg ± 1700 en zijn echtgenoote ***Teuntje Verdoorn*** uit Aalburg, met wie hij vóór 1725 gehuwd was. Hij overl. Aalburg 7 Dec. 1770 „oud in de 70" jaar en had tot broeder een ***Cornelis*** en tot zuster een ***Jenneke v. d. St.***

Zijn zoon ***Jan van den Steenhoven*** was in 1773 Schepen van Genderen. Is diens wapen bekend?

's-Gravenhage. VÜRTHEIM.

Waalkens. Gezocht herkomst enz. (doop, huwelijk en overlijden) van ***Egbert Waalkens,*** gehuwd met *Fijpke* ***Teunis,*** die in het jaar 1723 den 19 April van de stad Groningen concessie verkrijgt een pel- en korenmolen op de ***Bult*** onder Oude-Schans te bouwen.

Ook houd ik mij ten zeerste aanbevolen voor alle gegevens betreffende het geslacht ***Waalkens*** in de Provincie Groningen en het misschien aanverwante geslacht ***Waelkens*** in Vlaanderen.

A. C.

Wessemius. Het is aan te nemen, dat de naam ***Wessemius*** een verlatiniseering is van den naam ***Wessem (van Wessem).*** Leden van het geslacht ***van Wessem,*** uit Roermond, woonende te Dordrecht, noemden zich zoo. Mr. ***Govert van Wessem,***

gestudeerd hebbend te Leiden en in 1608 leeraar geworden aan de Latijnsche School te Dordrecht, „Latijnsche meester in de Illustre School", waarvan Gerard Vossius toen rector was, schreef zich ***Godefridus Wessemius,*** en ook zijn zoon ***Henrick,*** ged. te Dordrecht Maart 1628, in 1656 theologisch candidaat te Leiden, zich vestigend te Dubbeldam, later weer te Dordrecht, waar hij in Oct. 1685 in de Nieuwe Kerk begraven werd, schreef zich ***Wessemius.*** Dat de geslachtsnaam echter niet Wessemius werd, blijkt uit het feit, dat de zoon van Henrick Wessemius, ***Govert,*** zich weer ***Govert van Wessem*** noemt en ook onder dien naam te Dordrecht in verschillende acten (testament en overlijden) wordt vermeld. Met het overlijden van ***Govert van Wessem,*** houtkooper, op 26 April 1712 — hij bleef ongehuwd — stierf deze tak der Van Wessems uit.

Nu is het merkwaardige, dat heden ten dage nog een familie bestaat, die den geslachtsnaam ***Wessemius*** voert. Deze familie, woonachtig te Hoorn en te Amsterdam, blijkt uit Drente afkomstig te wezen. Nasporingen, die ik deed, liepen dood op een zekeren ***Jacob Dooijsen (Dooitzen) Wessemius,*** wiens huwelijk met ***Johanna Hummelen*** 8 Februari 1795 te Smildé werd afgekondigd en op 1 Maart voltrokken. Hij heet dan niet Wessemius, maar enkel ***Jacob Dooitzen.*** Ook bij den doop van zijn zoon *Harm,* op 13 Dec. **1795** te Smilde, wordt hij nog ***Jacob*** *Dooijsen* genoemd. Deze zoon Harm en diens afstammelingen voeren voortaan den geslachtsnaam *Wessemius.*

De vraag is nu: hoe komt de familie ***Wessemius*** aan dien geslachtsnaam? ***Jacob*** *Dooijsen* wordt bij zijn huwelijk genoemd: j.m. van Kloosterveen. Het gelukte mij echter niet iets naders over hem te vinden. Kan iemand mij misschien inlichtingen over hem geven en waaraan hij zijn naamsverandering dankt? Er is een geringe kans, dat de familie afstamt van een onbekend gebleven zoon van Mr. Govert Wesemius, ***Johannes,*** gedoopt te Dordrecht September 1626, over wien geen verdere gegevens te vinden zijn. Doch was deze blijven leven en gehuwd, dan zou zijn neef ***Govert van Wessem,*** de zoon van Johannes' broeder ***Henrick Wessemius,*** de kinderen van zijn oom, rechtstreeksche neven en nichten, in zijn testament, 11 Juli 1705 te Dordrecht opgemaakt 'voor notaris Albertus van Nievelt, niet onvermeld hebben gelaten, althans niet de in zijn bezit zijnde portretten van ouders en gezamenlijke grootouders zijdelings hebben vermaakt.

Bloemendaal. C. VAN WESSEM.

INHOUD 1938, No. 10.

Het veertigjarig Regeeringsjubileum van Hare Majesteit de Koningin, door Dr. Th. R. Valck Lucassen. — Bestuursberichtcn. — Middeleeuwsche geslachtsnamen, door Jhr. Dr. Th. van Rheineck Leyssius. — De Groninger tak van het geslacht Issebnuden, door Mr. H. L. Hommes. — Clant van Stedum, door W. H. E. Baron van der Borch van Verwolde. — Het geslacht Slingsbie (Slingsby), door Mr. W. F. Leemans. — Genealogie van het Rotterdamsche geslacht Vroombrouck, door W. A. van Rijn. — Agnes van der Ese van Gramsbergen, gravin van Sayn-Witgenstein, door Mr. A. Haga. — Boekbespreking, door J. P. de Man: Grafmonumenton en Grafzerken in de Oude Kerk te Delft door Jhr. Mr. Dr. E. A. van Beresteyn; Stammtafeln zur Geschichte der Europaeischen Staaten. Herausgeben von Dr. Wilhelm Karl Prinz von Isenburg. — Korte mededeelingen: De Barensteel; Maelstede; Melort van Middelharnis; Wapen le Poole; Het wapen der familie Speelman; Verschuur-van der Schuer: Van Vierssen — Vragen en antwoorden: Biese (de); Chalmers-Duvelaer; Eyck; Flament-du Toict; Frischang-de Back: Godin-Huyssen; Hoogbruin-Havermans; Joachimi; Jutting; Ringeling; Schuer (van der); Steenhoven (van den)-Verdoorn; Waalkens; Wessemius.

Gedrukt bij N.V. Drukkerij „De Residentie" Pletterijstr. 103-107. 's-Gravenhage.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, zoomede opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den Hoofdredacteur DR. TH. R. VALCK LUCASSEN, *huize Eikenrode, Driebergen.*

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot den 1en Secretaris H. J. A. VAN SON, *Rioowstraat* 4, *'s-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie) te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleyenburg* 5, 's-Gravenhage.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 11. LVIe. Jaargang. November 1938.

BESTUURSBERICHTEN,

Bij dit nummer wordt den leden een exemplaar der nieuwe Statuten toegezonden.

Algemeene Vergadering

op Maandag **28** November 1938 ten 4 ure n.m. in Café-Rest. „Den Hout", Bezuidenhout 11-13, 's-Graven, hage.

Agenda:
1. Vaststelling der begrooting van inkomsten en uitgaven voor 1939.
2. Mededeelingen van het Bestuur.
3. Rondvraag.

Maandelijksche Bijeenkomst.

Aangezien de eerste Maandag in December op den St. Nicolaasdag valt, zal de in December te houden bijeenkomst eene week worden vervroegd en derhalve in stede van op 5 December gehouden worden op 28 November a.s. na afloop van de Algemeene Vergadering.

Tot lid zijn benoemd:

JHR. IR. C. VAN HOLTHE . . . . . ***Geldermalsen.***
Herman Kuykstraat B 223.

G. L. M AALDRINK . . . . . ***Wassenaar.***
Secr. Westl. Hypotheekbank. *Wittenburgerweg 154.*

H. J. F. OETGENS VAN WAVEREN PANCRAS
C LIFFORD . . . . . ***Leiden.***
Jur. rand. *Morschweg 66.*

E. P ELINCK . . . . . ***Leiden.***
Hist. art. docts, Dir. Gemeente-Museum de Lakenhal. *Oude Singel 66.*

Adreswijzigingen.

J. BOSCH . . . . . **Zwolle.**
Bagijnesingel 33.

MR. S. M. VAN HAERSMA BUMA . . . . *Sneek.*
Oppenhuizerweg 37.

IR. W. C. ENGELEN . . . . . 's-Gravenhage.
van *Neckstraat 66.*

MR. H. L. HOMMES . . . . . Zwolle.
Wilhelminastraat 18a.

JHR. MR. D. J. P. HOEUFFT . . . . . ***Dordrecht.***
Twintighoevenweg 21.

MR. P. R. TAK LABRIJN . . . . . ***Bandoeng.***
Dept. ***Verkeer en Waterstaat.***

MR. P. S. VAN DER LELY . . . . . ***Leiden.***
Boerhaavelaan 20.

E. J. MAC GILLAVRY . . . . . ***'s-Gravenhage.***
Parkflat Marlot **34.**

JHR. J. J. PLOOS VAN AMSTEL . . . . . ***Aerdenhout.***
Dahlialaan *28.*

MEJ. J. M. ROLOFF . . . . . ***Wien VII.***
Hotel *Wimberger, Neubaugurtel 34/38.*

Het Genootschap is in ruil getreden met Forschungsstelle Rheinländer aller Welt, Berger Allee 33. Düsseldorf.

Genealogisch onderzoek in Rijnland en Westfalen.

Tut ons genoegen kunnen wij den leden van ons Genootschap mededeelen, dat wij met den verzorger van het genealogisch halfuurtje („Wir treiben Familienforschung") van

den rijkszender Keulen een afspraak hebben gemaakt van den volgenden inhoud:

Indien er onder onze leden zijn, die vragen wenschen te stellen betreffende *Rijnlandsche of Westfaalsche geslachten* kunnen zij die toezenden aan ons bestuurslid Mr. A. F. van Lakerveld, Breitnerlaan *70*, te 's-Gravenhage, die ervoor zorgt, dat de ingekomen vragen naar_ den Keulschen omroep worden doorgezonden. De verzorger van „Wir treiben Familienforschung" geeft de gestelde vraag de eerstvolgende maal voor de microfoon aan zijn luisteraars door, en verzoekt hen, hem indien mogelijk, *daarop schriftelijk te antwoorden.*

Eens in de maand zendt hij deze antwoorden aan den Heer van Lakerveld, die ze aan de vraagstellers doet toekomen.

Verzocht wordt, naam en adres duidelijk te willen opgeven en porto voor antwoord in te sluiten. *Verdere kosten zijn aan het stellen van deze vragen niet verbonden.*

Tenslotte zij nog vermeld, dat de hierbedoelde uitzendingen *iederen Woensdagmiddag om 3 uur plaats hebben.*

Wij zijn ervan overtuigd, de talrijke leden van ons Genootschap, die aan Rijnlandsche of Westfaalsche geslachten zijn geparenteerd, met dezen maatregel een dienst te bewijzen, en hopen op goede resultaten!

HET BESTUUR.

De afstamming van het tot den Nederlandschen adel behoorende geslacht van **Splinter,**

door W. WIJNAENDTS VAN RESANDT.

In jaargang 1917 van Nederland's Adelsboek, waarin de stamreeks van het in hoofde dezes genoemde geslacht werd opgenomen, kon slechts het volgende worden medegedeeld:

Land van Cleve. De geregelde stamreeks vangt aan met Johan Splinter, geboren omstreeks 1630. Hoewel dit geslacht hetzelfde wapen voert als het Overijsselsche geslacht Splinter, is aansluiting nog niet mogelijk gebleken. Bij K.B. d.d. 20 Nov. 1816, Nr 0, werd Lambertus Leonardus Jacobus de Splinter benoemd in de ridderschap van Limburg,

Vervolgens luidden de eerste 2 generaties in genoemden jaargang als volgt:

I. *Johan Splinter, kapitein van 300 Vlamingen in het regiment van den graaf van Megen, tr. Gravenhorst Margaretha de Pyen, erfvrouwe van Gravenhorst.*

II. *Johan Willem von Splinter, geb. ± 1660, † 3 Sept. 1703, begr. Udem, tr. Ottona Judoca von Oldenhoven, † 15 Nov. 1698, begr. Udem* [1]).

Ook in de in 1925 en 1930 verschenen deeltjes van het Adelsboek, Historisch Gedeelte, kon over de herkomst van dit geslacht niets anders worden medegedeeld, dan in jg. 1917 was vermeld.

Nadien hadden wij zelf enkele gegevens gevonden over de eerste en latere generaties in Cleefsland en werd een lid van dit geslacht genoemd in dit Maandblad De Nederlandsche Leeuw, jg. 1936, k. 129 en jg. 1937, k. 24-25. Te genoemder plaatse toch, in de artikelen handelend over het geslacht *van Boeymer (van Boymer).* treedt op eene *Catharina van Splinter,* overleden in 1658 als weduwe van *Arnold van Boeymer,* vrijheer van Boeymer en van Rimborch (1640), heer tot Stockum, op Kobbinck, Geisteren en Aldenhoven. In jg. 1937,

1) Uedem ligt in Cleefsland 18 K.M. Zuidoost van de stad Clevc. Het huis Gravenhorst, vóór het einde der 18e eeuw steeds Grauelhorst geheeten, ligt, in het Uedemerfeld, iets ten Zuidoosten van het stadje Uedem.

k. *24-25* wordt dan medegedeeld, dat volgens *Max von Spiessen. Wappenbuch des Westfälischen Adels,* zij een zuster zou zijn geweest van den kapitein in het regiment van den graaf van Megen *Johan van Splinter* en dat haar moeder eene *van Voss zou* zijn geweest.

In dezelfde artikelen in ons Maandblad over het geslacht *van Boeymer* wordt een werkje aangehaald over Rimborch, een der goederen van *Arnold van Boeymer* voornoemd en in dit in 1912 verschenen boek [2]) vindt men op p. 208 stamtafels *van Boeymer* en *van Splinter,* vermeldende behalve *Catharina van Splinter,* gehuwd met *Arnold van Boeymer,* haarbroeder *Johan van Splinter,* capitein, overleden vóór 1648, eerst gehuwd met *Anna Lossen,* waarbij 1 dochter, daarna met *Maria Margaretha von Pyss,* weduwe met 1 dochter van *Heinrich de la Tour.* Deze stamtafel vermeldt verder, dat uit het huwelijk *van Splinter-von Pyss* gesproten was *Johann Wilhelm von Splinter, Herr zu Grauwelhorst.*

Het is duidelijk, dat met deze personen de hiervoor in de Ie en IIe generatie vermelde *van Splinter's* worden bedoeld, en dat dus in jg. 1917 van Ned. Adelsboek in stede van *Margaretha de Pyen,* erfvrouwe van Gravenhorst, gelezen moet worden: *Maria Margaretha von Pyss,* erfvrouwe van Grauwelhorst, weduwe van *Heinrich de la Tour.* Bovendien, dat *Johan van Splinter* zelf, overleden vóór 1648, veel eerder geboren moet zijn dan ± 1630 en dat hij in le huwelijk gehuwd was met *Anna Loose* [3]).

Behalve deze aldus verkregen nieuwe gegevens over de eerste generatie, vonden wij zelf in het Staatsarchief te Düsseldorf [4]) het testament van *Maria Margaretha Pyss,* gedateerd 1 October 1677 en door haar onderteekend als: Wittwe Obersleut. *von Brandt* en geopend te Cleve 22 Jan, 1678.

Zij moet dus na het overlijden van haar tweeden man *Johan Splinter* (die immers vóór 1648 overleed) hertrouwd zijn met den overste-luitenant *von Brandt,* hetgeen bevestiging vindt in haar testament, waarin zij verklaart, dat zij kinderen uit drie huwelijken heeft, die op 23 Juni 1677 een deeling der goederen hebben gedaan. Jammer genoeg is deze deelingsbrief niet meer te vinden en noemt zij in haar testament haar vorige echtgenooten en de namen harer kinderen niet. Zij zelf verklaart op het oogenblik van testeeren nog te bezitten goederen in het Uedemmerfeld en een hof voor de Mühlenpfort te Uedem, benevens *de Rimburgsche rente,* hetgeen stellig heenwijst naar de Rimburg en naar haar schoon-, zuster *Catharina van Splinter,* weduwe van *Arnold van Boeymer,* heer van Rimburg.

Op p. 271 van het hiervoor 'besproken 'boek „Die Rimburg" vindt men dan ook haar 3n echtgenoot terug; de *Obrist-Leutnant Brandt* wordt daar n.l. vermeld als commandant in 1658 van het Spaansche garnizoen op de Rimburg.

Nog vonden wij hem terug in het *Protokolbuch von Uedemerbruch, Bd. 1649-1682* [5]), waarin op 18 Sept. 1652 voor het gericht een rechtzaak voorkomt tusschen de erfgenamen *Hopp* contra de voormunderen van de erfgenamen *Wilhelm*

2) „Die Rimburg" *von H. Hansen, Schlosskaplan und Archivar, Rimburg* ***bei Aacken.*** De gemeente Rimburg ligt in Nederland vlak op de Limburgsche grens bij Heerlen, het kasteel zelf, even buiten het dorp, ligt echter over de grens, in Duitschland.

3) De naam ***Lossen*** is onjuist en moet *Loose* zijn, een adellijk geslacht uit Kampen, dat via Deventer naar Emmerik trok en Katholiek bleef, evenals de van Splinter 's.

4) Deponirto Testamentc, Stadt Cleve, VI, 10.

5) Staatsarch. Düsseldorf, Landgericht Cleve, Untergericht Uedemerbruch, Ucdemerfeld und Keppeln, VI, 1.

Piess [6]) *als ook voor* Obrist *Leut*t *von dem Brandt als itzigen Ehemann Juffern Maria Margaretha Piess.*

12 Mei 1655 wordt in dit deel nog een andere zaak ingeschreven contra *Obrist-Leut. von dem Brandt.*

Uit haar eerste huwelijk was dan gesproten *Joanna Maria de la Tour,* uit haar tweede huwelijk *Johan Wilhelm van Splinter, † 1703,* die de Grauelhorst bij Uedem erfde en die dit geslacht voortzette, terwijl het ons onbekend bleef, welke kinderen sproten uit haar 3e huwelijk met *von (dem) Brandt.*

Waar nu, zooals wij hiervoor mededeelden, de moeder van haar schoonzuster *Catharina van Splinter* eene *van Voss* was, daar moest ook haar 2e mans moeder eene *van Voss* zijn geweest, en ten einde na te gaan, welke *van Splinter* met eene *van Voss* was gehuwd, sloegen wij de aanteekeningen van Steven van Rhemen over het Overijsselsche geslacht *Splinter* op, berustende in het Rijksarchief te Arnhem. Inderdaad vermeldt van Rhemen daarin een *Evert Splinter,* gehuwd met *Anna de Vos,* dochter van *Rutger* en *Anna van Langen* en schrijft hij daarbij, dat het wapen van deze *de Vos* was: *met band en raden.*

Voorts noemt hij uit dit huwelijk inderdaad een dochter *Catharina,* die volgens hem gehuwd was: le met *Henrick van Suilen, 2e* met *Frederik van Fritema,* secretaris van den Markies van Spinola, en 3e met *Arent van Boeymer,* zoon van *Peter* en *Elisabeth van Haersolte.*

Daar bij voortgezet onderzoek bleek, dat deze opgaven juist waren, behoudens de voornamen van beide hare eerste echtgenooten, verwijzen wij hiervoor naar de zoo dadelijk volgende — in hoofdzaak aan van Rhemen ontleende — genealogie van de 3 generaties *van Splinter* b o v e n de tot dusver bekende eerste generatie.

Van Rhemen, die in de oudste generaties verward is en geen voornamen weet, begint zijn geregelde opgaven met een *Wolter Splinter* — volgens hem een zoon van N. *Splinter* [7]) en N. *van Senden* — pander van Twenthe 1531, 1535; verschreven in de ridderschap 1546, 1549, en gehuwd met N. *van der Woelde gen*d *Peckedam,* dochter van *Geert* en *Anna van Hoeve2* (van Olydam). Door dit huwelijk kwam na overlijden van haar en hare zusters de havezathe Olydam bij Goor aan dezen tak *van Splinter.*

Uit dit huwelijk sproten:

1. *Jurrien* Splinter, verschreven in de ridderschap 1554, 1556: „hat eine Maghet (meid) genohmen" zegt van Rhemen, en kort daarna zonder kinderen gestorven.
2. *Christopher Splinter,* met zijn broeder *Johan* en zijn zuster *Agatha* erfgenamen van Olydam; verschreven in de ridderschap 1563, gehuwd met *„naturalis van Wisch alias Verwisch, ex van Woldenburgh".*

   Uit dit huwelijk één zoon:

   a. *Wolter Splinter* tot Oldenhof bij Markelo, deswegen verschreven ten Landdage 1611, 1612, 1621, 1622; heet erfgenaam van Roelof Schull, hopman: tr. 1603 of 1604 *Catharina van der Marck (ex Mensinck)* ten Oldenhave. Hij verkoopt met deze echtgenoote 29 Nov. 1611 zijn 1/3 deel van de havezathe Olydam aan *Folcart van Fritema* en *Catharina van Splinter,* echtelieden [8]).

   Zijn huwelijk was kinderloos: zijn natuurlijke dochter *Mechtelt Splinter* werd 17 Maart 1630 door de Staten van Overijssel gelegitimeerd, en huwde met jr. *Reiner van Duith genaamd Buth.*
3. *Johan Splinter,* volgt.
4. *Aechte* of *Agatha Splinter,* erfgename in Olydam, huwt le *Dirck* of *Evert van Saurhaus,* en 2e *Berndt de Roode van Heeckeren Janszn.*
5. Heer *Henrick Splinter,* geestelijke.

Johan Splinter, hiervoor genoemd, vermeld als hopman in 1566 en 1570, heet met zijn broeder *Christoffel* en zijn zuster *Agatha* erfgenamen van Olydam, tr. le zijn volle nicht („beslaepen gehadt en dan getrouwt" zegt van Rhemen) *Agnes Snipaert,* dr. van *Geerlich* en *Gaedert Splinter; 2e* in 1560 *Maria van Achtevelt;* deze echt werd gescheiden; tr. 3e („dan bij sich genohmen" volgens van Rhemen) Gese *Thieselinck,* zuster van den hopman *Johan Thieselinck:* zij weduwe woont 9 Dec. 1601 op den Oldenhof bij Miarkelo.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Gerrit Splinter.*
2. *Evert (van) Splinter,* volgt.

Uit het tweede huwelijk:

3. *Agnes Splinter,* tr. 1598 haar vollen neef *Derck van Achtevelt,* vermeld in 1601, 1615, 1617.

Uit het derde huwelijk:

4-8. 2 zoons en 3 dochters, die door van Rhemen niet verder worden aangeduid.

Evert (van) Splinter, zooeven genoemd; in Enschede onder de Haeveluiden 1578, tr. le N. *van Senden,* weduwe van *Roelof van Scheven;* tr. 2e *Anna de Vos,* dr. van *Rutger* en *Anna van Langen.*

Uit het tweede huwelijk:

1. *Catharina van Splinter,* geb. ± 1575, † 17 Oct. 1658. zij verkoopt 1647 den Oldenhof te Markelo aan *Arnt Jurrien* van *Haersolte* en 14 Oct. 1648 haar 2/3 deel van de havezathe Olydam aan *Johan Ripperda.* Zii tr. le *Gerard van Suilen,* luitenant; 2e 17 Mei 1600 *Folckart van Fritema,* secretaris van Spinola, drost van Drenthe te Coevorden, zoon van *Feycke* en *Ydt van Aytta:* tr. 3e *Arnold van Boeymer,* heer van Rimburg etc., † 1647, hiervoor reeds genoemd en voor welk huwelijk men zie dit Maandbl. jg. 1936, k. 129 en jq. 1937, k. 24-25 en vooral het hiervoor genoemde werkje van H. Hansen. Die Rimburg.
2. *Johan van Splinter,* geb. ± 1590, kapitein in Spaanschen dienst onder den Graaf van Megen, † voor 1648, tr. als weduwnaar van *Anna Loose 2e* omstreeks 1640 *Maria Margaretha (von) Piess (Pyss).* erfvrouwe van Grouelhorst bij Uedem, † in einde 1677 of Jan 1678, weduwe van *Heinrich de la Tour* en tr. 3e 1652 overste-luitenant *von Brandt.*

---

[6]) Het geslacht Pyss, Piess, — later soms met „von" voor den naam — was een zeer oude aanzienlijke Cleefsche familie, o.a. verwant aan het geslacht van Till. Vermoedelijk was Maria Margaretha Pyss een dochter van den hierboven genoemden Willem Pyss, wijl haar zoon Splinter o.a. den voornaam Willem ontving, welke naam bij de van Splinter's toen niet voorkwam.

[7]) Volgens van Rhemen had deze N. Splinter een broeder, door hem ook aangeduid als N. Splinter; dieus zoon Wolter, gehuwd met N. van Twenhuysen, had een zoon Gerrit Splinter × 1e Maria van Uterwyck Rurieksdr. en × 2e Margaretha van Twenhuysen, waarbij 4 dochters, n.l. *a.* Swane × Goossen de Baecke; *b.* Maria × Ditmar Grevinck; c. Henriëtte × 1e Adriaen van Braeckel, en 2e Albert Crull; d. Aleida × Adolf Donckel, burgemeester van Deventer.

[8]) Zie ook: Havezathen van Twenthe door Mr. G. J. ter Kuile, blz. 165. Waar in de 3e alinea aldaar sprake is van Christoffer Johan en zijn zuster Agatha van Splinter, daar is dit blijkens de voorgaande genealogie onjuist en moet tusschen Christoffer en Johan een komma geplaatst worden. Ook het daar vermelde jaartal 1636 is uiteraard onjuist.

Hij is generatie 1 van Ned. Adelsboek 1917; voor de volgende generaties zie men aldaar. Als aanvullingen vonden wij bij generatie 111, dat diens vrouw *Clasina van Ypelaer* begin 1743 overleed en hertrouwd was met *Lambertus van Bam,* en generatie IV *Jan Arnold van Splinter,* geb. *in 1719,* trouwde 2e met *Aldegonda van Schenck van Nydeggen,* die in Mei 1779 nog leefde [9]).

Vervolgens hebben wij uit de 7 deelen van van Doorninck's Tijdrekenkundig Register van Overijssel de oorkonden en acten over leden van het geslacht *Splinter* verzameld, loopende van 1380 tot 1525. Daarbij en uit de na te noemen leenregisters, bleek ons onder meer, dat zij (tot 1554) beleend waren met eenige Bisschoppelijke leenen onder Goor, Ootmarsum, M'arkelo en Rijssen, en na verdere raadpleging van de Bisschoppelijke *en* de Overijsselsche leenactenboeken zelve, konden wij nu de eerste generaties opstellen.

In de eerste plaats bleek ons, dat de oudste leden van dit geslacht reeds voor 1380 tot de borchmannen van Goor behoorden, waarvoor men zie *De Registers en Rekeningen van het Bisdom van Utrecht,* 1325-1336, uitgegeven door het Historisch Genootschap in 1891, Nieuwe Serie, dl. 54.

Vervolgens bleek ons, dat de eerst bekende leden van dit geslacht het bekende Weldam bij Goor in leen van de Bisschoppen van Utrecht bezaten [10]).

16 Nov. 1411 werd b.v. *Wolter Splinter post mortem patris Willem Splinter* beleend met het goed ten Weldam en dat Hinderhuys aldaar, idem met Wynneking en Werensing in het kerspel Markelo, buurschap Stockem, borchleen van Diepenheim.

25 Febr. 1412 wordt *Gheryt Splinter* met deze leenen beleend hem aangekomen bij doode van *Wolter Splinter, zijn neef.*

Tenzelfden dage wordt er echter eveneens mede beleend *Griete, die Willem Splinters wijff was,* na overlijden van haar zoon *Wolter* en doet voor haar hulde en eed *Andries van Heeckeren,* haar man.

Zij draagt deze leenen, w.o. Weldam, over aan *Johan Sticke,* die er in 1416 mede wordt beleend.

De hierboven genoemde *Gerrit Splinter* 'komt 11 Juni 1385 voor met zijn broeders *Henrick, Johan* en *Albert* als zoons van *Johan Splinter,* terwijl hij in een acte van 23 Juli 1401 voorkomt met zijn moeder *Margriete Splinter.*

De eerst bekende generaties luiden dus nu:

N. Splinter
borchman van Goor

Willem Splinter
beleend met Weldam, vermeld in acten in 1381, 1382. 1389, 1394, 1396. 1399, 1400, 1401, 1403, 1406,
† 1411
X
Margriet N.
beleend als zijn weduwe met Weldam 1412 en is dan hertr. met *Andries van Heeckeren*

Wolter Splinter
beleend met Weldam 1411,
† 1412.

Johan Splinter
met zijn 4 zonen vermeld 1385 ; heeft rechtzaak ca. *Wolter van Weldam* 1385,
† voor 1401
X
Margriet N.
vermeld met haar oudsten zoon *Gerrit* 1401

1. *Gerrit*
2. *Henrick*
3. *Johan*
4. *Albert*

} *Splinter.*

[9]) Zie hiervoor: Staatsarch. Düsseldorf, Klevische Gerichte, VI. Untergericht Uedem, nr. 66, 11, fo. 379-393.

[10]) Vergelijk ook: Noderlandsche Kasteelen en hun historie, dl. 11, p. 117 e.v., waar blijkt, dat Wolter van den Weldam in 1389 het goed Weldam c.a. wegens schulden in pand uitgaf aan *Willem Splinter.*

Het latere geslacht stamt dan verder af van den hierboven genoemden *Gerrit Splinter,* die in acten voorkomt van 1385 tot 1433.

Behalve, dat hij als pretendent op Weldnm even daarmede beleend was geweest, was hij ook sedert 1394 uit anderen hoofde leenman van den Bisschop van Utrecht. Zijn leen vindt men als volgt omschreven: „de tienden over Sigginck, „Langerinck, Boedenmerinck, Merssinck, borchleen tot Goor, „Wedeking, Versing, Pelsering in het kerspel van Markelo, „Brameler in het kerspel van Wijhe, Aneking in het kerspel „van Rijssen".

Vrijdag post Symon en Jude 1433 komt *Gerrit Splinter* nog voor als opnieuw beleend met deze tienden en erven: feria quarta post Ascensionem Domini 1435 wordt *Johan Splinter,* vermits doode van zijn vader *Gerit* ermede beleend. 20 Oct. 1457 volgt de beleening voor *Henrick. Splinter* en 4 Oct. 1499 die van *Gerrit Splinter* na doode van *Henrick Splinter* zijn vader.

Ten slotte wordt op 27 Apr. 1512 na overlijden van *Gerrit* diens zoon *Wolter Splinter* ermede beleend, Deze *Wolter,* die 29 Dec. 1518 en 12 Jan. 1525 den leeneed ervoor vernieuwt, is dezelfde met wien hiervoor de aanteekeningen van van Rhemen geregeld beginnen. Hij is overleden vóór 14 Maart 1550, want op dezen datum wordt zijn zoon *Jurgen* met dezelfde erven beleend. Deze laatste draagt ze in 1554 over aan *Johan van Laer,* in wiens geslacht zij bleven.

Hierdoor is het mogelijk de stamreeks boven den in 1550 overleden *Wolter* op te stellen tot den *Johan Splinter,* die 1385 met zijn 4 zonen vermeld wordt.

Het Schiedamsche geslacht Doorn

en eenige verwarring stichtende, zeventiende-eeuwsche naamgenooten,

door Mr. W. DE VRIES.

§ 1. Van Dome's, Minnekissens en Minne's [1]).

Van het Schiedamsche geslacht *Doorn,* waarvan in de XVIIIe eeuw verschillende leden gedurende tal van jaren in de regeering hunner woonplaats hebben gezeten, is tot op heden nog nimmer een geregelde stamreeks gepubliceerd. Toch ontbreken daartoe zeker de noodige gegevens [2]) niet. En ook het onderzoek daarnaar blijkt op zichzelf reeds spoedig verre van on-interessant, al was het alleen al door de talrijke puzzles, die zich hierbij telkens weer blijken voor te doen.

De naam *Doorn* (ook wel geschreven *Dome, Doornen* of *Domiss) is* waarschijnlijk niets anders, dan een in het begin van de XVIIe eeuw „vast" geworden vaders-naam, en beteekent dus oorspronkelijk eenvoudig „zoon van *Doorn* (=

[1]) Bij het hier volgende artikel zijn ter wille van de plaatsruimte de volgende afkortingen gebruikt:
A. R. A. = Algemeen Rijksarchief tc 's-Gravenhage.
G. A. = Gemeentearchief.
G. A. S. = Gemeentearchief Schiedam.
Inv. = Inventaris.
O.R. = Oud Rechterlijk archief Schiedam, berustend op het gemeente archief aldaar.
Reg. P. v. V. = Register Pesser van Velsen. (Zie Ned. Leeuw 1937, kol. 147 en vlg).
R. S. S. = Register Supposten Schippersgilde (G. A. S. Inv. No. 3010).

[2]) Bij de samenstelling van de genealogie is met dankbaarheid gebruik gemaakt van de gegevens, verzameld door ons geacht medelid, den Heer Gijsberti Hodenpijl, en door hem op de bibliotheek van ons Genootschap gedeponeerd.

Dominicus) ''. De herinnering aan dezen oorsprong is in de XVIIe eeuw dan ook nog levendig; het patroniem *Dominicusz* wordt naast den geslachtsnaam *Doorn* meestal als een pleonasme gevoeld, en komt daarom zeer zelden tezamen daarmede voor.

Echter leefden in de XVIIe eeuw te Schiedam verschillende, andere personen, die (eveneens) de namen *Dome, Domiss of Dominicusz* (soms verbasterd tot *Minicusse, Minnicks, ja* zelfs *Minne)* voerende, herhaaldelijk hem, die naar het geslacht *Doorn* een onderzoek instelt, op een dwaalspoor dreigen te brengen. Zoo leefde ± 1625 te Schiedam een *Dominicus Jansz,* die drie zoons Jan *Dominicusz, Ary Dominicusz en Arent Dominicusz* (ook wel eens *Ary* genoemd) had, terzelfdertijd dat een *Doorn Jansz,* ook wonende te Schiedam, aldaar vader was van twee zoons, *Jan Dominicusz (Jan Doorn)* en *Ary Dominicusz (Arij Doorn).* Beide familie-groepen zijn niet identiek. Bij de eene groep blijkt de naam *Dominicusz* nog zuiver patroniem, en gaat hij dan ook in volgende generaties verloren: bij de andere hebben wij met leden van het geslacht *Doorn* te doen, en stuiten wij op den overgang van vadersnaam naar geslachtsnaam.

Een ander voorbeeld van de dreigende verwarring: in de laatste helft van de XVIIe eeuw leefde te Schiedam „op de Have" een *Geertie Doome* (of *Geertruyt Doorn),* echtgenoote van *Nicolaas van Crimpen.* Tezelfdertijd ongeveer woonde in het Broersveld aldaar een *Geertie Doome,* echtgenoote van *Dirk Cornelisse de Wilt.* Bij onderzoek blijkt eerstgenoemde een dochter van *Arij Doorn en Maertje Muts,* en dus te behooren tot het geslacht *Doorn;* de andere *Geertie* was, naar blijkt, een dochter van *Doorn* (of *Dominicus) Tielemans,* en voerde dus den naam *Dome* als vadersnaam. Vermoedelijk sproten echter beide familiegroepen, de een in mannelijke, de andere in vrouwelijke lijn uit den zelfden stam. Men verwarre echter genoemde vrouwen weer niet met een ongeveer in die zelfde jaren te Schiedam wonende *Geertje* (of *Geertruyt! Dominicus,* dochter van den hierboven genoemde *Dominicus Jansz,* noch met *Grietje Dominicus,* huisvrouw van *Johan Jacobsz Fockendijck,* wonende (eveneens) op „de Have" (beqr. Schiedam 19 December 1689). Laatstgenoemde was blijkens haar ondertrouwacte (Schiedam 5 Maart 1659) een dochter van *Dominicus Aelberts Zuydertoorn* en *Pieternelletje Leenders* [3]).

Voldoende mogelijkheden dus tot de noodlottigste verwarringen [4]), vooral als men daarbij nog in de familie *Doorn* zelf telkens weer dezelfde namen in opeenvolgende generaties ontmoet. *Jan Doorn,* de stamvader, is als weduwnaar hertrouwd met een *Neeltje Claesdr.* Zijn gelijknamige zoon hertrouwde als weduwnaar een gelijknamige weduwe. Diens eerste vrouw heette Maertje *Jans,* evenals zijn zuster, zijn dochter, zijn nicht (een dochter van zijn zuster *Jaepje,* wier geslachtsnaam later daarenboven nog door deze dochter wordt overgenomen), en de tweede vrouw van zijn gelijknamigen neef. Wie verder van de beide hierboven eerstgenoemde *Geertie Dome's* was de ordinaris noodhulp, later (13 Dec. *1707)* ordinaris turftonster te Schiedam [5])? Vermoedelijk de vrouw van *Dirk de Wilt.* maar volstrekte zekerheid ontbreekt. Daarbij komt nog een derde omstandigheid, die het verzamelen van gegevens bemoeilijkt: de verwarring bij verschillende genealogische onderzoekers in vroeger jaren van de namen *Doorn* en *Doorn* [6]).

Ten einde de leden van het geslacht *Doorn* duidelijk te onderscheiden van hen, die den naam *Doorn* (in zijn talrijke varianten) alleen als vadersnaam voerden, en niet tot genoemd geslacht behoorden, bleek het dus noodig uit alle daarvoor in aanmerking komende bescheiden alle gegevens te verzamelen omtrent hen, die den naam *Doorn* of *Dominicusz* hadden gevoerd, althans voorkwamen onder een naam, die als een meer of minder geslaagde verbastering daarvan beschouwd kon worden, en te Schiedam woonachtig waren geweest. De aldus aangelegde collectie *Domiss-en. Doemuss-en, Domens-s, Doom-s, Minekissen-s, Mynicuss-en* en *Minne-s* is vervolqens met groote zorqvuldigheid geschift. Tweemaal bleek het mogelijk bepaalde familiegroepen, waarbij de naam *Dominicus (Doome)* nu eens als voornaam, dan weer als vadersnaam gevoerd werd, wederom tot zelfstandige fragment-genealogieën van een paar generaties samen te vatten. Aan het slot van dit artikel zullen deze fragment-genealogieën afzonderlijk worden vermeld, daar de leden voor een deel naamgenooten van, en vermoedeliik nog in de vrouwelijke lijn verwant met leden van het geslacht *Doorn* blijken geweest te zijn. Hun vermelding kan wellicht latere verwarring voorkomen.

§ 2. Het geslacht Doorn. (Protestant).

A. Wapen [7]).

Schild gedeeld: I in blauw drie zilveren schoorsteenhalen, qeplaatst *2 en* 1, getand naar links: II in zilver drie groene hoornen op grasqrond, waarvan de middelste boom boven de anderen uitsteekt. Helmteeken: een blauwe vlucht, waartusschen een zilveren schoorsteenhaal.

Dekkleeden: zilver en blauw.

B. Inleiding tot de Stamreeks.

a. De Ouders van Ary Doorn en Maertje Ariens Muts.

In zijn „Kwartieren van de Kinderen van Arnoldus Antonie Bredius en Cornelia Johanna Gerarda Gijsberti Hodenpijl (deel I)'' [8]) vermeldt de heer C. J. A. Bredius onder de 64-kwartieren o.a. een *Dominicus Doorn,* burgemeester van Schiedam, zoon van *Arie Dome,* gedoopt te Schiedam 13 December *1658* en aldaar op *30* October 1692 ondertrouwd met *Margaretha Pesser. Dominicus'* moeder wordt bij zijn doop niet genoemd. De heer Bredius wijst er echter op, dat het ondertrouwboek van Schiedam onder den datum *27* Februari 1656 een „*Arien Dominicuss* wedr. ende *Maartje Ariens* weduwe" vermeldt. Welnu, waar uit het Schiedamsche begraafregister blijkt, dat *Ary Doorn* een *Dominicus'* zoon was [9]), daar mogen wij zonder twijfel aannemen, dat genoemde ondertrouwacte ons Dominicus' moeder leert kennen.

Er is echter meer! Reeds de heer Bredius komt op grond van een logische redeneering tot het vermoeden, dat *Maartje*

---

3) Zie ook 0. R. no. 348 (28 Februari 1671); 792, fol. 103; en G. A. S. Weesboek (no. 1621, 14 Oct. 3690).

4) In de Schiedamsche archivalia komen tweemaal Engelschen voor met den naam *Doom,* eenmaal een Goudenaar (t.w. 0. R. no. 341, fol. 319: *Arien Leenders* Doorn) en eenmaal een inwoner van Overschie (nl. O.R. no. 788, fol. 263: *Cornelis Lourens (van) Doome,* provoost der V.O.C. Hij was gehuwd mot *Maertje Pieters van Kasteel,* ged. Overschie 21 Fchr. 1691. dr. van *Pieter Hendriks* en *Annetie Gielen van den Hoogenban).*

5) 0. R. no. 313.

6) Zie klapper doopboek Ger. Gemeente Schiedam (G. A. S.) en klapnor doopboek Ger. Gemeente Nijmegen (R. A. Arnhem). Voorts Gen. en Her. Bladen 1915, blz. 48 (en dien ten gevolge het daarbij behoorend register); Ned. Patriciaat no. 17 (1927) blz. 56, e.a.

7) Guldenboek van Schiedam blz. 286 (no. 49); Rietstap, Armorial Général 1, pag. 5.X: wapenkaart op het G. A. 8. (copie door J. M. Lion).

8) t.a.p.. blz. 252 en vlg.

9) „4 November 1680 *Ary Domminecusz Doom op* de Haven".

Ariens eigenlijk behoorde tot het geslacht *Muts*, en een dochter was van *Arie Jacobs Muts*, die als getuige o.a. aanwezig was bij den doop van bovengenoemden *Dominicus Doorn* [8]). Zoowel dit vermoeden, als het hiervoor opgemerkte vonden wij niet alleen op de meest onverwachte wijze bevestigd in het „Geslachtregister van Sebastiaen Pesser van Velsen". dat in het laatste gedeelte uitvoerige gegevens bevat over de nakomelinqen van „*Arien Doorn*, Capiteyn ter zee en *Maertje Muts*" [10]), maar ook in talrijke acten, waarvan wij hieronder bij de qenealoqie zelve gedeeltelijk melding zullen maken.

„Vermoedelijk de vader van Maartje Ariens" zoo noemt de heer Bredius den *Arie Jacobs Muts*, die de eerste doopgetuige was bij den doop van *Dominicus Doorn*. Bij het onderzoek naar de ouders van *Maertje Ariens* vonden ook wij een aanknooninqspunt in het feit, dat genoemde *Dominicus* bij ziin ondertrouw qeadsisteerd werd door een *Trijntje Muts*, zijn „meuii". *Maertie* had dus bliikbaar een zuster *Trijntie;* een verder onderzoek bracht de ondertrouwacte van deze *Trijntje* aan het licht [11]), volaens welke zij bij dien ondertrouw (met *J.eendert Lourisz Kruik)* qeadsisteerd werd met haar moeder *Geertie Cornelis*. De sluitsteen leverde een acte d.d. 8 April 1647 (exhibitie van testament), volgens welke „*Adriaen Jacobs Muts* exhibeerde den testamente bij hem Compt ende *Geertgen Corn.* zal. zijne huysvrouwe gemaekt ende gepasseert....." [12]).

Ongelukkig aenoea qeeft bovengenoemde ondertrouwacte van 27 Februari 1656 ons door het ontbreken van getuigen en nadere aenevens aeen enkel houvast voor het onderzoek naar *Arv's* afkomst. Zoeken wii echter naar ziin eerste huweliik. dan vinden wii on 10 Juli 1648 de ondertrouw vermeld van een „*Arien Dominicus*, aeass. met *Jan Janss Doorn* siin Oom ende *Belitge Arens*, qeass. met *Heundrickje Corssen* haer nicht". Hieruit valt af te leiden, dat *Arien* een kleinzoon geweest moet ziin van een *Jan Doorn:* daarnaast maakte de hierboven reeds nenoemde beqraafaanteekeninq ons met den naam van ziin Vader bekend: een *Dominicus* of *Doorn Jansz*, broer van *Jan Jansz Doorn* was *Arie's* Vader.

Het was met deze qegevens tot grondslag, en het riike materiaal dat o.a. de qebodenboeken en de weesboeken ons verschaften. niet moeilijk de heele stamreeks van het qeslacht *Doorn* noq verder uit te bouwen. De verschillende bronnen zullen wii bij de stamreeks in nootvorm vermelden. Beperken wii ons hier noa tot enkele opmerkingen.

b. Een nieuwe geslachtsnaam.

Reeds hiervoor wezen wij erop, dat nog in het midden van de XVIIe eeuw de herinnerinq aan den oorsprong van den geslachtsnaam *Doorn*, aan het oorspronkelijk karakter van vadersnaam daarvan, noq levendiq was. Geen sterker bewiia daarvoor, dan de omstandiqheid, dat *Arie Doom's* oudere broeder *Jan Dominicus* in de tweede helft der XVIIe eeuw plotseling een (nieuwen) qeslachtsnaam kiest, en zich noemt *Jan Dominicus Westerdoel*, ook wel *Johan Westerdoel*. Bij zijn kinderen vindt hij in dit opzicht echter slechts navolging bij zijn zoon *Dominicus*. De andere nemen allen weer den naam *Doorn* aan [13]). In tegenstelling met den tak, die uit den qrootschipner *Arie Doorn* sproot, en tot in dezen tijd nog loten heeft, stierf de tak, die uit *Jan Dominicus Westerdoel* voortkwam, al spoedig in de mannelijke lijn uit.

10) Zie Ned. Leeuw 1937, kol. 147 en vlg.

11) G. A. S. ondertrouwregister 12 October 1645.

12) G.A. S. Weesboek (no. 1616, fol. 34vso.).

13) Een uitzondering vonden wij vermeld in 0. R. no. 350 (9 Mei 1682), waarin zoowel vader als zoon beiden (!) Jan *Dominicusze Westerdoel* genoemd worden,

c. Een geestverschijning?

Alvorens nu over te gaan tot de weergave van de geordende stamreeks van het geslacht *Doorn* willen wij hier nog een puzzle vermelden, waarvan wij de oplossing slechts kunnen rissen. Reeds eerder noemden wii eenige malen den grootschipper *Arie Dominicusz Doorn*. Deze van ± 1623 tot 1680 evende *Arie* komt op lateren leeftijd herhaaldelijk ook voor net den naam *Adriaen*. Afgezien van zijn eerst in 1693 geboren kleinzoon, den lateren ambachtsheer van Nieuwland, Kortland en 's Gravenland, is hij de eenige XVIIe eeuwsche Adriaen in het geslacht *Doorn* geweest. Alle uit die eeuw dagteerende acten, waarin wij een *Adriaen Doome* vermeld vonden [14]), blijken hem te betreffen — met één uitzondering! Deze komt voor in de Schiedamsche weesboeken [15]): op *16* April 1689 blijken „gestelt (te zijn) tot voochden over het naergelate weeskint van *Jacob Jacobs Overijsel*, daer moeder aff is *Aechje Domen" Srs Eeuwout Jacobsz Juijst* en.. .... *Adriaen Dome"*. Wie was deze naamgenoot van onzen toen reeds lang gestorven grootschipper? Hij duikt onverwachts op, om onmiddellijk weer voor qoed te verdwijnen. Waar wij aan geestverschijningen in dezen niet gelooven, meenen wij eerder, dat hier een vergissing in het spel is. Degeen, die de acte uitschreef, za! zich in den naam van den voogd vergist hebben. Slechts dan liikt ons de puzzle oplosbaar.

Gaan wij thans over tot

C. De stamreeks.

1. *Jan Doome*, geb. omstreeks de helft van de XVIe eeuw. marktschipper van Schiedam op Amsterdam [16]), overl. ± nazomer 1605 [17]); tr. le *Maertje Louris* [18]); tr. 2e vóór Augustus 1577 *Neeltje Claes*, overl. n'à 21 Aug. 1621 [19]).

   Uit het eerste huwelijk [20]):

   1. *Doorn Janss*, overl. vóór 20 Januari 1603.
   2. *Louris*, volgt onder 11.
   3. *Pieter Janss*, overl. tusschen 1600 en 1603 [18]).
   4. *Hester Jans*, tr. vóór *1603* [18]) *Matthijs Janss (Kreesfis* [21]), bakker [17]) te Schiedam.

14) Buiten beschouwing laten wij hier dus de aanteekening in hot ondertrouwregister van Schiedam, d.d. 13 Mei 1684. Dc daar vermelde bruidegom wordt in de eerste plaats *Adriaen Dominicusz* (en niet Doorn(e)) genoemd, on in de tweede plaats blijkt hij in werkelijkheid niet *Adriaen*, doch *Abraham* te heeten, en berust de naam *Adriaen* op een schrijffout ter plaatse.

15) G.A. S. no. 1618, fol. 176 en 1621 fol. 175.

16) 0. R. no. 816, stuk 121.

17) 0. R. no. 1614, fol. 150 (8 Oct. 1605).

18) 0. R. no. 1614, fol. 78 (20 Jan. 1603).

19) G.A. S. ondertrouwacte van haar dochter Aeltje. Blijkens 0. R. no. 338 (22 Januari 1628) is zij vóór of in 1627 overleden.

20) Zie aant. 18. De zoon *Doom* is op grond van dc z.g. Leitnamensitte m.i. te beschouwen als oudsten zoon, terwijl *Louris* op den zelfden grond de tweede plaats is torgedeeld. ***Pieter*** volgt dan (inderdaad eenigszins willekeurig!) als derde kind; vermoedelijk is hij identiek met den ***Pieter Janss***, die 27 September 1600 nog getuige was bij den doop van een kind van *Louris* ***Jans Doorn.*** De in sant. 18 genoemde acte uoemt den hierboven onder 7 genoemden zoon ***Dignum*** niet. Het doopbook der Ger. Gemeente te Schiedam vermeldt echter op 29 Juni 1575 den doop van een kind, van welks naam niet meer te ontcijferen ***is, dan*** „*Dign*" ***gevolgd door*** een afkortingsteekcn, en waarvan de vader genoemd wordt „Doomen". De vraag blijft uiteraard bestaan, of deze „Dign'' geen dochter *Digna* geweest kan zijn. Op grond van vergelijking met andere afkortingen neem ik echter aan, dat weggelaten is de uitgang „um". Hot kind overleed in ieder geval jong. Merken wij ten slotte nog op, dat de dochter *Maertgen* hierboven als kind uit het eerste huwelijk wordt vermeld, daar tweemalen *Louris Jans Doom* namens haar optreedt (0. R. no. 1614 fol. 150), en zij nimmer voorkomt onder of tezamen met de kinderen uit het, tweede huwelijk.

5. *Maertgen Jans (Doorn),* overl. Schiedam (in het Hofje van Beloys), begr. Schiedam 12 Augustus 1646.
6. *Jannetje Jans,* overl. tusschen 1601 [22]) en 1603 [23]), tr. vóór 25 Juli 1599 [24]) *Pieter Jaspers,* metselaar [23]) te Schiedam.
7. *(?) Dignum,* ged. Schiedam 29 Juni 1575, jong overl. Uit het tweede huwelijk [25]):
8. *Claes,* volgt onder IIbis.
9. *Doorn,* volgt onder IIter.
10. *Jan.* volgt onder IIquater.
11. *Jaepgen Jans Doorn,* geb. 1592 [17]), begr. Schiedam 28 Februari 1673 [26]); tr. le (ondertr. Schiedam 26 April 1613) *Jan Joosten,* geb. Schiedam, timmerman [27]), overl. vóór 1622 [28]), zn. van Joost N.N. en N.N. Jan Putters [29]); tr. 2e (ondertr. Schiedam 15 April 1623) *Corstiaen Pieterss,* geb. Schiedam, timmerman [29a]), overl. vóór Augustus 1650 [29]), zn. van Pieter Corssen en N.N.
12. *Aeltje Jans Doorn,* geb. Schiedam 1595 [17]), overl. Schiedam; tr. (ondertr. Schiedam 21 Augustus 1621) *Cornelis Janss Backer* [21]), geb. Schiedam, overl. vóór 28 Juli 1636 [30]).

II. *Louris Janss,* later zich noemende Louris Jans *Doorn* [31]), marktschipper van Schiedam op Amsterdam [32]), begr. Schiedam 3 November 1625: tr. vóór Juli 1597 N.N. [33]).
Uit welk huwelijk:
1. *Allert* [34]) *Lourens Doorn,* ged. Schiedam 10 Juli 1597, tr. (ondertr. Schiedam 9 Mei 1619) *Maritje Joris.*

[21]) O. R. no. 805 fol. 31-52.
[22]) 30 Sept. 1601 werd te Schiedam nog een dochter van haar gedoopt.
[23]) G. A. S. Weesboek no. 1614, fol. 148vso.
[24]) Doopdatum van haar zoon *Jasper.*
[25]) 0. R. no. 782, stuk 202, en 0. R. no. 338 (22 Jan. 1628).
[26]) „*Jaepje Doome* uytgedragen tot Jacob *Muys* in de Boterstraat". Zie aant. 28 en 0. R. 348 (30 Mei 1674).
[27]) 0. R. no. 336, fol. 80vso. en 197.
[28]) G. A. S. Wcesbock no. 1615, fol. 276. Blijkens deze acte had *Jaepje Doorn* uit haar eerste huwelijk twee dochters, *Stijntje Jans,* geb. ± 1614 en *Maertje dans, geb. ± 1616.* Blijkens 0. R. no. 805 (fol. 31-52) en A.R.A, Delft not. no. 2102 noemden deze kinderen zich later resp. *Stijntje Jans Doom* en *Maartje Jnns Doom;* laatstgenoemde trouwde met *Jacob Pieters Muys.*
[29]) *0.* R. no. 342, fol. 228vso. Volgens deze acte compareerde 2 Aug. 1650 *Aeffge Doemen* huysvrouw *van Ritchart Douff,* Engelsman tot Westminster wonende, wed. van *Engelbrecht Joosten.* Zij verklaarde geld ontvangen te hebben van *Jaepgen Jans,* wed. van *Cors. Pieterss,* eerder van *Jan Joosten,* dir zwager was van genoemde comparante. Genoemde *Aeffge* ondertr. Schiedam 30 December 1617 *Engelbrecht Joosten,* die toen geassisteerd werd met *Jan Putters,* zijn bestevader.
[29a]) O.R. no. 338 (3 Aug. 1629).
[30]) G. A. S. Wcesbock no. 1615, fol. 178 en no. 1619 (18 Juli 1636).
[31]) G. A. S. Weesboek no. 1631, 23 Dec. 1613.
[32]) O. R. no. 333, fol. 77vso. en 95; 334. fol. 205vso en 209vso; 336, fol. 176 en 207. Het is merkwaardig, dat hrt „veer" van Schiedam op Amsterdam, dat in later jaren voor verschillende leden van het geslacht *Doom* een rijkelijk vloeiende bron van inkomsten was, in de eerste generaties blijkhaar gevoeligc verliezen opleverde. *Jan Doome, Louris'* vader, blijkt bij zijn overlijden bankroet te zijn geweest (zie acte, vermeld in aant. 17) ; uit 0. R. no. 336, acte d.d. 3 April 1620 blijkt, dat *Louris* ndf „hem in verscheijde parthijen heeft vergrepen" en daardoor zijn borgen (stiefmoeder, -broeder en zwager) dreigde te ruinceren. De borgstelling wordt daarom geannuleerd. waarna *Louris* verschillende bezittingen (o.a. zijn huis en erve aan de Schie) verkoopt. Mogelijk was hier de concurrentie van een later verdwenen, tweede veer op Amsterdam (van *Aryen Hendricks Bolleman;* zie 0. R. no. 336. 4 Mei 1619) fnuikend. Blijkens een aanteekening in het R. S. S. werd *Louris Jans Doorn wegens* wanbetaling als lid van dat gilde geroyeerd.
[33]) *0.* R. no. 329 vermeldt in een acte van 5 Febr. 1586 de huwelijksche voorwaarden van een *Louris Doemisse* weduwnaar en *Catharina Cornelisdr,* wede, poorter en poorteresse der stad Schiedam.
[34]) Bij den doop van dit kind *waren* getuige *Claes Allerts, Pieter Jansen en Neeltje Jans.* De doopactc vermeldt niet den naam van den doopeling. Daar echter *Louris'* zoon *Allert* in 1619 trouwde, was hij vermoedelijk ideutick met het in 1597 gedoopte kind. In dit verband is belangwekkend het, optreden van een *Claes Allerts* als eerste doopgetuige, terwijl op 4 Juni 166% bij den doop van het derde kind een *Lysbetk Claesdr* getuige was. Hebben wij hier misschien tc doen met grootvader en moeder van de doopelingen?

2. *Neeltje Louris,* ged. Schiedam 27 September 1600.
3. *Doorn Louris,* ged. Schiedam 4 Juni 1602 [35]).
4. *Jan* [36]), volgt onder 111.
5. *Ariaentje Lourens* [37]), tr. (ondertr. Schiedam 21 Mei 1633) [38]) *Jan Goris,* zn. van Goris Dircxz.
6. *Lysbet Lourens Doorn.* tr. *Jan N.N.* [39]).

III. *Jan Louriss Doom* [40]), ged. Schiedam 8 Januari 1605 (of 1606 [36])); tr. N.N.
Uit welk huwelijk:
1. *Trijntje Jans Doorn.*
2. *Neeltje Jans Doorn.*

IIbis. *Claes* (of *Nicolaes)* [41]) *Janss Doorn,* ged. Schiedam 8 Augustus 1577, marktschipper van Schiedam op Delft [42]). lid van het Schiedamsche schippersgilde, overl. 30 April 1657 [41]); tr. (ondertr. Schiedam 6 Juli 1618) *Maritje Ariens Genius* [43]), geb. Schiedam, begr. Schiedam 12 Maart 1657, dr. van Adriaen (of Arnoldus) Genius en N.N.
Uit welk huwelijk:
1. *Jacomijntje Claes Doorn* [44]), begr. Schiedam 23 Februari 1690; tr. Schiedam 29 November 1648 [45]) *Jacob Adriaens Muts,* ged. Schiedam 1 Maart 1617 [46]). grootschipper [47]), equipagemeester der V.O.C. te Delfshaven [48]), begr. Schiedam 12 Augustus 1677, zn. van Arien Jacobse Muts en Geertje Cornelis.
2. *Jan Claess Doorn.* geb. ± 1623 [49]), marktschipper van

[35]) Doopgetuigen waren *Doom Louris, Claes Janss* en *Lysbeth Claesdr. Louris Jans Doom* en de eerste doopgetuige waren vermoedelijk elkander verwant. Zie G. A. S. Wersboek no. 1614 (14 Aug. 1628) en 1619 (5 Oct. 1626).
Doom Lourissoen j.m. van Schiedam en *Hester Willems van Vorden,* j.d. van Schipluiden ondertrouwden te Schiedam 21 Mei 1628.
[36]) Het betreffende, zéér beschadigde doopregister bestond voor eenige jaren alleen nog maar uit, losse bladen. die later in verkeerde volgorde zijn samengebonden. Do naam van het kind wordt in de doopacte zelf niet genoemd. Daar echter 0. R. no. 805, fol. 31-52 een zoon *Jan Lourisz* noemt, vermoeden wij, dat deze *Jan* identick is met het op 8 Januari 1605 (of 1606) gedoopte kind. Meer, dan een vermoeden *is* dit echter niet.
[37]) Zie 0. R. no. 805, fol. 31-52.
as) Uit dit huwelijk een dochter *Lidewy Jansdr,* gehuwd met *Pieter Ihoole (0.* R. no. 805, fol. 31-52).
[39]) Blijkens de in de vorige noot vermelde bron had *Lysbeth* twee dochters *Hester Jans* en *Maritje Jans.*
[40]) *Over* hem vonden wij te Schiedam nirts naders vermeld. Een *Jan Lourens* j.m. van Schiedam ondertr. aldaar 15 December 1629 *Betgen Willemsdr van Macsland.* 12 November 1661 werd te Schiedam begraven Jan *Lourisz* int Proveniershuys.
[41]) „Nicolaes Janssen Doom overleyet den 30 April 1657" (R. S. S.). Mogelijk ontleende *Claes* zijn voornaam aan zijn grootvader van moederszijde. Van belang kan daarom zijn het optreden van een *Clays Jacobs aan Delf als* eerste doopgetuige bij *Claes'* doop.
[42]) *0.* R. no. 337, fol. 198 vso; 770 (4 Nov. 1650) e.a.
[43]) 0. R. no. 782, stuk 202 en no. 337 (22 Juni 1624).
[44]) O.R. no. 782 stuk 202; 791, fol. 453; 796, fol. 29 en A.R.A., Delft not. no. 2102 (30 Juui 1677).
[45]) Ondertr. Schiedam 14 Nov. 1648. Do bruidegom werd geass. met *Leendert Lourijs Cruyck* zijn zwager. Deze *Cruyck* was de man van *Trijntje Aryens Muts* (zie Inleiding).
[46]) *0.* R. no. 781, stuk 62.
[47]) O.R. no. 761 (22 Mei 1663) ; idem no. 346 (3 Mei 1664) noemt hem kapitein. Zie over hem ook o.a. no. 773 (3 Nov. 1665).
[48]) *0.* R. no. 782, stuk 202; idem no. 210 (3 Februari 1674).
[49]) *0.* R. no. 793, fol. 328.

Schiedam op Delft [50]), lid en hoofdman (1661; 1673 en 1678) van het Schiedamsche schippersgilde [51]), sergeant (1668-1672) en luitenant (1680-1689) der schutterij aldaar [52]), overl. 5 Aug. 1702, begr. Schiedam 9 Augustus 1702 [53]).

IIter. Doorn *Janss.* aed. Schiedam 18 Februari 1582 [54]), marktschipper van Schiedam op Amsterdam [55]), overl. Schiedam [56]), begr. Schiedam 28 Mei 1630: tr. vóór 1611 *Aechgen Ariens Luyten* [57]), begr. Schiedam 28 Mei 1630, dr. van Arien Luyten en Leentge Cornelis (Ridder) [57]).

Uit welk huwelijk:

1. *Magdaleentge Doome,* geb. ± 1611 [58]), overl. ná 23 September 1684 [59]); tr. Schiedam 8 Januari 1634 *Pieter Cornelisz.*
2. *Jan,* volgt onder III.
3. *Maerfge Doome,* geb. ± 1621 [60]), woonde in 1677 te Amsterdam [56]), overl. ná 30 Juni 1677 [61]); tr. Schiedam 8 November 1643 *Cornelis Ariens Mufs* [21]), zn. van Arien Jacobse Muts en Geertje Cornelis.
4. *Neeltje Doome,* ged. Schiedam 16 Maart 1622, jong overl. [62]).
5. *Sara Doome,* ged. Schiedam 16 Maart 1622, jong overl. [62]).
6. *Arien,* volgt onder IIIbis.

III. *Jan Dominincusz,* of *Jan Doorn* (de Jonge; later de Oude), ook wel zich noemende *Jan Dominicus Doorn* of *Johan Dominicus Wesferdoel* [63]), geb. Schiedam ± 1619 [64]), geswore marktschipper van Schiedam op Amsterdam [65]), lid van het Schiedamsche Schippersgilde (28 Jan. 1640 [66])), sergeant (1665-1673 [67])), later luitenant der schutterij aldaar (1676-1681 [68]), begr. Schiedam 13 Februari 1687; tr. le Schiedam 31 Mei 1643 *Annefje Jans,* geb. Nieuwveen, begr. Schiedam 19 Februari 1654, dr. van Jan Jacobsz van Ruijten [69]) en Dingenom Barents [70]); tr. 2e Schiedam 21 Mei 1656 *Maertje Jansdr.* geb. Schiedam, begr. aldaar 3 Juni 1676, dr. van Jan N.N. en Maertgen Ariens [71]).

Uit het eerste huwelijk:

1. *Dominicus Jansz Wesferdoel* (ook wel genoemd *Dominicus Jansz Doorn),* sergeant der burgerij te Schiedam (1665 [72])), begr. Schiedam 10 November 1673; tr. (ondertr. Schiedam 24 Augustus 1673 [73])) *Maria Hofflants,* geb. 's-Gravenhage, dr. van Mr. Pieter Hofflandt [74]) en N.N.
2. *Jan,* volgt onder IV.
3. *Cornelis Jans Doorn,* ged. Schiedam 13 October 1651, schipper, lid van het Schiedamsche Schippersgilde, brandmeester te Schiedam (1677 [75])), begr. Schiedam 12 Juli 1704 [76]); tr. Schiedam 24 Januari 1677 *Magdalena Droevers,* ged. Schiedam 9 Februari 1652, begr. Schiedam 2 Maart 1739 [77]), dr. van Jacob Andriesz Drouvers en Maria Willems Ront [78]).

IV. *Jan Jans Doorn,* ged, Schiedam 11 September 1647, marktschipper van Schiedam op Amsterdam [79]), lid (7 Jan. 1678 [80])) en hoofdman (31 Dec. 1699 [51]) van het Schiedamsche schippersgilde, sergeant [81]) later luitenant der schutterij aldaar [82]) (1708-1716 [75])), overl. Schiedam 25 April 1729 [83]), begr. aldaar 29 April 1729; tr. Schiedam 15 Augustus 1677 *Annetje Dirx Veen* [84]), ged. Schiedam 18 October 1656, begr. Schiedam 24 September 1718, dr. van Dirk Janssen (Veen [85])) en Grietje Galeyne (Keyser [85])).

Uit welk huwelijk:

1. een kind, begr. Schiedam 15 December 1679.
2. *Dirk,* ged. Schiedam 22 October 1680, jong overl.
3. *Anna Doorn, ged.* Schiedam 5 Maart 1681, overl.

50) O.R. no. 796, fol. 29 en G. A. Delft not. no. 2102 (30 Juni 1677).
51) Besogneboeken van Burgemeesteren van Schiedam.
52) In 1671-'72 bij het Blauwe Vendel. Zie ook 0. R. no. 348 (30 Mei 1674) ; no. 349, fol. 250; idem 351 (10 Juni 7687). Zie voorts Wapenheraut 1897 en vlg.
53) Zie ook 0. R. no. 856, fol. 507; en 798, fol. 77-128 (staat en scheiding van zijn nalatenschap).
54) Volgens acte Weesboek (G. A. S. no. 1614, fol. 150) zou hij in 1584 geboren zijn.
55) 0. R. no. 336, fol. 191; 338 (3 Aug. 1629) en Weesbock (G. A. S. no. 1619 (5 Aug. 1627).
56) A.R.A., Delft not. no. 2102 (30 Juni 1677).
57) G. A. S. Wcesboek (no. 1619, 7 Mei 1635) en testament van *Lourens Cornelisz Ridder,* d.d. 12 Dec. 1634 gepasseerd voor notaris *Govert Aertsz Bullick* te Schoonhoven (A.R. A. not. no. 7155).
58) G. A. S. Weesboek nos. 1615 cn 1619 (24 Mei 1635).
59) Zij assisteert op dien datum als „goede bekende" Grietje *Sjoers* bij haar ondertrouw te Schiedam. A.R.A., Delft no. 2102 (30 Juni 1677) vermeldt haar niet. Vermoedelijk bleef haar huwelijk kinderloos (zie ook 0. R. no. 352. 12 Mei 1691).
60) G. A. S. Weesbock (no.'s 161.5 en 1619, 3 Aug. 1643).
61) 0. R. no. 352, 12 Mei 1691.
62) G.A. S. Weesbock (no. 1615. fol. 52 vso. en 1619 (8 Juli 1630)).
63) Zie o.a. G.A. S. Inv. no. 1616. fol. 191 en 258; Inv. no. 1617, fol. 25vso en 138vso; Inv. no. 1620, fol. 3vso, alsmede de ondertrouwacten zijner kinderen.
64) G. A. S. Inv. no.'s 1615 en 1619 (12 Augustus 1641), on 0. R. no. 753 (5 Mei 3660).
65) O.R. no. 756 (15 Jan. 1644) e.a.
66) R. S. S., waar hij wordt genoemd *Jonge Jan Doom.*
67) *0.* R. no. 773 (13 Dec. 1665) en no. 347 (16 Mei en 14 Nov. 1667: 4 Febr., 4 en 11 Mei en 8 Juni 1669); ondertrouwacte van zijn zoon *Dominicus.*
68) *0.* R. no. 775 (15 April 1678) en ondertrouwacten zijn jongste zoon, voorts o.m. 0. R., no. 350 (27 April 1680 en 11 Jan. 1681).
69) 0. R. no. 758 (24 Aug. 1650).
70) Ondertr.acte d.d. 15 Moi 1643.
71) *Maretje Jans* maakte testament op 12 April 1658 (0. R. no. 752) en 11 Aug. 1663 (O. R. no. 753). Tot erfgenamen werden benoemd Sr. Gerrit *Vis (Gerrit Willems Visch)* en *Aeltje Jansdr,* man on vrouw, haar zwager en zuster. Blijkens het Schiedamsche ondertrouwregister ondertrouwden deze laatsten aldaar op 20 Mei 1655. De bruid werd toen geass. mot *Corn. Blocq,* haar zwager, dien wij op zijn beurt vermeld vonden in voornoemd register sub dato 20 Nov. 1649; *„Cornelis Maertensz Block* ..... ende *Stijntje Jans,* j.d. van Schiedam, geass. mot *Maertgen Ariens,* haer moeder".
72) 0. R. no. 773 (1 en 17 Juli 1665).
73) Zij trouwden vóór 30 Oct. 1673 (0. R. no. 774) ; onbekend bleef ons waar on wanneer het huweliik voltrokken werd.
74) O.R. no. 780 (28 Nov. 1674).
75) De Wapenheraut jg. 1-IV (1897 en vlg.).
76) Blijkens zijn begraafaant. woonde hij op de Beestenmarkt.
77) Zij was na *Cornelis'* dood hertr. op 4 Nov. 1705 mot *Arent de Vos,* ged. Schiedam 21 Febr. 1663, schipper, begr. aldaar 2 Juli 1735, zn. van *Jan Gilisz.*
78) Ondertr.acte Schiedam 8 Jan. 1677 jo. idem 5 Febr. 1651 en 0. R. no. 354 (31 Jan. 1699) en no. 782 (st. 80).
79) Zie o.a. 0. R. no. 782, fol. 224; idem no. 788, Col. 290; voorts no. 816, st. 121 (zeer belangrijk!), no. 817 (st. 35).
80) R. S. S., waar hij wordt genoemd *Jan Jansse Doom Westerdoel.* Oorspronkelijk stond er i.p.v. Doorn : *Domminicus.* Met den naam *Westerdoel* komt hij verder niet meer voor.
81) 0. R. no. 351 (8 Mei 1688) en no. 352 (2 Mei 1693).
82) 0. R. no. 813 (st. 85) ; 865, fol. 207; 822 (st. 66).
83) 0. R. no. 865, fol. 401. Hij liet een vermogen na van (onder aftrek der lasten) *f* 36,338.—.
84) Zij maakte 15 Juni 1699 met haar man testament voor nots. Govert van Gesel te Rotterdam (G.A. S. no. 1623, 12 Nov. 1718).
85) Ondertr.acte Schiedam 30 Juli 1677 jo. idem 2 Nov. 1653. Zie ook G.A. S. Inv. no. 1617, fol. 1.93.

Schiedam 23 September 1753 [86]); tr. Schiedam (aan huis) 24 October 1725 [87]) *Nicolaas de Hoyer* [88]), wedr. van Johanna Bommelaar [89]), koornwijnbrander, lid en hoofdman (1722-'23; '26-'27; '29-'30; '32-'33; '35-'36 [90])), later deken (1737-'60) van het koornwijnbrandersgilde te Schiedam, ontvanger der stad Schiedam (1720-'29), raad en vroedschap (1720-'54), schepen (1719-'20; 1722) ; burgemeester (1729-'30; '32-'33; '36 (24 Oct.) -'37; '39-'40; '42-'43; '45-'46; '48); regent van het Pest- of Blaauwhuis (1720-'60) fabrieksmeester (1720); armbezorger, regent der Stadsarmenkamer (1705); weesmeester (1727: '31; '38; '41; '44; '47); gecommitteerde raad op d'inschrijving van trouwen (1739 [75])), overl. Schiedam 29 September 1760 [91]), begr. Schiedam 4 October 1760.

4. *Dirk*, ged. Schiedam 22 October 1683, begr. Schiedam 27 Maart 1698.
5. *Margaretha Doorn*, ged. Schiedam 26 December 1685, begr. Schiedam 4 September 1726; tr. Schiedam 19 Juni 1707 *Jan van der Valk*, geb. Schiedam, koopman [92]), koornwijnbrander, hoofdman van het brandersgilde (1724; '28; '29 [93])), schepen van Schiedam, overleden Schiedam 13 Juli 1730 [94]), zn. van Dirk Jorisz van der Valk en Annitje Jans [94a]).
6. *Johannes*, ged. Schiedam 26 November 1686, jong overl.
7. *Johannes*, ged. Schiedam 26 November 1687, begr Schiedam 12 September 1692.
8. *Maria Doorn*, ged. Schiedam 19 April 1690, leproosmeester [75]), begr. Schiedam 21 Januari 1768 [95]); tr. Schiedam 14 October 1716 *Jan van Lijken*, ged. Leiden (Hooglandsche Kerk) 23 Maart 1692, notaris te Schiedam (1714-'75), gaarder en collecteur der ordinaire verponding (1720 [96])), gasthuismeester van St. Jacob (1747-'53; '56-'75), begr. Schiedam 6 Juli 1775 [97]), zn. van Pieter van Lijken en Niesje Jansdr.
9. *Jan*, ged. Schiedam 9 September 1693, begr. Schiedam 18 Januari 1695.
10. *Jan*, volgt onder V.

V. *Jan Doorn* (de Jonge), ged. Schiedam 1 Augustus 1696. veer- en marktschipper van Schiedam op Amsterdam [98]), lid (1 Jan. 1721) en hoofdman van het Schiedamsche schippersgilde [99]), koornwijnbrander, hoofdman van het brandersgilde (1738-'39) [93]), begr. Schiedam 27 Septemberber 1777; tr. Schiedam 4 Augustus 1723 *Cafharina Burgwal*, ged. Schiedam 4 Juli 1700, begr. Schiedam 14 April 1759 [100]), dr. van Jan Wessels Burgwal en Maartje Jans Holierhoek [101]).

Uit welk huwelijk:

1. *Anna*, ged. Schiedam 21 Mei 1724, begr, Schiedam 30 Juni 1724.
2. een kind, begr. Schiedam 21 Februari 1726.
3. *Maria*, ged. Schiedam 1 Juni 1727, begr. Schiedam 31 Mei 1730.
4. *Anna*, ged. Schiedam 13 October 1728, begr. Schiedam 14 Juli 1729.
5. een kind, begr. Schiedam 25 October 1729.
6. *Jan*, ged. Schiedam 16 November 1731, begr. Schiedam 26 November 1731.
7. een kind, begr. Schiedam 19 October 1732.
8. *Maria Doom*, ged. Schiedam 10 Maart 1734, overl. Schiedam 2 Februari 1815; tr. Schiedam (aan huis) 26 November 1754 *Arnoldus van den Bergh* [102]), ged. Schiedam 15 November 1730, koornwijnbrander, hoofdman van het brandersgilde (1759-'60; '64-'65; '68-'69; '72-73; '75-'76; '79-80; '82-'83; '85-'86; '88-'90) [93]) schepen (1791-'93, tevens schepen-commissaris 1794), regent van het Pest- of Blaauwhuis (1763-'95) [75]), overl. Schiedam 23 December 1808, begr. aldaar 27 December 1808, zn. van Jan van den Berg en Neeltje Amoureus.
9. *Anna*, ged. Schiedam 11 Maart 1736, begr. Schiedam 15 Maart 1736.

IIIbis. *Arien Domen* (ook wel *Arien Doemen*, later zich noemende *Arie Doorn* of *Adriaen Dominicusz)*, geb. ± 1623 [103]), grootschipper [104]) (kapitein ter zeer [105])), begr. Schiedam 4 November 1680; tr. le Schiedam 26 Juli 1648 [106]) *Belitge Ariens*, geb. Schiedam, ± 1622 [107]), ged. Schiedam 26 Januari 1622, overl. vóór najaar 1650. dr. van Arijen Thonisz Hey en Machtelt Vrancken [107]); tr. 2e Schiedam 27 Februari 1656 *Maertje Ariens Muts* [108]), ged. Schiedam 18 Augustus 1627, begr. Schiedam 3 Augustus 1672 [109]), dr. van Arien Jacobse Muts en Geertje Cornelis.

Uit welk tweede huwelijk:

1. *Aegje Doorn*, geb. Schiedam 20 Augustus 1656, begr. Schiedam 25 November 1706; tr. Schiedam 4 Augus-

---

86) Zie voor haar testament O. R. no. 827 (st. 28).
87) Huwelijksche voorw. O. R. no. 821 (st. 171).
88) Zie o.a. O. R. no. 879, no. 97.
89) Ondertr. Schiedam 12 Dec. 1699.
90) Navorscher 1927, blz. 282.
91) O. R. no. 856 (st. 26 en 53) en Ned. Jaarb. 1760.
92) O. R. no. 811 (st. 36).
93) Navorscher 1927, blz. 282.
94) O. R. no. 866, fol. 359 (inventaris van zijn nalatenschap).
94a) Ondertrouwacte Schiedam 3 April 1673.
95) Zij had 22 November 1718 testament gemaakt voor notaris Nicolaas Kruijt te Hillegersberg (G. A. S. Inv. no. 1624-27 Febr. 1768).
96) O. R. no. 819 (st. 122).
97) N. J. M. Dresch, Catalogus Archieven etc. van Notairssen te Schiedam 1344-1811.
98) O. R. no. 891 (st. 17) e.a. Hij was eigenaar van het halve binnenveer van Schiedam op Amsterdam, en had dit veer op 14 April 1766 verhuurd aan zijn achterneef *Cornelis van der Schalk*. Zie ook O. R. no. 819 (no. 122), 839 (no. 78), 858 (fol. 407), en 877 (st. 63 en 104).
99) Archief van het Schiedamsche schippersgilde: lijst van uitgaven (G. A. S. no. 3007)

100) Zie ook G.A. S. Inv. no. 1624-21 April 1759.
101) Trouwacte Schiedam 7 Oct. 1699 en 0. R. no. 876 (no. 200).
102) Hij maakte met zijn vrouw testament, 0. R. no. 886 (no. 49).
103) G. A. S. Inv. No. 1616, fol. 64.
104) 0. R. no. 346 (3 en 26 Mei 1664) en no. 348 (28 Mei 1672), 349 (fol. 75vso.).
105) Reg. P. v. V. Volgens 0. R. no. 771 was hij 17 Mei 1659 schipper op de St. Joris.
106) De bruidegom *werd bij* zijn ondertrouw geassisteerd met *Jan Jansz Doom* „sijn Oom".
107) G.A. S. Inv. no. 1616, fol. 36.
108) Zij was bij haar huwelijk met *Adriaen Doom* weduwe van *Roelof Gerritsz van Asperen* (zie o.a. G.A. S. Inv. no. 1616, fol. 209vso; en no. 210 (Rolboek Civiele Rechtspraak - 3 Febr. 1674). Uit dit huwelijk sproot een zoon *Aryen Roelofs Muts* (zie o.a. 0. R. no. 775 — 19 Febr. 1674 en A. R. A. Inv. no. 2168, fol. 223). *Maertje* Muts was eerder weduwe van *Cornelis Aryens Drooch* (zie trouwacte Schiedam 8 Juli 1646).
109) Haar weduwnaar exhibeert testament 17 April 1673 (G. A. S. Inv. no. 1617, fol. 225vso en no. 1620). Zie ook G.A. S. Inv. no. 1618 (fol 73) en no. 1620 (3 Mei 1681).

tus 1680 *Jacob Jacobsz Overijsel,* grootschipper [110]), overl. ± 1685 [111]).

2. *Geertje* (later: *Geertruy) Doorn,* ged. Schiedam 10 October 1657, begr. Schiedam 26 November 1714 [112]); tr. Schiedam 17 April 1689 *Nicolaes van Crimpen,* luitenant der burgerij te Schiedam [113]), begr. Schiedam 29 Juli 1706, zn. van Job van Crimpen.
3. *Dominicus,* volgt onder IV.

IV. *Dominicus Doorn,* ged. Schiedam 13 December 1658, koopman en koornwijnbrander, hoofdman van het koornwijnbrandersgilde (1705-'06; '08-'09; '11; '16-'17; '20-'21) [93]), raad en vroedschap van Schiedam (tot 1724); schepen (1698-'99; 1701-'02; '04-'05; '07; 1726); burgemeester (1714; '17); weesmeester [114]) (1710-'12; '22-'23) [75]), begr. Schiedam 21 Mei 1739: tr. (ondertr. Schiedam 30 October 1692) [115]) *Margaretha Pesser* [116]), *geb.* Schiedam, ged. Schiedam 29 Augustus 1668, koornwijnbrandster [117]), begr. Schiedam 14 Augustus 1753, dr. van Sebastiaen Pesser van Velsen en Clasina van Leeuwen.

Uit welk huwelijk:

1. *Adriaen,* volgt 'onder V.
2. *Dirck,* begr. Schiedam 14 Mei 1697.
3. *Clasina Doorn,* geb. Schiedam 21 Mei 1695 [118]), ged. Schiedam 21 Mei 1695, overl. 8 April 1766 [119]), begr. Schiedam 12 April 1766.
4. *Maria,* ged. Schiedam 27 Februari 1697, jong overl.
5. *Maria,* ged. Schiedam 21 Mei 1698, begr. Schiedam 23 Juni 1698.
6. *Dominicus Doorn,* geb. [118]) en ged. Schiedam 6 September 1699, koopman (schrijvende Van Bulderen *en* Doorn in compagnie [120])), schepen van Schiedam (1727) [121]), overl. Schiedam 5 November 1785, begr. Schiedam 10 November 1785 [122]); tr. 's-Gravenhage (Scheveningsche kerk) 18 Maart 1742 *Susanna Blaguère* (ook wel genoemd Susanne Blaquier) [123]), ged. 's-Gravenhage (Waalsche kerk) 8 Maart 1708, overl. Schiedam 12 Mei 1786, begr. aldaar 19 Mei 1786, dr. van Elie Blaquière en Catharina Crommelin.
7. *Maria Doorn,* geb. 6 Augustus 1702, ged. Schiedam 9 Augustus 1702, tr. Schiedam (aan huis) 5 November 1736 *Petrus Couwenburg du Bois* [124]), geb. Kruiningen (Zld.) 5 November 1703, student te Leiden (ingeschr. 14 Oct. 1720), predikant te Graft (1728-'29), Maassluis ('29-'30), Deventer ('30-'31) en Leiden (sedert 1731), onderregent van het Statencollege aldaar, hoogleeraar in de Godgeleerdheid te Leiden (13 Aug. 1762), overl. Leiden 7 Maart 176'1, zn. van Govert (Godefridus) du Bois en Maria Swalmius.
8. Mr. *Sebastiaan Doorn* [125]), geb. 21 November 1705 [118]), ged. Schiedam 22 November 1705, leerling der Latijnsche school te Schiedam, student te Leiden (ingeschr. 11 Sept. 1723), overl. Schiedam 9 September 1762, begr. aldaar 14 September 1762.
9. *Jacob,* volgt onder Vbis.

V. *Adriaen Doorn,* ambachtsheer van Nieuwland, Kortland en 's-Graveland [126]), geb. 16 Mei 1693 [118]), ged. Schiedam 17 Mei 1693, leerling der Latijnsche school te Schiedam, koopman [127]), raad en vroedschap van Schiedam (1724), schepen (172 1-'22; '24-'25; '28-29), tresorier van oorlog (1726), baljuw en schout [128]) (1730-'33), burgemeester (1730; '34; '47; '51-'52; '58-'59), gecommitteerde raad op d'inschrijving van trouwen (1739-'61); kapitein der schutterij (1724-'25), armbezorger, regent der stadsarmenkamer (1726), fabrieksmeester (1726-'28) [75]); gecommitteerde raad ter admiraliteit op de Maaze (1736 [129])-1 742); hoogheemraad van Schieland (1754-'62), hoofd-ingeland van Delfland, baljuw en dijkgraaf van Nieuw-Mathenesse; overl. Schiedam 2 Maart 1762 [130]), begr. Schiedam 8 Maart 1762; tr. (overgetrouwd [131])) Schiedam (aan huis) 27 Mei 1759 *Dina de Wolff,* koornwijnbrandster, overl. Schiedam 15 April 1792 [132]), begr. aldaar 20 April 1792.

Uit welk huwelijk:

1. *Adrianus,* ged. 's-Gravenhage (Groote kerk) 28 December 1735 [133]), jong overl.
2. *Adriana Doorn,* geb. 's-Gravenhage 11 Juli 1739 [118]), ged. 's-Gravenhage (Nieuwe kerk) 14 Juli 1739, overl. Schiedam 10 November 1777 [118]), begr. aldaar 15 November 1777; tr. Schiedam (aan huis) 20 April 1761 Mr. *Dominicus Doorn* (haar neef: zie onder VI).

Vbis. Mr. *Jacob Doorn,* ged. Schiedam 6 Februari 1709, raad en burgemeester van Schiedam [75]), secretaris der stad Schiedam (2 Juni 1732-'75), overleden Huis te Chijs (bij Zoeterwoude) 9 September 1775, begr. Leiden (Pieterskerk) 14 September 1775; tr, Schiedam 14 October 1737 *Elisabeth van Kerchem,* geb. Leiden 14 April 1714, ged. Leiden (Hooglandsche kerk) 15 April 1714, regentes van het Schiedamsche weeshuis (1750-'88), begr. Leiden (Pieterskerk) 12-19 Maart 1791 [134]), dr. van Mr. Frans Françoisz van Kerchem en Anna Clara Theophila van Vredenburch [135]).

Uit welk huwelijk:

1. een kind, begr. Schiedam 14 September 1737.

110) Zie zijn testament, met zijn vrouw verleden voor notaris Govert van Gesel te Rotterdam 8 Aug. 1681.
111) Exhibitie van zijn testament ter weeskamer 28 Jan. 1685 (G. A.S. Inv. no. 1618, fol. 137vso en no. 1621).
112) Zio ook G. A. S. Inv. no. 1622 — 26 Jan. 1715.
113) 0. R. no. 802, fol. 215.
114) O.R. no. 354, 3 en 10 Mei 1698. In do notarieele protocollen komt hij herhaaldelijk voor als oud-raad en oud-burgemeester.
115) Het huwelijk werd niet te Schiedam voltrokken.
116) Zie voor ontzegging „overmits gegeven ergernisse" van het H. Avondmaal aan haar en haar man: Kerkelijk Actenboek Herv. Gemeente Schiedam 1669-1727, fol. 26.
117) 0. R. no. 880 (no. 9). Zie verder over haar 0. R. no. 792 (fol. 237), 876 (st. 142), 879 (st. 148).
118) Reg. P. v. V.
119) Zie over haar 0. R. no. 879 (st. 148), 886 (no. 53) en 887 (no. 60).
120) O.R. no. 879 (st. 5 en 101).
121) 0. R. no. 876 (st. 111). Zie ook 0. R. no. 827 (st. 47).
122) Zijn nalatenschap bedroeg *f* 14.050.
123) 0. R. no. 887 (st. 72), en 888 (st. 33). Zie voor haar wapen 0. R. no. 852 (no. 12).
124) „Godefridi filius" (Nav. 1853, blz. 232).
125) Zie over hem als Engelsche tolk 0. R. no. 882 (st. 106) en 879 (st. 148).
126) Verlijd 21 Sept. 1724 (Inv. Leenkamer Holland no. 170, fol. 23).
127) 0. R. no. 887 (st. 79).
128) 0. R. no. 825 (st. 89) en 826 (st. 53).
129) Commissieboek Staten-Generaal 1730-'37, fol. 227vso (A. R. A.).
130) Ned. Jaarboeken 1762, blz. 330.
131) Vermoedelijk was de vrouw Rooms&-Katholiek, en het huwelijk eerst door do R.K. geestelijkheid voltrokken, niet hier te lande erkend.
132) G.A. S. not. acte d.d. 22 Oct. 1792 (nots. A. J. De Moraaz).
133) Getuige *Barbara de Hay,* wier overlijden 16 Febr. 1770 te 's-Gravenhagc „pro deo" werd aangegeven.
134) In „Kwartieren van de Kinderen van Arnoldus Bredius enz." wordt als begraafdatum 15 Maart 1791 vermeld.
135) Zie O.R. no. 880 (st. 119).

2. *Dominicus*, volgt onder VI.
3. *Margaretha Elisabeth Doorn, geb.* Schiedam 24 Juni 1746 [118]), ged. Schiedam 26 Juni 1746, overl. 's-Hertogenbosch 28 Mei 1806, begr. aldaar 31 Mei 1806; tr. Schiedam (aan huis) 24 Juni 1766 (Jhr.) Mr. *Johan Hendrik van der Does*, geb. 's-Hertogenbosch 16 Augustus 1741, raad en schepen in 's-Hertogenbosch, later president der Rechtbank aldaar, overl. 's-Hertogenbosch 29 April 1819, zn. van Mr. Willem van der Does en Johanna Margaretha Orrock.

VI. Mr. *Dominicus Doom* [135a]), ambachtsheer van Mathenesse en Riviere [136]), geb. Schiedam 7 Februari 1739 [118]), ged. aldaar 8 Februari 1739, student in de rechten te Leiden (ingeschr. 11 Sept. 1756). raad en vroedschap van Schiedam [137])(1759-'94), schepen (1761-'62;'64-'65; '67-'68;'71-'72), baljuw (1775-'77;'81-'83;'87-'90) [138]), burgemeester (1775; '80-'81;'85-'86;'92-'94), hoofdofficier der stad (1777) commies op 't vernachten van vreemdelingen (1788); armbezorger, regent der stadsarmenkamer (1766-'67), fabrieksmeester (1768-'72), gasthuismeester van St. Jacob (1779-'93), regent van het Pest- of Blauwhuis (1779-'95), weesmeester (1787). kerkmeester (1787-'93) [75]), deken van het schippersgilde [139])(1768-'94), gecommitteerde raad ter admiraliteit op de Maze (1794 [140])); overl. Kortenhoef [141]) 9 November 1826; tr. le Schiedam (aan huis) 20 April 1761 *Adriana Doorn*, geb. 's-Gravenhage 11 Juli 1739, ged. 's-Gravenhage 14 Juli 1739, begr. Schiedam 15 November 1777, dr. van Adriaan Doorn van Nieuwland en Dina de Wolff (zie hierboven onder V) ; tr. 2e Schiedam (aan huis) [142]) 15 Mei 1791 *Bernardina de Vos* [143]), ged. Schiedam 18 Mei 1768, overl. Amsterdam 16 Februari 1844, dr. van Jan de Vos en Pieternella Koper.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Jacob Doorn*, geb. 27 December 1761 [118]), begr. Schiedam 30 Januari 1762.
2. *Adriaan Doorn*, geb. Schiedam 2 April 1764 [118]), ged. aldaar 8 April 1764, raad en vroedschap van Schiedam [75]), commies bij het „Commité van Algemeen Welzijn uit 't Intermediair Administratief Bestuur van 't gewest Bataafsch Braband" [144]), later drossaard bij het Departementaal Gerechtshof van het departement Braband [145])(1803-1811), overl. Vlaardingen 17 Februari 1813; tr. Schiedam 8 Augustus 1790 *Elisabeth Voorbach*, ged. Schiedam 15 December 1771, overleden Vlaardingen 15 october 1831 [146]), dr. van Johannes Voorbach en Cornelia de tiruiter.
3. een kind begr. Schiedam 23 Mei 1766.
4. *Jacob* (of *Jacques*) *Doom* [147]), geb. Schiedam 30 Maart 1768, ged. aldaar 3 April 1768, student te Leiden (ingeschr. 23 Dec. 1784), luitenant ter zee [148]), overl. Rotterdam 11 Nov. 1819.

Uit het tweede huwelijk:

5. *Dominica rsernardina'jacoba Doorn*, geb. Schiedam 15 Juli 1791, ged. Schiedam (Vlaamsche kerk) 24 Juli 1791, overleden hortenhoet 5 November 1819.
6. *Jeanne Petronella Doom*, geb. Schiedam 12 Maart 1793, ged. Schiedam 17 Maart 1793, overl. Amsterdam 8 Maart 1883, tr. Kortenhoef 3 September 1815 *Jacobus Wilhelm Schreuder*, geb. Amsterdam 15 November 1798, commissaris van politie te Amsterdam, overl. Amsterdam 1 April 1865, zn. van Carel Schreuder en Hermina Christina hiijnmans.
7. *Jacoba Maria Doom*, geb. Nijmegen 22 Mei 1798, ged. aldaar (Groote kerk) 27 Mei 1798, overl. Egmond aan den Hoef 20 Februari 1837; tr. Kortenhoef 16 Juli 1817 Ds. *Cornelis Huijser van Reenen*, geb. Amsterdam 20 April 1794, ged. aldaar (Oude kerk) 27 April 1794, predikant der Ned. Herv. Kerk te Kortenhoef (1816-1824) [149]), Oost-Terschelling (1824-1827) [150]), en Egmond aan den Hoef (1827-1857), overl. Amsterdam 13 Juli 1869 [151]), zn. van Dirck van Reenen en Gesina Huijser.
8. *Dominicus* [152]), volgt onder VII.
9. *Bernardinus Doorn*, geb. Kortenhoef 19 Juli 1802, ged. aldaar 1 Augustus 1802, overl. Amsterdam 16 Februari 1867; tr. Kortenhoef 12 Augustus 1827 [153]) *Hermina Christina Schreuder*, geb. Amsterdam 31 October 1803, overl. Amsterdam 16 Augustus 1875, dr. van Carel Schreuder en Hermina Christina Klijnmans.

VII. *Dominicus Doorn* [152]), geb. Nijmegen 18 Juni 1800, ged. Nijmegen 22 Juni 1800, heereboer, overl. Eerbeek 30 November 1875; tr. Kortenhoef 5 Mei 1827 *Pauline Christina Gijsberti Hodenpijl*, geb. Schiedam 8 Juli 1810,

---

135a) Een portret van hem is in het bezit van den heer *H. M. J. Doom te* Kampen. Zie over hem Ned. Jaarb. 1787, blz. 485; Bijdragen voor Vad. Geschiedenis en Oudheidk. 4e Reeks, III (1903), blz. 376; Vad. Historie (vervolg op Wagenaar), Deel XXI blz. 203.

136) Verlijd 1 September 1760 (Inv. Leenkamer Holland no. 176, fol. 195).

137) Zie 0. R. no. 889 (st. 96).

138) 'Zie ook Ned. Leeuw 1913, kol. 104 en de hetreffende Nederl. Jaarboeken.

139) G.A. S. Inv. no. 3008.

140) Commissieboek Staten-Generaal 1791- '94, fol. 235 (A. R. A.).

141) Na de omwenteling in 1795 vertrok hij (wegens zijn gedrag in de jaren 177%'86 zeer gehaat) uit Schiedam. Op 21 Maart 1798 blijkt hij te Nijmegen woonachtig (R. A. Arnhem, archief nots. Chr. Alteroggen te Nijmegen). Omstreeks 1802 verhuisde hij naar Kortenhoef, waar hij zich vrstigde op de buitenplaats „Buitenrust", sedert dien veelal genaamd het „Doomehuis". (Zie R. A. Haarlem, Oud Recht. Archief, Inv. no. 3396, st. 118 en 143).

142) Acte van huw. voorwaarden en een op 12 Juli 1791 voor nots. Hoekwater te Schiedam gepasseerd testament bevinden zich in het bezit van Mevr. de Wed. Prof. Nierstrasz-Huijser van Reenen te Utrecht.

143) Bijgenaamd „Mooi Dientjo".

144) Als zoodanig requestreerde hij als inwoner van Den Bosch 15 Juli 1802 aan het Departementaal Bestuur.

145) Zetelend te Breda.

146) Zie Ned. Patriciaat 1927, blz. 56.

147) Zijn portret, destijds in het bezit van den heer C. *Huijser van Reenen* te Bodegraven, ging in 1870 bij den grooten brand verloren.

148) Het Reg. P. v. V. vermeldt van hem: „Cadet geworden ter Zee in Maart 1785 en als extra Ordr Lieutenant aengestelt Sept. 1787, zijne demissie gerraagt uit den dienst den..... . . en is weder in dienst getreden als Ordr Lieut. den Mey 1795; weder zijn demissie gevraagt in August 1800".

Zie ook „Rangschikking van het Corps Zee-officieren, overeenkomstig het plan van organisatie, bij de voormaligc nationale vergadering den 28 Maart 1797 gearresteerd" (den Haag, 1799), blz. 7, waar hij voorkomt als eerste luitenant.

149) Als proponent beroepen 5 Nov. 1816, bevestigd 9 Maart 1817. Hij bedankte tijdens zijn verblijf te Kortenhoef voor verschillende beroepen.

150) Sept./Nov. 1824-29 Juli 1827, op welken datum hij afscheid nam n.a.v. Joh. XIV: 27.

151) Begr. Amsterdam op het Westerkerkhof.

152) Een door den tijd zeer geschonden olieverfportret van hem is in het bezit van den Heer H. M. J. Doorn te Kampen.

Het Guldenboek van Schiedam verwart hem met zijn Vader.

153) Uit dit huwelijk werd 9 December 1827 te Amsterdam een dochter geboren *Bernardina Hermina* **Doorn,** ongehuwd overleden te Amsterdam 1 Februari 1892.

overl. Eerbeek 20 Augustus 1847, dr. van Anthony Gijsberti Hodenpijl en Maria Schut.

Uit welk huwelijk:

1. *Dominicus,* volgt onder VIII.
2. *Antonius Johannes Doorn,* geb. Kortenhoef 5 Januari 1829, rentmeester en koopman, overl. Amsterdam 1 Juni 1892.
3. *Bernardinus Doorn,* geb. Kortenhoef 10 Januari 1831, overl. Eerbeek 10 Februari 1910; tr. Brummen 29 September 1899 *Martina van Helden,* geb. Weststellingwerf 29 October 1859, dr. van Hendrik van Helden en Johanna Elsing.
4. *Maria Doorn,* geb. Kortenhoef 14 December 1832, overl. Apeldoorn 13 September 1908; tr. Amsterdam 13 December 1888 *Johan Gerhard Wilhelm Postel,* geb. Laren (G.) 21 Februari 1835, leeraar H.B.S. te Zwolle, overl. Apeldoorn 24 September 1899, zn. van Carel Iwan Postel en Janna Schoneveld en wedr. van Elisabeth Johanna Buysman.
5. *Jan Willem Doorn,* geb. Kortenhoef 31 Mei 1834, overl. Twello 19 Juni 1874; tr. Voorst 13 Februari 1867 *Wilhelmina Sophia Verdier,* geb. Stad-Almelo 10 Augustus 1843, overl. Zuid-Laren 28 April 1890. dr. van Antoon Hendrik Verdier en Johanna Margaretha Friedge [154]).
6. *Hendrik Marinus Jacobus Doorn,* geb. Eerbeek 6 September 1836, overl. Brummen 11 Februari 1917.
7. *Petrus Doorn,* geb. Eerbeek 14 Mei 1838, koopman, overl. Amsterdam 30 Maart 1876.
8. *Matthijs Doorn,* geb. Eerbeek 24 Maart 1840, overl. Rheden (Spankeren) 4 April 1904; tr. Brummen 2 Augustus 1888 *Johanna Eva Steenbeek,* geb. Brummen 19 December 1851, overl. Arnhem 15 Mei 1926, dr. van Hendrik Gerrit Steenbeek *en* Gesina Johanna Godijn.
9. *Lydius Clarinus Doorn,* geb. Eerbeek 26 Januari 1842, koopman, overl. Eerbeek 23 November 1882.
10. *Johanna Maria Philippina Doorn,* geb. Eerbeek 16 Augustus 1843, overl. Amsterdam 5 Januari 1885; tr. Amsterdam 12 Juli 1883 *Nicolaas Frederik Willaars,* geb. Amsterdam 9 September 1823, koopman, overl. Amsterdam 10 Maart 1895, zn. van Nicolaas Willaars en Geertruy Elisabeth Keijmer.

VIII. *Dominicus Doorn,* geb. Kortenhoef 14 Februari 1827, onderdirecteur der Mij. van Weldadigheid, overl. Steenwijkerwold 17 September 1907; tr. Weststellingwerf 31 Juli 1874 *Johanna van Helden,* geb. Noordwolde 19 Mei 1851, overl. Steenwijkerwold 18 December 1907, dr. van Hendrik van Helden en Johanna Elsing.

Uit welk huwelijk:

1. *Pauline Christina Maria Doorn,* geb. Weststellingwerf 17 September 1871; tr. Steenwijkerwold 15 December 1898 *William François van der Swan,* geb. Kotta Radjah 26 Augustus 1874, administrateur C.O., zn. van W. van der Swan en N.N. Varkevisser.
2. *Anfhonius Johannus Petrus* volgt onder IX.
3. *Johanna Wilhelmina Martina Doorn,* geb. Weststellingwerf 27 September 1877; tr. Steenwijkerwold 15 December 1898 *Johannes Punter,* geb. Weststellingwerf 24 October 1873, administrateur K.O. Java, zn. van Klaas Punter en Meintje v. d. Klijn.
4. *Dominicus Doorn,* geb. Weststellingwerf 31 Augustus 1881, farmer te Rabbit Lake (Am.).
5. *Nicolaas Frederik Doorn,* geb. Weststellingwerf 9 November 1883, farmer te Rabbit Lake (Am.).
6. *Hendrik Marinus Jacobus Doorn,* geb. Weststellingwerf 19 Juni 1885, weesvader *te* Kampen; tr. Amsterdam 23 Mei 1907 *Jeannette Petronella Schreuder,* geb. Sloterdijk 20 Juli 1882, dr. van Wilhelm Jacobus Schreuder en Agnetha Maria Stort.
7. *Henrietta Maria Doorn,* geb. Weatstellingwerf 5 April 1889; tr. Steenwijkerwold 12 Juni 1912 *Foppe Henricus Schreuder,* geb. Sloterdijk 20 Juni 1884, koopman, zn. van Wilhelm Jacobus Schreuder en Agnetha Maria Stort.

IX. *Anfhonius Johannus Petrus Doorn,* geb. Weststellingwerf 24 Januari 1875, procuratiehouder, overl. Djocjakarta 9 Juli 1933; tr. Djocjakarta 8 October 1910 *Betsy Sara Georgine Stoll,* geb. Semarang 26 Augustus 1884. dr. van Mari Stol1 en Sara Francisca te Mechelen.

Uit welk huwelijk:

1. *Dominicus Doorn,* geb. Djocjakarta 22 Januari 1916, landbouwstudent.
2. *Mary Doorn,* geb. Djocjakarta 31 Mei 1917.

IIquater. *Jan Janss,* later zich noemende Jan Jansz *Doorn,* (de Oude), ged. Schiedam 24 Juli 1588, scheepstimmerman [155]), marktschipper van Schiedam op Amsterdam, lid van het Schiedamsche schippersgilde (1627) [156]), overl. December 1669 [156]), begr. Schiedam 18 Januari 1670; tr. le (ondertr. Schiedam 14 April 1612) *Maertje* (of *Machtje* [157])) *Jansdr,* ged. Schiedam 1 Juli 1590, begr. Schiedam 23 Februari 1626, dr. van Jan Cornelisz en Neeltje Huybrechts [158]); tr. 2e (ondertr. Schiedam 22 Januari 1627) *Maritje Piefers* [159]), geb. Schiedam, begr. aldaar 11 Februari 1632; tr. 3e Schiedam 3 April 1633 *Neeltje Claes* [160]), begr. Schiedam 15 November 1635; tr. 4e Schiedam 24 Januari 1638 *Maertje Cornelis (Viere),* geb. Schiedam, winkelierster [161]), begr. Schiedam 9 October 1671, dr. van Cornelis N.N. en Annetje Jacobs.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Maartje Jans (Doorn),* geb. ± 1614 [162]), ged. Schiedam 21 September 1614, overl. na 8 Aug. 1672 [163]); tr. Schiedam 20 December 1637 *Jan Cornelisz Turf,* geb. Schiedam, begr. Schiedam 17 September 1658.
2. *Arijen,* ged. Schiedam 27 September 1615, jong overl.
3. *Jan,* ged. Schiedam 21 Januari 1626, jong overl.

(Wordt vervolgd).

---

154) Aldus Burg. Stand van Voorst. In het bevolkingsregister van Amsterdam staat W. S. Verdier ingeschreven met de namen *Sophia Wilhelmina;* in de gemeente IJlst (na huwelijk met Willem *Dikkers)* eveneens, doch als geboorteplaats wordt dan Arnhem opgegeven, terwijl zij in do registers van den Burg. Stand te Zuid-Laren voorkomt als dochter van Antoon *Hendrik Verdier* en *Antonnetta Margrietha Katriena Frietge.*

155) 0. R. no. 748 (15 Dec. 1628).

156) R. 8. S. Zie over hem voorts o.a. 0. R. no. 755 (15 Jan. 1638); 758 (17 Aug. cn 22 October 1652) ; 334, fol. 265 en 401; 347 (30 Juni 1668).

157) Aldus haar ondertrouwacte.

158) Aldus ondertrouwacte Schiedam 17 Dec. 1583.

159) Weduwe van Jan *Centensz* (0. R. 341, 3 Mei 1642).

160) Zij was weduwe van Haarlem. Een onderzoek aldaar leverde geen resultaat op. Zie voorts O.R. no. 755 (9 Maart 1633) en 748 (15 Nov. 1633).

161) 0. R. 763 (24 Oct. 1670) en 758 (17 Aug. 1652).

162) Voorwaardenboek Weeskamer (G. A. S.), 25 Mei 1626.

163) G.A. S. Inv. no. 1620.

Onjuistheden in het Armorial Général van J. B. Rietstap, [1])

medegedeeld door R. T. MUSCHART.

(Vervolg van LVI, 419).

Schaagen of Schagen. (Holland).

Aldus wordt de naam aangegeven voor een wapen, aldus beschreven: „In blauw een gouden keper, beladen met 3 roode schildjes, die elk weder beladen zijn met 5 zilveren penningen".

Ik vond dit wapen in 2 verschillende bronnen aangegeven met de namen ***van Schaagen*** en ***van Schagen,*** en wel ten eerste in het M.S. Wapenboek van Mr. Godefridus Mol, getiteld „Register der waapenen gehangen in St. Jacobskerk te 's-Gravenhage", waarin het wordt vermeld als een kwartier ***van Schaagen*** op het grafbord in die kerk van Mr. ***Cornelis van Schuijlenburg,*** die 15/7 1763 overlijdt, en ten tweede in een M.S. Wapenboek, getiteld „Namen, wapenen en stamdeelen der raden van Haarlem", waarin het staat geteekend als wapen van ***Maria van Schagen,*** moeder van ***Maria Philipsdr van der Vliet,*** die de vaderlijke grootmoeder is van Mr. ***Jan van Schuylenburch,*** in 1731 burgemeester van Haarlem.

Indien deze beide bronnen den naam juist weergeven, deugt dus de naam in het Armorial Général niet.

Schaegen. (Noord-Holland).

Aldus wordt de naam aangegeven voor een wapen, als volgt beschreven: „In blauw een opvliegende gier van natuurlijke kleur met een groenen olijftak in den bek en staande op een gouden ring."

Dit wapen ben ik vele malen in origineele bronnen tegengekomen, doch nimmer met den naam *Schaegen,* daarentegen steeds met den naam ***Schagen*** behoudens éénmaal met den naam *Schage.* Aldus voert ***Gerard Schagen,*** 16/10 ***1657*** Schepen van Hoorn, op zijn zegel in het archief aldaar en ***Pieter Schagen,*** 14/12 ***1752*** Med. doctor te Westzaenen, op zijn lakafdruk in het archief van de Doopsgezinde Gemeente te Rotterdam, doch deze laat den ring weg.

Alle volgenden echter voeren dit wapen als le en 4e kwartier van een gevierendeeld schild, waarvan het 2e en 3e kwartier 3 lelies en een effen schildhoofd vertoonen. Dit zijn: ***Antoneffa Brigitfa*** *Schagen,* die in 1730 te Hoorn trouwt met ***Johan de*** *Mauregnault, Joan Schage,* in 1732 kerk- en armvoogd te Hoorn, *J.H.* ***Schagen,*** 3/10 ***1749*** te Hoorn vermoedelijk ontvanger, ***Jan Schagen,*** schepen van Hoorn, geboren aldaar 25/3 1698 en getrouwd met ***Elisabeth van*** *Wallendall,* ***Pieter Schagen,*** 22/9 ***1764*** directeur van den Levantschen Handel te Hoorn, en *J.A.* ***Schagen,*** die te Hoorn annonceert, dat zijne vrouw ***Martha Pefronella Bost*** 27/12 ***1767*** in den ouderdom van 59 is overleden. Of dat voorwerp, waarop de vogel staat, een ring is, is voor mij zoo heel zeker nog niet, want de oudste door mij gevondene nl. ***Gerard Schagen*** bovengenoemd voert geen ring, doch een cirkelrond gebogen takje, hetgeen ook het geval is in het wapen van bovengenoemden ***J. H. Schagen*** in 1749.

Van Schagen. (Utrecht en Hoorn).

Aldus wordt de naam aangegeven voor een wapen als volgt beschreven: „In blauw een gouden phenix te midden van gouden vlammen".

Deze naam deugt niet en moet luiden ***Schagen*** of ***Schaghen,*** dus zonder *„van",* verder is het wapen minder juist beschreven en ten slotte moet het woord „Hoorn" achter den naam geschrapt worden, want dit is niet het wapen eener Hoornsche familie, doch van een familie ***Schagen te*** Utrecht en Wijk bij Duurstede, waarvan enkele leden ook te Tiel woonden.

Het wapen is in zooverre minder juist, dat alle origineele zegels den vogel vertoonen, staande op eenige schuingekruist door elkaar gestoken takken, waaruit slechts bij enkele 1 of 2 en dan nog zeer lage vlammetjes komen. Nergens vond ik in originali den vogel omgeven van vlammen. Ook de Utrechtsche Wapenkaart van C. Specht vertoont duidelijk de takken.

Dit wapen, aldus gewijzigd, vond ik op de zegels van *Berndt* ***Schaghen,*** 13/1 ***1664*** Secretaris van Wijk bij Duurstede, ***Gerbrandt Schaghen,*** in 1675 en 1678 te Wijk bij Duurstede, wellicht rentmeester van de commanderie, ***Walfer Schaghen.*** 25/12 ***1685*** te Tiel, Mr. ***Jan Francois Schaghen,*** 26/7 ***1699*** te Wijk bij Duurstede, ***Johan Schagen*** ook ***Schaghen,*** 12/5 1680, 13/4 ***1695*** en 11/11 1713 advocaat te Utrecht en ***Geerfruyd Schagen,*** 16/1 ***1732*** te Tiel als weduwe van ***Nicolaas ten Hoove,*** burgemeester dier stad.

Schiff. (Holland).

Het Armorial Général beschrijft dit wapen als volgt: „een schip op water, vergezeld boven van 2 wassenaars", helmteeken: dito schip.

Deze beschrijving is niet alleen onvolledig, doch deugt bovendien niet. Onvolledig daarom, omdat er gesproken wordt van „een schip", alsof er maar één soort schip bestaat en bestaan heeft. Hoeveel masten heeft dit schip? Is het een éénmast, tweemast, driemast schip? Is het een fregat, een bark, een schoener, een brik, een binnenvaartuig?

Uit de zegels blijkt nu wel, dat de leden der familie het zelf niet eens zijn op dit punt, doch dan ware het toch beter geweest, dat dit in de beschrijving was aangegeven, door bijv. te vermelden, dat het vaartuig soms zoo, soms zus voorkomt, thans tast men geheel in het duister. In den kwartierstaat, behoorende bij het artikel Flugi van Aspermont in de Wapenheraut 1899 pag. 181, vindt men dit vaartuig geteekend als een 3 mast koggeschip. Dit lijkt mij nog al dwaas, aangezien koggeschepen slechts in gebruik waren in de vroege middeleeuwen.

Als wij eens zien wat origineele zegels ons vertoonen, dan vinden wij het vaartuig op den lakafdruk van ***Cafharina*** *van* ***Wesel,*** die als weduwe van ***Willem*** *Jansz.* ***Schiff*** 17/10 1775 te Nijmegen voor haren onmondigen oudsten zoon Johannes ***Anselmus*** *Schiff* beleening verzoekt van tienden tot Lent en Doornik, aangegeven als te zijn een fluitschip met volgetuigd fregatstuig, doch op het zegel van ***Johannes*** *Anselmus* ***Schiff,*** in 1798 voorzitter van het gemeentebestuur van Nijmegen als een naar links zeilend ***2*** mast vaartuig met één razeil aan de mast. Hieruit blijkt dus, dat vader en zoon het omtrent den aard van hun vaartuig niet eens zijn. Maar waarin zij het wel eens zijn, dat is, dat hun schip zeilt in water, dat niet van den benedenrand uitgaat, doch dat geheel los van dezen rand in het schild geplaatst is en waar beneden, dus tusschen het water en den benedenschildrand, zeer duidelijk nog een derde wassenaar is geplaatst, waaruit dus blijkt, dat de beschrijving in het Armorial Général evenals het wapen op den bovenaangehaalden kwartierstaat niet deugen.

In de requesten om brieven van venia aetatis portefeuille Holland 2085 vond ik *Johan* ***Schiff,*** 13/10 ***1652*** borger van Nijmegen en oom van ***Johan*** *Beck,* advocaat voor den Hove van Holland.

[1]) Nadruk verboden.

Van der Schuiren. (Overijssel).

Het Armorial Général beschrijft een wapen van dezen naam aldus „gevierendeeld van zwart en zilver". Helmteeken: een zilveren en een zwarte struisveer. Hetzelfde wapen met den zelfden naam vindt men vermeld als „oude Overijsselsche adel" op pag. 393 van de Wapens van den tegenwoordigen en vroegeren Nederlandschen adel door J. B. Rietstap.

Is dit wel juist? Heeft er ooit eene adellijke Overijsselsche familie van dien naam met dit wapen bestaan? Op de kaart van Jacobus Robijn heb ik het niet gevonden, en ik vraag mij af: is hier geene verwarring in het spel met de Geldersche familie *van der Schueren,* die als wapen voert „tegengedwarsbalkt van 3 stukken zilver en zwart?"

Kan iemand mij mededeelen, of hij ooit — en zoo ja, waar — dit wapen *van der Schuiren* als boven in origineele bronnen gevonden heeft?

Seger (Amsterdam) en Zeghers van Wassenhoven. (Vlaanderen).

Het is gewenscht, deze beide wapens tezamen te beschouwen.

Het Armorial Général geeft den eerstgenoemden naam aan een wapen als volgt beschreven: „doorsneden, A: een goud getralied blauw veld, B: in goud een roode keper", en beschrijft het laatstgenoemde wapen aldus: „in goud een roode keper en een zilver getralied blauw schildhoofd".

Dit laatste wapen nu, dat men herhaalde malen ook tegenkomt als doorsneden in stede van met een schildhoofd, is zonder eenigen twijfel van de familie *Zeghers van Wassenhoven,* ook voorkomende met de namen *Segers van Wassenhove, de Zegers van Wassenhoven, Seegers, Segers, Zeegers en Zegers,* waarin de naam *Segers, Seegers* etc. altijd de letter *„s"* aan het eind heeft en nimmer als Seger voorkomt.

En vergelijken wij nu beide wapens eens en bedenken wij, dat het laatstgenoemde — zooals zulks met zoo heel vele wapens het geval is — zoowel als doorsneden als met een schildhoofd voorkomt, dan lijdt het wel geen twijfel, dat wij hier met één en hetzelfde wapen te doen hebben en dat wij de wapenbeschrijving van eene Amsterdamsche familie Seger gerust uit het Armorial Général kunnen schrappen.

Van Sminia en van Baerdt van Sminia. (Friesland).

Het Armorial Général beschrijft het wapen der in 1816 in den Nederlandschen adelstand opgenomen familie *van Sminia* als volgt: „gevierendeeld, 1 in rood een zilveren zandlooper, 11 in blauw 3 gouden sterren, 111 in *rood* een *schuinrechts geplaatste* zilveren gezichtswassenaar, IV in rood een bos van 3 struisveeren nl. 1 zilveren tusschen 2 gouden". Helmteeken: dito bos struisveeren als in het 4e kwartier.

En in het Wapenboek van den Nederlandschen Adel beschrijft Rietstap in deel 2 op pag. 171 het wapen van de in 1877 geadelde familie *van Baerdf van Sminia* geheel hetzelf de.

Volgens deze beide beschrijvingen vertoont dus het 3e kwartier een schuinrechts geplaatsten gezichtswassenaar op een rood veld. Laten wij dus onderzoeken, wat origineelc zegels ons daaromtrent vertoonen, dan zien wij, dat de lakafdruk van *Hessel van Sminia,* 29/10 1709 secretaris van de Rekenkamer van Friesland, welke afdruk voorkomt op het op dien datum gesloten tractaat van den Staat der Nederlanden met den Koning van Engeland (no. 82 in de collectie tractaten in het Rijksarchief te 's-Gravenhage), ons in het 3e kwartier te zien geeft een gewoon geplaatsten gezichtswassenaar, dus met de beide horens recht omhoog, op een *blauw* veld, dat de lakafdruk van Mr. *A. J. van Sminia,* 17/3 1769 Raad in den Hove van Friesland te Leeuwarden, waarop geen kleuren zijn aangegeven, in het 3e kwartier een gewoon geplaatsten gezichtswassenaar vertoont, dat de lakafdruk van *Hobbe Baert van Sminia* (dus niet *van* Baert van Sminia), 17/4 1708 raadsheer als voorgaande, op welken afdruk geen kleuren zijn aangegeven, den gezichtswassenaar eveneens gewoon geplaatst vertoont, dat een zilveren 18e eeuwsch cachet, in het bezit van ons medelid den Heer A. O. van Kerkwijk, den gezichtswassenaar gewoon geplaatst op een *blauw* veld vertoont en dat een laat 18e eeuwsche losse lakafdruk in de collectie van het Kon. Oudheidkundig Genootschap eveneens den gewoon geplaatsten gezichtswassenaar op een *blauw* veld doet zien.

Het wapen van bovengenoemden *Hobbe Baerd van Sminia* komt met het jaartal 1717 ook voor op een raam in de kerk te Oudega, ook hierop is de gezichtswassenaar gewoon geplaatst en op een blauw veld.

En als ik nu tenslotte hieraan toevoeg, dat het M.S. Wapenboek van Jacob Romein van het jaar 1753 eveneens den gezichtswassenaar gewoon geplaatst op een *blauw* veld aangeeft [2]), dan verneem ik, dat wij met gerustheid mogen aannemen, dat de beschrijving van Rietstap niet deugt en dat deze wapens als 3e kwartier moeten vertoonen een zilveren gezichtswassenaar op blauw veld.

Van Sprenghuyse. (Holland).

Aldus wordt de naam aangegeven voor een wapen, als volgt beschreven: „gevierendeeld, 1 in rood 3 gouden hirizontaal geplaatste pijlen boven elkaar, 11 in blauw een gouden ster, 111 in goud een groene plant, waaraan 3 blaren op groenen grond, IV in zilver 2 zwarte toegewende vleugels".

Deze naam deugt niet en moet luiden *Sprenckhuijsen* ook *Sprenkhuizen,* dus met een „k" in plaats van „g" en zonder *„van"* er voor.

Aldus vond ik dit wapen in eene collectie genealogieën in het Gemeente Archief te Amsterdam voor *Appolonia Sprenkhuijzen Hansdr,* getrouwd met *Jan Seleijns Jansz,* waarbij *Willem Seleijns,* die 14/2 1596 is geboren, en evenzoo met den naam *Sprenckhuijsen* in familiepapieren van Ewijck. Ook in het bekende werk van Elias vindt men den naam als *Sprenckhuijsen* aangegeven (zie het naamregister) .

Een enkele maal vond ik den naam als *Spreijnckhuijsen* en *Spranckhuijsen,* doch nimmer als *van Sprenghuijse.* Elias vermeldt in deel 1 pag. 458, dat *Hans Sprenckhuijsen* op de Oude Turfmarkt te Amsterdam bij de Grimmenessesluijs het huis „Sprenckhuijsen" heeft doen timmeren.

Steenoven (Amsterdam) en Verwer. (Amsterdam).

Het is gewenscht deze beide wapens tezamen te behandelen.

Het Armorial Général beschrijft het wapen *Steenoven* als volgt: „in rood een geplante groene boom, vergezeld links van eenen tegen den boom klimmenden gouden leeuw" en het wapen *Verwer* aldus: „een geplante boom, vergezeld links van eenen tegen den boom klimmenden hond."

De kleuren buiten beschouwing latende, hebben wij dus hier 2 wapens voor ons, die alleen verschillen in de soort van dier.

Ook Alberdingk Thijm in zijn „Patriciaat van Amsterdam" beschrijft ons die zelfde wapens *Verwer* en *Sfeenoven* op folio 38, waar hij vermeldt *Hendrick Verwer,* getrouwd met

[2]) Aldus ook Ferwerda in zijn Wapenboek, deel 1, tabel XXIX. Het foutieve wapen zal wel het officieel vastgestelde zijn (zie Ned. Adelsb. 1917, p. 259). — Red.

Maria de Vlamingh van Outshoorn, waarbij ***Margareta Verwers,*** die met ***Dirk Steenoven*** trouwt. Het wapen van ***Dirk Steenoven*** beschrijft hij geheel als hierbomen, behoudens de kleur van den boom en van den grond, die hij niet aangeeft. Het wapen van ***Hendrick Verwer*** beschrijft hij eveneens geheel als boven — ook zonder kleuraanduiding — maar.. .... achter het woord hond plaatst hij een ? m.a.w. hij is niet zeker, of het dier in het wapen ***Verwer*** wel een hond is. Maar Alberdingk Thijm zegt ons nog meer, hij zegt ons nl. dat ***Dirk Steenoven*** bij zijne vrouw ***Margareta Verwers Hendricksdr.*** o.a. eenen zoon ***Cornelis Steenoven*** had, die priester werd.

Deze priester ***Cornelis Steenoven*** nu was in 1723 aartsbisschop van Utrecht en dus moet deze aartsbisschop als wapen voeren een boom, waartegen links een klimmende leeuw. Laten wij eens onderzoeken, of dat zoo is en slaan wij daarbij op het gedenkboek van de herdenking van de Oud Bisschoppelijke Clerezij. In dit werk vinden wij zijn portret afgebeeld en daaronder zijn wapen aangegeven. Dit wapen is ,,gevierendeeld, 1 een geplante boom vergezeld links van een tegen den boom klimmenden leeuw, 11 in blauw een zilveren hertekop, 111 in blauw een springend paard van natuurlijke kleur op grond van dito kleur, IV in rood 3 zilveren posthoorns". Het eerste, dus het voornaamste kwartier komt overeen met ***Steenoven,*** van welke families zijn nu de 3 overige kwartieren? Wij zagen, dat de aartsbisschop de zoon is van ***Dirk*** en ***Margaretha Verwer*** en dat de moeder van deze iaatste is ***Maria de Vlamingh van Outshoorn.*** Welnu het 2e kwartier, de hertekop zilver op blauw, vinden wij in het M.S. Wapenboek der Haarlemsche regeeringsfamilies voor ***Alijd Verwer,*** de vaderlijke grootmoeder van ***Cornelis Swan,*** in 1652 raad van Haarlem, en zonder kleuraanduiding op den lakafdruk van Mr. ***Joan Verwer,*** 15/12 1664 te Haarlem of mogelijk Amsterdam, in de volmachten der Geldersche Leenkamer, het 4e kwartier, de 3 zilveren posthoorns op rood, komt overeen met het wapen ***de Vlaming van Outshoorn,*** het 3e kwartier, het springende paard, weet ik voorloopig niet vast te stellen, dit moet dus het wapen van de vaderlijke grootmoeder van den aartsbisschop zijn. Hieruit blijkt dus duidelijk, dat het wapen ***Verwer*** bij Alberdingk Thijm en dus ook in het Armorial Général beschreven, nl. de boom met het dier hetzij leeuw of hond, niet deugt en dat dit een zilveren hertekop op blauw veld moet zijn. Dit wapen ***Verwer*** in het Armorial kunnen wij dus schrappen,

Van Stoutenburg. (Zeeland).

Aldus wordt de naam aangegeven voor een wapen, als volgt beschreven: ,,gevierendeeld, 1 in blauw 3 goud gekroonde zilveren zwemmende haringen boven elkaar, zijnde ***Stoutenburg,*** 11 in zilver een zwart wiel van 4 spaken, 111 in rood een gouden burcht, IV in blauw een gouden ster". Helmteeken: een gouden burcht.

In de ,,Additions et Corrections" heeft Rietstap deze wapenbeschrijving verbeterd door de mededeeling, dat het voorwerp in het 2e kwartier geen wiel is, doch een zwarte gesp moet zijn, doch hij herhaalt hier weder dezelfde fout door den familienaam als ***van Stoutenburg*** aan te geven. Dit is niet juist, de naam luidt ***Stoutenburg*** zonder ,,***van***".

Behalve in vele andere bronnen blijkt dit al zeer duidelijk uit het werk van P. D. de Vos, getiteld ,,de Vroedschap van Zierikzee". In de aflevering 15 met naamregisters worden 24 leden dezer Zierikzeesche familie vermeld, waaronder niet één met den naam van ***Stoutenburg.***

Swan (Delft) en Zwan (Holland).

Het is gewenscht, deze 2 wapens tezamen te beschouwen. Het Armorial Généra! beschrijft het eerstgenoemde wapen als volgt: ,,gedeeld, 1 in zilver een rood klimmend paard, 11 in rood een gouden mand", en het laatstgenoemd wapen aldus: ,,gedeeld, I in zilver een roode klimmende vos, 11 in rood een gouden ketel zonder hengsel".

Het is duidelijk, dat wij hier met één en hetzelfde wapen te doen hebben, waarvan echter één als wapen en als naam niet deugt. De vraag is: welk deugt niet? Om deze vraag te beantwoorden, staat mij slechts één niet origineele bron ter beschikking en wel een M.S. Wapenboek van Mr. W. van der Lely, getiteld ,,Naamen, wapens en stamdeelen der veertigh raaden en vroedschappen van Delft". Men vindt daarin het wapen van ***Maria Swan Florisdr.,*** geboren in 1546, de vrouw van ***Jacob Persijn van Ouwendijk Alewijnsz,*** geboren in 154 1, burgemeester van 's Gravesande, welk wapen geheel — ook de kleuren — overeenkomt met het wapen ***Swan*** in 'het Armorial Général.

Ik geloof daarom, dat wij dat wapen ***Zwan*** in het Armorial Général gerust kunnen schrappen.

Swartendijk. (Holland).

Het Armorial Général beschrijft dit wapen als volgt: ,,in goud een roode golvende dwarsbalk, vergezeld van 3 zwarte klaverblaren".

De kleur van den dwarsbalk deugt niet en moet zonder eenigen twijfel zwart zijn. Zoo voeren Mr. ***Gijsbert Swartendijk,*** heer van den Indijk, in 1779 te Woerden en Mr. ***Leonard Swartendijk,*** heer van Achttienhoven, in 1777 en 1779 advocaat voor het Hof van Utrecht en secretaris van het Kapittel van St. Marie den dwarsbalk zeer duidelijk zwart op hunne zegels en evenzoo ***Michael Zwartendijk*** (want ook aldus komt de naam voor), in 1779 Armineaansch predikant te Utrecht, en ***Adriaan Z wartendijk,*** in 1779 koopman aldaar en getrouwd met ***Elizabeth Kuijper,*** eveneens volgens hunne zegels. En zoo ziet men dan ook op de Wapenkaart van het kapittel van St. Marie te Utrecht het wapen van Mr. ***Leonard Swartendijk,*** in 1751 Secretaris van dat Kapittel, aangegeven met een zwarten golvenden dwarsbalk, terwijl de klaverblaren aldaar groen geschilderd zijn. Als helmteeken fungeert op bijna alle zegels een klaverblad.

Tot deze familie behooren eveneens ***D. Swartendijk,*** 9/10 1731 praktizijn te Woerden en ***D. Swartendijk,*** 11/3 1776 Secretaris van Andijk.

Uit het bovenstaande blijkt tevens, dat onder de letter ,,Z" met hetzelfde wapen de naam ***Zwartendijk*** kan ingelascht worden. (Wordt vervolgd).

De oudere generatiën van het geslacht Rueb,

door W. A. VAN RIJN.

De stamvader van het in Ned. Patr. 1911 en 1925 behandelde geslacht ***Rueb*** was ***Conrad Rüb,*** die te Traben woonde en aldaar 20 April 1683 in den ouderdom van 73 jaren begraven werd. Is de opgave van zijn leeftijd juist, dan werd hij in 1610 of 1611 geboren.

Op de vraeg vanwaar ***Conrad*** (Cort) ***Rueb*** (Rüb, Roep, Rüp, Rüpp) herkomstig was, geven de archivalia geen rechtstreeksch antwoord. Waarschijnlijk kwam hij van Hattingen bij Lennep, voor welke veronderstelling de navolgende inschrijving in het Kirchenbuch van Trarbach aanleiding geeft. ,,Den 2. May 1653 auff Enkircher Markt ist ***Rittiger Ripp*** von Hattingen ein Leinenkrämer bey seinem Bruder ***Conrad Rippen*** zu Traben sich auffhaltend jämmerlich von

einen Wallonen ohne irgendts gegebenen Ursach erschossen und den 3.ten dato zu Traben Christl. begraben worden. Der Thäter ist auff und davon geflohen aber Gottes Gericht ja nicht entgangen". Een boerenhofstede „das Rübengut" komt nog voor te Nieder-Richrath bij Langenberg. Het wordt reeds 1332 vermeld en was toen tiendplichtig aan het Stift Essen.

Omtrent het beroep van Conrad *Rueb* worden wij ingelicht door het Censorenbuch der Evangelische Kirche te Traben. Volgens dat register had hij „einen Kramladen, 1 Pferd, welches als „der Schecke" bezeignet wird, 1 Knechtlein und 2 Mägde". Voor zaken begaf hij zich dikwijls naar Keulen.

Volgens het Burgerboek van Traben werd *Cort Roep,* na zijn geboortebewijs te hebben vertoond, 29 Mei 1643 als burger opgenomen,

Conrad Rueb huwde voor de eerste maal te Traben den 31en. Jan. 1637 met *„Barbara, Johann von Elffen* sel. hinderlassene *Wittwe"*. Deze Barbara werd 4 Jan. 1601 te Traben gedoopt als dochter van *Heinrich* en *Agnes Daniel. Ze* werd 11 Mei 1663 te Traben „christlich in grosser Frequentz zur Erde bestattet, ihres Alters 63 Jahre". Voor de tweede maal trad hij in het huwelijk te Traben den 3en. Febr. 1664 met *„Engel,* weyland *Görg Simon Sartors* zu Trarbach *Wittib."*

Uit het eerste huwelijk werden te Traben gedoopt:

1. *Johhann Jost, 30* Sept. 1637. Als peet bij dit kind fungeert o.a. „Agnes, seine Schwiegermutter von Trier".
2. *Hans Peter*, 11 Oct. 1640.
3. *Ann Mreigen* (Anna Maria), 26 Juni 1642, die 31 Aug. 1658 huwde met *Christoph Glaser* uit Traben.

Uit het tweede huwelijk werd te Traben gedoopt:

4. *Anna Maria, 31* Mei 1665.

Hans Peter Rueb, als I, vermeld in Ned. Patr., vestigde zich tusschen 1672 en 1674 te Trarbach als koopman en werd er burger. Hij werd aldaar begraven 24 Dec. 1695.

Omstreeks 1661 huwde hij met *Christina Ringel.* Zij was een dochter van *Peter Ringel,* burgemeester van Lennep, hetgeen blijkt uit de doopinschrijving van een kind Hans Peter 27 Apr. 1662 te Traben. Als peet wordt daarin genoemd: „Herr *Peter Ringel,* Altbürgermeister in der statt Lennep in Berg. Lan, baptizati avus".

Voor de tweede maal trouwde *Hans Peter Rueb* in 1679. De inschrijving in het Evang. Luth. Kirchenbuch van Lennep vermeldt in genoemd jaar: *„Hans Peter Rüben,* Bürger und Kaufhändler zu Trarbach und die Jungfrau *Anna Moll,* tochter von *Peter Moll,* Bürgermeister alhier, sind Dom. Palmarum usw. proclamiert und dann die Dimmission auf Mülheim gebracht worden." De kerkelijke registers van Mülheim gingen in 1784 verloren. Om die oorzaak was het niet mogelijk den huwelijksdatum vast te stellen.

Uit zijn eerste huwelijk werden geboren:

1. *Johannes Casparus,* gedoopt te Traben 28 Juli 1672, koopman te Germersheim, waar hij 4 Dec. 1707 overleed. Zijn overlijdensacte luidt: „Herr *Joh. Caspar Rüb* Luth. Herrn *Joh. Peter Riib* gewesener Kaufherr zu Trarbach Ehelicher Sohn, Frau *Eva Catharina Bolz* geliebter Eheherr." (= 11 van Ned. Patr.).
2. *Elisabetha Catharina,* gedoopt te Trarbach 26 Apr. 1674.

Uit zijn tweede huwelijk werd geboren:

3. *Christina Helena,* gedoopt te Trarbach 25 Sept. 1681. Zij huwde te Trarbach 11 Febr. 1698 met *Wilhelm Malmingrath,* koopman te Trarbach.

Royer,

door J. P. DE MAN.

Naar aanleiding van het door ons geacht correspondeerend lid R. T. Muschart in het Maandblad van September 1.1. in kolom 417 en 418 gepubliceerde omtrent de familie *Royer* moge ik opmerken, dat ik zijn verklaring omtrent het niet voorkomen van den naam de *Royer* moet bestrijden. Ik deel zijn meening geheel, waar hij het verband zoekt tusschen den familienaam en het beroep en wil dan reeds dadelijk vermelden dat de als generatie 11 in Ned. Patriciaat gemelde *Jan Martensz Royer* — bij den ondertrouw van zijn dochter *Margriet* te *Tiel* op 17 Juni 1609 als getuige compareerende — genoemd wordt: *„Jan de Royer puellae pater"*. In Tielsche schepenacten komt hij overigens voor ais Mr. *Jan Royer.*

Het vermoede familieverband tusschen de families *Royer* te *Zwolle* en te *Tiel* bestond inderdaad en hoewel het navolgende verre van volledig mag heeten, is het voldoende om dit verband aan te toonen.

Gedeeltelijk gebruik makende van de gepubliceerde stamreeks kom ik tot het navolgende resultaat:

I. *Marten* (Royer of de Royer).

II. Mr. *Jan* (de) *Royer* leeft 1618, dood vóór 7 Augustus 1622, tr. 1 e vermoedelijk te Zwolle 1578 *Wilhelmina* (Podt), † na April 1595, dr. van *Wolter* en *Aleyd Woltersdr.,* tr. 2e waarschijnlijk te Tiel *Henrica van Bylant,* die 7-8-1622 en 6-8-1624 als zijn weduwe compareert. (Dit ware na te gaan in het trouwboek van Tiel).

Het laatste huwelijk zal wel omstreeks 1605 hebben plaats gehad, Mr. *Jan Royer* toch koopt 29-6-1605 een huis in de *Vleeschstraat* (Noodrzijde) van *Bernt Buth* en diens vrouw *Maria Cornelisdr.* [1]), welk huis — na 7-8-1622 ten behoeve van zijn weduwe te zijn belast — door haar en de medeerfgenamen op 6-7-1624 wordt verkocht [2]).

In de eerste acte d.d. 7-8-1622 dragen *Marten Royer,* Mr. *Gerard Royer* en *Wolter Royer,* mede namens de kinderen *Willemke* en *Michiel Seroyen* — door den predikant *Johannes Seroyen* te *Huessen* verwekt bij hun overleden zuster *Margaretha Royers — 212* gulden op ten behoeve van Mr. *Jan's weduwe,* verzekerd op genoemd, huis, terwijl 6 Juli 1624 het huis wordt verkocht door de weduwe *Henrica van Bylant* en als kinderen en medeverkoopers genoemd worden Mr. *Marten,* capiteyn van de borgerye te *Zwolle,* Mr. *Wolter,* Mr. *Gerard* „operateur", *Henrick* en de kinderen *Seroyen* waarvoor hun vader optreedt.

Kinderen uit le huwelijk:

1. Mr. *Marten Royer* „chirurgijn" bij ondertrouw, „capiteyn van de borgerye" te Zwolle a° 1622, '24, dood vóór 12-10-1628.
   Ondertrouwt te Tiel als j.m. van Zwolle 3-8-1605, attestatie op Zwolle 22-8-1605, geh. Zwolle 25-8-1605 met *Margtgen Molckenbuyrs,* j.d. van Zwolle, dochter van *Henrick* en *Geertje Engberts.* Zij is overleden vóór Juni 1630, na hertrouwd te zijn met *David Henricksz. ten Oever.*
   Voor hun nakomelingen zie Nederland's Patriciaat 1913.
2. Mr. *Gerardt Royer,* a° 1622, '24 „operateur", ondertrouwd te Tiel 2-12-1611, bevestigd aldaar 5-1-1612, met *Elisabeth Vijgh Joostendr.* (haar vader is vóór

[1]) Schepensignaat Tiel 1599-1615, fol. 141 verso.
[2]) Schepensignaat Zandwijk 1612-1627, fol. 119 verso, resp. 148 verso.

datum van den ondertrouw overleden). Zij behoort tot een bastaardtak van het bekende geslacht.

3. Mr. *Wolter Royer,* † a° 1639, huwt le *Eertgen Lambrechts,* dood vóór 1639, huwt 2e, ondertrouwd Tiel 12-1-1639, „confirmati alibi", met *Barbara Jans van Wolffsraet,* wonende te Tiel. Zij compareert als zijn weduwe 10-1-1640 [3]) en hertrouwt te Tiel 12-9-1640 met *Dirck Stevensz van Eck,* j.g. van Bueren.

   Uit het 1 e huweliik werd *17* Mei 1630 te Tiel een zoon *Lambertus* gedoopt.

4. *Margriet Royer,* dood vóór 1622, ondertrouwd Tiel 17-6-1609, bevestigd 9-7-1609, met *Johannes Seroyen, j.g.* uit den Briel, a° 1622 predikant te Huessen.

   Bij dit huwelijk waren getuigen *Jan de Royer* „puellae pater" en *Henrick van Hoevel.*

   Uit dit huwelijk 2 kinderen:

   1. Willemke Seroyen.
   2. Michael Seroyen.

   Uit het 2e huwelijk (met *Henrica v. Bylant):*

5. *Hendrick,* volgt III.

III. *Hendrick Royer,* genoemd in de acte van 1624, schepen van Zandwijck 1674, '79, '84, geb. Tiel, huwt na ondertrouw te Tiel 16-12-1637, als j.g. van Tiel, met *Gerritgen Mertens van Wolfswinckel,* j.d. van Tiel, dochter van *Merten Antonisz. van Wolfswinckel* en *Henriske Geritsdr.*

   Hendrick Royer trad 1-5-1662 op als voogd van de kinderen van zijn zwager *Peter van Wolfswinkel* [4]). Hij kocht a° 1662 een huis op den Dam te Tiel naast de Dampoort.

   Uit dit huwelijk:

1. *Marten,* volgt IV.

IV *Martin Royer,* „commies", schepen van Zandwijck 1690, 1706, 1708, burgemeester id. 1712, geb. te Tiel, overl. vóór 23-2-1716 [5]), huwt le Tiel 19-4-1668 (na ondertrouw aldaar 29-3-1668) *Henrica Gerrifs* genaamd *Schull,* dr. van *Gerrit Wanders* en *Yfken Schull;* huwt 2e Tiel, „vercondicht te Tiel" 12-6-1681 als weduwnaar van Henrica Schulle, met *Yda de Vries,* j.d. van Tiel, ged. Tiel 27-4-1649, overl. na 23-2-1716 [5]), dr. van *Pefer de Vries,* armmeester en schepen van Tiel, en *Heyltgen Adriaenss.*

   Uit het le huwelijk werd 25-4-1669 te Tiel Remonstrant gedoopt zijn zoon *Gerrit Royer,* waarbij *Marfen's* ouders getuigen waren, alsmede *Philips van Hove* en *Nelleke Schull.*

Tenslotte noteerde ik nog een huwelijk van *Henricus van Oyen* en *Maria Rojer* op 16-4-1671, terwiil *Henricus* als haar weduwnaar hertrouwt 21-10-1676 met *Johanna van Liesvelt,* j.d. van Tiel,

BOEKBESPREKING,

De Geschiedenis van een Amsterdamsche Regentenfamilie. Het geslacht Elias, door Dr. Johan E. Elias. 's-Gravenhage. Martinus Nijhoff. 1937.

Het is ons een groot genoegen in deze rubriek melding te maken van de verschijning van bovengenoemd werk van de hand van niemand minder dan den schrijver van het standaardwerk „De Vroedschap van Amsterdam". Indien iemand in staat is uit het stof der archieven het verleden te doen herleven, dan is het wel deze eminente geleerde, wiens baanbrekend werk destijds op eene zoo eclatante wijze de belangrijke rol in het licht stelde, die de genealogie voor de geschiedenis te vervullen heeft.

Het behoeft dan ook niet te verwonderen, dat wij met buitengewone belangstelling kennis namen van deze nieuwe studie van Dr. Elias, eene belangstelling die bij de lectuur gestadig groeide en ons met leedwezen de laatste bladzijde deed omslaan. Want hier is een auteur aan het woord, die zijne materie als geen ander beheerscht, die geen gegeven, hoe schijnbaar onbelangrijk ook en verscholen in de diepste uithoeken der archieven, heeft verwaarloosd en zijn stof zoo heeft weten te bezielen, dat het verleden in zijn logischen ontwikkelingsgang ons klaar voor oogen staat.

Het was de bedoeling van den schrijver eene familiegeschiedenis te geven, die eene combinatie zou vormen van *genealogie* en *biographie* en hij is hierin — mede door zijn boeienden betoogtrant en helderen stijl — op meesterlijke wijze geslaagd. Geen overdaad van namen en data, wier dorre opsomming de lectuur van zuiver-genealogische werken voor velen vaak weinig aantrekkelijk maakt, maar daarentegen een schat van biographische en historische gegevens, die de markantste persoonlijkheden omlijsten en hierdoor het groote belanq der familiegeschiedenis *voor* een juist begrip van het verleden op overtuigende wijze aantoonen.

Het ligt voor de hand, dat de schrijver zich in de eerste plaats aangetrokken gevoelde tot het te boek stellen der lotgevallen van zijn eigen geslacht, waarover hij bij het doorwerken van de archieven voor zijne historische publicatiën een omvangrijk bronnenmateriaal verzamelde. maar waarin hij bovendien het prototype mocht zien van die vele Amsterdamsche patricische geslachten, welke, bijna alle uit nederige omgeving voortqekomen, dank zij hunne prijzenswaardige karaktereigenschappen geleidelijk den maatschappelijken ladder bestegen om er ten slotte de hoogste treden van te bereiken. Als zoodanig is „De geschiedenis van een Amsterdamsche reqentenfamilie" niet alleen van belang voor de familie Elias zelve, maar ook voor allen, die hunne kennis van de economische en maatschappelijke verhoudingen in vroegere eeuwen wenschen te verrijken. Als biographische genealogie heeft dit werk een graad van volkomenheid bereikt, die moeilijk te evenaren zal zijn en geeft het de richting aan, waarin voor de geslachtkunde in de toekomst nog een belangrijke taak kan zijn weqgelegd.

Het ligt niet in onze bedoeling hier van den inhoud van dit boek een uitvoeriq résumé te geven. De lezer neme het werk zelf ter hand. Dank zij het rijke Bossche archief was het mogelijk het geslacht, oorspronkelijk de Cort geheeten, reeds in de eerste helft der 15e eeuw te St. Ocdenrode te traceeren. Aanvankelijk kleine pachtboeren, ontwikkelde het zich weldra tot eigengeërfde landbouwers en dorpsnotabelen te Boxtel, om van daas naar 's Hertogenbosch te verhuizen, alwaar het in de kleine burgerij werd opqenomen. Van hieruit in den persoon van Jacob Elias (1559-1616) om den geloofswille naar Amsterdam uitgeweken, kwam het aldaar spoedig in het zeepziedersbedrijf tot welstand en door aanhuwelijking in de aanzienlijke familie Pancras tot invloed. Bezette het aanvankelijk slechts subalterne magistraatsposten, in den persoon van Jacob Elias Pietersz., raad van 1682-1692, kwam het in de Vroedschap, om ten slotte omstreeks het midden der 18e eeuw in de meest exclusieve regentencoterie vasten voet te krijgen en met Jacob Elias Arnoudsz. in 1781

[3]) Schepensignaat Tiel 1625-1640, fol. 232 verso.
[4]) Schepensignaat Zandwijk 1660-1670 fol. 103.
[5]) Testamenten Tiel 1699-1740, fol. 30.

dc burgermeesterlijke waardigheid te bereiken. Het is vooral deze veelbewogen laatste periode uit de familiegeschiedenis, die den uitmuntenden kenner van Amsterdam's historie de gelegenheid biedt, ons over de politieke gebeurtenissen, waarbij verschillende leden van zijn geslacht nauw betrokken waren, vele belangrijke gegevens te verstrekken. Dr. Elias sluit zijn werk af omstreeks het midden der 19e eeuw, toen zijne familie — als zoo vele andere uit de oude regenten-aristocratie — door de moderniseering der gemeentebesturen uit den Raad der stad verdween, al bleef zij tot op den huidigen tijd vele leden tellen, die den ouden naam met eere zijn blijver hagen.

Het is interessant door deze familiegeschiedenis heen den draad te zien loopen van bepaalde karaktereigenschappen, die als kenmerkend voor de leden van het geslacht Elias zijn te beschouwen: beginselvastheid, vrome levensernst, eenvoud en onkreukbaarheid, eigenschappen die de achting en het vertrouwen, welke zij — ook bij middelmatige begaafdheid en beperkten gezichtskring — ten allen tijde blijken te hebben genoten, ten volle rechtvaardigen.

Het werk, dat door den uitgever Martinus-Nijhoff op uitstekende wijze is verzorgd, is verlucht met talrijke afbeeldingen — zoo in als buiten den tekst — van familieportretten, door de familie Elias bewoonde stadshuizen en buitenplaatsen enz. Op heraldisch gebied treffen wij slechts ééne reproductie aan nl. die van het oudste wapen op den grafsteen van 1618/'19 voor Joost Elias van den Dystelberch in de St. Janskerk te 's-Hertogenbosch. Twee genealogische tabellen en een register op de persoonsnamen besluiten dit voortreffelijk werk, dat wij van harte een uitgebreiden lezerskring toewenschen.

VALCK LUCASSEN.

KORTE MEDEDEELINGEN.

Het Geslacht Lieftinck,

Op de zeer belangrijke publicatie in dit Maandblad (LVI, kolom 201-215, 244-250, 310-323 en 361-366) van Mejuffrouw H. Mijnssen putte ik uit de fichescollectie van het Landsarchief te Batavia enkele aanvullingen, die ik hier laat volgen.

De overlijdensdatum van den in kolom 315 vermelden Mr. ***Georgh Ploos van Amstel*** (ik vind hem niet in de genealogie van dat geslacht in de Wapenheraut 1910 en 1911) is eenigszins meer te benaderen, doordat hij 12 Juli 1689 als Fiscaal independent van Coromandel voorkomt en zijne echtgenoote, ***Aleffa Lieffinck,*** op 20 April 1698 als weduwe optreedt als doopgetuige te Batavia. Als zoodanig komt zij ook nog voor op 12 Augustus van dat jaar. Dat haar man reeds op 27 Februari 1695 niet meer in leven was, zou wellicht geconcludeerd mogen worden uit het feit, dat Aletta reeds op dien datum als doopgetuige voorkomt zonder de toevoeging „huisvrouw van Mr. Georgh Ploos van Amstel".

Omtrent het „aansienlijk Emplooy" van *Reynier Lieftinck „de* ***Jonge"*** (vermeld onder IX, kolom 321) kan nog worden medegedeeld, dat hij op 1 Mei 1715 benoemd werd tot Dorpmeester te Hougly (Bengalen).

De moeder zijner echtgenoote was waarschijnlijk ***Maria de Helt,*** die in tal van acten voorkomt als huisvrouw ***van*** den Raad van Indië Mr. ***Jacob Faes. Zij*** overleed 19 Juni 1735 en werd 21 Juni d.a.v. in de Hollandsche Kerk te Batavia begraven.

De voornaam van Mevrouw Lieftinck-Faes is ook **mij tot** dusverre onbekend gebleven, daar ik geen doopinschrijvingen van kinderen uit het huwelijk Faes-de Helt, noch ook eenige andere acte omtrent haar gevonden heb.

De dochter uit het huwelijk Lieftinck-Faes, *Susanna Lieftinck,* is inderdaad kort na 24 Sept. 1743 overleden. Zij werd als Vrouwe *Susanna Lieftinck,* huisvrouw van Mr. ***Jacob Lakeman,*** Raad Extra-ordinaris van Ned. Indië en President van den Raad van Justitie dezer kasteele, op 13 Dec. 1743 uit haar sterfhuis aan de Tijgersgracht in de Hollandsche Kerk te Batavia in den kelder van Faes bijgezet.

Haar echtgenoot, Mr. ***Jacob Lakeman,*** heeft haar nog anderhalf jaar overleefd. Hij werd ordinaris lid van den Raad van Justitie te Batavia 12 Dec. 1730, President van dien Raad 23 Juli 1739, Extra-ordinaris Raad van Ned. Indië 1742 en Ordinaris Raad 12 Juni 1745, Laatstgenoemd ambt heeft hij slechts kort bekleed, want hij overleed op 27 Juni 1745 en werd 29 Juni d.a.v. uit zijn sterfhuis aan de oostzijde van de Tijgersgracht tegenover het Stadhuisplein bijgezet in den kelder van Faes in de Hollandsche Kerk te Batavia.

Zoowel voor hem als voor zijne echtgenoote werden in die kerk wapenborden opgehangen.

Omtrent de beide uit het huwelijk Lakeman-Lieftinck geboren kinderen vond ik het volgende:

5 Juli 1733 werd in de Hollandsche Kerk te Batavia gedoopt ***Gerrijt Jacob,*** zoon van Mr. ***Jacob Lakeman,*** Raad van Justitie, en ***Susanna Lieftinck.*** Getuigen: Mr. *Gerrijt* ***Lakeman*** en ***Maria de Helt,*** in wier plaats optraden ***Hermannus van Suchtelen*** en zijn huisvrouw ***Catharina Haak.*** Hij vertrekt in 1739 naar Nederland.

15 Maart 1740 werd in de Hollandsche Kerk te Batavia gedoopt ***Catharina,*** dochter van Mr. ***Jacob Lakeman,*** President van den Raad van Justitie, en *Susanna Lieftinck,* ***Ge***tuigen: ***Jacob Torant*** en ***Catharina Lieftinck,*** weduwe *Ockhuysen.* In haar naam traden op Mr. ***Isaac van*** *Schinne,* Raad ordinaris van Ned. Indië en zijn huisvrouw ***Everdina de*** *Joode.* Blijkens de bijlagen tot de Resoluties der Weeskamer te Batavia 1749, deel 9 fol. 314, zou ***Catharina Lakeman,*** pupil dier Weeskamer, in het najaar 1749 naar Nederland vertrekken.

Uit het Resolutieboek der Weeskamer te Batavia 1773/'74 fol. 13 blijkt, dat ***Gerrit Jacob*** en ***Cafharina Lakeman*** in 1772 erfden van ***Geertruyda van*** *Macassar.*

Mededeelingen omtrent den verderen levensloop der kinderen ***Lakeman*** en hunne eventueele nakomelingen worden door mij gaarne tegemoet gezien.

Bij mijn onderzoek kwam ik nog eenige dragers van den naam ***Lieftinck (Liefting(h))*** tegen, die ik niet vind in de tot dusverre verschenen publicaties over dit geslacht.

Tot den Groningschen tak, die behandeld is in Ned. Patriciaat 111, doch waarvan de aansluiting, volgens Mej. Mijnssen, aan de door haar behandelde familie aldaar foutief is aangegeven, zal behoord hebben:

Ds. ***Albertus Lieffinck,*** wordt, als predikant uit Nederland gearriveerd, 14 Juni 1773 naar Ceylon beroepen. In de Portugeesche gemeente te Batavia beroepen 27 Aug. 1776. Lid van het College van Curatoren en Scholarchen 10 Maart 1778. Hij testeert te Batavia 8 Oct. 1778 (Testamenten Register 1778/'79 fol. 336) en overlijdt dienzelfden dag, nalatende een broeder en zuster te Groningen en een broeder in Suriname.

Op 24 Jan. 1778 ondertrouwde hij te Batavia als *Albertus Liefting,* van Groeningen, ordinaris leeraar in de Port. gemeente te Batavia, weduwnaar van *Anna Magdalena Ver-*

hagen, met *Susanna Claudina de Villiers,* van Kaap de Goede Hoop, weduwe van *Johan Hendrik Zinner*. In het Geslacht-Register der Oude Kaapsche familiën van C. Coetzee de Villiers (deel 1 pag. XIII) komt haar huwelijk met Lieftinck niet voor. Aldaar wordt vermeld, dat zij 3 Maart 1737 gedoopt is en 30 Nov. 1755 huwde met Jan *Hendrik Snider* (sic), van Kevinraad.

Verder kwam ik nog tegen *J. Lieftinck,* die in 1777 met het schip de Dolphijn voor de Kamer Amsterdam naar Indië was gevaren als ziekentrooster op *f* 24.— 's maands. Hij werd boekhouder der Compagnie te Semarang, testeert aldaar 9 Mei 1784 en overleed vóór 14 Juni 1784.

Voorts wordt op 6 Dec. 1780 in de Binnen Portugeesche Kerk te Batavia begraven *Johanna* Cafhatina *Elizabeth Lieftinck,* dochter van *A. J. Lieftinck.*

Tenslotte vond ik nog den doop op 10 Mei 1818 te Batavia van een kind van *J. Groofrneyer* en *Nieza Liefting.*

DEL CAMPO HARTMAN.

Ons medelid, de Heer J. D. Uhlenbeck, was zoo vriendelijk, mij er op attent te maken, dat in het kerkeraadsarchief der Ned. Herv. gemeente te Vreeswijk doop- en trouwboeken berusten vanaf 1620, waaruit blijkt, dat er uit het huwelijk van Mr. *Joannes Lieftinck* (LVI, 319, 3) en *Maria de Backer* te *Vreeswijk* geen kinderen zijn gedoopt.

Dat dit echtpaar toch wel te Vreeswijk gewoond moet hebben, blijkt uit de volgende opgave van den Hr. Uhlenbeck uit de lidmatenlijsten vanaf 1 Jan. 1662, voorkomende in de kerkeraads-registers te Vreeswijk:

„*Johannes Lieftingh,* ontfanger van de Convoyen en licenten „tot Vreeswijk, tot lidmaat aangenomen 29 Juni 1670.

„*Maria Backer,* huisvr. van *Ontfanger Lieffingh* en Be„lichje Jans, haer dienstmaeght, met attest. van Utrecht, get. „bij N. Voetius, predt. ald. 16 Sept. 1678.

„Register der Ledematen, die bij de eerste Visitatie van „D. Joh. Post geschiet den 6 April 1691, gevonden sijn en „naderhant van hem sijn aengenomen:

„*Maria de Backer,* huisvr. v/den Heer *Ontfanger Lieftingh*".

In de beschrijving van de Doop-, Trouw-, Begraafboeken enz. in de Prov. Utrecht, dateerende van voor de invoering van den Burg. Stand, door Mr. R. van Roijen, komt onder de beschrijving van de *R.K.* doopboeken te Vreeswijk (zie No. 546) een mededeeling betreffende de Ned. Hervormde voor. Ik heb die mededeeling destijds over het hoofd gezien.

H. MIJNSSEN.

Van Iddekinge.

De stamreeksen van dit geslacht, welke in het Ned. Adelsboek van 1914 en Ned. Patriciaat jg. 4 zijn gepubliceerd, beginnen beide met *Tobias van Iddekinge.* Het Adelsboek is iets uitvoeriger dan het Patr. door de vermelding van zijn geboortejaar en den eersten echtgenoot van Hileke Noorthorn.

Er is evenwel iets meer over hem te vinden.

In de eerste plaats bestaat er een programma funebre van 1663, waarin gezegd wordt, dat hij „editus est in hanc lucem circa annum superioris seculi nonagesimum, parentibus ab antiquissima hinc *Iddekinganorum,* inde *Hiddinganorum* in Drentia stirpe oriundis". Waaruit dus volgt, dat het door het adelsboek opgegeven jaar 1590 juist is en dat zijn moeder tot het geslacht *Hiddingh* behoorde, dat evenals Van Iddekinge uit Drente stamt.

In de tweede plaats geven de ondertrouwakten van zijn beide huwelijken een nieuwe aanduiding. Zij luiden:

1. Ao. 1610. per Uchtem. 9 decemb. 1610. Der Erb. *Tobias Iddickinga Luitien* int Rho Lams sone unde de Edle ende dogentrvke Juffer *Judit d'Utrieux* daer voer die Suster Anna d'Utrieux 10 Novemb. 1610.

2. Den 19 maij 1627.
Den Erentfesten ende manhaften *Tobias Iddekinge* mede borger lutenant deser stat unde de weldoecht ende erentrike juffrow *Hilika Northoren* wedewe van wilen borgemester *Hieronimus Isbrants* wort de proclamatie geconsenteert.
Gecopuleert dorch den E. pastoer Hindrikus Rodolphi den 24 junij.

De vader was dus *Luitien Iddekinge,* bewoner van het huis „Het roode lam", dat gelegen was tusschen beide Markten.

Tot nog toe vond ik over hem slechts één akte in het rechterlijk archief. In deze akte van 12 November 1618 (IIIx 3. fol. 336) verleden te Groningen voor Johan Sickinghe, jr. en hoofdeling tho Warphum, werd geld geleend door „*Hindrickien Iddekinga,* huesfrouwe van de Erb. *Luitien Iddekinga,* dewile hie selven seer kranck iss, nue ter tijdt woonachtiqh in de Boteringestrate". Hierbij waren borg *Tobias Iddekinga* en svn huesfr. *Judith Dutrieux.* De akte werd geregistreerd 30 Dec. 1618.

Hoewel het zeer verleidelijk is om te veronderstellen, dat deze Hindrickien de moeder is van Tobias (want dat hier Iddekinga staat i.pl.v. Hidding behoeft geen bezwaar te zijn, omdat in dien tijd de geslachtsnaam van de echtgenoote meestal werd verwaarloosd), toch durf ik dit niet te doen, daar de mogelijkheid blijft bestaan, dat zij een tweede echtgenoote van Luitien is.

In het programma fun. wordt voorts vermeld, dat Tobias in 1610 huwde „Juditham Doutrieux nobili ac splendide in Dioecesi Ultrajectina prosapia ortam", uit welk huwelijk geen kinderen waren. Deze Judith kwam waarschijnlijk uit Wijk-bij-Duurstede. In de legaatboeken (rechter]. arch. IIIcc 2) komt op 11 Sept. 1620 voor: „De E. Tobias Iddekinga ende Juffr. Judith Dutrieulx echteluiden hebben seekere dispositie gemaket daer in vs. Juffr. Judith soo sy voer haren voerss. eheman Tob. Iddeking deser werelt quam te overlyden heeft gemaket ende gegeven deser gemeene statsarmen mitsgaders den armen binnen der Stadt Wyk by Duyrstede inden gesticht van Uthrecht die somma van soevenhundert Carolygulden", enz.

Bij zijn tweede echtgenoote *Hileke Noorthorn,* dochter van den burgemeester *Jan* en diens eerste vrouw *Tafeke Straakholt Thomasdr.,* en weduwe van den burgemr. *Hieronimus Isbrants,* had hij 5 kinderen, van welke bij zijn dood in 1663 twee jongens en twee meisjes in leven waren.

Een verder onderzoek in het Weeskamerarch. zou misschien hun namen aan het licht brengen, terwijl wellicht mede in het protocol van sententiën in civiele zaken nog wel het een en ander te vinden zou zijn, doch hiervoor heb ik geen tijd meer. Het gevondene acht ik overigens reeds belangrijk genoeg om ruimer bekend te maken.

MR. H. L. HOMMEC.

Van Rijswijck.

(LV, 421).

Uit het huwelijk van *Baldewijn van Rijswijck* en *Catharina de Viri* werden te Maastricht gedoopt:

1. *Francoyse,* 22 Juli 1645.

2. Caspar, 1 Juli 1648.
3. *Gunter,* volgt.
4. *Baldewijn,* 28 Dec. 1651.
5. *Maria.* 12 Sept. 1653.
6. *Jeronimus Adolf,* 28 Juli 1655.
7. *Hieronymus,* 14 Aug. 1661.

Gunter van Rijswijck, ged. Maastricht 16 Maart 1650. 1674 — 2 Juni — aangesteld tot kapitein van de nieuwe werving.

1677 — 20 Febr. — aangesteld tot kapitein; plaats bediend sedert 18 Qct. 1676.

Begraafboeken van Aardenburg: 27 April 1697: Heer Gerrit (sic) *van Rijswijck,* gewezen commandeur over het fort Scborbosch, geboren tot Mastrigt, out wesende 48 jaar.

Trouwt *Johanna Maria Rijser,* waaruit:

1. *Boldewijn,* ged. Vianen 30 Dec. 1677.
2. *Johan Benjamin,* volgt.
3. *Elisabeth,* ged. Ravestein 25 Maart 1685.

Johan Benjamin van Rijswijck, ged. Ravestein 9 Mei 1684; begraven te Hulst 2 Febr. 1729,

1710-13 Oct.: Commissie als kapitein in het Reg. te voet van den gen.-majoor Lindeboom; plaats bediend sedert 25 Sept. 1710.

1715-25 Jan.: Comm. als idem van de vacante comp. van Pieter Mongy in het reg. van den prins van Holstein Beck; plaats bediend sedert 19 Nov. 1714,

1721-15 Maart: Comm. als sergeant-majoor of wachtmeester van Hulst, in plaats van Johan Paul Wolfson.

1724-17 Nov. en 1725-18 Jan. sergeant-majoor in het reg. te voet van den prins van Holstein Beck; in 1729 vervangen door kapt. De Jonge.

1728-6 Dec.: Comm. als luit.-kolonel in het Reg. te voet van den luit.-generaal Van Grovestins; i.p.v. wijlen Joost Bantert.

1728-14 Dec.: Comm. als kapitein-commandant van een comp. in bovengenoemd regiment; i.p.v. J. F. van Vrijbergen.

Trouwt te Sluis 13 Jan. 1717 (aanget. 26 Dec. 1716) *Margrijta Maria Mauregnault,* van Breda. Zij hertrouwde als zijne weduwe te Bergen-op-Zoom 13 Aug. 1733 *Sebastiaan Meuser,* kolonel van een reg. voetknechten in garnizoen te Doornick.

Uit het eerste huwelijk: *Johanna Maria van Rijswijck,* ged. Hulst 2 Jan. 1726.

v. R.

Slingsbie **(Slingsby).**

Dat Sir *Anthony Slingsby* (LVI, 455) gehuwd geweest en wettige kinderen heeft nagelaten, staat wel vast. Immers in een Zutphensche acte van 19 Mei 1632 wordt gesproken van de nagelaten kinderen en erfgenamen van w. den kapitein *Anthoni Slingsby,* terwijl aan den kant van die acte, op 27 Mei 1634 vermeld staat: *Liesbeth Slingesby,* voor haar zelve en caveerende voor haar broeder en zusters, als erfgenamen van den overleden Commandeur *Slingesby* (Z.K. 1630-'33, fol. 363). De zoon zal m.i. geweest zijn *Laurens Slingsby,* die, als luitenant van den Commandeur *Slingsby* te Zutphen op 25 Juni 1628 (o. 11 Mei) in het huwelijk treedt met *Christina Godekinck,* wed. van *Rijck Weith,* in leven luitenant van kapitein Henry Treffry, met een zoon, *Thomas* genaamd (Weesboek Zutphen 1624-'29, fol. 378). Uit dit huwelijk werden geboren: *Robert,* ged. te Zutphen 20 Dec. 1629, *Frans,* ged. aldaar 1 Jan. 1632 en *Christopher,* ged. aldaar 29 Dec. 1633.

Laurens Slingsby, na overlijden van zijn vader luitenant van den kapitein Whitepool, en zijn vrouw komen herhaaldelijk voor. Zij bezitten huizen in de Beukerstraat en in de Nieuwstad, en zijn tusschen 1643 en 1646 naar 's-Gravenhage verhuisd. Hij geeft aldaar volmacht aan zijn vrouw op 23 Mrt. 1646 (Z.K. 1643-'47, fol. 195), en zij is vermoedelijk niet lang daarna overleden, want op 23 Sept. 1648 geven *Laurens, Robert, Frans* en *Christoffer Slingsby* aldaar volmacht aan Detmar Poppinck, kwartiermeester van de comp. van ritmeester Poelnitz (Z.K. 1647-'51, fol. 244).

De dochters van Sir *Anthony Slingsby* waren genaamd *Elisabeth, Theodora* en *Sara.* Ook zij komen herhaaldeliik voor en worden nog gezamenlijk genoemd op 27 Febr. 1658 (Z.K. 1656-'59, fol. 161). *Elisabeth* wordt 20 Juni 1679 voor het laatst genoemd (Z.K. 1677-'83, fol. 215 v°.), en zij wordt, bij Res. van 15 Juni 1681 met de stadsroeden begraven (XXXVII, 282). *Sara is* de laatst overgeblevene.

Zij passeert 18 Febr. 1685 haar besloten dispositie (Z.K. 1683-'89, fol. 50), die op 12 Dec. 1689 geopend wordt, ten overstaan van Derk Jacob van Heeckeren tot Barlham, raadsvriend en Ds. Johannes Vlack, predikant te Zutphen (Z.K. 1689-'98, fol. 5). Beide heeren worden bij Res. van 13 Dec. 1689 tot executeurs benoemd. In deze dispositie van 19 Aug. 1684, eerst 18 Febr. 1685 gepasseerd, bespreekt zij o.m. een legaat aan haar neef *Joris Slingsby,* natuurlijke zoon 's zoon van haar vader, wonende te Heusden, die bovendien ontvangen zal „een kleinder koffer met twe isere banden, met al datter in is".

Nadat de erfgenamen van *Sara Slingsby* in de Amsterdamsche Courant waren opgeroepen, hadden zich als zoodanig aangemeld *Ernestus van de Weteringhe,* voorlezer te Gorinchem en *Arent Bruijser, te* Oudewater. Bij Res. van 4 Juni 1690, toen zich vóór 30 Mei van dat jaar niemand anders had aangemeld, werden beiden tot erfgenamen aangenomen, onder voorbehoud van „noch den tijd van een jaer en ses weecken voor die ghene, die uijt Engelandt tot gemelte erfenisse admissibel te wesen, mochten sustineren en rechtmatighe ignorantie van de gereïtereerde publicatien in de Amsterdamse Courante mochte praetenderen".

Na afloop van den gestelden tijd werd bij Res. van 15 Aug. 1691 toestemming gegeven de erfenis uittekeeren aan *Ernestus van de Weteringhe,* die, doordat *Arent Bruijser* intusschen overleden was, volmacht op hem vertoonde, gepasseerd voor Schepenen van Oudewater d.d. 13 April 1691, en gegeven door *Hendrickje Lubberts van der Elborch,* mogelijk wed. van *Arent Bruijser.*

Reeds op 4 Juni 1690 had *Adriaan Slingsby,* als volmr. van zijn vader *Joris Slingsby* te Heusden (volm. Heusden 16 Juni 1690 o.s.) verklaard „ten genoegen voldaan te zijn van Dr. Philips van Essen van soodaene aenpart ad ƒ 50.— capitael in een obligatie van ƒ 1200.— in dato den 27 Mrt. 1648 en get. E. Engelen, staende ten laste dezer Graefschap, en comp. d 9te bij legaet aengekomen uit den boedel van w. Juffr. *Sara Slingsby* en daerop gevolgde accoort op heden gemaeckt met *Ernestus van de Weteringh* en *Arent Bruijset* q.q., als hij decreet van den Ed. Magistraet verclaerd". (Z.K. 1689-'98, fol. 30).

RÖELL.

Storm van Leeuwen.

In „De Navorscher", 1932, blz. 190, deelt de Heer M. C. Sigal Jr. mede, dat de familie *Storm van Leeuwen* een verkeerden naam draagt en eigenlijk moest heeten *Stam van Leeuwen.* Hij veronderstelt, dat in oude familie-papieren de

naam verkeerd was geschreven, of dat bij een ingesteld onderzoek de naam foutief is gelezen.

Dat de naam *Storm van Leeuwen* in de 18e eeuw inderdaad heeft bestaan, vond ik op het Gemeente-archief van 's-Gravenhage in een tweetal acten, gepasseerd voor Notaris Hendrik van Leeuwen, nl.: 9 October 1786, testament van *Ary Janse Storm gezegt van Leeuwen en* Maria Cornelisse Burger, wonende in ter Heyde;

13 November 1786, testament van Monsieur *Gerrit Leendertse Storm gesegt van Leeuwen* en *Neeltje Arendse Storm gezegt van Leeuwen.* wonende in ter Heyde bij Monster.

H. J. A. VAN SON.

Genealogisch materiaal van P. van Brederode.

Van 4-12 April 1743 had onze vermaarde Leidsche genealoog Giisbert van Rijckhuysen van den veertigraad en oud-schepen, Mr. Jan van Groenevelt te leen: 8 deelen folio in perkament over geslacht- en wapenkunde, verzameld door P. van Brederode te Amsterdam in de tweede helft der 17e eeuw. v. R. bespreekt korteliiks den inhoud: qenealogieën van vorstenhuizen en aanzienlijke families, beschouwingen over wapens, Amsterdamsche geslachten, enz. Hij schrijft af, wat oud-schepen Witsen zooal aan P. v. B. had medegedeeld. o.a., dat de Heer van Obdam, 10 jaar voordat de laatste echte van Brederode stierf (†1679), het uitsterven van dit geslacht voorzag en erop belust was, premier noble van Holland te worden. Hij betaalde ƒ 6.000 voor de opstelling van ziine qenealoqie, ongetwijfeld het bekende handschrift van D. F. Hagens, dat nog in eenige exx. bestaat. Ook, dat Constantin des H. R. Rijks baron Sohier de Vermandois voor het opzoeken zijner genealogie door J. le Carpentier ƒ 20.000 had betaald. Daarbuiten viel nog de zeer kostbare uitgave met tal van gravures.

Waar zou het h.s. van P. v. Brederode gebleven zijn? Best mogelijk, dat het verqeten en verscholen ligt in eene, misschien zelfs openbare, bibliotheek! Daarom signaleer ik het. Een overzicht van hetgeen op ons gebied in dergelijke instellingen aanwezig is, ware werkelijk geene weelde.

BIJLEVELD.

De Barensteel.

(LVI, 419, 471).

Aan de opwekking van ons medelid C. K. v. B., om onze meening over dit vraagstuk mee te deelen, wil ik gaarne voldoen. Zin bezwaar, dat het bevestigen van een flodderige lap aan het schild eerder verwarring kon veroorzaken dan praktisch nut hebben, kan ik deelen, maar kan deze barensteel niet uit strooken stevige dikke stof zijn gemaakt? En waarom zou dit materiaal, na de eerste proefnemingen, niet vervanqen zijn door een latwerk uit leer [1]), dunne strooken metaal of hout? Het 2de bezwaar berust op een vergissing. De schrijver haalt hier aan het wapen *van Baresteyn* (te vinden in Balen: Dordrecht). De bedoeling van het wapen is hier allerminst te geven een wolf of vos waarover een barensteel. maar het is een op den naam sprekend wapen, waar de barensteel hoofdfiguur van het wapen is. (Palensteel. Palensteyn = Barensteel, Barensteyn).

Mogelijk was de voornaam van den eersten drager Vos of Wolf en het wapen dus een echt rebuswapen. Volkomen eens ben ik het met zijn meening, dat juist het feit, dat niet altijd de oudste zoon een barensteel voerde, bewijst dat het hier niet een theoretische familiewet betreft, maar een door de praktijk (hier: het gevecht) ontstaan gebruik. Bij zijn volgend bezwaar vergelijkt C. K. v. B. de letters van barensteel met die van paletot. in plaats van hiertoe de oudste vorm palesteel te nemen. Maar hij zal toch niet in ernst meenen, dat overeenkomst van veel letters een etymologische verklaring is, te minder waar de heer Muschart hier zeer goed gedocumenteerd was en uit oud-fransche en middelneerlandsche werken aanhalingen deed, die omtrent de gelijke beteekenis qeen twijfel laten. Bovendien geeft ook het fransche woord lambel, verkleinwoord van lambeau, lap, volmaakt dezelfde beteekenis. Zijn laatste veronderstelling, dat de voorstelling een hekwerk zou aanduiden, is heel aantrekkelijk, en ik geloof niet, dat er bezwaar tegen is, in den barensteel een symbool van beperking te zien. Mits men bedenke, dat die beteekenis n i et in den naam is uitgedrukt en deze naam uitsluitend de stof weergeeft, waarvan het symbool oorspronkelijk vervaardigd werd. Immers, was het anders. dan zou men zeker in het engelsch een woord moqen verwachten. dat zulks bewijst en zij gebruiken het fransche woord lambel of label. De éénige heraldieke term, die aan het hekwerk. barrière, herinnert is de barre. baar, die als barre sinistre (linkerschuinbalk) den bastaard den weq tot den hoofdstam afsloot(barrer la route). Verqeliik ook onze uitdrukking: „er loopt een streep door". Miin bezwaar tegen de verklaring van den barensteel als bank is deze, dat dit een vondst van den lateren tijd moet zijn, toen de barensteel met de wigvormige hanqers mogelijk aan een bank deed denken, hoewel dan de 3 en 5 pooten tocl. zonderlina aandoen. De oudste vormen, waar de verticale hangers (of liever: strooken) vaak langer ziin dan de horizontale balk, doen in qeen enkel opzicht aan een bank denken. Ook de duitsche heraldiek kent, voor zoover ik weet, alléén het woord: turnierkragen.

P. M. v. WALCHREN.

[1]) De oudste gevonden helmteekens, ik meen in een kapel in Oostenrijk of Hongarije gevonden, waren van geperst leer.

Penning (Schiedam),

(LVI, 265).

Ter bevestiging van de conclusie van den heer Muschart betreffende het wapen van bovenstaand geslacht kan ik het volqende mededeelen:

Een mijner vrouwelijke familieleden is in het bezit van een 18e eeuwsche zilveren naaldenkoker, tevens ingericht als cachet, vertoonende het wapen *Penninq.* Dit cachet is via Pigeaud en Clarisse in miin familie qekomen.

De arceeringen ziin zeer duidelijk. de velden der kwartieren zijn respectieveliik *zwart, blauw, blauw. rood.* De bloemen in 11 ziin op dat cachet echter niet viooltjes met steel, maar heraldische rozen, aangaande de dierenkonpen in 111 heb ik — indertiid. toen ik het cachet bestudeerde — vermoed, dat het paardenkoppen waren: zekerheid daaromtrent kon ik niet kriinen. *Aanziende* ossenkoppen zou ik toch wel onderkend hebben, maar bliikbaar was de graveering van 111 op het cachet niet duideliik.

Het schild is qedekt door een kroon met 5 fleurons.

Een lakafdruk is sedert 1909 in het bezit van de redactie van „De Navorscher".

Delden. J. P. ENKLAAR.

Het wapen der familie Speelman.

(LVI, 233, 275, 327, 473).

Naar aanleiding van eenige publicaties in „De Nederlandsche Leeuw" aangaande een wapen *Dideboy van Catwyk,*

waarin eenige malen mijn naam genoemd werd, heb ik thans bij een bezoek aan het archief van het Waterschap Rijnland te Leiden mijn herinnering aangaande zulk een wapen aan de feiten getoetst.

Hierbij bleek mij, dat het boekje waarin zich het betreffende wapen bevindt, getiteld is: „Namen en wapenen der Dyk-Graven en Hoog Heemraden van Rhynland van so oude tyden als deselve te vinden syn tot deese tyden vervolgd". Dit boekje is met inkt geschreven, terwijl de zich hierin bevindende wapenafbeeldingen met waterverf van kleuren zijn voorzien.

Voor in het boekje is een stukje papier geplakt met geschreven tekst. De aanvang van dezen tekst luidt als volgt: „Dit boekje is waarschijnlijk de origineele verzameling wapens waarnaar de wapenkaart van Dijkgraven en Hoogheemraden gedrukt is. De wapens zijn dan van de hand van *J. Reeland,* die de kaart heeft uitgegeven."

Uit den verderen inhoud van deze toelichting, mogelijk opgesteld door een archivaris van vermeld waterschap, blijkt dat nog een soortgelijk boekje in omloop moet zijn.

Onder de afdeeling „Namen en Wapenen der Hoog Heemraaden van Rhynland sedert den Jaere 1331" komt in dit boekje voor een wapen *Dideboy van Catwyk* met het jaartal 1363. Dit wapen is hetzelfde als opgenomen in „Planches de l'Armorial Général de J. B. Rietstap" onder den naam *Catwyk (van)-Holl.,* en omschreven als volgt: „D'arg. au saut. d'azur". Wij hebben hier dus te doen met een blauw St. Andrieskruis op een zilver schild.

Het bovenstaande bevestigt dus volkomen het vermoeden van den Heer J. van Leeuwen, door genoemden Heer geuit in het Octobernummer van dit maandblad.

G. VAN DUYN.

Nieuwe Gemeentewapens.

Bij K.B. van 1 September 1938, No. 21, is aan de Gemeente *Zweelo,* provincie Drenthe, het navolgende wapen toegekend:

In goud twee concentrische ringen van sabel en over alles heen een dubbel slangenkopkruis van keel.

Het schild gedekt met een gouden kroon van drie bladeren en twee paarlen.

Bij K.B. van 1 September 1938, No. 22, is aan de Gemeente *Haaften,* provincie Gelderland, het navolgende wapen toegekend:

In keel drie palen van vair en een gouden schildhoofd, beladen met een barensteel van drie hangers van sabel.

Het schild gedekt met een gouden kroon van drie bladeren en twee paarlen.

Bij K.B. van 1 October 1938, No. 35 is aan de Gemeente *Ossendrecht,* provincie Noord-Brabant, het navolgende wapen toegekend:

Gedeeld:

I. in azuur het beeld van de Heilige Gertrudis van goud;

II. doorsneden: 1 gedeeld:

a. in sabel een leeuw van goud, getongd en genageld van keel;

b. in goud drie palen van keel.

2. in sinopel drie maliën van zilver.

Het schild gedekt met een gouden kroon van drie bladeren en twee paarlen.

J. PH. DE MONTÉ VERLOREN.

Van Baar van Slangenburg. In kol. 403, r. 22 v. b. leze men voor ligitimas: legitimas.

Kol. 403, r. 27 v. b. staat Oldeborek voor: Oldebroek.

Kol. 404, r. 37 v. b.: fo. vso, moet zijn: fo. 140 vso.

W. W. v. R.

VRAGEN EN ANTWOORDEN,

Biese-Wijnhoff-Rovenius. (LVI, 4 16, 474). Volgens een H.S. genealogie *Wijnhoff* in mijn bezit, was Mr. *Geraerd Biese,* syndicus van Delft (zoon van *Nicolaus Biesius* Heer van Wetteren) getr. met *Anna van Hille,* d. v. *Anthony,* Ridder van de Keyser en Raedsheer tot Gent en van *Martijntie van Eevecooten.*

Hun dochter Jonckvrouw *Anna Biese* ondertr. Delft 10 Mei 1586 met Mr. *Herman Wijnhoff,* secretaris van Prins Willem van Oranje, daarna secretaris van den Raad van State en 27 Augustus 1586 benoemd tot Raadsheer in het Hof van Utrecht, overluid te Utrecht 29 November 1595.

Anna Biese daernae getrouwt met Mons. *de Sauné,* soon van Seigneur *de la Bancerie.*

Een zuster van Mr., Herman Wijnhoff, *Woltera Wijnhoff,* tr. *Gerard Rouvenius.* Volgens voornoemde genealogie Wijnhoff sproten uit dit huwelijk:

1. *Henricus,* superintendant van 't Clarisse Clooster in Brabant.
2. *Gerrit,* tr. *Wemma ten Holten,* uit welk huwelijk:
   a. *Gerrit,* priester tot Oldenseel.
   b. *Christiaen,* in krijgsdienst.
3. *Philips,* Bisschop van Utrecht. (Zie over hem Nieuw Ned. Biogr. Woordenboek, deel IV).

4-7. Nog vier doghters altemael geestelijck.

Op een 18e eeuwschen kwartierstaat van Mr. Hendrik Stephanus van Son, geb. 1693, komen voor de wapens:

Wijnhoff: gevierendeeld van goud en zilver, met een zwart ankerkruis over de deellijnen.

Biesius: gevierendeeld. 1. in goud drie doodshoofden in natuurlijke kleur; 11. in zilver een blauwe wassenaar; 111. in blauw een gouden vogel vergezeld van drie zilveren ringen, 2 en 1; IV. in goud drie stappende roode leeuwen, 2 en 1 en een blauwe dwarsbalk, beladen met drie gouden sterren naast elkander.

's-Gravenhage. H. J. A. VAN SON.

Coldewey. (LVI, 429). Het wapen van *Teunis Coldewey,* zoon van *Lucas C.,* papiermaker op den Geelmolen (niet: zeelmolen) te Vaassen, vertoont den gekroonden halven leeuw niet in het hoofd, doch in de *punf* van het schild.

Deventer. J. A. COLDEWEY.

Dorsten (van). (LII, 253). In het trouwboek van Groningen komt de volgende acte voor: *Derck Jansen* za: Johan Borchers to Nyenhuiss soene und *Hindrickien Lubbers* Lubbert Berentz brouwer dr. is de pcl: gecons: 11 July (1612).

Zwolle. IR. G. L. MEESTERS.

Duyn(en) (van). Kan een der lezers van dit tijdschrift mij inlichtingen doen toekomen over het volgende opvallende wapen, in 1544 gebezigd te Katwijk aan Zee:

„*Jacob van Duynnen Gheerritsz* schoudt substituyt van Jacob Symonsz schoudt in den. Ambochten van Valckenburch ende beyde Catwyken" zegelt 9 Juni 1544 een charter voor het klooster te Rijnsburg.

Het aan vermelde charter hangende zegel is zeer onduidelijk. Oorspronkelijk meende ik op dit wapen te onderscheiden: gedeeld, rechts een klimmende leeuw, links een stappende

vogel. Daar nasporingen in deze richting dood liepen, onderwierp ik het zegel aan een nader onderzoek door een sterk vergrooten afdruk van de fotografie van dit zegel te doen maken. Ik meen thans zeer duidelijk op het schild (gedeeld) te kunnen onderscheiden: rechts een *fantastisch* dier met vogelkop, kleine vleugels en zwemvliezen in stappende houding rechtop loopend, links een fantastische vogel met *drie* pooten, grooten snavel met aan weerszijden een groot oog, op den kop een soort kroonvormige kam. Helmteeken de kop van een soort bok met twee kleine rechtopstaande horens, waarachter liggende ooren. Wellicht bevinden zich in de rechterhelft van het wapen nog eenige doodsbeenderen.

Vermelde Jacob van *Duynnen Gheerritsz* teekent in 1543 een quohier van den 10den penning inzake Katwijk als *Jacob* van *Duyne Geerifsz.* In 1553 komt op een lijst van den 10den penning inzake Katwijk voor: ,,*Jacob van Duynen* syn huys met buede en thuyn", terwijl in 1557 zulk een lijst vermeldt: Rem *Martyns dochter* wed. Jacob *van Duynen* haer huys met buede ende thuyn".

In de morgenboeken inzake Katwijk (Waterschap Rijnland) trof ik aan:

1544: *Jaep Gheryts zoon* schout van der zee zyn krocht":

1596: *Jaep Gerrifs* schoudt van der Zee zyn crogt ende is groot (enz.). Meester Johan van Bangem nu eygen Jan Duynmeyer bruycker es mede de waterlosinge doorgegrave en betaalt geen morgengelt".

De gaarboeken vermelden in 1547:

,,*Jacob Gerytsz* de schout".

Bij mijn genealogische navorsching van het geslacht *van Duynen* (Van Duyne-Van Duyn) te Katwijk aan Zee, aldaar thans zoo talrijk vertegenwoordigd, kwam ik tot het aan zekerheid grenzende vermoeden, dat vermelde *Jacob van Duyne* te Katwijk aan Zee de stamvader moet zijn van vermeld geslacht, voorzoover aldaar gevestigd, welk geslacht tot de welgeborenen behoorde.

Ook alle verdere gegevens omtrent vermelden stamvader zal ik zeer op prijs stellen.

's-Gr. *G. v. D.*

Fielliettaz (de). *Réné Louis de Fielliettaz Goedthardt* werd 30 Oct. 1807 te Venlo gedoopt als zoon van *Gaspar Martin Goedtharf,* oud officier in Hollandschen dienst, en *Jeannette Guillelmine Marie de Fielliettaz.* Is deze laatste dezelfde als *Jeannette Wilhelmina Maria de Fielliettaz,* dochter van Pierre *Jean Louis,* onderkoopman, te Batavia gehuwd 6 Jan. 1759 met *Maria Catharina Fabre ?*

Boemendaal. *C.* VAN WESSEM.

Jutting. (LVI, 476). 0ver deze familie bezit ik de navolgende, door ons medelid, den Heer M. R. H. Calmeyer, verzamelde gegevens:

Theodorus Jut ting (zn. v. *Jan Hendrik en Helena de Mey),* geb. Curaçao 20-2-1772, gest. ald. 13-9-1858. Hij was in 1790 Comm. van mindere questiën, van 1817-'26 lid van den Raad van Politie. Daar hij tegenstander was van den toenmaligen Gouverneur Cantzlaar, werd hij bij zijn aftreden niet herbenoemd. Voorts was hij lid van verschillende handelshuizen, o.a. Bentner & Phs. Jutting, Phs. Jutting en J. H. Apitsz. Een miniatuurportret van Theodorus, geschilderd op ivoor, bevond zich in het bezit van de familie Heldewier Vignon en is afgebeeld in de ,,W. I. Gids" van 1927. Hij huwde Curaçao 12-9-1790: *Geerfruida de Veer* (dr. v. *Johannes,* Gouverneur van Curaçao, en *Gijsberta Vos),* geb. Curaçao 29-1 0- 1769.

Uit dit huwelijk:

a. *Sara Petronella Jutting,* geb. Curaçao 20-5-1797, gest. Suriname 1831. Zij huwt Cur. 27-1-1830 haren neef *Gerard de Veer* (zn. v. *Abraham,* Gouvern. v. Suriname, en *Aletta Schotborgh);* geb. Cur. 17-12-1799, gest. Suriname 30-12-1838. Dit huwelijk was kinderloos. *Gerard* was een broer van *Constantia de Veer.* echtgenoote van Mr. *J. G. Ringeling.*

b. *Wilhelmina Sophia Jutting,* geb. Cur. 20-11-1795, gest. Cur. 20-4-1838. Zij huwde Cur. 25-10-1818 *Abraham de Veer* (halfbroer van voornoemde *Gerard* en *Constantia de Veer).* geb. Cur. 9-1-1793, gest. ald. 31-5-1863. Wilhelmina en Abraham waren neef en nicht. *Abraham de Veer* hertrouwde Cur. 5-2-1840 zijn schoonzuster en nicht:

c. *Henriette Johanna Jutting,* geb. Curaçao 4-9-1802, gest. ald. 6-10-1845.

Helena Jutting, mogelijk een zuster van voornoemden *Theodorus,* huwt *Matfhias Schotborgh.* Uit dit huwelijk:

a. *Helena de Mey Schotborgh,* geb. Curaçao 27-7-1802, gest. Suriname 16-9-1832. Zij- huwde 19-11-1820 met *Casper Lodewijk van Uytrecht de Veer* (broer van voorn. *Abraham* en halfbroer van *Gerard* en *Constantia de Veer),* geb. Cur. 19-8-1790, gest. Suriname 1 1-6-1846.

b. *Jannetje Constantia Schotborgh,* geb. Cur. 14-5-1808. gest. 's-Gravenh. 17-11-1846. Zij huwt Suriname 6-8-1827 *George Severijn de* Veer. Staatsraad, geb. Cur. 25-9-1806, gest. Maastricht 4-3-1891. Hij was een broer van voorn, *Gerard* en *Constantia de Veer.*

Jan *Hendrik Jutting* en *Sara Maria van Sfarckenborg* hadden een zoon:

Bernardus van Sfarckenborg Jutting, geb. Curaçao 17- 1 0- 1779. gest. Batavia 13-5-1824. Hij huwde le A'dam 7-5-1798 *Aletta Elisabeth de Veer* (dr. v. *Jacobus* — broer van *Johannes d. V.* die met *Gijsberta Vos* gehuwd was — en *Maria* baronesse *de Breton).* gest. A'dam 5-8-1807; en 2e 's-Gravenh. 12-3-1809 *Bertha Johanna Wieling.* Bernardus was medefirmant van het handelshuis J. H. Jutting en Zn., dat 24-8-1809 failleerde.

Zie omtrent het geslacht *Jutting* de mns. genealogie in het bezit van wijlen den Heer Jhr. Mr. F. K. van Lennep te Vorden.

Wapen *Jutting* (Rietstap): ,,D'azur à une fleur-de-lis d'argent. Cimier: La fleur-de-lis entre deux proboscides d'éléphant".

Amsterdam. J. H. DE VEER.

Jutting. (LVI, **476).** Een enkele aanteekening van het oorspronkelijk Oostfriesch en later ook in Holland o.a. Groningen gevestigde geslacht *Jutting (Jütting)* kan de Heer Ringeling aantreffen in Dl. III, pag. 151 van mijn ,,Nederlandsche Familiewapens" in verband met de stamreeks *Hartmann.*

Dr. W. J. Hartmann Jr. te Hilversum, Pieter de Hooghlaan 79, zal daarenboven nadere inlichtingen kunnen verstrekken.

Doorn. KITS NIEUWENKAMP.

Schilperoort-Verbeek. Kan één onzer leden mij helpen aan de inschrijving van het huwelijk (waarschijnlijk ±1725) van *Ary Schilperoort* en *Jannetje Verbeek?*

Delft. A. C. BOOGAARD-BOSCH.

Sebo-Steenkamp. (XLIX, 187-318). *Johan Jobst Sebo,* 8 Aug. 1689 kap,-luit, in het reg. Herleville, 27 Dec. 1695 kap. in het reg. von Weyhe, na 1705 majoor, 14 Oct. 1709 luit.-kol., 8 Juli 1720 kol. in het reg. 5b., overl. Stade 1729. Hij was gehuwd met *Eleonore Christina Andrae,* die na zijn overlijden hertr. met den luit.-generaal G. *E. von Middachten.*

Uit het huw. van J. J. Sebo en E. C. Andrae:

Detlef von [1]) *Sebo,* die geb. werd te Stade of Buxtehude, dan wel te Horneburg of Bremervörde omstr. 1722. In 1739 trad hij in dienst van het Hannoversche leger; 17 Sept. 1741 vaandrig, 28 Sept. 1746 luit., 4 Oct. 1757 kap.-luit. Bij zijne benoeming tot kap. op 19 Dec. 1758 werd hij van het reg. 5a naar dat van 7a overgeplaatst. Hij huwde omstr. Aug. 1753 tegen den wensch zijner moeder en het verbod van zijnen chef, kol. von Grote, in het buitenland heimelijk met *Lucie Dorothea Predigern,* verm. geb. te Verden, voor welk feit hij voor den krijgsraad terecht stond, die hem bij vonnis van 18 Aug. 1753 tot ontslag uit het leger veroordeelde, welk vonnis door Koning Georg II in een lichte straf gewijzigd werd.

Hij werd in 1773 gepens. en bleef te Hameln wonen, alwaar hij in 1779 overleed, bij zijnen dood zeven kinderen nalatende, die aanvankelijk bij hunne grootmoeder te Verden verbleven. Over zijne nalatenschap ontstond een langdurig proces, dat later geregeld werd, waarbij elk der zes in 1790 nog in leven zijnde kinderen 26 Reichstaler, 25 Groschen en 3 Pfennig uitbetaald kreeg.

Uit het huw. van D. v. S. en L. D. Predigern o.a.:

Georg Wilhelm Julius von Sebo, geb. Nienburg a. d. Weser 18 Jan., ged. 20 Jan. 1768. Deze kan zeer wel identiek zijn met *Jan Sebo,* aangezien in de naamlijst van Europeesche inwoners van Soerabaja, ddo. 1 Nov. 1813 op last van Raffles opgemaakt, slechts G. *W. Sebo* vermeldt wordt. Tot zijne kinderen zouden dan ook, behalve *Dorothea Elisabeth Sebo,* geb. Soerabaja 7 Nov. 1812, wellicht ook nog gerekend moeten worden *Charlotta Adriana Sebo,* geb. 1819 en *Ditlof Jan Sebo,* geb. Soerabaja 31 Oct. 1808, overl. Pasoeroean 24 Sept. 1886, tr. Pasoeroean 3 April 1834 *Maria Magdalena Robijn,* weduwe van *Hendrik Dietz,* geb. Pasoeroean 15 Sept. 18 16, overl. aldaar 22 Mei 1910, nat. merk. dr. van *Johan Nicolaas* — en de vrije inl. vrouw *Nasia.* Uit dit huw., voor zoover mij bekend, 9 kinderen, waaruit nakomelingen in leven zijn.

Theodorus Geertruidus Steenkamp, geb. Axel 8 Febr. 1798, overl. Soerabaja 18 Mei 1824, volgens nog best. grafsteen; zijne weduwe *Frederica Jacoba Roesler,* geb. Soerabaja, overl. aldaar 13 Juli 1875, 74 jr. oud. Uit dit huw.: *Theodora Frederica Wilhelmina Steenkamp,* geb. Soerabaja 17 Juli 1824, overl. ald. 11 Mei 1829. F. J. Roesler was verm. dr. van *Johan Friederich Roesler,* gep. luit.-kol., overl. Soerabaja 19 Maart 1828, en van *Catharina Fredrika Rothenbuhler,* geb. Samarang, overl. Soerabaja 17 Febr. 1830, 45 jr. oud, volgens nog best. grafsteenen. Laatstgenoemde is waarschijnlijk een nat. dr. van een Chineesche vrouw en erkend door *Frederik Jacob Rothenbuhler,* Gezaghebber van Java's Oosthoek, daarna Lid v. d. Raad van Indië, die zijn grondbezit op den heuvel Goenoeng Sarie, waarop zijn graftombe thans nog aanwezig is, na zijn overlijden te Soerabaja op 21 April 1836 aan zijne kleindochter *F. J. Roesler* nagelaten kan hebben.

Meerdere gegevens betreffende de geslachten *Sebo* en *Andrae* zijn te vinden in de Wolffschen Genealogischen Sammlungen, Universitätsbibliothek, Göttingen.'

Soerabaja. **J, C. VAN HARENCARSPEL.**

[1]) Vanwaar dit adellijk predicaat? — Red.

Steenhoven (van **den)-Verdoorn.** (LVI, 477). In eene attestatie van 26 Augustus 1733 verklaart *Frans van den steenoven* „ontrent 37 jaeren oud te zijn", zoodat hij omstreeks 1696 moet zijn geboren.

In eene andere attestatie, dd. 25 October 1754, verklaart een *Jan Verdoorn 55* jaren oud te zijn. Hij zou de vader kunnen zijn van *Teuntje Verdoorn.* (Beide *gegevens* uit eene portefeuille losse stukken R. A. 's Hertogenbosch, Aalburg No. 7).

Breda. **VAN ROOSMALEN.**

Velde (van de). Welk wapen voerde het Zeeuwsche geslacht van dien naam, waartoe behoorde *Catharina van de Velde,* dr. van *Pieter* en *Jacobmina Domisse Mol* en geh. le vóór 25 Maart 1598 met *Herman Jan Anthonisse* (uit het bekende Zierikzeesche geslacht *de jonge),* begr. Zierikzee 28 Nov. 1614 en 2e aldaar 28 Jan. 1618 met *Johan Martense Dach,* med. doctor te Zierikzee en schepen aldaar.

P. *v.* D. B.

Waesberg(h)e (van). (LVI, 239). Ten kantore van de N.V. Drukkerij van Waesberge, Banierstraat 1, Rotterdam, bevindt zich een portret van *Pieter Anthony van Waesberge* (geb. 1812), laatste van dezen tak van zijn geslacht, alsmede een op ivoor geschilderd portret van diens vader *Pieter van Waesberge* (1792-1841), stadsdrukker van Rotterdam, in de uniform van le Luitenant-Adjudant der Mobiele Zuid-Hollandsche Schutterij (vgl. Ledeboer, Het geslacht van Waesberghe, 2e druk, blz. **216).**

De Heer H. J. Donker, Laan van Klarenbeek 128, Arnhem, is door het huwelijk (1849) van zijn grootvader *Hendrik Donker* met *Adriana Petronella van Waesberge* (geb. 1821) eveneens in het bezit gekomen van een op ivoor geschilderd miniatuurportret van zijn overgrootvader *Pieter van Waesberge* bovengenoemd.

De Heer 0. K. Bartels, Kapelpelin 15, Scheveningen, bezit een fotografie van zijn grootmoeder *Elisabeth Diderica van Waesberge* (geb. 1842 als dochter van Pieter Anthony voornoemd), geh. (1867) met *Arie Bartels.*

Het is mij voorts bekend, dat Dr. J. P. van Waasbergen, arts te Stryen, gegevens verzamelt voor een familie-kroniek en dus mogelijk ook nog inlichtingen kan verstrekken.

Tevens zij er op gewezen, dat behalve in Zeeland, ook nog een — tot den landbouwersstand behoorende — familie *van Waasbergen* in de Hoeksche Waard gevestigd is. Hiertoe behoort o.a. de Heer A. van Waasbergen, arts, res. officier van gezondheid 1 e klasse.

's-Gravenhage. VÜRTHEIM.

INHOUD 1938, No. ll.

Bestuursbcrichten. Genealogisch onderzoek in Rijnland en Wcstfalcn. — De afstamming van het tot den Nederlandsehen adel bchoorcnde geslacht van Splinter, door W. Wijnaendts van Resandt. — Het Schiedamsche geslacht Doorn en eenige verwarring stichtende, zeventiende-eeuwsche naamgenooten, door Mr. W. de Vries. — Onjuistheden in het Armorial Général van J. B. Rictstap, door R. T. Muschart (Vervolg). — Dc oudere gencratiën van het geslacht Rueb, door W. A. van Rijn. — Royer, door J. P. de Man. — Boekbespreking, door Dr. Th. R. Valck Lucassen: De Geschiedenis van een Amsterdamsche Regentenfamilie. Het geslacht Elias, door Dr. Johan E. Elias. — Korte mcdedeeïingen: Het geslacht Lieftinck; Van Iddekinge; Van Rijswijck; Slingsbie (Slingsby) ; Storm van Leeuwen ; Genealogisch materiaal van P. van Brederode; De Barensteel; Penning (Schiedam) ; Het wapen der familie Speelman; Nieuwe Gemeentewapens; Van Baar van Slangenburg. — Vragen en antwoorden: Biese-Wijnhoff-Rovenius; Coldewey; Dorsten (van) ; Duyn(en) (van) ; Fielliettaz (de) ; Jutting ; Schilperoort-Vrrbrrk; Scbo-Steenkamp; Steenhoven (van den)-Verdoorn; Velde (van de); Waesberg(h) e (van).

DE NEDERCANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde.

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad gelieve men te richten tot den Hoofdredacteur DR. TH. R. VALCK LUCASSEN, *huize* Eikenrode, ***Driebergen.***

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot den 1 en Secretaris H. J. A. VAN SON, *Nieuwstraat* 4, 's-Gravenhage.
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie) te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleyenburg* 5, 's-Gravenhage.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 12. LVI°. Jaargang. December 1938.

BESTUURSBERICHTEN.

Commissie van Redactie.

Tot leden van de Commissie van Redactie van het Maandblad heeft het Bestuur ingevolge art. **13** der nieuwe Statuten benoemd de leden Dr. Th. R. Valck Lucassen, J. P. de Man en Mr. A. P. van Schilfgaarde.

Als Voorzitter der Commissie werd aangewezen Dr. Th. R. Valck Lucassen, Hoofdredacteur, aan wiens adres alle bijdragen voor het Maandblad dienen te worden toegezonden.

Adreswijzigingen.

IR. A. F. H. BLAAUW ..... *Bergen (N.H.). Buerweg 19.*

R. TH. BIJLEVELD ..... *Arnhem. E. Casimirlaan* 68.

J. J. COCK ..... *Monnikendam. Noordeinde* 46.

A. D. G. Baron VAN DEDEM ..... *Bremen. Schwachhauserring 151.*

MR. JOS. M. F. ESKENS ..... *Klaten (Java). Residentiestraat 21.*

MP. H. H. A. DE GRAAFF ..... *Ede. Stationsweg 39.*

A. H. DRIJFHOUT VAN HOOFF ..... Oegstgeest. *Warmonderweg* 16.

J. C. HOYNCK VAN PAPENDRECHT .... *Rotterdam. Charl. de Bourbonlaan 9.*

MR. M. TH. MIJNLIEFF ..... *Anna Paulowna. Noorder Molenvaart 16.*

Aanwinstenlijst der Bibliotheek.

Het Belgisch Staatsarchief van 1930 tot 1936. Verslagen uitgeg. onder leiding van D. Brouwers. [Tongeren 1937].
(Ruil „Alg. Rijksarchief", Brussel).

Struck, W. H. Die Geschichte der mittelalterlichen Selbstverwaltung in den Mecklenburgischen Landstädten. Rostock 1938. Mecklenb. Jahrb., 1937, Beiheft.
(Ruil „Verein f. Mecklenb. Gesch. u. Altertumskunde").

[Hepp, J.]. Stammbäume der Geschlechter Hepp verschiedener Linien. [Köln 1938].
(Geschenk van den Schrijver).

Beresteyn, E. A. van. Grafmonumenten en grafzerken in de Oude Kerk te Delft. Assen 1938.
(Geschenk van den Schrijver).

Gebhardt, P. von. Die ältere Genealogie des aus dem Erzstift Bremen stammenden schwedischen Geschlechts von Horn. Groitzsch 1938.
(Geschenk van den Heer R. von Horn).

Bemmelen, J. P. van. Erfelijke zwaarlijvigheid. [z. pl. 1938].
(Geschenk van den Schrijver).

Cham beau. Die Auswirkung der Abwanderung der Hugenotten aus Frankreich auf Frankreich und auf Deutschland und die Deutschen. Berlin 1938.
(Geschenk van „Deutscher Hugenotten-Verein.").

Greidanus, M. R. Idema. Het geslacht Greydanus, Greijdanus, Greidanus, Pluym Greidanus, Idema Greidanus, van Wimersma Greidanus. ['s-Gravenhage 1936].
(Geschenk van den Schrijver).

[Meylink, F. C. P. W. en P. W.]. Aanteekeningen omtrent het geslacht Meylink. [Haarlem enz.] 1938.
(Geschenk van den Heer P. W. Meylink).

Schedtler, H. u. M. [Schedtler]-Kehr. Kehr; Stammfolgen Hessicher Familien. Kassel 1938.
(Ruil „Gesellschaft f. Fam. kunde in Kurhessen u. Waldeck").

Räder, W. Die Gerichtssekretäre und Advokaten Kurlands 17951889. Tartu 1938.

Baltische familiengesch. Mitt., I.
(Ruil „Baltische familiengesch. Mitt.").

Tourneur-Nicodème, M. Bibliographie générale de la sigillographie. Besançon 1933,
Overdr. uit „Bibliographe moderne".
(Geschenk van de Schrijfster).
Tour neur-N ico dèm e, M. Les sceaux des ducs de Brabant de la maison Bourgogne-Valois. Bruxelles 1937.
Overdr. uit „Revue belge numismatique", 1936.
(Geschenk van de Schrijfster).
Stols, A. A. M., Th. J. van Alff en R. T. Muschart. Geslachts-register van het Vorstenhuis Lippe (Lippe-Detmold, Lippe-Biesterfeld, Lippe-Weissenfeld, Lippe-Brake) alsmede van het Vorstenhuis Schaumburg-Lippe. Gevolgd door genealogische en heraldische aanteekeningen betreffende de geslachten Lippe, Oranje-Nassau en Mecklenburg. Maastricht 1938.
Schmidt, A. Ahnentafel des Geschichtsschreibers Georg von Below. [Leipzig 1938].
Ahnentafeln berühmter Deutscher, 4. Folge, 14.
Ven, A. J. van de. Het oud-archief van de gemeente Culemborg. Utrecht 1938.
Prins, F. Geschiedenis van Antwerpen. Antwerpen 1938. dl. VII, le bk.
dl. VII. Onder de eerste Habsburgers (1477-1555).
le bk. De politische orde.

De Vos van Steenwijk,

door Jhr. Dr. Th. van Rheineck Leyssius.

1.

De **afstamming van het 'huidige geslacht.**

Aan de hand van hetgeen kort geleden omtrent de middeleeuwsche geslachtsnamen werd gepubliceerd [1]) is het duidelijk, dat het feit dat twee zoons van den veronderstelden stamvader van het geslacht de Vos van Steenwijk ook wel van den Ghore werden genoemd, wel mede brengt, dat deze stamvader of zelf met dezen naam werd aangeduid of een goed van dien naam bezat, (Regel 10), doch 'geenszins dat van den Ghore diens geslachtsnaam is geweest. Denkbaar ware zulks echter wel en het heeft dan ook stellig zijn nut. dat de schrijver van het belangrijk artikel de Vos van Steenwijk in ons maandblad [2]) zijn spiedend oog eens over alle Goor's en Gore's liet gaan, maar de stelligheid, waarmede hij van de meening uitgaat een geslacht van den Ghore als agnatisch voorgeslacht der de Vos van Steenwijk's te moeten opzoeken, kan ik niet deelen. Immers werkelijke, dus als regel slechts agnatisch verervende geslachtsnamen waren in de eerste helft van de viertiende eeuw in Drenthe, hoewel stellig aanwezig — men denke bijv. aan de Klenke's en de Polleman's en aan de n.f. uit de prefecten of burggraven van Groningen gesproten Groningsch-Drentsche Sickinghe's — vrij zeldzaam, terwijl daarnaast de onlangs geschetste persoonlijke toenamen bij bepaalde voornamen en de herkomstnamen, naast de bezitsnamen dus de voornaamste soorten van schijnbare geslachtsnamen, rijkelijk bloeiden.

De kans dat van den Ghore geen geslachtsnaam, maar slechts een schijnbare geslachtsnaam, dus of een deel van den voornaam, of een bezits- of herkomstnaam zal blijken te zijn, is m.i. dan ook zeer groot.

Waar nu voorts de tijdruimte tusschen *Coenraad van den Ghore* en de graven van Goor tamelijk groot en het betoog omtrent de verwantschap der wapens m.i. uiterst zwak is, terwijl het naamsverschil tusschen van *Goor* of *van G(h)ore* en *van den Ghore,* gevarieerd met *uten* Gore en *in den* Gore, welke vormen eerder op een bezits- of herkomstnaam schijnen te duiden, geenszins mag worden veronachtzaamd, zie ik voorshands geen enkele aanleiding de graven van Goor in de genealogie de Vos van Steenwijk te betrekken. Op het veronderstelde wapen der graven van Goor kom ik bij gelegenheid wel eens terug.

In het onderstaande zal ik trachten aannemelijk te maken:

1e, dat niet Coenraad van den Ghore, maar diens broeder Jan de stamvader is geweest en dat deze Jan dezelfde persoon is geweest als *Jan Pipe,* die kort na 1340 op het goed Batinge was gevestigd en de gemeenschappelijke stamvader moet zijn geweest van de geslachten *de Vos van Steenwijk* en *Hiddingh;*

1e. dat deze *Jan Pipe* een agnatische kleinzoon was van Hr. Hendrik van Norch, die zelf vermoedelijk een de Vos van Steenwijk was.

3e. dat de verwante geslachten *van Norch, de Vos van Steenwijk* en *Hiddingh* uit het geslacht der graven en heeren van het vlak bij Steenwijk gelegen Cuinre zijn gesproten.

Allereerst wil ik mijne meening, dat wij met vrij groote stelligheid *Jan,* den broeder van *Coenraad van den Ghore,* als den stamvader mogen aanwijzen, nader toelichten. Ik ga daarbij uit van eene lijst van uit diverse goederen aan het Utrechtsche domkapittel verschuldigde betalingen, welke is afgedrukt als no. 340 van het Oorkondenboek van Groningen en Drenthe. De dateering van dit aldaar op c. 1335 gestelde stuk is niet geheel juist, immers daarin is sprake van de heredes *Rudolphi de Dilechte* en deze leefde 16 Apr. 1337 nog. (Oorkb. no. 348) [3]).

Ik meen, dat de lijst daarom juister kort na 1340 ware te dateeren, temeer waar deze, zpoals straks zal blijken, vermoedelijk eerst na den dood van *Coenraad van den Ghore* is samengesteld en deze het laatst in 1340 voorkomt.

Maar bezien wij thans een deel van de lijst van aan het Utrechtsche domkapittel door bepaalde personen uit bepaalde goederen te verrichten betalingen, welk voor de genealogie de Vos van Steenwijk zoo uiterst belangrijk deel als b ij 1 a g e volgt, nader. Wij zien uit de woorden „(h)actenus" en „solvebant", dat hier Henric van Norch het uitgebreide goederencomplex, waarvan hier sprake is en waarvoor hij tot voor kort de eenige debiteur [4]) was geweest, niet meer bezat. Hij was dus overleden of had deze goederen van de hand gedaan. De laatste mogelijkheid, welke vrijwel gelijk zou staan met eene financieele debacle, lijkt op het eerste gezicht voor die tijden met haar uitsluitend uit grondbezit en grondrechten bestaande vermogens, minder waarschijnlijk, maar mag toch niet zoo maar terzijde worden geschoven. Immers er zijn verschillende oorkonden (Oorkb. no's 284, 286, 291, 292, 297, 304, 305) waaruit blijkt, dat *Hendrik van Norch* en *Otto van Norch* in een betrekkelijk korte spanne tijds betrekkelijk groote geldelijke verplichtingen op zich namen, zoodat men mag aannemen, dat zij zich vermoedelijk ingevolge den oorlog tegen de Drenthen, waaraan zij aan bisschop's zijde hadden deelgenomen, gedurende de jaren 1325-1327 en misschien nog langer, inderdaad in geldnood bevonden.

1) Nederl. Leeuw, jg. 1938, kk. 434-439.
2) Nederl. Leeuw, jg. 1937, kk. 385—396, 427—439.
3) De Rijksarchivaris in de Provincie Utrecht heeft zich bij mijne argumentatie tot latex dateering aangesloten. Zoo ook de waarnemend Rijksarchivaris in Drenthe.
4) Ten bedrage van 5 stuivers sterling, dus 5 gouden stuivers. De onderverdeeling is gesteld in zilveren schellingen enz.

Tegen de mogelijkheid van verkoop pleit ten eerste, dat telkens wanneer bepaalde goederen door koop waren overgegaan, zulks bij die goederen uitdrukkelijk staat vermeld, ten tweede, dat zooals wij straks zullen zien, in verschillende der bij elk goed als debiteur genoemde personen, met meerdere of mindere zekerheid Norchverwanten zijn te herkennen, ten derde het feit, dat Otto van Norch bepaalde met namen genoemde goederen „de eisdem bonis", dus uit de „bona domini Henrici de Norch" bliikt te hebben verkocht en dit medebrengt, dat Otto van Norch, die over deze goederen kon beschikken, waar hij deze wel niet zal hebben gekocht om ze dadeliik weder te verkoopen, noodzakelijker wijze erfgenaam van of medeerfgenaam met heer Henric moet zijn geweest.

Wij mogen dus inderdaad aannemen, dat Hendrik van Norch tijdens het opstellen van de lijst was overleden.

Nu geeft de lijst voor elk afzonderlijk genoemd goed een afzonderlijken bij name genoemden debiteur en men zou kunnen denken, dat de lijst, kort na den dood van heer Hendrik opgemaakt, dus nog ten tiide van diens onverdeelden boedel, de namen der pachters of achterleenmannen opgaf, welke in laatste instantie gehouden waren het geld op te brengen.

Hier tegen is aan te voeren, ten eerste, dat tegenover het kapittel de betalingsplicht op de erfgenamen bleef rusten, een overigens zeer zwak arqument, ten tweede, dat een hunner nl. dominus Folkerus, blijkbaar een pastoor, een gedeelte aan zijne parochianen bliikt te hebben verkocht, wat meer de rol van een erfgenaam, dan van een pachter of achterleenman moet worden geacht, waarbij zich onze hierboven qetrokken conclusie aansluit, dat Otto van Norch, die bepaalde goederen uit het bezit van heer Hendrik verkocht, tot de erfgenamen moet hebben behoord, ten derde dat een drietal der genoemde personen, twee met volkomen, de derde met vrii qroote zekerheid, als Norchverwanten zijn aan te wiizen, n.l. Otto van Norch, Hilla filia Gerardi de Norch en Volkerus de Dwingelo. Deze laatste wordt n 1. 25 Nov. **1316** (Oorkb. no. 252) vlak achter Heino miles [de Norch] en Otto de Norch, als borg genoemd van Berta, weduwe van Rudolf van Ansen, terwijl het wapen der Dwinqelo's, waarop ik straks terug kom, de Norchsche schuinbalken vertoont, benevens een vos.

Ten vierde is het opvallend, dat de twee eerst genoemde debiteuren uit de Norchsche goederen de qebroeders Arnoldus en Rodolohus, *waarvan Arnoldus o.m. de curia de Norch, den hof fe Norch houdf,* niet onwaarschiinlijk **een** der olde hoven te Norch, welke in 1387 aan Roelof *van Steenwijk* behoorden [5]), zonder eenige nadere aanduidinq voorkomen, terwijl bij biina alle andere in de liist genoemde c. 80 personen eene nadere aanduidinq wel plaats vindt. Dit maakt het waarschiinliik. dat wij in hen, die vlak achter den naam van *Henrick van Norch* worden genoemd, Norch's hebben te zien en wel meer speciaal 2 der 3 in oorkonde 282 (a° 1324) genoemde drie zoons van heer *Henrick van Norch.* qeheeten *Arnd, Henric* en Roelof, die wij dus niet in het betrekkeliik korte tijdsbestek van c. 16 jaar alle drie. met bovendien de. in 1334 (Oorkb. no. 336), dus c. 6 jaar voor het opmaken van de liist nog genoemde drie kinderen van *Ofto van Norch.* nl. *Wincher, Johan* en *Herman,* om hals behoeven te brengen. teneinde de Norch's te doen uitsterven. Het noodlot zou dan. dit qeslacht in korten tiid wel zeer zwaar hebben getroffen. In het licht van het voorqaande, liikt het mii niet te qewaasd. in de debiteuren, die in onze lijst heer *Henrick van Norch* vervanqen, niet diens pachters, maar diens erfgenamen. of al-

[5]) Nieuwe Drentsche Volksalmanak 1 . 227.

thans een belangrijk deel daarvan, te zien. Hiermede beginnen echter eerst recht de moeilijkheden wat aangaat de onderlinge verwantschap dier erfgenamen. In de eerste plaats doet zich de groote moeilijkheid voor de evidente nauwe verwantschap van *Hendrik van Norch* en Otto *van Norch* te verklaren. Waar het zooals wij zagen vrij zeker is, dat heer Henric's zoons *Arnf* en *Roelof* hem hebben overleefd, kan *Otto* slechts als *Henric's* nazaat van hem hebben geërfd en kan hij derhalve niet zooals men anders geneigd zou zijn te veronderstellen, diens broeder zijn geweest [6]). Men moet dus wel, hoewel er niet te loochenen bezwaren tegen deze constructie zijn, aannemen, dat *Otto* een zoon was van heer *Yenric;* het blijft dan echter eigenaardig, dat hij niet slechts looit als zoodanig wordt genoemd, maar dat Otto van Norch n een tweetal acten van Sept. 1324 (Oork. no. 282 en 283). waarin *Hendrik* met zijn drie zoons *Arenf, Henric en Roelof* voorkomt, hier niet bij wordt genoemd, maar een eind verder afzonderlijk. Zulks kan natuurlijk een gevolg zijn van het Feit, dat het drietal, dat nog geen eigen zegel blijkt te bezitten n tegenstelling tot *Otto,* die reeds lang een politieke rol speelde, nog betrekkelijk jong en onzelfstandig was [7]); maar wij zien ook de curia de Norch, welke men zou verwachten, dat als naamgevend goed op den oudsten zoon overqing, juist op Arent overqaan. Toch lijkt het de waarschijnlijkste oplossing, dat Otto een aanmerkelijk oudere zoon van heer Henric is geweest en dat andere goederen belangrijker werden geacht, dan de naamqevende curia de Norch. Dit zou zelfs het verdwijnen van den Norchnaam kunnen verklaren.

Men moet dan aannemen, dat *Otto* die niet meer als rechthebbende in de lijst voorkomt en verschillende goederen bliikt te hebben verkocht, daarmede zijn geheele tegenover het Domkapittel bezwaarde grondbezit van de hand heeft gedaan, of tijdens de samenstelling van de lijst eveneens reeds was overleden. Als zijn zoons vinden wij 25 Mrt. 1334 genoemd Wijcher, Johan en Herman. De eenige met een dezer voornamen in de lijst voorkomende personen is *Johan Pipe.* Was deze dus een zoon van *Otto van Norch?* Het ziet er oppervlakkig naar uit, maar wordt al dadelijk door dezelfde oorkonde onmoaelijk gemaakt (Oorkb. Groningen-Drenthe no. 336), daar *Ofto van Norch* en zijn broeder *Wijcher* hierin *Coenrade van den Goor* hun „mage" noemen. *Jan Pipe* moedus, waar hij wel geen zoon van heer Hendrik zal ziin geweest [8]), op andere wijze diens kleinzoon zijn geweest. Waar er noq zooveel aqnaten over waren en het geslacht Norch dus alles behalve was uitqestorven, komt vererving van het goed Batinge via een dochter van heer Hendrik van Norch mij zeer onwaarschijnliik voor en indien Batinqe, zooals te verwachten is, toen reeds evenals twintig jaar later, een bisschoppelijk leen was, is zulks n.f. zelfs geheel uitqesloten. Trouwens het bezit van een leen Batinge, maakt het zelfs lang niet onwaarschijnlijk, dat Jan Pipe de oudste lijn of althans

[6]) Dat zou althans slechts mogeliik ziin door aan te nemen dat de goederen uit de lijst van kort na 1340 weliswaar tegenover het Kapittel op naam van heer Henrick hadden gestaan. maar toch de gezamenlijke erfenis van Hendrick en Otto vertegenwoordigden. De eerste zin „Bona domini Henrici de Norch actenus V 'sol solvebant sic divisa" schijnt deze interpretatie echter niet in de hand tr werken.

[7]) Iets dergelijks doet, zich voor in eene oorkonde van 21 Febr. 1328 (Oorkb. no. 297), waarin Otto van Norch door Gerardus Klencke en Conradus Utengore van zijnen veronderstelden broeder Rodolphus filius domini Heynen de Norch wordt gescheiden. Hier is zulks echter gemakkelijk te verklaren. doordat Otto de principale schuldenaar is.

[8]) **Een** zoon zal hij niet zijn geweest. daar hij dan wel onmiddellijk hij Arnt en Roelof zou zijn genoemd en als oogenschijnlijke leenman voor Ratinge zelfs niet onwaarschijnlijk als de oudste of oudere eerst zou zijn genoemd.

een der oudste staken der Norch's vertegenwoordigde. Hij is dus niet 'onwaarschijnlijk na het overlijden van zijn broeder Coenraad in den Gore de oudste zoon geweest van een ons onbekenden vooroverleden oudsten of hoogstens tweeden zoon van heer *Hendrik van Norch,* van een ouderen broeder dus van Aernd, Hendrik en Roelof. Maar laten wij *Jan Pipe* even rusten.

De tweede moeilijkheid, welke de lijst van erfgenamen oplevert, is dat Coenraad van den Ghore in de lijst al evenmin voorkomt als zijne veronderstelde kinderen (de Vos) van Steenwijk, terwijl toch, degene, aan wien de de Vos van Steenwijk's, die zoo evident in vele Norchsche goederen zijn opgevolgd, hun recht ontleenden, vrij zeker [9]), of zeggen wij liever voorzichtigheidshalve hoogst waarschijnlijk, in de lijst moet voorkomen.

Het lijkt mij, dat deze moeilijkheid geheel wordt ondervangen, door aan te nemen, dat niet *Coenraad van den Ghore,* maar diens broeder *Jan* de directe voorvader der *de Vos van Steenwijk's is* geweest en dezen voorts te identifieeren met *Jan Pipe, die in onze lijst als bezitter van Batinge voorkomt,* daar dan tevens is verklaard, hoe het geslacht de Vos van Steenwijk, dat van 1360 af als leenman van Batinge voorkomt, dit bezit heeft verworven. Het moet Batinge dus van Johan Pipe, vermoedelijk evenals zijn broeder Coenraad „in den Gore" gezeten, hebben geërfd, terwijl Coenraad en Jan op hun beurt agnatische kleinzoons van heer Henric van Norch moeten zijn geweest. Ook mogen *wij* m.i. in *Johan Pipe,* wiens naam in 1443 werd gereproduceerd door *„Johan Hiddingh anders geheeten Pype"* een gemeenschappeliilken voorvader der geslachten *de Vos van Steenwijk*[10]) *en Hiddingh* zien [11]). Ja het wapen der Hiddingh's, dat van *Johan Hiddingh,* schout te Rolde in 1460 en 1466, rechtstreeks naar den eersten *Johan Pipe* heenwijst [12]), is eene welkome bevestiging van de bovengestelde afstamming der *de Vos van Steen wijk's.*

Door het hier gestelde wordt feitelijk de stamreeks uit Nederl. Adelsboek 1910 hersteld.

Bij 1 a g e.

„Bona *domini Henrici de Norch* actenus V sol. st. solvebant *sic divisa:* primo *Arnoldus* V 4 sc. de bonis Buninc in Snole, de curia in Norch et de quibusdam bonis in Ede. Item *Rodolphus* ejus frater 1111 ½ sc. et de bonis Haddinge in Ede. Item *Hilla Gerardi de Norch* 111 ½ sc. de dictis bonis. Item *Rodolphus* B u t r u a n t [12a]) de bonis Bonekinc in Anlo VI b, 1 cop. Item de decima in Borc quam *dominus Folkerus* ejus frater ipsis parochianis vendidit, 11 sol., ½ cop. Item *Folkerus de Dwingele* de bonis Rensinc in Anlo XV ½ sc. Item per *Johannem Pipe II* sol., ½ cop de bonis dictus Battinc. Item de eisdem bonis solvebant annuatim *Otto de Norch* XIII ½ sc, de bonis infrascriptis. Primo de decima in Halen quam conventus in Dickeninge possidet. Item decima in Ees in parrochia Borgere, quam ipsi cives ibidem emerunt. Item bona Grudelinge dicta, quam nunc possidet *Hilla* in locum *Gerardi de Norch. Item* bona Corthorst in parrochia Beyle, que emit Reynerus Heymighe".

11.

Nog meer de Vos van Steenwijk's.

In maandblad 1937, kol. 436 werd m.i. ten onrechte verondersteld, dat zekere nog in 1421 levende *Agnes,* welke eene *de Vos van Steenwijk zou* zijn geweest, ten eerste huwde met *Gerard Klencke* [13]), 1327-1360 (sic), wiens moeder eene *van Runen* was en ten tweede met *Arent Huys* of *Huzeke* 1360-1395 (!) en dat *Arent Huys,* die, van 1380-1395 als heer van Ru(i)nen voorkomt, zulks slechts zou zijn geweest in zijne kwaliteit van stiefvader van den uit het eerste huwelijk qesproten wettigen heer. Dit laatste nu acht ik onmogelijk. In de eerste plaats zou dan stellig in de beleeningsacte en in het leenregister diens kwaliteit van mombair (voogd) zijn uitgesproken. Voorbeelden van dit laatste vindt men in het betrokken leenregister van 1381/'83 in voldoende mate [14]). Ten tweede was niet steeds de stiefvader, maar vaak een der agnatische verwanten van den pupil momber, ten derde zou dan de voogd van 1380 tot minstens 1395 en vermoedelijk tot

---

9) Vrij zeker, maar niet volkomen zeker, daar wij ten slotte niet weten, of wij *alle* erfgenamen van onroerende goederen voor ons hebben, immers hot betreft hier slechts die erfgenamen op wier goederen geldelijke of andere verplichtingen rustten tegenover het kapittel. De kans alle erfgenamen van grondbezit voor ons te hebben is echter m.i. groot, omdat men uit talrijke oorkonden kan zien, dat de Norch's reeds c. 7325, vermoedelijk ingevolge de langdurige woelingen, in financieelen nood verkeerden en op allerlei wijze geld leenden. Zij zullen dus zooveel mogelijk goederen, natuurlijk voorzoover dit niet, eerder was geschied, hebben bezwaard en het kapittel zal voor hen, vermoedelijk op wensch van den bisschop aan wiens zijde zij hadden gestreden (Drentsche Volksalmanak 1896, pag. 22 B). een willige geldgever zijn geweest. Het lijkt dan ook minder waarschijnlijk, dat juist het geheele helangrijke Norchsche erfdeel, dat volgen8 de op het oogenblik gangbare opvatting via Coenraad van den Ghore aan de de Vos van Steenwijk's zou zijn gekomen, in zijn geheel buiten eenigerlei bezwaring jegens het kapittel zou zijn gebleven. Trouwens Batinge, waarvan wij zeker weten, dat het aan de Norch's en kort daarna aan de de Vos van Steenwijk's heeft behoord, wordt uitdrukkelijk in de lijst genoemd.

10) Indien men zou aannemen, dat Coenraad en niet Jan de stamvader der de Vos van Steenwijk's was, zou zulks in het licht van hrt voorgaande toch impliceeren, dat deze in dat geval Bntinge van een kinderloozen erfoom Jan Pipe hadden geërfd.

Voor de hand zou dan liggen dat zij diens naam weder in een van hunne kinderen reproduceerden.

11) De vraag doet zich natuurlijk voor of de Hiddingh's langs agnatischen, dan wel langs cognatischen weg van Jan Pipe stamden. Het feit dat do moederlijke grootmoeder van Jan Hiddingh Fosse Pipens of Piping heette en dat dus blijkbaar òf zij, òf haar echtgenoot, het patronymicon Pipens of Piping voerde schijnt op het eerste gezicht op cognatische afstamming te wijzen. Dit zou medebrengen cognatische overgang van het wapen do Vos van Steenwijk op het geslacht Hiddingh. Een dergelijke overgang zou, waar het geslacht Hidding. als zijnde van den schilde geboren — immers capabel een schildboortig leen te houden — stellig te voren reeds een wapen had, slechts door overgang van een aanzienlijk goederenbezit kunnen worden verklaard. Of de Hiddinghtienden hiervoor belangrijk genoeg waren is natuurlijk een open vraag. Naast de Hiddinghtienden zouden echter nog andere goederen cognatisch op de Hiddingh's kunnen zijn overgegaan. Eene dergelijke cognatische overgang behoeft echter nog geenszins uit het voorgaande te volgen, immers het voeren van het, hoewel niet zeer veel, toch meer voorkomende patronymicon Pipens of Piping door de grootmoeder van Johan Hidding kán bloot toeval zijn geweest, temeer waar de bijnaam Pipe mij geen patronymicon schijnt, maar eerder een bijnaam. welke mogelijk verband houdt met de beteekenis van Pipe in het oude Friesch, nl. konijnenhol, dassenhol, *vossen*hol.

12) De gewone terminilogie is alsdan „Endc want. . . . . niet mundich es, 80 hevet voer hem gehuldet. . . . . .

12a) Butruant gelijkt meer op de verhastering van een of meer Latijnsche woorden (bijv. op een vorm van het werkwoord tribuere) dan op een Drentschen naam. Mogelijk is dus dezelfde Rudolf hcdoeld als even te voren, waardoor Arnold, Rudolf en heer Volkier tot broeders zouden worden. De tekst (eene copie) laat volgens welwillendo mededeeling van den Utrechtschen Rijksarchivaris geene andere lezing toe. Ook in den zin omtrent Otto van Norch moet trouwens eene fout schuilen. Vermoedelijk is hier een klein deel van den tekst weggevallen.

13) Welke argumenten zijn er voor dit huwelijk? Toch niet uitsluitend dat Agnes een zoon Johan Cleneke had, wat heel goed een vaste voornaamscombinatie kan zijn geweest?

14) Ik denk hierbij aan argumenten te ontleenen aan do meest voor de hand liggende wijze van overgang van den naam Johan Clencke en van het wapen Ruinen,

zijn dood c. 1402 heer zijn gebleven, immers eerst sinds laatst genoemd jaar komt de veronderstelde pupil-stiefzoon als heer voor en dat in een tijd, dat men zeer jong (15 j.) zelf bestuursfunctie's op zich nam. De pupil, die de wettige heer was, zou dus niet slechts door zijn voogd, maar ook door zijn leenheer, den bisschop, ernstig tekort zijn gedaan. Ik meen, dat wij dezen gang van zaken, op grond van de leenrechtelijke gewoonten, als volkomen uitgesloten mogen beschouwen.

Arend Huys moet derhalve zijn recht aan een anderen grond hebben ontleend en wij vragen ons dan af, of het ook aan een huwelijk met eene erfdochter van Runen kan zijn. Hoewel dit meer mogelijk is dan de bovenstaande veronderstelling, immers wie met eene erfdochter huwde, placht zich zelven heer van de betrokken heerlijkheid te noemen, acht ik zulks toch, hoewel er verscheidene schijnbaar sterke argumenten voor zouden zijn aan te voeren, minder waarschijnlijk [15]), daar in zoo'n geval de beleeningen bij normalen gang

van zaken, op naam van de vrouw plegen te staan. Een Runen betreffend voorbeeld, vindt men b.v. bij J. S. Magnin, „Geschiedkundig overzicht van de besturen enz. in Drenthe", pag. 191, waar in eene akte van 1465 Johanna van Runen en niet haar echtgenoot wordt beleend. Er blijft dus dunkt mij als hooge waarschijnlijkheid over, dat Arend Huys uit eigen recht heer was van Runen. Dit is ook verre weg het meest in overeenstemming met de woorden van zijne beleening op 3 Sept. 1380 [16]) en met wat wij van de boedelscheiding van 1380 weten, nl. dat toen Arend Huys en Roelof Polman den Runenschen boedel deelden (Nieuwe Drentsche Volksalmanak 1916, pag. 225). Ook bij deze boedelscheiding zou naar mijne overtuiging een Runen ervende stiefzoon als gerechtigde stellig persoonlijk zijn genoemd en niet slechts diens stiefvader. Uit eene oorkonde van 1325 (O.B. No. 294) laat zich, slechts aangevuld door gegevens omtrent den zoon en de kleindochter van Stephanus, het volgende staatje opstellen:

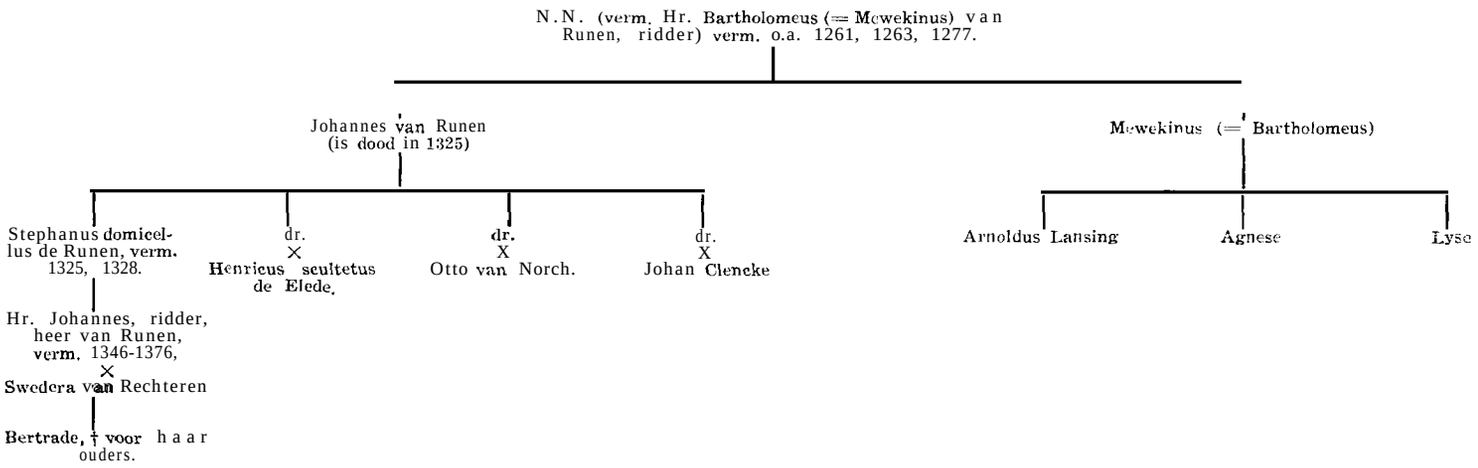

Indien Aernt Huys nu zelf erfgenaam van Runen is geweest moet hij, en natuurlijk ook Roelof Polleman, of een zoon zijn geweest van eene eventueele zuster van den laatsten Johannes van Runen of zoo deze mocht ontbreken, wat gezien den zeer vroegen dood van diens vader Steven lang niet onwaarschijnlijk is, een nazaat van een der bovengenoemde zwagers van Steven. Het feit dat er in twee staken werd geërfd, schijnt er op te wijzen, dat er twee stammoeders zijn geweest. Is het nu niet, waar volgens Magnin het geslacht van Henricus scultetus de Elede schijnt te zijn uitgestorven en zooals wij straks zullen zien de kinderen van Aernd Huys op den oudste na het Norchwapen voerden, het waarschijnlijkste dat Aernd Huys een kleinzoon was van Otto van Norch?

In kolom 435/436 van maandblad 1937 zijn de vijf op 27 October 1403 (Oorkb. no. 1162) als zoodanig vermelde gebroeders van Runen, nl. „ Johan, here van Rune, knape, Steven, Johan (Clencke?), Boldewyn ende Roelof" echter tot stiefzoons gemaakt van *Arent Huys*. Dit zou ten gevolge hebben, dat een der zoons van *Steven van Runen,* genaamd *Arend de Vos van Steenwijk, gezegd Huzeke, wel* op eene heel vreemde manier aan zijne namen zou zijn gekomen, nl. Arnd Huzeke van zijn stiefgrootvader. terwijl *de Vos van Steenwijk* dan slechts van zijn moederlijke grootmoeder (of, hoewel deze veronderstelling niet is gemaakt, eventueel van zijn moeder) zou kunnen zijn gekomen. De naam *de Vos van Sfeenwijk* in zijn geheel zou echter, waar het hier geen uitstervend geslacht betrof, volgens de middeleeuwsche zeden slechts aan een voornaam der *Steenwijk's* gekoppeld in de vrouwelijke lijn kunnen zijn overgekomen, hetgeen niet het geval is. In het licht hiervan en van hetgeen ik omtrent de beleening met Runen opmerkte, is het duidelijk, dat de 5 broeders *van Runen* geen stiefzoons, maar zoons van *Arend Huys* zijn geweest.

Nu is het merkwaardig te zien hoe zij zegelen. De oudste Johan, in 1402 reeds heer van *Runen,* zegelde 14 April 1405 (Oork. no. 1210) met drie (2, 1 geplaatste) rozen, waarboven een schildhoofd, dus met het oude wapen van Runen, waarmede in 1377 ook een oudere *Johan,* heer van Runen, zegelde, (Oorkb. no. 652), maar diens jongere broeders zegelden volgens kolom 433 [17]), met het wapen de Vos van Steenwijk = Norch. Hiervoor is dunkt mij slechts een uitleg mogelijk, waarop terecht reeds door Mr. J. A. baron de Vos van Steenwijk in zijn in 1908 gedrukte brochure (blz. 24), betreffende het wapen *de Vos van Steenwijk* is gewezen, nl. dat het wapen van Runen met de heerlijkheid is overgegaan, terwijl de overige broeders het stamwapen verder voerden. *Arent Huys* was dus of een *de Vos van Steenwijk,* of een *Norch,* voorzoover dit althans niet het zelfde is. Welk van deze twee?

---

15) Oorkb. no. 684 „Arent Huiss onse getrouwe ende versochte ons also hij *van rechten* schuldig was te doen sijn goed dat hierna beschreven staet *des hem een deel angeervet* is van den heeren Johan van Runen..... als die gerechte te Ruenen".

16) Dit werd reeds door Jhr. Mr. R. O. van Holthe tot Echten verondersteld in N. Drentsche Volksalmanak 1896, pag. 226.

17) Voor Steven blijkt dit eveneens uit Oorkb. no. 1210.

Ook dit is uit te maken aan de hand van het reeds genoemde feit, dat een der zoons van *Arent Huys, Steven van Runen* geheeten (Oorkb. no. 1202). een zoon had genaamd *Arend de Voss van Steenwick, geheeten Huzeken*, die dus, gezien dit Huzeken, de naam van den grootvader (en niet den stiefgrootvader) Arent Huys reproduceerde. *Dit maakt het, in het licht der middeleeuwsche regels van naamgeving, vrijwel zeker, dat ook Arend Huys, heer van Runen, voluit Arent Huys (voornaam) de Vos van Steenwijk (achternaam) heeft geheeten* en wij hier dus met een tak van het geslacht de Vos van Steenwijk te doen hebben. Het is dan ook niet uitgesloten, dat wij Aernd Huys kunnen herkennen in den in 1388 vermelden Aernd van Steenwijk [18]).

Daar *Arent Huys* tot de generatie behoort van de gebroeders Roelof *van Steenwijk, Johan de Vos van Steenwijk alias Vos van den Gore* en *Egbert van den Gore alias van Steenwijk*, doet zich de vraag voor, of hij hun broeder was, dan wel hun neef.

Wij willen deze vraag voorloopig laten rusten en slechts den voornaam van zijn vader trachten af te leiden. *Arend Huys* liet twee zoons na met den naam *Johan*. Wanneer iets dergelijks zich voordoet, is daartoe steeds eene aanleiding aanwezig, nl. de uitdrukkelijke wensch twee verschillende, maar wat den voornaam betreft gelijknamige personen uit het onmiddellijke voorgeslacht, b.v. de twee grootvaders te herdenken.

Nu blijft het mogelijk, dat Aerndt Huys eenmaal den naam van den heer van Runen waarvan hij zelf afstamde, vermoedelijk dus zijn overgrootvader en eenmaal van een mogelijken grootvader of schoonvader Johan Clencke heeft willen geven, maar zulks lijkt mij wat dien overgrootvader betreft, wel zeer ver gehaald en naar mijne meening is er dus wel zeer veel kans, dat de vader van Aerndt Huys Johan heeft geheeten. temeer nog, waar hij zijn oudsten zoon zoo heeft genoemd.

Hij zou dus wat dat betreft een zoon kunnen zijn van Jan Pipe. Mij dunkt echter dat het feit, dat hij de heerlijkheid Runen erfde, het hoogst waarschijnlijk maakt, dat hij een zoon was van Johan, den zoon van Otto van Norch en een jonkvrouw (Yda?) van Runen. Diens spoorloos verdwenen nageslacht, ware dan tevens teruggevonden.

Keeren wij even terug tot den tak, waaruit het *nog* bestaande geslacht is gesproten. Ons vast punt van uitgang dient hier steeds te zijn eene oorkonde van 6 Dec. 1387 (Oorkb. no. 778), welke onomstootelijk vaststelt, dat twee gebroeders *Aernt van Steenwijk* en *Johan* een oom hadden, genaamd *Johan de Vos van Steenwijk*, die weder een zoon had, *Coenraad de Vos van Steenwijk*. Uit de Stichtsche beleeningen blijkt, dat de gebroeders *Aernt en Johan van Steenwijk* vermoedelijk zoons zijn geweest van *Roelof van Steen wijk*.

Wij komen dus tot de casuspositie, dat er omstreeks 1360 drie broeders waren, Roelof *van Steenwijc, Johan de Vos van Steenwijk* — ook *Voss van den Gore genaamd* — en *Egbert van Steenwijk* — ook *Egbert van den Gore of van (Wester) Hesselen genaamd* —, allen zoons van *Johan Pipe*, benevens een neef *Aernt Huys* en kunnen dus met vrij groote zekerheid vast stellen, *dat er bij de Norchsche agnaten, neven met verschillende voornamen zijn geweest*, nl. Johan en Aerndt Huys, *die beiden den naam de Vos van Steenwijk voerden.*

Wij mogen dus aan de hand van onze regels van naamgeving *aannemen, dat de Vos van Steenwijk in beide takken reeds geslachtsnaam was, wodat het lang niet onwaarschijnlijk wordt dat ook de gemeenschappelijke stamvader heer Hendrik van Norch een de Vos van Steenwijk was,* die of omdat hij Norch bewoonde of in vaste voornaamscombinatie den naam van Norch voerde.

[18]) Magnin pag. XXXI.

III.

Het wapen de Vos van Steenwijk.

A. Verzet zich niet tegen eene agnatische afstamming uit Norch.

In 1314 en 1340 zegelde *Coenraad van den Ghore*, de tot nog toe aangenomen stamvader, die echter naar hierboven is betoogd, slechts een broeder was van den stamvader *Jan Pipe:* gedeeld *a*, 2 palen en een schildhoofd. *b*, het gehalveerde wapen de Vos van Steenwijk = Norch. Stellig merkwaardig. De heer de Groot heeft in tegenstelling met wijlen Jhr. Dr. W. A. Beelaerts van Blokland, die zich voorzichtiger uitte [19]), blijkbaar gemeend uit het wapen van *Coenraad van den Ghore* met zekerheid te mogen opmaken, dat de helft met de palen het manlijke, de zoogenaamde Norchhelft het vrouwelijke deel voorstelt. Dit zou dan eveneens voor diens broeder *Jan* gelden.

Gesteld nu, dat zou zijn gebleken, dat deze opvatting juist was, en dat dus het wapen met de 2 palen en het schildhoofd inderdaad het oude agnatische wapen van het geslacht de Vos van Steenwijk was geweest, dan zou hierin m.i. toch, gezien hetgeen in mijn vorig artikel omtrent middeleeuwsche naamgeving is gezegd, nog geen aanleiding zijn, aan te nemen, dat het palenwapen het wapen van een geslacht *van den Ghore zou* moeten zijn. Een kleine kans hierop ware stellig aanwezig, maar hiernaast bestaan tallooze andere mogelijkheden, waaronder b.v. ook dat het wapen van een geslacht van Steenwijk zou zijn, dat zich met het Norch-Vossen geslacht zou hebben geallieerd [20]).

Waar nu hierboven naar onze meening met stelligheid is gebleken, dat het geslacht de Vos van Steenwijk in den manstam van heer Hendrik van Norch afstamt, rijst de vraag, in hoeverre het wapen van Coenraad van den Ghore zich tegen deze opvatting verzet, in hoeverre dus het palenwapen hier noodzakelijker wijze het agnatisch ras vertegenwoordigt.

M.i. is het, gezien bijv. het hierboven besproken feit, dat bij den oudsten zoon van Aerndt Huys, een met goed verkregen wapen het stamwapen geheel verdrong, iets waar trouwens meer voorbeelden van zijn, volstrekt niet ondenkbaar, dat een dergelijk wapen ook bij de deeling van het schild wel eens de eereplaats verkreeg, al was dit geen regel [21]).

Het is voorts mogelijk, ja zelfs lang niet onwaarschijnlijk. dat de deeling in het wapen van Coenraad iets zuiver persoonlijks is geweest, waarin zijn broeder Jan Pipe niet deelde en dat alleen Coenraad vanwege eenigerlei bezit, dat dan mogelijk maar niet noodzakelijk Ghore is geweest, het wapen van het geslacht, dat hem dit goed aanbracht en *dat wel heel anders dan van den Ghore kan hebben geheeten,* de eereplaats in zijn wapen heeft ingeruimd.

Ik acht dit het waarschijnlijkste, daar er bij het geheele onmiddellijke nageslacht, geen spoor meer van de deeling is

[19]) Maandblad 1916, kol. 5, **regel** 16.

[20]) Ik spreek hier van het Norch-Vossen geslacht, omdat zooals straks zal blijken de Vossen traditie reeds afkomstig is van het geslacht Cuynre, waaruit de Norch's moeten zijn gesproten.

[21]) Het aanbrengen van **meerdere** voorbeelden, ware heraldisch niet onbelangrijk.

te vinden, terwijl ook het naar alle apparentie van denzelfden stamvader gekomen geslacht Hiddingh het ongedeelde wapen voert en er is dan ook dunkt mij in het wapen van Coenraad van den Ghore geen aanleiding aan te nemen, dat het geslacht de Vos van Steenwijk zijn wapen niet langs agnatischen weg zou hebben verkregen.

Bij de keuze die er is of de naam van den Ghore als deel van eene vaste naamscombinatie Coenraad van den Ghore. dan wel als naam van een goed, een rol heeft gespeeld, schijnt het wapen dus in tegenstelling met het tweemaal voorkomen van de naamscombinatie Coenraad van den Ghore, naar de laatstgenoemde mogelijkheid te wijzen.

Zulks doet trouwens ook het feit, dat de naam nu eens „van den", dan eens „in den", dan weder „uten" Ghore luidde. Zelf schreef Coenraad van den Ghore in zijn zegel „in den Ghore", Dit „in" en „uut" doet m.i. sterk denken aan iemand die in een goor gezeten was. Mogelijk was er eene vaste naamscombinatie, waarbij het goed die combinatie volgde.

B. Verdere conclusies uit het wapen

Nu wij derhalve naar mijne meening het huidige wapen de Vos van Steenwijk voor het oude agnatische wapen van dit geslacht mogen houden, willen wij eens nagaan wat uit dit wapen zelve omtrent de afkomst valt af te leiden.

Een der oudste vormen van breken van wapens, welke later in onbruik geraakte, was het voeren van een schildzoom om het vaderlijk wapen. Veronderstellen wij, dat de schildzoom in het wapen de Vos van Steenwijk inderdaad een breuk, dus het teeken van eene jongere linie is, dan wijst het overblijvende, gelukkig toch nog voldoende markante deel van het wapen, de vijf roode schuinbalken in zilver, ons vanzelve naar de oude Friesche graven, later heeren, van het dicht bij Steenwijk gelegen Kuinre [22]), oudtijds Cuynre, wier wapen volgens Rietstap bestond uit vijf roode schuinbalken in goud [23]). Aan het c. 1340 onder de Norchsche erfgenamen in den persoon van Volkerus vermelde geslacht *van Dwingelo* kent hij een gedeeld wapen toe, met rechts vijf roode schuinbalken in zilver, dus met de kleuren der de Vos van Steenwijk's, maar zonder schildzoom, links in zilver een klimmende zwarte vos!

Bij het breken door deeling van het schild verviel dus blijkbaar de breuk door een schildzoom, hetgeen er op wijst, dat men zich de afstamming uit *Cuynre* en het oorspronkelijke wapen nog bewust was, zoodat deze niet al te ver terug zal zijn te zoeken.

Den vos vinden wij ook, maar nu als helmteeken. terug bij het evident met de Cuynre's samenhangende geslacht van Aeswijn, dat in zilver vijf roode schuinbalken (zonder schildzoom) voerde. Deze aanziende gestelde vos houdt curieus genoeg in elken poot een gouden bol. Waar wij deze gouden bollen dunkt mij wel voor identiek met de op den schildzoom der de Vos van Steenwijk's geplaatste gouden penningen mogen houden, heeft het er allen schijn van of de afstamming van dit geslacht uit de Cuynre's, via of althans in samenhang met de Aeswijn's en misschien de *Dwingelo's* [24]) dient te worden gezocht.

Mij dunkt, het was niet te veel gezegd, toen ik hierboven schreef, dat de vossen-traditie reeds bij de Cuynre's te speuren valt. Blijft de vraag of de genoemde wapenfiguren bollen dan wel penningen voorstellen. Mij dunkt het laatste, immers dc oude graven van Cuynre bezaten [25]) het muntrecht en de veronderstelling ligt voor de hand, dat door de penningen in het wapen de Vos van Steenwijk en in het helmteeken der Aeswijn's op waarlijk zeldzame wijze de oude traditie van het muntrecht der graven van Cuynre wordt bewaard. Het is misschien niet onaardig, in dit verband te constateeren, dat ook de eveneens met muntrecht begiftigde graven van ('s Heeren)Berg een zwarten schildzoom, beladen met elf gouden penningen, voerden.

IV.
De naam Steenwijk.

Thans rest ons volledigheidshalve nog eene kwestie te bespreken, waaromtrent minder zekerheid is te verkrijgen, nl. het verband met Steenwijk, het ontstaan dus van den naam *van Steenwijk*. De heer de Groot wi! dezen naam ontleenen aan een moeras Steenwijk bij Coevorden, dat zou heeten naar een Steenwijk (= steenen wijk of suburbium) buiten Coevorden. Het wil mij op het eerste gezicht voorkomen, dat deze naamsafleiding voor een moeras, welks huidige dorpje c. 4 K.M. van Coevorden af ligt, wel wat ver gehaald is. Maar verdiepen wij ons hier niet verder in, immers het wapen verwijst ons reeds via de Cuynre's naar de streek bij de stad Steenwijk. De traditie wil nu, dat het geslacht *de Vos van Steenwijk* van kasteleins van Steenwijk afstamt en wij vragen ons dus allereerst af, waren er te eeniger tijd kasteleins van Steenwijk? Zonder op deze vraag thans al te diep in te gaan, mogen wij haar, naar mijne meening. in geen geval zoo maar ontkennend beantwoorden. Onvoldoende stevigheid geeft ten deze, althans op zich zelve, de mededeeling in Nederl. Adelsboek 1910, waar op het jaar 1286 een *Otto* (een Norchnaam dus), kastelein van Steenwick, dictus vulpes (= Vos), wordt genoemd, want ondanks de innerlijke waarschijnlijkheid van deze mededeeling, mogen wij haar niet zelfstandig gebruiken, daar zij voorzoover mij bekend is, slechts door eene notitie van den beruchten Launay, die echter schrijft, dat Otto c. 1286 overleed, tot ons is gekomen. De innerlijke waarschijnlijkheid is daarin gelegen, dat de Launay moeilijk kon voorzien, hoe goed zijn kastelein Otto in de stamtafel der Norch's paste. Letten wij voorts echter op oorkonde no. 53 en 67 van het Groningsch-Drentsche Oorkondeboek, dan zien wij de eerste maal Engelbertus de Steenwic, de tweede maal Bertoldus de Steenwic optreden in een klein gezelschap van belangrijke, met rechtsmacht toegeruste, heeren en het ligt derhalve voor de hand aan te nemen, dat ook gezegde Engelbertus en later Bartoldus met rechtsmacht waren toegerust en evenals die andere heeren aan de plaats of streek, waarover zij rechtsmacht bezaten, hun naam ontleenden. In 1213 vinden wij nl. achter elkaar genoemd Ecbertus de Gruynynge (d.i. de prefect of burggraaf van Groningen), *Rodolphus de Paise, Johannes de Rune* (d.i. de heer van Ruynen), *Bertoldus* scultetus (de schout van Drenthe uit 1224). *Engelbertus de Steenwick* et alii quamplures.

---

22) Merkwaardig is, dat dit graafschap zich tot over Urk, oudtijds Orck, uitstrekte.

23) Rietstap is in zijn „De wapens van den Nederlandschen adel" niet geheel consequent, waar hij op blz. 330 en 409 spreekt van vijf roode schuinbalken in goud en op blz. 500 van geschuinbalkt van tien stukken, immers de eerste beschrijving levert 11 stukken op, de tweede 10, maar het verschil is ten slotte gering.

24) Johan de Vos van Steenwijk hield in 1381/'83 den hof te Dwingelo.

25) v. d. Chijs, deel IV geeft behalve de uitvoerigste mij bekende gegevens, omtrent de graven van Cuynre, eene afbeelding van een oude gouden munt van deze graven, waarop het wapen met de schuinbalken is afgebeeld.

In 1224 zijn getuigen: Rodolphus et frater ejus de Kovordia (de bruggraaf of heer van Coevorden met zijn broeder), Bertoldus de Steenwic, Bertoldus scultetus de Threntha, Fridericus Radinc, Wilhelmus frater ejus, Coenradus, scultetus in Volnho, milites.

Of deze — laten wij voorzichtigheidshalve het woord kastelein niet gebruiken — veronderstelde judices de Steenwic voorvaders waren der de Vos van Steenwijk's is natuurlijk niet uit te maken, maar er is ten slotte niets tegen aan te nemen, dat een afstammeling der Cuynre's namens den bisschop met de al of niet erfelijk verkregen rechtsmacht over het nabij gelegen stadje Steenwijk is bekleed geweest, wat in eene dergelijke kleine plaats niet onwaarschijnlijk samen viel met het kasteleinschap van het bisschoppelijk steenhuis. (Van een oud slot is mij niets bekend).

Het bericht van Launay verkrijgt dan ook m.i. door de beide bovengenoemde acten een niet onbetrouwbaren klank, vooral daar deze bezwaarlijk kon voorzien, hoe goed Otto Vulpes zich bij de Norch's zou aansluiten.

De **Zevenaarsche Vermeer's uit** Bemmel,

'door DH. MR. J. C. MARIS VAN SANDELINGENAMBACHT.

A. Inleiding.

Het geslacht, waarover dit opstel handelt, heeft in en omstreeks de achttiende eeuw een aanzienlijke plaats ingenomen in de stad Zevenaar en de Lijmers, zoodat met recht kan worden gesproken van de Zevenaarsche Vermeer's. Aan een onderscheidende benaming bestaat zeer zeker behoefte, gezien de tallooze naamgenooten alom in den lande voorkomende, zonder eenig aanwijsbaar familieverband.

In de genealogische litteratuur zijn een tweetal, vrijwel gelijkluidende, fragmenten-genealogie dezer Vermeer's bekend, afgedrukt in dit Maandblad en in de Wapenheraut [1]). De hierin geboden gegevens leveren het materiaal voor de samenstelling van een kop der stamreeks, zooals onder volgt, waarbij dan gespatieerd wordt datgene, wat later niet juist is gebleken:

I. ***Nicolaas Vermeer,*** tr. ***Johanna N o o r d u y n.***

II. Mr. ***Johan Vermeer, geb. Zevenaar, 7-8-1678,*** overleden Zevenaar, ***27-1-1733,*** tr. Lobith 25-11-1707, ***Helena Wijnen.***

III. Mr. ***Hendrik Vermeer*** [2]), ***g e d. Z e v e n a a r,*** 4-12-1710.

In de Zevenaarsche doopboeken — voorzoover aanwezig — komen de doopen van ***Johan*** en ***Hendrik*** niet voor, en hierop scheen het onderzoek vast te loopen. Inmiddels gaf het Documentatiebureau van dit Genootschap een aanwijzing door een opgave [3]) van een aantal personen, die tot deze familie zouden behooren, en van het wapen — een dubbele adelaar — door hen gevoerd. Mocht deze opgave juist zijn, dan betrof het hier hetzelfde geslacht ***Vermeer,*** als waarvan Nederland's Patriciaat 1920 en Vorsterman van Oyen genealogieën hadden opgenomen, in het midden der zeventiende eeuw gevestigd onder Herwen en later meer bekend in Nijmegen. Bovendien komt bij deze Vermeer's een echtpaar voor, geheel gelijknamig aan het boven sub II genoemde, namelijk

[1]) Nederlandsche Leeuw, 1927, kol. 94, en Wapenheraut 1894, p. 114.

[2]) Zie voor hem den „64-kwartierstaat" van mr. dr. C. W. Maris, heer van Sandelingenambacht, gedrukt 1927 (Bibliotheek van het Genootschap).

[3]) Nederlandsche Leeuw, 1927, kol. 125.

Johan Vermeer. schepen en raad van Nijmegen, ondertrouwd te Herwen, getrouwd te Lobith 1666 met ***Helena Wijnen.*** En dit scheen de suggestie van het Documentatiebureau te versterken.

Nasporingen in Herwen's archief brachten echter geen aansluiting op het daar bloeiend geslacht, en ook trok het al dadelijk de aandacht, dat de Zevenaarsche ***Vermeer's*** nier den dubbelen adelaar voerden, maar in zilver een blauwe schuinbalk [4]). De te Herwen in de zeventiende eeuw levende ***Vermeer's*** stamden allen uit ***Cornelis Gijsbertse,*** 1593-1656 gerichtsman aldaar, Eén Vermeer stond buiten dit familieverband: de richter ***Hendrik Vermeer,*** plm. 1650, die, naar eerst later bleek, in de stamreeks der Zevenaarsche Vermeer'.; paste. In rooverre had het onderzoek in het archief van het richterambt Herwen en Aerdt achteraf dan toch nog nut! Intusschen kwam wèl vast te staan een afstamming langs vrouwelijke lijn van de Zevenaarsche ***Vermeer's*** uit genoemden gerichtsman ***Cornelis Gijsbertse Vermeer,*** namelijk door

Schema van de zes huwelijken ***Vermeer-Wiinen.***

Cornelis Gijsbertse ***Vermeer,*** geb. 1593, overleden Herwen, 1656 [5]), tr. 2e, 1637, *Jannetje van Betouw.* aeb. 1618, overleden 1653 ; bewoont en bezit „Schepershofstatt" onder Herwen 1648 [6]), gerichtsman van Herwen en Aerdt 1650 [7]) ;

uit dit huwelijk o.m. *vier kinderen,* die volgen:

1. *Gijsbert Vermeer,* geb. 8-9-1638, overleden Herwen, 4-10-1704 ; bewoont de „Tolkamer" onder Herwen, richter en dijkgraaf van Herwen en Aerdt 1665.

X

Walraven Wijnen [8]), geb. 2X-5-1606, overleden Herwen, 31-5-1656 ; tr. 2e, 18-9-1627, *Margaretha van Meurs,* overleden, 18-4-1650 ; richter en dijkgraaf van Herwen, Aerdt en Tolhuis 1652, diaken te Lobith 1645.

Uit dit huwelijk o.m. *vier kinderen,* die volgen:

1. ***Judith Wijnen.*** geb. Herwen, 8-9 1639 ; overleden ald. 1-5-1694.

tr. **Herwen, 8-5-1657.**
Hieruit het geslacht *(Losecaat) Vermeer* [9])
(de *„Nijmeegsche Vermeers").*

---

2. *Derk Vermeer,* geb. 1648, overleden, 16-12-1712.

X

2. *Christina Wijnen,* ged. Lohith, 23-9-1646, overleden 1719.

tr. **Herwen,** 11-1675.

---

3. *Johan Vermeer,* geb. Herwen 1643, wijnkooper, raad en schepen te Nijmegen, 1687, gedeputeerde i.h. kwartier Nijmegen.

X

3. *Helena Wijnen.* geb. Herwen, 18-9-1643 ; overleden Nijmegen, 11-6-1685.

tr. Lobith, **ondertr. Herwen,** 21-7-1666.
Uit dit huwelijk:

Jacoba Vermeer, aeb. 1682. overleden Zevenaar, **17-6-1746,** tr. Ressen, 20-10-1716,
× **69)**
Dr. *Jacobus Theodorus* ***Wijnen,*** geb. Lobith, 8-1-1688 ; overleden 30-3-1752, schepen, raad, landschrijver te Zevenaar.

Zoon van:

4. *Sofia Vermeer,* j.d.v. Herwen geb. 1652, overleden Lobith, 27-4-1689. (In de N.H. kerk van Lobith met haar man begraven, onder een zerk met hun wapens).

X

4. *Hendrik Wijnen,* j.m.v. 's-Grevenweert, aeb. 2-2-1645, overleden Lobith, 11-4-1718, schepen *en* diaken te Lobith.

tr. **Lobith,** 12-6-1675,
ondertr. Herwen, 14-5-1675
Uit dit huwelijk:

Helena Wijnen, geb. Lobith, 23-11-1682, overleden Zevenaar, 7-X-1765, tr. Lobith, 25-1-1707,
×
Mr. *Johan Vermeer* (1678-1733), zoon van ***Nicolaas Vermeer.***

hieruit: dc *„Zevenaarsche Vermeer's".* (Zie ondervolgende genealogie sub IV).

[4]) Zie de collectie R. T. Muschart: aldus zegelt Johan *Vermeer,* 15-2-1719 te Zevenaar (lakafdr. coll. volmachten van de leenkamer van Gelderland), en *H. W. A. Vermeer,* testeerend te Zevenaar, 5-9-1796 (R. A. Arnhem, Kleefsche enclaves no. 201, besloten testamenten).

Do kwartierstaat, vermeld in noot 2, geeft dus ten onrechte een *linker*-schuinbalk, het spiegelbeeld van het wapen.

Helena Wijnen, de echtgenoote van Mr. ***Johan Vermeer.*** boven onder II vermeld, zoodat deze *Cornelis Gijsbertse* in elk geval behoort tot hun kwartieren. Een schema van deze kwartieren — waarin tevens als merkwaardigheid de zes allianties ***Vermeer-Wijnen*** verwerkt worden — moge deze afstamming verduidelijken.

In andere richting had het onderzoek meer succes. Een drietal akten waren hierbij van doorslaand belang:

a. ***Geertruyt Vermeer, wed. Hubert Brants, cum*** tutore ***fratre Jan Vermeer, schepen tot Sevenaer.*** verkoopt de hofstatt „Willem Rentjeshofstede" onder Herwen, 5-8-1722 [10]).

b. De ***wezen*** van wijlen *Huibert Vermeer* en Margaretha Offerman maken in 1711 boedelscheiding ***met*** hun ***oom Hubert Brants*** van een gemeen gedeelte der nalatenschap van hun ***besteuaer*** *Claes Vermehr, w.o.* een ***huis onder*** *Lathum* [11]).

De oudst bekende stamvader, ***Nicolaas Vermeer, (zie*** boven sub 1), had dus een huis in Lathum bezeten. Dit spoor volgende, werd het gereformeerd doopboek van Lathum [12]) geraadpleegd, waarin inderdaad een doop stond ingeschreven van één der kinderen van voornoemden Nicolaas, en wel juist van den gezochten ***Johan Vermeer*** (zie boven sub II):

c. Lathum, 7-8-1678, gedoopt ***Johannes,*** zoon van ***Claes Vermeer*** en ***Janneke*** *Geerligs.*

Na deze vondsten vlotte de verdere opbouw van de genealogie, welke onder volgt. Voorshands moet men in de 7 venaarsche en de Ndjmeegsche Vermeer's naast elkander bestaande geslachten blijven zien, beide stammende uit de Betuwe, de eerste uit het scholtambt Bemmel, de tweede uit het richterambt Herwen en Aerdt [13]). Reeds vóór 1600 leefden er verscheidene andere naamgenooten in de Betuwe verspreid: een eventueele onderlinge samenhang zou dus wel veel vroeger gezocht moeten worden.

B. Genealogie.

I. ***Nicolaas Vermeer,*** geb. plm. 1535, overleden 1619, tr. ***Clara*** *Duys,* overleden Bemmel 24-9-1625, rentmeester van het Nyenclooster [14]) over de goederen onder Elst en Gendt (O.B.) 1561, schout en gezworen peinder van Bemmel 1597-1609.

Claes Vermehr en *Clara Duys,* echteluyden, bewonend een huys en hoffstatt aan den gemeenen kerkweg bij de kerkmuur te Bemmel naast *Hendrik Vermehr* en *Hadewich Velthof,* echtelieden, verkoopen den Dolmersch Kamp onder Bemmel, 26-6-1614. [15])

Claes Vermehr, schout van Bemmel, levert aan gedeputeerden van het kwartier Nijmegen het register over van de geestelijke goederen in het scholtambt, 4-6-1597.[16])

Claes Vermeer's moeder overleden Nijmegen 1586. [17])

Claes Vermeer, olden scholtis, en *Clareke Duysen* geven elkander lijftocht, 2-3-1617.[18])

Clara Duysen, wed. *Claes Vermehr,* verkoopt land tot betaling van boedelschulden, 1-9-1620. [19])

Uit dit huwelijk:

1. ***Hendrik Vermeer,*** volgt 11.
2. ***Berta Vermeer*** [20]), ondertr. Nijmegen, 7-2-1619, ***Johan Willemse Brinck,*** wnr.
3. ***Jan Vermeer,*** tr. [21]) als j.g. van Bemmel, Nijmegen, 14-10-1606, ***Rutgera Luytgens,*** van Lent, wed. ***Gerrit Jacobs.***

II. ***Hendrik Vermeer,*** geb. plm. 1580, overleden Herwen plm. 1654, tr. le ***Hadewich*** *Velthof,* overleden plm. 1615. tr. 2e, 1616, ***Agnes*** *Spruyt,* wed. *Jacques* ***Valckenaer*** [22]); schout en gezworen peinder van Bemmel 1609-'25, gerichtsman te Bemmel 1628, ouderling [23]) te Lent 1632, richter en peinder van het richtersambt Herwen en Aerdt 1641-'52.

Hendrik Vermeer bewoont een huys naast [24]) zijn vader te Bemmel 1614; en een huys en hoff van Walraven Wijnen [25]) onder Herwen 1648;

Hendrik Vermeer, scholtis, en *Hadewich Velthof* comparceren Bemmel, 5-10-1614 [26]);

Hendrik Vermeer, scholtis, bewilligt in verkoop van land door zijn moeder *Clara Duysen,* wed. *Claes Vermehr,* 1-9-1620; [27])

Hendrik Vermeer ende *Agneta Spruyten,* echteluyden, aanvaarden de erfenis van hun vader en moeder *Nicolaas Vermehr* en *Clara Duysen* onder benefice van inventaris, 2-2-1619; [27])

Dezelfden verkoopen in 1617 aan Evert Schul, ruyter onder Generaal Graaf Johan van Nassau, end Lysker Jansdr., echteluyden, een huys in de Sieckerstraat te Nijmegen, genaamd „die Clock' " tegenover „die Poell" van wijlen *Jacques Valckenaer,* in leven echtgenoot van Agnes *Spruyten* voornoemd; [28])

Hendrik Vermeer, nu rigter tot Herwen, ende *Agnes Spruyt,* egteluyden, verbinden d'Oplaegh onder Lent, 16-6-1653; [29])

Bij rekwest van 19-6-1652 verzoekt *Hendrik Vermeer,* rigter tot Herwen en Aerdt, den Hove van Gelderland tot syn substituut te benoemen Walraven Wijnen, synde hij voor omtrent vier jaren besogt met eenige maetc van blintheyt, hetgeen sulx toegenomen hadde, dat hij daardoor altans onbequaem geworden 't selve rigterampt waar te nemen; [30])

De erven van *Hendrik Vermeer,* gewesen rigter tot Herwen en Aerdt, verkoopen land onder Lent aan den dijk 23-7-1658. [31])

---

5) R. A. Arnhem, Herwen en Aerdt, protocol, 21-1-1657 comp. de erven ten sterfhuize van *Cornelis Gijsbertse Vermeer* en *Janneke van Betouw,* gewesen egteluyden, in de kerspel Herwen.

6) R. A. Arnhem, kwartier van Nijmegen no. 496 kohier van verpondingen 1648 „Herwen" blz. 9 en 21.

7) R. A. Arnhem, Herwen en Aerdt gerichtssignaat 9-11-1650.

8) Zie „Het geslacht Wijnen", door J. D. G. van Epen en A. A. Vorsterman van Oyen. Vele data, in dit werk vermeld zonder plaatsnaam, vonden bevestiging in het hervormd kerk-archief van Lobith, in 1937 geordend door dra. A. J. Maris, en sindsdien berustend ten R. A. Arnhem; bedoeld kerkelijk archief bevat nog vele, tot dusverre onbekende, gegevens voor geslachten uit deze streek o.m. *Rappard, Kruithoff, Wijnen, Vermeer, Noodt* e.a..

9) Genealogie van deze *Vermeer's*: in Nederland's Patriciaat 1920 en in Vorsterman van Oyen „Stam en Wapenboek".

10) R.A. Arnhem, Herwen en Aerdt, 2e prot. van bezwaar, fol. 258.

11) R. A. Arnhem, Kleefsche enclaves no. 2140, p. 44.

12) R. A. Arnhem.

13) Door verlegging van den Rijn, einde 17e eeuw, geraakte dit Betuwsche richterambt los van de overige Betuwe en vastgehecht aan de Lijmers. Het administratief verband met de Betuwe bleef bestaan.

14) R. A. Arnhem, protocol Elst, 17-3-1561, en gerichtboek Gent, 10-3-1561.

15) R. A. Arnhem, gerichtssignaat Bemmel 1612-19.

16) R. A. Arnhem, resolutiën gedeputeerden Nijmeegsche kwartier dl. 1.

17) „Nederlandsche Leeuw", 1935, kol. 250.

18) R. A. Arnhem, gerichtssignaat Bemmel 1612-19.

19) R. A. Arnhem, gerichtssignaat Bemmel 1620-33.

20) R. A. Arnhem, gerichtssignaat Bemmel 24-8-1620.

21) Uit dit huwelijk: ged. Nijmegen, 29-4-1610, *Hendrik,* testes *Claes Vermeer,* en de huysvrouw van *Hendrik Vermeer.*

22) Uit dat huwelijk gedoopt Nijmegen, 3-11-1611, *Jacques* en *Cornelis Valckenaer.*

23) Doopboek Lent, 1632.

24) R. A. Arnhem, gerichtssignaat Bemmel, 26-6-1614.

25) R. A. Arnhem, kwartier Nijmegen no. 496 kohier van verpondingen 1648 Herwen blz. 28.

26 en 27) R. A. Arnhem, gerichtssignaat Bemmel.

28) R. A. Arnhem, schepenprotocol Nijmegen 1617 fol. 29 vo.

29) R. A. Arnhem, le protocol Bemmel.

30) R. A. Arnhem, commissieboek Hof van Gelderland.

31) R. A. Arnhem, gerichtssignaat Lent, 23-7-1658 (zie 13-12-1652).

Uit deze huwelijken:

1. *Anna Vermeer.* tr. als dr. van Hendrik Vermeer, wonende tot Nimegen, Bemmel, 31-7-1627, Jan *van Colenberg,* wnr., rentmeester van de vrouwe van Wolferen.
2. *Aletta Vermeer,* tr. als heeren Hendriks Vermeers dogter, Lent, 8-8-1630, *Meinardus Taxis,* rentmeester in de Ooy, ambtman en richter van Lichtenvoorde 1650, overleden plm. 1656.

   Meinhard Taxis en *Aletta Vermeer* geven schuldbekentenis af, 27-4-1655; [32])

   Aletta Vermeer, wed. Meinhard Taxis in leven amptman tot Ligtenvoorde verkoopt land *in Bemmel,* 10-6-1657; [32])

   Dezelfde verkoopt huys en hofstatt van wijlen haar grootvader *Claes* Vermeer onder Bemmel, 15-11-1661. [32])

3. *Nicolaas Vermeer,* volgt 111.
4. *Willem Vermeer,* tr. als wnr. van *Luytje Cornelis 2e* Bemmel, 11-4-1653, *Engeltje Thonis,* wed. *Reijer Huberts:* gerichtsman te Herwen 1654 [33]), schout en gezworen peinder van Bemmel 1655-'89.

   Willem Vermeer en Engeltje Tonis, echteluyden verbinden weiland in den Essenpas te Haalderen, 1-10-1661; [34])

   Zijn weduwe verkoopt land onder Gendt, 9-2-1693. [35])

   Uit het eerste huwelijk:

   a. *Cornelis Vermeer,* ged. Bemmel, 11-1-1652.

   Uit het tweede huwelijk:

   b. *Cornelia Vermeer,* ged. Bemmel, 8-1-1654, tr. ald., 6-2-1676. *Ian Aerntsen.*

   c. *Jacobus Vermeer,* tr. als j.m. v. Bemmel, Doesburg, ondertr. Lathum, 13-12-1691, *Janneke van Wijlick* (waaruit een zoon *Willem)* [36]),

   tr. 2e Bemmel, 19-8-1698, *Geertrui van de Velde,* j.d. van het Spijk; waaruit *Engelyna Johanna Vermeer,* ged. Bemmel, 7-8-1701.

   d. *Maria Vermeer,* tr. Ressen, ondertr. Lathum, 7-5-1682, *Jan van Broeckhuysen,* j.m.v. Lathum.

   e. *Reinier Vermeer,* overleden vóór 1710, tr. *Alida van Nol;* secretaris der stad Huissen 1693. [37])

5. *Adriaan Vermeer,* tr. als wnr. v. *Mechteldje Adriaens Cloeven, 2e* Bemmel, 28-3-1655, *Geertje Thonis.* j.d.v. Haalderen: wever te Haalderen.

   Adriaen *Vermeer* aachter [38]) van syn vader *Hendrik Vermeer,* onder Bemmel, 1648;

   Adriaen Vermeer en *Mechteldje Cloeven* bezitten huys en hoffstad in de kerspel Bemmel ende buurschap Haalderen, 23-3-1655; [39])

   De erven van *Arien Vermeer* en *Gertje Toenissen* compareeren Bemmel, 2-9-1670. [40])

   Uit het eerste huwelijk:

   a. *Grietje Vermeer,* ged. Bemmel, 18-8-1639;

   b. *Reinier Vermeer,* ged. Bemmel, 19-12-1640, erfpachter in de Over-Betuwe, 1695;

   c. *Harmen Vermeer,* ged. Bemmel, 6-11-1642;

   d. *Willem Vermeer, ged.* Bemmel, 15-6-1645.

III. *Nicolaas Vermeer,* geb. plm. 1625; overleden plm. 1690, tr. *Johanna Noordinck,* wed. *Geerlig Krayvanger;* kerkmeester en gerichtsman van Bahr en Lathum 1664-'79.

   Nicolaas Vermeer bewoont het goed „den Biel" onder Lathum [41]), 1679, en bezit vier hoeven in de Lijmers. [42])

   Claes Vermeer verschijnt te Lathum [44]) ten avondmaal als kerkmr. 1671 en 1680, als oud.-kerkmr. 1687.

   Claes Vermeer en *Jenneke Noordinck* koopen onroerend gord onder Lathum, 1665, 1666 en 1671. [41])

   Claes Vermeer, nomine uxoris en haar onmondigen voorzoon *Geerlig Geerligs Krayvanger,* beleend [43]) met „Goossen Everts hoeve" onder Lathum, 1687.

   Geerlig Geerligs Krayvanger, na doode zijns stiefvaders, bewoner van „den Biel", 1700. [42])

   Uit dit huwelijk:

   1. *Hendrik Vermeer,* tr. *Geertruyt Booms.*

      Hendrik Vermeer bezit „den **Nyveling** " en „den Maessenpuel" in de Lijmers, „titulo hereditario von seine Elteren"; [45])

      Hun zoon, *Johan Jozef* Vermeer, was majoor in het Bardelebische regiment. [46])

   2. *Hubert Vermeer,* tr. *Margaretha Offermans.*

      Hubert Vermeer bezit „den Holtappelshoeve" in de Lijmers. [42])

      Zijnwezen verpachten land, 13-2-1703. [47])

   Uit dit huwelijk twee zoons:

   a. *Hendrik Vermeer,* en

   b. *Nicolaas Vermeer,* heemraad van de Lijmers 1731.

      Dcxc zoons maken als wezen in 1711 boedelscheiding met hun oom *Hubert Brants* van een gemeen gedeelte der nalatenschap van hun bestevaer *Claes Vermehr,* w.o. een huis te Lathum; [47])

      Nicolaas Vermeer, geassisteerd door zijn voogd en bloedoom Heer *Johan* Vermeer, comp. Zevenaar 2-7-1720;

      Nicolaas Vermeer, meerderjarige zoon van wijlen *Hubert Vermeer* en *Margaretha Offermans, comp.* Zevenaar, 23-8-1723.

   3. *Johan Vermeer,* volgt IV.

   4. *Geertruyt Vermeer,* tr. (huwel. voorw. 6-11-1690 [48]) *Hubert Brants* (hij tr. le als j.m. v. 's Gravenweerd, Lathum, ondertr. Lobith, 22-5-1672, *Maria Goris.* wed. *Gerardt Ruloffs,* gerichtsman te Lathum), gedeputeerde geërfde, boerrichter en gerichtsman in de bannerheerlijkheid Bahr en Lathum, 1696-1717;

      Hubert Brants on *Geertruyt Vermeer* verkoopen als echteluyden tot Lathum het Naelenkampken onder Herwen [49]), 24-5-1694;

      Hubert Brants beleend met het Zutphensche leen onder Lathum „Hinderkenshoff", 1697 ; [50])

      Hubert Brants „tot den Koppenberg", „het Kolckenlant ende vier hoeven van *Claes Vermeer*" 1700; [51])

---

32) R. A. Arnhem, Bemmel le prot.
33) R. A. Arnhem, gerichtssignaat Herwen, 23-12-1654.
34) R. A. Arnhem; Bemmel 1e prot.
35) alsvoren 2e prot..
36) R. A. Arnhem. Herwen 2e prot. van bezwaar:
Jacobus Vermeer, wnr. Jenneke *van Wijlick* als momber van zijn zoon *Wil'em,* erfgenaam van wijlen Dirk *van Wijlick,* schepen van Pannerden. 2-3-1708.
37) Zijn weduwe comp. Bemmel, 17-2-1710, R. A. Arnhem, Bemmel 3e prot.
38) R. A. Arnhem, kwartier Nijmegen no. 496, verpondingen 1648 Xemmel.
39) R. A. Arnhem, Bemmel, le prot.
40) R. A. Arnhem, Bemmel, 2e prot,
41) R. A. Arnhem, protocol Bahr en Lathum, 8-2-1679, 13-12-1665, 15-9-1666, 29-8-1671.
42) P. A. Lijmers te Zevenaar „dijckboek van de Liemersche grote scouwe" 1700, nos. 123 en 124.
43) R. A. Arnhem, Bahr en Latlmm, prot. 1687-1725.
44) R. A. Arnhem, trouwboek Lathum.
45) P. A. Lijmers, nos. 123 en 124; R. A. Arnhem, Kleefsche enclaves no. 2750.
46) R. A. Arnhem, Kleefsche enclaves, 2-3-1728.
47) R. A. Arnhem, Kleefsche enclaves no. 2140 p. 36, en p. 44.
48) R. A. Arnhem, protocol Bahr en Lathum, 30-4-1 ti94 inschrijving der huwel. voorw. op 6-11-1690 opgemaakt tusschen *Huibert Brants* wnr., en *Geertruid* Vermeer, j. d. v. *Claes* Vermeer on *Jenneke Noordincks.*
49) R. A. Arnhem, Herwen Ze protocol van bezwaar.
50) R. A. Arnhem, prot. Herwen Bahr en Lathum, 1687-1725.
51) P. A. Lijmers te Zevenaar, nos. 123 en 124.

Geertruyt Vermeer, wed. *Hubert Brants*, cum tutore fratre *Jan Vermeer*, schepen tot Sevenaer, verkoopt de hofstath „Willem Rentjeshofstede" onder Herwen, 5-8-1722. [52])

IV. Mr. *Johan Vermeer*, qed. Lathum, 7-8-1678; overleden Zevenaar, 27-1-1733 [53]), „'s morgens drie uur na veel miserie aan syn been uitgestaan te hebben, is in onze kerk 3-2-1733 begraven": tr. Lobith, 25-1-1707, *Helena Wijnen*, geb. Lobith, 23-11-1682, overleden Zevenaar. 7-8-1765 [54]) (dr. v. *Hendrik Wijnen*, schepen van Lobith, en *Sophia Vermeer* [55])); heemraad van de Lijmers, ontvanger en schepen der stad Zevenaar [56]).

Johan Vermeer tot Kocksweide [57]) bezit het goed „die Stegh" en „den Roloffkensmergen" in de Lijmers, 1700.

Johan Vermeer en *Helena Wijnen* koopen [58]) „de Weerdshoeve" onder Lathum, 1720.

Johan Vermeer, vicarius, borg voor *Johan Jozef Vermeer*, zoon van zijn broeder *Hendrik Vermeer*, majoor van Henickens compagnie in het Bardelebische regiment, 2-3-1728. [59])

Uit dit huwelijk:

1. *Sofia Vermeer*, ged. Zevenaar, 11-12-1708, overleden als wed. *Brassert* ald., 1-12-1774.
2. *Derk Nicolaas Vermeer*, qed. Zevenaar, 5-12-1709, overleden ald., 17-3-1709.
3. *Cafharina Johanna Vermeer*, aed. Zevenaar, 13-10-1711: overleden ald., 28-11-1768.

Hendrik Vermeer, volgt Va.

5. *Nicolaas Vermeer*, qed. Zevenaar, 18-1 2-1712, overleden ald., 20-5-1714.
6. *Margaretha Jacoba Vermeer*, qed. Zevenaar, 6-5-1714, overleden ald., 22-1-1783.
7. *Nicolaas* Vermeer, qed. Zevenaar, 7-6-1715, overleden ald.. 12-7-1730.
8. *Helena Vermeer*. ged. Zevenaar 29-8-1717, overleder] ald., 18-5-1718.
9. *Walraven Huberfus Vermeer*, volgt Vb.
10. *Chrisfina Geertruid Vermeer*, ged. Zevenaar, 23-11-1721.
11. *Adam Vermeer*, qed. Zevenaar, 7-2-1723. overleden ald., 11-1723.

Va. Mr. *Hendrik Vermeer*, qeb. 4-2-1710, overleden Zevenaar 28-11-1768 [60]), ondertr. Zevenaar, 18-12-1739, tr. ald., 5-1-1740, ten huize van den raad en richter van Heckinq. *Elisabeth Maraaretha Geertruyd van Heckinq*. qed. Zevenaar. 6-3-1715. overleden Zevenaar, 9-4-1765, (dr. v. *Frederick van Hecking* [61]). Koninkl. Pruisisch raad en richter in Zevenaar en de Lijmers, en *Christina Elisabeth Chrystiaens);* dijkgraaf, heemraad en landschrijver van de Liimers, schepen, secretaris. armmr., en ouderling te Zevenaar.

52) R. A. Arnhem, Herwen en Aerdt, 2e prot. van bezwaar, fol. 258.
53) R. A. Arnhem, gereformeerd doodboek Zevenaar.
54) alsvoren: vrouw van wijlen *Joh. Vermeer*, schepen en ontvanger, out 82 j. 9 mnd. 16 dagen.
55) Zie het schema in de inleiding.
56) Zie den „64-kwartierstaat" van mr. dr. C. W. Maris, heer van Sandelingenambacht, gedrukt 1927 (bibliotheek van het genootschap).
57) P. A. Lijmers te Zevenaar, nos. 123 en 124.
58) R. A. Arnhem, Bahr en Lathum, Opdrachten A p. 64.
59) R. A. Arnhem, Kleefsche enclaves.
60) R. A. Arnhem, gereformeerd doodenboek Zevenaar:
„begr. 5-12-1768 *Hendrik Vermeer*, dijkgraaf. landschrijver. schepen, „secretaris, regeerend ouderling enz. enz., oud 58 jaar 9 mnd. 23 dagen; „op het rhoor begraven."
61) Bibliotheek van het genootschap: „64-kwartierstaat" van mr. dr. C. W. Maris, heer van Sandelingenambacht, gedrukt 1927.

Hendrik Vermeer, onmondig, belcend met het Bergschleen „de Zweerkhorst" onder Oud-Zevenaar, 1711.62)

Hendrik Vermeer, door Frederik de Groote hcnocmd tot dijkgraaf van de Lijmers, 1755. [63])

Uit dit huweliik:

1. *Christina Elisabet Vermeer*, ged. Zevenaar, 30-9-1740, overleden Baakel, 29-3-1828.
2. *Helena Sofia Johanna Vermeer*, ged. Zevenaar, 30-9-1 742; overleden, 14-10-1801, tr. Zevenaar, 11-2-1771, Dr. *Arnoldus Wilhelmus Voltelen*, j.g. v. Doesburg.
3. *Aleyd Hubertina Vermeer*, ged. Zevenaar, 20-9-1744, overleden, 18-8-1793; tr. Zevenaar, 21-7-1771, *Diederik Johan Cremer*, richter te Doetinchem (zn. v. Mr. *Jan Cremer* en *Constantina Catharina Visser)* [68]).
4. *Johannes Jacobus Vermeer*. ged. Zevenaar, 11-4-1746, overleden, 7-5-1830, tr. 's Heerenberg, 10-6-1770, *Aleyd Geerfruyd Boland*, ged. 's Heerenberg, 7-5-1741, overleden Zevenaar, 7-5-1785 (dr. v. *Johan Boland*, richter te 's Heerenberg en *Aleyda van Gumster);* landschrijver der stad Zevenaar en van het ambt de Lijmers, 1764.

Uit dit huwelijk o.m. de laatste Vermeer te Zevenaar [64]): Dr. *Leonard Frederik Vermeer*, 1772-1844. tr. 28-4-1817, *Jeannette* Gerfrude *Laqui*, 1791-1867; med. dr. en burgemeester te Zevenaar. Deze tak is uitgestorven.

5. *Frederica Catharina Vermeer*, ged. Zevenaar, 9-12-1748; overleden, 20-12-1748.
6. *Frederik Hendrik Vermeer*, ged. Zevenaar, 24-7-1750, overleden Goch, 21-1-1766.
7. *Sofia Arnolda Christina Vermeer*, ged. Zevenaar, 13-3-1753: overleden Dordrecht 1-10-1819; tr. [65]) Dordrecht, 14-8-1771, *Pieter Blussé*, heer van Oud Alblas, geb. Dordrecht 3-7-1748, overleden Leiden. 15-6-1823 (zn. v. *Abraham Blussé* en *Cornelia Vallaré)*, lid der firma Abraham Blussé en zoon, redacteur-uitgever der Dordrechtsche courant [61]).

Uit dit huwelijk: het geslacht *Blussé (van Oud-Alblas)*.

Vb. *Walravus Hubertus Vermeer*, ged. Zevenaar, 9-11-1719, overleden, 10-2-1764, tr. Zevenaar, 8-6-1755, *Catharina Noodt*, ged. Schenkenschans 1719, overleden Zevenaar, 9-1-1797 (dr. v. *Arnoldus Noodt*, commies ter recherche te Schenkenschans [66]) en *Johanna Margaretha Wijnen)* : heemraad van de Lijmers, 1754, schepen, rentmeester en ouderling te Zevenaar.

Uit dit huwelijk:

1. *Johannes Arnoldus Vermeer*, ged. Zevenaar, 24-12-1757, overleden, 12-1763.
2. *Henricus Leonardus Vermeer, ged.* Zevenaar, 21-12-1760.
3. Mr. *Henricus Walravus Adam Vermeer*, ged. Zevenaar, 26-7-1762, tr. Zevenaar, 5-2-1797, *Catharina Maria Gauterweiler*, ged. Wezel, overleden, 13-8-

62) R. A. Arnhem, Leenakten huis Bergh.
63) P. A. Lijmers, te Zevenaar, no. 7.
64) Voor de andere kinderen: Zie Nederlandsche Leeuw, 1987 kol. 95: het vraagteken vóór *Christina Helena* kan vervallen. de dochter sub 9 vermeld, *Lizette Vermeer*, getr. met Dr. med. *J. B. Pelgrom*, is een dochter van *H. W. A. Vermeer* en *C. M. Gauterweiler*.
65) Nederland's Praticiaat 1923. Een olieverf-portret van dit echtpaar met kinderen door C. Kuipers, 1777, is in bezit van mr. P. Blussé van Oud-Alblns te Dordrecht.
66) Nederland's Patriciaat, 1917.

1828 (dr. v. *N. Gauterweiler* en *Johanna Maria Elisabet Cramer):* student te Harderwijk, 2-10-1780. Van de kinderen uit dit huwelijk zette het geslacht voort:

Dr. *Frederik Willem Hendrik Aemilius Walravus Vermeer,* 1801-1877, tr. Groningen, 23-4-1835, *Adelaide Elize Marie Geertsema, 1814-1851* (dr. v. Mr. *Carel Coenraad Geertsema* [67]) en *Elisabeth Maria Busch).* med. dr. te Arnhem.

Het Schiedamsche geslacht Doom

en eenige verwarring stichtende, zeventiende-eeuwsche naamgenooten,

door Mr. W. DE VRIES.

(Vervolg en slot, van LVI, 502).

§ 3. Verwarring stichtende naamgenooten,

Wij laten hier thans twee fragment-genealogieën volgen van naamdragers *(Do)minicus* en *Doorn,* welke wij bij ons onderzoek naar leden van het geslacht *Doorn* herhaaldelijk in de Schiedamsche archiefstukken aantroffen. De eerste (Stamreeks A) is vermoedelijk in de vrouwelijke lijn aan het geslacht *Doorn* verwant. Een verder onderzoek in de archieven te Schiedam leverde immers het volgende resultaat op:

Doorn Lourisz, brouwersknecht [164]), was 4 Juni 1602 getuige bij den doop van *Doorn,* zoon van *Louris Jansz Doorn* (zie genealogie *Doorn,* II, 3), begr. Schiedam 18 November 1625; tr. *Barber Symonsdr.* [165]). Over hun twee jongste kinderen waren voogd *Claes Janss Doorn en Doorn Janss* (zie genealogie *Doorn,* IIbis en IIter) [166]).

Uit welk huwelijk:

1. *Dieuwertje Dominicus,* tr. (ondertr. Schiedam 30 Juni 1628) *Abraham Pieterszn Verfessen* (ook wel genoemd *Van der Test).* geb. Leiden.
2. *Jaepje Doome,* geb. omstr. 1607, volgt Stamreeks A onder I.
3. *Louris Doome,* geb. omstr. 1615, leeft nog 14 Augustus 1628.

Stamreeks A. [167])

I. *Thielman Cornelisz,* geb. omstreeks het begin van de XVIIe eeuw; tr. Schiedam 4 Mei 1631 *Jaepgen Doemes* (of *Doenen* ook wel *Doome),* geb. ± 1607, begr. Schiedam 31 Juli 1654, dr. van Doorn Lourisz en Barber Symonsdr.

Uit welk huwelijk:

1. *Anneke,* ged. Schiedam 16 November 1631.
2. *Cornelis Thielmans,* ged. Schiedam 24 Augustus 1635, overl. na 20 Nov. 1660; tr. (ondertr. Schiedam 5 Maart 1659) *Willemtge Willems.*
3. *Dominicus,* volgt onder II.
4. *Symen Thielemans,* ged. Schiedam 10 Juni 1640, tr. Schiedam 22 Januari 1662 *Griefje Engelen,* dr. van Engel Tuwisz en Annetje Willems.
5. *Arien Thiele(mans),* tr. Schiedam 24 Februari 1664 *Annetje Ariens.*

II. *Dominicus* (of *Dome) Thielemans,* ged. Schiedam 12 September 1635,z eeman; tr. Schiedam 12 December 1660 *Annetje Cornelis,* geb. Schiedam.

Uit welk huwelijk:

1. *Cornelis Doome,* ged. Schiedam 13 April 1661.
2. *Geertruyt Doome,* ged. Schiedam 17 October 1663, warschijnlijk jong overl.
3. *Geertje Doome,* ged. Schiedam 24 October 1665, begr. Schiedam 16 Augustus 1708; tr. Schiedam 21 Maart 1698 *Dirk Cornelisz de Wilt,* geb. Oudewater, overl. voor Aug. 1708, zn. van Cornelis Jacobsz de Wilt.
4. *Symon Doome,* ged. Schiedam 10 November 1666.
5. *Hadewy Doome,* ged. Schiedam 3 Maart 1669.
6. *Maritje Doome,* ged. Schiedam 21 Mei 1670.
7. *Jan Doome,* ged. Schiedam 18 November 1674.

Stamreeks B.

1. *(Do)minicus Jansz,* geb. ± het derde kwart van de XVIe eeuw, woonde te Schiedam, begr. Schiedam 19 Februari 1625: tr. vóór October 1599 *Machtelt Jans,* begr. Schiedam 8 September 1635,

Uit welk huwelijk:

1. *Jan,* volgt onder 11.
2. *Hilleke (Do)minicus,* geb. Schiedam, begr. aldaar 27 October 1665; tr. Schiedam 30 December 1635 *Arijen Stevens.* geb. Schiedam, begr. aldaar 25 November 1682, zn. van Steven N.N. en Jobgen Ariens.
3. *Arent* of *Arij,* volgt onder IIbis.
4. *Maerten.* ged. Schiedam 13 December 1617, leeft nog 28 April 1636.
5. *Arijen* of *Arent,* volgt onder IIter.
6. *Pieter,* volgt onder IIquater.
7. *Geertje* (later: *Geertruyt) (Do)minicus,* geb. Schiedam, begr. aldaar 2 November 1678; tr. (ondertr. Schiedam 21, Dordrecht 15 April 1640) *Willem Stevens,* geb. Schiedam, bootsgezel, begr. Schiedam 1 December 1647.
8. *Lysbeth,* ged. Schiedam 9 December 1612.

11. *Jan Dominicusz,* later zich noemende *Jan (Do)mynikusz Cagenaer,* ged. Schiedam 6 October 1599, (kaag)schipper, lid van het Schiedamsche schippersgilde (1622). begr. Schiedam 29 Maart 1669; tr. (ondertr. Schiedam 20 Mei 1623) *Aelfje Jans,.* geb. Schiedam, begr. Schiedam 23 Mei 1653.

Uit welk huwelijk:

1. *Maerfen,* ged. 'Schiedam 13 December 1617.
2. *Neelfje,* ged. Schiedam 26 November 1623.
3. *Dominicus,* volgt onder III.
4. *Cornelis,* ged. Schiedam 18 Mei 1631.
5. *Krijn,* volgt onder IIIbis.
6. *Trijntje,* ged. Schiedam 19 Juli 1635, jong overl.
7. *Machtelt Jans,* geb. Schiedam ± 1637,

---

67) Nederland's Patriciaat, 1913.
68) Nederlands Patriciaat, 1910.
69) Dispensatie verleend voor dit huwelijk tusschen broer en zusters kinderen door de Staten van het kwartier Zutphen, 14-10-1716.

---

164) 0. R. no. 334 (28 April 1612) ; 337 (20 Sept. 1624).
165) Op 1.4 Oct. 1629 werd te Schiedam begr. *Barbar Doomen* huysvrou van *Doom Louriss.*
166) G. A. S. Inv. No. 1615 (14 Aug. 1628) : Vertichting tusschen ***Barber*** *Symonsdr,* wed. *Dome Lourisz* tor eenre, en *Doom Jansz* vervangende *Claes Jansz Dome,* voogden over do twee nagelaten kinderen ***Jaepgc*** *Dome* ***oud 21*** jaren en *Louris Dome* ***oud 13*** jaren. Zie ook G.A.S. Inv. no. 1619 (5 Oct 1626).
167) Bij de hiervolgende stamreeksen is wel naar juistheid, doch niet naar volledigheid gestreefd. De talrijke verschillende wijzen, waarop de naam Dominicus verbasterd is, zijn in de stamreeksen niet weergegeven.

8. ***Trijntje Jans, geb.*** Schiedam ± 1640, overl. na 3 April 1666.
9. ***Lysbeth Jans,*** geb. Schiedam ± 1642.
10. *Eurmtge,* ged. Schiedam 7 Augustus 1644.

111. ***Dominicus*** of *Minicus* ***Jans,*** geb. Schiedam, schoenmaker op de Hoogstraat, begr. Schiedam 20 Februari 1664; tr. Schiedam 14 April 1653 Sara ***Abrahams,*** geb. Schiedam, begr. Schiedam 22 September 1679.
Uit welk huweliik:
1. *Aeltje (Do) minicusse,* ged. Schiedam 7 Juni 1654. begr. Schiedam 4 November 1727; tr. Schiedam 5 November 1673 ***Elias Pranger,*** ged. Nijmegen 2X Maart 1647, soldaat, zn. van Teunis Pranger en Mechtelt Sanders.
2. ***Abraham,*** volgt onder IV.
3. ***Jan.*** volgt onder IVbis.
4. ***Joris*** *(Do) minicusz,* ged. Schiedam 10 Juni 1658, tr. Schiedam 30 Mei 1688 *Paulina Willems,* geb. Vlissingen, overl. Schiedam 8 Juli 1728, dr. van Willem ..... en Jannetje Pieters.
5. ***Cornelis*** *Dominicusz,* ged. Schiedam 22 Mei 1661.
6. ***Tobias Dominicusz,*** ged. Schiedam 30 September 1663, jong overl.

IV. ***Abraham*** *(Do) minicusse,* geb. Schiedam ± 1655, ged. aldaar 17 October 1655; tr. le Schiedam (ondertr. 13 Mei 1684) ***Neeltje Vrancken,*** ged. Schiedam 24 October 1653, begr. Schiedam 16 Januari 1689, dr. van Vranck Wessels en Machtelt Aelders; tr. 2e Schiedam 29 Januari 1690 *Annetje* ***Hendricx,*** wed.
Uit welk huwelijk:
1. ***Jan*** *Abrahams,* ged. Schiedam 21 November 1685.
2. ***Vranck Abrahams,*** ged. Schiedam 28 April 1688.

IVbis. ***Jan*** *(Do) minicusse,* ged. Schiedam 17 December 1656. tr. Schiedam 11 December 1889 ***Maertje Cornelis,*** geb. Schiedam, dr. van Cornelis Cornelisz en Dieuwertjc Pieters.
Uit welk huwelijk:
1. ***Sara,*** ged. Schiedam 29 September 1690, begr. aldaar 26 December 1690.
2. ***Sara Jans Doorn,*** ged. Schiedam 21 December 1691, leeft nog 17 Juli 1694.
3. .....*..> begr. Schiedam 2 Juli 1693.
4. ***Cornelis,*** ged. Schiedam 20 September 1693, begr. Schiedam 5 Juli 1694.

IIIbis. *Krijn* ***Janse,*** later zich noemende Crijn Jansz *Heer(e)man,* ged. Schiedam 20 Juli 1633, begr. Schiedam 19 Augustus 1679; tr. Schiedam 9 April 1662 *Trijntje* ***Jacobs,*** geb. Schiedam.
Uit welk huwelijk:
1. ***Jacob Crijnen*** *Heer(e)man,* ged. Schiedam 26 November 1663, tr. le. Schiedam 4 April 1695 ***Sara*** *Cornelia* ***Boot,*** begr. Schiedam 1 September 1707; tr. 2e Schiedam (ondertr. 9 Oct. 1710) ***Maria Jacob.5*** *Block,* wed.
2. ***Jan Crijnen Heereman,*** geb. ± 1665, Mr. timmerman, begr. Schiedam 2 Februari 1710; tr. ***Adriaantje Jans van Leent.***
(Uit dit huwelijk een tak, bloeiende onder den naam Heereman, te Schiedam).
3. ***Leendert*** *Crijnen* ***Heereman,*** ged. Schiedam 8 Februari 1668, begr. Schiedam 23 Juli 1718: tr. *Trijntje Balte* ***van Kampen.***

4. *Aeltje,* ged. Schiedam 8 Februari 1668, jong overl.
5. ***Joris Crijnen*** *Heer(e)man,* ged. Schiedam 6 Mei 1672 tr. Schiedam (ondertr.) 7 October 1704 ***Adriana van Heukelom.***
6. ***(Do)*** *minicus* ***Crijnen Heereman,*** ged. Schiedam 6 Mei 1672, begr. aldaar 5 September 1749; tr. Schiedam (ondertr. 21 Oct. 1703) ***Catharina Leenders.***

IIbis. *Arent* (of *Arij)* ***Dominicusz,*** geb. Schiedam, tr. le Schiedam 19 Mei 1637 ***Maertje*** *Pouwels,* geb. Schiedam; tr. 2e Schiedam 6 Juni 1649 ***Maertje Stevens,*** geb. Schiedam, wed. van Burger Salomons, dr. van Steven N.N. en Jobgen Ariens.
Uit welk eerste huwelijk:
1. ***Dominicus*** *Arijens,* ged. Schiedam 1 Januari 1639, tr. (ondertr. Schiedam 12 Jan. 1662) ***Neeltje*** *Doevers,* geb. Winkel (N.H.).
2. *Pouwel,* ged. Schiedam 17 Juli 1641, jong overl.
Uit het tweede huwelijk:
3. ***Steven,*** ged. Schiedam 25 Februari 1650.

IIter. *Arijen* (of *Arent)* ***Dominicusz,*** zeeman: tr, le Schiedam 4 Juni 1629 *Jannetje* ***Martens;*** tr. 2e Schiedam 18 Mei 1642 *Jannetje* ***Jans;*** tr. 3e (ondertr. Schiedam 1 April 1645) *Abigael* ***Christiaens,*** geb. Vlissingen
Uit het eerste huwelijk:
1. ***Diewertje Ariens,*** ged. Schiedam 31 Augustus 1630.
2. *Betgen* ***Ariens,*** ged. Schiedam 25 Februari 1633.
3. *Martijntje* ***Ariens,*** ged. Schiedam 23 Maart 1635.
4. ***Dominicus*** *Arijens,* geb. ± 1637.

IIquater. ***Pieter Dominicusz.*** aeb. Schiedam. zeeman. begr. Schiedam 3 December 1665; tr. Schiedam 1 Juni 1636 *Geertje Jans (Baen?),* ged. Schiedam 4 November 1615, begr. Schiedam 15 Februari 1664, dr. van Jan Maertens en Meesgen Mees.
Uit welk huwelijk:
1. ***Dominicus,*** volgt onder 111.
2. ***Maertje,*** ged. Schiedam 4 December 1639.
3. ***Mees Pieterse,*** ged. Schiedam 11 Juni 1642, begr. Schiedam 28 November 1705: tr. Kethel 20 December 1665 ***Maertje Dircks,*** dr. van Dirck Arents en Maert je Jacobs.
4. *Volckje,* ged. Schiedam 2 Mei 1644.
5. Een zoon, begr. Schiedam 29 Maart 1664.

111. *(Do) minicus* ***Pieterse,*** ged. Schiedam 12 October 1636, begr. Schiedam 7 October 1716: tr. (ondertr. Schiedam 6 Sept. 1659) ***Maertje Jans,*** ged. Schiedam 11 December 1635, dr. van Jan Huygens en Neeltje Louris.
Uit welk huwelijk:
1. *Jannetje Dominicus,* ged. Schiedam 5 December 1660, begr. Schiedam 30 Maart 1696: tr. Schiedam 29 Mei 1695 *Claas* ***Joppen,*** geb. Overschie, begr. Schiedam 10 Mei 1701.
2. ***Machtelt,*** ged. Schiedam 6 Juni 1663.
3. *Hendrick,* ged. Schiedam 17 Maart 1673.

N ***a s c h r i f t.*** Naar aanleiding van de door ons gepubliceerde genealogie-D o o m deelt de Gemeente-archivaresse van Delft mede, dat aldaar in de Nieuwe Kerk op 4 Februari 1605 is begraven Jan Doorn, die mogelijk met den stamvader van bovengenoemd geslacht identiek is. In dat geval duurde de afwikkeling van de nalatenschap langer, dan geschat is (het overlijden werd geschat op ± nazomer 1605).

Familie-aanteekeningen **Schimmelpenninck en Tielemans,**

medegedeeld door MR. A. HAGA.

De aanteekeningen der familie *Schimmelpenninck*, die hier volgen, zijn geschreven op een drietal bladen, die zich bevinden achter in een z.g. Mennonieten-bijbel, in 1563 gedrukt zonder vermelding van plaats, doch volgens Le Long [1]) in genoemd jaar te Emden door Nicolaas Biestkens gedrukt. De eerste bladzijde bevat rijmpjes van enkele achtereenvolgende bezitters van dezen bijbel, eindigend met den in 1603 gehuwden *Thomas Schimmelpenninck*. Daarna ontbreekt vermoedelijk een blad, want de familie-aanteekeningen van *Thomas* beginnen op het volgende blad met de geboorte van zijn vierden zoon *Hendrik* in 1611 en eindigen dan tevens. Eerst in 1668 worden de aanteekeningen wederom voortgezet, meerendeels door *Thomas'* kleinzoon *Jan Schimmelpenninck*, gehuwd met *Christina Costers*. Op verschillende punten kunnen deze de gegevens in Nederl. Adelsboek 1917 aanvullen en verbeteren. De text is hier en daar vrijwel onleesbaar geworden, doch zoo goed mogelijk door ons aangevuld en het aangevulde tusschen [ ] geplaatst.

De aanteekeningen van *Jan Tielemans*, gehuwd met *Judith Schimmelpenninck*, de oudste zuster van voornoemden *Jan Schimmelpenninck*, sluiten zich bij de voorgaande goed aan. Zij bevinden zich voorin op twee bladen in de Opera van den doopsgezinden leeraar Pieter Pietersz, gedrukt te Harlingen in 1651. Evenals de bovengenoemde bijbel is ook dit werk door mr. G. Schimmelpenninck ten Rijksarchieve in Overijse1 gedeponeerd. Allereerst volgen hier de familie-aanteekeningen *Schimmelpenninck*, voorafgegaan door de bovenvermelde rijmpjes.

Desse bijbel hefft tbobehoert Mr. *Cornellys van Laer*
was de broeder van mijn salijge vaer
unde is gekofft van *Hindrik van Lair*
de welcke se nu thobehoert, dats waer,
dith is geschreven int 1592 jaer.

Vrest Gode, holt syn gebot, dath is het slot.

Disse bibel hort toe *Aeltien van der Masee*, wedwe van salige *Hindrick van Laer* ende is gekofft van die naegelaten kinder van *Hindrick van Lair* anno 1597.

Desse bibel wilt dit versinnen
is mij vereert van mien moder, doen ick solde beginne
my tho begeven in den houwelicken staett
und dat na de oerdenantzij des apostel Poulus raett
om in kuisheit en froewden tho leven
met mien eegaede, de mij Godt heft geven,
dit is int jaer 1603 geschiet end geschreven.
[met dezelfde hand geschreven volgt:]
Loeft Godt boven all
Thomas Schimmelpenninck ist de se thobehoert
ende holden sall.

[Anno] 1611 den 1 Martzy heft mien huisfrowe *[Elisabef]* [2]) *Janss* dochter haeren vierden sone geboren smandags namiddages tho halff drie, welke dach was de 2 Mandage na Pass-dach. Godt verlene hum [sinen] segen ofte haele hum in ·ein ewich ricke. Amen. [Syn] name sal sien *Henderick Schimmelpenninck*.

1668 den 26 January zijnde den dach voor Pouiy bekeringr is onse dochter *Lysabeth Jans* [3]) gestorven, nadat se omtrent 40 weken met *Jan Kosters* getrout was, in haer kinderbedde gestorven en den 30 dito begraven. De Heere verleene haer een blijde opstandinge ende ons als wij volgen. Amen, amen.

1670 den 27 November snachts t' halff twee uren op Sondach morgens is onse vader *Jan Schimmelpenninck* gestorffen hier tot Almelo, is an een roringe off slagh, nadat hij vier daghen lach, ontslapen en Sunt Andres dach op Gongsdach daerna begraffen. De Heer verlene hem een bleyde opstandinge en ons als wij navolght. Amen, amen.

1671 den 19 Desember ben ick [4]) getrout met mijn vrouw *Stientien Kosters*, elck out 24 jaren en 8 manden omtrent effen out. De Heere verlene ons wat ons salights is, amen en [sinen] segen, amen.

1672 den 28 Augustus op Donderdach voor [Almeler ker]mise sachtermidaches te 3 off 4 uren is onse outste sonne *Jan Schimmelpenninck* geboren. Godt belyffe hem te verlennen sinen seghen toter saligheyt, amen.

1673 den 1 November is mijn vrouw *Stientien Kosters* noch werderome verloost door Godts genade van en jonge dochter genamt *Gesken Jansen Schimmelpenninck*, genamt na mijn moeder. Godt verlenne haer wat haer tot saligheyt diennen mach. Amen.

1675 op Gonsdagh na Deldenner karmisse is onse twede dochter *Maryken* geboren Gonsdachs snachtens ten 1 ueren.

1678 den 23 Januwarij is onse tweede sonne *Gerreyt Schimmelpenninck* [5]) geboren op Gonsdach ten 2 uren achtermiddagh. Godt verlene hem tot saligh[heyt].

1680 den 9 October is onse derde sonne geboren *Hindrick Schimmelpenninck* op Vreydach ten 5 uren smorgens. Godt geve hem tot saligheyt en nut is.

1688 den 12 Febr. is hij gesneden van den steen en den 19 dito gestorffen.

1683 den 20 Maij is onsen vierden sonne geboren en den 22 dito tegen den avont weerom gestorf [fen].

1684 den 6 Junij is onse darde dochter geboren en genamt *Lysabeth Schimmelpenninck*. Godt de Heere geve wat haer saligh is.

1686 den 24 October is geboren onsen veeffden sonne *Berrent Schimmelpenninck*. De Heer sij met hem.

1678 den 27 Augustus is gestorffen mijn broeder *Gerrijt ten Cate*. De Heere verleene hem een blij opstanding.

1691 den 12 November is gestorffen mijn broeder *Jan ten Cate*. De Heer verlene hem een bleye opstanding.

1689 den 10 Maij is gestorffen mijn vrouwen vader *Gerrijt Kosters*. De Heere verlienne hem eene blije verrijssenise.

1692 den 4 Februarij is mijn vrouwen moeder in den Heere gerost tegens den avont.

1693 den 12 Mart is onse dochter *Judijt* geboren.

1694 den 5 October is onse dochter *Gesien* getrouwet met *Matijs Walijen*.

1694 den 20 December is mijn moeder *Gesien Jansen Warnaers* in den Heern gerust tegens den avont omtrent 5 uren.

1711 den 11 November is mijn vader *Jan Schimmelpenninck* in den Heeren gerust tegens den avont omtrent vijf uren. De Heere verlene hem een blijde opstandinge, en den 19 *Novem*ber begraven.

1) Is. Le Long, Boekzaal der Nederduitsche bijbels, blz. 667 en 671.
2) Zie Maandblad de Nederl. Leeuw 1930, kol. 221.
3) Naar alle waarschijnlijkheid dochter van *Jan Thomasz. Schimmelpenninck* en *Geesken Warnaers*.
4) D.w.z. Jan *Jansz. Schimmelpenninck*.
5) Hij ondertrouwde te Almelo 9 Maart 1710 met *Aaltje ten Cate*, d.v. *Willem* en *Judith ten Cate, Gerrits*dochter (Vgl. Stamreeks, generatie VI).

1713 den 23 Jannuarij op Maendagh omtrent ½ een uren aghtermiddagh is mijn moeder ***Sfienfien Kosters*** gestorven. De Heere verlene haer een blijde opstandinge en den **31** Jannuarij begraven.

1720 den 13 Jannuarij op Saterdagh omtrent half drie uren achtermiddagh is mijn mueye *Judith* ***Schimmelpenninck*** in den Heere gerust.

Hier volgen thans de afzonderlijke familie-aanteekeningen ***Tielemans*** waarbij dient opgemerkt, dat deze naam mogelijk nog als patronymicum moet beschouwd worden.

A° 1640 den 21 /1 1 September op Mandachmorgen ben ick Jan *Telemans* gebooren bijnnen Swolle.

A° 1664 den 17 Aprijel bijn ick met mijn vrou [6]) getrout bijnnen Almeloo.

A° 1665 den 27 Jannewarij is gebooren onse ouste sone *Wijnnolt* ***Jansen*** in Swoll.

A° 1665 den 24 Mey oude stijel is gestorven onse ouste sonne *Wijnnolt* nae de middach omtrent 2 uren, out sijnde ***17*** weecken.

A° 1666 den 4 September olden stiel is geborren onse dochter *Liesbet* ***Jansen*** op Dinsdach avondt omtrent 8 uren.

1668 den 10 July is geboorren onse dochter ***Sfinfien Jans*** smorgens thalf sueven en op den 14 Augustus tussen Vridach en Saterdach gestorven, outt zijnde 5 weeken.

1669 den 24 Augustus is geboorren onse dochter ***Stintien Jansen*** ontrent 12 urren smijdachs. D'Heerre wiel haer in duchden latten opwassen of vroech hallen in zijn eeuwich ricke.

1671 den 20 Feberwary is geborren onse sonne *Jan Schimmelpenninck* op Mandach avondt omtrent tijen uerren. Godt d'Heerre gelieft hem in duchden latten opwassen off vroech thallen in sijn eeuwige ricke.

1670 den 27 November op Sundach snaechts thalff twe is mijn vrouwen vaeder ***Jan Schimmelpenninck*** in den Heerre ontslaepen, d(e) wil hem geeven een vroelicke opstandenge en ons als wij volgen. Actum Zwoll datum als booven.

1672 den 21 Desember olden stijel op Saetterdach smargens te 8 uijren is myen man ***Jan Telemans*** ijn den Heere ontslaepen. Die Heere qheve hem een vroelijcke opstandijnghe en ons als wij volgen [7]). Amen.

1677 den 2 Desember (te) Almeloo ben ick ***Hendr. ter Haer*** met mijn vrou *Judich* ***Schimmelpenninck*** in den huwelicken staedt bevestight door onsen broeder en dienaer ***Albert Uelenreef***. De Heere geve dat hetselve begonnen en geeijndight mach worden tot eer en heerlickheyt van sijn heyligen naem en tot saligheijt van onse dier gekochte zielen door Jesum Christum. Amen.

1694 den 20130 Desember des avonts te ses uren is in den Here ontslapen mijn vrou haer moeder ***Geessien Warnaers*** [8]). out sijnde 91 jaeren en acht maanden. De Here geve haer een salige opstandinge en alle vrouwe de haer naevolgen.

1720 den 13 Jannywaer is mijne lieve huysvroue *Judit* ***Schimmelpenninck*** gerusteliek en heel sachtelijck in de Heerre ontslape, outdt sijnde vijer en tachtigh jaeren en omtrent 6 m(aanden) [9]). De Heerre geve haer eene salige opstandinge ende oock mij als ick haer sal sijn gevolght.

Sijnde tesamen getroit geweest in het 43e jaer en hebben eene geneuggelijcke samelev.ijnge met elckander gehadt.

H. ter Haar.

1730 den 4 Augustus is vader *Hendrick* ***ter Haer*** gerustelick in den Heere ontslapen, out sijnde 80 jaren.

17.33 den 24 Janu(ary) is *Styen(t)jen* moeije in den Heer ontslaepen, oudt in haar 64e jaer.

[6]) Te weten *Judith Schimmelpenninck*, dochter van *Jan Schimmelpenninck* en *Geesken Warnaers*.

[7]) Op de laatste bladzijde is deze aanteekening nogmaals herhaald met de toevoeging: Denckt op den laesten dach, dije nijemandt verbij en mach.

[8]) Zij was een dochter van *Johan Warnaers* en *Grietje, Coert Hertgers dochter*. Ned. Adelsboek 1917 noemt haar abusievelijk *Grietje Hertgersdr. Coort*. Grietje's vader heette *Coert Hertgers* blijkens een akte in het register van vrijwillige zaken der stad Almelo 12 Sept. 1636.

[9]) Zij is dus omstreeks Juli 1635 geboren en het huwelijk van haar ouders *Jan Schimmelpenninck* en Geeaken *Warnaers* zal dus reeds in 1634 gesloten zijn. Vergelijk Ned. Adelsboek 1917, generatie IV.

Aanvullingen en verbeteringen op de genealogieën

Van der Merwede, Van Heeck, Eeck, Aldringa en Appius,

door MR. H. L. HOMMES.

Een paar nieuwe bronnen, zooals de doop- en trouwboeken van de fortresse Lieroord bij Leer (van 1654-1744 in het Rijksarchief te Groningen) en de rekeningen van den Stadsrentmeester, die ook de uitgaven voor lijfrenten bevatten (in het Gemeentearchief) gaven mij aanleiding ***nog*** enkele aanvullingen te geven.

Van der Merwede. (LV, kol. 42-47, 255-257).

In de Verslagen van oude archieven van 1922 (XLV, dl. 2) komt op blz. 550 de beschrijving van de volgende akte voor:

Akte van verkoop door ***Agnes van Keppel,*** eerder weduwe van *Wolter* ***de Wolff*** en laatst van ***Henrick van Merwen*** aan Gerrit Kremers, burger van Deventer, van de „saetthienden" van het erf en leengoed de Qije achter het huis te Wilp „over die olde Issule, theindens den Deventer marsch". 1630, Maart 1. 1 charter.

Bij het inzien van de akte zelf vond ik ook haar zoon vermeld nl. Jr. ***Reiner de Wolff,*** waardoor we nog meer houvast hebben. Een gelukkige inval deed mij naar de genealogie ***de Wolff van Westerrode*** grijpen in Nederl. Patriciaat 1920. Daar wordt ***Agnes van Keppel*** een dochter genoemd van *Hendrick* en ***Gerarda van Oldeneel,*** in 1586 gehuwd met *Wolter* ***de Wolff.*** Zij overleed volgens die genealogie in 1616, na in 1602 hertrouwd te zijn met ***Henrick van Merwen.*** Haar overlijdensdatum moet, in verband met de bovenaangehaalde akte, gesteld worden na 1 Maart 1630. Zou ook het jaar van hertrouwen misschien verkeerd zijn, zoodat de in kol. 44 vermelde Hendrick van der Merwe haar tweede echtgenoot zou kunnen zijn? Weet een van de lezers hier misschien meer over te vertellen?

In de Nieuwe Drentsche Volksalmanak van 1899 is in het artikel: De comparanten in de ridderschap van Drenthe, 1600-1795, door Jhr. Mr. R. 0. van Holthe tot Echten op blz. 220 en vlg. zeer uitvoerig de geschiedenis van de eigenaren van het Huis Vennebroek te Paterswolde geschetst. In 1645 wordt als eigenaar genoemd kapitein Jr. *Carel* ***van der Merwen.*** Het goed behoorde tevoren aan zijn schoonvader *Joachim* ***Alting,*** zoodat het bij de boedelscheiding blijkbaar aan zijn vrouw *Aeltjen Alting* is gekomen. Carel heeft niet erg veel pleizier van zijn bezitting beleefd. Door zijn compagnie is hij in schulden geraakt, zoodat zijn boedel te Groningen in 1663 „desolaat en onder beschrijving was", waar allerlei processen het gevolg van zijn. In 1674 schijnt Jr. *Joachim* ***van der Merwen***

eigenaar van Vennebroek te zijn, maar hem wordt op verzoek van de erven van den commandeur van Coevorden „Merwe" in 1681 gelast het goed te verkoopen, Het duurt intusschen nog tot 1689 voor Jr. *Reint de Sighers fher Borgh* als nieuwe eigenaar optreedt.

De genealogie Van der Merwede is uit verdere gegevens in dit artikel als volgt aan te vullen:

Carel van der Merwe, kapitein, overl. vóór 1681, tr. Groningen 24 April 1631 (huw. contr. 17 Maart) *Aelfjen Alting,* over!. in Drenthe vóór 31 Mei 1663, dochter van *Joachim* en *Cornelia Dousa.*

Uit hun huwelijk:

1. *Joachim van der Merwe,* eigenaar van Vennebroek tot 1689, overl. na 3 Juni 1689. Aan hem werd in 1663 venia aetatis verleend en in Juni 1684 woonde hij te Groningen bij de Kraen.
2. *Hindrick van der Merwe,* in 1663 onder voogdij, leeft nog op 21 Januari 1681.

Margriete van der Merwe (kol. 45 en 256) besloot, toen zij 23 jaar was, een lijfrente bij de stad te sluiten op 10 September 1638, waarvan zij tot 1676 heeft geprofiteerd [1]). Zij is dus ca. 1615 geboren en moet dan in de volgorde een hoogere plaats krijgen.

Hinderick van der Merwe (kol. 45) had een dochter. Het doopboek van Lieroord geeft de volgende inschrijving:

1661.„Den 27 Januarij is gedoopt de Dochter van Jonr. *Hendrick van der Merwen,* de moeder van deselve is Vrou *Christine de Sijghers,* Anders *Merwen,* ende is gedoopt *Alit.* De Peter daervan is Jonr. Albert Jan van der Merwen, En de petersche Juffer Maria de Syghers".

Bij *Erensf Rodolph van der Merwe* (111, 7, kol. 45) moet als doopdatum gelezen worden 9 November 1652 i.pl. van 27 Nov.

In de m.s. genealogie Alberda komt als derde zoon van *Pabo Alberda,* die in 1602 huwde met *Ida van Berum,* een zoon *Peter Alberda* voor, die een juffer *van der Merwede* als echtgenoote had. Wie dit geweest is heb ik niet kunnen vinden,

Van het echtpaar *Anfon Maurifz van den Appell* en *Swana Margrefa van der Merwe* (kol. 46) zijn drie kinderen te Groningen gedoopt:

1. *Henric Berent van den Appell,* ged. 12 Januari 1675.
2. *Helena Lucia van den Appell,* ged. 19 Maart 1676.
3. *Albert Joesten van den Appell,* ged. *22* Juni 1677.

In het doopboek van Bergen-op-Zoom heb ik de inschrijving van *Johanna Elisabeth van der Merwede* (kol. 43) nagezien. Zij luidt:

22 April 1681;
V(ader) Capt. Adriaen van Merwe
M (oeder) Titia Rengers
K(ind) Johanna Elisabeth
G(etuigen) Osebrant Johan Rengers
Hr. van Slochteren, Mevrouw
Elisabeth Hoffmans vrouw
van Ulrum.

Van Heeck en Eeck. (LVI, kol, 2-15).

Het familieboek der van Heeks. uitgeg. Enschede 1915, bevat een afbeelding van den grafsteen van Tobeyen van Heeck en een reproductie van het programma funebre van Henricus van Heeck.

[1]) Rekeningen van den Stadsrentmeester, 1638 fol. 224, en 1676 fol. 189.

In de Rekeningen der stad Groningen uit de 16e eeuw, door P. J. Blok uitgegeven, komt op blz. 167 in de lijst voor de „schattungen tot den landsknechten" in 1536 voor:

„Item Johan van Heeck, ½ emd. gl."

Dat moet dus zijn *Johan van Heeck,* II (kol. 4).

De in noot 6 vermelde huisvrouw van *Luitien Crans* zal een zuster zijn van *Jantien Sickens,* de ega van *Johan van Heeck* 111 (kol. 4), daar zij, naar ons medelid Ir. G. L. Meesters mij mededeelde, als kinderen o.a. *Sicco, Johan* en *Tije Crans* hadden.

De charterverzameling Fransema in het Rijksarchief heeft onder Nr. 280 een huwelijkscontr. d.d. 28 Juli 1636 van *Popco Tammen* en *Lammetien van Heeck* (kol. 9).

Johanna Crans, de tweede vrouw van *Johan Eeck* 111 (kol. 12) was een dochter van *Berend Crans* en *Wobbe Hyndricks* [2]).

Deze Johan heeft goed voor zijn kinderen gezorgd, want op 1 Aug. 1646 [3]) heeft hij voor hen bij de stad Groningen lijfrenten gekocht. De kinderen hadden toen de volgende leeftijden (waarbij ik tevens de overlijdensjaren voeg) :

Sicke Eeck, 20 jaar (dus geb. 1626), overl. 1679.
Tiaert Eeck, 14 jaar (dus geb. 1632), overl. 1671 (rek. 1671, fol. 193).
Berent Eeck, 11 jaar (dus geb. 1635). overl. 1669 (rek. 1669, fol. 198).
Johannes Eeck, 9 jaar (dus geb. 1637), overl. 1713.
Margarifa Eeck, 7 jaar (dus geb. 1639), overl. 1665 (rek. 1665, fol. 191).

De reeds in 1639 als student ingeschreven Tiaert Eeck moet haast wel een andere geweest zijn.

Tiaert Eeck (kol. 14), geb. ca. 1632 en in 1671 overleden, had als echtgenoote *Clara Helena van den Boetzelaer,* wed. *Camp.* Het reeds genoemde artikel over de Comparanten in de ridderschap van Drenthe geeft van blz. 202-212 bijzonderheden over de familie Van den Camp. De eerste echtgenoot heette Jr. *Johan Sixtus van den Camp,* zoon van *Johan en Sophia Hillebrans,* die het Huis ten Clooster bij Coevorden bezat. Uit haar huwelijk had zij o.a. *Johan Rutger, Willem Jacob* en *Sophia van den Camp,* benevens een dochter, gehuwd met *Eustachius Otto Broersema,* den drost van Megen (blz. 206).

Clara Helena v. d. B. leefde nog 2 Sept. 1684 (blz. 210).

Jan Oesewolf Eeck (kol. 14) is overleden in 1711, vóór 8 December, blijkens de aanzwering van een voogd [4]).

Bii de gedoopte onechte kinderen te Groningen vond ik nog: 17 Maart 1699. *Hemke,* onechte d. v. ontfanger *Hemme Eeck* en *Aefje Heerens,* achter de muir, tusschen Jad en Bottr. brug.

23 Maart 1699. *Hemmina,* onechte d. v. ontfanger *Eeck* en *Kunneyen Redekers* in Kostersgang.

Een van deze meisjes is dus de *Hemmina Eeck,* die ik in kol. 15 vermeldde.

Aldringa. (LVI, kol. 99-116).

Margaretha Gruys (kol. 105), de echtgenoote van *Wigboldt Aldringa,* heeft eveneens aan den ouden dag gedacht en een lijfrente bij de stad gekocht op 21 Juli 1628, toen zij 29 jaar oud was. Zij overleed in 1677 na 21 Juli, 78 jaar oud. Zij is dus ca. 1599 geboren.

[2]) Arch. Weesk. Nr. 100, fol. 178 en 247, volgens mededeeling van Ir. G. L. Meesters.
[3]) Rek. Stadsrentmr. 1646, fol. 248.
[4]) HHhh 3. 8 December 1711. De Heer Ontfanger Hemmo Eeck aangesworen als voormond over de kinderen van de Ritmeester Johan Oesewolt Eeck bij vrouw Hester de Sanderen Zurburgh in egte verwekt.

Albertina Joanna Keller (kol. 106) werd te Lieroord gedoopt 28 Februari 1677.

In het Museum van Oudheden te Groningen is onder No. 2074 een schilderij van Jr. *Berend Aldringa* (kol. 107). Op den achterkant hiervan staat: „Jr. Berent Aldringa out 4 jaer 6 mnd. anno 1719". Men is echter niet zoo listig geweest om daar ook nog een datum bij te voegen.

Ook van het echtpaar Aldringa-Keller hangen schilderijen in genoemd museum.

In kol. 108 7e regel van boven moet gelezen worden: Jr. *Frederick Joan Cloeck tot den Berenclauw. Zie* Navorscher 1938, blz. 133.

Appius-Arnoldi. (LVI, kol. 386-402).

Van ons medelid Mr. H. Waller te Bilthoven mocht ik een aardige aanvulling ontvangen op de genealogie Appius, waardoor de oudste generaties beter te dateeren zijn.

De in kol. 398 vermelde

1, 1 Eppo *Aepkens* is geb. 1578, kerkvoogd te Zuidbroek, in 1629 nog in leven, tr. 1 Nov. 1601 *Aefje Alberti.* (Dat zij een zuster zou zijn van den drost van Wedde Daniei Alberti, zooals Mr. W. meent, komt mij onwaarschijnlijk voor, daar deze in 1679 overlijdt, na voor het eerst gezworene te Groningen te zijn geweest in 1646).

Uit hun huwelijk waren 10 kinderen, van wie de jongste: *Arend Eppes,* geb. 14 April 1628, tr. vóór 25 Jan. 1669 (verzegeling te Zuidbroek Vx 11) *Janneke Jans,* wier kinderen den naam *Arnoldi* aannamen.

De in kol. 401 genoemde *Aefje Arnoldi* was hun dochter.

Zie verder de Wapenheraut 1898, blz. 237 en 238, waar de afstammelingen van *Janneke de Marees* genoemd worden.

Ik wil hier tevens een paar fouten verbeteren, die in de genealogie *Haickens* enz. zijn blijven staan.

In kol. 392, Aant. 33 moet gelezen worden Statenarchief 304 No. 5.

In dezelfde kol. regel 32 van boven lees: Uit het eerste huwelijk [37]).

In kol. 400 kan beter verwezen worden naar Ned. adelsboek 1933, waarin een verbeterde genealogie Van Gesseler voorkomt.

In kol. 401 is No. 15 Margaretha Cornelia gedoopt in 1712 id. VI. Matthias Haycko is overleden 1 November 1780, blijkens Rek. ontv. gen. S. 102. 1781, fol. 330.

In kol. 389, regel 20 v.b. lees: hadden o.a. een zoon. Ons medelid Ir. Meesters deelde mij mede, dat Ds. J. Abbring meer kinderen had.

BOEKBESPREKING.

Het Oud-Archief van de gemeente Culemborg door Dr. A. J. van de Ven. Utrecht 1938.

Onder dezen naam verscheen kort geleden bij de firma Broekhof N.V. voorheen Kemink en Zoon te Utrecht een nieuw werk van genoemden schrijver.

„Goede wijn behoeft geen krans" zegt het spreekwoord en dat Dr. van de Ven ons een goed werk zou voorzetten, was — gelet op hetgeen voordien van zijn hand verscheen — nauwelijks anders te verwachten.

Het geheel is ook nu geworden tot een publicatie, die eiwezen mag.

De inhoud omvat naast een *„Inleiding",* een *„Inventaris'* en een *„Regestenlijst"* van 572 nummers een uitstekend bewerkten *„Index",* zoodat raadpleging gemakkelijk is.

De inleiding, een hoofdstuk van 9 bladzijden, bevat in het kort de geschiedenis van den oorsprong van het stadje Culemborg, dat zich allengs vormde om het versterkt huis, dat reeds vóór 31 Mei 1271 moet zijn gesticht door *Hubertus van Bosinchem,* van welken stichter de heeren van Culemborg — die den naam van hun stamslot aannamen — afstammen. Duidelijk zet de schrijver den groei dezer nederzetting uiteen, waarna hij vervolgt met een geschiedenis van het archief.

De inventaris, gesplitst in 3 rubrieken, omvat in de eerste afdeeling de zaken van het Stadsbestuur, in de tweede afdeeling het archief van de Mairie van 1811-1813 en in de derde afdeeling de gedeponeerde archieven van gasthuizen, gilden, boedels enz.

Later gevonden onderdeelen zijn vereenigd in een „Supplement", de reden van deze wijze van bewerking wordt door den Schrijver in zijn inleiding vermeld.

De regestenlijst is een zeer welkome bron voor de kennis van Culemborgsche geslachten. Naast de namen der *Heeren* — met inbegrip van leden der *bastaardtakken van Culemborch* — vindt men vele belangrijke gegevens omtrent geslachten als *Cool, Coppier, van Cuyck* (en varianten), *van Dichteren, de Man* (wapen met de 3 ossekoppen), *de Moolre* (en varianten), *Suermondf* (en varianten) enz., allen regeeringsfamilie's ter plaatse.

Een afbeelding van het stadszegel uit de 15e en 16e eeuw versiert het titelblad en den omslag.

De wijze van uitgeven, de mooie duidelijke druk maken het geheel tot een werk, dat m.i. — ondanks de vrij hooge kosten (*f* 7.50) — zeker zijn weg zal vinden.

J. P. DE MAN.

KORTE MEDEDEELINGEN.

De Barensteel.

(LVI, 419, 471, 519).

Naar aanleiding van het betoogde over „De Barensteel" op kolom 520 van den loopenden jaargang, zij het mij vergund alsnog het volgende te releveeren.

De geachte inzender, de Heer P. M. van Walchren, merkt op dat de (benaming van den) barensteel als „Bank" een vondst van den lateren tijd moet zijn. Tot staving van het tegenovergestelde kan ik wijzen op het volgende; Gründel zegt in zijn „Wappensymbolik":

Bank, Die (irrtümlich als *„Turnierkragen"* gedeutet) ist ein Amtszeichen und deutet auf das den wappenträgern zugestandene Richteramt hin. Als *„Kirchenfahne"* (mit Lappen, von denen der mittlere etwas länger ist) sinnbildet die Figur das Lehnsverhältnis zu einer Kirchvogtei, aber auch Einigkeit und Macht.

Vergelijken we nu de pooten van Gothische meubelstukken, in 't bijzonder van tafels, banken en stoelen, dan springt het direct in 't oog, dat die den (afgeknotten) driehoekigen vorm vertoonen, zooals veelal, óók op oude afbeeldingen, de „hangers" van den barensteel worden afgebeeld. De overeenkomst is te opvallend om die stilzwijgend voorbij te gaan. In het eerste het beste werk over kunstgeschiedenis en stijlen kan men voorbeelden naar keuze aantreffen. Die vormen werden voortgezet in de renaissance periode, en in Italië, 16e eeuw bijv. In oorsprong eenvoudig, met hier en daar een uitgezaagd motief, hart, ster, lelie, wassenaar enz., werden die karakteristieke pooten, als gezegd den hoofdvorm vertoonende van de hangers van een barensteel, meer of minder voorzien

van lof- en ajourwerk en werd de rand ook sierlijk ingezaagd. De hoofdvorm van afgeknotten driehoek, de wigvorm, bleef echter bestaan en dáár gaat het hier om. De in vorm driehoekige steunsels van bedoelde meubelstukken, waren van boven smaller (afgeknot) dan van onderen, ter verkrijging van een breeder steunvlak. Welnu, hoe langer zoo'n bank was des te meer steunsels of pooten van dezen typeerenden vorm welke juist den stijl kenmerken, er noodig waren en eveneens voor bedoelde Gothische tafels, waardoor het geen zeldzaamheid is, dat deze antieke banken, met 3 en 5 pooten tot op den huidigen dag worden aangetroffen en afgebeeld. (Afbeeldingen beschikbaar), Het is juist die wig- of driehoeksvorm, welke, in tegenstelling met de meening van den Heer v. Walchren, m.i. voor den hoogen ouderdom moet pleiten voor den barensteel als een g e r i c h t s-teeken, stammende uit de vroege middeleeuwen en wel in *direct* verband staande met de gerichts-b a n k naast ons r e c h t-bank. En wenscht men zich nader in dit probleem te verdiepen, dan lijkt het mij het beste te verwijzen naar de uitvoerig gedocumenteerde studie van P. Gründel in Herald. Mitt., jaarg. XIII. Nr. 8, waarin uitvoerig over „Die Bank", den barensteel wordt gehandeld.

Kris NIEUWENKAMP.

Van Appell.

De Museumsleiter van de „Gesellschaft für Bildende Kunst und Vaterländische Altertümer" te Emden, Dr. Carl Louis, was zoo vriendelijk mij een belangrijke oorkonde toe te zenden, wier inhoud ik hieronder doe volgen.

Ik wil hierbij doen opmerken, dat de in deze oorkonde voorkomende Advocaat *Wesselius* identiek moet zijn met *Feifo Wesselius* J. U. Dr., gepromoveerd in 1680. Hij werd op 17 Sept. 1680 als advocaat voor den Hove van Friesland geadmiteerd. Hij was Burgemeester van Leeuwarden 1703-1706 en wederom van 1710-1714. Hij had ook sessie in de Generaliteits-Rekenkamer. (Zie Alg. Ned. Familieblad. 1901).

De eigenlijke oorkonde schijnt een „memorie" te zijn.

Deze luidt dan als volgt:

„In het Jaer 1732 in den Haag siende ontving van mijn Neef *H. B. van Appell* doen in het Hertogdom Bremen woonende, een Brief, daerin hij versochte eene van zijn Soons behulplick te sijn dat hij in Staatse militaire Dienst mogte geraecken, en stuirde mij met eens Naricht van syn Parentage in Vriesland ende Groningen, om door den een ofte anderens asistentie daer toe te geraecken; het Translaet van dese Naricht is het volgende:

> Mijn vader is geweest *Anton Moritz van Appell,* die in het Jaer 1672 Ritmeester is geworden op de Provintie van Stadt en Land van Groningen, en in die Dienst getroud heeft een Juffrau *Marve* [1]: Hij is aenstonds in het Beginn van dien Oorlog van de Munsterschen gevangen worden, en tegens allebilligheit twee Jaer te Munster gevangen gehouden, *niettegenstaende* verscheidene Munstersche Officieren tegens hem uitgewisseld Wierden, om hem te dwingen in Munstersche Dienst over te gaen. Eindelick los geraekct synde, en syn Compagnie op het los geruchte dat hij in Munstersche Dienst getreden was. aen een andere vergeven synde, moste hij door Hulpe des Printz Hendr. Casimir v. Nassau, ende syner Vrauen Vrienden, met Compagnie Infanterie op deselve Provintie voor lief nemen, ende is als Capitein te Mastricht in Guarnisoen liggende in het Jaer 1684 versturven, maer 38 Jaer oudt synde, ende my alleen by syn Wedewe, naelatende.
>
> Myn Moeder is geweest *Swane Margrefe van Marve* [1]), wiens Vader geweest was Commandeur te Delftzyl, en de Moeder een Suster van den Commandeur *Ehrentreiter* tot Emden, Dewelcke nae haer Mans Dood sich tot Lewarden heeft opgehouden en in het Jaer 1686 verstierf, ick doen oudt synde 11 Jaer.
>
> Myn naestbestaende soo veel ick my besinnen weet, is geweest de Weduwe *Tamminga,* doen Gouvernante ofte Hofmeesterinne aan het Hoff tot Lewarden, bij dewelcke ick oock in het eerste nae het Versterf van myn Moeder geweest benn.
>
> Myn Moeder op haer Dootbedde van Syn Doorl. den Prins Hendr. Casimir versogt ende verkregen hebbende dat Syn Doorl: voor my sorgen, ende niet toegeven wilde dat ick nae myn Vaders Vrienden in Duitsland vervoord, en in de Luthersche Religie ertrocken wierde; heeft Syn Doorl: de Gnade voor gehadt my by een van Syn Hellebardiers in de kost te besteden, met twee andere jonge Lieden van myne jaeren, als eenen *Coehoorn,* ende een jonge Franse Vicomte *de Ia Tour,* o m de Franse Taale te leeren. Maer myn Vaders Vrienden, van dewelcke doen ter tydt geene was die eenige Erfgenamen hadde ende die op de Luitersche Religie geset waeren, lieten my met List ende stilckens, door eenen Valentin Muller die nae dien tydt Lutenant in het Guarnisoen te Emden geweest is heimelick uit Lewarden ligten; Dog deesen Muller agterhaalt synde, wierd tot Lewarden in Arrest gesettet, ende soo lange gehouden, tot myn Vaders Broder, *O. H. van Appell* selfs uit het Luneborgse tot Lewarden quam ende met veel moeyte van Syn Doorl: desselfs Relaxatie, ende de Overlating van my verwierf, om my selfs te moegen ertrecken, dog onder volgende Conditien, die hy aen Eedesplaetze in Syn Doorl: en myn Presentie moste ondertickenen.
>
> 1. My in het aennemen van Religie, tot de Luitersche niet te willen dwingen, nogte persuaderen.
> 2. Maer my de Vrie Wille te laeten, om tot de gereformeerde Religie te treden, en in deselve my oock te laeten informeeren.
> 3. Indien ick tot ryper Jaeren gekomen synde, de gereformeerde Religie accepteerde, my daerom niet te willen haeten, nog in Erfnissen te benaedeligen.
> 4. sig te obligeren dat hy naer Verloop van 10 Jaeren my weder te Lewarden wilde sisteeren.
>
> Dit onderteickend synde liet Syn Doorl: in myn Presentie aen myn Oom eenige Reyse-Gelder uittellen, ende vereerde my een silvern Degen met twaelf Ducatons, ende twee Pack Klederen als een Wit met goud, ende een rood met Silver.
>
> Acht Jaer daerna Ao. 1694, myne Studia ende Exercitien op de Academie tot Luneborg geabsolveert hebbende benn ick weder in Vriesland gekomen om te Franeker te studeeren, ende benn doen ter Tydt oock aen het Hoff te Lewarden geweest, en oock van Syn Doorl. Prins Henr. Casymir met veel Gnade opgenoemen; Maer tot Franecker onder quade Geselschap raeckende liet ick my vervoeren, buiten kennis van myn Vrienden van daer te gaen nae Braband, daer ick onder een Swedisch Regiment in Dienst geraeckte, hetwelck de aenvangk van myn Ongeluckig Leven geweest is, etc.

[1]) van Merwede. Zie N.L. LV, 46.

Raekende myn naestbestaende, soo veel ik my daervan te besinnen weet so syn het geweest.

1. Voorgeseide W eduwe *Tamminga* Hoofmeesterinne van het Hoff tot Lewarden, die daernae getroudt is aen eenen Grietman *Growsfein* tot Niekercken, daervan ick gekent hebbe twee Doghters en twee Soons, van dien de eene naederhand oock Grietman aen syn Vaders stede, en soo ick hoore Genera1 Mayor is geworden.
2. Den Heer van *Haaren,* Grietman van het Bilt, die Ambassadeur in Sweden geweest was.
3. De oude Vrouw *van Pleffenberg,* en haer Broeder den ouden Heer *Hemmema.*
4. Eenen Heer *Bocko Burmannia van Holwerdf* ende syn Vrauw een Suster van den Genera1 Lieutn. *Ailuwa,* die daernae is getrouwd aen eenen Hr. *v. Schratenhack,* op deweicke ick oock nog eenige Praetensien hebbe daervan de Obligatien syn berustende onder myn Curator den Advocaet *Wesselius,* maer die buyten twyfel reeds verjaert syn.
5. In de Provintz van Groningen syn myn naestbestaende die ick gekend hebbe, geweest: De oude Vrouw Obristinn *van Gruis,* oock een geboorne *van Marwe,* ende haer Soon den Ontvanger Gruys, neffens nog een oude Juffer *van Marwe.*
6. Den voorgezeiden Vicomte *de la Tour* moet oock van myn Vrienden geweest zyn, altoos ick besinne my, dat hij dikwijls by myn Curator den Advocaat *Wesselius* geweest is, om van hem eenige Familie Portraitten by myn salige Moeder naegelaeten te hebben.
7. Den Advocaet *Wesselius is* aenstonds nae het Versterf van myn Moeder, van syn Doorl: den Prins Henrik Casymir tot myn Curator bestelt ende heeft oock myn Moeders papieren etc. in handen gehouden: dese indien hy nog in het Leven, sall van alles meerder kennis als ick selfs hebben. Voor eenige twintich Jaeren heeft hy sig veel moeyte gegeven om my een Compagnie op Vriesland te doen hebben, gelyck uit desselfs bygaende missive van den May 1707 te sien is.

Desen *H. B. van Appel1* die dese Notitie opgesettet heeft, is voor eenige Jaeren, nae dat hy alvorens door een Apoplexie syn kennis verlooren hadde, gestorven, naelaetende verscheiden Kinder, daeronder eenen van 24 Jaeren, die eenige Jaeren als Cadet ende Onder Officier onder de Hanoverschen gedient en twee Campagnen aen den Ryn mede gedaen, ende daer het eene ooge verlooren heeft, maer tot geen Avancement apparantie synde Staatsche Dienst sogt, indien der eenige hoope voor hem wesen mogte met der Tydt geavanceert te kunnen worden,"

WESSELIUS (ONCKEN).

Slingsbie (Slingsby).

(LVI, 454-461, 517-518).

De stamvader *Joris Slingsby is* behalve te Zutphen en te Heusden ook te Breda in garnizoen geweest. Blijkens het lidmatenboek der Hervormde Kerk te Heusden werd Anna *Cluart,* Joris' huisvrouw, in het begin van 1644 als lidmaat ingeschreven. komende uit Breda: in 1647 hun zoon *Anthoni.* Joris zelf, destijds sergeant onder Wittepol. werd eerst in 1650 als lidmaat aangenomen.

In 1655 vertrok het echtpaar weer naar Breda, evenals de in 1653 als lidmaat aangenomen *Anna Slingsby,* die in de genealogie niet wordt vermeld, maar blijkbaar een dochter was van Joris. Komende uit Breda werd deze Anna in 1663 opnieuw als lidmaat te Heusden ingeschreven, tegelijk met *Nicolaes Dons,* met wien zij gehuwd is; op 12 April 1667 werd te Heusden hunne dochter *Cornelia* gedoopt.

Ter verdere aanvulling het volgende:

Godert Kuypers, de man van *Casparina* (niet Caspijna) *Slingsbie,* (II, 3), was koster te Heusden.

Anthony Slingsbie (111) en zijn zoon *George* (Joris) hadden een kapperszaak te Rotterdam.

Anna de Kok, die 16 Dec. 1747 met *François Nicolaas Slingsbie* (IV) was gehuwd, hertrouwde na diens dood, op 1 April 1763, met *Maarfen van den Berg.* Haar dochtertje uit het eerste huwelijk, *Helena Cornelia Slingsbie,* was 11 Jan. 1753 te Heusden begraven.

Elisabeth Slingsbie (IVbis, 4) werd 25 Nov. 1805 te Someren begraven.

B. v. B.

Van Splinter-van Voss.

(LVI, 483, 484).

Tot de aanteekeningen in mijn bezit betreffende geslachten van Voss, niet — of mogelijk — verwant met mijn Duitsche voorvaderen, behoort een genealogie van de afstammelingen van *Temmo Voss* (1323), aanvankelijk burgmannen te Telgte. Zij is grootendeels opgebouwd uit gegevens van von Spiessen (vgl. kol. 482). Dit geslacht splitst zich in de 16e eeuw in de twee takken van Voss zu Enniger en van Voss zu Henge und Keusenburg. Stamvader van de eerste is *Johann van Voss* (1544, 1553), wiens kinderen enz. zich naar het aangeërfde goed Beesten „zu Beesten" noemen. Omstreeks 1680 komt *Bernhard Hendrik van Voss* thoe Beesten als vaandrig in Frieschen dienst, waar hij 3 Aug. 1684 te Cubaard huwt met *Johanna Beatrix van S y t z a m a,* zijn zoon *Georg Friedrich* in April 1731 met *Anna Elisabeth van Burmania.*

Een broeder van Johann van Voss was *Rutger v a n V o s s* zu Henge und Keusenburg, de schoonvader van *Evert van Splinter.* Zijn vrouw was volgens von Spiessen: *Anna* van *Langen* zu Cobbing; men vgl. (kol. 481), dat *Arnold van Boeymer* o.m. heer op „Kobbinck" heet! Het echtpaar van Voss-van Langen komt in 1545 „tags vor Michaeli" voor; zij zou 30 Maart 1598 overleden zijn. Van Rutgers dochter *Anna van Voss* vermelden mijn aanteekeningen, dat zij in eersten echt huwde met *Ernst(!) van Splinter,* Spaansch Oberleutnant 1604 en (blijkbaar foutief, vgl. kol. 484) dat zij hertrouwde met *Gert van Zuylen.*

Alle afstammelingen van Temmo Voss hebben (tenminste sinds 1383) gevoerd het Voss-wapen met den schuinbalk en de drie raderen (vgl. kol. 483), dat o.a. voorkomt in Ferwerda's Wapenboek. Het laatste zal verband houden met de Friesche relaties van den tak-zu Beesten, relaties die (zooals begrijpelijk is) aanleiding gaven tot verwarrende combinaties met mijn voorvaderen, waarvan als eerste *Frederik Christiaan van Voss* in het begin der 18e eeuw eveneens als vaandrig in Frieschen dienst trad om er vervolgens te huwen met *Sophia Jetske van Heerma (e x Heerma-S y f z a m a!).* Foutief is dan ook een soortgelijke mededeeling in den aanvang van aant. 65 op de genealogie Herema van Tjum bij de Haan Hettema.

A. L. HEERMA VAN VOSS.

Van Vierssen.

(LVI, 474).

Onder de van Vierssen-papieren in het Sminia-archief (bibliotheek Friesch Genootschap) bevindt zich als een der oudste een scheidingsakte betreffende de nalatenschap van *Maria van Bemmel* (niet: van Bemmelen), weduwe van *Matthijs van Vierssen,* d.d. 26 Febr. 1608. Deelgenooten zijn haar beide zoons: de muntmeester *Willem van Vierssen* blijkt n.l. nog een broeder *Geurdt* te hebben gehad, die in de gedrukte Friesche bronnen niet gevonden wordt.

Uit deze scheiding nu en ook uit eenige andere akten blijkt opnieuw van de relaties der van Vierssens met Vianen. Wordt n.l. aan *Willem,* behalve scheepsparten in de oude en nieuwe Oost Indische Compagnie, het vast goed te Leeuwarden toebedeeld, *Geurdt van Vierssen* krijgt twee huizen te Vianen alsmede een rentebrief, groot 378 car. gld., op den heer van Asperen d.d. 27 Apr. 1582. Onverdeeld tenslotte blijven de landen te Besoyen, pensien in het land van Cleve, voordeelen krachtens het testament van wijlen oom *Wilhem van Bemmel* te Vucht, alsmede aanspraken op oom *Lubbert van Bemmel* te Tiel.

Dat *Geurdt van Vierssen* en zijn afstammelingen door Ferwerda en de Haan Hettema zijn doodgezwegen, moet eigenlijk des te meer tot verwondering stemmen, omdat, zooals mij thans bleek, de meeste hunner in elk geval tot het einde der 17e eeuw in Friesland hebben geleefd en er ten deele weinig minder eervolle posten hebben 'bekleed dan Willems meer bekende nazaten. Wellicht dat de minder deftige huwelijksrelaties hier als oorzaak optreden. Intusschen Geurdt zelf blijkt getrouwd te zijn geweest met een zuster van Willems vrouw, t.w. *Taefke Godefridi,* eveneens een dochter van *George Godefridi,* raad in den Hove van Friesland, en *Catharina van Beyma.* Zonder hier verder zijn nageslacht in bijzonderheden te willen behandelen noem ik de kinderen van Geurdt, van wien vastgesteld schijnt te kunnen worden, dat hij in 1609 en in 1613 te Vianen verblijf hield, alwaar dus wellicht ook het volgende drietal zal zijn geboren en gedoopt.

Vooreerst dan een dochter *Janneke* of *Jantyen van Vierssen,* die de relaties met de stad van herkomst(?) bestendigde en in 1609 huwde met *Ryck Gerrits Bosman,* secretaris van Vianen.

Vervolgens had Geurdt een zoon *Matthijs van Vierssen,* een, blijkbaar iets ouderen, tijdgenoot van zijn neef en naamgenoot *Matthijs Willemsz. van Vierssen.* Laatstgenoemde toch werd, na in 1614 te Orleans te zijn gepromoveerd tot J.U.D., 6 (niet 3) September van hetzelfde jaar in het matriculum advocatorum van den Hove van Friesland ingeschreven met de toevoeging „Junior". *Matthijs Geurdtz.,* die in 1613 „over de 25 jaren oud" wordt genoemd, was reeds drie jaar eerder, t.w. 3 Sept. 1611, tot de balie toegelaten, werd later burgemeester van Sneek en testeerde aldaar 18 Febr. 1656. Hij was eerst gehuwd met *Lutske Jansdr.,* vervolgens met *Jisck Jochumsdr.*

Als derde kind van Geurdt vond ik vermeld *Dirck van Vierssen,* in 1613 „over de 20 *jaren* oud". Hij was bij zijn huwelijk in 1615 met *Janke Cornelisdr. Buttinga* zijdekramer te Leeuwarden, later van 1638 tot 1653 kamerbode van Ged. Staten.

Tenslotte verwijs ik nog naar het in de Wapenheraut van 1907 op pag. 404 vermelde, doch door den heer del Campo Hartman niet genoemde, huwelijk van zekere *Aefke van Vierssen* met kapitein *Jacques Couman.* Het werd te Heusden 21 Nov. 1631 voltrokken, nadat het bruidspaar te Vianen ondertrouw had gedaan.

A. L. HEERMA VAN VOSS.

Dat inderdaad leden dezer familie te Vianen gevestigd waren, blijkt uit het archief van den Raad van State (familiepapieren van Zijll), waarin ik vond *Geurt van Vierssen,* in 1627 Schepen van Vianen en *Evert van Vierssen,* in 1629 landgenoot van het even bezuiden Vianen gelegen Bolgrij en Ontena, welke beiden het bekende wapen van Vierssen met den vergezelden keper voerden.

R. T. MUSCHART.

Wapen le Poole.

(LVI, 473).

Ik wil graag aannemen, dat het wapen dezer Leidsche familie verloopen is op de wijze, zooals ons geacht medelid Bijleveld dit heeft medegedeeld, Ook mij zijn enkele voorbeelden bekend, dat een zoogenaamde schildhouder overgaat als wapenfiguur (dus binnen het schild geplaatst) . Zelfs heb ik wel eens gehoord, dat dit zeer veel voorkomt, doch mij zijn er slechts enkele voorbeelden van bekend.

Toch behoeft het ons niet te verwonderen, dat het Ned. Patriciaat aan deze familie Ze *Poole* een wapen met een griffioen toekent, want in een partij brieven, destijds in bezit van wijlen ons medelid Jhr. D. Rutgers van Rozenburg te Arnhem, vond ik de brieven van le *Jacob le Poole,* die in 1787 te Leiden aan zijn neef Mr. *Reinier van Heemskerk* te Amsterdam mededeelde, dat zijn jongste kind *Jacob* 30/3 1787 des morgens 6 uur in den ouderdom van 13 jaar was overleden, en 2e *Samuel Le Poole,* in 1808 te Leiden, eveneens neef van Mr. Reinier van Heemskerk voornoemd, op welke beide brieven in lakafdruk een wapen voorkomt, vertoonende een klimmenden griffioen met den staart tusschen de achterpooten door in gouden veld met als helmteeken een uitkomenden griffioen.

R. T. MUSCHART.

Wapen van Sminia-van Baerdt van Sminia.

(LVI, 505).

Den heer Muschart kan ik ter bevestiging en aanvulling van het door hem betoogde verwijzen naar hetgeen door den heer Osinga en ondergeteekende in kol. 36 van jaargang XLVIII van dit maandblad is medegedeeld over het ontstaan van het latere, samengestelde, wapen (van Baerdt-) van Sminia.

Zeker behoort ook het derde kwartierveld, als ontleend aan het Baerdt-wapen, blauw te zijn. *In* het exemplaar van het Stamboek van den Frieschen Adel, dat, van den mede-auteur van Halmael afkomstig, thans ten Rijksarchieve van Friesland berust, staat bij de desbetreffende wapenafbeelding No. 188, die de foutieve, officieele kleur aangeeft, dan ook reeds aangeteekend: „moet van lazuur zijn".

De doopnaam „Hobbe Baerdt" komt vóór de 19e eeuw steeds in dezen vorm voor en eerst sinds 1877 wordt de familienaam officieel verlengd tot „van Baerdt van Sminia" (vgl: kol. 35 a.w.).

Over den stand van den wassenaar merkten wij destijds ook reeds op: „veelal liggend".

A. L. HEERMA VAN VOSS.

Wapen Swartendijk,

Op kolom 508 van dezen jrg. schrijft de Heer R. T. Muschart in zijn „Onjuistheden in het Armorial Général van J. B. Rietstap" over bovengenoemd wapen: „De kleur van den dwarsbalk deugt niet en moet zonder eeniqen twijfel zwart zijn". Daarbij wordt door den Hr. M. melding gemaakt van het helmteeken zijnde: „op bijna alle zegels een klaverblad".

In mijn persoonlijk bezit bevindt zich echter een transportacte op perkament, gedateerd 18 Dec. 1793, waaraan het uithangend zegel aan perkamenten staart van Mr. *Gijsbert Swartendij(c)k,* schout „van den Ambagte van den Indijk". Het „onder uijthangende Seeqel" aan „deese Francijnen brief" heeft een diameter van 3½ cM. met een contra-zegel.

Het zegel vertoont nu als helmteeken géén klaverblad, doch een *anfieke vlucht,* terwijl het tegen-zeqel daarentegen wèl een klaverblad van het schild als helmteeken aangeeft en wat den dwarsbalk betreft, doet zich ook hierbij een eigenaardiqheid voor, nml. is die duidelijk op het zegel verticaal qeharceerd dus..... r o o d, waarbij het tegen-zeqel den balk als b l a u w aangeeft: horizontaal qeharceerd. Daarbij doet zich echter nog een eiqenaardiqheid voor, ten opzichte van den balk en wel is de balk op het zegel normaal. dus recht afgebeeld, op het contra-zegel echter „golvend" en *blauw.* d u s kennelijk bedoeld als „water". Het qroote zegel heeft nog een voor ruim de helft leesbaar randschrift met den naam. Het schild van het groote zegel is naar alle waarschijnlijkheid als van zilver bedoeld en bij het tegen-zegel goud: gepunteerd.

Ik vermoed nu, dat Rietstap destijds een dergelijk zegel met *rooden* dwarsbalk in handen kreeg, of waarschijnlijker een opgave van een dusdanig wapenschild *Swartendijk,* aangezien hij het helmteeken niet noemt. Ik vraag mij echter af, moet men dat dan maar direct als „d e u g t n i e t" qualificeeren? Wij kunnen toch immers moeilijk weten, welke bronnen Rietstap aanboorde en welke wapens of zeqels hij zaq. Voorzichtigheid blijft dus ten allen tijde geboden. Op z'n hoogst kunnen we zeggen, dat van het wanen *S(Z)wartendij(c) k* verschillende varianten voorkomen, doch van een fout van Rietstap is hier m.i. geen sprake.

De bewuste acte zend ik gaarne aan belangstellenden ter inzage, na het voldoen van porto-kosten.

KITS NIEUWENKAMP.

Adelsgunsten.

Bij K.B. van 1 October 1938, No. 33 zijn *Petrus Adrianus van Buttingha Wichers,* wonende te Teheran, *Johan van Rutfingha Wichers,* wonende te Leiden en *Nicolaas Lucas Jan van Buffingha Wichers,* wonende te 's-Gravenhage, met al hunne wettige nakomelingen in de mannelijke lijn in den Nederlandschen Adel verheven met de praedicaten van Jonkheer en Jonkvrouw.

Bij K.B. van 1 October 1938, No. 34 is *Geertruida Catharina van Buttingha Wichers.* wonende te Dordrecht, in den Nederlandschen Adel verheven met het praedicaat van Jonkvrouw.

J. PH. D. M. V. L.

Nederland's Adelsboek.

Tegen Kerstmis zal, zooals gewoonlijk, deel 1939 van bovengenoemde uitgave verschijnen. Alweder is eene nieuwe reeks daarmede ton einde gebracht. Na rijpe overweging heeft de redactie besloten, als kroon op haar werk nogmaals eene serie te geven, zooals die van 1912-1918. Zij ontveinst zich geenszins, dat dit besluit heel wat studie en arbeid mede zal brengen en daarom doet zij een beroep op allen, die van qroeden wille zijn onder onze vakgenooten, om haar te steunen door mededeeling van noq niet gepubliceerde verbeteringen op het toen gegevene, die het werk slechts ten goede kunnen komen.

BIJLEVELD.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Beeltsnijder-Bert. (LVI. 234, 330, 377). Het testament van *Bartholomeus Bert,* onqehuwd, koopman te Amsterdam, gepasseerd ald. op 3 Nov. 1638 voor Nots. Jacobus Westfrisius ('not. prot. no. 504, fo. 83) noemt onder de talrijke legaten aan de afstammelingen van testateurs broeders en zusters o.a. de beide volgende:

Prelegateerende voorts aan het kind van *Lysbefh Bert* die dochter van sijn sal. Broeder *Guiliam Berf* daer hij Peter overstaet een som van 500 car. guld.

item aan het kind van de voorsz. *Lysebefh Berts* dochter huysvrouwe van *Johannes Beeldfsnijder* predicant daer hy mede Peter overstaet een somma van 400 car. guld.

Deze passages zijn niet geheel duidelijk. De meest waarschijnlijke interpretatie lijkt, dat in beide gevallen sprake is van een kind van Ds. *Beeltsnijder* en *Elisabeth Bert Guill'iamsdr. Is* deze veronderstelling juist, dan zullen twee der vóór 3 Nov. 1638 gedoopte kinderen van dit echtpaar den zeer qefortuneerden erfoom *Barfholomeus Bert* tot peetvader hebben qehad. Voor het geval dit ook uit de doopinschrijvingen dier kinderen mocht blijken, houdt de ondergeteekende zich voor mededeeling aanbevolen.

Hoewel dit nog nader bewijs behoeft, is het waarschijnlijk, dat bovenqenoemde *Guilliam Bert* dezelfde persoon is als *Guilliam Bert,* van Doornik, oud 24 jaar, die geassisteerd met zijn oom *Jan Sandra 15* April 1600 te Amsterdam met vaders consent in ondertrouw wordt opgenomen met *Elisabefh de Falloies,* van Arnie(?) in Engeland, oud 22 jaar, en die als wedn. van *Elisabeth Valoijs* andermaal ald. aanteekende op 27 Oct. 1618 met *Maeyken Goyvaerts,* wedw. van *Vincent Alberts.* Immers, daar uit zijn eerste ondertrouwinschrijving blijkt, dat *Guilliam Bert* een oom *Jan Sandra* had, en anderzijds uit bovenqenoemd testament bekend is, dat *Bartholomeus Bert* een tante had, genaamd *Jenne Sandra.* wedw. van *Steven de Praef,* zoo is het aannemelijk, dat hij dezelfde persoon is als de broeder van *Barfholomeus Berf.*

In een eerder testament van *Barfholomeus Berf* n.l. dat van 11 Oct. 1635 (Nots. J. Westfrisius, not. prot. no. 502. fo. 31) blijkt *Guilliam Bert* noa tot de levenden te behooren, zoodat hij tusschen 11 Oct. 1635 en 3 Nov. 1638 is overleden.

S-Gravenhage. F. DANIËLS.

Bienbar. Weet iemand het wapen en genealogische gegevens omtrent eene familie *Bienbar,* waarvan mij slechts het navolaende bekend is.

Willem Bienbar, qeb. te Geilekirchen òf 7/9 1800 òf 8/9 1802, die zich, komende uit Gulpen, 9/9 1858 te 's-Hertoqenbosch vestigde en aldaar 13/1 1886 overleed, qetrouwd le met *Sophia Feller,* 2e met *Lucia Francisca Hochet de la Ferrie* (of mogelijk *Hoche de la Ferij)* en vader van 1e *Chrisfiaan B.,* qeb. te Aken òf 20/2 òf 27/1 1832. ob. te 's Bosch 8/6 1898 en 2e *Johan Wilhelm B.,* geb. te Geilekirchen 22/8 1840.

Arnhem. R. T. MUSCHART.

Binneblijff. Gevraagd worden gegevens over het Hoornsche regeeringsgeslacht *Binneblijff*, waartoe o.a. behoorden *Jan Dircks B.*, meermalen schepen en burgem. tusschen 1533 en 1572, en Mr. *Jan Woufersz. B.*, burgemr. o.a. bij zijn dood in 1612. Speciaal wordt gezocht de samenhang tusschen deze personen en de volgende: *Jan Cornelisz. B.*, chirurgijn in De Rijp ca. 1670, tr. *Wolmef Jansdr.; Cornelis Joosfen B.* te Krommeniërhorn, tr. 1675 *Geertje Claes Heeringa* te Wormerveer.

Baarn. H. W. VAN TRICHT.

Bussy de Rabutin. *Hesfer Bussy de Rabufin (won.* te 's-Gravenhage) tr. (ondertr. 's-Gravenhage 15 Juli 1708, derde gebod „gesurcheert") *Johan Lamberf Chenel,* heer van Pouderoyen, won. te Wijk bij Maastricht. Als vrouwe van Pouderoyen hertr. zij *Hendrik Willem Pieferson,* †1719, zn. van *Pieter,* commandant van Woudrichem en Loevestein, en *Catharina van Nispen.*

Johan Matthijs Bussy de Rabufin tr. (aant. Maastricht 13 Maart 1736, op attest. van Nijmegen van 10 April (?)1736) *Anna Jordan.*

Cafherine Bussy de Rabufin, wed. van *Joost Adam van Hoesenbergh,* kapt. cav., wonend te Heusden 1733.

Behoorden dezen tot hetzelfde geslacht als *Roger de Rabutin comte de Bussy* (geb. 1618), de schrijver van „Histoire amoureuse des Gaules", die zich na zijn verbanning van het Fransche hof ledig hield met het verfraaien van het beziens-waardige château de Bussy-Rabutin (één uur gaans ten N.O. van het station les Laumes-Alesia aan den spoorweg Parijs-Dijon)?

Hilversum. W. F. LEEMANS.

Doeveren (van). Zou iemand mij mee kunnen deelen, wat van deze familie, voornamelijk in het tijdsbestek van 1800-1825, bekend is?

Heemsfede. D. **J. M. A.** BRAAKENBURG VAN BACKUM.

Fielliettaz (de). (LVI, 523). Blijkens bij mij berustende familieaanteekeningen was *Réné Louis de Fielliettaz Goedhardt,* die 30 Aug. 1844 in 2e huwelijk (te Geldermalsen) tr. *Gerardina Anfoinetfa van Dam van Isselt* (1826 tot 1884), de zoon van *Gaspar Marfin Goedfhardf,* geb. Maastricht 1765, st. Leiden 1828, en van *Jeannette Guillelmine Marie de Fiellieftaz.* Zij was geb. 1765 *fe Bafavia,* st. Leiden 1844. Zoowel het jaar als de plaats harer geboorte maken het m.i. nagenoeg zeker, dat de door den heer C. van Wessem gestelde vraag bevestigend moet worden beantwoord.

Den Haag. **W. E. VAN DAM VAN ISSELT.**

Fontaine (de la)-Harrman. (LVI, 89, 142). *Philippe de la Fonfaine* de Oude was in 1653 beslist nog in leven en waarschijnlijk ook nog op 12 Jan. 1660, want op dat tijdstip is *Philippe de la Fonfaine* „de Jonge" peet bij den doop van een nichtje. — *„Marie Flamendia"* — aldus wordt *Maria Flamen* in de litteratuur alhier vermeld — is 10 Juni 1670 sedert 3-4 weken overleden. Hun jongere zoon *Andreas.* geb. Amsterdam 28 Oct. 1621, † Hamburg 17 Mei 1705, student te Leiden (1637) en Saumur (tot 1644), was 1649-1653 predikant te Emmerik en daarna gedurende 50 jaren bij de Geref. Gemeente te Hamburg-Altona. Hij huwde in 1654 (? te Amsterdam, nauwkeurige datum alhier niet bekend) met *Maria Ruyfing,* weduwe van den Amsterdamschen koopman *Lucas Broens* en waarschijnlijk dochter van *Simeon Ruyting,* die in 1655 en 1658 alhier peet was bij den doop harer kinderen. *Andreas de la Fonfeyn* (zooals hij zijn naam vaak schreef)

spreekt in 1670 van een neef te Wezel. Of hiermede zijn neef *Abraham* (LVI, 142 sub 1) bedoeld is, weten wij niet. Over diens vrouw *Sara le Confe* en hare voorouders zouden wij desgewenscht nadere gegevens kunnen verschaffen. Ook over den Hamburgschen predikant *Andreas de la Fonfaine* ware nog een en ander mede te deelen. Diens eenige dochter huwde met *Samuel von Schmeffau.*

Onzerzijds zouden wij gaarne nadere gegevens ontvangen over doop, huwelijk en ouders van *Andreas de la Fontaine en* zijne vrouw *Maria Ruyfingh* wed. *Broens.*

Hamburg. NIEDERL. AHNENGEMEINSCHAFT E. V.

Huygens. (XL, 83, LV, 220). Aangaande het voorgeslacht van *Hester Huygens,* † Arnhem 18 Febr. 1636, geh. met *Willem van Raesfeld,* kan ik het volgende mededeelen:

Zij was een dochter van Hugo *Laurensz,* sergeant-majoor of wachtmeester te Geertruidenberg en Ao. 1622 commandant dezer stad, uit diens 2e huwelijk met *Anna Mathijsdochter (Heys)* waarvoor ik de volgende bewijzen wil aanvoeren.

Blijkens het *Schepenprotocol van Geertruidenberg No. 17 fol. 129 verso* compareeren op 28 *Juli 1600 Hugo Laurens,* wachtmeester als gehuwd met *Anneke Mathijsdr., Willem van Dongen* als gehuwd met *Adriaenfke Mathijsdr.,* mede namens den „capiteyn" *Johan de Gijselaer* gehuwd met *Fyken Mathijsdr.* en geven procuratie.

Idem No. 19 fol. 10 verso/11 dato *11 November 1606.*

Hugo Laurens, „sergeant-majoor deser stede" als medevoogd van de nagelaten weeskinderen van za. *Johan Uytenbroeck* „daer moeder aff is *Anneke Mathijs Heysdochter* zijn huysvrouw" machtigt *Willem v. Aelst* om afwikkeling te vragen van erfenissen aan der kinderen vaderlijken oom *Dirck van Uytenbroeck.* .

Idem No. 19 [ol. 24. dato 7 *febr. 1607.*

Fijken Mafhijsdr. weduwe van wijlen „Capiteyn" *Johan de Gijselaer,* geassisteerd met Mr. Johan Isaacx van der Wel, borg voor *Hugo Laurensz.,* sergeant-majoor of wachtmeester van Geertruidenberg.

Id. No. 20 *fol. 199* dato 17 Non. 1616.

Schuldbekentenis afgegeven door *Hugo Laurentsz* „major deser stede".

In margine staat hierbij aangeteekend dat de aflossing erkend wordt ten behoeve van zijn weduwe op 12 Juni 1627.

Id. No. 21 fol. 250 verso dato 10 *April 1626.*

Compareert *Carer Huygen,* luitenant onder cie Compagnie van den Heer Gouverneur, zoon van *Hugo Laurens* en *Anna Heys.*

Id. No. 23 fol. 14 verso/15 dato *10 Nou. 1637.*

Jr. *Willem" van Raesfelt,* wonende te Arnhem, zoon van Jr. *Johan* in zijn leven Hr. tot Moerkerken, gehuwd geweest met *Hester Huygens, zij* dood vóór dato, uit welk huwelijk 3 onmondige kinderen, wier voogd is de Hr. *Johan Huygen,* luitenant van een compagnie voetknechten in garnizoen te Geertruidenberg en geassisteerd met den Hr. *Dominicus Cassiopijn,* „capiteyn" en sergeant-majoor van een Noord-Hollandsch regiment en gouverneur van Geertruidenberg.

(Helaas noteerde ik niet verder, maar aan de hand van dit gegeven is deze acte gemakkelijk terug te vinden).

Id. No. 42. *Tesfamenfen Geertruidenberg 1589-1636* (grootendeels ongefolieerd).

Op 20 Maart 1622 testeeren voor Schepenen: „de erentfesten ende manhaften Hr. *Hugo Laurens,* tegenwoordig commandeur deser stede ende joffrou *Anneken Mathijsdr.* echteluyden",

De langstlevende moet opvoeden hun beider kinderen en des testateur's vóórdochter.

Hij heelt bovendien één vóórzoon *Laurens Hugensz.*, die een legaat krijgt.

Uit mijn verdere aanteekeningen is het mogelijk het navolgende fragment samen te stellen.

***Mathijs** Woutersz. (Neys)*, schepen van St. Geertruidenberg 1565-'66, Heilig Geestmeester 1563, geb. St. Geertruidenberg ± 1524, † aldaar 20-8-1566, tr. *Hester Godschalcksdr. (Rosendael)*, dr. van *Godschalck Godschalcxz. (Roosendael)* en *Anneke Peter Willemszdr. (van der Neezen)*.

Kinderen o.a.

Anna Mathijsdr. (Heys), Ao. 1582 nog minderjarig, sterft na 25-10-1630, tr. le na 1582 *Johan Uytenbroeck*, „capiteyn", commandant van het fort van Hemert. Hij is dood vóór 29-9-1594 en stamt uit het Delttsche geslacht van dien naam: tr. 2e vóór 28-7-1600 *Hugo Laurentsz.*, sergeant-majoor en commandant van St. Geertruidenberg, weduwnaar van N.N., geb. ?, † St. Geertruidenberg vóór 10-4-1626. Hij maakt „cranck synde" een testament voor Schepenen van St. Geertruidenberg op 22-3-1622.

Uit haar le huwelijk:

1. *Anna Uytenbroeck*, geb. Delft, leeft nog 25-10-1630 [1]), tr. Geertruidenberg 19-9-1623 (o. aldaar 2-9-1623 j *Sfeven Jansz. Coop*, gouverneur van St. Geertruidenberg van 1624-1637, geb. Dordrecht, † St. Geertruidenberg 4-9-1637 [2]).
2. *Johanna Uytenbroeck*, leeft nog 17-12-1652 [3]), tr. vóór ± 1618 [4]) *Dominicus van Cassiopijn*, Ao. 1632 capiteyn van een compagnie voetknechten, majoor van het regiment van den Prins van Oranje en commandeur van het Fort Crevecoeur, daarna luitenant-kolonel, commandant van een regiment voetknechten en gouverneur van St. Geertruidenberg 1637-1651, geb. 's-Gravenhage 10-9-1583 [5]), †'s Geertruidenberg 6-1-1651 [5]), zn. van *Thomas*, burgemeester van 's-Gravenhage uit diens le of 2e huwelijk.

Zij passeeren testamenten voor notaris Laurens van de Kieboom te Geertruidenberg 1-5-1632 en 25-3-1636.

Uit haar 2e huwelijk:

1. *Carel Huygens*, luitenant onder gouverneur Coop Ao. 1626, geb. ?, † Ao. 1635, tr. *Adriana Schuyfhil*, dr. van den burgemeester van St. Geertruidenberg Johan *Willemsz Schuyfhil*. Zij leeft nog 17-6-1643.
2. *Johan Huygens*, luitenant van een compagnie voetknechten Ao. 1637.
3. *Hester Huygens*, geb. ?, † Arnhem 18 Febr. 1636, tr. na 25-10-1630, waarschijnlijk niet lang daarna Jr. *Willem van Raesfelt Johansz.*

Zij ontvangt een huwelijksgift van 600 gld. in het testament van haar halfzuster.

Ik wil er tenslotte nog op wijzen, dat de voornoemde familie *Heys* langs vrouwelijke lijn stamt uit een ouder geslacht

---

1) Testament met haar man voor notaris Laurens van de Kieboom te Geertruidenberg op 25-10-1630, w.i. zij o.a. noemt haar „Suster van halven bedde" juffrouw *Hester Hugens*, die op *haar trouwdag* 600 gld. zal ontvangen.

2) Zie *Taxandria* 26e Jaargang voor grafzerk en monument.

3) Zie Notaris P. van Groenevelt 's-Gravenhage Not.-Archief No. 105 fol. 424.

4) Zie het huwelijk van hun dochter *Dorothea* 16-7-1634 in Ned. Patriciaat 1933/'34 en de doop van hun kind *Johan* te Heusden 26-10-1623.

5) Zie Grafschrift in *Taxandria* 26e Jaargang.

Heys. De genoemde *Mathijs Woutersz.* (Heys) is n.m. een zoon van den Geertruidenbergschen Schepen en burgemeester *Wouter Mathijsz.* uit diens huwelijk met *Maria Heys*.

Den Haag. *j.* P. DE MAN.

Jutting. (LVI, *476, 523-524*). Jutting. — Boerderij in het kerspel Grothe onder Badbergen, Munstersch leen. In 1482 wordt *Gerd Jüttmann* genoemd; (Badb. kerk. arch. Cl. 2 Lit. B. no. 1); in 1490 bezat *Hanneke To Jütting* 8 paarden; ± 1515 wordt *Gerhard Jütting* geboren en stiert als priester te Badbergen ± 1583.

I. Zijn oomzegger *Gerhard Jufting* tot priester opgeleid volgt Luthers leer, wordt eerst predikant te Badbergen 1571-1621 en tr. vóór 1587 *Grethe*.

II. Hun zoons le Ds. *Theodorus Jutting*, predikant te Badbergen tot 1628, 1629 te Nordmoor, 1633 te Badbergen, 1633-1647 te backemoor, 1647 tot zijn dood te Badbergen, tr. N.N. 2e Ds. *Hermann Jutting*, pred. in Potshausen, 1634 Logabirum, ob. 1642.

Ds. Theodorus Jutting had tot zoons

III. le Ds. *Theodorus Jutting*, geb. Badbergen ± 1628, ob. Bippen 1703, tr. 1668 *Regina Margaretha Graff*, geb. *1643*, ob. Badbergen 15 Februari 172.3, 2e *Albert Jutting*, geb. Apr. 1634, ob. Quakenbruck 10 Oct. 1669, tr. *Barbara Meyer* (waarvan de fam. *van Benthem Jutting* afstamt).

Ds. Theodorus Jutting en R. M. Graff hadden tot kinderen:

IV. le *Gehrt Diederich Jutting*, geb. 1671 Badbergen, 2e Ds. *Johan Wilhelm Jutting, geb. 1676*, ob. Engter 5 Nov. 1729, tr. Badbergen 21 Apr. 1705 *Margaretha Schmidt*, dr. van *Heinrich*, geb. Badb. 6 Sept. 1675, ob. ald. 23 Dec. 1719, w.v. o.a.

V. a. Ds. *Theodorus Jutting*, geb. Badbergen 6 Jan. 1708, ob. Leer 13 Febr. 1791, tr. Holtgaste 5 Juli 1736 *Anna Sophia Telting;*

b. Dr. med. *Johan Wilhelm Jutting*, ged. Badb. 31 Mei 1715, prom. Groningen 1742; geneesh. en burger Amst. 1742; ob. stadsgeneesheer Osnabrück 21 Aug. 1807; tr. driemaal.

Ds. Theodorus Jutting en A. S. Telting wonnen o.a.:

VI. 1. Ds. *Wilhelm Gottlieb Jutting*, geb. Völlen 26 Apr. 1737; Luth. pred. te Pekela, Leeuwarden en Paramaribo; ob. Param. 23 Dec. 1775; tr. Groningen 9 Juli 1763 *Susanna Elisabeth Catharina Muller* (waarvan afstammelingen in Weenen en Ned. 0. Ind.).

2. *Jan Hendrik Jutting*, geb. Völlen 31 Mei 1743, ob. Amersfoort 2 Juli 1827, tr. le Curaçao 24 Sept. 1769 *Helena de Mey*, geb. 24 Mei 1748, dr. van *Laurens* en *Jannetje Brugman*. ob. Curaçao 29 Sept. 1774; tr. 2e Curaçao 7 Mei 1775 *Sara Maria van Starckenborgh*, ged. te Utrecht 27 Juni 1754, dr. van *Bernardus* en *Petronella Drusky*, ob. Amersfoort 2 Dec. 1834. — Overgenomen uit: Oorkondenboek „van Eeghen" (bl. 157-158) door Jhr. Mr. F. K. van Lennep (niet in den handel) 1918.

Renswoude. M. J. L. TAETS VAN AMERONGEN.

Jutting. (LVI, 476, 523). Mij zijn de navolgenden bekend: le *Theodorus Jutting*. 1758 Luthersch predikant te Leer, in 1800 dito te Doesburg: 2e *W. G. Jutting*, 1768 Luthersch predikant te Leeuwarden: 3e *Anna Maria Theodora Jutting*, geb. 7/6 1785. ob. te Amsterdam 19/10 1855 en getr. aldaar 12/7 1806 met *Samuel Pieter Labouchere*, chef van het ban-

kiershuis Hope & Co. Beide eerstgenoemden voerden het wapen als in het A. G. beschreven, waarvan de olifantstrompen in het helmteeken aan Duitsche origine doen denken.

Arnhem. R. T. **MUSCHART.**

Kell (van). *Hendrik van Kell* was gehuwd met *Johanna Antonia Lorentz,* d. v. N.N. en van *Cecilia de Gruyter.,* Hij kocht in *1814* op de N.H. Begraafplaats te Diemen de grafstede Park L.M.B. No. 2 en werd daar in 1826 begraven. Zijn vader geboren ± 1758 was Drost *te* Muiden. Zijn deze opgaven wel juist en zijn aangaande deze familie *van Kell* meer bijzonderheden bekend?

Heemstede. D. J. M. A. **BRAAKENBURG** VAN BACKUM.

Kerckhoven. Gezocht wordt het voorgeslacht van *Johannes Kerckhoven,* zn. van *Johannes* en *Anna Geertruid Bronkhorst,* die in 1803 huwt met *Judith Sophia Hagedoorn,* ged. Colmschate 16 Jan. 1785, dr. van *Herman Joost* en *Catharina Agnita Lindeman.* Hij schijnt ca. 1809 gegoed te zijn geweest op de Veluwe.

Baarn, H. W. VAN TRICHT.

Schallig-Willink. Mededeeling wordt verzocht van geboorte-, huwelijks- en overlijdens-data en plaatsen, alsmede van het beroep van den man, van het echtpaar *Jan Hendrik Schallig* en *Cornelia Bartha Willink.*

Bekend is slechts dat hij een zoon was van *Hendrik* en *Anna Maria Suzanna Frijkenius* en zij een dochter van *Hendrik* en *Geertruida Vreede,* voorts dat hun zoon *Jan Anthonie Schallig,* geb. te Amsterdam 24 Aug. 1790, huwde met *Margaretha Anna Cambier.* Gegevens omtrent dit laatste echtpaar zijn mij ook zeer welkom,

Krommenie. J. KALFF.

Schilders. Gegevens gevraagd 'betreffende een geslacht *Schilders* te Vlijmen (N.B.), van welken naam mij bekend zijn:

Rachel Schilders, uit Vlijmen, tr. *Peter Joosten Mauritsz, gez. Loenen,* ged. Bruchem 3 Nov. 1667, secretaris van Well, zn. van Joost Petersz. Mauritsz en Maria Loenen.

Anthonia Schilders, geb. 14 Sept. 1687 ('wellicht een zuster van Rachel).

Goverdina Schilders, volgens N.L. **1924,** p. **340** gehuwd met Ds. *Gerardus van Walraven,* predikant te Vlijmen en Helvoirt 1663, † Vlijmen 1683. (Volgens andere gegevens was deze gehuwd met Rachel van Broeckhuysen, dr. van **Ds.** J. van Broeckhuysen, predikant te Helmond en Rintel. Zij komen voor in de kwartieren van Schopenhauer. Was dit een tweede huwelijk?)

Rutger Pitersse Schilders, geb. te Vlijmen en won. ald., tr. Heusden **24 Nov. 1743** *Geertruy van Vugt,* geb. te Rijswijk (N.B.),

Hilversum. **W. F.** LEEMANS.

Schilperoort-Verbeek. (LVI, 524). *Ary Schilperoort,* j.m. gaat 28 Maart 1722 te Vlaardingen in ondertrouw met *Jannetje Jans Verbeeck,* j.d. Het huwelijk wordt **12** April 1722 voltrokken.

Uit dit huwelijk:

I. *Adriaan,* gedoopt te Vlaardingen 5 October 1722, begraven aldaar 13 Juni 1807, huwde te Vlaardingen (ondertrouw 7 Mei) 23 Mei 1762 *Jozijntje (Jeroentje) Raadman,* begraven aldaar in September **1790.**

Uit dit huwelijk:

1, *Jannetje,* gedoopt te Vlaardingen 27 Juni 1764.

2. *Maartje,* gedoopt te Vlaardingen 6 December 1767.
3. *Cornelis,* gedoopt te Vlaardingen *20* Februari 1771.
4. *Pieter,* gedoopt te Vlaardingen 15 Maart 1775.

Een ongenoemd kind van *Ary Schilperoort* werd in December 1775 te Vlaardingen begraven.

Vlaardingen-'s-Gravenhage. M. C. SIGAL.

Versteeg. Wil één onzer medeleden te Nijmegen daar voor mij den doop van *Maria Versteeg,* welke vermoedelijk tusschen 1690 en 1700 plaats had, opzoeken? Ook gegevens betreffende haar ouders zullen welkom zijn.

Werd haar huwelijk met *Marcus Bonnet* in Dec. 1720 ook te Nijmegen ingeschreven, hetzij in de Ned. Herv., hetzij in de Waalsche kerk? Zoo ja, hoe luidt die inschrijving?

's-Gravenhage. **H.** WIJNAENDTS.

Vürtheim. Van de hand van mijn overgrootvader *J. Vürtheim* (1808-1900) verscheen een groot aantal gedichten in periodieken van den meest uiteenloopenden aard. Waar ik deze voor een familie-uitgave verzamel, roep ik de hulp der lezers in om mij in kennis te willen stellen van aan hen bekende dichtwerken van voornoemden J. Viirtheim.

Bestaan er geen repertoria, waarin gedichten worden vermeld?

's-Gravenhage. VÜRTHEIM.

Het Loffelijke Gilde van St. Hubert te Haarlem. — Ter wederopregtinge van het „aloude St. Hubert+Gilde, gearresteerd in de Vergadering, gehouden op den Rechthuize te Overveen op St. Huberts-Dag van het jaar 1768". — In het oude „Resolutieboek" staan de namen vermeld van de wederoprichters. Het oud archief van vóór 1768 is niet aanwezig. Wel was in 1768 aanwezig de Silvere Hoorn, waarop het wapen van den schenker Heer Jan van Schoterbos anno 1630, waarmede nog heden ten dage door de Broeders den heildronk op den Schutspatroon wordt uitgebracht.

De mogelijkheid zou kunnen bestaan dat dit oude archief opgeborgen is in een der archieven van vroegere leden: de namen van dezen zijn niet bekend. Heeft een der leden van ons genootschap bij onderzoek in familiearchieven misschien eene aanwijzing hiervoor gevonden?

Aerdenhout. TH. DE BYE DOLLEMAN.

INHOUD 1938, No. 12.

Bestuursberichten. — De Vos van Steenwijk, door Jhr. Dr. Th. van Rheineck Leyssius. — De Zevenaarsche Vermeer's uit Bemmel, door Dr. Mr. J. C. Maris van Sandelingenambacht. — Het Schiedamsche geslacht Doorn en eenige verwarringstichtende, zeventiende-eeuwsche naamgenooten, door Mr. W. de Vries. (Vervolg en slot). — Familie-aantcckeningen Schimmelpenninck en Tielcmans, medegedeeld door Mr. A. Haga. — Aanvullingen on verbeteringen op de genealogieën van der Morwedc, van Heeck, Eeck, Aldringa en Appius, door Mr. H. L. Hommes. — Boekbespreking, door J. P. de Man: Het Oud Archief van de pemcente Culemborg door Dr. A. J. van de Ven. — Korte mededeelingen: De Barensteel; Van Appell; Slingsbie (Slingsby); Van Splinter-van Voss; Van Viersen; Wapen le Poole; Wapen van Sminia-van Baerdt van Sminia; Wapen Swartendijk; Adelsgunsten; Nederland's Adelsboek. — Vragen en antwoorden: Beeltsnijder-Bert; Bienbar; Binneblijff; Bussy de Rabutin; Doeveren (van); Fielliettaz (de); Fontaine (de la) -Hartman; Huygens; Jutting; Kell (van); Kerckhoven; Schallig-Willink; Schilders; Schilperoort-Verbeek; Vorsteeg; Vürtheim. — Het Loffelijke Gilde van St. Hubert te Haarlem.

Gedrukt bij N.V. Drukkerij „De Residentte" Pletterijstr. 103-107. 's-Gravenhage.

LEXICOGRAPHISCH NAAMREGISTER.

Jaargang 1938.

Het teeken *) wil zeggen, dat in het artikel ook aanteekeningen van wapenkundigen aard voorkomen.

A.

Aa (van der) 190.
Aarnouts 139.
Abbenbrouck 272.
Abhring 399, 559.
Abbringe 387-389.
Achelen (van) 251, 253.
Achter (van) 40.
Achtevelt (van) 142, 276, 484.
Ackema 6, 7.
Acker (ten) 279.
Ackermann 298.
Acronius à Buma 67.
Adama van Scheltema 67.
Addens, 139
Addinga 450, 452.
Adema 68, 69, 72.
Adema (Hora) 70, 71.
Adirs 363, 365.
Aebinga (van) 447.
Aelst (van) 374, 569.
Aerd 111.
Aerd (van) 101
Aernouts 357-359.
Aerssen van Beyeren van Voshol (van) 70.
Aertsen 335.
Aeswijn (van) 53, 156, 540.
Airs, 362, 365.
Aken (van) 45
Akerlaken (van) 267.
Albarda 72, 106, 112, 114, 115, 443, 444, 451, 453, 454, 557.
Alberda van Feerwerd 116.
Alcmade (van) 198, 473.
Aldersma 230.
Alderwerel(d)t (van) 90, 190.
Aldringa 99-116, 186, 230, 303, 304, 407, 445, 447, 448, 556, 558. 559.
Aldringa von Nesse 298, 300.
Alefsen 281.
Alkemade 307, 308.
Allersma 396.
Alma 286.
Alphen (van) 279, 335, 368, 428, 473.
Althus *) 180.
Alting 556, 557.
Amant (de Saint) 89.
Ambe (van) 118.
Amerongen (van) 124, 379.
Amstel van Mijnden (van) 428.
Andel (van) 81, 82.
Andrae 525.
Andriessen 239, 368, 369.
Ankeren (van) 95.
Annocque 36-38.
Ansen (van) 531.
Anspach 141.
Anthonides 88.
Anthony 88.
Apeldoorn *) 181.
Appell (van) 561, 563.
Appell (van den) 557.
Appels 477.
Appius 6, 8, *) 386-402, 556, 559.
Ard (de) 111.
Ardempt 367.
Aredondo (d') 20.
Arnemann 21.
Arnold *) 384.
4rriëns 71.
As (van) 165.
Asbeck 69, 70.
Asch (van) 161, 165.
Asinga 453.
Asperen (van) 224, 230, 496.
Assche (van) 252.
Asschenberg (van) 231.
Asschendorp (van) 3, 8.
Assendelft (van) 39, 198.
Asserhuys 12.
Assigny (d') 34, 35.
Aubonne (d') 476.
Audenhove (van) 140
Auwerijn (van) 155.
Aux-Brebis 169.
Auxbrebijs 367.
Avcsnes (van) 61.
Ayckema 106.
Aylua 327.
Aylva 563.
Aytta (van) 7, 484

B.

Baak (van) 20.
Baanst (de) 215.
Baay 232.
Bacelièr 255.
Back (de) 475
Backer 41, 42, 139, 491.
Backer (de) 319, 320, 363, 515.
Bacx 236.
Baecke (de) 483.
Baen 552.
Baer (van) 118, 119, 402, 405-407.
Baerken 82.
Baerlant (van) 259.
Baers 37.
Baersdonck (Mom gen.) 18.
Baexen (van) 427.
Bake 21.
Bake (van den Wall) 22.
Balde 219.
Balgoyen (van) 432.
Bal.en 454.
Ballen (van) 453.
Baltus 164, 377.
Balveren (van) 452.
Bam (van) 483
Banning 45, 46.
Barbauld 237.
Barensteen 378, 379.
Baresteyn (van) 519
Barge (ten) 92.
Bartels, 526.
Barten 182, 183, 232, 233.
Barthout 473.
Barthouts 358.
Bas 228, 229.
Basselier 367, 369.
Bassen (van) 116.
Battum 78.
Batty 457.
Baurmester 9.
Bavel (ten) 312, 363.
Bawstetter (van) 427.
Bayard (de) 142.
Beaufort (de) 70.
Beaumont (van) 37, 169, *) 292.
Bebingh 116.
Beck 89, 279, 323, 504.
Becke (van der) 327.
Becker 24, 208.
Beckeringh 398.
Beeck (van) 162, 235, 318.
Beeck (van der) 17, 111.
Beeckman 253, 383.
Beelaerts 475.
Beeldsnijder 45, 47, 91, 234, 330, 377, 568.
Been (de) 222.
Beer Poortugael (den) 47, 91.
Beest (van) 87, 88, 171, 421.
Beest van Renoy (van) 153-160, 421-422.
Beest (van Voorst van) 87.
Beets 77.
Beevers 428.
Begelinger 465.
Beissel von Grim(me)nich 75.
Bellinchove (de) 131.
Beltn 9.
Bemmel *) 182
Bemmel (van) 474, 565.
Bemmelen (van) 474.
Beninga 101, 303, 448, 453.
Rennigbroek 192.
Benninga 103, 104.
Bentheim (van) 55.
Benthem 394.
Benthem (van) 432.
Beny (de) 277.
Berch 237.
Berch (van den) 257.
Berchuys (vanj 107, 400.
Berckelius 38.
Berendrecht (van) 42, 43.
Berenpas (ten) 208, 245.
Beresteyn 263.
Beresteyn (van) 24, 47, 189, 332.
Berestrat 309.
Berfelt (van) 90.
Berg 47, 189.
Berg (van den) 564.
Berge (ten) 9, 10.
Bergervis 141.
Bergh(e) (van den) 344, 384, 496.
Bergmann 93.
Bergsma 68, 96.
Beringen (van) 316, 317, 363.
Bert 165-170, 234, 330, 568.
Bert (Schrassert) 165.
Bertling 396.
Berum (van) 447, 557.
Bessel 52.
Besten (den) 460.
Besten (van) 398.
Betouw (van) 542, 543.
Bettinck 22.
Bettingh 302.
Beuckelaers 358.
Beuckentop 413.
Beumer 41, 239, 287.
Beuns 378.
Beusechum van der Linden 283.
Beusichem 31.
Bevers 315, 317, 318, 363.
Bewingaborg (von) 230.
Beijen *) 432.
Beyharts 142.
Beyma (van) 69, 565.
Beynhem tot den Appelenborg (van) 155.
Beys 224, 225, 228.
Bezemer 44.
Bichon 475.
Bicker 187.
Bie (de) 142.
Bienhar 568.
Bienema 63-72.
Bienema (Koos van) 63-72.
Biese, 522.
Biese (de) 474.
Binkhorst van Oudcarspel 337.
Binkhorst van Oudcarspel en in Koedijk 170-173.
Binneblijff 568.
Birgel 73.
Birgel (van) 75.
Birza 9, 10.
Bisbingh 35.
Bisdom 38.
Bisschop (Sterns) 287.
Bittenfeld (von) 70.
Bitter 53.
Blaauw 46, 422.
Bladen (van) 37.
Blanckenhagen 330, 331, 429.
Blanckert 377, 429.
Blankenhem (van) 60, 63.
Blaquère 497.
Blaquier 497.
Blau (de) 402.
Blaupot 378.
Bleecker 379.
Bleecker (de) 255, 366.
Hlreker 234, 377, 378.
Bleckers 252.
Blen(c)ke 139.
Bleyswyck (van) 470.
Blinde (dc) 27.5.
Block 88, 90 141. 189, 332, 333, 551.
Blocq 494.
Blocx 44.
Blois van Treslong 45
Klom 256, 359, 372.
Blootenburg (van) 123-129.
Blussé 548.
Blijdenstein 240.
Bock 475.
Boddena 142, 364.
Bodegem (van) 253.
Bodynck 209, 210.
Boecop (van) 446.
Boedberch (van) 59.
Boekholt 35.
Bocningen (van) 119.
Boethius 413.
Boetzelaer (van den) 14, 558.
Bocije 372.
Boeymer (van) 481--484, 564.
Bogaert 71.
Bohel (van) 334.
Bohrmann 331.
Bokel 53.
Bois (du) 498.
Boissevain 51.
Boland 548.
Bolhuis (van) 3, 5.
Bolhuys (van) 387.
Boll 276.
Bolle 191. 372.
Bolleman 491.
Bolomey 69.
Bolz 509.
Bom 222.
Bombergen 266.
Bommelaar 495.
Bonnet 573.
Bonnier 161, 163.
Bont 494.
Booms 546.
Boone 219.

Boonk 465.
Boosers 307.
Boot 236, 551.
Boothuis 412.
Borch (Ter) 445.
Bornwater 374.
Borre van Doornik 53.
Borselen (van) 60, 252.
Borwater 376.
Bos 229.
Bosboom 283.
Bosch 274, 310, 311, 361, 363, 378.
Bosch (in den) 21.
Bosch (van den) 36.
Roschen 246, 250.
Boschman 382.
Böselager 116.
Boshuysen (van) 37, 42, 137.
Rosinchem (van) 560.
Bosman 565.
Rosser (de) 458.
Host 503.
Bosijn 90.
Botland (van) 217.
Botterkooper 415.
Boucher 235, 276, 277.
Boucket 172.
Boudewijns 277, 380.
Bouess 382.
Bouesse 282.
Bowma 65, 66.
Bouman 47.
Bouquet 173.
Bouricius *) 233.
Bout 278.
Bouwens 220.
Bouwer *) 233.
Bovel (ten) 312.
Bovens 20.
Bowier 22, 79-82.
Box, 459.
Boyd 142.
Boye 217.
Boymer (van) 380.
Braadt 281.
Braakenburg 308.
Braam 188.
Bracke (ter) 300, 301, 407, 409.
Brackhuijsen 430.
Braecke (ter) 296, 301, 302.
Braeckel (van) 483.
Brahm 182.
Brakel 264, 446.
Brakell (van) 136, 156, 158, 421.
Brakman 340.
Brameth (de) 32.
13randt (von den) 482-484.
Brandwijk (van) 236.
Brandwijk van Blokland 176, *) 177.
Rrants 543, 546, 547.
Hrantsma 70.
Brasser 226.
Brassert 547
Brauw (de) 52, 476.
Brave (van) 424.
Rrawen 273, 475.
Bre (de) 425.
Brederode (van) 519.
Bredius 459, 488.
Breen (de) 372.
Brenck (van) 163.
Breton (de) 524.
Breton (le) *) 422.
Breton van Doeswerff (le) 422, 423.
Rreugel (van) 313, 363.
Kriel (van den) 164.
Briel van Welhouck 321.
Brienen *) 182.
Brienen (van) 43, 44, 136, 137, 147-153, 234.
Rriescn (van) 230.
Brinck 544.
Brinck (van) 163.
Brink 334.
Broeck (van den) 36, 90.
Broecke (ten) 208.
Broeckhuisen (van) 104, 110, 111, 118, 345, 363, 573.
Broeckhuysen 312.
Broekman (van Mourik) 185.
Broens 569.
Broers 169.
Broersema 101, 112, 113, 445, 446, 454, 558.
Broersma 105, 441.
Bronc'horst (van) 156.
Bronckhorst (van) 158.
Bronckhorst van Batenburg 73, 75, 105.
Bronkhorst 378, 572.
Bronsvelt 36.
Bronswinkel 169.
Brossaert 36.
Brouck(e) (van den) 368, 369, 373.
Brouwer 23, 88, 292.
Brouwer (Reeling) 69.
Brouwer (de) 149.
Brouwers 35, 414, 429.
Browne 382.
Bruce 235, 277.
Bruch 375.
Bruegel (van) 159, 160.
Brug (van der) 465.
Brugman 47, 572.
Brugmans 141.
Bruin Grupstra 309.
Brummen (van) 22.
Brummer 159.
Brunesteyn 39.
Brunsveld (van) 401, 402.
Brussel (van) 465.
Bruyn 89, 141, 187, 192, 378.
Bruyn (de) 458.
Bruyn van Berendrecht (de) 44, 45.
Bruyne (de) 254.
Bruynsteen 171.
Bruijser 518.
Bucaille 94, 282, 283.
Buecker 19.
Bueren (van) 137.
Bu(e)rinck 209, 211, 213.
Buisman 235, 236.
Buissonet (de) 22.
Bulow (von) 529.
Buma (van Haersma) 71.
Burch (ter) 88.
Burch (van der) 190, 238, 276. 376, 470, 476.
Buren (van) 467, 468.
Burger 465.
Burgers 238, 339.
Burgersdijck 416.
Burgh (ter) 48.
Burghman 164.
Burgwal 496.
Burlamaqui 380.
Burmania (van) 111, 564.
Burmania van Holwerdt 563.
Burscheid (von) 75.
Burtscheid 73.
Busch 549.
Busekem 3 1.
Bussche (ten) 17
Bussy de Rabutin 569.
Buth (van Duithe gend.) 20, 484.
Buttinga 565.
Buttingha (van) 107, 108.
Buwalda 239.
Buyckentop 260, 264.
Buys 173.
Bu(y)ser (die) 42, 43.
Buysman, 501.
Buytendijck (van) 182.
Bye (de) 220, 259.
Bijl 256.
Bylant 510.
Bijle 218.
Bijler (van) 313, 363.
Bijsterbos 375.
Bijstermans 258.

C.

Centen 378.
Centensz 502.
Chalmers 380, 381, 474.
Charon (de) Saint Cermain (de) 20.
Chenel 568.
Chrétien 91.
Cirksena 407, 451.
Citters (van) 24.
Cymon 42.
Cypriani 139.

D.

Dach 526.
Dachverlies 474.
Daelwijk (van) 220.
Daendels 331, 332, 403.
Daetselaer (van) 44.
Dagevos 459.
Dalen 431.
Dalen (van) 35, 417.
Dam (den) 574.
Dam (van) 284.
Dam (van den) 119.
Dam van Isselt (van) 569.
Dammerscheijt *) 432,
Daniel 509.
Dannenbergh 269.
Dapper 209, 210.
Das 275.
Dassen 192, 235, 432.
Daij 415.
Dedden 387, 388.
Dedem (van) 52, *) 182, 450.
Deema, 450.
Dekker 255.
Delf (van) 492.
Delia 234.
Dempincx 203.
Deneken (von) 137.
Denick 229.
Deudekom (van) 71.
Deventer (van) *) 233.
Deynoot 463.
Dichteren (van) 560.
Diddeboeij *) 233.
Dideboy van Catwyk 520, 521.
Diemen (van) 44, 45.
Dieme(n)t (van) 164.
Diepenbrugge (van) 307, 308.
Diepholt (van) 300, 301, 304, 409.
Diest (van) 124.
Dietz 525.
Dieurten 299.
Dikkers 501.
Dilechte (de) 179, 530.
Dillinga 392, 397.
Dingemans 163.
Dinter (van) 313-315, 319.
Dinteren (van) 363, 364.
Diodati 380, 429, 430.
Dionijssen *) 176.
Dis (van) 222.
Dison (de) 7.
Doeleman 165.
Doelman 173.
Doelmans 171.
Doënga 114.
Does (van der) 294, 499.
Doesburg 165.
Doeswerff (van) 422.
Doetinchem (van) 17.
Doeveren (van) 569.
Doevers 552.
Doitsma 68.
Dol 256.
Doll 371.
Dombrook 426.
Dommers 144.
Donckel 483.
Dongen (van) 569.
Donghen (van) 431.
Donker 526.
Donkersloot 132, 183-185, 339.
Dons 564.
Doorn 423, 486-502, 549-552.
Doomer 237.
Doorn 488.
Doornen (van) 93.
Doornik (van) 45, 59, 426.
Doornix 431.
Doortoghe (van den) 61, 63, 197, 200, 201.
Dorhout 69.
Dornijck (van) 136, 137.
Dorsten (van) 522.
Dortmund (van) 279.
Doublet 173, 276, 376.
Douff 491.
Dousa 557.
Doycweert 45.
Doys van den Vehuys 58.
Draeck de Teuven (de) 428.
Draper 112.
Draveman 48, 91.
Drews (de) 108.
Driel (van) 374, 458.
Dries (van den) 222, 278.
Dries(ch) 278.
Driesche (van den) 574.
Drisius 278.
Droevers 494.
Drooch 496.
Drossaert 220.
Drötelingen (von) 302.
Drummond 158.
Drunen (van) 459.
Drusky 572.
Drijfhout 132.
Duclaen 372.
Dudde 141.
Duiren (van) 163.
Duiven (van) 117.
Duivenbode 328.
Duivenbode (van Leeuwen van) 328, 329.
Dumouthier 284.
Dunnewoldt (van) 334.
Dunnewolt 81, 82.
Dupont 164.
Durfort 158.
Durkeman 574.
Dusewolt 136, 179.
Dussen (van der) 322, 469.
Dutrieux 516.
Dutry 223.
Duvelaer 380, 474.
Duvenack 392.
Duvenée 217.
Duijffhuijs 332.
Duyn (van) 372, 373.
Duyn (van der) 61, 63, 227.
Duyn(en) (van) 34, 522, 523.
Duys 544.
Duyst 143, 190.
Duyvenbode (van) 473.
Duyvenvoorde (van) 229.
Dwingelo (de) 531, 530.
Dwinglo 226, 228.
Dijksterhuis 447.

E

Ebbinge 236, 240, 432.
Ebbinge (Buisman) 236.
Ebele 110.
Echten (van) 10, 448.
Eck 335.
Eck (van) 22, 446, 511.
Eckberghen 12.
Eeck 2-15, 109, 110, 116, 556-558.

Eddes 263.
Edel (d') 148.
Edermoor (van) 407.
Eekhout 69.
Eelts 112.
Eem (van der) 127
Eenens 103.
E(e)st (van) 53, 54.
Eevecooten (van) 522.
Effing 467.
Egmond (van) 60-64.
Eggens 316.
Egmond (van) 24-30, 1 97-201.
Ehrentreiter 115, 562.
Eisenbach (Riedesel zu) Y1.
Eissinghe 12, 13.
Eland 72.
Elborch (van der) 518.
Elders (van) 285.
Elders Schuttrup 285.
Elderts 379.
Ele (van) *) 432.
Elema 114, 396, 397.
Elffen (von) 509.
Eliaan **217.**
Elias **511.**
Ell (van der) 35.
Ellet 283.
Elsevirr **423.**
Elsing 501.
Emans 90.
Emants 169.
Embrica (de) 53.
Embrick (van) 246.
Emmius 301, 401.
Ende (van den) 222.
Enderinck 208, 210, 21 1.
Engberts 23.
Engelen 69, 322, 323, 363.
Enghusen (van) 58, 59.
Enghuysen (van) 118, 119.
Entens 110, 444, 446.
Epp 341.
Eppenhoff 378.
Erberfeld (d') 137.
Erhardt 403, 404.
Ermel (van) 46.
Ernst 335.
Ernste 120.
Erp (van) 452,
Escaillon (d') 152.
Ese van Gramsbergen 467-469.
Essen (van) 16, 518.
Est (van) 53, 117.
Estinghausen 303.
Eusum 103.
Ever (d') 473.
Everaers 368.
Everdingen (van) *) 160-165, 259—264, 411—415.
Evers 309.
Eversdijck 221, 252, 259.
Everswinkel 464.
Everswijn 418.
Evertsen 236.
Ewsum (van) 108, 109, 134, 442, 452.
Ewijck 506.
Eijbergen (van) Y4, 95, 169.
Eyck 188, 236, 377, 475.
Eyck van Zuylichem 271.
Eyck tot Zuylichem (Burman) 350.
Eyckbergh 12.
Eysing(a) 305.
Eyssonius 391, 396-398.
Eze (van der) 448.

F.

Fabre 523.
Faes 321, 364, 513, 514.
Falck 186.
Falloies (de) 568
Faradama 450.
Farwig 330.
Fe(e)r (Le) 367, 369.
Feisser 270, 330.
Feith 69.
Feller 56S.
Ferniol 189.
Feyt 236.
Feyts 254.
Ffollicker 210.
Fickensholt (von) 300, 303.
Fielliettaz (de) 523, 569.
Finck 341.
Flamen 142, 569.
Flament 381, 430. 475.
Flamme 164.
Flines (de) 90.
Flodorp 403, 404.
Floor 280.
Flugi van Aspermont 376.
Fock 380.
Fockendijck 487.
Foeyt 44.
Folckers 5, 8, 392.
Folleville (van) 427.
Follicker 245, 250.
Fontaine (de la) 89, 142, 569.
Forcius 218.
Foreest (van) 229.
Fortgens 380.
Fortuyn 95.
Fossema 113
Fragyma 450.
Francis 187, 277.
Fran ken 168.
Fremery (de) 237.
Frena 464.
Frensdorff 375.
Friedge 501.
Frilingh 302.
Frischang 475.
Fritema 113.
Fritema (van) 483, 484.
Froma 105, 111.
Frijkenius 572.
Frysen 208.
Fuyck (van de(r) 271, 272.

G.

Gabry 308.
Gale 321, 340.
Ga(e)ymans 151, 152.
Gaickinga 105, 442-445.
Galen (Fan) 95.
Gallas 39.
Gallée *) **174.**
Gallois (La) 277.
Ganderheyden 283, 335.
Gans 36.
Gans (de) 165.
Garde (de la) 170.
Garnaud 144, 281, 382.
Gauterweiler 548, 549.
Geertsema 393, 394, 400, 549
Geesteranus 463.
Gelder Arcen (van), 74.
Gelre (van) 236.
Gendt (van) 118.
Genius 492.
Gent (van) 159.
George 375.
Gerlacius 6, 300, 302, 389.
Gerlings 301.
Gesinck 245.
Geus (de) 414.
Gevaerts 292.
Ghemen (van) 59.
Ghendringhen (van) 58.
Ghore (van den) 529, 530, 537 539.
Gideon (s) 45Y.
Gieltgens 334.
Giesendam (van) 183, 185.
Giesseler (van) 399, 400, 402 559.
Giessen (van) 154, 155, 157.
Gimnich 73.
Glahn (von) 409, 410.
Glaser 509.
Gleichman 132.
Glinstra (van) 400.
Glokman (van) 285.
Glummer 276.
Gockinga 389, 400, 449.
Godefridi 565.
Godekinck 517.
Gödens 410.
Godin 381, 475.
Godijn 501.
Soedthardt 569.
Goedthardt (de Fielliettaz) 523, 569.
Goens (van) 69.
Goes (van der) 220, 251, 259.
Gogh (van) 239, 254, 255.
Goltstein (van) 156.
Goor van Kaldenbroek 73.
Gorcum (van) 36, 37, 45.
Gordon 143.
Goris 45, 168, 169, 335, 425.
Gortsak 187.
Gouge 168, 16Y.
Goutswaard 222.
Gouweloos 297.
Gouwenaer 466.
Govaerts 475.
Graafland 383.
Graef (de) 88.
Graeff (de) 171-173.
Graeffwegh ('s) 466.
Graese (van) 160.
Gra(e)ve 457.
Graf (de) 220.
Graff 571.
Graham 142.
Grandlienard 459.
Grange (de la) 142.
Grase (van) 159, 160.
Graswinkel 228, 229.
Grave (de) 39.
Greeve 464.
Grenfell 331.
Greven 118, 208, 464.
Grevenbroek (van) 34.
Grevenraet *) 277-279, 381.
Grevinck 483.
Grevingh 109.
Greydanus 528.
Griffoenssen 311.
Grimbergen 35.
Grimme 21.
Groenewald(t) *) 176, 276, 376.
Groll *) 432.
Groningen (van) 165.
Groot 378.
Groot (Cornets de) 376.
Grootmeyer 515.
Grootswager 465.
Grothusen (to) 303, 407.
Group 38.
Grovestins 563.
Grubbe 118.
Gruiter (de) 500.
Gruithuys 472.
Gruys 3, 105, 106, 109-112, 114 116, 444, 446, 447, 558, 563
Gruyter (de) 572.
Guedesing 179.
Guedzing 441.
Gumster (van) 548.
Gijsberti Hodenpijl 488, 500, 501.
Gijselaer (de) 569, 570.
Gijzeling 143.

H.

Haak 466, 514.
Haaren 563.
Hachyn 120.
Hacken 477.
Hackfort (van) 149.
Hackfort tot Sutendaele (van) 148.
Haeck (van) 156.
Haecke *) 181.
Haeff (van) 171, 173.
Haeften (van) 264, 326.
Haen 317.
Haer (ter) 555, 556.
Haeren (van) 313.
Haerlem (van) 45.
Haersolte (van) 231, 443, 483, 484.
Haersult 442.
Haes (de) 423.
Hage (ten) 87.
Hagedoorn 572.
Hagen 234, 235, 377, 378.
Hagen (van) 357.
Hagens 236.
Hagensdorff 303.
Haickens *) 386-402, 559.
Haitetsna 407.
Hajunga 300.
Hal (van) 142.
Halder 189.
Hialewijn (van) 474.
Halfwassenaar 423.
Hall (van) 89, 132.
Halmael (van) 89, 90, 234, 378.
Halsma 9.
Hamaicker 211, 212, 245, 249.
Hamal (van) 90.
Hamel (van) 90.
Hamerling 341.
Hammink 106.
Hane (de) 91.
Hanense 363.
Hannart 38.
Hansouw (ter) 448.
Hanstein 477.
Harckens 390.
Hardenbroek (van) 136, 155.
Hardenburgh (van) 462.
Harder (den) 171.
Harderwijck (van) 153.
Hardewijn 252, 253.
Haren (van) 314, 363, 403, 409, 468.
Harff (von) 75.
Harf van Alstorf 73.
Harringa 298, 299, 303, 407.
Hart (van der) 46, 464.
Hartem (van) 246, 247, 250.
Hartman 38, 39, 88, 89, 94, 96, 141, 142, 187, 285, 335, 524, 569.
Hartman de Kustere 39.
Hartooch (de) 34.
Harts 22.
Harwel 82.
Hase (de) 413.
Hassa (van) 253.
Hasselaar 229, 339.
Hasselt (van) 51.
Hatzum (von) 230.
Haupt 375
Haverenberg 225.
Haversman 381, 475
Havinga van Loga 304.
Havius 36, 37.
Hay (de) 498.
Hayckens 6, 8,*) 386—402.
Hayman 256, 373.
Haytetus 300.
Hecke (van) 254.
Hecking (van) 547.
Heeck (van) *) 2-15, 389, 399, 556-558.
Heeckeren (van) 23, 24, 120, 154, 156, 485.
Heeckeren tot Barlham (van) 518.
Heeckeren (Orrock van) 270, 271.
Heel (van) 462.
Heemskerck 278.

Heemskerck (van) 62. 144, 198, 238 381, 382, 430. 566.
Heemskerck van Beest (van) 430.
Heemstra (van) 70.
Heerde (van) 428.
Heerdt (van) 118, 120, 327, 375.
Heerclt tot Eversberg (van) 69.
Heere (de) 67.
Heereman, 551.
Heereman van Zuydtwijck, 154.
(Heeren) Berg (van 's) 540.
Heeringa 568.
Heerma (van) 111, 339, 564.
Heerman 1 4 3 .
Heermans 169.
Heertjes 187.
Heiden 90.
Heiden Hompesch (von) 91, 279, *) 332.
Hel (ter) 46.
Helbergen (van) 58-60, 117—119.
Helden (van) 501.
Helderman 19, 21.
Helke (van der) 220.
Hell (van der) 18, 155.
Hell(e) (de) 52.
Hellemans 235.
Helmcke 459.
Heloma (van) 67.
Helmont (van) 80— 82.
Helsdingen (van) 188.
Helsdingen (van Beuningen van) 188, 351.
Helseling(e) (van) 460.
Helt (de) 513, 514.
Hemmema 563.
Hemminck 89.
Hendriks 309.
Hengevelt 92.
Hennekler (van) 377.
Henssen 166, 167, 169, 170.
Hepp 528.
Herema tot Holwinde (van) 156.
Heringa 444.
Heringa (van) 447.
Herlaer (van) 91.
Hertenbroek (van) 118.
Hertenstein 333.
Hertoch (de) 35.
Herwerden (van) 20.
Hesel (van) 316, 363.
Heshusius 143.
Hesseling 390. 392, 393.
Hesselinck 402.
Hesselink 71.
Hessinck 211.
Hesterwijck (van) 148.
Heukelom (van) 552.
Heuvel (van den) 432.
Heuvel1 90.
Hey 496.
Heyden (van) 75.
Heymans 185.
Heys 569, 571.
Heyst (van) 132.
Hiddinga 67.
Hitldingh 86, 87, 132, 134—136, 177—180, 230, 397, 515, 530, 539.
Hilarius 188. 236, 280.
Hilhrants 446.
Hildernis 141.
Hilgers 375.
Hille (van) 522.
Hillebrands 476.
Hincknert 444.
Hinckart 451, 452.
Hoche de la Ferij 568.
Hochet de la Ferrie 568.
Hudenpijl 253, 256, 369-371
Hodenpijl (van) 374
Hoed (Mooyman) 192.
Hoedemaeker 82.
Hoek (van) 189.
Hoekelum (van) 201.
Hoemen (van) 75.
Hoemen van Odenkirchen 73.
Hoendricks (x) 3, 8. 113.
Hoernkcus 137.
Hoessenbergh (van) 568.
Hoevel (van) 483, 511.
Höevell (van) 19.
Hoeven (van der) 459.
Hoeysma 390, 391.
Hoffer 256.
Hofflant 494.
Hoffman 557.
Hogenhouck (van) 90.
Hohenlohe Schillingsfürst (Zu) 341.
Hoisingh 401.
Hoisingius 399.
Hoierhoek 496.
Hollander 185.
Hollard 376.
Holle 57.
Hollman 459.
Holste 441.
Holtcamp 16.
Holten (ten) 522.
Holthe (ten) 453.
Holthuysen (van) 118, 119.
Holtius 282, 283.
Hombrugh 20.
Hommens 390, 391
Hommes 392.
Homoct 404. 405.
Hompesch (von) 90, 91.
Honich 262.
Honigh 260.
Hoochkamer 218, 254.
Hooff (van) 132.
Hooff (Drijfhout van) 132.
Hooft 235.
Hooft ('t) 384.
Hooftman 108.
Hoogbruin 381, 475.
Hoogburg 464.
Hoogesteger 219.
Hoogesteyn (van) 326.
Hoogeveen (van) 377.
Hoogstraten (van) 413.
Hoogwater 94.
Hoop Adema (van der) 70.
Hooreman *) 175.
Hoorn 397.
Hoorn (van) 367, 368, 370.
Hoornken 452.
Hoove 504.
Hoovc (van den) 109.
Hopp 482.
Hora 323-325.
Hora Adema 69, 72.
Horenken 104. 105, 138, 443 444, 446-448.
Horn (von) 528.
Horn (e) 75.
Horst (van der) 455.
Horst tot Mulckhave (van der; 148.
Houben 192.
Houckgeest 188.
Houten (van) 34, *) 86.
Houvenaer 380.
Houwerda 451.
Houwing 69.
Houwink 69, 192, 235.
Hove (van) 511.
Hovelick 276.
Hövell (van) 118.
Hoven (van) 374, 460.
Hoyer (de) 495.
Hoynck van Papendrecht 143.
Hovtema (van) 380.
Hugenpoth Stockum (van) 427
Huginck 16.
Huinga 451, 453.
Huismans 139.
Huissen (van) 427.
Huizinga 187.
Hullhaven 471. 472.
Hulshotf 429.
Hulst 34.
Hulten (van) 400, 402.
Hultman 144, 191.
Hume de Manderston 327.
Hume de Waddcrborn 327.
Hummclen 478.
Hun(ne)pel (van) 148.
Huninga 397, 398.
Hustaert 91.
Huybroecx 260, 413.
Huygens 380, 570, 571.
Huyn van Amstenrade 137, 138.
Huys 535-538.
Huijser 500.
Huysing 404.
Huysink 23.
Huyssen 251, 381, 475, 476.
Huyssen van Cattendyke 475.
Huijter (de) 42. 90.
Hysselenberch (van) 149.

I.

Iddekinge (van) 515-516.
Iderhoff 101, 299, 303.
Idsaerda (van) 382, 430.
Ihoole 492.
Ingen (van) *) 85.
Ingenhoes 421.
Ingen Housz 153—160.
In 't Veld 277.
Ypelaer (van) 485.
Ypey 70.
Iseren (van) *) 272.
Isselmuden (van) 70, 102-106 111. 440—448.
Ittersum (van) 180—182, 230 231, 273, 331, 423-425, 444
Yvoy 35.
Yvoy (van Hanghest d') 70.

J.

Jacobs 93.
Jalingh 162.
Jans 309.
Janse 144, 239.
Janse (Stroobant) 239.
Janssens 21.
Jaoin 93.
Jarges 101, 106, 111, 302.
Jarghes 448.
Jarman 132. 237. 238.
Jenlet (van) 300, 301.
Jens 460.
jensema 443, 445.
Jentink 92.
Joachimi 236, 476.
Jondanvil (le) 427.
Jong (de) 164.
Jonge ('de) 48 221, 432.
Jongh (de) 151, 152, 359.
Jonghe (de) 43.
Joosten 262.
Joppen 552.
Jordan 568.
Jordens 39.
Jullens 388.
Julsingh 4, 5.
Julsingha (van) 107.
Junius 6-8, 44, 151, 446.
Jut 378.
Jutting 476, 523, 524, 571, 572.
Jutting (van Benthem) 572.
Juijst 490.

K.

Caf(fa) 90.
Cagenaer 550.
Calker 187.
Calkoen 274.
Calshoven 415.
Calverley 455.
Cambier 572.
Cameraet 222.
Camerarius 77.
Kamerlingh 237.
Camine 372.
Camminga 454.
Cammingha 114.
Camp 14.
Kamp (Op de) *) 177.
Camp (torn) 114.
Camp (van der) 558.
Campen (van) 227, 228, 423, 551.
Camphysen (van) 58, 117, 118. 424, 425.
Camphuyzen 273.
Canis 148. 150—152.
Canter 105, 107.
Kanter (de) 256.
Cantfort (van) 221
Capelle (van der) 148.
Capellen (van der) 16, 137.
Caperon 454.
Cardinois 324.
Carlier 164.
Carpentier (de) 317, 318
Carsseboom 169.
Cassemajor (de) 460.
Cassiooijn (van) 570, 571.
Castelein 416.
Kat 192.
Cate (ten) 554.
Cater 186, 301, 442, 443, 445, 449, 450, 453.
Cats 34, 68, 69.
Cats (de) 172.
Cats (Lichtenvoort) 69.
Cats (Manger) 69.
Cats de Raet (van) 350.
Catsman 221.
Cattenburgh (van) 333.
Catwijck (van) 473.
Kauenhowen 341.
Caumont (de) 476.
Kayby 331.
Kayser 310.
Keeken (van) *) 39, 40.
Keer 269.
Keeskens 383.
Keiser 402.
Kelck 144.
Kell (van) 572.
Keller 106, 559.
Kelter 51.
Kemmerer 8.
Kemninck 152.
Kempe 301.
Kempees 376.
Kempen (van) 169.
Kempenaer (van Andringa de) 69.
Kempke 375.
Keninghs 35.
Keppel (van) 556.
Kerchem (van) 423, 498.
Kerckhoven 572.
Kessel (van) 75.
Kessler 7 1.
Kesteren (van) 364.
Ketjen *) 40, 41.
Ketteler (von) 73, 75-79
Kettler (von) 72, 74.
Cenlen (van) 89, 142.
Keijmer 501.
Keyser 258, 494.
Keysers 377.
Kieboom (van den) 141.
Kikke 235.
Kimmel 309.
Kinnema van Glinstra 68.
Kinschot (van) 70.
Klaase 165.
Klae (von und zu) 421, 425.
(K)Clant 13, 35, 101, 102, 106, 110, 111, 114, 115, 173, 186. 303, 442—447.
Clant van Stedum 448-454.
Clantz *) 85.

Klapmeijer 93.
Klaveren (van) 335.
Cleeff (van) 90, 271
Cleevestijn (van) 225.
Klein vaa Willigen 309
Clemens 141.
(C) Klencke 532, 537.
Clerq (de) 187, 380.
Kleijn Reussink 92.
Cleyweg 229.
Climp (van der) 89.
Clocken (ter) 248.
Cloen 363.
Cloeck 108.
Cloeck tot den Berenclauw 559.
Cloetingh 319.
Cloeven 545.
Kloick 40.
Cloocq 314.
Clooster van Dornum 444.
Cloostermans 431.
Clootwijck 140.
Cloppenborch 400.
Cloribus 379.
Cluart 563.
Cluwart 457.
Cluyt 412.
Kluijn (van der) 502.
Klijne 309.
Klijnmans 500.
Knight 456.
Kniphausen (von) 411
Kniphorst 240.
Knoll 374.
Knook 188.
Knoppert 181, *) 182, 231
Knotte 445.
Knuyf 412.
Coch 137.
Ko(c)k 459 477.
Cock van Delwijnen (de) 155, 157, 158, 421.
Coehoorn 562.
Coelemey 34.
Coenders 101, 109, 112, 114, 446, 452-454.
(K)Coets 35-39, 232.
Coeverden (van) 468, 469.
Coeverden tot Wegdam 231.
Coevorden (van) 118.
Coghen (van der) 90.
Cohen 338.
Kohlener 305.
Cojett 271.
Coldewey*) 429, 522.
Colenberg *) 432.
Colenberg (van) 545.
Collart (de) 81.
Colsum (van) 464.
Colve 229. 274, *) 331, 380, 429
Colvius 274.
Coninck (de) 108.
Conringh 186.
Conte (le) 142, 569.
Kool 89 560.
Cools 472.
Coomans 222, 223. 292.
Coop 570.
Coops 388.
Kooy 95. 238.
Koper 499.
Coppier 42, 560.
Corputt (van den) 323, 363.
Kort (de) 458. 512.
Cortenbach (de) 197.
Corthals 325.
Cortriick *) 181.
Coster 432.'
(K)Costers 533-555.
Cotereau (de) 90.
Kots 34.
Coucx 358.
Couman 566.
Cousemaecker 414.
Couwenbrugh 256.
Couwenhoven (van) 126.
Couwenburg du Bois 497.
Cox 258.
Coymans 168, 266.
Crabeth 325.
Cralingen (van) 201.
Cramer 414. 549.
Crans 12. 558.
Crayen 166, 167.
Krayvanger 546.
Kreestis 490.
(C) Kremer 50, 212, 248, 249. 269 568.
Kremers 556.
Creuger 403.
Creutz 382.
Kretschmer *) 41.
Kreynck 16. 17.
Kreyssig 351.
Kribbe *) 432.
Crimpen (van) 487, 497.
Krol 238.
Crommelin 270. 330, 497.
Crommelinck 90.
Croon 102, 115.
Krosigk (von) 76.
Cruise 18.
Kruik 489.
Kruithoff 543.
Crull 483.
Crumminga 102, 304, 444, 446, 447.
Cruyck 492.
Cruid 462.
(K)Cruyff (de) 123. *) 129, 162, *) 234. *) 280.
Kuck (van) 458.
Kuhnen 336.
Kuinre 539.
Culemborg (van) 413.
Kimst 225.
Kup 90.
Cuyck (van) 28. 63 80 81, 560.
Kuyken 378—380. *) 430.
Cuynre (van) 538—541.
Kuyper 35. 508.
Kuypers 457. 460, 564.
Kwak (de) 463.
Kijf 445.
Kijfhoeck (van) 198.
Kymmel 108.

L.

Laan 234, 378.
Laan (van der)*) 41, 138, 139 *) 189. 228. 332 335, 413.
Laar (van) 378, 379.
Laats 460.
Labouchere 572.
Laccher 253.
Laen (van der) 189. 237, 260.
Laer (van) 486, 553.
Laer van Hoenlo (van) 427.
Lafailje 359.
Lafort 220.
Laick (van der) 432.
Lairesse (de) 109.
Lakeman 321. 322, 364.
Lakencooner 226.
Lambert 276.
Lamberts *) 83.
Lamers *) 83.
Lamme 162.
Lammers *) 83.
Lamsweerde (van) 427.
Lancelle 322, 323, 361, 363.
Lang 414.
Lang (de) 236.
Lang Evertsen (de) 236.
Lange 375.
Lange (de) 46, 47, 189 463.
Langelaer (van) 126, 310, 363
Langele 35.
Langeman 220.
Langen (van) 20, 21, 273, 424 425, 483, 484, 564.
Langius 110.
Lanscroon (van) 137, 153.
Lansing 536.
Lansmans 266.
Laqui 548.
Latfeur (de) 168.
Laurance 422.
Laurens 251.
Lauron 170, 172 173.
Lauwick van 231.
Lauwick (van der) 136.
Lavenem (van) 118.
Lawyc (van der) 57.
Lawick (van) 181, 182.
Leck (van der) 198 199, 201.
Leeddaele (van) 77.
Leemans 458.
Leermans 186.
Leesten (van) *) 83.
Leeuw (de) 382.
Leeuw (van der) 24.
Leeuw (van Zyl gen. van der) 359.
Leeuwen (van) 44, *) 83, 84 418, 422, 423, 459. 463, 497
Leeuwen (van) Duivenbode 473
Leeuwen (Storm van) 518.
Legenhoek *) 176.
Leqrand 166.
Lely (van der) 144.
Lenderink 465.
Lengele 35.
Lennep (van) 60, 90, 119, 138 311.
Lent (van) 59.
Lernens (van) 168.
Leurs 90.
Leuvenig (van) 187, 378—380.
Levinck 110.
Lewe 103. 109, 114, 442, 443 445, 448, 450. 453.
Lewe van Middelstum 13.
Lewen (van) 473.
Leydecker 152.
Leyden (van) 61. 340.
Lichtenberch (g) (van) 29, 64.
Lidth de Jeude (van) 380.
Lieftinck 201-215 244—250 310-323, 361-366, 425, 513-515.
Liesvelt (van) 198, 200, 201, 511.
Limborgh (van) 379.
Limburg 165.
Linckers 38, 186.
Lindeman 572.
Linden (van der) 19, 285, 423.
Lindenbergh (van) 155, 158, 159.
Linen (van) 102.
Lingen (van) 308.
Lint (de) 45, 88, 189, 236, 425, 426.
Lintelo (van) 16, 23.
Liotard 270, 431.
Lip (van der) 89.
Lippe 529.
Lippe (van der) 468.
Lypsius 272.
Lis (van) 271.
Litzart 274.
Lochtenberg *) 84.
Lockhorst (van) 294.
Lodensteyn (van) 188.
Loedinck 209.
Loeff 185
Loeff (van der) 431.
Loenen (van) 380, 573.
Lohe (von) 406—408.
Lohr 21.
Lom (van) 120.
Lomans 15.
Lommersom 276.
Lonqueval graaf von Buckquoy (von) 276.
Loo 327.
Loo (van) 405, 406, 408.
Loocksma 66.
Loon (van) 32, 226, 228, 229, 273.
Loos *) 85.
Loose *) 85, 482, 484.
Loots 94, 283.
Lorentz 572.
Lorie 464.
Loringa 298, 299, 302, 303.
Lossen 482.
Louff 292.
Louwens 387, 388,' 392.
Louwy 446.
Löwenthal (von) 76.
Luchtenberch (van) *) 84, 140.
Ludolphi 101, 109.
Lugthart 45, 426.
Lulema 451.
Luykensen 16.
Luyten 493.
Lijken (van) 495.
Lynden (van) 153, 158.
Lijnslager 459.

M.

Maas (van der) 236.
Maasland 226.
Maaten (ter) 113.
Maba 113.
Mac Gillavry 132.
Macassar (van) 514.
Machalen 454.
Mackay 130.
Maelstede *) 471.
Maerland(t) 226, 327, 328.
Maesland (van) 492.
Maestricht (van) *) 192.
Magerman 34.
Magmans 220.
Magneé 70.
Magnin 431.
Maire (le) 277, 278.
Majerne van Chelsey 476.
Malmingrath 509.
Man (de) 560.
Maneil (van) 7.
Manger 69.
Manneel (van) 7.
Manninga 447, 448, 451.
Mansen 297.
Marck (van der) 110, 186, 251, 253, 484.
Marcolf (van) 118.
Marcus 251.
Marees (de) 559.
Marees (Busch de) 400, 402.
Marenhol(t)z (van) 101, 304.
Marez (de) 47, 351
Marienburgh 418.
Marinisse 80, 81.
Maris 216.
Mark (van der) 56.
Marken (van) *) 85.
Marle (van) 71, 335.
Marsbach 457.
Marsche (ten) 244.
Martena *) 182.
Martens *) 85. 86, 130.
Marthena (van) 136.
Marthens *) 85, 86.
Martin 431.
Maschereel (van) 159.
Masee (van der) 553.
Massa 189, 237, 332, 333.
Mast (van der) 292, 374.
Masuyr 258.
Matelanck (van) 118.
hlathon 133.
Mauderingh (van) 312.
Mauregnault (*de) *) 175, 503.
Mauregnault (de Buvry de) 130.
Mavie (Le) 34.
May 131.
Meaux (la) 430.
Mechelen (te) 502.
Meckema 301.
Meckemaborg (van) 301.
Meckena 230.
Meckena von Meckenaborg 186.

Meckenaborg (van) 101, 305, 407.
Medenblik 257.
Meebergh (van de) 431.
Meeler 93.
Meer (van der) 43, 169, 253, 377.
Meerman 228.
Mees (Dorhout) 70.
Mehen (van) 22.
Meihuizen 51.
Meinardi 388.
Meinertzhagen 335.
Meirhach (van) *) 432.
Mekeren 444.
Mekeren (van) 155, 157.
Mellema 397.
Melort van Middelharnis 472.
Melton 455.
Melvil 418.
Mengers 400.
Menkema 447.
Mens (van) *) 173.
Mensinck 484.
Menssers *) 173.
Mentinck 334.
Meppel 224, 225.
Mepsche (de) 110, 116, 179 450, 452, 453.
Merens 340.
Merenstein (van) 64.
Mermueden (van) 272.
Merode (van) 72, 73, 75, 431.
Merwede (van) 561, 562.
Merwede (van de) 43, 444.
Merwede (van der) 556, 557.
Merwen (van der) 14, 446.
Mes 292, *) 374.
Messmecker 427.
Metius 414.
Meulenbeek 46, 47.
Meulenberg 222.
Meulman 93.
Meurs (van) 10, 542.
Meuser 517.
Mewes 51.
Mey (de) 523, 572
Meyburgh 271.
Meyer 279, 571.
Meijjes *) 176.
Meylink 528.
Meijners 418.
Middachten(von) 525.
Mierop (van) 43.
Millinga (van) 13.
Millingha 103.
Millioen 161, 163.
Minne 486.
Minnekissens 486.
Minnen (van) 41.
Minvielle 281.
Mist (de) 357-359, 361.
Myst (de Paep geseyt) 357, 359
Mist (Uitenhage de) 357—361.
Mitchell 21.
Mockinck 24.
Moeitz 111.
Moer 413.
Mol 187, 526.
Molckenbuyrs 510
Molenaer 187, 192.
Moliaerts van Zirckzee 275
Moliart 276. 376.
Moll 89, 90, 211, 509.
Mollem (van) 89.
Moller 210, 461.
Mollerus *) 174.
Mom 18, 151, 152, 155, 157, 276. 334, 382, 430.
Mompouljon (de) 476.
Monnich (van) 424.
Mönnik (von) 425.
Monninck 273.
Monsjou 475.
Moolder 226.
Moolre (de) 560.
Morenas 172.
Morera (de) 431.
Morica 334.
Morica (de) 431.
Morriaen 135.
Morrien *) 181.
Moulin (Du) 415.
Mourik (van) 185.
Mouthaan 223.
Mouwen 287.
Muilman (Verzijl) 475.
Mulaert 440.
Mulert *) 181, 182, 441, 450.
Mulier 70.
Mulier (Haitsma) 70.
Muller 47, 91, 250, 261, 562. 572.
Muller(s) 92, 245.
Mulock 216, 256, 373.
Munster (van) 231, 273, 424. 425, 427.
Munter 149.
Muntinghe 93, 283, 390-394, 399, 402.
Musch *) 174.
Muts 487—489, 492, 493, 496.
Muys 225, 323, 491.
Mijsbergh 163.
Mijtens 35, *) 175.

N.

Naegell (van) 208.
Naelhout *) 175, 176.
Naerssen (Rengers van) 100, 300.
Nagell (van) 131.
Nansum (te) 103, 444.
Nath (van der) 169.
Nauta 283, 335.
Naye 376.
Nedermeyer 274.
Neering 464.
Neervoort 165.
Neezen (van der) 570.
Negendanck (von) 76.
Nes (de) 234, 378, 425.
Nesse (von) 407.
Nesfield 455.
Nesse (van) 299.
Nesselrode (van) 75.
Nesselrode van Stein 73, 75.
Nienhuis (ten) 247, 248.
Nienoord 68.
Niessen 271.
Nieupoort 223-230, 273, 274.
Nieupoort van Rosenthal 274.
Nieuwerhof 142.
Nieuwkamp 208.
Nieuwkuyk (van) 133.
Nieuwland 374.
Nispen (van) 568.
Nittersum (to) 449, 450.
Nobel 227, 270.
Nol (van) 545.
Noodt 543, 548.
Noordendorp 269.
Noortho(o)rn 392, 395.
Noordinck 19, 546.
Noordman 47, 189.
Noorduyn 541.
Noordijck 221.
(N)oort (van) 313-315, 363.
Noortdijck 90.
Noorthoek 220.
Noorthoorn 109.
Nooy (de) *) 85.
Noppe 379.
Norch (van) 180, 530-532, 535, 538, 540, 541.
Northoven 516.
Nots 280, *) 333.
Nott (van) 280.
Notten *) 333.
Notten (van) 357, 358.
Notzli 333.
Noijen 6.
Nunninkhaven 335.
Nutte 391, 396.
Nijenhuissen (van) 334.
Nijeveen (van) 107.
Nijmegen (van) *) 177.
Nysingh 192, 400.
Nyssen *) 176.

O.

Oberndorff (von) 131.
Obreen 69, 341.
Ockhuysen (van) 321, 322, 364 514.
Odet 95.
Oegstgeest (van) 294.
Oem 143.
Oem van Wijngaarden 42.
Oever (ten) 510.
Oevern (van) 303.
Oeyen (van) 11 1.
Offerman 543.
Offermans 546.
Oginsky 14.
Oillaerts 251, 253-255.
Oirdt (op ten) 209.
Oldeneel 118.
Oldeneel (van) 556.
Oldenhoven (von) 481.
Oly 45, 47, 88, 89, 141, 143, 187.
Ommeren (van) 22.
Oncken *) 295-310, *) 407—411.
Onnema 450.
Onnes 113.
Onsel (van) 35.
Onsta 273, 424, 425.
Oom 259, 332.
Ooms 462.
Oort (van) 313, 315.
Oostdijck *) 215-223, 249-259, 366373.
Oosterhoff 133.
Oosterwijk (van) 91.
Oosthoorn (van) 413, 414.
Oostrum (van) *) 176.
Op de Camp *) 176.
Op de Kamp 176, 177.
Opsomer 324.
Orlay 140.
Orrock 270. 330., 499.
Ortt van Nijenrode 475.
Os (van) 35. 237.
Osewolts 396.
Ottens 45.
Otters 44.
Otte(r)vanger 459.
Ouckama *) 177.
Ouderogge '227, 228.
Ouderwater (van) 363.
Oudewater 311, 312.
Oudtshoorne (van) 199, 200.
Oultre (d') 215, 216.
Outheusde (van) 159.
Outheusden (van) 15.
Outhoorn (van) 139.
Outrein (d') 20. 21.
Out(s)horen 271.
Overspelt (van) 428
Oversteegh 159.
Overveldt (van) 465.
Overijse1 490, 497.
Ovinck 92.
Oyen (van) 511.
Oyens 47, 48, 91
Oildens 368.
Oÿnck 202.
Oijseau 415.
Oyst (van) 382.

P.

Pachter (de) 254.
Padevoirt (van den) 158.
Paehlig 118.
Paep (de) 357, 358, 360.
Paew 231, 232.
Pagniet (de) *) 263, 264, * 326, 327.
Pakkebier Y2
Paise (de) 540.
Palick 30—33, 52-60, 117—123.
Pallandt (van) 70, 75.
Pallandt van Rredebent 73.
Paludanus *) 86.
Pancras 512.
Pandelaers 320, 364.
Panhuys (van) 70.
Pamerden (van) 31, 52, 53, 55, 117.
Papenborg (tor) 407
Parasiers 464.
Paris (de) 31.
Parra (van der) 39.
Parsons 36.
Passavant 137.
Passchier 219.
Paulus 272.
Pauw 39, 88, 91, *) 238
Pavenstedt 335.
Pavordt (van de) 333.
Pavort (van den) 382.
Payen 189.
Peckedam (van der Woelde gen.) 483.
Peill 455.
Pekt 253.
Pelgrom 314, 363, 548.
Pelkwijk (ter) 118.
Pels 36.
Pe!t (van) *) 265.
Penning *) 265, 266, 374, 520.
Penning Nieuwland 374-376.
Pennynck 121.
Perenpas (ten) 244.
Perk 274. 275.
Perné 335.
Perné (van de Wall) 335
Perre (van der) 252.
Persijn 330.
Persijn van Ouwendijk 508.
Pesser 488, 497.
Pesser van Velsen 489, 497.
Pesters (de) 131.
Peters 161. 165.
Peyema 103.
Piccardt 401. 402.
Pierardt 27 1.
Pierot 338.
Piess (von) 483, 484.
Pieterse 93.
Pieterson 568.
Pipardus 458.
Pipe 180, 530, 532.
Pipens 86, 136.
Plaate 238.
Plante 47, 48.
Plantee 91.
Pless 73.
Plesse(n) (von) 72, 73, 76—79.
Plessis (du) 77.
Plessis Hornay (Du) 77.
Plettenberg (van) 70, 563.
Ploos van Amstel 315, 364, 513.
Poederoyen (van) 163.
Poel (van de) 149.
Poele (van de) 368.
Poelgeest 324.
Poelwyck (van) 53, 120—123.
Poeyt 128.
Pol1 (van de) 153, 189, 190 *) 280.
Polleman 179, 529, 535.
Polman 445.
Pols 334, 431.
Pombal (de) 340.
Pomue 190.
Pon (du) 335.
Ponta 449.
Pontanus 458.
Poole (le) *) 473, 566.
Pooley 455.
Popkens 7.
Poppendammc (van) 217.

Poppinga 230.
Post 425.
Postel 501.
Pot 425.
Pot (van der) 69.
Poterre (de) 230.
Pothoff 163.
Potter 302.
Pottere (de) 257.
Poulis 280.
Praet (de) 568.
Prakke (de) 339.
Pranger 551.
Predigern 525.
Prée (de) 253, 277, 380.
Preuijt *) 234, 280.
Prins 129.
Prins (Willinge) 68.
Proenen*) 266, 267.
Pronck 418.
Pruner*) 266.
Pui (du) 144, 237, 239
Punt 216, 223.
Punter 502.
Purmerent 90.
Putte (van) 222.
Putten (van) 61. 144.
Putters 491.
Puytlinck (de) 111.
Pyen (de) 482.
Pijl1 33-39, 186.
Pijnssen van der Aa 90.
Pype(ns) 134.
Pyss (von) 482—484.

Q.

Quadt (van) 72, 75, 77-79.
Quadt von Wickerath 72-74 76, 70.
Quarles van Ufford 70.
Quesne van Bruchem (du) 239.
Quignet*) 267.

R.

Raadman 573.
Rabutin comte de Bussy (de) 569.
Raeck 256.
Raecx 370.
Raedt (de) 382.
Raedt van Voort (de) 276.
Raephorst (van) 200, 201.
Raesfelt (van) 22, 53, 158, 569 -571.
Raesfelt tot den Westerburch (van) 19.
Raesvelde (van) 118.
Raet (de) 159, 162, 376.
Raet van (der) Voort (de) 376.
Rahnsen 71.
Ranitz (de) 131.
Rappard 141.
Rappard (van) 131, 543.
Rasquert 445.
Ratingen (van) 312, 313.
Rattingen (van) 363.
Raucamp 460.
Ray (de) 276, 376.
Reael 418.
Rebbens 39.
Rechteren (van) 535.
Reck van Heiden (von der) 75.
Recke 14.
Recke Camen 73.
Recke (Volmerstein) (von der *) 181.
Redeker 396—398.
Redekers 558.
Redt *) 267, 268.
Reede (van) 53, 85, 313.
Reenen (van) 500.
Reenen (Huijser van) 500.
Reepmaker *) 177.
Rees 21, *) 268, 460, 463.
Regt 290, 291.
Keinekinck (van) 453, 454.
Rcinking 444.
Rendorff 375.
Renesse (van) 467.
Renesse van der Aa (van) 198.
Renesse van Baar (vnn) 158.
Rengelink 92.
Rengerdink 92.
Rengers 109, 114, 444, 445, 448, 449, 451, 452, 557.
Rengers (van Welderen) 70.
Renselaer (van) 91, 168, 280, 334.
Rentergem 253.
Repelaer 292, 357.
Repelius *) 176.
R(e)u (de) 94.
Reyers 95.
Reygersberghe (van) 251-254.
Reijnst 383.
Rhede (von) 297.
Rhede Bollinghausen (von) 297, 300.
Rhemen (van) 17, 18, 32, 123.
Ricker 164.
Ridder 493.
Ridder (de) 169, 281, 283, 284.
Riebeeck (van) 140.
Riedt *) 267, 268.
Riedtesel (van) 279.
Rieman 211.
Riemer (de) 277, 278, 381.
Rievit *) 415.
Rikkers 144.
Ringel 281, 50Q.
Ringeling 92, 190, 237, 238, 280, 281, 334, 335. 431, 477, 524.
Ringeling (van Es) 237, 238.
Ringeling (Wood) 238.
Kink 69.
Rion (de) 91.
Ripperda 440, 444, 445, 45 1, 484.
Ritsius 139.
Rivet 415, 416.
Rivière (de ia) 324.
Rivieren (van) 142.
Robers 393.
Robotom 82.
Robijn' 525.
Rocquette 93, 94. 144, 281, *) 284, 335, 382.
Rode (de) *) 416.
Rode van Hekeren (de) 40.
Roden (van) *) 416.
Rodere (de) 144, *) 238.
Roderlo*) 182.
Roelof 287.
Roeloffs*) 83, 84.
Roelofs 239, 336.
Roemer 110.
Roesbergen 165.
Roesler 525.
Roeteringh 284.
Roever (de) 155.
Roode (de) 285.
Roode van Heeckeren (de) 484.
Roon*) 293.
Roorda (van) 444.
Roos 64, 67.
Roose 221, 222.
Roosevelt 339.
Rooveen (van) *) 416.
Rooy (de) 465.
Röring 308.
Ros 249.
Rosch (de) 44.
Rosendael 570.
Rosenthal (von) 182, 274, 335
Ross 208, 244.
Rossem (van) 123—129.
Rossum (van) 133.
Rothenbuhler 525.
Rotkuma 454.
Roucken 246.
Rouwenoort (van) 382, 430.
Rovenius *) 417. 522.
Roij (de) 432.
Roy (van) 125.
Royer *) 417, 510, 511.
Royer (dc) *) 417, 418.
Rueb 508, 509.
Ruelles (de) 94.
Ruen *) 418.
Ruevcr (de) 335.
Ruffin 358.
Runen (van) 535—537.
Ruy (de) 276.
Ruykhaver 226, 228.
Ru(y)nen (van) 540.
Ruyssche 211, 212.
Ruysschout 379.
Ruijten (van) 494.
Ruyter 18.
Ruyter (de) 156.
Ruyting 569.
Ruyven (van) 94.
Rijcke 248, 258.
Rijckevorsel (van) 131, 463, 466
Rijk (van) *) 419.
Rijken 72.
Rijn (van) 172 *) 418, 419.
Rijnders 460.
Rijp (van de) 88.
Rijs 190.
Rijser 517.
Rijswijck 276.
Rijswijck (van) 149, 256, 516, 517.

S.

Saint Amant 142.
Salis (de) 375.
Sallant (van) 43.
Salve (de) *) 176.
Sande (van den) 213, 214.
Sanderen (de) 14, 111.
Sanderen Zurburgh (de) 558.
Sandra 568.
Santberch 90.
Sappens 113, 444.
Sartor 509.
Sasbout 48, 148, 149, 190, 191
Sasseraet 458.
Saumaise 77.
Sauné (de) 522.
Saurhaus (van) 484.
Sayn Witgenstein 467—469.
Scha(a)gen*) 503.
Schaegen *) 503.
Schaep 422.
Sc'haerdenburch (van) 255, 367-369, 373, 378, 379.
Schaffer 13, 109, 110, 442, 443.
Schafter (de) 367.
Schagen 414, *) 503, 504.
Schaghen 503, 504.
Schaick (van) 309.
Schalk (van der) 495.
Schallig 573.
Schatte (van der) 372.
Schay 390, 392, 394, 395, 402.
Schayck (van) 128.
Scheepmaker 278.
Scheer 335.
Scheers 246.
Scheffert von Wisweiler (von) 447.
Scheiffart van Merode 75.
Schel(l) (von Vietinghoff genaamd) 75.
Schellinger 378.
Scheltema 67.
Scheltinea (van) 71.
Scheltinga (de Blocq van) 70, 71.
Schemel 472.
Schenck 133, 375.
Schenck van Nideggen 73, 75, 485.
Schenken 164.
Schensema 365.
Schepel 397.
Scheren 323.
Scherft 18.
Scherp 418.
Scherpenseel (van) 154, 156—158, 452.
Scherpenzeel (van) 117.
Scheven (van) 484.
Lchey 284, 285, 383, 433.
Schiff 68, 376, *) 504.
Schilderingh 378—380.
Schilders 573.
Schilperoord(t) 320, 321, 364, 524, 573.
Schymmelpenninck 203, 553.
Schimmelpenning 457.
Schimmelpenninck van der Oye 24, 277.
Schippers 163, 219.
Schluiter 20, 21, 133.
Schluiter (de la Fontaine) 21.
Schmettau (von) 569.
Schmidt 465, 571.
Schoiier 226.
Schols 378.
Scholten 133, 357, 358.
Schoneveld 501.
Schoninck 4.
Schonincks 13.
Schoon 464.
Schoonevelt 413.
Schoonhoven (van) 77.
Schopenhauer 341.
Schotborgh 281, 524.
Schoterbos (van) 573.
Schratenbach (van) 563.
Schreuder 500, 502.
Schrevels 461.
Schrieck (van) 111.
Schröder 47.
Schroisteen (van) 82.
Schuer (van der) 329, 377, 383, 474, 477.
Schueren (van der) 505.
Schuermans 232.
Schuiren (van der) *) 505.
Schull 484, 511.
Schulproord 382.
Schultinghe 449.
Schultz van Haegen 72.
Schuringh 6, 389.
Schut 429, 465, 501.
Schutter 403.
Schuttrop 285.
Schuttrup 285.
Schuyfhil 571.
Schuijlenburg (van) 503.
Screvel 63.
Scriven (de) 454.
Scultinghe *) 442, 443.
Scuure (van der) 473.
Sebo (von) 525.
Seger*) 505.
Selbach 273, 424, 425.
Seleijns 506.
Senden (van) 483, 484.
Seroyen 510, 511.
Servatius 340.
Setten 168.
Sevenaer (van) 54—59, 117, 119, 120.
Sevenhoven (van) *) 383.
Severijn 524.
Seuijen 224.
Seys 81.
Seyst (van) 81.
Sibenius 6, 389.
Siblesz 142.
Sibolle 335.
Siccama (Hora) 69, 72, 323.
Sickel 418.
Sickendonk 36.
Sickinga (van) 114.
Sickinghe 13, 14, 108, 179, 441, 444, 447, 529.
Siebold 335.
Siegmans 375.
Siesemans 375.
Sigal 381.

Sigers ther Borch (de) 350, 557.
Sighers (de) 106, 107, 114, 446
Sinays 88.
Sins 161, 164.
Sissinck 444.
syso 392.
Six 473.
Slangenburg (van) 402—407.
Slangenburg (van Baar van) 402-407, 522.
Slichtenhorst (van) 280.
Slingelandt (van) 259.
Slingsby(ie) 454-461, 517, 518, 563, 564.
Sloet 268, 269.
Sloos 462, 466.
Sloterdijck (van) 69.
Sluiter 460.
Sluysken 149, 150.
Smack (van der) 462.
Smallegange 216. 221, 252.
Smeltzer 285, 286.
Smenck 212, 245, 249.
Smetser 285, 286.
Smidt 4.
Sminia (van)*) 505, 566.
Sminia (van Baerdt van) *) 505, 566.
Smit (Buisman) 236.
Smit Kleine 283.
Smith 330, 423.
Smullinck 119, 452.
Snel 224. 228.
Snellen 235 277, 466.
Snip 394.
Snipaert 484.
Snoe(c)k 460.
Snouckaert van Schauburg 476
Soerendonk van den Bosch 226 227.
Soet 280.
Soete (de) 463.
Sohier 168.
Sohier de Vermandois 519.
Sohnius 6.
Sonck 329.
Sonne(n)bergh *) 442, 443.
Sonnenvelt (van) 312.
Sonneveld (van Outshoorn gez.) 90.
Sonnevelt (van) 335.
Sonoy 452.
Sootgens *) 374.
Spaen (van) 446.
Snangen (van) 90.
Spangen (van der) 327.
Speelman *) 233, 234, *) 275 *) 327, *) 473, 520, 521.
Spoerna 95.
Sperna Weiland 94.
Spierinck 327.
Spieringh 169.
Soiessen (von) 427.
Spiring 228.
Spithorst 397.
Soittaell (van) (von) 426428
Splinter 53.
Splinter (van), 481486. 564.
Spliti'off 18.
Spoltman 44.
Sprangh (van) 464.
Spreeckens (van) 35.
Sprenckhuijsen 506.
Sprenghuijse (van) *) 506.
Spruner von Mertz 51.
Spruyt 544.
Staal (van der) 37, 38.
Staat (van der) 335.
Stael 13.
Stala 13, 15.
Stam van Leeuwen 518.
Starckenborg (van) 524, 572.
Staverden (van) 323.
Stedman 144, 191.
Stee (van) 221.
Steenbeek 501.
Steenbergen 169.
Steenhart 48.
Steenhoff 382.
Steenhoven (van den) 477, 526.
Steenhuis 106.
Steenkamp 72, 525.
Steenoven *) 506.
Steenwiich (van) 179.
Steenwijk (van) 531, 537, 540.
Steenwijk (de Vos van) 136.
Steimers 338.
Stellinck 440.
Stellingwerff 260, 264, 413.
Stengh 359.
Stephnez 380.
Stepraet (van) 153.
Steur 412.
Stevenninck *) 180.
Sticke 485.
Stienen (van) 63.
Stockum (van) 335, 336, 461.
Stokvis 338.
Stoel 502.
Stoop*) 293-295, *) 373, 374.
Stoop (de) 383.
Stoopenburg *) 383.
Storm van 's-Gravesande 142, 270.
Stort 502.
Stoutenburg 507.
Stoutenburg (van) *) 507.
Straakholt 516.
Straetman 275, 276, 376.
Stralen 292.
Stralen (van) 43, 44, 151, 152, 432.
Straten 311.
Straten (van) 316.
Straten (van der) 218.
Stratenus 235, 276, 277.
Strenen (van) 29.
Streuff van Lauwenstein 18.
Striddels 237.
Stringe (van der) *) 175, 217.
Strijen (van) 222.
Struijve 370.
Stubbe 23.
Studley 454.
Stuyvenbergh (van) 16.
Suchtelen (van) 514.
Suerendonck 37.
Suermon(d)t 44, 133, 560.
Suilen (van) 483, 484.
Sundert (van) 472.
Surendonck 36.
Surtel 384.
Susio (de) *) 176.
Suythoff 220.
Swaan 140.
Swaeffken 17, 19.
Swaim 397.
Swalmius 498.
Swan 507, *) 508.
Swan (van der) 501.
Swanevelt (van) 422.
Swart 403.
Swart (de) 68.
Swarte '138 444.
S(Z)wartendij(c)k *) 508, 567.
Swartz 375.
Swieger 375.
Swiep (van der) 462.
Swieten (van) 143.
Swiremans 249.
Syers 110.
Synderen (van) 58, 59.
Sytzama (van) 564.

T.

Tack*) 432.
Tadema 454.
Talma 283.
Tamineau 320, 321, 364.
Tammen 9, 387, 394, 395, 397, 558.
Tammens 10.
Tamminga 13, 109, 445, 448, 452, 453, 562, 563.
Taudin 281.
Taxis 54.5.
Tedema 450.
Telting 572.
Tengnagell (Gansneb gen.) 18, 19.
Terlet 69.
Terwisga 67.
Tesselschade 235.
Test (van der) 549.
Textor 93.
Teyler 379.
Tey'ingen (van) 36, 316.
Thedema 444.
Theenen (van) 142.
Thiem 338.
T(h)ienen (van) 458.
Thiesselinck 484.
Thoden van Velzen 69.
Tholl (van der) 457, 458.
Thomassen à Thuessink 402.
Thorbecke 330, 331, 429.
Thorp 454.
Thuys 220.
Tiddinga 110.
Tiessens 447.
Timmer 465.
Timmers 183-185, 465.
Tiddens 389.
Tielemans 487, 553.
Tieneken 285.
Till (van) 483.
Timmermans 258.
Tinke 285.
Tissot 137.
Tixon 332.
Tjarck 423.
Tjarda van Starckenborgh 13, 446.
Tjassens 9, 10, 12, 393.
Toben 305.
Toict (du) 381, 430, 475.
Tombe (des) 473.
Tongeren (van) 165.
Toppens 447.
Torant 514.
Torck 154. 155, 158, 521.
Torlau 309.
Tour (de la) 482-484, 562, 563.
Tousleger 209, 211.
Toussaint 282, 283.
Trade! 256, 369-373.
Traun und Abensberg (von) 276.
Treckenenberch 211
Treviranus 335.
Tricht*) 192.
Triest (van) 124-127.
Trip 36, 401.
Tromp 191, 239, 256, 286, 372 373.
Truytier de Talma 67.
Tullingh (van Oldenbarneveld genaamd Witte) 131.
Turf 502.
Tusschede (ten) 268, 269.
Tuijl 309.
Tuynman 89.
Twenhuysen (van) 483.
Twickelo (van) 334.
Tybenkamp (van) 440, 441.
Tybolt (van) 14.

U.

Ubachs 132.
Ubelmann 317, 318.
Uckema 397.
Ue'enreef 555.
Ufkens 448.
Uiterstewehr (von) 230.
Uittenhagen 357.
Uhr 324.
Ukena 451.
Ulft (van) 18, 40, 118.
Umbgrove 166-169.
Unbefunden 330.
Unbesunnen 330.
Ungant (van) 102, 301, 302, 407.
Uteneng 413.
Utengore 532.
Uterstewehr 301, 454.
Uterwyck (van) 483.
Utrieux (d') 516.
Uytenbroeck 569—571.

V.

Va'llant 473.
Valck 18. 334.
Valcke 217, 221
Valckenaer 544.
Valckins 48.
Valk 161, 165.
Valk (van der) 495.
Va'laré 548.
Valleggia 310.
Valoijs 568.
Varick (van) 452, 474.
Varkevisser 501.
Vecht (van der) 17.
Veeckens (Zegers) 381, 475.
Veeckhoven 327.
Veen 494.
Veen (van) 33.
Veen (van der) 232.
Veencamp (de) 386—402.
Veenendael (van) 466.
Veenhuisen 429.
Veer (de) 235, 237, 281, 523, 524.
Veer (Spycker genaamd) 246, 250.
Veessen (van) 118.
Vegelin van Claerbergen 67.
Vegte (van der) 70.
Velasco (de) 423.
Veld (in 't) 187, 188.
Velde (van de) 155, 156, 272, 275, 335, 526, 545.
Velsen *) 176.
Velsen (van) 458.
Velthof 543, 544.
Velthuijsen (van) 319.
Veltman 399, 400.
Ven (van der) 191.
Venne (van de) 278 279.
Verbee(c)k 90, 463, 524, 573.
Verborcht 318-320.
Verbrugge 167, 168, 380.
Verburgh 364, 458.
Verdier 501.
Verdoorn 477. 526.
Verdun 220.
Vereyn (van) 382.
Vergoes 187.
Vergruwe 254.
Verhaar 224.
Verhage(n) 87, 514, 515.
Verheul 189.
Verhoek 141.
Verhoek (van Hall) 89, 141, 1x7
Verhoeve 252.
Verhoeven 185 222, 459.
Verhoeven (Timmers) 185.
Verhulst 255.
Verkuyl 403.
Verloop 236.
Vermaeth 128.
Vermande 466.
Vermander 168.
Vermans 222.
Vermeer 95, 96 541-549.
Vernatti 380, 381, 430.
Vermé 466.
Verrucius 13, 106, 447.
Verschoor 189, 274, 284, 309.
Verschuer 329, 377, 474.
Versteeg 463, 573.
Vervelde 92.
Vervoort 221.
Verwer *) 506.
Verwers 507.

Verwoert 357, 358.
Veth 251.
Vet(h) (de) 431.
Vianen 276.
Vianen (van) 376.
Viere 502.
Vierssen (van) 474, 565 566
Vietinghoff van Schell 73.
Villiers 515.
Vinck 229.
Vinckel *) 432.
Vinea (de) 245.
Vink 225.
Viri (de) 516.
Virieu (de) 45.
Vis 259, 414.
Visboom 91.
Visch 494.
Viscoper 263, 264, 415.
Visquart 451.
Visser 88, 548.
Vissering 133.
Vivan 44.
Vlaanderen 275.
Vlaanderen (Perk) 274, 275.
Vlack 518.
Vlamingh van Outshoorn (de) 507.
Vlasborgh (van) 272.
Vlasvelt 95.
Vleugel 221.
Vliet (van der) 503.
Vlodrop (van) 75, 197.
Vlodrop Leuth 73, 74.
Vloot (van der) 458.
Vloten (van Braam van) 68.
Vogelaer 91.
Vogeler 330.
Volder (de) 219.
Vo'lenhove 457.
Voltelen 548.
Vonck van Lienden 44. 152.
Voorbach 500.
Voorburg (van) 227.
Voorne (van) 60.
Voorst (van) 428.
Voort (van der) 154, 155, 157 158, 376, 421.
Vorden (van) 492.
Vorst (van der) 413
Vorsterman 379.
Vos 59. 524.
Vos (dé) 237, 484, 494, 499.
Vos (la) 464.
Vos van Steenwijk (de) 86, 179 180, 529-541.
Voskuyl 226.
Voss (van) 482. 483, 564.
Vosselen (van) 45.
Vossem (van) 90.
Vossius 192.
Vranken 226.
Vredenburch (van) 498.
Vreede 572.
Vriend 34.
Vries (de) 81, 89, 90, 338, 418, 464, 511.
Vriesen 244, 245.
Vrolik 236.
Vromans 430.
Vroom (de) 472.
Vroombrouck *) 461-467.
Vroon (de) 222.
Vrijer 164.
Vrijhoef (van den) 431.
Vuete 327.
Vugt (van) 573.
Vürtheim 573.
Vijgh 446, 510.

W.

Waal van Vro iesteyn (de) 41.
Waalkens 477.
Waals 162.
Wael (van de) 153.
Waerdenburch (van) 452.
Waert (de) 268.
Waesberg(h)e (van) 239, 526.
Wagen 247.
Wagenaar*) 176.
Wa'e 221, 254.
Wal'er 415.
Wall (van de(n) *) 15-24. 182. 183, 232. 233, 239, *) 286—288 *) 335, 336.
Wallbrink 309.
Walle (van de) 477.
Walle (van der) 383.
Wal'en (van der) 466.
Wallendall (van) 503.
Walrands 48.
Walraven (van) 458, 573.
Walree (van) 308.
Walijen 554.
Wang (van) 239, 336.
Waninck 440.
Warde 455.
Warmelo 444.
Warmelo (van) 447.
Warnaers 554-556.
Warnssynck 206.
Wassenaer (van) 198. 359.
Wassenberg (van) 35.
Wassenbergh (van) 333.
Wassing 92.
Water (van de) 46, 47.
Wayershuijsen 47. 189.
Wayfort (van der) 93.
Weber 341.
Weber (von) 276.
Wedde (van 't) 461-463, 466
Weede (van) 128, 412, 413.
Weehorst*) 180.
Weemhof 401.
Weerdenborch (van) 155.
Wees (de) 90.
Wees (van) 151, 152. 159.
Weese (van) 149.
Weesp (Tetterode genaamd) 423.
Wehrkamu 331.
Wei(y, ij)land(t) 94, 95.
Weiler (von) 335.
Wel (van der) 570.
Weldam (van) 485.
Welderen (van) 106, 446.
Well (van de) 247.
Welsoet 173.
Wely (van) 96.
Wendt (de) 70.
Wentholt 133.
Werdum (van) *) 410
Weremeus 393.
Werff (van der) 268.
Werve (van de;) 229, 358.
Wesel (van) 33 35, 504.
Wesselus 296, 407—411, 561. 563.
Wesselins (Oncken) 295—310.
Wessels 163.
Wessem (van) 283. 477, 478.
Wessemius 477, 478.
Westendoro 278.
Westerdoel 489 493, 494
Westerholt (van) 24.
Westerhous 454.
Westerhuis 444.
Westerhuysen (van) 4.
Westerveld 92.
Westervelt (van) 315, 316, 318 363.
Westerwolde (van) 450.
Westreenen (van) 155.
Westrenen 276.
Weteringhe (van de) 518.
Wethmar 68.
Wetterauw 465.
Wevering 169.
Weyershausen 189.
Wiarda 70, 303.
Wibelsum (van) 301, 304, 407.
Wichelhausen 137.
Wicheringe 105, 454.
Wichers 13. 100. 101, 108, 389, 395, 399 401.
Wichers Wierdsma 69.
Wyghgel 10.
Wicht (von) 102, 230, 298.
Wieling 524.
Wieringe (van) 9.
Wieringen (van) 464.
Wiggen (van) 162.
Wilde van Kessenich (de) 155
Wildeboer 309, 431.
Wildeman 70.
Wildt (de) 37.
Willaars 501.
Willer (van) 379.
Willes (van) 144. 239.
Willigen (van der) 396.
Willink 234, 235, 378, 379, 573.
Wils 255.
Wilson 130.
Wilt (de) 487, 550.
Wilten (van der) 57, 1 18—120.
Winckel (ten) 396.
Winckens 472.
Windig 187. 192.
Wingene (von) 301
Winken 299.
Winkesley 455.
Winkler 460.
Winshem (van) 18.
Winshemius 8, 9 393.
Wins(s)en (van) 57, 465.
Winssum*) 182.
Wint (de) 218.
Winter (de) 220.
Winterstein 95.
Wintgens 335.
Winthuysen 37.
Wintschut 256.
Wipperman 285.
Wisch alias Verwisch (van) 483.
Wischel (van) 382.
Wit 272.
Wit (Duyvené de) 70.
Witfeld 305.
With (van Haersma de) 69.
With (Minnema de) 70.
Witsenberg 396.
Witt (de) 293.
Witten 468.
Wittkopff 303—305.
Woensel (van) 379.
Woerden (van) 467.
Woert (van der) 201, 315. 364.
Woesse 430.
Wolde (ten) 192, 235, *) 432.
Wolde (van) *) 240.
Wolde (Buisman ten) 235, 236.
Woldenburgh (van) 483.
Wolff 133.
Wolff (de) 379, *), 432, 498, 499 556.
Wolffs 138.
Wolffsraet 511.
Wolfswinckel (van) 511.
Wolomann 331'.
Wolterinck 244.
Wolters 44.
Wolthers 389, 396.
Woltink 20.
Workum (van) 43.
Wormser 471.
Woude (van) 27.
Woude (van den) 63, 64.
Wreden 298, 299.
Wurm 335.
Wi(c)k (van) 173. 457.
Wye 57.
Wyetvelt 311.
Wyfferinge 102—105.
Wijffringh 452.
Wyffringhe 110. 111, 186, 445.
Wijhe (van) 446.
Wyken (van) 57.
Wy'ake (van) 56.
Wijlich (von) 182, 335.
Wilick (van) 545.
Wijmel 255.
Wijn (de) 141.
Wijnbergen 338.
Wijnbergen (van) 135, 148.
Wijnen 541—544 547, 548.
Wiinhoff 417, 522.
Wijnhoff (van) 474.
Wijnhoven (van) *) -117.
Wiissell (van) 430.
Wijtfelt (van) 245, 246, 249.

IJ.

IJselstein (van) 61, 63.

Z.

Zanen (van) 422.
Zegers van Wassenhoven 43.
Zeghers 190.
Zeghers van Wassenhoven *) 505.
Zeis 219.
Zeper 71.
Zeper (Waller) 71.
Zevender (van den) 153.
Zeijnhorst 92.
Ziegen (van) 427.
Ziegenmeyer 358.
Zierikzee (van) 376.
Zimmermann 341.
Zinner 515.
Zorgen (van) 90.
Zoutman 234, 235, 377—379.
Zuidwegen 217.
Zuydertoorn 487.
Zuy'en (van) 156. 158, 452, 564.
Zuylen van Nyevelt (van) 96.
Zwaan (van der) 171.
Zwan *) 508.
Zwartendijk 508.
Zweerts 235.
Zwieten (van) 42.
Zwingli 339.
Zwol (van) *) 86.
Ziide (van der) 225
Zijll (van) 566.

Nº. 1 LVIE JAARGANG JANUARI 1958

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD

VAN HET

KONINKLIJK NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP VOOR GESLACHT- EN WAPENKUNDE

GEVESTIGD TE 's-GRAVENHAGE

HOOFDREDACTEUR :

Dr. Th. R. VALCK LUCASSEN

Huize Eikenrode, Driebergen.

Algemeene Kennisgevingen.

Benoeming van gewone leden.

De gewone leden van het Genootschap worden op voordracht van ten minste één lid, na gehouden ballotage, door het Bestuur benoemd.

Opgave van candidaat-leden gelieve men te richten tot den Secretaris.

Contributie.

De jaarlijksche contributie voor de gewone leden bedraagt f 10.—, ingaande op 1 Januari.

Men gelieve deze te voldoen door storting vóór 1 Maart op postrekening no 20910 van den „Penningmeester van het Genootschap" of door toezending per postwissel aan diens adres (Jhr. H. Trip, *Nassau-Zuylensteinstraat* 6, *'s-Gravenhage*).

Na 1 Maart zal over de verschuldigde contributie met verhooging van inningskosten worden beschikt.

Nieuw geleden, die in den loop van het jaar tot het Genootschap toetreden, gelieven hunne contributie op de hierboven aangegeven wijze te voldoen vóór het verstrijken van de maand, volgende op die van hunne benoeming, bij gebreke waarvan als boven zal worden gedisponeerd.

Opzegging moet geschieden vóór 1 December, voorafgaande aan het Genootschapsjaar, met ingang waarvan men zijn lidmaatschap wenscht te beëindigen.

Dezelfde bepalingen gelden m.m. voor de abonnementsgelden.

Abonnementen op het Maandblad.

Voor niet-leden van het Genootschap, alsmede voor bibliotheken en archieven, is het Maandblad verkrijgbaar tegen eene abonnementsprijs van f 10.—.

Men gelieve zich hiervoor op te geven bij den Hoofdredacteur van het Maandblad.

Zie voor de wijze van betaling hierboven onder: Contributie.

Overdrukken.

Indien van bijdragen voor het Maandblad overdrukken worden gewenscht, moet hiervan, onder opgave van het benoodigde aantal, reeds bij de toezending der copie aan den Hoofdredacteur kennis worden gegeven.

De prijs bedraagt voor 1—15 expl. f 1, f 2, f 3, en f 4.— respect. voor ¼, ½, ¾ en 1 heel vel (16 blz.), waarbij in het oog te houden is, dat 1 blz. der overdrukken ongeveer overeenkomt met ¾ kolom van het Maandblad. Voor meer dan 15 exempl. treedt eene matige verhooging in.

Medewerkers, die zich met extra-nummers van het Maandblad zouden willen tevreden stellen, kunnen deze verkrijgen à f 0.25 per stuk. Aangezien deze nummers echter speciaal voor de aanvragers moeten worden gedrukt, is ook in dit geval opgave van het gewenschte aantal bij de toezending der copie noodzakelijk.

Losse exemplaren en oude jaargangen van het Maandblad.

Losse exemplaren van het Maandblad zijn, voor zoover leverbaar, aan het Bureau van het Genootschap verkrijgbaar à f 1.—. Voor complete oude jaargangen is de prijs vastgesteld in verhouding tot de grootte van den aanwezigen voorraad.

Bibliotheek en Verzamelingen van het Genootschap.

De Verzamelingen van het Genootschap, inclusief de Bibliotheek, gevestigd *Bleyenburg* 5 te *'s-Gravenhage*, zijn voor de leden toegankelijk iederen Maandag van 9½—12 en van 2-5 uur en iederen Donderdag van 9½—2 uur.

Inlichtingendienst.

Ten behoeve van de leden is een inlichtingendienst ingesteld, die tegen onderstaand tarief uit de talrijke verzamelingen, welke het Genootschap ten dienste staan, gegevens op genealogisch en heraldisch gebied verstrekt.

Voor de beantwoording van elke gestelde vraag wordt bij de inzending aan het Bureau van het Genootschap een bedrag van f 0.50 in postzegels ingewacht, met dien verstando, dat inlichtingen op verschillende vragen, in één brief samengevat, elk afzonderlijk in rekening worden gebracht. Wanneer er echter aanleiding bestaat om verschillende vragen in verband met haren aard als één vraag te beschouwen, kan — ter beoordeeling door het Bestuur — dit tarief worden verlaagd.

Vragen, welke niet van het verschuldigde bedrag zijn vergezeld, worden onbeantwoord terzijde gelegd.

Den leden wordt ernstig in overweging gegeven slechts dan een beroep op de kolommen van het Maandblad te doen, wanneer de inlichtingendienst geen uitkomst mocht bieden.

Maandeliksche Bijeenkomsten.

Op den eersten Maandag van iedere maand, des u. m. t on 4½ ure, hebben ledenbijeenkomsten plaats *en* wel gedurende de maanden October tot en met Mei in Café Restaurant „Den ***Hout***'', *Bezuidenhoutscheweg 11-13*, te *'s-Gra*uenhage en gedurende de maanden Juni tot en met September in *Hôtel Witte Brug* te ***Scheveningen.***
Wanneer de eerste Maandag der maand op een erkenden Christelijken feestdag valt, heeft de bijeenkomst eene week latei plaats.

Bovendien hebben op den eersten Zaterdag der maanden September tot en met Juni, des n.m. ten 2½ ure, in het gebouw ***Koningstraat 21*** te Arnhem. bijeenkomsten plaats van de Groep van in Gelderland wonende leden en op den tweeden Woensdag der maanden October tot en met Mei, des n.m. ten 8 ure, in het *American Hotel* te ***Amsterdam van*** de Groep van in Noord-Holland wonende leden.

Deze bijeenkomsten zijn ook voor de overige leden van het Genootschap toegankelijk.

Wekelijksche Portefeuille.

Voor de te 's-Gravenhage woonachtige leden bestaat gelegenheid zich te abonneeren op eene wekelijksche portefeuille met tijdschriften, waarvoor hunne jaarlijksche contributie met f 5.— wordt verhoogd.

Men gelieve zich hiervoor op te geven aan het Bureau van het Genootschap, waarheen ook alle correspondentie, de portefeuille betreffende, dient te worden gericht.

Naamsverandering en naamsaanneming.

Aan belanghebbenden, die tegen op pag. 3 van den omslag medegedeelde aanvragen om naamsverandering of naamsverneming bezwaarschriften zouden wenschen in te dienen, wordt in overweging gegeven zich voor inlichtingen te wenden tot den Secretaris.

Officieele mededeelingen betreffende naamsveranderingen en naamsaannemingen.

In de **Nederlandsche Staatscourant** zijn in den loop der maand November van het jaar 1937 gepubliceerd de navolgende hier te lande gedane verzoeken om naamsverandering:

1. van *Jacobus Antonius Pooijer*, te Volendam, tot het veranderen van zijn geslachtsnaam *Pooijer* in dien van ***Mooijer;***
2. van Thomas *Antonius* ***Pooijer,*** te Volendam, tot het ***veranderen*** van zijn geslachtsnaam *Pooijer* in dien van ***Mooijer;***
3. van *Antje* ***Mol,*** weduwe van ***D.*** *Pooijer* te Volendam, tot het veranderen van haar geslachtsnaam *Pooijer* in dien van ***Mooijer;***
4. van *Egbert van* ***Beek*** en *Aletta Emerentia van* Hoorn, te Amsterdam, ten behoeve van hun pupil ***Martha Willems,*** tot het veranderen dezer geslachtsnaam *Willems* in dien van *van Beek;*
5. van *Jacobus Cornelus van den Berg,* te Groningen, voogd over de minderjarige ***Hermina Wilhelmina Kuiper,*** tot het veranderen van dezer geslachtsnaam Kuiper in dien van *van den* Berg;
6. van *Frederik Adolf Hieselaar,* te Amsterdam, ten behoeve van de minderjarige *Antje Aalders,* **tot** het, veranderen van haar geslachtsnaam ***Adders*** in dien van ***Hieselaar;***
7. van *Neeltje* Kir*vit*, te Middelharnis, ten behoeve van haar minderjarigen zoon ***Pieter Kievit,*** tot het veranderen van diens geslachtsnaam ***Kievit*** in dien van ***aan den*** *Berg.*

Aan den **Gouverneur-Generaal van Nederlands&-Indië** heeft verzocht:

Mej. *E.* J. *van den Wiel,* te Chcribon, haar minderjarigen pleegzoon bij den doop genaamd Gerard *Curwiel,* te vergunnen den geslachtsnaam *Curwiel* aan te nemen.

Aan den **Gouverneur van Curaçao** heeft verzoc 11 t:

David Nicolaas Loopweg, te Curaçao, zich noemende ***en*** teekenende ***David*** *Pinto,* hem te vergunnen zijn geslachtsnaam *Loopweg* te veranderen in dien van ***Pinto.***

Bij **Koninklijk Besluit** is toegestemd:

1. 8 November 1937, No. 56, dat *Johan* ***de*** *Ruiter,* geboren te Rotterdam den 28sten November 1931, zijn geslachtsnaam verandere in dien van ***Grob;***
2. 8 November 1937, No. 56, dat **Gerrit** *Kloot,* geboren te Edam den 2den April 1908, en diens minderjarige wettige nakomelingen, den geslachtsnaam veranderen in dien van Kroon;
3. 8 November 1937, No. 56, dat *Adriana* Maria *van* ***Maanen,*** geboren te Ede den 17den Augustus 1935, haar geslachtsnaam verandere in dien van ***Mulders;***
4. 8 November 1937, No. 56, dat ***Elfrida Klein,*** geboren te Utrecht, den 8sten Januari 1935, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Linschoten.*

Bij **besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië** is goedvonden:

1. 24 September 1937, No. 49, aan *George* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Vernack* aan te nemen;
2. 27 September 1937, No. 43, aan *Geraldine* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Verduin* aan te nemen;
3. 27 September 1937, No. 44, aan Connie *Sophia,* zich noemende *Connie* Sophia ***Broek,*** vergunning te verleenen den geslachtsnaam ***Broek*** aan te nemen;
4. 27 September 1937, No. 45, aan *Emma,* echtgenoote van *Wladimir Ernest Tengker,* vergunning te verleenen den geslachtsnaam ***Reus*** aan te nemen;
5. 27 September 1937, No. 46, aan
   a. *Sophia Wilhelmina,* zich noemende *Sophia Wilhelmina Ohlenroth,*
   b. *Emilie,* zich noemende *Emilie Appel,*
   c. ***Helena*** *Maria,* zich noemende *Helena Maria Bloem,*

   vergunning te verleenen den geslachtsnaam
   a. *Ohlenroth,*
   b. ***Appel,***
   c. *Bloem,*

   aan te nemen;
6. 9 October 1937, No. 38, aan *Freddy, René, Tilly, Hermien, Evelien, Max, Emil,* Anneke, *Mimi, Asta,* ***Inger, Richard*** en *Adolf* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Klöer* aan te nemen;
7. 17 October 1937, No. 8, aan *Johan* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Krumpelmann* aan te nemen;
8. 19 October 3937, No. 23, aan *Cornelis Stalder,* ***geboren*** te Poerworedjo (Midden-Java) den 26sten Augustus 1928, te vergunnen zijn geslachtsnaam *Stalder* te veranderen in dien van *Hetzel;*
9. 19 October 1937, No. 24, aan *Victor* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Van den Broek* aan te nemen.
10. 20 October 19:::. No. 23, aan *Carola* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *de Scheemaker* aan te nemen;
11. 20 October 1937, No. 26, aan *Nietje* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Smit* aan te nemen;
12. 20 October 1937, no. 27, aan Nico vergunning te verleenen den geslachtsnaam Simon aan te nemen;
13. 20 October 1937, No. 28, aan *Hubertus* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Visser* aan te nemen;
14. 23 October 1907, No. 33, aan ***Maria*** *Petronella,* echtgenoote van *Philip Leonardus* ***Porsché,*** vergunning te verleenen dm geslarhtsnaam *Cornelis* aan te nemen;
15. 23 October 1937, No. 34, aan *Raden Joewono,* zich noemende *Henry Willem Vincent,* vergunning te verleenen den geslachtsnaam ***Vincent*** *Meijer* aan te nemen;
16. 23 October 1937, No. 35, aan *Max* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Vierstraete* aan te nemen;
17. 23 October 1937, So. 36, aan Tommy *Thomas* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Remmers* aan te nemen;
18. 23 October 1937, No. 37, aan ***Emma,*** vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Roquas* aan te nemen;
19. 26 October 1937, No. 45, aan *Aluzius Eduard Tellings,* geboren te Batavia den 6den April 1914, vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Tellings* te veranderen in dien van *Schmidgall.*
20. 26 October 1937, No. 12, aan *Frits,* zich noemende ***Frits*** *van der Weide,* en zijn vier minderjarige kinderen *Wim, Elsa, Alice* ***en*** *Alida* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *van der Weide* aan te nemen;
21. 30 October 1937, No. 1, aan ***Harry*** *Hoegen,* geboren te Gombong (Midden-Java) den 20sten Maart 1933, vergunning te verleenen zijn geslachtsnaam te veranderen in dien van ***Kuilenburg;***
22. 30 October 1937, No. 2, aan *Gualtherus Conrad Tio,* klerk 1ste klas ter Centrale Boekhouding der Stadsgemeente Madioen, geboren te Semarang den 14den April 1910, te vergunnen zijn geslachtsnaam *Tio* te veranderen in dien van *van Oort;*.
23. 5 November 1937, No. 51, aan ***Eddy en Jacob*** *Leopold* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Voglers* aan te nemen ;
24. 5 November 1937, No. 32, aan Mus *Oegiono,* bij den doop genaamd *Johan,* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Wonderks* aan te nemen;
25. 5 Norrmbrr 1937, No. 53, aan *Elly* en *Willy* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Jolly* aan te nemen ;
26. 5 November 1937, No. 55, aan ***Raden Mas Ismojo*** *Martodirodjo* te vergunnen den geslachtsnaam *Martodirodjo* ***aan*** te nemen;
26. 6 November 1937, No. 54, aan Raden ***Mahamad Adil*** te vergunnen den geslachtsnaam *Adil* aan te nemen;
27. 9 November 1937, No. 35. aan ***Irene*** vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Leidelmeijer* aan te nemen;

28. 9 November 1937, No. 36, aan *Annie* vergunning te verleenen den geslachtsnaam de Graaf aan te nemen;
29. 9 November 1937, No. 37, aan Hadji *Moehamad Jahja Toha* te vergunnen den geslachtsnaam *Toha* aan te nemen;
30. 10 November 1937, no. 39, aan *Johan Peter* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Sülter* aan te nemen ;
31. 10 November 1937, No. 40, aan *Theresia* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Rijken* aan te nemen;
32. 10 November 1937, No. 41, aan *Nelly* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Thielsch* aan te nemen;
33. 11 November 1937, No. 9, aan *August Sleebos,* geboren te Kalibaroe (Oost-Java) don 11den Februari 1923, tc vergunnen zijnen geslachtsnaam *Sleebos* te veranderen in dien van *Varkevisser;*
34. 11 November 1937, No. 10, aan *Willem Bernardus Ferdinandus,* geboren te Medari (Jogjakarta) den 17den Mei 1922, te vergunnen zijnen geslachtsnaam *Ferdinandus* te veranderen in dien van *Mully;*
35. 11 November 1937, No. 11, aan *Geziena Helena* Grietje *Zweep,* geburen te Malang op don 5den October 1932, te vergunnen haren geslachtsnaam *Zweep* te veranderen in dien van *Doringin;*
36. 11 November 1937, No. 12, aan Ir. *Oscar Stevens*, geboren te Saint-Gilles (België) den 29sten Augustus 1900, beroepassistent bij de Technische Hoogeschool te Bandoeng, te vergunnen voor zijnen geslachtsnaam *Stevens* dien van *Bax* te voegen;
37. 13 November 1937, No. 32, aan *Goro,* zich noemende en schrijvende *Goro Verhegge,* vergunning te verlrenen den geslachtsnaam *Verhegge* aan te nemen ;
38. 16 November 1937, No. 29, aan *Raden Ali Ngimran* te vergunnen den geslachtsnaam *Ngimran* aan te nemen;
39. 19 November 1937, No. 22 aan Hadji *Moehamad Ma'moer* te vergunnen den grslachtsnaam *Hassan* aan te nemen;
40. 19 November 1937, No. 23, aan *Johannus* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Van der Tol* aan te nemen;
41. 19 November 1937, No. 24, aan Maria vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Brouwers* aan te nemen;
42. 20 Novemhcr 1937, No. 41, aan *Abdul Wahab Hidajat* te vergunnen den geslachtsnaam *Hidajat* aan te nemen;
43. 20 November 1937, No. 42, aan *Frederik (Fredrik),* zich noemende *Frederik (Fredrik) Ilcken,* en zijne minderjarige wettige dochter *Edmée Lizzy* vergunning te verleenen *den* geslachtsnaam *Ilcken* aan te nemen;
44. 22 November 1937, No. 17, aan *Hadji Saleh* vergunning tc verleenen den grslachtsnaam *Achmad* aan te nemen.

Bij **besluit van den Gouverneur van Curaçao** is goedgevonden:

1. 15 October 1937, No. 1743, aan *Julian Martinus Pieter* alhier, vergunning te verleenen om zijn geslachtsnaam *Pieter* te veranderen in dien van *Pietersz;*
II. 18 October 1937, No. 1749, aan *Maria Merenciana,* alhier: vergunning te verleenen om haar geslachtsnaam *Merenciana* te veranderen in dien van *Royer.*

Nº. 2 LVIE TAARGANG FEBRUARI 1938

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD

VAN HET

KONINKLIJK NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP VOOR GESLACHT* EN WAPENKUNDE

GEVESTIGD TE 's-GRAVENHAGE

HOOFDREDACTEUR:
Dr. Th. R. VALCK LUCASSEN
Huize Eikenrode, Driebergen.

Algemeene Kennisgevingen.

Benoeming van gewone leden.

De gewone leden van het Genootschap worden op voordracht van t 8 n min s t e é é n 1 i d, na gehouden ballotage, door het Bestuur benoemd.

Opgave van candidaat-leden gelieve men te richten tot den Secretaris.

Contributie.

De jaarlijksche c o n t r i b u t ie voor de gewone leden bedraagt f 10.—, in g a a n d e o p 1 J a n u ar i.

Men gelieve deze te voldoen door storting v ó ór 1 M a a r t op postrekening no 20910 van den „P e n n i n g m e e s t e r van het Genootschap" of door toezending por postwissel aan diens adres (Jhr. H. Trip, *Nassau-Zuylensteinstraat* 6, *'s-Gravenhage)*.

Na 1 Maart zal over de verschuldigde contributie met verhooging van inningskosten worden beschikt.

Ni e u w e 1 e den, die in den loop van het jaar tot het Genootschap toetreden, gelieven hunne contributie op de hierboven aangegeven wijze te voldoen vóór het verstrijken van de maand, volgende op die van hunne benoeming, bij gebreke waarvan als boven zal worden gedisponeerd.

Op zegging moet geschieden vóór 1 December, voorafgaande aan het Genootschapsjaar, met ingang waarvan men zijn lidmaatschap wenscht te beëindigen.

Dezelfde bepalingen gelden m.m. voor de a b o n n e m e n t s-gelden.

Abonnementen op het Maandblad.

Voor ni e t - 1 e d en van het Genootschap, alsmede voor b i b 1 i o t h e k en en a r c h i e v e n, is het Maandblad verkrijgbaar togen eene abonnementsprijs van f 10.—.

Men gelieve zich hiervoor op te geven bij den H o o f d-redacteur van het Maandblad.

Zie voor de wijze van betaling hierboven onder: C o n t r i b n t i e.

Overdrukken.

Indien van bijdragen voor het Maandblad o v e r d r u k k en worden gewenscht, moet hiervan, onder opgave van het benoodigde aantal, reeds bij de t o ez onding dor co pie aan den Hoofdredacteur kennis worden gegeven.

De prijs bedraagt voor 1-15 expl. f 1.—, f 2., f 3.—, en f 4.— respect. voor ¼, ½, ¾ en 1 heel vel (16 blz.), waarbij in het oog te houden is, dat 1 blz. der overdrukken ongeveer overeenkomt met ¾ kolom van het Maandblad. Voor meer dan 15 exempl. treedt eene matige verhooging in.

Medewerkers, die zich met extra - n u m m er s van het Maandblad zouden willen tevreden stellen, kunnen deze verkrijgen à f 0.25 per stuk. Aangezien deze nummers echter speciaal voor de aanvragers moeten worden gedrukt, is ook in dit geval opgave van het gewenschte aantal bij de toezending der copie noodzakelijk.

Losse exemplaren en oude jaargangen van het Maandblad.

Losse exemplaren van het Maandblad zijn, voor zoover leverbaar, aan het Bureau van het Genootschap verkrijgbaar à f 1.—. Voor complete oude jaargangen is de prijs vastgesteld in verhouding tot dc grootte van den aanwezigen voorraad.

Bibliotheek en Verzamelingen van het Genootschap.

De Verzamelingen van het Genootschap, inclusief de B i b 1 i o t h eek, gevestigd *Bleyenburg* 5 te *'-Gravenhage*, zijn voor de leden toegankelijk i e d e r en M a a n d a g van 9½—12 en van 2-5 uur en iedcren Donderdag van 9½—2 uur.

Inlichtingendienst.

Ten behoeve van dc 1 c d e n is een i n 1 i c h t i n g e n d i e n s t ingesteld, die tegen onderstaand tarief uit de talrijke verzamelingen, welke het Genootschap ten dienste staan, gegevens op genealogisch en heraldisch gebied verstrekt.

Voor de beantwoording van e 1 k e g e s t e 1 d e v r a a g wordt bij de inzending aan het Bureau van het Genootschap een bedrag van f 0.50 in p o s t z e g e 1 s ingewacht, met dien verstande, dat inlichtingen op verschillende vragen, in één brief samengevat, elk afzonderlijk in rekening worden gebracht. Wanneer er echter aanleiding bestaat om verschillende vragen in verband mot haren aard als één vraag te beschouwen, kan — ter beoordeeling door het Bestuur — dit tarief worden v e r l a a g d.

Vragen, welke niet van het verschuldigde bedrag zijn vergezeld, worden o n b e a n t w o o r d terzijde gelegd.

Den leden wordt ernstig in overweging gegeven slechts dan een beroep op de kolommen van het Ma a n d b l a d te doen, wanneer dc inlichtingendienst geen uitkomst mocht bieden.

Maandelijksche Bijeenkomsten.

Op den e e r s t e n Maandag van iedere maand, des n.m. t e n 4½ u r e, hebben ledenbijeenkomsten plaats en wel gedurende dc maanden October tot en met Mei in Café *Restaurant „Den Hout ''*, *Bezuidenhoutscheweg 11-13*, te *'s-Gravenhage* en gedurende de maanden Juni t o t en m et S e p t e m b e r in *Hôtel Witte Brug* te *Scheveningen*.

Wanneer de eerste- Maandag der maand op een erkenden Christelijken feestdag valt, heeft de bijeenkomst eene week later plaats.

Bovendien hebben op den eersten Zaterdag der maanden September tot en met Juni, des n.m. ton 2½ u r e, in het gebouw *Koningstraat* 11 te *Arnhem* bijeenkomsten plaats *van* de Groep van in Gelderland wonende leden en op den tmecden Woensdag der maanden October t o t e n m e t M e i, des n.m. t 8 n 8 u r e, in het *American Hotel* te *Amsterdam* van do Groep van in Noord-Holland wonende leden.

Deze bijeenkomsten zijn ook voor de overige leden van het Genootschap toegankelijk.

Wekelijksche Portefeuille.

Voor de te 's-G r a v e n h a g e woonachtigc leden bestaat gelegenheid zich te abonneeren op eene w e k e 1 ijk s c h e p o r t o f e u i 11 e met tijdschriften, waarvoor hunne jaarlijksche contributie met f 5.— wordt verhoogd.

Men gelieve zich hiervoor op te geven aan het Bureau van het Genootschap, waarheen ook alle correspondentic. de portefeuille betreffende, dient te worden gericht.

Naamsverandering en naamsaanneming.

Aan belanghebbenden, die tegen op pag. 3 van den omslag medegedeelde aanvragen om naamsverandering of naamsverneming b e z w a a r s c h r i f t en zouden wenschen in te dienen, wordt in overweging gegeven zich voor inlichtingen te wenden tot den Secretaris.

Officieele mededeelingen betreffende naamsveranderingen en naamsaannemingen.

In de **Nederlandschc Staatscourant** zijn in den loop der maand December van het jaar 1937 gepuhliccerd de navolgende hiertelande gedane verzoeken om naamsverandering:

1. van *Franciscus Gerardus de Haan* en zijne echtgenoote *Elisabeth* Agnes *Maria Jansen*, te Haarlem en van *Louisa Catharina* ***de Haan,*** ten behoeve van den minderjarigen *Franciscus Johannes* ***de Haan,*** tot het veranderen van diens geslachtsnaam ***do Haan*** in dien van *Vonk;*
2. van *Jan Naaijer*, te Hengelo (O.), *Geert Naaijer* en *W. Naaijer,* zoowel voor zich als voor hun minderjarige wettige nakomelingen, tot het veranderen van den geslachtsnaam *Naaijer* in dien van *Naardin;*
3. van *Willem Molendijk* en *Helena Pieternella Swiebel,* echtelieden, te Amsterdam, ten behoeve van den minderjarige *George Swiebel*, tot het veranderen van diens geslachtsnaam *Swiebel* in dien van *Molendijk;*
4. van *Petrus Johannes de Ruiter*, te Heemskerk, tot het veranderen van den geslachtsnaam de *Ruiter* in dien van *Mulder;*
5. van *Jan Kroon*, te Volendam, ten behoeve van den minderjarige *Cornelis* Kloot, tot het veranderen van diens geslachtsnaam *Kloot* in dien van *Kroon.*

Aan den **Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië** hebben verzocht:

1. *A. B. J. Latuperissia*, te Bandoeng (West-Java), zijn minderjarigen pleegzoon *Hadman*, ook genaamd *Willem Hendrik* ***Lodewijk,*** te vergunnen den geslachtsnaam *Latuperisia* aan te nemen;
2. *F. M. B. de Graaff Guilloud* en zijne echtgenoote *J. Lammerts van Bueren*, te Toeban (Oost-Java), hun minderjarige pleegdochter *Annie Johanna* te vergunnen den geslachtsnaam de *Graaff Guilloud* aan te nemen;
3. *D. J. Leepel*, te Semarang, zijn minderjarige pleegdochter, bij den doop genaamd *Elisabeth*, te vergunnen den geslachtsnaam *Leepel* aan te nemen;
4. *Mohamad Darif Salch Edris*, te Temoegoeroch (Oost-Java), hem te vergunnen den geslachtsnaam *Edris* aan te nemen;
5. *Ir. L. G. Langguth Steuerwald*, te Socrakarta, zijn minderjarige pupil *Annie* te vergunnen den geslachtsnaam *Langguth Steuerwald* ***aan*** te nemen;
6. *Hadji Moeslich*, te Koedoes (Midden-Java), hem te vergunnen den geslachtsnaam *Moeslich* aan te nemen;
7. *Roes Roestam*, te Cheribon, hem vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Roestam* aan te nemen;
8. *Raden Adipati Ario Mohamad Notohadisoerjo*, te Kalibaroe (Oost-Java), hem te vergunnen den geslachtsnaam *Notohadisoerjo* aan te nemen;
9. *Boenjamin Imoen*, te Soerakarta, hem te vergunnen den geslachtsnaam *Imoen* aan te nemen;
10. Ir. E. O. *Douwes Dekker* en zijne echtgenoote vrouwe *W. C. Bopp*, te Malang, hun (inmiddels meerderjarig geworden) pleegdochter, bij den doop genaamd *Theresia Monica Ida*, te vergunnen den geslachtsnaam *Douwes Dekker* aan te nemen;
11. *A. Ch. Gray*, te Samarinda, zijn minderjarige pleegdochter *Ina Daisy* te vergunnen den geslachtsnaam *Gray Lingard* ***aan*** te nemen;
12. Vrouwe *K. H. Hals*, weduwe van ***Th. C. P.*** *A. Bernaards*, te Salatiga, haar minderjarige pleegdochter, bij den doop genaamd *Everdine*, te vergunnen den geslachtsnaam *Bernaards* aan te nemen.

Aan den **Gouverneur van Curaçao** hebben verzocht:

1. *Jose Maria Ismael de Jong, Oswald Felix de Jong* en *Romualdo Teodoro de Jong*, zich noemende en teekenende *Jose Maria Ismael Vidal, Oswald Felix Vidal* en *Romualdo Teodoro* ***Vidal,*** allen op Curaçao, hun te vergunnen hun geslachtsnaam *de Jong* te veranderen in dien van *Vidal;*
2. *Jan Marinus Kloot*, op Weis-afor in het tweede district van Curaçao, hem en zijne minderjarige kinderen te vergunnen hun geslachtsnaam *Kloot* te veranderen in dien van ***Klooster.***

Bij **Koninklijk besluit** is toegestemd:

1. 12 Juli 1937 no. 15, dat *Joseph Cornelus Legro*, geboren te Ginneken en Bavel, den 21 Maart 1924, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Groothoff;*
2. 4 October 1937 no. 31, dat *Josephina Maria van* ***Zal,*** geboren te 's-Gravenhage, den 27 Maart 1929, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Brenninkmeyer;*
3. 6 December 1937 no. 34, dat *Hilda de Soer*, geboren te Amsterdam den 19 Maart 1906, haar geslachtsnaam verandere in dien van *du Jour;*
4. G December 1937 no. 34, dat *Olga* ***de*** *Soer,* ***geboren*** te Hilversum den 6 October 1904, haar geslachtsnaam verandere in dien van *du Jour;*
5. 6 December 1937 no. 34, dat *Max* de *Soer*, geboren te Hilversum 16 Mei 1903, en diens minderjarige wettige nakomelingen, den geslachtsnaam veranderen in dien van *du Jour;*
6. 11 December 1937 no. 73, dat *Maria van den Berg*, geboren te Amsterdam den 24 Maart 1918, haar geslachtsnaam verandere in dien van ***Bon;***
7. ***11*** December 1937 no. 75, dat *Jan* ***Kloot,*** geboren te Edam den 19 April 1874, en diens minderjarige wettige nakomelingen, den geslachtsnaam veranderen in dien van *Kroon;*
8. 11 December 1937 no. 75, dat ***Klaas Kloot,*** geboren te Edam den 1 Februari 1913 en diens minderjarige wettige nakomelingen, den geslachtsnaam veranderen in dien van *Kroon;*
9. 11 December 1937 no. 76, dat de zich noemende en schrijvende *Nanno Kranenborg Jesse*, den voornaam *Nanno* en den geslachtsnaam *Kranenborg Jesse* aanneme.

Bij **besluit van den Guuverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië** is goedgevonden:

1. 20 November 1937 no. 18, aan *Hilda Geysen*, geboren te Buitenzorg (West-Java) op den 30sten Mei 1931, te vergunnen haren geslachtsnaam *Geysen* te veranderen in dien van *Thiel;*
2. 23 November 1937 no. 17, aan *Anang Mohamad Darlan* te vergunnen dm geslachtsnaam *Darlan* aan te nemen;
3. 30 November 1937 no. 32, aan *Taslim Soeriadihardja*, onderwijzer aan de Openbare Hollandsch-Indische School te Soekaboemi, te vergunnen den grslachtsnaam *Soeriadihardja* aan te nemen;
4. 2 December 1937 no. 28, aan Ir. *Semawi*, zich noemende *Antonius Maximiliaan Semawi* en zijn minderjarige wettige kinderen *Eduard Max* en *Corinne Angelike* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Semawi* aan te nemen:
5. 2 December 1937 no. 29, aan *Johanna Pessy* en *Christiaan Hermanus Pessy*, beiden geboren te Soerabaja onderscheidelijk op den 1sten November 1929 en den 27sten Februari 1931, te vergunnen hunnen geslachtsnaam *Pessy* te veranderen in dien van *Tennisse;*
6. 2 December 1937 no. 30, aan *Karel* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Kaijadoe* aan te nemen;
7. 2 December 1937 no. 32, aan *Estefanus Simon Bernard Lasut*, geboren tr Soerabaja op den 12den November 1920, te vergunnen zijnen geslachtsnaam *Lasut* te veranderen in dien van *Rurich;*
8. 2 December 1937 no. 33, aan Mas *Soegijanto* te vergunnen den geslachtsnaam *Soegijanto* aan te nemen;

9. 9 December 1937 no. 26 aan ***Emma,*** zich noemende en schrijvende *Emma* ***Hoeke,*** vergunning te verleenen den geslachtsnaam ***Hoeke aan te*** nemen;

10. 16 December 1937 no. 17 aan *Wilhelmine* vergunning te vrleenen den geslachtsnaam *van den Dungen Bille* aan te verleenen den geslachtsnaam *van den Dungen Bille* ***aan*** te

11. 16 December 1937 no. 18 aan Raden *Oemar* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Kartoprodjo* aan te nemen;

12. 18 December 1937 ***no.*** 23, aan ***Willem*** Bart Frederik Hendrik *Mailangkija,* geboren te Manado op den 10den Juli 1909, gewezen klerk ter Griffie van den landraad te Ngandjoek (Oost-Java), thans zonder beroep en zijne wettige nakomelingen te vergunnen den geslachtsnaam *Mailangkaij* te veranderen in dien van *Alling;*

13. 23 December 1937 no. 37, aan *Asnawi* te vergunnen den geslachtsnaam *Asnawi* aan te nemen.

Bij **beschikking van den Gouverneur van Curaçao is goedgevonden** 11 November 1937 no. 1919:

aan Simon *Justia Pieters, Simon Pieters, Jacobo Confesor Pieters* en *Girigorie Martir Pieters* vergunning te verleenen bij hun geslachtsnaam *Pieters* dien van Kwiers te voegen.

Nº. 3 LVIE JAARGANG MAART 1938

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD

VAN HET

KONINKLIJK NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP VOOR GESLACHT- EN WAPENKUNDE

GEVESTIGD TE 's-GRAVENHAGE

HOOFDREDACTEUR:

Dr. Th. R. VALCK LUCASSEN

Huize Eikenrode, Driebergen.

Algemeene Kennisgevingen.

Benoeming van gewone leden.

De gewone leden van het Genootschap worden op voordracht van ten minste één lid, na gehouden ballotage, door het Bestuur benoemd.

Opgave van candidaat-leden gelieve men te richten tot den Secretaris.

Contributie.

De jaarlijksche contributie voor de gewone leden bedraagt f 10.—, ingaande op 1 Januari.

Men gelieve deze te voldoen door storting vóór 1 Maart op postrekening nº 20910 van den „Penningmeester van het Genootschap" of door toezending per postwissel aan diens adres (Jhr. H. Trip, *Nassau-Zuylensteinstraat* 6, *'s-Gravenhage)*.

Na 1 Maart zal over de verschuldigde contributie met verhooging van inningskosten worden beschikt.

Nieuwelede n, die in den loop van het jaar tot het Genootschap toetreden, gelieven hunne contributie op de hierboven aangegeven wijze te voldoen vóór het verstrijken van de maand, volgende op die van hunne benoeming, bij gebreke waarvan als boven zal worden gedisponeerd

Op zegging moet geschieden vóór 1 December, voorafgaande aan het Genootschapsjaar, met ingang waarvan men zijn lidmaatschap wenscht te beëindigen.

Dezelfde bepalingen gelden m.m. voor de abonnementsgelden.

Abonnementen op het Maandblad.

Voor niet-leden van het Genootschap, alsmede voor bibliotheken en archieven, is het Maandblad verkrijgbaar tegen eene abonnementsprijs van f 10.—.

Men gelieve zich hiervoor op te geven bij den Hoofdredacteur van het Maandblad.

Zie voor de wijze van betaling hierboven onder: Contributie.

Overdrukken.

Indien van bijdragen voor het Maandblad overdrukken worden gewenscht, moet hiervan, onder opgave van het benoodigde aantal, reeds bij de toezending der copie aan den Hoofdredacteur kennis worden gegeven.

De prijs bedraagt voor 1-15 expl. f 1.—, f 2.—, f 3.-, en f 4.— respect. voor ¼, ½, ¾ en 1 heel vel (16 blz.), waarbij in het oog te houden is, dat 1 blz. der overdrukken ongeveer overeenkomt met ¾ kolom van het Maandblad. Voor meer dan 15 exempl. treedt eene matige verhooging in.

Medewerkers, die zich met extra - nummers van het Maandblad zouden willen tevreden stellen, kunnen deze verkrijgen à f 0.25 per stuk. Aangezien deze nummers echter speciaal voor de aanvragers moeten worden gedrukt, is ook in dit geval opgave van het gewenschte aantal bij de toezending der copie noodzakelijk.

Losse exemplaren en oude jaargangen van het Maandblad.

Losse exemplaren van het Maandblad zijn, voor zoover leverbaar, aan het Bureau van het Genootschap verkrijgbaar à f 1.—. Voor complete oude jaargangen is de prijs vastgesteld in verhouding tot do grootte van den aanwezigen voorraad.

Bibliotheek en Verzamelingen van het Genootsehap.

De Verzamelingen van het Genootschap, inclusief de Bibliotheek, gevestigd *Bleyenburg* 5 te *'-Gravenhage,* zijn voor de leden toegankelijk ieder en Maandag van 9½—12 en van 2-5 uur en iederen Donderdag van 9½—2 uur.

Inlichtingendienst.

Ten behoeve van de leden is een inlichtingendienst ingesteld, die *tegen* onderstaand tarief uit de talrijke verzamelingen, welke het Genootschap ten dienste staan, gegevens op genealogisch en heraldisch gebied verstrekt.

Voor de beantwoording van e 1 k e g e s t e 1 d e v r a a g wordt bij de inzending aan het Bureau van het Genootschap een bedrag van f 0.50 in postzegels ingewacht, met dien verstandc, dat inlichtingen op verschillende vragen, in één brief samengevat, elk afzonderlijk in rekening worden gebracht. Wanneer er echter aanleiding bestaat om verschillende vragen in verband met haren aard als één vraag te beschouwen, kan — ter beoordeeling door het Bestuur, — dit tarief worden verlaagd.

Vragen, welke niet van het verschuldigde bedrag zijn vergezeld, worden onbeantwoord terzijde gelegd.

Den leden wordt ernstig in overweging gegeven slechts dan een beroep op de kolommen van het Maandblad te doen, wanneer de inlichtingendienst geen uitkomst mocht bieden.

Maandelijksehe Bijeenkomsten.

Op den *eersten* Maandag van iedere maand, des n. m. ten 4½ ure, hebben ledenbijeenkomsten plaats en wel gedurende de maanden October tot en met Mei in Café *Restaurant „Den Hout", Bezuidenhoutscheweg 11-13,* te *'s-Gravenhage* en gedurende de maanden Juni tot en met September in *Hôtel Witte Brug* te *Scheveningen.*

Wanneer de eerste Maandag der maand op een erkenden Christelijken feestdag valt, heeft de bijeenkomst eene week later plaats.

Bovendien hebben op den eersten Zaterdag der maanden September tot en met Juni, des n.m. ten 2½ ure, in het gebouw *Koningstraat* dl te *Arnhem* bijeenkomsten plaats van de Groep van in Gelderland wonende leden en op den tweeden Woensdag der maanden October tot en met Mei, des n.m. ten 8 ure, in het *American Hotel* te *Amsterdam* van de Groep van in Noord-Holland wonende leden.

Deze bijeenkomsten zijn ook voor de overige leden van het Genootschap toegankelijk.

Wekelijksehe Portefeuille.

Voor de te 's Gravenhage woonachtige leden bestaat gelegenheid zich te abonneeren op eene weekelijksche portefeuille met tijdschriften, waarvoor hunne jaarlijksche contributie met f 5.— wordt verhoogd.

Men gelieve zich hiervoor op te geven aan het Bureau van het Genootschap, waarheen ook alle correspondentie, de portefeuille betreffende, dient te worden gericht.

Naamsverandering en naamsaanneming.

Aan belanghebbenden, die tegen op pag. 3 van den omslag medegedeelde aanvragen om naamsverandering of naamsverneming bezwaarschriften zouden wenschen in te dienen, wordt in overweging gegeven zich voor inlichtingen te wouden tot den Secretaris.

Officieele mededeelingen betreffende naamsveranderingen en naamsaannemingen.

In de **Nederlandsche Staatscourant zijn in den loop der** maand Januari **van het jaar 1938 gepubliceerd de navolgende hier te laude gedane verzoeken om** naamsverandering:

1. van *Frederik Jan Oldeman* en *Adriana Maria Cannoo*, echtelieden, te Ommen, ten behoeve van hun op 9 Mei 1935 in de gemeente Utrecht geboren pupil *Martina de Zoete*, tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *de Zoete* in dien van *Oldeman;*
2. van *Berend Smalbil*, hoofd eener school te Gouderak, voor zich en zijn minderjarige wettige nakomelingen, en ir. *Berend Jan Smalbil*, te Slikkerveer, gemeente Ridderkerk, tot het veranderen van hun geslachtsnaam *Smalbil* in dien van *Smalberg;*
3. van *Andreas Gerardus van Aken*, café-exploitant, en *Maria van Aken*, geboren *Pisa*, echtelieden, te Haarlem, als mede-voogd en moeder-voogdesse over de minderjarige *Maria Pisa*, tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *Pisa* in dien van *van Aken;*
4. van *Leendert Meyer*, te Amsterdam, ten behoeve van de minderjarige *Cornelia Vos*, tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *Vos* in dien van *Meyer;*
5. van *Jilles Oostenrijk* en *Katharina Regina Cornelia Zuidema*, echtelieden, te Zutphen, ten behoeve van den minderjarige *Jakob Altena* tot het veranderen van diens geslachtsnaam *Altena* in dien van *Oostenrijk;*
6. van *A. v. d. Wal* en *F. C. Verhoog*, echtelieden, te Monster, ten behoeve van den minderjarige *Antoni Lobert*, tot het veranderen van diens geslachtsnaam *Lobert* in dien van *van der Wal;*
7. van *Louis Hubert Gubbels* en *Maria Engelina Janssen*, echtelieden, te Tegelen, ten behoeve van de minderjarige *Theresia Janssen*, tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *Janssen* in dien van *Gubbels;*
8. van *Johan Steenbeek Siliakus*, te Amsterdam, tot het veranderen van zijn geslachtsnaam *Steenbeek Siliakus* in dien van *Siliakus;*
9. van *J. R. Rijkelijkhuizen*, te Alkmaar, ten behoeve van de minderjarige *Johanna Maria Magdalena van Diem*, tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *van Diem* in dien van *Rijkelijkhuizen;*
10. van *Maaike van der Veen* en *Pier Brik*, te Den Helder, ten behoeve van den minderjarige *Jan Groot*, tot het veranderen van diens geslachtsnaam *Groot* in dien van *Brik;*
11. van *Pieternella Catharina Tunderman* en *Alko Voss* te Den Helder, ten behoeve van de minderjarige *Dirkje Veenhof*, tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *Veenhof* in dien van *Voss;*
12. van *Elisabeth van der Heide* en *Gerrit de Boer*, te Den Helder, ten behoeve van den minderjarige *Klaas Blom* tot het veranderen van diens geslachtsnaam *Blom* in dien van *de Boer.*

Aan den **Gouverneur-Generaal van Nederlandseh-Indië heb**ben verzocht:

1. *P. Meyer*, te Poerwodadi, zijn minderjarigen pleegzoon *August* te vergunnen den geslachtsnaam *Meyer* aan te nemen;
2. *J. Warren*, te Magelang, zijn minderjarige pleegdochter, bij den doop genaamd *Maria Johanna*, te vergunnen den geslachtsnaam *Warren* aan te nemen;
3. C. *Baerveldt*, te Nagrak bij Tjibadak (West-Java), zijn minderjarigen pleegzoon bij den doop genaamd *Cornelis* te vergunnen den geslachtsnaam *Baerveldt* **aan** te nemen;
4. *F. Beer*, te Soekaboemi, zijn minderjarigen pleegzoon *Cornelis* te vergunnen den geslachtsnaam **Beer aan tc** nemen;
5. *H. Sterling*, te Tjimahi, zijn minderjarige pleegdochter *Maria Janneke* te vergunnen den geslachtsnaam *Sterling* aan te nemen;
6. **F. W. Simon,** te Bandoeng, zijn minderjarige pleegdochter *Kitty Irene* te vergunnen den geslachtsnaam *Simon* aan te nemen ;
7. *N. Presser*, te Tjimahi, zijn minderjarige pleegdochter **Dien«** te vergunnen den geslachtsnaam **Presser** aan te nemen;
8. *F. Th. van Motman*, te Pasir Langkap (West-Java), zijn minderjarige pleegkinderen *Charly, Dicky* en *Poppy* te vergunnen den geslachtsnaam *van Motman* aan te nemen;
9. **Pieter,** te Semarang, hem te vergunnen den geslachtsnaam *Dopeharen* aan te nemen;
10. **F. J.** *Poncin*, te Bandoeng, zijn minderjarigen pleegzoon *Armand* te vergunnen den geslachtsnaam *Poncin* aan te nemen.

Bij **Koninklijk besluit** van **12 Januari 1938 no. 3 is toegestemd, dat**:

1. *Petronella Geertruida Verhoeven*, geboren te 's-Gravenhage den 24 Mei 1933, haar geslachtsnaam verandere in dien van *van der Myl;*
2. *Abraham Speelman*, geboren te Rotterdam den 30 Juni 1932, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Nihot;*
3. *Cornelis Antonie Ouwerkerk*, geboren te Almkerk den 20 Januari 1926, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Kraaiveld;*
4. *Gerrit de Haaij*, geboren te Utrecht den 14 Juli 1914, en diens minderjarige wettige nakomelingen, den geslachtsnaam veranderen in dien van *Schreuder;*
5. *Gerard Jan van der Slikke*, geboren te Leiden den 29 Juni 1934, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Schutte.*

Bij **besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië** is goedgevonden:

1. 8 Januari 1938, no. 56, aan
   a. *Willem*, zich noemende *Willem Scholmeijer*,
   b. *Johan*, zich noemende *Johan Steinkuhl*,
   c. *Joseph*, zich noemende *Joseph Becker*,
   d. *Hendrik*, zich noemende *Hendrik Becker*,
   e. *Jan*, zich noemende *Jan Remmert*,
   f. *Albert*, zich noemende *Albert Meijke*

   vergunning te verleenen den geslachtsnaam: a. *Scholmeijer*, b. *Steinkuhl*, c. *Becker*, d. *Becker*, e. *Remmert* en f. *Meijke* aan te nemen;
2. 8 Januari 1938, no. 57, aan *Aboebakar* te vergunnen den geslachtsnaam *Marboengsoe* aan te nemen.

Bij **besluit van den Gouverneur van Curaçao** is goedgevonden:

29 December 1937, no. 2197, aan *Rijnder Cornelis Kayt*, minderjarige stiefzoon van *Andries Spanjer*, vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Spanjer* aan te nemen.

Nº. 4 LVIE JAARGANG APRIL 1938

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD

VAN HET

KONINKLIJK NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP VOOR GESLACHT* EN WAPENKUNDE

GEVESTIGD TE 's-GRAVENHAGE

HOOFDREDACTEUR:
Dr. Th. R. VALCK LUCASSEN
Huize Eikenrode, Driebergen.

Algemeene Kennisgevingen.

Benoeming van gewone leden.

De gewone leden van het Genootschap worden op voordracht van ten minste één lid, na gehouden ballotage, door het Bestuur benoemd.

Opgave van candidaat-leden gelieve men te richten tot den Secretaris.

Contributie.

De jaarlijksche contributie voor de gewone leden bedraagt f 10.—, ingaande op 1 Januari.

Men gelieve deze te voldoen door storting vóór 1 Maart op postrekening nº 20910 van den „Penningmeester van het Genootschap" of door toezending per postwissel aan diens adres (Jhr. H. Trip, *Nassau-Zuylensteinstraat* 6, *'s-Gravenhage*).

Na 1 Maart zal over de verschuldigde contributie met verhooging van inningskosten worden beschikt.

Nieuwe leden, die in den loop van het jaar tot het Genootschap toetreden, gelieven hunne contributie op de hierboven aangegeven wijze te voldoen vóór het verstrijken van de maand, volgende op die van hunne benoeming, bij gebreke waarvan als boven zal worden gedisponeerd.

Op zegging moet geschieden vóór 1 December, voorafgaande aan het Genootsehapsjaar, met ingang waarvan men zijn lidmaatschap wenscht te beëindigen.

Dezelfde bepalingen gelden m.m. voor de abonnementsgelden.

Abonnementen op het Maandblad.

Voor niet - leden van het Genootschap, alsmede voor bibliotheken en archieven, is het Maandblad verkrijgbaar tegen eene abonnementsprijs van f 10.—.

Men gelieve zich hiervoor op te geven bij den Hoofdredacteur van het Maandblad.

Zie voor de wijze van betaling hierboven onder: Contributie.

Overdrukken.

Indien van bijdragen voor het Maandblad overdrukken worden gewenscht, moet hiervan, onder opgave van het benoodigde aantal, reeds bij de toezending der copie aan den Hoofdredacteur kennis worden gegeven.

De prijs bedraagt voor 1-15 expl. f 1.—, f 2.—, f 3.-, en f 4.— respect. voor ¼, ½, ¾ en 1 heel vel (16 blz.), waarbij in het oog te houden is, dat 1 blz. der overdrukken ongeveer overeenkomt met ¾ kolom van het Maandblad. Voor meer dan. 15 exempl. treedt eene matige verhooging in.

Medewerkers, die zich met extra - nummers van het Maandblad zouden willen tevreden stellen, kunnen **deze verkrijgen** à f 0.25 per stuk. Aangezien deze nummers echter speciaal voor de aanvragers moeten worden gedrukt, is ook in dit geval opgave van het gewenschte aantal bij de toezending der copie noodzakelijk.

Losse exemplaren en oude jaargangen van het Maandblad.

Losse exemplaren van het *Maandblad zijn, voor zoover leverbaar, aan het Bureau van het Genootschap verkrijgbaar à f 1.—. Voor complete oude jaargangen is de prijs vastgesteld in verhouding tot de grootte van den aanwezigen voorraad.

Biblintheek en Verzamelingen van het Genootschap.

De Verzamelingen van het Genootschap, inrlusief dc Bibliotheek, gevestigd *Bleyenburg* 5 te *'-Gravenhage,* zijn voor de leden toegankelijk ieder en Maandag van 9½—12 en van 2-5 uur en iedere en Donderdag van 9½—2 uur.

Inlichtingendienst.

Ten behoeve van de leden is **een** inlichtingendienst ingesteld, die tegen onderstaand tarief uit de talrijke verzamelingen, welke het Genootschap ten dienste staan, gegevens op genealogisch en heraldisch gebied verstrekt.

Voor de beantwoording van e1k egeste1de vraag wordt bij de inzending aan het Bureau van het Genootschap een bedrag van f 0.50 in post zege1s ingewacht, met dien verstande, dat inlichtingen op verschillende vragen, in één brief samengevat, elk afzonderlijk in rekening worden gebracht. Wanneer er echter aanleiding bestaat om verschillende vragen in verband met haren aard als één vraag te beschouwen, kan — ter beoordeeling door het Bestuur — dit tarief worden verlaagd.

Vragen, welke niet van het verschuldigde bedrag zijn vergezeld, worden onbeantwoord terzijde gelegd.

Den leden wordt ernstig in oveiweging gegeven slechts dan een beroep op de kolommen van het Maandblad te doen, wanneer dc inlichtingendienst geen uitkomst mocht bieden.

Maandelijksuhe Bijeenkomsten.

Op den eersten Maandag van iedere maand, des n. m. ten 4½ ure, hebben ledenbijeenkomsten plaats en wel gedurende de maanden October tot en met Mei in Café *Restaurant „Den Hout'', Bezuidenhoutscheweg 11-13,* te *'s-Gravenhage* en gedurende de maanden Juni tot en met September in *Hôtel* ***Witte Brug*** te *Scheveningen.*

Wanneer de eerste Maandag der maand op een erkenden Christelijken feestdag valt, heeft de bijeenkomst eene week later plaats.

Bovendien hebben op den eersten Zaterdag der maanden September tot en met Juni, des n.m. ten 2½ ure, in het gebouw *Koningstraat 21* te ***Arnhem*** bijeenkomsten plaats van de Groep van in Gelderland wonende leden en op den tweeden Woensdag der maanden October tot en met Mei, des n.m. ten 8 ure, in het American *Hotel* te Amsterdam van de Groep van in Noord-Holland wonende leden.

Deze bijeenkomsten zijn ook voor de overige leden van het Genootschap toegankelijk.

Wekelijksche Portefeuille.

Voor de te *'s Gravenhage* woonachtige leden bestaat gelegenheid zich te abonneeren op eene weke1ijksche portefeuille met tijdschriften, waarvoor hunne jaarlijksche contributie met f 5.— wordt verhoogd.

Men gelieve zich hiervoor op te geven aan het Bureau van het Genoot schap, waarheen ook alle correspondentie, de portefeuille betreffende, dient te worden gericht.

Naamsverandering 'en naamsaanneming.

Aan belanghebbenden, die tegen op pag. 3 van den omslag medegedeelde aanvragen om naamsverandering of naamsverneming bezwaarschriften zouden wenschen in te dienen, wordt in overweging gegeven zich voor inlichtingen te wenden tot den Secretaris.

Qfficieele mededeelingen betreffende naamsveranderingen en naamsaannemingen.

In de Nederlnndsche Staatscourant zijn in den loop der maand Februari van het jaar 1938 **gepubliceerd** de navolgende hier te lande gedane verzoeken om naamsverandering:

1. van *Pieter Zonneveld*, te Heiloo, ten behoeve van de minderjarigen *Jacoba Alida* en *Johannes Duinmeyer*, tot het veranderen van hun geslachtsnaam *Duinmeyer* in dien van *Zonneveld;*
2. van *A. van der Wel* en *T. C. Verhoog*, echtelieden te Monster, ten behoeve van den minderjarigen *Antonie Lobert*, tot het veranderen van diens geslachtsnaam *Lobert* in dien van *van der Wel;*
3. van *Guillcinus Augustinus Vis*, te Amsterdam, voogd zijnde over de minderjarige *Johanna Josephina Heideman*, tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *Heideman* in dien van *Vis;*
4. van *Arend Wolter Klaren* en *Ida Alida Maria de Weyert*, echtelieden te Ochten, gemeente Erhteld, ten behoeve van de minderjarige *Tietje de Vries*, tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *de Vries* in dien van *Klaren;*
5. van *Henricus Boers* en *Charlotte Julia van der Vossen*, echtelieden te 's-Gravenhage, ten behoeve van de minderjarige *Sussje Theodora Dom* tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *Dom* in dien van *Boers;*
6. van *Job Leendert Kattestaart*, te Rotterdam, ten behoeve van zijn minderjarige nakomelingen en voor zichzelf, tot het veranderen van den geslachtsnaam ***Kattestaart*** in dien van *Betsman;*
7. van *Lambertus van den Ende*, te Amsterdam, voogd zijnde over den minderjarige *Derek Fisher*, tot het veranderen van diens geslachtsnaam *Fisher* in dien van *van den Ende.*

Aan den **Gouverneur-Generaal van Nederlnndseh-Indië** hebben verzocht:

1. *Raden Mas Darmokoesoemo* ***alias*** *Soeratmo*, te Soerakarta, hem te vergunnen den geslachtsnaam *Darmokoesoemo* aan te nemen;
2. *Myra (Mary)* zich noemende en schrijvende *Myra (Mary) Ploem*, te Bandoeng, haar te vergunnen den geslachtsnaam *Ploem* aan te nemen;
3. *Piet* zich noemende en schrijvende *Piet Gouijn*, te Batavia, hem te vergunnen den geslachtsnaam *Gouijn* aan te nemen;
4. *Sidarta Bernard Jordo*, te Bandoeng, hem te vergunnen den geslachtsnaam *Kremer* aan te nemen;
5. *Theodoor*, minderjarige pupil van de Vereeniging „Pro Juventute" te Jogjakarta, bij den dool) genaamd *Theodoor*, hem tc vergunnen den geslachtsnaam *Bruins* aan tr nemen.

Aan den Gouverneur van Curaçao hebben verzocht:

1. *Manuel Esteban Charlotte*, te Curaçao, hem te vergunnen zijn geslachtsnaam *Charlotte* te veranderen in dien van *Felman;*
2. *Julita Victoria Jacoba, Virgillo Porfirio Alejandro Jacoba, Nilda Margarita Jacoba* en *Ilda Alcantara Mathilde Jacoba*, allen te Curaçao, hun vergunning te verleenen om hun geslachtsnaam *Jacoba* te veranderen in dien van *de Pool.*

Bij Koninkltjk besluit is toegestemd:

1. 28 Mei 1937, No. 68, dat *Cornelia Johanna Walters*, geboren te Rotterdam den 19 Mri 1930, haar geslachtsnaam verandere in dien van *de* Groot;
2. 11 December 1937, No. 74, dat *Theodora Maria Elisabeth Kühnert*, geboren te Nijmegen den 6 April 1913, haar geslachsnaam verandere in dien van *Beersmans;*
3. 12 Januari 1938, No. 37, dat *Wilfred Iwan Trylus*, geboren te Arnhem den 30 Juni 1930, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Cruijff;*
4. 12 Januari 1938, No. 37, dat *Emile Alphonse Joseph Hinz*, geboren te Rotterdam den 1 Juli 1892, en diens minderjarige wettige nakomelingen, den geslachtsnaam veranderen in dien van *de Schepper;*
5. 1 Februari 1938, No. 9, dat *Hermanus Johannes Jaspers*, geboren te Venlo den 13 Maart 1926, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *van Geemen;*
6. 1 Februari 1938, No. 9, dat *Geertruida Helena Kok*, geboren te Buitenzorg (N. O. I.) den 31 Mei 1922, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Huijskens;*
7. 1 Februari 1938, No. 9, dat *Herman Otto Wijtze s*, geboren te Leiden den 22 November 1917, zijn geslachtsnaam verandere in dien van ***Korf;***
8. 1 Februari 1938, No. 9, dat *Roelof Frankfort*, geboren te Leiden den 6 Juli 1930, zijn grslachtsnaam verandere in tlirn van *van de Graaf.*

Rij **besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië** is goedgevonden:

1. 31 Januari 1938, No. 10, aan *Marinus Dirk Urk* vergunning te verleenen den grslachtsnaam *van Balen* aan te nemen :
2. 10 Februari 1938, No. 13, aan *Anna Elisabeth Clara Mettler* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Fliers* aan te nemen.

Nº. 5 LVIE JAARGANG MEI 1938

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD

VAN HET

KONINKLIJK NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP VOOR GESLACHT* EN WAPENKUNDE

GEVESTIGD TE 's-GRAVENHAGE

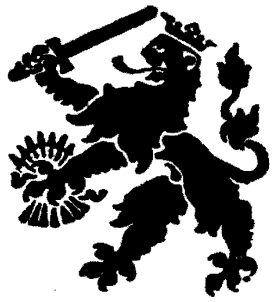

HOOFDREDACTEUR:
Dr. Th. R. VALCK LUCASSEN
Huize Eikenrode, Driebergen.

Algemeene Kennisgevingen.

Benoeming van gewone leden.

De gewone leden van het Genootschap worden op voordracht van ten minste eénlid, na gehouden ballotage, door het Bestuur benoemd.

Opgave van candidaat-leden gelieve men te richten tot den Secretaris.

Contributie.

De jaarlijksche contributie voor de gewone leden bedraagt f 10.—, ingaande 1 Januari.

Men gelieve deze te voldoen door storting vóór 1 Maart op postrekening no 20910 van den „Penningmeester van het Genootschap" of door toezending per postwissel aan diens adres (Jhr. H. Trip, *Nassau-Zuylensteinstraat* 6, *'s-Gravenhage*).

Na 1 Maart zal over de verschuldigde contributie met verhooging van inningskosten worden beschikt.

Nieuwe leden, die in den loop van het jaar tot het Genootschap toetreden, gelieven hunne contributie op de hierboven aangegeven wijze te voldoen vóór het verstrijken van de maand, volgende op die van hunne benoeming, bij gebreke waarvan als boven zal worden gedisponeerd.

Opzegging moet geschieden vóór 1 December, voorafgaande aan het Genootschapsjaar, met ingang waarvan men zijn lidmaatschap wenscht te beëindigen.

Dezelfde bepalingen gelden m.m. voor de abonnementsgelden.

Abonnementen op het Maandblad.

Voor niet-leden van het Genootschap, alsmede voor bibliotheken en archieven, is het Maandblad verkrijgbaar tegen eene abonnementsprijs van f 10.—.

Men gelieve zich hiervoor op te geven bij den Hoofdredacteur van het Maandblad.

Zie voor de wijze van betaling hierboven onder: Contributie.

Overdrukken.

Indien van bijdragen voor het Maandblad overdrukken worden gewenscht, moet hiervan, onder opgave van het benoodigde aantal, reeds bij de toezending der copie aan den Hoofdredacteur kennis worden gegeven.

De prijs bedraagt voor 1-15 expl. f 1.—, f 2.—, f 3.-, en f 4.— respect. voor ¼, ½, ¾ en 1 heel vel (16 blz.), waarbij in het oog te houden is, dat 1 blz. der overdrukken ongeveer overeenkomt met ¾ kolom van het Maandblad. Voor meer dan 15 exempl. treedt eene matige verhooging in.

Medewerkers, dio zich met extra-nummers van het Maandblad zouden willen tevreden stellen, kunnen deze verkrijgen à f 0.25 per stuk. Aangezien deze nummers echter speciaal voor de aanvragers moeten worden gedrukt, is ook in dit geval opgave van het gewenschte aantal bij de toezending der copie noodzakelijk.

Losse exemplaren en oude jaargangen van het Maandblad.

Losse exemplaren van het Maandblad zijn, voor zoover leverbaar, aan het Bureau van het Genootschap verkrijgbaar à f 1.—. Voor complete oude jaargangen is de prijs vastgesteld in verhouding tot de grootte van den aanwezigen voorraad.

Bibliotheek en Verzamelingen van het Genootschap.

De Verzamelingen van het Genootschap, inclusief de Bibliotheek, gevestigd *Bleyenburg* 5 te *'s-Gravenhage*, zijn voor de leden toegankelijk iedere en Maandag van 9½—12 en van 2-5 uur en iedcren Donderdag van 9½—2 uur.

Inlichtingendienst.

Ten behoeve van de leden is een inlichtingendienst ingesteld, die tegen onderstaand tarief uit de talrijke verzamelingen, welke het Genootschap ten dienste staan, gegevens op genealogisch en heraldisch gebied verstrekt.

Voor de beantwoording van elke gestelde vraag wordt bij do inzending aan het Bureau van het Genootschap een bedrag van f 0.50 in postzegels ingewacht, met dien verstande, dat inlichtingen op verschillende vragen, in één brief samengevat, elk afzonderlijk in rekening worden gebracht. Wanneer er echter aanleiding bestaat om verschillendo vragen in verband met haren aard als één vraag te beschouwen, kan — ter beoordeeling door het Bestuur — dit tarief worden verlaagd.

Vragen, welke niet van het verschuldigde bedrag zijn vergezeld, worden onbeantwoord terzijde gelegd.

Den leden wordt ernstig in overweging gegeven slechts dan een beroep op de kolommen van het Maandblad te doen, wanneer de inlichtingendienst geen uitkomst mocht bieden.

Maandelijksche Bijeenkomsten.

Op den eersten Maandag van iedere maand, des n.m. ten 4½ ure, hebben ledenbijeenkomsten plaats en wel gedurende de maanden October tot en met Mei in Café *Restaurant „Den Hout", Bezuidenhoutscheweg 11-13,* te *'s-Gravenhage* en gedurende de maanden Juni tot en met September in *Hôtel Witte Brug* te *Scheveningen.*

Wanneer de eerste Maandag der maand op een erkenden Christelijken feestdag valt, heeft de bijeenkomst eene week later plaats.

Bovendien hebben op den eersten Zaterdag der maanden September tot en met Juni, des n.m. ten 2½ ure, in het gebouw *Koningstraat 21* te *Arnhem* bijeenkomsten plaats van de Groep van in Gelderland wonende leden en op den tweeden Woensdag der maanden October tot en met Mei, des n.m. ten 8 ure, in het *American Hotel to Amsterdam* van de Groep van in Noord-Holland wonende leden.

Deze bijeenkomsten zijn ook voor de overige leden van het Genootschap toegankelijk.

Wekelijksche Portefeuille.

Voor de te 's Gravenhage woonachtige leden bestaat gelegenheid zich te abonneeren op eene wekelijksche portefeuille met tijdschriften, waarvoor hunne jaarlijksche contributie met f 5.— wordt verhoogd.

Men gelieve zich hiervoor op te geven aan het Bureau van het Genootschap, waarheen ook alle correspondentie, de portefeuille betreffende, dient te worden gericht.

Naamsverandering en naamsaanneming.

Aan belanghebbenden, die tegen op pag. 3 van den omslag medegedeelde aanvragen om naamsverandering of naamsverneming bezwaarschriften zouden wenschen in te dienen, wordt in overweging gegeven zich voor inlichtingen te wenden tot den Secretaris.

Officieele mededeelingen betreffende naamsveranderingen en naamsaannemingen.

In de **Nederlandsche Staatscourant** zijn in den loop der maand Maart van het jaar 1938 gepubliceerd de navolgende hier te lande gedane verzoeken om naamsverandering:

1. van 1e. *Leendert Duister*, te Rotterdam, 2e. *Albertus Willem Koster*, en 3e. *Gerreke Duister*, echtgenoote van *Albertus Willem Koster*, ten behoeve van de minderjarige *Gerda Duister*, tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *Duister* in dien van *Koster;*
2. van *Theodorus Bernardus Weerman*, te Amsterdam, tot het voegen van den naam *van den Bergh* bij zijn geslachtsnaam *Weerman;*
3. van *Cornelis Johannes Philippi*, te Culemborg, ten behoeve van den minderjarige *Wilhelmus Maria de Groot*, tot het veranderen van diens geslachtsnaam *de Groot* in dien van *Philippi;*
4. van *Lena den Boer*, echtgenoote van *Wilhelmus Johannes Leliveld*, te Amsterdam, ten behoeve van de minderjarigen *Wilhelmina Johanna*, *Wilhelmus Johannes* en *Nicolaas Krijn van der Hoek*, tot het veranderen van hun geslachtsnaam *van der Hoek* in dien van *Leliveld;*
5. van *Jacobus Wöhler* en *Janna Meyer*, echtelieden te Heerlen, ten behoeve van de minderjarige *Leonardina Wilhelmina Boersen*, tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *Boersen* in dien van *Wöhler;*
6. van *Dirk Smidt*, boekhouder te Groningen, als voogd over den minderjarige *Dirk*, geboren te Groningen op 29 Mei 1937, natuurlijk niet erkend kind van *Akke Westerlaan*, en van *Betje Spilger*, echtgenoote van *Dirk Smidt*, als toeziende voogdes over voornoemden minderjarige, tot het veranderen van diens geslachtsnaam in dien van *Smidt.*

Aan den **Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië** hebben verzocht:

1. Vrouwe *S. C. Klinkhamer* geboren *Kierings*, te Soerabaja, haar minderjarigen zoon *Hong Djien Kwa* te vergunnen zijn geslachtsnaam *Kwa* te veranderen in dien van *Klinkhamer;*
2. *Hendrik Willem van Wessem*, te Bandoeng (West-Java), geboren te Soerakarta op den 31 December 1915, hem te vergunnen zijn geslachtsnaam *van Wessem* te veranderen in dien van *Appel;*
3. *Johan Paul Rambaldo di Collalto*, te Soengei Gerong (Palembang), geboren te Malang op den 21 Februari 1906, hem te vergunnen zijn geslachtsnaam *Rambaldo di Collalto* te veranderen in dien van *di Collalto;*
4. Vrouwe *E. J. F. G. Klein*, te Jogjakarta, gescheiden echtgenoote van *L. A. Th. André*, haar minderjarigen pleegzoon *Jan Johny André*, geboren te Keboemen (Midden-Java) op den 6 December 1928, te vergunnen zijn geslachtsnaam *André* te veranderen in dien van *van der Linde;*
5. *Th. E. M. Roosenschoon*, te Semarang, zijn minderjarige stiefdochter *Henriette Cornelia Orck*, geboren te Poerworedjo (Midden-Java) op den 8 Maart 1931, te vergunnen voor haar geslachtsnaam *Orck* dien van *Roosenschoon* te voegen;
6. *J. Kippers*, te Soekaboemi, zijn minderjarige stiefdochter *Geertruida Cornelia Randang* te vergunnen haar geslachtsnaam *Randang* te veranderen in dien van *Kippers;*
7. *A. Westerman* en zijne echtgenoote vrouwe *Marie Giem*, te Soerabaja, hun minderjarige pleegdochter, bij den doop genaamd *Marie Aminaton*, te vergunnen den geslachtsnaam *Westerman* aan te nemen;
8. *J. W. de Groot*, Commandant en Leider van het Leger des Heils in Nederlandsch-Indië, te Bandoeng, zijn minderjarige pupillen 1. *Petrus*, 2. *Johanna Maria Barbara*, 3. *Amelia*, 4. *Daniël*, 5. *Benjamine*, 6. *James*, 7. *Mary*, 8. *Anton*, 9. *Rudi*, te vergunnen den geslachtsnaam 1 en 2 *Mulder*, 3, 4 en 5 *Bastiaans*, 6 en 7 *Clerk*, 8. *Wilders* en 9. *Matthijs* aan te nemen;
9. *B. A. M. Karhof*, te Cheribon, zijn minderjarige pleegdochter, bij den doop genaamd *Theresia Elisabeth*, te vergunnen den geslachtsnaam *Karhof* aan te nemen.

Bij **Koninklijk besluit** is toegestemd:

1. 2 Maart 1938 no. 13, dat *Johanna Burger*, geboren te Amsterdam, den 8 September 1919, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Hemink;*
2. 2 Maart 1938, no. 13, dat *Geertruida Vermeulen*, geboren te 's-Gravenhage den 4 Februari 1915, haar geslachtnaam verandere in dien van *Vrijdag;*
3. 16 Maart 1938, no. 35, dat *Robert Barelds*, geboren te Groningen den 7 Januari 1926, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Bedeke;*
4. 16 Maart 1938, no. 35, dat *Friederich Ferdinand Eilers*, geboren te Amsterdam den 21 Februari 1927, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *de Koning;*
5. 16 Maart 1938, no. 35, dat *Yvonne Maria Goossens*, geboren te Heerlen den 29 September 1933, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Lenaerts.*

Bij **besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië** is goedgevonden:

1. 2 Maart 1938, no. 20, aan *Herman Jozef* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Mannefeld* aan te nemen;
2. 2 Maart 1938, no. 21, aan *Emanuel* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Samson* aan te nemen;
3. 2 Maart 1938, no. 22, aan *Molly* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Heb* aan te nemen;
4. 2 Maart 1938, no. 23, aan *Mariana* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *de Costa* aan te nemen;
5. 4 Maart 1938, no. 5, aan *Betsy* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *de Ruyter* aan te nemen.

Nº. 6 LVIE JAARGANG JUNI 1938

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD

VAN HET

KONINKLIJK NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP VOOR GESLACHT* EN WAPENKUNDE

GEVESTIGD TE 's-GRAVENHAGE

HOOPDREDACTEUR:
Dr. Th. R. VALCK LUCASSEN
Huize Eikenrode, Driebergen.

Algemeene Kennisgevingen.

Benoeming van gewone leden.

De gewone leden van het Genootschap worden op voordracht van t 0 n min s t eéé n 1 i d, na gehouden ballotage, door het Bestuur benoemd.

Opgave van candidaat-leden gelieve men tc richten tot den S e c r e t a r i s.

Contributie.

De jaarlijksche c o n t r i b u t i e voor de gewone leden bedraagt f lO.-, i n g a a n d e o p 1 J a n u a r i.

Men gelicre deze te voldoen door storting v ó ór 1 Maart op postrekening no 20910 van den „P e n n i n g m e e s t e r van het Genootschap" of door toezending per postwissel aan diens adres (Jhr. H. Trip, *Nassau-Zuylensteinstraat* 6, *'s-Gravenhage*).

Na 1 Maart zal over de verschuldigde contributie met verhooging van inningskosten worden beschikt.

Ni e u w e 1 e cl en, die *in* den loop van het jaar tot het Genootschap toetreden, gelieven hunne contributie op de hierboven aangegeven wijze te voldoen vóór het verstrijken van de maand, volgende op die van hunne benoeming, bij gebreke waarvan als boven zal worden gedisponeerd.

Op zegging moet geschieden vóór 1 December, voorafgaande aan het Genootschapsjaar, met ingang waarvan men zijn lidmaatschap wenscht te beëindigen.

Dezelfde bepalingen gelden m.m.. voor de a b o n n e m e n t s gelden.

Abonnementen op het Maandblad.

Voor n i e t - 1 e cl en van het Genootschap, alsmede voor bibliotheken en archieven, is het Maandblad verkrijgbaar tegen eene abonnementsprijs van f 10.—.

Men gelieve zich hiervoor op te geven bij den H o o f d redacteur van het Maandblad.

Zie voor de wijze van betaling hierboven onder: C o n t r i b u t i e.

Overdrukken.

Indien van bijdragen voor het Maandblad o v e r d r u k k e n worden gewenscht, moet hiervan, onder opgave van het benoodigde aantal, reeds bij de toezending der copie aan den Hoofdredacteur kennis worden gegeven.

De prijs bedraagt voor 1-15 expl. f 1.—, f 2.—, f 3.-, en f 4.— respect. voor ¼, ½, ¾ en 1 heel vel (16 blz.), waarbij in het oog te houden is, dat 1 blz. der overdrukken ongeveer overeenkomt met ¾ kolom van het Maandblad. Voor meer dan 15 exempl. treedt eene matige verhooging in.

Medewerkers. die zich met extra - nummer s van het Maandblad zouden willen tevreden stellen, kunnen deze verkrijgen à f 0.25 per stuk. Aangezien deze nummers echter speciaal voor de aanvragers moeten worden gedrukt, is ook in dit geval opgave van het gewenschte aantal bij de toezending der copie noodzakelijk.

Losse exemplaren en oude jaargangen van het Maandblad.

Losse exemplaren van het Maandblad zijn, voor zoover leverbaar, aan het B u r e a u v a n h e t G e n o o t s c h a p verkrijgbaar à f 1.—. Voor complete oude jaargangen is de prijs vastgesteld in verhouding tot dc grootte van den aanwezigen voorraad.

Bibliotheek en Verzamelingen van het Genootschap.

D c V e r z a m e l i n g e n van het G e n o o t s c h a p, inclusicf de Biblio t h e e k, gevestigd *Bleyenburg* 5 te *'-Gravenhage*, zijn voor de leden toegankelijk i e d e r e n M a a n d a g van 9½—12 en van 2-5 uur en i e d e r e n D o n d e r d a g v a n 9½—2 u u r.

Inlichtingendienst.

Ten behoeve van de l e d e n is een i n l i c h t i n g e n d i e n s t ingesteld, die tegen onderstaand tarief uit de talrijke verzamelingen, welke het Genootschap ten dienste staan, gegevens op genealogisch en heraldisch gebied verstrekt.

Voor de beantwoording van e 1 k e g e s t e 1 d e v r a a g wordt bij de inzending aan het Bureau van het Genootschap een bedrag van f 0.50 in p o s t z e g e 1 s ingewacht, met dien verstande, dat inlichtingen op verschillende vragen, in één brief samengevat,, elk afzonderlijk in rekening worden gebracht. Wanneer er echter aanleiding bestaat om verschillende vragen in verband met haren aard als één vraag te beschouwen, kan — ter beoordeeling door het Bestuur — dit tarief worden v e r l a a g d.

Vragen, welke niet van het verschuldigde bedrag *zijn* vergezeld, worden o n b e a n t w o o r d terzijde gelegd.

Den leden wordt ernstig in overweging gegeven slechts dan een beroep op de kolommen van het M a a n d b l a d te doen, wanneer dc inlichtingendienst geen uitkomst mocht bieden.

Maandelijksehe Bijeenkomsten.

Op den e e r s t e n Maandag van iedere maand, des n.m. t en 4½ u r 0, hebben ledenbijeenkomsten plaats en wel gedurende dO maanden 0 c t o b e r t o t en m e t M ei in Café *Restaurant „Den Zout ''*, *Bezuidenhoutscheweg 11-13*, te *'s-Gravenhage* en gedurende de maanden Juni tot en met S e p t e m b e r in *Hôtel Witte Brug* te *Scheveningen*.

Wanneer de eerste Maandag der maand op een erkenden Christelijken feestdag valt, heeft de bijeenkomst eene week later plaats.

B o v e n d i e n hebben op den eerst en Z a t e r d a g der maanden September tot en met Juni, des n.m. t e n 2½ u r 0, in het gebouw *Koningstraat 21* te *A r n h e m* bijeenkomsten plaats van de Groep van in Gelderland wonende leden cn op den tweeden Woensdag der maanden October t o t 0 n m et M e i, des n.m. t en 8 u r e, in het *American Hotel* te *Amsterdam* van de Groep van in Noord-Holland wonende leden.

Deze bijeenkomsten zijn ook voor de overige leden van het Genootschap toegankelijk.

Wekelijksche Portefeuille.

Voor de te 's G r a v e n h a g e woonachtigc leden bestaat gelegenheid zich te abonneeren op eene w e k e l i j k s c h e p o r t 0 f 0 u i 11 0 met tijdschriften, waarvoor hunne jaarlijksche contributie met f 5.— wordt verhoogd.

Men gelieve zich hiervoor op te geven aan het B u r e a u v a n h e t G e n o o t s c h a p, waarheen ook alle correspondentie, dc portefeuille betreffende, dient te worden gericht.

Naamsverandering en aaamsaanneming.

Aan belanghebbenden, die tegen op pag. 3 van den omslag medegedeelde aanvragen om naamsverandering of naamsverneming b e z w a a r s c h r i f t e n zouden wenschen in te dienen, wordt in overweging gegeven zich voor inlichtingen te wenden tot den S e e r e t a r i s.

Officieele mededeelingen betreffende naamsveranderingen en naamsaannemingen.

In de **Nederlandsche Staatscourant** zijn in den loop der maand April van het jaar 1938 gepubliceerd de navolgende hier te lande gedane verzoeken om naamsverandering:

1. van *Pieter Mook*, te Drachten, ten behoeve van de minderjarige *Ada Hille*, tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *Hille* in dien van *Mook;*
2. van *Th. Schoonheden* en diens echtgenoote *Forra van Doorn*, te Den Helder, ten behoeve van hun minderjarige pupil *Grietje Schouten*, tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *Schouten* in dien van *Schoonheden;*
3. van *Petrus Franciscus van Ombergen*, te Amsterdam, ten behoeve van de minderjarige *Gezina Hille*, tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *Hille* in dien van *Ombergen;*
4. van *Anneüs Bos* en *Fenna Eefke van der Molen*, echtelieden, te Sliedrecht, ten behoeve van hun minderjarigen zoon *Willem Evert Bos*, tot het veranderen van diens geslachtsnaam *Bos*, in dien van *Rozeboom Bos;*
5. van *Peter Bernard van Horik*, te Burg (Texel), hem te vergunnen zijn geslachtsnaam *van Horik* te veranderen in dien van *van Hillen;*
6. van *Jan Christiaan Wils*, te Eindhoven, als voogd over *Johan Leemans*, den geslachtsnaam van den minderjarige *Johan Leemans* te mogen veranderen in dien van *Wils;*
7. van *Simon Plas* en *Rozetta de Metz*, echtelieden, te Amsterdam, ten behoeve van den minderjarigen *Juda Leeraar*, tot het veranderen van diens geslachtsnaam *Leeraar* in dien van *Plas;*
8. van *Gerard Johan van Merle* en *Jantina Roskam*, echtelieden te Nunspeet, ten behoeve van hun pupil *Alexander Dirkzwager*, geboren te 's-Gravenhage 30 April 1934, tot het veranderen van diens geslachtsnaam *Dirkzwager* in dien van *van Merle;*
9. van *Bertes Huiting*, te Groningen, als voogd over de minderjarige *Martha Pronk*, tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *Pronk* in dien van *Huiting;*
10. van *Adrianus Johannes van der Meer*, tot het veranderen van zijn geslachtsnaam *van der Meer* in dien van *Straatman;*
11. van *Hermanus Johannes Franciscus Ooijman* en *Cato Paap*, echtelieden te Delft, ten behoeve van den minderjarigen *Johannes Dessing*, tot het veranderen van diens geslachtsnaam *Dessing* in dien van *Ooijman;*
12. van *Quirinus van Leeuwen*, te Delft, ten behoeve van den minderjarige *Andries Cornelis de Vreede*, tot het veranderen van diens geslachtsnaam *de Vreede* in dien van *van Leeuwen;*
13. van *Adrianus Josephus Mulder*, te Zaandam, als voogd over den minderjarige *Jan Plessius*, tot het veranderen van diens geslachtsnaam *Plessius* in dien van *Mulder;*
14. van *Simon Petrus Pooyer*, te Grivegnée (België), zoo voor zich als voor zijn minderjarige wettige nakomelingen, tot het veranderen van zijn geslachtsnaam, *Pooyer* in dien van *Portanger.*

Aan den **Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië** hebben verzocht:

1. *J. M. Dicts*, te Pematang-Siantar (Oostkust van Sumatra), zijn minderjarige zuster, bij den doop genaamd *Willy*, te vergunnen den geslachtsnaam *Dicts* aan te nemen;
2. *Jhr. C. M. N. Goldman*, zijn minderjarigen pleegzoon *Roepi alias Jakoep* te vergunnen den geslachtsnaam *Jacques* aan te nemen;

Aan den **Gouverneur van Curaçao** hebben verzocht:

1. *Sixto Benicio Sprothoaars*, te Willemstad, hem te vergunnen zijn geslachtsnaam *Sprothoaars* te veranderen in dien van *Sprock;*
2. *Antonio Pedro Martis*, *Eusebia Martina Martis*, *Florendio Antonio Martis*, *Regina Isabel Martis* en *Mario Reinier Martis*, te Curaçao, hun te vergunnen hun geslachtsnaam *Martis* te veranderen in dien van *Zefrin.*

Bij **Koninklijk besluit** is toegestemd:

1. 2 Maart 1938, no. 13, dat *Rikste Viswat*, geboren te Groningen den 21 Februari 1936, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Supheert;*
2. 24 Maart 1938, no. 43, dat *Etty Noach*, geboren te Amsterdam den 16 Juni 1931, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Heerma van Voss;*
3. 9 April 1938, no. 3, dat de minderjarige, genaamd *Bajek* (of *Marietje*) *Wirjo*, vermoedelijk geboren te Magelang (Nederlandsch-Indië) op 18 Dec. 1920, den voornaam *Marietje* en den geslachtsnaam *Vermeulen* aanneme;
4. 9 April 1938, no. 4, dat *Cornelis Smit*, geboren te Steenwijk den 6 Maart 1926, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *van Vonno;*
5. 9 April 1938, no. 4, dat *Jan Kloot*, geboren te Edam den 15 Juni 1899, en diens minderjarige wettige nakomelingen, den geslachtsnaam veranderen in dien van *Kroon;*
6. 9 April 1938, no. 4, dat *Johannes Valentin Lomp*, geboren te Amsterdam den 14 Maart 1894, en diens minderjarige wettige nakomelingen, den geslachtsnaam veranderen in dien van *Lamp.*

Bij beschikking van den **Gouverneur van Curaçao** dd. 7 Maart 1938, no. 440 is goedgevonden:

aan *Francisco Alejandro Polonia*, *Alcibiades Niceto Polonia*, *Cornelia Geertruida Polonia*, *Visenta Frederica Polonia* en *Nocolinna Eleonora Polonia* vergunning te verleenen om hun geslachtsnaam *Polonia* te veranderen in dien van *Sprock.*

Nº. 7 LVIE JAARGANG JULI 1938

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD

VAN HET

KONINKLIJK NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP VOOR GESLACHT* EN WAPENKUNDE

GEVESTIGD TE 's-GRAVENHAGE

HOOFDREDACTEUR:
Dr. Th. R., VALCK LUCASSEN
Huize Eikenrode, Driebergen.

Algemeene Kennisgevingen.

Benoeming van gewone leden.

De gewone leden van het Genootschap worden op voordracht van t en min s t e é én 1 i d, na gehouden ballotage, door het Bestuur benoemd.

Opgave van candidaat-leden gelievo men te richten tot den S e c r e t a r i s.

Contributie.

De jaarlijksche co nt ributie voor de gewone leden bedraagt f lO.-, i n g a a u d e o p t J a u u a r i.

Men gelieve deze te voldoen door storting v ó ór 1 M a a r t op postrekening n⁰ 20910 van den „P e n n i n g m e e s t e r van h e t G e n o o t s c h a p" of door toezending per postwissel aan diens adres (Jhr. H. Trip, *Nassau-Zuylensteinstraat* 6, *'s-Grauenhage).*

Na 1 Maart zal over de verschuldigde contributie met verhooging van inningskosten worden beschikt.

Nieuwe 1 e d en, die in den loop van het jaar tot het Genootschap toetreden, gelieven hunne contributie op de hierboven aangegeven wijze te voldoen vóór het verstrijken van de maand, volgende op die van hunne benoeming, bij gebreke waarvan als boven zal worden gedisponeerd.

Op zegging moet geschieden vóór 1 December, voorafgaande aan het Genootschapsjaar, met ingang waarvan men zijn lidmaatschap wenscht te beëindigen.

Dezelfde bepalingen gelden m.m. voor de a b o n n e m e n t s-g e l d e n.

Abonnementen op het Maandblad.

Voor niet - 1 e den van het Genootschap, alsmede voor bibliotheken en archieven, is het Maandblad verkrijgbaar tegen eene abonnementsprijs van f lO.-.

Men gelieve zich hiervoor op te geven bij den Ho o f d-redacteur van het Maandblad.

Zie voor de wijze van betaling hierboven onder: C o n-t r i b u t i e.

Overdrukken.

Indien van bijdragen voor het Maandblad o v e r d r u k k en worden gewenscht, moet hiervan, onder opgave van het benoodigde aantal, reeds bij de toezending der copie aan den Hoofdredacteur kennis worden gegeven.

De prijs bedraagt voor 1-15 expl. f 1.—, f 2., f 3.—, en f 4.— respect. voor ¼, ½, ¾ en 1 heel vel (16 blz.), waarbij in het oog te houden is, dat 1 blz. der overdrukken ongeveer overeenkomt met ¾ kolom van het Maandblad. Voor meer dan 15 exempl. treedt eene matige verhooging in.

Medewerkers, die zich met ex t r a-numm e r s van het Maandblad zouden willen tevreden stellen, kunnen deze verkrijgen à f 0.25 per stuk. Aangezien deze nummers echter speciaal voor de aanvragers moeten worden gedrukt, is ook in dit geval opgave van het gewenschte aantal bij de toezending der copie noodzakelijk.

Losse exemplaren en oude jaargangen van het Maandblad.

Losse exemplaren van het Maandblad zijn, voor zoover leverbaar, aan het Bureau van het Genootschap verkrijgbaar à f l.-. Voor complete oude jaargangen is de prijs vastgesteld in verhouding tot de grootte van den aanwezigen voorraad.

Bibliotheek en Verzamelingen van het Genootschap.

De V e r z a m e l i n g e n v a n h e t G e n o o t s c h a p, inclusief de B i b 1 i o t h e e k, gevestigd, *Bleyenburg* 5 te *'-Gravenhage,* zijn voor do leden toegankelijk i e d e r en M a a n d a g van 9½—12 en van 2-5 uur en i e d e r e n Donderdag van 9½—2 uur.

Inlichtingendienst.

Ten behoeve van de l e d e n is een i n l i c h t i n g e n d i e n s t ingesteld, die tegen onderstaand tarief uit de talrijke verzamelingen, welke het Genootschap ten dienste staan, gegevens op genealogisch en heraldisch gebied verstrekt.

Voor de beantwoording van e 1 k e g e s t e 1 d e v r a a g wordt bij de inzending aan het B u r e a u v a n h e t G e n o o t s c h a p een bedrag van f 0.50 in post zeg els ingewacht, met dien verstande, dat inlichtingen op verschillende vragen, in één brief samengevat, elk afzonderlijk in rekening worden gebracht. Wannoer er echter aanleiding bestaat om verschillende vragen in verband met haren aard als één vraag te beschouwen, kan — ter beoordeeling door het Bestuur — dit tarief worden v e r l a a g d.

Vragen, welke niet van het verschuldigde bedrag zijn vergezeld, worden o n b e a n t w o o r d terzijde gelegd.

Den leden wordt ernstig in overweging gegeven slechts dan een beroep op de kolommen van het Maan d b l a d te doen, wanneer dc inlichtingendienst geen uitkomst mocht bieden.

Maandelijksche Bijeenkomsten.

Op den eersten Maandag van iedere maand, des n. m. ten 4½ u r e, hebben ledenbijeenkomsten plaats en wel gedurende de maanden O c t o b e r t o t en met M e i in Café Restaurant *„Den* **Hout", *Bezuidenhoutscheweg 11-13,*** te *'s-Gravenhage* en gedurende de maanden J u n i t o t en m e t S e p t e m b e r in *Hôtel Witte* **Brug** te ***Scheveningen.***

Wanneer de eerste Maandag der maand op een erkenden Christelijken feestdag valt, heeft de bijeenkomst eene week later plaats.

Bovendien hebben op den eersten Zaterdag der maanden September tot en met Juni, des n.m. t e n 2½ u r e, in het gebouw Eoningstraat dl te ***Arnhem*** bijeenkomsten plaats van de Groep van in Gelderland wonende leden en op den tweeden Woensdag der maanden October t o t e n m e t M e i, des n.m. t e n 8 u r e, in het American ***Hotel*** te ***Amsterdam*** van de Groep van in Noord-Holland wonende leden.

Deze bijeenkomsten zijn ook voor de overige leden van het Genootschap toegankelijk.

Wekelijkscbe Portefeuille.

Voor de te ' s G r a v e n h a g e woonachtige leden bestaat gelegenheid zich te abonneeren op eene w e k e 1 ij k s c h e p o r t c f e u i 11 e met tijdschriften, waarvoor hunne jaarlijksche contributie met f 5.— wordt verhoogd.

Men gelieve zich hiervoor op te geven aan het Bureau v a n het G e n o o t s c h a p, waarheen ook alle correspondentic, de portefeuille betreffende, dient te worden gericht.

Naamsverandering en naamsaanneming.

Aan belanghebbenden, die tegen op pag. 3 van den omslag medegedeelde aanvragen om naamsverandering of naamsverneming b e z w a a r s c h r i f t e n zouden wenschen in te dienen, wordt in overweging gegeven zich voor inlichtingen te wenden tot den Sccretaria

Officieele mededeelingen betreffende naamsveranderingen en naamsaannemingen.

In de **Nederlandsche Staatscourant** zijn in den loop der maand Mei van het jaar 1938 gepubliceerd de navolgende hier te lande gedane verzoeken om naamsverandering:

1. van *Martinus Kel*, te Groningen, ten behoeve van de minderjarige *Tiny Poppe*, tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *Poppe* in dien van *Kel;*
2. van *Evert van Zetten*, te Groningen, ten behoeve van de minderjarige *Yvonne Patricia* Condy. tot veranderen van dezer geslachtsnaam Condy in dien vau *van* Zetten;
3. van *Gerrit Gietling* en *Arendina Weurding*, echtelieden te Enschede, ten behoeve van den minderjarige ***Robert Lichtendahl***, tot het veranderen van diens geslachtsnaam *Lichtendahl* in dien van *Gietling;*
4. van *Frederik Jacob Bloemkolk* en *Anna Maria Elisabeth Bijvank*, echtelieden te Amsterdam, ten behoeve van de minderjarige *Johanna Catharina Berghoef*, tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *Berghoef* in dien van *Bloemkolk;*
5. van *Gerardus Cornelis Prins*, te Zaandam, ten behoeve van den minderjarige *Johannes Jonker* tot het veranderen van diens geslachtsnaam *Jonker* in dien van *Prins;*
6. van C. *A. Trompetter*, te Lagos Nigeria (West-Afrika) tot het veranderen van zijn geslachtsnaam ***Trompetter in*** dien van ***Trompter;***
7. van *Aart Burgers*, te Voorthuizen (gemeente Barneveld), ten behoeve van den minderjarige Arend *Hoogers*, tot het veranderen van diens geslachtsnaam *Hoogers* in dien van *Burgers;*
8. van *Grietina Alijda Kramer* en Marie *Antoinette Moll* ***van*** *Charante*, te Zeist, ten behoeve van den minderjarige *Hendrik Slout*, geboren te Rotterdam 31 Augustus 1918, tot het veranderen van diens geslachtsnaam *Slout* in dien van *Kramer;*
9. van *Thomas Broersma* en *Marijke Westra*, echtelieden, te Arum, ten behoeve van den minderjarige *Cornelis* ***Marie Maas,*** tot het veranderen van diens geslachtsnaam ***Maas*** in dien van ***van der Meer.***
10. van 1e. *Geert Piest*, te Rotterdam; 2e *Geertje* ***Piest en*** 3e ***Antonie Piest*** tot het veranderen van hun geslachtsnaam *Piest* in dien van ***Post;***
11. van *Pieter Jacobus van Dijk* en *Geertruida Maria van Vollenhove*, echtelieden te 's-Gravenhage, ten behoeve van de minderjarige ***Dorothea*** Baggerman, tot het veranderen van dezer gesalchtsnaam *Baggerman* in dien van *van* ***Dijk;***
12. van *Cornelis van Dorssen* en *Geertje Jacoba Mattheverina Bergwerff*, echtelieden, te Rotterdam, ten behoeve van de minderjarige *Wilhelmina Johanna Bergwerff* tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *Bergwerff* in dien van *van Dorssen;*
13. van ***Pieter*** *August* ***Ebeling*** en *Margaretha* ***Brands,*** echtelieden, ten behoeve van hun minderjarige pupil ***Margaretha Petronella Kroonstuiver,*** geboren 9 April 1934, tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *Kroonstuiver* in dien van ***Ebeling;***
14. van *Alko Voss*, sergeant-majoor der Mariniers en zijn echtgenoote *Pieternella Catharina Tunderman*, te Den Helder, ten behoeve van den minderjarige *Laurens Keijzer*, tot het veranderen van diens geslachtsnaam *Keijzer* in dien van *Voss*.

Aan den **Gouverneur van Curaçao** heeft verzocht:

Joseph Nicolaas Barbolina, zich noemende ***Joseph Nicolaas*** *Curiel*, te Willemstad, hem te vergunnen zijn geslachtsnaam *Barbolina* te veranderen ***in*** dien van *Curiel.*

Rij **Koninklijk besluit** d.d. 11 Mei 1938, no. 51 ***is*** to egestemd, dat:

1. *Dela Adelheid Gerritsen*, geboren te Amsterdam dc 16 Augustus 1934, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Schmidt;*
2. *Willy Egels*, geboren te Amsterdam den Juni 1933, zijn geslachtsnaam verandere in dien van ***Koekoek;***
3. *Johanna Catharina van Laarhoven*, geboren te Heerlen den 12 Februari 1930 haar geslachtsnaam verandere in dien van *Nieuwenbroek.*

Bij Insluit van den **Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië** is goedgevonden:

1. 20 Mei 1937 no. 24, aan *Dolly* en *Anny* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *van* ***den Brink*** aan te nemen;
2. 24 Mei 1938, no. 26, aan *Titi* ***Maria,*** zich noemende ***Titi Maria van Motman,*** echtgenoote van dan *Rijk,* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *van* ***Motman*** aan te nemen.

Rij beschikking van den **Gouverneur van Curaçao** is goedgevonden:

1. 19 April 1938, no. 844 aan *Jose Jesus Anastacia*, te Aruba en diens minderjarige kinderen *Nidia Candelisia, Jose* ***de*** *Jesus, Edgar Emanuel, Edna Maria,* ***Carlos Jose, David*** *Jose, Rosaura Theresa* en *Celia Deborah* vergunning te verleenen hun geslachtsnaam *Anastacia* te veranderen in dien van ***Maduro;***
2. 19 April 1938, no. 845, aan *Johanna Bartholomina Poulina*, vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Poulina* te veranderen in dien van ***Martis.***

Nº. 8 LVIE JAARGANG AUGUSTUS 1938

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD

VAN HET

KONINKLIJK NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP VOOR GESLACHT* EN WAPENKUNDE

GEVESTIGD TE 's-GRAVENHAGE

HOOFDREDACTEUR:

Dr. Th. R. VALCK LUCASSEN

Huize Eikenrode, Driebergen.

Algemeene Kennisgevingen.

Benoeming van gewone leden.

De gewone leden van het Genootschap worden op voordracht van ten minste één lid, na gehouden ballotage, door het Bestuur benoemd.

Opgave van candidaat-leden gelieve men te richten tot den Secretaris.

Contributie.

De jaarlijkschc contributie voor de gewone leden bedraagt f 10.—, ingaande op 1 Januari.

Men gelieve deze tc voldoen door storting vóór 1 Maart op postrekening no 20910 van den „Penningmeester van het Genootschap" of door toezending per postwissel aan diens adres (Jhr. H. Trip, *Nassau-Zuylensteinstraat* 6, *'s-Gravenhage).*

Na 1 Maart zal over de verschuldigde contributie met verhooging van inningskosten worden beschikt.

Nieuwe le d cn, die in den loop van het jaar tot het Genootschap toetreden, gelieven hunne contributie op de hierboven aangegeven wijze te voldoen vóór het verstrijken van de maand, volgende op die van hunne benoeming, bij gebreke waarvan als boven zal worden gedisponeerd.

Op zegging moet geschieden vóór 1 December, voorafgaande aan het Genootschapsjaar, met ingang waarvan men zijn lidmaatschap wenscht te beëindigen.

Dezelfde bepalingen gelden m.m. voor de abonnementsgelden.

Abonnementen op het Maandblad.

Voor **niet** - leden van het Genootschap, alsmede voor bibliotheken en archieven, is het Maandblad verkrijgbaar tegen eene abonncmentsprijs van f 10.—.

Men gelieve zich hiervoor op te geven bij den Hoofdredacteur van het Maandblad.

Zie voor de wijze van betaling hierboven onder: Contributie.

Overdrukken.

Indien van bijdragen voor het Maandblad overdrukken worden gewenscht, moet hiervan, onder opgave van het benoodigde aantal, reeds bij de toezending der copie aan den Hoofdredacteur kennis worden gegeven.

De prijs bedraagt voor 1-15 expl. f l.-, f 2.-, f 3.-, en f 4.— respect. voor ¼, ½, ¾ en 1 heel vel (16 blz.), waarbij in het oog te houden is, dat 1 blz. der overdrukken ongeveer overeenkomt met ¾ kolom van het Maandblad. Voor meer dan 15 exempl. treedt eene matige verhooging in.

Medewerkers, die zich met extra-nummers van het Maandblad zouden willen tevreden stellen, kunnen deze verkrijgen à f 0.25 per stuk. Aangezien deze nummers echter speciaal voor de aanvragers moeten worden gedrukt, is ook in dit geval opgave van het gewenschte aantal bij de toezending der copie noodzakelijk.

Losse exemplaren en oude jaargangen van het Maandblad.

Losse exemplaren van het Maandblad zijn, voor zoover leverbaar, aan het Bureau van het Genootschap verkrijgbaar à f 1.—. Voor complete oude jaargangen is de prijs vastgesteld in verhouding tot de grootte van den aanwezigen voorraad.

Bibliotheek en Verzamelingen van het Genootschap.

De Verzamelingen van het Genootschap, inclusief de Bibliotheek, gevestigd *Bleyenburg* 5 te *'-Gravenhage,* zijn voor de leden toegankelijk íeder en Maandag van 9½—12 en van 2-5 uur en iederen Donderdag van 9½—2 uur.

Inlichtingendienst.

Ten behoeve van de leden is een inlichtingendienst ingesteld, die tegen onderstaand tarief uit de talrijke verzamelingen, welke het Genootschap ten dienste staan, gegevens op genealogisch en heraldisch gebied verstrekt.

Voor de beantwoording van een kegeste 1 der vraag wordt bij de inzending aan het Bureau van het Genootschap een bedrag van f 0.50 in postzegels ingewacht, met dien verstande, dat inlichtingen op verschillende vragen, in één brief samengevat, elk afzonderlijk in rekening worden gebracht. Wanneer er echter aanleiding bestaat om verschillende vragen in verband met haren aard als één vraag te beschouwen, kan — ter beoordeeling door het Bestuur — dit tarief worden verlaagd.

Vragen, welke niet van het verschuldigde bedrag zijn vergezeld, worden onbeantwoord terzijde gelegd.

Den leden wordt ernstig in overweging gegeven slechts dan een beroep op de kolommen van het Maandblad te doen, wanneer do inlichtingendienst geen uitkomst mocht bieden.

Maandelijksebe Bijeenkomsten.

Op den eersten Maandag van iedere maand, des n.m. ten 4½ ure, hebben ledenbijeenkomsten plaats en wel gedurende de maanden October tot en met Mei in ***Café Restaurant „Den Hout", Bezuidenhoutscheweg 11-13,*** te *'s-Gravenhage* en gedurende de maanden Juni tot en met September in ***Hôtel Witte Brug*** te ***Scheveningen.***

Wánneer de eerste Maandag der maand op een erkenden Christelijken feestdag valt, heeft de bijeenkomst eene week later plaats.

Bovendien hebben op den eersten Zaterdag der maanden September tot en met Juni, des n.m. ten 2½ ure, in het gebouw ***Koningstraat 61*** te *Arnhem* bijeenkomsten plaats van de Groep van in Gelderland wonende leden en op den tweeden Woensdag der maanden October tot en met Mei, des n.m. ten 8 ure, in het ***American Hotel*** te Amsterdam van de Groep van in Noord-Holland wonende leden.

Deze bijeenkomsten zijn ook voor de overige leden van het Genootschap toegankelijk.

Wekelijksche Portefeuille.

Voor de te *'s-Gravenhage* woonachtige leden bestaat gelegenheid zich te abonneeren op eene wekelijksche portefeuille met tijdschriften, waarvoor hunne jaarlijksche contributie met f 5.— wordt verhoogd.

Men gelieve zich hiervoor op te geven aan het Bureau van het Genootschap, waarheen ook alle correspondentie, de portefeuille betreffende, dient te worden gericht.

Naamsverandering en naamsaanneming.

Aan belanghebbenden, die tegen op pag. 3 van den omslag medegedeelde aanvragen om naamsverandering of naamsverneming bezwaarschriften zouden wenschen in te dienen, wordt in overweging gegeven zich voor inlichtingen te wenden tot den Secretaris.

Officieele mededeelingen betreffende naamsveranderingen en naamsaannemingen.

In de **Nederlandsche Staatscourant** zijn in den loop der maand Juni van het jaar 1938 gepubliceerd de navolgende hier te lande gedane verzoeken om naamsverandering:

1. van *Arnoldus Snel* en *Harmanna Aleida Kalkema*, echtelieden, to Castricum. trn behoeve van de minderjarige ***Herm u n n u*** *Arnolda Zwennis*, tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *Zwennis* in dien van *Snel;*
2. van *Gerrit Eskes* ***en*** *Johanna Geertruida Eskes*, echtelieden, te Doetinchem, ten behoeven van de minderjarige *Nellie Smit*, tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *Smit* in dien van *Eskes;*
3. van *Jasper van Zijderveld* en *Christina van Muijen*, echtelieden, te 's-Gravenhage, ten behoeve van de minderjarige ***Maria*** *Yvonne Hake*, tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *Hake* in dien van *Zijderveld;*
4. van le ***Jacob*** *Naaktgeboren;* 2e *Cornelis Naaktgeboren;* 3e *Johannes Naaktgeboren*, zoo voor zich zelf als voor hun minderjarige wettige nakomelingen; 4e *Willemijntje* ***Naaktgeboren*** *;* 5e *Suzanna Johanna* ***Naaktgeboren; 6e*** *Lijntje Adriana Naaktgeboren*, allen woonachtig te Delft, tot het veranderen van hun geslachtsnaam *Naaktgeboren* in dien van *van* ***Naaborg;***
5. van *Lucas Willem Swijnenberg*, te Amsterdam, ten behoeve van de minderjarige *Vera Roodveldt*, tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *Roodveldt* in dien van *Swijnenberg.*

Aan den **Guuverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië** hebben verzocht:

1. *W. Rigault*, te Soerakarta, zijn minderjarigen pleegzoon, hij den doop genaamd *Nono Clemens Maria*, te vergunnen den geslachtsnaam *Rigault* aan te nemen;
2. *M. Brieve*, te Semarang, zijn minderjarige pleegdochter *Hubertine Hermine* te vergunnen den geslachtsnaam *Brieve* aan te nemen;
3. Mevrouw *E. A.* ***P.*** *Betke*, geboren *van Kricken*, tc Batavia-Centrum, haar minderjarige pleegdochter, bij den doop genaamd *Annie*, te vergunnen den geslachtsnaam *Betke* ***aan te nemen;***
4. *A.* den *Enting* en zijne echtgenoote vrouwe *L. J. N.* Spel, te Batavia-Centrum, hun minderjarige pleegdochter *Nannie*, bij den doop genaamd *Lilian Ivonny*, te vergunnen den geslachtsnaam *den Enting* aan te nemen;
5. le *Maria*, zich noemende ***Maria*** *Pluim Mentz;* 2e ***Jan,*** zich noemende *Jan Legrand;* 3e *Freddy*, zich noemende *Freddy Dubois;* ***4e Dirk*** *Caspar*, ***zich*** noemende *Dirk Caspar Brockz* en 5e *Cornelis Gerardus*, zich noemende Cornelis *Gerardus Schaap*, te Magelang (Midden-Java), hun te vergunnen den geslachtsnaam le ***Pluim*** *Mentz;* 2e *Legrand;* 3e *Dubois;* 4e *Brockz* ***en*** 5e ***Schaap aan*** te nemen;
6. *J. Verbart* en zijne echtgenoote, tc Bandoeng (West-Java), hun minderjarige pleegdochter, bij den, doop genaamd ***Maria*** *Margaretha*, te vergunnen den geslachtsnaam *Verbart* ***aan*** te nemen;
7. Mevrouw G. ***F.*** *van Geelen*, geboren *Fournier*, ***te*** Soekaboemi (West-Java) , haar minderjarige pleegdochter *Soelinah* te vergunnen den geslachtsnaam *Forner* aan te nemen;
8. *Herman*, zich noemende *Herman Dirksen*, te Magelang (Midden-Java), hem te vergunnen den geslachtsnaam *Dirksen* aan te nemen;
9. *Hajoeni*, zich noemende en schrijvende *Henriëtte Kroon*, te Meester Cornelis, haar te vergunnen den geslachtsnaam ***Kroon*** aan te nemen;
10. 0. *K. Woithe*, tr Bandoeng (West-Java), zijn minderjarige stiefkinderen, bij den doop genaamd ***Johannes Simon*** en *Cornelis*, te vergunnen den geslachtsnaam ***Woithe*** aan te nemen ;
11. Pastoor *H. J. M. Awick*, S. J. te Bataria (C.), ***zijn*** minderjarigen pupil, bij den doop genaamd Jan, te vergunnen den geslachtsnaam *Seeman* aan te nemen ;
12. *J. F. Meeng*, tc Semarang, zijn minderjarigen pleegzoon, bij den doop ***genaamd*** *Jacob us*, te vergunnen den geslachtsnaam *Meeng* aan te nemen;
13. *Pieter Wijnstok*, te Samarinda (Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo), zijn minderjarige pleegdochter *Elly* te vergunnen den geslachtsnaam *Wijnstok* aan te nemen;
14. *J. F. Hakke*, te Goendih (Midden-Java), zijn minderjarigen pleegzoon *Dicky Harry* te vergunnen den geslachtsnaam *Hakke* aan te nemen;
15. *W. Onderstal* en diens echtgenoote vrouwe *Ijem*, te Jogjakarta, hun minderjarigen pleegzoon, bij den doop genaamd *Karel*, te vergunnen den geslachtsnaam *Onderstal* aan te nemen:
16. *H. F. F. Sülter* en zijn echtgenoote vrouwe P. *E. M.* Glasmacher, te Jogjakarta, hun minderjarige pleegdochter *Carla van der Veen*, geboren te Jogjakarta den 30sten Januari 1936, tr vergunnen haar geslachtsnaam *van* do *Veen* te veranderen in **dien cm** *Sülter;*
17. ***H.*** *N. W. van Gent*, te Bandoeng (West-Java), zijn minderjarige stiefdochter *Henriette Brans* te vergunnen haar geslachtsnaam ***Brons*** te veranderen in dien van ***van Gent;***
18. *J. J. M. Merle*, te Cheribon (West-Java), zijn minderjarige pleegdochter *Yvonne van Wieringen* te vergunnen haar geslachtsnaam *van Wieringen* tc veranderen in dien van *Merle;*
19. Vrouwe *M. A. Marquardt* en haar echtgenoot *N. Metzelaar*, te Batavia, haar minderjarige wettige doehter ***Else Maria*** *Anna Schwarz* te vergunnen vóór haar geslachtsnaam *Schwarz* dien van *Metzelaar* **tr wegen;**
20. *Raden Adjeng Siti Rahmah*, te Jogjakarta, haar te vergunnen den geslachtsnaam *Djajengwinoto* aan te nemen ;
21. *Halman*, Soendaneesch sergeant der 1e klasse, algemeen stamboeknummer 90753, hem te vergunnen den geslachtsnaam *Halman* aan te nemen ;
22. *Gimoen*, Javaansch sergeant 1e klasse, algemeen stamboeknummer 95736, hem te ***vergunnen*** den geslachtsnaam *Hardjopawiro* aan te nemen;
23. *Raden Achmad Koe nto*, Javaansch fourier, algemeen stamboeknummer 6958, hem te vergunnen den geslachtsnaam *Poerwosendjojo* aan te nemen:
24. Vrouwe *Satijem*, **te** Tegalsari/Poerwokerto (Midden-Java), haar te vergunnen den geslachtsnaam *Crefeeur* aan te nemen.

Aan den **Gouverneur van Curaçao** hebben verzocht:

1. *Juancito Guiermo Pieternella*, **te** Willemstad, hem te vergunnen zijn geslachtsnaam *Pieternella* te veranderen in dien van *Barnie;*
2. ***l e*** *Miguel Rafael Hauly*, zich noemende en schrijvende *Miguel Rafael Neman;* 2e *Jorge Elias Hauly*, zich noemende en schrijvende *Jorge Elias Neman;* 3e *Maria* Carmen *Hauly*, zich noemende en schrijvende *Maria* ***Carmen*** *Neman;* en ***4e Anno Virginia*** *Salsbach*, echtgenoote van ***Abdalla*** *Nhamé Hauly*, zich noemende en schrijvende *Adolfo Neman*, ten behoeve van hart minderjarigc kinderen: a. ***Juan Salomon*** *Hauly*, zich noemende en schrijvende *Juan* Salomon *Neman*, en b. Gloria *Inocencia Hauly*, zich noemende en schrijvende *Gloria* ***Inocencia*** *Neman*, allen te Willemstad, hun te vergunnen hun geslachtsnaam *Hauly* **tr** veranderen in dien van *Neman.*

Hij **Koninklijk besluit is** toegestemd:

1. 11 Mei 1938 no. 52, dat *Theresia* ***Maria*** *Huiskamp*, ***geboren*** te Utrecht den 7 Februari 1930, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Reiniersе;*
2. 11 Mei 1938 no. 52, dat *Cornelis Rijnhart*, geboren te Amsterdam den S Maart 1901 en diens minderjarige wettige nakomelingen, den geslachtsnaam veranderen in dien van *Olij;*

3. 11 Mei 1938 no. 52, dat Frans *van* ***der Kroef,*** geboren te Groningen den 12 Maart 1935, zijn geslachtsnaam verandere ***in*** dien van de ***Ruiter;***
4. ***24*** Mei 1938 no. 41, dat *Cornelis* Dirk ***Groet,*** geboren te Anna Paulowna den 23 Juli 1912 en diens minderjarige wettige nakomelingen, den geslachtsnaam veranderen in dien van de Boer;
5. 24 Mei 1938 no. 41, dat *David* ***Bokkie,*** geboren te Amsterdam den 22 Mei 1909 en diens minderjarige wettige nakomelingen, den geslachtsnaam veranderen in dien van de *Bock;*
6. 24 Mei 1938 no. 42, dat *Gideon Corper,* geboren te Amsterdam den 22 Januari 1917, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Berklou;*
7. 24 Mei 1938 no. 42, dat ***Johannes*** *Martinus Suer,* geboren te Amsterdam den 28 September 1920, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Koedijk;*
8. 24 Mei 1938 no. 42, dat *Tieneke* Honing, geboren te Hilversum den 10 April 1932, haar geslachtsnaam verandere in dien van ***Rietóergen;***
9. 24 Mei 1938 no. 42, dat *Anny Louwes,* geboren te Groningen den 29 augustus 1935, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Weddepohl;*
10. 8 Juni 1938 no. 28, dat *Adrianus Maas,* geboren te Heerlen den 3 October 1929, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *van* den *Eijnden;*
11. 8 Juni 1935 no. 28, **dat** *Hendrik Kaal,* geboren te Heerlen den 13 December 1933, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Hoppmann;*
12. 8 Juni 1938 no. 28, dat *Sije Spijkstra,* geboren te Amsterdam den 21 Mei 1935, zijn geslachtsnaam verandere in dien van ***Doorn;***
13. ***S*** Juni 1935 no. 28, dat *GerardusOud,* geboren te Berkhout den 4 Juli 1935, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *de Vries;*
14. S Juni 1938 no. 28, dat *Gerardus Franciscus Kors,* geboren te Amsterdam den 13 Juli 1925, zijn geslachtsnaam verandere in dien van ***Verstraten;***
15. 23 Juni 1938 no. 61, dat Maria ***Blokpoel,*** geboren te 's-Gravenhage den 10 Maart 1933, haar geslachtsnaam verandere in dien van van der ***Vecht;***
16. ***23 Juni*** 1938 no. 61, dat ***Bibiana Greif, geboren te*** Haarlem den 30 October 1931, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Haveman;*
17. 23 Juni 1938 no. 61, dat ***Gerhardus*** van den *Hoogen,* geboren te Amsterdam den 4 Mei 1933, zijn geslachtsnaam verandere in dien van ***Flick.***

Bij besluit van den **Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië** is goedgevonden:

1. 24 Mei 1938 no. 27, aan *Kambara* te vergunnen den geslachtsnaam *Bachtiar* aan te nemen;
2. 25 Mei 1938 no. 5, aan ***Maria Beate,*** zich noemende en schrijvende ***Maria Weyewbergh,*** geboren te Padang op den 8sten Augustus 1897, te vergunnen haar geslachtsnaam ***Beate te*** veranderen in dien van *Weyenbergh;*
3. ***26*** Mei 1938 no. 37, aan *Johannes* vergunning tc verleenen drn geslachtsnaam *Gabriëls* aan te nemen;
4. 25 Mei no. 38, aan ***Liesje*** *Angela* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Hoogwoud* aan te nemen;
5. 25 Mei 1935 no. 39, aan ***Antoinette Rose Marie*** vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Horn* aan te nemen;
6. 25 Mei 1938 no. 40, aan *Achmad Lela Pane,* klerk bij het Departement van Verkeer en Waterstaat, te vergunnen den geslachtsnaam *Pane* aan te nemen;
7. 25 Mei 1938 no. 41, aan *Soekirman Ki* Honggojoedo, gepensionneerd opzichter bij de Gemeente Semarang, te vergunnen den geslachtsnaam *Ki* ***Honggojoedo*** aan te nemen;
8. 25 Mei 1938 no. 42, aan *Roosman,* klerk bij de Gemeentewerken te Semarang, te vergunnen den geslachtsnaam ***Martodikardjo*** aan, te nemen;
9. 30 Mei 1938 no. 32, aan *Fredij* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Groenewald* aan te nemen;
10. 13 Juni 1938 no. 29, aan Vrouwe ***Sarimpi,*** echtgenoote van *Salmon Domingos Sahureka,* vergunning te verleenen den geslachtsnaam ***Kartodikromo*** aan te nemen.

NO. 9 LVIE JAARGANG SEPTEMBER 1938

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD

VAN HET

KONINKLIJK NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP VOOR GESLACHT* EN WAPENKUNDE

GEVESTIGD TE 's-GRAVENHAGE

HOOFDREDACTEUR:
Dr. Th. R. VALCK LUCASSEN
Huize Eikenrode, Driebergen.

Algemeene Kennisgevingen.

Benoeming van gewone leden.

De gewone leden van het Genootschap worden op voordracht van ten minste één lid, na gehouden ballotage, door het Bestuur benoemd.

Opgave van eandidaat-leden gelieve men te richten tot den Secretaris.

Contrtbutte.

De jaarlijksche contributie voor de gewone leden bedraagt f 10.—, ingaande op i Januari.

Men gelieve deze te voldoen door storting vóór 1 Maart op postrekening nº 20910 van den „Penningmeester van het Genootschap" of door toezending per postwissel aan diens adres (Jhr. H. Trip, *Nassau-Zuylensteinstraat* 6, *'s-Gravenhage)*.

Na 1 Maart zal over de verschuldigde contributie met verhooging van inningskosten worden beschikt.

Nieuwe leden, die in den loop *van* het jaar tot het Genootschap toetreden, gelieven hunne contributie op de hierboven aangegeven wijze te voldoen vóór het verstrijken van de maand, volgende op die van hunne benoeming, bij gebreke waarvan als boven zal worden gedisponeerd.

Op zegging moet geschieden vóór 1 December, voorafgaande aan het Genootschapsjaar, met ingang waarvan men zijn lidmaatschap wenscht te beëindigen.

Dezelfde bepalingen gelden m.m. voor de abonnementsgelden.

Abonnementen op het Maandblad.

Voor niet-leden van het Genootschap, alsmede voor bibliotheken en archieven, *is* het Maandblad verkrijgbaar tegen eene abonnementsprijs van f 10.—.

Men gelieve zich hiervoor op te geven bij den Hoofdredacteur van het Maandblad.

Zie voor de wijze van betaling hierboven onder: Contributie.

Overdrukken.

Indien van bijdragen voor het Maandblad overdrukken worden gewenscht, moet hiervan, onder opgave van het benoodigde aantal, reeds bij de toezending der copie aan den Hoofdredacteur kennis worden gegeven.

De prijs bedraagt voor 1-15 expl. f 1, f 2, f 3.-, en f 4.— respect. voor ¼, ½, ¾ en 1 heel vel (16 blz.), waarbij in het oog te houden is, dat 1 blz. der overdrukken ongeveer overeenkomt met ¾ kolom van het Maandblad. Voor meer dan 15 exempl. treedt eene matige verhooging in.

Medewerkers, die zich met extra-nummers van het Maandblad zouden willen tevreden stellen, kunnen deze verkrijgen à f 0.25 per stuk. Aangezien deze nummers echter speciaal voor de aanvragers moeten worden gedrukt, is ook in dit geval opgave van het gewenschte aantal bij de toezending der copie noodzakelijk.

Losse exemplaren en oude jaargangen van het Maandblad.

Losse exemplaren van het Maandblad zijn, voor aoover leverbaar, aan het Bureau van het Genootschap verkrijgbaar à f 1.—. Voor complete oude jaargangen is de prijs vastgesteld in verhouding tot de grootte van den aanwezigen voorraad.

Bibliotheek en Verzamelingen van het Genootschap.

De Verzamelingen van het Genootschap, inclusief de Bibliotheek, gevestigd *Bleyenburg* 5 te *'-Gravenhage*, zijn voor de leden toegankelijk iederen Maandag van 9½—12 en van 2-5 uur en iederen Donderdag van 9½—2 uur.

Inlichtingendienst.

Ten behoeve van de leden is eeninlichtingendienst ingesteld, die tegen onderstaand tarief uit de talrijke verzamelingen, welke het Genootschap ten dienste staan, gegevens op genealogisch en heraldisch gebied verstrekt.

Voor de beantwoording van elk gestelde vraag wordt bij de inzending aan het Bureau van het Genootschap een bedrag van f 0.50 in postzegels ingewacht, met dien verstande, dat inlichtingen op verschillende vragen, in één brief samengevat, elk afzonderlijk in rekening worden gebracht. Wanneer er echter aanleiding bestaat om verschillende vragen in verband met haren aard als één vraag te beschouwen, kan — ter beoordeeling door het Bestuur — dit tarief worden verlaagd.

Vragen, welke niet van het verschuldigde bedrag zijn vergezeld, worden onbeantwoord terzijde gelegd.

Den leden wordt ernstig in overweging gegeven slechts dan een beroep op de kolommen van het Maandblad te doen, wanneer de inlichtingendienst geen uitkomst mocht bieden.

Maandeliiksche Bijeenkomsten.

Op den eersten Maandagvan iedere maand, des n.m. ten 4½ ure, hebben ledenbijeenkomsten plaats en- wel gedurende de maanden October tot en met Mei in Café Restaurant *„Den Hout'', Bezuidenhoutscheweg 11-13,* te *'s-Gravenhage* en gedurende de maanden Juni tot en met September in *Hôtel Witte Brug* te Scheveningen.

Wanneer de eerste Maandag der maand op een erkenden Christelijken feestdag valt, heeft de bijeenkomst eene week later plaats.

Bovendien hebben op den eersten Zaterdag der maanden September tot en met Juni, des n.m. ten 2½ ure, in het gebouw *Koningstraat 21* te *Arnhem* bijeenkomsten plaats van de Groep van in Gelderland wonende leden en op den tweeden Woensdag der maanden October tot en met Mei, des n.m. ten 8 ure, in het *American Hotel* te *Amsterdam* van de Groep van in Noord-Holland wonende leden.

Deze bijeenkomsten zijn ook voor de overige leden van het Genootschap toegankelijk.

Wekelijksehe Portefeuille.

Voor de te *'s-Gravenhage* woonachtige leden bestaat gelegenheid zich te abonneeren op eene wekelijksche portefeuille met tijdschriften, waarvoor hunne jaarlijksche contributie met f 5.— wordt verhoogd.

Men gelieve zich hiervoor op te geven aan het Bureau van het Genootschap, waarheen ook alle correspondentie, de portefeuille betreffende, dient te worden gericht.

Naamsverandering en naamsaanneming.

Aan belanghebbenden, die tegen op pag. 3 van den omslag medegedeelde aanvragen om naamsverandering of naamsverneming bezwaarschriften zouden wenschen in te dienen, wordt in overweging gegeven zich voor inlichtingen te wenden tot den Secretaris.

Qfficieele mededeelingen betreffende naamsveranderingen en naamsaannemingen.

In dc **Nederlandsche Staatscourant** zijn in den **loop** der **maand** Juli van het jaar 1938 gepubliceerd de navolgende hier te lande gedane verzoeken om naamsverandering:

1. van *Wolmoed Sier,* weduwe van Jacob *Kloot,* te Volendam, ten behoeve van de minderjarigen *Hendrik Kloot, Gerrit Kloot* en *Neeltje Kloot,* tot het veranderen van den geslachtsnaam *Kloot* in dien van *Kroon;*
2. van David *Bokkie,* te Amsterdam, tot het veranderen van diens geslachtsnaam *Bokkie in* dien van de *Bock;*
3. van *Johannes Franciscus Damen,* schoenmaker te 's-Hertogenbosch, als voogd over Maria *Dominica* van *Noort,* tot het veranderen *van* dezer geslachtsnaam *van Noort* in dien van *Damen;*
4. van *Gerarda Spikmans,* tc Liempde, als voogdes over *Maria Gerarda Spikmans,* tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *Spikmans* in dien van *Damen;*
5. *van Catharina* Lucia *Beentjes* en C. *J. Tromp,* echtelieden, te Beverwijk, *ten* behoeve van den minderjarige *Petrus Josephus Beentjes,* tot het veranderen van diens geslachtsnaam Beentjes in dien van *Tromp;*
6. van *Evert Jan Rothuizen,* geboren 12 Juni 1888 te Doorwerth (gemeente Renkum), thans wonende te Arnhem, zoo voor zich, als voor zijn minderjarige wettige nakomelingen: Jan, geboren 2 September 1917, *Wouter Dirk,* geboren 13 Maart 1921, *Ernst Johan,* geboren 27 December 1923, Folkert, geboren 30 October 1935 en *Elisabeth Marie Rothuizen,* meerderjarige dochter, geboren 11 Augustus 1915, tot het veranderen van hun familienaam *Rothuizen in* dien van *Rotshuizen;*
7. van *J. J. Paul Eyok en Nathalie W. F. M. Eyok,* geb. *Hustinx,* te Roermond, ten behoeve van hun minderjarigen pupil *Jozef Gerardus* Maria *Habets,* tot het veranderen van diens geslachtsnaam *Habets* in dien van *Eyok;*
8. van *Leonardus Johannes Coppens* en *Hendrica van Deursen,* echtelieden te 's-Hertogenbosch, ten behoeve van de minderjarige *Wilhelmina Petronella* van *Berkel,* tot het veranderen van haar geslachtsnaam van *Berkel* in dien van Coppens;
9. van Johannes *Aloysius Antonius Mathias Oostdam, te* 's-Gravenhage en Alida *Christina Klaassen,* echtgenoote van Charles *Gustave Coucke,* ten behoeve van de minderjarige *Cilie Ada* Johanna *Roefs,* tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *Roefs* in dien van *Oostdam;*
10. van *Hendrik Wallach,* te Eindhoven, ten behoeve van den minderjarige *Pieter Overduin,* tot het veranderen ran diens geslachtsnaam *Overduin* in dien van *Wallach;*
11. van *Henricus Markmann,* te Amsterdam; tot het veranderen van zijn geslachtsnaam *Markmann* in dien van van *Houten.*

Aan den **Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië** hebben verzocht:

1. *Kurt Hans Reijnhart,* te Meester-Cornelis (West-Java), hem en zijn wettige nakomelingen te vergunnen vóór hun geslachtsnaam *Reijnhart,* dien van *Petersdorff* te voegen;
2. *Joseph Christiaan Maurits Wong Lun* Hing, geboren te Paramaribo den 22sten Juni 1891, hem en zijn kinderen te vergunnen hun geslachtsnaam *Wong Lun* Hing te veranderen in dien van van *Wollingen;*
3. G. A. *Beemer,* te Batavia-Centrum, zijn minderjarige stiefdochter *Henriette Elize,* te vergunnen den geslachtsnaam *Beemer* aan te nemen;
4. *Bertus Jan de Heus,* te Bardoeng, Europeesch fuselier, geboren te Magelang (Midden-Java) den 9den Mei 1916, hem te vergunnen vóór zijn geslachtsnaam de *Heus* dien van *Steinbrink* te *voegen.*

Bij **Koninklijk besluit** is toegestemd:

1. *24* Maart 1938 no. 43, dat Johannes *Cornelis Kercher,* geboren te Utrecht den 2 November 1935, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *van den Dool;*
2. 24 Mei 1938 no. 41, dat *Karel Bedrand Heddes,* geboren te Watergraafsmecr, thans gemeente Amsterdam, den 12 Maart 1912, en diens minderjarige wettige nakomelingen, den geslachtsnaam veranderen in dien van *Zwikker;*
3. 16 Juli 1938 no. 50, dat *Margaretha Christina Koenen,* geboren te Amsterdam den 16 November 1930, *haar* geslachtsnaam verandere in dien van *Le Maitre;*
4. 16 Juli 1938 no. 50, dat Jan *Wisse,* geboren te Leiden den *26* Augustus 1924, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *van Es;*
5. 16 Juli 1938 no. 50, dat *Johanna Rafalowicz,* geboren te Amsterdam den 4 Maart 1933, haar geslachtsnaam verandere in dien van de *Paauw;*
6. 16 Juli 1938 no. 50, dat *Cornelis Beneker de Groot,* geboren te Leiden den 8 Februari 1922, zijn geslachtsnaam verandere in dien van de *Groot;*
7. *16* Juli 1938 no. 50, dat *Trijntje Algra, geboren* te Utrecht den 2 Februari 1917, haar geslachtsnaam verandere in dien van valt der *Lei;*
8. 16 Juli 1938 no. 50, dat *Stephan* van *Arkel,* geboren te Amsterdam den 1 December 1923, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Daanan;*
9. 16 Juli 1938 no. 50, dat *Adriaan Brouwer,* geboren te Amsterdam den 12 Februari 1927, zijn geslachtsnaam verandere in dien van van *Leeuwen;*
10. 16 Juli 1938 no. 50, dat *Johanna Hendrika Wilhelmina Bonvanie, geboren* te Enschede den 12 Augustus 1918, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Elshof.*

Bij besluit van den **Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië** is goedgevonden:

1. 27 Juni 1938 no. 6, aan *Bertha* en *Cornelia vergunning* te verleenen den geslachtsnaam *van den Berg* aan te nemen;
2. *2* Juli 1938 no. 18, aan *Kitty Boen,* geboren te Klapa Kampit (Banka en Onderhoorigheden) den 16den September 1930, te vergunnen haar geslachtsnaam Boen te veranderen in dien van van Geel;
3. 6 Juli 1938 no. 49, aan *Carel Fredrich* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Winterberg* aan te nemen.

Bij **beschikking van den Gouverneur van Curaçao,** d.d. 12 Tuli 1938 **no. 1510 is goedgevond en:**

aan *Calixto Bonifaoio,* op Aruba, vergunning te verleenen, zijn geslachtsnaam *Bonifacio* te veranderen in dien van *Correa.*

Nº. 10 LVIE JAARGANG OCTOBER 1938

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD

VAN HET

KONINKLIJK NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP VOOR GESLACHT* EN WAPENKUNDE

GEVESTIGD TE 's-GRAVENHAGE

HOOFDREDACTEUR :

Dr. Th. R. VALCK LUCASSEN

Huize Eikenrode, Driebergen.

Algemeene Kennisgevingen.

Benoeming van gewone leden.

De gewone leden van het Genootschap worden op voordracht van ten minst e één lid, na gehouden ballotage, door het Bestuur benoemd.

Opgave van candidaat-leden gelieve men te richten tot den Secretaris.

Contributie.

De jaarlijksche contribuie voor de gewone leden bedraagt f 10.—, ingaande op 1 Januari.

Men gelieve deze te voldoen door storting v 6 6r 1 Maart op postrekening nº 20910 van den „Penningmeester van het Genootschap" of door toezending per postwissel aan diens adres (Jhr. H. Trip, *Nassau-Zuylensteinstraat 6, 's-Gra*uenhage).

Na 1 Maart zal over de verschuldigde contributie met verhooging van inningskosten worden beschikt.

Nieuwe leden, die in den loop van het jaar tot het Genootschap toetreden, gelieven hunne contributie op de hierboven aangegeven wijze te voldoen vóór het verstrijken van de maand, volgende op die van hunne benoeming, bij gebreke waarvan als boven zal worden gedisponeerd.

Op zegging moet geschieden vóór 1 December, voorafgaande aan het Genootschapsjaar, met ingang waarvan men zijn lidmaatschap wenscht te beëindigen.

Dezelfde bepalingen gelden m.m. voor de abonnementsgelden.

Abonnementen op het Maandblad.

Voor niet -le den van het Genootschap, alsmede voor bibliotheken en archieven, is het Maandblad verkrijgbaar tegen eene abonnementsprijs van f lO.-.

Men gelieve zich hiervoor op te geven bij den Hoofdredacteur van het Maandblad.

Zie voor de wijze van betaling hierboven onder: Contributie.

Overdrukken.

Indien van bijdragen voor het Maandblad overdrukken worden gewenscht, moet hiervan, onder opgave van het benoodigde aantal, reeds bij de toezending der copie aan den Hoofdredacteur kennis worden gegeven.

De prijs bedraagt voor 1-15 expl. f 1, f 2, f 3, en f 4.— respect. voor ¼, ½, ¾ en 1 heel vel (16 blz.), waarbij in het oog te houden is, dat 1 blz. der overdrukken ongeveer overeenkomt met ¾ kolom van het Maandblad. Voor meer dan 15 exempl. treedt eene matige verhooging in.

Medewerkers, die zich met ex tra-nummers van het Maandblad zouden willen tevreden stellen, kunnen deze verkrijgen à f 0.25 per stuk. Aangezien deze nummers echter speciaal voor de aanvragers moeten worden 'gedrukt, is ook in dit geval opgave van het gewenschte aantal bij de toezending der copie noodzakelijk.

Losse exemplaren en oude jaargangen van het Maandblad.

Losse exemplaren van het Maandblad zijn, voor zoover leverbaar, aan het Bureau van het Genootschap verkrijgbaar à f 1.—. Voor complete oude jaargangen is de prijs vastgesteld in verhouding tot de grootte van den aanwezigen voorraad.

Bibliotheek en Verzamelingen van het Genootsehap.

De Verzamelingen van het Genootschap, inclusief de Bibliotheek, gevestigd *Bleyenburg 5* te *'-Gravenhage,* zijn voor de leden toegankelijk ie der en Maandag van 9½—12 en van 2-5 uur en iederen Donderdag van 9½—2 uur.

Inlichtingendienst.

Ten behoevevandeledeniseeninlichtingendienst ingesteld, die tegen onderstaand tarief uit de talrijke verzamelingen, welke het Genootschap ten dienste staan, gegevens op genealogisch en heraldisch gebied verstrekt.

Voor de beantwoording van e1 k egeste1 devraag wordt bij de inzending aan het Bureau van het Genootschap een bedrag van f 0.50 in postzegels ingewacht, met dien verstande, dat inlichtingen op verschillende vragen, in één brief samengevat, elk afzonderlijk in rekening worden gebracht. Wanneer er echter aanleiding bestaat *om* verschillende vragen *in* verband met haren aard als één vraag te beschouwen, kan — ter beoordeeling door het Bestuur — dit tarief worden verlaagd.

Vragen, welke niet van het verschuldigde bedrag zijn vergezeld, worden onbeantwoord terzijde gelegd.

Den leden wordt ernstig in overweging gegeven slechts dan een beroep op de kolommen van het Maandblad te doen, wanneer de inlichtingendienst geen uitkomst mocht bieden.

Maandelijksche Bijeenkomsten.

Op den eersten Maandag van iedere maand, des n. *m.* t *en* 4½ ure, hebben ledenbijeenkomsten plaats en wel gedurende de maanden October tot en met Mei in *Café* Restaurant *„Den Hout'', Bezuidenhoutscheweg 11-13,* te *'s-Gravenhage* en gedurende de maanden Juni tot en met September in *Hôtel Witte Brug* te *Scheveningen.*

Wanneer de eerste Maandag der maand op een erkenden Christelijken feestdag valt, heeft de bijeenkomst eene week later plaats.

Bovendien hebben op den eersten Zaterdag der maanden September tot en met Juni, des n.m. te'n 2½ ure, in het gebouw *Koningstraat 21* te *Arnhem* bijeenkomsten plaats van de Groep van in Gelderland wonende leden en op den tweeden Woensdag der maanden October tot en met Mei, des n.m. ten 8 ure, in het *American Hotel* te *Amsterdam van* de Groep van in Noord-Holland wonende leden.

Deze bijeenkomsten zijn ook voor de overige leden van het Genootschap toegankelijk.

Wekelijksche Portefeuille.

Voor de te 's-Gravenhage woonachtige leden bestaat gelegenheid zich te abonneeren op eene wekelijksche portefeuille met tijdschriften, waarvoor hunne jaarlijksche contributie met f 5.— wordt verhoogd.

Men gelieve zich hiervoor op te geven aan het Bureau van het Genootschap, waarheen ook alle correspondentie, de portefeuille betreffende, dient te worden gericht.

Naamsverandering en naamsaannemfng.

Aan belanghebbenden, die tegen op pag. 3 van den omslag medegedeelde aanvragen om naamsverandering of naamsverneming bezwaarschriften zouden wenschen in te dienen, wordt in overweging gegeven zich voor inlichtingen te wenden tot den Secretaris.

OFFICIEELE MEDEDEELINGEN BETREFFENDE NAAMSVERANDERINGEN EN NAAMSAANNEMINGEN.

De Redactie deelt mede, dat haar medewerker, die geregeld bovenstaande rubriek pleegt te verzorgen, tot zijn leedwezen door ongesteldheid verhinderd werd, de **mededeelingen** betreffende naamsveranderingen en **naamsaannemingen** vóór het verschijnen van dit nummer in te zenden. Zij **zullen** in het volgend maandblad worden opgenomen.

Nº. 11 . LVIE JAARGANG NOVEMBER 1938

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD

VAN HET

KONINKLIJK NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP VOOR GESLACHT- EN WAPENKUNDE

GEVESTIGD TE 's-GRAVENHAGE

HOOFDREDACTEUR:
Dr. Th. R. VALCK LUCASSEN
Huize Eikenrode, Driebergen.

Algemeene Kennisgevingen.

Benoeming van gewone leden.

De gewone leden van het Genootschap worden op voordracht van ten minste één lid, na gehouden ballotage, door het Bestuur benoemd.

Opgave van candidaat-leden gelieve men te richten tot den Secretaris.

Contributie.

De jaarlijksche contributie voor de gewone leden bedraagt f 10.—, ingaande op 1 Januari.

Men gelieve deze te voldoen door storting v 6 6r 1 Maart op' **postrekening no.** 20910 van den „Penningmeester van het Genootschap" of door toezending per postwissel aan diens adres (Jhr. H. Trip, *Nassau-Zuylensteinstraat 6, 's-Gravenhage.*

Na 1 Maart zal over de verschuldigde contributie met verhooging van inningskosten worden beschikt.

Nieuwe leden, die in den loop van het jaar tot het Genootschap toetreden, gelieven hunne contributie op de hierboven aangegeven wijze te voldoen vóór het verstrijken van de maand, volgende op die van hunne benoeming, bij gebreke waarvan als boven zal worden gedisponeerd.

Op zegging moet geschieden vóór 1 December, voorafgaande aan het Genootschapsjaar, met ingang waarvan men zijn lidmaatschap wenscht te beëindigen.

Dezelfde bepalingen gelden m.m. voor de abonnementsgelden.

Abonnementen op het Maandblad.

Voor niet -le den van het Genootschap, alsmede voor bibliotheken en archieven, is het Maandblad verkrijgbaar tegen eene abonnementsprijs van f 10.—.

Men gelieve zich hiervoor op te geven bii den Hoofdredacteur van het Maandblad.

Zie voor de wijze van betaling hierboven onder: Contributie.

Overdrukken.

Indien van bijdragen voor het Maandblad overdrukken worden gewenscht, moet hiervan, onder opgave van het benoodigde aantal, reeds bij de toezending der copie aan den Hoofdredacteur kennis worden gegeven.

De prijs bedraagt voor 1-15 expl. f 1, f 2.—, f 3.—, en f 4.— respect. voor ¼, ½, ¾ en 1 heel vel (16 blz.), waarbij in het oog te houden is, dat 1 blz. der overdrukken ongeveer overeenkomt met ¾ kolom van het Maandblad. Voor meer dan 15 exempl. treedt eene matige verhooging in.

Medewerkers, die zich met extra - nnmm ers van het Maandblad zouden willen tevreden stellen, kunnen deze verkrijgen à f 0.25 per stuk. Aangezien deze nummers echter speciaal voor de aanvragers moeten worden gedrukt, is ook in dit geval opgave van het gewenschte aantal bij de toezending der copie noodzakelijk.

Losse exemplaren en oude jaargangen van het Maandblad.

Losse exemplaren van het Maandblad zijn, voor zoover leverbaar, aan het Bureau van het Genootschap verkrijgbaar à f l.-. Voor complete oude jaargangen is de prijs vastgesteld in verhouding tot de grootte van den aanwezigen voorraad.

Bibliotheek en Verzamelingen van het Genootschap.

De Verzamelingen van het Genootschap, inclusief de Bibliotheek, gevestigd *Bleyenburg* 5 te *'-Gravenhage*, zijn voor de leden toegankelijk iederen Maandag van 9½—12 en van 2-5 uur en iederen Donderdag van 9½—2 uur.

Inlichtingendienst.

Ten behoevevan de leden is een inlichtingendienst ingesteld, die tegen onderstaand tarief uit de talrijke verzamelingen, welke het Genootschap ten dienste staan, gegevens op genealogisch en heraldisch gebied verstrekt.

Voor de beantwoording van elke gestelde vraag wordt bij de inzending aan het Bureau van het Genootschap een bedrag van f 0.50 in postzegels ingewacht, met dien verstande, dat inlichtingen op verschillende vragen, in één brief samengevat, elk afzonderlijk in rekening worden gebracht. Wanneer er echter aanleiding bestaat. om verschillende vragen in verband met haren aard als één vraag te beschouwen, kan — ter beoordeeling door het Bestuur — dit tarief worden verlaagd.

Vragen, welke niet van het 'verschuldigde bedrag zijn vergezeld, worden onbeantwoord terzijde gelegd.

Den leden wordt ernstig in overweging gegeven slechts dan een beroep op de kolommen van het Maandblad te doen, wanneer de inlichtingendienst geen uitkomst mocht bieden.

Maandelijksche Bijeenkomsten.

Op den eersten Maandag van iedere maand, des n. m. t en 4½ ure, hebben ledenbijeenkomsten plaats en wel gedurende de maanden October tot en met Mei in Café Restaurant *„Den Hout", Bezuidenhoutscheweg 11-13,* te *'s-Gravenhage* en gedurende de maanden 'Junitotenmet September in *Hôtel Witte Brug* te *Scheveningen.*

Wanneer de eerste Maandag der maand op een erkenden Christelijken feestdag valt, heeft de bijeenkomst eene week later plaats.

Bovendien hebben op den eersten Zaterdag der maanden September tot en met Juni, des n.m. ten 2½ ure, in het gebouw *Koningstraat dl* te *Arnhem* bijeenkomsten plaats van de Groep van in Gelderland wonende leden en op den tweeden Woensdag der maanden October tot en met Mei, des n.m. ten 8 ure, in het *American Hotel* te Amsterdam van de Groep van in Noord-Holland wonende leden.

Deze bijeenkomsten zijn ook voor de overige leden van het Genootschap toegankelijk.

Wekelijksehe Portefeuille.

Voor de te 's-Gravenhage woonachtige leden bestaat gelegenheid zich te abonneeren op eene wekelijksche portefeuille met tijdschriften, waarvoor hunne jaarlijksche contributie met f 5.— wordt verhoogd.

Men gelieve zich hiervoor op te geven aan het Bureau van het Genoot schap, waarheen ook alle correspondentie, de portefeuille betreffende, dient te worden gericht.

Naamsverandering en naamsaanneming.

Aan belanghebbenden, die tegen op pag. 3 van den omslag medegedeelde aanvragen om naamsverandering of naamsverneming bezwaarschriften zouden wenschen in te dienen, wordt in overweging *gegeven* zich *voor* inlichtingen te wenden tot den Secretaris.

Qfficieele mededeelingen betreffende naamsveranderingen en naamsaannemingen.

In de **Nederlandsche Staatscourant** zijn in den loop der maanden Augustus en September van het jaar 1938 **gepubli**ceerd de navolgende hier te lande gedane verzoeken om **naamsverandering** en naamsaanneming:

(Augustus)

1. van *Raymonde Levy-Hekman*, te Amsterdam, tot het veranderen harer geslachtsnaam *Levy-Hekman* in dien van *Hekman;*
2. van Dinn *Louise*, te Amsterdam, tot het aannemen van den geslachtsnaam ***Schippers;***
3. van *Minke Boersma,* cchtgenoote van *Christiaan Jan Staal* en ***Jocoba Clasina Maria Staal, als*** moeder-roogdes, toeziende voogd en toeziend-roogdes over de minderjarige ***Johanna*** *Hendrika Janke Boersma*, tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *Boersma* in dien van ***Staal;***
4. van *Jacobus Hendrikus* ***Andreas Beijersbergen van Henegouwen*** en *Anna Christina Beijersbergen* ***van*** Henegouwen, te 's-Gravenhage, ten behoeve van de minderjarige Johanna *Wilhelmina van Mierlo*, tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *van Mierlo* in dien van ***Beijersbergen van Henegouwen;***
3. van *Willem Bijlsma* en *Aaltje Kloeze,* echtelieden, te Assen, ten bchoerr van den minderjarige ***Jan Kloeze,*** tot het veranderen van diens geslachtsnaam ***Kloeze*** in dien van ***Bijlsma;***
6. van *Adriana* ***Maartje Bcrgwerf,*** echtgenoote van ***Jacob*** *Frederik Juyn,* tc 's-Gravenhage, ten behoeve van de minderjarige Desirée ***Bergwerf,*** tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *Bergwerf* in dien van ***Juyn;***

(September)

7. van *Gertrud Körbitz*, te Wassenaar, tot het veranderen van haar geslachtsnaam ***Körbitz*** in dien van ***Versteeg;***
8. van ***Wilhelmus*** *Alphonsus Adrianus* ***van der Put,*** tc Eindhoven, tot het veranderen van diens geslachtsnaam van der *Put* in dien van *Vander;*
9. van Geelt *Broekema,* te Amersfoort, ten behoeve van de minderjarige ***Johanna*** Sophia Groeneveld, tot het veranderen van dezer geslachtsnaam ***Groeneveld*** in dien van *Broekema;* ...
10. van do voogdes en den toezienden voogd over ***Frederik*** en *Willem* ***Weltevreden,*** tot het veranderen ran hun geslachtsnaam ***Weltevreden*** in dien van Linse;

ll. ***van Johannes*** *van* ***der*** *Keur* en ***Jaapje Hoogstraten,*** echtelieden te 's-Gravenhage, ten behoeve van den minderjarige ***Everardus*** *van Veen,* tot het veranderen van diens geslachtsnaam *van* ***Veen*** in dien van *van* ***der*** *Keur;*

12. van Pieter *de* ***Boer en*** *Jannetje* ***Willemina Mulder,*** echtelieden te de Bilt, tot het veranderen van den geslachtsnaam van hun op 15 Februari 1938 te Zwolle geboren pupil *Margaretha Bosch* in dien van de ***Boer;***

13. van *Margarétha de Kort,* echtgenoote van *Albertus Hendrikus Ponsioen,* te Amsterdam, ten behoeve van de minderjarige Grietje de Kort, tot het veranderen van dezer geslachtsnaam de ***Kort*** in dien van Ponsioen;

14. van ***Hendrik Evart*** *Toorenburgh,* te Amsterdam, ten behoeve ***van*** den minderjarige ***Jan. Hofsté,*** tot het veranderen van diens geslachtsnaam ***Hofsté*** in dien van *Toorenburgh;*
15. van ***Hendrik*** Jan ***Naber en*** *Petronella* Wilhelmina ***de Vries,*** echtelieden te Amsterdam, ten behoeve van de minderjarige *Ottoline Alkema* ***Naber,*** tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *Alkema* ***Naber*** in dien van ***Naber;***
16. van *Georgius Aloisius* ***Alexander*** Maria ***Rijkers,*** fabrikant te Amsterdam, als voogd over de minderjarige Maria *van* wees, tot het veranderen van dezer geslachtsnaam van ***Wees*** in dien van ***Rijkers.***

Aan den **Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië** hebben verzocht:

1. *Maximiliaan* ***Mappa Oudang,*** te Makassar, hem te vergunnen den geslachtsnaam ***Oudensz*** aan te nemen;
2. Mr. ***Jacob Tonckens,*** hem en zijn wettige nakomelingen te vergunnen ***vóór*** den geslachtsnaam Tonckens, dien van *Lunsingh* te voegen;
3. *Takrin Padmadikarta,* te Bandoeng, hem te vergunnen den geslachtsnaam Padmadikarta aan te ***nemen;***
4. Vrouwe M. *E.* C. *Tahalele*, te Poerworedjo (Midden-Java), ten deze gemachtigde van *Julius Tahalele,* aan zijn minderjarigc pleegkinderen, bij den doop genaamd ***Mathilda Hortati en*** *Anthon Oentoeng* te vergunnen den geslachtsnaam *Tahalele* aan te nemen;
5. ***J. C.*** *Boelens,* te Bandoeng (West-Java), zijn minderjarige pleegdochter *Diena* te vergunnen den geslachtsnaam *Boelens* aan te nemen;
6. ***J. J.*** *Schlundt-Bodien*, S.f. Wonoasch (Oost-Java), zijn minderjarigen pleegzoon, bij den doop genaamd ***Anton,*** te vergunnen den geslachtsnaam *Schlundt-Bodien* aan te nemen ;
7. *H.* ***B.*** *Dieters,* te Bandjermasin, zijn minderjarigen pleegzoon, bij den doop genaamd *Ngadikin* ***Antonius*** *Fredericus,* te vergunnen den geslachtsnaam *Dieters* aan tc nemen;
8. *August,* zich noemende en schrijvende ***August van Ligten,*** te Probolinggo (Oost-Java), hem te vergunnen den geslachtsnaam *van Ligten* ***aan*** te nemen;
9. *A. Goudsmith,* te Tjimahi (West-Java), zijn minderjarigen pleegzoon *Ronaldus* te vergunnen den geslachtsnaam Goud*smith* aan tc nemeen;
10. Dr. *J.* G. *W.* ***Lekkerkerker,*** te Bandoeng (West-Java), aan *Annie* te vergunnen den geslachtsnaam *van* ***Oosten*** aan te nemen;

ll. ***Albert Abraham*** *Joseph,* te Ratavia-centrum, geboren te Pekalongan 1 Juni 1916, hem te vergunnen voor zijn geslachtsnaam *Joseph* dien ran *Nagel* te voegen;

12. *Albertus Adrianus* ***Patty,*** te Prigaradja (Biouw en Onderhoorigheden), geboren te Magelang 5 April 1894, hem en zijn wettige nakomelingen te vergunnen hun geslachtsnaam ***Patty*** te veranderen in dien van ***Manotty;***
13. *Raden Socparno,* te Magelang, hem te vergunnen den geslachtsnaam ***Hadiwidjaja*** aan te nemen;
14. *Louis,* zich noemende en schrijvende *Louis Pleyte,* te Tandjoengpinang, hem en zijn zusters ***Elisabeth Maria*** en Cornelia ***Maria*** te vergunnen den geslachtsnaam *Pleytte* aan te nemen;
15. *H. de Graaff,* te Soemenep (Oost-Java), zijn minderjarige pleegdochter Sim ***Lan*** Tjhie, geboren te Batavia 26 October 1929, te vergunnen haar geslachtsnaam ***Tjhie*** te veranderen in dien van de ***Graaff;***
16. ***V.*** *Ch. Jacobs* ***en*** zijn echtgenoote *Th.* ***M. van Vugt, te*** Batoedjadjar (West-Java), hun minderjarige pleegdochter *Victorine* ***Amélita*** *Alsich* te vergunnen den geslachtsnaam *Jacobs* aan te nemen.

Bij **Koninklijk besluit** is toegestemd:

1. 23 Juni 7933, no. 62, dat ***Anton*** *Grijpstra,* ***geboren*** te Groningen den 31 December 1926, zijn geslachtsnaam verandere in dien van ***Kuipers;***
2. 23 Juni 1938, no. 62, dat *Johan* ***Bernard Polak,*** geboren te Srmarang den 16 Maart 1876, en diens minderjarige wettige nakomelingen, den geslachtsnaam veranderen in dien van *Collings* ***Polak;***
3. 26 Augustus 1938, no. 62, dat *Willem Jacobus Kooper,* geboren tc 's-Gravenhage den 31 December 1922, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Durand;*
4. 26 Augustus 1938, no. 62, dat *Herman Postma,* geboren te Amsterdam den IS Maart 1934, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Teffer;*
5. 26 Augustus 1938, no. 62, dat *Berend* ***Spoor,*** geboren tc Groningen den 2 April 1936, zijn geslachtsnaam verandere in dien van Haan;

6. 26 Augustus 1938, no. 62, dat *Hendrika Wilhelmina Neujean,* geboren te Amsterdam den 27 Juli 1935, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Fennik;*
7. 26 Augustus 1938, no. G2, dat *Cornelia Erkens,* geboren te Amsterdam den 25 Augustus 1934, haar geslachtsnaam verandere in dien van Groenewoud;
8. 26 Augustus 1938, no. 62, dat *Annie Verbeek,* geboren te Amsterdam den 28 October 1930, haar geslachtsnaam **ver**andere in dien van de *Wilde;*
9. 26 Augustus 1938, no. 62, dat *Albertus* Goor (ook genaamd *van* Goor), geboren te Leiden den 17 November 1919, zijn geslaehtwaam verandere in dien van *Lodewijks;*
10. 26 Augustus 1938, no. 62, dat ***Jacobus Bernardus van der Vegt,*** geboren te Enkhuizen den 11 Maart 1936, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Maranus;*
11. 3 September 1938, no. '72, dat *Juliana Pleijler,* geboren te Utrecht den 24 September 1936, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Dimmedaal.*

Bij besluit van den **Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië** is goedgevonden:

1. 16 Juli 1938, no. 23, aan Frederik ***Karel*** Boerboom, geboren te Madioen (Oost-Java) den 30 Juli 1929, te vergunnen zijn geslachtsnaam *Boerboom* te veranderen in dien van Ooms;
2. 4 Augustus 1938, no. 1, aan *Tiam* ***Hok Tian,*** geboren te Batavia den 1 November 1911, te vergunnen zijn geslachtsnaam *Tian* te veranderen in dien van *Benjamins;*
3. 5 Augustus 1938, no. 36, aan ***Theodorus Miridjan Hadisewojo,*** Europeesch hoofdonderwijzer bij het Westersch Lager onderwijs, te vergunnen den geslachtsnaam Koop aan aan te nemen;
4. 9 Augustus 1938, no. 44, aan George ***Eduard,*** zich noemende en schrijvende George ***Eduard*** Lapré, vergunning te verleenen den geslachtsnaam ***Lapré*** aan te nemen;
5. 9 Augustus 1938, no. 45, aan ***Greta Algonda*** vergunning te verleenen den geslachtsnaam ***Tahalea*** aan te nemen;
6. 9 Augustus 1938, no. 46, aan ***Jani Rosmiah*** vergunning te verleenen den geslachtsnaam ***de Valk*** aan te nemen;
7. 22 Augustus 1938, no. 22, aan *Catharina* **Carolina** *Lazare Wilkens,* geboren te Jogjakarta den 3 Augustus 1901, te vergunnen den naam *Lazare* uit haren geslachtsnaam te doen vervallen ;
8. 23 Augustus 1938. no. 11, aan *Ike,* zich noemenden en schrijvende ***Ike Thiesky en*** haar minderjarigen zoon *Jimmy* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Thiesky* aan te nemen ;
9. 27 Augustus 1938, no. 19, aan *Kasal* ***te*** vergunnen den geslachtsnaam *Kasal* ***aan te*** nemen;
10. 5 September 1938, no. 17, aan ***Antoon.*** te vergunnen den geslachtsnaam *Magendans* aan te nemen;
11. 5 September 1938, no. 47, aan *Catharina Gamelkoorn,* geboren te Bringin bij Salatiga den 12 Juli 1933, te vergunnen haren geslachtsnaam ***Gamelkoorn*** te veranderen in dien ***van*** *Tuinsma;*
12. ***5*** September 1938, no. 48, aan *Eleanor* en *Daisy,* zich noemende *Eleanor* ***Monteiro*** en *Daisy Monteiro,* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Monteiro* aan te nemen.

Nº. 12 LVIE JAARGANG DECEMBER 1938

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD

VAN HET

KONINKLIJK NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP VOOR GESLACHT* EN WAPENKUNDE

GEVESTIGD TE 's-GRAVENHAGE

HOOFDREDACTEUR:
Dr. Th. R. VALCK LUCASSEN
Huize Eikenrode, Driebergen.

Algemeene Kennisgevingen.

Benoeming van gewone leden.

De gewone leden van het Genootschap worden op voordracht van ten minste één lid, na gehouden ballotage, door het Bestuur benoemd.

Opgave van candidaat-leden gelieve men te richten tot den Secretaris.

Contributie.

De jaarlijksche contributie voor de gewone leden bedraagt f 10., ingaande op 1 Januari.

Men gelieve deze te voldoen door storting v 6 6r 1 Maart op **postrekening no.** 20910 van den „Penningmeester van het Genootschap" of door toezending per postwissel aan diens adres (Jhr. H. Trip, *Nassau-Zuylensteinstraat* 6, 's-Gravenhage.

Na 1 Maart zal over de verschuldigde contributie met verhooging van inningskosten worden beschikt.

Nieuwe leden, die in den loop van het jaar tot het Genootschap toetreden, gelieven hunne contributie op de hierboven aangegeven wijze te voldoen vóór het verstrijken van de maand, volgende op die van hunne benoeming, bij gebreke waarvan als boven zal worden gedisponeerd.

Op zegging moet geschieden vóór 1 December, voorafgaande aan het Genootschapsjaar, met ingang waarvan men zijn lidmaatschap wenscht te beëindigen.

Dezelfde bepalingen gelden m.m. voor de abonnementsgelden.

Abonnementen op het Maandblad.

Voor niet-leden van het Genootschap, alsmede voor bibliotheken en archieven, is het Maandblad verkrijgbaar tegen eene abonnementsprijs van f 10.—.

Men gelieve zich hiervoor op te geven bij den Hoofdredacteur van het Maandblad.

Zie voor de wijze van betaling hierboven onder: Contributie.

Overdrukken.

Indien van bijdragen voor het Maandblad overdrukken worden gewenseht, moet hiervan, onder opgave van het benoodigde aantal, reeds bij de toezending der copie aan den Hoofdredacteur kennis worden gegeven.

De prijs bedraagt voor 1-15 expl. f 1.—, f 2.-, f 3, en f 4.— respect. voor ¼, ½, ¾ en 1 heel vel (16 blz.), waarbij in het oog te houden is, dat 1 blz. der overdrukken ongeveer overeenkomt met ¾ kolom van het Maandblad. Voor meer dan 15 exempl. treedt eene matige verhooging in.

Medewerkers, die zich met extra- nummers van het Maandblad zouden willen tevreden stellen, kunnen deze verkrijgen à f 0.25 per stuk. Aangezien deze nummers echter speciaal voor de aanvragers moeten worden gedrukt, is ook in dit geval opgave van het gewenschte aantal bij de toezending der copie noodzakelijk.

Losse exemplaren en oude jaargangen van het Maandblad.

Losse exemplaren van het Maandblad zijn, voor zoover leverbaar, aan het Bureau van het Genootschap verkrijgbaar à f 1.—. Voor complete oude jaargangen is de prijs vastgesteld in verhouding tot de grootte van den aanwezigen voorraad.

Bibliotheek en Verzamelingen van het Genootschap.

De Verzamelingen van het Genootschap, inclusief de Bibliotheek, gevestigd *Bleyenburg* 5 te *'s-Gravenhage*, zijn voor de leden toegankelijk ieder en Maandag van 9½—12 en van 2-5 uur en iederen Donderdag van 9½—2 uur.

---

inlichtingendienst.

Ten behoeve van de leden is een inlichtingendienst ingesteld, die tegen onderstaand tarief uit de talrijke verzamelingen, welke het Genootschap ten, dienste staan, gegevens op genealogisch en heraldisch gebied verstrekt.

Voor de beantwoording van elke gesteld de vraag wordt bij de inzending aan het Bureau van het Genootschap een bedrag van f 0.50 in postzegels ingewacht, met dien verstande, dat inlichtingen op verschillende vragen, in één brief samengevat, elk afzonderlijk in rekening worden gebracht. Wanneer er echter aanleiding bestaat om verschillende vragen in verband met haren aard als één traag te beschouwen, kan — ter beoordeeling door het Bestuur — dit tarief worden verlaagd.

Vragen, welke niet van het verschuldigde bedrag zijn vergezeld, worden onbeantwoord terzijde gelegd.

Den leden wordt ernstig in overweging gegeven slechts dan een beroep op de kolommen van het Maandblad te doen, wanneer de inlichtingendienst geen uitkomst mocht bieden.

Maandelijksche Bijeenkomsten.

Op den eersten Maandag van iedere maand, des n. m. ten 4½ ure, hebben ledenbijeenkomsten plaats en wel gedurende de maanden October tot en met Mei in Café Restaurant *„Den Hout", Bezuidenhoutscheweg 11-13*, te *'s-Gravenhage* en gedurende de maanden Juni tot en met September in *Hôtel Witte Brug* te Scheveningen.

Wanneer de eerste Maandag der maand op een erkenden Christelijken feestdag valt, heeft de bijeenkomst eene week later plaats.

Bovendien hebben op den eersten Zaterdag der maanden September tot en met Juni, des n.m. ten 2½ ure, in het gebouw *Koningstraat 21* te *Arnhem* bijeenkomsten plaats van de Groep van in Gelderland wonende leden en op den tweeden Woensdag der maanden October tot en met Mei, des n.m. ten 8 ure, in het *American Hotel* te *Amsterdam* van de Groep van in Noord-Holland wonende leden.

Deze bijeenkomsten zijn ook voor de overige leden van het Genootschap toegankelijk.

Wekelijksche Portefeuille.

Voor de te 's-Gravenhage woonachtige leden bestaat gelegenheid zich te abonneeren op eene wekelijksche portefeuille met tijdschriften, waarvoor hunne jaarlijksohe contributie met f 5.— wordt verhoogd.

Men gelieve zich hiervoor op' te geven aan het Bureau van het Genootschap, waarheen ook alle correspondentie, de portefeuille betreffende, dient te worden gericht.

Naamsverandering en naamsaanneming.

Aan belanghebbenden, die tegen op pag. 3 van den omslag medegedeelde aanvragen om naamsverandering of naamsverneming bezwaarschriften zouden wenschen in te dienen, wordt in overweging gegeven zich voor inlichtingen te wenden tot den Secretaris.

Officieele mededeelingen betreffende naamsveranderingen en naamsaannemingen.

In de **Nederlandsche Staatscourant** zijn in den loop der maand October van het jaar 1938 gepubliceerd de navolgende hierte1 ande gedane verzoeken om naamsverandering en naamsaanneming:

1. van ***Hedda*** *Josephus Buys,* te Middelburg, ten behoeve van den minderjarige ***Hendrik de*** *Ruijter,* tot het veranderen van diens geslachtsnaam de *Ruijter* in dien van ***Beys;***
2. van *Marcus* ***Swart,*** te Antwerpen, als voogd over de minderjarige ***Gerda Prais,*** tot het veranderen van dezer geslachtsnaam ***Pruis*** in dien van ***Swart;***
3. van *Willem Zeeman,* te Loosduinen, gemeentr 's-Gravenhage, ten behoeve van dr minderjarige *Johanna* ***Akershoek,*** tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *Akershoek* in dien van *Zeeman;*
4. van ***ban*** *Bergsma,* te Amsterdam, ten behoeve van den minderjarige *Theo de Jong,* tot het veranderen van diens geslachtsnaam *de Jong* in dien van ***Bergsma;***
5. van *Felix* ***Jaeger,*** te Utrecht, tot het veranderen van zijn geslachtsnaam in dien van *Wittop;*
6. van ***Maria*** *Alida van* ***den*** *Heuvel* en ***Petrus Antonius Bader,*** echtelieden, te Noordwijkerhout, ten behoeve van de minderjarige *Maria Alida Theresia van* den *Heuvel,* tot het veranderen van dezer geslachtsnaam van den *Heuvel* in dien van *Bader.*

Aan den **Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië** hebben verzocht:

1. Vrouwe *Soe meri,* te Batoeraden/Poerwokerto (Midden-Java), haar te rergunnen den geslachtsnaam *Soemeri* aan te nemen;
2. ***F. H.*** *Hudepöhl* en zijn cchtgenootc ***P.*** *Uiterwijk,* te Bandoeng (West-Java), hun minderjarige pleegdochter *Trijntje Petronella Hendrika Uiterwijk* te vergunnen haar geslachtsnaam *Uiterwijk* tc veranderen in dien van *Hudepöhl;*
3. ***Emmy*** *Khoe,* geboren te Batavia den 6 September 1919, te Batavia (C), haar te vergunnen haar geslachtsnaam *Khoe* te veranderen in dien van *Jacobs;*
4. Kaden ***Soeparman,*** te Madjalengka (West-Java), hem te vergunnen den geslachtsnaam ***Jososoepoetro*** aan te nemen;
5. *Mahmoedin,* te Pasirkontji (West-Java), hem te vergunnen den geslachtsnaam *Naidoen* aan te nemen;
6. W. *F.* ***Berg,*** te Moudoroko (Oost-Java), zijn minderjarige pleegdochter *Daisy* te vergunnen den geslachtsnaam ***Berg aan*** te nemen;
7. ***D. J.*** *Mulder,* te Pasir Koeda Tjiomas bij Buitenzorg (West-Jaraj, zijn minderjarigen stiefzoon ***Daniël Johan Jacob*** te vergunnen zijn geslachtsnaam ***Jacob*** te veranderen in dien van Mulder;
8. ***Soenarto,*** zich noemende en schrijvende ***Theonardus*** of ***Theonardus*** *van Huizen,* te Pekalongan (Midden- Java), hem te vergunnen den geslachtsnaam *van Huizen* ***aan*** te nemen ;
9. ***J.*** van ***Diest*** en zijn echtgenoote ***M. W. H. Supit,*** te Manado, aan hun minderjarige pleegdochter ***Pauline Mathilde*** Johanna te vergunnen den geslachtsnaam ***van Diest*** aan te nemen;
10. ***Ph. L. Porsché,*** te Soerabaja, zijn minderjarige pleegkinderen ***Hendrik Philip*** en ***Zcaäk Jan*** te vergunnen den geslachtsnaam ***Porché aan*** te nemen;
11. ***P. F. Willé,*** te Semarang, zijn minderjarigen pleegzoon *Gustaaf* te vergunnen den geslachtsnaam *Willé* aan te nemen.

Aan den **Gouverneur van Curaçao** hebben verzocht:

1. Johan *Albrecht Labega,* te San Nicolas, Aruba, hem en zijn minderjarige kinderen te vergunnen hun geslachtsnaam *Labega* te veranderen in dien van de *la Vega;*
2. ***Jean Louis*** *Quast,* zich noemende en teekenende ***Jean Louis*** *Sprock,* te Curaçao, hen te vergunnen zijn geslachtsnaam *Quast* te veranderen in dien van *Sprock.*

Bij **'Koninklijk besluit is toegestemd:**

1. 1 Februari 1938, no. 8, dat Karel *Gerardus van* daken, geboren te 's-Gravenhage den 6 November 1914, en diens minderjarige wettige nakomelingen, den geslachtsnaam veranderen in dien van *Eckhart;*
2. 3 September 1938, no. 72, dat ***Adolf*** *Thewissen,* geboren te Amsterdam den 13 April 1930, zijn geslachtsnaam verandere in dien van ***Pieksma;***
3. 3 September 1938, no. 72, dat *Marita* ***Johanna*** *van Gelder,* geboren te Dronrijp, gemeente Menaldumadeel, den 29 Maart 1931, haar geslachtsnaam verandere in dien van *van Zanten;*
4. 3 September 1928, no. 72, dat Hendriha *Jeanette Stemvoort,* geboren te Amsterdam den 27 September 1925, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Lodewijks;*
5. 8 October 1938, no. 48, dat *Cornelis* wan ***Ingen,*** geboren te Den Helder den 23 December 1932, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *van Riemsdijk;*
6. 8 October 1938, no. 48, dat Johannes ***Koestal,*** geboren te Haarlem den 27 April 1925, zijn geslachtsnaam verandere in dien van ***van*** *Breemen;*
7. 8 October 1938, no. 48, dat *Hendrikus* ***de*** Haas, geboren te Breda den 12 Maart 1923, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Krijnen;*
8. 8 October 1938, no. 48, dat *Aäron* ***Kloot,*** geboren te 's-Grarcnhage den 14 April 1916 en diens minderjarige wettige nakomelingen, den geslachtsnaam veranderen in dien van *Wijnbergen.*

Bij besluit van den **Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië** is goedgevond en:

1. 28 September 1938, no. 34, aan *Harocnarasid* te vergunnen den geslachtsnaam *Idroes* ***aan*** te nemen;
2. 30 September 1935, no. 21, aan *Harry Tan,* geboren te Semarang den 16 Februari 1903, tc vergunnen zijn geslachtsnaam *Tan* te veranderen in dien van ***Gassner;***
3. 1 October 1938, no. 25, aan Frits, zich noemende ***Frits van*** *Prehn* en *Max,* zich noemende *Max* ***wan*** *Prehn,* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *van Prehn* aan te nemen;
4. 1 Octohcr 1938, no. 26, aan ***Raden*** *Sastro Soesilo,* opzichter bij Verkeer en Waterstaat, te vergunnen den geslachtsnaam *Soesilo* aan te nemen;
5. 1 October 1938, no. 27, aan *Boesra bin Hadji Mansoer,* te vergunnen den geslachtsnaam *Mansoer* aan te nemen;
6. 1 October 1938, no. 28, aan *Mas* ***Soedarsin,*** klerk bij de Post-, Telegraaf- en Telefoondienst, te vergunnen den geslachtsnaam *Sastrokoesoemo* aan te nemen;
7. 4 October 1938, no. 35, aan ***Maurits Francois, Dirk*** *Florentinus, Jan* ***Pieter en*** *Louis* drie vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Schultz* aan te nemen;
8. 4 October 1938, no. 36, van *Fietje* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Klaas* aan te nemen;
9. 4 October 1938, no. 37, aan Raden *Hadji* Hisam *Zaijm,* te vergunnen den geslachtsnaam *Zaijnie* aan te nemen;

10. 4 October 1938, no. 38, aan ***Salie*** te vergunnen den geslachtsnaam ***Salie*** aan te nemen;

11. 4 October 1938, no. 39, aan ***Hendrik*** vergunning te verleenen den geslachtsnaam ***Broek*** aan. te nemen;

12. 5 October 1938, no. 29, aan *Pieter* vergunning te verleenen den geslachtsnaam Kim aan te nemen;

13. 5 October 1938, no. 30, aau *Annie* vergunning te verleenen den geslachtsnaam de *Bats* aan te nemen;

14. 5 October 3938, no. 31, aan ***Hetwig Augusta*** vergunning te verleenen den geslachtsnaam ***Hetzel*** aan te nemen;

15. 5 October 1938, no. 32, aan Nico, *Jeannette* en *Piet* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Buis* aan te nemen;

16. 5 October 1938, no. 33, dat door nu wijlen ***Moehamad Arsat*** de geslachtsnaam *Arsat* is aangenomen;

17. 7 October 1938, no. 33, aan *Johnny*, zich noemende ***Johnny Creutzburg,*** adspirant opzichter bij den Dienst van het Bosehwezen, vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Creutzburg* aan te nemen;

18. 7 October 1938, no. 34, aan ***Mohammad*** *Aroeff*, commies bij de werkplaats en het laboratorium voor lijntelegrafie en lijntelefonie van den Post-, Telegraaf- en Telefoondienst, vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Aroeff* aan tc nemen;

19. 7 October 1938, no. 35, aan ***Nicolaus*** vergunning te verleenen den geslachtsnaam ***Oronzo*** aan te nemen;

20. 32 October 1938, no. 4, aan Ir. Richard ***Carl August Franz Joseph Nessel,*** Burgemeester van Magelang, geboren te Johannesburg (Zuid-Afrika) den 19 Mei 1891, en zijn wettige nakomelingen te vergunnen vóór den geslachtsnaam *Nessel* dien van *van Lissa* te voegen.

ERRATUM,

In kolom 16 te lezen voor Hedwig Barones von Cramm (1848 -1900) : Hedwig Barones von Sierstorpff.